All published

THEOPHRASTI ERESII
OPERA
QUAE SUPERSUNT OMNIA.

EMENDATA EDIDIT CUM APPARATU CRITICO

FRIDERICUS WIMMER,
GYMNASII FRIDERICIANI VRATISLAVIENSIS PROFESSOR,
ACADEMIAE CAES. LEOPOLD.-CAROL. NAT. CURIOS., SOCIETAT. BOTANIC. RATISBONENS.,
SOCIETAT. SILESIACAE CULTURAE PATRIAE DICATAE SOCIUS.

TOMUS PRIMUS
HISTORIAM PLANTARUM
CONTINENS.

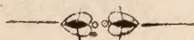
VRATISLAVIÆ,
APUD FERDINANDUM HIRT.
1842.

THEOPHRASTI ERESII

HISTORIA PLANTARUM.

EMENDAVIT, CUM ADNOTATIONE CRITICA EDIDIT

FRIDERICUS WIMMER,
GYMNASII FRIDERICIANI VRATISLAVIENSIS PROFESSOR,
ACADEMIAE CAES. LEOPOLD.-CAROL. NAT. CURIOS., SOCIETAT. BOTANIC. RATISBONENS.,
SOCIETAT. SILESIACAE CULTURAE PATRIAE DICATAE SOCIUS.

VRATISLAVIÆ,
APUD FERDINANDUM HIRT.
1842.

WELLCOME
HISTORICAL
MEDICAL
LIBRARY

L. S.

Proximam Theophrasti editionem, quam Jo. G. Schneider annis 1818 et 1821 publicavit, valde adversa usam esse fortuna satis notum est. Quod enim ei viro in edendis scriptoribus graecis saepius acciderat, ut post finitam iam operam impressosque libros graviora criticae instrumenta nancisceretur: idem ei non sine magno dolore atque cum maximo detrimento in Theophrasto accidit. Divulgatis iam quatuor editionis suae voluminibus, quibus contextus, commentarii et versio latina continentur, accepit is demum notitiam atque haud multo post comparationem codicis Urbinatis bibliothecae Vaticanae, qui et antiquior ceteris et multo magis integer esse statim cognitus est. Quae inde ad emendandum Theophrasti contextum peti poterant, ea in volumine quinto ita cum lectoribus communicavit, ut in *Auctario variarum lectionum* omnem codicis Urbinatis varietatem cum aliis quibusdam supplementis exponeret, in *Syllabo Emendandorum et Addendorum in primo volumine* continuam contextus correctionem secundum nova subsidia mutatamque sententiam lectoribus praeciperet. Ea igitur editio quum tanquam imperfecta ab hac parte et manca evasisset atque usus ejus valde esset incommodus: Passovius, vir de literis graecis meritissimus, mihi olim praeceptor candidissimus, ante hos octodecim annos auctor mihi fuit ut ejus incommodi leniendi causa ad novam Theophrasti editionem parandam animum adverterem. Cui dicto illo quidem tempore viribus prudenter diffisus haud audiens fui: neque vero viri doctissimi consilium omnino abjiciendum esse duxi. Postmodo vero, Schneideri editione, quae una tunc bona et habebatur et erat, satis cognita ad momentum

illud quod levius videri poterat, alia accesserunt graviora quae Theophrasti retractandi consilium revocatum confirmaverunt. Etenim post illam correctionem, quam Schneiderus in Syllabo exhibuerat, quae neque deliberata satis neque per omnia aequabilis erat, desiderabatur iusta accurataque retractatio totius scriptoris, qualis tunc detecto et cognito antiquissimo, ceteris longe certe antiquiori, scripturae fonte fieri debebat. Quod ne quis cum invidia dictum esse putet recordetur velim, quintum tomum, quo Supplementa illa continentur, editum esse anno 1821 paucos menses antequam Schneiderus supremum diem obiret atque dum ipse iam morbo letifero laboraret. Deinde vero apparatus criticus, quem vocant, in ista editione pessime est expositus, ita ut si quis scripturae fontes cognoscere velit, ei quatuor vel quinque loci, Commentarii, Curae secundae, Auctarium, Appendix et Index, adeundi et longa adnotationum copia percurrenda sit. Neque sic certus erit: scriptura praesertim editionis principis atque interpretationis latinae Theodori Gazae saepe male ac perperam est a Schneidero relata cum sibi permiserit lectiones Basileensis pro lectionibus Aldinae vendere neque Gazae primam semper editionem, saepius Basileensem longe inferiorem comparaverit, codicum etiam scripturam interdum parum accurate exposuerit. Cui enim assueverat vir versatissimus desultorio scribendi generi, ita ut plus uni simul operi intentus diversisque scriptoribus edendis occupatus ad eundem haud continuo incumberet sed iterum iterumque intervallis interjectis reverteretur: eo factum est ut ejus editiones parum prae se ferant aequabilitatis ac elegantiae.

Itaque duo erant quae in primis a novo Theophrasti editore exigi debebant, unum ut contextum ex librorum scriptorum auctoritate, praesertim ad codicis antiquissimi fidem, iterum excussum quam maxime antiquum exhiberet, alterum ut librorum scriptorum impressorumque lectiones omnes bono ordine dispositas diligenter referret. Quod utrumque si quis praestitisset modo, laudem is aliquam meruisse videri debebat. Quae officia quo-

modo exequi conatus sim, quidque omnino hac Theophrasti editione efficere voluerim, iam brevi narratione exponam.

Postquam per tria saecula contextus Theophrasti — loquor nunc de libris phytologicis, qui soli tantum non integri ad nos pervenere — ab uno fonte, editione principe Aldina, profectus per omnes editiones fere idem ac sine maiori mutatione manaverat, hinc inde tantum vel ex versione Gazae correctus et auctus vel e virorum doctorum, Scaligeri Salmasii Roberti Constantini, conjecturis emendatus ac interpolatus, Danielis vero Heinsii, cujus editio longe vulgatissima in plerarumque bibliothecarum scriniis erat hodieque prostat, putidâ socordiâ multa foedissima menda maculasque contraxerat: initio hujus saeculi J. Th. Schneider primus libros manuscriptos tres, Mediceos duo qui unius instar sunt, Viennensem unum qui in libro sexto Historiarum desinit, comparandos curavit, ad quorum fidem Theophrasti locos permultos emendavit. Praeterea is qui alii erant scripturae testes, Theodori Gazae interpretationem latinam, quam quodammodo codicis instar esse censebat, scriptorum aliquot veterum, Athenaei Plutarchi Dioscoridis Galeni Plinii, locos ubi Theophrasti verba repetissent vel excerpta interpretatave dedissent, ad expoliendum Theophrastum adhibuit. Qui autem restabat numerus ingens corruptelarum graviorum atque mendorum singulorum grex, ea nisi iam Scaliger aliive emendatione praeiverant, ipse si fieri posset conjectando divinandoque corrigere est conatus. Qua in re quam egregie sit versatus quantumque praestiterit, comparatio Urbinatis postea accepta ostendit, cujus lectiones saepe conjectando vel ipsas divinaverat vel proxime attigerat. Quem tunc volumine primo exhibuit Theophrasti contextum, is superioribus editionibus copia elegantia perspicuitate antecellebat omnibus. Attamen multa sunt quae in ea contextus constituendi ratione, qua et tunc et postea quam scripturam Urbinatis acceperat usus est, merito reprehendi debeant. Omnino enim ipsos scripturae testes, codices scriptos editionemque principem, non tanti fecit quanti debebat: aliis interdum minus certis testimo-

niis posthabuit, auctoritatemque illorum propter causas neque graves satis neque justas deseruit. Primum vero Gazae, quamquam ab ipso graviter reprehensi, auctoritati nimium tribuit, quae diligenter examinata parva est nec nisi paucis aliquot locis praevalere posse videtur. Quo enim Gaza usus est codice graeco, eum et mutilum valde et corruptum fuisse omnis ejus interpretatio ostendit: ipsum vero Gazam multa suo Marte correxisse ac supplevisse neque alia certa documenta desunt, et ipsius confessionem habemus, denique eum nonnunquam Plinium, ubi is Theophrastum transtulisset, interpretando secutum esse Schneiderus demonstravit (Praef. p. XI.). Multo vero etiam minor Plinii, a quo Schn. interpolationes aliquot duxit, auctoritas in Theophrasto emendando esse debet: quippe quem, ut quaedam fideliter ac tantum non verbo ad verbum expresso transtulit, ita nonnunquam varia et a diversis auctoribus dicta miscuisse vel junxisse, interdum etiam erroribus gravibus deceptum fuisse neminem fugit. Dein nescio quid sit quod Schneiderus ab Aristotele interpretando ad Theophrastum delatus huic eam sermonis brevitatem haud concedendam esse putaverit, quae Aristotelem legentibus notissima est. Saepissime lacunas videre, verborum membrorumque defectum deprehendere sibi visus, plurimis locis ubi nihil nos deesse judicamus nisi quod sine negotio intelligi subaudirique possit, supplementa sua adjecit, atque sibi adeo nonnunquam imponi passus est ut vel ea, quae Gaza interpretando perspicuitatis causa adjecerat, in graecis fuisse ratus interpolaret. Quamquam partem hujus culpae jam Heinsius contraxerat. Sed non copiosius solum sed etiam pure magis ac attice loquentem reddere nobis Schneiderus voluit Theophrastum, quam scripturae testes prodiderunt: ac proinde saepius vel dicta vel singula verba mutanda et ad grammaticorum praecepta conformanda esse sibi persuasit. Priusquam Urbinatis scripturam cognovisset in tanta librorum scriptorum penuria omnes lectionum copias, quae e codicibus haustae esse ferebantur, undecunque oblatas studiose collegit, earum fontes sub titulis codicum Vinariensis, Vossiani, Casau-

boni, Anglicani, Havniensis utriusque indicavit, iisque in contextu constituendo codicum dignitatem auctoritatemque attribuit, indolem ac originem earum indagare neglexit. Etenim omnes istae scripturae varietates, exceptis fortasse iis quae ex Anglicano profectae dicuntur, sunt emendationes hominum doctorum marginibus librorum impressorum adnotatae, eaeque maxima pars ex uno communi omnium fonte, interpretatione Gazae, haustae: cujus rei luculenta sunt ac certissima argumenta. Quod quidem sero post acceptam Urbinatis scripturam Schneiderus ipse cognitum confessus est (T. V. p. 24. 90. 97. 110. 235). Haec vero omnia, quae nunc notanda esse vidimus, non adeo sunt magna, quin Schneiderus de emendando illustrandoque Theophrasto summopere meruisse censendus sit neque non antecessoribus solum palmam omnibus eripuisse sed tantum omnino praestitisse ut nemo post eum merita ejus vel exaequare possit vel superare. Etenim pollebat vasta eruditionis copia, nec solum antiquarum literarum campos omnes vel remotissimos erat emensus sed tenebat etiam naturae rerum scientiam ea, quam prae se tulerat J. C. Scaliger, multo subtiliorem ampliorempue. Criticae vero quam in multis variisque exercuerat antiquis sriptoribus eum usum habebat, ut ejus artis insigni laude floreret. Neque deerat denique amicus et naturalis historiae peritissimus, et omnis scientiae laude ornatus, Linkius, qui eum et doctrinae suae copia et mentis acumine adjuvaret. Tamen, quum nonnulla ab eo minus bene administrata, quaedam omnino neglecta essent, adversaque in his libris usus esset fortuna: proximo editori partem haud levem reliquerat, neque videbatur is operam inutilem ingratamve suscepisse qui, quidquid in ea editione minus recte habebat, eis corrigendis expoliendis supplendisve se accingeret.

Fontes scripturae ex vetustate ac pretio dividi debent in ordines tres, quorum primus codicem Urbinatem cum Excerpto Parisiensi 1823, alter Mediceum utrumque, Parisiensem, Viennensem, tertius editionem principem Aldinam et versionem latinam Theodori Gazae complectitur. Qui quum ita comparati

sint ut Urbinas vetustate integritateque ac omnino bona indole ceteris praestet: hic liber principalis fons contextus Theophrastei habendus est. Itaque hac editione ejus codicis scripturam ita expressi, ut eam non relinquerem nisi quum aperta ejus menda in uno alterove fontium reliquorum correcta comparerent aut de conjectura verisimili vel ab aliis correcta essent vel a me tolli possent. Etenim, quod statim moneam, contextus hujus scriptoris iam antiquitus vitiis tantis contaminatus ac tam gravibus deformatus est vulneribus, ut vel optimus ille codex innumerabilibus locis nos destituat, atque vel conjiciendo scripturam versimilem efficere vel, si hujus etiam copia desit, verba corrupta relinquere coacti simus. Eique igitur codici ita obsequendum esse existimavi ut orthographiam quoque et in aliis vocibus et in plantarum nominibus diligenter observarem, quanquam a ceterorum fontium omnium testimoniis saepe diversam. Ubi autem Urbinatis lectionem haud recte habere certum esset — nam et is liber, quanquam bonam habet indolem, vitiis multis est inquinatus, cum iis quae in plerisque vel optimis codicibus deprehenduntur, tum aliis quae e veterum Theophrasti exemplarium corruptelis originem traxerunt — aut illa ab iis qui comparaverunt praeterita, aut a Schneidero, qui collationes ejus libri communicavit, haud recte indicata esse videretur, reliquorum fontium testimonia ita secutus sum, ut si fieri posset codicum vel Mediceorum vel Viennensis vel Parisiensium lectiones praeferrem, ultimo loco Aldinae scripturam susciperem. Nonnunquam enim in uno alterove horum librorum genuina scriptura tradita esse apparebat, ubi ea in optimo codice vel lapsu librarii vel de alia quacunque causa mutata atque perversa esset. In parvis quibusdam rebus literarumque apicibus, v. g. elisione, quum ex Urbinate nihil adnotatum esset, ad Aldinam me applicavi, quoniam aliquam sequi auctoritatem melius esse videbatur quam arbitrii admittere licentiam. Jam vero numerosa restabant menda, antiquitus illa illata, atque per omnes libros scriptos impressosque propagata. Quorum ea quidem pars, quae erroribus perspicuis nata erant, quae ex sententiae conforma-

tione atque rerum nexu vel ex interpretatione Gazae emendari sine multo negotio possent, omnino leviora pleraque et magis conspicua a duumviris laudatissimis J. C. Scaligero ac Roberto Constantino dudum sublata fuerunt; graviora tamen haud pauca eorum vel aciem effugerant vel facultatem superaverant. Quae quum Schneideri oculos non latuissent, ut erat Theophrasti expoliendi studiosus, multa eorum ex ingenio correxit: omnino conjectandi arte in contextu constituendo haud parce est usus. Atque multa feliciter restituerat, quae postea ab Urbinate confirmata esse diximus, alia dein ipse retractavit vel ex repetita cogitatione sententia mutata vel quod liber Urbinas veram scripturam praebuisset. His doctorum virorum meritis de emendando Theophrasto si quid ipse conjectando addere possem assiduo studui: non ita quidem ut cuicunque labi tollendae inhaerendum esse existimarem sed ut et fundamento scripturae diligenter examinato et rationibus lectionum omnibus perpensis, quid verum sit aut quid vero proximum invenire studerem. Quaedam vero e vestigiis atque fragmentis, quae codices, praesertim Urbinas, tradiderunt, vere restituisse mihi videor: alia ita refinxisse ut sententiae ambitum praestare voluerim etsi non ipsa Theophrasti verba integra reposuisse putem: a ceteris quae aut ingenii mei vires superare aut omnino divinando probabiliter refingi posse non viderentur religiose abstinui. Neque vereor ut mihi ab hac parte temeritatis aut levitatis nota sit subeunda. Itaque Theophrastum et antiquum magis et integrum simul vero etiam lectu faciliorem laevioremque, quam prioribus habebatur editionibus, hac mea editione proposuisse mihi videor.

Singulari casu accidit, ut in libro Urbinate magna pars libri noni a verbis τῶν δὲ ῥιζῶν capitis octavi usque ad verba ἐνδέχεται ταὐτὸ γίνεσθαι capitis decimi noni, sub titulo libri decimi repetita sit, sed cum magna lectionis discrepantia (quam signo U* indicavi). Item pars multo brevior, quippe quae in verbis βέλτιστοι δὲ καὶ οἷς capitis decimi desinit, extat in Mediceis libris (quam signo M* indicavi). In Aldina habentur nonnisi versiculi sex

τῶν δὲ ῥιζῶν — οἱ ῥιζοτόμοι, qui iidem erant in codice Gazae. Liber nonus autem in his omnibus libris clauditur verbis τελέθριον σύσκιον; clausulam, quam nos cum Parisiensi extremam posuimus, περὶ δὲ τῶν ῥιζῶν ὅσαι — ἧττον φυσικαὶ (εἴρηται) omnes illi libri initio decimi libri posuere. Jam si partem eam quae bis scripta est, examinemus, neutra scriptura altera potior esse videtur, neque utra magis vera antiquiorve sit dici demonstrarique potest. Etenim sive rerum quae explicantur nexum, sive orationis formam spectes, nunc haec nunc illa ad verisimilitudinem magis accedit: saepe utraque sic se habet ut aeque bona sit neque utri assensum feras dubitare non possis. Insuper altera est alteri supplemento: desunt enim nunc breviores nunc longiores particulae in utraque, ita ut eae, quae in U (et M) desint, extent in U* (ac M*) ac vice versa, quamobrem conferenda sunt capp. **11, 16, 19.** Alii autem librarii utriusque scripturas consociasse videntur, quoniam quae in istis libris U et U* dispertita habentur, in Parisiensi nec non in Aldina continuo scripta inveniuntur. In tam dubia re faciendum visum, quod Schneidero quoque placuit, ut ex utraque scriptura ea semper lectio susciperetur, quae propter sententiam aut propter verba potior esse videretur. Ceterum Schneider V. p. 78 haec adnotat: „Apparet, hunc librum decimum dictum ex alio Codice et recensione diversa fuisse descriptum, ubi capita septem priora libri noni una cum capite nostro vigesimo, omnium postremo, unum volumen conficiebant: capita vero octavum usque ad decimi noni finem librum decimum magna cum scripturae varietate exhibebant: quem Codicem librorum Mediceorum scriptor totum exscribere noluit. Plures haec recensio praebet scripturae varietates haud dubie praeferendas vulgatae; de aliis dubitari posse videtur." Dicam quid de his equidem sentiam. Quanquam certa quaedam sunt argumenta Theophrasti libros de plantis in exemplaribus nostris haud integros extare, quum et in ipso contextu lacunarum manifesta inveniantur indicia, et quaedam a veteribus scriptoribus laudata Theophrasti verba nunc haud reperiantur, (inprimis, quod e libro secundo laudat Athe-

nae. 3. p. 82): maxima tamen pars ad nos pervenisse videtur atque octo Historiae libri inter se ita cohaerent ut, secundo et quinto exceptis qui in fine mutili esse videntur, ceteri ordine se excipiant atque ipsis etiam verbis continuentur.

Jam verba in libro septimo extremo posita et initio octavi repetita τοῦτο γὰρ ἔτι κατάλοιπον ἦν, et quae initio septimi dicta sunt τοῦτο γάρ ἐστι λοιπὸν τῶν ἐξ ἀρχῆς διαιρεθέντων γενῶν, satis mihi videntur significare, hanc πραγματείαν, ut vocabulo grammaticorum utar, octo Historiae libris contineri, quibus postquam naturam plantarum communem explicuerat omnes earum ordines s. familias genera species earumque historiam i. e. naturam, figuram, usum exposuit. Nulla est libri noni praeparatio neque signum quod cum illis conjunctus fuerit: nec cohaeret nonus cum octavo rerum continuitate, nec particula δὲ quae nusquam in transitu desideratur, initio noni libri posita est quo is a proximo sejungeretur. Contemplantibus vero ipsum hunc librum, praesertim partem alteram, Theophrasti verba ibi parum integra haberi apparet, cujus rei et dictio incondita fractaque et narratio saepe abrupta turbaeque aliae, ut narratio de aristolochio cap. 13, 3 et cap. 20, 4 repetita, firmissima sunt argumenta. Contextus hujus libri, qui in exemplaribus nostris, ut in cod. Parisiensi et in Aldina, habetur, ductus esse videtur ex Excerptis, sive duo illa sive plura fuerint, antiquitus factis, quorum particulas librariorum sedulitas conflavit consarcinavitque. Ejusmodi excerptis, non illis quibus ipsa auctoris verba valde alterata sed quibus pro lubitu et arbitrio epitomatoris tanquam excisa ac breviata paucis hinc inde omissis atque casu fortuito mutata fuissent, admodum sunt similes liber nonus atque decimus codicis Urbinatis. Quaeque eorum est scripturae discrepantia ea mihi ita satis explicatur, quam e diversa hujus libri recensione, ut Schneider fecit V. p. 78. 234, derivandam esse nulla sunt certa argumenta. Quoniam ergo libri noni cum octo proximis nulla apparet connexio, eumque e membris disjectis excerptisque diversis collectum esse verisimile est; principio eum ad libros de Historia plantarum haud pertinuisse conjicio.

Idemque significant inscriptiones, quae in Parisiensi 1823 est libri noni περὶ φυτῶν ὀπῶν et quae in Aldina est libri decimi περὶ δυνάμεως ῥιζῶν, quae conjunctae fere res eo libro expositas amplectuntur. Eadem igitur hujus libri ratio fuisse videtur, quam in Aristotelis libris cognitam habemus: ut ibi libelli aliquot quibus quaestiones singulae explicantur tanquam appendicis loco libris majoribus annexi sunt, e. g. parva Naturalia, quae vocant, libris de Anima, atque libri de Animalium partibus, generatione, incessu libris de Historia Animalium, ita hunc Theophrasti librum nonum de succis et viribus plantarum corollarii loco libris de Historia plantarum annexum fuisse. Nisi quis eum partem fuisse putet librorum, qui περὶ χυλῶν quinque apud Laertium commemorantur. Denique Theophrastus ipse Hist. 4, 4, 14: περιττότερα δὲ τῶν φυομένων καὶ πλεῖστον ἐξηλλαγμένα πρὸς τὰ ἄλλα τὰ εὔοσμα τὰ περὶ Ἀραβίαν καὶ Συρίαν καὶ Ἰνδοὺς, οἷον ὅ τε λιβανωτὸς καὶ ἡ κασία καὶ τὸ ὀποβάλσαμον καὶ τὸ κινάμωμον καὶ τὰ ἄλλα τοιαῦτα, περὶ ὧν ἐν ἄλλοις εἴρηται διὰ πλειόνων. Quem hic ea ipsa, quae nunc in parte priore libri noni habentur, tantum non digito monstrare vides: quare quum se „ἐν ἄλλοις“ de his rebus verba fecisse dicat, librum eum, qui nunc nonus est, olim ad Historiarum libros haud pertinuisse patet.

Distinctionem capitum ac paragraphorum eam feci, quam instituit Schneider; lectorum vero commodo ita consului, ut et veteris distinctionis, quae ex editionibus Gazae Aldinis profecta in Basileensem graecam, Heinsii atque Bodaei editiones propagata est, et Stackhousii capita in margine adnotarem. Aldina, Camotiana atque Gazae editio Tarvisiensis nullam habent capitum distinctionem: in Urbinate inde a libri 4 cap. 6 doctum Italum saeculi XV vel XVI capita adscripsisse monet Amati. Interpunctionem a Schneidero male administratam ita feci, ut, quidquid abundare videbatur, omitterem. Quoniam enim ea est graecae linguae constructio, ut nullum orationis membrum ab altero particulae interpositione aliaeve copulae signo non sit sejunctum, interpunctione illa multiplici, quae sermonis continuitatem male interrumpit sententiasque obscurat magis

quam illustrat, Graecos nec usos fuisse nec opus habuisse obtinebo. Consului modo perspicuitati ne in legendo offenderemur: neque metuo ne lector attentus hac in re multum desideret.

De adnotationibus meis pauca sunt quae dicenda habeo. Scio autem esse multos qui aliam hujus editionis habuerint expectationem, scilicet Theophrastum a me commentariis iis illustratum iri quibus res narratae explicarentur ac praesertim plantarum nomina ad nomina hodie usitata ac systematica, ut aiunt, revocarentur. At haec est res operis longioris, et quod hujus consilii fines longe excederet*). Justa enim veterum nominum determinatio atque scientiae botanicae adumbratio recte institui non antea poterit, quam omnia quae ex antiquitate Graecorum de plantis scripta ad nos pervenerunt collecta emendata comparataque sint: atque insignes doctorum hominum, inprimis Sprengelii, errores multos peperit et separata singulorum auctorum contemplatio et mala exemplarium graecorum fides. Primum ergo et principale officium, quod mihi, quantum in me quidem esset viresque ferrent, exequendum duxi, fuit ut veterum scriptorum libros locosve, qui de plantis scripserunt, quam maxime emendatos proponerem. Post Aristotelem**) nunc Theophrasto, qui secundus et omnium gravissimus est, operam navavi, olim, si fortuna mihi propitia sit, et Dioscoridi et quae reliqua ejus generis sunt, eandem daturus. Itaque adnotatio mea omnis est critica, ea vero plena et qualem aequis votis satisfacturam esse spero. Exposui vero omnes codicum quorum scripturas nancisci potui, atque editionum omnium lectiones, adjectis, ubi opus esse videretur, receptae argumentis, additis etiam plerumque doctorum hominum conjecturis: nihil omnino sciens omisi quod ad scripturam recte cognoscendam pertineret atque lectoribus ad eam diiudicandam opus esse videretur. Ita vero cautum est, ne quae ipse hac in re erraverim, longius propagentur, quoniam scripturae omnis apparatus ita expositus est ut suam quisque statim ferre possit sententiam:

*) Vide sis quae hac de re gravia monuit Schneider in praef. T. V. p. X, XI.

**) Phytologiae Aristotelicae Fragmenta. Edidit Fr. Wimmer. Vratislaviae. 1838.

quod in editione Schneideri satis operosum neque laboris ac taedii expers erat. Lectiones Urbinatis ac Mediceorum retuli ex editione Schneideri, codicum Parisiensium ex comparatione quam benevolentiae cl. Miller, Bibliothecae R. Parisiensi Adjuncti, debeo. Editiones omnes ipse denuo accurate comparavi. In tam exiguo codicum editionumque numero malui plerumque lectiones et codicum et editionum distincte exscribere, quam quae eae fuerint silentio significare. Etenim quum non satis certo ubique constaret Urbinatem cum editione Bodaei, quacum collatus est, consonare, nec ubique ejus scriptura a Schneidero accurate relata esse videretur, tutius erat omnes ejus indicatas lectiones referre. Parisiensis (2069) autem, qui cum Camotiana comparatus est, lectiones plerumque eas tantum adjeci, quae ab Aldinae scriptura discreparent. Quum editiones Basileensis et Camotiana expressae sint ex Aldina, illarum signa semper omisi, earumque scripturam ibi tantum commemoravi, ubi ab Aldina diversa esset. Sic quoque Heinsianae scriptura comprehendit editionem Bodaei totam ex illa expressam.

Academiæ Regiæ Scientiarum Berolinensi, cujus munificentia ac liberalitate editio haec egregie adjuta est, gratias debitas consummatasque publice hic ago, nec non *Viro Illustrissimo* A. a Humboldt, cujus neque auctoritas neque benevolentia hac in re mihi defuit, itemque viris clarissimis doctissimis *Hase* et *Miller* Parisiensibus, atque *Guhrauer* Vratislaviensi, quorum studio ac humanitati Parisiensium codicum notitiam ac usum debeo.

In adumbrando omni critico instrumento, quo in Theophrasti operibus botanicis usi sumus, h. e. codicibus, editionibus, doctorumque virorum curis, ita faciam ut quae certa atque utilia subsidia cognovi ipseque examinavi hic exponam, de ceteris, quae ut supellex literaria a bibliographis recensentur, lectores ut Bibliothecam graecam Fabricii ab Harlesio editam adire velint rogem, errores quosdam quorum causas invenisse mihi videor obiter notem.

Codices.

„Urbinas, bibliothecae Vaticanae, numero 61 signatus, in membrana folii minoris scriptus, constat foliis 269, paginae plerumque versibus 40, versus ipse fere 30 literis. A folio 142 usque ad finem scripti extant libri περὶ φυτῶν αἰτιῶν. Ad libros septem priores Historiae in margine scripta leguntur lemmata literis majusculis, qualibus fere scribi scholia solent.“ Haec J. Bekker apud Schneider v. p. 70. Descriptionem accuratam ab Amatio transmissam ibidem pollicitus Schneider nullam postea dedit. Specimen parvum ex eo libro, quod benevolentiae clarissimi Ritschl, Professoris nunc Bonnensis, acceptum refero, ipse possideo; manu firma versataque scriptus esse apparet: literarum satis magnarum plerumque fere sibi contiguarum ductus aequabiles atque rotundi librarium non tam expeditum ac levem, quam lentum severumque produnt. De collationibus hujus codicis ita narrat Schneider (V. p. 273.): „Casu singulari, quem, cum inopinato primum ingratus accidisset, postea sera comparatio gratissimum reddit, factum est ut varietatem scripturae e Codice Urbinate descriptam et benevole mihi oblatam ab *Imm. Bekkero*, Romae tunc commorante, semestri intervallo consequeretur ejusdem libri comparatio facta ab eruditissimo Bibliothecae Vaticanae scriptore graecae linguae, *Amati*, quem diu antea literis adieram precibusque, ut codicem a *Weigelio*, medico Dresdensi, communi amico, mihi indicatum in usum meum compararet varietatemque scripturae omnem mihi transmitteret. Quod quominus statim humanissimus vir faceret, tum valetudine tum occupationibus multis impeditus operae serius impensae diligentia mirifica moram omnem largissime compensavit. Primus autem missus varietatem librorum trium priorum continebat, quam antea exscriptam a Bekkero iam in manibus cum haberem, rogavi Amatum, ut operam a reliquis historiae plantarum libris comparandis revocaret ad librum decimum, qui in codice Urbinat satis spissus extare dicebatur, et libros sex de causis plantarum comparandis. . . . Igitur cum viri docti diligentiam in mi-

nutissimis rebus annotandis perspicacissimam et religiosissimam inde cognovissem, subiit animum cupido varietatem librorum historiae trium priorum ab Amato exscriptam cum varietate a Bekkero indidem annotata comparare . . . . statim apparuit Amatum maiore cum otio apices omnes, reliquias et vestigias literarum, etiam erasarum vel distractarum vel in margine repetitarum aut correctarum consectatum vestigia interdum quaedam lectionum diversarum punctis signasse, quae Bekkerus vel insequi vel annotare operae pretium non existimavit.“ Itaque comparationem libri decimi dicti (U* nobis signati), et librorum de Causis Amatio, libri quarti ad nonum usque Historiae Bekkero debemus, libri primi ad l. IV. cap. 6. usque comparationes duas, unam a Bekkero alteram ab Amatio factam habemus, quarum differentia si quae major esset, diligenter a me adnotata est. Innumeris locis hic codex, qui ceteris omnibus longe praestat, veram priscamque lectionem servavit: permultis vel singularum vocum vel dimidii, unius aut duo versuum supplementa praebuit, ubi ea in ceteris exemplaribus librariorum vel in repetito eodem verbo vel quacunque de causa aberrantium culpa interciderant; haud paucis denique quamquam verbis haud rite expressis vestigia tamen scripturae tam fideliter tradidit ut literarum ductibus assidue consideratis sententiarumque nexu perpenso divinando vetus lectio inveniri potuerit. Sed exemplar quo usus est Urbinatis scriptor et vitiis multis gravibusque fuisse affectum et ab integritate iam longe abfuisse apparet, quod et multi loci admodum corrupti atque perversi et lacunae apertae libri septimi demonstrant.

Parisiensis, bibliothecae regiae Parisiensis, numero 1823 signatus, continet Excerpta e novem libris Historiae. De quo haec scripta sunt in Catalogo Bibliothecae: „Codex Chartaceus Fonteblandensis quo continentur . . . . 6. Theophrasti Hist. plant. libri 8 non integri, sed delibati. 7, Idem de *succis* plantarum. Is codex diversa 4 librariorum manu saeculo XVI exaratus videtur.“ Amicissimus Guhrauer praeterea me edocuit, codicem hunc esse in folio, continere a f. 1 — 150 libel-

los quosdam Olympiodori, Pselli etc. dein f. 151 — 172 ἐκ τῶν Θεοφράστου περὶ φυτῶν ἱστορίας, βιβλία η; f. 172 — 176 τοῦ αὐτοῦ περὶ φυτῶν ὀπῶν. Initium f. 151. hoc est: Ἐκ τῶν Θεοφράστου περὶ φυτῶν ἱστορίας τὸ πρῶτον. ἔστι πρῶτα μὲν καὶ μέγιστα καὶ κοινὰ τῶν πλείστων τάδε· ῥίζα· καυλὸς· ἀκρέμων· κλάδος. Totum hoc excerptum diligentissime describendum ex eo codice curavit mihique transmisit cl. Miller, una cum autographi repraesentatione, unde id nec manu antiqua nec nitida sed firma atque cum sollennibus compendiis scriptum esse cognovimus. Posui hunc codicem, quanquam nonnisi Excerpta habentem, quem in adnotationibus signo P2 atque Exc. Par.2 indicavi, secundo loco quod eum e vetere quodam bonoque fonte haustum esse multae bonae lectiones quas saepe solus cum Urbinate communes habet, testantur, unde ea et veteri tempore et e bono codice facta esse colligitur. Paucis locis in eo solo veram lectionem invenisse mihi visus sum. — Extant vero plura atque diversa Excerpta ex Historia Theophrasti, quarum id quod Schneiderus Plethonis nomine e bibliotheca Monacensi acceperat (vide specimen parvum ad Hist. 4, 11, 14, III. p. 373 et T. v. p. 235), atque ex codice Vaticano 1759 T. v. p. 185—188 exscripsit, est quoque in Bibl. R. Parisiensi „Cod. 2080 fol. 282 v. Excerpta ex Theophrasti libris de Historia plantarum. τῆς γῆς ἡ μὲν πίειρα ἡ δὲ λεπτόγεως· καὶ ἡ μὲν γλίσχρα· ἡ δὲ ὑπόψαμμος κ. τ. λ.“ — Quae fol. 286 scripta sunt, pertinent ad Aristot. Histor. Anim. 1, 1: τὰ δὲ ἀποδημητικὰ, καὶ τὰ μὲν, σαρκοφάγα, τὰ δὲ καρποφάγα· τὰ δὲ ποηφάγα. τὰ δὲ ἰδιότροφα· οἷον τὸ τῶν μελιττῶν γένος· καὶ τὰ μὲν θηρευτικὰ· τὰ δὲ θησαυριστικὰ τῆς τροφῆς ἐστι· καὶ τὰ μὲν οἰκητικὰ· τὰ δὲ ἄοικα· οἰκητικὰ μὲν, οἷον ἀσπάλανξ· μῦς· μύρμηξ· μυῖα· μέλιττα· ἄοικα δὲ πολλὰ τῶν τε ἐντόμων καὶ τῶν τετραπόδων· ἔτι δὲ τὰ μὲν τρωγλοδυτικὰ· οἷον σκῦραι· ὄφεις· τὰ δὲ, ὑπέργεια· οἷον ἵππος, κύων· τὰ μὲν, νυκτίβια· οἷον γλαὺξ· νυκτερίς· τὰ δὲ ἡμερόβια· καὶ τὰ μὲν ἄφωνα· τὰ δὲ, φωνήρυτα. — Adjungo hic notitiam reliquorum Excerptorum Theophrasti, quos in codicibus Parisiensibus haberi mecum communicavit cl. Miller. „Cod. chartaceus 1953, olim domini de Gaigneres“ habet eadem quae Cod. 1823 sub nr. 6 dat; incipit enim fol. 1. ἐκ τῶν Θεοφράστου περὶ φυτῶν ἱστορίας·

τὸ πρῶτον. Ἔστι πρῶτα μὲν καὶ μέγιστα καὶ κοινὰ κ. τ. λ., desinit πυρωθέντα δὲ πάντα τὰ σπέρματα ἀπόλλυται. τέλος τοῦ η βιβλίου τοῦ περὶ φυτῶν ἱστορίας. — „Cod. 2408 bombycinus manu Athanasii Hamartoli circa 1270 exaratus," fol. 22 haec habet: Τὰ περικτικωτέρα τῶν ἐκ τῆς γῆς φυομένων, ἐκ τῶν θεοφράστου. Δένδρον· θάμνος· φρύγανον· πόα· δένδρον μὲν οὖν ἐστι τὸ ἀπὸ ῥίζης πολύκλαδον· μονοστέλεχον· ὀζωτὸν οὐκ εὐαπόλυτον· οἷον ἐλαία· συκῆ· ἄμπελος· θάμνος δὲ τὸ ἀπὸ ῥίζης πολύκλαδον οἷον βάτος· παλλύουρα· φρύγανον δὲ τὸ ἀπὸ ῥίζης πολυστέλεχον καὶ πολύκλαδον· οἷον πήγανον· πόα δὲ, τὸ ἀπὸ ῥίζης φυλλοφόρον προϊὸν αστέλεχες· οὗ ὁ καυλὸς σπερμοφόρος· οἷον ὁ σῖτος καὶ τὰ λάχανα. Ἡ συκῆ ὀργῶσα, τὸ φύλλον αὐτῆς θρῖον· ἄμπελος ἡβῶσα ὁ κλάδος αὐτῆς κλῆμα· ἐλαία βρυούσα· ὁ κλάδος αὐτῆς, θαλός· Σὴς ἐπὶ ἱματίων. θρὶψ, ἐπὶ ξύλων. ἴξ, ἐπὶ τῶν ἀμπέλων· ἴψ, ἐπὶ τῶν κρεάτων. σκύληξ καθ' ἑαυτὸν ἐπὶ τῆς γῆς ἕρπων. —

Praeter hos cod. 8209 continet excerpta latino sermone, quae fol. 37 *Theophrastus de plantis et simplicibus effectibus*, et fol. 52. *Theophrasti de causis simplicium effectuum lib.* 1. inscripta sunt.

Medicei, bibliothecae Laurentianae Florentinae, numeris Plut. 85 Cod. 3 et Plut. 85 Cod. 23 signati, continent uterque Historiae libros 9 cum parte decimi et Causarum libros 6. De his Bandini in Catalog. Bibl. Laurent. III. p. 247 et 279 haec scribit: „Plut. 85 Cod. 3. Codex Graec. membranaceus manuscriptus in 4, saeculi XIV, optime servatus; constat foliis scriptis 290. Inscriptus est Θεοφραστου περὶ φυτῶν ἱστοριας και αἰτιων. I. p. 1. Θεοφράστου περὶ φυτῶν ἱστορίας. *Theophrasti de historia plantarum.* (Fragmentum libri x quinque Codicis paginis continetur) II. p. 138. τοῦ αὐτοῦ περὶ φυτῶν αἰτιῶν. *Ejusdem de caussis plantarum.* Sextus desinit καὶ τὰς δυνάμεις κατ' αὐτὰ λεκτέον. Notandum est in fine libri 1, 4 et 5 repeti initium librorum qui subsequuntur. In interno Codicis integumento manu antiqua notatum legitur: Theophrastus de historia plantarum libri IX. et pars decimi major quam in impressis. Item de causis plantarum libri sex et praeterea duo, qui in impressis Aristoteli tribuuntur." — „Plut. 85 Cod. 23. Codex Graecus membranaceus manuscriptus in 4 majori, Saeculi XV., bene servatus;

constat foliis scriptis 268. Inscriptus est Θεοφράστου περὶ φυτῶν αἰτιῶν. *Theophrasti de caussis plantarum.* I. p. 1 *Theophrasti de caussis plantarum Libri sex.* II. p. 121 *Aristotelis de plantis* Libri II. III. p. 140. *Theophrasti de historia plantarum Libri IX. integri et fragmentum decimi.* In codicis integumento manu antiqua adnotatum legitur: Theophrasti de causis plantarum libri sex; et amplius duo, qui in impressis non habentur. Ejusdem de historia plantarum libri X. quorum ultimus imperfectus quidem sed multa pauciora desiderat quam impressus.“ Varietatem eorum codicum a Francisco de Furia ao 1814 acceptam Schneider in Commentariis communicavit atque magna ex parte in Auctario repetiit. Exceptis paucis aliquot locis, ubi levi separantur differentia, adeo inter se consoni sunt ut unius codicis instar habendi sint. Indicavimus hos codices litera M, et ubi discrepant, illum M_1 hunc M_2 signatum. Sunt ei praestantiores editione principe, sed Urbinate multo inferiores; bis terve eadem supplementa praebent quae Urbinas habet. Quod Schneider sibi colligere visus est Mediceos codices ex Urbinate male descriptos fuisse, (vide V. p. 112.), id quibus argumentis nitatur equidem non reperio: imo opinionem eam omnis horum codicum conditio refutat.

Parisiensis, bibliothecae regiae Parisiensis, numero 2069 signatus, continet Theophrasti libros novem Historiae, libros sex Caussarum, et Pseud-Aristotelis duo de plantis. De hoc Catalogus: „Codex chartaceus, quo continetur 1 Theophrasti historiae plantarum libri 6. Conjecta ad marginem brevia quaedam scholia. 2 Aristotelis de plantis libri duo adjectis paullo uberioribus scholiis. Praemittitur anonymi praefatio. Is codex saeculo XV. exaratus videtur.“ In ligaturae facie scripta leguntur manu Du Cangii, ut videtur, haec: Theophrasti Historiae Plantarum Libri VI. fol. 1. Aristotelis de Plantis Libri II. quibus praeponitur Anonymi praefatio fol. 246. Cod. chart. vet. sat bonae notae.“ Dureau de la Malle scribit de eo in Magasin encyclopédique 1805 I. p. 102: „Ce manuscrit est contribué au 15 siècle par le catalogue, et mon ami et mon savant

maître Mr. d' Ansse de Villoison le fixe aussi à cette époque.“ Is quamquam ipse codicem inspexit partemque libri tertii Historiarum cum impressis comparavit, tamen errorem, in quem Bovoinus vel Ducangius Catalogi auctores inducti fuerant, continuavit. Nunc vero nos virorum clarissimorum, qui Parisiensium codicum nobis copiam fecerunt, studium certiores fecit Theophrasti libros omnes phytologicos in eo codice integros extare. Quae de eodem alia mecum doctissimus Guhrauer communicavit, haec sunt. Continet folia 272 quorum in extremis quinque praeter numerum folii nihil scriptum est, folium quodvis 29 versus. Scriptos habet stilo etsi non eleganti sed satis puro ac aequabili a fol. 1 usque ad 127 libros 9 Historiae, a fol. 128 usque ad 244 libros 6 Causarum, a fol. 246 usque ad 267 Pseud-Aristotelis libros 2 de Plantis. Inscriptiones et clausulae atramento rubro pictae sunt. In folio ultimo 272 scriptum legitur: *Liber Nicolai Leoniceni*, ita quidem ut hunc codicem ipsa manu medici celeberrimi, quem anno 1524 nonagesimo sexto aetatis anno obiisse constat, scriptum esse valde sit verisimile, cum et atramenti color et literarum ductus, quatenus latinas graecis comparare licet, id ostendere videantur. Quae pro scholiis habuere Catalogi scriptores, eae sunt variae lectiones aut emendationes, quas utrum ex antigrapho descripserit librarius an Leonicenus aut ab ipso inventas aut aliunde acceptas margini adscripserit quaerere haud refert. Neque vero poenituit me quod hujus codicis comparandi munus a singulari Milleri humanitate expetere haud omiserim, cum aliquot locis priscam scripturam in eo solo deprehendisse mihi videar, aliis ad ceterorum auctoritatem accedat. Ceterum dignitate Mediceis et Vindobonensi paullo inferior est, Aldinae propior. Indicavi eum litera P.

Vindobonensis, bibliothecae Caes. Vindobonensis, numero 49 signatus atque in Kollarii Supplemento ad Lambecium descriptus, continet Historiae libros quinque priores et prima duo capita sexti. Varietatem ejus a Kopitario acceptam Schneider exposuit una cum Mediceorum scriptura in Commentariis et

Auctario. Summa ejus est cum Mediceis similitudo, a quibus haud saepe nec longe discedit. Ex antitypo ejus, quod mihi doctissimus Fenzl benevole transmisit, video eum stilo versato ac satis accurato, quali fere saeculo XIV uti solebant, scriptum esse: literae initiales cum singulari artificio et ornatu sunt pictae. Indicavi eum litera V.

Praeterea codicum, qui *Venetiis* asservantur, mentio injicitur apud Villoison Anecd. Gr. 2 p. 251 not. 2 et apud Montfaucon Bibl. B. p. 476 — in Bibl. S. Marci: *Theophrastus philosophus de Historia et Generatione plantarum in pergameno* — et p. 480 — in Museo D. Anton. Capelli: *Theophrastus de Historia plantarum. Ejusdem de causis plantarum. Ejusdem Metaphysicorum graece.* In Catalogo Cod. Mscr. Angliae et Hiberniae 1 p. 51 est inter Codd. Mscr. Collegii Corp. Christi Oxoniensis codex in folio numeris 1580, 113 signatus: *Aristotelis Problemata Alex. Aphrodis. Problemata. Theophrasti Hist. Pl. Ejusd. de Causis plant. Aristot. de Mundo. omnia graece,* continens, et 2 p. 70 inter Cod. Mscr. Is. Vossii alter numeris 2696. 24 signatus: *Theophrastus de causis plantarum cum emendationibus et notis.* Ex horum altero fortasse profecta sunt, quae Schneider e C. Hofmanni schedulis, ut codicis Anglicani scripturas, praesertim in prioribus Causarum libris enotavit, quaeque a Bucretio Vratislaviensi ex Anglia allata esse Hofmann in Praefatione narrat. Quas vero praeterea ut e codicibus petitas lectiones vel superioris vel nostri temporis homines docti protulerunt, eas nonnisi conjecturas emendationesque virorum doctorum fuisse nunc certo scimus.

Editiones.

Ald. Editio Aldina, princeps graeca, in folio minori, foliis 226 Theophrasti Historiam et Causas continet. Est ea pars prior Tomi quarti editionis operum Aristotelis, quinque tomis comprehensae, cujus in fronte p. 1 index hic legitur: τῶν ἐν τῇδε

τῇ βίβλῳ περιεχομένων ὀνόματα καὶ τάξις· Θεοφράστου περὶ φυτῶν ἱστορίας βιβλία δέκα· τοῦ αὐτοῦ περὶ φυτῶν αἰτιῶν βιβλία ἕξ. Ἀριστοτέλους προβλημάτων, τμήματα τριάκοντα καὶ ὀκτώ. Ἀλεξάνδρου ἀφροδισιέως προβλημάτων βιβλία δύο. Ἀριστοτέλους μηχανικῶν, βιβλίον ἕν· τοῦ αὐτοῦ τῶν μετὰ τὰ φυσικά· βιβλία δεκατέσσαρα· Θεοφράστου τῶν μετὰ τὰ φυσικά, βιβλίον ἕν. Pars prior, Theophrasti libros botanicos continens, clausulam habet nullam; sed in alterius fine post Theophrasti Metaphysica haec leguntur: *Excriptum Venetiis in domo Aldi Manutii, calendis Juniis MIIID.* Qui vero editionis *Aldinae Theophrasti sine anno* mentionem fecerunt, (cf. Fabr. Bibl. gr. ed. Harles.) ii, quum solum pars ista prior, Theophrasti phytologica continens, quae plerumque separato volumine circumferfertur, inter manus venisset, clausulae defectu decepti in eum errorem inciderunt. Quanquam Aldus in praefatione ad Albertum Principem, quae folio 1 verso legitur, dicit: *Theophrasti* περὶ φυτῶν ἱστορίας *libros novem, nam decimi perpauca quaedam, ut erant in exemplaribus, imprimenda jussimus:* tamen comparatae Aldinae scriptura et cum codicibus, inprimis Parisiensi, et cum versione Gazae, eam ex uno solummodo codice expressam esse crediderim, eoque et omnibus supra commemoratis et quo in vertendo Theophrasto Gaza usus erat, inferiori. Impressa est diligenter ac nitide et quatenus id colligi potest fideliter operarumque menda nec multa nec gravia inveniuntur. Ea una editio omnium quae subsecutae sunt ad Schneiderum usque fundamentum fuit ac fons.

Bas. *Theophrasti Opera, summo studio partim hinc inde conquisita, atque in unum veluti corpus redacta: partim a multis quibus etiam hactenus scatebant mendis, doctorum virorum industria ac meliorum exemplarium ope repurgata. Per Jo. Oporinum. Basileae* 1541. Constat paginis 291 in fol. quibus continentur praeter duo botanica Aristoteles de plantis, Theophrasti de lapidibus, de piscibus, de igne, de ventis, de signis aquarum et ventorum, de vertigine oculorum, de laboribus, de odoribus, de sudoribus, Characterum, Metaphysicorum libelli, Prisciani Metaphrasis Theophrasti de sensu et de phantasia. Praefatus est

Hieronymus Gemusaeus. Expressa est haec editio magna cum diligentia ex Aldina, mendis quibusdam typothetarum tacito correctis; novi operarum errores in ea pauci occurrunt. Margini adscriptae sunt emendationes, quas Oporinus vel quisquis eorum auctor fuit, ex interpretatione Gazae hausit. Aliis exemplaribus praefatio *Camerarii* praemissa esse dicitur: Schneid. Praef. I. p. XIII.

Cam. *Theophrasti Historiam de plantis, et de causis plantarum, et quosdam alios ipsius libros continens Tomus VI.* (scil. operum Aristotelis). *Aldi Filii Venetiis* 1552. 8. Constat paginis 652, continet eosdem libros quos Basileensis, exceptis Prisciani et Pseud-Aristotelis libris, praeter illos vero librum de sensibus et Philonis de mundo. Expressa est fideliter ex Aldina, ita tamen ut a gravioribus vitiis typotheticis haud sit libera ac paucis aliquot locis *Camotius*, qui recensionis auctor fuit, e Gazae interpretatione contextum interpolaverit. Bibliographis haec *Aldina minor* vel *altera* audit.

H. *Theophrasti Eresii Graece et Latine Opera omnia. Daniel Heinsius Textum Graecum locis infinitis partim ex ingenio partim e libris emendavit: hiulca supplevit, male concepta recensuit: interpretationem passim interpolavit. Lugd. Batav. Ex Typogr. H. ab Haestens Impensis J. Orlérs, A. Cloucq. et J. Maire.* 1613 fol. Sequuntur a pag. 391 eidem libelli qui in Basileensi sunt praeter Metaphysica et Prisciani Metaphrasin additis aliis quinque fragmentis, quibus omnibus titulus hic praepositus est: *Th. Eresii Opuscula Graece et Latine Emendatiora.* Quae Heinsius in titulo editionis profitetur eadem in epistola dedicatoria his verbis repetiit: „Augiae stabulum invenimus. Nam cum plurima hiulca, lacera, corrupta, perperam ab interpunctionibus concepta legerentur, partim ex ingenio, partim subsidio librorum, partim doctorum observatione, partim etiam collatione auctorum, qui similia cum Theophrasto, aut si forte eadem scripsissent, dedi operam, ut emendatus, quantum quidem fieri hac cura potuit, in manus hominum prodirent.“ Paullo mox in prooemio suo subsidia diligentius exponens se usum esse dicit

primum „libro, in quo doctus quidam vir aūtorem partim e codicibus, partim e collatione Plinii et aliorum, locis plurimis, imo infinitis correxerat,“ dein codice Heidelbergensi a Grutero transmisso, quo non magnopere adjutus fuerit, tum Casaubonianis nonnullis, quae se aliquando in Commentariis publici juris facturum pollicetur. „Ex aliis, praeter ea quae nos ipsi emendavimus, quae recipienda videbantur, recepimus.“ Vides quam callide is vero celando atque circumvelando studuerit, quam caute a sincera subsidiorum expositione abstinuerit? Scilicet praeter illam farraginem emendationum, a docto aliquo homine collectam, pars e Gazae versione pars e collatis veterum scriptorum locis gemellis ductarum, nulla is omnino subsidia, omnium minime autem codicem habuit, neque magna opus est acie ut narratio ista fictitia esse cernatur. Tanta vero in edendo Theophrasto Heinsius negligentia usus est ac incuria ut Schneiderus ejus editionem ut omnium pessimam merito notaverit. Scilicet Camotianae, ad quam textum suum excudendum curavit, errores typotheticos atque vitia omnia ne inspectis quidem Aldina vel Basileensi fideliter repetiit atque novis suis partim turpissimis auxit. Correctiones omnes bonas viris iis, qui ante eum Theophrasto impenderant operam, debebat; quae ipse mutavisse videtur, si quae insunt ab ejus ingenio profecta, aut parum probabilia aut omnino inutilia sunt; emendationum e libris manuscriptis petitarum ne ullum quidem reperitur vestigium: sic ut quae in ea editione bona insunt ea aliorum ingenio Heinsius quae prava atque inepta ea nos Heinsio debeamus.

Bod. *Th. Er. de historia plantarum libri decem Gr. et Lat. In quibus textum graecum variis lectionibus, emendationibus, hiulcorum supplementis: Latinam Gazae versionem nova interpretatione ad margines: totum opus absolutissimis cum notis tum commentariis: item variarum plantarum iconibus illustravit J. Bodaeus a Stapel.“ Amstelod.* **644** *ap. H. Laurentium. fol.* Contextum ex Heinsiana fideliter repetiit; margini emendationes e margine Basileensis et a Scaligero Salmasioque acceptas paucas ab ipso inventas easque raro felices atque passim varieta-

tem Aldinae adscripsit: critica ejus opera vel exigua est vel nulla. Cuique contextus capiti subjecit Scaligeri Robertique adnotationes suosque vastos atque undecunque collectae doctrinae copiis refertos commentarios, quibus eum lectorem magis obruisse quam erudivisse Schneiderus censet.

St. *Th. Er. de Historia plantarum libri* **10** *graece cum syllabo generum et specierum, glossario et notis curante Joh. Stackhouse.* Oxonii 1813. 2 Tomi in 8. Primus conatus est Stackhousius, qui haud mediocri rei herbariae instructus erat scientia, Graecorum corruptelis ac naevis perspectis, suo Marte et ex ingenio corrigere, ita ut hujus editionis verba graeca ab Heinsiana magnopere discrepent. Primus is Aldinam principem adhibuit, sed praeter hoc unum omni critico subsidio fuit destitutus. Itaque paucorum quidem veram emendationem invenit, plurima vero ex arbitrii licentia ac de conjecturis satis fortuitis, multa temere ac inconsulte mutavit, saepe etiam graeci sermonis ac criticae artis haud satis gnarus, soloece ac barbare scripsit. Contextum verborum innumeris interpositionibus, quas uncis inclusas vel supplementi causa ubi defectum animadvertisset vel sententiae obscurioris illustrandae causa adjiciendas censuit, intercepit, quam pessimam rationem ut imitaretur ipsum Schneiderum exemplo suo induxit. Antea idem ediderat: Illustrationes Theophrasti in usum Botanicorum praecipue peregrinantium auctore J. St. Oxonii 1811.

Sch. *Th. Er. Quae Supersunt Opera Et Excerpta Librorum Quatuor Tomis Comprehensa. Ad fidem librorum editorum et scriptorum emendavit, Historiam et libros VI de Causis Plantarum conjuncta opera D. H. F. Linkii, Excerpta solus explicare conatus est. J. G. Schneider, Saxo. Lips. Vogel. T. I — IV.* 1818. *T. V.* 1821. 8. Tomus primus continet contextum graecum omnium quae Heinsiana continentur, additis pauculis quibusdam et libello de Coloribus, vulgo Aristoteli adscripto, alter versionem latinam Gazae emendatam cum Curis secundis, tertius et quartus Commentarios, quintus Supplementa (i. e. Syllabum Emendandorum et Addendorum in primo volumine,

Auctarium lectionum variarum, Eclogas librorum Theophrasti perditorum collectas e Scriptoribus gr. et lat., Scriptionem de auctoritate, integritate, argumento, ordine, methodo et pretio librorum de Hist. et Caus. pl., Appendicem ad varietatem scripturae Urbinatis codicis, Auctarium Fragmentorum) et Indicem r. et v. Quae editio quomodo instituta atque perfecta sit, quaque usa sit fortuna, eaque Theophrasti graeca primum redintegrari ac illustrari coepisse, quum satis jam dixerim: hoc unum addam duas fuisse editas ejus censuras a duumviris doctissimis Adam. Coraë et Curtio Sprengel, quorum animadversiones Schneiderus ipse in usum suum convertit atque tomo quinto exposuit.

Praeter has, quas modo recensui editiones quarumque scripturam per omnia a me comparatam in adnotatione mea exposui, seorsim editi sunt: Liber primus de causis plantarum gr. apud Vascosanum Paris 1550. 4, cujus editionis margini adscriptas lectiones haud malas, transmissas Schneidero ab Herm. Tollio, signo mVasc. indicavimus; Liber sextus de Causis gr. et lat. Paris 1558. 8; Histor. Libri primi Cap. 1 et 2 ita inscripta: *Jo. Jac. Pauli Moldenhawer Tentamen in Historiam plantarum Theophrasti Hamburg. Hoffmann* 1791. 8, cum adnotatione utilissima, et farragine emendationum ad Caus. lib. 1 et 2. Primus lectiones exemplari Heinsianae, quod Fabricius possederat ac dein in bibliothecam Univ. Havniae pervenerat, adscriptas publicavit, antea in libello *Abr. Kallii Nonnulla de Theophrasti historia plantarum bene merendi subsidia Havn.* 1772. 8. indicatas, quas e codicibus haustas esse perperam illi sunt opinati. Significavimus eas in adnotatione Havn. 1. 2.

Versiones.

G. Versio latina Theodori Gazae primum impressa est „Tarvisii per Bartholomeum Confalonerium de Salodio 1483 fol.,“ ut in fine scriptum est. Praemissa est et libris Historiae

et libris Causarum Praefatio Theodori ad Nicolaum V. Pont. M., cujus se jussu eam interpretationem fecisse significat. Libris Causarum praemissus est rerum quae iis continentur index. Impressa est haec editio negligenter habitu valde incomto; typi rudes, literae male distinctae, interpunctio pessima, operarum errores frequentes. Longo autem hujus libri usu mihi persuasum est hanc editionem ex ipso Theodori autographo typis exscriptam atque veram editionem principem esse: aliter enim tota ejus conditio ac praesertim multi operarum errores explicari omnino nequeunt. Quanquam igitur nonnulli editionem principem aliquam sine anni locique indicio nominant (v. Schn. Praef. p. X.): tamen cum neminem eam vidisse inveniam neque in celeberrimis, quae Parisiis Gottingae Berolini sunt, bibliothecis eam extare compertum habeam, ejus nomen errore ortum, eamque omnino non esse, Tarvisianam contra editionem primo impressam ergo principem atque solam ad criticum usum adhibendam esse haud dubie obtinebo. Haec, quoniam ante impressum textum graecum edita est, codicis instar eatenus habenda, qua Gaza codicem, e quo fecit versionem, haud deseruisse videatur. Eum vero codicem haud multo meliorem fuisse eo quem Aldina expressit omnes consentiunt, atque ipse Gaza in altera praefatione de mala graecorum exemplarium conditione conquestus fatetur; quare nunc in diiudicanda scriptura parvae est auctoritatis. Quae eo etiam minuitur quod Gazam modo ex ingenio et conjectura emendavisse modo Plinii verba transscripsisse constat. Quamobrem uti ea interpretatione tanquam scripturae fonte non licet nisi caute ac provide. Iniquius paullo de hac versione judicium tulerunt cum Scaligero Schneider; aequius Moldenhawer dicens: „Quae versio magnum sane hujus viri acumen et linguae utriusque facultatem demonstrat. Cum vero verborum adeo ordinem constructionemque assequi vult, spissus saepius et parum latinus.“

Alia hujus interpretationis editio, quae sine loco et anno forma octava prodiit, praescripta habet haec: Habentur Hoc Volumine Haec Theodoro Gaza Interprete „Aristotelis de

natura animalium. lib. IX. Ejusdem de partibus animalium. lib. IIII. Ejusdem de generatione animalium. lib. V. Theophrasti de historia plantarum lib. IX. Et decimi principium duntaxat. Ejusdem de causis plantarum. lib. V. Problematum aristotelis Sectiones due de quadraginta. Problematum alexandri aphrodisiei lib. II.“ Haec a me non visa apud Fabr. B. gr. ed. H. adscribitur saeculo decimo sexto.

Neque tertiam vidi, quae cum iisdem Aristotelis scriptis „Venetiis apud Aldum Manutium 1504 fol.“ prodiit, qua teste Moldenhawer e comparatione graecorum multa vel omissa vel perperam impressa emendata ac addita sunt. Inde magna discrepantia inter editiones posteriores atque Tarvisianam primam quam in adnotatione nostra saepius, ubi id necessarium visum est, significavimus, profecta atque haec igitur editio interpolatae versionis fons esse videtur. Eadem repetita esse dicitur „in aedibus Aldi, Venetiis“ fol. 1513.

Ex hac Aldina expressae sunt, quae „Parisiis 1529, 8 apud Egidium Gourmonctum ex officina Christiani Wechel,“ et „Basileae apud Cratandrum 1534 (et 1550) fol.“ prodierunt, quam utramque a me comparatam in adnotationibus signis G. Par. G Bas. indicavi. Hac Basileensi Schneiderum Tarvisiana neglecta saepius usum esse animadverti. — Ceteras editiones, quas afferre nihil juvat jam taceo.

Quod Schneiderus in Praef. p. X. e Gazae verbis versioni praefantis „Denique singula textus graecae orationis adeo persequemur, ut ne minimum quidem praetermittere videamur, quoad scilicet sine absona et barbara illa Gulielmi interpretis locutione, quaeque graeca latine aliquo pacto exprimi possint.“ colligere sibi visus erat, vetustam extitisse interpretationem Theophrasti a Guilielmo de Moerbecka, ordinis Praedicatorum fratre, factam ac Theodoro cognitam, (cf. etiam Fabr. Bibl. Gr. 2 p. 236): id parum probabile esse ipse dein Schneiderus vidit mutataque sententia verba Theodori aliter ac rectius interpretatus est, T. v. p. 235. Mihi certe laudatissimarum bibliothecarum custodes percontato nullum ejus versionis ibi extare vestigium responsum est.

Spr. „Theophrast's Naturgeschichte der Gewächse. Uebersetzt und erläutert von K. Sprengel. Erster Theil, Uebersetzung. Zweiter Theil, Erläuterungen. Altona. Hammerich. 1822. 8. h. e. interpretatio Historiae. Quae Sprengelius, vir scientiae naturalis laude ornatissimus, in Historia rei herbariae T. I. p. 66—119, dein in censura editionis Schneideri (Neue Entdeckungen im ganzen Umfange der Pflanzenkunde Th. 1.) de Theophrasto adnotaverat, ea multum aucta et explicata una cum versione germanica hic publici juris fecit. Quanquam non infitias eam commentarios ejus, multiplicis eruditionis plenos atque rerum allatarum varietate copiaque insignes utilissimos esse: tamen certi subtilisque interpretis laudem haud meruit, neque in plantis determinandis satis fuit severus ac religiosus. Sed haec alio tempore discutienda erunt. Nunc, ne lectoribus viri clarissimi lucubrationes invidere videar, ipsius explicationem nominum graecorum, quoniam multa vera habet et ceteris plenior est, in fine adjunxi. Versionem germanicam parum nostratibus placuisse suspicor, quoniam nec fide nec elegantia commendatur, saepius etiam nisi graecis antea cognitis haud intelligatur. Neque eum habuit graeci sermonis usum quo in tali scriptore si criseos periculum facturus sis carere nequeas: itaque emendationes ejus ac conjecturae pleraeque aut infelices aut omnino non graecae fuerunt.

Libri tres priores Histor. italice versi: Istoria delle Piante di Teofrasto Libri III., tradotti in Italiano da Mich. Agnolo Biondo. In Venezia 1549. 8.

Commentatores Critici

qui potissimum secundum meriti, quod de Theophrasto emendando habuerunt, magnitudinem recensentur.

Jul. Caes. Scaliger Commentariis in utrumque Theophrasti opus copiosis ac subtilioris doctrinae acerrimique judicii plenis ita de Theophrasto meruit, ut excepto Schneidero a

nemine posteriorum superatus sit. Ut vero praesertim sententiarum nexum declarare rerumque continuitatem investigare studebat, ita plurima etiam recondita menda detexit atque aperuit, multa felicissime correxit. Librorum tituli hi sunt: J. C. Scaligeri Commentarii et Animadversiones in sex libros de Causis Plantarum Theophrasti. Genevae ap. Jo. Crispinum 1566. fol., cujus in altera pagina haec scripta sunt: Sylvius Scaliger, hoc patris monimentum, authore R. Constantino, dedicavit generosissimo viro D. Jacobo de Louxembourg etc. Editor igitur fuit R. Constantinus, ut et praefatio Crispini ostendit. J. C. Scaligeri Animadversiones in Historias Theophrasti apud Jo. Jac. Juntae F. Lugd. 1584. 8.

Robertus Constantinus suas adnotationes subjecit, cum Scaligeri notis in editione Bodaei repetitas, quibus haud pauca, quae Scaligeri aciem effugerant, cum acumine haud vulgari feliciter correxit, quanquam etiam prae nimio emendandi studio nonnunquam longius a vero declinavit. Vide autem C. Hofmannum apud Schn. Praef. p. XIV.

Cl. Salmasius, cujus eruditio fere in proverbium abierat, in Exercitationibus Plinianis permultos Theophrasti locos in examen vocavit, magis rebus ac nominibus explicandis quam sententiis ac theoriae illustrandis intentus. Quibus is locis medelam suam adhibuit, eos tantum non omnes optime emendavit: pauca codices postea confirmaverunt, nonnulla nos ut feliciter inventa asciscere non dubitavimus. Usus sum editione, quae Trajecti ad Rhenum apud Joh. v. de Water 1689 duobus tomis fol. adjunctis Exercitationibus de Homonymis Hyles Jatricae prodiit.

Jac. Palmerius in „Exercitationibus in optimos auctores graecos. Lugd. Bat 1668. 4 p. 582—603 locos aliquot Theophrasteos recte, alios minus feliciter redintegrare conatus est, qua in re et sermonis graeci scientiam et Theophrastei stili consuetudinem laudabilem ostendit.

Jo. Meursius „Theophrastus s. Lectionum Theophrastearum Libellus Lugd. Bat. Elsevir. 1640, 12,“ plures Theo-

phrastei locos acute et optime restituit, in fine de Th. deperditis libris disseruit.

Jo. Jac. Dalechamp, rei herbariae scientia clarus literisque graecis bene instructus, suam ad emendandam Theophrasti Historiam contulit particulam, quae „Historia plantarum universali Lugd. G. Roville 1587. 2 Tomi fol." continetur, partim etiam e C. Hofmanni Schedis manuscriptis Schneidero innotuit. Quanquam nec ingenii acumine nec doctrinae copia cum Scaligero, contemporaneo, comparandus est.

C. Hofmanni, Professoris Altorfini, interpretationem latinam librorum Theophrasti, commentariosque, haud editos illos, sed qui manu ipsius auctoris scripti in bibliotheca Gottingensi, descripti in b. Gothana extabant, diu desideratos expetitosque Schneidero comparare contigit, quibus vero inspectis se parum profecisse atque de ingenio ejus et eruditione opinionem haud optimam concepisse scribit. Collegerat is, quas nancisci potuerat, vel doctorum hominum curas vel lectionum copias, nec diligenter vero nec accurate, quibus et sua nonnulla adjecit, quae hinc inde in adnotatione nostra commemoravimus. Quem Schneiderus nominavit codicem Casauboni, eum ex Hofmanni Commentariis, nec aliunde cognitum habuit.

Eorum denique, qui per occasionem obiterque uno alterove Theophrasti loco criticam animadversionem dederunt, maxime nominandi sunt Adrianus Turnebus Adversariorum Libri XX. Aureliop. 1614., Hieron. Mercurialis Variae Lectiones in Medicinae Scriptoribus l. VI. Venet. Junta 1588. 4., M. Cagnatus Variae Lectiones, Fel. Accorambonius Interpretatio obscuriorum locorum et sententiarum omnium operum Aristotelis Romae 1580 fol., Bucretius in C. Hofmanni Commentariis, Saracenus in Animadversionibus ad Dioscoridem, C. Gesner in Historia Animalium, H. Stephanus in Thesauro L. Gr., Niclas in editione Geoponicorum, Thiebaut de Berneaux Examen d'un ouvrage qui a pour titre: Illustrationes Theophrasti auct.

J. Stackhouse, Coraes in censura editionis Schneiderianae, ac novissime Lobeck in Notis ad Phrynichum, Aglaophamo et Paralipomenis Grammaticae Graecae.

Indicem rerum ac verborum dabimus in fine alterius partis, qua Causae Plantarum continentur, quam, si editionem nostram Theophrasti haud displicere viderimus, intra breve tempus typis exscribendam curabimus.

Vratislaviae pridie Id. Sept. MDCCCXLII.

ARGUMENTUM
LIBRORUM DE HISTORIA PLANTARUM.

LIBER I.

De plantarum differentiis praecipuis secundum discrimina organorum, partium elementarium, ac summa genera.

Cap. I. *De plantarum differentiis, partium definitione, natura et divisione.* **1.** Differentiae plantarum sumendae sunt secundum partes, affectiones, generationem et vitam. **2.** Partes vel perennes, vel annuae, vel supervenientes cum aetate. **3—5.** Comparatio cum partibus animalium ita instituenda ut analogia spectetur, plantarum theoria propria salva. **6—8.** Modi differentiae partium: forma, positio, ordo. **9—12.** Partes principales: radix, caulis, ramus, surculus. — Cap. II. *De plantae partibus elementaribus earumque compositione.* **1. 2.** Partes similiares sunt cortex medulla lignum, elementares succus fibra vena caro. Partes annuae ad fructificationem pertinentes. **3.** Plantarum natura multiplex. **4. 5.** Partium differentiae explicant plantae substantiam et diversa ejus genera. Omnis planta habet humorem et calorem innatum. Fibrae. **6.** Venae, lignum, caro, cortex, medulla. **7.** Compositio partium. — Cap. III. *De plantarum diversis partitionibus s. generibus.* **1.** Summa genera sunt arbor, frutex, suffrutex, herba. **2—5.** Sed haec differentiae typicae sunt; (transeunt enim et frutices arborescunt, arbores frutescunt),ut et aliae e. g. sylvestrium et domesticarum, fructiferarum et sterilium, flore praeditarum et carentium, folia amittentium et sempervirentium. Differentia sylvestrium et domesticarum culturam attinet, **6.** sed etiam naturalis quaedam est. — Cap. IV. *De differentiis formae et habitaculi.* **1.** Formae differentiae et totarum et partium apertae. **2.** Ex habitaculo discernuntur plantae aquaticae, terrestres, **3** amphibiae. — Cap. V. *De differentiis trunci, corticis, ligni, atque oculis fruticum et herbaceorum.* **1.** Trunci vel recti ac longi, vel obliqui, breves, nunc singuli nunc plures, in ramulos aut multos aut paucos divisi. **2.** Cortex laevis, asper, fragilis, carnosus, lamellatus. **3.** Lignum carnosum, fibrosum, venosum. Suffruticum caules alii geniculati **4. 5.** Ligna fissilia, fragilia, flexilia, gravia, levia. Cap. VI. *De*

differentiis medullae et radicis. **1.** Medulla nonnullis deest: carnosa, lignosa, membranacea; **2.** colore, duritie, copia differt. **3.** Radices multae, v. paucae, v. singulae, magnitudine, longitudine variae; **4.** v. lignosae v. fibrosae v. carnosae v. nodosae, superficiales v. profundae, rectae v. incurvae; **5.** Eadem differentia radicis in suffruticibus et herbis; quarum quaedam radice carent. **6.** Olerum radices. **7.** Radices sylvestrium et olerum lignosae, carnosae, cortice tectae, geniculatae, tunicatae. **8.** Plantae radice capitata duo genera radicum habent, caput v. rhizoma et fibras. **9** Radix capitata in quibusdam tanquam fructus est. **10.** Radix Ari. **11.** Ferulacea et herbae nonnullae quae magnam radicem habent. **12.** Singulares radices Silphii, Arachidnae quae amphicarpa est. — Cap. VII. *De augmento ac incremento radicis.* **1.** Radix citius crescit partibus superis, descendit quo usque calor solis agit, sed altius in solo levi, **2.** altissime in ficu, altius in vegetis plantis. Succus radicis fortis. **3.** Singularis natura Ficus indicae, et Herbae opuntiae. — Cap. VIII. *Differentiae arborum ex oculis vel nodis.* **1.** Arbores vel nodosae vel enodes et natura et loco: montanae et siccae semper magis nodosae. **2.** Dense satae sunt enodes et rectae, et femineae magis quam masculae, et sylvestres magis quam domesticae. **3.** Nodi vel sparsi vel ordinati, **4.** caeci v. fertiles. Nodi post inflicta vulnera. **5.** Frequentiores in surculis. Cradae et **6.** goggri, tanquam morbi species. — Cap. IX. *De arborum vario habitu ac defoliatione.* **1.** Arbores aliae longitudine aliae ambitu magis augentur, nunc inferiore nunc supera parte in ramos finduntur; culturae vis. **2.** Omnes laetius vegetant in habitaculis propriis; sylvestres inprimis in latere montium boreali. **3.** Enumerantur sempervirentes arbores, **4.** frutices, suffrutices ac herbae. **5.** Quaedam loci virtute haud natura sempervirent. **6. 7.** Tempora defoliationis. — Cap. X. *De differentiis foliorum.* **1.** In plerisque folia omnia conformia, in tribus difformia. Quae folia invertant sub solstitium. **5. 3.** Paginae utriusque folii natura. **4.** Folia lata, angusta, spiniformia, carnosa, **5.** arundinacea; orbicularia, oblonga, acuta; integra v. fissa, aculeata; **7.** sessilia v. petiolata, vel e surculis vel ramis vel trunco, vel e radice oriunda; quorundam caulis foliis caret. **8.** Alia multa, alia pauca habent folia, illa plerumque ordinata, haec sparsa. Folia fistulosa. **9. 10.** Substantia et compositio foliorum, ceterarumque partium annuarum. — Cap. XI. *De seminum involucris ac dispositione.* **1.** Seminum tegumenta vel unum v. plura. **2.** Quaedam legumine, alia membrana, alia capsula inclusa, alia nuda. **3.** Arborum omnium semina tecta vel carne vel membranaceo lignosove integumento: v. tota carnosa vel nucleo inclusa. **4.** Semina vel congregata vel distantia seriatim; illa vel inclusa uno corpore vel libera, vel uno pedunculo suffulta vel multis. **5. 6.** Adnexio seminum. — Cap. XII. *De succo fructuum, ac de succi arborum saporibus odoribusque.* **1.** Fructuum succi vinacei, oleosi, mellacei, acres, amari, aquosi, acidi. **2.** Succus plantarum

vel lacteus est vel piceus, vel aqueus; nunc acrimonia nunc suaveolentia praeditus. Purissimus in pericarpio apparet. 3. Quaevis pars, etsi inter se differant sapore ac odore, qualitati totius planti respondet. 4. Exempla ejus differentiae. — Cap. XIII. *De florum differentiis*. 1. Flores lanuginosi, v. foliacei, magni v. parvi, unicolores vel bicolores, 2. simplices vel duplices, uno vel pluribus foliis constant, 3. vel circa fructum vel supra fructum vel in ipso seminis apice positi; 4. nonnulli steriles, 5. et secundum sexum diversi. Cap. XIV. *De vario fructuum situ et plantarum partitionibus gravissimis*. 1. Fructus vel ex hornis vel ex annotinis surculis vel ex utrisque; 2. raro ex ipso trunco; vel ex summo caule vel e latere. 3. Naturales plantarum differentiae. Omne genus amplectitur plures species; 4. primum sylvestrem et domesticam, ubi eae sunt, dein ex ceteris partium differentiis. 5. Sylvestres pleraeque nomine carent.

LIBER III.

De satu ac cultu plantarum.

Cap. I. *Generationis ac propagationis modi arborum*. 1. Generatio aut spontanea aut semine, aut radice, aut avulsione, aut ramo, aut surculo, aut ipso trunco aut ligno conciso fit. 2. Quaedam pluribus modis propagantur, aliae non nisi uno. 3. Maxime communes sunt quae semine et avulsione fiunt. 4. Olea et myrtus plurimis modis nascuntur. — Cap. II. *De propagatione Suffruticum et Herbarum, et earum Arborum quae nonnisi semine proveveniunt, ac de degenerationis modis et causis*. 1. Suffrutices et Herbae e semine vel radice, nonnullae e surculis vel caule, quaedam e resina. 2. Coniferae et Phoenix ac Cyparissus nonnisi e semine proveniunt; 3. de Quercu dubitant. Ocissime et laetissime proveniunt omnia avulsione vel sobole. 4. E semine omnia deteriora fieri solent, quaedam vel degenerare: 5. 6. exempla ejus rei. 7—11. Quaedam mutantur secundum regiones et coelum, atque alimentum cultumque, 12. ut et domesticae e sylvestribus et vice versa fiunt. Cap. III. *De spontaneis ac miraculosis arborum commututionibus*. 1. Quaedam arbores sponte mutantur, v. c. ut ficus in caprificum abeat, quod quoniam raro accidit pro portento habent; 2. aut ut fructus loco alio efferant. — Cap. IV. *De mutationibus quibusdam Herbarum*. 1. Sisymbrium mutatur in Mentham, Tiphe et Zea in Triticum. 2. Quod nunc regionis nunc culturae ope fit; Leguminum mutatio 3 et Olerum. 4. Mutationes tales plures ac naturales in animalium genere. — Cap. V. *De optima ratione plantas deponendi*. 1. Plantulae optimae eligendae e simili vel deteriore solo. 2. Quam alte deponendae sint. 3. vel cum vel sine radicis parte. 4. 5. Sin-

gularis Oleae, Ficus, Vitis plantandae ratio. 5. Quae intervalla plantarum esse debeant. 6. Eligendum solum cuique aptissimum. — Cap. VI. *De satione, plantatione Phoenicis ac de Palmarum diversis speciebus.* 1. Phoenicis satio seminibus pluribus congregatis. 2. Plantatur e parte supera. Phoenix amat solum salsum arenosumque; patria Babylon, Libya, Aegyptus Phoenicia; amat etiam rigationem et vult transferri. 4. Cultus ejus apud Babylonios, 5 et Syros. 6. Genera Phoenicis plura, primum fertile unum, sterile alterum. Fertilium unum mas, alterum femina. Et differunt colore magnitudine et figura fructuum. 7. Regia Phoenix. Cypria Phönix prima, 8. et altera. 9. Phoenicum genera trunco diviso. 10. Palma aethiopica. 11. Chamaerriphes. 12. Plantatio surculis inversis. — Cap. VII. *De opera ac cultu arborum.* 1. Fossio, rigatio, stercoratio, purgatio, aridorum detractio. Quae aquam et fimum requirant, quae minus. 2. Purgari omnes volunt, maxime Olea et Myrtus. 3. Eisdem et Punicae fimo acerrimo et rigatione copiosa opus est. 4. Genera fimi, 5. et fossionis. 6. 7. Vitis Ficus Amygdalae et Sorbi curatio, si herba luxuriante fructum non edant. — Cap. VIII. *De iis quibus fructus immaturus defluit, atque caprificatione ejus rei remedio.* 1. Amygdala Pyrus Punica Malus, maxime autem Ficus et Phoenix fructum amittunt priusquam percoctus sit, sed non ubique. 2. 3. Caprificationis ratio. 4. Applicatio floris masculi Phoenicis ad femineum.

LIBER III.

Arborum fruticumque sylvestrium genera, species, earumque differentiae ac descriptio.

Cap. I. *De arborum sylvestrium propagatione, inprimis spontanea.* 1. Omnes arbores sylvestres e semine aut e radice proveniunt; nonnullae etiam avulsione. 2. 3. Quaedam pro sterilibus habitae tamen semina habent, ut Salix, Ulmus, Platanus et Herbae nonnullae. 4. Physiologorum sententiae de generatione spontanea. 5. Loca per inundationem arboribus consita. 6. Agri motione eae plantae apparent quae regionis propriae sunt. Singularis Silphii proventus. — Cap. II. *De differentiis sylvestrium ac de discrimine eorum a domesticis.* 1. Sylvestria fructifera aut sterilia sunt, folia amittunt aut sempervirent, floribus praedita vel destituta. Differunt a domesticis quod fructus sero perficiunt, multos efferunt, et robore; 2. atque culturam recusant. Hipponis sententia. 3. Habitus eorum quae sylvestria sunt vel fiunt. 4. Amant frigida loca et montana. 5. Montes majores plantarum varietate ac copia insignes, 6. quidam vero sua propria genera habent. — Cap. III. *De*

arboribus montium propriis, de sempervirentibus, fructiferis ac sterilibus, atque iis quae flore carent. 1. Enumerantur arbores quae in montibus nascuntur. 2. Differentia montanarum a campestribus. 3. Enumerantur sempervirentes. 4. Quae steriles esse dicantur. 5. Quid regio ad fertilitatem valeat 6. etiam in Herbis. 5. Mares plerumque steriles, deque earum floribus. 6. Sententiae variae de floribus arborum nonnullarum. — Cap. IV. *Quibus temporibus sylvestres germinent atque fructus perficiant, cum domesticis comparatae.* 1. Germinant vere; fructus perfectio germinationi haud respondet. Species ejusdem generis secundum loca tempore differunt. 2. Singularum arborum tempora germinationis, 3—6. ac tempora florescentiae atque maturationis. Biferae; quae semper fructum gerant, quae sero fructum perficiant. — Cap. V. *De germinationis periodis ac intervallis ac de singularibus quibusdam germinum florumque conceptaculis.* 1. Germinatio vel continua, vel per intervalla, eaque tria in Pinu Abiete Quercu, 2. Adnotatio de Galla. 3. Cum germinationis periodis fit corticis solutio. 4. Germinatio dierum canicularium omnium communis. 5. 6. De cachry et julo. — Cap. VI. *De incrementi facultate et radicum longitudine.* 1. Quae auctu faciles ac difficiles sint. 2. 3. De ordine situ atque continuitate surculorum. 4. 5. Quae longas, breves, multas, paucas radices habeant. — Cap. VII. *De circumvallatione truncorum praecisorum. De partibus quibusdam fructum mentientibus vel fructui accessoriis.* 12. Abies et Pinus praeciso trunco emoriuntur, hujus vero truncus circumvallatur. 3. Partes annuae quaedam praeter florem ac fructum: bryum, helix; in Ulmo, Fico, Corylo, 4. Pinu, Quercu. Gallarum, 5. 6. aliorumque in Quercu nidulantium corporum descriptio. — Cap. VIII. *De differentia maris et feminae ac de speciebus Quercus.* 1. Communis est multorum generum differentia maris et feminae. 2. Quercus species quatuor vel quinque, omnes fructiferae. 3—5. Earum differentiae e ligno et cetero habitu. 6. De gallis harum specierum. 7. Quomodo Macedones Quercus species distinguant. — Cap. IX. *De Pinu ac Abiete.* 1. Pinus una domestica altera sylvestris: hujus duae species idaea et paralia. Differentiae. 2. Macedones etiam sterile genus distinguunt. 3. De differentia mascularum et feminearum arborum; aegide at syce. 4. Arcadum distinctio. 5. Pineae differentia a Pinu. De morbo Pini. 6. Abies mas et femina; 7. 8. ejus differentia a Pino. — Cap. X. De Oxya, Milo, Ostrya, Philyra. 1. Describuntur Oxya, 2. Milus, 3. Ostrys quae singulae species sunt; 4. 5. Philyra mas et fem. — Cap. XI. *De Acere Fraxino.* 1. 2. Aceris duae vel tres species; descriptio. 3. 4. Fraxini duae species. 4. Quomodo differant exemplaria montana et campestria ejusdem arboris. — Cap. XII. *De Corno, Cedro ac Junipero, Mespilo ac Sorbo.* 1. 2. Cornus mas et femina, 3. 4. Cedrus lycia et phoenicica, Juniperus, 5—9. Mespili tria genera et Sorbus mas et femina describuntur. Cap. XIII. *De Ceraso,*

Acte et Itea. 1. 2. Cerasus, 4—6. Acte, 7. Itea nigra et alba. — Cap. XIV. *De Ulmo, Populo, Alno et Semyda.* 1. Ulmus et U. montana, 2. Populus nigra, alba, et Cercis, 3. Alnus. 4. Semyda. — Cap. XV. *De Corylo, Termintho, Buxo et Crataego.* 1. 2. Coryli una rotundo altera oblongo fructu. 3. 4. Terminthus mas et femina. 5. Buxus. 6. Crataegus. — Cap. XVI. *De Prino, Smilace Arcadum, Phellodrye, Comaro, Andrachle, Coccygea.* 1. Prinus cum Ixia et Hypheare. 2. Smilax Arcadum. 3. Pellodrys Arcadum v. Aria Doriensium. 4. Comaros. 5. Andrachle. 6. Coccygea. — Cap. XVII. *De Phello, Colutea et Arbusculis nonnullis montis Idae.* 1. Phellos in Tyrrhenia. 2. Colutea circa Liparam. 3. Colutea in monte Ida. 4—6. Arbuscula quaedam montis Idae: Laurus alexandrea, Ficus frutescens, Vitis frutescens. — Cap. XVIII. *De fruticibus, quorum plures species discernuntur.* 2. Describuntur Rhamnus nigra et alba. 3. Paliurus. Batos, Chamaebatos, Cynosbaton, 5. Rhus mas et femina. 6—10. Hedera, alba, nigra et Helix 11. 12. Smilax. 13. Euonymum.

LIBER IV.

De arboribus et plantis regionum locorumque quorundam propriis. — De vitae longitudine atque causis mortis.

Cap. I. *Quod quaevis planta suum amat solum suaque in terra optime crescit, ideoque quaevis regio suas fert plantas.* 1. Sylvestria etiam sua habent sibi propria loca, quod Pinus 2. Abies ostendunt, 3 et aliae. Cyparissus Cretae indigena. 4. Aliae montes aliae campos amant, et montium vel ima vel summa. Differunt boreale latus a meridionali, 5. aprica et umbrosa loca. Quaeque planta terram amat sibi propriam ac coelum. — Cap. II. *De arboribus iis, quae Aegypti sunt propriae.* 1. 2. Sycomorus, 3. cum Ficu cypria, 4. et Ceronia Jonum, 5. Persea, 6. Balanos, 7. Cuciophoron, 8. Acantha alba et nigra, gummifera, 9. Olea, 10. Coccymelea et 11. Mimosa quaedam describuntur. — Cap. III. *De fruticibus arboribusque quae in Libya nascuntur.* 1. 2. Lotus Lotophagorum et ins. Euesperidum. 3. Paliurus. Alia de Loto narratio. 5—7. Phoenices in desertis Libyae, quae regiones describuntur. — Cap. IV. *De arboribus herbisque Asiae propriis.* 1. Hedera in m. Mero Indorum. 2. Regiones orientales praecipue plantis propriis insignes. Malus medica. 3. ejusque cultura. 4. Ficus indica. 5. Aliae Indicae terrae arbores anonymae. 6. Ebeni duae species. 7. Terminthus. 8. Gossypium. 9. Inter Herbas quaedam leguminosae, aliae frumentaceae. 10. Oryza. 12. In Asia est acantha resinifera, alba trinodis.

13. In Gedrosia venenata planta foliis laurinis, et acantha aphylla succo praedita qui caecitatem affert. — Cap. V. *De vegetatione regionum borealium.* 1. In borealibus praeter arbores vulgatas ac frigoris patientes nulla singularis, nisi herbae quaedam, quarum radices colliguntur, 2. in Ponto Thracia montibus Thessaliae Arcadiae et Laconiae, ubi plantae medicae plurimae. 3. Vegetatio in Ponto. 4 et Propontide. —7. Quae propriae in quibusdam regionibus nascantur. — Cap. VI. *De plantis aquaticis maris interni.* 1. In mare externo sunt arbores quoque marinae, in interno non nisi herbae parvae. 2. In interno Fucus et Bryum ubique, aliae suis locis. Alia riparia alia in medio mari, unius pluriumve specierum. Fuci prima species, prason. 3. altera capillifolia. 4. Prason aliud e m. externo per fretum Herculis allatum. 5. Cretenses fuci. 6. Bryum. 7. 8, Quercus et Abies. 9. Quercus glandifera, Vitis, Ficus. 10. Phoenix. — Cap. VII. *De plantis aquaticis maris externi.* 1. atlantici et rubri, 2. ubi Laurus et Olea, Thymum. 3. 4. Miraculosa de fruticulis in igne candescentibus et arboribus magnis insularum, 5. sinus persici, 7. insulae Tyli ubi arbores laniferae. — Cap. VIII. *De plantis Aegypti fluvialibus et lacustribus.* 1. Ternae sunt arbores, dumosae, herbae. Quae ad omnes fluvios inveniantur. 2. Pleraque in Aegypto dulces et edules, maxime Papyrus, Sari, Mnasium. 3. 4. Papyrus, 5. Sari, 6. Mnasium. 7. 8. Cyamus. 9—11. Lotus aegypt. 12. Malinathalle. 13, 14. Herbae pabulares. — Cap. IX. *De tribolo.* 1. Quisque fluvius suas habet proprias stirpes. Tribolus. 2. 3. describitur. — Cap. X. *De plantis lacus Orchomenii.* 1. Enumerantur. 2. Elaeagnus, 3. Sida, 4. Butomus, Phleus, 5. Typha. 6. Quae earum pl. amphibiae sint, 7. et quae edules. Cap. XI. *De Calamo.* 1. Duae Calami species, auleticus et alter; hujus varietates characias et plocimus. Habitaculum. 2. 3. Quando et quibus conditionibus Calamus auleticus nascatur: zeugites et bombycias. 4. 5. Ejus natura, caedendi tempora, 6. 7. praeparatio ac usus. 8. 9. loca natalia. 10. Aliae Calami species: syriggias, 11. donax, toxicus s. cretensis, 12. varius laconicus, 13. terrestris, indicus. Calamorum natura communis. — Cap. XII. *De Schoeno.* 1. Schoeni tres species, acutus sterilis v. mas, fructifer v. melagcranis et holoschoenus. 2. 3. Harum differentiae. 4. Insulae natantes. — Cap. XIII. *De longitudine et brevitate vitae ejusque causis.* 1. Plantae aquaticae breviorem vitam habent quam terrestres; harum vero sylvestres omnes longaevae; inter domesticas aliae longam aliae brevem habent. 2. Exempla individuorum, quorum aetas longissima esse traditur. 3. Nonnullae arbores cito pereunt sed emittunt soboles ex radice novas ac ita renovantur, 4. sed verius longaevae quarum truncus manet. 5. 6. Quomodo Olea curanda sit ut diu duret. — Cap. XIV. *De morbis plantarum atque injuriis tempestatum.* 1. Sylvestrium fere nulli morbi, 2. domesticarum vero et communes et singuli singulorum generum. Vermes, sideratio, sphacelis-

mus sunt communes. 3. Morbi Oleae, 4. 5. Ficus. 5. Vitis. 7. Vulnera radicis quid noceant. 8. 9. Quae causae sterilitatem efficiant. 10. Oleae morbi alii. 11. Affectiones quaedam ab anni tempestatibus, locis nonnullis propriae. Venti perniciosi. 12. Quae arbores magis vel minus afficiantur. 13. Gelatio. — Cap. XV. XVI. *Quae arbores quibus detractis partibus vel aegrescant vel interimantur.* 1—4. Pleraeque interimuntur cortice in orbem detracto, praeter Phellum et Andrachlem; quaedam nihil patiuntur si supera tantum pars detracta sit, quae in multis sponte solvitur. — 1. Decacuminatae aliae pereunt, aliae germinare pergunt. Fissio caudicis. 2. 3. Quae securi adacta haud pereant. 4. Quid medulla exemta fiat. 5. Radicum laesio plerisque letifera. Oleum affusum radices enecat. Plantae quaedam aliis infestae, quum propinquae nascantur.

LIBER V.

De generibus et natura materiae varioque lignorum usu.

Cap. I. *De tempore caedendae materiae, ac de ligno Pini et Abietis.* 1. Rotunda materies caedenda, quum germinant; quadrata postquam glubere desierunt. 2. Coniferae vere caeduntur, ceterae aestate vel sub autumnum, postremo Quercus. 3. Alia caedendi praecepta. 4. Tempora singularum arborum. 5 Plurimum usum dant Pini et Abietis ligna, quae pulcherrima. — 8. eorum differentia. 9. Modi caedendi ea ligna: quadrifida, bifida. 11. Materiei bonitas e cortice dignoscitur. Borealis materia praestat. 12. Ligna brevia dicta. — Cap. II. *De generibus materiei secundum regiones, ac de lignis nodosis ac spirigeris.* 1. Materies optima ad usum aedificatorium Macedonica. 2. Unde ligna fiant nodosa, nodosque amittant. 3. Spirae ligni. 4. Res alienae a ligno circumnato inclusae. — Cap. III. *De lignorum qualitatibus physicis, densitate et firmitate.* 1. Maxime densa Buxus et Ebenus. 2. Terminthus. 3. Ligna laxa et mollia, 4. calida et frigida, 5. firma. Cardines valvarum ulmei. 6. Lignum Phoenicis. 7. et Thuji describitur. — Cap. IV. *Quae ligna et quomodo incorrupta perdurent a putredine et a vermibus.* 1. Quomodo genera differant secundum gravitatem duritiemque. 2. Quae ligna minime putredini obnoxia sint. 3. et qua sub conditione. 4. 5. Quae ligna et a quo genere vermium corrodantur. 6. Abietina quomodo a putredine non afficiantur. 7. 8. Ligna utilia insulae Tyli. — Cap. V. *Quae ligna in opere facilia, quae difficilia sint.* 1. Facilia sunt quae mollia, difficilia quae dura ac crispa. 2 3. Ligna torquentur propter medullam, 4. et si male serra ducta sit. Quomodo serra ducenda sit. 6. Lignorum alia fissilia, alia dolatilia, alia rotunda. — Cap. VI. *Quae ligna ad pondera susti-*

nenda valeant, et quomodo se habeant in fabrorum diversis operibus. 1. Quomodo Abies, Pinus, Quercus, Phoenix et Castanea ad pondera sustinenda valeant. 2. 3. Quae conglutinari, flecti, terebra, serra, securi tractari bene possint. — Cap. VII. *Quae materies navibus aedibus aliisque operibus apta sit.* 1. Pinus Abies et Cedrus navibus aptae. 2. 3. E quibus lignis singulae navium partes fieri soleant. 4. Quae ligna in usum aedificatorium cedant. 5—7. Pineae, Quercus ceterarumque arborum usus ad varia opera, 8. et ad instrumenta fabrorum. — Cap. VIII. *De regionibus quibusdam materiei copia et bonitate insignibus.* 1. Cedrus in Syria et Cypro. 2. Corsica copia lignorum et sylvarum densitate insignis. 3. Arbores agri latini. — Cap. IX. *De materiei usu igniario, et affectibus aliquot singularibus.* 1. Quae ligna carbonibus faciendis optima, 2—4. unde sumenda et qui carbones cuique operi aptissimi, 5. qualem dent fumum. 6. 7. Quae ad ignem excipiendum aptissima sint. 8. De lignis quae sudant et quae regerminaverunt.

LIBER VI.

De plantis suffruticosis.

Cap. I. *De plantarum suffruticosarum divisione ac generibus.* 1. Transitus ad suffruticosas plantas, quarum major pars sylvestres sunt; domesticae fere quae Coronariae audiunt. 2. Praecipua genera eorum sunt Spinosae ac Inermes. 3. Spinosarum genera quatuor. 4. Inermium genera. — Cap. II. *Inermium genera et species.* 1. Cisthus mas et fem. 2. Cneorus albus et niger. Origanus nigra et alba. 3. 4. Thymum album et nigrum. 5. Sphacus et Elelisphacus, Prasium. 6. Conyza mas et fem. Alia multa una specie constant. 7. Generis Narthecini genus principale Narthex et Narthecia, quae 8 describuntur. 9. Cetera ejus generis. — Cap. III. *De Silphio.* 1. Silphii descriptio. 2. Succi collectio et praeparatio. 3. Patria, habitaculum. 4—6. Aliorum relata de Silphii natura. 2. De Magydari in Syria. — Cap. IV. *De Spinosarum ordine primo ac altero.* 1. Divisio. Capparis sola spinas habet et in caule et in folio. Spinosa aphylla Aspharagus et Scorpius: 2. earum descr. 4. Quae folium spinosum habent pleraque Acanacea sunt: earum enumeratio. 4. differentiae. 5 Cnicus sylvestris et domestica. 6. Acorna, Atractylis, 7. Scolymus, 7. Sonchus, 9. Ixine, 10. 11. Cactus. — Cap. V. *De Spinosarum ordine tertio.* 1. Enumerantur quae praeter spinam folia habent. 2. Capparis. 3. 4. Tribulus, Ononis. — Cap. VI. *Plantarum Coronariarum genera.* 1. Coronariae nonnullae sunt herbaceae, quae adjungendae. 2. Dividuntur secundum partes quae usu adhibentur. 3. Aliae sim-

plices ut Sisymbrium Helenium Serpyllus: aliae plures habent species, 4. ut Rosae; centifoliae circa Philippos. 5. Omnes suaveolentes maxime in Cyrenaica. 6. Rosae descriptio. 7. Viola nigra. 8. Crinum. 9. Narcissus. 10. Crocus. 11. Ceterae quae seruntur. — Cap. VII. *Coronariae, flore haud spectabili, quae plantantur.* 1. 2. Ceterae pleraeque deponuntur, quia semine aegre proveniunt: semina tamen habent, quod quidam negarunt. Serpyllus sylvestris. 3. Abrotonum. 4. Amaracus. 5. Serpylli surculi longissimi: species. 6. Tempora plantationis. — Cap. VIII. *De tempore floris ac vitae Coronariarum.* 1. 2. Quo ordine flores explicent Coronariae vernae; 3. ac aestivae. 4. Nunquam fere intermittunt. 5. Quamdiu vivant. Ad odoris suavitatem confert et regio, 6. et anni tempestas.

LIBER VII.

De plantis herbaceis oleraceis et arvalibus.

Cap. 1. *De oleracearum sementibus et intra quot dies quaeque proveniat.* 1. 2. Tres oleracearum sementes sunt. 3. Intra quot dies quaeque proveniat, 4—6. quaeque sint ejus discriminis causae. 7. Quodque semen suum tempus expectat. Tempora maturitatis. 8. Habitus, alimentum. — Cap. II. *De propagationis modis atque radicum differentiis.* 1. Propagantur omnia semine, nonnullae avulsione et e surculis et radice. 2. 3. Radices quarundam perennes, e latere germinantes. 4. Nonnullae caule abscisso repullulant. 5. Quarundam radices diutius conservantur. Plurimae unam habent radicem, 6. aut cum crassis accessoriis, uti Teutlium. 7. Radix Lapathi et Ocimi. 8. Substantia radicis. 9. Quae radicem brevem gerant. — Cap. III. *De flore ac fructu.* 1. Florum differentiae. 2. Seminum figura, color, involucra 3. 4. Fructuum copia, situs, aetas. 5. Cultura Selini. — Cap. IV. *De oleracearum generibus.* 1. Quaedam simplices: aliae foliis, radicibus, colore, succove differunt. 2. Genera Raphanidis, 3. Goggylidis, 4. Raphani, 5. Lactucae, 6. Selini, Sicyi et Colocynthae, 7. Allii et Scorodi. 8. 9. Allium ascalonicum et alia. 10. Alliorum cultura. 11. Scorodi genera et cultura. 12. Allii et Scorodi discrimen. — Cap. V. *De oleracearum cultura et usu* 1. Omnes aquas fimumque diligunt praeter Rutam. Qualis fimus, 2. et quales aquae praestent. 3. Translatio. 4. Animalculorum nocuorum remedia. 4 5. Quamdiu semina incorrupta maneant. — Cap. VI. *De oleraceis sylvestribus.* 1. Quaedam sylvestres homonymae sunt domesticis; sunt vero his asperae magis et acres, ut Lapathum sylvestre. 2. Raphani, Goggylidis, Lactucae sylvestrium differentia a domesticis. 3. 4. Hipposelinum, Eleoselinum, Oreoselinum. — Cap. VII. *Arvalium circumscriptio et vegetatio.* 1. Quaenam

arvales plantae adnumerandae sint Oleribus. 2. Quae coctae assaeve cibo inserviant. Aut annuae aut annuo caule sunt. 3. Unde et quo tempore proveniant ac floreant. 4, De floris situ atque tempore. — Cap. VIII. *Differentiae Herbacearum ex caule et foliis.* 1. 2. Differentiae caulis, 3. foliorum situs. — Cap. IX. *Ceterae Herbacearum differentiae.* 1. Diversi evolutionis gradus. 2. Flores quomodo ab arborum floribus differant. 3. Differentiae radicum: lignosae, carnosae fibrosaeque; 4. rotundae, longae, tunicatae, dulces et amarae. 5. Tempus florendi. — Cap. X. *Quibus anni tempestatibus germinent ac floreant.* 1. Nulla ante tempus proprium nec germinat nec floret; 2. earumque germinatio ac florescentia per totum fere annum extenditur; 3. etiam singulae per longum tempus florent, quia per partes; 4. etiam nova generandi initia instituunt. — Cap. XI. *De generibus Herbacearum.* 1. Divisio. 2. Spicigerae. Alopecurus. Stelephurus. 3. Cichoracea: Cichorium, 4. Hypochoeris, Apape, Picris. — Cap. XII. et XIII. *De Herbaceis radice carnosa capitatave praeditis.* 1. Radicis differentiae. Quae edules sint: 2. Ari, ejusque cultura; Dracontii, 3. Phasgani, Thesii. — 1. Foliorum; 2. caulis, 3. florum differentiae. 4. Omnes sunt vivaces; Scilla suspensa vivit. Omnes gregariae proveniunt; 5. Bulbi semina partim primo partim altero anno. 6. 7. Narcissi et Scillae vegetatio et florescentia. 8. 9. Bulbi et Bulbaceorum species. — Cap. XIV. et XV. *Singulares Herbacearum quarundam qualitates.* 1. Adiantum album et nigrum nunquam madescit. 2. Anthemum a summa sui parte florere incipit. 3. Aparine vestimentis adhaeret. — 1. Nonnullarum flos astra sequitur. 2. Sempervivum. 3. Loti, 4. et Strychni homonymi.

LIBER VIII.

De plantis frumentaceis.

Cap. I. *De divisione frumentaceorum, de sementibus et quot quaeque diebus erumpant.* 1. Duo sunt frumentaceorum genera: Frumenta et Legumina; accedunt quae Aestiva vocantur. 2. Pleraeque e semine proveniunt; sementes duae. 3. Quae mature, 4. quae sero seri debeant. 5. Quot quaeque diebus erumpant. 6. 7. Coelum et tempestas vel accelerant vel retardant germinationem. Cap. II. *De evolutione atque perfectione Frumentaceorum.* 1. Evolutio germinis ac radiculae differt in Frumentis ac Leguminibus, 2. itemque in Arboribus multis. 3. Frumenta uno, Legumina pluribus foliis germinant. Radicis discrimen. 4. Evolutio spicae, 5. ac floris. Flores Leguminum. 6. Quot diebus fructus maturi fiant. 7—21. Quibus locis Frumenta citius maturescant, quibusque de causis. — Cap. III. *De differentia*

communi partium Frumentorum, Leguminum, Aestivorum. 1. Foliorum 2. Caulis. 3. Florum. 4. Fructus. — Cap. IV. *De generibus Frumentorum.* 1. Differentia generalis Tritici et Hordei. 2. Hordei species. 3. Tritici species. 4. Triticum bimestre, trimestre; 5. leve, grave. 6. Segetes purae vel herbis alienis permixtae. — Cap. V. *De generibus Leguminum.* 1. Leguminosarum plurimarum sunt species singulae, Erebinthi vero plures. 2. 4. Differunt maxime figura leguminis numeroque seminum. 4. Seminis structura et evolutio. — Cap. VI. *De satu, stercoratione et aquatione.* 1. 2. Quae sementes aptae sint; 3. Stercoratio et aratio. 4. Seminum differentiae. 5—7. Quae aquae et quando et quibus utiles aut noxiae sint. Cap. VII. *De Frumenti commutatione, de Aestivis, de incrementi Frumentaceorum auxiliis.* 1. Triticum et Hordeum commutantur interdum in Lolium abeuntia. 2. Singularis Erebinthi natura. 3. Cenchrus, Melinus, Sesamum, Erysimum. 4. Quomodo et cur Babylonii ac Thessali Frumentum tondant. 5. Frumenta altero anno regerminantia. 6. 7. Quid tempestates, venti, stercoratio conferant ad Frumenti incrementum. — Cap. VIII. *De frumenti degeneratione, herbis parasiticis, atque seminum discrimine in coquendo.* 1. Semina aliunde allata sensim mutantur. 2. Anni prosperitas semina reddit pleniora. 2. Quae herbae e Frumento oriantur, saltem inter id nasci ament. 4. Orobanche, Aparine, 5. Haemodorum. 6. 8. Leguminum semina vel coctibilia, vel minus: ejusque discriminis causae. — Cap. IX. *Quae frumenta ac legumina agrum maxime effoetum reddant.* — Cap. X. *De morbis Frumentaceorum.* Erysibe, sphacelismus, erucae, pulices, scabies, salsugo. 2. Erysibe. 3. Ventus nocivi. 4. Vermes Tritici, 5. ac Leguminum. — Cap. XI. *Quae semina incorrupta maneant, quae minus, quibusque auxiliis.* 1. Seminum non eadem est virtus ad germinandum et ad conservationem. Quae cito putrescant. 2. Animalcula in corruptione orientia. 3. Confert ut semina incorrupta serventur loci natura. 4. Quae arida, quae succulentiora metenda sint. 5. Semina annicula optima. 7. Terra quaedam admixta seminum conservationi prodest. Torrefacta semina emoriuntur. 8. 9. De Thermo et Aegilope.

LIBER IX.

De succis resinosis, lacteis, aromatis, medicisque herbarum radicumque viribus.

Cap. I. *De succi proprii generibus atque modis colligendi.* 1. Succus quisque suam habet vim, fortissimus cum incrementum desinit, interdum colore proprio est. 2. in multis lacteus vel resinosus est. 3: qui plerique odorati et fere pingues; in caule ramis ac radice inest. Tragacantha. 4. Hipposelinum.

5. Succi vel sponte proveniunt vel ab incisione. 6. 7. Tempora incidendi diversa. — Cap. II. *De arboribus resiniferis et ratione resinam colligendi.* 1. Resinae collectio in Pinu, Abiete, Terebintho. 2. 3. qualitas secundum arbores, 4. tempestates. 5. Observatio accolarum montis Idae. 6. 8. Resinae generatio. — Cap. III. *De fabricatione picis.* 1. Coacervatio lignorum. 2. Circumvallatio et combustio. 3. per 48 horas. 4. In Asia picem ipsis arboribus adurendis colligunt. — Cap. IV. *De Libanoto et Myrrha.* 1. 2. Patria. Descriptio arboris Libanoti, 3. et Myrrhae. 4. Ratio resinae colligendae apud 5. Sabaeos, 6. ejusque vendendae. 7—10. Descriptio earum arborum ex aliorum dictis. — Cap. V. *De Cinamomo et Casia.* 1. Descriptio utriusque et corticis diversa genera. 2. Aliorum relatio et fabulosa narratio de Cinamomo 3 et Casia. — Cap. VI. *De Balsamo.* 1. Nascitur in Coelesyria. Descriptio. 2 Resinae collectio, odor, mixtio. 3. Arboris cultura. 3. Resinae copia ac pretium. — Cap. VII. *De ceteris aromatis terrae orientalis.* 1. Calamus et Schoenus ad lacum Coelesyriae, sicci odorem 2 late manantem spargunt. Chalbana. Aromata plurima vel Syriaca, vel Indica, vel Arabica. Comacum. 3. Aromatum nomina omnium, optima ex Asia, 4. praeter Irin in Illyride. — Cap. VIII. *De succi colligendi parandique et radicidii generibus.* 1. Dicetur de ceteris succis, medicis, de radicibus succosis aliisque facultatibus praeditis et omnibus partibus medica vi praeditis. 2. Tempus succorum parandorum et radicidii. Succi unde et quomodo colligantur. 3. Liquatio, maxime Conii. 4. Radicidii genera, 5 et fabulosa praecepta. — Cap. IX. *De diversarum partium diversis facultatibus medicis.* 1. Nunc plures partes nunc una alterave utiles. Mandragora. 2. Elleborus. Panaces. 3. Cyclaminum. 4. Sicyus sylvestris. 5. Chamaedrys. Vel alia pars ejusdem partis aliam habet vim, ut radicis Thapsiae, Ischadis, Libanotidis 6. Thapsiae et Ischadis descriptio. — Cap. X. *De ellebori nigri et albi figura et patria.* 1. De differentia Ellebori albi et nigri diversae sententiae. Descriptio utriusque, facultates, tempus collectionis, 3. patria. 4. Optimus ex m. Oeta. Usus. — Cap. XI. *De Panace, Strychno, Tithymallo, Libanotide.* 1. Panaces species 4, unum Syriacum, et tres chironium, asclepieum, heracleum. Chironii figura, habitaculum, usus 2. Asclepiei descriptio et usus. 3. Heraclei descr. et usus. 4. Aliae Panacis species. 5. 6. Strychni somniferi et delirifici descr. et usus. 7. Tithymallus paralius, 8. mas, 9. myrtites. 10. Libanotidis fructiferae, 11. et sterilis descr. et usus. — Cap XII. *De Chamaeleonte et Mecone.* 1. Chamaeleontis albi 2. et nigri descr. vires ac usus. 4. Mecon ceratites, 4. rhoeas, 5. heraclea. — Cap. XIII. *De radicibus sapore odoreque insignibus,* 1. Radices acres, amarae, dulces atque suaveolentes aut graveolentes. Radix Nymphaeae dulcis; ejus patria et vires. 2. Rad. scythica ad p. Maeotin; vires. 3. [Aristolochia]. 4. Radices quaedam delirium vel mortem afferentes; colorum differentiae. 5. Pentaphylli, 9. Ereuthedani Scorpii et Polypodii radix. —

Cap. XIV. *Quae radices, quamdiu et cur illaesae ac efficaces maneant.* 1. Diversarum radicum diversa durationis tempora; longissime manet Elaterium 2. propter humorem. 8. Dulces radices a vermibus corroduntur, acres vix. 4. Omnis radix pejor fructu perfecto, et fructus radicis succo collecto. — Cap. XI. *De locis qui plantarum medicarum fertiles sunt.* 1. Plantae medicae Latini et Tyrrheni agri. 2. Ubique plantae medicae nascuntur; etiam in Aethiopum Scytharum Indorum finibus, 3. et in Thracia. 4. Loci ditissimi Graeciae Pelion, Telethrium, Parnassus, Arcadia, Laconia. 5. 6. Enumerantur plantae medicae Arcadiae. 8. Quarundam pl. medicarum habitacula. Cap. XVI. *De plantis medicis Cretae, Dictamno utroque, Pseudodictamno, Aconito, Ephemero.* Dictamni, 2. Pseudodictamni, 3. Dictamni tertii descr. vires ac usus. 4. Aconiti patria descr. 5. et vires. 6. 7, Ephemeri facultas et usus. 8. 9. Thrasyas et Alexias pharmacopoei celebres; diversi modi Conii praeparandi. Cap. XVII. *Consuetudine venenorum vis minuitur.* 1. Exempla eorum qui magnum ellebori modum sine noxia comederint. 2. Thrasyas veneni vim ex natura cujusque pendere dixit. Etiam consuetudine vis veneni vincitur, ut Eudemus, 3. et Eudemus Chius ostenderunt. Pumicis facultas. 4. Apsynthium in Ponto ovibus pabulum est, nec alibi. — Cap. XVIII. *De aliis plantarum viribus in res inanimatas, et corpus humanum.* 1. Spina quaedam et Althaea aquam congelant: hujus descriptio; Thelyphonum s. scorpius interficit multa animalia: descr. 3. 4. Vis orcheos aliarumque ad rei venereae impetum vel excitandum vel cohibendum. 5. Herbae aliae ad procreandam marem valent, aliae ad feminam. Alia facultatem procreandi minuunt, 6. alia augent, vel omnino adimunt. 7. Hemionion feminis sterilitatem impertit: descr. 8. Thelypteris vermes pellit, feminas vel steriles vel si gravidae sint abortire facit. 9. Herbae ab Indo allatae mira vis ad coitum. 10. 11. Aquae et vini facultates ad generationem. Cap. XIX. *De facultatibus plantarum quarundam circa animum.* 1. Strychnos vesaniam efficit; Oenotheri radix exhilarat: descr. 2. 3. Amuleta et herbae Victoriales dictae, quaeque gloriam bonamque famam pariant; Antirrhizum Eliochrysum. — Cap. XX. *De ceteris plantis, viribus insignibus.* 1. Piperis species rotundum et longum. 2. Cnidius coccus. Radix Peucedani. Daucus. 3. Radix Vitis sylvestris, Dracontii, Thapsiae. 4. Polypodium. Ebeni lignum. Aristolochia multiplicis est usus. 5. Scammonia vermes parit. Quinam populi vermibus laborent.

Index
Nominum graecorum plantarum cum interpretatione Sprengelii.

Numerus indicat paginam editionis nostrae.

lis? — *ἐλάτη ἄῤῥην* Pinus orientalis, *ἐ. θήλεια* P. picea; *ἐ. marina* Fucus abrotanifolius. — *ἐλειοσέλινον* Apium graveolens. — *ἐλειόχρυσος* Gnaphalium Stoechas. — *ἐλελίσφακος* Salvia pomifera Tourn. — *ἑλένιον* Teucrium Marum. — *ἑλίκη* Salicis species. — *ἕλιξ* Hedera Helix. — *ἐλλέβορος μέλας* Helleborus orientalis; *ἐ. λευκὸς* Veratrum album. — *ἔλυμος* Panicum miliaceum. — *ἔνθρυσκον* Scandix australis. — *ἐπίπετρον* Sempervivum arboreum. — *ἐρέβινθος* Cicer arietinum, *ἐ. ὀροβιαῖος* Lathyrus Cicera. — *ἐρείκη* Salicornia fruticosa. — *ἐρευθέδανον* Rubia lucida. — *ἐρινεὸς* Ficus Carica sylvestris. — *ἕρπυλλος* Thymus incanus Sibth. — *ἕρπ. ἄγριος* 225 Cunila thymoides Vahl. — *ἐρύσιμον* Sisymbrion polyceratum. — *εὔζωμον* Eruca sativa DC. — *εὐώνυμον* Euonymus latifolia?

Ζειὰ Triticum Spelta. — *ζυγία* 80, 7 Carpinus Betulus; 80, 11 et 104 Acer Pseudoplatanus.

Ἡλιοτρόπιον Heliotropium europaeum. — *ἡμερὶς* vide *δρῦς*. — *ἡμεροκαλλὲς* Hemerocallis fulva et flava. — *ἡμιόνιον* Scolopendrium Hemionitis, Grammitis Ceterach? — *ἠριγερὼν* Senecio vulgaris. — *ἠρύγγιον* Eryngium dichotomum Desf., maritimum?

Θαψία Thapsia garganica. — *θέρμος* Lupinus albus et alii. — *θηλύγονον φύλλον* Mercurialis annua. — *θηλυκράνεια* Cornus sanguinea. — *θηλυπτερὶς* Pteris aquilina. — *θηλύφονον* = *σκορπίος*. — *θήσειον* Leontice Chrysogonum. — *θραύπαλος* Viburnum Lantana? — *θριδακίνη* Lactuca virosa; *θρ. ἀγρία* Lact. Scariola; *θρ. λακωνικὴ* Lact. crispa. — *θρυαλλὶς* Plantago albicans? — *θρύον* Solanum villosum? — *θυία* 30 Juniperus phoenicea? — *θύμβρα* Satureja Thymbra. — *θύμος* Satureja capitata. — *θύμον* 154 Cellularia cereoides Lamx. — *θύον* 191 Thuja articulata Vahl.

Ἰασιώνη Convolvulus sepium. — *ἰξία* 119 Viscum album; 296 Acarna gummifera Willd. — *ἰξίνη* Acarna gummifera Willd. — *ἵππον* Hippuris vulgaris? — *ἱππομάραθον* Cachrys Morisoni Vahl. — *ἱπποσέλινον* Smyrnium Olusatrum. — *ἱπποφαὲς* et *ἱππόφεως* Euphorbia spinosa. — *ἶρις* Iris florentina. — *ἰσχὰς* Euphorbia Apios. — *ἴσχαιμος* Digitaria sanguinalis, Andropogon Ischaemum? — *ἰτέα* Salix purpurea et S. alba — *ἴφυον* Lavandula Stoechas. — *ἴψος* Pyrus cretica?

Κάκτος Cynara Carduncculus. — *κάλαμος χαρακίας* et *πλόκιμος* Phragmites communis; *αὐλητικὸς* Arundo Donax; *λακωνικὸς* 170 Ar. colorata L.; *εἰλετίας* Ar. arenaria?; *ἰνδικὸς* 140 Bambusa arundinacea; 308 Acorus Calamus. — *κάνθαρις* Meloë Cichorii. — *κάππαρις* Capparis ovata Desf.. — *κάρδαμον* Lepidium sativum. — *καρδάμωμον* Amomum Cardamomum. — *καρύα ἡρακλεωτικὴ* Corylus Colurna. — *καρύα εὐβοϊκὴ* Juglans regia. — *κασία* Laurus Cassia? — *καύκαλις* Caucalis orientalis, Tordylium officinale? — *κεάνωθος* Carduus arvensis? — *κέγχρος* Panicum italicum. — *κέδρος* Juniperus lycia; *κ. φοινικικὴ* Jun. phoenicea. — *κεδρὶς* Jun. nana. — *κενταύριον* Centaurea Centaurium. — *κεντρομυρρίνη* Ruscus aculeatus. — *κέρασος* Cerasus. — *κεράστης* Melolontha majalis, Lucanus Cervus? — *κερκὶς* 38 Cercis siliquastrum; 115 Populus tremula. — *κερωνία* Ceratonia Siliqua. — *κήλαστρον* Ilex aquifolium. — *κίσθος ἄῤῥην* Cistus creticus *aut* incanus. — *κισσὸς* Hedera Helix. — *κ. χλωρὸς ποώδης* Antirrhinum Asarina *aut* Cymbalaria. — *κλήθρα* Alnus oblongata. — *κνέωρος μέλας* Passerina hirsuta. — *κνῆκος ἥμερος* Carthamus tinctorius; *ἄγριος* Carth. leucocaulus Sibth. — *κόϊξ* Cucifera thebaica. — *κόκκος κνίδιος* Daphne Gnidium. — *κοκκύγεα* Rhus Cotinus. — *κοκκυμηλέα* Cordia crenata Delile. — *κολοκύντη* Cucumis sativa. — *κολουτέα in Lipara* Cytisus Laburnum; *in m. Ida* Salix Caprea. — *κόμαρος* Arbutus Unedo. — *κονύζα ἄῤῥην* Inula viscosa Ait.; *θήλεια* Erigeron graveolens. — *κορίαννον* Coriandrum sativum. — *κόρχορος* Corchorus olitorius. — *κορωνόπους* Coronopus Ruellii. — *κότινος* Olea europaea sylvestris. — *κόστος* Costus arabicus. — *κουκιοφόρον* Cucifera thebaica. — *κράνεια* Cornus mascula. — *κράταιγος* Pyrus Azarolus Scop. — *κραταίγονον* Polygonum Persicaria. — *κριθὴ* Hordeum; *τρίμηνος* H. vulgare. — *κρίνον* Lilium, bulbiferum candidum etc. — *κρόκος* Crocus sativus; *λευκὸς* nudiflorus, speciosus?; *ἀκανθώδης* minimus Red.?; *ὀρεινὸς* 228 C. serotinus. — *κρότων* Ricinus africanus. — *κύαμος*

αἰγύπτιος Nelumbium speciosum Willd. — κυκλάμινος Cyclamen europaeum. — κύμινον Cuminum Cyminum. — κυνόρροδον Rosa canina. — κυνόςβατον Rosa canina? — κύνωψ Plantago Psyllium? — κύπειρος Cyperus longus, rotundus, comosus. 164 Cyp. comosus. — κύτισος Medicago arborea.

Λακάρη Phillyrea latifolia? — λάπαθος ἥμερος Rumex Patientia, ἄγριος R. Acetosa. — λειμωνία φυλλάκανθα Carduus crispus, Cirsium palustre? — λέμνα Marsilea quadrifolia? — λευκάκανθα Cirsium tuberosum. — λευκόϊον Cheiranthus incanus. — λιβανωτὶς κάρπιμος Cachrys cretica Lam. — λιβανωτὸς Amyris Kafal Forsk.; 304, 17 Boswellia serrata. — λινόσπαρτον Spartium scoparium? — λυχνὶς Agrostemma Coronaria. — λωτὸς 16 Celtis australis; θαμνώδης *in Libya* 140 Zizyphus Lotus Willd.; αἰγύπτιος Nymphaea Lotus.

Μαγύδαρις 115 Peucedanum alsaticum? — μαλάχη Lavatera arborea; 250 Malva rotundifolia et sylvestris. — μαλιναθάλλη Cyperus esculentus. — μανδραγόρας Atropa Belladonna. — μελαγκρανὶς Schoenus nigricans. — μελάμπυρον Melampyrum arvense? — μελία Ornus europaea. — μελίλωτος Melilotus officinalis. — μέλινος Panicum miliaceum. — μεσπίλη σητάνειος Mespilus germanica; ἀνθηδὼν Mesp. tanacetifolia fructu flavo; ἀνθηδονοειδὴς eadem fr. rubro. — μήκων κερατίτης Glaucium luteum et phoeniceum; ῥοιὰς Papaver Argemone; ἡρακλεία Gratiola officinalis? — μήλωθρον Bryonia dioica. — μήνανθος Villarsia nymphoides? — μίλος Taxus baccata. — μίνθη Mentha sativa. — μίσυ Scleroderma cervinum? — μυάκανθος Asparagus albus. — μύκης Agaricus et Boletus. — μύκητες 154 Madrepora Fungites Pall. — μυοφόνον Peucedanum officinale. — μυρίκη Tamarix gallica et africana; 194 Tam. articulata Vahl. — μῶλυ Allium nigrum?

Νάπυ Sinapis nigra et alba. — ναρθηκία Ferula nodiflora. — νάρθηξ Ferula communis. — νάρκισσος Narcissus unicolor Ten., 259 N. albicans Haw. — νυμφαία Nuphar luteum Sm.

Ξίρις Iris foetidissima. — ξίφιον Gladiolus communis et alii.

Ὀη sive οὔα Sorbus domestica. — οἶσος Vitex Agnus. — ὁλόσχοινος Scirpus Holoschoenus? — ὀλύρα Triticum Spelta var. — ὀνόθηρας Epilobium angustifolium. — ὀνοκίχλης Origanum creticum. — ὄνωνις Ononis antiquorum? — ὀξύα Fagus sylvatica. — ὀξυάκανθος Mespilus Pyracantha. — ὀξύκεδρος Juniperus Oxycedrus. — ὀρεοσέλινον Oreoselinum album. — ὀρίγανος λευκὸς Origanum heracleoticum; μέλας Orig. maioranoides var. sterilis. — ὅρμινον Salvia Horminum. — ὀροβάγχη Cuscuta Epithymum. — ὄροβος Ervum Ervilia. — ὄρχις Orchis Morio et all. — ὀρύζα Oryza sativa. — ὀστρύα θήλεια Carpinus Betulus? — ὄστρυς Ostrya carpinifolia. — οὐΐγγον Arachis hypogaea. — οὐΐτον Arum Colocasia.

Παιωνία Paeonia officinalis, corallina. — παλίουρος Zizyphus Paliurus; *in Libya* 140 Zizyphus Spina Christi. — πανάκεια Centaurea Centaurium. — πάνακες 265 Ferula Ferulago. — πάνακες ἐν Συρίᾳ 315 Ferula persica? — πάνακες χειρώνειον Ferula Opopanax; ἀσκληπίειον Echinophora tenuifolia; ἡράκλειον Heracleum Panaces. — παρθένιον Pyrethrum Parthenium? — πελεκῖνος Coronilla Securidaca. — πεντάφυλλον Potentilla reptans? — πέρσεα Cordia Myxa. — πευκέδανον Peucedanum officinale. — πεύκη Pinus maritima Mill. vel P. Pinaster Ait.; π. κωνοφόρος Pinus Cembra?; π. ἴδαια P. maritima Mill.; π. παράλιος P. halepensis Ait. — πήγανον Ruta montana. — πικρὶς Helminthia echioides? — πίτυς Pinus Pinea. — πόα μηδικὴ Medicago sativa. — πόθος Iris Sisyrinchium? — πόλιον Teucrium polium. — πολυπόδιον Polypodium vulgare. — πράσιον Marrubium vulgare, *alterum* M. peregrinum. — πρασοκουρίδες Larvae Cassiae viridis. — πράσον Allium Ampeloprasum? — πράσον marinum 150 Fucus bulbosus, 151 F. saccharinus. — πρῖνος Quercus coccifera. — προύμνη = κοκκυμηλέα — πτελέα Ulmus suberosa. — πτερὶς Aspidium Filix mas. — πτέρνιξ Cynara Scolymus. — πυξὸς Buxus sempervirens. — πυρὸς ἄγριος Triticum hibernum; τρίμηνος Tr. vulgare aestivum; σητανίας Tr. Gaertnerianum Clem.?; κριθανίας Tr. platystachyum Clem.?; δρακοντίας Tr. turgidum var.; στραγγίας

Tr. Gaertnerianum Clem.; *καγχρυδίας* Tr. durum var. hordeiformis Seringe; *σιλιγγὺς* Tr. polystachyon Clem.; *λιβυκὸς* Tr. durum Desf.; *θράκιος* Tr. polonicum *γ*. strictum; *σικελὸς* Tr. farctum Viv.; *ἀσσύριος et βακτρικὸς* Sorghum vulgare et S. saccharatum.

Ῥάμνος Lycium europaeum? — *ῥαφανὶς* Raphanus sativus; *ῥ. ἀμωρέα* Armoracia officinalis. — *ῥάφανος* Brassica oleracea; 240 1. Br. oleracea sabellica, 2. capitata, 3. Br. cretica Lam.; *ῥαφ. ἀγρία* 247 Sinapis radicata Desf. — *ῥοῦς* Rhus Coriaria. — *ῥύτρος* Echinops Ritro.

Σάρι Cyperus fastigiatus. — *Σέλινον* Apium Petroselinum. — *σέσελι* Molospermum peloponnesiacum? — *σημύδα* Sambucus Ebulus? — *σήσαμον μέλαν* Sesamum orientale; *λευκὸν* Ses. indicum. — *σίδη* Nymphaea alba. — *σικύα* Cucurbita Pepo. — *σίκυος* Cucumis Melo; *ἄγριος* Momordica Elaterium. — *σίλφιον* Ferula tingitana? Thapsia gummifera? — *σισύμβριον* Mentha sylvestris. — *σισυρίγχιον* Iris Sisyrinchium? — *σκαμμωνία* Convolvulus farinosus et C. Scammonia. — *σκάνδιξ* Scandix Pecten? — *σκόλυμος* Scolymus hispanicus. — *σκορπίος* 208 Spartium Scorpius; Doronicum Pardalianches. — *σκώληξ ἐλάας* Oscinis oleae Fabr., *ῥαφάνου* Pap. Danaus Rapae et Brassicae, *ἀσφοδέλου* Eristalis Narcissi, Syrphus apiformis; *πυροῦ* Larva Carabi gibbi. — *σμῖλαξ* Smilax aspera; 119 Quercus Ilex var. — *σμύρνα* Amyris Kataf. — *σόγκος* Helminthia echioides. — *σπειραία* Spiraea salicifolia. — *σποδιὰς* Prunus insititia *aut* spinosa. — *σταφυλῖνος* Ammi Visnaga Lam. — *στελέφουρος* Saccharum Ravennae? — *στελὶς* Loranthus europaeus. — *στοιβή* Poterium spinosum. — *στρούθιον* 216 Cichorium spinosum; 228 Saponaria officinalis. — *στρύχνος ἐδώδιμος* Physalis somnifera; *ὑπνωτικὸς* Solanum villosum?; *μανικὸς* Solanum insanum, sodomeum? — *στύραξ* Styrax officinalis. — *συκάμινος* Ficus Sycomorus. — *συκῆ* Ficus Carica culta; *ἰνδικὴ* Ficus indica; *ἰδαία* Pyrus Pollveria, nivalis Jacq.?; *κυπρία* Ficus Sur Forsk.; *συκῆ marina* Alcyonium aurantiacum Pall.? — *σφακὸς* Salvia cretica. — *σφένδαμνος* Acer obtusifolium; *in m. Olympo* Acer campestre. — *σχῖνος* Pistacia Lentiscus? — *σχοῖνος* Scirpus vel Schoenus; *ὀξὺς* Juncus acutus, an Scirpus mucronatus?; 308 Andropogon Schoenanthus.

Τερηδὼν Teredo navalis. — *τέρμινθος* v. *τερέβινθος* Pistacia Terebinthus; *in Bactris* 145 Pistacia vera. — *τετραγωνία* Evonymus europaeus? — *τεῦτλον λευκὸν* Beta Cicla; *μέλαν* B. vulgaris. — *τιθύμαλλος παράλιος* Euphorbia Peplis; *ἄρρην* Eu. nicaeensis, Characias?; *μυρτίτης* Eu. Myrsinites. — *τίφη* Triticum monococcum. — *τίφυον* (*ἴφυον* 260) Scilla autumnalis? — *τραγάκανθα* Astragalus creticus; *in Achaja* Astrag. aristatus Willd. — *τραγοπώγων* Tragopogon crocifolius. — *τρίβολος* 77, 220 Tribulus terrestris, *ὄφιος* Fagonia cretica; *aquaticus* 162 Trapa natans. — *τριπόλιον* Plumbago europaea. — *τριχομανὲς* Asplenium Trichomanes. — *τύφη* Typha latifolia et angustifolia?

Ὑάκινθος Gladiolus triphyllus Sibth. — *ὕδνον* Tuber cibarium. — *ὑποχοιρὶς* Hyoseris radicata. — *ὑφέαρ* Viscum album.

Φάσγανον=*ξίφιον*? — *φάσκον* Usnea, Alectoria. — *φελλόδρυς* Quercus Ilex var., Qu. hispanica Lam. — *φελλὸς* Quercus Pseudo-suber Sant. — *φεὼς* Poterium spinosum. — *φηγὸς* Quercus Esculus. — *φιλύκη* Rhamnus Alaternus. — *φιλυρέα* Philyrea latifolia. — *φλόγινον* Cheiranthus Cheiri. — *φλὸξ* Lychnis chalcedonica. — *φῦκος πελάγιον* in Creta 151 Roccella tinctoria.

Χάλκειος Carthamus coeruleus? — *χαμαιδάφνη* Ruscus Hypophyllum? — *χαμαίδρυς* Teucrium Chamaedrys. — *χαμαιλέων λευκὸς* Cynara acaulis Desf.; *μέλας* Carthamus corymbosus. — *χελιδόνιον* Chelidonium majus. — *χόνδρυλλα* Apargia tuberosa.

Ψύλλαι Haltica oleracea.

Ὤκιμον Ocimum Basilicum. — *ὦχρος* Pisum Ochrus.

THEOPHRASTI HISTORIA PLANTARUM.

ΘΕΟΦΡΑΣΤΟΥ ΠΕΡΙ ΦΥΤΩΝ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΟ Α.

Cap. I. Τῶν φυτῶν τὰς διαφορὰς καὶ τὴν ἄλλην φύσιν ληπτέον κατά τε τὰ
μέρη καὶ τὰ πάθη καὶ τὰς γενέσεις καὶ τοὺς βίους· ἔθη γὰρ καὶ πράξεις οὐκ
ἔχουσιν ὥςπερ τὰ ζῶα. εἰσὶ δ' αἱ μὲν κατὰ τὴν γένεσιν καὶ τὰ πάθη καὶ τοὺς
βίους εὐθεωρητότεραι καὶ ῥάους, αἱ δὲ κατὰ τὰ μέρη πλείους ἔχουσαι ποικι-
λίας. αὐτὸ γὰρ τοῦτο πρῶτον οὐχ ἱκανῶς ἀφώρισται τὰ ποῖα δεῖ μέρη καὶ μὴ
μέρη καλεῖν, ἀλλ' ἔχει τινὰ ἀπορίαν. τὸ μὲν οὖν μέρος ἅτε ἐκ τῆς ἰδίας φύ- 2.
σεως ὂν ἀεὶ δοκεῖ διαμένειν ἢ ἁπλῶς ἢ ὅταν γένηται, καθάπερ ἐν τοῖς ζώοις τὰ
ὕστερον γενησόμενα, πλὴν εἴ τι διὰ νόσον ἢ γῆρας ἢ πήρωσιν ἀποβάλλεται.
τῶν δ' ἐν τοῖς φυτοῖς ἔνια τοιαῦτ' ἐστὶν ὥστ' ἐπέτειον ἔχειν τὴν οὐσίαν, οἷον ἄν-
θος βρύον φύλλον καρπὸς, ἁπλῶς ὅσα πρὸ τῶν καρπῶν ἢ ἅμα γίνεται τοῖς
καρποῖς· ἔτι δὲ αὐτὸς ὁ βλαστός· αἰεὶ γὰρ ἐπίφυσιν λαμβάνει τὰ δένδρα κατ'

Inscriptum habent librum: *Θεοφράστου περὶ φυτῶν ἱστορίας τὸ α* U.; eadem literis majusculis Ald.; *θεοφράστου περὶ φυτῶν ἱστορίας ᾱν* P.; *Θέφραστου ἱστορικὸς περὶ τῶν φύσεων τῶν φυτῶν.* Theophratus Historicus De Naturis Plantarum V. Inscriptionem supra positam praeterea commendant Codd. Medd. Par. 1823, 1953 et 2080 et loci scriptorum Theophrastum laudantium hi: Galen. IV. p. 317 ed. Kühn. Athenae. p. 31, 61, 82, 470, 681 ed. Casaub. Ceteri plerique libros *περὶ φυτῶν* vel *φυτικῶν* nominant. Ipse Theophrastus libros Historiarum laudat in Causarum libris 1, 1, 1. 1, 9, 1. 2, 3, 3 et 3, 6, 7 „*ἐν ταῖς ἱστορίαις.*"

Cap. I.

φύσιν] Post h. v. addidit H. de suo *ἐκ τῆς πρὸς τὰ ζῶα ἀναλογίας,* quae verba St. et intra uncos Sch. receperunt. Quod perperam factum esse ea luculenter docent quae sequuntur.

κατά τε τὰ] UMVP Ald. St.; *τὰ* om. H.; *κατὰ τά τε* Sch. Vide Matthiae Gr. gr. maj. p. 1277.

ἔθη] Ald.; *mores* G.; *ἤθη* cum Heinsio St. Sch.

κατὰ τὰ μέρη] Sch. de conj.; *τὰ* om. Ald. H. St.

ἔχουσαι] Ald.; *ἔχουσι* H. St. Sch.

τὰ ποῖα] U Sch.syll.; *τὸ π.* P Ald. H. St.

2. *ἅτε — ὂν*] *partes enim quoniam suae naturae ratione consistunt* G.

γενησόμενα] Neque Sch. excogitavit, neque equidem reperio, quid velit Futurum. Facile corrigeres *γεννώμενα,* sed neque hoc satis aptum est.

βρύον] P Ald. Edd.; *βρύων* U.

καρπὸς] P St. Sch.; *καρπὸν* UMV Ald.; *καρποὶ* H.

αἰεὶ] U Sch.syll.; *ἀεὶ* Ald. Edd. o.

ἐνιαυτὸν ὁμοίως ἔν τε τοῖς ἄνω καὶ ἐν τοῖς περὶ τὰς ῥίζας· ὥστε εἰ μέν τις ταῦτα θήσει μέρη τό τε πλῆθος ἀόριστον ἔσται καὶ οὐδέποτε τὸ αὐτὸ τῶν μορίων· εἰ δ' αὖ μὴ μέρη, συμβήσεται, δι' ὧν τέλεια γίνεται καὶ φαίνεται ταῦτα μὴ εἶναι μέρη· βλαστάνοντα γὰρ καὶ θάλλοντα καὶ καρπὸν ἔχοντα πάντα καλλίω καὶ τελειότερα καὶ δοκεῖ καὶ ἔστιν. αἱ μὲν οὖν ἀπορίαι σχεδόν εἰσιν αὗται.

3. τάχα δὲ οὐχ ὁμοίως ἅπαντα ζητητέον οὔτε ἐν τοῖς ἄλλοις οὐθ' ὅσα πρὸς τὴν γένεσιν, αὐτά τε τὰ γεννώμενα μέρη θετέον οἷον τοὺς καρπούς. οὐδὲ γὰρ τὰ ἔμβρυα τῶν ζώων. εἰ δὲ τῇ ὥρᾳ ὄψει τό γε κάλλιστον οὐδὲν σημεῖον, ἐπεὶ καὶ τῶν ζώων εὐθενεῖ τὰ κύοντα. πολλὰ δὲ καὶ τὰ μέρη κατ' ἐνιαυτὸν ἀπο-

θήσει] Ald. Edd.; *θήσοι* Sch. Optativus haud locum habet: optativus futuri vero etiam ineptus est. Cf. 1, 10, 6.

οὐδέποτε τὸ αὐτὸ] sic UP et M, qui *τὸ* om.; *ουδέποτε οὐδὲν τὸ αὐτὸ* Ald. Edd. o.; *οὐδὲν* seclusit Sch.syll.; *tum partem nunquam eandem esse sequetur* G. Videtur *οὐδὲν* profectum esse a correctore sciolo. Ad *τὸ αὐτὸ* repetendum *τὸ πλῆθος*: partium numerus nunquam idem erit sed semper mutabitur.

3. *τάχα δὲ — καρπούς*] Ald. et U, ubi ante *αὐτά* superscriptum est *η* ab eadem manu, St.; sic quoque Sch.cont. sed inserto *μὴ* ante *μέρη*; — *γένεσιν, οὔτε αὐτά τε τὰ γεννώμενα καὶ ἐπὶ τῶν ζώων μέρη θ.* etc. H.; *γένεσιν ἢ αὐτά γε τὰ γεννώμενα μέρη θ.* etc. Sch.syll. „ita ut primum instrumenta generationis deinde ipsi generatione nati foetus partium in numero habendi esse negentur" Auct. V. p. 274. Qui sensus vereor ut verbis sic scriptis inesse possit. Fortasse locus est integer sed propter brevitatem subobscurus. Tota vero paragraphus tertia est in solvendis quaestionibus (*ἀπορίαι*) supra positis. Quae quidem quaestiones ductae sunt e thesi ab initio posita *τὸ μὲν οὖν μέρος — ἀεὶ δοκεῖ διαμένειν*, ad quam refellendam, sic ut opinio ista (*δοκεῖ*) irrita appareat, haec instituitur disputatio quae §. 3 continetur. Constat haec particulis quatuor. Primum asserit fructus plantarum inter earum partes habendas esse: contra foetus animalium non esse partes. Deinde partes quasdam et animalium et plantarum per intervalla abjici et novas ejusmodi regenerari, ut animalium cornua pennas plantarum folia. Tum instrumenta generationis et in animalibus et in plantis non per omnem vitam manere. Postremo ipsos plantarum ramulos quotannis oriundos eadem ratione habere. Pergit deinde § 4, non omnia in plantis habere simili modo atque in animalibus; numerum ergo partium infinitum esse, cum planta ubique vitae potestatem habeat. Idque tenendum esse quod non omnia comparanda sint, sed ea tantum quae aequiparari possint: alioquin veram plantarum naturam non cognosci. Redeamus nunc ad verba praescripta. Erravit Sch. quod Theophrastum dicere velle putabat, fructus non partibus plantae adnumerandos esse. Ubique enim Th. fructus inter partes refert: cf. §. 6, 7, cap. 2, 1. Ad *ὁμοίως* cogitatione subaudiendum *καὶ ἐπὶ τῶν ζώων*, ut recte viderat Moldenhauer, quae comparatio plantarum cum animalibus et ab initio libri et hujus de partibus disputationis §. 2 indicata erat, neque de alia similitudine vel comparatione potest cogitari. Docet igitur plantas non in omnibus comparandas esse animalibus, atque ea ipsa quae generentur in partibus plantae habenda, cum in animalibus non habenda sint. Verba *οὐδὲ γὰρ* referuntur ad negationem praecedentem *οὐχ ὁμοίως ζητητέον*; subaudias *μέρη θετέον*. Particula *οὐδὲ* eo explicatur quod fructus et foetus sunt res ejusdem generis.

εἰ δὲ τῇ ὥρᾳ etc.] Haec cum proximis arcte cohaerent. Argumentum hoc quidem esse nullum dicit cur fructus partibus adnumerandi sint, quod plantae fructiferae pulcherrimae appareant. Verba vitiosa esse viderunt omnes; H. omisit *γε*; Scal. et Sch. *τὸ γένος* scribi voluerunt conjectura satis infelici. Dativis *τῇ ὥρᾳ ὄψει* neminem esse offensum miror. Haud dubito quin scriptum fuerit *εἰ δὲ τῇ ὡραιότητι δοκεῖ κάλλιστον*.

εὐθενεῖ] Sch.syll., ut alibi U clare scriptum exhibet; *εὐθετεῖ* UMV Ald. H. St.; *εὐσθενεῖ* cum Scalig. Sch.cont.

τὰ κύοντα] H. St. Sch.; *τὰ* om. Ald.

πολλὰ etc.] Ponit nunc alterum argumentum, cur partes non semper permaneant. Quod autem supra cavere voluerat, ne in omnibus plantae cum animalibus comparentur, huc non pertinere et solummodo ad thesin primam spectare patet.

βάλλει καθάπερ οἵ τε ἔλαφοι τὰ κέρατα καὶ τὰ φωλεύοντα τὰ πτερὰ καὶ τρί-
χας τετράποδα· ὥστ' οὐδὲν ἄτοπον ἄλλως τε καὶ ὅμοιον ὂν τῷ φυλλοβολεῖν τὸ
πάθος. ὡςαύτως δ' οὐδὲ τὰ πρὸς τὴν γένεσιν· ἐπεὶ καὶ ἐν τοῖς ζώοις τὰ μὲν
συνεκτίκτεται τὰ δ' ἀποκαθαίρεται καθάπερ ἀλλότρια τῆς φύσεως. ἔοικε δὲ
παραπλησίως καὶ τὰ περὶ τὴν βλάστησιν ἔχειν. ἡ γάρ τοι βλάστησις γενέσεως
χάριν ἐστὶ τῆς τελείας. ὅλως δὲ καθάπερ εἴπομεν οὐδὲ πάντα ὁμοίως καὶ ἐπὶ 4.
τῶν ζώων ληπτέον. δι' ὃ καὶ ὁ ἀριθμὸς ἀόριστος· πανταχῇ γὰρ βλαστητικὸν
ἅτε καὶ πανταχῇ ζῶν. ὥστε ταῦτα μὲν οὕτως ὑποληπτέον οὐ μόνον εἰς τὰ νῦν
ἀλλὰ καὶ τῶν μελλόντων χάριν· ὅσα γὰρ μὴ οἷόν τε ἀφομοιοῦν περίεργον τὸ
γλίχεσθαι πάντως ἵνα μὴ καὶ τὴν οἰκείαν ἀποβάλλωμεν θεωρίαν. ἡ δὲ ἱστορία
τῶν φυτῶν ἐστιν ὡς ἁπλῶς εἰπεῖν ἢ κατὰ τὰ ἔξω μόρια καὶ τὴν ὅλην μορφὴν
ἢ κατὰ τὰ ἐντὸς ὥςπερ ἐπὶ τῶν ζώων τὰ ἐκ τῶν ἀνατομῶν. ληπτέον δ' ἐν αὐ- 5.
τοῖς ποῖά τε πᾶσιν ὑπάρχει ταὐτὰ καὶ ποῖα ἴδια καθ' ἕκαστον γένος, ἔτι δὲ τῶν
αὐτῶν ποῖα ὅμοια· λέγω δ' οἷον φύλλον ῥίζα φλοιός. οὐ δεῖ δὲ οὐδὲ τοῦτο
λανθάνειν εἴ τι κατ' ἀναλογίαν θεωρητέον, ὥςπερ ἐπὶ τῶν ζώων, τὴν ἀναφορὰν
ποιουμένους δῆλον ὅτι πρὸς τὰ ἐμφερέστατα καὶ τελειότατα. καὶ ἁπλῶς δὲ
ὅσα τῶν ἐν φυτοῖς ἀφομοιωτέον τῷ ἐν τοῖς ζώοις, ὡς ἄν τίς τῷ γ' ἀνάλογον

τὰ φωλεύοντα] *τὰ ὄρνεα τὰ φωλ.* Sch. cont. sed in syll. delevit additamentum. *πτερὰ* Cam.

καὶ τρίχας τετράποδα] *καὶ τὰς τρίχας τὰ τετρ.* Sch.; *τετράποδα* om. P.

ὥστ' οὐδὲν ἄτοπον] scil. *τὰ μέρη* (*καὶ τῶν φυτῶν*) *μὴ ἀεὶ διαμένειν.*

ὅμοιον ὂν] dedi de conjectura; *ὂν* om. Ald. Edd. Ea solum adjectiva hac absoluta structura ponuntur sine *ὄν,* quae a verbis descendunt, ut *ἀπόρρητον* Soph. Antig. v. 44, *δύνατον* Plat. Civ. 7, p. 519 D.

φυλλοβολεῖν] UMV Sch.syll.; *φυλλορροεῖν* Ald. Edd. o.

ὡςαύτως — γένεσιν] scil. *ἀεὶ διαμένει.* Sunt instrumenta generationis, partes floris.

ἐπεὶ — φύσεως] Videtur placentam innuere. *συνεκτίκτεται* valet *una cum foetu foras eunt.*

βλάστησις] marg. U Sch.syll.; *γένεσις* Ald. Edd., in qua voce explicanda desudarunt interpretes. *γένεσις τελεία* est *perfectio seminum.* Cf. C. 1, 11, 8.

4. *βλαστητικὸν*] U, ut saepius ubi ceteri libri breviorem formam habent, Sch.syll.; *βλαστικὸν* Ald. Edd. — Cf. Phytolog. Aristot. meae §. 28.

ταῦτα] U Havn. 1. St. Sch.; *ταύτας* Ald. H.

ἀποβάλλωμεν] Ald. Edd. o.; *ἀποβάλωμεν* U.

5. *δ' οἷον*] U Sch.syll.; *δὲ ἴδιον* Ald. Edd. o.

ῥίζα — φλοιός] U; *ῥίζαν — φλοιὸν* Ald. Edd. o.

οὐ δεῖ — τελειότατα] In his vitium quaerit Sch.: equidem non reperio. Partium vero etiam, inquit Th., analogia observanda, ut in animalibus, ita ut minus evolutae inferioris ordinis cum iis comparandae sint quae simillimae eaedemque perfectae in superiore ordine sint.

δῆλον ὅτι] *δηλονότι* Ald. Edd. o. Aliquoties *δῆλον ὅτι* in cod. U. scriptum esse adnotatum est a diligentissimo Amatio, atque ad C. pl. 1, 11, 6 idem scribit „*δῆλον ὅτι* ubique U." Schn. utramque scripturam promiscue dedit. Cf. C. E. Ch. Schneider ad Platon. Civit. p. 372 C. Videtur etiam *οἶδ' ὅτι* suadere ut sejuncta scribantur, quod pariter ac *δῆλον ὅτι* sic ponitur ut cum reliquis verbis structura non cohaereat. Ubique igitur sejuncta scripsi.

καὶ ἁπλῶς — ἀφομοιοῖ] sic U., praeterquam quod *τῷ γ' ἀναλ.* (*τῶν ἀναλ.* secundum Bekkerum) scriptum habet, quae lectio etsi difficilis est, explicari tamen posse videtur. Editores hunc locum misere perverterunt. Ald.: *ἀφομοιωτέον τῶν ἐν τοῖς ζώοις, ὡς ἄν τις ἀφομοιοῖ;* sic etiam M. sed *τῷ ἐν τ. ζ.* habent. H.: *ἀφομοιωτέον τοῖς τῶν ἐν τοῖς ζώοις ὡς ἄν τις δύνηται κατὰ τὸν εἰκότα λόγον ἀφομοιοῦν δεῖ.* Moldenh. corr.: — *τοῖς τῶν ἐν τοῖς ζώοις ὡσαύτως κατ' ἀναλογίαν ἀφομοιοῦν δεῖ,* quae adoptavit St. Sch.cont.: — *ὅσα τῶν ἐν τοῖς φυτοῖς ἀφ. τοῖς ἐν τοῖς ζώοις ὡς ἄν τις, . . .*

6. ἀφομοιοῖ. ταῦτα μὲν οὖν διωρίσθω τὸν τρόπον τοῦτον. αἱ δὲ τῶν μερῶν δια-
φοραὶ σχεδὸν ὡς τύπῳ λαβεῖν εἰσιν ἐν τρισὶν, ἢ τῷ τὰ μὲν ἔχειν τὰ δὲ μὴ
καθάπερ φύλλα καὶ καρπὸν, ἢ τῷ μὴ ὅμοια μηδὲ ἴσα, ἢ τρίτον τῷ μὴ ὁμοίως.
τούτων δὲ ἡ μὲν ἀνομοιότης ὁρίζεται σχήματι χρώματι πυκνότητι μανότητι
τραχύτητι λειότητι καὶ τοῖς ἄλλοις πάθεσιν, ἔτι δὲ ὅσαι διαφοραὶ τῶν χυλῶν.
ἡ δὲ ἀνισότης ὑπεροχῇ καὶ ἐλλείψει κατὰ πλῆθος ἢ μέγεθος. ὡς δ' εἰπεῖν
τύπῳ κἀκεῖνα πάντα καθ' ὑπεροχὴν καὶ ἔλλειψιν· τὸ γὰρ μᾶλλον καὶ ἧττον
7. ὑπεροχὴ καὶ ἔλλειψις· τὸ δὲ μὴ ὁμοίως τῇ θέσει διαφέρει· λέγω δ' οἷον τὸ
τοὺς καρποὺς τὰ μὲν ἐπάνω τὰ δ' ὑποκάτω τῶν φύλλων ἔχειν καὶ αὐτοῦ τοῦ
δένδρου τὰ μὲν ἐξ ἄκρου τὰ δὲ ἐκ τῶν πλαγίων, ἔνια δὲ καὶ ἐκ τοῦ στελέχους
οἷον ἡ αἰγυπτία συκάμινος, καὶ ὅσα δὴ καὶ ὑπὸ γῆς φέρει καρπὸν οἷον ἥ τε
ἀραχίδνα καὶ τὸ ἐν Αἰγύπτῳ καλούμενον οὔϊγγον, καὶ εἰ τὰ μὲν ἔχει μίσχον τὰ
δὲ μή. καὶ ἐπὶ τῶν ἀνθέων ὁμοίως· τὰ μὲν γὰρ περὶ αὐτὸν τὸν καρπὸν τὰ δὲ
ἄλλως. ὅλως δὲ τὸ τῆς θέσεως ἐν τούτοις καὶ τοῖς φύλλοις καὶ ἐν τοῖς βλα-
8. στοῖς ληπτέον. διαφέρει δὲ ἔνια καὶ τῇ τάξει· τὰ μὲν ὡς ἔτυχε, τῆς δ' ἐλάτης
οἱ κλῶνες κατ' ἀλλήλους ἑκατέρωθεν· τῶν δὲ καὶ οἱ ὄζοι δι' ἴσου τε καὶ κατ'
ἀριθμὸν ἴσοι καθάπερ τῶν τριόζων. ὥστε τὰς μὲν διαφορὰς ἐκ τούτων ληπτέον

Idem in Auct. primum sic restituit *ὅσα τις τῶν ἐν τοῖς φυτοῖς ἀφομοιοῖ τοῖς ἀνάλογον ἐν τοῖς ζώοις ἀφομοιωτέον*, dein mutata sententia correxit — *ὡς ἄν τις μάλιστα δύνηται τῷ γ' ἀνάλογον ἀφομοιωτέον.* G.: *ad summum omnium quae in plantarum genere spectantur similitudo petenda ex his est quae in animalibus insunt quoad fieri possit.* Ego sic interpretor: *Omnino vero quae plantarum sunt partium propria, comparanda sunt ei quod in animalium genere respondet, quatenus quidem rei id quod analogum sit comparare licet.* *ὅσα τῶν ἐν φυτοῖς,* scil. *ἐστί* i. e. omnia quae sunt partium plantarum facultates affectus; dictio satis dura. Singularis *τῷ* eo explicatur, quod *ὅσα* involvit *ἕκαστον*. Verba *ὡς — ἀφομοιοῖ* germanice sonant, *wie man nämlich einer Sache ein Entsprechendes vergleichen kann.*

6. *διωρίσθω*] U Sch.syll.; *διαιρείσθω* Ald. Edd.; *διῃρήσθω* Sch.cont.

ἴσα] Ald. Edd. o.; *ἶσα* U, et sic saepius non tamen semper codex optimus.

τραχύτητι] Havn. 1. Mold. St. Sch.; *asperitate* G.; *παχύτητι* Ald. H.; *ταχύτητι* Vo.

ὅσαι] *ὅταν* Havn. 1. 2. Moldenh.

κἀκεῖνα πάντα] scil. *ποιεῖ τὰς διαφοράς.* Cave suppleas *διαφέρει.*

7. *αυτοῦ τοῦ δένδρου*] U Ald. H. St. Sch.syll.; *αὐτῶν τῶν δένδρων* dederat e conj. Sch.cont.

ν
ἔχειν] *ἔχει* P.

ἄκρου] postremo *ου* puncta supposita in U.

ἀραχίδνα] UM Ald.; *ἀραχνιδα* V.; *ἀράχιδνα* Sch.

οὔϊγγον] *ἴουγγον* Havn. 1. Vo. *iungum* G. Cf. ad cap. 6, 11.

καὶ εἰ] *καὶ ἔτι* St. *μίσχον* super deleto *μόσχον* scriptum est in U.

8. *τὰ μὲν — ἑκατέρωθεν*] UMV Ald. omisso tantum *δ'* quod inserui. G.: *quibusdam enim rami inconditi ut robori. Quibusdam ordinati ut abieti utrinque miro ordine invicem respondent.* Inde corr. Scalig. *τὰ μὲν ὡς ἔτυχε τῆς δρυὸς τῆς δ' ἐλ.* etc.; *τάξει· οἱ μὲν τῆς δρυὸς κλῶνες ὡς ἔτυχε, τῆς δ' ἐλ.* H. St.; *τάξει· οἷον οἱ κλῶνες οἱ μὲν τῆς δρυὸς ὡς ἔτυχε, τῆς δ' ἐλ.* Sch. Sed propter Gazae auctoritatem codicum lectio non mutanda, praesertim si ea bona est. *τὰ μὲν* ad omnes alias quoque partes referendum est, atque situs fortuiti vel irregularis exemplum afferre non opus erat, cum hic in longe plurimis inveniatur. Si autem necessaria esset emendatio, scribendum foret: *τὰ μὲν ὡς ἔτυχε οἷον τῆς δρυὸς οἱ κλῶνες, τῆς δ' ἐλ.* Vide Plin. H. Nat. 17, 53.

τε καὶ κατ'] e corr. H. St. Sch.; *καὶ* om. Ald.

ἴσοι] *ἶσοι* U.

ὥστε τὰς] MV P G. Sch.; *ὥστε καὶ τὰς* Ald. Edd.

ἐξ ὧν καὶ ἡ ὅλη μορφὴ συνδηλοῦται καθ' ἕκαστον. αὐτὰ δὲ τὰ μέρη διαριθμη- 9. 2 H. St.
σαμένους πειρατέον περὶ ἑκάστου λέγειν. ἔστι δὲ πρῶτα μὲν καὶ μέγιστα καὶ
κοινὰ τῶν πλείστων τάδε, ῥίζα καυλὸς ἀκρεμὼν κλάδος, εἰς ἃ διέλοιτ' ἄν τις
ὥςπερ εἰς μέλη καθάπερ ἐπὶ τῶν ζώων. ἕκαστόν τε γὰρ ἀνόμοιον καὶ ἐξ ἁπάν-
των τούτων τὰ ὅλα. ἔστι δὲ ῥίζα μὲν δι' οὗ τὴν τροφὴν ἐπάγεται, καυλὸς δὲ
εἰς ὃ φέρεται. καυλὸν δὲ λέγω τὸ ὑπὲρ γῆς πεφυκὸς ἐφ' ἕν· τοῦτο γὰρ κοινό-
τατον ὁμοίως ἐπετείοις καὶ χρονίοις, ὃ ἐπὶ τῶν δένδρων καλεῖται στέλεχος·
ἀκρεμόνας δὲ τοὺς ἀπὸ τούτου σχιζομένους, οὓς ἔνιοι καλοῦσιν ὄζους. κλάδον
δὲ τὸ βλάστημα τὸ ἐκ τούτων ἐφ' ἓν οἷον μάλιστα τὸ ἐπέτειον· καὶ ταῦτα μὲν
οἰκειότερα τῶν δένδρων. ὁ δὲ καυλὸς ὥςπερ εἴρηται κοινότερος· ἔχει δὲ οὐ 10.
πάντα οὐδὲ τοῦτον οἷον ἔνια τῶν ποιωδῶν. τὰ δ' ἔχει μὲν οὐκ ἀεὶ δὲ ἀλλ'
ἐπέτειον, καὶ ὅσα χρονιώτερα ταῖς ῥίζαις. ὅλως δὲ πολύχουν τὸ φυτὸν καὶ
ποικίλον καὶ χαλεπὸν εἰπεῖν καθόλου· σημεῖον δὲ τὸ μηδὲν εἶναι κοινὸν λαβεῖν
ὃ πᾶσιν ὑπάρχει καθάπερ τοῖς ζώοις στόμα καὶ κοιλία. τὰ δὲ ἀναλογίᾳ ταὐτὰ 11.
τὰ δ' ἄλλον τρόπον. οὔτε γὰρ ῥίζαν πάντ' ἔχει οὔτε καυλὸν οὔτε ἀκρεμόνα οὔτε
κλάδον οὔτε φύλλον οὔτε ἄνθος οὔτε καρπὸν οὔτ' αὖ φλοιὸν ἢ μήτραν ἢ ἶνας ἢ
φλέβας οἷον μύκης ὕδνον· ἐν τούτοις δὲ ἡ οὐσία καὶ ἐν τοῖς τοιούτοις· ἀλλὰ
μάλιστα ταῦτα ὑπάρχει καθάπερ εἴρηται τοῖς δένδροις κἀκείνων οἰκειότερος ὁ
μερισμός· πρὸς ἃ καὶ τὴν ἀναφορὰν τῶν ἄλλων ποιεῖσθαι δίκαιον. σχεδὸν 12.
δὲ καὶ τὰς ἄλλας μορφὰς ἑκάστων ταῦτα διασημαίνει. διαφέρουσι γὰρ πλήθει
τῷ τούτων καὶ ὀλιγότητι καὶ πυκνότητι καὶ μανότητι καὶ τῷ ἐφ' ἓν ἢ εἰς πλείω

ἡ ὅλη] UMVP Sch.; *ἡ* om. Ald. Edd.
9. *δὲ τὰ*] P; *δὲ δὴ τὰ* Ald. Edd. o.
μέρη] *γένη* H.
ἀκρεμὼν] E cod. U aliquoties ab accuratissimo Amatio adnotatum est hanc vocem oxytonως scriptam esse. Eundem accentum dant Suidas et Etymolog. M., praecipit Arcad. 14, 3 et confirmant cod. Antholog. Palat. (cf. Jacobs Annot. crit. p. 451.) Cram. An. 2. 297. Hesychius contra et Ald. Theophrasti, quacum Edd. omnes, semper *ἀκρέμων* scribunt.
μέλη] sic corr. Sch. e loco parallelo c. 2, 7.; *μέρη* Ald. Edd.
ἁπάντων τούτων τὰ] *ἁπ. τε τούτων τὰ* UMV Sch. syll.; *ἁπ. τούτων τε τὰ* Ald. Edd.; *τε* secluserat Sch. cont. Aut *τε* omittendum aut in *γε* mutandum est: interim omisi.
τὴν τροφὴν] UMV P2 P3 Ald.; *τροφὴ* H.; *ἡ τροφὴ* St. Sch.; *quo alimentum attrahitur.* G. Intellige *τὸ φυτόν.*
ἐφ' ἓν] U; *ὑφ' ἓν* P2 P3 Ald. Edd. o. Dicitur *ἐφ' ἓν* de eo, quod singulum ac indivisum est, *ὑφ' ἓν* de iis, quae sub unum idemque genus cadunt, quod plenius dicitur *ὑφ' ἓν εἶδος.*
ἐπετείοις] *τοῖς* anteposuit Sch. et ante *χρονίοις* idem repetere jubet in Comm.

σχιζομένους] *γινομένους* Par. 1955.
ὄζους] om. Cam.
τούτου — κλάδον] *τούτων — κλάδων* H.
ἐφ' ἓν] dedi de conj.; *ὑφ' ἓν* P2 P3 Ald. Edd. o.
10. *τὰ δ' ἔχει*] sic Sch. cum Moldenh. St. Havn. 1. Vo. cod. Casaub.; *τὰ μὲν ἔχει* Ald. H.
ἐπέτειον, καὶ] *καὶ* minus recte post *ὅσα* ponendum esse putabat Sch., ego in *οἷον* mutari maluerim. Sch. e loco simili c. 2, 2 collegit verba *ὅσα διετίζει* excidisse.
χρονιώτερα] dedi cum Sch.; *χρονιώτερον* Ald. H.; *ἐπέτειαν, καὶ ὅσα χρονιώτεραν* St.
τὸ φυτὸν] UM Sch.; *τὸ τῶν φυτῶν* Ald. H. St.
ποικίλον] P H. St. Sch.; *ποικίλων* Ald.
11. *ἀναλογίᾳ*] St. Sch.; *ἀναλογία* U Ald. H. — *δὲ* U, *δ'* Ald. Sch.
ἀκρεμόνα] U; *ἀκρέμονα* Ald. Edd. o.
ὕδνον] H. St. Sch.; *οἶδνον* M Ald. Suid.: *οἶδνον οἴδημα γῆς.* Non dubitavi cum editoribus *ὕδνον* scribere; altero loco 1, 6, 5, libri omnes *ὕδνον* habent; *tuberum genus* G.
12. *καὶ τῷ*] H. St. Sch.; *καὶ τὸ* Ald.
ἐφ' ἓν] UMV Ald. Edd.; *ὑφ' ἓν* Sch.

σχίζεσθαι καὶ τοῖς ἄλλοις τοῖς ὁμοίοις. ἔστι δὲ ἕκαστον τῶν εἰρημένων οὐχ ὁμοιομερές· λέγω δὲ οὐχ ὁμοιομερὲς ὅτι ἐκ τῶν αὐτῶν μὲν ὁτιοῦν μέρος σύγκειται τῆς ῥίζης καὶ τοῦ στελέχους, ἀλλ' οὐ λέγεται στέλεχος τὸ ληφθὲν ἀλλὰ μόριον ὡς ἐν τοῖς τῶν ζώων μέλεσίν ἐστιν. ἐκ τῶν αὐτῶν μὲν γὰρ ὁτιοῦν τῆς κνήμης ἢ τοῦ ἀγκῶνος, οὐχ ὁμώνυμον δὲ καθάπερ σὰρξ καὶ ὀστοῦν, ἀλλ' ἀνώνυμον· οὐδὲ δὴ τῶν ἄλλων οὐδενὸς ὅσα μονοειδῆ τῶν ὀργανικῶν· ἁπάντων γὰρ τῶν τοιούτων ἀνώνυμα τὰ μέρη. τῶν δὲ πολυειδῶν ὠνομασμένα καθάπερ ποδὸς χειρὸς κεφαλῆς, οἷον δάκτυλος ῥὶς ὀφθαλμός. καὶ τὰ μὲν μέγιστα μέρη σχεδὸν ταῦτά ἐστιν.

3 H. CAP. II. Ἄλλα δὲ ἐξ ὧν ταῦτα φλοιὸς μήτρα ξύλον, ὅσα ἔχει μήτραν. πάντα δ' ὁμοιομερῆ. καὶ τὰ τούτων δὲ ἔτι πρότερα καὶ ἐξ ὧν ταῦτα ὑγρὸν ἲς φλὲψ σάρξ· ἀρχαὶ γὰρ αὗται· πλὴν εἴ τις λέγοι τὰς τῶν στοιχείων δυνάμεις, αὗται δὲ κοιναὶ πάντων. ἡ μὲν οὖν οὐσία καὶ ἡ ὅλη φύσις ἐν τούτοις. ἄλλα δ' ἐστὶν ὥςπερ ἐπέτεια μέρη τὰ πρὸς τὴν καρποτοκίαν οἷον φύλλον ἄνθος μίσχος· τοῦτο δ' ἐστὶν ᾧ συνήρτηται πρὸς τὸ φυτὸν τὸ φύλλον καὶ ὁ καρπός· ἔτι δὲ ἕλιξ βρύον οἷς ὑπάρχει, καὶ ἐπὶ πᾶσι σπέρμα τὸ τοῦ καρποῦ· καρπὸς δ' ἐστὶ τὸ συγκείμενον σπέρμα μετὰ τοῦ περικαρπίου. παρὰ δὲ ταῦτα ἐνίων ἴδια ἄττα καθάπερ ἡ κη-
2. κὶς δρυὸς καὶ ἡ ἕλιξ ἀμπέλου. καὶ τοῖς μὲν δένδρεσιν ἔστιν οὕτως διαλαβεῖν.

καὶ τοῖς ἀλλ.] UMV Sch. syll.; *καὶ* om. Ald. H.; *τοῖς δὲ ἀλλ.* cum Moldenh. St. Sch. cont.

λέγω δὲ οὐχ ὁμ.] sic cum Havn. 1. Vo. Moldenh. St. Sch.; *οὐχ* om. Ald. H. G. Negatio necessaria est. De re cf. Phytolog. Aristot. meae pag. 21 sq.

ἐν τοῖς τῶν] mP Havn. 1. Moldenh. St. Sch.; *αὐτοῖς τῶν* UMVP Ald.; *ἐν τοῖς αὐτῶν τῶν* H; *quemadmodum etiam in animalium membris* G.

ἐκ τῶν αὐτῶν μὲν γὰρ] U, Sch. de conj.; *ἐκ τῶν μὲν* MVP Ald.; *ἐκ τῶν αὐτῶν μὲν* mP H. St.; *nam — ex eisdem constat* G.

ἀγκῶνος] *ἀγγῶνος* Cam.

μονοειδῆ τῶν ὀργανικῶν·] M. Sch.; *μονοειδῆ· τῶν ὀργανικῶν* Ald. H. St. Moldenh.

CAP. II.

ξύλον, ὅσα] dedi de conj.; *ξύλα, ἢ ὅσα* Ald. H. St.; *ξύλα, ὅσα δὴ* Sch.; *lignum et matrix ubi scilicet esse potest.* G. Fortasse collocatio verborum etiam mutari debet, ut Gazae versio praecipit, *ξύλον μήτρα, ὅσα.*

οὐσία] sic correxerat dederatque Sch. Sed in Syll. et Indice mutata sententia restitui jubet *συνουσία,* quod Ald. Edd. habent et codices habere videntur. At recte emendaverat. Quam enim in Indice voci *συνουσία* tribuit significationem, quod complectatur singularum partium *οὐσίαν* quae efficiant totius *συνουσίαν,* ea exemplis caret et ab usu ac conditione hujus vocabuli prorsus est aliena. Ea vis inest in vocabulo *σύνθεσις,* quae hoc quidem loco ne apta quidem esset. Infra §. 4 dicit *οὕτω γὰρ ἅμα καὶ ἡ οὐσία φανερὰ καὶ ἡ ὅλη τῶν γενῶν πρὸς ἄλληλα διάστασις.* De voce *οὐσία* compara Trendelenburg ad Aristot. de Anima 2, 1. p. 323 sq.

δ' ἐστὶν] Ald.; *δ' ἔστιν* U.; *δὲ ἐστὶν* H. St. Sch.

μίσχος] in correctione scriptum in U. Exscripsit haec Hesychius s. v. *μίσχον,* ubi vide interpretes.

φύλλον] *φῆλλον* Ald. sol.

καρπὸς — περικαρπίου] Subtilius Aristoteles Gen. Animal. 1. c. 17 p. 724 b. ed. Bekk.

2. *ἴδια ἄττα*] U.; *ἴδι' ἄττα* Ald. Edd. o.

κηκὶς] corr. Moldenh. St. Sch.; *κικὶς* Ald. H.; *κικὶς* in rasura U, ubi margo etiam *κικὶς* habet. *κηκὶς* habent Galen. Dioscor. Hesych. et Suidas.

καὶ τοῖς μὲν δένδρεσιν ἔστιν οὕτως διαλ.] sic dedi cum U, ubi *δένδρασιν* est; *καὶ τοῖς μὲν δένδρεσίν ἐστιν οὕτω δ.* MV Ald.; *καὶ ἐν μὲν τοῖς μὲν δένδρεσίν ἐστιν ὅτω δ.* H.; *καὶ ἐν τοῖς μὲν δένδρεσίν ἐστιν οὕτω δ.* Moldenh. St. Sch. Verte: *atque arborum generi sic sunt partes distinguendae.* *οὕτως* dedi cum U. quamquam consona sequitur; cf. C. E. Ch. Schneider ad Plat. Civ. p. 406.

τοῖς δ' ἐπετείοις δῆλον ὡς ἅπαντα ἐπέτεια· μέχρι γὰρ τῶν καρπῶν ἡ φύσις.
ὅσα δὲ ἐπετειόκαρπα καὶ ὅσα διετίζει καθάπερ σέλινον καὶ ἄλλ' ἄττα, καὶ ὅσα
δὲ πλείω χρόνον ἔχει τούτοις ἅπασι καὶ ὁ καυλὸς ἀκολουθήσει κατὰ λόγον·
ὅταν γὰρ σπερμοφορεῖν μέλλωσι τότε ἐκκαυλοῦσιν ὡς ἕνεκα τοῦ σπέρματος ὄν-
των τῶν καυλῶν. ταῦτα μὲν οὖν ταύτῃ διῃρήσθω. τῶν δὲ ἄρτι εἰρημένων 3 St.
μερῶν πειρατέον ἕκαστον εἰπεῖν τί ἐστιν ὡς ἐν τύπῳ λέγοντας. τὸ μὲν οὖν 3.
ὑγρὸν φανερόν· ὃ δὴ καλοῦσί τινες ἁπλῶς ἐν ἅπασιν ὀπὸν ὥςπερ καὶ Μενέστωρ,
οἱ δ' ἐν μὲν τοῖς ἄλλοις ἀνωνύμως ἐν δέ τισιν ὀπὸν καὶ ἐν ἄλλοις δάκρυον. ἶνες
δὲ καὶ φλέβες καθ' αὑτὰ μὲν ἀνώνυμα τῇ δὲ ὁμοιότητι μεταλαμβάνουσι τῶν ἐν
τοῖς ζώοις μορίων. ἔχει δὲ ἴσως καὶ ἄλλας διαφορὰς καὶ ταῦτα καὶ ὅλως τὸ
τῶν φυτῶν γένος· πολύχουν γὰρ ὥςπερ εἰρήκαμεν. ἀλλ' ἐπεὶ διὰ τῶν γνωρι-
μωτέρων μεταδιώκειν δεῖ τὰ ἀγνώριστα, γνωριμώτερα δὲ τὰ μείζω καὶ ἐμφανῆ
τῇ αἰσθήσει, δῆλον ὅτι καθάπερ ὑφήγηται περὶ τούτων λεκτέον· ἐπαναφορὰν 4.
γὰρ ἕξομεν τῶν ἄλλων πρὸς ταῦτα μέχρι πόσου καὶ πῶς ἕκαστα μετέχει τῆς
ὁμοιότητος. εἰλημμένων δὲ τῶν μερῶν μετὰ ταῦτα ληπτέον τὰς τούτων δια-
φοράς· οὕτως γὰρ ἅμα καὶ ἡ οὐσία φανερὰ καὶ ἡ ὅλη τῶν γενῶν πρὸς ἄλληλα
διάστασις. ἡ μὲν οὖν τῶν μεγίστων σχεδὸν εἴρηται· λέγω δ' οἷον ῥίζης καυλοῦ
τῶν ἄλλων· αἱ γὰρ δυνάμεις καὶ ὧν χάριν ἕκαστον ὕστερον ῥηθήσονται. ἐξ
ὧν γὰρ καὶ ταῦτα καὶ τὰ ἄλλα σύγκειται πειρατέον εἰπεῖν ἀρξαμένους ἀπὸ τῶν
πρώτων. πρῶτα δέ ἐστι τὸ ὑγρὸν καὶ θερμόν· ἅπαν γὰρ φυτὸν ἔχει τινὰ ὑγρό-

ἐπετειόκαρπα] Sch. tacito dedit *ἐπετειόκαυλα*.

ὅσα δὲ] sic U m.pr. Ald. H. St.; *ὅσα δὴ* U e correctione, MV Sch.

ἐκκαυλοῦσιν] corr. Sch.; *ἐγκαυλοῦσιν* Ald. Edd. Verbum *ἐγκαυλεῖν* nonnisi duobus Theophrasti locis, hoc nempe et H. 7, 1, ubi U hanc formam dat, niti videtur ac vereor ut omnino exstiterit. Ceteris locis et apud Aristot. Problem. XX. 17, libri formam *ἐκκαυλεῖν* tuentur.

ταῦτα μὲν οὖν] *οὖν* om. Sch.

3. *ὃ δὴ*] *ὃ καὶ* H.

ὀπὸν] *ὁπὸν* U.

Μενέστωρ] in correctione scriptum est in U.

οἱ δ' ἐν μὲν τοῖς ἄλλοις ἀν.] U Sch. syll.; *οἱ δὲ μὲν τοῖς ἄλλοις ἀν.* M; *οἶδε μὲν τοῖς ἄ. ἀ.* Ald.; *οἱ δὲ ἐν τοῖς ἄ. ἀν.* m. Bas. Havn. 1. H. St.; *οἱ δὲ ἐν τοῖς ἄλλοις μὲν ἀν.* Sch. cont.

αὐτὰ μὲν] UVMP Sch.; *αὐτὰ γὰρ* Ald. Edd.

ὁμοιότητι] *ὁμοιώσει* P.

γνωριμωτέρων] U Sch syll.; *γνωρίμων* Ald. Edd. o.

ὑφήγηται] Ald. H. St. ac ut videtur codices; *ὑφηγήσεται* cum Havn. 1. Vo. Sch., qui subaudiens *ἡ μέθοδος* vertit: *patet hanc secutis methodum de his primum dicendum esse*. At quo quis jure *ἡ μέθοδος* subaudiat, et quomodo explicari vult Futurum? Sed Havniensis iste, quem pro codice habuerunt, nihil est nisi syllabus emendationum quas vir doctus quidam excogitavit. In hoc autem verbo male rem suam gessit. Verum vidit Moldenhauer qui *instituta ratione de his dicendum* interpretatus est. *ὑφήγηται* est sensu passivo accipiendum: *sic de his dicendum ut coeptum ac significatum est*; respicit autem ea quae c. 1, 5 dixerat. Sic est *ἀπηγημένος narratus* apud Herodotum 1, 207. 9, 26; alia exempla dabunt Matthiae Gr. gr. maj. p. 931. Bernhardy Wiss. Synt. p. 341. Eundemque in modum explicanda est dictio *κατὰ τὸν ὑφηγημένον τρόπον, κατὰ τὴν ὑφηγημένην μέθοδον* apud Aristotelem Meteor. 1, 1. 3, 1. Eth. Nic. 2, 7, ut fecerunt Victor. Lambin. et Giphan. ad Polit. 1, 1. Gaza ad Gener. Anim. 3, 9.

4. *οὕτως γὰρ*] U.; *οὕτω γὰρ* Ald. Edd.

τῶν ἄλλων] Ald.; *καὶ τῶν ἄλλ.* H. St. Sch. In tali enumeratione saepissime asyndeto utitur Th., ubi nonnunquam H., saepissime vero Sch. contra librorum auctoritatem copulam haud necessariam inseruerunt.

τὰ ἄλλα] U.; *τἄλλα* Ald. H. St.; *τἆλλα* Sch.

τητα καὶ θερμότητα σύμφυτον ὥσπερ καὶ ζῶον, ὧν ὑπολειπόντων γίνεται γῆ-
5. ρας καὶ φθίσις, τελείως δὲ ὑπολιπόντων θάνατος καὶ αὔανσις. ἐν μὲν οὖν τοῖς
πλείστοις ἀνώνυμος ἡ ὑγρότης ἐν ἐνίοις δὲ ὠνομασμένη καθάπερ εἴρηται. τὸ
αὐτὸ δὲ τοῦτο καὶ ἐπὶ τῶν ζώων ὑπάρχει· μόνη γὰρ ἡ τῶν ἐναίμων ὑγρότης
ὠνόμασται, δι' ὃ καὶ διῄρηται πρὸς τοῦτο στερήσει· τὰ μὲν γὰρ ἄναιμα τὰ
δ' ἔναιμα λέγεται. ἓν τι μὲν οὖν τοῦτο τὸ μέρος καὶ τὸ τούτῳ συνηρτημένον
4 H. θερμόν. ἄλλα δὲ εἴδη ἕτερα τῶν ἐντὸς ἃ καθ' ἑαυτὰ μέν ἐστιν ἀνώνυμα διὰ
δὲ τὴν ὁμοιότητα ἀπεικάζεται τοῖς τῶν ζώων μορίοις. ἔχουσι γὰρ ὥσπερ ἶνας·
6. ὅ ἐστι συνεχὲς καὶ σχιστὸν καὶ ἐπίμηκες ἀπαράβλαστον δὲ καὶ ἄβλαστον. ἔτι
δὲ φλέβας. αὗται δὲ τὰ μὲν ἄλλα εἰσὶν ὅμοιαι τῇ ἰνὶ μείζους δὲ καὶ παχύτεραι
καὶ παραβλάστας ἔχουσαι καὶ ὑγρότητα. ἔτι ξύλον καὶ σάρξ. τὰ μὲν γὰρ ἔχει
σάρκα τὰ δὲ ξύλον. ἔστι δὲ τὸ μὲν ξύλον σχιστὸν ἡ δὲ σὰρξ πάντη διαιρεῖται
ὥσπερ γῆ καὶ ὅσα γῆς· μεταξὺ δὲ γίνεται ἰνὸς καὶ φλεβός· φανερὰ δὲ ἡ φύσις
αὐτῆς ἐν ἄλλοις τε καὶ ἐν τοῖς τῶν περικαρπίων δέρμασι. φλοιὸς δὲ καὶ μήτρα
κυρίως μὲν λέγεται, δεῖ δὲ αὐτὰ καὶ τῷ λόγῳ διορίσαι. φλοιὸς μὲν οὖν ἐστιν
τὸ ἔσχατον καὶ χωριστὸν τοῦ ὑποκειμένου σώματος. μήτρα δὲ τὸ μεταξὺ τοῦ
ξύλου, τρίτον ἀπὸ τοῦ φλοιοῦ οἷον ἐν τοῖς ὀστοῖς μυελός. καλοῦσι δέ τινες
τοῦτο καρδίαν, οἱ δ' ἐντεριώνην· ἔνιοι δὲ τὸ ἐντὸς τῆς μήτρας αὐτῆς καρδίαν,

ζῶον] *ζῶιον* U. Deinceps *οὖν* V.

ὑπολειπόντων] U H. St. Sch.; *ὑπολει-πόντων, λει* per corr. P; *ὑπολιπόντων* Ald. G. *deficere incoeperunt.* Cf. Phytolog. Arist. meae §. 32, 41—43.

τελείως] UMV; *τελέως* Ald. Edd. o. Codicum auctoritas hisce in rebus observanda est.

ὑπολιπόντων] *ὑπολειπόντων* G.

5. *πλείστοις*] de corr. Moldenh. St. Sch.; *πρώτοις* Ald. H.; G. *in primis.*

ἕν τι μὲν οὖν] U. secundum Amati (*ἐν τι μὲν οὖν* sec. Bekker), Sch.syll.; *εἴ τι μὲν οὖν* MP; *ἔτι μὲν οὖν* Ald.; *ἔστι μὲν οὖν* Havn.1. H. St. Sch.; *est igitur ea pars calorque illi connexus* G.

τοῦτο τό] U Ald. H. St. Sch.syll.; *τοῦτό τε* Sch. cont.

ἄλλα δὲ εἴδη] Ald. St. Sch.; in U. scriptura inter *ἤδη* et *εἴδη* ambigit; *ἐν δὲ καὶ ἄλλα εἴδη* H.; *adsunt vero et alia genera ab internis diversa* G.

ἀπαράβλαστον] de corr. R.Const. H. St. Sch.; *ἀπαράβλητον* UMV Ald. Moldenh. G. *insociatile.*

6. *ἔτι δὲ*] dedi de conj.; *ἔχον* Ald. H.; *ἔχουσι δὲ καὶ* cum Moldenhauero St. Sch.; *graminisque infecundum et venas habens* G. E codicibus nulla adnotata varietas.

παραβλάστας] P Sch.; *παραβλάστὰς* U.; *παραβλαστὰς* Ald. H. St.

ὑγρότητα] U. Sch.syll.; *ὑγρότητας* Ald. Edd. o.

πάντη] *πάντα* P2 P3.

φλεβὸς] Post h.v. in translatione lacunae signum posuit Sch.: arbitratur enim excidisse hic definitionem pellis i. e. cuticulae vel epidermidis, ad quam sequentia pertineant. At non credo Th. particulam tam subtilem, quam est epidermis, distinxisse, neque definitio *φλοιοῦ* quae sequitur, id admittere videtur. Negat vero Sch. dici posse naturam *carnis* cognosci in *περικαρπίων δέρμασι;* at etsi accurate non est dictum ita tamen recte habet si *δέρματα* totam illam cutem carnosam, qualis e. gr. in juglandis fructu putamen osseum obtegit, significare credamus. Verba *μεταξὺ—φλεβὸς* explicat Moldenh. de tela cellulosa quae inter vasa fibrosa spiralia laticis interserta est eaque quasi continet.

αὐτῆς] UP Bas. St. Sch.; *αι τῆς* Ald.; om. Cam. H.

δέρμασι] *δέρμασιν* U.

ἐστιν] U; *ἐστι* Ald. Edd.

μήτρα] om. in P2 et P3, in hoc cum signo lacunae.

οἱ δ' ἐντεριώνην· ἔνιοι δὲ τὸ ἐντὸς τῆς μήτρας αὐτῆς καρδίαν] Haec verba in Ald. Edd. o. omissa praebuit U; supplementum insigne. Defectum sagaciter suspicatus erat Sch. Ceterum *ἐντεριόνην* cum ω superscr. U. Verba *οἱ δ' ἐντεριώνην* praebent etiam P2 P3.

οἱ δὲ μυελόν. τὰ μὲν οὖν μόρια σχεδόν ἐστι τοσαῦτα. σύγκειται δὲ τὰ ὕστε- 7.
ρον ἐκ τῶν προτέρων· ξύλον μὲν ἐξ ἰνὸς καὶ ὑγροῦ, καὶ ἔνια σαρκός· ξυλοῦται
γὰρ σκληρυνομένη οἷον ἐν τοῖς φοίνιξι καὶ νάρθηξι καὶ εἴ τι ἄλλο ἐκξυλοῦται
ὥςπερ αἱ τῶν ῥαφανίδων ῥίζαι· μήτρα δὲ ἐξ ὑγροῦ καὶ σαρκός· φλοιὸς δὲ ὁ
μέν τις ἐκ πάντων τῶν τριῶν οἷον ὁ τῆς δρυὸς καὶ αἰγείρου καὶ ἀπίου· ὁ δὲ τῆς
ἀμπέλου ἐξ ὑγροῦ καὶ ἰνός· ὁ δὲ τοῦ φελλοῦ ἐκ σαρκὸς καὶ ὑγροῦ. πάλιν δὲ ἐκ
τούτων σύνθετα τὰ μέγιστα καὶ πρῶτα ῥηθέντα καθαπερανεὶ μέλη, πλὴν οὐκ
ἐκ τῶν αὐτῶν πάντα οὐδὲ ὡςαύτως ἀλλὰ διαφόρως. εἰλημμένων δὲ πάντων
τῶν μορίων ὡς εἰπεῖν τὰς τούτων διαφορὰς πειρατέον ἀποδιδόναι καὶ τὰς ὅλων
τῶν δένδρων καὶ φυτῶν οὐσίας.

Cap. III. Ἐπεὶ δὲ συμβαίνει σαφεστέραν εἶναι τὴν μάθησιν διαιρουμένων 5 H. 4 St.
κατὰ εἴδη, καλῶς ἔχει τοῦτο ποιεῖν ἐφ' ὧν ἐνδέχεται. πρῶτα δέ ἐστι καὶ μέ-
γιστα καὶ σχεδὸν ὑφ' ὧν πάντ' ἢ τὰ πλεῖστα περιέχεται τάδε, δένδρον θάμνος
φρύγανον πόα. δένδρον μὲν οὖν ἐστι τὸ ἀπὸ ῥίζης μονοστέλεχες πολύκλαδον
ὀζωτὸν οὐκ εὐαπόλυτον, οἷον ἐλάα συκῆ ἄμπελος· θάμνος δὲ τὸ ἀπὸ ῥίζης

7. *ὕστερον*] U P2 P3; *ὕστερα* Ald. Edd. o.

καὶ ἔνια σαρκὸς] Brevius dictum esse videtur pro *καὶ ἐνίων ξύλα καὶ ἐκ σαρκὸς*: sed verba non pro integris habeo; *κ. ἐν. ἐκ σαρκὸς* St.

σκληρυνομένη] Sch. de corr. Pertinet hoc participium ad *σάρξ*. *σκληρυνόμενα* P2 P3 Ald. H. St., quod quo referatur non habet.

μήτρα] om. P2 P3, hic cum signo lacunae.

οἷον] om. M.

φελλοῦ] de corr. H. St. Sch.; *φύλλου* UV P2 P3 Ald.; *φυλλοῦ* M.; *folium vero ex carne* G.

σύνθετα τὰ μέγιστα καὶ πρῶτα] Ald. H. St.; *σύνθετα καὶ τὰ μέγιστα καὶ πρῶτα* U.; *σύνθ. τὰ μέγιστα καὶ τὰ πρ.* M Sch. cont.; *σύνθ. καὶ τὰ μέγιστα καὶ τὰ πρῶτα* Sch. syll. At sic *τὰ μέγιστα* diversa forent ab iis quae *τὰ πρῶτα* dicuntur: sed sunt eadem. Neque *καὶ* duplex hic aptum est. *Rursus ex his maximae et primae illae quas enumeravimus partes componuntur* G.

καθαπερανεὶ μέλη] *καθάπερ ἀναμέλη* M.

Cap. III.

δέ ἐστι] H. St.; *δέ ἐστιν* U.; *δ' ἐστι* Ald.; *δ' ἐστὶ* Sch.

σαφεστέραν] de conjectura scripsi; *σαφέστερον* Ald. Edd. o.; *sed cum doctrina evidentius tradi soleat cum per species dividimus* G. Neutrum hic prorsus ineptum. In verbo *διαιρουμένων* Sch. subaudiri praecipit *τῶν δένδρων καὶ φυτῶν*.

πάντ' ἢ] Sch.; *πάντῃ* UMV Ald.; *πάντα ἢ* St.; *πάντα* H.; *omnia pene aut certe plurima* G.

μονοστέλεχες] *μονοστέλεχον* M.

πολύκλαδον ὀζωτὸν] U Ald. H. St. G.; *ὀζωτὸν πολύκλαδον* Schn. minus recte. Primum non sine causa *μονοστέλεχες πολύκλαδον* juxta posita sunt. Dein vocem *ὀζωτὸν* Sch. perperam interpretatus est *ramos majores gerentem*; melius G. *nodosum* i. e. *gemmiferum*. Vide ad c. 8, 2.

οὐκ εὐαπόλυτον] om. St. Dictio minus liquida.

ἐλάα] *ἐλαία* U Ald. Edd. o. Eustathius tradit *ἐλάαν* dictum fuisse Atticis *τὸν τῆς ἐλαίας καρπὸν* pag. 949, 1572, idem ex Aelio Dionysio Atticos *ἐλαίας* et *ἐλάας* fructus oleae vocasse p. 1944. Thom. M. p. 292 arborem quoque *ἐλάαν* Atticis audivisse scribit. Schol. ad Aristoph. Ran. V. 1015 *ἐλάαν* esse fructum *τῆς ἐλαίας* dicit, sed abusive alterum pro altero accipi. Vide C. E. Ch. Schneider ad Platon. Civit. p. 372 C., interpretes ad Thuc. VI. 99, pag. 346 ed. Poppo. In Thucydide l. l et 7, 81 optimorum codd. consensus *ἐλάα* scribi jubet, in Platone l. l., ubi quidem de fructu sermo est, eandem scripturam optimi codices tuentur. Eadem est in monumento Attico Olymp. 108, 4 apud Boeckh C. Inscr. I. p. 132. Vide etiam Ellendt Lex. Soph. I. p. 575. In Theophrasto res ad unum Urbinatem redit, qui nonnullis iisque paucissimis locis (scil.: C. 2, 7, 5. C. 2, 17, 4. C. 6, 6, 3 ac cum accentu duplici H. 2, 2, 3. H. 4, 3, 1.) *ἐλαία*, paullo pluribus (H. 1, 13, 1. H. 4, 14, 10 bis. H. 4, 14, 12. H. 5, 4, 4. C. 1, 19, 3 ubi vide Amatii notam. C. 2, 2, 1. C. 3, 6, 8. C. 5, 1, 4. C. 5, 13, 4. C. 6, 6, 3. ac punctis suppositis H. 1, 11, 4.) *ἐλάα* simpliciter scriptum ex-

πολύκλαδον, οἷον βάτος παλίουρος. φρύγανον δὲ τὸ ἀπὸ ῥίζης πολυστέλεχες καὶ πολύκλαδον οἷον καὶ γάμβρη καὶ πήγανον. πόα δὲ τὸ ἀπὸ ῥίζης φυλλοφόρον προϊὸν ἀστέλεχες οὗ ὁ καυλὸς σπερμοφόρος οἷον ὁ σῖτος καὶ τὰ λάχανα.
2. δεῖ δὲ τοὺς ὅρους οὕτως ἀποδέχεσθαι καὶ λαμβάνειν ὡς τύπῳ καὶ ἐπὶ τὸ πᾶν λεγομένους· ἔνια γὰρ ἴσως ἐπαλλάττειν δόξειε, τὰ δὲ καὶ παρὰ τὴν ἀγωγὴν ἀλλοιότερα γίνεσθαι καὶ ἐκβαίνειν τῆς φύσεως, οἷον μαλάχη τε εἰς ὕψος ἀνα-

hibet, aliis (H. 1, 12, 1. H. 1, 14, 2. H. 2, 2, 12.) *ἐλαα* cum interserto *ι* parvo, aliis (H. 1, 13, 2. H. 1, 14, 1. C. 5, 10, 5. C. 5, 11, 2.) denique *ἐλαία* punctis vel uno alterove vel pluribus suppositis circumpositisve habet. Inde colligi posse credo librarium Urbinatis in autographo *ἐλάα* ubique invenisse. Hoc igitur ubique in Theophrasto exhibui. Schn. in syllabo nunc vulgatam scripturam reliquit, nunc *ἐλάα* substituit, nec ratione edita nec libros secutus.

θάμνος—πήγανον] Sic restitui locum difficilem partim e conjectura. Ald. ac Edd. — *ἄμπελος· φρύγανον δὲ τὸ ἀπὸ ῥίζης καὶ πολυστέλεχες καὶ πολύκλαδον οἷον βάτος παλίουρος· πόα δὲ* etc. Ante haec vv. quae eadem sunt in M hic positum signum lacunae adscriptumque in margine *λείπει ὁ ὅρος τοῦ θάμνου*. Sch.cont. dederat *ἄμπελος· θάμνος δὲ τὸ ἀπὸ ῥίζης κ. πολ. κ. πολ. οἱ. β. παλίουρος· φρύγανον δὲ . . . . πόα δὲ.* Jam U. sic: *φρύγανον δὲ τὸ ἀπὸ ῥίζης καὶ πολυστέλεχες καὶ πολύκλαδον οἷον καὶ γάμβρη καὶ πήγανον· θάμνος δὲ ἀπὸ ῥίζης πολύκλαδον οἷον βάτος παλίουρος· πόα δὲ.* Quae verba quum turbata esse videret Sch. ita facillime emendari putavit, si verba *καὶ πολυστέλεχες καὶ* in definitionem *θάμνου,* quo pertinerent, transponeret, dein vero definitionem *φρυγάνου* et *θάμνου* sedem suam mutare juberet. Nam et paullo ante *θάμνος* ante *φρύγανον* ponitur atque in ipsa expositione plantarum *τὰ φρυγανικὰ* libro sexto sequuntur post *τὰ θαμνώδη* quae fere cum historia arborum junguntur. Atque credebat Sch. in lectione codicis U. definitiones *θάμνου* et *φρυγάνου* locum suum mutasse, exempla vero utrique generi plantarum addita recte posita esse; contra in lectione Ald. et M. *rubum* et *paliurum* male ad *θάμνους* referri. Gaza, si accurate vertit, sic legit: *θάμνος δὲ τὸ ἀπὸ ῥίζης πολυστέλεχες καὶ πολύκλαδον οἷον βάτος παλίουρος· πόα δὲ;* habet enim *frutex*, ac solet *θάμνος frutex φρύγανον suffrutex* vertere. Atque id mihi verum esse videtur commata haec in veteribus libris transposita esse, atque explicationem *τοῦ φρυγάνου* sequi debere post explicationem *θάμνου.* Sed quod definitiones ipsas *θάμνου* et *φρυγάνου* permutatas esse putabat Schn. non concedendum esse videtur. Scripturam Urbinatis confirmant Excerpta Paris. duo; P2 tantum non prorsus cum illo consentiens: *ἄμπελος· φρύγανον δὲ τὸ ἀπὸ ῥίζης πολυστέλεχες καὶ τὸ πολύκλαδον· οἷον καὶ πήγανον. θάμνος δὲ ἀπὸ ῥίζης πολύκλαδον· οἷον βάτος παλίουρος· πόα δὲ;* Exc. Par. cod. 2408: *ἄμπελος· θάμνος δὲ τὸ ἀπὸ ῥίζης πολύκλαδον οἷον βάτος παλλίουρα· φρύγανον δὲ τὸ ἀπὸ ῥίζης πολυστέλεχον καὶ πολύκλαδον οἷον πήγανον.* Tantus consensus facit ut de definitionibus aliter sentiam. Nimirum comparanti habitum fruticum (*θάμνου*) et suffruticum (*φρυγάνου*) recte fecisse Theophrastus videri debet, si *illas* eo dignosci voluerit quod non supra radicem ramulos (*κλάδους*) multos emittant, *has* eo quod et multas stirpes (*στελέχη*) et multos ramulos emittant. Haec certe brevissima et tanquam typica est definitio, qualem se dare Th. ipse commonefacit. Comparanda sunt §. 4 *τῶν τε γὰρ φρυγανωδῶν καὶ λαχανωδῶν ἔνια μονοστελέχη γίνεται* etc., unde apparet *τὰ φρυγανώδη* a natura *πολυστελέχη* esse. Monendum etiam non negari quidem frutices plures stirpes habere, sed hoc minus ad eorum characterem pertinere, in eo potius situm quod supra radicem in ramulos dividuntur. — *γάμβρη* est vox ignota; Sch. comparat *γόμνη* aut *γονώνη,* quae inter synonyma *ὀριγάνου* apud Hesychium habentur. At magis in promtu est *θύμβρα.* Sed cum *καὶ* post *οἷον* plane importunum sit adducor ut pro *καὶ γάμβρη* scriptum fuisse *σισύμβριον* credam.

σπερμοφόρος] sic restitui e P2 et Exc. Par. cod. 2408; e conj. dederat St.; *σπερμοφόρον* Ald. H. Sch.

2. *καὶ ἐπὶ τ. π.*] corr. Sch.; *ὡς ἐπὶ τ. π.* Ald. Edd.

ἐπαλλάττειν] *ἐπαλάττειν* Ald. Cam.

ἀλλοιότερα] *ἀλλοιώτερα* H. St.

γίνεσθαι] UMVPP2 Sch.; *γίνεται* Ald. Edd.

ἐκβαίνειν] MV Ald. Sch.; *ἐκβαίνειεν* H.; *ἐκβαίνει* St.

μαλάχη τε] Sch. seclusit *τε.* Anacoluthon vix statui posse videtur, ut *καὶ τεῦτλα* scripturus cum esset, dein structuram variaverit. — *μαλάτη εἰς* P2.

γομένη καὶ ἀποδενδρουμένη· συμβαίνει γὰρ τοῦτο καὶ οὐκ ἐν πολλῷ χρόνῳ
ἀλλ' ἐν ἓξ ἢ ἑπτὰ μησὶν ὥστε μῆκος καὶ πάχος δορατιαῖον γίνεσθαι δι' ὃ καὶ
βακτηρίαις αὐταῖς χρῶνται, πλείονος δὲ χρόνου γινομένου κατὰ λόγον ἡ ἀπό-
δοσις· ὁμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν τεύτλων· καὶ γὰρ ταῦτα λαμβάνει μέγεθος· ἔτι
δὲ μᾶλλον ἄγνοι καὶ ὁ παλίουρος καὶ ὁ κιττὸς, ὥσθ' ὁμολογουμένως ταῦτα
γίνεται δένδρα· καί τοι θαμνώδη γέ ἐστιν. ὁ δὲ μύρρινος μὴ ἀνακαθαιρόμενος 3.
ἐκθαμνοῦται καὶ ἡ ἡρακλεωτικὴ καρύα. δοκεῖ δὲ αὕτη γε καὶ τὸν καρπὸν
βελτίω καὶ πλείω φέρειν ἐὰν ῥάβδους τις ἐᾷ πλείους ὡς τῆς φύσεως θαμνώ-
δους οὔσης. οὐ μονοστέλεχες δ' ἂν δόξειεν οὐδ' ἡ μηλέα οὐδ' ἡ ῥοιὰ οὐδ' ἡ

ἀποδενδρουμένη] U. P2 Sch.syll.; *ὑποδενδρουμένη* Ald. Edd. — Putant Plinium (19, 4, 22) hunc locum Theophrasti auctiorem legisse.

βακτηρίαις] *βακτηριαίως* P2.

ἀπόδοσις] UMVPP2 Ald. Temere *ἐπίδοσις* H. perductus versione Gazae *incrementa capessit*, quod non debebat cum St. suscipere Sch. Arist. Gener. Anim. 2, 1 *δεῖ δὲ νοῆσαι ὡς εὖ καὶ ἐφεξῆς τὴν γένεσιν ἀποδίδωσιν ἡ φύσις*. Itaque *ἡ ἀπόδοσις* est id, *quod ex illa cultura redditur vel efficitur.*

ἐπὶ] *περὶ* P. P2 dat: *ἀπόδοσις ὁμοία· καὶ ἐπὶ τῶν τείτλων.*

ἄγνοι] UMV Sch.syll.; *ἄγνος* P2 Ald. Edd. o.; *amerina* G.

ὁμολογουμένως] *ὁμολογούμενος* P2.

γέ ἐστιν.] UP2 Sch. syll.; *δὲ ἐστίν* M.; *γε* om. Ald. Edd. o. — Paullo ante *γίνεσθαι* St.

3. *μύρρινος — ἀνακαθαιρόμενος*] *λάρρινος — ἀνακαθαιρούμενος* P2.

ἡ ἡρακλ.] de corr. St. Sch.; *ἡ* om. Ald. H.; *ἡ ῥακλεοτικὴ καρία* P2.

δοκεῖ δὲ] *δύναται* P2.

αὕτη γε] MVPP2Sch.; *αὔτη γε* Ald.; *αὕτη τε* Cam. H. St. — *καὶ* om. P2.

τῆς φύσεως] Ald. Edd. o.; *ἀπὸ φύσεως* P2.

μηλέα] Ald. Edd. o. atque hoc loco, ut videtur, codices quoque. Formam *μηλεία* apud scriptores prosae legi non memini, sed praebet eam U. 1, 14, 1 bis *μηλεῖα* scriptam, 1, 11, 4 et 1, 13, 1 puncto sub *ε* appicto, ut 1, 13, 3 ubi *μηλεῖα* est; 4, 5, 4 est *μηλέαν*; C. pl. 1, 13, 9 *μηλιῶν* et C. 1, 10, 2 *μηλία* correctum in *μηλέα*; formam vulgarem adnotatam reperi 2, 5, 3. 4, 13, 3. 9, 11, 5 Ua.; C. 6, 16, 1. 6, 16, 2. Ceteris locis cum Aldina habere videtur, quae semper *μηλέα* habet. Cf. Lobeck Paralip. p. 337. sq.

ῥοιὰ] UP Ald. H. St.; *ῥόα* Sch. *ἡρροιὰ* P2. ,,In libris editis variatur scriptura *ῥοιὰ* et *ῥόα*, Urbinas plurimis in locis *ῥόα* habet, quam scripturam ubique dedi" Sch. in Ind. V. p. 496. Quod quum scribebat parum accurate retulit vir doctissimus. Apponam igitur locos, ubi scriptura Urbinatis enotata est. Forma *ῥοα* est 1, 6, 5. 3, 18, 4. C. 1, 8, 4. C. 1, 13, 5. C. 1, 13, 10. C. 3, 17, 6. C. 5, 6, 1. *ῥόὰ* H. 1, 9, 1 *ῥόαϊς* H. 3, 18, 4. *ῥόῖς* C. 5, 6, 1. *ῥοαὶ* H. 4, 13, 3 (Bekk.); *ῥοιὰ* est H. 1, 3, 2. 1, 4, 1. 1, 6, 1. 1, 6, 3. 1, 6, 4. 2, 5, 6. 4, 5, 3. C. 3, 17, 5. *ῥοιᾶ* C. 1, 10, 2 *ῥοιαῖ* H. 3, 5, 4. Adnotavit haec omnia uno loco excepto diligentissimus Amati: ceteris locis, qui sat multi sunt nihil adnotatum est, quibus num U cum Heinsiana consentiat, quae Camotianae atque sic Aldinae scripturam tantum non accurate repetit, nescimus. Ald. nunc *ῥόα* vel *ῥοὰ* nunc *ῥοιὰ* habet hoc saepius in Historiarum, illud in Causarum libris, praesertim extremis. Magnus est Grammaticorum dissensus. Cf. Eustath. 1572, 33. 94, 3. Thom. Mag. et Ammon. Phot. s. v. Galen. Alim. 2, 23. I. Poll. 6, 11. Greg. Cor. p. 220 ed. Schaef. Quod Lobeck ad Phryn. p. 496 in vv. *χροιὰ* et *ποία* (quanquam haec accentu differunt ac non omnino comparanda esse videntur) suspicatur ,,Atticos in hac re magis sibi constitisse, quam recentiores, qui veluti dedita opera utramque formam miscent ut v. c *χρόα* et *χροιὰ* in eadem pagina positum est Theophr. H. Pl. 3, 13" idem is de *ῥοιὰ* et *ῥόα* statuisse debet. Quominus iis credam qui formam alteram fructum alteram arborem ipsam significasse tradunt impedit analogia vocum *χροιὰ χρόα στοιὰ στόα.* Multo minus audiendus Accorambonius ad 2, 5, 6, ubi *ῥοιὰν mala punica ῥοὰν mala granata* esse statuit. In tanto igitur dissensu absque dubio recte facimus si codices bonos sequimur. Ideoque neque quod St. *ῥοιὰ* neque quod Sch. *ῥόα,* uterque sine justa causa, ubique scripserunt, dedi, sed secutus sum Urbinatem aut, si nihil ex eo adnotatum sit, Aldinam, quacum is tum consentire videtur.

ἄπιος εἶναι οὐδ᾽ ὅλως ὅσα παραβλαστητικὰ ἀπὸ τῶν ῥιζῶν ἀλλὰ τῇ ἀγωγῇ τοι-
αῦτα παραιρουμένων τῶν ἄλλων. ἔνια δὲ καὶ ἐῶσι πολυστελέχῃ διὰ λεπτότητα
4. καθάπερ ῥόαν μηλέαν· ἐῶσι δὲ καὶ τὰς ἐλάας κοπάδας καὶ τὰς συκᾶς. τάχα δ᾽
ἄν τις φαίη καὶ ὅλως μεγέθει καὶ μικρότητι διαιρεῖν ἔνια, τὰ δὲ ἰσχύϊ καὶ ἀσθε-
νείᾳ καὶ πολυχρονιότητι καὶ ὀλιγοχρονιότητι. τῶν τε γὰρ φρυγανωδῶν καὶ λαχα-
νωδῶν ἔνια μονοστελέχη καὶ οἷον δένδρου φύσιν ἔχοντα γίνεται καθάπερ ῥά-
φανος πήγανον, ὅθεν καὶ καλοῦσί τινες τὰ τοιαῦτα δενδρολάχανα, τά τε λαχα-
νώδη πάντα ἢ τὰ πλεῖστα ὅταν ἐγκαταμείνῃ λαμβάνει τινὰς ὥςπερ ἀκρεμόνας
5. 6 H. 5 St. καὶ γίνεται τὸ ὅλον ἐν σχήματι δενδρώδει πλὴν ὀλιγοχρονιώτερα. διὰ δὴ ταῦτα
ὥςπερ λέγομεν οὐκ ἀκριβολογητέον τῷ ὅρῳ ἀλλὰ τῷ τύπῳ ληπτέον τοὺς ἀφο-
ρισμούς· ἐπεὶ καὶ τὰς διαιρέσεις ὁμοίως, οἷον ἡμέρων ἀγρίων, καρποφόρων ἀκάρ-
πων, ἀνθοφόρων ἀνανθῶν, ἀειφύλλων φυλλοβόλων. τὰ μὲν γὰρ ἄγρια καὶ ἥμερα
παρὰ τὴν ἀγωγὴν εἶναι δοκεῖ· πᾶν γὰρ καὶ ἄγριον καὶ ἥμερόν φησιν Ἵππων γίνε-
σθαι τυγχάνον ἢ μὴ τυγχάνον θεραπείας. ἄκαρπα δὲ καὶ κάρπιμα καὶ ἀνθοφόρα
καὶ ἀνανθῆ παρὰ τοὺς τόπους καὶ τὸν ἀέρα τὸν περιέχοντα· τὸν αὐτὸν δὲ τρό-
πον καὶ φυλλοβόλα καὶ ἀείφυλλα. περὶ γὰρ Ἐλεφαντίνην οὐδὲ τὰς ἀμπέλους

οὐδ᾽ ἡ ἄπιος] P P2, et de corr. Sch.; *οὐδὲ ἡ ἄπιος* H. St.; *οὐδὲ ἡ* om. Ald. Supplevit ea Heins. c. mBas, ubi *οὐδ᾽ ἄπιος*, e versione Gazae.

παραβλαστητικὰ] U Sch.syll.; *παραβλαστηκὰ* P2. *παραβλαστικὰ* Ald. Edd. o.

τοιαῦτα] *ταῦτα* St.

πολυστελέχη] H.St.Sch.; *πολυστελεχῆ* Ald.

ῥόαν] P Ald. Bas. Sch.; *ῥοιὰν* Cam. H. St. — *καθάτερ* Cam. H.

ἐλάας] scribo de conjectura; cf. ad c. 3, 1; *ἐλάτας* U Ald. H.; *ἐλαίας* cum mBas. Vin. Palmer. Exerc. p. 582 dederunt St. et Sch. cujus emendationis auctorem habuerunt Gazam *oleas quoque et ficos multifidas dimittere assolent*. De abiete hic sermonem non esse posse neminem fugit: *ἐλαία* et *ἐλάτη* in libris mss. non raro commutantur. mBas. dedit *ἐλαῖας καὶ κοπάδας τὰς συκᾶς*. Vo. *ἐλέας καὶ τὰς ἐλάτας* habere dicitur.

κοπάδας] Recte Hesych. *τὰ ἐπικεκομμένα δένδρα*. Sunt arbores quarum truncus praecisus est, ut inde novi surculi emittantur, quo fit ut arbor fruticis speciem accipiat. Sed *ἐῶσι* aptum non esse videtur, an fuit *ποιοῦσι*?.

συκᾶς] Ald. Edd. o.; *συκὰς* U. Cf. Eustath. p. 1963, 30.

4. *μικρότητι διαιρεῖν*] U Ald.; *μικρ. δεῖν διαιρεῖν* cum Heinsio St. Sch. Ducta haec conjectura e versione Gazae *dividenda nonnulla quispiam fortasse censuerit*. Miror Schneiderum, qui Xenoph. Hellen V, 1, 15 *δεῖν* intelligendum esse praecepit ipse, hic invitis libris id adjecisse. Docent hac de re Herm. ad Vig. p. 745. Lob. ad Phryn. p. 753. Si vero aliquis h. l. *διαφέρειν* scribere juberet non repugnarem.

καὶ ὀλιγοχρονιότητι] om. U Ald. H. St., addidit Sch. cum Vin. Vo. cod. Casaub. e versione Gazae *et diuturnitate ac temporis brevitate*.

ῥάφανος] corr. Bod. in marg. Sch.; *ῥαφανὶς* Ald. Edd.; *radix* G. Interdum in libris *ῥάφανος brassica* et *ῥαφανὶς raphanus* commutantur.

δενδρώδει] UM1 am. pr. Ald. H. St.; *δενδρώδη* M2M1 am. sec. Sch.

5. *λέγομεν*] U; *ἐλέγομεν* Ald. Edd. o.; *diximus* G. Adhuc in eadem disputatione oratio versatur, ideo recte habet praesens.

ἀνανθῶν] Sch.; *ἀνάνθων* Ald. Edd.

καὶ ἄγριον] *καὶ* addidi e conjectura; idem G. vel scriptum legit vel de suo adjecit: *Nam omnem plantam et silvestrem et urbanam effici posse hippon auctor est.* Verba *ἢ μὴ τυγχάνον* jubent *καὶ* addere, quo sententia longe fit amplior et ad demonstranda ea, quae antecedunt, magis apta. Cf. 3, 2, 2, qui locus emendationem nostram confirmat.

φησιν] H. St. Sch.; *φασὶν* Ald.

ἢ μὴ] Sch. de conj.: perperam enim se id ex Ald. Bas. sumsisse scribit in Comm.; *καὶ μὴ* U Ald. Cam. Bas. H. St. Equidem non habeo quomodo *καὶ* possim tueri.

ἀνθοφόρα καὶ ἀνανθῆ] sic Sch. ad Gazae versionem *florifera et floris exortes*; *καρποφόρα ἄνθη* P2 Ald. H. St., quod Scal. frustra defendit.

φυλλοβόλα] *φυλλόβολλα* U.

Ἐλεφαντίνην] *ἐλεφαντίαν* P2.

οὐδὲ τὰς συκᾶς φασι φυλλοβολεῖν. ἀλλ' ὅμως τοιαύταις διαιρετέον· ἔχει γάρ 6. τι τῆς φύσεως κοινὸν ὁμοίως ἐν δένδροις καὶ θάμνοις καὶ τοῖς φρυγανικοῖς καὶ ποιώδεσιν· ὑπὲρ ὧν καὶ τὰς αἰτίας ὅταν τις λέγῃ περὶ πάντων κοινῇ δῆλον ὅτι λεκτέον οὐχ ὁρίζοντα καθ' ἕκαστον· εὔλογον δὲ καὶ ταύτας κοινὰς εἶναι πάντων. ἅμα δὲ καὶ φαίνεταί τινα ἔχειν φυσικὴν διαφορὰν εὐθὺς ἐπὶ τῶν ἀγρίων καὶ τῶν ἡμέρων, εἴπερ ἔνια μὴ δύναται ζῆν ὥσπερ τὰ γεωργούμενα μηδ' ὅλως δέχεται θεραπείαν ἀλλὰ χείρω γίνεται, καθάπερ ἐλάτη πεύκη κήλαστρο καὶ ἁπλῶς ὅσα ψυχροὺς τόπους φιλεῖ καὶ χιονώδεις, ὡσαύτως δὲ καὶ τῶν φρυγανικῶν καὶ ποιωδῶν οἷον κάππαρις καὶ θέρμος. ἥμερον δὲ καὶ ἄγριον δίκαιον καλεῖν ἀναφέροντα πρός τε ταῦτα καὶ ὅλως πρὸς τὸ ἡμερώτατον· ὁ δ' ἄνθρωπος ἢ μόνον ἢ μάλιστα ἥμερον.

6. *τοιαύταις*] scripsi de conjectura mea, ut deinceps *διαιρετέον* ex emendatione Schneideri; *τοῖς αὐτοῖς διαιρετέον* Sch.; *τοῖς αὐτοῖς αἱρετέον* Ald. Edd.; *verum tamen eisdem rebus cuncta amplecti convenit* G. *διαιρετέον* scribendum cum totus locus de divisionibus plantarum sit. Sch. explicat: *nihilominus tamen his notis genera comprehendere et distinguere convenit.* At *τοῖς αὐτοῖς* est *iisdem notis.* Quod cum sensum non habeat substitui *τοιαύταις* scil. *διαιρέσεσι.* Nexus sententiarum hic est: Etsi hujusmodi differentiae non valeant ad accurate circumscribendas divisiones, quoniam cultura et loci earum mutationes efficiunt, tamen eae sunt adhibendae. Nam in omni plantarum ordine, v. c. arboribus, fruticibus, herbaceis, est communis character naturalis: quare si ordinum rationes ac causas enarramus, de omnibus atque cunctis dicendum est. Atque vero plantae silvestres atque domesticae etiam natura quodammodo inter se differre videntur.

ἔχει γὰρ] *ἔστι γὰρ* St.

ποιώδεσιν] U; *ποώδεσιν* Ald. Edd. o. Constanter fere substantivum *πόα* sine *ι*, adjectivum cum *ι* scriptum est in U. Clare scriptum *ποιώδης* exstat praeter hunc locum C. 1, 10, 4. C. 1, 10, 6. H. 7, 8, 1. H. 8, 1, 1 et *ἐγγειποιώδες* (cum M. Ald.) H. 7, 7, 1; correctum H. 1, 3, 6. H. 3, 18, 8; *ι* in rasura H. 3, 18, 8. H. 4, 2, 5 ac in *ποιάριον* H. 1, 7, 3; *πωδων* superscripto *οι* H. 1, 6, 6. Duobus locis H. 1, 3, 6 et H. 1, 6, 11 est *πωδων* supersripto *ο.* Apparet igitur genuinam ac primam scripturam in U. tantum non ubique fuisse *ποιώδης.* Ald. ubique *ποώδης* habet, quacum Edd. omnes faciunt: sed H. 7, 7, 1 *ἐγγειποιωδὲς.* Itaque *ποιώδης* ubique dedi.

εὔλογον δὲ] U Ald. H. St.; *εὐ. γὰρ* Sch. ex MV dedisse se scribit in Comm.; sed in Auctar t. v. MV cum U Ald. consentire dicit.

καὶ ταύτας] UMV Ald. Sch.; *καὶ τὰς αἰτίας* H. dedit e versione Gazae *nam causas quoque communes omnium esse ratio est; καὶ τὰς αἰτίας ταύτας* St.

ζῆν ὥσπερ τὰ γεωργούμενα μηδ'] UMP Ald.; *δίχα θεραπείας τὰ δὲ* addit mP.; *ζῆν ἄνευ θεραπείας ὥσπερ τὰ γεωργούμενα, ἔνια δὲ μηδ'* Sch. et St. qui pro *ἔνια δὲ* scripsit *τὰ δέ,* cujus supplementi partem priorem Heinsius attulit, alteram mBas. suppeditavit, utramque profectam e versione Gazae: *Si quidem alia vivere nequeant absque cultura, ceu illa quae coli solent. Alia cultum nullum patiantur: sed deteriora reddantur.* Recte Schn. in Auctar. ne additamentum illud temerarium sit veretur et videri sibi dicit falso dictum esse, quasdam plantas sine cultu vivere omnino non posse. Gazae versione non sine summa cautione utendum esse in constituenda scriptura demonstravi in praefatione. Sensus est: siquidem nonnulla ne vivere quidem eo modo queunt, quo vivunt quae in agris coluntur, ac fiunt deteriora. Nihil ad hanc rem illustrandam magis aptum quam Aristot. Probl. XX. 12. pag. 924. a Bekk. In Par.2 haec sic excerpta: *ὅτι τινὰ γεωργούμενα χείρω γίνεται· οἷον ἐλάτη πεύκη· καὶ ἁπλῶς —θέρμος.*

ἀλλὰ χείρω] UM Sch.syll.; *ἀ. καὶ χείρω* Ald. Edd. o.

πεύκη κήλαστρον] M1 St. Sch. G.; *πεύκη· λάστρον* Ald. H. ac superscripto *κη* M2V; *πευκηλάστρον* U.

ποιωδῶν] *πωδων* superscripto *ο* U.; *ποωδῶν* P2 Ald. Edd. o.

ταῦτα] suadente Sch. scripsi cum mP.; *ταύτας* Ald. St. Sch.; *πρός τε ταύτας* om. H.

ὅλως πρὸς τὸ] *πρὸς το ὅλως* St.

7H.6St. CAP. IV. Φανεραὶ δὲ καὶ κατ᾽ αὐτὰς τὰς μορφὰς αἱ διαφοραὶ τῶν ὅλων τε
καὶ μορίων, οἷον λέγω μέγεθος καὶ μικρότης, σκληρότης μαλακότης, λειότης
τραχύτης, φλοιοῦ φύλλων τῶν ἄλλων, ἁπλῶς εὐμορφία καὶ δυςμορφία τις,
ἔτι δὲ καὶ καλλικαρπία καὶ κακοκαρπία. πλείω μὲν γὰρ δοκεῖ τὰ ἄγρια φέρειν
ὥςπερ ἀχρὰς κότινος, καλλίω δὲ τὰ ἥμερα καὶ τοὺς χυλοὺς δὲ αὐτοὺς γλυκυ-
2. τέρους καὶ ἡδίους καὶ τὸ ὅλον ὡς εἰπεῖν εὐκράτους μᾶλλον. αὗταί τε δὴ φυσι-
καί τινες ὥςπερ εἴρηται διαφοραὶ καὶ ἔτι δὴ μᾶλλον τῶν ἀκάρπων καὶ καρπο-
φόρων καὶ φυλλοβόλων καὶ ἀειφύλλων καὶ ὅσα ἄλλα τοιαῦτα. πάντων δὲ λη-
πτέον ἀεὶ καὶ πάσας τοῖς τόποις· οὐ γὰρ οὐδ᾽ οἷόν τε ἴσως ἄλλως. αἱ δὲ τοι-
αῦται δόξαιεν ἂν γενικόν τινα ποιεῖν χωρισμὸν οἷον ἐνύδρων καὶ χερσαίων ὥςπερ
ἐπὶ τῶν ζώων· ἔστι γὰρ ἔνια τῶν φυτῶν ἃ οὐ δύναται μὴ ἐν ὑγρῷ ζῆν· διήρη-
ται δὲ ἄλλο κατ᾽ ἄλλο γένος τῶν ὑγρῶν, ὥστε τὰ μὲν ἐν τέλμασι τὰ δὲ ἐν
λίμναις τὰ δ᾽ ἐν ποταμοῖς τὰ δὲ καὶ ἐν αὐτῇ τῇ θαλάττῃ φύεσθαι, τὰ μὲν
ἐλάττω καὶ ἐν τῇ παρ᾽ ἡμῖν τὰ δὲ μείζω περὶ τὴν ἐρυθράν. ἔνια δὲ ὡσπερεὶ
κάθυγρα καὶ ἕλεια καθάπερ ἰτέα καὶ πλάτανος, τὰ δὲ οὐκ ἐν ὕδατι δυνάμενα
ζῆν οὐδ᾽ ὅλως ἀλλὰ διώκοντα τοὺς ξηροὺς τόπους· τῶν δ᾽ ἐλαττόνων ἔστιν ἃ καὶ
3. τοὺς αἰγιαλούς· οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ τούτων εἴ τις ἀκριβολογεῖσθαι θέλοι τὰ μὲν
ἂν εὕροι κοινὰ καὶ ὥςπερ ἀμφίβια καθάπερ μυρίκην ἰτέαν κλήθραν, τὰ δὲ καὶ

CAP. IV.

κατ᾽ αὐτὰς τὰς] de corr. Sch.; *καὶ τα τ᾽ αὐτὰς τὰς* scripto *κα* super *καὶ* U; *κατὰ ταύτας τὰς* MV Ald.; *κατὰ τὰς* H. St; *formis in ipsis* G.

καὶ μορίων] *τῶν* interseruit Sch.

μικρότης] UM; *σμικρότης* Ald. Edd. o. Paucis locis in Theophrasto e codice U, quem sequendum esse duxi, *σμικρὸς* dedi. Cf. C. E. Ch. Schneider ad Plat. Civ. p. 406 D.

τῶν ἄλλων] U Ald.; *τῶν τε ἄλλων ἁπλ.* H. St. e versione Gazae: *foliorum: reliquorumque denique pulchritudo et deformitas quaedam.* *φύλλων, τῶν τε ἄλλων ἁ.* Sch.syll.; *φύλλων τῶν τε ἄλλων ἁ.* Sch. cont. De asyndeto, cui Sch. adeo infensus fuit ut non dubitaret saepe contra librorum fidem scripturam deteriorem suscipere, monui ad c. 2, 4. Editores ante Schneiderum non animadverterunt, sic ut ipsi Gazam secuti interpunxerunt, sententiam prorsus ineptam effici.

τις, ἔτι δὲ καὶ] Sch.; *τίς, ἔτι δὲ καὶ* Ald. H.; *τίς ἐστι, καὶ* St.

καλλίω] *καλλίῳ* Ald. ut saepe.

ἡδίους] mP mBas. H. St. Sch. G.; *ἰδίους* P. Ald.

2. *πάντων δὲ—τόποις*] Dictio dura ac incomta pro *ἐπὶ πάντων δὲ ληπτέον ἀεὶ καὶ πάσας τὰς κατὰ τοὺς τόπους διαφοράς.* Quare equidem haec verba non integra haberi credo. Sch haec usque ad *ἄλλως* seclusit uncis, quod huic loco non apta esse putabat. Sed debebat sic etiam sequentia ad *τὸ ἀναγκαῖον* usque resecare, quae cum verbis seclusis ita cohaerent ut illis expulsis ne intelligi quidem possint. Recte igitur Sprengel in Animadv. ad translationem germanicam p. 27 Schneiderum reprehendit. Sic fere cohaerent sententiae: *In omnibus his differentiis enarrandis non est negligenda ratio locorum natalium. Loca vero divisionem generalem plantarum efficere posse videntur, qua terrestres et aquatiles distinguas.* Ubi haec explicuit et exemplis illustravit, pergit: *talis vero distributio naturae non consentanea est quod ejus necessarias rationes non sequitur.* Dicit autem *δόξαιεν ἂν, putaverit aliquis*, de eo quod mox ipse refutaturus est.

μὴ ἐν] Ald. H.; *εἰ μὴ ἐν* sine auctoritate cum St. Sch.

οὐδ᾽ ὅλως] dedi de conjectura paullo audaciore; *ἐν τούτοις* Ald. H. Sch., om. St. *Quaedam degere in aquis minime possunt* G.

αἰγιαλούς] *διώκουσι* i. unc. add. St.

3. *θέλοι*] corr. Sch.; *θέλει* Ald. H. St.

εὕροι] corr. Sch.; *εὕρη* Ald.; *εὕρῃ* H. St.

μυρίκην] U Sch.syll. Conjectura invenerant Sch. et Spr.; *μυῤῥίνην* Ald. Edd. o.

κλήθραν] P; *κλῆθραν* Ald. Edd. o.

τῶν ὁμολογουμένων χερσαίων πεφυκότα ποτὲ ἐν τῇ θαλάττῃ βιοῦν, φοίνικα σκίλλαν ἀνθέρικον. ἀλλὰ τὰ τοιαῦτα πάντα καὶ ὅλως τὸ οὕτω σκοπεῖν οὐκ οἰκείως ἐστὶ σκοπεῖν· οὐδὲ γὰρ οὐδ' ἡ φύσις οὕτως οὐδ' ἐν τοῖς τοιούτοις ἔχει τὸ ἀναγκαῖον. τὰς μὲν οὖν διαιρέσεις καὶ ὅλως τὴν ἱστορίαν τῶν φυτῶν οὕτω ληπτέον. ἅπαντα δ' οὖν καὶ ταῦτα καὶ τὰ ἄλλα διοίσει καθάπερ εἴρηται ταῖς τε τῶν ὅλων μορφαῖς καὶ ταῖς τῶν μορίων διαφοραῖς, ἢ τῷ ἔχειν τὰ δὲ μὴ ἔχειν, ἢ τῷ πλείω τὰ δ' ἐλάττω, ἢ τῷ ἀνομοίως ἢ ὅσοι τρόποι διῄρηνται πρότερον. οἰκεῖον δὲ ἴσως καὶ τοὺς τόπους συμπαραλαμβάνειν ἐν οἷς ἕκαστα πέ- 4.
φυκεν ἢ μὴ πέφυκε γίνεσθαι. μεγάλη γὰρ καὶ αὕτη διαφορὰ καὶ οὐχ ἥκιστα οἰκεία τῶν φυτῶν διὰ τὸ συνηρτῆσθαι τῇ γῇ καὶ μὴ ἀπολελύσθαι καθάπερ τὰ ζῷα.

Cap. V. Πειρατέον δ' εἰπεῖν τὰς κατὰ μέρος διαφορὰς ὡς ἂν καθόλου λέ- 8 H. 7 St
γοντας πρῶτον καὶ κοινῶς, εἶτα καθ' ἕκαστον, ὕστερον ἐπὶ πλεῖον ὥσπερ ἀναθεωροῦντας. ἔστι δὲ τὰ μὲν ὀρθοφυῆ καὶ μακροστελέχη καθάπερ ἐλάτη πεύκη κυπάριττος, τὰ δὲ σκολιώτερα καὶ βραχυστελέχη οἷον ἰτέα συκῆ ῥοιά, καὶ κατὰ πάχος δὲ καὶ λεπτότητα ὁμοίως. καὶ πάλιν τὰ μὲν μονοστελέχη τὰ δὲ πολυστελέχη· τοῦτο δὲ ταὐτὸ τρόπον τινὰ καὶ τῷ παραβλαστητικὰ ἢ ἀπαράβλαστα εἶναι· καὶ πολυκλαδῆ καὶ ὀλιγόκλαδα καθάπερ ὁ φοῖνιξ, καὶ ἐν αὐτοῖς τούτοις

ὁμολογουμένων] U Ald. Edd.; *ὁμολογουμένως* Sch. qui de scriptura perperam retulit ad Xenoph. Hell. 2, 3, 38.
πεφυκότα] *εὕρῃ ἂν* i. u. add. St.
τῇ θαλ.] *τῇ* om. P.
φοίνικα] in *οἷον* mutavit St.
σκίλλαν] *σκύλλαν* P.
ἀλλὰ] *καὶ ἄλλα* St. sic.
πάντα] casu excidit in cont. Sch. Ad *πάντα* subaudies e sequentibus *οὐκ οἰκεῖα* scil. *τῆς τῶν φυτῶν φύσεως.*
τὰς μὲν οὖν — τὰ ζῷα.] Haec verba, quibus pars disputationis clauditur, quo nunc loco posita sunt, minime apta esse nemo non videt. Sch. verba *ἅπαντα — πρότερον* ut huic loco incongrua seclusit. At debebat omnia usque ad finem capitis secludere. Equidem nihil mutavi, quanquam ordinem disputationis turbatum esse apparet. Forsan pars extrema capitis aliunde in contextum venit.
τὰ ἄλλα] U; *τἄλλα* Ald. H. St.; *ἄλλα* Sch.cont.; *τἄλλα* Sch.syll.
ὅλων] de corr. Scaligeri H. St. Sch.; *ἄλλων* Ald.; *caeterorum* G.
τῷ] Post *τῷ* ter add. *τὰ μὲν* St.
τρόποι] de corr. Scaligeri H. St. Sch.; *τόποι* UMV Ald.; *vel quemadmodum superius situs divisimus* G.
4. *δὲ ἴσως*] *nam loca* G.
τὸ] Cam. H. St. Sch.; *τῷ* Ald. Bas.

Cap. V.

ἔστι δὲ] U.; *ἔτι δὲ* PM Ald.; *δὲ* etiam V; *ἔστι δὴ* mP H. St Sch.; *ἔστι δὴ οὐκ ἔτι δὲ* mVo.
ῥοιὰ] U Ald. H. St; *ῥοία* M; *ῥόα* Sch.
ταὐτὸ] de conj. Schneideri, qui *τὸ αὐτὸ* scripsit; *αὐτὸ* UMVP Ald. Edd.; *γρ. ἴσως αὐτὸ* mP.
τῷ] mP Ald. Edd. o; *τὸ* UP, quod probat Sch. in Auctario, sed in syll. non substituit.
παραβλαστητικὰ] U.; *παραβλαστικὰ* Ald. Edd. o.
ἢ ἀπ.] Ald. Edd. o.; *ἢ τὸ ἀπ.* U; *καὶ ἀπ.* P; *ἢ τῷ ἀπ.* Sch. syll.
πολυκλαδῆ] *πολυκλαδᾶ* St.
ὁ] UMP Sch.; *ἡ* Ald. H. St.
φοῖνιξ] P Ald. Edd. o.; *φοίνιξ* M Sch. syll.; *φοῖνιξ* U ut saepius. Ad C. pl. 1, 2, 1 adnotavit doctissimus Amati: „Deinceps *φοίνιξ* ubique Codex.“ At aliquoties librarius Urbinatis de accentu dubius utrumque appinxit, atque hic potiora habeo grammaticorum testimonia. Cf. Ellendt Lexic. Soph. s. vv. *κῆρυξ* et *φοῖνιξ* et Lobeck Paralip. p. 411. Arist. Vit. long. et brev. c. 4. p. 406 a *φοῖνιξ* dedit Bekker. Sic ubique fere Aldina Theophrasti.

2. ἔτι κατὰ ἰσχὺν ἢ πάχος ἢ τὰς τοιαύτας διαφοράς. πάλιν τὰ μὲν λεπτόφλοια καθάπερ δάφνη φίλυρα τὰ δὲ παχύφλοια καθάπερ δρῦς. ἔτι τὰ μὲν λειόφλοια καθάπερ μηλέα συκῆ τὰ δὲ τραχύφλοια καθάπερ ἀγρία δρῦς φελλὸς φοῖνιξ. πάντα δὲ νέα μὲν ὄντα λειοφλοιότερα, ἀπογηράσκοντα δὲ τραχυφλοιότερα, ἔνια δὲ καὶ ῥηξίφλοια καθάπερ ἄμπελος, τὰ δὲ καὶ ὡς περιπίπτειν οἷον ἀνδράχλη μηλέα κόμαρος. ἔστι δὲ καὶ τῶν μὲν σαρκώδης ὁ φλοιὸς οἷον φελλοῦ δρυὸς αἰγείρου· τῶν δὲ ἰνώδης καὶ ἄσαρκος ὁμοίως δένδρων καὶ θάμνων καὶ ἐπετείων οἷον ἀμπέλου καλάμου πυροῦ. καὶ τῶν μὲν πολύλοπος οἷον φιλύρας ἐλάτης ἀμπέλου λινοσπάρτου κρομύων, τῶν δὲ μονόλοπος οἷον συκῆς καλάμου αἴρας.

3. κατὰ μὲν δὴ τοὺς φλοιοὺς ἐν τούτοις αἱ διαφοραί. τῶν δὲ ξύλων αὐτῶν καὶ ὅλως τῶν καυλῶν οἱ μέν εἰσι σαρκώδεις οἷον δρυὸς συκῆς, καὶ τῶν ἐλαττόνων ῥάμνου τεύτλου κωνείου· οἱ δὲ ἄσαρκοι καθάπερ κέδρου λωτοῦ κυπαρίττου· καὶ οἱ μὲν ἰνώδεις· τὰ μὲν γὰρ τῆς ἐλάτης καὶ τοῦ φοίνικος ξύλα τοιαῦτα· τὰ

κατὰ ἰσχὺν] U Sch.syll.; *κατὰ τὴν ἰ.* Ald. Edd. o. — Paullo ante *ἐστὶ* St.

τὰς — διαφορές] *τὰ τοιαῦτα διαφορὰ* H. St., quod Sch. in comm. et syll. substituit lectioni praescriptae, quam UMV Ald. exhibent. G. *Item robore et crassitudine aut aliquibus hujusmodi differentiis discernendum.* Subaudiendum est *διαφέρει*.

2. *φίλυρα*] UP2. H. St. Sch.; *φίλλυρα* Ald. M.; *tilia* G.

δρῦς] UMVP2 Ald.; U *δρὺ̃ς* ut saepe; *ἀγρία δρῦς* H. Sch.

λειοφλ. καθάπερ] *λειοφλ. οἷον* P2.

ἀγρία δρῦς] *Ἀγρία Δρῦς* St.

πάντα] U P2 Sch.syll.; *ταῦτα* Ald. Edd. o. — Dein *λειοφλοιότα* P2.

τραχυφλοιότερα] de corr. H. St. Sch.; *παχυφλοιότερα* U M Ald.; *παχυφλοιότα* P2.; *scabriorique* G.; *omnibus in senecta rugosior* Plin. 16, 31. Cf. Bast. Comm. Pal. ad Greg. Cor. ed. Schaef. p. 731.

ῥηξίφλοια] de corr. St. Sch.syll.; *ῥιζίφοια* puncto sub ζ posito et λ super φ scripto U; *ῥιζίφλοια* P.; *ῥιζόφλοια* P2 Ald. Edd.; *ῥηξόφλοια* scripserat cum Casaub. ad Athenae. p. 126 Sch.cont.; *radicis specimen* (l. speciem) *gerit* G. Veram esse emendationem e Plin. l. l. et 4, 15, 2 videbis, ubi *ἀνδράχλη* vocatur *φλοιοῤῥαγής*.

ὡς περιπίπτειν] *ὡσπεριπίπτον* P2.

ἀνδράχλη] dedi de conj.; *ἀνδράχνη* UMVPP2 Ald. St.; *ἀδράχνη* cum Scaligero H. Sch.; *potulacae* G. Miror Schneiderum tam parum sibi constitisse ut hoc loco Scaligero obsecutus *ἀδράχνη* corrigeret, ceteris *ἀνδράχνη* teneret. Debebat vero ubi arbor nominatur cum Urb. *ἀνδράχλη* scribere, quam formam 3, 3, 3. 3, 4, 6 et 4, 15, 1 bis praebet; eandem habet de planta oleracea C. 1, 10, 4, quam C. 4, 3, 2 *ἀνδραχύνη* nominat; semel H. 4, 15, 2 *ὁ ἄνδραχλος* est de arbore. Ex praecepto Helladii Chrest. p. 16 *ἀνδράχλη* est forma attica, quam auctore U Theophrasto restituendam esse censemus.

μηλέα] corr. H. Steph. Thes. T. V. s. v. *ἀδράχνη*, RConst. ad h. l. H. St. Sch.; *νηλεία* UMP Ald.; *νήλεια* P2V; om. G. Firmat emendationem Plin. l. l. *ut malo unedoni.* — Dein *κόμαρνος* P2.

φελλοῦ] *φελοῦ* Ald. sol.; *φελλόδρυὸς* St.

πολύλοπος] Ald. H. Sch.; *πολύλλοπος* St.; *πολαίοπος* sed correctum ut sit *πολύοπος* U; *πολύοπος* P2; *multiplex tunicis* G.

φιλύρας] H. St. Sch.; *φιλυρος* UP2; *φίλυρος* MV; *φίλλυρας* Ald.

κρομύων] Vide ad 5, 1, 6; *κρομμύων* Ald. Edd.; *κρομνύων* P2.

μονόλοπος] *μονοπος* U.; *μόνοπος* P2.

οἷον] *οἷον* om U, dat P2.

3. *ῥάμνου*] dedi de conj.; *βάμνου* P2; *βαλάνου* Ald. H. Sch.; *λαπάθου* e conj. Bodaei St. In Comm. *μαλάχης* scriptum fuisse suspicatur Sch., quia supra c. 3, 2 *μαλάχη* et *τεῦτλον* juncta habeantur. Quod argumentum etsi non rejiciam, leve tamen est. Libenter igitur quod P praebet, leviter mutatum, amplexus sum.

κωνείου] Sch. syll.; *κωνίου* correctum in *κωνείου* U; *κωνίου* Ald. Edd.; *κονίου* Sch. cont. *κώνειον* Ald. tantum non ubique. Et libri noni 8, 3. 15, 9. 16, 9 et 6, 2, 9 ac 7, 6, 4 U ab Aldina *κώνειον* exhibente non discrepare videtur.

τὰ — τοιαῦτα] Uncos quibus haec in cont. secluserat Sch. removit in syllabo. Sexus mutati, quo offendit, causa aperta. Dedi autem cum P *τὰ γὰρ τῆς*; *τὰ μὲν γὰρ τῆς* Ald. Edd. o.

δὲ ἄϊνα καθάπερ τῆς συκῆς. ὡςαύτως δὲ καὶ τὰ μὲν φλεβώδη τὰ δ' ἄφλεβα.
περὶ δὲ τὰ φρυγανικὰ καὶ θαμνώδη καὶ ὅλως τὰ ὑλήματα καὶ ἄλλας τις ἂν
λάβοι διαφοράς· ὁ μὲν γὰρ κάλαμος γονατῶδες ὁ δὲ βάτος καὶ ὁ παλίουρος
ἀκανθώδη. ἡ δὲ τύφη καὶ ἔνια τῶν ἑλείων ἢ λιμναίων ὁμοίως ἀδιάφρακτα καὶ
ὁμαλῆ καθάπερ σχοῖνος. ὁ δὲ τοῦ κυπείρου καὶ βουτόμου καυλὸς ὁμαλότητά
τινα ἔχει παρὰ τούτους· ἔτι δὲ μᾶλλον ἴσως ὁ τοῦ μύκητος. αὗται μὲν δὴ 4.
δόξαιεν ἂν ἐξ ὧν ἡ σύνθεσις. αἱ δὲ κατὰ τὰ πάθη καὶ τὰς δυνάμεις οἷον σκλη-
ρότης μαλακότης γλισχρότης κραυρότης μανότης κουφότης βαρύτης καὶ ὅσα
ἄλλα τοιαῦτα· ἡ μὲν γὰρ ἰτέα καὶ χλωρὸν εὐθὺ κοῦφον ὥςπερ ὁ φελλὸς ἡ δὲ
πύξος καὶ ἡ ἔβενος οὐδὲ αὐανθέντα. καὶ τὰ μὲν σχίζεται καθάπερ τὰ τῆς ἐλά-
της τὰ δὲ εὔθραυστα μᾶλλον οἷον τὰ τῆς ἐλάας. καὶ τὰ μὲν ἄοζα οἷον τὰ τῆς
ἀκτῆς τὰ δὲ ὀζώδη οἷον τὰ τῆς πεύκης καὶ ἐλάτης. δεῖ δὲ καὶ τὰς τοιαύτας 5.
ὑπολαμβάνειν τῆς φύσεως. εὔσχιστον μὲν γὰρ ἡ ἐλάτη τῷ εὐθυπορεῖν, εὐ-

δὲ ἄϊνα] corr. Sch. cum G., qui *enerves* vertit; *δὲ βϊνα* U; *δὲ . . . να* M; *δὲ μανὰ* Ald. Edd.

ὑλήματα] corr. Sch., admonitus a C. Hoffmann; *κλήματα* Ald. Edd.; *sarmentorum* G.

τις] *τίς* Ald.

γονατῶδες] U Ald.; *γονατώδης* H. St. Sch. Tamen *ἀκανθώδη* iidem intactum reliquerunt.

τύφη] tacito dedit Sch., recte quanquam nonnisi uno loco, 4, 10, 5, UM sic exhibent. Plantam palustrem per *υ* scribendam esse, contra frumenti genus per *ι* e Dioscor. 3, 133 et fr. Antipatri in Anal. II. p. 115, coll. cum Arist. Hist. An. 8, 21. Hesychio s. v. *τίφαι* statuendum. Quanquam, inquit Sch., *τίφη* palustri herbae melius convenit quam frumento: Graecia enim antiqua *τῖφος* paludem appellavit. Et hic quidem *τίφη* U Ald. Edd.; *tiphe* G.

ἑλεΐων] Sch.; *ἐλείων* Ald. Edd.

ὁμοίως] *non septa pariter atque aequalia* G. absque sensu. Conjicio *ὁμωνύμων* fuisse: certe *σχοίνου* plures sunt species.

τούτους] P H. St. Sch.; *τούτοις* mP Ald.; *peculiarem* G.

μύκητος] Sch. in comm. hanc profligavit emendationem — *ὁμαλότητά τινα ἰδίαν ἔχει· παρὰ τούτους δ' ἔτι μᾶλλον.* Vellem dixisset quid hoc loco *fungo* faciamus. *μύκητος* vitiosum esse contendo. Venit in mentem *ἀννήτου.*

4. *ἂν ἐξ*] *ἂν εἶναι διαφοραὶ ἐξ* St.; *ἂν εἶναι αἱ διαφοραὶ τούτων τῶν μορίων ἐξ* Sch. Saepe, quae Sch. in contextu inseruit, subintelligenda sunt.

αἱ δὲ] mBas. Sch. G.; *ἡ δὲ* U Ald. H.; *ἔτι δὲ* St.

σκληρ. μαλακ. γλισχρ. κραυρ.] U Sch. syll.; *σκληρ. γλισχρ. κραυρ.* secunda voce omissa M Ald.; *μαλακ. σκληρ. κραυρ. γλισχρ.* H. St. Sch. voce prima sumta e versione Gazae sed ordine perverso. Cum Ald. facit P, sed in margine adscriptum post *σκληρότης* est *μαλακότης* et post *κραυρότης πυκνότης:* idque profecto desideratur.

καὶ χλωρὸν — φελλὸς] UMV̂ Ald. Gaza: *Salix enim sicca tantummodo levis, suber etiam viride leve est.* Inde hanc procudit scripturam H. *ἰτέα αὐανθεῖσα μόνον κούφη, φελλὸς δὲ εὐθὺς καὶ χλωρός,* susceptam a Schneidero. Atque St., qui solet in Theophrasti libris pro lubitu atque arbitrio satis temerario grassari, scripsit *τὰ μὲν γὰρ ἰτέας ξύλα αὐανθέντα μόνον κοῦφα ὥςπερ φελλοῦ· τὰ δὲ πύξου καὶ ἐβένου οὐδ' αὐανθέντα.*

ἔβενος] P H. St. Sch. Sic Dioscorides et Aristot. Meteor. 4, 7; *ἔβηνος* Ald.; *hebenus* G. *ἔβεννος* dat U 5, 3, 1. — *αὐαθέντα* U.

σχίζεται) dedi de conj. Verte: *lässt sich spalten;* *σχισθέντα* UMV Ald.; *σχιστὰ* H. St.; *εὔσχιστα* cum Vo. Sch.; *fissiles* G.

τα τῆς — τὰ τῆς] St. Sch.; *ὁ τῆς — ὁ τῆς* Ald. H.

5. *εὔθραυστα*] mP; *ἄθραυστα* UP Ald. H. St.; *θραυστὰ* corr. Sch.; *fragilis* G. Scripturam *ἄθραυστα* mendosam esse et *μᾶλλον* convincit, et Plin. 16, 73 ac ipse Th. 5, 6, 1 docent. Praeferendum vero est *εὔθραυστα* simplici *θραυστά,* quia composita hujusmodi verba fere semper habet Th., eoque etiam libri ducere videntur.

θραυστον δὲ ἡ ἐλάα διὰ τὸ σκολιὸν καὶ σκληρόν. εὔκαμπτον δὲ ἡ φίλυρα καὶ ὅσα ἄλλα διὰ τὸ γλίσχραν ἔχειν τὴν ὑγρότητα. βάρυ δὲ ἡ μὲν πύξος καὶ ἡ ἔβενος ὅτι πυκνά, ἡ δὲ δρῦς ὅτι γεῶδες. ὡςαύτως δὲ καὶ τὰ ἄλλα πάντα πρὸς τὴν φύσιν πως ἀνάγεται.

H. 8 St. Cap. VI. Διαφέρουσι δὲ καὶ ταῖς μήτραις· πρῶτον μὲν εἰ ἔνια ἔχει ἢ μὴ ἔχει καθάπερ τινές φασιν ἄλλα τε καὶ τὴν ἀκτήν· ἔπειτα καὶ ἐν αὐτοῖς τοῖς ἔχουσι· τῶν μὲν γάρ ἐστι σαρκώδης τῶν δὲ ξυλώδης τῶν δὲ ὑμενώδης· καὶ σαρκώδης μὲν οἷον ἀμπέλου συκῆς μηλέας ῥοιᾶς ἀκτῆς νάρθηκος. ξυλώδης δὲ πίτυος ἐλάτης πεύκης, καὶ μάλιστα αὕτη διὰ τὸ ἔνδαδος εἶναι. τούτων δ' ἔτι σκληρότεραι καὶ πυκνότεραι κρανείας πρίνου δρυὸς κυτίσου συκαμίνου ἐβέ-
2 νου λωτοῦ. διαφέρουσι δὲ αὗται καὶ τοῖς χρώμασι· μέλαιναι γὰρ δὴ πᾶσαι καὶ τῆς δρυὸς ἣν καλοῦσι μελάνδρυον. ἅπασαι δὲ σκληρότεραι καὶ κραυρότεραι τῶν ξύλων· δι' ὃ καὶ οὐχ ὑπομένουσι καμπήν. μανότεραι δὲ αἱ μὲν αἱ δ' οὔ.

ἐλάας] *ἐλαίας* Ald. Edd. o.

ἄοζα] ex emend. Palmerii Ex. p. 582. Sch.; *λόξα* U; *λοξὰ* P Ald. H. St.; *γρ. ἄοξα* mP; *enodes* G.

ὀζώδη] PMV Vo. Palm. l. l. Bas. St. Sch.; *ὀξώδη* Ald. Cam. H.

φύσεως] i. u. *διαφορὰς* add. St. atque pergit *διὰ τὸ εὔσχ.*

εὔσχιστον] Ald. Edd. o.; *ἄσχιστον* sed in corr. *ευ* apparente U et M. — P2: *ὅτι σχιστὸν μὲν ἡ ἐλάτη.*

εὔθραυστον] mP; *ἄθραυστον* UPP2 Ald. H. St.; *θραυστὸν* corr. Sch.

ἐλάα] *ἐλαία* Ald. Edd. o.

φίλυρα] P2 Bas. Edd. o.; *φίλλυρα* P; *φύλυρα* Ald. Cam.

γλίσχραν] MVPP2 Sch.; *γλίσχρον* Ald. Edd.

ἔβενος] P H. St. Sch.; *ἔβηνος* Ald.; *ἔβεννος* P2.

Cap. VI.

ἀκτήν] *ἀκτῆν* Sch. Vide ad 3, 13, 4. Mirum omnino, de qua hic dubitari dicit an habeat *μήτραν* necne, eidem *ἀκτῇ* paullo mox protinus *μήτραν σαρκώδη* tribui.

ἔπειτα καὶ ἐν] P2; sic correxerat cum Vo. Sch.; *ἐπεὶ καὶ τὰ ἐν* UMV Ald.; *nam et inter eas quae certo habent aliis carnosa* G; *ἐπεὶ καὶ ἐν* H.; *ἔτι καὶ ἐν* St.

γάρ] UMVPP2 Ald.; om. H. St. Sch., qui sublata interpunctione haec proximis jungunt.

καὶ σαρκ.] P2; *καὶ* om. Ald. Edd. o.

συκῆς] P H. St. Sch.; *σικῆς* Ald.

ῥοιᾶς] UPP2 Ald. H. St.; *ῥόας* Sch.

πίτυος] *οἷον* praeponit St.

αὕτη] i. e. *ἡ τῆς πεύκης μήτρα.* Sic dedi monente Sch. in Auct.; *αὐτὴ* U Ald.; *αὐτῇ* MV; *ταύτης* H. St. Sch.; *αὐτῆς* P2.

ἔνδαδος] P2 Ald. sine ι subscripto.

κρανείας] *κρανίας* PP2 Ald. Edd. o. Eis quae de scriptura hujus vocis exposuit Lobeck Paralip. p. 339 adjicio hic, quod et haec et *θηλυκρανεία,* in U primitus scripta est in *εια,* superposito iota super syllabam *ει.* Sunt illi 3, 4, 2 ubi bis, 3, 4, 3 bis, 3, 4, 6. 3, 6, 1. 3, 12, 1 bis. — Uno loco *θηλυκρανίαν* ex U adnotatum est, 1, 8, 2. Quo fit ut ι illud correctioni deberi atque genuinam formam in *εια* terminatam fuisse credam.

κυτίσου] *κυτίσσου* Ald.; *κυτύδου* P2.

συκαμίνου] U P2 Sch.syll.; *συκαμίνων* Ald. Edd. o.

2. *αὗται*] P2; corr. Sch. in Auct.; *αὐτοὶ* UV; *αὖται* Ald. Edd.

μέλαιναι] Vitium hic sedere manifestum est. Sch. *καὶ μάλιστα ἡ τῆς δρυὸς* se malle dixit. Fortasse *δή τινων* fuit. *καὶ ἡ δὲ τῆς δρ.* St.

καὶ κραυρότεραι] U Sch.syll.; *καὶ τέραι* (sic) P2; om. Ald. Edd. o. *Non omnesque lignis duriores* G.

ουχ] mP et Sch. de conj.; G. *Quamobrem flexum nullum recipiunt;* om. PP2 Ald. Edd. Sensus negationem flagitat.

ὑμενώδεις δ' ἐν μὲν τοῖς δένδροις οὐκ εἰσὶν ἢ σπάνιοι, ἐν δὲ τοῖς θαμνώδεσι καὶ ὅλως τοῖς ὑλήμασιν οἷον καλάμῳ τε καὶ νάρθηκι καὶ τοῖς τοιούτοις εἰσίν. ἔχει δὲ τὴν μήτραν τὰ μὲν μεγάλην καὶ φανερὰν ὡς πρῖνος δρῦς καὶ τἆλλα προειρημένα, τὰ δ' ἀφανεστέραν οἷον ἐλάα πύξος· οὐ γὰρ ἔστιν ἀφωρισμένην οὕτω λαβεῖν ἀλλὰ καί φασί τινες οὐ κατὰ τὸ μέσον ἀλλὰ κατὰ τὸ πᾶν ἔχειν· ὥστε μὴ εἶναι τόπον ὡρισμένον· δι' ὃ καὶ ἔνια οὐδ' ἂν δόξειεν ὅλως ἔχειν· ἐπεὶ καὶ τοῦ φοίνικος οὐδεμία φαίνεται διαφορὰ κατ' οὐδέν. διαφέρουσι δὲ καὶ ταῖς 3.
ῥίζαις. τὰ μὲν γὰρ πολύρριζα καὶ μακρόρριζα καθάπερ συκῆ δρῦς πλάτανος· ἐὰν γὰρ ἔχωσι τόπον ἐφ' ὁσονοῦν προέρχονται. τὰ δὲ ὀλιγόρριζα καθάπερ ῥοιὰ μηλέα· τὰ δὲ μονόρριζα καθάπερ ἐλάτη πεύκη· μονόρριζα δὲ οὕτως ὅτι μίαν μεγάλην τὴν εἰς βάθος ἔχει μικρὰς δὲ ἀπὸ ταύτης πλείους. ἔχουσι δὲ καὶ τῶν μὴ μονορρίζων ἔνια τὴν ἐκ τοῦ μέσου μεγίστην καὶ κατὰ βάθους ὥσπερ ἀμυγδαλῆ· ἐλάα δὲ μικρὰν ταύτην τὰς δὲ ἄλλας μείζους καὶ ὡς κεκαρκινωμένας. ἔτι δὲ τῶν μὲν παχεῖαι μᾶλλον τῶν δὲ ἀνωμαλεῖς καθάπερ δάφνης ἐλάας· τῶν δὲ πᾶσαι λεπταὶ καθάπερ ἀμπέλου. διαφέρουσι δὲ καὶ λειότητι καὶ τρα- 4.
χύτητι καὶ πυκνότητι. πάντων γὰρ αἱ ῥίζαι μανότεραι τῶν ἄνω, πυκνότεραι δὲ ἄλλαι ἄλλων καὶ ξυλωδέστεραι· καὶ αἱ μὲν ἰνώδεις ὡς αἱ τῆς ἐλάτης, αἱ δὲ σαρκώδεις μᾶλλον ὥσπερ αἱ τῆς δρυός, αἱ δὲ οἷον ὀζώδεις καὶ θυσανώδεις

μανότεραι—αἱ δ' οὔ] UMVPP2 Ald. Sch.; quae verba pro integris habere nequeo, quod neque per se recte dicta neque loco suo apta sunt. Debebat esse: *καὶ αἱ μὲν μανότεραι αἱ δὲ πυκνότεραι,* vel *καὶ αἱ μὲν μαναὶ αἱ δ' οὔ.* H.: *μανότεραι δὲ αἱ μέν, αἱ δὲ ὑμενώδεις,* St.: *μανότ. μὲν αἱ μὲν αἱ δὲ ὑμ.*

ὅλως τοῖς] om. P2. — Dein *οἷον καλάμη καὶ νάρθηκί εἰσιν, ἀλλὰ καὶ τὰ μὲν μεγάλην καὶ φανερὰν ἔχει τὴν μήτραν ὡς πρῖνος* P2.

πρῖνος] P2; *πρῖνος* U; *πρίνος* Ald. Edd. o.

δρῦς] *δρῦς* U.

τἆλλα] U Sch.syll.; *τὰ ἄλλα* Ald. Edd. o.

προειρημένα] U; *τὰ προειρ.* Ald. Edd. o.

ἐλάα] *ἐλαία* P2 Ald. Edd. o.

δόξειεν] *δόξιεν* Ald. sol.

3. *πολύρριζα*] *πολύριζα* U.

καὶ μακρόρριζα] mP; corr. Sch. cum Scalig. e versione Gazae *aliis enim multae longaeque radices; καὶ τὰ ἀκρόριζα* U; *καὶ τὰ ἀκρόρριζα* P2; *καὶ ἀκρόρριζα* P Ald. Edd.

συκῆ] *σικῆ* Ald.; om. P2.

ὁσονοῦν] H. St. Sch.; *ὅσον οὖν* Ald.; *ἐφοσοῦν* P2.

καθάπερ ῥοιὰ] UVPP2; *ut punicae* G.; *καθάπερ ἐλάτη ῥοιὰ* Ald. H. et cum asterisco ante *ἐλάτη* Bas. Vox *ἐλάτη* errore e sequentibus huc illata in Ald. Male igitur Bodaeus *ἐλαία* substituit, recepit Sch. Nam de oleae radicibus paullo mox mentio fit. Ceterum *ῥοιὰ* U Ald. Edd.; *ῥόα* Sch.

δὲ οὕτ.] U, Sch. de conj.; *δὲ* om. Ald. Edd. Etiam P2 habet *δέ*, cetera vero contracta. Sch. haec repugnare dicit iis quae 3, 6, 4 de abietis radicibus afferuntur. At ibi *μετρίως βαθύρριζα* dicuntur, quod cum his non pugnat: praeterea vero ibi, quae ab aliarum regionum incolis accepta erant, exponuntur.

βάθος] *κάθος* Ald. sol.

μὴ μονορρίζων] U, sed ρ simplici scriptum, Sch.syll.; *μὴ* om. Ald. Edd.; *πολυρρίζων* cum Scalig. Sch.cont.

βάθους] UMV Ald. Sch.; *βάθος* H. St.

ἀμυγδαλῆ] corr. Sch.; *amygdala* G.; *ἀμυγδαλαῖ* UMV; *ἀμυγδαλαὶ* Ald.; *ἀμυγδαλὴ* H. St.

δὲ] mBas. H. St. Sch.; om. UMV Ald.; *sed olea* G.

τὰς δὲ] mP; cum Vo. Vin. Sch.; *τάς τε* Ald. H. St. G. copulam om.

4. *αἱ ῥίζαι*] *αἱ κάτω ῥίζαι* St.

μανότεραι] UP2 Sch.syll.; *μανώτεραι* Ald. Edd. o.

ὀζώδεις] *ὀξώδεις* P2. Proxima in eodem sic scripta sunt *σαρκώδεις ὡς αἱ τῆς δρυός. αἱ δ' οἷον.*

ὥςπερ αἱ τῆς ἐλάας· τοῦτο δὲ ὅτι τὰς λεπτὰς καὶ μικρὰς πολλὰς ἔχουσι καὶ
ἀθρόας· ἐπεὶ πᾶσαί γε καὶ ταύτας ἀποφύουσιν ἀπὸ τῶν μεγάλων ἀλλ' οὐχ
ὁμοίως ἀθρόας καὶ πολλάς. ἔστι δὲ καὶ τὰ μὲν βαθύρριζα καθάπερ δρῦς, τὰ
δ' ἐπιπολαιόρριζα καθάπερ ἐλάα ῥοιὰ μηλέα κυπάριττος. ἔτι δὲ αἱ μὲν εὐθεῖαι
καὶ ὁμαλεῖς αἱ δὲ σκολιαὶ καὶ παραλλάττουσαι· τοῦτο γὰρ οὐ μόνον συμβαίνει
διὰ τοὺς τόπους τῷ μὴ εὐοδεῖν ἀλλὰ καὶ τῆς φύσεώς αὐτῆς ἐστιν ὥςπερ ἐπὶ
τῆς δάφνης καὶ τῆς ἐλάας· ἡ δὲ συκῆ καὶ τὰ τοιαῦτα σκολιοῦται διὰ τὸ μὴ εὐ-
5. οδεῖν. ἅπασαι δ' ἔμμητροι καθάπερ καὶ τὰ στελέχη καὶ οἱ ἀκρεμόνες· καὶ
εὔλογον ἀπὸ τῆς ἀρχῆς. εἰσὶ δὲ καὶ αἱ μὲν παραβλαστητικαὶ εἰς τὸ ἄνω κα-
θάπερ ἀμπέλου ῥόας, αἱ δὲ ἀπαράβλαστοι καθάπερ ἐλάτης κυπαρίττου πεύκης.
αἱ αὐταὶ δὲ διαφοραὶ καὶ τῶν φρυγανικῶν καὶ τῶν ποιωδῶν καὶ τῶν ἄλλων·
πλὴν εἰ ὅλως ἔνια μὴ ἔχει καθάπερ ὕδνον μύκης πέζις γεράνειον. τὰ μὲν
πολύρριζα καθάπερ πυρὸς τίφη κριθή, πᾶν τὸ τοιοῦτο καθάπερ εἰκαζούσαις·
6. τὰ δ' ὀλιγόρριζα καθάπερ τὰ χεδροπά. σχεδὸν δὲ καὶ τῶν λαχανωδῶν τὰ
πλεῖστα μονόρριζα οἷον ῥάφανος τεῦτλον σέλινον λάπαθος· πλὴν ἔνια καὶ ἀπο-

ἐλάας] *ἐλαίας* P2 Ald. Edd. o.

ἐπιπολαιόρριζα] *ἐπιπολαιόριζα* P2.

ἐπεὶ πᾶσαί γε καὶ ταύτας] Ald. sed *πᾶσαι γὲ* scr., H. St. Sch.syll.; *ἐπεὶ πᾶσαι τε* (cum pp.) *κ. τ.* U et sine pp. MVP; *ἔτι* dat cod. Cas.; *ἐπεὶ πᾶσαί γε τοιαύτας* Sch.cont.

ἐλάα] *ἐλαία* P2 Ald. Edd. o.

ῥοιὰ] U Ald. H.; *ῥοία* St.; *ῥόα* Sch.; ordine inverso *μηλέα ῥοιὰ* P2.

κυπάριττος] UMP2 Sch.syll.; *κυπάρισσος* Ald. Edd. o.

ἔτι δὲ] MmP Vo. Vin. St. Sch.; *ἐπὶ δ'* V; *ἐπεὶ δὲ* U H.; *ἐπεὶ δ'* P Ald.; *item* G.

αἱ] *ἡ* V.

σκολιαὶ] *σκωλιαὶ* Ald. sol.

παραλλάττουσαι] *παραλλάττουσα* Ald. sol.

ἐπὶ τῆς] Codd. cum Ald. Sch.; *καὶ τῆς* H. St. Scilicet Camotiana, quam expressit H., *ἐπὶ* compendio scriptum habet.

συκῆ] *σικῆ* Ald. Cam. solae.

σκολιοῦται] *σκλιοῦται* Ald. sol.

5. *ἔμμητροι*] mPmBas. St. Sch. (in cont. casu *καὶ* antepositum); *ἔμμετροι* UP Ald. H.; *ἔμμητοι* MV.

παραβλαστητικαὶ] U; *παραβλαστικαὶ* Ald. Edd. o. Deinceps *εἰς τὸ ἄνω* om. St.

ἀμπέλου ῥόας] St. Sch. et G.; *ἄμπελος ῥόα* U Ald. H.

πέζις γεράνειον] corr. Sch. auctore Casaubono ad Athenae. pag. 127; *πύξος κράνιον* UMV Ald.; *πόξος κράνιον* H. St.; *cranium* altero omisso G. Scilicet Athenae. 2, c. 19 *Θεόφραστος ἐν φυτικοῖς λειόφλοια καθάπερ ὕδνον μύκης πέζις γεράνειον.* Sed paullo post c. 20 *ὑπόγεια δὲ τὰ τοιαῦτά ἐστι καὶ ἐπίγεια καθάπερ οὓς καλοῦσί τινες πεζίας ἅμα τοῖς μύκησι γινομένους· ἄρριζοι γὰρ καὶ αὐτοὶ τυγχάνουσιν,* quae ex eodem Theophrasto afferuntur. Ad illum locum Dalec. ,,Ceraunion, nigrum tuber i. e. nigra carne (ut *ὕδνον* simpliciter tuber carne candida) velut ambustum fulmine" atque *λιτόφλοια, cortice tenui* conjicit, reprehensus a Salmas. Ex. Plin. p. 498. Ex Athenaeo hausisse videtur Eustath. p. 1017, 19 *τὸ ὕδνον τὸ καὶ γεράνειον κατά τινας.* Athenaeum notat, quod haec inter *λειόφλοια* retulerit, Salm. l.l. Plin. 19, 12 *Simile est* [tuberi] . . . *et quod in Graecia geranion* [cerananion cod.Thueanus cf. Salmas. l.l.]; et 14 *Sunt et in fungorum genere Graecis dicti pezicae, qui sine radice aut pediculo nascuntur.* ,,Rectius fuerit *πέζιξ*" Schweigh. ad Athenae. l. l. Comparatis iis quae apud eundem Athenaeum ex eodem Theophrasto laudata sequntur, quae ad c. 6, 5 dabimus, *κεραύνιον* scribendum esse videtur.

τὰ μὲν] *τὰ μὲν γὰρ* Sch.

καθάπερ εἰκαζούσαις] Locus corruptus; sic exhibent UMV Ald. Cam.; *καθάπερ εἰκάζουσαν* cum asterisco et interposito lacunae signo Bas.; *κ. εἰκάζουσιν* H. St.; *omnibusque hujusmodi esse similitudine quadam concernuntur* G.

ὀλιγόρριζα] *ὀλλιγ—* Ald. Cam.

χεδροπὰ] U Ald. H.; *χέδροπα* St. Sch. Vide ad 8, 1, 1.

6. *ῥάφανος*] U Ald. Edd.; *ῥαφανὶς* cum Bodaeo e Plin. 9, 6 Sch.; sed *brasica* G. Cum hic commode *brassica* nominari potuerit, haud dubitavi codicibus obsequi.

φυάδας ἔχει μεγάλας οἷον τὸ σέλινον καὶ τὸ τεῦτλον· καὶ ὡς ἂν κατὰ λόγον
ταῦτα βαθυρριζότερα τῶν δένδρων. εἰσὶ δὲ τῶν μὲν σαρκώδεις καθάπερ ῥαφα-
νίδος γογγυλίδος ἄρου κρόκου· τῶν δὲ ξυλώδεις οἷον εὐζώμου ὠκίμου· καὶ τῶν
ἀγρίων δὲ τῶν πλείστων, ὅσων μὴ εὐθὺς πλείους καὶ σχιζόμεναι καθάπερ πυροῦ
κριθῆς καὶ τῆς καλουμένης πόας. αὕτη γὰρ ἐν τοῖς ἐπετείοις καὶ ἐν τοῖς ποι-
ώδεσιν ἡ διαφορὰ τῶν ῥιζῶν ὥστε τὰς μὲν εὐθὺς σχίζεσθαι πλείους οὔσας καὶ
ὁμαλεῖς, τῶν δὲ ἄλλων μίαν ἢ δύο τὰς μεγίστας καὶ ἄλλας ἀπὸ τούτων. ὅλως 7. 10 H. 9 St.
δὲ πλείους αἱ διαφοραὶ τῶν ῥιζῶν ἐν τοῖς ὑλήμασι καὶ λαχανώδεσιν· εἰσὶ γὰρ
αἱ μὲν ξυλώδεις ὥσπερ αἱ τοῦ ὠκίμου· αἱ δὲ σαρκώδεις ὥσπερ αἱ τοῦ τεύτλου
καὶ ἔτι δὴ μᾶλλον τοῦ ἄρου καὶ ἀσφοδέλου καὶ κρόκου· αἱ δὲ ὥσπερ ἐκ φλοιοῦ
καὶ σαρκὸς ὥσπερ αἱ τῶν ῥαφανίδων καὶ γογγυλίδων· αἱ δὲ γονατώδεις ὥσπερ
αἱ τῶν καλάμων καὶ ἀγρώστεων καὶ εἴ τι καλαμῶδες, καὶ μόναι δὴ αὗται ἢ
μάλισθ' ὅμοιαι τοῖς ὑπὲρ γῆς· ὥσπερ γὰρ κάλαμοί εἰσιν ἐρριζωμένοι ταῖς λε-
πταῖς. αἱ δὲ λεπυρώδεις ἢ φλοιώδεις οἷον αἵ τε τῆς σκίλλης καὶ τοῦ βολβοῦ
καὶ ἔτι κρομύου καὶ τῶν τούτοις ὁμοίων. αἰεὶ γὰρ ἔστι περιαιρεῖν αὐτῶν.
πάντα δὲ τὰ τοιαῦτα δοκεῖ καθάπερ δύο γένη ῥιζῶν ἔχειν· τοῖς δὲ καὶ ὅλως 8.
τὰ κεφαλοβαρῆ καὶ κατάρριζα πάντα· τήν τε σαρκώδη ταύτην καὶ φλοιώδη,
καθάπερ ἡ σκίλλα, καὶ τὰς ἀπὸ ταύτης ἀποπεφυκυίας· οὐ γὰρ λεπτότητι καὶ

σέλινον] UMP Bas. St. Sch.; *σέληνον* Ald. Cam.; *σέλον* H.; *apium* G. Post h. v. praeeunte Bodaeo e Plin. l. l. addidit intra uncos inclusum *μαλάχη* Sch.

λάπαθος] U Ald. Edd. 7, 2, 7 et 7, 4, 2 est *λάπαθον*. Videtur autem utraque forma in usu fuisse; illam habent sexu femin. Eustath. p. 1413. Suid. Etym. M., hanc Dioscor. 2, 140. *λάπαθον* Sch.

ἀποφυάδας] UMV Sch.; *ἐπιφυάδας* Ald. Edd.

καὶ τὸ] U, de conj. Sch.; *καὶ* om. Ald. Edd.

τῶν] *ἐστι τῶν* St.

τῶν μὲν] *τῶν μὲν αἱ ῥίζαι* St.

ὠκίμου] U Sch.; *ocimi* G.; *ὠκύμου* Ald. Edd.

ὅσων μὴ εὐθὺς] UMVP Vo. Sch.; *ὅσω μὴ εὐθὺς* Ald.; *ὅσαι μὴ εὐθεῖαι* H. et St. qui pergit *εἰσὶν αἱ ῥίζαι ἀλλὰ πλείους*; *quibus non rectae plures et fissae exeunt* G.

σχιζόμεναι] Vo. H. St. Sch.; *σχιζόμενα* UMV Ald.

ποιώδεσιν] *πωδεσιν* superscripto *οι* U; *ποώδεσιν* Ald. Edd. o.

σχίζεσθαι] *σχίζεται* Cam.

καὶ ἄλλας] dedi cum V mBas.; *δὲ ἄλλας* UM Ald.; *ἄλλας δὲ* cum Scaligero H. St.; *τὰς ἄλλας δὲ* Vo.; *τὰς δὲ ἄλλας* Sch. Mihi structura laborare neque locus integer esse videtur.

7. *ξυλώδεις*] Vo. H. St. Sch.; *lignosae* G.; *ὑλώδεις* UMV; *λαχανώδεις* P Ald.; *ξυνώδεις* mP.

ὠκίμου] Ald. Sch.; *ὠκύμου* H. St.

ἀσφοδέλου] cum Aldina Edd. o.; *ἀσφοδελοῦ* U. Cf. Thom. M. ed. Blanc. p. 118, ubi laudantur Grammatici, quibus adde Bekk. Anecd. p. 457.

φλοιοῦ] *ψιλοιοῦ* P, sed in marg. *φλοιοῦ*.

ἐρριζωμένοι] *ἐρριζωμέναι* H.; *ἐρριζόμενοι* St.

αἵ τε] mP corr. Sch.; *οἵ τε* P Ald. Edd.

σκίλλης] H. St. Sch.; *σκύλλης* P Ald.

κρομύου] Vide ad 5, 1, 6; *κρομμύου* Ald. Edd. o.

αἰεὶ] UM; *ἀεὶ* Ald. Edd. o.

γὰρ ἔστιν] *γάρ ἐστιν* Ald. Edd. o.

8. *τὰ τοιαῦτα*] Ald. Edd.; Sch. dedit *ταῦτα* lectore non monito. *Quae quidem omnia* G.

τοῖς δὲ] UMV Ald. Sch.; om. H. St. *Nonnullis hoc idem de omnibus capitatis — placet* G.

κατάρριζα] *κατώρριζα* conj. Dal.

πάντα] U G., om. Ald. Edd. o.

σκίλλα] H. St. Sch.; *σκύλλα* Ald.

τὰς] corr. St. Sch.; *τῆς* H. Ald.; *τὴν — ἀποπεφυκυῖαν* P.

παχύτητι διαφέρουσι μόνον, ὥςπερ αἱ τῶν δένδρων καὶ τῶν λαχάνων, ἀλλ' ἀλλοῖον ἔχουσι τὸ γένος. ἐκφανεστάτη δ' ἤδη ἥ τε τοῦ ἄρου καὶ ἡ τοῦ κυπείρου· ἡ μὲν γὰρ παχεῖα καὶ λεία καὶ σαρκώδης ἡ δὲ λεπτὴ καὶ ἰνώδης. διόπερ ἀπορήσειεν ἄν τις εἰ ῥίζας τὰς τοιαύτας θετέον· ᾗ μὲν γὰρ κατὰ γῆς δόξαιεν ἄν, ᾗ δὲ ὑπεναντίως ἔχουσι ταῖς ἄλλαις οὐκ ἂν δόξαιεν. ἡ μὲν γὰρ ῥίζα λεπτοτέρα πρὸς τὸ πόρρω ἀεὶ καὶ σύνοξυς· ἡ δὲ τῶν σκιλλῶν καὶ τῶν βολβῶν καὶ
9. τῶν ἄρων ἀνάπαλιν. ἔτι δ' αἱ μὲν ἄλλαι κατὰ τὸ πλάγιον ἀφιᾶσι ῥίζας, αἱ δὲ τῶν σκιλλῶν καὶ τῶν βολβῶν οὐκ ἀφιᾶσιν· οὐδὲ τῶν σκορόδων καὶ τῶν κρομύων. ὅλως δέ γε ἐν ταύταις αἱ κατὰ μέσον ἐκ τῆς κεφαλῆς ἠρτημέναι φαίνονται ῥίζαι καὶ τρέφονται. τοῦτο δ' ὥσπερ κῦμα ἢ καρπός, ὅθεν καὶ οἱ ἐγγεοτόκα λέγοντες οὐ κακῶς· ἐπὶ δὲ τῶν ἄλλων τοῦτο μέν ἐστιν· ἐπεὶ δὲ πλεῖον ἡ φύσις ἢ

ἀλλ' ἀλλοῖον ἔχουσι] dedi cum St. partim ex emendatione in mP mBas.; *ἀλλὰ λεῖον ἔχοντες* PMV Ald.; *ἀλλοῖον* dedit mP et mBas. e versione Gazae: *sed etiam genus diversum habere videntur;* inde et e corr. Scaligeri *ἀλλοῖον ἔχουσαι* H. male omisso *ἀλλά; ἀλλ' ἀλλοῖον ἔχουσαι* cum Scaligero Sch.

δόξαιεν] UMV Sch.syll.; *δόξειεν* Ald. H. St.; *δόξειαν* Sch. Scilicet *ἡ μὲν — ἡ δὲ* Ald. H. St.; *ᾗ μὲν — ᾗ δὲ* Sch.

ἔχουσι] U Sch.syll.; *ἔχουσα* Ald. Edd. o.

δόξαιεν] UMV Sch.syll.; *δόξειεν* Ald. Edd. o.

ἀεὶ καὶ] dedi de conj.; *καὶ ἀεὶ* Ald. Edd. o.

ἡ δὲ] U; *αἱ δὲ* Ald. Edd. o.

σκιλλῶν] *σκυλλῶν* Ald. Cam.

ἄρων] *ἀρῶν* U H.

9. *σκιλλῶν*] U H. St. Sch.; *σκύλλων* Ald. Cam.; *σκίλλων* Bas.

σκορόδων] Ald. Edd. o., ac U quoque habere videtur. Alibi vero, et monente Amati ad C. pl. 1, 4, 5 plerisque locis, formam dat abbreviatam *σκόρδον*. Quare cum utraque forma scribi potuerit, codici U obsecutus sum.

κρομύων] Ald.; *κρομμύων* H. St. Sch.

κεφαλῆς] Cf. c. 14, 2. C. 6, 12, 1.

ἠρτημέναι] *ἠρτυμέναι* cum p. sub *υ* U.

κῦμα] U Ald. Sch.; *κύημα* H. St. Cf. Aristot. Gen. An. 1. c. 18 p. 724 Bekk.

ἐγγεοτόκα λέγοντες] dedi de conj., qua mihi locum desperatum redintegrasse persuadeo; *εντεοσ οισαλεγοντες* U; *ἔν τε τοῖς ὀστοῖς ἀλέγοντες* M; *ἐν τοῖς ὀστοῖς ἀλεγοντες* V; *ἔν τε ὄστοις ἀλέγοντες* Ald. Sch.; *ὅθεν καὶ ἔνιοι ὅσσον λέγουσι* e Bodaei mente dedit St.; omnia inde a *ὅθεν* usque ad *ἐστιν* cum G. om. H. Dalecampii conjectura est: *ὅταν καὶ ἔνιοι στέαρ καλοῦσι λέγοντες οὐ κακῶς,* qui primus ultima verba recte restituit. Verba ex emendatione nostra sensum aptissimum habent: *τοῦτο* i. e. *τὸ κεφαλῶδες,* corpus radicis capituliforme tanquam (*κῦμα*) foetus vel fructus est, quare qui ea *ἐγγεοτόκα* i. e. intra terram parientia vocaverunt, haud incommodum iis dederunt nomen; post *κακῶς* enim subaudies *λέγουσι.* Quae disputatio satis apta esse videtur: etenim radices illas tuberosas bulbosasque fructibus aequiparasse veteres satis verisimile, cum et edules essent ut veri fructus complures, et vitam plantae ita propagent ut e terra protactae asservataeque dein iterum in terram depositae, novos caules emittant. Itaque non male cum fructibus comparantur, atque si fructificatio tanquam partus erit, recte istae plantae *ἐγγεοτόκα* audient. Confirmat autem hanc conjecturam, quam nexu sententiarum perpenso ex ipsis literarum vestigiis scripturae Urbinatis eruere contigit, locus Theophrasteus ab Athenae. 2. c. 20 excerptus, qui in nostris Theophrasti exemplaribus hodie non superest, sed ad haec nostra verba absque dubio respicit. Adjecit eum Sch. in fine cap. 6. Ibi est: *καὶ ἡ τῶν ἐγγεοτόκων τούτων γένεσις* etc. Cf. etiam Bast. l. l. p. 244 et infra 3, 11, 4.

ἐπὶ — ἐστιν] UM Ald., Sch. cum signo lacunae; om. H. St. G. Verbis vitiosis medelam nullam habeo. Dalec. conj. *ἐπὶ δὲ τῶν ἄλλων τοιοῦτο μηδέν ἐστι;* rectius vero scriberetur — *τοιοῦτ. οὐδέν ἐστι.*

πλεῖον] Ald. Edd.; *πλείων* de conj. Sch.; *ceterum cum natura eorum plus esse quam radix debeat* G. Sic explico: *ἐπεὶ δὲ ἡ ἐν τούτῳ τῷ κεφαλώδει καὶ σαρκώδει φύσις πλεῖόν τί ἐστι ἢ κατὰ ῥίζαν,* i. e. plus est quam ut pro radice haberi, ceteris radicibus aequiparari possit, hac ratione dubitatio existit.

κατὰ ῥίζαν ταύτῃ ἀπορίαν ἔχει. τὸ γὰρ δὴ πᾶν λέγειν τὸ κατὰ γῆς ῥίζαν οὐκ ὀρθόν· καὶ γὰρ ἂν ὁ καυλὸς τοῦ βολβοῦ καὶ ὁ τοῦ γηθύου καὶ ὅλως ὅσα κατὰ βάθους ἐστὶν εἴησαν ἂν ῥίζαι, καὶ τὸ ὕδνον δὲ καὶ ὃ καλοῦσί τινες ἄσχιον καὶ τὸ οὔϊγγον καὶ εἴ τι ἄλλο ὑπόγειόν ἐστιν· ὧν οὐδέν ἐστι ῥίζα· δυνάμει γὰρ δεῖ φυσικῇ διαιρεῖν καὶ οὐ τόπῳ. τάχα δὲ τοῦτο μὲν ὀρθῶς λέγεται, ῥίζα δὲ οὐδὲν ἧττόν ἐστιν· ἀλλὰ διαφορά τις αὕτη τῶν ῥιζῶν ὥστε τὴν μέν τινα τοσαύτην εἶναι τὴν δὲ τοιαύτην καὶ τρέφεσθαι τὴν ἑτέραν ὑπὸ τῆς ἑτέρας. καίτοι καὶ αὗται αἱ σαρκώδεις ἐοίκασιν ἕλκειν. τὰς γοῦν τῶν ἄρων πρὸ τοῦ βλαστάνειν στρέφουσι καὶ γίγνονται μείζους κωλυόμεναι διαβῆναι πρὸς τὴν βλάστησιν. ἐπεὶ ὅτι γε πάντων τῶν τοιούτων ἡ φύσις ἐπὶ τὸ κάτω μᾶλλον ῥέπει φανερόν· οἱ μὲν γὰρ καυλοὶ καὶ ὅλως τὰ ἄνω βραχέα καὶ ἀσθενῆ, τὰ δὲ κάτω μεγάλα καὶ πολλὰ καὶ ἰσχυρὰ οὐ μόνον ἐπὶ τῶν εἰρημένων ἀλλὰ καὶ ἐπὶ καλάμου καὶ ἀγρώστιδος καὶ ὅλως ὅσα καλαμώδη καὶ τούτοις ὅμοια. καὶ ὅσα δὴ ναρθηκώδη

ταύτῃ] *ταῦτ'* St.
κατὰ γῆς] corr. Sch.; *κατὰ τὴν* Ald. H.; *κατὰ τὴν γῆν* St.; *ἢ κατὰ ῥίζαν οὐκ ὀρθόν* mediis omissis P; in m. adscripta habet *ταύτῃ ἀπορίαν ἔχει. τὸ γὰρ δὴ πᾶν κατὰ γῆν ῥίζαν λέγειν.*
ἂν ὁ καυλὸς] corr. H. Sch.; *ἀνάκαυλος* UM Ald.; *ὁ ἀνάκαυλος* St. Sch. dubitabat de emendatione: sed Th. non totum caulem *βολβοῦ* ac *γηθύου* terra conditum esse dicit, sed bonam partem; idque accuratius indicare non opus erat. G.; *radix enim et bulbi et gethyi caule omnino carebit: et in totum omnia quae natura sub terra distendi voluit, caulis nimirum expertem sortientur naturam, si totum radice consummari placuerit.*
βάθους] corr. Sch.syll.; *βάθος* Ald. Edd. o.
εἴησαν ἂν ῥίζαι] mP; conj. Stackh.; *εἴησαν αἱ ῥ.* UMP Ald.; *εἴησαν ἄρριζα* H.; *εἴησαν ῥίζαι* Sch. Haud incommode h. l. *ἂν* repetitum est.
καὶ ὃ] U Sch.syll.; *καὶ* om. Ald. Edd. o. Haec laudat Athenae. 2, c. 21 p. 62 *λέγει δὲ περὶ αὐτῶν Θεόφραστος τὸ ὕδνον ὃ καλοῦσί τινες γεράνειον, καὶ εἴ τι ἄλλο ὑπόγειον.*
ἄσχιον] „Rectius *ἄσκιον*" Schweigh. ad Athen. l. l. Est planta nemini nota praeter Wallrothium; cf. ejus Floram Cryptogam. Germaniae 2. pag. 865.
οὔϊγγον] sic cum H. St. Sch. non dubitavi scribere, comparatis quae c. 1, 7 leguntur *καὶ ὅσα—οὔϊγγον*; *vingum* G.; *οὔϊπον* MV Ald.; *οὐιπ͂* U, ubi *π* p. notatum damnatur; nihil magis verisimile quam *Π* e *ΓΓ* tachygraphice contractis ortum esse.
ὧν] UMV Ald. Sch.; *ᾧ* H. St.; *ὃ οὐδέν ἐστι ἡ ῥίζα* corrigit Salmas. Ex. p. 499, quod non fecisset vir doctissimus, si quae sequuntur respexisset.
οὐδὲν] UMV Ald. Edd. o.; *οὐδενὶ* corr. Sch.syll., quod vix laudandum. Sensus est: horum vero nullum pro radice haberi potest.
δυνάμει—τόπῳ] Sch. excidisse nonnulla suspicatur. At omnia bene cohaerent. In proximis *τοῦτο* explicandum *οὐ πᾶν τὸ κατὰ γῆς εἶναι ῥίζαν* et ad *ῥίζα ἐστίν* supplendum *ἡ σαρκώδης τε καὶ κεφαλώδης ἐκείνη.*
10. *τοσαύτην*] *τοιαύτην* St. Si verba integra sunt sic explicanda, ut *τὴν μὲν* radicis partem carnosam *τὴν δὲ* partem fibrosam significet, atque *τοσαύτην* ad illius magnitudinem, *τοιαύτην* ad hujus facultatem attrahendi alimenti referendum sit.
τῆς ἑτέρας] *τῶν ἑτ.* H.
καὶ αὗται] *καὶ αὗται καὶ αὐτῶν* Ald. H. St. G. Postremas d. voces seclusit Sch. Videntur a varietate scripturae marginis originem habere.
ἄρων] St. Sch.; *ἀρῶν* Ald. H.
στρέφουσι] corr. Sch. ad. 7, 7, 2; *τρέφουσι* UMV Ald. H. St.; *alunt* G.
διαβῆναι] dedi e conj.; *διαθεῖναι* UMV Ald., quod tueri non ausus sum; *διϊέναι* H. St. Sch. Sed meum propius a librorum scriptura abest; de *θ* et *β* commutatis explicat Bast. l. l. p. 709.
πρὸς] om. St., ut dein *ὅτι γε.*
ἐπὶ] *καὶ* H.
κάτω μ.] P, de conj. St.; *κάτω γε μᾶλλον* Ald. H. Sch.
τὰ δὲ κάτω] mP, corr. St. Sch.; *inferae autem grandes* G.; *τινὰ δὲ καὶ τῷ* UMVP Ald.; *τινὰ δὲ κάτω* H.; *κάτω* etiam Vo.
ἐπὶ] iterum *καὶ* H.
δὴ] Ald. Edd.; *δὲ* Sch. — *καὶ* ante *ὅσα* om. St.

11. 11 H. καὶ τούτων ῥίζαι μεγάλαι καὶ σαρκώδεις. πολλὰ δὲ καὶ τῶν ποιωδῶν ἔχει τοι-
αύτας ῥίζας οἷον σπάλαξ κρόκος καὶ τὸ περδίκιον καλούμενον· καὶ γὰρ τοῦτο
παχείας τε καὶ πλείους ἔχει τὰς ῥίζας ἢ φύλλα· καλεῖται δὲ περδίκιον διὰ τὸ
τοὺς πέρδικας ἐγκυλίεσθαι καὶ ὀρύττειν. ὁμοίως δὲ καὶ τὸ ἐν Αἰγύπτῳ καλού-
μενον οὐΐγγον· τὰ μὲν γὰρ φύλλα μεγάλα καὶ ὁ βλαστὸς αὐτοῦ βραχὺς ἡ δὲ
ῥίζα μακρὰ καί ἐστιν ὥσπερ ὁ καρπός. διαφέρει τε καὶ ἐσθίεται, καὶ συλλέ-
12. γουσι δὲ ὅταν ὁ ποταμὸς ἀποβῇ στρέφοντες τὰς βώλους. φανερώτατα δὲ καὶ
πλείστην ἔχοντα πρὸς τὰ ἄλλα διαφορὰν τὸ σίλφιον καὶ ἡ καλουμένη μαγύδα-
ρις· ἀμφοτέρων γὰρ τούτων καὶ ἁπάντων τῶν τοιούτων ἐν ταῖς ῥίζαις μᾶλλον
ἡ φύσις. ταῦτα μὲν οὖν ταύτῃ ληπτέα. ἔνιαι δὲ τῶν ῥιζῶν πλείω δόξαιεν ἂν
ἔχειν διαφορὰν παρὰ τὰς εἰρημένας· οἷον αἵ τε τῆς ἀραχίδνης καὶ τοῦ ὁμοίου
τῷ ἀράκῳ· φέρουσι γὰρ ἀμφότεραι καρπὸν οὐκ ἐλάττω τοῦ ἄνω· καὶ μίαν μὲν
ῥίζαν τὸ ἀρακῶδες τοῦτο παχεῖαν ἔχει τὴν κατὰ βάθους, τὰς δ' ἄλλας ἐφ' ὧν

ῥίζαι] Sch. dedit *αἱ ῥίζαι*. Equidem si quid mutarem scriberem *τούτοις*.

11. *ποιωδῶν*] *πωδῶν* superscripto *ο* U; *ποδῶν* Ald.; *ποωδῶν* P mBas. H. St. Sch.

σπάλαξ] UMV Ald. Sch.syll.; *ἀσπάλαξ* mBas. H. St.; *ἀσφοδελὸς* Sch.cont. *aspalax* G. Planta ignota: fortasse vox vitiosa est.

κρόκος καὶ] Ald. G. Edd. o.; *καὶ* om. UMV, nec habuit auctor Epitomes P2, ubi sic *περδίκιον ὁ κρόκος καλεῖται διὰ τὸ τ. π.* etc.

καὶ—φύλλα] om. G.

ἐγκυλίεσθαι] PP2 Sch.; *ἐγκυλίσθαι* Ald.; *ἐγκῦίλιεσθαι* U.

οὐΐγγον] dedi cum mBas. H St.; *οὔϊτον* MV Sch.; *ουϊτον* U; *οὔιτον* Ald.; *uulgum* G. Quod c. 1, 7 memoratum est *τὸ ἐν Αἰγύπτῳ καλούμενον οὐΐγγον* et hoc *οὔϊτον* eandem esse plantam negat Sch. quod illa fructum sub terra gerere dicatur, haec autem grandem habere radicem quae instar fructus sit. At verba utroque loco apposita *τὸ ἐν Αἰγύπτῳ καλούμενον* et summa utriusque nominis similitudo movent me ut de eadem planta utroque loco sermonem fieri credam. Itaque hic quoque *οὐΐγγον* dedi quod altero loco libri commendant. Loco priore obiter admonuerat, plantam eam fructus proferre sub terra, quod sic dici accipiendum est ut supra terram nullum vel vix conspicuum promat fructum sed id quod intra terram magnum edule radiciforme provenit, pro fructu habendum sit: id quod facile intelligis si recordaris nostrates homines tubera *Solani tuberosi* fere in fructuum numero habere. Nunc ubi radicis naturam explicat, id quod planta ista sub terra pro radice habeat ejusdem velut fructum esse dicit. Quae inter se ita non pugnant ut de eadem re quin sermo sit vix possit dubitari. Plin. 21, 15 s. 52 [Aegyptii] *mandunt et oetum, cui pauca folia minimaque verum radix magna.* Eruditio Salmasii Ex. p. 498 hanc rem ad liquidum non perduxit.

μεγάλα] Neque hoc per se aptum nec sequentibus congruum, nec verbis Plinii l. l.; *μὴ* addidit Bod. quod soloecum est.

καί ἐστιν] *ἐστιν καὶ* cod. Cas.

ὁ καρπός] U; *ὁ* om. Ald. Edd. o. Sensus optimus articulo addito: radix vero grandis et tanquam ejus plantae fructus est.

τε καὶ] U Ald.; *δὲ καὶ* Sch.; *διαφέρει τε* om. G. Scal. *διαφέρει* interpretatus est *excellens est.* ,,Sana equidem haec non praestiterim" Sch.

στρέφοντες τὰς βώλους] sic corr. Coraes, Sch.syll.; *στέφοντες βωμοὺς* Ald. Edd. UMV; *στέφοντες τοὺς βωμοὺς* Sch.cont.; *λέγοντες θωμοὺς* conj. St.

12. *φανερώτατα*] Ald. Edd.; *φανερωτάτην* Sch. cum G. *evidentissimam et maximam prae ceteris differentiam.*

σίλφιον—μαγύδαρις] Cf. 6, 3, 4.

ἀμφοτέρων] mP H. St. Sch.; *ἀμφότερα* UMVP Ald.

ἐν ταῖς ῥ.] *ἐν* addidit Sch. i. u., quod tenui ut lenissimam hujus loci medelam, cui aliter sensus non constabit. *harum enim utrique omnibusque hujusmodi natura radicibus potius constare videtur* G. obscure. *τῆς ῥίζης* conj. Dalec.

διαφορὰν] Sch.; *διαφορὰς* Ald. Edd.

οὐκ ἐλάττω τοῦ] *κάτω τῶν* add. St.; *οὐκ ἔλαττον τῶν λίνων* P2.

ἀρακῶδες] de conject. optima Sch.; *σαρκῶδες* Ald. Edd. G. *pars ipsa carnosa*, unde eum *τὸ σαρκῶδες αὐτὸ* legisse colligas.

βάθους] MV Ald. Sch.; *βάθος* H. St.

ὁ καρπὸς λεπτοτέρας καὶ ἐπ' ἄκρῳ καὶ σχιζομένας πολλαχῇ· φιλεῖ δὲ μάλιστα χωρία τὰ ὕφαμμα· φύλλον δὲ οὐδέτερον ἔχει τούτων οὐδ' ὅμοια τοῖς φύλλοις ἀλλ' ὥσπερ ἀμφίκαρπα μᾶλλόν ἐστιν· ὃ καὶ φαίνεται θαυμάσιον. αἱ μὲν οὖν φύσεις καὶ δυνάμεις τοσαύτας ἔχουσι διαφοράς.

Cap. VII. Αὐξάνεσθαι δὲ πάντων δοκοῦσιν αἱ ῥίζαι πρότερον τῶν ἄνω· καὶ γὰρ φύεται εἰς βάθος· οὐδεμία δὲ καθήκει πλέον ἢ ὅσον ὁ ἥλιος ἐφικνεῖται· τὸ γὰρ θερμὸν τὸ γεννῶν· οὐ μὴν ἀλλὰ μεγάλα συμβάλλεται πρὸς βαθυρριζίαν καὶ ἔτι μᾶλλον πρὸς μακρορριζίαν ἡ τῆς χώρας φύσις ἐὰν ᾖ κούφη καὶ μανὴ καὶ εὐδίοδος· ἐν γὰρ ταῖς τοιαύταις πορρωτέρω καὶ μείζους αἱ αὐξήσεις· φανερὸν δὲ ἐπὶ τῶν ἡμερωμάτων· ἔχοντα γὰρ ὕδωρ ὁπουοῦν δίεισιν ὡς εἰπεῖν ἐπειδὰν

ἄκρῳ καὶ] P2 Ald. Edd.; *καὶ* om. Sch.; *tenues ac summo caespite cohaerentes* G.

μάλιστα] tacito om. Sch.

φύλλον] *φύλλα* St.

ὃ καὶ φαίν.] UM2VP Sch.; *ὃ φαίν.* M1; *καὶ φαίν.* Ald. Edd.

καὶ δυν.] U Sch.syll.; *καὶ αἱ δυν.* Ald. Edd. o.

Ad finem capitis adjecit Sch. in contextu locum ab Athenaeo assumtum, qui 2 c. 20 p. 62 sic scriptus exstat: *καὶ* (om. S.) *ἡ τῶν ἐγγειοτόκων τούτων γένεσις* (*γέννησις* S.) *ἅμα καὶ φύσις, οἷον τοῦ τε ὕδνου καὶ τοῦ φυομένου περὶ κυρήνην, ὃ καλοῦσι μίσυ· δοκεῖ δὲ ἡδὺ σφόδρα τοῦτ' εἶναι καὶ τὴν ὀσμὴν ἔχειν κρεώδη· καὶ τὸ ἐν τῇ Θρᾴκῃ δὲ γενόμενον ἶτον. περὶ δὲ τούτων ἴδιόν τι λέγεται· φασὶ γὰρ ὅταν ὕδατα μετοπωρινὰ καὶ βρονταὶ γίνωνται σκληραὶ, τότε γίνεσθαι· καὶ μᾶλλον ὅταν αἱ βρονταὶ ὡς ταύτης αἰτιωτέρας οὔσης· οὐ διετίζειν δὲ ἀλλ' ἐπέτειον εἶναι. τὴν δὲ χρείαν καὶ τὴν ἀκμὴν ἔχει τοῦ ἦρος. οὐ μὴν ἀλλ' ἔνιοι γ' ὡς σπερματικῆς οὔσης τῆς ἀρχῆς ὑπολαμβάνουσιν· ἐν γοῦν τῷ αἰγιαλῷ τῶν Μιτυληναίων οὔ φασι πρότερον εἶναι πρὶν ἢ γενομένης ἐπομβρίας τὸ σπέρμα κατενεχθῇ ἀπὸ Τιαρῶν. τοῦτο δ' ἐστὶ χωρίον ἐν ᾧ πολλὰ γίνεται. γίνεται δὲ ἔν τε τοῖς αἰγιαλοῖς μάλιστα καὶ ὅπου χώρα ὕπαμμος· καὶ γὰρ αἱ Τιάραι τοιαῦται· φύεται δὲ καὶ περὶ Λάμψακον ἐν τῇ Ἀβαρνίδι* (*Ἀκαρνίδη* S.) *καὶ ἐν Ἀλωπεκοννήσῳ κἂν τῇ Ἠλείων.* Ubi verba *γίνωνται σκληραὶ τότε γίνεσθαι* Sch. in syll. sic correxit *γίνωνται, σκληρὰ γίνεσθαι.* Sed praeterea locum vitiis multis laborare apparet, neque scimus an Theophrasteis aliunde adscita admixta sint. Quicquid statuatur certum est locum istum huc non pertinere quo posuit Sch. Quamobrem nolui eum in contextum recipere. — Ceterum nota errorem Ludov. Dindorfii ad Steph. Thesaur. Ed. Paris. vol. 3. p. 24 scribentis „Corrige *ἐγγεοτόκων* (H. St. habet *ἐγγειοτόκων*) *Schweigh.* Quem v. ad Ath. l. c. Sic libri Theophr. H. Pl. 1, 6, 13." Scilicet is nulla praeter Schneideri editionem alia inspecta, nesciebat Schneiderum illa verba, quae nec in scriptis nec in impressis Theophrasti libris exstant, ex Athenaeo inseruisse. — Ad verba *βρονταὶ—γίνεσθαι* spectare videntur verba Apollonii Hist. Mir. s. 46 *τὰ ὕδνα βροντῶν συνεχῶν γιγνομένων σκληρότερα γίγνεται καθάπερ Θεόφραστος ἐν τοῖς περὶ φυτῶν εἴρηκεν.*

Cap. VII.

φύεται] corr. Sch.; *φύεσθαι* UMV Ald. Edd.; *καὶ—βάθος* om. G. — *γὰρ* om. H. St.: *ἄνω· εἰς βάθος δὲ οὐδεμία καθήκει.*

δὲ] add. H. Sch.; om. UMV Ald.

ὁ ἥλιος ἐφικνεῖται] *ἐφικνεῖται ὁ ἥλιος* P2, qui ordo verborum magis placet.

ἀλλὰ μεγάλα] *ἀλλὰ ταῦτα μεγάλα* Ald. Edd. Sch. *ταῦτα* seclusit, ipse omisi. Nescio an ejus loco *καὶ* fuerit.

πορρωτέρω] *πυρρωτέρω* Sch.

αἱ] om. Ald. Edd. Addidi cum Sch.

ἡμερωμάτων] emendavit Sch. e C. pl. 5. 6, 8; *ἡμερωτάτων* UP2 Ald. Edd. *Constat id maxime in genere urbanissimorum* G. *καὶ* pro *ἐπὶ* H.

ἔχοντα] *ἔχουσα* H.

ὁπουοῦν] Rectius G. *εἰς ὁποσονοῦν* vertit: *in quantam libeat progredi possunt.*

ἐπειδὰν] corr. Sch.syll.; *ἐπεὶ κἂν* UMVP Ald.; *ἐὰν* mP H. St. Sch.cont.; *praesertim si* G.; *ἐπὰν καὶ* P2.

ὁ τόπος ᾖ κενὸς καὶ μηδὲν τὸ ἀντιστατοῦν. ἤγουν ἐν τῷ Λυκείῳ ἡ πλάτανος
ἡ κατὰ τὸν ὀχετὸν ἔτι νέα οὖσα ἐπὶ τρεῖς καὶ τριάκοντα πήχεις ἀφῆκεν ἔχουσα
2. τόπον τε ἅμα καὶ τροφήν. δόξειε δὲ ὡς εἰπεῖν ἡ συκῆ μακρορριζότατον εἶναι
καὶ ὅλως δὲ μᾶλλον τὰ μανὰ καὶ εὐθύρριζα. πάντα δὲ τὰ νεώτερα τῶν πα-
λαιῶν ἐὰν εἰς ἀκμὴν ἥκωσιν ἤδη βαθυρριζότερα καὶ μακρορριζότερα. συμ-
φθίνουσι γὰρ καὶ αἱ ῥίζαι τῷ ἄλλῳ σώματι. πάντων δὲ ὁμοίως οἱ χυλοὶ ταῖς
ῥίζαις δεινότεροι, τοῖς δὲ ὡς ἐπίπαν· δι' ὃ καὶ ἐνίων πικραὶ ὧν οἱ καρποὶ γλυ-
3. 12 H. κεῖς· αἱ δὲ καὶ φαρμακώδεις· ἔνιαι δ' εὐώδεις ὥσπερ αἱ τῆς ἴριδος. ἰδία δὲ
ῥίζης φύσις καὶ δύναμις ἡ τῆς ἰνδικῆς συκῆς· ἀπὸ γὰρ τῶν βλαστῶν ἀφίησι
μέχρι οὗ ἂν συνάψῃ τῇ γῇ καὶ ῥιζωθῇ καὶ γίνεται περὶ τὸ δένδρον κύκλῳ συν-
εχὲς τὸ τῶν ῥιζῶν οὐχ ἁπτόμενον τοῦ στελέχους ἀλλ' ἀφεστηκός. παραπλή-
σιον δὲ τούτῳ μᾶλλον δὲ τρόπον τινὰ θαυμασιώτερον εἴ τι ἐκ τῶν φύλλων ἀφί-
ησι ῥίζαν οἷόν φασι περὶ Ὀποῦντα ποιάριον εἶναι ὃ καὶ ἐσθίεσθαί ἐστιν ἡδύ.

ἀντιστατοῦν] καθάπερ φρέατος ἢ ὀχετοῦ τινος addunt MP2 Ald. H., et inserto ἐπὶ St.; *ceu puteus aut aliquis aquae ductus* G., quem secutus καθάπερ φρέαρ ἢ ὀχετός τις edidit Sch., quae emendandi ratio quomodo defendi possit non video. Immo verba haec omnino spuria esse convincit primum casus, quem ne absolute quidem positum esse concedi potest (deberes ἀντιστατοῦντος repetere quod vix licet); dein vox καθάπερ cujus loco οἷον dici debuisset; tum sensus ipse cum nec puteus nec fossa vel aquaeductus talia sint quae radicum incremento obstare dici possint. Ut igitur loco suo ferri nequeunt ita haud dubitari potest quin e glossa marginis ad illustrandam vocem ὕδωρ adscripta irrepserint.

ἤγουν] MV Ald.; ἡ γὲ οὖν H. St.; ἡ γοῦν Sch.; omittit haec verba P2, ubi dein ἡ πλάτανος ἢ κατὰ scriptum est

Λυκείῳ] Λυκίωι UP2

ἡ πλάτανος] Ald. Edd.; ἡ om. Sch.

ἐπὶ] de conj. Schneideri; παρὰ P2; περὶ Ald. Edd. o. Notum est ἐπὶ et περὶ a librariis sexcenties commutari. cf. Bast. l. l. p. 783.

2. δόξειε] U H. St. Sch.; δόξει Ald.

συμφθίνουσι] συμφωνοῦσι St.

ταῖς ῥίζαις] dedi de conj. auctore tamen G., qui, sive e codice vertit sive ex emendatione, unus verum habet; *Succi pariter omnium radicum insuaviores quam fructus sui habentur: quarundam etiam penitus fere insuaves*; τοῖς φυτοῖς Ald. H. Sch. Schneideri conjecturam ac Stackhousii temerariam mutationem non refert exscribere. Haec dicit Th.; *Sapores (vel succi) vero radicum in plantis omnibus fortiores quam ceterarum partium sunt; nonnullis vero etiam omnino sunt fortes.* Postrema, si quidem sana sunt, sic intelligenda sunt, ut τοῖς pro ταῖς δὲ ῥίζαις τινῶν brevius dictum accipias, et ad ἐπίπαν subintelligas δεινοὶ quod sic positum majus quoddam significat quam comparativus δεινότεροι.

3. δ' εὐώδεις] sic Sch. sed δὲ i. u.; φυώδεις UMVP Ald. cod. Cas.; καὶ εὐώδεις mP; εὐώδεις sine δὲ Vo. H.; θυώδεις conj. Bod.; *odoratae* G. — Verba γὰρ καὶ αἱ ῥίζαι ad φαρμακώδεις usque om. V.

ἴριδος] UMVP Sch. syll.; ἴριος Ald. Edd. o.

ἰδία] mP. Edd. post H.; ἴδια P Ald.

δύναμις ἡ τῆς] δυν. οἷον ἡ τῆς P2 Ald. Edd. o.; in P οἷον linea transversali deletum. Neque video quomodo defendi possit; omisi igitur.

μέχρι] U Sch. syll.; μέχρις P2 Ald. Edd. o.

τῇ γῇ] de corr. Scalig. H. St. Sch.; συκῇ U; τῇ συκῇ P2 Ald.; *quatenus se fico parenti conjunxerit tellurique tute inhaeserit* G.

τούτῳ] P2 m P; de conj. H. St. Sch.; τοῦτο P Ald.

εἴ τι] Nescio quid sit quod editores omnes εἴ τις intactum servaverint. Quo enim quaeso τις referri vult? Correxi igitur. — Deinceps αὐτῶν P2.

καὶ ἐσθίεσθαι] Ald. Edd. o.; διεσθίεσθαι UMVP2, in quo δὴ ἐσθίεσθαι suspicatur Sch. in Auct. At mihi non dubium est, quin literae δι ortae sint e καὶ.

ποιάριον] U in rasura; ποάριον P2 Ald. Edd. o.

τὸ γὰρ αὖ τῶν θέρμων θαυμαστὸν ἧττον ὅτι ἂν ἐν ὕλῃ βαθείᾳ σπαρῇ διείρει τὴν ῥίζαν πρὸς τὴν γῆν καὶ βλαστάνει διὰ τὴν ἰσχύν. ἀλλὰ δὴ τὰς μὲν τῶν ῥιζῶν διαφορὰς ἐκ τούτων θεωρητέον.

Cap. VIII. Τῶν δένδρων τὰς τοιαύτας ἄν τις λάβοι διαφοράς. ἔστι γὰρ τὰ 13 H. 11 St.
μὲν ὀζώδη τὰ δ' ἄνοζα καὶ φύσει καὶ τόπῳ κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἧττον. ἄνοζα δὲ λέγω οὐχ ὥστε μὴ ἔχειν ὅλως — οὐδὲν γὰρ τοιοῦτο δένδρον, ἀλλ' εἴπερ, ἐπὶ τῶν ἄλλων οἷον σχοῖνος τύφη κύπειρος ὅλως ἐπὶ τῶν λιμνωδῶν — ἀλλ' ὥστε ὀλίγους ἔχειν. φύσει μὲν οἷον ἀκτὴ δάφνη συκῆ ὅλως πάντα τὰ λειόφλοια καί ὅσα κοῖλα καὶ μανά. ὀζῶδες δὲ ἐλάα πεύκη κότινος· τούτων δὲ τὰ μὲν ἐν παλισκίοις καὶ νηνέμοις καὶ ἐφύδροις τὰ δὲ ἐν εὐηλίοις καὶ χειμερίοις καὶ πνευματώδεσι καὶ λεπτοῖς καὶ ξηροῖς· τὰ μὲν γὰρ ἀνοζότερα τὰ δὲ ὀζωδέστερα τῶν ὁμογενῶν. ὅλως δὲ ὀζωδέστερα τὰ ὀρεινὰ τῶν πεδεινῶν καὶ τὰ ξηρὰ τῶν
ἑλείων. ἔτι δὲ κατὰ τὴν φυτείαν τὰ μὲν πυκνὰ ἄνοζα καὶ ὀρθὰ τὰ δὲ μανὰ 2.
ὀζωδέστερα καὶ σκολιώτερα· συμβαίνει γὰρ ὥστε τὰ μὲν ἐν παλισκίῳ εἶναι τὰ δὲ ἐν εὐηλίῳ. καὶ τὰ ἄρρενα δὲ τῶν θηλειῶν ὀζωδέστερα ἐν οἷς ἐστιν ἄμφω οἷον κυπάριττος ἐλάτη ὀστρυῒς κρανεία· καλοῦσι γὰρ γένος τι θηλυκρανείαν· καὶ τὰ ἄγρια δὲ τῶν ἡμέρων, καὶ ἁπλῶς καὶ τὰ ὑπὸ ταὐτὸ γένος, οἷον κότινος ἐλάας καὶ ἐρινεὸς συκῆς καὶ ἀχρὰς ἀπίου. πάντα γὰρ ταῦτα ὀζωδέστερα· καὶ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ πάντα τὰ πυκνὰ τῶν μανῶν· καὶ γὰρ τὰ ἄρρενα πυκνότερα καὶ

αὖ τῶν] UP Ald. H. St. Sch.; *αὐτῶν* Cam. Bas.; inter *γὰρ* et *τῶν* lacuna P2.
βαθείᾳ] P2 Ald. Edd.; *βαθείῃ* Sch.
διείρει] corr. Sch.; *διαιρεῖ* P2 Ald.; *διαίρει* H. St.
γῆν] *τοῦ* P2.
ἀλλὰ] *ἄλλας* H. St.

Cap. VIII.

τῶν—λάβοι] UMV; *τ. δ. καὶ τὰς τοιαύτας δ' ἄν τις λάβοι* Ald. et P sed *δ'* linea transducta deletum; *τ. δένδρων δὲ καὶ τοιαύτας ἄ. τ. λ.* H. St.; *τῶν δὲ δένδρων καὶ τὰς τ. ἄ. τ. λ.* Sch.; *δὲ* post *τῶν* addit m P.
κατὰ] *καὶ κατὰ* Sch.
ἄνοζα] *ἄνῳζα* U.
λέγω] *λέγω* scripto *ει* super *ω* U; *λέγει* V.
ἐπὶ τῶν] e conjectura Coraes, quam probat Sch. in Auct.; *ἡ τῶν* UM; *ἧττον* in litura P, *ἐκ τῶν* marg.; *ἧττον* Ald.; *ἧττον* Bas. Cam. H. St.; *ἐστὶ τῶν* Sch.cont.
τύφη] cum Bodaeo St. Sch.; *τίφη* U Ald. H. G. Cf. ad c. 5, 3.
ὅλως] UMV Ald.; *καὶ ὅλ.* H. St. Sch.
ἐπὶ τῶν] dedi de conj.; *εἴ τι ἐπὶ τῶν* Ald. Edd. o. Mihi *εἴ τι* varietas scripturae verae *ἐπὶ* esse videtur.
ἀκτὴ] Ald. Edd.; *ἀκτῇ* Schn. Vide ad 3, 13, 4.
ὅλως] U Ald.; *καὶ ὅλως* iterum H. St. Sch.
πνευματώδεσι] de corr. Scalig. H. St. Sch.; *πυματώδ.* U; *πυγματώδεσι* MV Ald.; *πηγματώδεσι* m Bas.; *gelidis* G. Cf. §. 5.
ἀνοζότερα] U, Sch. ex corr.; *ἀνοζώτερα* Ald. Edd.
πεδεινῶν] *πετοινῶν* P2; *πεδινῶν* Ald. Edd. o. Cf. ad 3, 2, 4.
ἑλείων] Sch.; *ἑλείων* U P2 Ald. St.; *ἐλαίων* H.
2. *καὶ σκολιώτερα*] P2 Ald. Edd. o.; om. M1, damnat punctis suppositis M2, *contortioresque* G.
θηλειῶν] *θηλείων* U ut 3, 15, 3.
κρανεία] *κρανία* P2 Ald. Edd. o. Cf. ad 6, 1.
τι] *τι* in rasura ubi *τὸ* fuisse videtur U.
θηλυκρανείαν] Cf. ad c. 6, 1.; *θήλυκρανίαν* U; *θηλυκρανίαν* V P2 Ald. St. Sch.; *θηλυκράναν* H.
καὶ τὰ] *καὶ* om. P.
ταὐτὸ] U P2 Sch. syll; *τὸ αὐτὸ* Ald. Edd. o.; *ταῦτα* V.
γένος] *μέρος*, in marg. *γένος* P2.
καὶ ἐρ.] UMV P2 Sch.; *καὶ* om. Ald. Edd.
ἐρινεὸς] *ἐρινεὸς* U.
καὶ ἀχ.] *καὶ* om. St.
ἐπὶ τὸ πολὺ] P2 Sch.; *ἐπιτοπολὺ* Ald.

τὰ ἄγρια· πλὴν εἴ τι διὰ πυκνότητα παντελῶς ἄνοζον ἢ ὀλίγοζον οἷον πύξος λω-
3. τός. εἰσὶ δὲ τῶν μὲν ἄτακτοι καὶ ὡς ἔτυχεν οἱ ὄζοι τῶν δὲ τεταγμένοι καὶ τῷ
διαστήματι καὶ τῷ πλήθει καθάπερ εἴρηται· δι' ὃ καὶ ταξιόζωτα ταῦτα καλοῦσιν.
τῶν μὲν γὰρ οἷον δι' ἴσου τῶν δὲ μεῖζον αἰεὶ τὸ πρὸς τῷ πάχει. καὶ τοῦτο κατὰ
λόγον. ὅπερ μάλιστα ἔνδηλον καὶ ἐν τοῖς κοτίνοις καὶ ἐν τοῖς καλάμοις· τὸ γὰρ
γόνυ καθάπερ ὄζος. καὶ οἱ μὲν κατ' ἀλλήλους ὥσπερ οἱ τῶν κοτίνων οἱ δ' ὡς
ἔτυχεν. ἔστι δὲ τὰ μὲν δίοζα τὰ δὲ τρίοζα τὰ δὲ πλείους ἔχοντα· ἔνια δὲ πεντάοζά
ἐστι. καὶ τῆς μὲν ἐλάτης ὀρθοὶ καὶ οἱ ὄζοι καὶ οἱ κλάδοι ὥσπερ ἐμπεπηγότες τῶν
4. δὲ ἄλλων οὔ. δι' ὃ καὶ ἰσχυρὸν ἡ ἐλάτη. ἰδιώτατοι δὲ οἱ τῆς μηλέας· ὅμοιοι γὰρ
θηρίων προσώποις, εἷς μὲν ὁ μέγιστος ἄλλοι δὲ περὶ αὐτὸν μικροὶ πλείους. εἰσὶ
δὲ τῶν ὄζων οἱ μὲν τυφλοὶ οἱ δὲ γόνιμοι. λέγω δὲ τυφλοὺς ἀφ' ὧν μηδεὶς βλα-
στός. οὗτοι δὲ καὶ φύσει καὶ πηρώσει γίνονται ὅταν ἢ μὴ λυθῇ καὶ ἐκβιάζηται
ἢ καὶ ἀποκοπῇ καὶ οἷον ἐπικαυθεὶς πηρωθῇ· γίνονται δὲ μᾶλλον ἐν τοῖς πάχεσι
τῶν ἀκρεμόνων, ἐνίων δὲ καὶ ἐν τοῖς στελέχεσιν. ὅλως δὲ καὶ τοῦ στελέχους
καὶ τοῦ κλάδου καθ' ὃ ἂν ἐπικόψῃ ἢ ἐπιτέμῃ τις, ὄζος γίνεται καθαπερανεὶ δι-
αιρῶν τὸ ἓν καὶ ποιῶν ἑτέραν ἀρχήν, εἴτε διὰ τὴν πήρωσιν εἴτε δι' ἄλλην αἰ-
5. τίαν· οὐ γὰρ δὴ κατὰ φύσιν τὸ ὑπὸ τῆς πληγῆς. αἰεὶ δὲ ἐν ἅπασιν οἱ κλάδοι
φαίνονται πολυοζότεροι διὰ τὸ μήπω τἀνὰ μέσον προςηυξῆσθαι, καθάπερ καὶ

ὀλίγοζον, οἷον] Ald. Edd. o.; *ὀλιγοζόϊνον, οἷοι* U; *ὀλιγοζοίνον, οἷον* V; *ὀλιγοζόϊνον, οἷον* P2.

λωτός] *λωτοῦ* P .

3. *ταξιόζωτα*] dedi de conj.; *ἀξιολογώτατα* Ald. Edd. o.; *ob id eas egregias vocant* G. Analogum est *ταξίφυλλα* cap. 10, 8. Videtur deinceps *τὰ τοιαῦτα* scriptum fuisse.

καλοῦσιν] U; *καλοῦσι* Ald. Edd. o.

αἰεὶ] UM; *ἀεὶ* Ald. Edd. o. Ceterum hoc loco *ὄζους internodia* significare voluit Sch. sed paullo mox §. 5. *gemmas*. Quomodo vero *τὸ γὰρ γόνυ καθάπερ ὄζος* interpreteris, si *ὄζοι* essent internodia?

ὅπερ] *ὥπερ* U.

ἔνδηλον] H. sine acc. Sch. mavult *εὔδηλον*.

καὶ ἐν — κοτίνοις καὶ] om. St.

κατ' ἀλλήλους] UP Sch.; *καταλλήλους* Ald. Edd.; *κατάλληλοι* St.

δίοζα etc.] Sch. multa dubitat de horum vocabulorum interpretatione. Significant numerum gemmarum nodorumve, qui in uno eodemque rami circulo oriuntur, unde botanici nostrates ramos ternos quaternos quinos vocant. — *πεντα ὄζά* Cam.

ἐλάτης] *ὡς* i. u. anteposuit St.

ἰσχυρὸν] UMV Sch.syll.; *ἰσχυρότατον* Ald. Edd. o.; *validissima* G.

4. *μηλέας*] suspectum Schneidero; *malo perfecto* G. Quodsi *μηλέας τελείας* scriptum legit G., alterum varia scriptura fuit.

πηρώσει] *πυρώσει* U; *πῆρώσει* P2.

ὅταν — πηρωθῇ] Sic restitui locum difficilem partim de conjectura. *ἢ ὅταν ἡ μὴ λυθῇ καὶ ἐκβιάζηται καὶ ἡ ἀποκοπὴ καὶ — πυρωθῇ* U; de scriptura VM non constat nisi quod ille *πυρωθῇ* habet; *ἐκβιάζηται ἢ ἀποκοπῇ*, cetera cum Ald., P; *ἐκβιάζηται ἢ ἀποκοπῇ καὶ οἱ οὐ*, cetera cum Ald., P2; *ἢ ὅταν ἢ μὴ λυθῇ καὶ ἐκβιάζηται καὶ ἢ ἀποκοπῇ καὶ — πηρωθῇ* Ald. et H. qui *ἀποκοπῇ*; *ἢ ὅταν μὴ λυθῇ καὶ ἐκβιάσηται ἢ ὅταν ἀποκοπῇ — πηρωθῇ* Sch., quae haud mala sed a libris nimis declinant. Mirum quantum discrepat versio Gazae *cum pars arboris ictu aliquo disiecta ad vulnus consolidandum enitens: oris undique plagae circumactis callo cicatriceque tumuerit.*

καθ' ὅ] Sch.; *καθὸ* Ald. Edd.

5. *αἰεὶ*] UM; *ἀεὶ* P2 Ald. Edd. o.

μήπω τἀνὰ μέσον προςηυξῆσθαι] Sch. e scriptura Urbinatis correcta; *μήπω τἀνὰ μέσον προςχυξῆθαι* U; *μήτ' ἀνὰ μέσον προςκυζεῖσθαι* M Ald.; *μήποτ' ἀνάμεσον προςηυξῆσθαι* P2; *μηδὲν ἀνὰ μέσον προςκεῖσθαι* ex em. Scaligeri H. St.; *μὴ τὰ ἀνὰ μέσον προςαύξεσθαι* dederat Sch.cont. Verum vel habuit vel vidit G.: *quia minimum iis internodium interjacet.*

καὶ] *δὲ* St.

τῆς συκῆς οἱ νεόβλαστοι τραχύτατοι καὶ τῆς ἀμπέλου τὰ ἄκρα τῶν κλημάτων. ὡς γὰρ ὄζος ἐν τοῖς ἄλλοις οὕτω καὶ ὀφθαλμὸς ἐν ἀμπέλῳ καὶ ἐν καλάμῳ γόνυ . . . ἐνίοις δὲ καὶ οἷον κράδαι γίνονται καθάπερ πτελέᾳ καὶ δρυῒ καὶ μάλιστα ἐν πλατάνῳ· ἐὰν δὲ ἐν τραχέσι καὶ ἀνύδροις καὶ πνευματώδεσι καὶ παντελῶς. πάντως δὲ πρὸς τῇ γῇ καὶ οἷον τῇ κεφαλῇ τοῦ στελέχους ἀπογηρασκόντων τὸ πάθος τοῦτο γίνεται. ἔνια δὲ καὶ ἴσχει τοὺς καλουμένους ὑπό 6.
τινων ἢ γόγγρους ἢ τὸ ἀνάλογον οἷον ἡ ἐλάα· κυριώτατον γὰρ ἐπὶ ταύτης τοῦτο τοὔνομα καὶ πάσχειν δοκεῖ μάλιστα τὸ εἰρημένον· καλοῦσι δ' ἔνιοι τοῦτο πρέμνον οἱ δὲ κροτώνην οἱ δὲ ἄλλο ὄνομα. τοῖς δὲ εὐθέσι καὶ μονορρίζοις καὶ ἀπαραβλάστοις οὐ γίνεται τοῦθ' ὅλως ἢ ἧττον· ἡ δὲ ἐλάα καὶ ὁ κότινος καὶ τὰς οὐλότητας ἰδίας ἔχουσι τὰς ἐν τοῖς στελέχεσι.

τραχύτατοι] *βραχύτατοι* St.

γὰρ ὄζος] P 2; *γὰρ ὁ ὄζος* Ald. Edd. o.

γόνυ . . .] Lacunam indicavi, quae enim sequntur agunt de morbis quibusdam arborum (*πάσχειν* §. 6.) quae ad disputationem de gemmis nodisque adnecti quidem apte poterant sed non protinus nulla mentione interjecta illam excipere. Excidit igitur et commemoratio morborum generalis et prima species morbi, ut *καὶ* demonstrat. Neque dubito quin post *γόνυ* haec fere fuerint *ἀρχαί εἰσι τῶν κλάδων.*

πτελέᾳ καὶ δρυῒ] corr. H. St Sch.; *πτελέα καὶ δρῦς* M Ald., quod probat Scal.; *πτελέα καὶ δρῦς* U; *δρυῒ* m P.

πάντως — γίνεται] dedi de conj.; *πάντως δ' ὁ πρὸς τῇ γῇ καὶ οἷον τ. κ. τ. στ. ἀπογηράσκων τῶν παχυτέρων γίνεται* Ald.; — *ἀπογηράσκων τῶν παχύτερον γ.* U; — *ἀπογηράσκων τῶν παχύτερος γ.* M; — *πάντων — ἀπογηράσκων παχύτερος γ.* H.; — *πάντων δὲ οὐ πρὸς τῇ γῇ ἀλλ' οἷον τ. κ. τ. στελέχους· ἀπογηράσκων δὲ ἡ κράδη παχύτερα γίνεται* St. sic!; *πάντων δὲ ὁ — ἀπογηρασκόντων παχύτερος γιν.* Sch.; *ἀπογηράσκων, καὶ παχυτέρων* Cam.; *denique qui proximus terrae — hic senescens crassior redditur* G. Si *κράδαι* quod conjicio, sunt surculi vel virgae ex imo trunco adscendentes, quales fere arboris ramorumque superorum normali explicatione quacunque de causa impedita oriuntur, nostratibus *Wassertriebe* dictae, sicuti fere Link ad h. l. exposuit, comma hoc ad explicationem illarum pertinere debet, ideoque hanc interpretationem secutus verbis vitiosis conjecturam substitui, donec vera scriptura undecunque compareat.

6. *ἢ γογ.*] U Ald. Edd.; *ἢ* cum Bodaeo om. Sch. Gal. Lex. Hipp. s. *γόγγρωνα: Θεόφραστος ἐν τῷ πρώτῳ περὶ φυτῶν ὡδὶ λέγων· ἔνια δὲ καὶ ἴσχει τοὺς καλουμένους ὑπό τινων γόγγρους ἢ τό ἀνάλογον οἷον ἡ ἐλαία.*

τὸ] *τι* St.

κροτώνην] *κατώνην* P; margo *κροτώνην*.

ἧττον· ἡ δὲ] *ἧττον· φοῖνιξ δὲ παραβλαστητικὸν· ἡ δὲ* U; *ἧττον· φοῖνιξ δὲ παραβλαστικὸν ἡ δὲ* Ald. H.; *ἧττον πολὺ ἢ τοῖς παραβλαστικοῖς* St.; *ἧττον ἢ τοῖς παραβλαστικοῖς* Sch.cont.; *ἧττον οἷον φοίνικι· τοῖς δὲ παραβλαστικοῖς* conj. Sch. in Comm.; *Rectis uniscripibus* (l. — stirpibus) *minusque ab imis plantigeris id haud* (l. aut.) *nullo pacto aut minus accidere solet. olea* etc. G. Omnes istas conjecturas haud probas esse demonstrare non opus est. Hoc quidem certum esse videtur vitium in v. *φοῖνιξ* sedere, cujus mentio ab hoc loco aliena. Atque reputanti literae *ξ* magnam similitudinem esse cum syllaba *ται* tachygraphice scripta (cf. Bast. Comm. Pal. t. IV. nr. 1. vocem *γίνεται*) verisimile videbatur *φοῖνιξ* ortum esse e *γίνεται,* quod in contextu dedissem si libri *παραβλαστητικοῖς* darent, ac si ipsa haec *γίνεται δὲ παραβλαστητικοῖς* non viderem nec commode nec necessario addita fuisse. Si vero *φοῖνιξ δὲ παραβλαστητικὸν* genuina sunt, e glossa profecta sunt; propterea Gazae versione quodammodo fretus verba ista omisi.

οὐλότητας] dedi de conj.; *κοιλότητας* Ald. Edd. o., ac ut videtur codices. Primum verum non est in oleae ac oleastri truncis concavitates esse, ut monuit Link apud Schn. Comm. Deinde hic ne locus quidem erat hujus rei commemorandae: aptum vero, cum *γόγγρων,* i. e. protuberantiae in arborum caudice nodosae, mentio facta esset, *οὐλότητος,* qui est ligni peculiaris habitus, *γόγγρων* naturae similis, obiter mentionem injicere.

14 H. Cap. IX. Ἔστι μὲν οὖν τὰ μὲν ὡς εἰς μῆκος αὐξητικὰ μάλιστ' ἢ μόνον,
οἷον ἐλάτη φοῖνιξ κυπάριττος καὶ ὅλως τὰ μονοστελέχη καὶ ὅσα μὴ πολύῤῥιζα
μηδὲ πολύκλαδα· τὰ δὲ ὁμοίως τούτοις ἀνὰ λόγον καὶ εἰς βάθος. ἔνια δ' εὐ-
θὺς σχίζεται οἷον ἡ μηλέα· τὰ δὲ πολύκλαδα καὶ μείζω τὸν ὄγκον ἔχει τὸν ἄνω
καθάπερ ῥόα· οὐ μὴν ἀλλ' οὖν μέγιστά γε συμβάλλεται πρὸς ἕκαστον ἡ ἀγωγὴ
καὶ ὁ τόπος καὶ ἡ τροφή. σημεῖον δ' ὅτι ταὐτὰ πυκνὰ μὲν ὄντα μακρὰ καὶ
λεπτὰ γίνεται μανὰ δὲ παχύτερα καὶ βραχύτερα· καὶ ἐὰν μὲν εὐθύς τις ἀφιῇ
2. τοὺς ὄζους βραχέα, ἐὰν δὲ ἀνακαθαίρῃ μακρὰ καθάπερ ἡ ἄμπελος. ἱκανὸν δὲ
κἀκεῖνο πρὸς πίστιν ὅτι καὶ τῶν λαχάνων ἔνια λαμβάνει δένδρου σχῆμα, καθά-
περ εἴπομεν τὴν μαλάχην καὶ τὸ τεῦτλον· ἅπαντα δ' ἐν τοῖς οἰκείοις τόποις εὐ-
αυξῆ . . . καὶ τὸ αὐτὸ κάλλιστον. ἐπεὶ καὶ τῶν ὁμογενῶν ἀνοζότερα καὶ μείζω
καὶ καλλίω τὰ ἐν τοῖς οἰκείοις οἷον ἐλάτη ἡ μακεδονικὴ τῆς παρνασίας καὶ τῶν
ἄλλων. ἅπαντα δὲ ταῦτα καὶ ὅλως ἡ ὕλη ἡ ἀγρία καλλίων καὶ πλείων τοῦ
3. 15 H, 12 St. ὄρους ἐν τοῖς προςβορείοις ἢ ἐν τοῖς πρὸς μεσημβρίαν. ἔστι δὲ τὰ μὲν ἀείφυλλα
τὰ δὲ φυλλοβόλα. τῶν μὲν ἡμέρων ἀείφυλλα ἐλάα φοῖνιξ δάφνη μύρρινος πεύ-
κης τι γένος κυπάριττος· τῶν δ' ἀγρίων ἐλάτη πεύκη ἄρκευθος μίλος θυία καί

Cap. IX.

ὡς] U Sch.syll.; om. Ald. Edd. o.

μάλιστ' ἢ μόνον] dedi de conj.; *μάλιστα μόνα* Ald. H.; *μάλιστα ἢ μόνα* St. Sch.; *sunt igitur aliae ad longitudinem tantum aptae potissimo augeri* G.

κυπάριττος] *κιπαρ.* Ald. sol.

μηδὲ] *μὴ δὲ* Ald.

ἀνὰ λόγον] *ἀνάλογον* U Sch.syll.; *ἀναλόγως* Ald. Edd. o. *Aliae pro sua natura his ipsis respondent tam longitudine quam profunditate* G.

τὰ δὲ] P Bas. H. St. Sch.; *τὰς δὲ* Ald. Cam.

ῥόα] Sch.; *ῥόὰ* U; *ῥοὰ* Ald.; *ῥοιὰ* H. St.

οὖν] *οὖν* U, ut damnare particulam videatur. Cumulatio particularum Schneidero suspecta est.

γε] superscriptum in U.

μακρὰ] *μικρὰ* M.

εὐθύς τις] *εὐθύσης* P2.

ἀφιῇ] *ἀφίη* P2; *ἀφείη* UMVP Ald. Edd.; *ἀφῇ* de conj. Sch.

ὄζους] P2m Bas. Vo. H. St. Sch.; *ὄρους* M Bas.; *ὅρους* Ald. Cam.

2. *εὐαυξῆ*] Sch.; *εὐαξῆ* superscripto *υ* inter *α* et *ξ* U; *ἐξαυξῆ* MV; *αὔξει* P.; *ἐξαύξει* Ald. Edd. „*εὐαξῆ* fere ubique codex Urbinas habet“ Amati ad C. pl. 1, 6, 2. Accedunt M et Aldina, qui locis sat multis per *α* scriptam hanc vocem exhibent. In aliis vocibus diphthongus *αυ* simili modo mutilata in codice Urbinate, ut in *αὐαίνω* saepius adnotatum reperies, ubi vel solum *α* exhibetur vel *υ* fortasse ab alia manu superadscriptum est. Nisi forte Attici *εὐαξής* dicebant.

καὶ τὸ αὐτὸ κάλλ.] Indicavi lacunam a libris non indicatam; omisit haec verba G. Sequentia satis arguunt lacunam. Quum enim dicat *καὶ τῶν ὁμογενῶν*, quis non videt praemissa esse alia quae non in numero *τῶν ὁμογενῶν*? Dein *ἅπαντα ταῦτα* cum nullo modo ad solam abietem, quae una nominata est, referri possint: plura antea nominata fuisse patet.

παρνασίας] *παρνασσίας* P2.

προςβορείοις] P2 Ald. Edd. o.; *προςβορρείοις* U.

3. *ἔστι δὲ*] P2 St; *ἔστιν δὲ* U; *ἔτι* MV; *ἔτι δὲ* Ald. Edd. o.

φυλλοβόλα] P2 Ald. Edd. o.; *φυλλοβόλλα* U; *φυλλόβολλα* MV.

τῶν μὲν] *οὖν* de suo addidit Sch.

μύρρινος] *μύρινος* P2.

τι γένος] *τὸ γένος* P2.

μίλος] de conj. Sch. consentiente Spr.; *σμίλαξ* P2 Ald. Edd. Cf. 3, 3, 3. Non est inter illas coniferas arbores quidquam magis aptum *taxo*. Idem latet in *μελία* apud Schol. Theocr. 5, 97.

θυία] H. Sch.; *θυΐα* UP2 Ald.; *θύια* St. — *φυλλόδρυν* P2.

ἣν Ἀρκάδες καλοῦσι φελλόδρυν φιλυρέα κέδρος πίτυς ἀγρία μυρίκη πύξος πρῖ-
νος κήλαστρον φιλύκη ὀξυάκανθος ἀφάρκη, ταῦτα δὲ φύεται περὶ τὸν Ὄλυμπον,
ἀνδράχλη κόμαρος τέρμινθος ἀγρία δάφνη. δοκεῖ δ' ἡ ἀνδράχλη καὶ ὁ κόμα-
ρος τὰ μὲν κάτω φυλλοβολεῖν τὰ δὲ ἔσχατα τῶν ἀκρεμόνων ἀείφυλλα ἔχειν,
ἐπιφύειν δὲ ἀεὶ τοὺς ἀκρεμόνας. τῶν μὲν οὖν δένδρων ταῦτα. τῶν δὲ θαμνω- 4.
δῶν κιττὸς βάτος ῥάμνος κάλαμος κεδρίς· ἔστι γάρ τι μικρὸν ὃ οὐ δενδροῦται.
τῶν δὲ φρυγανικῶν καὶ ποιωδῶν πήγανον ῥάφανος ῥοδωνία ἰωνία ἀβρότονον
ἀμάρακον ἕρπυλλος ὀρίγανον σέλινον ἱπποσέλινον μήκων καὶ τῶν ἀγρίων εἴδη
πλείω. διαμένει δὲ καὶ τούτων ἔνια τοῖς ἄκροις τὰ δὲ ἄλλα ἀποβάλλει οἷον
ὀρίγανον σέλινον . . . ἐπεὶ καὶ τὸ πήγανον κακοῦται καὶ ἀλλάττεται. πάντα
δὲ καὶ τῶν ἄλλων τὰ ἀείφυλλα στενοφυλλότερα καὶ ἔχοντά τινα λιπαρότητα καὶ
εὐωδίαν. ἔνια δ' οὐκ ὄντα τῇ φύσει παρὰ τὸν τόπον ἐστὶν ἀείφυλλα καθάπερ 5.
ἐλέχθη περὶ τῶν ἐν Ἐλεφαντίνῃ καὶ Μέμφει· κατώτερω δ' ἐν τῷ Δέλτα μικρὸν
πάνυ χρόνον διαλείπει τοῦ μὴ ἀεὶ βλαστάνειν. ἐν Κρήτῃ δὲ λέγεται πλάτανόν
τινα εἶναι ἐν τῇ Γορτυναίᾳ πρὸς πηγῇ τινι ἣ οὐ φυλλοβολεῖ· μυθολογοῦσι δὲ
ὡς ὑπὸ ταύτῃ ἐμίγη τῇ Εὐρώπῃ ὁ Ζεύς· τὰς δὲ πλησίας πάσας φυλλοβολεῖν.

φιλυρέα] ex emendatione Dalecampii Sch.; *φίλλυρα* M Ald.; *φίλυρα* P2 H. St.

πίτυς ἀγρία] Praeeunte Schneidero transposui vocem *ἀγρία*, quae post *πρῖνος* legitur in UP Ald. Edd. Cf. 3, 3, 3. Ad *πρῖνος* hoc epitheton non pertinet, sed ad *πίτυς* cujus plures sunt species.

μυρίκη] de corr. Bodaei St. Sch.; *μιρρίκη* Ald.; *μυρρίκη* H.

πρῖνος] P2 Ald. Sch.; *πρίνος* St.; *πρῖνός* U. — *κώλαστρον* P2.

φιλύκη] P2 Ald. Edd. o.; *φιλλύκη* M; *φυλλικὴ* V.

ὀξυάκανθος] corr. Sch.; *ὀξύη ἄκανθος* U; *ὀξυκάκανθος* PMVP2; *ὀξυκάνθος* Ald.; om. H. St.; *acuta spina* G. Cf. 3, 3, 3.

ἀνδράχλη] *ἀνδράχνη* P2 Ald. Edd. o.; *ἀδράχνη* mBod. Sic etiam mox habet scriptura.

ἀγρία δάφνη] St. Sch.; *ἀγρία· δάφνη* Ald.; *ἀγρία, δάφνη* H.; *ἀγρία* om. G.

κόμαρος] de corr. Bodaei St.. quod probant Sch. Spr.; *σίναρος* UMV; *οἴναρος* Ald. H. Sch.; *σύναρος* P2.

κάτω] *κάτω τῶ* U.

φυλλοβολεῖν] *φυλλοβαλεῖν* Ald.

ἀείφυλλα] P2 H. St. Sch.; *ἀεὶ φύλλα* Ald. quod ferri potest, sed illud concinnitas structurae commendat.

ἀκρεμόνας] U; *ἀκρέμονας* P2 Ald. Edd. o.

4. *κεδρίς*] Ald. Edd. o.; *κέδρις* P2.

φρυγανικῶν] *φυλανικῶν* P2.

ῥοδωνία ἰωνία] U; *ῥοδωνιὰ ἰωνιὰ* P2 Ald. Edd. o. Phot. et Anecd. Bekk. *Λεξ. ῥητ.* 1. p. 299 habent *ῥοδωνιὰ*, ubi *ῥοδωνία* scribendum esse docet Lobeck Paralip. p. 317. Ceterum Bachm. Anecd. 1. 359 est *ῥοδωνιά· ὁ λειμὼν τῶν ῥόδων* et Cram. Anecd. 2 p. 304 *ῥοδωνιά ὁ τόπος.* et Theogn. apud eundem p. 105 *τὰ διὰ τοῦ ια ὑπὲρ δύο συλλαβὰς ὀξύτονα . . ῥοδονιά.* U hic in penultima habet atque sic quoque 6, 6, 6. 6, 8, 5 et C. pl. 1, 4, 4 cum Ald. habere videtur; 2, 2, 1 cum duplici accentu.

ἕρπυλλος] Ald. H.; *ἕρπυλλος* U; *ἕρπυλος* P2 Sch.; *ἕρπολλος* St.

σέλινον . . . ἐπεὶ] *ἱπποσέλινον* inserit M2 sed punctis suppositis damnatum; e vers. Gazae addit mBas. Sch. sed in syll. uncis inclusum; om. UP2 Ald. Codicibus invitis recipere non ausus sum. — Ceterum patet quae sequuntur sensu non cohaerere cum proximis, quamobrem post *σέλινον* lacuna statuenda est. Schn. verba *ἐπεὶ — ἀλλάττεται* hoc loco non apta esse animadvertit sed cetera praeteriit.

ἔχοντα] *ἔχουσι* et mox *εὐοδίαν* St.

5. *τῶν ἐν — Δέλτα*] *τῶν ἐλεφάντων καὶ μέμφ κατωτέρω δὲ τοῦ δέλτα* P2.

Μέμφει] *Μέμφι* U.

Γορτυναίᾳ] *γορτηναία* P.

πηγῇ] corr. H. St. Sch.; *σκηνῇ* UMV Ald.; *χηνῇ* P2; *κρηνῇ* mBas.; *apud fontem quendam* G.

φυλλοβολεῖ] *φυλλοβολλεῖ* U.

ὑπὸ] de corr. Hemsterh. ad Lucian. D. mar. p. 393. Sch.; *ἐπὶ* Ald. Edd.; *ἐπὶ ταύτης* P2; *ὑπὸ ταύτης* St.

ἐν δὲ Συβάρει δρῦς ἐστιν εὐσύνοπτος ἐκ τῆς πόλεως ἣ οὐ φυλλοβολεῖ· φασὶ δὲ οὐ βλαστάνειν αὐτὴν ἅμα ταῖς ἄλλαις ἀλλὰ μετὰ κύνα. λέγεται δὲ καὶ ἐν
6. Κύπρῳ πλάτανος εἶναι τοιαύτη. φυλλοβολεῖ δὲ πάντα τοῦ μετοπώρου καὶ μετὰ τὸ μετόπωρον πλὴν τὸ μὲν θᾶττον τὸ δὲ βραδύτερον ὥστε καὶ τοῦ χειμῶνος ἐπιλαμβάνειν. οὐκ ἀνάλογοι δὲ αἱ φυλλοβολίαι ταῖς βλαστήσεσιν, ὥστε τὰ πρότερον βλαστήσαντα πρότερον φυλλοβολεῖν, ἀλλ᾽ ἔνια πρωϊβλαστεῖ μὲν οὐδὲν δὲ προτερεῖ τῶν ἄλλων ἀλλά τινων καὶ ὑστερεῖ καθάπερ ἡ ἀμυγδαλῆ.
7. τὰ δὲ ὀψιβλαστεῖ μὲν οὐδὲν δὲ ὡς εἰπεῖν ὑστερεῖ τῶν ἄλλων ὥσπερ ἡ συκάμινος.— δοκεῖ δὲ καὶ ἡ χώρα συμβάλλεσθαι καὶ ὁ τόπος ὁ ἔνικμος πρὸς τὸ διαμένειν. τὰ γὰρ ἐν τοῖς ξηροῖς καὶ ὅλως λεπτογείοις πρότερα φυλλοβολεῖ καὶ τὰ πρεσβύτερα δὲ τῶν νέων. ἔνια δὲ καὶ πρὸ τοῦ πεπᾶναι τὸν καρπὸν ἀποβάλλει τὰ φύλλα καθάπερ αἱ ὄψιαι συκαῖ καὶ ἀχράδες. τῶν δ᾽ ἀειφύλλων ἡ ἀποβολὴ καὶ ἡ αὔανσις κατὰ μέρος· οὐ γὰρ δὴ ταὐτὰ αἰεὶ διαμένει ἀλλὰ τὰ μὲν ἐπιβλαστάνει τὰ δ᾽ ἀφαυαίνεται. τοῦτο δὲ περὶ τροπὰς μάλιστα γίνεται θερινάς. εἰ δέ τινων καὶ μετ᾽ ἀρκτοῦρον ἢ καὶ κατ᾽ ἄλλην ὥραν ἐπισκεπτέον. καὶ τὰ μὲν περὶ τὴν φυλλοβολίαν οὕτως ἔχει.

16 H. 13 St. CAP. X. Τὰ δὲ φύλλα τῶν μὲν ἄλλων δένδρων ὅμοια πάντων αὐτὰ ἑαυτοῖς, τῆς δὲ λεύκης καὶ τοῦ κιττοῦ καὶ τοῦ καλουμένου κρότωνος ἀνόμοια καὶ ἑτεροσχήμονα· τὰ μὲν γὰρ νέα περιφερῆ τὰ δὲ παλαιότερα γωνοειδῆ καὶ εἰς

δρῦς] *δρυς* U.
αὐτὴν] P2 Ald. Edd. o.; *αὐτόν* UMV.
6. *βραδύτερον*] *βραδὺ* H.
φυλλοβολίαι] *φυλλοβολαὶ* P2.
πρότερον φ.] U m P H. St.; *καὶ πρότερον φ.* Sch.; *πρότερον* om. P Ald.
πρωϊβλαστεῖ] U Sch.syll.; *πρωϊ βλαστάνει* Ald. Edd. o.; *προβλάστεῖ* P2.
ἄλλων] *τῷ φυλλοβολεῖν* i. u. addit St.
ἀλλά τινων] sic. Sch. nescio an cum M, quos copulam omittere dicit. Ald. Edd.: *ἀλλὰ καί τινων*.
ὑστερεῖ τῶν] corr. H. St. Sch.; *ὕστερον τῶν* UMVP Ald.; *ὑστερεῖ δὲ φυλλορροεῖν καθάπερ ἀμυγδαλῆ* P2.
ἀμυγδαλῆ] U P2 Sch.; *ἀμυγδάλη* Ald. Edd. Cf. Thom. M. ed. Bernard p. 41. ibique intpp. Vide Amati ad C. pl. 1, 3, 2.
7. *δὲ καὶ ἡ*] P2 Ald. H. St.; *καὶ* om. M G. Sch. — Deinceps *συμβάλεσθαι* P2.
πρότερα] *πρότερον* P3.
πεπᾶναι] *πεπάναι* U; *πεπάναι* Ald. Edd. o.
ὄψιαι] UP Sch.syll.; *ὄψιμαι* Ald. H. St.; *ὄψιμοι* Sch. cont.
ἀειφύλλων] *ἀφύλλων* cum Cam. Heins.
αὔανσις] Sch.syll.; *ἄανσις* U; *ἄνθησις* Ald. Edd.; *βλάστησις* e conj. Bodaei Sch. cont.
ταὐτὰ] corr. Sch.; *ταῦτα* Ald. Edd.
αἰεὶ] Ald. Sch.; *ἀεὶ* H. St.
ἀφαυαίνεται] *ἀφαυαίνεται* U.
καὶ κατ᾽ ἄλλην ὥραν] H. St. Sch.; *καὶ κατ᾽ ἄλλην χώραν* U Gaza; *καὶ κατ᾽ ἄλλων χώραν* M1 Ald.; *καὶ δὲ κατ᾽ ἄλλων χώραν* M2; *δὲ καὶ κατ᾽ ἄλλων χώραν* V.

CAP. X.

κιττοῦ] P2 Ald. H. Sch.; *κίστου* St. Vitium hic sedere patet, cum foliorum mutatio in *hedera* contra habeat ac in *populo* et *ricino*. Atque verba *μεταβάλλει γὰρ καὶ οὗτος* clare monstrant antea hederam non fuisse commemoratam. Nescio an *λεύκης καὶ τοῦ κικίου καλουμένου κρότωνος* aut *λεύκης καὶ τοῦ κικίου τοῦ καὶ καλουμένου κρότωνος* scribendum sit. Galen. Lex. Hipp. *κρότονος ῥίζα τοῦτο οἱ Αἰγύπτιοι κίκι ὀνομάζουσι* ed. Bas., ubi ed. H. Stephani *κρότωνος* et *κίκιον* habet. Cf. Diosc. 4, 164.
γωνοειδῆ] P Bas. Cam. H. St.; *γονοειδῆ* P2; *γωνοειδεῖ* Ald.; *γωνιοειδῆ* Sch. Hoc est apud Dioscor. 4, 61, sed 2, 210 *γωνιώδη* quam formam dant Thucyd. 8, 104. Plut. Mor. p. 966. Eustath. p. 1082, 26. Codices Theophrasti jubent *γωνοειδής* scribere, quam U cum MVP Ald. H. 3, 18, 7 et 3, 13, 5, cum Ald. bis C. 6, 1, 6 et tertio loco *κωνοειδῆ* scriptam, atque solus C. 6, 10, 3 habet. Congruum *ἀγκωνοειδής* apud Eust. 1, 1.

τοῦτο ἡ μετάστασις πάντων. τοῦ δὲ κιττοῦ ἀνάπαλιν νέου μὲν ὄντος ἐγγωνι-
ώτερα πρεσβυτέρου δὲ περιφερέστερα· μεταβάλλει γὰρ καὶ οὗτος. ἴδιον δὲ
καὶ τὸ τῇ ἐλάᾳ καὶ τῇ φιλύρᾳ καὶ τῇ πτελέᾳ καὶ τῇ λεύκῃ συμβαῖνον· στρέφειν
γὰρ δοκοῦσιν τὰ ὕπτια μετὰ τροπὰς θερινὰς καὶ τούτῳ γνωρίζουσιν ὅτι γεγέ-
νηνται τροπαί. πάντα δὲ τὰ φύλλα διαφέρει κατὰ τὰ ὕπτια καὶ τὰ πρανῆ. καὶ 2.
τῶν μὲν ἄλλων τὰ ὕπτια ποιωδέστερα καὶ λειότερα· τὰς γὰρ ἶνας καὶ τὰς φλέ-
βας ἐν τοῖς πρανέσιν ἔχουσιν ὥςπερ ἡ χείρ· τῆς δ' ἐλάας λευκότερα καὶ ἧττον
λεῖα. λεῖα δὲ καὶ τὰ τοῦ κιττοῦ. πάντα δὴ ἢ τά γε πλεῖστα ἐκφανῆ ἔχει τὰ
ὕπτια καὶ ταῦτα γίνεται τῷ ἡλίῳ φανερά. καὶ στρέφεται τὰ πολλὰ πρὸς τὸν
ἥλιον· δι' ὃ καὶ οὐ ῥᾴδιον εἰπεῖν ὁπότερον πρὸς τῷ κλῶνι μᾶλλόν ἐστιν· ἡ μὲν
γὰρ ὑπτιότης μᾶλλον δοκεῖ ποιεῖν τὸ πρανὲς, ἡ δὲ φύσις οὐχ ἧττον βούλεται τὸ
ὕπτιον, ἄλλως τε καὶ ἡ ἀνάκλασις διὰ τὸν ἥλιον· ἴδοι δ' ἄν τις ὅσα πυκνὰ καὶ
κατ' ἄλληλα καθάπερ τὰ τῶν μυρρίνων. οἴονται δέ τινες καὶ τὴν τροφὴν τῷ ὑπτίῳ 3.
διὰ τοῦ πρανοῦς εἶναι, διὰ τὸ ἔνικμον ἀεὶ τοῦτο καὶ χνοῶδες εἶναι, οὐ καλῶς
λέγοντες. ἀλλὰ τοῦτο μὲν ἴσως συμβαίνει χωρὶς τῆς ἰδίας φύσεως καὶ διὰ
τὸ μὴ ὁμοίως ἡλιοῦσθαι, ἡ δὲ τροφὴ διὰ τῶν φλεβῶν ἢ ἰνῶν ὁμοίως ἀμφοτέ-
ροις· ἐκ θατέρου δ' εἰς θάτερον οὐκ εὔλογον μὴ ἔχουσι πόρους μηδὲ βάθος δι'

κιττοῦ] *κιστοῦ* U; *τοῦ δὲ κιττοῦ ἴδιον*, mediis omissis P2

οὗτος] *οὕτως* cum Cam. H. St.

καὶ τῇ φιλ.] P2, corr. Sch.; *καὶ τὸ τῇ φιλ.* Ald.

φιλύρᾳ] P2 H. St. Sch.; *φιλλύρᾳ* Ald.; *φιλύρρα* P.

συμβαῖνον] P2 Ald. Edd.; *ξυμβ.* M Sch.

στρέφειν] *τρέφειν* M; *θάλλειν*, marg. *στρέφειν*, P2.

2. *ὕπτια — πρανῆ*] Male haec interpretatum esse Plinium 16, 24 interpretes animadvertunt. Disputat de his praeter h. l. Schn. ad Arist. Anim. 2, 2, 6 et ad 4, 1, 7 Cur. sec. — *κατὰ τὰ* corr. St. Sch.; *καὶ τά τε* UMVP; *καὶ τὰ* Ald. H.

ποιωδέστερα] UP2; *πιωδέστερα* Ald.; *ποωδέστερα* mP Vo. H. St. Sch.

ἡ χεὶρ] *τὰ ἄρθρα* addit i. u. Sch., inductus a Plinio.

ἶνας] *ἵνας* UP2.

τῆς δ' ἐλάας] mP; *δ'* om. UP Ald.; *τῆς ἐλαίας δὲ* H. St. Sch.

λεῖα δὲ — κιττοῦ] Multum laboraverunt interpretes in hoc loco explicando. Sch. verba *λεῖα δὲ* ut spuria seclusit. Sed nescio an hic *hederae* mentio fieri potuerit; desidero vero vocem *ὕπτια* quam, quoniam e superioribus aegre repetitur, post *λευκότερα* i. u. inseruit St. Liceat profligare conjecturam, qua interpretum curae omnes levari possint: *ἧττον λεῖα ἐνίοτε καὶ τὰ ὕπτια.* Cf. Aristot. Mir. Ausc. c. 52 p. 103 edit. Beckm.

δὴ] *δὲ* P.

φανερά] Multas de his verbis dubitationes movens Sch. *θερμὰ* scribendum esse conjicit. Hic non offendo: *ἐκφανῆ* est *conspicua*, *τῷ ἡλίῳ φανερὰ* *solis radiis exposita*, quae l. l. Aristot. *τὰ ἔξω* sunt. — *γίνεται* superscripto *γ* inter *ι* et *ν* U.

ἀνάκλασις] *ἀνάκλυσις* M; *reflexio* G.

κατ' ἄλληλα] Sch.; *κατάλληλα* Ald. Edd.

τὰ τῶν] St. Sch.; *ἡ τῶν* Ald. H.

μυρρίνων] Bas. H. St. Sch.; *μιρρίνων* Ald. Cam.

3. *τροφὴν*] mBas. Havn. 1. H. Sch.; *στροφὴν* UMV Ald. St.; *alimentum* G.

ἡλιοῦσθαι] U; de conjectura invenerat Sch.; *ἀλλοιοῦσθαι* Ald. Edd. o.; *alterantur* G.

τροφὴ] mBas. H. Sch.; *στροφὴ* Ald. St.

ἐκ θατέρου δ' εἰς] sic correxit Sch. „praeeunte Gazae versione.“ Sed G. *ex altera enim ad alteram deferri nulla ratio est.* *δὲ ἐκ θατέρου εἰς* Ald. Edd. scilicet puncto post *ἰνῶν* posito. Forsan *ἐκ δὲ θ. εἰς θ.* praestat.

ἔχουσι] Cam. corr. Scalig. H. St. Sch.; *ἔχοντι* P Ald.; *ἔχοντα* conj. Sch. in Comm.

μηδὲ] *μὴ δὲ* Ald. Cam.

βάθος δι' ὧν] Sch. syll.; *βάθος διῶν* U. Idem conj. invenerat Coraes, interpretatus *δι' ὧν διαβήσεται ἡ τροφή;* *β. διϊών* Ald.; *β. διϊόν* corr. Scalig. H. St.; *β. διϊέν* Sch. cont.; *β. διϊέναι* conj. idem in Comm. Interpretationem a Corae propositam nec ratio grammatica nec usus Theophrasti commendat. Interpretes haerere debebant in voce *βάθος* quae commode explicari nequit.

4. ὢν· ἀλλὰ περὶ μὲν τροφῆς διὰ τίνων ἕτερος λόγος. διαφέρουσι δὲ καὶ τὰ φύλλα πλείοσι διαφοραῖς· τὰ μὲν γάρ ἐστι πλατύφυλλα καθάπερ ἄμπελος συκῆ πλάτανος, τὰ δὲ στενόφυλλα καθάπερ ἐλάα ῥόα μύρρινος· τὰ δ' ὥσπερ ἀκανθόφυλλα καθάπερ πεύκη πίτυς κέδρος· τὰ δ' οἷον σαρκόφυλλα· τοῦτο δ' ὅτι σαρκῶδες ἔχουσι τὸ φύλλον οἷον κυπάριττος μυρίκη μηλέα, τῶν δὲ φρυγανικῶν κνέωρος στοιβὴ καὶ τῶν ποιωδῶν ἀείζωον πόλιον· [τοῦτο δὲ καὶ πρὸς τοὺς σῆτας τοὺς ἐν τοῖς ἱματίοις ἀγαθόν·] τὰ γὰρ αὖ τῶν τευτλίων ἢ ῥαφάνων ἄλλον τρόπον σαρκώδη καὶ τὰ τῶν πηγανίων καλουμένων· ἐν πλάτει γὰρ καὶ οὐκ ἐν στρογγυλότητι τὸ σαρκῶδες. καὶ τῶν θαμνωδῶν δὲ ἡ μυρίκη σαρκῶδες τὸ
5. φύλλον ἔχει. ἔνια δὲ καὶ καλαμόφυλλα καθάπερ ὁ φοῖνιξ καὶ ὁ κόϊξ καὶ ὅσα τοιαῦτα· ταῦτα δὲ ὡς καθ' ὅλου εἰπεῖν γωνιόφυλλα· καὶ γὰρ ὁ κάλαμος καὶ ὁ κύπειρος καὶ ὁ βούτομος καὶ τἆλλα δὲ τῶν λιμνωδῶν τοιαῦτα· πάντα δὲ ὥσπερ ἐκ δυοῖν σύνθετα καὶ τὸ μέσον οἷον τρόπις, οὗ ἐν τοῖς ἄλλοις μέγας πόρος ὁ μέσος. διαφέρουσι δὲ καὶ τοῖς σχήμασι· τὰ μὲν γὰρ περιφερῆ καθάπερ τὰ τῆς ἀπίου τὰ δὲ προμηκέστερα καθάπερ τὰ τῆς μηλέας· τὰ δ' εἰς ὀξὺ προήκοντα καὶ παρακανθίζοντα καθάπερ τὰ τοῦ μίλακος. καὶ ταῦτα μὲν ἄσχιστα·

τίνων] *τίνος* G.

4. *καὶ τὰ*] *κατὰ τὰ* Sch.

ῥόα] U Sch.; *ῥοιὰ* P2 Ald. H. St. — *μύρινος* P2.

ἀκανθόφυλλα] dedi de conj.; *σπανόφυλλα* UM Ald.; *ἀνόφυλλα* P2; *rara* G.; *σπαθόφυλλα* e conj. Dalecampii H. St. Sch., quo vocabulo nescio an minus aptum foliis acerosis inveniri possit.

ἔχουσι] *ἔχουσιν* Sch. Post h. v. *ἐν στρογγυλότητι* i. u. addidit Sch. Plura autem ac gravia hanc paragraphum occupaverunt vitia, quae Sch. diligenter exposuit. Brevius G.: *scilicet quia pulpa constant.* Videtur *ὅτι στρογγύλον ἔχουσι* scribendum esse.

μηλέα] Damnavit Palmer. Ex. p. 583, neque Plin. 16, 24 interpretatus est. Quamobrem Sch.syll. seclusam voluit. Vitiosum esse apparet. *uallo* (l. *malo*) G. — *μηρίκη* Cam.

κνέωρος] *κνύωρος* M.

ποιωδῶν] *ποωδῶν* P2 Ald. Edd. o.

ἀγαθόν] *τοῦτο δὲ πρὸς τοὺς ἐν τοῖς ἱματίοις σῆτας ἀγαθόν* P2. Seclusi haec verba ut spuria, e glossa marginis illata.

τευτλίων] *τευτλοίων* P2.

καὶ τῶν — ἔχει] Quod iterum hic *μυρίκη*, eaque inter *θαμνώδη* nominatur quae supra inter arbores jam proposita erat, ac quod exemplum hoc e fruticum genere ut in appendice, hoc est praeter ordinem, appositum est: haec satis arguunt vitium loci. Dalec. conj. *ἐρείκη*. P dat *μυρρίκη*.

5. *καθ' ὅλου*] U; *καθόλου* Ald. Edd. o.

γωνιόφυλλα] P H. St. Sch.; *γωννόφυλλα* Ald. Cam.; *γοννόφ.* Bas.

ὁ κυπ.] corr. Sch.; *ἡ κυπ.* Ald. Edd.

βούτομος] H. St. Sch.; *βουτόμος* Ald.

τἆλλα] U Sch.syll.; *τ' ἄλλα* Ald. Edd.; *τὰ ἄλλα* Sch.cont. — Sch. *δὲ* ut spurium seclusit.

δυοῖν] UM; *δυεῖν* Ald. Edd. o. Grammaticorum praecepta vide apud Schneider ad Plat. Civit. V. p. 470 B. — Mox *τρόποις* Cam.

οὗ ἐν] dedi de conj.; *ὅθεν* Ald. H. Sch.; *ἐνδόθεν δὲ* e Dalec. conj. St.; *unde* G.

μηλέας] Cum Dalec. RConst. et Bod. malunt *μελίας*.

παρακανθίζοντα] Sch. de conj.; *παραγωνίζοντα* UMV Ald. Edd.; *παραγονύζοντα* Bas.

τὰ] M Ald. Edd. o.; *καὶ τὰ* U; *καὶ* V.

μίλακος] M; *μίλακος* super *μ* scripto *σ* U; *σμίλακος* PV Ald. Edd. o. Mox *μίλακος* U; 3, 18, 11 omnes ut videtur *ἡ δὲ σμίλαξ*; 6, 8, 3 *μίλακος* U, *μάλακος* Ald.; C. 1, 17, 8 *μίλαξ* superscripto *σ* U, *μίλαξ* M. Ubi arbor nominatur, *πρίνῳ* similis, 3, 16, 2 omnes *σμίλαξ* habent. Equidem hac in re quoque codices sequendos ratus ceteris locis *μῖλαξ* sed 3, 18, 11 et 7, 8, 1 *σμῖλαξ* edidi, quanquam ibi quoque *μῖλαξ* scribi malim. Nam in Dioscor. 4, 144 et 145, ubi Sprengel nulla commemorata varietate *σμίλαξ* dedit, *μίλαξ* scriptum esse in codice regio (videtur esse Parisiensis 2130 a Montfaucon Palaeogr. gr. p. 256 descriptus) docet Salmas. Ex.

τὰ δὲ σχιστὰ καὶ οἷον πριονώδη καθάπερ τὰ τῆς ἐλάτης καὶ τὰ τῆς πτερίδος·
τρόπον δέ τινα σχιστὰ καὶ τὰ τῆς ἀμπέλου, καὶ τὰ τῆς συκῆς δὲ ὥςπερ ἂν εἴποι τις
κορωνοποδώδη. ἔνια δὲ καὶ ἐντομὰς ἔχοντα καθάπερ τὰ τῆς πτελέας καὶ τὰ τῆς 6.
ἡρακλεωτικῆς καὶ τὰ τῆς δρυός. τὰ δὲ καὶ παρακανθίζοντα καὶ ἐκ τοῦ ἄκρου καὶ ἐκ
τῶν πλαγίων οἷον τὰ τῆς πρίνου καὶ τὰ τῆς δρυὸς καὶ μίλακος καὶ βάτου καὶ
παλιούρου καὶ τὰ τῶν ἄλλων. ἀκανθῶδες δὲ ἐκ τῶν ἄκρων καὶ τὸ τῆς πεύκης
καὶ πίτυος καὶ ἐλάτης ἔτι δὲ κέδρου καὶ κεδρίας. φυλλάκανθον δὲ ὅλως ἐν μὲν
τοῖς δένδροις οὐκ ἔστιν οὐδὲν ὧν ἡμεῖς ἴσμεν ἐν δὲ τοῖς ἄλλοις ὑλήμασίν ἐστιν
οἷον ἥ τε ἄκορνα καὶ ἡ δρυπὶς καὶ ὁ ἄκανος καὶ σχεδὸν ἅπαν τὸ τῶν ἀκανθω-
δῶν γένος· ὥςπερ γὰρ φύλλον ἐστὶν ἡ ἄκανθα πᾶσιν· εἰ δὲ μὴ φύλλα τις ταῦτα
θήσει συμβαίνοι ἂν ὅλως ἄφυλλα εἶναι, ἐνίοις δὲ ἄκανθαν μὲν εἶναι φύλλον δὲ
ὅλως οὐκ ἔχειν καθάπερ ὁ ἀσφάραγος. πάλιν δ' ὅτι τὰ μὲν ἄμισχα καθάπερ 7.
τὰ τῆς σκίλλης καὶ τοῦ βολβοῦ τὰ δ' ἔχοντα μίσχον. καὶ τὰ μὲν μακρὸν οἷον ἡ
ἄμπελος καὶ ὁ κιττός, τὰ δὲ βραχὺν καὶ οἷον ἐμπεφυκότα καθάπερ ἐλάα καὶ
οὐχ ὥςπερ ἐπὶ τῆς πλατάνου καὶ ἀμπέλου προςηρτημένον. διαφορὰ δὲ καὶ τὸ
μὴ ἐκ τῶν αὐτῶν εἶναι τὴν πρόςφυσιν ἀλλὰ τοῖς μὲν πλείστοις ἐκ τῶν κλάδων
τοῖς δὲ καὶ ἐκ τῶν ἀκρεμόνων, τῆς δρυὸς δὲ καὶ ἐκ τοῦ στελέχους. τῶν δὲ λα-

p. 733; eandemque scripturam habent Galen. et Paul. Aegin. laudante Gorraeo apud H. Steph. Thes., nec non restituit C. E. Ch. Schneider Plat. Civ. II. 372 B. Cf. Eustath. p. 1822, 21.

καὶ ταῦτα μὲν ἄσχιστα] U; *καὶ τὰ μὲν εὔσχιστα* Ald. H. St.; *καὶ τὰ μὲν σχιστὰ* Sch.; *εὐθύσχιστα* conj. Dalec. et RConst.

τὰ δὲ σχιστὰ] haec verba addidi de conj. Intercidisse autem ea e verbis *τρόπον δέ τινα σχιστὰ καὶ* etc. intelligitur.

πτερίδος] H. St. Sch.; *πτέριδος* Ald.

συκῆς δὲ] UM Sch. syll.; *δὲ* om. Ald. Edd. o.

κορωνοποδώδη] ex emendatione Conr. Gesneri Hist. Corn. p. 315 (nisi quod *κορωνοποειδῆ* voluit) Sch.; nomen Gesneri tacens posuit eam in marg. et comm. Bodaeus; *σκολοπώδη* Ald. Edd.; *κολπώδη* conjecerat Dalecampius. Emendatio Gesneri firmatur locis a Schn. allatis Hippocr. Epidem. 6, 7. p. 1195. Plut. Mor. p. 301.

6. *ἡρακλεωτικῆς*] *καρύας* i. u. add. St.

καὶ τὰ τῆς] UMV Sch.; *τὰ* om. Ald. Edd.

παρακανθίζοντα] U; e conj. Palmerii Ex. p. 583 ac H. Steph. St. Sch.; *παρακαθίζοντα* Ald. H.; *considunt* G.

καὶ τὰ τῆς] U Sch. syll.; *καὶ* om. Ald. Edd. o.

δρυὸς] *φελλοδρυὸς* e conj. Bodaei St.

μίλακος] U; *σμίλακος* Ald. Edd. o. E Med. nihil adnotatum.

καὶ τὰ τῶν] Nescio an *καί τινων* scribendum sit; certe articulus haud ferri potest.

καὶ τὸ] M1 et M2 a sec. m., Sch.; *κατὰ τὸ* U Ald. H.; — *ἄλλων· τὰ δι'* (sic) *ἀκανθώδη ἐκ τῶν ἄκρων καθὰ τὰ τῆς π.* St.

κεδρίας] *cedriae* G.; *κεδρίδος* conj. Dalecamp. quod probari potest. *ἀγρίας* Plinium legisse suspicatur RConst.

ἄκορνα] *ἄκορλα* P2.

ἄκανος] P2 Ald. G. Edd.; *ἄκανθος* Bas.

ἀκανθωδῶν] *ἀκανθῶν* P2. Vide ne *ἀκανωδῶν* scribendum sit. Cf. ad c. 13, 3.

ἡ ἀκ.] UMP Sch.; *ἡ* om. Ald. H. St. — Sic mutata dat P2 *ὥςπερ γὰρ φύλλον τὴν ἄκανθον ἔχουσιν.*

ἐνίοις δὲ] U Ald. H. St.; *ἐνίοις τε* Sch.; *ἐνίοις γὰρ* Scalig..

ἀσφάραγος] Sch. syll.; *ἀσπάραγος* Ald. H. St. Vide ad 6, 4, 1.

7. *σκίλλης*] Bas. H. St. Sch.; *σκύλλης* Ald. Cam.; *κίλλης* U. — Ceterum *ὅτι* quod Schneidero dubium fuit, aptum est a *διαφέρουσι* §. 5, quod verbum in omni hac disputatione animo obversatur.

ἐμπεφυκότα] *ἐμπεπηγότα* mBas.

ἐπὶ] dedi de conj.; *ἢ* Ald. H. Sch., quod quomodo intelligi debeat nemo dixit. Cf. c. 8, 1. St.: *ἐλαία οὐχ ὥςπερ τὰ τῆς πλ. ἢ τῆς ἀμπ. προςηρτημένα.*

καὶ ἀμπ.] U; *καὶ τῆς ἀμπ.* Ald. Edd. o.

τὸ] Ald. Edd.; *τῷ* Sch. corr.

κλάδων τοῖς δὲ καὶ ἐκ τῶν] Operae Bodaei haec verba omiserunt, cumque iis St.

χανωδῶν τοῖς πολλοῖς εὐθὺς ἐκ τῆς ῥίζης οἷον κρομύου σκόρδου κιχορίου, ἔτι δὲ ἀσφοδέλου σκίλλης βολβοῦ σισυριγχίου καὶ ὅλως τῶν βολβωδῶν· καὶ τούτων δὲ οὐχ ἡ πρώτη μόνον ἔκφυσις ἀλλὰ καὶ ὅλος ὁ καυλὸς ἄφυλλον. ἐνίων δ' ὅταν γένηται, φύλλα εἰκὸς οἷον θριδακίνης ὠκίμου σελίνου καὶ τῶν σιτηρῶν ὁμοίως. ἔχει δ' ἔνια τούτων καὶ τὸν καυλὸν εἶτ' ἀκανθίζοντα ὡς ἡ θριδακίνη καὶ τὰ φυλλάκανθα πάντα καὶ τῶν θαμνωδῶν δὲ καὶ ἔτι μᾶλλον οἷον βάτος
8. παλίουρος. κοινὴ δὲ διαφορὰ πάντων ὁμοίως δένδρων καὶ τῶν ἄλλων ὅτι τὰ μὲν πολύφυλλα τὰ δ' ὀλιγόφυλλα. ὡς δ' ἐπὶ τὸ πᾶν τὰ πολύφυλλα ταξίφυλλα καθάπερ μύρρινος, τὰ δ' ἄτακτα καὶ ὡς ἔτυχε καθάπερ σχεδὸν τὰ πλεῖστα τῶν ἄλλων ἦν. ἴδιον δὲ ἐπὶ τῶν λαχανωδῶν οἷον κρομύου γητείου τὸ κοιλόφυλλον. ἁπλῶς δ' αἱ διαφοραὶ τῶν φύλλων ἢ μεγέθει ἢ πλήθει ἢ σχήματι ἢ πλατύτητι ἢ κοιλότητι ἢ στενότητι ἢ τραχύτητι ἢ λειότητι καὶ τῷ παρακανθίζειν ἢ μή· ἔτι δὲ κατὰ τὴν πρόςφυσιν ὅθεν ἢ δι' οὗ· τὸ μὲν ὅθεν ἀπὸ ῥίζης ἢ κλάδου ἢ

κρομύου] *κρομμύου* Ald. Edd. o.

σκόρδου] Ald.; *κόρδου* scripto *σ* super *κ* U; *σκορόδου* H. St. Sch. Cf. ad c. 6, 9.

κιχορίου] U; *κιχωρίου* Ald. Edd. o.; *intubo erratico* G. Per *o* scriptum est hoc vocabulum et quae ab eo descendunt in Urb. tantum non omnibus locis, quamobrem sic ubique exhibui. Eandem praebent Nicand. Alexiph. v. 429 et *κιχόρεια* Jul. Poll. 6, 9.

σκίλλης] *σκύλλης* Ald. Cam.

βολβοῦ σισυριγχίου] H. Sch.; *βολβοῦ ἰσυριγχίου* U Ald.; *βολβοῦς ἰσυριγχίου* M; *β. σιχυριγχίου* St.; *isirinchio* G.

ὅλος ὁ καυλὸς] *ὅλως ὁ κα*[υ]*λος* U.

ἄφυλλον] *ἄφυλλος* St.

ἐνίων—εἰκὸς] *ἐπ' ἐνίων δ' ἐπιγίνεται φύλλα εἰκὸς* St. — Scaliger locum mutilum esse censet; recte. Sagaciter haec verba interpretatus est Sch. ita *ἐνίων δὲ ὅταν γένηται ὁ καυλὸς φύλλα γίγνεσθαι* (vel *ἐπιγίγνεσθαι*) *εἰκός ἐστι*, *in quibusdam ubi caulis enatus est, folia adnasci consentaneum est.* Sed haec tam breviter dici potuisse non mihi persuadeo, neque *εἰκός* satis recte habet.

ὠκίμου] Ald. Sch.; *ὠκύμου* H. St.

καυλὸν εἶτ'] Ald. sed puncto interposito; *καυλὸν πρῶτον μὲν λεῖον εἶτα δὲ* conj. Scalig. secutus Gazam: *caulem primo mitem post horridulum spinis gerunt*, unde *καυλὸν λεῖον πρῶτον εἶτ'* scripserunt H. St. Sch. Sed id ipsum quod adjecerunt voce *εἶτα* exprimitur, quae valet *deinde* i. e. *postquam cauli in altum enato folia adnata sunt.*

φυλλάκανθα] corr. Sch. syll.; *φύλλα ἀκανθώδη* UMV Ald.; *ἀκανθώδη* H. St.; *folia spinosa* G.

θαμνωδῶν δὲ καὶ ἔτι μᾶλλον] UV; *θ. καὶ ἔτι δὲ μ.* M Ald.; *θ. τινα καὶ ἔτι δὲ μ.* H. St. Sch. qui *δὲ* seclusit; *atque etiam magis in fruticum genere* G.

μᾶλλον] *καὶ τὰ ἀκανθώδη* de suo add. St.

8. *καὶ τῶν ἀ.*] *ἦν τῶν ἀ.* U, sed dubium an *ἦν* pro *καὶ* sit a correctore.

ἐπὶ τὸ πᾶν] Ald.; *ἐπιτοπὰν* M.

τὰ πολύφυλλα ταξίφυλλα] dedi e conj.; *τὰ πλατύφυλλα ταξίφυλλα* UVP Sch. syll.; *τὰ πλατύφυλλα τὰ ξίφυλλα* M; *τὰ πλατύφυλλα τὰ ὀξύφυλλα* Ald.; *quod alia multis foliis alia paucis constant et alia latis alia angustis: et alia ordinatis ut myrtus* G., quorum nonnulla de suo supplevisse videtur. Unde *τὰ πλατύφυλλα τὰ δὲ στενόφυλλα, τὰ δ' ὀξύφυλλα, τὰ δὲ εὔτακτα καθ.* H. St.; *τὰ μὲν πλατύφυλλα τὰ δ' οξύφυλλα τὰ μὲν εὔτακτα καθ.* Sch. cont. De latitudine folii hic sermo esse nequit. Folia vero densa plerumque certo ordine disposita esse si Th. dixit, verum est atque proximis commode junctum. Ridicule Spr. *so sind im Ganzen die Blätter in gewisser Ordnung gestellt, wie bei der Myrte, bei andern ohne Ordnung.*

τῶν ἄλλων ἦν] *τ. ἄ. ἐστὶ* St. „Quid illud *ἦν* in postremo additum sibi vult? Latet ulcus.“ Sch. Quae sunt *τὰ ἄλλα*? Certe soli *myrto* non opponi possunt *τὰ ἄλλα*. Igitur apparet in *ἄλλων ἦν* vitium sedere, eorumque verborum loco fuisse vocabulum quo genus aliquod plantarum indicaretur. Nescio an verum viderim si pro *ἄλλων ἦν* scribendum esse *ποιωδῶν* existimem.

δ'] om. St.

ἢ κοιλ. ἢ στεν.] ordine inverso G.

καυλοῦ ἢ ἀκρεμόνος· τὸ δὲ δι' οὗ ἢ διὰ μίσχου ἢ δι' αὐτοῦ καὶ εἰ δὴ πολλὰ ἐκ
τοῦ αὐτοῦ. καὶ ἔνια καρποφόρα, μεταξὺ περιειληφότα τὸν καρπὸν ὥςπερ ἡ
ἀλεξανδρεία δάφνη ἐπιφυλλόκαρπος. αἱ μὲν οὖν διαφοραὶ τῶν φύλλων κοινο-
τέρως πᾶσαι εἴρηνται καὶ σχεδόν εἰσιν ἐν τούτοις. σύγκειται δὲ τὰ μὲν ἐξ
ἰνὸς καὶ φλοιοῦ καὶ σαρκὸς οἷον τὰ τῆς συκῆς καὶ τῆς ἀμπέλου, τὰ δὲ ὥςπερ ἐξ 9. 17 H. 14 St.
ἰνὸς μόνον οἷον τοῦ καλάμου καὶ σίτου. τὸ δὲ ὑγρὸν ἁπάντων κοινόν· ἅπασι
γὰρ ἐνυπάρχει καὶ τούτοις καὶ τοῖς ἄλλοις τοῖς ἐπετείοις μίσχος ἄνθος καρ-
πὸς εἴ τι ἄλλο· μᾶλλον δὲ καὶ τοῖς μὴ ἐπετείοις· οὐδὲν γὰρ ἄνευ τούτου. δο-
κεῖ δὲ καὶ τῶν μίσχων τὰ μὲν ἐξ ἰνῶν μόνον συγκεῖσθαι καθάπερ τὰ τοῦ σίτου
καὶ τοῦ καλάμου, τὰ δ' ἐκ τῶν αὐτῶν ὥςπερ οἱ καυλοί. τῶν δ' ἀνθῶν τὰ μὲν 10.
ἐκ φλοιοῦ καὶ φλεβὸς καὶ σαρκὸς, τὰ δ' ἐκ σαρκὸς μόνον οἷον τὰ ἐν μέσῳ τῶν
ἄρων. ὁμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν καρπῶν· οἱ μὲν γὰρ ἐκ σαρκὸς καὶ ἰνὸς, οἱ δὲ
ἐκ σαρκὸς μόνον, οἱ δὲ καὶ ἐκ δέρματος σύγκεινται· τὸ δὲ ὑγρὸν ἀκολουθεῖ

ἀκρεμόνος] *ἀκρέμόνος* U; *ἀκρέμονος* Ald. Edd. o.

τὸ δὲ] Ald. Edd. o.; *τό τε* U.

αὐτοῦ] Ald. recte; *αὑτοῦ* H. St. Sch.; *αὐτῶν* corr. Scaliger, probat Sch.

καὶ εἰ δὴ πολλὰ ἐκ τοῦ αὐτοῦ] dedi lenissima mutatione *εἰ δὴ* pro *εἴδη* scripto, ut UMV Ald. habent; *καὶ εἴδη πολλὰ ἐξ αὐτοῦ* H. St.; *καὶ ἔτι πολλὰ ἐκ τοῦ αὐτοῦ* Sch.; *cujus etiam generis complura spectantur* G. Ceterum *παλλὰ* Ald. Quid dici debuerit acute perspexit Sch., qui ad *τοῦ αὐτοῦ* subintelligendum *τοῦ μίσχου* et de foliis ternatis quinatis pinnatis sermonem esse docuit.

κοινοτέρως] UMV Ald.; *κοινωτέρως* H. St.; *κοινότεραι* de suo dedit Sch., comparativi adverbii impatiens.

9. *οἷον τὰ*] *τὰ* om. H. St.

τῆς ἀμπ.] U Sch.syll.; *τῆς* om. P2 Ald. Edd. o.

οἷον τοῦ] *τὰ* i. u. inserunt. St. Sch.

ἁπάντων] P2; *πάντων* Ald. Edd. o.

ἄλλοις τοῖς] Ald. Edd. o.; *τοῖς* om. P2.

ἐπετείοις, μίσχος] UMV Ald.; *ἐπετείοις ὥς ἐστι μίσχος* H. soloece; *ἐπ. μέρεσι· ὡς ἔτι μ.* St.; *ἐπετείοις οἷον μ.* Schn.; *annuis ceu pediculo.* Scaliger malebat Dativos *μίσχῳ* etc. Verum esse quod libri dant non dixerim, sed si quid supplerem *οἷα* non *οἷον* scriberem.

καρπὸς εἴ τι] UMV Ald.; *καρπὸς καὶ εἴ τι* H. St. Sch.

μᾶλλον δὲ καὶ τοῖς μὴ ἐπ.] Ald. Edd. o.; *vel potius et his quae minus annua sunt* G. Sch. conjicit *καὶ μᾶλλον δὲ τοῖς ἐπετείοις,* quia verum non sit partes perennes magis abundare humore quam annuas. Sed ut hoc concedamus facilius corrigeretur *μᾶλλον δὲ ἢ τοῖς μὴ ἐπετείοις.* At vide ne Th. locutus sit de ramulis novellis — iique sunt *haud annui* — vel alburno, vel radicibus illis quas capitatas vocat, quae partes sunt inprimis plenae humoris. Verba *οὐδὲν γὰρ ἄνευ τούτου* ab hoc loco aliena atque post *τὸ δὲ ὑγρὸν — καὶ τούτοις* inserenda esse Sch. arbitratur. Possunt vero loco suo teneri, si ad totam periodum — inde a verbis *τὸ δὲ ὑγρὸν πάντων κοινόν* — referuntur.

μίσχων τὰ] corr. St.; *μ. τὸ* Ald. H. Sch. Singularis significat *pedunculi pars;* sed sententia flagitat *pedunculorum alii,* atque sic habet G. Scalig. conj. *ἀμίσχων*, pessime.

μόνον] U, de conj. Sch.; *μόνων* P2 Ald. H. St.; om. M.

ὥςπερ] UMVP2 Ald.; *ὧνπερ* de conj. Scalig. H. St. Sch. Cf. Plat. Phaed. p. 86 A. ubi Stallbaum laudavit locos scriptorum et grammaticorum.

10. *τὰ μὲν*] U; *τὸ μὲν* Ald. Edd. o.; *florum alii* G.

τὰ δ' ἐκ σαρκὸς] mBas. Schn. (qui *τὸ*), St. (qui *ἐξ*); om. UMVP2 Ald. „Omissionis causam repetita vox *σαρκὸς* habet" Sch. *Florum alii ex cortice et vena et carne, alii ex carne tantum* G.

ἄρων] dedi de conj.; *αἰρῶν* UP2 Ald. H. St.; *ut quae inter lolia nascuntur* G. Sch. substituit *ἀνθῶν*, quod non satis considerate fecit. Debebat enim tum Th. *αὐτῶν* scribere, vel sufficiebant verba *τὰ ἐν μέσῳ.* Sed *οἷον* indigitat exemplum plantae; nullum vero nisi *ἄρων* aptum est. Cf. Bast. Comm. Pal. p. 705.

καρπῶν] mBas. Havn. 1. Vo. G. St. Sch.; *σαρκῶν* U Ald.; *σαρκῶν* P2.

οἱ μὲν] P2, corr. St. Sch.; *ὁ μὲν* Ald. H.

οἱ δὲ καὶ] *οἱ δὲ ἐκ σαρκὸς καὶ* St.

καὶ τούτοις. *ἐκ σαρκὸς μὲν καὶ ἰνὸς ὁ τῶν κοκκυμήλων καὶ σικύων, ἐξ ἰνὸς δὲ καὶ δέρματος ὁ τῶν συκαμίνων καὶ τῆς ῥόας. ἄλλοι δὲ κατ᾽ ἄλλον τρόπον μεμερισμένοι. πάντων δὲ ὡς εἰπεῖν τὸ μὲν ἔξω φλοιὸς τὸ δ᾽ ἐντὸς σὰρξ τῶν δὲ καὶ πυρήν.

18 H. 15 St. Cap. XI. Ἔσχατον δ᾽ ἐν ἅπασι τὸ σπέρμα. τοῦτο δὲ ἔχον ἐν ἑαυτῷ σύμφυτον ὑγρὸν καὶ θερμὸν ὧν ἐκλιπόντων ἄγονα καθάπερ τὰ ᾠά. καὶ τῶν μὲν εὐθὺ τὸ σπέρμα μετὰ τὸ περιέχον οἷον φοίνικος καρύου ἀμυγδάλης· πλείω δὲ τούτων τὰ ἐμπεριέχοντα ὡς τὰ τοῦ φοίνικος. τῶν δὲ μεταξὺ σὰρξ καὶ πυρὴν ὥςπερ ἐλάας καὶ κοκκυμηλέας καὶ ἑτέρων. ἔνια δὲ καὶ ἐν λοβῷ τὰ δ᾽ ἐν
2. ὑμένι τὰ δ᾽ ἐν ἀγγείῳ τὰ δὲ καὶ γυμνόσπερμα τελείως· ἐν λοβῷ μὲν οὐ μόνον τὰ ἐπέτεια καθάπερ τὰ χεδροπὰ καὶ ἕτερα πλείω τῶν ἀγρίων, ἀλλὰ καὶ τῶν δένδρων ἔνια καθάπερ ἥ τε κερωνία ἣν τινες καλοῦσι συκῆν αἰγυπτίαν καὶ ἡ κερκὶς καὶ ἡ κολοιτία περὶ Λιπάραν· ἐν ὑμένι δ᾽ ἔνια τῶν ἐπετείων ὥςπερ ὁ πυρὸς καὶ ὁ κέγχρος· ὡςαύτως δὲ καὶ ἐναγγειοσπέρματα καὶ γυμνοσπέρματα. ἐναγγειοσπέρματα μὲν οἷον ἥ τε μήκων καὶ ὅσα μηκωνικά· τὸ γὰρ σήσαμον

ὁ τῶν κ.] corr. St. Sch.; *τὸ τῶν κ.* Ald. H.; *τὸ τῶν ἐκκυμάλων* P2.

ἐξ ἰνὸς δὲ] P2; *ἐξ ὑγροῦ δὲ* Ald. Edd. o. Scripturam *ἰνὸς* videtur distinctio praemissa postulare.

ὁ τῶν σ.] corr. St. Sch.; *τὸ τῶν σ.* P2 Ald. H. — *συκαμύνων* Bas.

ῥόας] Sch.; *ῥοᾶς* Ald. H.; *ῥοιᾶς* St.; *καὶ τὸ τῆς ῥόας* P2.

πάντων δὲ] *π. μὲν* M2 a m. pr. Extrema capitis pars inde a §. 9 Schneidero huc non pertinere suoque loco mota excidisse videtur: importune enim addi post clausulam sollennem. Quod cum mihi persuasisset quaerenti ubi reponenda essent alius non inventus est locus praeter post *ἀλλὰ διαφόρως* cap. 2, § 7. Sed distant illa nimium, neque commode illis nec sine magna mutatione adaptari possunt. Vide autem ne loco hoc haec suo sint. Cum externas foliorum differentias exposuisset easque finem habere clausula indicasset, tanquam appendicis loco explicat, quae sint foliorum structurae internae differentiae, ac pergit easdem in partibus aliis, quae foliorum similes sunt, quales sint demonstrare.

Cap. XI.

συμφ. ὑ. κ. θερμὸν] UMVP2 Sch.; *ὑγρὸν κ. θ. σύμφυτον* Ald. Edd.

ἔχον] *ἔχει* mBodaei; *habet* G.

ἐκλιπόντων] UP2 Sch. syll.; *ἐκλειπόντων* Ald. Edd.

ᾠά] „*ᾠιοῖς* Urb. hic et fere ubique" Amati ad C. pl. 1, 7. 1. — *οὔρινα* add. H. St. Sch., invitis U et P2, e versione G., ubi est *urinum ovum* in edd. Bas. Par.; natum ex *utitū* ed. Tarv. Scilicet G. ū*titū* i. e. ventitium scripserat, quam vocem addidit de suo.

εὐθὺ] U; *εὐθὺς* Ald. Edd. o.

ἀμυγδάλης] Ald. Edd.; *ἀμυγδαλῆς* U Sch., sed Amati ad C. pl. 1, 3, 2 „*ἀμυγδάλης* U ubique, ita tamen ut postremae circumflexus ab alia manu sit additus." Hic *ἀμυγδάλης* scribendum, cum fructum nominari vox *κάρυον* ostendat.

2. *οὐ μον.*] corr. Sch.; *οὖν μον.* Ald. H. St.; om. G.

χεδροπὰ] Ald. H. St.; *χέδροπα* Sch.

ἣν τινες] corr. St. Sch.; *ἥντινα* Ald. H.; *quam — quidam appellant* G.

κερκὶς] UMV mBas. St. Sch.; *κικὶς* Ald. H.; *cercis* G.

κολοιτία] *κολούτεα* St. Eadem 3, 17, 2 *κολουτέα* audit, quod h. l. rescribere jubet Meurs. Theoph. p. 85. Vide ad l. l. G. hic *coloetis*, l. 3. *colutea* et *colycea* habet.

ὁ κέγχ.] U Sch. syll.; *ἡ κ.* Ald. Edd.

ἐναγγειοσπέρματα etc.] U Sch.; *ἐν ἀγγειοσπέρματα· γυμνοσπέρματα ἢ ἐν ἀγγειοσπέρματα* omissis etiam antea *δὲ καὶ* M1; *ἐν ἀγγειοσπέρματα· γυμνοσπέρματα ἢ ἐναγγειοσπέρματα* M2; etiam V ab initio *ἐν ἀγγειοσπέρματα; ἔνια ἀγγειοσπ. καὶ γύμνοσπέρματα· ἀγγειοσπ.* Ald. H. St.; *simili modo vasculo inclusa et nuda: in vasculo ut papaver* G.

μηκωνικά· τὸ γὰρ] dedi de conj.; *μήκωνι· κατὰ γὰρ* UMV Ald.; *μήκωνι ὅμοια· τὸ γὰρ* cum Scalig. H. Sch.; *μήκων καὶ ἡ σαμήκων, ἣν σήσαμον* P; *quaeque papaveri similia* G. Inepte St.: *μήκωνι ὅμοια· κατὰ γὰρ σήσαμον ἰδιώτερος.*

ἰδιωτέρως· γυμνοσπέρματα δὲ τῶν τε λαχάνων πολλὰ καθάπερ ἄνηθον κορίαννον ἄννησον κύμινον μάραθον καὶ ἕτερα πλείω. τῶν δὲ δένδρων οὐδὲν γυμ- 3.
νόσπερμον ἀλλ' ἢ σαρκὶ περιεχόμενον ἢ κελύφεσιν τὰ μὲν δερματικοῖς ὥςπερ ἡ βάλανος καὶ τὸ εὐβοϊκὸν, τὰ δὲ ξυλώδεσιν ὥςπερ ἡ ἀμυγδάλη καὶ τὸ κάρυον. οὐδὲν δὲ ἐναγγειόσπερμον, εἰ μή τις τὸν κῶνον ἀγγεῖον θήσει διὰ τὸ χωρίζεσθαι τῶν καρπῶν. αὐτὰ δὲ τὰ σπέρματα τῶν μὲν εὐθὺ σαρκώδη καθάπερ ὅσα καρυηρὰ καὶ βαλανηρά· τῶν δὲ ἐν πυρῆνι τὸ σαρκῶδες ἔχεται καθάπερ ἐλάας καὶ δαφνίδος καὶ ἄλλων· τῶν δ' ἐμπύρηνα μόνον ἢ πυρηνώδη γε καὶ ὥςπερ ξηρὰ καθάπερ τὰ κνηκώδη καὶ κεγχραμιδώδη καὶ πολλὰ τῶν λαχανηρῶν. ἐμφανέστατα δὲ τὰ τοῦ φοίνικος· οὐδὲ γὰρ κοιλότητα ἔχει τοῦτο οὐδεμίαν ἀλλ' ὅλον ἔξορρον· οὐ μὴν ἀλλ' ὑγρότης δή τις καὶ θερμότης ὑπάρχει δῆλον ὅτι καὶ τούτῳ καθάπερ εἴπομεν. διαφέρουσι δὲ καὶ τῷ τὰ μὲν ἀθρόα μετ' 4.
ἀλλήλων εἶναι, τὰ δὲ διεστῶτα καὶ στοιχηδὸν ὥςπερ τὰ τῆς κολοκύντης καὶ

ἰδιωτέρως] UMVP Bas. Sch.; *ὑδιωτέρως* Ald.; *ὑδιωτέρος* Cam.; *ἰδιώτερος* H. St.; *nam sesamae modus quidam peculiaris* G.

κορίαννον ἄννησον] corr. Sch.syll.; *κοριάννησον* UM Ald.; *κοράννησον* V; *κοριάννητον* H.; *κορίαννον* St.; *κορίαννον ἄνισον* mBod. Sch.cont.; *coriannisum* G.

μάραθον] U Sch.syll.; *μάραθρον* Ald. Edd. o. Formam atticam *μάραθον*, in U fere semper scriptam, in Syll. restituit Sch.

3. *ἢ κελύφεσιν*] de conj. Schneideri in Auct.; *ἡ δὲ κύμασιν τὰ μὲν δερματικοῖς ὥςπερ ἡ βάλανος καὶ τὸ εὐβοϊκὸν τὰ δὲ ξυλ.* U; *ἢ δέρμασιν· τὰ μὲν σπερματικοῖς — εὐοϊκόν —* Ald. et P, qui *εὐβοϊκὸν* habet; *σπερματικοῖς* etiam M e quibus praeterea nihil adnotatum; *ἢ δέρμασιν· τὰ μὲν δερματικοῖς — εὐβοϊκον —* H. St. quae e versione Gazae ducta sunt: *sed aut carne obducta aut cute aut crusta ceu glans et euboicum.* Gaza vocem *crusta* a Plinio 15, 28 S. 38 habere videtur, quo auctore dederat Sch.cont. *ἢ δέρμασιν· ἢ ὀστρακώδεσιν ἢ ξυλώδεσι τὰ μὲν σαρξὶν . . . . τὰ δὲ δέρμασιν ὥςπερ τὸ Εὐβοϊκὸν, τὰ δ' ὀστρακώδεσιν ὥςπερ ἡ βάλανος τὰ δὲ ξυλ.* Ipsum deinde hujus additamenti poenituit. Veritatem lectionis receptae confirmant C. pl. 4, 1, 3 *ἔτι δὲ τὰ μὲν ἐν κελύφεσι δερματικοις ἔνια δ' ἐν ξυλώδεσιν.*

ἀμυγδάλη] Ald. Edd.; *ἀμυγδαλῆ* Sch.

ἐναγγειόσπερμον] Ald.; *ἐναγγειόσπερμα* U; *ἐν ἀγγειόσπερμα* MV; *ἐναγγειοσπέρματον* Sch.; *ἀγγειόσπερμον* P; *γρ. ἐναγγειόσπερμον* mP.

τὸν κῶνον] *τῶν κώνων* superscripto *τὸ κῶνον* U.

εὐθὺ] UMV; *εὐθὺς* Ald. Edd. o.

ἔχεται] *ἔχει* mBod. *ἔχεται* non valet *adhaeret*, ut RConst. vult, sed *continetur.*

ἐλάας] U; *ἐλαίας* Ald. Edd. o.

ἐμπύρηνα μόνον ἢ πυρηνώδη γε] dedi e conj. Schn. Comm. facillima et unice vera; *ἢ πυρηνώδη γε* dat etiam P; *ἐν πυρῆνι μόνον ἢ πυρηνώδει γε* Ald. Edd. o.; *non desunt quibus in nucleo tantum vel nucleaceo et quasi retorrida constent* G. — Equidem retinui *γέ* a Sch. omissum.

κνηκώδη] *κνῆκώδη* U; *κνικώδη* Ald. Edd. o.

κεγχραμιδώδη] P Ald. Edd. o.; *κιγχραμ.* UMV; om. G.

ὅλον] *ὅσον* mBas. aut substitutum aut ante *ὅσον* additum vult.

ἔξορρον] de conj. dedit Sch., *totum sero repletum* i. e. *albuminosum;* nam embryo phoenicis minimus est. *ἔξορθον* P Ald. Edd.; *tota plena atque persolida sunt* G.

ὑγρότης] *ἡ ὑγρότης* V.

δή τις] Ald. Edd. o.; *δέ τις* UMVP.

4. *τὰ δὲ διεστῶτα*] Ald. Edd. o.; *δὲ* om. UM.

στοιχηδὸν] dedi de conj.; *σχεδὸν* Ald. Edd. o. *Differunt praeterea quod alia congesta atque promiscua: alia discreta atque distantia* G. Ad quae Scalig. „distantia ita ut inter cucurbitae semen et semen aliud intersit. *τὸ σχεδὸν* significat hic propinquitatem.“ En virum doctum dormitantem! Qui poterat *σχεδὸν* propinquitatem significans cum *διεστῶτα* jungi? Neque vero in soluta oratione *σχεδὸν* nude positum significat *propinquum.* Seminibus congregatis, *ἀθρόοις,* ea solum opponi possunt, quae ordine quodam posita inter se distant: cum sint *ἀθρόα* ea quae nullo conspicuo ordine posita quocunque modo congregata sunt. Jam ipsa exempla *cucumeris peponis* ostendunt, id genus fructuum indicari, quorum semina certis ordinibus s. seriatim disposita regulariter inter se distant.

σικύας καὶ τῶν δένδρων ὡς περσικῆς μηλέας. καὶ τῶν ἀθρόων τὰ μὲν ἐνί τινι
περιέχεσθαι καθάπερ τὰ τῆς ῥόας καὶ τῆς ἀπίου καὶ μηλέας καὶ τῆς ἀμπέλου
καὶ συκῆς· τὰ δὲ μετ᾽ ἀλλήλων μὲν εἶναι μὴ περιέχεσθαι δὲ ὑφ᾽ ἑνὸς ὥςπερ τὰ
σταχυηρὰ τῶν ἐπετείων εἰ μή τις θείη τὸν στάχυν ὡς περιέχον· οὕτω δ᾽ ἔσται
καὶ ὁ βότρυς καὶ τἆλλα τὰ βοτρυώδη καὶ ὅσα δὴ φέρει δι᾽ εὐβοσίαν καὶ χώρας
ἀρετὴν ἀθρόους τοὺς καρπούς, ὥςπερ ἐν Συρίᾳ φασὶ καὶ ἄλλοθι τὰς ἐλάας.
ἀλλὰ καὶ αὕτη δοκεῖ τις εἶναι διαφορὰ τὸ τὰ μὲν ἀφ᾽ ἑνὸς μίσχου καὶ μιᾶς
προςφύσεως ἀθρόα γίνεσθαι, καθάπερ ἐπί τε τῶν βοτρυηρῶν καὶ σταχυηρῶν
εἴρηται μὴ περιεχόμενα κοινῷ τινι γίνεσθαι· τὰ δὲ μὴ γίνεσθαι. ἐπεὶ καθ᾽
ἕκαστόν γε λαμβάνοντι τῶν σπερμάτων ἢ τῶν περιεχόντων ἰδίαν ἀρχὴν ἔχει
τῆς προςφύσεως, οἷον ἥ τε ῥὰξ καὶ ἡ ῥόα καὶ πάλιν ὁ πυρὸς καὶ ἡ κριθή.
ἥκιστα δ᾽ ἂν δόξειεν τὰ τῶν μήλων καὶ τὰ τῶν ἀπίων ὅτι συμψαύει τε καὶ περι-
6. είληπται καθάπερ ὑμένι τινὶ δερματικῷ περὶ ὃν τὸ περικάρπιον· ἀλλ᾽ ὅμως καὶ
τούτων ἕκαστον ἰδίαν ἀρχὴν ἔχει καὶ φύσιν· φανερώτατα δὲ τῷ κεχωρίσθαι τὰ
τῆς ῥόας· ὁ γὰρ πυρὴν ἑκάστῳ προςπέφυκεν οὐχ ὥςπερ τῶν συκῶν ἄδηλα διὰ
τὴν ὑγρότητα. καὶ γὰρ τούτῳ ἔχουσι διαφορὰν καίπερ ἀμφότερα περιεχόμενα
σαρκώδει τινὶ καὶ τῷ τοῦτο περιειληφότι μετὰ τῶν ἄλλων· τὰ μὲν γὰρ περὶ

καὶ τῶν] *τὰ* interseruit Sch. Malim *καί τινων.*

ὥς περσικῆς μηλέας] U; *ὥς περ συκῆς μηλέας* Ald.; *ὥςπερ συκῆς μηλέας* Bas. Cam. H. St. Sch.; *fici mali* G. Mirum vero in hac scriptura editores acquievisse cum *ficus* et *malus* statim inter ea recenseantur quae semina *ἀθρόα* habent. *περσικὴ* vel *μηδικὴ μηλέα* est *Citrus medica* Linnaei. Cf. C. pl. 1, 11, 1.

ἀθρόων] *τῷ* i. u. add. Sch.

ἐνί τινι] corr. Sch.; *ἔν τινι* Ald. Edd.

ῥόας] Sch.; *ῥοιᾶς* Ald. H.

μηλέας] *μηλείας* cum p. sub *ε* U.

τὰ δὲ] *τῷ* i. u. add. Sch.

βότρυς] *βοτρ* mutilum dat U.

τἆλλα] Sch.; *τἄλλα* Ald. Edd.

ἀθρόους] Cam. H. St. Sch.; *ἀθρώους* Ald. Bas.

ἐλάας] *ἐλάας* U; *ἐλαίας* Ald. Edd. o.

5. *αὕτη*] corr. Sch.; *αὐτὴ* Ald. Edd.

τὸ] dedi de conj.; *τῷ* Ald. Edd. o., cui *αὕτη* repugnat.

ἀφ᾽] *οἷφ᾽* Cam. unde *ὑφ᾽* H. et St.

ἀθρόα γίνεσθαι] *γίνεσθαι* om. H. Bod.

τινι γίνεσθαι· τὰ] Ald. H.; *γίνεσθαι* om. St. Sch. *ut de racemis spicisque diximus nullo ambiente communi tegmine provenire* G. Manet mihi scrupulus ut locum sanum praestare nolim.

ἐπεὶ—προςφύσεως] om. St.

οἷον ἥ τε ῥὰξ—κριθή.] sic Sch. in syll., quem sequor donec libri nos meliora doceant; *οἷον ἥτε σὰρξ καὶ ἡ ῥόα* — UM et Ald. ubi *ῥοιά*; *οἷον ἥ τε ῥὰξ καὶ ἡ ῥοιά* — H.; *ἥ τε ῥὰξ βότρυος καὶ τῆς ῥόας ὁ πυρὴν καὶ π.* — mBod.; *ἡ ῥὰξ βότρυος καὶ τῆς ῥοιᾶς ὁ πυρὴν καὶ ἀνάπαλιν ὁ τοῦ πυροῦ καὶ κριθῆς* St.; *οἷον ἥ τε ῥὰξ καὶ τῆς ῥόας ὁ πυρὴν καὶ πάλιν — κριθή* Sch.cont; *ut acini tum uvae tum punici: item triticum ordeum.* G. Post *κριθή* addunt *καὶ ὁ πυρὴν* Ald. H., quae om. Sch., mutavit Bod. margo in *καὶ ὁ κέγχρος,* St. in *καὶ κέγχρον.* In vers. G. ed. Heins. post *hordeum* addit *milius*, quod ed. Tarv. Bas. et Par. ignorant.

ἥκιστα etc.] Sic pergit G. *Malorum pirorumque ubinam conjungantur comprehendanturque velut membrana quadam quam caro fructus obducit: minus perceperis.* Scilicet legit *ὅπου.*

ὅτι] corr Sch.syll.; *ὅπι* U; *ὅποι* P M Ald.; *ὅπου* H. St.; *ἐπεὶ* Sch.cont.

6. *ὅμως*] *ὅλως* P.

καὶ φύσιν] Ald. Edd. G.; *καὶ πρόςφυσιν* de conj. Sch. Malim *ἀρχὴν ἔχει προςφύσεως.*

ῥόας] U Sch.; *ῥοιᾶς* Ald. Edd.

ὥςπερ τῶν] *τὰ* interseruit i. u. Sch.

τούτῳ] corr. Sch.; *τοῦτο* Ald. Edd.

διαφορὰν] *διάφορον* St.

τὰ μὲν γὰρ] U Sch.syll. St.; *τὸ μ. γ.* Ald. H. Subaudiendum *τῆς ῥόας σπέρματα.*

ἕκαστον ἔχει τὸν πυρῆνα τὸ σαρκῶδες τοῦτο τὸ ὑγρὸν, αἱ δὲ κεγχραμίδες ὥςπερ κοινόν τι πᾶσαι καθάπερ καὶ τὸ γίγαρτον καὶ ὅσα τὸν αὐτὸν ἔχει τρόπον. ἀλλὰ τὰς μὲν τοιαύτας διαφορὰς τάχ' ἄν τις λάβοι πλείους· ὧν δεῖ τὰς κυριωτάτας καὶ μάλιστα τῆς φύσεως μὴ ἀγνοεῖν.

Cap. XII. Αἱ δὲ κατὰ τοὺς χυλοὺς καὶ τὰ σχήματα καὶ τὰς ὅλας μορφὰς σχεδὸν φανεραὶ πᾶσιν ὥστε μὴ δεῖσθαι λόγου· πλὴν ἢ τοσοῦτον ὅτι σχῆμα οὐδὲν περικάρπιον εὐθύγραμμον οὐδὲ γωνίας ἔχει. τῶν δὲ χυλῶν οἱ μέν εἰσιν 19 H. 16 St.
οἰνώδεις ὥςπερ ἀμπέλου συκαμίνου μύρτου· οἱ δ' ἐλαώδεις ὥςπερ ἐλάας δάφνης καρύας ἀμυγδαλῆς πεύκης πίτυος ἐλάτης· οἱ δὲ μελιτώδεις οἷον σύκου φοίνικος διοςβαλάνου· οἱ δὲ δριμεῖς οἷον ὀριγάνου θύμβρας καρδάμου νάπυος· οἱ δὲ πικροὶ ὥςπερ ἀψινθίου κενταυρίου. διαφέρουσι δὲ καὶ ταῖς εὐωδίαις οἷον ἀννήσου κεδρίδος· ἐνίων δὲ ὑδαρεῖς ἂν δόξαιεν οἷον οἱ τῶν κοκκυμηλέων· οἱ δὲ ὀξεῖς ὥςπερ ῥοῶν καὶ ἐνίων μήλων. ἁπάντων δὲ οἰνώδεις καὶ τοὺς ἐν τούτῳ τῷ γένει θετέον· ἄλλοι δὲ ἐν ἄλλοις εἴδεσιν· ὑπὲρ ὧν ἁπάντων ἀκριβέστερον ἐν τοῖς περὶ χυλῶν ῥητέον, αὐτάς τε τὰς ἰδέας διαριθμουμένους ὁπόσαι καὶ τὰς

τὸν πυρ.] P, Edd. post H.; *τὴν πυρ.* Ald.

τοῦτο τὸ ὑγρὸν] M Ald. Schn.; *τὸ* om. H. — *τὰ μὲν γὰρ περὶ ἕκαστον πυρῆνα ἔχει τὸ σαρκῶδες τοῦτο ὑγρὸν* St.

πᾶσαι] U Sch.syll.; *πᾶσι* Ald. Edd. o.

διαφορὰς] Post. h. v. in Camotiana e superioribus verba *κειλότητα ἔχει τοῦτο οὐδεμίαν· ἀλλ' ὅσον ἔξορθον· οὐ μὴν ἀλλὰ* repetita inseruntur. Scilicet in Aldina haec verba, versu uno contenta, initio folii 13 posita, casu in initio paginae ejusdem folii versi repetita sunt, scripto *ὅσο* pro *ὅλον*, unde operae Cam. *ὅσον* fecerunt.

τῆς φυσ.] *τὰς τῆς φ.* St.

Cap. XII.

τοὺς χ.] U, de conj. Sch; *τοὺς* om. Ald. Edd.

πλὴν ἢ τοσοῦτον ὅτι] corr. H. St. Sch.; *πλὴν τοσοῦτον ἢ ὅτι* UM Ald. Equidem conj. *πλὴν τοσοῦτόν γ' ὅτι.* — Interpretes cum Scalig. verum non esse animadverterunt, quod Th. pericarpia nec rectilinea nec angularia esse dicat. Sed Th., qui *περικάρπια* inprimis vocat carnosa ac succulenta seminum integumenta (cf. C. pl. 1, 16, 1) recte id dixit. Mecum sentit Spr. in adnot. ad vers. germ. Temere Bodaeus ac male conjecit *οὐδὲ πᾶν περικάρπιον,* quod dedit St.

περικάρπιον] Ald. St. Sch.syll.; *περικαρπίων* H. Sch.cont.

χυλῶν] *ξύλων* UMVP.

οἰνώδεις] mBas. H. St. Sch.; *ἰνώδεις* UP Ald.

ἐλαώδεις] cum interserto *ι* minuto U; *ἐλαιώδεις* Ald. Edd. o.

ἀμυγδαλῆς] Sch.; *ἀμυγδάλης* Ald. Edd.

σύκου] Ald. H.; *συκῆς* St. Sch. Cf. Salmas. Ex. p. 905.

διοςβαλάνου] e conj. Salmasii Ex. p. 905 mBod. St. Sch., qui distincte *διὸς βαλάνου* scripsere. *δρυὸς βαλάνου* Ald. H.; *roboris, glandis* G.

ἀψινθίου] *ἀψίνθου* H.; *apsynthi* G.

ἀννήσου] U Sch.syll.; *ἀνήσου* MV Ald., *anesi* G. ed. Tarv.; *ἀνήθου* H. St. Sch.cont.

κεδρίδος] *κέδριδος* U Ald. *cedrulae* G.

δόξαιεν] corr. Sch.; *δόξειεν* Ald. Edd.

κοκκυμηλέων] St. Sch.; *κοκκυμηλίων* Ald. H. Videtur *κοκκυμήλων* scribendum.

μήλων] Ald. H. St.; *μηλέων* Sch.

ἁπάντων — θετέον] H. et Ald., haec *ἰνώδεις; ἁπάντων δὲ τοὺς οἰνώδεις χυλοὺς ἐν τ. —* St.; *ἁπάντων δὲ καὶ τοὺς οἰνώδεις ἐν τ. —* Sch.; *sed omnes qui vel huic generi tribuuntur vinosos putandum* G. In lectione Aldinae offendit ordo praeposterus verborum: tamen non mutaverim. C. pl. 6, 6, 4 *τῆς γὰρ οἰνώδους γλυκύτητος ἐγγυτάτω κεῖται τὸ ὀξύ,* quibus docemur *τούτῳ τῷ γένει* intelligendum esse *τὸ ὀξύ.* Sensus igitur: Succi omnium ii, qui in acidorum genere sunt adnumerandi sunt vinosis. Spr.: *alle weinichten Früchte gehören (ursprünglich) zu diesen,* quem sensum scripturae a se receptae inesse voluit Sch.

χυλῶν] *λαχανῶν* P.

2. πρὸς ἀλλήλους διαφορὰς καὶ τίς ἡ ἑκάστου φύσις καὶ δύναμις. ἔχει δὲ καὶ
ἡ τῶν δένδρων αὐτῶν ὑγρότης ὥςπερ ἐλέχθη διάφορα εἴδη· ἡ μὲν γάρ ἐστιν
ὀπώδης ὥςπερ ἡ τῆς συκῆς καὶ τῆς μήκωνος· ἡ δὲ πιττώδης οἷον ἐλάτης πεύ-
κης τῶν κωνοφόρων· ἄλλη δ' ὑδαρὴς οἷον ἀμπέλου ἀπίου μηλέας, καὶ τῶν
λαχανωδῶν δὲ οἷον σικύου κολοκύντης θριδακίνης· αἱ δὲ ἤδη δριμύτητά τινα
ἔχουσι καθάπερ ἡ τοῦ θύμου καὶ θύμβρας· αἱ δὲ καὶ εὐωδίαν ὥςπερ αἱ τοῦ
σελίνου ἀνήθου μαράθου καὶ τῶν τοιούτων. ὡς δ' ἁπλῶς εἰπεῖν ἅπασαι κατὰ
τὴν ἰδίαν φύσιν ἑκάστου δένδρου καὶ ὡς καθ' ὅλου εἰπεῖν φυτοῦ· πᾶν γὰρ ἔχει
κρᾶσίν τινα καὶ μίξιν ἰδίαν ἥπερ οἰκεία δῆλον ὅτι τυγχάνει τοῖς ὑποκειμένοις
καρποῖς· ὧν τοῖς πλείστοις συνεμφαίνεταί τις ὁμοιότης οὐκ ἀκριβὴς οὐδὲ σα-
φής· ἀλλ' ἐν τοῖς περικαρπίοις γὰρ μᾶλλον κατεργασίαν λαμβάνει καὶ πέψιν
καθαρὰν καὶ εἰλικρινῆ ἡ τοῦ χυλοῦ φύσις· δεῖ γὰρ ὥςπερ τὸ μὲν ὕλην ὑπολαβεῖν
3. τὸ δὲ εἶδος καὶ μορφήν. ἔχει δὲ αὐτὰ τὰ σπέρματα καὶ οἱ χιτῶνες οἱ περὶ
αὐτὰ διαφορὰν τῶν χυλῶν. ὡς δ' ἁπλῶς εἰπεῖν ἅπαντα τὰ μόρια τῶν δένδρων
καὶ φυτῶν, οἷον ῥίζα καυλὸς ἀκρεμὼν φύλλον καρπὸς, ἔχει τινὰ οἰκειότητα πρὸς
τὴν ὅλην φύσιν, εἰ καὶ παραλλάττει κατά τε τὰς ὀσμὰς καὶ τοὺς χυλοὺς, ὡς τὰ
μὲν εὔοσμα καὶ εὐώδη τὰ δ' ἄοσμα καὶ ἄχυλα παντελῶς εἶναι τῶν τοῦ αὐτοῦ
4. 20 H. μορίων. ἐνίων γὰρ εὔοσμα τὰ ἄνθη μᾶλλον ἢ τὰ φύλλα, τῶν δὲ ἀνάπαλιν τὰ
φύλλα μᾶλλον καὶ οἱ κλῶνες ὥςπερ τῶν στεφανωματικῶν· τῶν δὲ οἱ καρποί·
τῶν δ' οὐδέτερον· ἐνίων δ' αἱ ῥίζαι· τῶν δέ τι μέρος. ὁμοίως δὲ καὶ κατὰ

2. *ἐλάτης*] P2 St.; *τῆς ἐλάτης* Sch.; *ἐλεῖᾶ* U; *ἐλαίας* Ald. H.; *ἐλαίης* mBas. sed voluit *ἐλάτης*; *abietis* G.

πεύκης] St.; *τῆς πεύκης* MV Ald. H. Sch. Cum mihi persuasissem ex *ἐλάτης* quod primitus fuit librarios primum fecisse *ἐλεια της* deinde *ἐλαίας τῆς*, omisi *τῆς* ante *πεύκης*. — *κονοφόρων* P2.

ὑδαρὴς] *ὑδαρίς* Ald. Cam.

μηλέας] *μηλείας* U.

αἱ δὲ καὶ] Ald. Edd. o.; *ἡ δὲ καὶ* UMV. Quapropter Sch. *ἡ δὲ ἤδη — ἔχουσα* ac dein *ἡ τοῦ σελ.* scribendum esse suspicatur. Locus sic excerptus in P2: *ἄλλα δὲ, καὶ δριμύτητα ἔχουσιν, ὡς κρόμμυον, θύμερα* (margo *θρύμβος*). *τινὰ δὲ εὐωδίαν, ὡς σέλινον ἄνηθον μάραθον.*

μαράθου] U; *μαράθρου* Ald. Edd. o.

ἥπερ] mBas. H. St. Sch.; *εἴπερ* M Ald.

ὧν — ὁμοιότης] Cf. C. pl. 6, 6, 6.

οὐδὲ σαφὴς] U Sch.syll.; *οὐδ' ἐπαφὴς* Ald. Edd. o.; *οὐδ' ἐπαφὶς* P. Post *ἀκριβὴς* Sch. inseruit *δὲ* propter sequentia quae sua ex mente correxit.

ἀλλ' ἐν — γὰρ μᾶλλον] dedi de conj.; *ἀλλ' ἐν τοῖς περικαρπίοις· διὸ μᾶλλον* Ald. H., nec aliud codices habere videntur; *δι' ὧν μᾶλλον* St.; *διότι ἐν τοῖς περικαρπίοις μᾶλλον* Sch. Facillime mihi emendari visum mutato *διὸ* in *γὰρ*; haec enim dicit: — *οὐδὲ σαφὴς· ἀλλ' ἀσαφεστέρα· ὠμότερος γὰρ ὁ χυλὸς ἐν τῷ φυτῷ διὰ τὸ τὴν τούτου φύσιν ἐν τοῖς περικαρπίοις πέττεσθαι καὶ κατεργασιάν λαμβάνειν.*

3. *δὲ αὐτὰ*] Ald. H. St.; *καὶ* interseruit Sch. cum G.

καὶ φυτῶν] U; *καὶ τῶν φυτῶν* Ald. Edd. o.

ἀκρεμὼν] *ἀκρέμών* U; *ἀκρέμων* Ald. Edd. o.

ἔχει — φύσιν] haec in U margini adscripta a manu sec.

εἰ καὶ] de conj. Sch.; *ἡ δὲ* U; *εἰ δὲ* MV Ald.; *εἰ δὲ καὶ* H. St.; *quanquam* G.

4. *εὐώδη*] Ald. H. St.; *εὔχυλα* de conj. Sch; *aliae odoratae et bene sapidae* G. Sed *εὐώδης* et *εὐωδία* de iis dici quae gustu suavia sunt recte animadvertit RConst.

μᾶλλον ἢ] Ald. Edd. o. G.; om. UMV. Unde conjecerit aliquis scriptum fuisse *εὐοσμότερα τὰ ἄνθη ἢ τὰ φύλλα.*

στεφανωματικῶν] Ald. Edd.; *στεφανωμάτων* UV.

τῶν δέ τι μέρος] subintellige *τῆς ῥίζας*. Scilicet si lectio recte habet. Sententia, inquit Sch., flagitat *ἄλλο τι μέρος*. Scire vellem quaenam restet pars plantae, quae

τοὺς χυλούς· τὰ μὲν γὰρ βρωτὰ τὰ δ' ἄβρωτα τυγχάνει καὶ ἐν φύλλοις καὶ περικαρπίοις. ἰδιώτατον δὲ τὸ ἐπὶ τῆς φιλύρας· ταύτης γὰρ τὰ μὲν φύλλα γλυκέα καὶ πολλὰ τῶν ζώων ἐσθίει ὁ δὲ καρπὸς οὐδενὶ βρωτός· ἐπεὶ τό γε ἀνάπαλιν οὐδὲν θαυμαστὸν ὥστε τὰ μὲν φύλλα μὴ ἐσθίεσθαι τοὺς δὲ καρποὺς οὐ μόνον ὑφ' ἡμῶν ἀλλὰ καὶ ὑπὸ τῶν ἄλλων ζώων. ἀλλὰ καὶ περὶ τούτου καὶ τῶν ἄλλων τῶν τοιούτων ὕστερον πειρατέον θεωρεῖν τὰς αἰτίας.

Cap. XIII. Νῦν δὲ τοσοῦτον ἔστω δῆλον ὅτι κατὰ πάντα τὰ μέρη πλείους 21 H.
εἰσὶ διαφοραὶ πολλαχῶς· ἐπεὶ καὶ τῶν ἀνθῶν τὰ μέν ἐστι χνοώδη καθάπερ 17 St.
τὸ τῆς ἀμπέλου καὶ συκαμίνου καὶ τοῦ κιττοῦ· τὰ δὲ φυλλώδη καθάπερ ἀμυγδαλῆς μηλέας ἀπίου κοκκυμηλέας. καὶ τὰ μὲν μέγεθος ἔχει τὸ δὲ τῆς ἐλάας φυλλῶδες ὂν ἀμέγεθες. ὁμοίως δὲ καὶ ἐν τοῖς ἐπετείοις καὶ ποιώδεσι τὰ μὲν φυλλώδη τὰ δὲ χνοώδη. πάντων δὲ τὰ μὲν δίχροα τὰ δὲ μονόχροα· τὰ μὲν τῶν δένδρων τά γε πολλὰ μονόχροα καὶ λευκανθῆ· μόνον γὰρ ὡς εἰπεῖν τὸ τῆς ῥόας φοινικοῦν καὶ ἀμυγδαλῶν τινων ὑπέρυθρον· ἄλλου δὲ οὐδενὸς τῶν ἡμέρων οὔτε ἀνθῶδες οὔτε δίχρουν, ἀλλ' εἴ τινος τῶν ἀγρίων οἷον τὸ τῆς ἐλάτης· κρόκινον γὰρ τὸ ταύτης ἄνθος· καὶ ὅσα δή φασιν ἐν τῇ ἔξω θαλάττῃ ῥόδων ἔχειν τὴν χρόαν.
2. ἐν δὲ τοῖς ἐπετείοις σχεδὸν τά γε πλείω τοιαῦτα καὶ δίχροα καὶ διανθῆ. λέγω δὲ διανθὲς ὅτι ἕτερον ἄνθος ἐν τῷ ἄνθει ἔχει κατὰ μέσον

quidem suaveolens esse dici possit, postquam nominavit flores, folia, ramulos, fructus, radicem. Sed vereor ne gravius vitium inhaereat. Quid enim sibi vult *τῶν δ' οὐδέτερον,* ubi jam quatuor sunt partes nominatae?

χυλοὺς] Ald. H. St.; *χυμοὺς* tacite dedit Sch. hic et saepius invitis libris absque idonea causa.

ἰδιώτατον] U Sch.syll.; *ἰδιαίτατον* Ald. Edd. o.

τὸ γε] *τόδε* P.

φιλύρας] P 2 H. St. Sch.; *φιλλύρας* Ald.

ζώων] *ζώιων* U.

τὰ μὲν φ.] *τῶν μὲν φ.* St.

Cap. XIII.

τοσοῦτον] *τοσούτων* Cam.

ἐπεὶ καὶ] *ἔτι δὲ καὶ* St.

ἀμυγδαλῆς] Sch.; *ἀμυγδάλης* Ald. H. St.; *ἀμυγδαλέας* P 2.

μηλέας] *μηλείας* U.

κοκκυμηλέας] *κοκκυμηλείας* U.

ἐλάας] U; *ἐλαίας* Ald. Edd. o.

πάντων δὲ] *τούτων μὲν δὲ* St. sic! *τούτων* probat Sch. quod non debebat.

τὰ μὲν — λευκανθῆ] Ald. H. Sch.; *τῶν δένδρων δὲ τά γε π. μον. ἢ καὶ λευκανθῆ* St. Verba *τὰ — μονόχροα* om. G. edd. Tarv. Bas. Par., ubi sic: *cunctorum alii bicolores: Alii unicolores iidemque candidi.* Scilicet in Gazae codice omissa ea erant repetitae vocis *μονόχροα* caussa.

ῥόας] Sch.; *ῥοᾶς* Ald.

ἀμυγδαλῶν τινων] Sch.; *ἀμυγδάλων τινῶν* Ald. Edd.

ἀνθῶδες] interpretantur *colore laeto*, sed G. *flore pleno*. Haud genuinum esse credo.

ἀγρίων] Ald. Edd. o.; *αἰτίων* U; *ἀντιῶν* MV; *οἶμαι γρ. ἀγρίων* margo M 1 et 2. Cum praemissum sit *ἡμέρων* recte quidem habere *ἀγρίων* videtur: alia tamen dubitationem faciunt. Nescio an minus aptum exemplum plantae sylvestris floribus laeti coloris instructae afferri potuerit quam *abies;* neque verum est quod ea flores croceos habere dicitur, neque ubi ea arbor describitur 3, 9 de flore ejus quidquam affertur. Deinde quae sequuntur, nec nisi de plantis quibusdam marinis, quae 4 c. 6 sqq. describuntur, intelligi possunt, jubent *ἐλάτην* non pro terrestri sed pro marina abiete accipere, quanquam nec in hujus descriptione ulla fit floris mentio. Venit igitur in mentem perpendenti librorum lectiones scribendum esse *ποντίων.* Tamen dubito, quoniam sic verba *ἀλλ' εἴ τινες, τῶν ποντίων* cum proximis non bene coire videntur.

θαλάττῃ] *θαλάττης γῇ* St.

2. *τὰ γε*] *γε* om. P.

ὅτι] Ald. Edd.; *ὅ, τι* Sch.

ὥσπερ τὸ ῥόδον καὶ τὸ κρίνον καὶ τὸ ἴον τὸ μέλαν. ἔνια δὲ καὶ μονόφυλλα φύεται διαγραφὴν ἔχοντα μόνον τῶν πλειόνων ὥσπερ τὸ τῆς ἰασιώνης· οὐ γὰρ κεχώρισται ταύτης ἐν τῷ ἄνθει τὸ φύλλον ἕκαστον· οὐδὲ δὴ τοῦ λειρίου τὸ κάτω μέρος ἀλλὰ ἐκ τῶν ἄκρων ἀποφύσεις γωνιώδεις. σχεδὸν δὲ καὶ τὸ τῆς ἐλάας τοιοῦτόν
3. 22 H. ἐστιν. διαφέρει δὲ καὶ κατὰ τὴν ἔκφυσιν καὶ θέσιν· τὰ μὲν γὰρ ἔχει περὶ αὐτὸν τὸν καρπὸν οἷον ἄμπελος ἐλάα· ἧς καὶ ἀποπίπτοντα διατετρημένα φαίνεται, καὶ τοῦτο σημεῖον λαμβάνουσιν εἰ καλῶς ἀπήνθηκεν· ἐὰν γὰρ συγκαυθῇ ἢ βρεχθῇ συναποβάλλει τὸν καρπὸν καὶ οὐ τετρημένον γίγνεται· σχεδὸν δὲ καὶ τὰ πολλὰ τῶν . . . ἐν μέσῳ τὸ περικάρπιον ἔχει, τινὰ δὲ καὶ ἐπ' αὐτοῦ τοῦ περικαρπίου καθάπερ ῥόα μηλέα ἄπιος κοκκυμηλέα μύρρινος, καὶ τῶν γε φρυγανικῶν ῥοδωνία καὶ τὰ πολλὰ τῶν στεφανωτικῶν· κάτω γὰρ ὑπὸ τὸ ἄνθος ἔχει τὰ σπέρματα· φανερώτατον δὲ ἐπὶ τοῦ ῥόδου διὰ τὸν ὄγκον. ἔνια δὲ καὶ ἐπ' αὐτῶν τῶν σπερμάτων ὥσπερ ὁ ἄκανος καὶ ὁ κνῆκος καὶ πάντα τὰ ἀκανώδη· καθ' ἕκαστον γὰρ ἔχει τὸ ἄνθος. ὁμοίως δὲ καὶ τῶν ποιωδῶν ἔνια καθάπερ

τὸ ῥόδον καὶ τὸ κρίνον] Ald. H. St. Sch. syll.; *τὸ ῥόδων καὶ τὸ κρίνου* M Sch. cont.; *ut rosa viola nigra lilium* G.

τὸ ἴον] UMVP St. Sch.; *τὸ* om. Ald. H.

ταύτης] UMV Sch.; *ταύτῃ* Ald. Cam.; *ταύτῃ* Bas. H. St.

λειρίου] dedi e conj. Schneideri in Comm. assentiente Spr.; *χειρίου* UM Ald. Sch.; *χωρίου* H. Bod. qui *spatium* interpretatur; *χωρισμοῦ* St.; *neque conceptaculo pars infima eget* G.

3. *δὲ καὶ*] UMVP Sch.; *καὶ* om. Ald. Edd.; *oleae quoque flos* G.

ἐλάας] *ἐλαίας* cum p. sub *ι* U; *ἐλαίας* Ald. Edd. o.

κατὰ] superscriptum in U.

ἐλάα] U; *ἐλαία* Ald. Edd. o.

ἀποπίπτοντα] U, Sch. syll.; *διαπίπτοντα* Ald. Edd. o.

διατετρημένα] P Ald. Edd. o.; *διατετρυσμένα* MV; *διατετρομένα* Cam.

οὐ τετρημένον] Ald. Edd. o.; *εὐτετρησμένον* M.

γίγνεται] U; *γίνεται* Ald. Edd. Locis nonnullis U *γίγνομαι*, longe plurimis *γίνομαι* exhibet. Quamvis vero Th. plerisque locis *γίνομαι* scripserit caussa idonea est nulla cur alteram formam nunquam ab eo adhibitam fuisse dicamus: codicem U igitur sequor. Cf. de simili re disputantem Schneider ad Plat. Civ. p. 472. A.

τῶν . . .] *τούτων* St. Sch. i. u. addidit *δένδρων*. Malui lacunam indicare. An *αὐτῶν* scribendum? *Maior fere pars fructum in medio floris tenet* G.

τινὰ] de conj. Schneideri in Comm.; *τάχα* Ald. Edd. o. *Sed non desunt quae* G.

ῥόα] Sch.; *ῥοὰ* Ald. H.

μηλέα] *μηλεία* cum p. sub *ι* U.

ἄπιος] de corr. Bodaei St. Sch.; *ἄγνος* Ald. H.; *amerina* G. *Vitex agnus* non pertinet ad genus eorum, quae flores superos habent. Neque *μηλέᾳ* potuit quidquam magis aptum jungi quam *ἄπιος*.

κοκκυμηλέα] *κοκκυμηλία* U. Immerito hoc in suspicionem traxit Sch.

ῥοδωνία] *ῥοδωνιὰ* Ald. Edd. o.; *ῥόδαϊα* sed correctum U.

κάτω] *κατὰ*, scripto *ω* super *α*, U.

ἐπ' αὐ.] Ald. Edd. o.; *μετ αὐ.* M. Transit ad id genus explicandum, quod flores superos habet non in pericarpio sed in seminibus singulis positos.

σπερμάτων] e corr. Dalec. Sch.; *στομάτων* Ald. Edd.; *nonnulla et cum seminibus ipsis flores edunt* G.

ὁ ἄκανος] dedi de conj.; *ὁ ἄκαρος* UV; *ὁ ἄκορος* Ald. H. St.; *venerie* G.; *ἡ ἄκορνα* de conj. Sprengelii in Hist. rei herb. I. p. 102 dedit Sch., quam ille *Centauream benedictam* interpretatur. Cf. 6, 4, 3 sq. Saepissime confundi *ν* et *ρ* docet Bast. Comm. Pal. p. 726. *Ἄκανοι· οὕτως αἱ ἄκανθαι λέγονται* Bekk. Anecd. p. 370.

κνῆκος] *κνήκος* U; *μνίκος* V; *κνίκος* Ald. Edd. o.

ἀκανώδη] dedi de conj., quam ab iis, quae 6, 4, 4 sq. dicuntur, satis confirmari credo. *ἀνθώδη* Ald. H. Sch., quod Sch. et Spr. interpretantur *flores flosculosos ordinis plantarum quem Linnaeus Composita vocavit proprios.* Quae refutare supersedebo. *ἀκανθώδη* e conj. Dalecampii St.; *quae flores folio numeroso producunt* G.

τὸ ἄνθεμον· ἐν δὲ τοῖς λαχανηροῖς ὅ τε σίκυος καὶ ἡ κολοκύντη καὶ ἡ σικύα·
πάντα γὰρ ἐπὶ τῶν καρπῶν ἔχει καὶ προςαυξανομένων ἐπιμένει τὰ ἄνθη πολὺν
χρόνον. ἄλλα δὲ ἰδιωτέρως οἷον ὁ κιττὸς καὶ ἡ συκάμινος· ἐν αὐτοῖς μὲν γὰρ 4.
ἔχει τοῖς ὅλοις περικαρπίοις οὐ μὴν οὔτε ἐπ᾽ ἄκροις οὔτε περιειληφόσι καθ᾽
ἕκαστον ἀλλ᾽ ἐν τοῖς ἀνὰ μέσον· εἰ μὴ ἄρα οὐ σύνδηλα διὰ τὸ χνοῶδες. ἔστι
δὲ καὶ ἄγονα τῶν ἀνθῶν ἔνια καθάπερ ἐπὶ τῶν σικύων ἃ ἐκ τῶν ἄκρων φύεται
τοῦ κλήματος δι᾽ ὃ καὶ ἀφαιροῦσιν αὐτά· κωλύει γὰρ τὴν τοῦ σικύου βλάστησιν.
φασὶ δὲ καὶ τῆς μηλέας τῆς μηδικῆς ὅσα μὲν ἔχει τῶν ἀνθῶν ὥςπερ ἠλακάτην
τινὰ πεφυκυῖαν ἐκ μέσου ταῦτ᾽ εἶναι γόνιμα, ὅσα δὲ μὴ ἔχει ταῦτ᾽ ἄγονα. εἰ
δὲ καὶ ἐπ᾽ ἄλλου τινὸς ταῦτα συμβαίνει τῶν ἀνθοφόρων ὥστε ἄγονον ἄνθος
φύειν εἴτε κεχωρισμένον εἴτε μὴ σκεπτέον. ἐπεὶ γένη γε ἔνια καὶ ἀμπέλου
καὶ ῥόας ἀδυνατεῖ τελεοκαρπεῖν, ἀλλὰ μέχρι τοῦ ἄνθους ἡ γένεσις. γίνεται 5.

ἄνθεμον] Sch.syll.; *ἀνθέμιον* Ald. Edd., quod praeter h. l. non occurrit.

ὅ τε σίκυος] dedi de conj.; *ὅπερ σίκυος* UM; *ὁ περσίκυος* Ald.; *ὥςπερ σίκυος* H. St.; *ὥςπερ ὁ σίκυος* Schn.

καρπῶν] de conj. St.; *ἄκρων* Ald. H.; *καρπῶν τῶν ἄκρων* Sch.

προςαυξανομένων] Ald. Edd. o.; *προαυξ.* UM.

4. *ἰδιωτέρως*] U Ald. H. St.; *ἰδιαιτέρως* Sch.

μὴν] M Ald. Sch.; *μὲν* H. St.

περιειληφόσι] Ald. H. St.; *περιειληφός* Sch. Magno cum acumine Schn. difficultates hujus loci explicare conatus est: sed frustra ut mihi videtur; insunt menda quaedam quae nunc nemo tollere possit. Cum ad *ἔχει* subjectum *ἄλλα* objectum *τὰ ἄνθη* subintelligenda sint: *περιειληφότα* scribendum esse videtur. Sed neque sic omnia expedio. Notum est *morum* flores in amento collectos fructumque baccatum habere, quocum calyces quadripartiti concrescunt. Sch. igitur putabat fructum tali modo compositum Theophrasto *ὅλα περικάρπια* audire; dein quod floris partes quasi dispertitae inter partes futuri fructus in eadem *moro* sint, id sic dixisse *τὴν συκάμινον ἔχειν τὰ ἄνθη ἐν τοῖς ἀνὰ μέσον τοῦ περικαρπίου*. Num ita liceat haec verba interpretari dijudicent alii. Deinde omnia ista non cadunt in *hederam;* conjecit igitur Schn. *βάτος* legendum esse pro *κιττὸς*: sed nec id aptum est. Etsi enim fructus *rubi* similis est fructui *mori*, floris tamen figura ac situs huic et illi multum diversus. *Etenim florem haec in totis fructibus habent. Sed neque postremis insidentem neque in singulas partes ambientem: in mediis inculcatum, nisi forte concerni nequeat propter lanuginem* G.

ἄγονα] dedi de conj.; *ἁπλᾶ* P2 Ald. Edd. o. G., quod Sch. *flores majusculi*, Spr. *conformes* interpretantur. Vellem Sch. docuisset quomodo flores masculi *ἁπλᾶ* vocari potuerint. Verum *ἄγονα* scribendum est: rustici enim defringunt illos, quod steriles sunt non quod simplices aut quod in surculis ultimis nascuntur. Neque ea quae affert de *malo medica* poterant verbis *φασὶ δὲ καὶ* adnecti, nisi floribus sterilibus jam nominatis.

ἐπὶ] *εἰσὶ* P2.

σικύων] H. St. Sch.; *σικυῶν* U Ald.; *συκυων* bis super *υ* scripto *ι* P2.

μηλέας] *μηλείας* U; *μαλέας* P2.

ἠλακάτην] P2 P Ald. Edd. o.; *ἡλακάτην* U.

ἐκ μέσου, ταῦτ᾽ εἶναι] UMPP2; *ἐκ μέσου εἶναι ταῦτ᾽ εἶναι* V; *ἐκ μέσου τοῦ εἶναι* Ald.; *ἐκ μέσου, εἶναι* H. St.; *ἐκ τοῦ μέσου ταῦτ᾽ εἶναι* Sch.

ὥστε ἄγονον] mBas. H. St. Sch.; *ὥςπερ ἄτονον* U; *ὥςπερ ἃ τὸν ἄνθος* V; *ὥστε ἄτονον* Ald.; *ut florem sterilem gignant* G.

κεχωρισμένον] P mBas. H. St. Sch.; *κεχωρισμένων* Ald. Scal. interpretatus est *separatum a natura floris;* Sch. *separatum loco;* hic recte. Nam in cucumere flores steriles in surculis extimis, in malo medica promiscue nasci dicuntur.

ῥόας] Sch.; *ῥοιᾶς* Ald.

ἀδυνατεῖ] dedi de conj. Schneideri in Comm.; *ἀδύνατον εἰ* UMV Ald.; *ἀδύνατα* cum Scalig. H. St. Sch.

τελεοκαρπεῖν] *τελεοκαρπεῖ* U Ald. Cam.; *τελειοκαρπεῖ* MV Bas.; *τελειοκαρπεῖν* cum Scalig. H. St. Sch. — Forma vocis *τέλειος* earumque quae ab ea descendunt in *εο* plurimis locis in cod. U exhibetur, altera in *ειο* perpaucis sic ut facile adducaris illam ubique restituere. Malui tamen codici obsequi. Cf. Schneider ad Plat. Civ. p. 498 B.

ἀλλὰ μέχρι] UMVP Sch.syll.; *ἀλλὰ μὴ μέχρι* Ald. H.; *ἀλλὰ μὴν μέχρι* e conj. Scalig. St. Sch.; *ἀλλὰ μόνον μ.* conj. Coraes.

δὲ καὶ τό γε τῆς ῥόας ἄνθος πολὺ καὶ πυκνὸν καὶ ὅλως ὁ ὄγκος πλατὺς ὥςπερ ὁ τῶν ῥόδων· κάτωθεν δ' ἕτεροι δι' ὧν ὡς μικρὸν ὥςπερ ἐκτετραμμένος κύτινος ἔχων τὰ χείλη μυχώδη. φασὶ δέ τινες καὶ τῶν ὁμογενῶν τὰ μὲν ἀνθεῖν τὰ δ' οὔ καθάπερ τῶν φοινίκων τὸν μὲν ἄρρενα ἀνθεῖν τὸν δὲ θῆλυν οὐκ ἀνθεῖν ἀλλ' εὐθὺ προφαίνειν τὸν καρπόν. τὰ μὲν οὖν τῷ γένει τοιαῦτα τὴν διαφορὰν ἔχει καθάπερ ὅλως ὅσα μὴ δύναται τελεοκαρπεῖν. ἡ δὲ τοῦ ἄνθους φύσις ὅτι πλείους ἔχει διαφορὰς φανερὸν ἐκ τῶν προειρημένων.

23 H. 18 St. Cap. XIV. Διαφέρει δὲ τὰ δένδρα καὶ τοῖς τοιούτοις κατὰ τὴν καρποτοκίαν· τὰ μὲν γὰρ ἐκ τῶν νέων βλαστῶν φέρει τὰ δ' ἐκ τῶν ἔνων τὰ δ' ἐξ ἀμφοτέρων. ἐκ μὲν τῶν νέων συκῆ ἄμπελος· ἐκ δὲ τῶν ἔνων ἐλάα ῥόα μηλέα ἀμυγδαλῆ ἄπιος μύρρινος καὶ σχεδὸν τὰ τοιαῦτα· πάντα γὰρ ἐκ τῶν ἔνων. ἐὰν δὲ ἄρα τι συμβῇ κυῆσαι καὶ ἀνθῆσαι, γίνεται γὰρ καὶ ταῦτ' ἐνίοις ὥσπερ καὶ τῷ μυρρίνῳ καὶ μάλισθ' ὡς εἰπεῖν περὶ τὰς βλαστήσεις τὰς μετ' ἀρκτοῦρον, οὐ δύνα-

5. *τό γε*] U; *τόδε* M Ald.; *τό τε* H. St. Sch.

ῥόας] U Sch.; *ῥοᾶς* Ald.

ὅλως] *ὅλος* sed in rasura *ὅλως* apparet U; *ὅλος* Ald. Edd. o.

ῥόδων] de conj. Bodaei Sch.; *ῥοδῶν* St.; *ῥοῶν* Ald., idemque G. habuisse videtur.

κάτωθεν — μυχώδη] Ut supra scripsi exhibent UMV, nisi quod omnes *κότινος*; praeterea in U *ὧν* in litura scriptum et in M *μυκώδη*. Ald.: *κάτωθεν — ἐκτετραμμένοι κότινος ἔχων τὰ ἄνω μυχώδη*; P dat *ἐκτετραμμένος*, cetera ut Ald. G.: *Flos quoque punicae copiosus creberque est, denique amplitudinem sui quodammodo pomi aemulatur. Parum se subtus attollens colligit et ambitu congruo sinuatim reddit.* H. *κάτωθεν δὲ στενώτερος δι' οὗ ὡς — ἐκτετραμμένος κύτινος ἔχων τὰ ἄνω χειλώδη*; sic etiam St. qui *δι' οὗ μικρὸν καὶ ὥςπερ* dedit. Scal. conj.: *κατ. δὲ οἱ ὄγκοι δι' ὧν — ἐκτετραμμένος κύτινος ἔχων τὰ ἄνω μυχώδη.* Sch. — *ῥόδων ἔχων τὰ ἄνω ἀμυχώδη. κάτωθεν δὲ ἕτερος μικρότερος δὲ ὥςπερ ἐκτετραμμένος κύτινος.* Hoc mihi certum esse videtur sermonem esse de flore *Punicae* pleno cujus descriptio hic apte adjungi potuisse videtur. Vitium haerere in verbis *ἕτεροι δι' ὧν ὡς μικρὸν* videtur.

ὁμογενῶν] corr. Sch.; *ὁμοιογενῶν* Ald. Edd. *quibus genus commune* G.

μὲν ἀρρ.] *μὲν* om. P.

εὐθὺ] UMV; *εὐθὺς* Ald. Edd. o.

τῷ γένει τοιαῦτα] UM; *τ. γ. τοιαύτην* P Ald. H.; *τ. γ. τούτῳ τοιαύτην* St.; *ὁμογενῆ τοιαύτην* Sch.; *quae genus idem sorciuntur id differentiae obtinent* G.

τὴν] *την* U.

ὅλως ὅσα] Ald.; *ὅσα ὅλως* Sch.

δύναται] *δύναμαι* U.

τελεοκαρπεῖν] UV; *τελειοκαρπεῖν* Ald. Edd. o.

Cap. XIV.

βλαστῶν] mBas. H. St. Sch.; *βλαστὸν* U P2 Ald.

νέων] *νέω* Cam.

ἐκ τῶν ἔνων] P Ald. Edd. o.; *ἐκ τῶν νέων ἔνων* P2.

ἄμπελος] *ἄπελος* Ald. sol.

ἐλάα] *ἐλαία* cum p. U; *ἐλαία* Ald. Edd. o. P2.

ῥόα] P2 Sch.; *ῥοὰ* Ald.

μηλέα] *μηλεῖα* U; om. P2.

ἀμυγδαλῆ] hic cum Ald. Edd. o.; *ἀμυγδάλη* P2.

σχεδὸν — ἔνων] Interpunctionem et *γὰρ* delevit St. Locus non integer est. Quae enim sunt *τὰ τοιαῦτα?* non enim genus nominavit sed singula arborum exempla diversorum generum. Dein verba *πάντα γὰρ ἐκ τῶν ἔνων* prorsus abundant. Tum ad verba *ἐὰν δὲ — ἀνθῆσαι* subintelligendum *ἐκ τῶν νέων* quod quomodo juste fieri possit non assequor. Verba *καὶ σχ. — ἔνων* om. P2, qui post *μύρρινος* pergit *ἂν δ' ἄρα τι.*

ταῦτ' ἐνίοις] P. Idem videtur Sch. dare voluisse in syll., cum *ταῦτ' ἐν τοῖς* scriberet; *ταῦτα ἐνίοις* Ald. Edd. o. Ceterum totum locum a vitio sic liberari posse existimo ut scribatur *τοιαῦτα πάντα· ἐκ δὲ τῶν νέων ἐὰν ἄρα τι — καὶ τοῦτ' ἐνίοις κ. τ. λ.*

τὰς μετ' ἀ] H. St. Sch.; *τὰ μετ' ἀ* M Ald.

ται τελεοῦν ἀλλ' ἡμιγενῆ φθείρεται· ἐξ ἀμφοτέρων δὲ καὶ τῶν ἕνων καὶ τῶν
νέων εἴ τινες ἄρα μηλέαι τῶν διφόρων ἢ εἴ τι ἄλλο κάρπιμον· ἔτι δὲ ὁ ὄλυν-
θος ἐκπέττων καὶ σῦκα φέρων ἐκ τῶν νέων. ἰδιωτάτη δὲ ἡ ἐκ τοῦ στελέχους 2.
ἔκφυσις ὥσπερ τῆς ἐν Αἰγύπτῳ συκαμίνου· ταύτην γάρ φασι φέρειν ἐκ τοῦ
στελέχους· οἱ δὲ ταύτῃ τε καὶ ἐκ τῶν ἀκρεμόνων ὥσπερ τὴν κερωνίαν· αὕτη
γὰρ καὶ ἐκ τούτων φέρει πλὴν οὐ πολύν· καλοῦσι δὲ κερωνίαν ἀφ' ἧς τὰ σῦκα
τὰ αἰγύπτια καλούμενα. ἔστι δὲ καὶ τὰ μὲν ἀκρόκαρπα τῶν δένδρων καὶ ὅλως
τῶν φυτῶν τὰ δὲ πλαγιόκαρπα τὰ δ' ἀμφοτέρως. πλείω δ' ἀκρόκαρπα τῶν
ἄλλων ἢ τῶν δένδρων οἷον τῶν τε σιτηρῶν τὰ σταχυώδη καὶ τῶν θαμνωδῶν
ἐρείκη καὶ σπειραία καὶ ἄγνος καὶ ἄλλ' ἄττα καὶ τῶν λαχανωδῶν τὰ κεφα-
λόρριζα. ἐξ ἀμφοτέρων δὲ καὶ τῶν δένδρων ἔνια καὶ τῶν λαχανωδῶν οἷον
βλίτον ἀδράφαξυς ῥάφανος· ἐπεὶ καὶ ἐλάα ποιεῖ πως τοῦτο, καί φασιν ὅταν
ἄκρον ἐνέγκῃ σημεῖον εὐφορίας εἶναι. ἀκρόκαρπος δέ πως καὶ ὁ φοῖνιξ· πλὴν
τούτου γε καὶ ἀκρόφυλλον καὶ ἀκρόβλαστον· ὅλως γὰρ ἐν τῷ ἄνω πᾶν τὸ ζωτι-
κόν. τὰς μὲν οὖν κατὰ τὰ μέρη διαφορὰς πειρατέον ἐκ τούτων θεωρεῖν. αἱ 3. 19 St.
δὲ τοιαῦται τῆς ὅλης οὐσίας φαίνονται δῆλον ὅτι τὰ μὲν ἥμερα τὰ δ' ἄγρια καὶ
τὰ μὲν κάρπιμα τὰ δ' ἄκαρπα καὶ ἀείφυλλα καὶ φυλλοβόλα καθάπερ ἐλέχθη
τὰ δ' ὅλως ἄφυλλα· καὶ τὰ μὲν ἀνθητικὰ τὰ δ' ἀνανθῆ καὶ πρωϊβλαστῆ δὲ καὶ
πρωΐκαρπα τὰ δὲ ὀψιβλαστῆ καὶ ὀψίκαρπα· ὡσαύτως δὲ καὶ ὅσα παραπλήσια
τούτοις. καί πως τά γε τοιαῦτα ἐν τοῖς μέρεσιν ἢ οὐκ ἄνευ τῶν μερῶν ἐστιν.
ἀλλ' ἐκείνη ἰδιωτάτη καὶ τροπόν τινα μεγίστη διάστασις ἥπερ καὶ ἐπὶ τῶν

δύναται] P2; δύνανται Ald. Edd. o.
τελεοῦν] UM; τελειοῦν P2 Ald. Edd.
ἕνων κ. τ. νέων] UM Sch.syll.; νέων κ. τ. ἕνων Ald. Edd. o.
εἴ τινες] Ald. Edd. o.; οἵ τινες UM.
διφόρων] corr. Scal. e vers. G. H. St. Sch.; διαφόρων U Ald.
κάρπιμον] Ald. Edd. o.; καρπὸν UMV.
δὲ ὁ] UMVP; δὲ καὶ ὁ Ald. Edd. o. — Sed notant interpretes ὄλυνθον hic vocari arborem, quum vocabulum id omnibus aliis locis et Theophrasti et ceterorum scriptorum nonnisi *grossos* s. *fructus fici* significet.
ἐκπέττων] ἐκπέττον M.
ἐκ τῶν νέων] UMV Ald. Sch.; ἐξ ἕνων H. St.
2. ἰδιωτάτη] ἰδιώτατον P2.
ταύτην γὰρ] καὶ ταύτην γὰρ Ald. Edd. Sch. καὶ seclusit, equidem ut importunum omisi. καὶ ταύτην γε U.
ταύτῃ τε καὶ ἐκ — ὥσπερ τὴν κερωνίαν] dedi de conj. Hoc enim dici debebat: *alii ajunt sycomorum et e trunco et e ramis flores proferre ut ceratoniam.* Alia enim ratione sycomorus non poterat comparari cum ceratonia, quae fructus e trunco et ramis ferre 4, 2, 4 dicitur. ταύτης μὲν ἐκ — UMV Ald. Sch.; ταύτης om. H. St. Dein ὥσπερ τῆς κερωνίας U; ὥσπερ καὶ τῆς κερωνίας Ald. H. Sch.; ὥσπερ ἡ κερωνία St.
καὶ ἐκ] UMP Sch.; καὶ om. Ald. Edd. Dein πολὺ U.
καλοῦσι δὲ] κ. γὰρ M.
σιτηρῶν] σιδηρῶν U.
σπειραία] Ald. Edd. o. et U sed scriptura inter η et ε et ι dubia.
βλίτον] βλοίτον M.
ἀδράφαξυς] ἀνδράφαξυς U; ἀνδράφαξις Schn.; ἀνδραφράξυς M; ἀναδράφραξις Ald.; ἀνδράφραξις P H. St.; *atriplex* G. Cf. ad 7, 1, 2.
ἐλάα] ἐλάα interserto ι minuto U; ἐλαία Ald. H.; ἡ ἐλαία St. Sch.
ἄκρον] Ald. Edd.; ἄκρων U; ἐπ' ἄκρον St.
τουτου γε] U Ald.; τοῦτόν γε M; τοῦτό γε Vo. H. St. Sch. Vellem τὸ additum post καὶ.
καὶ ἀκρόφυλλον] om. U.
κατὰ τὰ μέρη] τὰ addidi de conj.; om. Ald. Edd. o.
3. καὶ πρω. δὲ] Ald. H.; καὶ τὰ μὲν πρω. δὲ St. et Sch. sed hic omisso δέ.
καί πως τὰ γε τοιαῦτα] Sch.syll.; καὶ πῶν τά γε ταῦτα U; καὶ τὰ γε τοιαῦτα Ald. Edd. o. Olim καίτοι maluit Sch.

ζώων ὅτι τὰ μὲν ἔνυδρα τὰ δὲ χερσαῖα· καὶ γὰρ τῶν φυτῶν ἔστι τι τοιοῦτον γένος ὃ οὐ δύναται φύεσθαι μὴ ἐν ὑγρῷ· τὰ δὲ φύεται μὲν οὐχ ὅμοια δὲ ἀλλὰ χείρω. πάντων δὲ τῶν δένδρων ὡς ἁπλῶς εἰπεῖν καὶ τῶν φυτῶν εἴδη πλείω
24 H. τυγχάνει καθ' ἕκαστον γένος· σχεδὸν γὰρ οὐδέν ἐστιν ἁπλοῦν· ἀλλ' ὅσα μὲν ἥμερα καὶ ἄγρια λέγεται ταύτην ἐμφανεστάτην καὶ μεγίστην ἔχει διαφοράν, οἷον συκῆ ἐρινεὸς ἐλάα κότινος ἄπιος ἀχράς· ὅσα δ' ἐν ἑκατέρῳ τούτων τοῖς καρποῖς τε καὶ φύλλοις καὶ ταῖς ἄλλαις μορφαῖς τε καὶ τοῖς μορίοις. ἀλλὰ τῶν μὲν ἀγρίων ἀνώνυμα τὰ πλεῖστα καὶ ἔμπειροι ὀλίγοι· τῶν δὲ ἡμέρων καὶ ὠνομασμένα τὰ πλείω καὶ ἡ αἴσθησις κοινοτέρα· λέγω δ' οἷον ἀμπέλου συκῆς ῥόας μηλέας ἀπίου δάφνης μυρρίνης τῶν ἄλλων· ἡ γὰρ χρῆσις οὖσα κοινὴ συνθεωρεῖν ποιεῖ τὰς διαφοράς. ἴδιον δὲ καὶ τοῦτ' ἐφ' ἑκατέρων· τὰ μὲν γὰρ ἄγρια τῷ ἄρρενι καὶ τῷ θήλει ἢ μόνοις ἢ μάλιστα διαιροῦσι τὰ δὲ ἥμερα πλείοσιν ἰδέαις. ἔστι δὲ τῶν μὲν ῥᾷον λαβεῖν καὶ διαριθμῆσαι τὰ εἴδη, τῶν δὲ χαλεπώτερον διὰ τὴν πολυχοΐαν. ἀλλὰ δὴ τὰς μὲν τῶν μορίων διαφορὰς καὶ τῶν ἄλλων οὐσιῶν ἐκ τούτων πειρατέον θεωρεῖν. περὶ δὲ τῶν γενέσεων μετὰ ταῦτα λεκτέον· τοῦτο γὰρ ὥσπερ ἐφεξῆς τοῖς εἰρημένοις ἐστίν.

ἔστι τι τοι.] *ἐστι τὸ τοι.* Ald. Edd. o. Amati in collatione sua Urbinatis: „Verba *ἐστὶ τὸ τοιοῦτον* articulum in codice ita erasum gerunt ut antea etiam *τι* fuisse scriptum credere vestigiis liceat." Unde *τι* scripsi. — *τοιοῦτο* P.

μὴ] addidi de conj. sensu flagitante. Cf. cap. 4, 2. Sch. cum Stack. *εἰ μὴ* iterum dedere.

πάντων δὲ] *πάντων γὰρ* P.

ὡς ἁπλῶς εἰπεῖν καὶ τῶν] Ald. H. St.; *καὶ ὡς ἁ. ἐ. τῶν* Sch. cum G.

4. *ἀχράς*] Gaza addit *pinus pinaster*.

ὅσα δ' ἐν ἑκατέρῳ] U Ald. H. St. Sch. syll.; *ὅσα δὲ ἢ ἑκατέρω* MV; *ὅσα δὴ ἑκατέρων* Sch. cont.

μορίοις] *διαφέρει* addit Sch. i. u.

ὠνομασμένα τὰ πλ.] de conj. Sch.; *ὠνομασμένων πλ.* Ald. Edd.

ῥόας] Sch.; *ῥοᾶς* Ald.

μυρρίνης] Ald. Edd.; *μυρρίνου* Sch.

τῶν ἀ.] UMVP Ald. Sch.; *καὶ τῶν ἀ.* H. St.

μόνοις] Ald. H. Sch.; *μόνως* St.; *μόνον* maluit Sch.

ῥᾷον λαβεῖν] UMV; *ῥᾷόν τι λαβ.* Ald. H.; *ῥᾷόν τε λαβ.* St. Sch.

πολυχοΐαν] Sch.; *πολυχοίαν* Ald.; *πολυχροίαν* St. in Indice Errat.

λεκτέον τοῦτο] *λεκτέον· τοῦ . . τοῦτο* U.

ΘΕΟΦΡΑΣΤΟΥ ΠΕΡΙ ΦΥΤΩΝ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΟ Β.

Cap. I. Αἱ γενέσεις τῶν δένδρων καὶ ὅλως τῶν φυτῶν ἢ αὐτόμαται ἢ ἀπὸ σπέρματος ἢ ἀπὸ ῥίζης ἢ ἀπὸ παρασπάδος ἢ ἀπὸ ἀκρεμόνος ἢ ἀπὸ κλωνὸς ἢ ἀπ' αὐτοῦ τοῦ στελέχους εἰσὶν ἢ ἔτι τοῦ ξύλου κατακοπέντος εἰς μικρά· καὶ γὰρ οὕτως ἔνια φύεται. τούτων δὲ ἡ μὲν αὐτόματος πρώτη τις, αἱ δὲ ἀπὸ σπέρματος καὶ ῥίζης φυσικώταται δόξαιεν ἄν· ὥσπερ γὰρ αὐτόμαται καὶ αὐταί· δι' ὃ καὶ τοῖς ἀγρίοις ὑπάρχουσιν· αἱ δὲ ἄλλαι τέχνης ἢ δὴ προαιρέσεως. ἅπαντα 2.
δὲ βλαστάνει κατά τινα τῶν τρόπων τούτων, τὰ δὲ πολλὰ κατὰ πλείους· ἐλάα μὲν γὰρ πάντως φύεται πλὴν ἀπὸ τοῦ κλωνός· οὐ γὰρ δύναται καταπηγνυμένη, καθάπερ ἡ συκῆ τῆς κράδης καὶ ἡ ῥόα τῆς ῥάβδου. καίτοι φασί γέ τινες ἤδη καὶ χάρακος παγείσης καὶ πρὸς τὸν κιττὸν συμβιῶσαι καὶ γενέσθαι δένδρον· ἀλλὰ σπάνιόν τι τὸ τοιοῦτον· θάτερα δὲ τὰ πολλὰ τῆς φύσεως. συκῆ δὲ τοὺς μὲν ἄλλους τρόπους φύεται πάντας, ἀπὸ δὲ τῶν πρέμνων καὶ τῶν ξύλων οὐ φύεται· μηλέα δὲ καὶ ἄπιος καὶ ἀπὸ τῶν ἀκρεμόνων σπανίως. οὐ μὴν ἀλλὰ τά γε

Cap. I.

αὐτόμαται] UMVP; *αὐτόματοι* Edd. Codices sequor, quanquam mox *ἡ μὲν αὐτόματος* est. Cf. etiam cap. 4, 4.

εἰσὶν] M, Schn. cum Dal.; *ἐστίν* Ald. H. St.

ἔνια φύεται] Sch. de conj.; *ἀναφύεται* Ald. Edd.

αἱ δὲ] M Schn.; *ἡ δὲ* Ald. H. St.

αὐτόμαται] M; *αὐτόματοι* Edd. o.

ἢ δὴ προαι.] P; *ἤδη πρ.* U; *ἤδη πρ.* MV; *ἢ πρ.* Ald. Sch.; *ἢ ἀπὸ πρ.* Heins. St.; *ἤδη καὶ πρ.* conj. Sch.

2. *ἀπὸ τοῦ*] U Sch. syll.; *τοῦ* om. Ald. Edd.

οὐ γὰρ δύν.] P H. St. Sch.; *γάρ· οὐ δύν.* Ald.

καταπηγνυμένη] *καταπηγνυμένης ὥσπερ ἡ* St.; *καταπηγνυμένου* maluit Sch. Nihil mutandum. Participium refertur ad *ἐλάα*, etsi non tota arbor sed ramulus *καταπήγνυται*; ad *κράδης* et *ῥάβδου* repetendum est idem participium casu secundo.

ῥόα] Sch.; *ῥοὰ* Ald. H.: *ῥοιὰ* St.

καὶ πρὸς τὸν κιττὸν] om. St.

δὲ] *ἢ* St.

ἄπιος καὶ ἀπὸ] U; cett. om. *καί*.

τά γε πολλὰ πάνθ'] sic correxit Sch.; *τά τε πολλὰ πάνθ'* Ald. H.; *τά τε πολλὰ ἢ πάνθ'* corr. St.; *τά τε πολλὰ καὶ πάνθ'* conj. Dalec.; *Ceterum cuncta magna ex parte his quoque enasci contingit* G.; *Ceterum pleraque omnia fere his quoque enasci posse videntur* vertit Sch., ubi hoc maxime reprehendendum esse videtur, quod *pleraque omnia* scripsit. Nam ut verba *τά γε πολλὰ πάνθ'* genuina fuerint, *τὰ πολλὰ* habet adverbii potestatem, significans *plerumque.* Sed nec ea hic obtinet, cum *ἐνδέχεσθαι, fieri potest*, sequatur. Alterum igitur, aut *τὰ πολλὰ* aut *ἐνδέχεσθαι* delendum. Equidem vitium majus hic haerere puto.

πολλὰ πάνθ' ὡς εἰπεῖν ἐνδέχεσθαι δοκεῖ καὶ ἀπὸ τούτων ἐὰν λεῖοι καὶ νέοι καὶ
εὐαυξεῖς ὦσιν. ἀλλὰ φυσικώτεραί πως ἐκεῖναι· τὸ δὲ ἐνδεχόμενον ὡς δυνατὸν
3. ληπτέον. ὅλως γὰρ ὀλίγα τὰ ἀπὸ τῶν ἄνω μᾶλλον βλαστάνοντα καὶ γεννώμενα,
καθάπερ ἄμπελος ἀπὸ τῶν κλημάτων· αὕτη γὰρ οὐδ' ἀπὸ τῆς πρώρας ἀλλ'
ἀπὸ τοῦ κλήματος φύεται, καὶ εἰ δή τι τοιοῦτον ἕτερον ἢ δένδρον ἢ φρυγανῶ-
δες, ὥςπερ δοκεῖ τό τε πήγανον καὶ ἡ ἰωνία καὶ τὸ σισύμβριον καὶ ὁ ἕρπυλλος
καὶ τὸ ἑλένιον. κοινοτάτη μὲν οὖν ἐστὶ πᾶσιν ἥ τε ἀπὸ τῆς παρασπάδος καὶ
ἀπὸ σπέρματος. ἅπαντα γὰρ ὅσα ἔχει σπέρματα καὶ ἀπὸ σπέρματος γίνεται·
ἀπὸ δὲ παρασπάδος καὶ τὴν δάφνην φασὶν, ἐάν τις τὰ ἔρνη παρελὼν φυτεύσῃ.
δεῖ δὲ ὑπόρριζον εἶναι μάλιστά γε τὸ παρασπώμενον ἢ ὑπόπρεμνον. οὐ μὴν
ἀλλὰ καὶ ἄνευ τούτου θέλει βλαστάνειν καὶ ῥόα καὶ μηλέα ἐαρινή· βλαστάνει
4. δὲ καὶ ἀμυγδαλῆ φυτευομένη. κατὰ πλείστους δὲ τρόπους ὡς εἰπεῖν ἡ ἐλάα
βλαστάνει· καὶ γὰρ ἀπὸ τοῦ στελέχους καὶ ἀπὸ τοῦ πρέμνου κατακοπτομένου
καὶ ἀπὸ τῆς ῥίζης καὶ ἀπὸ τοῦ ξύλου καὶ ἀπὸ ῥάβδου καὶ χάρακος ὥςπερ εἴρη-
ται. τῶν δ' ἄλλων ὁ μύρρινος· καὶ γὰρ οὗτος ἀπὸ τῶν ξύλων καὶ τῶν πρέμνων
φύεται. δεῖ δὲ καὶ τούτου καὶ τῆς ἐλάας τὰ ξύλα διαιρεῖν μὴ ἐλάττω σπιθα-
μιαίων καὶ τὸν φλοιὸν μὴ περιαιρεῖν. τὰ μὲν οὖν δένδρα βλαστάνει καὶ γίνε-
ται κατὰ τοὺς εἰρημένους τρόπους· αἱ γὰρ ἐμφυτεῖαι καὶ οἱ ἐνοφθαλμισμοὶ
καθάπερ μίξεις τινές εἰσιν ἢ κατ' ἄλλον τρόπον γενέσεις, περὶ ὧν ὕστερον
λεκτέον.

Cap. II. Τῶν δὲ φρυγανωδῶν καὶ ποιωδῶν τὰ μὲν πλεῖστα ἀπὸ σπέρματος ἢ ῥίζης τὰ δὲ καὶ ἀμφοτέρως· ἔνια δὲ καὶ ἀπὸ τῶν βλαστῶν ὥςπερ εἴρηται.

εὐαυξεῖς] corr. H. St. Sch.; *αὔξεις* UMV Ald.; *facile auctiles* G.

τὸ δὲ — ληπτέον] i. e. id vero quod fieri contingit, in earum rerum genere ponendum est, quae fieri possunt. Vetat enim ne ea, quae interdum accidunt et observantur, putemus ipsam naturae normam indicare. Quod enim fieri potest *τὸ δύνατον,* non est ipsa semper naturae norma, *τὸ φυσικώτατον.*

3. *πρώρας*] *πρώιρας* U; *ἀκρωμίας* conj. Dalec. Sed *πρώρας* dedit Sch. loco *πρώτας* C. pl. 3, 14, 8. Locus vitiis laborat, quae exposuit Sch. Neque particula *οὐδὲ* satis apta est, et verba *οὐδ' ἀπὸ τῆς πρώρας* atque *ἀλλ' ἀπὸ τοῦ κλήματος* inter se pugnant. Neque e loco parallelo laudato medela proba peti posse videtur.

ἰωνία] U St.; *ἰωνιὰ* Bas. Sch. cum Bod.; *ὠνία* Ald. H.

ἕρπυλλος] Ald. H. St.; *ἕρπυλος* Sch.

ἑλένιον] H. St.; *helenium* G.; *ἐλένιον* Ald. Schn. Cf. ad 6, 1, 1.

ἅπαντα γὰρ] U Sch.syll. *ἅπ. δὲ* cett. — *ἔχει* Ald. Bas.

τὰ ἔρνη] U P2; Schn. de conj.; *τὸ ἔργον* Ald.; *τὸ περίεργον* H. St.; *ἐὰν τοῦ τὰ ἔργη* V et M, sed in M2 *τοῦ* est in corr.; *si quis sublatis surculis ferat* G. — Deinceps *περιελὼν* P2.

εἶναι] UP2; om. Ald. M. Post *ὑπόπρεμνον* addidit illud H. Sch. et St., qui h. vv. transposuit.

ῥόα] P2 Sch.; *ῥοὰ* Ald. H.; *ῥοιὰ* St.

ἀμυγδαλῆ] U Sch.; *ἀμυγδάλη* P2 Ald. H. St. *ἡ* cum St. anteponit Schn. syll. P2.

4. *καὶ ἀπὸ τοῦ ξύλου*] Haec verba ut spuria removenda esse censuit Jul. Pontedera ad Varron. 1, 39, 3, quo auctore Schn. uncis seclusit.

καὶ χάρακος] UP2; *καὶ ἀπὸ χάρ.* Ald. Edd. o. Explico hanc vocem cum Spreng. et Scalig.; ille: *Setzpfähle.* Errat Sch. *ramum* interpretatus.

ἐμφυτεῖαι] corr. RConst. H. St. Sch; *ἐμφυλίαι* U, sed rasura gemina, ut vestigia *ἐμφυτλείαι* indicare videantur; *ἐμφυλείαι* V; *ἐμφυλεῖαι* M Ald.

Cap. II.

ἢ ῥίζης] U Sch. syll. *καὶ ῥίζης* Ald. et Edd

ἀμφοτέρως] U, St. e conj., Sch.; *ἀμφότερα* V; *ἀμφοτέρας* Ald.; *ἀμφοτέρου* H.

ῥοδωνία δὲ καὶ κρινωνία κατακοπέντων τῶν καυλῶν ὥςπερ καὶ ἡ ἄγρωστις. φύεται δὲ ἡ κρινωνία καὶ ἡ ῥοδωνία καὶ ὅλου τοῦ καυλοῦ τεθέντος. ἰδιωτάτη δὲ ἡ ἀπὸ δακρύου· καὶ γὰρ οὕτω δοκεῖ τὸ κρίνον φύεσθαι ὅταν ξηρανθῇ τὸ ἀπορρυέν. φασὶ δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ ἱπποσελίνου· καὶ γὰρ τοῦτο ἀφίησι δάκρυον. φύεται δὲ καὶ κάλαμος ἐάν τις διατέμνων τὰς ἠλακάτας πλαγίας τιθῇ καὶ κατακρύψῃ κόπρῳ καὶ γῇ. ἰδίως δὲ ἀπὸ ῥίζης τῷ φύεσθαι καὶ τὰ κεφαλόρριζα. τοσαυ- 2.
ταχῶς δὲ οὔσης τῆς δυνάμεως τὰ μὲν πολλὰ τῶν δένδρων, ὥςπερ ἐλέχθη πρότερον, ἐν πλείοσι τρόποις παραγίνεται· ἔνια δὲ ἀπὸ σπέρματος φύεται μόνον, οἷον ἐλάτη πεύκη πίτυς ὅλως πᾶν τὸ κωνοφόρον· ἔτι δὲ καὶ φοῖνιξ, πλὴν εἰ ἄρα ἐν Βαβυλῶνι καὶ ἀπὸ τῶν ῥάβδων, ὥς φασί τινες μωλύειν. κυπάριττος δὲ παρὰ μὲν τοῖς ἄλλοις ἀπὸ σπέρματος, ἐν Κρήτῃ δὲ καὶ ἀπὸ τοῦ στελέχους, οἷον ἐπὶ τῆς ὀρείας ἐν Τάρρᾳ· παρὰ τούτοις γάρ ἐστιν ἡ κουριζομένη κυπάριττος· αὕτη δὲ ἀπὸ τῆς τομῆς βλαστάνει πάντα τρόπον τεμνομένη καὶ ἀπὸ γῆς καὶ ἀπὸ τοῦ μέσου καὶ ἀπὸ τοῦ ἀνωτέρω· βλαστάνει δὲ ἐνιαχοῦ καὶ ἀπὸ τῶν ῥιζῶν σπανίως δέ. περὶ δὲ δρυὸς ἀμφισ- 3.
βητοῦσιν· οἱ μὲν γὰρ ἀπὸ σπέρματός φασι μόνον, οἱ δὲ καὶ ἀπὸ ῥίζης γλίσχρως· οἱ δὲ καὶ ἀπ' αὐτοῦ τοῦ στελέχους κοπέντος. ἀπὸ παρασπάδος δὲ καὶ

ῥοδωνία δὲ καὶ κρινωνία] Sch.; *ῥοδωνιά — ιὰ* P2 P Ald. Edd. Cf. I, 9, 4.
καὶ ἡ ῥοδ.] UMVP Sch.; *ῥοδωνία* U; articulum om. Ald. Edd.
ἰδιωτάτη] *ἰδιώτατον* P2.
δακρύου] UP2, Sch.syll.; *δακρύων* Ald Edd. o.
κρίνον] *κρῖνον* P2. — *ἀπορρυθὲν* P2.
καὶ ἐπὶ τοῦ ἱππ.] dedi de conj.: supple *ταὐτὸ γίνεσθαι, τὸ φύεσθαι ἐκ δακρύου*; *καὶ ἀπὸ τοῦ ἱππ.* Ald. Edd. ac P2, ubi *φασὶ δὲ* omissa, quam lectionem non aptam esse demonstravit Sch., qui e vers. Gazae *lacrimam quoque equapii vim eandem sortiri volunt* *καὶ τὸ ἀπὸ τοῦ* vel *καὶ τὸ τοῦ* fuisse suspicatur. Utrumque minus aptum. *καὶ περὶ τοῦ ἱππ.* St.
δὲ καὶ καλ.] Schn.; *δέ τις καὶ καλ.* Ald. Edd. *τὶς* minime ferendum, unde profectum sit mox dicetur.
διατέμνων] UMV Sch.; *διατέμνῃ* Ald. H. St.
τιθῇ] Schn. de conj.; *ᾖ* Ald. H. St. Sic mihi explico: literae *τιθ* migraverunt in versum superiorem, sic ut hic *η* solum relinqueretur, illae vero in *τις* mutarentur.
κατακρύψῃ] H. St.; *κατακρύψη* Ald.; *κατακρύψει* UMP; *κατακρύπτῃ* Schn.
ἰδίως — κεφαλόρριζα] U, praeter *κεφαλόριζα*. Pro *τῷ* in PMV est *τὸ*, in Ald. H. *καὶ*; *ῥίζης φύεται* St. cet. cum Ald.; *ἴδιον δὲ καὶ ἀπὸ ῥίζης τὸ φύεσθαι τὰ κεφ.* Sch. Malim *ἰδίως δὲ ἀπὸ ῥίζης ἐκφύεται.*
2. *παραγίνεται*] dedi de conj.; *φησίν ἐστιν* UM1V; *φασίν ἐστιν* M2; *ὥς φασίν ἐστιν* Ald. Edd. o.
κωνοφόρον] P2; tacite dederat Sch.; *κωνοφοροῦν* Ald. H. St.
καὶ φοῖνιξ] P2; *καὶ* om. Ald. Edd. o. *φοίνιξ* P.
ὥς φασι — μωλύειν] Ald. Sch.; *μοσχεύειν* auctore R Const. H. St.; Sch. in Comm. *ὡς* ejicere iubet. Quid autem hoc est *ἀπὸ τῶν ῥάβδων μωλύειν*? Subaudiendum vero *φύεται* post *ῥάβδων*. G.: *ni forte apud Babylonem e virgis quoque proveniat sicut nonnulli asseverant.* — *μολεύειν* e Poll. Onom. 7, sect. 146 substitui mavult Schn. *μολούειν, ἐγκόπτειν τὰς παραφυάδας* Hesych. Equidem collato C. pl. 1, 2, 1 vix dubito quin scribendum sit *πλὴν εἰ ἄρα ἐν Βαβυλῶνι καὶ ἀπὸ τῶν ῥάβδων φασί τινες μοσχεύειν.* P2 dat: *Βαβυλῶνι, ὥς φασί τινες καὶ ἐκ ῥάβδων· κυπ—.*
ἀπὸ σπ.] *ἐκ σπ.* P2.
ἐν κρήτῃ] *ἡ κρήτη* M.
ἐπὶ τῆς ὀρ.] dedi de conj.; *τὸ τῆς ὀρ.* UMV Ald. Sch.; *τὸ ἀπὸ τῆς κουρᾶς* H. de conj. pessima; *καὶ ἀπὸ τῆς κουρᾶς* St. G. Tarv. *ut montuosa vel in tarra*; ed. Par. et Bas. *ut montosa in Tarra.* Cf. ad. C. 1, 2, 2.
ἀπὸ γῆς] *ἐπὶ γῆς* St.
ἀνωτέρω] tacite corr. Sch., confirm. U. *ἀνωτέρου* Ald. H.
δὲ ἐνιαχοῦ καὶ] U, Sch. conj.; *δὲ καὶ ἐνιαχοῦ* Ald. H.; *καὶ* om. St.
3. *καὶ ἀπὸ ῥ.*] *καὶ* superscriptum in P.
γλίσχρως] *γλίσχως* H.
ἀπ αὐτοῦ τοῦ στ.] Ald. H.; *ἀπὸ τοῦ στελ.* St. Sch.; *ipso caudice.* G.

4. ῥίζης οὐδὲν φύεται τῶν μὴ παραβλαστανόντων. ἁπάντων δὲ ὅσων πλείους αἱ
γενέσεις, ἡ ἀπὸ παρασπάδος καὶ ἔτι μᾶλλον ἡ ἀπὸ παραφυάδος ταχίστη καὶ
εὐαυξής, ἐὰν ἀπὸ ῥίζης ἡ παραφυὰς ᾖ. καὶ τὰ μὲν οὕτως ἢ ὅλως ἀπὸ φυτευ-
3 St. H. τηρίων πεφυτευμένα πάντα δοκεῖ τοὺς καρποὺς ἐξομοιοῦν. ὅσα δ' ἀπὸ τοῦ
καρποῦ τῶν δυναμένων καὶ οὕτως βλαστάνειν, ἅπανθ' ὡς εἰπεῖν χείρω, τὰ δὲ
καὶ ὅλως ἐξίσταται τοῦ γένους, οἷον ἄμπελος μηλέα συκῆ ῥοιὰ ἄπιος· ἔκ τε
γὰρ τῆς κεγχραμίδος οὐδὲν γίνεται γένος ὅλως ἥμερον, ἀλλ' ἢ ἐρινεὸς ἢ ἀγρία
συκῆ, διαφέρουσα πολλάκις καὶ τῇ χροίᾳ· καὶ γὰρ ἐκ μελαίνης λευκὴ καὶ ἐκ
λευκῆς μέλαινα γίνεται· ἔκ τε τῆς ἀμπέλου τῆς γενναίας ἀγεννής· καὶ πολλά-
κις ἕτερον γένος· ὁτὲ δὲ ὅλως οὐδὲν ἥμερον ἀλλ' ἄγριον ἐνίοτε καὶ τοσοῦτον
ὥστε μὴ ἐκπέττειν τὸν καρπόν· αἱ δ' ὥστε μηδὲ ἁδρύνειν ἀλλὰ μέχρι τοῦ ἀν-
5. θῆσαι μόνον ἀφικνεῖσθαι. φύονται δὲ καὶ ἐκ τῶν τῆς ἐλάας πυρήνων ἀγριέ-
λαιος, καὶ ἐκ τῶν τῆς ῥόας κόκκων τῶν γλυκέων ἀγεννεῖς, καὶ ἐκ τῶν ἀπυρή-
νων σκληραί, πολλάκις δὲ καὶ ὀξεῖαι. τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον καὶ ἐκ τῶν ἀπίων
καὶ ἐκ τῶν μηλέων· ἐκ μὲν ἀρ τῶν ἀπίων μοχθηρὰ ἢ ἀχράς, ἐκ δὲ τῶν μη-
λέων χείρων τε τῷ γένει καὶ ἐκ γλυκείας ὀξεῖα, καὶ ἐκ στρουθίου κυδώνιος.
χείρων δὲ καὶ ἡ ἀμυγδαλῆ καὶ τῷ χυλῷ καὶ τῷ σκληρὰ ἐκ μαλακῆς· δι' ὃ καὶ
αὐξηθεῖσαν ἐγκεντρίζειν κελεύουσιν, εἰ δὲ μὴ τὸ μόσχευμα μεταφυτεύειν πολ-
6. λάκις. χείρων δὲ καὶ ἡ δρῦς· ἀπὸ γοῦν τῆς ἐν Πύρρᾳ πολλοὶ φυτεύσαντες οὐκ

φύεται] corr. St. Sch.; *φύεσθαι* Ald. H.

4. *αἱ γενέσεις*] UMV Ald. Sch.; *εἰσι γεν.* Heins. St.

ἡ ἀπὸ παρασπ.] P H. St. Sch.; *ἢ ἀπὸ π.* Ald. Haud persuasit nobis Sch. disputans de his verbis atque conjiciens *ἡ ἀπὸ παρασπάδος ταχίστη τε καὶ εὐαυξὴς καὶ ἔτι μᾶλλον ἐὰν ἀπὸ ῥίζης ἡ παρασπὰς ᾖ.*

ταχ. καὶ] UM Sch.; *ταχ. δὲ καὶ* Ald. Edd.

εὐαυξὴς] *εὐάλξης* Ald.

ἀπὸ φυτ.] *τὰ ἀπὸ φυτ.* St.

οὕτως] U; *οὕτω* Ald. Edd.

ῥοιὰ] Ald.; *ῥόα* Sch.

ἀλλ' ἢ ἐρινεὸς] Haec corrupta esse suspicatur Schn., cum *ἐρινεὸς* ab *ἀγρία συκῇ* nullo modo differat. Facillimum foret prius *ἢ* delere.

χροίᾳ] *χροιᾷ* Ald. et Edd. ante Sch.

ἀγεννής] *φύεται* i. u. add. St.

ἐνίοτε] Ald.; *ἐνιότε* Sch. ut semper.

μηδὲ ἁδρ.] Sch. syll.; *μὴ δὲ ἁδρ.* U; *μὴ δὲ αδρ.* Ald.; *μὴ ἁδρ.* Sch.; *ἀδύνειν* P.

ἀνθῆσαι] Ald. Cam. H. St. Sch.; *εὐθῆσαι* Bas. sol.

5. *φύονται*] sic correxi; *φυτεύονται* Ald. H. St.; *φύεται* Vo. cod. Cas. Sch.; *nascitur* G.

ῥόας] Sch.; *ῥοᾶς* Ald. H.; *ῥοιᾶς* St.

κόκκων] *κοκκύων* P.

γλυκέων] corr. St. Sch.; *γλαυκίων* UMV Ald.; *γλυκείων* Heins.; *glaucis* G.

ἀγεννεῖς] M Sch.; *ἀγεννής* Ald. Edd. — Ante h. v. *ῥοιὰ* i. u. add. St.

σκληραὶ] UM Sch.; *σκληρά* Ald. Edd.

ὀξεῖαι] U Sch.; *ὀξεῖη* M; *ὀξεῖα* Ald. Edd.

μηλέων] corr. Sch. in Comm.; *μήλων* Ald. H. In Syll. restitui iussit Schn. *μηλῶν*. *μήλεων* St. Quae sequuntur voces *γλυκείας ὀξεῖα* demonstrant *μηλέων* non *μήλων* hic scriptum fuisse.

μὲν γὰρ] U; *γὰρ* om. Edd. o.

μηλέων] Sch. in Comm.; *μήλων* Ald. H.

χείρων τε] *χεῖρον τι* St.

γλυκείας] Ald Cam. H. St. Sch.; *γλυκείων* Bas.

στρουθίου κυδώνιος] Ald. Edd. o.; *στρω-*

: : :υθιον κ : : : : ουνειος U; *κηδωνειοις* V; *κηδωνειος* M2; in M1 deest haec vox. Cf. Athenae. 3. p. 81.

καὶ ἡ ἀμ.] *καὶ* add. PM. Sch.; om. Ald. Edd. — *ἀμυγδάλη* P Ald. Edd. Post h. v. *ἐκ τοῦ καρύου* i. u. add. St.

χυλῷ] *χυμῷ* conj. Spr.

τῷ σκληρὰ] U; *τῷ σκληρῷ* M Ald. St. Bod.; *σκληρὰ* exhib. H. et Sch. qui *τῷ* ut inutile seclusit. *τῷ* recte se habet: *et succo, et eo quod dura e molli.* G.: *tum sapore, tum quod dura e molli editur.*

6. *γοῦν τῆς*] UM; *γ. τῶν* Ald. Edd. o.

ἐν πύρρᾳ] UM Ald., quorum auctoritatem sequor. *ἐν Ἠπείρῳ* m Bas. H. St. Sch.; *epyro* G.

ἐδύνανθ' ὁμοίαν ποιεῖν. δάφνην δὲ καὶ μυρρίνην διαφέρειν ποτέ φασιν, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ δ' ἐξίστασθαι καὶ οὐδὲ τὸ χρῶμα διασώζειν, ἀλλ' ἐξ ἐρυθροῦ καρποῦ γίνεσθαι μέλαιναν ὥσπερ καὶ τὴν ἐν Ἀντάνδρῳ· πολλάκις δὲ καὶ τὴν κυπάριττον ἐκ θηλείας ἄρρενα. μάλιστα δὲ τούτων ὁ φοῖνιξ δοκεῖ διαμένειν ὥσπερ εἰπεῖν τελείως τῶν ἀπὸ σπέρματος, καὶ πεύκη ἡ κωνοφόρος καὶ πίτυς ἡ φθειροποιός. ταῦτα μὲν οὖν ἐν τοῖς ἡμερωμένοις. ἐν δὲ τοῖς ἀγρίοις δῆλον ὅτι πλείω κατὰ λόγον ὡς ἰσχυροτέροις· ἐπεὶ θάτερόν γε καὶ ἄτοπον, εἰ δὴ χείρω καὶ ἐν ἐκείνοις καὶ ὅλως ἐν τοῖς ἀπὸ σπέρματος μόνον· εἰ μή τι τῇ θεραπείᾳ δύνανται μεταβάλλειν. διαφέρουσι δὲ καὶ τόποι τόπων καὶ ἀὴρ ἀέρος· 7.
ἐνιαχοῦ γὰρ ἐκφέρειν ἡ χώρα δοκεῖ τὰ ὅμοια καθάπερ καὶ ἐν Φιλίπποις· ἀνάπαλιν ὀλίγα καὶ ὀλιγαχοῦ λαμβάνειν μεταβολήν, ὥστε ἐκ σπέρματος ἀγρίου ποιεῖν ἥμερον ἢ ἐκ χείρονος ἁπλῶς βέλτιον· τοῦτο γὰρ ἐπὶ τῆς ῥόας μόνον ἀκηκόαμεν ἐν Αἰγύπτῳ καὶ ἐν Κιλικίᾳ συμβαίνειν· ἐν Αἰγύπτῳ μὲν γὰρ τὴν ὀξεῖαν καὶ σπαρεῖσαν καὶ φυτευθεῖσαν γλυκεῖαν γίνεσθαί πως ἢ οἰνώδη· περὶ δὲ Σόλους τῆς Κιλικίας περὶ ποταμὸν τὸν Πίναρον, οὗ ἡ μάχη πρὸς Δαρεῖον

μυρρίνην] Ald. H. St.; *μύῤῥινον* Schn.
φασιν] *ἐκ τῶν κόκκων* i. u. add. St.
διασώζειν] *διασώιζειν* U.
μέλαιναν] UMV Ald.; *μέλανον* H. Bo.; *μέλανα* St. Sch.
τὴν ἐν] U Sch. syll., St. e conj.; *τὸν ἐν* Ald. H. Sch.
θηλείας] Ald. Edd.; *θηλείαν* M.
ἄρρενα] H. St. Sch.; *ἄρρεναν* M Ald. Cf. Lobeck Paralip. p. 142.
τελείως] Post h. v. *καὶ ἐκ* add. St.
ἀπὸ σπ.] *ἀπὸ τοῦ σπ.* Sch.
καὶ πευ.] Ald. Edd.; *καὶ* om. U; *ἡ πεύκη, ἡ κωνοφόρος* St.
φθειροποιός] P; de corr. R Const. H. Schn.; *φθοροποιός* Ald. C. pl. 1, 9, 2 eadem *φθειροφόρος* vocatur, quod addito *ἡ* ante *πίτυς* hic reposuit St. Eustath. p. 368 *εἰσὶ δέ τινες πίτυες φθεῖρας ποιοῦσαι.*
ἡμερωμένοις] U, Sch. corr.; *ἡμερουμένοις* Ald. Edd.
θάτερόν γε] cod. Cas. Sch.; *θ. τε* Ald. H.; *θατ. ἐστιν ἄτοπ.* St.
εἰ δὴ χείρω] U; *εἰ δ' ἡ χείω* MV; *εἰ δ' ἡ χείρων* Ald.; *ἔστι δ' ἡ χείρων* H.; *εἴδ' ἐστὶν ἡ [φύσις] χείρων* St.; *εἴ τι χεῖρον* Sch. *contrarium enim aut probe putaveris nullam scilicet posse in illo ordine degenerare: atque omnino inter eas: quae semine tantummodo exeunt: nisi quod cultura valeat immutari* G. ed. Tarv. Ed. Par. et Bas. habent *haud* pro *aut*. Cardo rei est in significatione vocis *θάτερον*, quam propter verba sequentia *εἰ μὴ — μεταβάλλειν* nihil significare censeo, nisi contrarium eius quod in limine huius disputationis posuerat, § 4. *ὅσα — χείρω*, igitur *βελτίω γίνεσθαι*. Dicit igitur: *contrarium enim, stirpes sylvestres satas in melius verti, haud consentaneum est, si quidem deteriora et inter illas* (domesticas) *et omnino* (inter omnes) *tantum inter ea inveniuntur, quae e semine proveniunt.* Cum igitur sylvestres fere omnes e semine propagentur, eas in melius mutari haud probabile est. Sic enim extrema accipienda esse videntur: *εἰ δὴ χείρω ὑπάρχει μόνον ἐν τοῖς ἀπὸ σπέρματος γενομένοις, καὶ ἐν ἐκείνοις τοῖς ἡμέροις καὶ ὅλως.*
εἰ μή τι] G. Ald. H.; *εἰ μή τινα* St.; *μήτε*, omisso *εἰ*, Sch.
7. *ἐκφέρειν*] *ἐμφέρειν* U.
ἀνάπαλιν ὀλίγα] UM Ald.; *ἀναπάλην* Bas. *δὲ* interseruit Sch.
λαμβάνειν] Ald. Edd.; *λαμβάνει* Sch.
ἥμερον] *καρπὸν* i. unc. add. St.
ἢ ἐκ] *καὶ ἐκ* Sch. lectore non monito.
ἁπλῶς βέλτιον] U; *ἁπλ. ποιεῖν β.* Ald. Edd. — *βελτίονα* St.
ῥόας] Sch.; *ῥοᾶς* Ald.; *ῥοιᾶς* St.
γ
γίνεσθαι] *γίνεσθαι* U. — *φασι* anteposuit St.
περὶ ποταμὸν τὸν πίναρον] U, nisi quod *πίνναρον* habet; sed loco altero C. 1, 9, 2 M et Ald. *πίναρον*; *παρὰ πότ. πινν.* Ald. H. St.; *παρὰ τὸν ποτ. πιναρ.* Sch.; *παρὰ ποτ. πίναρον* P. — Laudat haec Apollon. Hist. Mir. s. 42.

ἐγένετο, πᾶσαι γίνονται ἀπύρηνοι. εὔλογον δὲ καὶ εἴ τις τὸν παρ' ἡμῶν φοί-
νικα φυτεύοι ἐν Βαβυλῶνι, κάρπιμόν τε γίνεσθαι καὶ ἐξομοιοῦσθαι τοῖς ἐκεῖ.
τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον καὶ εἴ τις ἑτέρα προςάλληλον ἔχει καρπὸν τόπῳ· κρείτ-
των γὰρ οὗτος τῆς ἐργασίας καὶ τῆς θεραπείας. σημεῖον δ' ὅτι μεταφερόμενα
9. τἀκεῖθεν ἄκαρπα τὰ δὲ καὶ ὅλως ἀβλαστῆ γίνεται. μεταβάλλει δὲ καὶ τῇ
τροφῇ καὶ διὰ τὴν ἄλλην ἐπιμέλειαν, οἷς καὶ τὸ ἄγριον ἐξημεροῦται καὶ αὐτῶν
δὲ τῶν ἡμέρων ἔνια ἀπαγριοῦται οἷον ῥόα καὶ ἀμυγδαλῆ. ἤδη δέ τινες καὶ
ἐκ κριθῶν ἀναφῦναί φασι πυροὺς καὶ ἐκ πυρῶν κριθὰς καὶ ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ πυθ-
10. μένος ἄμφω. ταῦτα μὲν οὖν ὡς μυθωδέστερα δεῖ δέχεσθαι. μεταβάλλει δ'
οὖν τὰ μεταβάλλοντα τὸν τρόπον τοῦτον αὐτομάτως· ἐξαλλαγῇ δὲ χώρας, ὥς-
περ ἐν Αἰγύπτῳ καὶ Κιλικίᾳ περὶ τῶν ῥοῶν εἴπομεν, οὐδὲ διὰ μίαν θεραπείαν.
ὡςαύτως δὲ καὶ ὅπου τὰ κάρπιμα ἄκαρπα γίνεται, καθάπερ τὸ πέρσιον τὸ ἐξ

ἀπύρηνοι] Ald. Edd.; *αἱ πύρηνοι* U. Quae post h. v. ex Apollon. l. l. i. u. inseruerat Schn. *δι' ὅλου δὲ τοῦ βίου οἱ κόκκοι τὸ οἰνίζον ἔχουσιν,* in Syll. ipse delere iussit. Ante *πᾶσαι* add. *αἱ ῥοιαὶ* St.

8. *παρ' ἡμῶν*] UMV. Graecimus satis notus. *παρ' ἡμῖν* Ald. Edd. o.

φυτεύοι] corr. Sch.; *φυτεύειν* U; *φυτεύει* Ald. Edd.

ἑτέρα — τόπῳ] Sic dedi et cum Ald. et de corr. Coraii. Ald. ut supra sed *οὕτω* pro *τόπῳ* et *τις*. U cum Ald. sed *πρὸς ἀλλήλων*. Sch. e conj. scripsit *ἑτ.* [*χώρα*] *πρὸς ἄλλον ἔχει καρπὸν οὕτω*; *si qua alia tellus ad alium fructum ita se habet* G. Coraes conj. *προσάλληλον ἔχει καρπὸν τῷ τόπῳ,* qua *οὕτω,* quod plane importunum hoc loco, recte exterminatur. Articulum omisi. Sensus: *et si quae alia regio fructum habet loci naturae accommodatum et respondentem.*

οὗτος] de conj.; *αὐτὸς* Ald. Edd., inepte ab interpretibus, ut antea scriptus erat locus, ad *καρπὸν* relatum. *ὁ τόπος* St., sententia bene perspecta.

9. *τῇ τροφῇ*] de conj.; *τὴν τροφὴν* UMV Ald.; *διὰ τὴν τρ.* H. St. Sch. Medela a me adhibita est lenissima. — Ante *δὲ* i. u. add. St. *τὰ φυτά.*

οἷς] U Sch.syll.; *οἷον* Ald. Edd. o.; *et ut sylvestria mitescant* G.

ἔνια ἀπαγριοῦται, οἷον] de conj.; *ἔνια καὶ ἀπορῇ τε ῥόα* UV; *ἔ. κ. ἀπορῇ τὰ ῥόα* M; *ἔ. καὶ ἀπορρεῖ τὰ ῥόα* Ald. H. St.; *ἔνια* [*ἀμεληθέντα ἀπαγριοῦται*] *καὶ ἀπορρεῖ, οἷον ῥόα* Sch.; *et urbanarum ipsarum quaedam neglectae immitescant* G. Vocem *οἷον,* qua carere non possumus, dubius interim adjeci.

ἀμυγδαλῆ] — *άλη.* Ald.; *τὰ ἀμυγδάλα* St.

ἤδη δέ τινες] P2; *πλὴν ἐκεῖνο δέ τινες* Ald. Edd. o.; in U secunda manus voces *δέ τινες* delevit; G. voces *πλὴν ἐκεῖνο* non exprimit. Scripturam vulgarem vitiosam esse patet; neque enim *πλὴν* et *δὲ* consociari volunt, neque *πλὴν* per se hoc loco aptum est, nec *ἐκεῖνο* habet unde pendeat et quo referatur. Propterea amplexus sum scripturam P2, quanquam hoc loco non continuat contextum verborum.

ἀναφῦναι] UMP2, Sch.syll; *ἀναφυῆναι* Ald. Sch.; *ἀναφῆναι* H. St.

καὶ ἐπὶ τοῦ] UP2, Sch.syll.; *καί πως τοῦ* Ald. Edd.; *καί πως* [*ἐκ*] *τοῦ* Sch.

10. *τοῦτον*] *ἢ* add. St.

ἐξαλλαγῇ] Edd.; *ἐξ ἀλλαγῆς* P2; *ἐξαλλαγῆ* U Ald. Mihi locus non integer esse videtur; requiro negationem ante *αὐτομάτως,* ac praeterea in verbis *οὐδὲ — θεραπείαν* vitium sedere credo. G.: *Quae enim hunc in modum mutari possunt sponte sane mutari oportet. Diversitate autem regionis mutatio sequetur: ut in aegypto* etc. Is igitur *τὰ μεταβάλλοντα τ. τρ. τ.* retulit ad narrationem de hordei ac tritici mutatione praemissam. At eam finitam esse in verbis *δεῖ δέχεσθαι* particulae *μὲν οὖν* indicant.

χώρας] U mB. Sch.; *τῆς χώρας* H. St.; *ὥρας* MV Ald.

οὐδὲ διὰ μίαν] *δι' οὐδεμίαν* St. Post h. vv. *γὰρ* add. U, quod, ut nunc locum habemus, omittendum erat.

καθάπερ τὸ] UP; *καθ. καὶ τὸ* Ald. Edd.

πέρσιον — Αἰγύπτου] *πέρσεα ἐν Αἰγύπτῳ* St, quae conjectura Sch. probabilis esse videtur.

Αἰγύπτου καὶ ὁ φοῖνιξ ἐν τῇ Ἑλλάδι καὶ εἰ δή τις κομίσειε τὴν ἐν Κρήτῃ
λεγομένην αἴγειρον. ἔνιοι δέ φασι καὶ τὴν ὄην ἐὰν εἰς ἀλεεινὸν ἔλθῃ σφόδρα
τόπον ἄκαρπον γίνεσθαι· φύσει γὰρ ψυχρόν. εὔλογον δὲ ἀμφότερα συμβαί-
νειν κατὰ τὰς ἐναντιώσεις, εἴπερ μηδ᾽ ὅλως ἔνια φύεσθαι θέλει μεταβάλλοντα
τοὺς τόπους. καὶ κατὰ μὲν τὰς χώρας αἱ τοιαῦται μεταβολαί· κατὰ δὲ τὴν 11.
φυτείαν τὰ ἀπὸ τῶν σπερμάτων φυτευόμενα καθάπερ ἐλέχθη· παντοῖαι γὰρ
αἱ ἐξαλλαγαὶ καὶ τούτων. τῇ θεραπείᾳ δὲ μεταβάλλει ῥόα καὶ ἀμυγδαλῆ· ῥόα
μὲν κόπρον ὑείαν λαβοῦσα καὶ ὕδατος πλῆθος ῥυτοῦ· ἀμυγδαλῆ δὲ ὅταν πάττα-
λόν τις ἐνθῇ, καὶ τὸ δάκρυον ἀφαιρῇ τὸ ἐπιρρέον πλείω χρόνον καὶ τὴν ἄλλην
ἀποδιδῷ θεραπείαν. ὡσαύτως δὲ δῆλον ὅτι καὶ ὅσα ἐξημεροῦται τῶν ἀγρίων 12.
ἢ ἀπαγριοῦται τῶν ἡμέρων· τὰ μὲν γὰρ θεραπείᾳ τὰ δ᾽ ἀθεραπευσίᾳ μεταβάλ-
λει· πλὴν εἴ τις λέγοι μηδὲ μεταβολὴν ἀλλ᾽ ἐπίδοσιν εἰς τὸ βέλτιον εἶναι καὶ
χεῖρον· οὐ γὰρ οἷόν τε τὸν κότινον ποιεῖν ἐλάαν οὐδὲ τὴν ἀχράδα ποιεῖν ἄπιον
οὐδὲ τὸν ἐρινεὸν συκῆν. ὃ γὰρ ἐπὶ τοῦ κοτίνου φασὶ συμβαίνειν, ὥστ᾽ ἐὰν
περικοπεὶς τὴν θαλίαν ὅλως μεταφυτευθῇ φέρειν φαυλίας, μετακίνησίς τις γίνε-
ται οὐ μεγάλη. ταῦτα μὲν οὖν ὁποτέρως δεῖ λαβεῖν οὐθὲν ἂν διαφέροι.

φοῖνιξ] *φοίνιξ* Ald.
ὄην] Ald. Edd.; *οὔην* St.; *ὄηνεὰν* U.
ἀλεεινὸν] H. St. Sch.; *ἀλεεϊνὸν* U; *ελεεινὸν* Ald.; *ἡελινόν* mB.; *ἐλεεινὸν* Bas. Cam.
ἄκαρπον] Bas. et cett. Edd.; *ἤκαρπον* Ald.; *ἄκαρπα* M.
ψυχρόν] UP; *ψυχρῶ* MV; *ψυχρά* Ald. Edd. o.; *frigida quaerit* G.
ἀμφότερα] UMV Sch.; *ἀμφοτέρως* Ald. Edd.; *utrumque* G.
ἔνια] Ald. Edd.; *ἔνιαν* M.
11. *τούτων*] U; idem dederat Sch. e Bas.; *τοῦτο* Ald. Cam. H.; *ταῦτα* St. H. fecit *ἐξαλλαγαὶ, καὶ τοῦτο τῇ θεραπεὶᾳ· μεταβάλλει δὲ* etc.; *δὲ* om. St.
ῥόα] U Sch.; *ῥõά* P2; *ῥοὰ* P; *ῥοιά* Ald. H.; *ἡ ῥοιά* St.; *ῥόας* M.
ἀμυγδαλῆ] UP2 Ald. Sch. H. St.; *ἀμυγδάλη* M.
ῥόα] UMP2 Ald. Sch.; *ῥοιά* H. St.
ἀμυγδαλῆ] P2 Ald. Edd. o.; *ἀμυγδάλη* M. — Paulo ante *κόπρῳ* M.
τις ἐνθῇ] Ald. Edd.; *τῆς αἰή* U; *τις αἰή* P2; *τῆς . . .* MV; *si quis paxillum adigat* G. „Latet vitium" Sch. — Dein *ἀφαιρεῖ* P2.
ἀποδιδῷ] *ἀποδῶ* P2.
12. *ἀπαγριοῦται*] U de conj. Sch.; *ἐπαγριοῦται* Ald. Edd. Dein. punctum post *ἡμέρων* tolli vocemque *γὰρ* expelli jubet Schn. in Comm. Sed e superioribus subaudiendum *μεταβάλλει*.
μεταβάλλει] *μεταβάλλῃ* Cam.
λέγοι] U, Sch.; *λέγει* Ald. Edd.

μηδὲ] H. St. Sch.; *μὴ δὲ* Ald.
ἐλάαν] *ἐλάαν* U sed *ι* minuto interserto.; *ἐλαίαν* Ald. Edd. o.
οὐδὲ τὸν ἐρ.] Ald. Sch.; *οὐδὲ τὸν μηδὲ ἐρ.* H.; *μηδὲ τὸν ἐρ.* St.
συκῆν] Ald. Edd.; *συκὴν* U.
ὥστ᾽ ἐὰν] U Sch.syll.; *ὥστε ἂν* Ald. H.; *ὡς ἐὰν* St.
περικοπεὶς τὴν θαλίαν ὅ ως μεταφυτευθῇ] de conj.; *περικόπτης τ. θαλ. ὁλ. μετ.* Ald.; *περικόπτης τ. θαλ. ἢ ὁλ. μετ.* H.; *ἀποκόπτης τ. θαλ. ἢ ὁλ μεταφυτευθῇς* St.; *περικόπτης τὴν θαλ. ἢ ὅλως μεταφυτεύσῃς* Sch. de corr. Bucretii apud C. Hoffm.; *ut si surculos decidas aut in totum transferas* G. Hoc statim parum aptum esse cernebam, si Th. modos culturae duo adeo diversos componens utroque idem effici dixisset; nam ramorum praecisio nihil habet similitudinis cum deplantatione arboris. Utrumque igitur simul factum idque indicatum esse a Theophrasto suspicabar. Peroportune U. *περισκοπτεῖς*, quam in *περικοπεὶς* mutare non dubitavi.
φαυλίας] de corr. Salmas. Ex. p. 911. Bo. St. Sch.; *φαύλους* U; *θάλος* Ald. *φαυλίαι* sunt fructus oleastri, carnosi, nucleis minoribus, succo minus oleoso quam unguentoso. Cf. etiam Poll. Onom 6, 5, 45 et Eustath. ad Il. p. 1493. Spreng. ad h. l.
οὐ μεγάλη] St. Sch.; *οὐ* om. Ald. H. et, ut videtur, Codd.. quo opus esse primus vidit Salm. l. l., quocum Bod. id posuit post *φαυλίας*.
οὐθὲν] UM Ald. H. Sch.; *οὐδὲν* St.

4 St. H. Cap. III. Φασὶ δ' οὖν αὐτομάτην τινὰ γίνεσθαι τῶν τοιούτων μεταβολήν, ὁτὲ μὲν τῶν καρπῶν ὁτὲ δὲ καὶ ὅλως αὐτῶν τῶν δένδρων, ἃ καὶ σημεῖα νομίζουσιν οἱ μάντεις· οἷον ῥόαν ὀξεῖαν γλυκεῖαν ἐξενεγκεῖν καὶ γλυκεῖαν ὀξεῖαν· καὶ πάλιν ἁπλῶς αὐτὰ τὰ δένδρα μεταβάλλειν, ὥστε ἐξ ὀξείας γλυκεῖαν γίνεσθαι καὶ ἐκ γλυκείας ὀξεῖαν· χεῖρον δὲ τὸ εἰς γλυκεῖαν μεταβάλλειν. καὶ ἐξ ἐρινεοῦ συκῆν καὶ ἐκ συκῆς ἐρινεόν· χεῖρον δὲ τὸ ἐκ συκῆς. καὶ ἐξ ἐλάας κότινον καὶ ἐκ κοτίνου ἐλάαν· ἥκιστα δὲ τοῦτο. πάλιν δὲ συκῆν ἐκ λευκῆς
2. μέλαιναν καὶ ἐκ μελαίνης λευκήν. ὁμοίως δὲ τοῦτο καὶ ἐπὶ ἀμπέλου. καὶ ταῦτα μὲν ὡς τέρατα καὶ παρὰ φύσιν ὑπολαμβάνουσιν· ὅσα δὲ συνήθη τῶν τοιούτων οὐδὲ θαυμάζουσιν ὅλως· οἷον τὸ τὴν κάπνειον ἄμπελον καλουμένην καὶ

Cap. III.

δ' οὖν] sic U optime; *δὲ καὶ* Ald. Edd. o. Supra, c. 2, § 9, 10, de mutationibus exposuerat, quae locorum vi efficiuntur; dein § 11 et 12 de iis, quae cultu et opera fiunt. Nunc eas exponit quae motu simpliciter spontaneo fiunt, quae quia suo loco hic sequuntur, recte conjunctione *οὖν* adnectuntur.

ῥόαν] *ῥοὰν* Ald.; *ῥοιὰν* St.

γλυκεῖαν] *γλυκέα ῥοὰ* St.

γλυκεῖαν ὀξ.] *γλυκείας* U; *καὶ γλυκ. ὀξ.* om. St.

αὐτὰ τὰ] *τὰ* om. Ald. H., add. St. Sch.

μεταβάλλειν] U Sch.syll.; om. Ald. Edd. G. Quae sequuntur verba *ἐξ ὀξείας — ὀξεῖαν*, ut sensu carentia, lunulis seclusa tanquam spuria significavit Schn. At solemus sermone quotidiano sic loqui: *ex arbore dulci fit austera*, significantes ex ejusmodi arbore, quae dulces habuerit fructus, factam esse quae austeros gerit. Sic autem loquentes non de solo fructu sed de tota arbore dicunt, quoniam solent arborum eae varietates, quae fructus dulces ferunt, alio habitu esse et ramulis foliis pluribusque partibus differre ab iis quae austeros gerunt, res pomologis et botanicis notissima. Neque, in quo Schneiderum offendisse maxime puto, id mirum esse debet quod non *ὥστε ἐξ ὀξέων* (scil. *δένδρων*) *γλυκέα* etc. scripserit, quae quis exspectaverit. Feminina enim *ὀξείας γλυκεῖαν* referenda sunt ad *ῥόα*, a qua primum sumit exemplum. Nam *ῥοὰν* et pomum granatum et arbusculum ipsum significare notum est. Superiora illa *οἷον ὀξεῖαν* de mutatione pomi accipienda sunt, ubi verbo *ἐξενεγκεῖν* usus est: quae sequuntur inde a *ὥστε* ad mutationrm totius arbusculi pertinent. Sic mihi videor hunc locum a vitii suspicione liberare.

χεῖρον δὲ τὸ] U Sch.; *χ. δὲ καὶ τὸ* Ald. H. St.: *χεῖρον δὲ τοῦτο, εἰς γλυκεῖαν μεταβάλλειν· καὶ ἐξ Ἐρινεοῦ εἰς Συκῆν, καὶ ἐκ Συκῆς εἰς Ἐρινεὸν· χεῖρον δὲ τὸ ἐκ Συκῆς. καὶ ἐξ Ἐλαίας εἰς Κότινον, καὶ ἐκ Κοτίνου εἰς Ἐλαίαν*; Schn.: *Χεῖρον δὲ τὸ εἰς [ὀξεῖαν ἢ εἰς] γλυκεῖαν μεταβάλλειν. Καὶ ἐξ ἐρινεοῦ συκῆν, καὶ ἐκ συκῆς ἐρινεόν· χεῖρον δὲ τὸ ἐκ συκῆς [ἐρινεόν]. Καὶ ἐξ ἐλαίας κότινον, [ἢ ἐξ ἐρινεοῦ συκῆν] καὶ ἐκ κοτίνου ἐλαίαν.* Horum supplementorum priora duo sumsit e vers. G.; sed in priore Gazam ipsum emendasse suspicor, in altero addidit quod necessario et facile subauditur. In explicando hoc loco Schn. paullum a recta via aberrasse mihi videtur. Rei cardo versatur in interpretatione vocis *χεῖρον*, quam ad vatum interpretamenta recte retulit Sprengel. Ad ea enim haec omnia referenda esse, et verba superius dicta *ἃ καὶ οἱ μάντεις* et quae sequuntur § 2 demonstrant. Sprengel: *Eine schlimme Vorbedeutung soll es sein, wenn süsse Früchte von einer sauren Granate entstehen. Aus dem wilden wird ein zahmer Feigenbaum, und umgekehrt: es soll aber nichts Gutes bedeuten, wenn aus einem wilden ein zahmer Feigenbaum wird.* etc. Quod ad prima verba h. l. attinet, nemini mirum erit, veteres pro malo omine habuisse, si arbor fructu austero in arborem fructu dulci mutaretur, cum res et satis rara et admodum miraculosa esset.

ἐλάας — ἐλάαν] *ἐλαίας — ἐλαίαν* Ald. Edd. o.

τοῦτο] i. u. *συμβαίνει* add. Sch., quod facile subauditur.

λευκῆς] Post h. v. et post *μελαίνης* iterum *εἰς* inseruit St.

ἐπὶ ἀμπέλου] corr. Schn.; *ἐξ ἀμπ.* Ald. H.; *ἐν ἀμπέλῳ* St.

2. *ὑπολαμβάνουσιν*] U Sch.syll.; *λαμβάνουσιν* Ald. Edd. — Post *δὲ* inser. *καὶ* St.

2. *θαυμάζουσιν*] UMV Edd.; *θαυμάζειν* Ald.

τὴν — καλουμένην] Genitivos posuit St.

ἐκ μέλανος βότρυος λευκὸν καὶ ἐκ λευκοῦ μέλανα φέρειν· οὐδὲ γὰρ οἱ μάντεις
τὰ τοιαῦτα κρίνουσιν· ἐπεὶ οὐδὲ ἐκεῖνα, παρ' οἷς πέφυκεν ἡ χώρα μεταβάλλειν
ὥςπερ ἐλέχθη περὶ τῆς ῥόας ἐν Αἰγύπτῳ· ἀλλὰ τὸ ἐνταῦθα θαυμαστὸν, διὰ τὸ
μίαν μόνον ἢ δύο, καὶ ταύτας ἐν τῷ παντὶ χρόνῳ σπανίας. οὐ μὴν ἀλλ' εἴπερ
συμβαίνει μᾶλλον ἐν τοῖς καρποῖς γίνεσθαι τὴν παραλλαγὴν ἢ ἐν ὅλοις τοῖς
δένδροις. ἐπεὶ καὶ τοιαύτη τις ἀταξία γίνεται περὶ τοὺς καρπούς· οἷον ἤδη 3.
ποτὲ συκῆ τὰ σῦκα ἔφυσεν ἐκ τοῦ ὄπισθεν τῶν θρίων· καὶ ῥόα δὲ καὶ ἄμπελος
ἐκ τῶν στελεχῶν, καὶ ἄμπελος ἄνευ φύλλων καρπὸν ἤνεγκεν. ἐλάα δὲ τὰ μὲν
φύλλα ἀπέβαλε τὸν δὲ καρπὸν ἐξήνεγκεν· ὃ καὶ Θετταλῷ τῷ Πεισιστράτου
γενέσθαι λέγεται. συμβαίνει δὲ καὶ διὰ χειμῶνας τοῦτο καὶ δι' ἄλλας αἰτίας
ἔνια τῶν δοκούντων εἶναι παρὰ λόγον οὐκ ὄντων δέ· οἷον ἐλάα ποτ' ἀποκαυ-
θεῖσα τελέως ἀνεβλάστησεν ὅλη, καὶ αὐτὴ καὶ ἡ θαλία. ἐν δὲ τῇ Βοιωτίᾳ
καταβρωθέντων τῶν ἐρνῶν ὑπ' ἀττελέβων πάλιν ἀνεβλάστησε· τὰ δ' οἷον ἀπ-
έπεσεν. ἥκιστα δ' ἴσως τὰ τοιαῦτα ἄτοπα διὰ τὸ φανερὰς ἔχειν τὰς αἰτίας,

κάπνειον] U; *κάπνιον* Ald. Edd. o.; *κάπνεων* corr. Bod. Scil. C. 5, 3, 1 *κάπνεων* UM Ald. dant. Arist. Gen. An. 4. c. 4. Codd. omnes dant *κάπνεον*. *καπνίας* quod Suid. ad plantam retulit et Plin. habet erat vini nomen teste Hesych. et Phot. Lex. Codicum scripturae commendant *κάπνειον*, pro quo faciunt *capneium* G. et *capneyum* Guilielmi apud Aristot. l. l.

καλ. καὶ] Ald. H. St.; *καὶ* om. U Sch.syll., seclusit Sch.cont.

μέλ. βοτρ.] Sch.; *μελ. γὰρ β.* U Ald. Edd.

μέλανα] UMP Sch.; *μέλαν* Ald. Edd. — *φέρει* St.

ἐκεῖνα] *ἃ* add. St.

παρ' οἷς] *παρεὶς* M.

ῥόας] *ῥοᾶς* Ald.; *ῥοιᾶς* St., qui paullo ante *μεταβάλλει* scr.

μόνον] Ald. H.; om. St. et tacito Sch. — Dein *καὶ τοῦτο* St.

σπανίας. οὐ μὴν ἀλλ' εἴπερ συμβαίνει] U Sch.syll.; *σπανίας. ἀλλ' εἴπερ ἐν τῷ παντὶ* Ald. H.; *ἀλλ' — παντὶ* seclusit St., addito *δὲ* post *μᾶλλον*. Sch. post *παραλλαγὴν* inseruit *εἰκός*.

3. *τῶν θρίων*] corr. R Const. Bo. H. Sch.; *τῶν ἐρινεῶν* Ald.; *τῶν ἐρινῶν* St.; *ἔφυσεν ἐκτὸς ἐρινεῶν* P2. Cf. C. pl. 5, 1, 8 et 5, 2, 2. Athenae 3, 4 p. 77: *ἐν δὲ τῷ δευτέρῳ τῆς φυτικῆς ἱστορίας ὁ φιλόσοφός φησίν· ἔστι καὶ ἄλλο γένος συκῆς ἔν τε τῇ Ἑλλάδι καὶ περὶ Κιλικίαν καὶ Κύπρον ὀλυνθοφόρον· ὃ τὸ μὲν σῦκον ἔμπροσθεν φέρει τοῦ φύλλου, τὸν δὲ ὄλυνθον ἐξόπισθεν. αἱ δὲ ὅλως ἐκ τοῦ ἔνου βλαστοῦ καὶ οὐκ ἐκ τοῦ νέου.*, ubi conflata sunt quae hic et quae 1, 14, 1 leguntur. Unde Bodaeo hic scribendum visum: *οἷον ἤδη ποτὲ συκῆ ἐν τῇ Ἑλλάδι καὶ περὶ Κιλικίαν καὶ Κύπρον ὀλυνθοφόρον· τὰ μὲν σῦκα ἔφυσεν ἔμπροσθεν τῶν θρίων, τοὺς δὲ ἐρινέους ἐξόπισθεν, αἱ δὲ ὅλως ἐκ τοῦ ἔνου βλαστοῦ καὶ οὐκ ἐκ τοῦ νέου.*

ῥόα] P2, Sch.; *ῥοὰ* Ald.; *ῥοιὰ* St.

στελεχῶν] *στελέχων* UP2.

φύλλων καρπὸν ἤν.] U P Sch.syll. *φύλλων καρπῶν ὢ ἤν.* M; *φύλλων καρπὸν ὧν ἤν.* Ald.; *φύλλων ὧν καρπὸν ἦν* H. St.; *ὧν* seclus. Sch. cont.

συμβαίνει] Ald. Edd.; *συμβαίνειν* UP.

ὃ] *ὡς* P2.

ἐλάα] *ἐααῖα* U; *ἐλαία* Ald. Edd. o.

ποτ' ἀποκαυθεῖσα] M Ald. Sch.; *ποτὲ ἀποκαυθεῖσα* P2; *ποτὲ προκαυθεῖσα* H.; *ποτὲ περικαυθ.* St.

τελέως] P2; *τελείως* Ald. Edd. o.

ἀνεβλάστησεν] P2 Cam. H. St. Sch.; *ἀνεβάστησεν* Ald.; *ἐνεβλάστησεν* M Bas.

θαλία] M Sch.; *θάλεια* P2 Ald. Edd. Verba *καὶ — θαλία* om. G., spuria esse judicat Schn.

ἐν δὲ τῇ Βοιωτίᾳ] Post h. v. lacunae signum posuit Schn., St. et Bod. *συκῇ* (lege *συκῆ*) inserunt. Gaza: *Boeotiae vero germinibus omnibus a locustis derosis iterum germinavit.* Plin. 17, 25 *et in Boeotia derosae a locustis ficus iterum germinavere.*

τῶν ἐρνῶν] corr. Schn.; *τ. ἔργων* P2 Ald. Edd.; *γρ. κλάδων* m. U. — Antea *καταβοωθέντων* P2.

ἀττελέβων] *ἀττελάβων* St.

πάλιν] in corr. U.

ἀνεβλάστησε] Ald. Edd.; *ἐνεβλάστησε* MV

τὰ — ἀπέπεσεν] Ald. Sch.; om. H. St.

ἥκιστα] *ἥκισται* U.

ἀλλὰ μᾶλλον τὸ μὴ ἐκ τῶν οἰκείων τόπων φέρειν τοὺς καρποὺς ἢ μὴ οἰκείους· μάλιστα δ' εἰ τῆς ὅλης φύσεως γίνεται μεταβολὴ καθάπερ ἐλέχθη. περὶ μὲν οὖν τὰ δένδρα τοιαῦταί τινές εἰσι μεταβολαί.

5 H. St. Cap. IV. Τῶν δὲ ἄλλων τό τε σισύμβριον εἰς μίνθαν δοκεῖ μεταβάλλειν, ἐὰν μὴ κατέχηται τῇ θεραπείᾳ διʼ ὃ καὶ μεταφυτεύουσι πολλάκις, καὶ ὁ πυρὸς εἰς αἶραν. ταῦτα μὲν οὖν ἐν τοῖς δένδροις αὐτομάτως, εἴπερ γίνεται. τὰ δ' ἐν τοῖς ἐπετείοις διὰ παρασκευῆς· οἷον ἡ τίφη καὶ ἡ ζειὰ μεταβάλλουσιν εἰς πυρὸν ἐὰν πτισθεῖσαι σπείρωνται, καὶ τοῦτ' οὐκ εὐθὺς ἀλλὰ τῷ τρίτῳ ἔτει. σχεδὸν δὲ παραπλήσιον τοῦτό γε τῷ τὰ σπέρματα κατὰ τὰς χώρας μεταβάλλειν· μεταβάλλει γὰρ καὶ ταῦτα καθ' ἑκάστην χώραν καὶ σχεδὸν ἐν τῷ ἴσῳ χρόνῳ καὶ ἡ τίφη. μεταβάλλουσι δὲ καὶ οἱ ἄγριοι πυροὶ καὶ αἱ κριθαὶ θεραπευόμεναι καὶ
2. ἐξημερούμεναι κατὰ τὸν ἴσον χρόνον. καὶ ταῦτα μὲν ἔοικε χώρας τε μεταβολῇ καὶ θεραπείᾳ γίνεσθαι· καὶ ἔνια ἀμφοτέροις τὰ δὲ τῇ θεραπείᾳ μόνον· οἷον πρὸς τὸ τὰ ὄσπρια μὴ γίνεσθαι ἀτεράμονα βρέξαντα κελεύουσιν ἐν νίτρῳ νυκτὶ τῇ ὑστεραίᾳ σπείρειν ἐν ξηρᾷ· φακοὺς ὥστε ἁδροὺς γίνεσθαι φυτεύουσιν ἐν βολίτῳ· τοὺς ἐρεβίνθους δέ, ὥστε μεγάλους, αὐτοῖς τοῖς κελύφεσι βρέξαντα σπείρειν. μεταβάλλουσι δὲ καὶ κατὰ τὰς ὥρας τοῦ σπόρου πρὸς κουφότητα καὶ ἀλυπίαν· οἷον ἐάν τις τοὺς ὀρόβους ἐαρινοὺς σπείρῃ τριςάλυποι γίνονται, καὶ
3. οὐχ ὡς οἱ μετοπωρινοὶ βαρεῖς. γίνεται δὲ καὶ ἐν τοῖς λαχάνοις μεταβολὴ διὰ τὴν θεραπείαν· οἷον τὸ σέλινον ἐὰν σπαρὲν καταπατηθῇ καὶ κυλινδρωθῇ, ἀνα-

μᾶλλον τὸ] Vo. Sch.; *μ. τῷ* Ald. Edd.
καρποὺς] *μᾶλλον* add. St.
οἰκείους] corr. St. Sch.; *οἰκείως* Ald. H., *οἰκειοῦται* UMV. An *ἐοικότας* fuit?
δ' εἰ] Schn. e conj.; *δὲ* Ald. Edd.

Cap. IV.

μίνθαν] UMVP_2 Sch.; *μίνθην* Ald. H. St. Cf. 6, 7, 2.
αἶραν] *αἴραν* P_2 St.
ταῦτα — γίνεται] „Vereor ne lacunae signum hoc supersit e verbis pluribus deperditis" Sch.
πτισθεῖσαι] *πτυσθεῖσαι* P_2.
σπείρωνται] *πήρωνται* M, *σπείρονται* P_2.
τοῦτ' οὐκ] U; *τοὐθ' οὐκ* M: *τοῦτο οὐκ* Ald. Edd. P_2.
χώραν] St. Sch.; *ὥραν* Ald. H.
χρόνῳ καὶ] UMV Ald. Sch.; *ὡς* interser. H. St. — *χεδὸν* H.
2. *καὶ θεραπ.*] *ἢ καὶ θερ.* St.
ἔνια] *μὲν* i. u. add. Sch., quo facile caremus.
ἀμφοτέροις] U H; *ἀμφοτέρως* Ald. St. Sch.; *ἀμφοτέρας* M.
δὲ τῇ] *δὲ καὶ τῇ* Sch.
ὄσπρια] *ὄσπρειὰ* U.
ἀτεράμονα] dedi de conj.; *ἀτέραμνα* Ald. Edd. o. et U, ubi vero inter *μ* et *ν* magna rasura. Quod mihi indicat *ἀτεράμονα* fuisse, ut 6, 6, 8 et C. 4, 12 scriptum habetur. P_2: *ἵνα δὲ καὶ μὴ ἀτέραμνα τὰ ὄσπρια γίνεται ἀποβρέξαντα ἐν νίτρῳ τῇ ὑστεραίᾳ κελεύουσι σπείρειν ἐν ξηρᾷ.*
φακοὺς] *τε* add. St.
ἁδροὺς] H. St. Sch.; *ἀδροὺς* Ald.
ἐν βολίτῳ] corr. Niclas ad Geopon. 2, 27. Sch.; *ἔμβολον* UMV Ald.; *ἔμφολον* (υ supra) P_2; *ἐμβόλῳ* H.; *ἐμβολήτους* St. Cf. C. pl. 5, 6, 11.
μεγάλους] *γίνεσθαι* i. u. St.
τοῖς] om. H. St.
τοῦ σπόρου] Sch. syll., U, sed manus correctoris utrique sigma appinxit; *τοὺς πόρους* Ald. H.; *τοὺς σπόρους* St.; *διὰ τοὺς σπόρους* Sch. cont.; *σπέρους* cod. Casaub.
κουφότητα] Ald. Edd.; *κουφότατα* M.
ἀλυπίαν] Sch.; *δι' ἀλυπ.* Ald.; *δι' ἀλυπίας* M; *δ' ἀλυπ.* St. Mihi et hoc *δι' ἀλυπίαν* et quod mox sequitur *τριςάλυποι* valde suspectum.
τρισάλυποι] *τρὶς ἀλύποι* St.
μετοπωρινοὶ] *μεθοπωρινοὶ* U.
3. *γίνεται*] *γίνεσθαι* UPM; dein *δὲ ὡς ἐν τοῖς* M.
τὸ σέλ.] *τὸ* om. H. St. — Dein *πατηθῆ* P_2.
οὖλον] U cum vestigio accentus super fine.

φύεσθαί φασιν οὖλον. μεταβάλλει δὲ καὶ τὴν χώραν ἐξαλλάττοντα καθάπερ
καὶ τἆλλα. καὶ τὰ μὲν τοιαῦτα κοινὰ πάντων ἐστίν. εἰ δὲ κατά τινα πήρωσιν
ἢ ἀφαίρεσιν μέρους δένδρον ἄγονον γίνεται, καθάπερ τὰ ζῶα, τοῦτο σκεπτέον·
οὐδὲν γοῦν φανερὸν κατά γε τὴν διαίρεσιν εἰς τὸ πλείω καὶ ἐλάττω φέρειν ὥς-
περ κακούμενον, ἀλλ' ἢ ἀπόλλυται τὸ ὅλον ἢ διαμένον καρποφορεῖ. τὸ δὲ γῆ-
ρας κοινή τις φθορὰ πᾶσιν. ἄτοπον δ' ἂν δόξειεν. μᾶλλον δ' ἐν τοῖς ζῴοις αἱ 4. 6H.
τοιαῦται μεταβολαὶ φυσικαὶ καὶ πλείους· καὶ γὰρ κατὰ τὰς ὥρας ἔνια δοκεῖ
μεταβάλλειν ὥςπερ ὁ ἱέραξ καὶ ἔποψ καὶ ἄλλα τῶν ὁμοίων ὀρνέων. καὶ κατὰ
τὰς τῶν τόπων ἀλλοιώσεις, ὥςπερ ὁ ὕδρος εἰς ἔχιν ξηραινομένων τῶν λιβάδων.
φανερώτατα δὲ καὶ κατὰ τὰς γενέσεις ἔνια, καὶ μεταβάλλει διὰ πλειόνων ζώων·
οἷον ἐκ κάμπης γίνεται χρυσαλλὶς εἶτ' ἐκ ταύτης ψυχή· καὶ ἐπ' ἄλλων δ' ἐστὶ
τοῦτο πλειόνων, οὐδὲν ἴσως ἄτοπον, οὐδ' ὅμοιον τὸ ζητούμενον. ἀλλ' ἐκεῖνο 7 H.
συμβαίνει περὶ τὰ δένδρα καὶ ὅλως πᾶσαν τὴν ὕλην ὥςπερ ἐλέχθη καὶ πρότε-
ρον ὥστε αὐτομάτην μεταβλαστάνειν μεταβολῆς τινος γινομένης ἐκ τῶν οὐρα-
νίων τοιαύτης. τὰ μὲν οὖν περὶ τὰς γενέσεις καὶ μεταβολὰς ἐκ τούτων θεω- 9St.
ρητέον.

Cap. V. Ἐπεὶ δὲ καὶ αἱ ἐργασίαι καὶ αἱ θεραπεῖαι μεγάλα συμβάλλονται καὶ ἔτι πρότερον αἱ φυτεῖαι καὶ ποιοῦσι μεγάλας διαφοράς, λεκτέον καὶ περὶ τούτων. καὶ πρῶτον περὶ τῶν φυτειῶν. αἱ μὲν οὖν ὧραι πρότερον εἴρηνται καθ' ἃς δεῖ. τὰ δὲ φυτὰ λαμβάνειν κελεύουσιν ὡς κάλλιστα καὶ ἐξ ὁμοίας γῆς

ἐξαλλάττοντα] Sch.; *ἐξαλάττοντα* Ald. H.; *ἐξάλαττον* St.

τἆλλα] Sch.; *τἄλλα* Ald. H.; *τ' ἄλλα* St.

κατά τινα] corr. H. St. Sch.; *τινα κατὰ* UMV Ald. An *δέ τι κατὰ* fuit?

σκεπτέον] UMVP; *ἐπισκεπτέον* Ald. Edd. o.

κατά γε] corr. Sch.; *κατά τε* Ald. Edd.

διαμένον] corr. Sch.; *διαμένοντα* Ald. Edd.; *aut incolume perdurans* G.

ἄτοπον δ' ἂν δόξειεν· μᾶλλον δ' ἐν τοῖς] sic Ald.; *δ'* alterum om. UMV; *δ' οὐκ ἂν* e conj. RConst. H. St.; *δόξειεν, [εἰ] μᾶλλον ἐν τ.* Sch. In loco spinoso nec a vitiis libero nihil mutandum esse duxi.

ζῴοις] *ζώιοις* U.

4. *ὥςπερ ὁ*] U Sch.syll.; *ὥςπερ καὶ ὁ* Ald. Edd. o.

τὰς τῶν τόπων] Sch.syll. U, sed *τ̀* et *τ͂* superscr.; *τὰς* om. Ald. Edd. o.

εἰς ἔχιν] corr. Sch.; *ἐς ἔχιν* H. St.; *ἐπ' ἔχιν* RConst.; *ἐπέχει* UMV Ald.

ἔνια] *τῶν ζώων* add. St., qui mox eandem v. omittit. — Deinceps *καὶ* om. P.

χρυσαλλὶς] Ald. Sch.; *χρύσαλλὶς* U; *χρυσαλλὴς* M; *χρυσαλὶς* H. St. Arist. Hist. An. 5, 19. Bekk. e codd. tribus bis edidit *χρυσαλλίδες*, quartus *χρυσαλίδες* habet. — Paulo ante *ζώιων* U.

ψυχὴ] Sch.; *ψύχη* Ald. Edd.

τοῦτο] *ταῦτα* M1.

οὐδὲν] *δ'* addidit St. Verba, si quidem integra sunt, ita explicanda: *οὐδὲν ἴσως ἄτοπον, τὸ τὰ ζῶα κατὰ τὰς γενέσεις μεταβάλλειν, οὐδὲ ὅμοιον τούτῳ, ἤγουν τῇ τοιαύτῃ μεταβολῇ, τὸ ζητούμενον, τὸ μεταβάλλειν τὰ φυτά.*

αὐτομάτην] UMV; *αὐτομάτως* Ald. Edd. o.

γινομένης] *γενομένης* St. —

Cap. V.

ἐπεὶ δὲ] *δὲ* om. H. St.

καθ' ἃς δεῖ.] UMV Ald. Sch. Interpunxi post *δεῖ* e praegresso *φυτειῶν* subaudita voce *φυτεύειν*.

τὰ δὲ φ.] de conj.; *τά τε φ.* Ald. Sch. — *καθ' ἃς δὴ τά, τε φ.* H. et absque virgula St.; — *καθ' ἃς δεῖ τά τε φυτὰ λαμβάνειν. κελεύουσι δὲ ὡς* Sch.

κελεύουσι] U e corr.; de conj. Scalig. H. St. Sch.; *καλοῦσιν* M Ald. Scalig. sic conj.: *καθ' ἃς δὴ κελεύουσι καὶ φυτεύειν ὡς τάχιστα.*

ὡς κάλλιστα] dedi de conj. Cf. C. 3, 24, 1; *ὡς τὰ χίστα* U; *ὡς τάχιστα* MV Ald. Sch. syll.; *ὡς μάλιστα* H. St. Sch.cont.

εἰς ἣν μέλλεις φυτεύειν, ἢ χείρονος· τοὺς δὲ γυροὺς προορύττειν ὡς πλείστου
2. χρόνου καὶ βαθυτέρους αἰεὶ καὶ τοῖς ἐπιπολαιορριζοτέροις. λέγουσι δέ τινες ὡς οὐδεμία κατωτέρω διϊκνεῖται τριῶν ἡμιποδίων· δι' ὃ καὶ ἐπιτιμῶσι τοῖς ἐν μείζονι βάθει φυτεύουσιν· οὐκ ἐοίκασι δὲ ὀρθῶς λέγειν ἐπὶ πολλῶν· ἀλλ' ἐὰν ἢ κενώματος ἐπιλάβηται βαθέος ἢ καὶ χώρας τοιαύτης εὐδιόδου, πολλῷ μακροτέραν ὠθεῖ τὸ τῇ φύσει βαθύρριζον. πεύκην δέ τις ἔφη μεταφυτεύων μεμοχλευμένην μείζω τὴν ῥίζαν ἔχειν ὀκτάπηχυν καίπερ οὐχ ὅλης ἐξαιρεθείσης
3. ἀλλ' ἀπορραγείσης. τὰ δὲ φυτευτήρια ἐὰν μὲν ἐνδέχηται ὑπόρριζα, εἰ δὲ μὴ δεῖ μᾶλλον ἀπὸ τῶν κάτω ἢ τῶν ἄνω λαμβάνειν, πλὴν ἀμπέλου· καὶ τὰ μὲν ἔχοντα ῥίζας ὀρθὰ ἐμβάλλειν, τὰ δὲ μὴ ἔχοντα ὑποβάλλειν τοῦ φυτευτηρίου ὅσον σπιθαμὴν ἢ μικρῷ πλεῖον. ἔνιοι δὲ κελεύουσι καὶ τῶν ὑπορρίζων ὑποβάλλειν τιθέναι δὲ καὶ τὴν θέσιν ὁμοίως ἥνπερ εἶχεν ἐπὶ τῶν δένδρων τὰ πρὸς βορρα καὶ τὰ πρὸς ἕω καὶ τὰ πρὸς μεσημβρίαν· ὅσα δὲ ἐνδέχεται τῶν φυτῶν καὶ προμοσχεύειν· τὰ μὲν ἐπ' αὐτῶν τῶν δένδρων οἷον ἐλάας ἀπίου μηλέας συκῆς· τὰ δ' ἀφαιροῦντας οἷον ἀμπέλου· ταύτην γὰρ οὐχ οἷόν τε ἐπ' αὐτῆς
4. μοσχεύειν. ἐὰν δὲ μὴ ὑπόρριζα τὰ φυτὰ μηδὲ ὑπόπρεμνα λαμβάνειν, καθάπερ

μέλλεις] H. Sch.; *μέλλει* UMV Ald.

ἢ χείρονος] UMV Ald. H. Sch. Ex hoc loco corrigendus C. pl. 3, 5, 9. St.: *καθ' ἃς δὴ τά τε φυτὰ λαμβάνειν κελεύουσιν, ὡς μάλιστα, καὶ ἐξ ὁμοίας γῆς εἰ δὲ μή, μὴ χείρονος.* Inutilia prorsus finxit Bodaeus.

γυροὺς προορύττειν] corr. e C. pl. 3, 4, 1 R Const. Sch.; *γυροὺς προσορ.* H. St.; *πυροὺς προσορύττειν* UMV Ald.

αἰεὶ] UMP Sch.; *ἀεὶ* Ald. Edd.

καὶ τοῖς ἐπιπολαιορριζοτέροις] Ald. H. Sch.syll.; *τοῖς ἐπιπολαιορρίζοις* Sch.cont.; *καὶ τοῖς ἐπιπολάῖς ῥιζοτέροις* U; *εἰ μὴ τ. ἐ.* St.

2. *οὐδεμία*] *ῥίζα* add. H. St. et i. u. Sch., delevit in syll.

ἐπιτιμῶσι] P H. St. Sch.; *ἐπιτιμοῦσι* Ald.

ἐὰν ἢ κενώματος] dedi de conj.; *ἐὰν ἢ μὲν σώματος* UM; *ἐὰν ἢ μὲν σ.* V; *ἐὰν μὲν σ.* P Ald.; *ἐὰν μὲν χώματος* H. St. Sch.cont. et inserto *ἢ* Sch.syll. *si aut solum altum aut regionem commodam aut etiam terram facilem nanciscantur* G. Emendationem meam hanc et sequentem hausi e 1. 6, 4 et 1, 7, 1.

βαθέος] P Ald. Sch.; *βαθέως* M? Cam. H. St.

ἢ καὶ χ.] UMVP Sch.; *ἢ* om. Ald. H. St.

εὐδιόδου] dedi de conj.; *ἢ καὶ τόπου* Ald. Edd. o.

μακροτέραν] UMV Sch.; *μακρότερον* Ald. H. St.

μεταφυτεύων] *μεταφυτευόμενον* M.

μεμοχλευμένην] Ald. Edd.; *μοχλευομένην* M; *μεμοσχευμένην* sed super *οσ* scriptum *ι* a sec. m. U, quod in Syll. recepit Schn., repudiavit recte Spreng. 2 p. 72, quum abies nunquam habeat stolones vel viviradices. Verbum *ἔφη* transposuit post *μεμοχλ.* St.

ὀκτάπηχυν] UM; *ἢ* anteponunt Ald. Edd.

3. *ἐνδέχηται*] P Sch.; *ἐνδέχεται* Ald. Edd. *ἐὰν δέχεται* (sic) P2.

ἀπὸ τῶν κάτω] P2 Ald. Sch.; *ἀπὸ ταῖς κάτω* M; *πρὸ τῶν κ.* H.; *πρὸς τὰ κάτω ἢ πρὸς ἄνω* St.

φυτευτηρίου] *φυτευρίου* P2.

ὅσον] corr. Sch.; *οἷον* P2 Ald. Edd.

ἐπί] corr. St. Sch. e C. pl. 3, 5, 2; *ἔνια* P2 Ald. H.; *nonnullae* G.

πρόσβορρα] U Sch.syll.; *πρὸς βορὰς* M; *πρὸς βορρᾶν* Ald. Edd.; *πρὸς βορᾶν* P2.

ἕω] M P2 Ald. Sch.; *ἕω* H. St. — Dein *κατὰ* M. — Schn. ita transposuit: *καὶ τὰ πρὸς μεσημβρίαν καὶ τὰ πρὸς ἕω* et adjecit praeeunte Bod. e l. simili C. pl. 3, 5 *καὶ τὰ πρὸς δυσμάς.*

προμοσχεύειν] *προμισχεύειν* P2.

ἀπίου μηλέας] P2; *ἀπίους μηλέας* UM; *μηλέας ἀπίου* Ald. H. Sch.; *ἐλαία, -εα, -ον, -ῃ* St.

ταύτην] P2 H. St. Sch.; *ταύτῃ* UMV Ald.

μοσχεύειν] *μοσχεύειν* (ι superscr.) U, *μισχεύειν* P2.

μὴ] om. St.

4. *ὑπόπρεμνα*] UP2. Sch. de corr. Scalig.; *ἀπόπρεμνα* Ald. Edd.

λαμβάνειν] *ἐνδέχεται* add. H. St., *ἐνδέχηται* Sch.

τῆς ἐλάας, σχίσαντά τε τὸ ξύλον κάτωθεν καὶ λίθον ἐμβαλόντα φυτεύειν· ὁμοίως δὲ ἐλάας καὶ συκῆς καὶ τῶν ἄλλων. φυτεύεται δὲ ἡ συκῆ καὶ ἐάν τις κράδην παχεῖαν ἀποξύνας σφύρᾳ παίῃ, ἄχρι οὗ ἂν ἀπολίπῃ μικρὸν ὑπὲρ τῆς γῆς, εἶτ' αὐτῆς ἄμμον βαλὼν ἄνωθεν ἐπιχώσῃ· καὶ γίνεσθαι δή φασι καὶ καλλίω ταῦτα τὰ φυτὰ μέχρι οὗ ἂν ᾖ νέα. παραπλησία καὶ τῶν ἀμπέλων, ὅταν ἀπὸ τοῦ παττάλου· προοδοποιεῖ γὰρ ὁ πάτταλος ἐκείνῳ τῷ κλήματι διὰ τὴν ἀσθένειαν· φυτεύουσιν οὕτω καὶ ῥόαν καὶ ἄλλα τῶν δένδρων. ἡ συκῆ δέ, ἐὰν ἐν σκίλλῃ φυτευθῇ, θᾶττον παραγίνεται καὶ ἧττον ὑπὸ σκωλήκων κατεσθίεται. ὅλως δὲ πᾶν ἐν σκίλλῃ φυτευόμενον εὐβλαστὲς καὶ θᾶττον αὐξάνεται· ὅσα δὲ ἐκ τοῦ στελέχους καὶ διακοπτόμενα φυτεύεται, κάτω τρέποντα τὴν τομὴν δεῖ φυτεύειν, διακόπτειν δὲ μὴ ἐλάττω σπιθαμιαίων ὥςπερ ἐλέχθη, καὶ τὸν φλοιὸν

καθάπερ τῆς — ἐμβαλόντα φυτεύειν] sic dedi interim, donec vera scriptura compareat; *καθάπερ ἡ τῆς ἐλαίας σχίσαντα τό τε ξύλον κάτωθεν καὶ λίθον ἐμβάλλοντα φυτεύειν. ὁμοίως δὲ ἐλαίας* MV et P ubi ab initio *καθαπερεὶ τῆς* scriptum est. *καθάπερ ἡ τῆς ἐλ. σχ. τό τε ξ. κάτωθεν ἐμβάλλοντα φυτ. ὁμ. δὲ καὶ τῆς ἐλαίας* U, adscripto *κλίθον* in marg. sic ut super *κ* et *ν* puncta quaterna infra *λ* et *ι* puncta singula posita sint; *καθάπερ τῆς ἀλαίας, σχίσαντα τό τε ξύλον κάτωθεν καὶ λίθον ἐμβαλόντα φυτεύειν ὁμοίως δὲ ἐλαίας* P2; *καθάπερ ἡ τῆς ἐλαίας, σχ. τὸ ξ. κάτωθεν καὶ λίθον ἐμβαλόντα φυτ. ὁμοίως δὲ [ἐλαία]* Sch.cont.; *καθάπερ ἐπὶ τῆς ἐλαίας — ἐμβάλλοντα* — id. in Syll.; *καθαπερεὶ τῆς ἐλαίας* reliquis omnibus omissis Ald.; *καθαπερεὶ τῆς ἐλαίας καὶ συκῆς καὶ τῶν ἄλλων ξύλον τμητέον καὶ μεταβληθέντος λίθου φυτευτέον* H., sumta e vers. G.: *Si autem plantae fibratae aut particula stipitis suffultae accipi nequeant, ut oleae lignum subtus scindendum et lapide interjecto serendum pari modo et fici et reliquarum.* Cum Heinsio fecit St., *καθαπερεὶ* in *καθάπερ ἐκ* mutato. In ceteris hoc mihi certum esse videtur, scribendum esse cum P2 *ἐμβαλόντα* atque *τε τὸ* pro *τό τε*, ut feci. Summa vitii in voce *ἐλαίας*, vel *ἀλαίας*, est quo loco ejusmodi arboris nomen requiro, cujus surculi *ὑπόρριζοι* vel *ὑπόπρεμνοι* accipi nequeant.

ἐλάας] *ἐλαία* Sch. i. u., sed voluit *ἐλαίᾳ* dare; v. Comm.

δὲ ἡ συκῆ καὶ ἐὰν] UP2, de conj. Sch.; *δὲ καὶ ἡ συκῆ καὶ ἐὰν* MV; *δὲ καὶ ἡ συκῆ ἐὰν* Ald.; *καὶ καὶ ἡ σ. ἐὰν* H.; *δὲ ἡ σ. ἐὰν* Bo. in cont.; *καὶ ἡ σ. ἐὰν* St.

κράδην] *κράω* P2.

παχεῖαν] P2 H. St. S. de conj. Scalig., sumta a G., *vastiorem* qui suum duxit a Plinio 17, 17. *ταχεῖαν* MV Ald.

παίῃ] UMVP2 Sch.; *παίσῃ* Ald. Edd.

εἶτ' αὐτῆς — ἄνωθεν] dedi cum UMV Ald., mutato *ἄμμου* cum P2 in *ἄμμον*. *ἐπ' αὖθις* P2; *ἐπ' αὐτῆς* H. St. Sch.; *εἶτ' αὐτῆς — τἄνωθεν* Sch. in Syll.

δή φασι] UV; *δέ φασι* Ald. Edd. et P2 ubi *καὶ* om.

καὶ καλλίω] *καὶ* om. St.; *καλλίῳ* Ald.

5. *ἀμπέλων*] *ἡ φυτεία*, et post v. *παττάλου* addit i. u. *φυτεύηται* Sch. Epit. P2 habet *παραπλησία καὶ τῶν ἀμπέλων, προδοποιοῦντος τοῦ ταττάλου διὰ τὸ ἀσθενὲς τοῦ κλήματος, οὕτω δὲ καὶ ῥόαν καὶ ἄλλα τῶν δένδρων.*

προοδοποιεῖ γὰρ] Verba *ὁ — φυτεύουσιν* om. H. St. sic: (*προοδοποιεῖ γὰρ οὕτω*). *φυτεύουσιν δ' οὕτω* etc.

ἐκείνῳ τῷ κλήματι] Aut *ἐκείνης τ. κ.* scribendum, aut alia scriptura sub verbis vitiosis latet.

ῥόαν] Sch.; *ῥοὰν* Ald.

σκίλλῃ] H. St. Sch.; *σκύλλῃ* Ald.; *σκέλῃ* P2.

πᾶν ἐν σκίλλῃ φυτευόμενον εὐβλαστὲς] U mBod. St.; *πάντων φυτευομένων ἔβλαστης* MV; *πᾶν ἐν σκύλλῃ φυτευόμενον ἔβλαστε* Ald. et corr. *σκίλλῃ* H.; *πᾶν ἐν σκέλλῃ φυτευόμενον οὐ βλαστῇ* P2; *εὐβλαστὲς* primus restituit RConst. ex Athenae. 3. p. 77; dein Schn.: *πᾶν τὸ ἐν σκίλλῃ φυτευόμενον εὐβλαστές. Summatim omne Scillae appositum facilius germinat celeriusque augescit* G.

φυτεύειν] *φυτεύουν* St.

σπιθαμιαίων] — *αῖον* St. Desideratur hoc in superioribus.

προςεῖναι· φύεται δ᾽ ἐκ τῶν τοιούτων ἔρνη· βλαστανόντων δ᾽ ἀεὶ προςχωννύειν,
6. ἄχρι οὗ ἂν γένηται ἀρτιτελῆ· αὕτη μὲν οὖν τῆς ἐλάας ἰδία καὶ τοῦ μυρρίνου, αἱ δ᾽ ἄλλαι κοινότεραι πᾶσιν. ἄριστον δὲ καὶ ῥιζώσασθαι καὶ φυτείας μάλιστα τῆς τυχούσης ἡ συκῆ. φυτεύειν δὲ ῥόας μὲν καὶ μυρρίνους καὶ δάφνας πυκνὰς κελεύουσι, μὴ πλέον διεστώσας ἢ ἐννέα πόδας, μηλέας δὲ μικρῷ μακρότερον, ἀπίους δὲ καὶ ὄγχνας ἔτι μᾶλλον, ἀμυγδαλᾶς δὲ καὶ συκᾶς πολλῷ πλέον, ὡσαύτως δὲ καὶ τὴν ἐλάαν. ποιεῖσθαι δὲ καὶ πρὸς τὸν τόπον τὰς ἀποστάσεις·
7. ἐν γὰρ τοῖς ὀρεινοῖς ἐλάττους ἢ ἐν τοῖς πεδεινοῖς. μέγιστον δὲ ὡς εἰπεῖν τὸ τὴν πρόςφορον ἑκάστῳ χώραν ἀποδιδόναι· τότε γὰρ εὐθενεῖ μάλιστα. ὡς δ᾽ ἁπλῶς εἰπεῖν ἐλάᾳ μὲν καὶ συκῇ καὶ ἀμπέλῳ τὴν πεδεινήν φασιν οἰκειοτάτην εἶναι τοῖς δὲ ἀκροδρύοις τὰς ὑπωρείας. χρὴ δὲ καὶ ἐν αὐτοῖς τοῖς ὁμογενέσι μὴ ἀγνοεῖν τὰς οἰκείας. ἐν πλείστῃ δὲ ὡς εἰπεῖν διαφορᾷ τὰ τῶν ἀμπέλων ἐστίν· ὅσα γάρ ἐστι γῆς εἴδη τοσαῦτα τινές φασι καὶ ἀμπέλων εἶναι. φυτευόμενα μὲν οὖν κατὰ φύσιν ἀγαθὰ γίνεσθαι παρὰ φύσιν δὲ ἄκαρπα. ταῦτα μὲν οὖν ὥςπερ κοινὰ πάντων.

8 II. 7 St. Cap. VI. Τῶν δὲ φοινίκων ἴδιος ἡ φυτεία παρὰ τἆλλα καὶ ἡ μετὰ ταῦτα θεραπεία. φυτεύουσι γὰρ πλείους εἰς ταὐτὸ τιθέντες δύο κάτω καὶ δύο ἄνωθεν

φύεται — ἔρνη] *φύεται* corr. Scal. H. St. Sch.; *φυτεύεται* P2 Ald. Edd. o; *seruntur autem ex his rami* G. Dein *αὐτῶν* P2. *ἔρνη* U; *τὰ ἔρνη βλαστανόντων δὲ δεῖ* St. Haec verba et per se inepta sunt et sermonis continuitatem male interrumpunt.

ἄχρι] UMV; *ἄχρις* Ald. Edd.

ἀρτιτελῆ] dedi de conj., quamquam dubia, fere cum G. *quoad satis corroborentur*. *ἄρτιτεων* U, *ἄρτι τέων* MV; *ἄρτι τεῶν* P2; *ἄρτιον* Ald. H. Sch.; *ἄρτια* St.

6. *ἰδία*] *φυτεία* i. u. St.

ἄριστον — συκῆ] P2 Ald. Edd. o. Explico fere cum Scaligero *ficus maxime promta ad emittendas radices et e quacunque fere satione assurgit.* Schn. graeca vitiosa esse ratus conj.: *ῥάστη δὲ πρὸς τὸ ῥιζώσασθαι ἀπὸ φυτείας.* — Post *τυχούσης* ins. *δεῖται* St.

φυτεύειν] Ald. Edd.; *φυτεύουσι* U.

δὲ ῥόας μὲν καὶ] U; *δὲ καὶ ῥοὰς καὶ* Ald. H.; *δὲ ῥόας καὶ* M Sch.; *ῥοιᾶς* St.; *ῥόας μὲν καὶ* om. P2.

ὄγχνας] U, *γ* in rasura; *ὄχνας* Ald. Edd. P2.

συκᾶς] *συκὰς* U.

πολλῷ] *πολὺ* P2.

πλέον] P2 Ald. Edd. o.; *πλέον* U.

ἐλάαν] corr. Bod. St.; *ῥοιάν* U Ald. H.; *ῥόαν* Sch., quod aperte vitiosum, cum de punica paullo ante locutus sit. Spreng. *τὰ οὖα* substitui vult, RConst. haec ut suppositia damnat. *punica* G. Cur *ἐλάαν* substituerim caussae sunt, quod ea auctore Plinio 12, 17 maximis intervallis seritur, ac mirum esset, si hujus arboris, quae inter cultas una est praestantissimarum, hic mentionem nullam fecisset.

ἀποστάσεις] U, corr. RConst. Sch. e vers. G. et C. pl. 3, 7, 2; *ὑποστάσεις* Ald. H.

τὸν τ.] Sch.; *τὸν* om. Ald. Edd.

ἐλάττους] corr. Sch. e l. l.; *ἔλαττον* Ald. Edd.

πεδεινοῖς] *πεδινοῖς* Ald. Edd. o.

7. *εὐθενεῖ*] U Sch. syll.; *εὐσθενεῖ* Ald. Edd. Cf. 1, 1, 3.

πεδεινὴν] *πεδεϊνὴν* U; *τὸν πεδινὴν* M; *πεδινὴν* Ald. Edd. Vide ad 3, 2, 4.

φασιν] U Ald. Edd.; *φησιν* M; *πᾶσιν* H.

ὑπωρείας] Ald. Edd.; *ὑπωρείας* U; *ὑπωρείειν* M.

ὁμογενέσι] Ald. Edd.; *ὁμογενέσιν* U.

οἰκείας] *χώρας* add. i. u. St.

ἔστι γῆς εἴδη] Vo. cod. Casaub. Schn.; *γῆς* om. Ald. H.; *quot enim genera telluris* G., unde *χώρας* cum RConst. St.; *ἐστι: ν εἴδη* U.

φυτευόμενα] *φυτευομένῳ* H.

ἀγαθὰ] *δεῖ* add. St.

Cap. VI.

φυτεύουσι γὰρ πλείους] Ald. Edd.; *φυτευουσι λείους* UMVP2 (in Comm. *φυτεύους λείους* in M legi Sch. retulit).

δύο κάτω καὶ δύο ἄνωθεν] U; *δύο κάτωθεν καὶ δύο ἄνωθεν* P2; *δύο ἄνω καὶ δύο*

ἐπιδοῦντες, πρανεῖς δὲ πάντας. τὴν γὰρ ἔκφυσιν οὐκ ἐκ τῶν ὑπτίων καὶ κοίλων ποιεῖται καθάπερ τινές φασιν, ἀλλ' ἐκ τῶν ἄνω, δι' ὃ καὶ ἐν τῇ ἐπιζεύξει τῶν ἐπιτιθεμένων οὐ δεῖ περικαλύπτειν τὰς ἀρχὰς ὅθεν ἡ ἔκφυσις· φανεραὶ δ' εἰσὶ τοῖς ἐμπείροις. διὰ τοῦτο δ' εἰς τὸ αὐτὸ πλείους τιθέασιν ὅτι ἀπὸ τοῦ ἑνὸς ἀσθενὴς ἡ φυτεία. τούτων δὲ αἵ τε ῥίζαι πρὸς ἀλλήλας συμπλέκονται καὶ εὐθὺς αἱ πρῶται βλαστήσεις ὥστε ἓν γίνεσθαι τὸ στέλεχος. ἡ μὲν οὖν ἀπὸ τῶν καρ- 2.
πῶν φυτεία τοιαύτη τις· ἡ δ' ἀφ' αὐτοῦ, ὅταν ἀφέλωσι τὸ ἄνω ἐν ᾧπερ ὁ ἐγκέφαλος· ἀφαιροῦσι δὲ ὅσον δίπηχυ σχίσαντες τούτου κάτω, τιθέασι δ' ἔνυγρον· φιλεῖ δὲ χώραν ἁλμώδη· δι' ὃ καὶ ὅπου μὴ τοιαύτη τυγχάνει περιπάττουσιν ἅλας οἱ γεωργοί· τοῦτο δὲ δεῖ ποιεῖν μὴ περὶ αὐτὰς τὰς ῥίζας ἀλλ' ἄποθεν ἀποστήσαντα περιπάττειν ὅσον ἡμίεκτον· ὅτι δὲ τοιαύτην ζητεῖ χώραν κἀκεῖνο ποιοῦνται σημεῖον· πανταχοῦ γὰρ ὅπου πλῆθος φοινίκων ἁλμώδεις αἱ χῶραι· καὶ γὰρ ἐν Βαβυλῶνί φασιν, ὅπου οἱ φοίνικες πεφύκασι, καὶ ἐν Λιβύῃ δὲ καὶ ἐν Αἰγύπτῳ καὶ Φοινίκῃ· καὶ τῆς Συρίας δὲ τῆς κοίλης, ἐν ᾗ γ' οἱ πλεῖστοι τυγχάνουσιν, ἐν τρισὶ μόνοις τόποις ἁλμώδεσιν εἶναι τοὺς δυναμένους θησαυρίζεσθαι· τοὺς δ' ἐν τοῖς ἄλλοις οὐ διαμένειν ἀλλὰ σήπεσθαι, χλωροὺς δ' ἡδεῖς

κάτω Ald. Edd.; *δύο κάτω καὶ δύο ἄνω* Sch.syll. Quod sequitur *ἐπιδοῦντες* vereor ut sanum sit.

οὐκ] dedi de conj.; *οὔτ'* P2 Ald. Edd.

κοίλων] U P2 mB. Sch.; *cavisque* G.; *κόλων* MV Ald., quod defend. Bo.; *κυρτῶν* H. St.

ἐπιζεύξει] *ζεύξει* P2.

ἡ ἔκφυσις] corr. Sch. in Comm.; *καὶ ἔκφυσις* M; *καὶ ἐκφύσεις* P2 Ald. H.; *καὶ αἱ ἐκφύσεις* St.; *αἱ ἐκφύσεις* Sch.cont.

ἓν γίνεσθαι] *ἐγγίνεσθαι* P2.

2. *ἀφ' αὐτοῦ*] UM Ald. Sch.syll.; *ἀπ' αὐτοῦ τοῦ στελέχους* H. St. Sch.; *ex trunco autem palmae ipsius* G. — *γίνεται* add. i. u. St.

ἄνω ἐν] *ἄνωθ' ἐν* M.

τούτου κάτω τιθέασι δ' ἔνυγρον] de conj.; *τοῦτο κάτω τιθέασι τὸ ὑγρὸν* Ald. H. Sch. qui vertit: *quam fissuris divisam, parte molli et humida infra collocata, deponunt. τὸν ὑγρὸν* UMV; *καὶ σχισ. τοῦτο κ. τιθ. εἰς τὸ ὑγρόν* St. *Quam fissuris humore ipso detracto defodiunt* G. Primum *τοῦτο* non habet quo referatur. Deinde *κάτω τιθέναι* dictum esse pro *τιθέναι εἰς τὴν γῆν* nemo nobis persuadebit, neque vero *τὸ ὑγρὸν* esse partem trunci decisi humidam. Tota denique phrasis inepta ac jejuna esset. Quae scripsi, librorum vestigiis caute observatis, mihi sic explico: Decidunt ab ipsa palma fere partem duorum cubitorum infra partem supremam, cui medulla inest, illamque fissam deponunt in bene irrigato solo; ad *ὅσον* igitur intellige *τοῦ φοίνικος* et *τούτου* referas ad *τὸ ἄνω*. — Ceterum *δίπηχυν* U, sed *ν* in rasura.

ἁλμώδη] *ἀμμώδη* P2 Ald. H.; *ἀμμώδη καὶ ἁλμώδη* St. Sch.; *solum arenosum salsuginosumque* G. Hoc loco nihil aptum nisi *ἁλμώδη* neque *ἀμμώδη* simul teneri potest, ut voluit Sch. Satis igitur caussae habui, cur dein etiam bis idem reponerem.

αὐτὰς τὰς ῥίζας] UMVP P2 Sch.; *τὰς αὐτὰς ῥ.* Ald. H. St.

περιπάττειν] H. St. Sch.; *περιπλάττειν* UMV Ald.

ἁλμώδεις] V supra. *ἀμμώδεις* Ald. H. St. *ἀμμ. καὶ ἁλμώδεις* Sch.

φασιν] Schn.; *φασὶν* P; *φυσιν* Ald.; *φησίν* H. St.

ἐν ᾗ γ' οἱ] de conj.; *ἵν' Ἰνδοὶ* U; *ἦν Ἰνδοὶ* MV Ald.; *ἦν Ἰουδαῖοι* H. St. Sch.; verba *ἵν' — τυγχάνουσιν* om. G., ut spuria notavit Palmerius p. 584. Post *τυγχάνουσιν* addunt *ἔχοντες* Ald. H. St. Sch., omissum in UM. In Syll. Sch. jussit *ἵν' Ἰνδοὶ* deleta v. *ἔχοντες* reponere. Nescio cur hic de incolis illius tractus mentionem fecisset, quae nullius momenti ad explicandam rem esset et loco satis inopportuno fieret: sed video optime h. l. dici potuisse, magnam palmarum copiam ibi nasci, cujus rei testes laudavit Bodaeus. Ceterum cf. Lob. ad Phryn. p. 277.

ἁλμώδεσιν] V. supra. *ἀμμώδεσιν* Ald. Edd. o.; G. hic *harenaceis*, ut paulo ante *harenosa*.

3. εἶναι καὶ καταναλίσκεσθαι οὕτω. φιλεῖ δὲ καὶ ὑδρείαν σφόδρα τὸ δένδρον·
περὶ δὲ κόπρου διαμφισβητοῦσιν· οἱ μὲν γὰρ οὔ φασι χαίρειν ἀλλ' ἐναντιώτατον
εἶναι, οἱ δὲ καὶ χρῆσθαι καὶ ἐπίδοσιν πολλὴν ποιεῖν. δεῖ δ' ὑδρεύειν εὖ μάλα
κατὰ τῆς κόπρου καθάπερ οἱ ἐν Ῥόδῳ. τοῦτο μὲν οὖν ἐπισκεπτέον· ἴσως γὰρ
οἱ μὲν οὕτως οἱ δ' ἐκείνως θεραπεύουσιν, καὶ μετὰ μὲν τοῦ ὕδατος ὠφέλιμον
ἡ κόπρος ἄνευ δὲ τούτου βλαβερά. ὅταν δὲ ἐνιαύσιος γένηται μεταφυτεύουσι
καὶ τῶν ἁλῶν συμπαραβάλλουσι, καὶ πάλιν ὅταν διετής· χαίρει γὰρ σφόδρα τῇ
4. μεταφυτείᾳ. μεταφυτεύουσι δὲ οἱ μὲν ἄλλοι τοῦ ἦρος· οἱ δὲ ἐν Βαβυλῶνι περὶ
τὸ ἄστρον, ὅτε καὶ ὅλως οἵ γε πολλοὶ φυτεύουσιν, ὡς καὶ παραγινομένου καὶ
αὐξανομένου θᾶττον. νέου μὲν ὄντος οὐχ ἅπτονται· πλὴν ἀναδοῦσι τὴν κόμην
ὅπως ὀρθοφυῇ τ' ᾖ καὶ αἱ ῥάβδοι μὴ ἀπαρτῶνται. μετὰ δὲ ταῦτα περιτέμνου-
σιν ὁπόταν ἁδρὸς ἤδη γένηται καὶ πάχος ἔχῃ. ἀπολείπουσι δὲ ὅσον σπιθαμὴν
τῶν ῥάβδων. φέρει δὲ ἕως μὲν ἂν ᾖ νέος ἀπύρηνον τὸν καρπόν, μετὰ δὲ τοῦτο
5. πυρηνώδη. ἄλλοι δέ τινες λέγουσιν ὡς οἵ γε κατὰ Συρίαν οὐδεμίαν προσάγου-
σιν ἐργασίαν ἀλλ' ἢ διακαθαίρουσι καὶ ἐπιβρέχουσιν, ἐπιζητεῖν δὲ μᾶλλον τὸ
ναματιαῖον ὕδωρ ἢ τὸ ἐκ τοῦ Διός· εἶναι δὲ πολὺ τοιοῦτον ἐν τῷ αὐλῶνι ἐν ᾧ
καὶ τὰ φοινικόφυτα τυγχάνει, τὸν αὐλῶνα δὲ τοῦτον λέγειν τοὺς Σύρους ὅτι

εἶναι καὶ κατ.] *καὶ* add. U Sch. cod. Cas. Vo.; om. Ald. H.; *εἶναι καὶ ἀναλ.* St.

καταναλίσκεσθαι] dedi de corr.; cf. § 8. *καταναλίσκειν* Ald. Edd. o.

3. *ὑδρείαν*] H. St. Sch.; *ὑδρίαν* Ald.

σφόδρα] *τοῦτο* adjec. St.

καί χρῆσθαι] corr. Sch.; *κεχρῆσθαι* Ald. Edd.; *alii usum fimi concedunt* G.

κατὰ τ. κ.] UMV Ald. Sch. syll.; *μετὰ τ. κ.* H. St. Sch. cont. cum R Const.

θεραπεύουσιν] U; sine *ν* cett.

μετὰ μὲν τοῦ] UM Sch.; *τὰ μὲν τοῦ* V; *μετὰ τοῦ* Ald. Edd. Epit. Par.: *μετὰ γοῦν τὴν ὑδρείαν ὠφέλιμος ἡ κόπροσις παρεξ ὑδρείας βλαβερά.*

ἐνιαύσιος] corr. St. Sch.; *ἐνιαύσια* Ald. H.

ἁλῶν] Ald. Edd.; *'ἅλλῶν,* prius *λ* in rasura U.

συμπαραβάλλουσι] corr. Sch. cum G.: *adjiciunt; συμπαραλαμβάνουσι* U Ald. Edd.

διετής] *διέτης* dedit e conjectura Sch.; *διςὴς* U; *δίςης* M2; *δι* cum lacuna M1; *δίς τις* P; *διέτη* Ald. Edd.; bimas G. De accentu vide ad § 7.

χαίρει] UMV Sch.; *χαίρουσι* Ald. Edd.

4. *ὅτε*] U; om. MV Ald. Edd. H. post *πολλοὶ* inseruerat *τότε.* — Ceterum aut Th. non satis concinne scripsit aut lectio laborat; structura enim particulis *ὅτε καὶ ὅλως* suffulta est debilis, neque ipsae sententiae bene cohaerent.

ὡς] corr. Sch.; *ὥςτε* Ald. Edd.

ὀρθοφυῇ τ' ᾖ] sic restitui scripturam; *ὀρθοφυητ*.. superscripto in fine *αι*; *ὀρθοφυῆται* P2 Ald. H. St.; *ὀρθὸς φύηται* Sch.; *ὀρθοφυῇ τε* idem in Syll., probavit etiam Coraes. Sed neque *ὀρθοφυέω* reque *ὀρθοφυέομαι* Graecis in usu fuisse probari potest: analogia potius docet sermonem graecum verba in hunc modum derivata repudiasse. Adjectivi frequens usus.

ἀπαρτῶνται] corr. RConst. H. St. Sch.; *ἀπορθῶνται* P2 M Ald. idemque U sed puncto sub *θ* posito.

ἔχῃ] P P2, corr. H. St. Sch.; *ἔχει* Ald. Plinius *ὡς πάχος ἔχῃ* legisse videtur monente Bo.

ἀπύρηνον] *ἀπύρρηνον* Ald. Cam.

5. *Συρίαν*] *Φοίνικες* i. u. add. St.

ἀλλ' ἢ διακαθαίρ.] H. St. Sch.; *ἀλλ' ἰδία καθαίρ.* UM Ald. sed *ἴδια* M. G.: *sed purgare tantum.*

ἐπιζητεῖν] U, sed extrema litera dubia in rasura et *ει* puncto sub *ε* posito ita scriptum, ut *η* efficiatur; *ἐπιζητεῖ* Ald. Edd.

τὸ ναματιαῖον] Cam. H. St. Sch.; *τὸναματιαῖον* Ald.; *τὸν ἁματιαῖον* Bas.

ἢ τὸ ἐκ] Ald. Edd.; *ὃ ἐκ* sed *ὃ* in rasura scriptum U; *ὁ τὸ ἐκ* M; *ὃ ἐκ* V. — Exc. Par. haec alio loco posuit atque cum verbis init. § 3 sic conjunxit: *ἔστι δὲ καὶ φίλυδρος, καὶ εἴπερ ἐκ διὸσ ἢ τὸ ὕδωρ κρεῖττον· μετὰ γοῦν τὴν ὑδρείαν* etc.

αὐλῶνι] Bas. H. St. Sch.; *αὐλῶνι* Ald., *ἀλλῶνι* UMV; *ἁλῶνι* P.

διατείνει διὰ τῆς Ἀραβίας μέχρι τῆς ἐρυθρᾶς θαλάσσης καὶ πολλοὺς φάσκειν
διεληλυθέναι. τούτου δὲ ἐν τῷ κοιλοτάτῳ πεφυκέναι τοὺς φοίνικας. ταῦτα
μὲν οὖν τάχ' ἀμφοτέρως ἂν εἴη· κατὰ γὰρ τὰς χώρας ὥςπερ καὶ αὐτὰ τὰ δέν-
δρα διαφέρειν καὶ τὰς ἐργασίας οὐκ ἄτοπον. γένη δὲ τῶν φοινίκων ἐστὶ πλείω· 6.
πρῶτον μὲν καὶ ὥςπερ ἐν μεγίστῃ διαφορᾷ τὸ μὲν κάρπιμον τὸ δὲ ἄκαρπον, ἐξ
ὧν οἱ περὶ Βαβυλῶνα τάς τε κλίνας καὶ τἆλλα σκεύη ποιοῦνται. ἔπειτα τῶν
καρπίμων οἱ μὲν ἄρρενες αἱ δὲ θήλειαι· διαφέρουσι δὲ ἀλλήλων, καθ' ἃ ὁ μὲν
ἄρρην ἄνθος πρῶτος φέρει ἐπὶ τῆς σπάθης ἡ δὲ θήλεια καρπὸν εὐθὺ μικρόν.
αὐτῶν δὲ τῶν καρπῶν διαφοραὶ πλείους· οἱ μὲν γὰρ ἀπύρηνοι οἱ δὲ μαλα-
κοπύρηνοι· τὰς χροιὰς οἱ μὲν λευκοὶ οἱ δὲ μέλανες οἱ δὲ ξανθοί· τὸ δ' ὅλον
οὐκ ἐλάττω χρώματά φασιν εἶναι τῶν συκῶν οὐδ' ἁπλῶς τὰ γένη· διαφέρειν
δὲ καὶ κατὰ τὰ μεγέθη καὶ κατὰ τὰ σχήματα· καὶ γὰρ σφαιροειδεῖς ἐνίους ὡς-
ανεὶ μῆλα καὶ τὰ μεγέθη τηλικούτους ὡς τέτταρας εἰς τὸν πῆχυν εἶναι, ἐνίοτε
καὶ ἐπὶ πόδα· ἄλλους δὲ μικροὺς ἡλίκους ἐρεβίνθους. καὶ τοῖς χυλοῖς δὲ
πολὺ διαφέροντας. κράτιστον δὲ καὶ τῶν λευκῶν καὶ τῶν μελάνων τὸ βασιλι- 7.
κὸν καλούμενον γένος ἐν ἑκατέρῳ καὶ μεγέθει καὶ ἀρετῇ· σπάνια δ' εἶναι ταῦτα
λέγουσι· σχεδὸν γὰρ ἐν μόνῳ τῷ Βαγώου κήπῳ τοῦ παλαιοῦ περὶ Βαβυλῶνα.
ἐν Κύπρῳ δὲ ἴδιόν τι γένος φοινίκων ἐστὶν ὃ οὐ πεπαίνει τὸν καρπόν, ἀλλ' ὠμὸς

διατείνει] transposuit post *θαλάσσης* St.
Ἀραβίας] super h. v. alterum *ρ* apparet in U; *τὴν Ἀρραβίαν* M.
διεληλυθέναι] scripsi e conj. Quod est in Ald. Edd. *ἐληλυθέναι* vertit Sch. *ac plerosque qui inde redissent ita referre*, at nec *inde* nec notio redeundi inest verbis graecis.
ἂν εἴη] Ald. Edd.; *ἂν* om. UMV. Malim *τάχ' ἂν ἀμφ. εἴη.*
καὶ αὐτὰ] *καὶ κατ' αὐτὰ* St.
6. *τἆλλα*] M Sch.; *τὰ ἄλλα* Ald. Edd.
καθ' ἃ] UMV Sch.; *καθὸ* Ald. H. St.
πρῶτος] UMV Ald. H. Vereor ut recte cum St. Schn. mutaverit *πρῶτον*.
εὐθὺ μικρόν] U; *εὐθὺ μακρὸν* MV; *εὐθύμακρον* Ald.; *εὐθὺς μακρὸν* H. Sch.; *εὐθὺς μικρὸν* St.; *fructum oblongum illico praestat* G.
ἀπύρηνοι οἱ δὲ μαλακ.] Ald. H. In Bas. asteriscus, signum vitii, interpositus. Gaza: *alii namque sine ligno intus, alii cum ligno: et alii duro ligno alii molli*, unde supplevit St.: *ἀπυρ. οἱ δὲ πυρῆνα ἔχοντες. οἱ δὲ σκληροπύρηνοι, οἱ δὲ μαλακ.*, Sch. vero *ἀπυρ.*, [*τῶν δὲ πυρῆνας ἐχόντων οἱ μὲν σκληροπύρηνοι,*] *οἱ δὲ μαλακ.*
τὰς χροιὰς] Anteponunt *καὶ* Ald. Edd. quod cum UMV omisi. — *χροιὰς* U Ald. H. St.; *χρειὰς* MV; *χρόας* Sch.
διαφέρειν] *διαφέρει* St.
σφαιροειδεῖς] *σφαιροειδῆ* sed lit. extr. correcta U.

ἐνίους] *ἔνιοι* St.
ὡςανεὶ] Ald. H. St.; *ὡςπερανεὶ* Sch.
τηλικούτους] — *οὗτοι* St.
εἰς τὸν πῆχυν εἶναι] corr. RConst. H. St. Sch.; *εἰς τ. στάχυν εἶναι* UMV Ald., idque revocavit Sch. in Syll., improbavit Spr. Roberti emendatio auctoritate Plinii nititur. Convenit modus cum eo, qui a Diodoro l. 2. cap. 12 commemoratur, monente Bo.
ἐνίοτε καὶ ἐπὶ πόδα] dedi de conj.; *ἕπτα καὶ εὐπόδους* UMV; *ἕπτα δὲ καὶ εὐπόδους* Ald. H. Sch. „In verbis vitiosis numerum aliquem latere equidem existimo" Sch. St. haec verba omisit; Bo. auct. Salmasio e margine irrepsisse putat, cui glossator adscripsisset *εἰς πῆχυς δύο πόδες;* Dalecamp. *ἕπτα καὶ τριπόδους*, Salmas. *εἰς δὲ πῆχυς δύο πόδας*, Scal. *εὐχύλους καὶ εὐώδεις* conjecerunt. In Basil. asteriscus, signum vitii, appositus.
ἄλλους — ἐρεβίνθους] Nominativos posuit St.
διαφέροντας] Ald. H. Sch.; *διαφέροντες* U, St. de conj.
7. *ἐν ἑκατέρῳ*] om. G.
τῷ] Ald. H. St.; *τοῦ* M Sch.
Βαγώου] Sch. in Syll.; *Βατωιου* U; *Βατώου* (ω supra) M; *Βατοῦ* V; *Βάττου* Ald. H., *Βαγώου* ex emend. RConst. Bo. St. Sch.

ὧν ἡδὺς σφόδρα καὶ γλυκύς ἐστι· τὴν δὲ γλυκύτητα ἰδίαν ἔχει. ἔνιοι δ' οὐ
μόνον διαφέρουσι τοῖς καρποῖς ἀλλὰ καὶ αὐτῷ τῷ δένδρῳ κατά τε τὸ μῆκος
καὶ τὴν ἄλλην μορφήν· οὐ γὰρ μεγάλοι καὶ μακροὶ ἀλλὰ βραχεῖς, ἔτι δὲ καρ-
πιμώτεροι τῶν ἄλλων καὶ καρποφοροῦντες εὐθὺς τριετεῖς· πολλοὶ δὲ καὶ οὗ-
τοι περὶ Κύπρον. εἰσὶ δὲ καὶ περὶ Συρίαν καὶ περὶ Αἴγυπτον φοίνικες οἳ φέ-
8. ρουσι τετραετεῖς καὶ πενταετεῖς ἀνδρομήκεις ὄντες. ἕτερον δ' ἔτι γένος ἐν
Κύπρῳ, ὃ καὶ τὸ φύλλον πλατύτερον ἔχει καὶ τὸν καρπὸν μείζω πολλῷ καὶ
ἰδιόμορφον· μεγέθει μὲν ἡλίκος ῥόα τῷ σχήματι δὲ προμήκης, οὐκ εὔχυλος
δὲ ὥςπερ ἄλλοι ἀλλ' ὅμοιος ταῖς ῥόαις, ὥστε μὴ καταδέχεσθαι ἀλλὰ διαμαση-
σαμένους ἐκβάλλειν. γένη μὲν οὖν ὥςπερ εἴρηται πολλά. θησαυρίζεσθαι δὲ
μόνους δύνασθαί φασι τῶν ἐν Συρίᾳ τοὺς ἐν τῷ αὐλῶνι, τοὺς δ' ἐν Αἰγύπτῳ καὶ
9. Κύπρῳ καὶ παρὰ τοῖς ἄλλοις χλωροὺς ἀναλίσκεσθαι. ἔστι δὲ ὁ φοῖνιξ ὡς μὲν
ἁπλῶς εἰπεῖν μονοστέλεχες καὶ μονοφυές· οὐ μὴν ἀλλὰ γίνονταί τινες καὶ δι-
φυεῖς ὥςπερ ἐν Αἰγύπτῳ, καθάπερ δικρόαν ἔχοντες· τὸ δ' ἀνάστημα τοῦ στε-
λέχους ἀφ' οὗ ἡ σχίσις καὶ πεντάπηχυ· πρὸς ἄλληλα δέ πως ἰσάζοντα. φασὶ
δὲ καὶ τοὺς ἐν Κρήτῃ πλείους εἶναι τοὺς διφυεῖς, ἐνίους δὲ καὶ τριφυεῖς· ἐν δὲ
τῇ Λαπαίᾳ τινὰ καὶ πεντακέφαλον· οὐκ ἄλογον γοῦν ἐν ταῖς εὐτροφωτέραις
χώραις πλείω γίνεσθαι τὰ τοιαῦτα καὶ τὸ ὅλον δὲ τὰ εἴδη πλείω καὶ τὰς δια-
10. φοράς. ἄλλο δέ τι γένος ἐστὶν ὅ φασι γίνεσθαι πλεῖστον περὶ τὴν Αἰθιοπίαν,

ἴδιόν τι] UM St. Sch.; *ἰ. τὸ* Ald. H.

κατά τε] sic emend. Sch.; *κατὰ δὲ* UMV Ald.; *καὶ κατὰ τὸ* H. St.

καρποφορ.] *καρποφοῦντες* Heins.

τριετεῖς] Ald. Edd. Schn. syll.; *τριέτεις* Sch.cont.; *τριέτεῖς* U; *διετεῖς* P.

τετραετεῖς — πενταετεῖς] P2, Sch.syll.; *τετραέτεις — πενταέτεις* Ald. Edd. o. Cum de accentu horum vocabulorum non veteres solum grammatici dissentiant, sed recentiores etiam (cf. prae ceteris Lobeck adPhryn. p. 407. Buttm. A. Gr. Gr. II. 372) litem nondum composuerint, codices sequendos esse existimavi. Oxytonως scribere suadet *διέης* quod §3 U praebet, atque hoc loco P2. Quomodo haec verba hic scripta sint in U, non constat; paullo ante *τριέτεῖς* cum duplici accentu.

8. *ἕτερον δ' ἔτι*] U e corr. *ἕτ. δέ τι* cett.

ῥόα] *ῥοὰ* Ald.; *ῥόον* St.

ἄλλοι] Ald.; *οἱ ἄλλοι* Schn.

ὅμοιος ταῖς ῥόαις] corr. Dal. Bo. Schn. *ὅμοιος* etiam H.; *ὁμοίως ταῖς ῥίζαις* UMV Ald.; *ὅμοιος τοῖς ῥόοις* St.

τῶν — αὐλῶνι] *τοὺς ἐν τῷ αὐλῶνι τῆς Συρίας* St.

ἀναλίσκεσθαι] UMV Sch.; *ἐναλ.* Ald. Edd.

9. *μονοστέλεχες*] *μονοστέλεχης* St. sic., et mox *μονοφυής*.

καὶ διφυεῖς] U; *καὶ* om. Ald. Edd.

δικρόαν] *δικρόαν* U; *δίκρανοι ὄντες* dedit St.

πρὸς — ἰσάζοντα] Locum hunc paullum difficilem illustravit Sch. ad 4, 2, 7, ubi hic excidisse aliquid suspicatur. Forsan h. l. *ἰσάζοντα* referendum est ad trunci divisuras furcatas, *τὰ τῆς δικρόας*. — *τὰ κράνη* i. u. add. St., qui *καὶ* post *σχίσις* om.

Λαπαίᾳ] *Λαππαίᾳ* scribi vult Meurs. Cret. p. 41.

τινὰ καὶ πεντακέφαλον] dedi de conj.; *τ. κ. πεντεκέφαλον* P; *τ. κ. πεντεγκέφαλον* Ald. H. Sch.; *τινὰς καὶ πεντεκεφάλους* St.

οὐκ ἄλογον γοῦν] de corr. Schneideri paullum mutata. *οὐ καλῶς γοῦν* Ald. M. U sed *οὐ* punctis circumscriptum; *οὐκ ἄλλως γοῦν* H.; *μάλιστα γοῦν* St.; *οὐκ ἄλογον δ'* Sch.; . . *consentaneum est* G. Fortasse vero scribendum *εὔλογον γοῦν*.

γίνεσθαι] corr. Sch.; *γενέσθαι* Codd. et Edd. — *ἀτροφωτέραις* M1 — *πλείω*, quod in Ald. post *γίνεσθαι* sequitur, anteponunt MP Sch. — *πολείω* M1.

καὶ — διαφορὰς] *κατὰ τ. δ.* P; *κατὰ τὸ ὅλον δὲ καὶ τὰ εἴδη καὶ τὰς διαφοράς* St.

10. *ὃ — Αἰθιοπίαν*] Haec casu omissa in contextu Schneideri.

ὃ καλοῦσι κύκας· οὗτοι δὲ θαμνώδεις, οὐχὶ ἓν τὸ στέλεχος ἔχοντες ἀλλὰ πλείω καὶ ἐνίοτε συνηρτημένα μέχρι τινὸς εἰς ἕν, τὰς δὲ ῥάβδους οὐ μακρὰς μὲν ἀλλ' ὅσον πηχυαίας, ἀλλὰ λείας, ἐπὶ δὲ τῶν ἄκρων τὴν κόμην. ἔχουσι δὲ καὶ τὸ φύλλον πλατὺ καὶ ὥςπερ ἐκ δυοῖν συγκείμενον ἐλαχίστοιν. καλοὶ δὲ καὶ τῇ ὄψει φαίνονται· τὸν δὲ καρπὸν καὶ τῷ σχήματι καὶ τῷ μεγέθει καὶ τῷ χυλῷ διάφορον ἔχουσι· στρογγυλώτερον γὰρ καὶ μείζω καὶ εὐστομώτερον ἧττον δὲ γλυκύν. πεπαίνουσι δὲ ἐν τρισὶν ἔτεσιν ὥστ' ἀεὶ καρπὸν ἔχειν, ἐπικαταλαμβάνοντος τοῦ νέου τὸν ἔνον· ποιοῦσι δὲ καὶ ἄρτους ἐξ αὐτῶν· περὶ μὲν οὖν τούτων ἐπισκεπτέον. οἱ δὲ χαμαιρριφεῖς καλούμενοι τῶν φοινίκων ἕτερόν τι γένος 11.
ἐστὶν ὥςπερ ὁμώνυμον· καὶ γὰρ ἐξαιρεθέντος τοῦ ἐγκεφάλου ζῶσι καὶ κοπέντες ἀπὸ τῶν ῥιζῶν παραβλαστάνουσι. διαφέρουσι δὲ καὶ τῷ καρπῷ καὶ τοῖς φύλλοις· πλατὺ γὰρ καὶ μαλακὸν ἔχουσι τὸ φύλλον, δι' ὃ καὶ πλέκουσιν ἐξ αὐτοῦ τάς τε σπυρίδας καὶ τοὺς φορμούς· πολλοὶ δὲ καὶ ἐν τῇ Κρήτῃ γίνονται καὶ ἔτι μᾶλλον ἐν Σικελίᾳ. ταῦτα μὲν οὖν ἐπὶ πλεῖον εἴρηται τῆς ὑποθέσεως. ἐν 12. 8St.
δὲ ταῖς τῶν ἄλλων φυτείαις τἀνάπαλιν τίθενται τὰ φυτευτήρια καθάπερ τῶν κλημάτων. οἱ μὲν οὐθὲν διαφέρειν φασὶν ἥκιστα δὲ ἐπὶ τῶν ἀμπέλων· ἔνιοι

κύκας] U Ald. H. St.; *κόϊκας* ex emendatione Salmasii Ex. p. 575 et Bocharti apud Palm. Ex. p. 584 dedit Sch. Quanquam magnam video horum nominum esse similitudinem, a codicum auctoritate nolui abire; praesertim cum nullo argumento constet arborem hic descriptam eandem esse, quam 1, 10, 5 commemoravit.

συνηρτημένα μέχρι τινὸς εἰς ἕν] sic restitui partim cod. U partim Ald. secutus. De scriptura librorum non satis constat. „*συνηρτημένας μὲν εἰς ἕν* U egregie" sic Schn. in Auct. p. 14, sed in Syll.: *συνηρτημένα μὲν μέχρι τινὸς εἰς ἕν* restituere jubet; *συνηρτημένας μὲν μ. τιν. εἶεν* MV; *συνηρτημένα μέχρι τιν. εἰσι* Ald. Edd. et Sch. hic inserto *μέν*. Verba *μέχρι τινὸς* in U non deesse sed a Schn. in Auct. casu omissa esse suspicor. Omisi *μέν*, cum nihil sit quod huic opponatur: *ῥάβδοι* non sunt partitiones trunci sed petioli, ut alii loci docent et Sch. recte animadvertit.

οὐ μακρὰς μὲν—λείας] *μὲν* post *μακρὰς* inserui cum Schn. omisi autem post *πηχυαίας*, ceterum dedi scripturam Ald. — *οὐ μακρὰς ἀλλ' ὅσον πηχυαίας μὲν ἀλλὰ λείας* Ald. —*πηχ. καὶ λείας* Schn. *οὐ μακρὰς μὲν* habet duo quae opposita sunt, alterum tanquam in transitu et parenthesi adjunctum, quantitatem definiens *ἀλλ' ὅ πηχ.*, alterum qualitatem explicans *ἀλλὰ λείας*, i. e. nudos foliolis non obsitos ut recte explicuit Sch.; habet enim folia flabelliformia, siquidem recte *Cuciferam thebaicam Desf.* interpretantur.

ἐπὶ δὲ] *δὲ* om. H.

κόμην] *κόμιιην* quasi *κομπην* fuerit U.

δυοῖν] *δυεῖν* P.

ἐλαχίστοιν] Bas. St. Sch.; *ἐλαχίστων* U; *ἐλαχίστων* Ald. H. Haud dubito, quin haec vox vitiosa sit.

στρογγυλώτερον] H. Sch.; *στρογγυλωτερον* U; *στρογγυλότερον* Ald. St. — Post *γὰρ* Sch. addidit cum Bo. auctore Salmasio Ex. p. 575 *μήλου* ductum e Plinio. Quae ratio quam sit lubrica alio loco dixi. G.: *fructum figura magnitudine saporeque diversum quam ceterae praestant; quippe rotundiorem* etc. Quod recte habet: comparat enim hujus fructum cum fructu earum palmarum quas ante descripsit.

μείζω] em. Sch.; *μεῖζον* U Ald. Edd.

γλυκύν] corr. Sch.; *γλυκὺ* Ald. Edd.; *γλυκύτερον* M.

ὥστ' ἀεὶ καρπὸν] U; *ἀεὶ* quod e conj. addiderat Sch., om. Ald. Edd.; *ὥστε* Ald.

ἐπικαταλαμβάνοντος] —*τες* H.

ἄρτους] *ἄρτα* M.

11. *χαμαιρριφεῖς*] Ald. Sch.; *χαμαιριφεῖς* H. St. *palmae quas humiles vocant* G.

κοπέντες] corr. St. Sch.; *κοπέντος* UMV Ald. H.

Σικελίᾳ] *Σκελίᾳ* H.

12. *τἀνάπαλιν*] Ald. Edd. *ἀνάπαλιν* Schn.

τίθενται] *τιθέντα* M.

καθάπερ] *ἐκ* addidit St.

οἱ μὲν] *οὖν* add. H. St. Sch. de suo.

ἥκιστα] *ἤκιστα* H.

δὲ ῥόαν δασύνεσθαι καὶ σκιάζειν μᾶλλον τὸν καρπόν· ἔτι δὲ ἧττον ἀποβάλλειν τοὺς κυτίνους. συμβαίνειν δὲ τοῦτό φασι καὶ ἐπὶ τῆς συκῆς· οὐ γὰρ ἀποβάλλειν ἀνάπαλιν φυτευθεῖσαν, ἔτι δ' εὐβατωτέραν γίνεσθαι· οὐκ ἀποβάλλειν δὲ οὐδ' ἐάν τις ἀποκλάσῃ φυομένης εὐθὺς τὸ ἄκρον. αἱ μὲν οὖν φυτεῖαι καὶ γενέσεις ὃν τρόπον ἔχουσι σχεδὸν ὡς τύπῳ περιλαβεῖν εἴρηνται.

Cap. VII. Περὶ δὲ τῆς ἐργασίας καὶ τῆς θεραπείας τὰ μέν ἐστι κοινὰ τὰ δὲ ἴδια καθ' ἕκαστον. κοινὰ μὲν ἥ τε σκαπάνη καὶ ἡ ὑδρεία καὶ ἡ κόπρωσις, ἔτι δὲ ἡ διακάθαρσις καὶ ἀφαίρεσις τῶν αὔων. διαφέρουσι δὲ τῷ μᾶλλον καὶ ἧττον. τὰ μὲν φίλυδρα καὶ φιλόκοπρα τὰ δ' οὐχ ὁμοίως, οἷον ἡ κυπάριττος, ἥπερ οὐ φιλόκοπρον οὐδὲ φίλυδρον, ἀλλὰ καὶ ἀπόλλυσθαί φασιν ἐάν γε νέαν οὖσαν ἐφυδρεύωσι πολλῷ. ῥόα δὲ καὶ ἄμπελος φίλυδρα. συκῆ δὲ εὐβλαστοτέρα μὲν ὑδρευομένη τὸν δὲ καρπὸν ἴσχει χείρω πλὴν τῆς λακωνικῆς· αὕτη δὲ φίλυδρος.
2. διακαθαίρεσθαι δὲ πάντα ζητεῖ· βελτίω γὰρ τῶν αὔων ἀφαιρουμένων ὥςπερ ἀλλοτρίων ἃ καὶ τὰς αὐξήσεις καὶ τὰς τροφὰς ἐμποδίζει. δι' ὃ καὶ . . . ὅταν ᾖ γεράνδρυον ὅλως κόπτουσιν· ἡ γὰρ βλάστησις νέα γίνεται τοῦ δένδρου. πλείστης δὲ διακαθάρσεώς φησιν Ἀνδροτίων δεῖσθαι μύρρινον καὶ ἐλάαν· ὅσῳ

ῥόαν δασύνεσθαι] Sic cum Niclasio ad Geopon. 10, 30, p. 699 Schn. Plin. 17, 11 verbis *densiores folio ita fieri* graecum *δασύνεσθαι* expressit, quanquam ad *vitem* et *ficum* retulit, *punicae* vero mentionem non fecit. *ῥ:οάδα γίνεσθαι* litera *ο* in litura scripta apparet U; *ῥοάδα γίνεσθαι* P2 Ald.; *ῥόαν μείζω γίνεσθαι* cum Dalec. Bod.; *φασι τὴν ῥοιὰν οὕτω μείζονα γίνεσθαι* St.

κυτίνους] UMVP St. Sch.; idem conj. Dalecamp.; *σκυτίνους* P2; *κοτίνους* Ald.; *κικίννους* cum RConst. H.

εὐβατωτέραν] P2 Sch.; *εὐβατοτέραν* U H. St.; *ἀβατοτέραν* Ald.; *scansilem* G. et Plin. l. l.; *εὐβλαστοτέραν* Dalec. ad Plin., quod mihi quidem verum esse videtur.

τὸ ἄκρον] corr. RConst. H. St. Sch.; *summitatem* G.; *τὸν καρπὸν* UMVP2 Ald.

εἴρηνται] U St.; *εἴρηται* Ald. H. Sch.

Cap. VII.

καὶ ἀφαίρεσις] omisso *ἡ* sed in correctione U; *καὶ ἡ ἀφ.* cett.

τὰ μὲν φίλυδρα] Ald. H. St. Post *μὲν* Schn. cum G. add. *γάρ*.

κυπάριττος ἥπερ οὐ φιλο.] sic scripsi e vers. G.: *cupressus quae nullo pacto fimum nec aquam concupiscit. κυπ. ὥσπερ οὐ φιλ.* Ald. Edd.; *κυπ. οὐ μόνον οὐ φιλ.* Sch.; in Comm. dicit se nunc malle duce Gaza sic legere *κυπ. ἥπερ οὐ φιλόκοπρον μόνον οὐδὲ φίλυδρον, ἀλλὰ* etc. Plin. 17, 26 *veluti cupressus et aquam aspernatur et fimum. φιλόκοπρος* et *φίλυδρος* scr. St. Par. 2 sic habet: *ἀλλ' ἡ κυπάριττος μὲν οὔτε φίλυδρον οὔτε μονόκοπρον ἀλλὰ* etc.

φασιν] Ald. Sch.; *φασι* H. St.; *φασὶν* P2.

ἐφυδρεύωσι] *ἐφυδρεύουσι* P2.

ῥόα] *ῥοὰ* P2 Ald.; *ῥοιὰ* St.

φίλυδρα] *φίλυδραι* St.; *φίλυδρον* P2.

εὐβλαστοτέρα] P2; cod. Cas., corr. Scalig. H. St. Sch.; *ἀβλαστοτέρα* Ald.

χείρω] UP2 Sch.syll.; *χείρονα* Ald. Edd.

τῆς λακωνικῆς] P2 Ald. Edd.; *τῆς* om. Sch. caussa non edita.

2. *βελτίω γὰρ τῶν*] U Sch.syll.; *βελτίω μὲν τ.* Ald. H.; post *μὲν* inseruerat *εἰσι* St., *γινόμενα* Sch. P2 sic epitomatum habet locum *πάντα δὲ δεῖται διακαθάρσεως καὶ ξηρῶν ἐκτομῆς, τὸ πλέον δὲ μύρρινος καὶ ἐλαία. ὅσον γὰρ ἐλάττω καταλείπεις* etc.

δι' ὃ καὶ] Post h. v. cum Schn. posui lacunae signum; excidisse enim videtur nomen arboris, de qua haec afferuntur. Etenim si de omnibus arboribus hoc eloqui voluisset, plurali usus esset. G. tamen et Sprengel de omnibus dictum esse putaverunt. Ille: *ob id cum arbor annosa est eam totam decidunt.* Hic: *Desswegen wenn der Baum zu alt wird, so haut man ihn ganz nieder.* Ceterum *ὅλως κόπτουσιν* non de caedendo supra terram trunco, sed de praecidendis ramis omnibus sic ut truncus nudus relinquatur intelligendum esse monuit Schn.; cui assentior, quod nihil nisi hoc aptum erat hoc loco commemorari; — *γεράνδριον* Ald. H. corr. St Sch. Cf. 3, 12, 9 et 3, 13, 4 et ad 5, 9, 1.

νέα] *ομ.* P. — Dein *διὰ καθάρσεως* Ald. Cam.

γὰρ ἂν ἐλάττω καταλίπῃς ἄμεινον βλαστήσει καὶ τὸν καρπὸν οἴσει πλείω· πλὴν
ἀμπέλου δῆλον ὅτι· ταύτῃ γὰρ ἀναγκαιότερον καὶ πρὸς βλάστησιν καὶ πρὸς
εὐκαρπίαν. ἁπλῶς δὲ καὶ ταύτην καὶ τὴν ἄλλην θεραπείαν πρὸς τὴν ἰδίαν
φύσιν ἑκάστῳ ποιητέον. δεῖσθαι δέ φησιν Ἀνδροτίων καὶ κόπρου δριμυτάτης 3.
καὶ πλείστης ὑδρείας ὥσπερ καὶ τῆς διακαθάρσεως ἐλάαν καὶ μύρρινον καὶ
ῥόαν· οὐ γὰρ ἔχειν μήτραν οὐδὲ νόσημα κατὰ γῆς οὐδέν· ἀλλ' ἐπειδὰν παλαιὸν
ᾖ τὸ δένδρον ἀποτέμνειν δεῖν τοὺς ἀκρεμόνας ἔπειτα τὸ στέλεχος θεραπεύειν
ὥσπερὰν ἐξ ἀρχῆς φυτευθέν· οὕτω δέ φασι πολυχρονιώτερα καὶ ἰσχυρότατα
μύρρινον εἶναι καὶ ἐλάαν. ταῦτα μὲν οὖν ἐπισκέψαιτ' ἄν τις, εἰ καὶ μὴ πάντα
ἀλλὰ περί γε τῆς μήτρας. ἡ δὲ κόπρος οὔτε πᾶσιν ὁμοίως οὔθ' ἡ αὐτὴ πᾶσιν 4.
ἁρμόττει· τὰ μὲν γὰρ δριμείας δεῖται τὰ δ' ἧττον τὰ δὲ παντελῶς κούφης.
δριμυτάτη δὲ ἡ τοῦ ἀνθρώπου· καθάπερ καὶ Χαρτόδρας ἀρίστην μὲν ταύτην
εἶναί φησι, δευτέραν δὲ τὴν ὑείαν, τρίτην δὲ αἰγὸς, τετάρτην δὲ προβάτου,
πέμπτην δὲ βοὸς, ἕκτην δὲ τὴν λοφούρων. ἡ δὲ συρματῖτις ἄλλη καὶ ἄλλως·
ἡ μὲν γὰρ ἀσθενεστέρα ταύτης ἡ δὲ κρείττων. τὴν δὲ σκαπάνην πᾶσιν οἴονται 5.

πλὴν — ἀναγκαιότερον] sic Ald.; mutavi tantum *ταύτης* in *ταύτῃ*. Schn. post *γὰρ* lacunae signum posuit multa excidisse suspicatus. Heins. post *γὰρ* addidit *πολλὰ καταλείπειν*, supplementum ineptum, explosum a Bod., receptum a St. Veram interpretationis viam ingressus erat Scaliger. Sic autem interpretor: *Praeter vitem nimirum* (scil. myrtus et olea maxime purgationem indigent): *huic enim magis quam illis necessarium expurgari*; supple igitur ad *ἀναγκαιότερον τὸ διακαθαίρεσθαι*. Malim vero *ἀναγκαιότατον* Adjecit haec Th. de suis ad Androtionis praeceptum, ususque est v. *δῆλον ὅτι* quia de re ubique et omnibus nota monet. In alia omnia abit Spr. G.: *in hac enim plura relinquere ad germinationem quam ad fructificationem satius est.*, quae sensu carent.

καὶ τὴν ἀλ.] H. St. Sch.; *καὶ* om. Ald.; *et haec reliqua omnis cultura* G.

3. *ῥόαν*] P² Sch.; *ῥοὰν* Ald.; *ῥοιὰν* St.

οὐ γὰρ ἔχειν μήτραν etc.] ,,Haec quo vinculo cum stercoratione arborum trium conjuncta haereant aut cum sequentibus equidem non assequor. Quid *νόσημα κατὰ γῆς* significat, idque quomodo cum mentione stercoris et renovatione trunci conjungitur?" Sch. Vide tamen ne integra sint. Th. refert ea quae ab Androtione dicta atque praecepta sunt; verbis *οὐ γὰρ ἔχειν* si *τότε* vel *οὕτω* subaudias, i. e. *γιγνομένης τῆς κοπρώσεως καὶ ὑδρείας καὶ διακαθάρσεως*, possis cum Sprengelio interpretari: *tunc enim nec medullam habere nec alium subterraneum morbum*, i. e. radices tunc non fieri medullosas, massa molli medullari farctas: *denn so bekommen sie kein schwammiges Mark.* Spr. Ideo mox addit num vera sit res de medulla dicta observatione probandum esse, unde apparet eum haec non de suis sed ex aliena doctrina retulisse. — *κατὰ τῆς* P2.

ἀκρεμόνας] *ἀκρέμόνας* U. Cett. ut semper *ἀκρέμονας*.

οὕτω δέ φασι] dedi de conj.; *οἱ δέ φασι* Ald. et Edd. Quod sermonis continuitatem ite perturbat ut vitiosum quin sit vix dubitari possit.

πολυχρονιώτερα καὶ ἰσχυρότατα] U; *πολυχρονιώτατον καὶ ἰσχυρότατον* Ald. Edd.; *πολυχρονιώτερον κ. ἰ.* M; *πολυχρονιώτερα καὶ ἰσχυρότερα* Sch. syll.

4. *Χαρτόδρας*] Ald. Edd. o.; *χᾶρτόδρας* U; *χαρτόδας* P2. Est nomen proprium fortasse corruptum; apud Varr. 1, 1 et Colum. 1, 1 *Chaeresteus* et *Chaereas*, apud Athen. 1, 58 *Χαιρέας* Atheniensis nominantur. Cum Budaeo Bod. *περιστερᾶς* maluit; *χαραδρίας* St. scripsit.

ταύτην εἶναι φησι] P2, Schn. in ind. p. 544; *ταύτην οἶμαι φησι* UM; *οἶμαι ταύτην φασὶ* Ald. *εἶναι*, quod in Vo., dederant H. St. Sch. cont.

δευτέραν δὲ] inter has voces rasura duarum literarum in U.

τὴν λοφούρων] U P2, *ὄνω λοφούρων* V; *τὴν λοφούρων*, in marg. *ὄνων* P; *λοφούρων* supra scripto *ὄνων* M; *ὄνων* Ald. Edd. — *ἡ* quod sequitur in U supra scriptum.

συρματῖτις] P2; *συρματῖτις* U; *συρματίτις* Ald. Edd.

ἡ δὲ] *ἢ δὲ* Ald. sol.

κρείττων] P2 Ald. Edd.; *κρεῖττων* U.

5. *οἴονται*] P2 H. St. Sch.; *οἷόν τι* UMV Ald.

συμφέρειν ὥςπερ καὶ τὴν ὄσκαλσιν τοῖς ἐλάττοσιν· εὐτραφέστερα γὰρ γίνεσθαι. τρέφειν δὲ δοκεῖ καὶ ὁ κονιορτὸς ἔνια καὶ θάλλειν ποιεῖν οἷον τὸν βότρυν, δι' ὃ καὶ ὑποκονίουσι πολλάκις· οἱ δὲ καὶ τὰς συκᾶς ὑποσκάπτουσιν ἔνθα τούτου δεῖ. Μεγαροῖ δὲ καὶ τοὺς σικύους καὶ τὰς κολοκύντας ὅταν οἱ ἐτησίαι πνεύσωσι σκάλλοντες κονιορτοῦσι καὶ οὕτω γλυκυτέρους καὶ ἁπαλωτέρους ποιοῦσιν οὐχ ὑδρεύοντες. τοῦτο μὲν οὖν ὁμολογούμενον. τὴν δ' ἄμπελον οὔ φασί τινες δεῖν ὑποκονίειν οὐδ' ὅλως ἅπτεσθαι περκάζοντος τοῦ βότρυος, ἀλλ' εἴπερ ὅταν ἀπομελανθῇ. οἱ δὲ τὸ ὅλον μηδὲ τότε πλὴν ὅσον ὑποτῖλαι τὴν βοτάνην·
6. ὑπὲρ μὲν οὖν τούτων ἀμφισβητοῦσιν. ἐὰν δέ τι μὴ φέρῃ καρπὸν ἀλλ' εἰς βλάστησιν τρέπηται, σχίζουσι τοῦ στελέχους τὸ κατὰ γῆν καὶ λίθον ἐντιθέασιν ὅπως ἀνεώγῃ, καί φασι φέρειν. ὁμοίως δὲ καὶ ἐάν τις τῶν ῥιζῶν τινας περιτέμῃ δι' ὃ καὶ τῶν ἀμπέλων ὅταν τραγῶσι τοῦτο ποιοῦσι τὰς ἐπιπολῆς. τῶν δὲ συκῶν πρὸς τῷ περιτέμνειν καὶ τέφραν περιπάττουσι καὶ κατασχάζουσι τὰ στελέχη καί φασι φέρειν μᾶλλον. ἀμυγδαλῇ δὲ καὶ πάτταλον ἐγκόψαντες σιδηροῦν ὅταν τετράνωσιν ἄλλον ἀντεμβάλλουσι δρύϊνον καὶ τῇ γῇ κρύπτουσιν· ὃ
7. καὶ καλοῦσί τινες κολάζειν ὡς ὑβρίζον τὸ δένδρον. ταὐτὸν δὲ τοῦτο καὶ ἐπὶ τῆς ἀπίου καὶ ἐπ' ἄλλων τινὲς ποιοῦσιν. ἐν Ἀρκαδίᾳ δὲ καὶ εὐθύνειν καλοῦσι τὴν ὄαν· πολὺ γὰρ τὸ δένδρον τοῦτο παρ' αὐτοῖς ἐστι. καί φασιν ὅταν πάθῃ τοῦτο τὰς μὲν μὴ φερούσας φέρειν τὰς δὲ μὴ πετ-

ὄσκαλσιν] UMP2 Ald.; *σκάλσιν* H. St. Sch.
κονιορτὸς] *κονίασις* St.
ὑποκονίουσι] Sch.; *ὑποκομιοῦσι* UM Ald.; *ὑποκονιοῦσι* H. St.
δεῖ] om. UM Ald., add. H. St. Sch. Sed vereor ne sub verbis *ἔνθα τούτου* alia scriptura lateat, forsan *ἐνιαχοῦ*.
Μεγαροῖ] *μεγαροὶ* U.
σικύους] P Sch.; *συκίους* Ald.
τίνες] U Sch.syll.; om. cett.
δεῖν ὑποκονίειν οὐδ' ὅλως] dedi cum Sch. syll., omisso vero *ἢ*, quod post *δεῖν* habet uncis seclusum. *δεῖν ἢ ὑποκινεῖν οὐδ' ὅλως* UMV; *δεῖν ἢ ὑποκονιεῖν ἢ ὅλως* Ald. Sch. et H. St. qui *ὑποκονιοῦν* exhibuerunt.

ὑποτῖλαι] *ὑπτῖλαι* U; *ὑποτίλαι* Ald. Edd.
οὖν τούτων] U Sch.; *οὖν* om. Ald. Edd.
6. *δέ τι*] *δέ τις* St.
τοῦ στελέχους] Bas. H. St. Sch.; *τοὺς στελέχους* Ald.
ὅπως ἀνεώγῃ] dedi de conj.; *ὅπως ἂν ῥαγῇ* Ald. H. Sch.; *ὅπως ἂν ῥαῇ* P2; *ὅπως ἂν μὴ ῥαγῇ* St.; *ὅπως ἂν μὴ φραγῇ* conj. Coraes atque Sch.syll. Hoc esset: *ita vero ut non obturetur*, quod quo sensu h. l. dici potuerit non assequor. Findunt truncum et lapidem interjiciunt ut humor nimius, herbae luxuriam efficiens, defluat: lapide interposito igitur efficiunt ut incisura aperta maneat; ut Geopon. 5, 35 *ὥστε ἀποστῆσαι ἀπ' ἀλλήλων τοῦ πρέμνου τὰ μέρη*. Spr.: *damit es von einander stehe. Utrumque disjectum* sed inter h. vv. spatio vacuo relicto G.
τινας] corr. Sch.; *τινα* UP2 Ald. Edd.
περιτέμῃ] MVPP2 Sch.; *περιτέμηι* U; *περιτέμνῃ* Ald. H. St.
ὅταν — ἐπιπολῆς] Sch. U, in quo *ὅτ' ἂν* scriptum, et MV qui *τρυγῶσι* exhibent. Inverso ordine *τοῦτο ποιοῦσι ὅταν τρυγῶσι τὰς ἐπιπ.* Ald.; — *τὰ ἐπιπολῆς* H. St. *τραγῶσι* dederat etiam post Scalig. St. P2 *ὅταν τρυγῶσι τοῦτο ποιοῦσιν τὰς ἐπιπολῇ* habet.
πρὸς τῷ] Ald. Sch.; *πρὸς τὸ* P2 H. St.
περιπάττουσι] P, e corr. RConst. Sch.; *περιπλάττουσι* Ald. Edd.; *περιπλάτουσι* P2.

κατασχάζουσι] H. St. Sch.; *καταχοῦσι*, inter *α* et *χ* desuper addito sigmate, U; *κατάσχουσι* MV; *κατέχουσι* P2; *καταχοῦσι* Ald.; *κατασχῶσι* conj. RConst.
ἀμυγδαλῇ] *ἀμυγδάλῃ* P2.
ὃ καὶ καλοῦσι] UMVP2 Sch.syll.; *καὶ* om. Ald. Edd. o. — *κοκλάζειν* P2.
ἐπ' ἄλλων] P2, e conj. RConst. H. St. Sch.; *ἐπ' ἄλλην* UM Ald.
7. *τινὲς*] P2 Ald. Edd.; *τινῶν* Sch.
ἐν Ἀρκαδίᾳ — καλῶς] Haec omnia om. G. *καὶ τὴν εὐθύνην καλοῦσι γαίαν* Ald.; *καὶ τὴν ὄαν εὐθύνειν καλοῦσι* RConst. Sch., quos secutus sum ordine mutato.
ἐστί] UMVP Sch., om. Ald. Edd.
τοῦτο τὰς] *τοῦτο καὶ τὰς* Ald. Edd. o.; *καὶ* ferri h. l. nequit, Sch. seclusit.

τούσας ἐκπέττειν καλῶς. ἀμυγδαλῆν δὲ καὶ ἐκ πικρᾶς γίγνεσθαι γλυκεῖαν, ἐάν τις περιορύξας τὸ στέλεχος καὶ τιτράνας ὅσον τε παλαιστιαῖον πανταχόθεν τὸ ἀπορρέον δάκρυον ἐπὶ ταὐτὸ ἐᾷ καταρρεῖν. τοῦτο μὲν οὖν ἂν εἴη πρός τε τὸ φέρειν ἅμα καὶ πρὸς τὸ εὐκαρπεῖν.

Cap. VIII. Ἀποβάλλει δὲ πρὸ τοῦ πέψαι τὸν καρπὸν ἀμυγδαλῆ μηλέα ῥόα 9 H 9 St.
ἄπιος καὶ μάλιστα δὴ πάντων συκῆ καὶ φοῖνιξ, πρὸς ἃ καὶ τὰς βοηθείας ζητοῦσι·
ὅθεν καὶ ὁ ἐρινασμός· ἐκ γὰρ τῶν ἐπικρεμαμένων ἐρινῶν ψῆνες ἐκδυόμενοι κατ-
εσθίουσι καὶ διείρουσι τὰς κορυφάς. διαφέρουσι δὲ καὶ αἱ χῶραι πρὸς τὰς
ἀποβολάς· περὶ γὰρ Ἰταλίαν οὔ φασιν ἀποβάλλειν, δι' ὃ οὐδ' ἐρινάζουσιν· οὐδ' ἐν
τοῖς καταβορείοις καὶ λεπτογείοις οἷον ἐπὶ Φαλύκῳ τῆς Μεγαρίδος· οὐδὲ τῆς Κο-
ρινθίας ἔν τισι τόποις. ὡσαύτως δὲ καὶ ἡ τῶν πνευμάτων κατάστασις· βορείοις γὰρ
μᾶλλον ἢ νοτίοις ἀποβάλλουσι, κἂν ψυχρότερα καὶ πλείω γένηται μᾶλλον· ἔτι δ'
αὐτῶν τῶν δένδρων ἡ φύσις· τὰ πρώϊα γὰρ ἀποβάλλει, τὰ δ' ὄψια οὐκ ἐκβάλλει καθ-
άπερ ἡ λακωνικὴ καὶ αἱ ἄλλαι. δι' ὃ καὶ οὐκ ἐρινάζουσι ταύτας· ταῦτα μὲν οὖν
ἔν τε τοῖς τόποις καὶ τοῖς γένεσι καὶ τῇ καταστάσει τοῦ ἀέρος ἔχει τὰς διαφο-

ἐκπέττειν] de corr. RConst. H. St. Sch.; *εἰςπέττειν* M Ald.; *εἰςτίττειν* sed corr. in *εἰςπέττειν* U.

ἀμυγδαλῆν] Sch.; *ἀμυγδάλην* P2 Ald. Edd.

γίγνεσθαι] U; *γίνεσθαι* Ald. Edd. o. Cf. ad 1, 13, 3.

περιορύξας — ἀπορρέον] UMV Sch.syll.; omisso *τε* Ald. Edd.; *περιορύξει τὸ στέλεχος καὶ τιτράνας γε ὅσον παλαιστιαῖον, πανταχόθεν τὸ ἀπορρέον* P2; *περιορύξας τὸ στελ. ὅσον τε παλαιστιαῖον πανταχόθεν καὶ τιτράνας τὸ ἀπορρέον* dederat Sch.cont. secutus interpretationem Palladii 2, 15, 11. — Nolui librorum scripturam mutare, sed nescio an *πανταχόθεν* post *τὸ* ponendum sit, quo loco Gaza id scriptum legisse videtur; neque *ὅσον τε* absque dubitatione tenui, quod ut est frequenti usu apud Homerum ita post Herodotum (1, 126) apud scriptores prosae non valuisse videtur. — Dein P2 *ἐπιταυτὸ ἐᾶ καταρρεῖν*.

οὖν] assumsi ex U; om. cett.

Cap. VIII.

πρὸ τοῦ πέψαι] corr. Sch.; *π. τοῦ πέμψαι* Ald. Inepte H. et St. *ἀπὸ τοῦ πέψαι* dederunt.

ἐπικρεμαμένων ἐρινῶν] dedi de conj.; *ἐκεῖ κρεμαννυμένων* Ald. H.; *ἐρίνων κρεμαννυμένων* St.; *ἐπικρεμαννυμένων [ἐρίνων]* Sch. *ἐρινῶν* ob homoeoteleuton a librariis omissum esse videtur.

ψῆνες] corr. RConst. Sch., articulo addito St., voluit H. cujus operae *χῆνες* dederunt. *σῆτες* MV Ald.; *σῆτες* sed correctum ut prius *σοῖτες* fuisse videatur U; *ψῆρες* Vo. — *ἐνδυόμενοι* St.

διείρουσι] i. e. penetrant, dedi e conj.; *πιαίνουσιν* Ald.; *περαίνουσιν* ex em. RConst. H. et Sch.; *πειραίνουσι* soloece St.; *διαιροῦσι* et *τετραίνουσι* conj. Scal. — Post *κορυφάς* addit i. u. *τῶν συκῶν* St.

αἱ χῶραι] U Sch.syll.; *αἱ* om. Ald. Edd. o.

Ἰταλίαν] mBas. H. St. Sch.; *ὠταλίαν* U MV; *ἀτταλίαν* Ald.; *italia* G. Testimonia auctorum attulit Spr. contra Bodaeum hallucinantem.

ἐρινάζουσιν] e corr. Bod. St. Sch.; *ἐρινοῦσιν* Ald. H.

καταβορείοις] Ald. Edd.; *καταβορρείοις* U.

Φαλύκῳ] UMV Ald. Cf. 8, 2, 11.. *οἷον καὶ Φαλίκῳ* H.; *οἷον καὶ ἐν Φαλίκῳ* St.; *phalico* G.

ψυχρότερα καὶ πλείω] de conj. Schneideri in Auct.; *τεχνοτέρα καὶ πλείων* MV Ald.; *τεχρότερα καὶ πλείω* U; *πυκνότερα καὶ πλείω* c. RConst. H. St. Sch., qui haec ad fructus caprifici referri voluit.

πρωΐα] corr. St. Sch.; *praecoces* G.; *πρῶτα* Ald. H.

ἐκβάλλει] Ald. Edd.; *ἐμβάλλει.* M. — Verba a *τὰ δὲ* usque ad *λακωνικὴ* suppleta a sec. m. in U. — Post *λακωνικὴ* add. i. u. *συκῆ* St.

2. ράς. οἱ δὲ ψῆνες ἐκδύονται μὲν ἐκ τοῦ ἐρινεοῦ καθάπερ εἴρηται· γίνονται δ'
ἐκ τῶν κεγχραμίδων. σημεῖον δὲ λέγουσιν, ὅτι ἐπειδὰν ἐκδύωσιν οὐκ ἔνεισι
κεγχραμίδες. ἐκδύονται δὲ οἱ πολλοὶ ἐγκαταλιπόντες ἢ πόδα ἢ πτερόν. γένος
δέ τι καὶ ἕτερόν ἐστι τῶν ψηνῶν ὃ καλοῦσι κεντρίνας· οὗτοι δ' ἀργοὶ καθάπερ
κηφῆνες· καὶ τοὺς εἰςδυομένους τῶν ἑτέρων κτείνουσιν αὐτοὶ δὲ ἐναποθνή-
σκουσιν. ἐπαινοῦσι δὲ μάλιστα τῶν ἐρινῶν τὰ μέλανα τὰ ἐκ τῶν πετρωδῶν
3. χωρίων· πολλὰς γὰρ ἔχει ταῦτα κεγχραμίδας. γιγνώσκεται δὲ τὸ ἐρινασμένον
τῷ ἐρυθρὸν εἶναι καὶ ποικίλον καὶ ἰσχυρόν· τὸ δ' ἀνερίναστον λευκὸν καὶ ἀσθε-
νές· προςτιθέασι δὲ τοῖς δεομένοις ὅταν ὕσῃ. ὅπου δὲ πλεῖστος κονιορτὸς
ἐνταῦθα πλεῖστα καὶ ἰσχυρότατα τὰ ἐρινὰ γίνεται. φασὶ δὲ ἐρινάζειν καὶ τὸ
πόλιον καὶ ὁπόταν αἰγίπυρος ᾖ πολὺς καὶ τοὺς τῆς πτελέας κυττάρους· ἐγγίνε-
ται γὰρ καὶ ἐν τούτοις θηρίδι' ἄττα. κνῖπες ὅταν ἐν ταῖς συκαῖς γίνωνται κατ-

2. *ἐρινεοῦ*] Ald. H.; *ἐρίνου* St. Sch. Equidem refero hoc ad arborem, ideoque tenui scripturam Aldinae; si fructum dicere voluisset, numero usus esset plurali. Magna obtinet et in libris et apud diversos auctores in scribendis hisce vocibus varietas. Locus gravissimus est apud Aristotelem Histor. Anim. 5, 32, ubi nos Bekkeri recensio non satis certos fecit: mirum enim ibi fructus caprifici ab initio *οἱ ἐρινεοὶ* vocatos brevi post *τὰ ἐρινᾶ* audire. Definite hac de re loquitur Eustathius ad Il. p. 653. *ἐρινεὸς δὲ κατὰ μέν τινας καὶ ἡ ἀγρία συκῆ καὶ ὁ καρπὸς αὐτῆς, ὥςπερ καὶ ἐλαία τό τε φυτὸν καὶ ὁ καρπός. Ἀριστοτέλης δὲ ἐρίνεοὺς μὲν τὸ φυτὸν ἐν τοῖς περὶ ζώων, ἐρινοὺς δὲ τὸν καρπὸν, ἀφ' οὗ κατὰ Πανσανίαν ἐρινάζειν τὸ περιάπτειν ταῖς ἡμέροις συκαῖς ὀλύνθους, ἤτοι ἐρινοὺς, φησιν.* ad Odyss. p. 1536. *φασὶ δὲ οἱ παλαιοὶ καὶ ὅτι ἀρσενικῶς μὲν ἐρινὸς λέγεται τὸ δένδρον· οὐδετέρως δὲ ὁ καρπός· οἳ καὶ ἡ κέδρος φασὶ θηλυκῶς τὸ φυτὸν, τὸ κέδρον δὲ ὁ καρπός.* et ad Iliad. p. 1205 *κατὰ τὸ ἄρρεν, ὥς φησιν Ἀθήναιος, λέγεται ἐρινὸς ἡ ἀγρία συκῆ, ἐξ οὗ πλεονασμῷ τοῦ ε παρ' Ὁμήρῳ ἐρινεός.* Cf. Choerob. ap. Cram. Anecd. II. p. 198. 199. Jul. Poll. Onom. VII. 30 *ἔρινα τὰ τοῦ ἐρινεοῦ σῦκα.* Athenae. 3, 3 p. 76 ed. Cas. versu Sophoclis laudato addit *πέπων δ' ἔρινος εἴρηκεν ἀντὶ τοῦ πέπον ἔρινον.* et c. 4 *τὸ δένδρον ἡ ἀγρία συκῆ, ἐξ ἧς τὰ ἔρινα, ἐρινὸς κατὰ τὸ ἄρρεν λέγεται.* Neque ex his neque e Theophrasto, collatis librorum scripturis, certi quidquam statui potest. Dedi nunc quod facta comparatione maxime probabile visum, ubi arbor nominatur *ἐρινεός*, ubi fructus *ἐρινόν*.

κεγχραμίδων] Ald. Edd.; *κεχραμίδων* VP; — *ex putrescentibus earundem granis* G., unde eum *σηπομένων* additum legisse Sch. suspicatur. Nisi id e Plinio sumsit. — Dein *κεχραμίδες* P.

κεντρίνας] U; conj. Bo. H. St. Sch.; *κεντινὰς* M Ald.; *centine* G. Haec ad *Thenthredinum* genus pertinere, commemorata etiam a Caesalpino, adnotat Spr.

εἰςδυομένους] Ald. Edd.; *εἰς δυομέρους* M.

ἐρινῶν] St. et U superscripto ε inter ν et ω.; *ἐρινεῶν* P2 Ald.; *ἐρίνων* Sch. qui in scribenda hac voce sibi non constat.

πολλὰς γὰρ] *γὰρ* in U superscriptum.

κεγχραμίδας] *κεχραμίδας* V.

3. *γιγνώσκεται*] U; *γινώσκεται* P2 Ald. Edd.

ἐρινασμένον] *σῦκον* i. u. add. St. *Noscitur quae aptae culicibus emerserint* G. — *ἐρινεασμένον τὸ* P2.

προςτιθέασι — ὕσῃ] *προςτιθέασι καὶ τοῖς δεομένοις τὰ ἐρινὰ ὅταν μὴ ὕσῃ* St.

τὰ ἐρινὰ γίνεται] UMV; *γίνεται τὰ ἔρινα* Ald.; *ἔρινα γίνεται* P2; *γιν. τὰ ἐρινά* H. St. Sch. Sed Amati affirmat Urb. h. l. *ἔρινα* exhibere. *caprificus exeunt* G.

καὶ ὁπόταν αἰγίπυρος ᾖ πολύς] *καὶ* solus dat U. Si quid video aliae quaedam plantae enumerantur, quibus *cynipes* inhabitare solent, qui etiam ficus fructus perforare narrantur; his igitur vis caprificandi, *τοῦ ἐρινάζειν*, pariter tribuitur. Dicit autem: *et polium et quando magna sit aegipyri copia*, i. e. quando aegipyrus magna copia nascatur. — *αἰγίπυρος* UP H. St. Sch.; *αἰγείπυρος* Ald. Spr. *Eryngii* speciem esse conjicit. Theocr. Id. 4, 25 *αἰγίπυρος καὶ κνύζα καὶ εὐώδης μελίτεια*, ubi Schol. *ἔστιν ἀκανθῶδες φυτὸν ἢ εἶδος βοτάνης· τὸ δὲ*

εσθίουσι τοὺς ψῆνας. ἄκος δὲ τούτου φασὶν εἶναι τοὺς καρκίνους προςπερονᾶν· πρὸς γὰρ τούτους τρέπεσθαι τοὺς κνῖπας. ἀλλὰ γὰρ δὴ ταῖς μὲν συκαῖς αὗται βοήθειαι. τοῖς δὲ φοίνιξιν αἱ ἀπὸ τῶν ἀρρένων πρὸς τοὺς θήλεις· οὗτοι γάρ εἰσιν οἱ ἐπιμένειν ποιοῦντες καὶ ἐκπέττειν, ὃ καλοῦσί τινες ἐκ τῆς ὁμοιότητος ὀλυνθάζειν. γίνεται δὲ τόνδε τὸν τρόπον. ὅταν ἀνθῇ τὸ ἄρρεν ἀποτέμνουσι

φύλλον ἔχει πλατὺ ὥςπερ φακός· ἔστι δὲ γλαυκίζουσα εἰς ἕλκη φλεγμαίνοντα ἀγαθή. Sed Eustath. ad Il. p. 307. αἰγίπυρρος πόα πυρρὰ ἣν αἶγες νέμονται; cf. Bekk. Anecd. p. 260, ubi αἰγίπυρος scriptum est. Gaza hoc non legit in cod. suo: *Quin et polium culices gignit cum copiose fructificat.* RConst. conjecerat πόλιον ὅπου ἂν αἰγ. Schn. edidit πόλιον καὶ τὸν αἰγίπυρον ὅπου ἂν ᾖ πολύς. Si quis in v. αἰγίπυρος offendat, possit Gaza duce ita scribere πόλιον ὅποτ' ἂν αὐτῷ καρπὸς ᾖ πολύς.

τοὺς — κυττάρους] sic emendavi. In U apparet antea κυπαίρους scriptum fuisse sed α mutatum in ε ut simul α et ε appareat, sub ε p. supposito; κυπέρους MV; τὴν τ. πτ. κύπεριν Ald. H.; κνιπήραν RConst. conj.; κνίπεριν attulit Palmer. Exerc. p. 585 exhibuitque St. Hesych. κυπάρους τὰ κοῖλα ἔλεγον ἀγγεῖα καὶ χωρητικά. διὰ τοῦτο καὶ τὰς τῶν σφηκῶν κατατρήσεις καὶ τὰς τῶν αἰδοίων βαλάνους ἐκ μεταφορᾶς κυπάρους λέγουσι. ὁ δὲ Θεόφραστος προάνθησίν τινα τῆς πεύκης καὶ τῆς πίτυος κύπαρον προσαγορεύει. Hujus auctoritate motus κυπάρους edidit Schn., quae vox aliunde non est nota. Sed Hesychium hac in re falsum esse luculenta sunt indicia. Idem enim habet haec: κύτταροι· οὕτω τὰς τρήμας τῶν κηρίων ἔφη Ἀχαιός. τινὲς δὲ σφῆκας. καὶ τὰ τῆς πεύκης καὶ πίτυος προανθοῦντα στροβίλια. καὶ πυθμένες. καὶ τῶν αἰδοίων αἱ βάλανοι. καὶ τῶν βαλάνων τὰ ἀγγεῖα. Vides igitur κύπαρον et κύτταρον Hesychii idem significare, eumque nobis pro duobus vocabulis vendidisse, quod unum est; κύπαρος enim e κύτταρος coruptum, π et ττ commutatis, ut jam Stephanus in Thes. animadvertit. Accedit quod in Theophrasto 3, 3, 8, quem locum respicit Hesych. s. v. κύπαρος libri omnes κύτταρον habent; sic quoque 3, 7, 3. Tertio loco, 4, 8, 7 Ald. MV κήταρων sed U κύταρων exhibent. Scriptura κύτταρος autem de flore masculo *Pinus*, confirmatur a Schol. ad Aristoph. Vesp. v. 1106 Θεόφραστος δὲ κυρίως λέγει κύτταρον τὴν προάνθησιν τῆς πίτυος, ἥτις ἐστὶν ὡς στάχυς μικρὸς ἐκ μεγάλων πυρῶν, ξηραινόμενος δὲ θυλακοῦται καὶ ἀποπίπτει, quae exscripsit Suidas. s. v. Voce κύτταρος, quae derivatur a κύτος, corpusculum concavum, ampullaceum, significabant, quod nostri *Zelle* dicunt, praesertim igitur nidos apium et vesparum. I. Poll. On. 2, 15 τὰ δὲ ἀγγεῖα (τῶν μελισσῶν) κύτταροι. Cf. Arist. Hist. Anim. 5, 19 el 21, 10, 40. Salmas. Ex. p. 378. Hoc loco autem indicari puto tuberculos l. folliculos cavos, qui in ulmi foliis, insectorum hymenopterorum punctatione orti, excrescunt; quos cum saepissime in hac arbore et maxima copia observentur, a veteribus pro singulari ejus parte ad fructificationem pertinente habitos fuisse valde est verisimile. Et sic explico τὸ θυλακῶδες τοῦτο 3, 7, 3 cum Sprengelio. Cf. Oken Allgem. Naturgeschichte 1835. 5 p. 870.

ἐν τούτοις] corr. H. St. Sch.; ἐν τόποις UMV Ald.

θηρίδι' ἄττα] Ald. Schn.: θηριδίαττα U; θηρία δίαττα MV; θηρίδια ἄττα H. St.

κνῖπες ὅταν] U. In Ald. legitur θηρίδι' ἄττα κνίπες· οἱ ὅταν et sic H. St. Jam vidit Schneid. κνίπες ad sequentia trahendum esse ideoque scripsit θηρίδι' ἄττα· οἱ δὲ κνῖπες ὅταν. Equidem censui cum U ἀσυνδέτως scribenda esse, ut convenit in re obiter tantum et in transcursu commemorata. κνίπες U Ald. etiam 4, 14, 10 κνίπες Ald., utroque loco κνῖπες Schn. edidit. Arist. Hist. Anim. 4, 8 quatuor codd. a Bekkero collati κνῖπες dare videntur.

ταῖς συκαῖς] τοῖς σύκοις St.

τοὺς καρκίνους] „Articulum τοὺς suspectum habeo" Sch.

προςπερονᾶν] corr. RConst. H. St. Sch.; προπεροναν Ald.

τοότους] corr. Sch.; τούτοις Ald. Edd.

4. αἱ ἀπὸ] corr. RConst. H. St. Sch.; οἱ ἀπὸ Ald.

τοὺς θήλεις] UMV Ald. Sch.; τὰς θ. R Const. H.; τὰς θηλείας St.

ὀλυνθάζειν] Ald. St. Sch.; ὀλυνθιάζειν H.; ολον θαυμάζειν U; ὅλον θαυμάζειν MVP.

τόνδε τὸν τρ.] Ald. Edd.; τὸν superscr. in U.

τὴν σπάθην ἐφ' ἧς τὸ ἄνθος εὐθὺς ὥςπερ ἔχει, τόν τε χνοῦν καὶ τὸ ἄνθος καὶ τὸν κονιορτὸν κατασείουσι κατὰ τοῦ καρποῦ τῆς θηλείας· κἂν τοῦτο πάθη διατηρεῖ καὶ οὐκ ἀποβάλλει. φαίνεται δ' ἀμφοῖν ἀπὸ τοῦ ἄρρενος τοῖς θήλεσι βοήθεια γίνεσθαι· θῆλυ γὰρ καλοῦσι τὸ καρποφόρον· ἀλλ' ἡ μὲν οἷον μίξις· ἡ δὲ κατ' ἄλλον τρόπον.

ἐφ' ἧς] corr. St. Sch.; *ἀφ' ἧς* Ald. Edd.
τόν τε χνοῦν] Ald. Edd.; *τόντε χωοῦν* sed *ω* correctum et punctum suppositum U, sec. Amati., *τό τε χυνοῦν* sec. Bekk.; *lanuginem* G. Vulgata Schneidero suspecta, mihi vera esse videtur; nisi forte *τὸν τοῦ ἄνθους* scriptum fuit.
τοῖς θήλεσι] *ταῖς θελείαις* St.
βοήθεια] U Schn.; *βοήθειαν* Ald. Edd. — Adjecit in calce Schn. fragmentum ex Athenaeo, quod suo loco proponetur.

ΘΕΟΦΡΑΣΤΟΥ ΠΕΡΙ ΦΥΤΩΝ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΟ Γ.

Cap. I. Ἐπεὶ δὲ περὶ τῶν ἡμέρων δένδρων εἴρηται, λεκτέον ὁμοίως καὶ περὶ
τῶν ἀγρίων, εἴ τέ τι ταὐτὸν καὶ ἕτερον ἔχουσι τοῖς ἡμέροις εἴθ᾽ ὅλως ἴδιον τῆς
φύσεως. αἱ μὲν οὖν γενέσεις ἁπλαῖ τινες αὐτῶν εἰσι· πάντα γὰρ ἢ ἀπὸ σπέρ-
ματος ἢ ἀπὸ ῥίζης φύεται. τοῦτο δ᾽ οὐχ ὡς οὐκ ἐνδεχόμενον καὶ ἄλλως, ἀλλ᾽
ἴσως διὰ τὸ μὴ πειρᾶσθαι μηδένα μηδὲ φυτεύειν· ἐκφύοιτο δ᾽ ἂν εἰ λαμβάνοιεν
τόπους ἐπιτηδείους καὶ θεραπείαν τὴν ἁρμόττουσαν· ὥσπερ καὶ νῦν τὰ ἀλσώδη
καὶ φίλυδρα, λέγω δ᾽ οἷον πλάτανον ἰτέαν λεύκην αἴγειρον πτελέαν· ἅπαντα γὰρ
ταῦτα καὶ τὰ τοιαῦτα φυτευόμενα βλαστάνει καὶ τάχιστα καὶ κάλλιστα ἀπὸ
τῶν παρασπάδων, ὥστε καὶ μεγάλας οὔσας ἤδη καὶ ἰσοδένδρους ἄν τις μεταθῇ
διαμένειν· φυτεύεται δὲ τὰ πολλὰ αὐτῶν καὶ καταπηγνύμενα καθάπερ ἡ λεύκη
καὶ ἡ αἴγειρος. τούτων μὲν οὖν πρὸς τῇ σπερματικῇ καὶ τῇ ἀπὸ τῶν ῥιζῶν 2.
καὶ αὕτη γένεσίς ἐστι· τῶν δὲ ἄλλων ἐκεῖναι· πλὴν ὅσα μόνον ἀπὸ σπέρματος
φύεται καθάπερ ἐλάτη πεύκη πίτυς. ὅσα δὲ ἔχει σπέρμα καὶ καρπὸν κἂν ἀπὸ
ῥίζης γίνηται καὶ ἀπὸ τούτων· ἐπεὶ καὶ τὰ δοκοῦντα ἄκαρπα εἶναι γεννᾶν φα-
σιν οἷον πτελέαν ἰτέαν. σημεῖον δὲ λέγουσιν οὐ μόνον ὅτι φύεται πολλὰ τῶν

Inscriptio *περὶ ἀγρίων δένδρων τὸ γ'* U; *περὶ φυτῶν ἱστορίας τὸ γ'* Ald.

Cap. I.

εἴτε — φύσεως] Ante *ἕτερον* et post *ἴδιον* add. *τι* i. u. St. Sch. mavult *εἴτε τι ταὐτὸν ἔχουσι τοῖς ἡμέροις εἴθ᾽ ἕτερον καὶ ὅλως ἴδιον τῆς φύσεως.* At lectio bene habet.

ἢ ἀπὸ σπ.] U Sch.syll.; *ἢ* om. Ald. Edd. o.

οὐχ ὡς] Ald. Edd. G.; *οὐχ* om. UMV, sed abesse nequit.

μηδὲ] UMV Sch.; *μὴ δὲ* Ald.; *μηδὲν* H. St. cum G.

ἐκφύοιτο δ᾽ ἂν] dedi de conj.; *ἐπιφύοιτο δ᾽ ἂν* UMV Ald. Edd.; *ἐπεὶ φύοιτ᾽ ἂν* Sch. cont.

λαμβάνοιεν] An *λαμβάνοι καὶ* fuit?

τὴν ἁρμ.] U Sch.syll.; *τὴν* om. Ald. Edd. o.

καὶ φίλυδρα] U; *καὶ ἡ φιλ.* MV Ald.; *καὶ τὰ φιλ.* H. Sch.; *ἢ καὶ τὰ φιλ.* St.

λεύκην αἴγειρον] *populum* vertit G.

ὥστε καὶ μεγ.] Sch.; *καὶ ὥστε καὶ μεγ.* UM; *καὶ ὥστε μεγ.* P Ald.; *ὥστε μεγ.* H. St.; *τῶν ὥστε μεγ.* Cam.

μεταθῇ] corr. Sch.; *μεταθείη* Ald. H. St.

φυτεύεται δὲ] UMVP St. Sch.; *φυτ. δὴ* Ald. H.; *φύεται* male corr. RConst.

2. *αὕτη*] Sch.; *αὐτὴ* Ald. Edd.

ὅσα μόνον] Ald. Edd. o.; *ὅσα μὴ μόνον* P.

κἂν γίνηται] P Ald. Sch.; *κἂν γίνεται* H.; *καὶ — γίνεται* St.

ἐπεὶ καὶ] *ἔτι δὲ* St.

φύεται] Vo. Sch. H. St.; *φυτεύεται* Ald.

συμβαίνοντα] *σημαίνοντα* M.

ῥιζῶν ἀπηρτημένα καθ' οὓς ἂν ᾖ τόπους, ἀλλὰ καὶ τὰ συμβαίνοντα θεωροῦντες,
οἷον ἐν Φενεῷ τῆς Ἀρκαδίας ὡς ἐξερράγη τὸ συναθροισθὲν ὕδωρ ἐν τῷ πεδίῳ
φραχθέντων τῶν βερέθρων· ὅπου μὲν ἐγγὺς ἦσαν ἰτέαι πεφυκυῖαι τοῦ καταπο-
θέντος τόπου τῷ ὑστέρῳ ἔτει μετὰ τὴν ἀναξήρανσιν ἐνταῦθα αὖθις ἀναφῦναί
φασιν ἰτέαν· ὅπου δὲ πτελέαι αὖθις πτελέας καθάπερ καὶ ὅπου πεῦκαι καὶ
2 H. 3. ἔλαται πεύκας καὶ ἐλάτας, ὥσπερ μιμουμένων κἀκείνων. ἀλλὰ τὴν ἰτέαν ταχὺ
προκαταβάλλειν πρὸ τοῦ τελείως ἁδρῦναι καὶ πέψαι τὸν καρπόν· δι' ὃ καὶ τὸν
ποιητὴν οὐ κακῶς προσαγορεύειν αὐτὴν ὠλεσίκαρπον. τῆς δὲ πτελέας κἀκεῖνο
σημεῖον ὑπολαμβάνουσιν· ὅταν γὰρ ἀπὸ τῶν πνευμάτων εἰς τοὺς ἐχομένους
τόπους ὁ καρπὸς ἀπενεχθῇ, φύεσθαί φασι. παραπλήσιον δὲ ἔοικεν εἶναι τὸ
συμβαῖνον ὃ καὶ ἐπὶ τῶν φρυγανικῶν καὶ ποιωδῶν τινών ἐστιν· οὐκ ἐχόντων γὰρ
σπέρμα φανερὸν, ἀλλὰ τῶν μὲν οἷον χνοῦν τῶν δ' ἄνθος ὥσπερ τὸ θύμον, ὅμως
ἀπὸ τούτων βλαστάνουσιν. ἐπεὶ ἥ γε πλάτανος ἔχει φανερῶς καὶ ἀπὸ τούτων
φύεται. τοῦτο δ' ἐξ ἄλλων τε δῆλον κἀκεῖνο μέγιστον σημεῖον· ὤφθη γὰρ ἤδη
4. ποτὲ πεφυκυῖα πλάτανος ἐν τρίποδι χαλκῷ. ταύτας τε δὴ τὰς γενέσεις ὑπο-
ληπτέον εἶναι τῶν ἀγρίων καὶ ἔτι τὰς αὐτομάτους, ἃς καὶ οἱ φυσιολόγοι λέγου-
σιν· Ἀναξαγόρας μὲν τὸν ἀέρα πάντων φάσκων ἔχειν σπέρματα καὶ ταῦτα συγ-
καταφερόμενα τῷ ὕδατι γεννᾶν τὰ φυτά· Διογένης δὲ σηπομένου τοῦ ὕδατος
καὶ μίξιν τινὰ λαμβάνοντος πρὸς τὴν γῆν· Κλείδημος δὲ συνεστάναι μὲν ἐκ
τῶν αὐτῶν τοῖς ζώοις, ὅσῳ δὲ θολερωτέρων καὶ ψυχροτέρων τοσοῦτον ἀπέχειν

Φενεῷ] H. St. Sch.; *Φεινεωι* UMV; *phineo* G.; *Φεινεῷ* Ald. Vide ad 5, 4, 6.

ὡς] UMV Sch.; *ὥσπερ* Ald. H.; *οὗπερ* St.

βερέθρων] *βορέθρων* M.

ὑστέρῳ ἔτει] Ald. Edd.; *ὑστέρῳ ἔτι* M.; *ὕστερον ἔτει* Sch.

ἀναφῦναι] *ἀναφύναι* Ald. H. St., qui dein *φασὶν*.

ἰτέαν] Ald. H.; *ἰτέας* St. Sch. Singularis ferri potest.

πτελέαι αὖθις πτελέας] St. Sch.; *πτελέας ἀντὶ πελέας* U; *πτελέας ἀντὶ πτελέας* MV; *πτελέας αὖθις πτελέας* P; *πτελέα αὖθις πτελέας* Ald.

καὶ ἔλαται] *ἢ ἐλ.* St.; *καὶ* om. H.

3. *ἰτέαν*] *φασι* i. u. add. St.

ἁδρύναι] Edd.; *ἀδρύναι* Ald.

τὸν ποιητὴν] *Homerum* G.

ὠλεσίκαρπον] *ὀλεσίκαρπον* cum rasura in o U; *ἀλεσίκαρπον* P2. Hom. Odyss. 10 v. 510 *μάκραι τ' αἴγειροι καὶ ἰτέαι ὠλεσίκαρποι*, ubi comparare juvat Eustathium Theophrastum laudantem. Meurs. Theophr. p. 86 hunc locum mutilum esse statuit.

κἀκεῖνο σημεῖον ὑπολαμβ.] U Schn. de conj.; *κἀκείνως μεῖον* M2; *κἀκεῖνον μεῖον* M1 e corr.; *κἀκείνης μεῖον* VP; iidemque 4 *ἀπολαμβάνουσι* habere videntur; *κἀκείνης μεῖζον ἀπολαμβ.* Ald et Bas. ubi in marg. *σημεῖον* adscriptum: *κἀκεῖνο μεῖζον ἀπολαμβ.* H.; *καὶ ἐναντίον ὑπολαμβ.* St.; *ὑπολαμβ.* in Vo. est.

πνευμάτον] UMVP G. mBas. St. Sch. G.; om. Ald. H.

ἐχομένους] *εὐχομένους* V.

ποιωδῶν] U; *ποωδῶν* Ald. Edd. o.

τινών ἐστιν] Ald. Sch.; *τινῶν ἐστὶν* H.; *τινῶν ἐστιν* St.

φανερῶς] *καρπὸν* i. u. add. St.

τούτων] *τούτου* St.

ἄλλων τε] *ἄλλων τὲ* U.

4. *ταύτας τε*] *ταύτας τὲ* U.

αὐτομάτους] *αὐτόματα* M2.

ἃς καὶ] *ὡς καὶ* St.

Ἀναξαγόρας] cf. C. pl. 1, 5. 2. Varro r. r. 1, 40.

Κλείδημος] Schn. praeeunte Meurs. Theophr. p. 87; eundem esse qui aliis locis nominatur (C. pl. 1, 10, 3 ubi M *κλείδιμος*; 3, 23, 1, ubi M *κλείδιμος* U *κλήδημος*; 5, 9, 10) vix est quod dubitetur; apud Arist. Meteor. 2, 9 *κλείδημος* est. Hic *κλήδημος* sed prius *η* in correctione U; *κλήδαμος* M; *κλήδιμος* V; *κλεόδημος* Ald. H. St.; *Clidimus* G.

τοῖς ζώοις] *τὰ φυτὰ* add. H. et i. u. Sch., delevit in Syll.

τοῦ ζῶα εἶναι. λέγουσι δέ τινες καὶ ἄλλοι περὶ τῆς γενέσεως. ἀλλ' αὕτη 5.
μὲν ἀπηρτημένη πώς ἐστι τῆς αἰσθήσεως. ἄλλαι δὲ ὁμολογούμεναι καὶ
ἐμφανεῖς οἷον ὅταν ἔφοδος γένηται ποταμοῦ παρεκβάντος τὸ ῥεῖθρον ἢ καὶ
ὅλως ἑτέρωθι ποιησαμένου, καθάπερ ὁ Νέσος ἐν τῇ Ἀβδηρίτιδι πολλάκις
μεταβαίνει καὶ ἅμα τῇ μεταβάσει τοσαύτην ὕλην συγγεννᾷ τοῖς τόποις
ὥστε τῷ τρίτῳ ἔτει συνηρεφεῖν. καὶ πάλιν ὅταν ἐπομβρίαι κατάσχωσι
πλείω χρόνον· καὶ γὰρ ἐν ταύταις βλαστήσεις γίνονται φυτῶν. ἔοικε δὲ ἡ μὲν
τῶν ποταμῶν ἔφοδος ἐπάγειν σπέρματα καὶ καρποὺς, καὶ τοὺς ὀχετούς φασι
τὰ τῶν ποιωδῶν· ἡ δ' ἐπομβρία τοῦτο ποιεῖ ταὐτό· συγκαταφέρει γὰρ πολλὰ
τῶν σπερμάτων καὶ ἅμα σῆψίν τινα τῆς γῆς καὶ τοῦ ὕδατος· ἐπεὶ καὶ ἡ μίξις
αὐτὴ τῆς Αἰγυπτίας γῆς δοκεῖ τινα γεννᾶν ὕλην. ἐνιαχοῦ δὲ ἂν μόνον ὑπερ- 6.
γάσωνται καὶ κινήσωσιν εὐθὺς ἀναβλαστάνει τὰ οἰκεῖα τῆς χώρας ὥςπερ ἐν
Κρήτῃ κυπάριττοι. γίνεται δὲ παραπλήσιόν τι τούτῳ καὶ ἐν τοῖς ἐλάττοσιν·
ἅμα γὰρ κινουμένης ἀναβλαστάνει πόα τις ἐν ἑκάστοις. ἐν δὲ τοῖς ἡμιβρόχοις
ἐὰν ὑπονεάσῃς φαίνεσθαί φασι τρίβολον. αὗται μὲν οὖν ἐν τῇ μεταβολῇ τῆς
χώρας εἰσὶν, εἴτε καὶ ἐνυπαρχόντων σπερμάτων εἴτε καὶ αὐτῆς πως διατιθε-
μένης· ὅπερ ἴσως οὐκ ἄτοπον ἐγκατακλειομένων ἅμα τῶν ὑγρῶν· ἐνιαχοῦ δὲ
καὶ ὑδάτων ἐπιγινομένων ἰδιώτερον ἀνατεῖλαι ὕλης πλῆθος, ὥςπερ ἐν Κυρήνῃ

ζῶα] ζῶια U.
λέγουσι — γενέσεως] sic Codd. et Edd., sed ἄλλοι in U punctis suppositis damnatur; ἄλλως St. *Quin et alii quidam de generatione referunt* G. Vereor ne glossa haec sit, quae in contextum irrepserit. Quibus expulsis quod sequitur αὕτη intelligitur ἡ ὑπὸ τῶν φυσιολόγων λεγομένη αὐτόματος γένεσις.
ἀλλ' αὕτη] Ald. Sch. MV; ἀλλάτη cum correctione U; ἀλλὰ ταῦτα H. St. *Sed haec a sensu quodammodo remota esse videntur* G. — ἀπηρτησμένη V.
πώς ἐστι] utrumque sine accentu Sch.; πῶς ἐστι Ald.; πῶς ἐστὶ St.; πως ἐστὶ H.
5. ὁμολογούμεναι] — γούμενα H. St.
ἑτέρωθι] ἕτερόν τι cum RConst. St. Perperam; supple τὸ ῥεῖθρον.
Νέσος] U Ald.; νέος M; *neus* G.; Νέσσος H. St. Sch. Scribitur Νέσος Νέσσος Νέστος Ναῖσσος et *Mestus;* cf. Thucyd. ed. Poppo 1, 2 p. 334. In Arist. H. Anim. 6, 31 et 8, 38 Νέσσος, Meteor. 1, 13 Νέστος dedit Bekker.
Ἀβδηρίτιδι] P Edd. post H.; αὐδηρίτιδι Ald.
συγγεννᾷ] Edd.; συγγενᾷ Ald.; συγγενναν U.
συνηρεφεῖν] συνερεφεῖν St.
ἐπομβρίαι] Edd.; — ρίαις Ald.; ἐπομβρίαν P.
πλείω] U Sch.; πλεῖον Ald. Edd.
τὰ τῶν ποιωδῶν] dedi de conj.; τὴν τ. ποωδ. M Ald.; τὰ τῶν ποωδ. σπέρματα H. St. Sch. e vers. G. *et aquaeductus herbaceorum semina praebere creduntur.* Quod G. subintelligens latine expressit editores male graecis adjecerunt. — ποιωδῶν U.
ἡ δ' ἐπομβρία τοῦτο ποιεῖ ταὐτὸ] sic restitui h. l. secundum codd. maxime; ἡ δ' ἐπ. τοῦτο δ' ἂν ἐποίει ταὐτὸ UMV, sed δ' αὖ in U punctis suppositis damnatum; ἡ δ'. ἐπ. τοῦτ' αὐτὸ ἐποίει Ald.; ἡ δ. ἐπ. τοῦτ' αὐτὸ ποιεῖ H. St. Sch.; ἡ δ' αὖ ἐπ. ποιεῖ ταὐτὸ Schn. in Syll.; *imbres autem cum hoc idem faciunt* G. An fuit τοῦτο δοκεῖ ποιεῖν ταὐτό?
ὕδατος] ποιεῖ i. u. add. St.
ἐπεὶ] ἐπάγει conj. Sch. ductus versione Gazae. Non credo; sic enim quae sequuntur male copulata essent. Putredinem terrae et aquae conferre ad proventnm plantarum eo probat, quod in Aegypto ipsa terrae mixtura vel sine seminibus plantas progignere creditur.
6. ὑπεργάσωνται] corr. Steph. in Thes. Sch.; *subegeris* G.; ὑπερτάσωνται Ald. Edd.
ἀναβλαστάνει] em. Sch.; — άνειν Ald. Edd.
ἐν τοῖς] UMV St. Sch.; ἐν om. Ald. H.
κινουμένης] U Sch. syll.; κινουμένοις Ald. H.; κινουμένη St.
ἑκάστοις] *in quaque regione.* ἑκάστῃ [χώρᾳ] St.
ὑπονεάσῃς] corr. St.; ὑπονεάσῃ Ald. H. Sch., qui τις suppleri vult, quod fieri nequit.
ἐνυπαρχόντων] UMVP Sch.; ὑπαρχόντων Ald. H. St.
εἴτε — πως] εἴτε αὖ τῆς γῆς οὕτω πῶς St.

πιττώδους τινὸς γενομένου καὶ παχέος· οὕτως γὰρ ἀνεβλάστησεν ἡ πλησίον
ὕλη πρότερον οὐκ οὖσα. φασὶ δὲ καὶ τό γε σίλφιον οὐκ ὂν πρότερον ἐκ τοιαύ-
της τινὸς αἰτίας φανῆναι. τρόποι μὲν οὖν τοσοῦτοι τῶν τοιούτων γενέσεων.
3 H. 2 St. Cap. II. Πάντα δὲ κάρπιμα ἢ ἄκαρπα καὶ ἀείφυλλα ἢ φυλλοβόλα καὶ ἀν-
θοῦντα ἢ ἀνανθῆ· κοιναὶ γάρ τινες διαιρέσεις ἐπὶ πάντων εἰσὶν ὁμοίως ἡμέρων
τε καὶ ἀγρίων. ἴδια δὲ πρὸς τὰ ἥμερα τῶν ἀγρίων ὀψικαρπία τε καὶ ἰσχὺς καὶ
πολυκαρπία τῷ προφαίνειν· πεπαίνει τε γὰρ ὀψιαίτερον καὶ τὸ ὅλον ἀνθεῖ καὶ
βλαστάνει ὡς ἐπὶ τὸ πᾶν· καὶ ἰσχυρότερα τῇ φύσει· καὶ προφαίνει μὲν πλείω
καρπὸν ἐκπέττει δ' ἧττον, εἰ μὴ καὶ πάντα ἀλλά γε τὰ ὁμογενῆ οἷον ἐλάας καὶ
ἀπίου κότινος καὶ ἀχράς. ἅπαντα γὰρ οὕτως, πλὴν εἴ τι σπάνιον ὥςπερ ἐπὶ
τῶν κρανείων καὶ τῶν οὔων· ταῦτα γὰρ δή φασι πεπαίτερα καὶ ἡδύτερα τὰ
ἄγρια τῶν ἡμέρων εἶναι· καὶ εἰ δή τι ἄλλο μὴ προσδέχεται γεωργίαν ἢ δένδρον
ἢ καί τι τῶν ἐλαττόνων οἷον τὸ σίλφιον καὶ ἡ κάππαρις καὶ τῶν χεδροπῶν ὁ
2. θέρμος ἃ καὶ μάλιστ' ἄν τις ἄγρια τὴν φύσιν εἴποι. τὸ γὰρ μὴ προςδεχόμε-
νον ἡμέρωσιν ὥςπερ ἐν τοῖς ζώοις τοῦτο ἄγριον τῇ φύσει. καίτοι φησὶν Ἵππων ἅπαν καὶ ἥμερον καὶ ἄγριον εἶναι, καὶ θεραπευόμενον μὲν ἥμερον μὴ θεραπευόμενον δὲ ἄγριον, τῇ μὲν ὀρθῶς λέγων τῇ δὲ οὐκ ὀρθῶς. ἐξαμελούμενον γὰρ ἅπαν χεῖρον γίνεται καὶ ἀπαγριοῦται· θεραπευόμενον δὲ οὐχ ἅπαν βέλτιον ὥςπερ εἴρηται· ὃ δὴ χωριστέον καὶ τὰ μὲν ἄγρια τὰ δ' ἥμερα λεκτέον, ὥςπερ

παχέος] Ald. PP2 Sch.; *παχέως* Cam. H. St.
οὕτως γὰρ] UMV; *οὕτω γ.* Ald. H. Sch. P; *οὕτω γὰρ* St. dedit *ὄμβρον.*
τό γε σιλφ.] UP Sch.syll.; *τῶ σιλφ.* M3; *τω*
το σιλφ. V; *τὸ σιλφ.* M 22, Ald. Edd.
οὖν] *οὐ οἷον* H., unde St. *οὖν οἷον.*
τοσοῦτοι] dedi de conj.; *τοιοῦτοι* Ald. Edd. o. Schn. in Comm. *τοιοῦτοι τῶν γεν.* vel *οὗτοι καὶ τοσοῦτοι τ. γ.* scribi mavult. Verte: *tot igitur sunt modi generationis spontaneae.*

Cap. II.

ἀείφυλλα] Vo H. St. Sch.; *ἄφυλλα* UMV Ald.
τινες] *αὗται* add. St.
ὀψικαρπία] *ὀψὲ καρπιὰ* M.
τῷ προφαίνειν] *καὶ* anteposuit St. *copiosa fructificatio, prima species silvestria* G., quae omnino aliena. *Viele Früchte tragen, die aber mehr zum Schein sind* Spr. Sensus a sequentibus illustratur: *multos quidem edunt fructus sed non perficiunt ad maturitatem.*
ὀψιαίτερον] M Ald. Sch.; *ὀψαίτερον* H. St. — Post h. v. *τὰ ἄγρια* i. u. addit St.
βλαστάνει] *ὀψιαίτερον* i. u. addidit Schn. cum G.; *βλαστάνει ὀψιαίτερον ὡς ἰσχυρ.* St.
ὡς ἐπὶ] Ald. H. Sch.; *ὥςπερ* M.
εἰ μὴ καὶ πάντα ἀλλά γε τὰ ὁμογενῆ] dedi de corr.; *εἰ μὴ καὶ πάντα τὰ ἀλλὰ καὶ τὰ ὁμοιογενῆ* UMV Ald. H., in U ultimum *ῆ* in rasura. St. delevit *τὰ* ante *ἀλλὰ*. Schn. edidit: *εἰ μὴ καὶ πάντα ἀλλὰ τὰ γ' ὁμογενῆ.* RConst. conj. *εἰ μὴ καὶ πάντα ἀλλὰ τὰ ὁμοιογενῆ.* In lectione librorum *τὰ* ante *ἄλλα* e fine vocis *πάντα* repetitum videtur.
οἷον] Post h. v. *ἧττον* add. H. et Sch. e vers. G., quo minime opus est. Temere ut solet St. *οἷον κότινος ἧττον ἐλαίας καὶ ἀχρὰς ἀπίου.*
ἐλάας] U; *ἐλαίας* Ald. Edd.
κρανείων] *κρανίων* P2 Ald. Edd. praeter St. Cf. ad 1, 6, 1.
οὔων] P2 Ald. Edd.; *ὄων* scribere jubet Bod. ut atticum auctore Galeno de alim. f. l. 2. c. 25; at is veteres atticos ita locutos esse asserit.
ἡδύτερα] „sic quoque U sed in correctione." Amati.
ἄλλο] *ὃ* add. St. — *προσδέχηται* P.
γεωργίαν] U St. Sch.; *γεωργίας* Ald. H.
κάππαρις] Vide ad 1, 3, 6.
2. *ζώοις*] *ζώιοις* U.
καὶ ἥμερον καὶ ἄγριον] UMV et Sch. sed priore *καὶ* uncis secluso. *ἄγριον καὶ ἥμερον* Ald. Edd.
καὶ θεραπ.] *καὶ* om. St.
γὰρ ἅπ.] UMV; *μὲν γὰρ ἅπ.* Ald. Edd. o.
ὃ δὴ χωρ.] Ald. Edd.; *διὸ* Schn. e vers. G. *quapropter.*

τῶν ζώων τὰ συνανθρωπευόμενα καὶ τὰ δεχόμενα τιθασείαν. ἀλλὰ τοῦτο μὲν 3.
οὐδὲν ἴσως διαφέρει ποτέρως ῥητέον. ἅπαν δὲ τὸ ἐξαγριούμενον τοῖς τε καρ-
ποῖς χεῖρον γίνεται καὶ αὐτὸ βραχύτερον καὶ φύλλοις καὶ κλωσὶ καὶ φλοιῷ καὶ
τῇ ὅλῃ μορφῇ· καὶ γὰρ πυκνότερα καὶ οὐλότερα καὶ σκληρότερα καὶ ταῦτα καὶ
ὅλη ἡ φύσις γίνεται ὡς ἐν τούτοις μάλιστα τῆς διαφορᾶς τῶν ἡμέρων καὶ τῶν
ἀγρίων γινομένης. δι' ὃ καὶ ὅσα τῶν ἡμερουμένων τοιαῦτα τυγχάνει ταῦτα
ἄγριά φασιν εἶναι καθάπερ τὴν πεύκην καὶ τὴν κυπάριττον ἢ ὅλως ἢ τὴν ἄρρενα
καὶ τὴν καρύαν δὲ καὶ τὴν διοςβάλανον. ἔτι τε τῷ φιλόψυχρα καὶ ὀρεινὰ μᾶλ- 4.
λον εἶναι· καὶ γὰρ τοῦτο λαμβάνεται πρὸς τὴν ἀγριότητα τῶν δένδρων καὶ ὅλως
τῶν φυτῶν εἴτ' οὖν καθ' αὑτὸ λαμβανόμενον εἴτε κατὰ συμβεβηκός. ὁ μὲν
οὖν τῶν ἀγρίων ἀφορισμὸς εἴθ' οὕτως ἢ καὶ ἄλλως ληπτέος, οὐδὲν ἂν ἴσως
διενέγκοι πρὸς τὰ νῦν· ἐκεῖνο δὲ ἀληθὲς ὥς γε τῷ τύπῳ καὶ ἁπλῶς εἰπεῖν ὅτι
μᾶλλον ὀρεινὰ τὰ ἄγρια καὶ εὐθενεῖ τὰ πλείω καὶ μᾶλλον ἐν τούτοις τοῖς τό-
ποις, ἐὰν μή τις λαμβάνῃ τὰ φίλυδρα καὶ παραποτάμια καὶ ἀλσώδη. ταῦτα
γὰρ καὶ τὰ τοιαῦτα τυγχάνει πεδεινὰ μᾶλλον. οὐ μὴν ἀλλ' ἔν γε τοῖς μεγάλοις 5.
ὄρεσιν, οἷον Παρνησῷ τε καὶ Κυλλήνῃ καὶ Ὀλύμπῳ τῷ Πιερικῷ τε καὶ τῷ Μυσίῳ καὶ εἴ που τοιοῦτον ἕτερον, ἅπαντα φύεται διὰ τὴν πολυειδίαν τῶν τόπων· ἔχουσι γὰρ καὶ λιμνώδεις καὶ ἐνύγρους καὶ ξηροὺς καὶ γεώδεις καὶ πετρώδεις καὶ τοὺς ἀνὰ μέσον λειμῶνας καὶ σχεδὸν ὅσαι διαφοραὶ τῆς γῆς· ἔτι δὲ τοὺς μὲν κοίλους καὶ εὐδιεινοὺς τοὺς δὲ μετεώρους καὶ προςηνέμους· ὥστε

δεχόμενα] Ante h. v. *μὴ* add. St.
τιθασείαν] Haud sine cunctatione dedi hanc vocem, a *τιθασεύω* conformatam ut *θεραπεία* a *θεραπεύω*, quae in Lexicis non exstat. *τιθάσιον* UM Ald.; *τιθάσευσιν* Sch.; *τιθάσσιον* H., *τιθασσίαν* St. Quod Stephanus suspicabatur *τιθάσιον* dictum esse pro *τὸ τίθασον* statui nequit cum articulus absit.
ποτέρως] Ald. Edd.; *πότερον* M.
3. *αὐτὸ*] U Ald. H. St. Sch.syll.; *αὑτοῦ* corr. Scal., Sch.cont.
φλοιῷ] Ald. Edd.; *φλοιοῖς* M Sch.
οὐλότερα] dedi de conj.; *ὀρθότερα* Ald. H. St.; *σκολιώτερα* e Bod. conj. Sch.; *ἀπορθότερα* conj. RConst. — *καὶ* ante *ταῦτα* om. St. — C. pl. 6, 11, 8 *ἡ πυκνότης καὶ ἡ οὐλότης γίνεται τῶν ξύλων.*
τὴν ἄρρενα] UMV Sch.; *τὰ ἄρρενα* Ald. Edd.
καρύαν] P H. St. Sch.; *καρίαν* Ald.
4. *ἔτι τε*] UMV; *ἔτι δὲ* Ald. Edd. Verbum *διαφέρει*, quod Sch. desiderabat, repetendum e vv. *τῆς διαφορᾶς γινομένης.*
εἶναι] *τὰ ἄγρια* i. u. add. St.
ὁ μὲν οὖν] U St. Sch.; *οὖν* om. Ald. H.
ἢ καὶ ἄλλως] UMV Sch.syll.; *εἴτε καὶ ἀλλ.* Ald. H. St. Sch.cont.
ληπτέος] P; *ληπτέον* Ald. Edd. o.
διενέγκοι] corr. Sch.; *διενέγκῃ* Ald. Edd. — *τανῦν* St.

εὐθενεῖ] P Sch. in Syll.; *εὐθηνεῖ* Ald. Edd. o.
καὶ μᾶλλον] U Sch.syll.; *καὶ* om. Ald. Edd. o.; utrumque om. P.
ὥς γε — εἰπεῖν] sic corr. Sch. in Syll.; *ὥστε τῷ τύπῳ καὶ ἁπλῶς εἰπεῖν* UM; *ὡς ἐν τύπῳ καὶ ἁπλῶς γε εἰπεῖν* Ald. H. St. Sch.
πλείω καὶ μ.] U Sch.syll.; *καὶ* om. Ald. Edd.; *πλείω τούτων μᾶλ.* St.
ἀλσώδη] Ald. St. Sch.; *ἀσώδη* H.
πεδεινὰ] *πεδεινά*, *ει* in rasura scriptum U; *πεδινὰ* Ald. Edd. o. Ubique in Theophrasto *πεδεινὸς* cum diphthongo exhibui, quam formam cod. U tueri videtur. Duobus locis C. pl. 3, 6, 6 et 3, 7, 2 clare id scriptum dat, ceteris qui sunt octo vel *πεδιεινὸς* vel *πεδινὸς* sed hoc semper in correctione vel rasura. H. 1, 8, 1, ubi Ald. *πεδινῶν* habet, ex U nihil adnotatum est, P2 *πετοινῶν* formae a nobis receptae favet.
5. *οὐ μὴν*] *οὐ μὲν* H. St.
οἷον] Post h. v. H. St. temere addunt *τὰ ἐν.*
Παρνησῷ] *Παρνήσῳ* M.
Κυλλήνῃ] Ald. Edd.; *κυρήνῃ* UMV; *cyrena* G. — Dein *πισερικῷ* P.
γὰρ καὶ] U Sch.syll.: *καὶ* om. cett.
πετρώδεις] mB. Edd.; *πισερώδεις* P; *περιώδεις* Ald.
εὐδιεινοὺς] Ald. H. Sch.; *εὔδεινους* U; *εὐδενοὺς* M: *εὐδιαινοὺς* St

6. δύνασθαι παντοῖα καὶ τὰ ἐν τοῖς πεδίοις φέρειν. οὐδὲν δ' ἄτοπον οὐδ' εἰ ἔνια μὴ οὕτω πάμφορα τῶν ὀρῶν ἀλλ' ἰδιωτέρας τινὸς ὕλης ἢ πάσης ἢ τῆς πλείστης, οἷον ἐν τῇ Κρήτῃ τὰ Ἰδαῖα· κυπάριττος γὰρ ἐκεῖ· καὶ τὰ περὶ Κιλικίαν καὶ Συρίαν ἐν οἷς κέδρος· ἐνιαχοῦ δὲ τῆς Συρίας τέρμινθος. αἱ γὰρ διαφοραὶ τῆς χώρας τὴν ἰδιότητα ποιοῦσιν. ἀλλ' εἴρηται τὸ ἴδιον ὡς ἐπὶ πᾶν.

4 H. 3 St. Cap. III. Ἴδια δὲ τὰ τοιάδε τῶν ὀρεινῶν, ἃ ἐν τοῖς πεδίοις οὐ φύεται, περὶ τὴν Μακεδονίαν ἐλάτη πεύκη πίτυς ἀγρία φίλυρα ζυγία φηγὸς πύξος ἀνδράχλη μίλος ἄρκευθος τέρμινθος ἐρινεὸς φιλύκη ἀφάρκη καρύα διοσβάλανος πρῖνος. τὰ δὲ καὶ ἐν τοῖς πεδίοις μυρίκη πτελέα λεύκη ἰτέα αἴγειρος κρανεία θηλυκρανεία κλήθρα δρῦς λακάρη ἀχρὰς μηλέα ὀστρύα κήλαστρον μελία παλίουρος ὀξυάκανθος σφένδαμνος, ἣν ἐν μὲν τῷ ὄρει πεφυκυῖαν ζυγίαν καλοῦσιν, ἐν δὲ τῷ πεδίῳ γλεῖνον. οἱ δ' ἄλλως διαιροῦσι καὶ ἕτερον ποιοῦσιν εἶδος σφεν-
2. δάμνου καὶ ζυγίας. ἅπαντα δὲ ὅσα κοινὰ τῶν ὀρῶν καὶ τῶν πεδίων, μείζω μὲν καὶ καλλίω τῇ ὄψει τὰ ἐν τοῖς πεδίοις γίνεται, κρείττω δὲ τῇ χρείᾳ τῇ τε τῶν ξύλων καὶ τῇ τῶν καρπῶν τὰ ὀρεινά· πλὴν ἀχράδος καὶ ἀπίου καὶ μηλέας· αὗται δ' ἐν τοῖς πεδίοις κρείττους οὐ μόνον τοῖς καρποῖς ἀλλὰ καὶ τοῖς ξύλοις·

φέρειν] *φέρον* Cam.

6. *οὐδὲν δ' ἄτ.*] UMV Ald. Sch. (*δὲ* cont. *δ'* syll.): *tamen* G.; *ὁ. καὶ ἄτ.* Cam.; *ὁ. γὰρ ἄτ.* H. St.

τινὸς — πλείστης] *τινὰς ὕλας ἢ πᾶσιν ἢ τοῖς πλείστοις [τῶν ὀρέων]* St.

ἐν — τὰ Ἰδαῖα] dedi de conj. Sch., qui ab init. *τὰ ἐν* dedit; *τὰ ἐν κρήτῃ τῇ Ἰδαίᾳ* Ald. et U qui *Ἰδαίαι*; *in Creta insula circa agrum idaeum* G.; *ὄρη* intra u. add. St.

γὰρ ἐκεῖ] UMVP Ald. Sch. St.; *enim ibi* G.; *καὶ ἐκεῖ* Cam. Heins.

καὶ τὰ] corr. Sch.; *καὶ γὰρ* Ald. H.; *γὰρ* om. St.; *et in Cilicia Syriaque cedrus* G.

Cap. III.

περὶ τὴν Μακ.] dedi de corr.; *περί τε Μ.* P2 Ald. Edd.; *τε* u. seclusit Sch., om. P St.

πίτυς ἀγρία] *abies pinastrum* G. Cf. 1, 9, 3. *πίτις ἀ.* P2.

φίλυρα] P2 Ald. Sch. syll.; *φιλύρα* Sch. cont.

φηγὸς] em. Scal. RConst. Edd.; *πηγὸς* UP2; *π γ* (ο supra) V; *π γος* M; *πυγὸς* Ald.; *fagus* G. Bas. sed in Tarvis. omissum. Cf. 5, 1, 2.

ἀνδράχλη] Vide ad 1. 5, 2. *ἀνδράχνη* P2 P Ald. Edd. — *μίλος* om. P2.

τέρμινθος] *τράμινθος* P2.

ἐρινεὸς] Meurs. Theophr. p. 87 e Macrob. Sat. 2, 14 *πρῖνος* substituere jubet. — *ἐρινὸς* P2.

διοσβάλανος] *διὸς βάλανος* Ald. Edd.; *διὸς β.* cum lacuna P2.

πρῖνος] P2 St. Sch.; *πρίνος* Ald. H.

κρανεία] Ald. Edd.; *κρανία* P2, sed idem deinceps *θηλυκρανεία*.

λακάρη] MVP2 Sch.; *lacara* G.; *λακάθη* Ald. H. St. Verba *αἴγειρος* et *θηλυκρανεία* G. non expressit.

ὀστρύα] *ὀστρία* P2.

κήλαστρον] UMPP2; *celastrus* G.; *κύλαστρον* Ald. H.

ὀξυάκανθος σφένδαμνος] corr. Sch. Vocem *σφένδαμνος* in libris omissam supplendam esse propter sequentia docuit Palmer. Ex. p. 587. *ὀξυάκαρτα ἄκανθος* UP Ald. Bas. *παλίουρος, ἄκανθος, ἣν* P2; *ὀξυάκανθα ἄκανθος* Cam. H. In Vo. *ὀξυάκανθος* scriptum est. *spina acuta acer* G. — Verba *πεφυκ. — γλεῖνον* in U addita a sec. m.

γλεῖνον] P2 Ald. Edd.; *γλῖνον* P.

οἱ] *οἳ* P2 Ald.

δ' ἄλλως δι.] dedi cum Sch. in Syll. et G. *quanquam alii aliter distinguant.* *δ' ὡς δι.* UMVP2; *δ' αὖ δι.* Ald. Edd. o.

2. *τὰ ἐν τοῖς*] *ἃ ἐν τοῖς* St.

τῇ χρείᾳ] UMVP Sch.; om. Ald.; *τῇ χρήσει* H. St.; *τῇ χρείᾳ δὲ κρείττω* P2.

τῇ τῶν] UP2; *τῇ* om. Ald. Edd.

ἀχράδος μηλέας] P2 P Ald.; *ἀχράδος καὶ* seclusit Sch.; om. G.; *ἀπίου* damnatum in m Bod. om. St.

ἐν τοῖς πεδίοις] U Sch. syll.; *ἐν τοῖς πεδεινοῖς* Ald. Edd.

μόνον τοῖς] H. St. Sch.; *μόνον ἐν τοῖς* Ald.

ἐν γὰρ τοῖς ὄρεσι μικραὶ καὶ ὀζώδεις καὶ ἀκανθώδεις γίνονται· πάντα δὲ καὶ
ἐν τοῖς ὄρεσιν ὅταν ἐπιλάβωνται τῶν οἰκείων τόπων καὶ καλλίω φύεται καὶ
εὐθενεῖ μᾶλλον· ὡς δὲ ἁπλῶς εἰπεῖν τὰ ἐν τοῖς ὁμαλέσι τῶν ὀρῶν καὶ μάλιστα,
τῶν δὲ ἄλλων τὰ ἐν τοῖς κάτω καὶ κοίλοις· τὰ δ᾽ ἐπὶ τῶν ἄκρων χείριστα, πλὴν
εἴ τι τῇ φύσει φιλόψυχρον· ἔχει δὲ καὶ ταῦτ᾽ αὖ τινα διαφορὰν ἐν τοῖς ἀνο- 3.
μοίοις τῶν τόπων ὑπὲρ ὧν ὕστερον λεκτέον· νῦν δὲ διαιρετέον ἕκαστον κατὰ
τὰς διαφορὰς τὰς εἰρημένας. ἀείφυλλα μὲν οὖν ἐστι τῶν ἀγρίων ἃ καὶ πρό-
τερον ἐλέχθη ἐλάτη πεύκη πίτυς ἀγρία πύξος ἀνδράχλη μίλος ἄρκευθος τέρ-
μινθος φιλύκη ἀφάρκη δάφνη φελλόδρυς κήλαστρον ὀξυάκανθος πρῖνος μυρίκη·
τὰ δὲ ἄλλα πάντα φυλλοβολεῖ· πλὴν εἴ τι περιττὸν ἐνιαχοῦ, καθάπερ ἐλέχθη
περὶ τῆς ἐν τῇ Κρήτῃ πλατάνου καὶ δρυὸς καὶ εἴ που τόπος τις ὅλως εὔτροφος.
κάρπιμα δὲ τὰ μὲν ἄλλα πάντα· περὶ δὲ ἰτέας καὶ αἰγείρου καὶ πτελέας ὥςπερ 4.
ἐλέχθη διαμφισβητοῦσιν. ἔνιοι δὲ τὴν αἴγειρον μόνην ἀκαρπεῖν φασιν ὥςπερ καὶ 5. H.
οἱ ἐν Ἀρκαδίᾳ, τὰ δὲ ἄλλα πάντα τὰ ἐν τοῖς ὄρεσι καρποφορεῖν. ἐν Κρήτῃ δὲ καὶ
αἴγειροι κάρπιμοι πλείους εἰσί· μία μὲν ἐν τῷ στομίῳ τοῦ ἄντρου τοῦ ἐν τῇ
Ἴδῃ, ἐν ᾧ τὰ ἀναθήματα ἀνάκειται, ἄλλη δὲ μικρὰ πλησίον· ἀπωτέρω δὲ μά-
λιστα δώδεκα σταδίους περί τινα κρήνην Σαύρου καλουμένην πολλαί. εἰσὶ δὲ
καὶ ἐν τῷ πλησίον ὄρει τῆς Ἴδης ἐν τῷ Κινδρίῳ καλουμένῳ καὶ περὶ Πραισίαν
δὲ ἐν τοῖς ὄρεσιν. οἱ δὲ μόνον τῶν τοιούτων τὴν πτελέαν κάρπιμον εἶναί φασι,
καθάπερ οἱ περὶ Μακεδονίαν. μεγάλη δὲ διαφορὰ πρὸς καρπὸν καὶ ἀκαρπίαν 5.
καὶ ἡ τῶν τόπων φύσις, ὥςπερ ἐπί τε τῆς περσέας ἔχει καὶ τῶν φοινίκων· ἡ
μὲν ἐν Αἰγύπτῳ καρποφορεῖ καὶ εἴ που τῶν πλησίον τόπων, ἐν Ῥόδῳ δὲ μέχρι

καὶ ὀζ.] U Sch.syll.; *καὶ* om. Ald. Edd.
ἐν τοῖς] *καὶ τὰ ἐν τ.* conj. Schn.
εὐθενεῖ] U, superscripto *εὐθηνεῖ,* quod Ald. Edd. exhibent.
τὰ ἐν τοῖς — κοίλοις] inter *τὰ* et *ἐν* bis i. u. inseruit *μὲν* Sch.
τῶν] ante *ἄκρων* om. St.
3. *ταῦτ᾽ αὖ τινα*] dedi de conj.; *ταῦτα αὐτῶν* Ald. H. Sch; *ταῦτα τοιαύτην* St. Schn. malebat *τὰ τοιαῦτα* vel *ταῦτα τὴν αὐτήν*. Cf. 4, 1, 3.
ὑπὲρ ὧν] U Sch.; *ὑ. ὧ* M; *ὑ. οὗ* Ald. Edd.
ἐλάτη] UMVP St. Sch.; om. Ald. H.
ἀνδράχλη] U scripto *ν̄* super *λ̄*; *ἀνδράχνη* Ald. Edd. o.
φελλόδρυς] corr. Bod. ex 1, 9, 3 St. Sch.; *φελλὸς δρὺς* U (MV?) Ald.; *φελλὸς δρῦς* H.
κήλαστρον] Ald. H. Sch.; *κήλαστρος* UP St.; *κύλαστρος* M.
ὀξυάκανθος] *ὀξυάκανθα* St.
πρῖνος] *πρίνος* Ald. H.
τῇ Κρ.] UMV Sch.syll.; *τῇ* om. Ald. Edd.
δρυὸς] Ex 1, 9, 3 RConst. et Meurs. Theophr. p. 87 addi volunt *ἐν Συβάρει,* quod Sch. i. u. inseruit. Sed debebat *τῆς ἐν Συβάρει δρυὸς* scribere.
ὅλως] UP Ald.; *ὅλος* Cam. Sch.cont.
4. *ἔνιοι δὲ*] UMV Sch.; *δὲ* om. Ald. Edd.
οἱ ἐν Ἀ.] *αἱ ἐν Ἀ.* St.
τοῦ ἐν τῇ Ἴδῃ] Sch.; *τοῦ ἐν τῷ Ἴδῃ* U; *τοῦ ἐν τῷ Ἴδης* MV; *ἐν τῇ Ἴδῃ,* omisso *τοῦ,* Ald. H. St.
Κινδρίῳ] UMV Sch.syll.; *κεδρίῳ* Ald. Edd.
Πραισίαν] corr. Meurs. Creta p. 107; *τιρασίαν* UMV Ald.; *Τιρεσίαν* H. St.; *Τειρεσίαν* Sch. Sed in Syll. ex Urb. *Ταρασίαν* jubet reponere.
μόνον] UMVP; *μόνην* Ald. Edd.
οἱ περὶ Μ.] *αἱ περὶ Μ.* St.
5. *περσέας*] de conj. RConst. St.; *περσείας* U; *περσίας* Ald. Sch.; *persica* G. Videtur eadem esse haec arbor et illa, quae 4, 2, 5 describitur, ubi omnes *περσέα* habent. *πέρσιον,* quod est 2, 2, 10, fortasse fructum vocari, interpretes animadverterunt.
καὶ τῶν] *καὶ ἐπὶ τῶν* St.
πλησίον] UP Sch.; *πλησίων* Ald. Edd.

τοῦ ἀνθεῖν μόνον ἀφικνεῖται. ὁ δὲ φοῖνιξ περὶ μὲν Βαβυλῶνα θαυμαστὸς, ἐν
τῇ Ἑλλάδι δὲ οὐδὲ πεπαίνει, παρ' ἐνίοις δὲ ὅλως οὐδὲ προφαίνει καρπόν.
6. ὁμοίως δὲ καὶ ἕτερα πλείω τοιαῦτ' ἐστίν· ἐπεὶ καὶ τῶν ἐλαττόνων ποαρίων
καὶ ὑλημάτων ἐν τῇ αὐτῇ χώρᾳ καὶ συνόρῳ χώρᾳ τὰ μὲν κάρπιμα τὰ δ' ἄκαρπα
γίνεται· καθάπερ καὶ τὸ κενταύριον ἐν τῇ Ἠλείᾳ, τὸ μὲν ἐν τῇ ὀρεινῇ κάρπι-
μον τὸ δ' ἐν τῷ πεδίῳ ἄκαρπον ἀλλὰ μόνον ἀνθεῖ, τὸ δ' ἐν τοῖς κοίλοις τόποις
οὐδ' ἀνθεῖ πλὴν κακῶς. δοκεῖ δ' οὖν καὶ τῶν ἄλλων τῶν ὁμογενῶν καὶ ἐν μιᾷ
προσηγορίᾳ τὸ μὲν ἄκαρπον εἶναι τὸ δὲ κάρπιμον, οἷον πρῖνος ὁ μὲν κάρπιμος
7. 6H. 4St. ὁ δ' ἄκαρπος· καὶ κλῆθρα δὲ ὡσαύτως· ἀνθεῖ δ' ἄμφω. σχεδὸν δὲ ὅσα καλοῦ-
σιν ἄρρενα τῶν ὁμογενῶν ἄκαρπα· τούτων τὰ πολλὰ τὰ μὲν ἀνθεῖν φασι τὰ δ'
ὀλίγον τὰ δ' ὅλως οὐδ' ἀνθεῖν· τὰ δὲ ἀνάπαλιν, τὰ μὲν ἄρρενα μόνα καρποφο-
ρεῖν, οὐ μὴν ἀλλ' ἀπό γε τῶν ἀνθῶν φύεσθαι τὰ δένδρα, καθάπερ καὶ ἀπὸ τῶν
καρπῶν ὅσα κάρπιμα· καὶ ἐν ἀμφοῖν οὕτως ἐνίοτε πυκνὴν εἶναι τὴν ἔκφυσιν
8. ὥστε τοὺς ὀρεοτύπους οὐ δύνασθαι διϊέναι μὴ ὁδοποιησαμένους. ἀμφισβη-
τεῖται δὲ καὶ περὶ τῶν ἀνθῶν ἐνίων ὥσπερ εἴπομεν. οἱ μὲν γὰρ καὶ δρῦν ἀν-
θεῖν οἴονται καὶ τὴν ἡρακλεῶτιν καρύαν καὶ διοσβάλανον ἔτι δὲ πεύκην καὶ πί-
τυν· οἱ δ' οὐδὲν τούτων ἀλλὰ τὸν ἴουλον τὸν ἐν ταῖς καρύαις καὶ τὸ βρύον τὸ
δρύϊνον καὶ τὸν κύτταρον τὸν πιτύϊνον ὅμοιον καὶ ἀνάλογον εἶναι τοῖς προαπο-
πτώτοις ἐρινοῖς. οἱ δὲ περὶ Μακεδονίαν οὐδὲ ταῦτά φασιν ἀνθεῖν ἄρκευθον
ὀξύην ἀρίαν σφένδαμνον. ἔνιοι δὲ τὰς ἀρκεύθους δύο εἶναι καὶ τὴν μὲν ἑτέ-
ραν ἀνθεῖν μὲν ἄκαρπον δ' εἶναι, τὴν δὲ ἑτέραν οὐκ ἀνθεῖν μὲν καρπὸν δὲ φέ-

Ῥόδῳ] RConst. H. St. Sch.; „in Rhodo Gaza" mBas.; *ῥόα* Ald.

φοῖνιξ] *φοίνιξ* Ald.

θαυμαστὸς] U Ald. Sch.; *θαυμαστῶς* H. St.

οὐδὲ προφ.] *οὐδένα προφ.* St.

6. *ἐπεὶ καὶ*] corr. Sch.; *ἐπεὶ δὲ καὶ* Ald. H.; *ἔτι δὲ καὶ* St.; *nam et inter minora* G.

ποαρίων] H. St. Sch.; *minora herbarum* G.; *παρίων* UMV Ald.; *ποωδῶν* conj. Scal.

ἐν τῇ — συνόρῳ χώρᾳ] Ald. H. Sch.; *ἐν τῇ αὐ. ἢ καὶ συν. χ.* St.

κενταύριον] P2 Ald. Edd.; *κενταύρειον* P.

τὸ δ' ἐν τοῖς] MV Sch.; *τὰ δ' ἐν τοῖς* Ald. H. St.

πρῖνος] St. Sch.; *πρῖνος* U; *πρίνος* Ald. H.

7. *σχεδὸν δὲ — ἀνάπαλιν*] ita dedi cum Ald., sed *οὐδ'* pro *οὐκ* ex U scripsi; *δὲ* superscr. in M; mutato ordine *ἄκαρπα τὰ πολλά· τούτων τὰ μὲν* — dein *οἱ δ' ἀναπ.* scripsit Sch.; *ὁμογενῶν τούτων τὰ πολλὰ ἄκαρπά ἐστι· καὶ τὰ μὲν* St.; *fere autem omnes quas — masculas vocant, steriles magna ex parte videntur, earumque alias abunde florere — affirmant. Contra inter alias mares tantum fructificare putantur* G. Vitium quod hic subest nondum tollere contigit.

ἐνίοτε] U Ald.; *ἐνιότε* Sch.

οὐ δυν.] UMV Sch.syll.; *μὴ δυν.* Ald. Edd.

8. *ἀμφισβητεῖται*] U H. St. Sch.; *ἀμφισβητεῖ* Ald.

ἡρακλεῶτιν] *ἡρακλεωτικὴν* St.

δρύϊνον] P Edd. post H.; *δρύϊον* Ald.

ὅμοιον] sic correxi; *ὁμοίαν* U Ald. H.; *ὅμοια καὶ ἀνάλογα* St.; *ὅμοια καὶ ἀνάλογον* Sch.

προαποπτώτοις] corr. Sch.syll. ex U, etsi in Auctar. et Append. nihil de hac scriptura monuit; *προαπτώτοις* MV Ald.; *προπτώτοις* H. St. Sch.

ἐρινοῖς] St.; *ἐρινεοῖς* Ald.; *ἐρίνοις* Sch.

ὀξύην] H. St. Sch.; *ὀξύνην* MV Ald.

ἀρίαν] dedi de conj. Schneideri. *ὀξύην ἀγρίαν* H. Sch. quae discernenda esse ut duarum arborum nomina praecepit Palmer. Ex. p. 588. *ὀξύνην· ἀγρίαν σφ.* Ald. St. Cf. c. 10 in. — *σφέδαμνον* Ald., corr. a Bas.

τὰς ἀρκ.] *τὰς σαρκεύθους* U.

τὴν μὲν ἑτέραν] UMV Ald. Sch.; *μὲν* om. H. St.

ρειν εὐθὺς προφαινόμενον, ὥςπερ καὶ τὰς συκᾶς τὰ ἐρινά. συμβαίνει δ' οὖν
ὥστε ἐπὶ δύο ἔτη τὸν καρπὸν ἔχειν μόνον τοῦτο τῶν δένδρων. ταῦτα μὲν οὖν
ἐπισκεπτέον.
Cap. IV. Ἡ δὲ βλάστησις τῶν μὲν ἅμα γίνεται καὶ τῶν ἡμέρων τῶν δὲ
μικρὸν ἐπιλειπομένη τῶν δ' ἤδη πλέον, ἁπάντων δὲ κατὰ τὴν ἠρινὴν ὥραν.
ἀλλὰ τῶν καρπῶν ἡ παραλλαγὴ πλείων· ὥςπερ δὲ καὶ πρότερον εἴπομεν, οὐ
κατὰ τὰς βλαστήσεις αἱ πεπάνσεις ἀλλὰ πολὺ διαφέρουσιν· ἐπεὶ καὶ τῶν ὀψι-
καρποτέρων, ἅ δή τινές φασιν ἐνιαυτοφορεῖν, οἷον ἄρκευθον καὶ πρῖνον, ὅμως αἱ
βλαστήσεις τοῦ ἦρος. αὐτὰ δ' αὐτῶν τὰ ὁμογενῆ τῷ πρότερον καὶ ὕστερον
διαφέρει κατὰ τοὺς τόπους· πρῶτα μὲν γὰρ βλαστάνει τὰ ἐν τοῖς ἕλεσιν, ὡς
οἱ περὶ Μακεδονίαν λέγουσι, δεύτερα δὲ τὰ ἐν τοῖς πεδίοις, ἔσχατα δὲ τὰ ἐν
τοῖς ὄρεσιν. αὐτῶν δὲ τῶν καθ' ἕκαστα δένδρων τὰ μὲν συναναβλαστάνει τοῖς 2.
ἡμέροις οἷον ἀνδράχλη ἀφάρκη· ἀχρὰς δὲ μικρῷ ὕστερον τῆς ἀπίου. τὰ δὲ
καὶ πρὸ ζεφύρου καὶ μετὰ πνοὰς εὐθὺ ζεφύρου. καὶ πρὸ ζεφύρου μὲν κρανεία
καὶ θηλυκρανεία, μετὰ ζέφυρον δὲ δάφνη κλήθρα, πρὸ ἰσημερίας δὲ μικρὸν
φίλυρα ζυγία φηγὸς συκῆ· πρωΐβλαστα δὲ καὶ καρύα καὶ δρῦς καὶ ἀκτέος·
ἔτι δὲ μᾶλλον τὰ ἄκαρπα δοκοῦντα καὶ ἀλσώδη, λεύκη πτελέα ἰτέα αἴγειρος·
πλάτανος δὲ μικρῷ ὀψιαίτερον τούτων. τὰ δὲ ἄλλα ὥςπερ ἐνισταμένου τοῦ
ἦρος, οἷον ἐρινεὸς φιλύκη ὀξυάκανθος παλίουρος τέρμινθος καρύα διοςβάλα-
νος· μηλέα δ' ὀψίβλαστος· ὀψιβλαστότατον δὲ σχεδὸν ἴψος ἀρία τετραγωνία θύεια
μίλος. αἱ μὲν οὖν βλαστήσεις οὕτως ἔχουσιν. αἱ δὲ ἀνθήσεις ἀκολουθοῦσι μὲν ὡς 3.
εἰπεῖν κατὰ λόγον, οὐ μὴν ἀλλὰ παραλλάττουσι, μᾶλλον δὲ καὶ ἐπὶ πλέον ἡ

[1] *τὰ ἐρινά*] P; *τὰ ἐρινεὰ* Ald.; *τὰ ἔρινα* Sch.syll.; *καὶ τοὺς ἐρινέους* St.

συμβαίνει δ' οὖν] dedi de conj.; *συμβαίνει σχεδὸν* UMV Ald.; *συμβαίνειν δὲ σχεδὸν* H. St. Sch.; *itaque pene fieri, ut* G.

τῶν δένδρων] UMV Sch.; *τὸ δένδρον* Ald. H. St.

Cap. IV.

γίνεται] *τῶν ἀγρίων* inepte add. St.

ὥςπερ δὲ — οὐ κατὰ] Ald. Edd.; *δὲ* om. UMV. Quare Schn. in Comm. scribi voluit *ὥςπερ καὶ — οὐδὲ κατὰ*, in Syll. vero *ὥςπερ καὶ — οὐ γὰρ κατὰ*; *quod et antea diximus. non enim* G.

πρῖνον] Ald. St. Sch.; *πρίνον* H.

2. *ἀνδράχλη*] *ἀνδράχνη* Ald. Edd. o.

ἀφάρκη] UMVPmBas. Sch.; *apharca* G.; *ἀβάρκη* Ald. H. St. quod correxerat Palmer. Ex. p. 588.

καὶ πρὸ ζεφ.] *καὶ πρὸς ζεφ.* U. Post *ζεφύρου* additur *μὲν* in Ald. Edd., quod om. UMVP Sch.

εὐθὺ] U; *εὐθὺς* Ald. Edd. o.

κρανεία καὶ θηλυκρανεία] MVP St. Sch.; *καὶ* om. Ald. H.; *κρανεια καὶ θηλυκρανεια*, bis ϊ supra ει scripto U.

δάφνη] *καὶ* add. St.

κλήθρα] *κληθρα* scripto ει super η U.

φηγὸς] *φυγὸς* Cam.

ἀκτέος] MV Ald.; *κτεος* cum α superscr. U; *sambucus* G., unde *ἄκτη* H. St.; *ἀκτῆ* Schn. Servavi librorum scripturam; forsan aliud subest: conjeci olim *κότινος*.

τὰ ἄκαρπα δοκοῦντα καὶ ἀλσώδη] dedi de conj.; *τὰ ἀκ. τὰ δοκ. καὶ ἀλσ.* UMP; *τὰ ἄκ. τὰ δοκ. ἀλσώδη* Ald. H. St.; *τὰ ἀλσώδη τὰ ἄκαρπα δοκοῦντα* Schn.

ὀψιαίτερον] M Ald. Sch.; *ὀψαίτερον* H.

τὰ δὲ ἄλλα ὥςπερ ἐνισταμένου] dedi de conj.; *τὰ δὲ ἄλλως περ' ἐνιστ.* U; *τὰ δὲ ἄλλως περιενισταμένου* M Ald. H.; *τὰ δὲ ἄλλα περιενισταμένου* Sch.

ὀξυάκανθος] *— άνθη* St.

ὀψιβλαστότατον] *— τατα* St.

θύεια] *θυία* St. Cf. Lobeck ad Phryn. p. 165.

3. *μὲν ὡς εἰπ.*] UMV Sch.; *μὲν* om. Ald. Edd.

δὲ καὶ ἐπὶ] U Sch.syll.; *καὶ* om. Ald. Edd.

τῶν καρπῶν τελείωσις. κρανεία μὲν γὰρ ἀποδίδωσι περὶ τροπὰς θερινὰς ἡ
πρώϊος σχεδὸν ὥσπερ πρῶτον· ἡ δ' ὄψιος, ἣν δή τινες καλοῦσι θηλυκρανείαν,
μετ' αὐτὸ τὸ μετόπωρον· ἔστι δὲ ὁ ταύτης καρπὸς ἄβρωτος καὶ τὸ ξύλον ἀσ-
4. θενὲς καὶ χαῦνον· τοσαύτη δὴ διαφορὰ περὶ ἄμφω. τέρμινθος δὲ περὶ πυροῦ
ἀμητὸν ἢ μικρῷ ὀψιαίτερον ἀποδίδωσι καὶ μελία καὶ σφένδαμνος τοῦ θέρους
τὸν καρπόν· κλήθρα δὲ καὶ καρύα καὶ ἀχράδων τι γένος μετοπώρου· δρῦς δὲ
καὶ διοσβάλανος ὀψιαίτερον ἔτι περὶ Πλειάδος δύσιν. ὡσαύτως δὲ καὶ φιλύκη καὶ
πρῖνος καὶ παλίουρος καὶ ὀξυάκανθος μετὰ Πλειάδος δύσιν· ἡ δ' ἀρία χειμῶ-
νος ἀρχομένου· καὶ ἡ μηλέα μὲν τοῖς πρώτοις ψύχεσιν, ἀχρὰς δὲ ὀψία χει-
μῶνος· ἀνδράχλη δὲ καὶ ἀφάρκη τὸ μὲν πρῶτον πεπαίνουσιν ἅμα τῷ βότρυϊ
περκάζοντι, τὸ δὲ ὕστερον, δοκεῖ γὰρ ταῦτα δίκαρπα, ἀρχομένου τοῦ χειμῶ-
5. νος, ἐλάτη δὲ καὶ μίλος ἀνθοῦσι μικρὸν πρὸ ἡλίου τροπῶν· καὶ τῆς γε ἐλά-
της τὸ ἄνθος κρόκινον καὶ ἄλλως καλόν· τὸν δὲ καρπὸν ἀφιᾶσι μετὰ δύσιν
Πλειάδος. πεύκη δὲ καὶ πίτυς προτεροῦσι τῇ βλαστήσει μικρὸν, ὅσον πεντε-
καίδεκα ἡμέραις, τοὺς δὲ καρποὺς ἀποδιδόασι μετὰ Πλειάδα κατὰ λόγον.
ταῦτα μὲν οὖν μετριωτέραν μὲν ἔχει παραλλαγήν· πάντων δὲ πλείστην ἡ ἄρ-
κευθος καὶ ἡ κήλαστρος καὶ ἡ πρῖνος· ἡ μὲν γὰρ ἄρκευθος ἐνιαύσιον ἔχειν δοκεῖ·
περικαταλαμβάνει γὰρ ὁ νέος τὸν περυσινόν. ὡς δέ τινές φασιν οὐδὲ πεπαίνει, δι' ὃ
καὶ προαφαιροῦσι καὶ χρόνον τινὰ τηροῦσιν· ἐὰν δὲ ἐᾷ ἐπὶ τοῦ δένδρου τις ἀποξη-

κρανεία] Ald.; κρανεια cum superscripto ί U; κράνεια Sch. — Dein περὶ om. MP.
σχεδὸν ὥσπερ πρῶτον] Ald. H. et Sch. cum lacunae signo. „Manifesto vitiosa et sensu cassa" Sch.; σχεδὸν οὕτως ἢ πρωϊώτερον St. G. haec omisit. Plinius, 16, 26: *Cornus enim circa solstitia reddit primo candidum postea sanguineum.*
ἡ δ' ὄψιος] δ' cum St. Schn. interserui.
ἣν δή τινες] U sed δὴ in rasura, Ald. Edd. — θηλυκράνειαν Sch., paroxyton. Ald.; θηλυκρανειαν cum superscripto ί U.
χαῦνον] Post ἄμφω e vers. G. *cum mari firmissimum sit* ἄρρενι δὴ σκληρότατον add. H. St.; τῷ δ' ἄρρενι σκληρότατον i. u. add. post χαῦνον Sch.
δὴ διαφ.] U, Sch. invitus, voluit enim δὴ ἡ διαφ. dare; δ' ἡ διαφ. Ald. H; δὲ ἡ δ. St.
4. ἢ μικρῷ] U Sch.syll.; ἢ καὶ μ. Ald. Edd. o.
ἀποδίδωσι καὶ μ.] U Sch.syll.; ἀποδίδωσι· μελία Ald. H. Sch.; ὀψιαίτερον· μελία δὲ καὶ σφένδαμνος τοῦ θέρους ἀποδίδωσι τ. κ. St. Ceterum structura verborum haud concinna est.
σφένδαμνος] St. Sch.; σφέδαμνος Ald. Bas. H.; σφέδαμνον P.
καὶ] post καρύα om. H.
ἔτι] Ald. Edd.; ὅτι UMV.
πρῖνος] Ald. St. Sch.; πρίνος H.
ὀξυάκανθος] — ανθη St.
ἡ μηλέα] U; ἡ om. cett.
ὀψία] ὄψιον St. Malim ἡ ὀψία. *pirus serotina est: quippe quae hyeme sua perficit poma* G.
ἀνδράχλη] ἀνδράχνη Ald. Edd. o.
τὸ μὲν πρῶτον] τὸν μὲν πρ. et τὸν δὲ ὕστερον Sch.
ὕστερον] ἀνθοῦντι add. Ald. H. et G.; Schn. lunulis seclusit; St. praeeunte Salmasio cum Bodaeo περκάζοντι ἢ ἀνθοῦντι· τὸ δ' ὕστερον, δοκεῖ etc. Plinius 13, 22 verbum illud non expressit.
5. ἐλάτη δὲ] scripsi de conj.; ἐλάτη γὰρ Ald. Edd. o.; *abies et taxus* G. Ceterum quae sequuntur καὶ τῆς — καλὸν a glossatore profecta esse videntur.
δίκαρπα] δικαρπεῖν St.
ἀρχομένου] ἐρχομένη M.
κρόκινον] corr. e vers. G. et 1, 13, 1 H. St. Sch.; κόκινον M; κόκκινον Ald.
ἀποδιδόασι] corr. Sch.; ἀποδίδωσι Ald. Edd.
μὲν ἔχει παραλλαγὴν] U Sch.syll.; μὲν et παραλλαγὴν om. Ald. Edd., ἔ. διαφορὰν Sch. conj. — μετριώτερον· πάντων δὲ ὀψιαίτατα ἡ ἄρ. St.
ἡ πρῖνος] UMVP Sch.; ἡ om. Ald. Edd.; πρίνος H.
ἐᾷ] om. Bas.

ραίνεται. φασὶ δὲ καὶ τὴν πρῖνον οἱ περὶ Ἀρκαδίαν ἐνιαυτῷ τελειοῦν· ἅμα 6. γὰρ τὸν ἔνον πεπαίνει καὶ τὸν νέον ὑποφαίνει· ὥςτε τοῖς τοιούτοις συμβαίνει συνεχῶς τὸν καρπὸν ἔχειν. φασὶ δέ γε καὶ τὴν κήλαστρον ὑπὸ τοῦ χειμῶνος ἀποβάλλειν. ὀψίκαρπα δὲ σφόδρα καὶ φίλυρα καὶ πύξος. τὸν δὲ καρπὸν ἄβρωτον ἔχει παντὶ ζώῳ φίλυρα θηλυκρανεία πύξος. ὀψίκαρπα δὲ καὶ κιττὸς καὶ ἄρκευθος καὶ πεύκη καὶ ἀνδράχλη. ὡς δὲ οἱ περὶ Ἀρκαδίαν φασὶν, ἔτι τούτων ὀψικαρπότερα σχεδὸν δὲ πάντων ὀψιαίτερα τετραγωνία θύεια μίλος. αἱ μὲν οὖν τῶν καρπῶν ἀποβολαὶ καὶ πεπάνσεις τῶν ἀγρίων τοιαύτας ἔχουσι διαφορὰς οὐ μόνον πρὸς τὰ ἥμερα ἀλλὰ καὶ πρὸς ἑαυτά.

Cap. V. Συμβαίνει δ' ὅταν ἄρξωνται βλαστάνειν τὰ μὲν ἄλλα συνεχῆ τήν τε βλάστησιν καὶ τὴν αὔξησιν ποιεῖσθαι, πεύκην δὲ καὶ ἐλάτην καὶ δρῦν διαλείπειν καὶ τρεῖς ὁρμὰς εἶναι καὶ τρεῖς ἀφιέναι βλαστοὺς, δι' ὃ καὶ τρίςλοποι· πᾶν γὰρ δὴ δένδρον ὅταν βλαστάνῃ λοπᾷ· πρῶτον μὲν ἄκρου ἔαρος εὐθὺς ἱσταμένου τοῦ Θαργηλιῶνος, ἐν δὲ τῇ Ἴδῃ περὶ πεντεκαίδεκα μάλιστα ἡμέρας· μετὰ δὲ ταῦτα διαλιπόντα περὶ τριάκοντα ἢ μικρῷ πλείους ἐπιβάλλεται πάλιν ἄλλους βλαστοὺς ἀπ' ἄκρας τῆς κορυνήσεως τῆς ἐπὶ τῷ προτέρῳ βλαστῷ· καὶ τὰ μὲν ἄνω τὰ δ' εἰς τὰ πλάγια κύκλῳ ποιεῖται τὴν βλάστησιν, οἷον γόνυ ποιησάμενα τὴν τοῦ πρώτου βλαστοῦ κορύνην ὥςπερ καὶ ἡ πρώτη βλάστησις ἔχει.

6. *φασὶ δέ γε*] U; cett. om. *γε*.

τὴν κήλαστρον] UP Edd. post H.; *κήλαστον* Ald.

ὑπὸ τοῦ χειμῶνος] MV Ald. Sch.; *ὑπὸ τὸν χειμῶνα* H. St.

ὀψίκαρπα] U; *ὀψίκαρπον* Ald. Edd.

φίλυρα] Ald. Edd. *καὶ πύξος καὶ φίλυρα* St. Sch. *φιλυρέα* conj.

τὸν δὲ κ.] Haec ita scr. St. (*τὸν δὲ κ. — ζώῳ ἡ φίλυρα) καὶ θηλύκρανεία' ὀψίκ. — θηλυκρανεία* cum superscripto ϊ U.

ὀψίκαρπα] U St. et Sch.; praeeuntibus Scalig. et Palmer. Ex. p. 588. *ὀξύκαρπα* Ald. H.

καὶ ἄρκ. — ἀνδράχλη] uncis seclusit Sch.; — *ἀνδράχλη* U; *ἀνδράχνη* Ald. Edd. o. Cum verba *τὸν δὲ καρπὸν — πύξος* rem ad hunc locum non pertinentem explicent, atque in proximis recoquantur quae supra jam allata sunt, vix dubitari potest, quin haec particula contextui male assuta sit, quae ab interpretatore sciolo vel compilatore profecta quocunque modo in textum irrepsit. Quamobrem verba *τὸν δὲ καρπὸν — καὶ ἀνδράχλη* resecanda esse videntur.

ὀψιαίτερα τετραγωνία] Schn. corr. in Syll., in cont. habuit *ὀψιέστερα τετραγ.* *ὀψίστερα γωνιεια* U; *ὀψίτερα γωνία* MV; *ὀψιαίστερα γ.* P; *ὀψιέστερα γωνία* Ald. H. *τετραγωνία* conj. Scal., mBod. St. Vides literas *τετρα* excidisse propter similem verbi praecedentis clausulam. Sed in Append. Schn. inter scripturas Urbinatis ab Amatio adnotatas refert *τετραγωνίεια*.

πεπάνσεις τῶν ἀγρίων] Verba *τῶν ἀγρίων* huc transposuit Sch., in Ald. Edd. male post *ἥμερα* posita.

Cap. V.

ἄρξωνται] *ἄρξονται* H. cum Cam.

τήν τε] em. Sch.; *τηνγε* U; *τήν γε* Ald. Edd.

δρῦν] *δρῦν* U.

τρίςλοποι] corr. Sch.; *τρίςλοιποι* UM2V; *τρίςλιποι* M1 Ald. Edd.; *τριςλοιπει καὶ λοιπᾷ* margo U ex relat. Amati.

λοπᾷ] Sch.; *λοιπᾷ* M1 et 2 V; *λοιπαῖ* U; *λιπᾷ* Ald. Edd. Cf. 4, 15, 3. Bod. probabat *τρίςλιποι* et *λιπᾶν* a pingui genitalique humore subeunte.

ἄκρου ἔαρος] corr. RConst. H. St. Sch.; *ἄκρου ἀέρος* V Ald.

ἡμέρας] *ἡμέραις* P.

διαλιπόντα] UV Sch.; *διαλείποντα* Ald. Edd.

ἄλλους βλ.] *ἄλλα βλ.* MV.

κορυνήσεως] emend. Schn.; *κορύνης ἕως* UMV; *κορυφῆς ἕως* Ald. H.; *κορυφῆς ἕως τῆς [ἀγχῆς] ἐπὶ* St.

τὰ πλάγια] Sch.; *τὰ* om. Ald. Edd.

ποιησάμενα] U St. Schn.; *ποιησάμεναι* Ald. H. — Post h. v. *κατὰ* add. St.

2. γίνεται δὲ τοῦτο περὶ τὸν Σκιρροφοριῶνα λήγοντα. κατὰ δὲ ταύτην τὴν βλά-
στησιν καὶ ἡ κηκὶς φύεται πᾶσα, καὶ ἡ λευκὴ καὶ ἡ μέλαινα· φύεται δὲ ὡς
ἐπὶ τὸ πολὺ νυκτὸς ἀθρόος· ἐφ᾽ ἡμέραν δὲ μίαν αὐξηθεῖσα, πλὴν τῆς πιττοει-
δοῦς, ἐὰν ὑπὸ τοῦ καύματος ληφθῇ ξηραίνεται, καὶ ἀναυξὴς ἐπὶ τὸ μεῖζον,
ἐγίνετο γὰρ ἂν μείζων τῷ μεγέθει. διόπερ τινὲς αὐτῶν οὐ μεῖζον ἔχουσι κυά-
μου τὸ μέγεθος. ἡ δὲ μέλαινα καὶ ἐπὶ πλείους ἡμέρας ἔγχλωρός ἐστι, καὶ
αὐξάνονται καὶ λαμβάνουσιν ἔνιαι μέγεθος μήλου. διαλείποντα δὲ μετὰ τοῦτο
περὶ πεντεκαίδεκα ἡμέρας πάλιν τὸ τρίτον ἐπιβάλλεται βλαστοὺς Ἑκατομβαιῶ-
νος, ἐλαχίστας ἡμέρας τῶν πρότερον· ἴσως γὰρ ἓξ ἢ ἑπτὰ τὸ πλεῖστον· ἡ δὲ
βλάστησις ὁμοία καὶ τὸν αὐτὸν τρόπον. παρελθουσῶν δὲ τούτων οὐκέτι εἰς
3. μῆκος ἀλλ᾽ εἰς πάχος ἡ αὔξησις τρέπεται. πᾶσι μὲν οὖν τοῖς δένδροις αἱ
βλαστήσεις φαναραί, μάλιστα δὲ τῇ ἐλάτῃ καὶ τῇ πεύκῃ διὰ τὸ στοιχεῖν τὰ
γόνατα καὶ ἐξ ἴσου τοὺς ὄζους ἔχειν. ὥρα δὲ καὶ πρὸς τὸ τέμνεσθαι τὰ ξύλα
τότε διὰ τὸ λοπᾶν· ἐν γὰρ τοῖς ἄλλοις καιροῖς οὐκ εὐπεριαίρετος ὁ φλοιός,
ἀλλὰ καὶ περιαιρεθέντος μέλαν τὸ ξύλον γίνεται καὶ τῇ ὄψει χεῖρον· ἐπεὶ καὶ
πρός γε τὴν χρείαν οὐδέν, ἀλλὰ καὶ ἰσχυρότερον ἐὰν μετὰ τὴν πέπανσιν τῶν
4. 7 H. 5 St. καρπῶν τμηθῇ. ταῦτα μὲν οὖν ἴδια τῶν προειρημένων δένδρων. αἱ δὲ βλα-
στήσεις αἱ ἐπὶ κυνὶ καὶ ἀρκτούρῳ γινόμεναι μετὰ τὴν ἐαρινὴν σχεδὸν κοιναὶ
πάντων· ἔνδηλοι δὲ μᾶλλον ἐν τοῖς ἡμέροις καὶ τούτων μάλιστα συκῇ καὶ ἀμ-
πέλῳ καὶ ῥοιᾷ καὶ ὅλως ὅσα εὐτραφῆ καὶ ὅπου χώρα τοιαύτη· δι᾽ ὃ καὶ τὴν ἐπ᾽
ἀρκτούρῳ πλείστην φασὶ γίνεσθαι περὶ Θετταλίαν καὶ Μακεδονίαν· ἅμα γὰρ

Σκιρροφοριῶνα] Ald. Edd.; *σιφορίωνα* U.

2. *κηκὶς*] Sch.; *κηκὶς* in rasura U; *κικὶς* Ald. Edd.

ἀθρόος] U; *ἀθρόως* Ald. Edd. o.

πιττοειδοῦς] UMV Ald. Sch.syll.; *πιττώδους* H. St. Schn. — Post h. v. *ἡ* inser. St.

ἐπὶ τὸ μ.] *ἐστὶ τὸ μ.* St.

μείζων τὸ μ.] *μείζω* scripto *ν* super *ω* U.

ἔγχλωρος] de conj. Coraii dedit Schn. syll.; *εὔχλωρος* Ald. Edd.

αὐξάνονται] UMVP Sch.syll.; *αὐξάνεται* Ald. Edd.

ἔνιαι] om. St. Sch.; *ἔνια* Ald. H.

διαλείποντα] em. St. Schn.; *διαλείπουσαι* Ald. H.

τὸ τρίτον] *τὸν τρίτον* Bod.

ἐλαχίστας — πρότερον] Vitium subesse videtur. G.: *multo paucioribus quam prius.*

ἴσως] UMV Ald. St. Sch.; *ἴσους* H.

βλάστησις] *ταύτης* add. i. u. St.

παρελθουσῶν] U Sch.syll.; *ἐλθουσῶν* Ald. Edd. o.

3. *πᾶσι*] *πᾶσαι* H.

εὐπεριαίρετος] *εὐπεριαίρετως* Cam.

λοπᾶν] Schn.; *λοιπᾶν* UMV; *λιπᾶν* Ald.

πρός γε] Sch.; *πρός τε* Ald. Edd. Sch. seclusit *καὶ* et post *οὐδὲν* add. *διαφέρει. nam ad usum quidem non refert* G.

4. *ταῦτα μὲν οὖν*] U; *οὖν* om. Ald. Edd.

δένδρων] ex em. RConst. St. Sch.; *καρπῶν* Ald. H.

αἱ δὲ βλαστήσεις αἱ] U Sch. e conj.; *αἱ δὲ* cum lacuna Ald.; *αἱ δὲ* sine lacuna MV; *αἱ δὲ βλαστήσεις* Cam. H. St.

ἐπὶ κυνὶ] Cam.; e corr. Scal. H. St. Sch.; *ἐπὶ νυνὶ* Ald. Bas.; om. G.

ἀρκτούρῳ] St. Schn.; *αρκτούρωι* U; *ἀρκτούρων* MV Ald.

ἔνδηλοι] MV; *εὔδηλοι* Ald. Edd. o.; *ἔνδηλα* U.

ἀμπέλῳ] UMV St. Sch. de corr. RConst.; *ἄμπελος* Ald. H.

ῥοιᾷ] M; *ῥοιαῖ* U; *ῥοίᾳ* St.; *ῥόᾳ* Sch.; *ῥοιά* Ald. H.; *καὶ ῥοιᾷ* om. P.

καὶ ὅλως] *καὶ τοῖς ὅλως* voluit RConst., male. — *εὐτρεφῆ* V.

χώρα] RConst. maluit *ὥρα*, temere. Potius *ἡ χώρα* scriberes.

φ. γίνεσθαι] UV m Bod. St. Sch.; *φ. γενέσθαι* Ald. H.

συμβαίνει καὶ τὸ μετόπωρον καλὸν γίνεσθαι καὶ μακρὸν, ὥστε καὶ τὴν μαλακότητα συμβάλλεσθαι τοῦ ἀέρος. ἐπεὶ καὶ ἐν Αἰγύπτῳ διὰ τοῦθ' ὡς εἰπεῖν
αἰεὶ βλαστάνει τὰ δένδρα ἢ καὶ μικρόν τινα διαλείπει χρόνον. ἀλλὰ τὰ μὲν περὶ 5.
τὰς ἐκβλαστήσεις ὥςπερ εἴρηται κοινὰ, τὰ δὲ περὶ τὰς διαλείψεις ἀπὸ τῆς πρώτης ἴδια τῶν λεχθέντων. ἴδιον δ' ἐνίοις ὑπάρχει καὶ τὸ τῆς καλουμένης κάχρυος, οἷον τοῖς τε προειρημένοις· ἔχει γὰρ καὶ ἐλάτη καὶ πεύκη καὶ δρῦς καὶ ἔτι φίλυρα καὶ καρύα καὶ διοςβάλανος καὶ πίτυς. αὗται δὲ γίνονται δρυῒ μὲν πρὸ τῆς βλαστήσεως ὑποφαινούσης τῆς ἠρινῆς ὥρας. ἔστι δ' ὡςπερεὶ κύησις φυλλικὴ μεταξὺ πίπτουσα τῆς ἐξ ἀρχῆς ἐποιδήσεως καὶ τῆς φυλλικῆς βλαστήσεως· τῇ δ' ὄῃ ἐστὶ τοῦ μετοπώρου μετὰ τὴν φυλλοβολίαν εὐθὺς λιπαρά τις καὶ ὥςπερ ἐπῳδηκυῖα, καθαπερανεὶ μέλλουσα βλαστάνειν, καὶ διαμένει τὸν χειμῶνα μέχρι τοῦ ἦρος. ἡ δὲ ἡρακλεωτικὴ μετὰ τὴν ἀποβολὴν τοῦ καρποῦ φύει τὸ βοτρυῶδες ἡλίκον σκώληξ εὐμεγέθης, ἐξ ἑνὸς μίσχου πλείω δὴ, ἃ καλοῦσί
τινες ἰούλους. τούτων ἕκαστον ἐκ μικρῶν σύγκειται μορίων φολιδωτῶν τῇ τάξει 6.
καθάπερ οἱ στρόβιλοι τῆς πεύκης, ὥστε μὴ ἀνομοίαν εἶναι τὴν ὄψιν στροβίλῳ νέῳ καὶ χλωρῷ πλὴν προμηκέστερον καὶ σχεδὸν ἰσόπαχες διόλου. τοῦτο δὲ

μετόπωρον] *ἐκεῖ* add. St.

καὶ μακρὸν] *καὶ* om. H.

συμβάλλεσθαι] *συμβάλεσθαι* M.

αἰεὶ] UM; *ἀεὶ* Ald. Edd. o.

διαλείπει χρόνον] *διαλει χρόνον*, syllaba *πει* superscripta, U.

5. *διαλείψεις*] *διαλήψεις* P.

ἴδια] U; de corr. RConst. St. Sch.; *εἴδη* V Ald. H; *τῶν πρώτης εἴδι* M.

φίλυρα] Ald. Cam.; *φίλλυρα* Bas.

καὶ πίτυς] Ald. Edd.; *καὶ* om. UM.

αὗται δὲ γίνονται] U Ald.; *αὕτη δὲ γίνεται* e conj. RConst. St. Sch.

ἔστι—φυλλικὴ] Sch.; *ἔστι* corr. RConst., *ὡςπερεὶ* Schn., *φυλλικὴ* mBas. Scal. Vo.; *ἔτι δὲ ὥςπερ ἡ κύησις φυλακὴ* U Ald. H.; *ἔστι δ' ὥςπερ κύησις φυλλικὴ* St.

ἐποιδήσεως] U, ut conjecerat Sch.; *ἐπιδήσεως* Ald. H.; *ἐπιδηλήσεως* Scal.; *ἐπιφύσεως* RConst. Dalec. Hist. pl. p. 10 St.; *ἐπιδόσεως* Palmer. Exerc. p. 589.

καὶ τῆς—βλαστήσεως] om. St. — *καὶ τοῦ* Cam.

τῇ δ' ὄῃ—λιπαρά τις] dedi de conj. Schneideri optima, mutato tantum *γίνεται* in *ἐστὶ*, et addito *τις* post *λιπαρά*. Ab initio est *τῇ δ' ἰδιότητι* in Ald., *at ex proprietate* G., quod e literarum vestigiis in *τῇ δ' ὄῃ ἐστὶ* mutavi. *τῇ ἰδιότ. δὲ* dedit St., qui deinde *εὐθὺς — ὥςπερ* om. Dein *εὐθὺς αἱ παρ' αὐτῆς* Ald.; *εὐθὺς ὁ παρ' αὐτῆς* H. Sch.cont.; *εὐθὺς αἱ παρὰ τῆς* U, unde Schn. in Auct. emendavit *ἐ. λιπαρά*, quibus ipse addidi *τις*.

διαμένει] corr. St. Schn.; *διαμένειν* Ald.

ἡ δὲ ἡρακλεωτικὴ] UMV Ald.; *τῇ δὲ ἡρακλεωτικῇ* H. St. Schn.

φύει] dedi de conj.; *φύεται* Ald. Edd. o. Haec facilior visa correctio quam mutatio casus.

βοτρυῶδες] UMV Ald. Sch.syll.; *βρυῶδες* correxerunt RConst. Palmer. Ex. p. 589 et Salmas. Ex. p. 422 Sch.cont.; *ῥυῶδες* H.; *τι βρυῶδες* St.; *racematum quiddam* G.

ἡλίκον] UMVP Sch.syll.; *ἡλίκος* Ald. Edd. o.

πλείω δὴ] em. Schn.; *πιώδη* UMV Ald.; *πιώδης* H.; *πλείω* St. Forsan *πλείονα* scribendum; particula *δὴ* enim parum commoda.

6. *ἕκαστον*] *ἕκαστος* Sch.

οἱ στρόβιλοι] Bas. H. St. Sch.; *ὡς στρόβιλοι* V; *ὡς στρόβηλοι* M; *οἱ στρόβηλοι* Ald. Cam.

στροβίλῳ] Bas. Edd.; *στροβήλῳ* M Ald. Cam.

αὔξεται τὸν χειμῶνα· καὶ ἅμα τῷ ἦρι χάσκει τὰ φολιδωτὰ καὶ ξανθὰ γίνεται καὶ τὸ μῆκος λαμβάνει καὶ τριδάκτυλον· ὅταν δὲ τοῦ ἦρος τὸ φύλλον βλαστάνῃ ταῦτ' ἀποπίπτει καὶ τὰ τοῦ καρύου καλυκώδη περικάρπια γίνεται συμμεμυκότα κατὰ τοῦ μίσχου, τοσαῦτα ὅσα καὶ ἦν τὰ ἄνθη· τούτων δ' ἐν ἑκάστῳ κάρυον ἕν. περὶ δὲ τῆς φιλύρας ἐπισκεπτέον, καὶ εἴ τι ἄλλο καχρυοφόρον.

Cap. VI. Ἔστι δὲ καὶ τὰ μὲν εὐαυξῆ τὰ δὲ δυσαυξῆ. εὐαυξῆ μὲν τά τε πάρυδρα, οἷον πτελέα πλάτανος λεύκη αἴγειρος ἰτέα· καί τοι περὶ ταύτης ἀμφισβητοῦσί τινες ὡς δυσαυξοῦς· καὶ τῶν καρπορόρων δὲ ἐλάτη πεύκη δρῦς. εὐαυξέστατον δὲ . . . μίλος καὶ λάκαρα φηγὸς ἄρκευθος σφένδαμνος ὀστρύα ζυγία μελία κλήθρα πίτυς ἀνδράχλη κρανεία πύξος ἀχράς. καρποφορεῖ δ' εὐθὺς
2. ἐλάτη πεύκη πίτυς, κἂν ὁπηλικονοῦν μέγεθος λάβωσιν. ἡ δὲ αὔξησις καὶ ἡ βλάστησις τῶν μὲν ἄλλων ἄτακτος κατὰ τοὺς τόπους τῶν βλαστῶν, τῆς δ' ἐλάτης ὡρισμένη καὶ συνεχὴς καὶ ὕστερον. ὅταν γὰρ ἐκ τοῦ στελέχους τὰ πρῶτα

καὶ ἅμα — τριδάκτυλον] Haec sic transposuit Sch. *χειμῶνα καὶ τὸ μῆκος λαμβάνει καὶ τριδάκτυλον καὶ ἅμα τῷ ἦρι χάσκει· τὰ δὲ φολιδωτὰ καὶ ξανθὰ γίνεται.* At si *χάσκειν* de toto amento dixerat, etiam *ξανθὸν γίνεσθαι* de eodem dicendum erat, neque hoc de squameolis praedicavisset. Imo squameolae, antea imbricatae vel marginibus contiguae, vere novo hiant. Quare facillima emendatione *δὲ* quod in Ald. Edd. ante *φολιδωτὰ* legitur sustuli ac interpunctionem correxi. Sensus: *hoc vero per hiemem augetur; atque ineunte vere squameolae hiant et flavescunt; atque longitudinem assequuntur vel trium digitorum.* *λαμβάνει* item ad *τοῦτο* referendum, verba enim *καὶ ἅμα — γίνεται* tanquam in parenthesi dicta sunt. Genus hoc dictionis, commatis brevibus diversae structurae procedentis, satis usitatum Theophrasto. — St. dedit lectionem Aldinae, sed post *φολίδωτα* pro *καὶ* substituit *μόρια* i. u., dein post *λαμβάνει* omisit *καὶ*.

ταῦτ' ἀποπ.] Schn. maluit *τοῦτ' ἀποπ.*

κατὰ τοῦ μ.] Vitium subesse videtur. G. vertit: *super pediculum contracta gignuntur*, quod esset *ἀθρόα* vel *συμπεφυκότα*.

ὅσα καὶ ἦν τὰ ἄνθη] scripsi de conjectura; *ὅσα καὶ κατὰ ἄνθη* Ald. Edd.; *ὅσα καὶ τὰ ἄνθη* Sch. Gazam secutus *totidem quot flores* vertentem.

φιλύρας] *φιλλύρας* Bas.

καχρυοφόρον] U Ald. Edd.; *καχρυφόρον* Schn. cont. operarum errore.

Cap. VI.

τά τε πάρυδρα] Copulae *τε* respondet *καὶ — δὲ*. — *εὐαξῆ* U. Ceterum *εὐαυξῆ* sunt ea quae facile ac cito crescunt, non vero ea quae ad magnam altitudinem vel ambitum perveniunt, quod contra Schneiderum moneo.

εὐαυξέστατον δὲ] Schn. post h. v. signum lacunae posuerat, recte! Desunt enim, quae *δυσαυξῆ* sint; dein inter arbores deinceps nominatas et tarde et cito crescentes sunt, eaeque ita sine ordine mixtae, ut de turbis huic loco illatis dubitare nequeas.

μίλος] *μῆλος* V; *μηλέα* conj. Bo.

λάκαρα] UMV mBas. St. Sch.syll., *lacara* G. Bas., *lacarta* ed. Tarv.; *λεύκαρα* Ald. H.; *λακάρη* Sch.

σφένδαμνος] UMV St. Sch.; *σφένδαμνον* Ald. H.

ὀστρύα] U H. St. Sch.; *ὄστρεια* MV; *ὀστρία* Ald.; *ostria* G. Tarv.

ζυγία] om. Bod. St.

κλήθρα] U Sch.; *κλῆθρος* Ald. H.; *κλήθρη* Bo. in marg.; *κλῆθρα* St.

ἀνδράχλη] *ἀνδράχνη* Ald. Edd. o.

κρανεία] *κρανεΐα* cum ϊ superposito U.

2. *κατὰ τοὺς τόπους τῶν βλαστῶν*] dedi de conj.; *κατὰ τοὺς τρόπους καὶ βλαστοὺς* U, sed *τρόπους* correctum in *τόπους*; *κατὰ τοὺς τρόπους καὶ τοὺς βλαστοὺς* MVP; *tum modo tum germine* G.; *κατὰ τοὺς καρποὺς καὶ τοὺς βλαστοὺς* Ald. H. St. Sch. Insipida est dictio *ἡ βλάστησις ἄτακτος κατὰ τοὺς βλαστούς*, neque conjungi poterat *κατὰ τοὺς βλαστοὺς* et *κατὰ τοὺς τόπους* cum de locis (*τόποι*) i. e. situ ac dispositione ramulorum sermo sit, atque *κατὰ τόπους* nude positum de terrae regionibus dici soleat. Quare *τῶν βλαστῶν* scribendum est.

καὶ ὕστερον] *praepostera* G.; *non solum prima novellae sed etiam subinde aequalis atque respondens* Sch.; *auch in der Folge* Spr. Quam quidem interpretationem qui comprobent paucos fore credo. Vox *ὕστερον* spuria esse videtur. *ὡρισμένη καὶ συνεχὴς* U, Schn. de conj.; *ὡρισμένοι καὶ συνεχεῖς* Ald. Edd.; *certa et continua* G.

σχισθῇ πάλιν ἐξ ἐκείνου ἡ ἑτέρα σχίσις γίνεται κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον, καὶ τοῦτ' ἀεὶ ποιεῖ κατὰ πάσας τὰς ἐπιβλαστήσεις. ἐν δὲ τοῖς ἄλλοις οὐδ' οἱ ὄζοι κατ' ἀλλήλους πλὴν ἐπί τινων ὀλίγων οἷον κοτίνου καὶ ἄλλων· ἔχει δὲ καὶ τῇδε διαφορὰν ἡ αὔξησις κοινῇ πάντων ὁμοίως ἡμέρων τε καὶ ἀγρίων· τὰ μὲν γὰρ καὶ ἐκ τοῦ ἄκρου τῶν βλαστῶν καὶ ἐκ τῶν πλαγίων φύεται, καθάπερ ἄπιος ῥόα συκῆ μύρρινος σχεδὸν τὰ πλεῖστα· τὰ δ' ἐκ τοῦ ἄκρου μὲν οὐκ ἀνίησιν ἐκ δὲ τῶν πλαγίων, καὶ αὐτὸ προωθεῖται τὸ ὑπάρχον ὥσπερ καὶ τὸ ὅλον στέλεχος καὶ οἱ ἀκρεμόνες. συμβαίνει δὲ τοῦτο ἐπὶ τῆς περσικῆς καρύας καὶ τῆς ἡρακλεωτικῆς καὶ ἄλλων. ἁπάντων δὲ τῶν τοιούτων εἰς ἓν φύλλον ἀποτελευ- 3.
τῶσιν οἱ βλαστοί, δι' ὃ καὶ εὐλόγως οὐκ ἐπιβλαστάνει καὶ αὐξάνεται μὴ ἔχοντα ἀρχήν. ὁμοία δὲ τρόπον τινὰ ἡ αὔξησις καὶ τοῦ σίτου· καὶ γὰρ οὗτος ἀεὶ τῇ προώσει τοῦ ὑπάρχοντος αὐξάνεται, κἂν κολοβωθῇ τὰ φύλλα καθάπερ ἐν τοῖς ἐπιβοσκομένοις· πλὴν οὗτός γε οὐδ' ἐκ τοῦ πλαγίου παραφύει καθάπερ ἔνια τῶν χεδροπῶν. αὕτη μὲν οὖν διαφορά τις ἂν εἴη βλαστήσεως ἅμα καὶ αὐξήσεως. βαθύρριζα δὲ οὔ φασί τινες εἶναι τὰ ἄγρια διὰ τὸ φύεσθαι πάντα ἀπὸ 4.
σπέρματος, οὐκ ἄγαν ὀρθῶς λέγοντες. ἐνδέχεται γὰρ ὅταν ἐμβιώσῃ πόρρω καθιέναι τὰς ῥίζας· ἐπεὶ καὶ τῶν λαχάνων τὰ πολλὰ τοῦτο ποιεῖ, καίπερ ἀσθενέστερα ὄντα καὶ ἐναργῶς φυόμενα ἐν τῇ γῇ. βαθυρριζότατον δ' οὖν δοκεῖ τῶν ἀγρίων εἶναι ἡ πρῖνος· ἐλάτη δὲ καὶ πεύκη μετρίως, ἐπιπολαιότατον δὲ θραύ-

ἐκείνου ἡ ἑτέρα σχίσις γίνεται κατὰ] dedi de conj. *ἐκείνου ἡ ἑτέρα σχίζεται τὰ ἴσα καὶ* U et Ald. quae *ἴσα* habet; *σχίζεται καὶ ἴσα* scr. St.; *ἐκείνου ἕτερα σχίζεται ἴσα καὶ τ. α. τρ.* ex emend. RConst. Schn., quae bene haberent si verba *ἕτερα σχίζεται*, quae significare putant *nova vel altera fit divisio*, graece dicta essent. Dein haeremus in v. *ἴσα;* neque enim *ἕτερα σχίζεται ἴσα* dici poterat sed *ἐξ ἴσου*, neque ullo modo *ἴσα* et *τὸν αὐτὸν τρόπον* inter se differunt G. *Cum enim primum scissum de caudice fuerit: rursus de eo alterum finditur idque assidue factitatur* etc.

κατὰ π.] U Sch.syll.; *μετὰ π.* Ald. Edd.; *post* G.

ὀλίγων] om. Cam. H. St.

οἷον κοτίνου καὶ ἄλλων] U Sch.syll.; *οἷον* ceteris omissis MV; om. Ald. Edd. o. Ceterum *ἄλλων* genuinum esse nequit; dictio enim insipida est. Suspicor scribendum esse *κοτίνου καὶ ἐλάας;* nam arboris nomen in *ἄλλων* latere manifestum.

κοινῇ πάντων ὁμοίως] Schn. *κοινὴ π. ὁ.* UMV; *πάντων κοινῇ* Ald. H. St.

τὰ μὲν γὰρ καὶ ἐκ] U Sch.syll.; *καὶ τὰ μὲν γὰρ ἐκ* MVP; *τὰ μὲν γὰρ ἐκ* Ald. Edd. o.

ῥόα] *ῥοὰ* Ald.; *ῥοιὰ* St.

καὶ αὐτὸ] *κ. οὕτω* St.; *αὐτῷ* conj. RConst.

συμβαίνει — καρύας] UMV Sch.; *συμβ. δὲ ἐπὶ τῆς περσικῆς τοῦτο καρύας* Ald. Edd.

3. *ἓν φύλλον*] An vitiatum? Conjeci olim *τυφλόν*. Tota disputatio subobscura.

ὁμοία] *ὁποία* H.

ἡ αὐξ.] St. Sch.; *ἡ* om. Ald. H.

προώσει τοῦ ὑπάρχοντος] de conj. Schn.; *πρ. τῇ ὑπαρχούσῃ* Ald. Edd.; *protrusu corporis sui praesentis* G.

οὐδ' ἐκ τ.] Scribendum esse *οὐκ* suspicor.

χεδροπῶν] Ald.; *χεδρόπων* Sch.

οὖν] UMV Ald. Sch.; *οἷον* H. St.

4. *ἐναργῶς φυόμενα ἐν τῇ γῇ*] sic scripsi cum libris, addito *ἐν* de meo.; *ἐν ἀργῷ φυόμενα τῇ γῇ* dedit Schn. e conj. comprobata a Spr.; *ἐναργῶς φυόμενα τῇ γῇ* UMV Ald.; *ἐναργῶς φυτευόμενα τῇ γῇ* H. et St., qui ante *τῇ* inseruit *ἐν* i. u., e conj. RConst., qui explicat *quae in terrae superficiei nec profunde sata*. Schneideri conjectura vix probari potest, cum olera non in terra inculta crescant. Librorum scriptura, cui *ἐν* addere opus erat, vera esse videtur, eo sensu quem G. expressit: *atque indubie semine terrae summissa* (l. summisso) *oriantur*. *φύεσθαι* de primo proventu accipiendum.

δ' οὖν] UMV; *δὲ* Ald. Edd.

ἡ πρῖνος] Ald. Edd.; *καὶ ἡ τρῖνος* cum *π* superscripto U; *καὶ ὁ πρῖνος* P2.

ἐλάτη] *ἐλατι* cum *η* superscripto U.

θραύπαλος] *θράπαλος* cum *υ* snperscripto U. — Dein *κοκυμηλέα* P2.

παλος καὶ κοκκυμηλέα καὶ σποδιάς· αὕτη δ' ἐστὶν ὥςπερ ἀγρία κοκκυμηλέα. ταῦτα μὲν οὖν καὶ ὀλιγόρριζα· ὁ δὲ θραύπαλος πολύρριζον. συμβαίνει δὲ τοῖς ἄλλοις τοῖς μὴ κατὰ βάθους ἔχουσι, καὶ οὐχ ἥκιστα ἐλάτῃ καὶ πεύκῃ, προρρίζοις ὑπὸ τῶν πνευμάτων ἐκπίπτειν. οἱ μὲν οὖν περὶ Ἀρκαδίαν οὕτω λέγουσιν. οἱ δ' ἐκ τῆς Ἴδης βαθυρριζότερον ἐλάτην δρυὸς ἀλλ' ἐλάττους ἔχειν καὶ εὐθυρριζοτέραν εἶναι· βαθυρριζότατον δὲ καὶ τὴν κοκκυμηλέαν καὶ τὴν ἡρακλεωτικήν, τὰς δὲ ῥίζας λεπτὰς καὶ ἰσχυρὰς τὴν ἡρακλεωτικὴν, τὴν δὲ κοκκυμηλέαν πολύρριζον, ἄμφω δ' ἐμβιῶναι δεῖν· δυςώλεθρον δὲ τὴν κοκκυμηλέαν. ἐπιπολῆς δὲ σφένδαμνον καὶ ὀλίγας· τὴν δὲ μελίαν πλείους καὶ εἶναι πυκνόρριζον καὶ βαθύρριζον. ἐπιπολῆς δὲ καὶ ἄρκευθον καὶ κέδρον· καὶ κλήθρας λεπτὰς καὶ ὁμαλεῖς· ἔτι δ' ὀξύην· καὶ γὰρ τοῦτ' ἐπιπολαιόρριζον καὶ ὀλι-
8 H. γόρριζον. τὴν δὲ οὔαν ἐπιπολαίους μὲν ἰσχυρὰς δὲ καὶ παχείας καὶ δυςωλέθρους πλήθει δὲ μετρίας. βαθύρριζα μὲν οὖν καὶ οὐ βαθύρριζα τὰ τοιαῦτ' ἐστίν.

6. St. Cap. VII. Ἀποκοπέντος δὲ τοῦ στελέχους τὰ μὲν ἄλλα πάνθ' ὡς εἰπεῖν παραβλαστάνει, πλὴν ἐὰν αἱ ῥίζαι πρότερον τύχωσι πεπονηκυῖαι· πεύκη δὲ καὶ ἐλάτη τελέως ἐκ ῥιζῶν αὐτοετεῖς αὐαίνονται καὶ ἐὰν τὸ ἄκρον ἐπικοπῇ. συμβαίνει δὲ ἴδιόν τι περὶ τὴν ἐλάτην· ὅταν γὰρ κοπῇ ἢ κολουσθῇ ὑπὸ πνεύματος ἢ καὶ ἄλλου τινὸς περὶ τὸ λεῖον τοῦ στελέχους — ἔχει γὰρ μέχρι τινὸς λεῖον καὶ ἄοζον καὶ ὁμαλὸν ἱκανὸν ἱστῷ πλοίου — περιφύεται μικρὸν, ὑποδεέστερον εἰς

συμβαίνει δὲ] *τοῦτο* i. u. add. St.

βάθους] corr. Sch. syll.; *βάθος* Ald. Edd. o.

ἐλάτῃ καὶ πεύκῃ προρρίζοις] U Sch.; *ἐ. κ. π. προρίζοις* M2 V; *ἐ. κ. π. προρίζους* M1; *ἐ. κ. π. καὶ προρρίζοις* Ald.; *ἐλάτη καὶ προρρίζους* H. St.; *abieti pinoque* G.

5. *Ἀρκαδίαν*] *κανδίαν* M.

βαθυρριζότερον] correxi; *βαθυρριζότατον* UMV Ald.; *βαθυρριζοτέραν* corr. Scal. H. St. Sch. — Deinceps *ἐλάτη* P.

κοκκυμηλέαν] *κοκκυμηλίαν* U.

ἡρακλεωτικὴν] *ἔχειν* add. St.

ἄμφω δ'] *δ'* abest ab UMV Ald.; add. H. St. Sch.

δυςώλεθρον] Sch; *δυσώλεθρον* sed *ω* in ras. ut sit *δυσολ.* U; *δυσόλεθρον* Ald. Edd. Cf. Lobeck Phryn. p. 705.

σφένδαμνον καὶ ὀλίγας] ita correxi.; *σφ. κατ' ὀλίγον* UMV Ald.; *καὶ ἔτι ὀλίγους* de conj. RConst. H.; *καὶ ἔτι ὀλίγας* Sch.; *καὶ κατ' ὀλίγον* St.

καὶ κλήθρας λέπτας καὶ ὁμαλεῖς] *καὶ κλήθρας λεπτὰς καὶ μαλιας* UMV; *κλήθρας λεπτὰς καὶ μελίας* Ald. H. Sch.; *κλήθραν δὲ λεπτὰς καὶ μελίαν* St.; *καὶ* ab initio etiam P. In comm. Sch. conj. *καὶ κλήθραν λεπτὰς καὶ ὁμαλεῖς*, quod recepi servato tamen genitivo *κλήθρας*, quum hic, structura iterum iterumque variata, nunc *ἔχειν* nunc *εἶναι* subaudiendum sit.

οὔαν] U; *οὐαν* Ald. H.; *ὄαν* mBo. Sch.

δυςωλέθρους] U Sch.; *δυσολ.* Ald.

οὐ βαθύρριζα] UMVP Ald.; *οὐκ ἐπιπόλαια* Cam. H.; *ἐπιπόλαια* St. Ceterum *βαθύριζα* U.

Cap. VII.

καὶ ἐὰν — ἐπικοπῇ] Haec vitiosa esse Scaliger ratus corr. *ἄκρον μόνον*, quod dedit St.; Sch. mavult *ἀποκοπῇ*.

κολουσθῇ] mBas Scal. H. St. Sch.; *κυλουσθῇ* M Ald.

περὶ τὸ λεῖον] U mBas. St. Sch.; *π. τ. πλεῖον* Ald. H. Palmer. malebat *ὑπὲρ τὸ λεῖον* aut *περὶ τὸ ὀλεινὸν*.

ὁμαλὸν] dedi cum Scalig. a me quoque inventum; *ὅμοιον* Ald. Edd.

ἱκανὸν ἱστῷ πλοίου] dedi de conj.; *ἢ καὶ ἡλίκον πλεῖον* Ald.; — *πλοῖον* U H.; *ἡλίκον ἱστῷ πλοίῳ* conj. RConst.; *ἡλίκον ὅσον* conj. Scal.; *ἡλίκον πλοίου ἱστον* St.; *ἡλ. πλοίου ἱστόν* Sch.; *aequiperandam naviculae* G.

ὑποδεέστερον] Schn. conj. *ὑπερφερέστερον*, comprobatum a Spreng. Corruptio gravis hunc locum occupavit. — Ante *μικρὸν* inseruit *τι* St.

ὕψος, καὶ καλοῦσιν οἱ μὲν ἄμφαυξιν οἱ δὲ ἀμφίφυαν, τῷ μὲν χρώματι μέλαν
τῇ δὲ σκληρότητι ὑπερβάλλον ἐξ οὗ τοὺς κρατῆρας ποιοῦσιν οἱ περὶ Ἀρκαδίαν·
τὸ δὲ πάχος οἷον ἂν τύχῃ τὸ δένδρον ὅσωπερ ἂν ἰσχυρότερον καὶ ἐγχυλότερον 2.
ἢ παχύτερον. συμβαίνει δὲ κἀκεῖνο ἴδιον ἐν ταὐτῷ τούτῳ περὶ τὴν ἐλάτην·
ὅταν μὲν γάρ τις τοὺς ὄζους ἅπαντας ἀφελὼν ἀποκόψῃ τὸ ἄκρον, ἀποθνήσκει
ταχέως· ὅταν δὲ τὰ κατωτέρω τὰ κατὰ τὸ λεῖον ἀφέλῃ, ζῇ τὸ κατάλοιπον περὶ
ὃ δὴ καὶ ἡ ἄμφαυξις φύεται. ζῇ δὲ δῆλον ὅτι τῷ ἔγχυλον εἶναι καὶ χλωρόν,
εἴπερ ἀπαράβλαστον. ἀλλὰ γὰρ τοῦτο μὲν ἴδιον τῆς ἐλάτης. φέρει δὲ τὰ μὲν 3.
ἄλλα τόν τε καρπὸν τὸν ἑαυτῶν καὶ τὰ κατ' ἐνιαυτὸν ἐπιγινόμενα ταῦτα, φύλ-
λον ἄνθος βλαστόν· τὰ δὲ καὶ βρύον ἢ ἕλικα· τὰ δὲ πλείω, καθάπερ ἥ τε πτε-
λέα τόν τε βότρυν καὶ τὸ θυλακῶδες τοῦτο, καὶ συκῆ καὶ τὰ ἐρινὰ τὰ προαπο-
πίπτοντα καὶ εἴ τινες ἄρα τῶν συκῶν ὀλυνθοφοροῦσιν· ἴσως δὲ τρόπον τινὰ
καρπὸς οὗτος. ἀλλ' ἡ ἡρακλεωτικὴ καρύα τὸν ἴουλον καὶ ἡ πρῖνος τὸν φοινικοῦν
κόκκον ἡ δὲ δάφνη τὸ βότρυον. φέρει μὲν καὶ ἡ καρποφόρος, εἰ μὴ καὶ πᾶσα
ἀλλά τοι γένος τι αὐτῆς, οὐ μὴν ἀλλὰ πλέον ἡ ἄκαρπος ἣν δὴ καὶ ἄρρενά τινες
καλοῦσιν. ἀλλ' ἡ πεύκη τὸν προαποπίπτοντα κύτταρον. πλεῖστα δὲ πάντων 4.

ἄμφαυξιν] Ald. Edd.; *ἀμφαύξην* M; *ἄμφαυξον* P.

2. *οἷον ἂν*] dedi de conj.; *οἷον ἐὰν* Ald. Edd.; *ὅσον ἂν* conj. Scal., quod probat Schn. sed non recepit.

καὶ ἐγχυλ.] *ἢ ἐγχυλ.* P.

ἢ παχύτερον] sic UM Ald. Sch.syll.; *καὶ παχ.* H. St.; *ἢ* deleri vult RConst. *quo scilicet robustior vegetiorque vel plenior, eo crassior* G. Neque haec mendo carere videntur.

ταὐτῷ] U Sch.syll.; *αὐτῷ* Ald. Edd. o.; *hac eadem in re* G., i. e. in praecisione trunci vel ramorum.

τὰ κατὰ τὸ λεῖον] corr. Scal. Sch. *τὸ κατὰ τὸ λεῖον* U St.; *τὸ καταλεῖον* MV; *τὸ περὶ τὸ λεῖον* P2; *τὸ κατα λύον* Ald. H. Ceterum quin pluralis recte habeat dubito; etenim et verba ipsa et Gazae ac Plinii (16, 30 s. 52) interpretationes indicant, hic de praecisione trunci infra exsertionem ramorum sermonem esse. Malim igitur *ὅταν δέ τις κατωτέρω τὸ κατὰ τὸ λεῖον ἀφέλῃ* scribi, quanquam pro *ἀφέλῃ* melius *ἀποκόψῃ* vel *ἀποτέμῃ* haberet.

κατάλοιπον] P P2, e conj. H. St. Sch.; *κατάλειπον* M Ald.; *κατάλιπον* V.

ἄμφαυξις] *ἀμφαύξης* in correctione U, *ἄμφαξις* P2.

ζῇ δὲ δηλονότι τῷ] corr. Sch.syll.; *ζῇ δὲ δηλονότι τὸ* U (in Auctar. Sch. per errorem scriptum dedit *τῇ*); *ζῇ δὲ καὶ δῆλον ὅτι τὸ* Ald.; *ζῇ δὲ καὶ δῆλον ὅτι διὰ τὸ* H. Sch.cont.

εἴπερ ἀπαράβλ.] Ald. H. St.; *καίπερ ἀπαρ.* e conj. Sch. Sed veterem tenendam credo, hoc sensu; *vivere pergit propter copiam succi et virentis materiei, siquidem soboles laterales non emittit.* Per has enim aliae vitam propagant.

3. *ἑαυτῶν*] corr. Schn.; *αὐτὸν* Ald. Edd.; *sui generis fructum* G.

τὰ δὲ καὶ βρύον] UMVP Sch.; *καὶ* om. Ald. H.; *καὶ τὰ μὲν* St.

θυλακῶδες τοῦτο] Cf. ad 2, 8, 3. — *τὸν βότρυν* sed *τε* superscriptum in U. — *οὕτω* conj. RConst.

καὶ συκῆ καὶ τὰ ἐρινὰ] Alterum *καὶ* seclusit Sch., minus recte. Cum enim ficus h. l. inter eas nominetur, quae praeter fructus normales corpuscula alia, flori fructuive similia, ferunt, debent *τὰ ἐρινὰ* et *οἱ ὄλυνθοι* diversa esse. Hoc enim dicit: *atque ficus et grossos praeciduos et caprificos, si quae tales proferunt.*

τινὰ καρπός] corr. Schn. *Ni forte pro genere fructuum haec cepisse oporteat* G.; *τινὰ ἄκαρπος* U Ald.

τὸν ἴουλον] corr. Sch.; *τὸ ἴουλον* U Ald. H. — *πρίνος* U.

βότρυον] UMV Ald. *uvam* G. et Plin. 16, 29, s. 52, quae mutare non ausus sum, etsi cap. 11, 4 *βρύα δάφνης* et C. pl. 2, 11, 4 *δάφνη ἡ βρυοφόρος* nominetur. *βοτρύδιον* H. St.; *βρύον* Sch.

καὶ ἡ καρπ.] *ἡ* om. H. St. Deinceps *ἐστι* posuit St.

ἀλλά τοι] scripsi e conj.; *ἀλλὰ καὶ* Ald. Edd.; *καὶ* uncis seclusit Sch.

ἡ ἄκ.] *ἡ* mBas. Sch.; *ἢ* Ald. H. St.

ἀλλ.] om. G. ut paulo ante. Utroque loco *ἔτι δ'* recte haberet.

ἡ δρῦς παρὰ τὸν καρπὸν, οἷον τήν τε κηκίδα τὴν μικρὰν καὶ τὴν ἑτέραν τὴν
πιττώδη μέλαιναν. ἔτι δὲ συκαμινῶδες ἄλλο τῇ μορφῇ πλὴν σκληρὸν καὶ
δυςκάτακτον, σπάνιον δὲ τοῦτο· καὶ ἕτερον αἰδοιώδη σχέσιν ἔχον, τελειούμενον
δ' ἔτι σκληρὸν κατὰ τὴν ἐπανάστασιν καὶ τετρυπημένον· προςεμφερὲς τρόπον
τινὰ τοῦτ' ἐστὶ καὶ ταύρου κεφαλῇ, περικαταγνύμενον δὲ ἔνδοθεν ἔχει πυρῆνος
ἐλάας ἰσοφυές. φύει δὲ καὶ τὸν ὑπ' ἐνίων καλούμενον πῖλον· τοῦτο δ' ἐστὶ
σφαιρίον ἐριῶδες μαλακὸν περὶ πυρηνίου σκληρότητα πεφυκὸς, ᾧ χρῶνται πρὸς
τοὺς λύχνους· καίεται γὰρ καλῶς ὥςπερ καὶ ἡ μέλαινα κηκίς. φύει δὲ καὶ
ἕτερον σφαιρίον κόμην ἔχον, τὰ μὲν ἄλλα ἀχρεῖον, κατὰ δὲ τὴν ἐαρινὴν ὥραν
5. ἐπίβαπτον χυλῷ μελιτηρῷ καὶ κατὰ τὴν ἁφὴν καὶ κατὰ τὴν γεῦσιν. παραφύει δ'
ἐνδοτέρω τῆς τῶν ῥαβδῶν μασχαλίδος ἕτερον σφαιρίον ἄμισχον καὶ κοιλόμισχον

4. *δρῦς*] *δρῦς* U.

παρὰ] correxi; *φέρει* Ald.; *φέρει παρὰ* ex corr. RConst. St. Sch.; *robur . . praeter fructum alia gignit.* Mihi *φέρει* ex antecedentibus subaudiri posse videtur.

κηκίδα] corr. Schn.; *κικίδα* in rasura U; *κικίδα* Ald. Edd.

πιττώδη μέλαιναν] U; *π. καὶ μ.* cett.

ἔτι δὲ συκ.] U Sch.syll.; *ἔτι δὲ καὶ συκ.* Ald. Edd. — Post *συκαμ.* inseruit *τι* St.

πλὴν σκληρὸν] Casu nescio quo haec in edit. Schneideri transposita et perturbata sunt. Sic habet: *πλὴν σκληρὸν κατὰ τὴν ἐπανάστασιν, καὶ τετρυπημένον, καὶ προςεμφερὲς τρόπον τινὰ καὶ δυςκάτακτον· σπάνιον δὲ τοῦτο· καὶ ἕτερον αἰδοιώδη σχέσιν ἔχον, τελειούμενον δὲ (τι) σκληρὸν τοῦτ' ἐστὶ καὶ ταύρου κεφαλῇ.* Correxit quidem in Syllabo sed non accurate. Ceterum h. l. sermonem esse de protuberantiis et tumescentiis gallaceis, quae figura et habitu valde diversae nascuntur in pluribus Quercus speciebus in terris australibus, vix moneri opus esset, nisi viri docti de Sphaeriis, Hysteriis et similibus fungorum quisquiliis cogitassent.

αἰδοιώδη] Ald. Edd.; *effigiem colis repraesentans* G.; *αἰ δοιώχη* U. — Antea *δυςκάταντον* H.

σχέσιν] Ald. Edd.; *σχίσιν* sed in rasura U. At melius profecto *αἰδοίου* vel *αἰδοιῶδες σχῆμα* dixisset. Quid in sequentibus *τελειούμενον* et *ἐπανάστασις* significent, nemo adhuc expedivit, neque haec verba a vitii suspicione libera sunt.

τελειούμενον δ' ἔτι] *quamdiu perficitur, crescit* G. *τελειούμενον* corr. Schn., *τελειουμένης* U Ald.; *δ' ἔτι* U, *δέτι* Ald., *δ' ἐστὶ* Schn.syll.

προςεμφερὲς] U; *καὶ* anteponunt Ald. Edd. — St. *δὲ, τὶ σκληρὸν.*

τοῦτ' ἐστὶ] *τοῦτ' ἔστι* Ald.

ταύρου] *σαύρου* St., quae nobis conjectura valde placet.

πυρῆνος ἐλάας ἰσοφυές] scripsi e conj. ut loco ab omnibus tentato meo Marte succurrerem. *πυρῆνος ἐλαίᾳ εἰρουφυην* UMV; *πυρῆνα ἐλαία εἰρουφυήν* Ald.; *ὁμοφυῆ* RConst. et Bo.; *ἐλαιηροφύη* Palmer. Ex. p. 590.; *ἔχει τι πυρῆνι ἐλαίας ὅμοιον εἰροφυήν* St.; *πυρῆνα ἐλαίᾳ ἐμφερῆ* Schn.; *nuclei oleae speciem intus ostendit* G. In Auctar. Schn. hanc protulit conj. *πυρῆνος ἐλαίας σκληροῦ φύσιν,* quae parum placet. Quod dedi, proxime abest a librorum scriptura, hoc sensu: *intus continet, quod figura nucleum olivae aequat.*

πῖλον] *πίλον* Ald.

περὶ πυρηνίου σκληρότητα] U Sch.syll.; *περὶ πυρηνίου σκληρότερον* M: *περιπυρηνίου σκληρότερον* V Ald.; *περιπυρηνίῳ σκληρότερον* H.; *περιπυρηνίῳ σκληροτέρῳ* St. e corr. RConst.; *περὶ πυρηνίῳ σκληροτέρῳ* Sch.

λύχνους] *λύχνας* MV.

καίεται] *καΐετ* post *τ* rasura superposito *αι* U. — Dein *καὶ* om. P.

κηκὶς] Schn.; *κικὶς* Ald. Edd. et U in ras.

ἐπίβαπτον] Schn. i. e.; *infectum, tinctum*; *ἐπιβάπτον* Ald. Edd.

μελιτηρῷ] corr. Sch.; *μελιτηρίῳ* Ald. Edd.

5. *παραφύει*] U Sch.syll.; *φύει* ceteri.

ἐνδοτέρω τῆς τῶν ῥαβδῶν μασχαλίδος] de conj. RConst.; *δ' ἐντεριώνης τῶν ῥοπῶν μασχαλίδας* U Ald. et Schn., qui *μασχαλίδος* dedit; *δ' ἐνδοτέρω τῆς ῥοπῆς μασχαλίδων* mBod.; *φύει δ' ἐκ μασχαλίδος τῶν ῥοπῶν* St. Sprengel vertit: *Ein anderes ungestieltes Kügelchen wächst aus dem in den Zweigwinkeln angehäuften Mark.*

καὶ κοιλόμισχον] U Ald. H.; *ἢ καὶ κοιλόμισχον* St.; *καὶ κοιλόμυχον* Scalig. Sch. Videtur *ἢ κοιλ.* scribendum esse.

ἴδιον καὶ ποικίλον· τοὺς μὲν γὰρ ἐπανεστηκότας ὀμφαλοὺς ἐπιλεύκους ἢ ἐπεστιγμένους ἔχει μέλανας τὸ δ' ἀνὰ μέσον κοκκοβαφὲς καὶ λαμπρόν· ἀνοιγόμενον δ' ἐστὶ μέλαν καὶ ἐπίσαπρον. σπάνιον δὲ παραφύει καὶ λιθάριον κισσηροειδὲς ἐπὶ πλεῖον. ἔτι δ' ἄλλο τούτου σπανιαίτερον φυλλικὸν συμπεπιλημένον πρόμηκες σφαιρίον. ἐπὶ δὲ τοῦ φύλλου φύει κατὰ τὴν ῥάχιν σφαιρίον λευκὸν διαυγὲς ὑδατῶδες ὅταν ἁπαλὸν ᾖ· τοῦτο δὲ καὶ μύας ἐνίοτε ἐνδὸν ἴσχει. 6. 9 H.
τελειούμενον δὲ σκληρύνεται κηκίδος μικρᾶς λείας τρόπον. ἡ μὲν οὖν δρῦς τοσαῦτα φέρει παρὰ τὸν καρπόν. οἱ γὰρ μύκητες ἀπὸ τῶν ῥιζῶν καὶ παρὰ τὰς ῥίζας φυόμενοι κοινοὶ καὶ ἑτέρων εἰσίν. ὡςαύτως δὲ καὶ ἡ ἰξία· καὶ γὰρ αὕτη φύεται καὶ ἐν ἄλλοις· ἀλλ' οὐδὲν ἧττον ὥσπερ ἐλέχθη πλειστοφόρον ἐστίν· εἰ δέ γε δὴ καθ' Ἡσίοδον φέρει μέλι καὶ μελίττας ἔτι μᾶλλον· φαίνεται δ' οὖν καὶ ὁ μελιτώδης οὗτος χυλὸς ἐκ τοῦ ἀέρος ἐπὶ ταύτῃ μάλιστα προςίζειν. φασὶ δὲ καὶ ὅταν κατακαυθῇ γίνεσθαι λίτρον ἐξ αὐτῆς. ταῦτα μὲν οὖν ἴδια τῆς δρυός.

Cap. VIII. Πάντων δ' ὥςπερ ἐλέχθη τῶν δένδρων ὡς καθ' ἕκαστον γένος 7 St.
λαβεῖν διαφοραὶ πλείους εἰσίν· ἡ μὲν κοινὴ πᾶσιν ᾗ διαιροῦσι τὸ θῆλυ καὶ τὸ ἄρρεν, ὧν τὸ μὲν καρποφόρον τὸ δὲ ἄκαρπον ἐπί τινων. ἐν οἷς δὲ ἄμφω καρποφόρα τὸ θῆλυ καλλικαρπότερον καὶ πολυκαρπότερον· πλὴν ὅσοι ταῦτα καλοῦσιν ἄρρενα, καλοῦσι γάρ τινες. παραπλησία δ' ἡ τοιαύτη διαφορὰ καὶ ὡς τὸ ἥμερον διῄρηται πρὸς τὸ ἄγριον. ἑτέρα δὲ κατ' εἶδος αὐτῶν τῶν ὁμογενῶν·

ἐπανεστηκότας] U cod.Cas. Vo. H. St. Sch.; *ἐσπανηκότας* Ald. MV; *eminentes umbilicos* H.

μέλανας] *μέλανι* St., quod probat Schn.; Gaza *vel passim variantes nigris maculis* secutus Plinium. Dalecamp. Hist. Pl. p. 10 *ἢ μέλανας* scribi vult.

ἐπίσαπρον] Plinium, qui 16, 10 habet *apertis amara inanitas est*, *ἐπίπικρον* legisse suspicatur Sch.

κισσηροειδὲς] U Sch.syll.; *κισηροειδὲς* Ald. H. Sch.; *λιθάριόν τι κισηρῶδες* St.

σπανιαίτερον] MV; *σπανιαίστερον* Ald. Bas. Cam.; *σπανιώτερον* H. St. Sch.

ῥάχιν] *ῥᾶχιν* Ald., corr. a Heinsio.

μύας] UMV Ald.; *μυίας* H. St. Schn. Cf. Phot. L. p. 279.

ἴσχει] U; *ἔχει* Ald. Edd.

κηκίδος] *καὶ*, quod Ald. Edd. anteponunt, omisi. *κικίδος* Ald. Edd. o. et U in ras.

6. *δρῦς*] *δρὺς* U cum gravi.

παρὰ] mBas. St. Schn.; *περὶ* U Ald. *robur tot praeter fructum producit* G.

ἀπὸ τῶν ῥι.] U Ald. St. Schn.; *πρὸ τ. ῥ.* H.

πλειστοφόρον ἐστίν] *ἡ δρῦς* t. u. add. St.

φαίνεται] U Sch.syll. oblitus vero deinceps veterem scripturam restituere; *φύεται* Ald. Edd. o.

μελιτώδης] corr. Schn.; *μελιττώδης* Ald. Edd.

ἐπὶ ταύτῃ μάλιστα προςίζειν] MV Ald., quam scripturam nunc propter *φαίνεται* ab U suppeditatum restitui; *-προςίζον* H.; *-προςίζων* mBod. St.; *ἐπὶ ταύτῃ δὲ μάλιστα προςίζει* e cod.Cas. Schn.; *δὲ* etiam est in Vo.

κατακαυθῇ] Vo., conj. RConst. H. St. Schn.; *κατακλυσθῇ* U; *κατακολουθῇ* M Ald.; *cremati* G.

γίνεσθαι] U H. St. Schn.; *γίνεται* M Ald.

λίτρον] *νίτρον* St.

Cap. VIII.

πάντων δ'] *δ'* om. U.

καὶ πολυκαρπότερον] U Sch.syll., om. cett.

δ' ἡ τοιαύτη διαφορὰ καὶ ὡς] U; *φορὰ* habent MV Ald.; *διαφορὰ* mBas.; *παραπλησίᾳ τοιαύτῃ διαφορᾷ* Scal.; *παραπλησία δὲ ταύτῃ τῇ διαφορᾷ καὶ ἡ* RConst. Schn.; *παραπλησία δὲ τῇ τοιαύτῃ διαφορᾷ καὶ ὡς* H.; *παρ. ἢ καὶ τοιαύτη διαφορὰ καὶ ὡς* St. In Syll. Schn. Urbinatis scripturam amplexus est, relicto tamen *καὶ ἡ*.

ἥμερον] U sed correctum, antea fuit *ἡμέρων*. — *διείρηται* M.

εἶδος] *διαφορὰ* add. St.

ὑπὲρ ὧν λεκτέον ἅμα συνεμφαίνοντας καὶ τὰς ἰδίας μορφὰς τῶν μὴ φανερῶν
2. καὶ γνωρίμων. δρυὸς δὴ γένη — ταύτην γὰρ μάλιστα διαιροῦσι· καὶ ἔνιοί γε
εὐθὺς τὴν μὲν ἥμερον καλοῦσι τὴν δ' ἀγρίαν οὐ τῇ γλυκύτητι τοῦ καρποῦ δι-
αιροῦντες· ἐπεὶ γλυκύτατός γε ὁ τῆς φηγοῦ, ταύτην δ' ἀγρίαν ποιοῦσιν· ἀλλὰ
τῷ μᾶλλον ἐν τοῖς ἐργασίμοις φύεσθαι καὶ τὸ ξύλον ἔχειν λειότερον, τὴν δὲ
φηγὸν τραχὺ καὶ ἐν τοῖς ὀρεινοῖς — γένη μὲν οὖν οἱ μὲν τέτταρα ποιοῦσιν οἱ
δὲ πέντε. διαλλάττουσι δ' ἔνια τοῖς ὀνόμασιν, οἷον τὴν τὰς γλυκείας φέρουσαν
οἱ μὲν ἡμερίδα καλοῦντες οἱ δ' ἐτυμόδρυν. ὁμοίως δὲ καὶ ἐπ' ἄλλων. ὡς δ'
οὖν οἱ περὶ τὴν Ἴδην διαιροῦσι τάδ' ἐστὶ τὰ εἴδη· ἡμερὶς αἰγίλωψ πλατύφυλλος
φηγὸς ἁλίφλοιος· οἱ δὲ εὐθύφλοιον καλοῦσιν. κάρπιμα μὲν πάντα· γλυκύτατα
δὲ τὰ τῆς φηγοῦ καθάπερ εἴρηται, καὶ δεύτερον τὰ τῆς ἡμερίδος, ἔπειτα τῆς
πλατυφύλλου, καὶ τέταρτον ἡ ἁλίφλοιος, ἔσχατον δὲ καὶ πικρότατον ἡ αἰγίλωψ.
3. οὐχ ἅπασαι δὲ γλυκεῖαι ἐν τοῖς γένεσιν ἀλλ' ἔνιαι καὶ πικραὶ καθάπερ ἡ φηγός.
διαφέρουσι δὲ καὶ τοῖς μεγέθεσι καὶ τοῖς σχήμασι καὶ τοῖς χρώμασι τῶν βαλά-
νων. ἴδιον δὲ ἔχουσιν ἥ τε φηγὸς καὶ ἡ ἁλίφλοιος· ἀμφότεραι γὰρ παραλιθά-
ζουσιν ἐν τοῖς ἄρρεσι καλουμένοις ἐξ ἄκρων τῶν βαλάνων ἑκατέρωθεν αἱ μὲν
πρὸς τῷ κελύφει αἱ δὲ πρὸς αὐτῇ τῇ σαρκί. δι' ὃ καὶ ἀφαιρεθέντων ὅμοια γί-
4. νεται κοιλώματα τοῖς ἐπὶ τῶν ζώων. διαφέρουσι δὲ καὶ τοῖς φύλλοις καὶ τοῖς

λεκτέον] add. Sch. de conj.; om. UMV Ald. Contra H. et St. *συνεμφαίνοντες* — *γνωρίμων λέξομεν* dederunt minus bene.— Verba *καὶ τὰς* — *φανερῶν* omisit prima manus in U. — *καὶ τῶν γν.* St.

μὴ] dedi cum St.; *μήτε* Ald. H. Sch.

2. *δρυὸς δὴ*] UP; *δὲ* Ald. Edd. — *δρυὸς δὲ γένη δ' ἐστὶ* (*ταύτῃ γὰρ μαλ. δι.*) St.

τὸ ξύλον] *τῷ ξ.* St.

γλυκείας φερ.] UMV Ald.; *γλ. βαλάνους φερ.* H. St. Sch. *φερουσαν* U.

ἐτυμόδρυν] e corr. Dalec. et Bod. St. Schn. *τομυδιον* U, *τὸ μύδιον* Ald. H. Schol. ad Theocrit. Id. 9 v. 20. *εἰσὶ δὲ δρυὸς γένη πέντε· φηγὸς κιμερὶς ἐτυμόδρυς ἅλυφλος καὶ ἄμυλος*, quae e Theophrasto emendanda sunt.

αἰγίλωψ] *αἰγίλοψ* P2 U in ras.

φηγὸς] *φυγὸς*, *η* superscr., P2.

ἁλίφλοιος] *ἁλείφλοιος* U, quae forma ferri potest, derivanda ab *ἅλειος* i. e. *ἠθροισμένον, ἀθρόον* Galen. in Lex. Hippocr. Sed paullo infra et 5, 1, 2 omnes libri *ἁλίφλοιος* habere videntur, quod Schn. ab *ἅλις* derivandum esse monet, notato vitioso *ἁλίφαλος* Hesychii.; *ἀλείφλοιος* P2.

εὐθύφλοιον] UMVPP2 Ald. Sch.syll.; *εὔφλοιον* H. St. Sch. In Syll. et Ind. Schn. *εὐθὺ φλοιὸν* scribi jubet; vocasse enim illos quercum crascicorticem simpliciter corticem et comparat quod supra legitur *εὐθὺς ἥμερον*.

γλυκύτατα] P2 U cum rasura in *α* extr., Ald.; *γλυκυτάτη* M.

δεύτερον τὰ] Ald.; *δεύτερον τὸ* UMV; *δεύτερα δὲ τά*, omisso *καὶ* P2; *καὶ δεύτερα τὰ* P. Dedi haec ut in Aldina scripta sunt, etsi sint minus accurate dicta; primum enim fructus genere neutro (*τὰ τῆς . .*) indicantur, deinde articulo etiam omisso qualitatem fructus ad arborem ipsam transfert: ita ut verba a vitii suspicione haud sint libera. Neque vero Schn. mutando orationem concinnam reddidit: *γλυκυτάτη δὲ ἡ τῆς φ.* — *δεύτερον ἡ τῆς ἡ., ἔπ.* [*ἡ*] *τῆς πλ.* In Syll. *δεύτ. τὸ τῆς ἡ., ἔπ.* [*τὸ*] *τῆς πλ.*

ἡ ἁλίφλοιος] *ὁ ἁλείφλοιος* P2.

αἰγίλωψ] *αἰγίλωψ* (o superscr.) U, *αἰγίλοψ* P2.

3. *οὐκ* — *ἐνίοτε*] dedi de conj.; — *δὲ γλυκ . . . ἀλλ' ἔνιαι* Ald. H. St. qui post *γλυκ.* add. *αἱ βάλανοι; οὐχ ἅπασαι δὲ γλυκεῖαι ἐν τοῖς γένεσιν ἀλλ' ἔνιαι* Sch.

χρώμασι] *χρώμασιν* U.

ἴδιον δὲ] *τι* add. St.

ἀμφότεραι] UMV Ald. Sch.; *ἀμφότερα* H. St. — Quae sequuntur scripta sunt ut extant in Ald. In interpretanda re discrepant viri docti.

τῷ κελύφει] H. St. Sch.; *τῇ κελύφει* V; *τῇ κελύφῃ* Ald.

ζώων] *ᾠῶν* scribi vult Palmer. Ex. p. 591.

4. *τοῖς φύλλ.*] U Sch.syll.; *ἐν τ. φ.* Ald. Edd. o. — *στελέχεσιν* U.

στελέχεσι καὶ τοῖς ξύλοις καὶ τῇ ὅλῃ μορφῇ. ἡ μὲν γὰρ ἡμερὶς οὐκ ὀρθοφυὴς
οὐδὲ λεῖα οὐδὲ μακρά· περίκομος γὰρ ἡ φυτεία καὶ ἐπεστραμμένη καὶ πολυ-
μάσχαλος ὥστε ὀζώδη καὶ βραχεῖαν γίνεσθαι· τὸ δὲ ξύλον ἰσχυρὸν μὲν ἀσθε-
νέστερον δὲ τῆς φηγοῦ· τοῦτο γὰρ ἰσχυρότατον καὶ ἀσαπέστατον. οὐκ ὀρθο-
φυὴς δὲ οὐδ' αὐτὴ ἀλλ' ἧττον ἔτι τῆς ἡμερίδος, τὸ δὲ στέλεχος παχύτατον,
ὥστε καὶ τὴν ὅλην μορφὴν βραχεῖαν εἶναι· καὶ γὰρ ἡ φυτεία περίκομος καὶ
ταύτῃ καὶ οὐκ εἰς ὀρθόν. ἡ δὲ αἰγίλωψ ὀρθοφυέστατον καὶ ὑψηλότατον καὶ
λειότατον καὶ τὸ ξύλον εἰς μῆκος ἰσχυρότατον. οὐ φύεται δὲ ἐν τοῖς ἐργασί-
μοις ἢ σπανίως. ἡ δὲ πλατύφυλλος δεύτερον ὀρθοφυΐᾳ καὶ μήκει πρὸς δὲ τὴν 5.
χρείαν τὴν οἰκοδομικὴν χείριστον μετὰ τὴν ἁλίφλοιον, φαῦλον δὲ καὶ εἰς τὸ
καίειν καὶ ἀνθρακεύειν ὥςπερ καὶ τὸ τῆς ἁλιφλοίου, καὶ θριπηδέστατον μετ'
ἐκείνην· ἡ γὰρ ἁλίφλοιος παχὺ μὲν ἔχει τὸ στέλεχος χαῦνον δὲ καὶ κοῖλον ἐὰν
ἔχῃ πάχος ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ, δι' ὃ καὶ ἀχρεῖον εἰς τὰς οἰκοδομάς· ἔτι δὲ σήπεται
τάχιστα· καὶ γὰρ πεφυκός ἐστι τοῦ δένδρου· δι' ὃ καὶ κοίλη γίνεται. φασὶ δέ
τινες οὐδ' ἐγκάρδιον εἶναι μόνῃ. λέγουσιν ὡς καὶ κεραυνοβλῆτες αὗται μόναι
γίνονται καίπερ ὕψος οὐκ ἔχουσαι τῶν Αἰολέων τινὲς, οὐδὲ πρὸς τὰ ἱερὰ χρῶν-
ται τοῖς ξύλοις. κατὰ μὲν οὖν τὰ ξύλα καὶ τὰς ὅλας μορφὰς ἐν τούτοις αἱ δια- 6.
φοραί. κηκῖδας δὲ πάντα φέρει τὰ γένη, μόνη δὲ εἰς τὰ δέρματα χρησίμην ἡ
ἡμερίς. ἡ δὲ τῆς αἰγίλωπος καὶ τῆς πλατυφύλλου τῇ μὲν ὄψει παρομοία τῇ

οὐδὲ λεία] UMVP Ald.; om. H. Schn.cont.

ἐπεστραμμένη] corr. Schn. e v. G. *contorto*; *ἀπεστρ.* Ald. Edd.

πολυμάσχαλος] UMV Ald. Sch.syll.; *κοιλομάσχαλος* e corr. RConst. St.; *καλομάσχαλος* H. Schn. — *ὥστε καὶ ὀζ.* St.

βραχεῖαν] U Sch.syll.; *πολυμάσχαλον* Ald. Edd. o.; *ut nodosa calosaque assurgat* G.

ἀσαπέστατον] *ἀσατέστατον* sed primum *τ* correctum in *π* U.

οὐδ' αὐτὴ] U Ald. Sch.syll. et H. St., qui elisione, ut semper fere, neglecta *οὐδὲ αὐτὴ*; *οὐδὲ αὕτη* Schn.cont.

ἧττον ἔτι] U, de conj. St.; *ἧ. ἐστι* Ald. H.; *ἧ. ἐπεστραμμένη* Schn. e v. Gazae *minus torta quam quercus.*

μορφὴν] UMVP St. i. u., Sch.; om. Ald. H.

καὶ ταύτῃ] *καὶ* om. St.

αἰγίλωψ] *αἰγίλωψ* U cum *ο* superscr.

οὐ φύεται] U et cum G. mBas. St. Sch.; *οὐ* om. MV Ald. H.

ἢ σπανίως] UMV Ald. St. Sch.; *σπανίως* omisso *ἢ* H. — *ἐργάσιμος* V.

5. *τὸ τῆς*] corr. St. Sch.; *τὰ τῆς* Ald. H.

θριπηδέστατον] U mBas. St. Sch.; *θριπέδεστατον* M; *θριπωδέστατον* Ald. H.

μετ' ἐκείνην] U Ald. Sch.syll.; *μετὰ ἐκείνην* H. St. Sch. cont.

ἁλίφλοιος] *ἀλίφλοιος* U.

πάχυ — στέλεχος] E Plinio Dalecamp. et Bod. haec sic emendanda esse censuerunt *παχύτατον μὲν ἔχει τὸν φλοιὸν καὶ τὸ στέλεχος*, quibus obsecutus est St.

ἐπὶ τὸ πολὺ] U Schn. sed continuo scriptum.

καὶ γὰρ — δένδρου] Ante *ἐστι* inseruit *τοῦτ'* St.; *πεφρικὸς* conjecit quidam apud Dalecamp.; *quod ex natura ejus arboris accidit* G. Vitium in v. *πεφυκός* latet.

κοίλη] *κοίλον* St.

μόνῃ] corr. St. Sch.; *μόνην* Ald. H.

λέγουσιν — ξύλοις] U Ald.; *λέγουσι δ' ὡς* Sch., *λέγουσι δὲ*, omisso *ὡς*, H. St. Dein *ἔχουσαι· τὴν 'Αἰ. τ. οὐδὲ* H. Sch. qui ante *τῶν* inseruit *διὸ* i. u.; *ἔχουσαι, καὶ τ. Α. ξύλοις [ταύτης]* St. *Sunt qui et corde hanc solam carere volunt et fulmine hanc solam jaci: quamvis non altitudine excellat aeolo acolorum. Quidam nec ad sacrificia lignis ejus utuntur* G.

6. *κηκίδας*] *κικίδας*, *ι* prius in rasura U; *κικίδας* M Ald. Edd. o.

χρησίμην] H. Sch.; *χρησίμη* Ald. M et St. qui dein cum Dalec. *ἡ τῆς ἡμερίδος* scripsit.

τῆς ἡμερίδος, πλὴν λειότερα, ἀχρεῖος δέ. φέρει καὶ τὴν ἑτέραν τὴν μέλαιναν ᾗ τὰ ἔρια βάπτουσιν. ὃ δὲ καλοῦσί τινες φάσκον ὅμοιον τοῖς ῥακίοις ἡ αἰγίλωψ μόνη φέρει πολιὸν καὶ οὐ βραχύ· καὶ γὰρ πηχυαῖον κατακρεμάννυται καθάπερ τρύχος ὀθονίου μακρόν. φύεται δὲ τοῦτο ἐκ τοῦ φλοιοῦ καὶ οὐκ ἐκ τῆς κορύνης ὅθεν ἡ βάλανος, οὐδ' ἐξ ὀφθαλμοῦ ἀλλ' ἐκ τοῦ πλαγίου τῶν ἄνωθεν
7. 10 H. ὄζων. ἡ δ' ἁλίφλοιος ἐπίμελαν τοῦτο φύει καὶ βραχύ. οἱ μὲν οὖν ἐκ τῆς Ἴδης οὕτως διαιροῦσιν. οἱ δὲ περὶ Μακεδονίαν τέτταρα γένη ποιοῦσιν, ἐτυμόδρυν ἢ τὰς γλυκείας, πλατύφυλλον ἢ τὰς πικρὰς, φηγὸν ἢ τὰς στρογγύλας, ἄσπριν· ταύτην δὲ οἱ μὲν ἄκαρπον ὅλως οἱ δὲ φαῦλον τὸν καρπὸν, ὥστε μηδὲν ἐσθίειν ζῷον πλὴν ὑὸς, καὶ ταύτην ὅταν ἑτέραν μὴ ἔχῃ· καὶ τὰ πολλὰ λαμβάνεσθαι περικεφαλαίᾳ. μοχθηρὰ δὲ καὶ τὰ ξύλα· πελεκηθέντα μὲν ὅλως ἀχρεῖα· καταρήγνυται γὰρ καὶ διαπίπτει· ἀπελέκητα δὲ βελτίω, δι' ὃ καὶ οὕτω χρῶνται. μοχθηρὰ δὲ καὶ εἰς καῦσιν καὶ εἰς ἀνθρακείαν· ἀχρεῖος γὰρ ὅλως ὁ ἄνθραξ διὰ τὸ πηδᾶν καὶ σπινθηρίζειν πλὴν τοῖς χαλκεῦσι. τούτοις δὲ χρησιμώτερος τῶν ἄλλων· διὰ γὰρ τὸ ἀποσβέννυσθαι ὅταν παύσηται φυσώμενος ὀλίγος ἀναλίσκεται. τὸ δὲ τῆς ἁλιφλοίου χρήσιμον εἰς τοὺς ἄξονας μόνον καὶ τὰ τοιαῦτα. δρυὸς μὲν οὖν ταύτας ποιοῦσι τὰς ἰδέας.

λειοτέρα] *λειότερον* M.

ἀχρεῖος] corr. Schn.; *ἀχρεῖον* Ald. H.; *ἀχρεῖα* St.

φάσκον ὅμοιον τοῖς ῥακίοις] Schn. partim Ald. secutus partim suam et Salmasii emendationem. *φάσκος ὅμοιος τοῖς βραχείοις* U et P2 ubi *φασκος* sine accentu; *βραχίοις* V; *φάσκον ὁμοίως τοῖς βραγχίοις* Ald. H.; *βρογχίοις* conj. RConst., *βρύοις* Dalec.; *ῥακίοις* pro *βραγχίοις* scribere jussit Salmas. Exerc. p. 234, quod, ut nunc verba se habent, omnium maxime probabile est: quominus pro vero habeam impedit *τοῖς*. *φάσκον* G. vertit *penem*, quod e male intellecta versione Plinii, *pannos*, ortum esse videtur, apud quem *panos* scriptum esse animadvertit Salm. l. l. Ceterum *σφάγνον* RConst. cum Dalecampio ex eodem Plin. 12, s. 50 corrigunt, quos ex Hesychio, q. v. s *σφακὸς* et *φάσκος* refutavit Sch.

καὶ οὐ βραχύ.] Schn. e conj.; *καὶ βραχύ* UP; *καὶ βράγχιον* Ald.; *καὶ βράχιον* H.; *καὶ βρύϊνον* em. Salmas. l. l.; *ὡς ῥάκιον* St. ex em. RConst. *καὶ οὐ βραχὺ* veram esse scripturam minime credo; *αὐχμηρὸν* scriberem nisi hoc a literis librorum longius abesset; *mucosum inuxcosumque* G. — Deinceps *καὶ ταρπηχυαῖον* P2, unde quis *τετραπηχυαῖον* conjiciat.

κατακρεμάννυται] — *άνυται* Ald.

τρύχος] PP2; ex em. Scalig. H. St. Sch.; *τρύγχος* Ald.

φύεται] disputat de h. l. Salmas. Ex. p. 234, 235

κορύνης] *κορυνε* cum brevi lacuna P2.

ἐξ ὀφθαλμοῦ] Ald. Edd.; *ἐξόφθαλμον* U; *ἐξ ὀφθαλμῶν* P2.

πλαγίου] *ἐκ* add. St.

ὄζων] *ἔχει* addunt Ald. Edd. o., om. UP2.

ἐπίμελαν τοῦτο φύει] e conj. Scalig. H. St. Sch.; *ἐπίμελαν τουτο φύσει* U; *ἐπὶ μελίαν τοῦτο φύει* MV Ald. — Schn. in Auctar. sic conjicit *ὄζων. ἔχει δ' ἡ ἁλιφλ. ἐπίμελαν τοῦτο φύσει.*

οὕτως] U; *οὕτω* Ald. Edd. o.

7. *ἢ τὰς γλυκείας*] In Ald. ter est *ἢ* quod in *ἢ* mutaverunt H. et Sch.; *ἢ τὴν τὰς γλυκείας βαλάνους* St., qui dein *τὴν* bis post *ἢ* repetiit. — *ἡ* bis dat P.

ἄσπριν] *ὄσπριν* St.

ταύτην δὲ] U Sch.syll.; *ταύτην γὰρ* Ald. Edd. o.

ζῷον] Ald. Cam. H. St.; *ζώων* Bas. Sch.

καὶ τὰ π.] *καὶ γὰρ τ. π.* St.

περικεφαλαίᾳ] — *άλαια* Ald. et St. qui *ἐστι* i. u. addidit. *κεφαλαία* Dalec.; *κεφαλαλγίᾳ* conj. Palmer. Ex. p. 592. Fortasse scribendum *περιλαμβάνεσθαι κεφαλαίᾳ.*

δὲ καὶ τὰ ξύλα· πελεκ.] Ald. H.; *δὲ τὰ ξύλα, καὶ πελεκ.* St. Sch.

γὰρ καὶ] *δὲ καὶ* P.

ἀνθρακείαν] Schn.; *ἀνθρακίαν* Ald. Edd.

διὰ γὰρ τὸ — φυσώμενος ὀλίγος] UMV Sch.; *διὰ τὸ — φυσώμενος· διὸ ὀλίγος* Ald. H. St. — Post *ἀποσβέννυσθαι* add. *εὐθὺς* Ald. Edd., om. U — *διὸ καὶ* St. — *πασηται* cum *ύ* superscripto U.

ἁλιφλοίου] *ἀλιφλοίου* U.

τὰ τοιαῦτα] U; *τὰ* om. ceteri.

Cap. IX. Τῶν δὲ ἄλλων ἐλάττους· καὶ σχεδὸν τά γε πλεῖστα διαιροῦσι ἄρρενι καὶ θήλει καθάπερ εἴρηται, πλὴν ὀλίγων ὧν ἐστι καὶ ἡ πεύκη· πεύκης γὰρ τὸ μὲν ἥμερον ποιοῦσι τὸ δ' ἄγριον, τῆς δ' ἀγρίας δύο γένη· καλοῦσι δὲ τὴν μὲν ἰδαίαν τὴν δὲ παραλίαν· τούτων δὲ ὀρθοτέρα καὶ μακροτέρα καὶ τὸ φύλλον ἔχουσα παχύτερον ἡ ἰδαία, τὸ δὲ φύλλον λεπτότερον καὶ ἀμενηνότερον ἡ παραλία καὶ λειότερον τὸν φλοιὸν καὶ εἰς τὰ δέρματα χρήσιμον· ἡ δὲ ἑτέρα οὔ. καὶ τῶν στροβίλων ὁ μὲν τῆς παραλίας στρογγύλος τε καὶ διαχάσκων ταχέως, ὁ δὲ τῆς ἰδαίας μακρότερος καὶ χλωρὸς καὶ ἧττον χάσκων ὡς ἂν ἀγριώτερος· τὸ δὲ ξύλον ἰσχυρότερον τὸ τῆς παραλίας· δεῖ γὰρ καὶ τὰς τοιαύτας διαφορὰς λαμβάνειν τῶν συγγενῶν· γνώριμα γὰρ διὰ τὴν χρείαν. ὀρθότερον δὲ καὶ πα- 2. χύτερον ὥςπερ εἴπομεν ἡ ἰδαία καὶ πρὸς τούτοις πιττωδέστερον ὅλως τὸ δένδρον, μελαντέρᾳ δὲ πίττῃ καὶ γλυκυτέρᾳ καὶ λεπτοτέρᾳ καὶ εὐωδεστέρᾳ, ὅταν ᾖ ὠμή· ἑψηθεῖσα δὲ χείρων ἐκβαίνει διὰ τὸ πολὺν ἔχειν τὸν ὀρρόν. ἐοίκασι δ' ἅπερ οὗτοι διαιροῦσιν ὀνόμασιν ἰδίοις οἱ ἄλλοι διαιρεῖν τῷ ἄρρενι καὶ θήλει. φασὶ δ' οἱ περὶ Μακεδονίαν καὶ ἄκαρπόν τι γένος ὅλως εἶναι πεύκης καὶ τὸ μὲν

Cap. IX.

πλεῖστα] *τῶν δένδρων* i. u. addidit St. — *καὶ* ab initio om. St. — *τά τε* M..

ἄρρενι] *τῷ* anteposuit Schn.

ὧν ἐστι] mBas. Schn.; *ὡς ἐστὶ* U; *ὡς ἔστι* Ald. Edd.; *inter quae et pinus habita est* G.

ἰδαίαν] H. St. Sch., quae correctio nititur Plin. 16, s. 19; *ἰδέαν* UMV Ald.; *ideam* G. ed. Tarvis.

τὸ φύλλον] dedi de conj.; *τὸ ξύλον* UMVP Sch. et omisso *τὸ* Ald. H. St. Ligni mentio hic fieri nequit ut extrema verba hujus paragraphi ostendunt; contra proxima indicant vocem *φύλλον* hoc loco scriptam fuisse. Neque obstant quae mox dicuntur *παχύτερον . . τὸ δένδρον*, quibus verbis breviter differentias complexus est, quae ego de ambitu ac specie crassa frondis accipio.

ἰδαίας] *ἰδέας* Ald. MV; *εἰδέας* U.

συγγενῶν] ex emend. RConst. H. St. Sch.; *ἀγγείων* U; *ἀγγείων* Ald.; *ἐγγείων* MV mBas.

γνώριμα] dedi de conj.; *γνώριμος* U Ald. H.: *γνώριμοι* de conj. RConstantini St. Sch. At hoc non habet quo referatur, nisi *διαφορὰς*; sed subaudiendum est *τὰ συγγενῆ*.

2. *ὀρθότερον*] corr. RConst. H. St. Sch.; *ὀξύτερον* UMV Ald.

ἰδαία] *ἰδέα* Ald. MV; *εἰδέα* U.

μελαντέρᾳ δὲ πίττῃ καὶ — εὐωδεστέρᾳ] sic dedi fere cum codd.; *μελάντεραι δὲ πίττη καὶ γλυκύτεραι καὶ λεπτότεραι καὶ εὐωδέστεραι* UMV; *μελαντέρα δὲ καὶ γλυκυτέρα καὶ λεπτοτέρα καὶ εὐωδεστέρα* Ald. H. et, post *δὲ* intersertis *ἡ πίττα*, St. Sch. cont. dedit *μελαντέρᾳ τε καὶ γλυκ.* etc. „mutavi nominativum in dativum, ut more Theophrasteo e vocabulo *πιττωδέστερον* nomen *πίττα* repetatur" Sch. in Comm. Idem in Syll. *μελαντέρᾳ δὲ καὶ γλ.* etc. Equidem *πίττῃ* cum codd. tenendum sed dativum ponendum esse censui, quae dictio ferri posse videtur.

χείρων] *χεῖρον* U.

ὀρρόν] *ὀρὸν* Ald. MP et U cum altero ρ superscr.

ἄκαρπόν τι γένος ὅλως] „*ὅλως* in hac scriptura plane abundat; sed si *τὸ γένος* scribas, genus omne plane sterile *ὅλως ἄκ.* recte dicetur. Accedit quod § 4 est *πεύκης — ἄκαρπον*. Si enim Macedones unum tantum genus sterile (*γένος τι*) statuissent, reliqua vero sexu distinxissent, non poterat Theophrastus omnem Macedonum descriptionem absolvere verbis *καὶ τρίτην τὴν ἄκαρπον*." Schn. in Comm. Equidem *ὅλως* ad *ἄκαρπον* relatum intelligo *omnino sterile*, i. e. *nullos omnino nec bonos nec malos fructus ferentem*, neque video haec iis, quae §. 4 dicta sunt, repugnare; imo ista hunc locum illustrant. Dicit hic Macedones asserere genus quoddam pini esse omnino sterile; dein quomodo ab iisdem mas et femina dignoscantur exponit. Et §. 4 Macedones distinguunt domesticam et sylvestrem pinum, atque sylvestris formas tres, marem, feminam, sterilem. De domestica enim hic non sermo est, ubi sylvestres arbores recensentur. Atque *τὴν τρίτην* ad *τῆς ἀγρίας* pertinet, nec ad priorem divisionem *ἥμερόν τε καὶ ἄγριον*; alioquin dicendum fuisset *καὶ τρίτον* (scil. *γένος*) *τὴν ἄκαρπον*.

3. ἄρρεν βραχύτερόν τε καὶ σκληροφυλλότερον, τὸ δὲ θῆλυ εὐμηκέστερον καὶ τὰ φύλλα λιπαρὰ καὶ ἁπαλὰ καὶ κεκλιμένα μᾶλλον ἔχειν· ἔτι δὲ τὰ ξύλα τῆς μὲν ἄρρενος περίμητρα καὶ σκληρὰ καὶ ἐν ταῖς ἐργασίαις στρεφόμενα τῆς δὲ θηλείας εὐεργὰ καὶ ἀστραβῆ καὶ μαλακώτερα. σχεδὸν δὲ κοινή τις ἡ διαφορὰ πάντων τῶν ἀρρένων καὶ θηλειῶν, ὡς οἱ ὑλοτόμοι φασίν. ἅπαν γὰρ τὸ ἄρρεν τῇ πελεκήσει καὶ βραχύτερον καὶ ἐπεστραμμένον μᾶλλον καὶ δυσεργότερον καὶ τῷ χρώματι μελάντερον, τὸ δὲ θῆλυ εὐμηκέστερον· ἐπεὶ καὶ τὴν αἰγίδα τὴν καλουμένην ἡ θήλεια τῆς πεύκης ἔχει· τοῦτο δ' ἐστὶ τὸ ἐγκάρδιον αὐτῆς· αἴτιον δὲ ὅτι ἀπευκοτέρα καὶ ἧττον ἔνδαδος καὶ λειοτέρα καὶ εὐκτεανωτέρα. γίνεται δὲ ἐν τοῖς μέγεθος ἔχουσι τῶν δένδρων ὅταν ἐκπεσόντα περισαπῇ τὰ λευκὰ καὶ τὰ κύκλῳ. τούτων γὰρ περιαιρεθέντων καὶ καταλειφθείσης τῆς μήτρας ἐκ ταύτης πελεκᾶται· ἔστι δὲ εὔχρουν σφόδρα καὶ λεπτόϊνον. ὃ δὲ οἱ περὶ τὴν Ἴδην δᾳδουργοὶ καλοῦσι συκῆν, τὸ ἐπιγιγνόμενον ἐν ταῖς πεύκαις, ἐρυθρότερον τὴν χροιὰν τῆς δᾳδὸς, ἐν τοῖς ἄρρεσίν ἐστι μᾶλλον· δυσῶδες δὲ τοῦτο καὶ οὐκ
4. ὄζει δᾳδὸς οὐδὲ καίεται ἀλλ' ἀποπηδᾷ ἀπὸ τοῦ πυρός. πεύκης μὲν οὖν ταῦτα γένη ποιοῦσιν, ἥμερόν τε καὶ ἄγριον, καὶ τῆς ἀγρίας ἄρρενά τε καὶ θήλειαν καὶ τρίτην τὴν ἄκαρπον. οἱ δὲ περὶ τὴν Ἀρκαδίαν οὔτε τὴν ἄκαρπον λέγουσιν οὔτε τὴν ἥμερον πεύκην ἀλλὰ πίτυν εἶναί φασι· καὶ γὰρ τὸ στέλεχος ἐμφερέστατον εἶναι τῇ πίτυϊ καὶ ἔχειν τήν τε λεπτότητα καὶ τὸ μέγεθος καὶ ἐν ταῖς

σκληροφυλλότερον] UMVP Sch.; *folioque duriorem* G.; *σκληρότερον* Ald. Edd. — Antea *τραχύτερον* St.

καὶ τὰ φ.] *καὶ ταύτην τὰ φ.* St.

ἔτι δὲ] U; *ἔστι δὲ* cett.

περίμητρα] e corr. RConst. Schn.; *περιμήτρια* UMV Ald. Edd.; *lignum circumcincta medulla duram* G. *festes Kernholz* Spr.

σκληρὰ] corr. RConst. H. St. Schn.; *σκληρία* UMV Ald.

εὐεργὰ] Ald. Edd.; *ἐναργὰ* V; *εὐαργὰ* MP.

ἀστραβῆ] corr. RConst. H. St. Schn.; *εὐστραβῆ* Ald.

3. *κοινή τις*] *κοινότης* P.

θηλειῶν] *θηλείων* U.

βραχύτερον] *τραχύτ.* St.

ἐπεστραμμένον] *ἐπεστραμένον* cum alt. μ superscr. U.

εὐμηκέστερον] *καὶ εὐεργότερον* add. St.

ἐπεὶ καὶ] *ἔτι καὶ* St.; *nam et quod aegidem appellant* G.

ἀπευκοτέρα] *ἀπευκότερα καὶ ἧττον ἔνδαιδος καὶ λειότερα καὶ εὐκτεανώτερα* U.

εὐκτεανωτέρα] *εὐκτηδονωτέρα* corr. R Const. St. *εὐκτέανος δρῦς* restituit Coraes in Plut. Marc. c. 8, ubi *εὐκέανος* erat. Hesych.: *ἰθυκτέανον· τὸ ἰθὺ πεφυκὸς καὶ ὀρθὸν δένδρον.* Cf. 5, 1, 9.

ἐκπεσόντα] Schn. conj. *ἐκπεσόντων*; *ἐκπέσωνται* St.

μήτρας] *μίτρας* U.

πελεκᾶται] *ἡ αἰγίς* add. St.

εὔχρουν] *ἄχρουν* mBas.; *est decolor omnino* G.

ὃ δὲ] St. Sch.; *ὃ δὲ* U sed fuerat *δή*.; *ὃ δὴ* Ald. H.

δᾳδουργοὶ] *δαιδουργοὶ* U; *δαδουργοὶ* Ald.

ἐρυθρότερον τὴν χροιὰν] UMV Ald. Bas. Sch.; *ἐρ. καὶ τ. χρ.* H.; *ἐρ. κατὰ τ. χρ.* Bod. St.

τῆς δᾳδὸς] *τ. δαδὸς* Ald.; *τῆς παιδὸς* UM.

ἐν τοῖς] UMV Ald.; *καὶ ἐν τοῖς* H.; *χροιὰν καὶ ἐν τοῖς* mediis omissis St.

δᾳδός] *δαιδὸς* U; *δαδός* Ald.

4. *ταῦτα γένη*] corr. RConst. H. St. Sch.; *ταῦτά γε* UMV Ald.; *igitur genera pini haec assignant* G.

καὶ — ἄκαρπον] vide ad § 2.

ἀλλὰ πίτυν] Dalecamp. Hist. p. 51 conjicit *ἄλλην δὲ πίτυν*. At sensus satis apertus: Quam arborem alii domesticam *πεύκην* nominant, eam Arcades *πίτυος* nomine salutant.

ἐμφερέστατον] U Sch. syll.; *ἐμφανέστερον* Ald.; *evidentiorem* G.; *ἐμφερέστερον* Sch cont.

λεπτότητα καὶ] H. St. Sch.; *καὶ* om. MV Ald.; *λειότητα* e conj. RConst. et Dalec. St.

ἐργασίαις ταὐτὸ τὸ ξύλον· τὸ γὰρ τῆς πεύκης καὶ παχύτερον καὶ λειότερον καὶ
ὑψηλότερον εἶναι· καὶ τὰ φύλλα τὴν μὲν πεύκην ἔχειν πολλὰ καὶ λιπαρὰ καὶ
βαθέα καὶ κεκλιμένα, τὴν δὲ πίτυν καὶ τὴν κωνοφόρον ταύτην ὀλίγα τε καὶ
αὐχμωδέστερα καὶ πεφρικότα μᾶλλον· ἄμφω δὲ τριχόφυλλα· ἔτι δὲ τὴν πίτ-
ταν ἐμφερεστέραν τῆς πίτυος· καὶ γὰρ τὴν πίτυν ἔχειν ὀλίγην τε καὶ πικρὰν
ὥσπερ καὶ τὴν κωνοφόρον, τὴν δὲ πεύκην εὐώδη καὶ πολλήν. φύεται δ' ἐν
μὲν τῇ Ἀρκαδίᾳ ἡ πίτυς ὀλίγη περὶ δὲ τὴν Ἠλείαν πολλή. οὗτοι μὲν οὖν ὅλῳ
τῷ γένει διαμφισβητοῦσιν. ἡ δὲ πίτυς δοκεῖ τῆς πεύκης καὶ διαφέρειν τῷ λι- 5.
παρωτέρα τε εἶναι καὶ λεπτοφυλλοτέρα καὶ τὸ μέγεθος ἐλάττων καὶ ἧττον ὀρ-
θοφυής· ἔτι δὲ τὸν κῶνον ἐλάττω φέρειν καὶ πεφρικότα μᾶλλον καὶ τὸ κάρυον
πιττωδέστερον· καὶ τὰ ξύλα λευκότερα καὶ ὁμοιότερα τῇ ἐλάτῃ καὶ τὸ ὅλον
ἄπευκα. διαφορὰν δ' ἔχει καὶ ταύτην μεγάλην πρὸς τὴν πεύκην· πεύκην μὲν
γὰρ ἐπικαυθεισῶν τῶν ῥιζῶν οὐκ ἀναβλαστάνειν, τὴν πίτυν δέ φασί τινες ἀνα-
βλαστάνειν, ὥσπερ καὶ ἐν Λέσβῳ ἐμπρησθέντος τοῦ Πυρραίων ὄρους τοῦ πιτυ-
ώδους. νόσημα δὲ ταῖς πεύκαις τοιοῦτόν τι λέγουσι συμβαίνειν οἱ περὶ τὴν
Ἴδην ὥστ', ὅταν μὴ μόνον τὸ ἐγκάρδιον ἀλλὰ καὶ τὸ ἔξω τοῦ στελέχους ἔνδα-

ταὐτὸ] dedi de conj.; *αὐτὸ* Ald. Edd.; *et operibus ipsam materiem ineptam* G., unde Schn. scripsit *αὐτὸ τὸ ξύλον [ἀχρεῖον]*. Contra pro *αὐτὸ* dedit *εὔχρηστον* St. cum Dalec.

τὸ — πεύκης] *τὸ δὲ τῆς π. στέλεχος* St.

βαθέα] *δασέα* cum RConst. et Dalec. St.; *prolixa* interpretatur Scal.

καὶ τὴν κωνοφόρον ταύτην] Ald. Edd.; *καὶ τῇ γονοφόρον* MV; *καὶ κωνοφόρον αὐτὴν* videtur G. habuisse; vertit *etiam coniferam ipsam*. Interpretum hallucinationes refutavit Schn.

αὐχμωδέστερα] Cam. H. St. Sch.; *ἀχμωδέστερα* Ald. Bas.; *αἰχμωδέστερα* UMV.

ἄμφω δὲ τριχόφυλλα] Haec verba huc transposuit Schn. In Ald. et libris mscr. leguntur infra post *κάρυον πιττωδέστερον*, quo loco orationem male interpellant et minime apta sunt. Hic vero recte posita esse videntur. Fortasse causa cur in alienum locum migraverint, quaerenda in verbo *πεφρικότα*, quod et hic et infra legitur.

πίτταν ἐμφερεστέραν τῆς πίτυος] U Sch. syll.; *πίτυν ἂν ἐμφανεστέραν τῆς πεύκης* Ald. H.; *πίτταν ἀνεμφανεστέραν τῆς πεύκης* cum RConst. dedit St. V dat *πίτυος* pro *πεύκης*, Vo. *πίττων ἂν* pro *πίτυν ἂν*. Schn. scripserat cum Dalec. *πίτταν ἐμφανεστέραν τῆς πίτυος*.

καὶ γὰρ τὴν πίτυν] U Ald. Bas. Cam. Sch.; *τὴν γὰρ πίτυν* V; *καὶ γὰρ τὴν πίτταν* cod. Casaub. RConst. H. St. — Dein *ὀλίγην ἔχειν τε* M.

πικρὰν] e corr. RConst. H. St. Sch.; *amaram* G.; *μικρὰν* V Ald.

κωνοφόρον] *κανοφόρον* MV.

τὴν δὲ πεύκην] *ἡ δὲ πεύκη* St.

φύεται δὲ] Ald. Edd.; *δὲ* om. UMV.

Ἠλείαν] *ὀλείαν* M.

μὲν οὖν] *περὶ* add. St.

5. *καὶ διαφέρειν*] UMV et G.; *καὶ* om. Ald. Edd. o.

ἔτι δὲ τὸν κ.] U Sch. syll.; *ἔτι δὲ καὶ τ. κ.* Ald. Edd. o.

φέρειν] Ald. H.; *φέρει* St. Schn.

πιττωδέστερον] Hic Ald. Edd. adjiciunt *ἄμφω δὲ τριχόφυλλα* quae Schn. in locum commodum paragraphi superioris transposuit.

ξύλα] *ταύτης* add. St.

ὁμοιότερα] *ὁμοιώτερα* U.

ἄπευκα] Ald. H. Schn.; *ἄτευκα* U; *ἀπευκότερα* cum RConst. St.

καὶ ταύτην μεγάλην πρὸς] corr. Sch. syll.; *καὶ τὴν μεγ. π.* UMV; *μεγάλην πρὸς* Ald. Edd.; *καὶ ἄλλην π.* conj. Dalec.; *μεγ. καὶ ταύτην πρὸς* Schn. cont.

ἐπικαυθεισῶν] *ἐπικαθεισῶν* MV.

πεύκην — ἀναβλαστάνειν] Ald. Edd.; *πεύκη — ἀναβλαστάνει* Schn.

ἐν Λέσβῳ] scripsi pro vulgato *εἰς Λέσβον*; *in Lesbo* G.

ἐμπρησθέντος] *ἐμπρησθεντος* U.

πιτυώδους] UMV Ald. Schn.; *πιττυώδους* H. St.

νόσημα] Exc. P_2: *νόσημα ταῖς πεύκαις ὅταν τὸ ἐγκάρδιον καὶ τὸ ἐκτὸς ἔνδαδον γενόμενον ὥσπερ ἀπω πνίου* (fortasse *ἀποπνιγῇ*).

ἀλλὰ καὶ] *καὶ ἄλλα καὶ* H.; *ἄλλα καὶ* Bo.

δον γένηται, τηνικαῦτα ὥσπερ ἀποπνίγεσθαι. τοῦτο δὲ αὐτόματον συμβαίνει
δι' εὐτροφίαν τοῦ δένδρου ὡς ἄν τις εἰκάσειεν· ὅλον γὰρ γίνεται δᾴς· περὶ μὲν
6. οὖν τὴν πεύκην ἴδιον τοῦτο πάθος· ἐλάτη δ' ἐστὶν ἡ μὲν ἄρρην ἡ δὲ θήλεια,
διαφορὰς δ' ἔχουσα τοῖς φύλλοις· ὀξύτερα γὰρ καὶ κεντητικώτερα τὰ τοῦ ἄρ-
ρενος καὶ ἐπεστραμμένα μᾶλλον, δι' ὃ καὶ οὐλότερον τῇ ὄψει φαίνεται τὸ δέν-
δρον ὅλον. καὶ τῷ ξύλῳ· λευκότερον γὰρ καὶ μαλακώτερον καὶ εὐεργέστερον
τὸ τῆς θηλείας καὶ τὸ ὅλον στέλεχος εὐμηκέστερον· τὸ δὲ τοῦ ἄρρενος ποικι-
λώτερον καὶ παχύτερον καὶ σκληρότερον καὶ περίμητρον μᾶλλον ὅλως δὲ φαυ-
λότερον τὴν ὄψιν. ἐν δὲ τῷ κώνῳ τῷ μὲν τοῦ ἄρρενός ἐστι κάρυα ὀλίγα ἐπὶ
τοῦ ἄκρου, τῷ δὲ τῆς θηλείας ὅλως οὐδὲν ὡς οἱ ἐκ Μακεδονίας ἔλεγον. ἔχει
δὲ πτέρυγας τὸ φύλλον . . . καὶ ἐπ' ἔλαττον ὥστε τὴν ὅλην μορφὴν εἶναι θολο-
ειδῆ καὶ παρόμοιον μάλιστα ταῖς βοιωτίαις κυνέαις· πυκνὸν δὲ οὕτως ὥστε
μήτε χιόνα διϊέναι μηθ' ὑετόν. ὅλως δὲ καὶ τῇ ὄψει τὸ δένδρον καλόν· καὶ
γὰρ ἡ βλάστησις ἰδία τις ὥσπερ εἴρηται παρὰ τὰς ἄλλας καὶ μόνη τάξιν
ἔχουσα· τῷ δὲ μεγέθει μέγα καὶ πολὺ τῆς πεύκης εὐμηκέστερον. διαφέρει
7. δὲ καὶ κατὰ τὸ ξύλον οὐ μικρόν· τὸ μὲν γὰρ τῆς ἐλάτης ἰνῶδες καὶ μαλακὸν
καὶ κοῦφον τὸ δὲ τῆς πεύκης δᾳδῶδες καὶ βαρὺ καὶ σαρκωδέστερον. ὄζους δὲ

δᾴς] *δαίς* MV.

ἴδιον τοῦτο] U Sch. syll.; *ἴ. τι τοῦτο* Ald. Edd. o.

6. *τοῖς φύλλοις*] *τε* i. u. interseruit Sch.

κεντητικώτερα] *κεντετικώτερον* U.

τὰ τοῦ ἀρρ.] U, Sch. e conj.; *τὰ* om. Ald. Edd.

παχύτερον] scripsi e conj.; *πλατύτερον* Ald. Edd.

ὅλως — ὄψιν] Sch. addit i. u. *τὸ δένδρον*. Sed mihi ad lignum hoc pertinere videtur.

τῷ δὲ τ. θ.] *ἐν τῷ δὲ τ. θ.* St.

ἔχει — ἔλαττον] Ald. Edd. o. sine signo lacunae; *ἔτ' ἔλαττον* M; *folium pinnatum atque in angustius tendens* G. Cum probabilem emendationem non invenirem locum immutatum exscripsi; addidi tantum signum lacunae, cum oratio aperte hiulca sit. Ante Schneiderum interpretes omnes haec verba intellexerunt de foliis et diverso modo interpolaverunt et explicaverunt; ille vero primus censuit sermonem esse de abietis strobilis, cum ea quae sequuntur nulla ratione de foliis dici potuissent; relicto igitur v. *τὸ φύλλον* in ea nomen strobilum indicans latere putavit. Quem secutus Sprengel protinus illi *τὸ σπέρμα* substituit, sed adeo inconsiderate ut *πτέρυγας* non squamas strobilum constituentes, ut Schn., sed alas i. e. seminum appendices membranaceas aliformes significare putaret, *τὴν ὅλην μορφὴν* autem ad totum strobilum referret. Sed quae sequitur comparatio, *θολοειδῆ* et *παρόμοιον βοιωτίαις κυνέαις*, quas correctiones pro veris habeo, movet me ut Schneideri explicationem improbem; magis vero etiam verba *πυκνὸν — ὑετὸν* quae item ad strobilos pertinere Schn. putavit, qua in re neminem consentientem habebit. Redeo igitur ad Dalecampii rationem, quem rem de qua sermo est, recte percepisse, sed verba in libris tradita contorte explicuisse existimo. Dicere autem videtur in abiete folia ramulis suis ita insitas esse ut cum alis avium comparari possint; sic totam arborem tholi speciem vel umbraculi boeotii repraesentare. Longior vero est in comparatione quam in ipsa descriptione; nec mirum: descriptione enim, quae difficilis foret, supersedere vult, et adjicit quo comparato quisque statim ejus rei speciem sibi effingat. Hoc certum videtur Th. loqui de foliis pinnatis veluti aliformibus, etsi verba *ἔχει πτέρυγας τὸ φύλλον* sana esse nequeunt. Conjeceram olim *ἔχει δὲ πτερυγοειδῆ φύλλα ἀεὶ ἐπ' ἔλαττον*.

θολοειδῆ] conj. Scal. St. Sch.; *θηλοειδῆ* U in ras.; *θηλοειδῆ* Ald.; *θηλοειδὲς* MV; *κυκλοειδῆ* H.; *ut totaspecies concameratum sane immitetur* G.

κυνέαις] e corr. RConst. H. Sch.; *κτανέαις* St.; *κυανέαις* UMV Ald.; *similique potissimum cyathis Boeotorum appareat* G.

ἰδία τις] *ἰδία τὶς* U.

τάξιν] *τάξῖ* U.

μεγέθει μέγα] V Sch.; *μεγ. καὶ μέγα* Ald. Edd.

7. *ἰνῶδες*] Ald. Edd.; *οἰνῶδες* UMV.

δᾳδῶδες] *δαιδῶδες* U.

ἔχει πλείους μὲν ἡ πεύκη σκληροτέρους δ' ἡ ἐλάτη, σχεδὸν δὲ πάντων ὡς εἰπεῖν σκληροτέρους, τὸ δὲ ξύλον μαλακώτερον. ὅλως δὲ οἱ ὄζοι πυκνότατοι καὶ στερεώτατοι μόνον οὐ διαφανεῖς ἐλάτης καὶ πεύκης καὶ τῷ χρώματι δᾳδώδεις καὶ μάλιστα διάφοροι τοῦ ξύλου, μᾶλλον δὲ τῆς ἐλάτης. ἔχει δὲ, ὥςπερ ἡ πεύκη τὴν αἰγίδα, καὶ ἡ ἐλάτη τὸ λευκὸν λοῦσσον καλούμενον, οἷον ἀντίστροφον τῇ αἰγίδι, πλὴν τὸ μὲν λευκὸν ἡ δ' αἰγὶς εὔχρως διὰ τὸ ἔνδᾳδον. πυκνὸν δὲ καὶ λευκὸν γίνεται καὶ καλὸν ἐκ τῶν πρεσβυτέρων ἤδη δένδρων· ἀλλὰ σπάνιον τὸ χρηστὸν, τὸ δὲ τυχὸν δαψιλὲς ἐξ οὗ τά τε τῶν ζωγράφων πινάκια ποιοῦσι καὶ τὰ γραμματεῖα τὰ πολλά· τὰ δ' ἐσπουδασμένα ἐκ τοῦ βελτίονος. οἱ 8.
δὲ περὶ Ἀρκαδίαν ἀμφότερα καλοῦσιν αἰγίδα καὶ τὴν τῆς πεύκης καὶ τὴν τῆς ἐλάτης, καὶ εἶναι πλείω τὴν τῆς ἐλάτης ἀλλὰ καλλίω τὴν τῆς πεύκης· εἶναι γὰρ τῆς μὲν ἐλάτης πολλήν τε καὶ λείαν καὶ πυκνὴν, τῆς δὲ πεύκης ὀλίγην, τὴν μέντοι οὖσαν οὐλοτέραν καὶ ἰσχυροτέραν καὶ τὸ ὅλον καλλίω. οὗτοι μὲν οὖν ἐοίκασι τοῖς ὀνόμασι διαφωνεῖν. ἡ δὲ ἐλάτη ταύτας ἔχει τὰς διαφορὰς πρὸς τὴν πεύκην καὶ ἔτι τὴν περὶ τὴν ἄμφαυξιν ἣν πρότερον εἴπομεν.

Cap. X. Ὀξύη δ' οὐκ ἔχει διαφορὰς ἀλλ' ἐστὶ μονογενές· ὀρθοφυὲς δὲ καὶ 9St.
λεῖον καὶ ἄνοζον καὶ πάχος καὶ ὕψος ἔχον σχεδὸν ἴσον τῇ ἐλάτῃ· καὶ τἄλλα δὲ παρόμοιον τὸ δένδρον· ξύλον δὲ εὔχρουν ἰσχυρὸν εὔινον καὶ φλοιὸν λεῖον

εἰπεῖν σκληροτέρους] UMV Ald. H.; *quin et reliquis omnibus fere duriores* G.; *σκληροτάτους* cum RConst. St. Sch. Comparativus bene habet.

στερεώτατοι] Havn. 1., conj. Scalig. St. Schn.; *στερεώτι καὶ* U; *στερεωτικαὶ* P Ald.; *στερεωτικοὶ* Cam. H.; *στεραιωτικοὶ* M secund. Schn. in Comm., sed in Auctar. MV cum U convenire dicuntur.

μόνον οὐ] dedi de conj. egregia Schneideri; *οὐ* om. Ald. H. — *μόνον ἐμφανεῖς οἱ τῆς ἐλάτης· οἱ δὲ τῆς πεύκης* St.

μᾶλλον δὲ] dedi de conj.; *μᾶλλον ἢ* Ald.; *μᾶλλον δὲ τῆς πεύκης ἢ τῆς ἐλ.* Scal. Sch.; *καὶ ἔτι μᾶλλον αἱ διαφοραὶ τοῦ ξύλου τῆς πεύκης καὶ τῆς ἐλ.* St.

τῇ αἰγ.] U Sch. syll.; *τῇ* om. Ald. Edd.

πλὴν τὸ μὲν λ.] *μὲν* add. Sch. cum Havn. 1.; *τοῦτο λευκὸν* St.

καὶ λευκὸν] *τὸ λ.* St.

καλὸν ἐκ τῶν] Schn. cum G.; *καλὸν καὶ ἐκ τῶν* Ald. Edd.

σπανιὸν] *ἐπανιὸν* U.

τὸ δὲ τυχὸν δ.] *τὸ δὲ τὸ τυχόν δαψίλευ* (ι superscr.) U; *τὸ δὲ — δαψιλές* om. St.

τά τε τῶν] U; *τε τῶν* MV; *τὰ τῶν* Ald. Edd. o.

γραμματεῖα] *γραμμάτεια* U.

τὰ δ'] corr. Schn. cum Scal.; *καὶ* Ald. Edd.

ἐσπουδασμένα] U Edd. post H.; *ἐσπουδαγμένα* Ald. M.

ἐκ τ. β.] *ἐκ* om. M; *καὶ τοῦ β.* Ald. Correxerunt auct. Scalig. Edd. — *ἐστι* i. u. add. St.

8. *ἐλάτης — πεύκης*] sic cum Scalig. Edd. o.; *πεύκης — ἐλάτης* ordine inverso Ald., quem servare sequentia non patiuntur. Recte G.: *et copiosiorem esse abietis volunt: sed meliorem pini.*

εἶναι γὰρ] Ald. Edd.; *ἀγαθὰ γὰρ* UMV; *abietis enim totam commodam laevem spissamque* G. An fuit *γίνεσθαι γὰρ*?

τῆς μὲν] *τὴν μὲν τῆς* St., quod probat Sch.

πολλὴν] Schn. de corr. C. Gesneri apud Dalec.; *ὅλην* MV Ald.; *οὔλην* U, mBas. Scal.; *οὖλην* St.

διαφωνεῖν] *διαφωρεῖν* M.

ἔτι τὴν] U Sch. syll.; *τὴν* om. Ald. Edd.

ἄμφαυξιν] *ἄμφαξιν* M.

Cap. X.

ὀξύη] *ὀξύη η* in ras. U; *ὀξία* P; *ἡ δ' ὀξ.* St.

παρόμοιον] *τε*, quod addunt Ald. Edd., seclusit Schn., ipse omisi. RConst. conj. *κατ' ἄλλα δὲ*, Spreng. *κατ' ἄλλα δὲ ἀνόμοιον.* An *τε* remansit loco veteris *αὐτῇ*?

καὶ παχὺν, φύλλον δ' ἀσχιδὲς προμηκέστερον ἀπίου καὶ ἐπακάνθιζον ἐξ ἄκρου,
ῥίζας οὔτε πολλὰς οὔτε κατὰ βάθους· ὁ δὲ καρπὸς λεῖος βαλανώδης ἐν ἐχίνῳ
πλὴν ἀνακάνθῳ καὶ λείῳ, καὶ οὐχ ὡς ἡ διοσβάλανος ἀκανθώδει, προσεμφερὴς
δὲ καὶ κατὰ γλυκύτητα καὶ κατὰ τὸν χυλὸν ἐκείνῳ. γίνεται δὲ καὶ ἐν τῷ ὄρει
λευκὴ ἣ καὶ χρήσιμον ἔχει τὸ ξύλον πρὸς πολλά· καὶ γὰρ πρὸς ἁμαξουργίαν
καὶ πρὸς κλινοπηγίαν καὶ εἰς διφρουργίαν καὶ εἰς τραπεζίαν καὶ εἰς ναυπηγίαν·
ἡ δ' ἐν τοῖς πεδίοις μέλαινα καὶ ἄχρηστος πρὸς ταῦτα· τὸν δὲ καρπὸν ἔχουσι
2. παραπλήσιον. μονογενὴς δὲ καὶ ἡ μίλος, ὀρθοφυὴς δὲ καὶ εὐαυξὴς καὶ ὁμοία
τῇ ἐλάτῃ, πλὴν οὐχ ὑψηλὸν οὕτω πολυμάσχαλον δὲ μᾶλλον. ὅμοιον δὲ καὶ
τὸ φύλλον ἔχει τῇ ἐλάτῃ λιπαρώτερον δὲ καὶ μαλακώτερον. τὸ δὲ ξύλον ἡ
μὲν ἐξ Ἀρκαδίας μέλαν καὶ φοινικοῦν ἡ δ' ἐκ τῆς Ἴδης ξανθὸν σφόδρα καὶ
ὅμοιον τῇ κέδρῳ δι' ὃ καὶ τοὺς πωλοῦντάς φασιν ἐξαπατᾶν ὡς κέδρον πωλοῦντας·
πᾶν γὰρ εἶναι καρδίαν ὅταν ὁ φλοιὸς περιαιρεθῇ· ὅμοιον δὲ καὶ τὸν φλοιὸν ἔχειν
καὶ τῇ τραχύτητι καὶ τῷ χρώματι τῇ κέδρῳ, ῥίζας δὲ μικρὰς καὶ λεπτὰς καὶ
ἐπιπολαίους. σπάνιον δὲ τὸ δένδρον περὶ τὴν Ἴδην, περὶ δὲ Μακεδονίαν καὶ
Ἀρκαδίαν πολύ· καὶ καρπὸν φέρει στρογγύλον μικρῷ μείζω κυάμου τῷ χρώ-
ματι δ' ἐρυθρὸν καὶ μαλακόν· φασὶ δὲ τὰ μὲν λόφουρα ἐὰν φάγῃ τῶν φύλλων

παχὺν, φύλλον δ' ἀσχιδὲς] dedi cum R Const. mBod., ubi male *παχὺ* scriptum; *καὶ παχύφυλλον, δυσχιδές* Ald. H.; *παχύφυλλον φύλλῳ δυσχίδει* St.; —*διςχιδὲς* UP; —*δισχιδὲν* MV; *folium crassum bifidum* G. *καὶ παχύν φύλλον δυσχιδὲς* Schn. secutus Caesalpin. 2, 3, qui *δυσχιδὲς difficile ad findendum* interpretatur; *ein wenig eingeschnittenes Blatt* Spr. Vox *δυσχιδὲς* ne graeca quidem est; dicunt *δυσχιστόν.*

ἐπακάνθιζον] U Sch. de conj.; *ἐξακάνθιζον* Ald. Edd.

ῥίζας] *δὲ* add. St.

βάθους] UMVP Sch.syll.; *βάθος* Ald. Edd. o.

βαλανώδης] U *η* in ras. Dein *ἐν ἐχινώδει περικαρπίῳ* St.; *βαλλανώδης* Cam.

πλὴν ἀνακάνθῳ] sic scripsi partim e conj.; *πλὴν οὐκ ἀνακάνθωι καὶ λείωι* U; *π. οὐκ ἐν ἀκάνθῳ* MV Ald.; *π. οὐκ ἐνάκανθος καὶ λεῖος* H.; *π. οὐκ ἐνακάνθῳ* RConst. Sch.; *πλὴν ἀνακάνθῳ ἢ οὐ λίαν* in parenthesi St. Equidem U lectionem pro vera, sed *οὐκ* pro interpolato habeo. Ita explico: Verbis *ἐν ἐχίνῳ* similitudinem pericarpii Castaneae et Fagi significare vult; verbis *πλὴν—λείῳ* cavet ne pericarpium Fagi aculeatum esse putemus, est enim hirsutum quidem sed cum aculeato Castaneae comparatum laeve vocandum. Salm. Ex. p. 424 voluit *πλὴν ἀνάκανθος καὶ λεῖος—ἀκανθώδης.*

ἀκανθώδει] e conj. RConst. Schn.; *ἀκανθώδης* Ald. H. St. et U *η* in ras.

δὲ καὶ κατὰ γλυκ.] *δὲ καὶ ἡ κατά γλ.* U; *δὲ ἡ κατὰ γλ.* MV; certe M *τὴν* omittunt, quod de U et V non constat; nam *δὲ καὶ κατὰ τὴν γλ.* Ald. Edd.; *τοῦ καρποῦ* add. St.

ἐκείνῳ] Ald. H. St.; *ἐκείνῃ* cum RConst. Sch.; *ἐκείνων* U. Referendum est ad *ὁ καρπός.*

γίνεται δὲ καὶ ἐν] Ald. H. St.; *nascitur etiam montibus* G.; *γίνεται δὲ ἡ μὲν* corr. Sch., qua mutatione structura nequaquam sublevatur. Etenim cum Th. scripturus fuisset *γίνεται δὲ καὶ ἐν τῷ ὄρει — καὶ ἐν τοῖς πεδίοις*, dein Fagi montanae natura exposita, structura haud incommode variata, pergit *ἡ δ' ἐν τοῖς πεδίοις.*

λευκὴ ἣ καὶ] dedi de conj.; *λεύκη τε, καὶ* Ald. H.; *λευκή τε καὶ* Sch.; *ἡ λεύκη δὲ* St.

ἁμαξουργίαν] Ald. Edd.; *ἁμαξητὰ* U; *ἁμαξιτὰ* MV; —*διφουργίαν* H. Bo.

2. *εὐαυξὴς*] St. Schn.; *εὐαξὴς* Ald. H.

τὸ δὲ ξύλον] U Sch.syll.; *καὶ τὸ ξύλον* Ald. Edd. o.

ἡ μὲν—ἡ δ'] *τῆς μὲν—τῆς δὲ* St.

μέλαν] *μέλαινα* antea fuisse rasura indicat U.

ὅμ. δὲ καὶ] U Sch.syll.; *καὶ* om. ceteri.

Ἀρκαδίαν πολύ· καὶ καρπὸν] Schn.; *Ἀ. καὶ πολὺν καρπὸν* UMV Ald.; *Ἀ. πολὺν καρπὸν* H. St. atque G.

μείζω κυάμου] Ald. Edd.; *μεῖζον κυάμῳ* U.

τῷ χρ.] UMV Sch.; *καὶ τῷ χρ.* Ald. Edd.

λόφουρα] *λόφούρα* U. Laudat Schol. Nicand. Al. v. 611.

ἀποθνήσκειν τὰ δὲ μηρυκάζοντα οὐδὲν πάσχειν. τὸν δὲ καρπὸν ἐσθίουσι καὶ τῶν ἀνθρώπων τινὲς καί ἐστιν ἡδὺς καὶ ἀσινής. ἔστι δὲ καὶ ἡ ὄστρυς μονοειδής, ἣν καλοῦσί τινες ὀστρύαν, ὁμοφυὲς τῇ ὀξύᾳ τῇ τε φυτείᾳ καὶ τῷ φλοιῷ· φύλλα δὲ ἀπιοειδῆ τῷ σχήματι, πλὴν προμηκέστερα πολλῷ καὶ εἰς ὀξὺ συνηγμένα καὶ μείζω, πολύϊνα δὲ, ἀπὸ τῆς μέσης εὐθείας καὶ μεγάλης τῶν ἄλλων πλευροειδῶς κατατεινουσῶν καὶ πάχος ἐχουσῶν· ἔτι δὲ ἐρρυτιδωμένα κατὰ τὰς ἶνας καὶ χαραγμὸν ἔχοντα κύκλῳ λεπτόν· τὸ δὲ ξύλον σκληρὸν καὶ ἄχρουν, ἔκλευκον· καρπὸν δὲ μικρὸν πρόμακρον ὅμοιον κριθῇ ξανθόν· ῥίζας δὲ ἔχει μετεώρους· ἔνυδρον δὲ καὶ φαραγγῶδες. λέγεται δὲ ὡς οὐκ ἐπιτήδειον εἰς οἰκίαν εἰσφέρειν· δυσθανατᾶν γάρ φασι καὶ δυστοκεῖν οὗ ἂν ᾖ. τῆς δὲ φιλύρας ἡ μὲν 4.
ἄρρην ἐστὶ ἡ δὲ θήλεια· διαφέρουσι δὲ τῇ μορφῇ τῇ ὅλῃ καὶ τῇ τοῦ ξύλου καὶ τῷ τὸ μὲν εἶναι κάρπιμον τὸ δ' ἄκαρπον. τὸ μὲν γὰρ τῆς ἄρρενος ξύλον σκληρὸν καὶ ξανθὸν καὶ ὀζωδέστερον καὶ πυκνότερόν ἐστι ἔτι δ' εὐωδέστερον, τὸ δὲ τῆς θηλείας λευκότερον. καὶ ὁ φλοιὸς τῆς μὲν ἄρρενος παχύτερος καὶ περιαιρεθεὶς ἀκαμπὴς διὰ τὴν σκληρότητα, τῆς δὲ θηλείας λεπτότερος καὶ εὐκαμπὴς ἐξ οὗ τὰς κίστας ποιοῦσιν. καὶ ἡ μὲν ἄκαρπος καὶ ἀνανθής, ἡ δὲ θήλεια καὶ ἄνθος ἔχει καὶ καρπόν· τὸ μὲν ἄνθος καλυκῶδες παρὰ τὸν τοῦ φύλλου

ἀποθνήσκειν] *ἀποθνήισκειν* U.
μηρυκάζοντα] P Edd. post H.; *μηρικάζοντα* Ald.
τὸν δὲ] U Sch.syll.; *καὶ τὸν* Ald. Edd.
3. *ἡ ὄστρ.*] U Sch.syll.; *ὁ ὄ.* Ald. Edd.; om. art. MVP.
ὁμοφυὲς] UP; *ὁμοφυέα* Ald.; *ὁμοφυὴς* e conj. RConst. H. St. Sch.
ὀξύᾳ] Ald. Edd.; *ὀξείαι* U; *ὀξείᾳ* M; *ὀξία* P. Vide Lob. Phryn. p. 301.
τῷ σχήματι] UMV Sch.syll.; *τοῖς σχήμασι* Ald. Edd. o.
μέσης — κατατεινουσῶν] Sch. de conj.; *μέσης πλευροειδῶς· τῶν ἄλλων εὐθεῖ καὶ μεγάλην κατατεινουσῶν* Ald., sed circumflexus supra *εὐθεῖ* valet *εὐθειῶν*, quod cum Camotiana H. expressit; Bas. vero *εὐθεῖ*; P ut Ald., praeterquam quod *πλευροειδῶς καὶ τῶν* praebet. RConst. conj.: *καὶ ἀπὸ τῆς μέσης πλευροειδῶς τῶν ἄλλων εὐθεῖαν καὶ μεγάλην κατατεινουσῶν*. Dalec.: *μέσης πλ. τῶν ἄλλων εὐθὺ κατὰ μεγάλην κατατ.* St. dedit: *μέσης ἰνὸς πλ. -- καὶ τὴν μεγάλην*. Cf. c. 17, 3.
ἐρρυτιδωμένα] cum RConst. H. St. Sch.; *ἐρυτιδωμένα* U Ald.
ἄχροον] *ἢ* add. St. *υ*
ἔνυδρον] corr. Sch.; *εὔδρον* U; *εὔυδρον* Ald. Edd.
οὐκ ἐπιτήδειον] *κεπιτήδειον* U.
οἰκίαν] UMVP2 Sch.syll.; *οἰκείας* Ald.; *οἰκίας* P H. St. Sch.
δυσθανατᾶν] corr. Sch.syll.; *δυσθάνατον* P2 Ald. Edd. o.
φασὶ] H. St. Sch.; *φισὶ* U; *φησι* Ald. MV. — P2: *δυσθάνατον γὰρ καὶ ἀσύντελες οὗ ἐὰν ᾖ.*
οὗ ἂν ᾖ] correxi; *οὗ ἐὰν ᾖ* P2 Ald. Edd. o.; Schn. *ἐαν* sic.
4. *ἡ — ἄρρην*] U Schn.; *ἡ — ἄρρεν* Ald. H.; *ὁ — ἄρρην* St.
τοῦ ξύλου] *τοῦ φύλλου* Vin.
τῷ] U Sch. de conj.; om. Ald. Edd.
τὸ μὲν — τὸ δὲ] U Ald. Edd.; *τὴν μὲν — τὴν δὲ* Schn.; *τὸν μὲν — τὸν δὲ* conj. Sch. in Auct.
τὸ — τῆς] *καὶ τὸ τοῦ* St.
ὀζωδέστερον καὶ πυκνότερόν ἐστιν] sic U, qui *πυκότερον* habet; *ὀζωδεστερόν ἐστι καὶ πυκνοτ.* Ald. Edd.
ἔτι δ' εὐωδέστερον] Haec verba huc transposuit Schn. Scilicet post *κίστας ποιοῦσιν* habent Ald. Edd. *ἔτι δ' εὐωδέστερον τὸ τῆς θηλείας*, quae e Plin. 16, 14 s. 25 corrigi voluit RConst.: *ἔτι δ' εὐωδέστερον τοῦ τῆς θηλείας τὸ ξύλον τῆς ἄρρενος.* Sed e Plinio colligitur ea verba alienum locum occupasse; recte videtur Sch. suspicari verba *ἔτι δ' εὐωδέστερον* a librario loco suo, i. e. post *πυκνότερόν ἐστι*, omissa ac in margine suppleta fuisse, librariumque ut locum indicaret verba sequentia *τὸ τῆς θηλείας* adjecisse.
παχύτερος] Ald. Edd.; *— ύτερον* UMVP.
λεπτότερος] corr. Schn.; *λευκότερος* Ald. Edd.
τοῦ φύλλου] cod. Cas.; corr. RConst. et Palmer. Ex. p. 592. Schn; *τοῦ ξύλου* UMV Ald. H.

μίσχον καὶ παρὰ τὴν εἰς νέωτα κάχρυν ἐφ' ἑτέρου μίσχου, χλοερὸν δὲ ὅταν ᾖ καλυκῶδες, ἐκκαλυπτόμενον δὲ ἐπίξανθον· ἡ δὲ ἄνθησις ἅμα τοῖς ἡμέροις. ὁ δὲ καρπὸς στρογγύλος πρόμακρος ἡλίκος κύαμος ὅμοιος τῷ τοῦ κιττοῦ, γωνίας ἔχων ὁ ἁδρὸς πέντε οἷον ἰνῶν ἐξεχουσῶν καὶ εἰς ὀξὺ συναγομένων· ὁ δὲ μὴ ἁδρὸς ἀδιαρθρότερος· διακνιζόμενος δὲ ὁ ἁδρὸς ἔχει μίκρ' ἄττα καὶ λεπτὰ σπερμάτια ἡλίκα καὶ ὁ τῆς ἀδραφάξυος. τὸ δὲ φύλλον καὶ ὁ φλοιὸς ἡδέα καὶ γλυκέα· τὴν δὲ μορφὴν κιττῶδες τὸ φύλλον, πλὴν ἐκ προσαγωγῆς μᾶλλον ἡ περιφέρεια, κατὰ τὸ πρὸς τῷ μίσχῳ κυρτότατον, ἀλλὰ κατὰ μέσον εἰς ὀξύτερον τὴν συναγωγὴν ἔχον καὶ μακρότερον, ἔπουλον δὲ κύκλῳ καὶ κεχαραγμένον. μήτραν δ' ἔχει τὸ ξύλον μικρὰν καὶ οὐ πολὺ μαλακωτέραν τοῦ ἄλλου· μαλακὸν γὰρ καὶ τὸ ἄλλο ξύλον.

11 H.
10 St. Cap. XI. Τῆς δὲ σφενδάμνου καθάπερ εἴπομεν δύο γένη ποιοῦσιν, οἱ δὲ τρία· ἓν μὲν δὴ τῷ κοινῷ προσαγορεύουσι σφένδαμνον, ἕτερον δὲ ζυγίαν, τρίτον δὲ κλινότροχον ὡς οἱ περὶ Στάγειρα. διαφορὰ δ' ἐστὶ τῆς ζυγίας καὶ τῆς σφενδάμνου ὅτι ἡ μὲν σφένδαμνος λευκὸν ἔχει τὸ ξύλον καὶ εὐινότερον ἡ δὲ ζυγία ξανθὸν καὶ οὖλον· τὸ δὲ φύλλον εὐμέγεθες ἄμφω, τῇ σχίσει ὅμοιον τῷ τῆς πλατάνου τετανὸν λεπτότερον δὲ καὶ ἀσαρκότερον καὶ μαλακώτερον καὶ προμηκέστερον· τὰ δὲ σχήμαθ' ὅλα τ' εἰς ὀξὺ συνήκοντα καὶ οὐχ οὕτω μεσοσχιδῆ ἀλλ' ἀκροσχιδέστερα· οὐ πολύϊνα δὲ ὡς κατὰ μέγεθος. ἔχει δὲ καὶ φλοιὸν μικρῷ τραχύτερον τοῦ τῆς φιλύρας, ὑποπέλιον παχὺν καὶ πυκνότερον ἢ

κάχρυν] *κάχρην* M.
ἐφ' ἑτέρου] Ald. Edd.; *ἀφ' ἑτέρου* UMV; *ἀφ' ἑτέρας* St.; *amentumque futurum pediculo altero annexus* G.
5. *ἁδρὸς*] *ἀδρὸς* bis Ald.
ἀδιαρθρότερος] *ἀδιοριστότερος* St.
διακνιζόμενος] Vox non satis apta. Conjecit nescio quis apud RConst. *διανοιγόμενος*. Possis etiam *διασχιζόμενος* substituere.
ἀδραφάξυος] UMP; *ἀνδραφ*. Ald. Edd.; *ἀδραφ*. V.
τὴν — φύλλον] *ἡ δὲ μορφὴ τοῦ φύλλου κιττώδης*. St. In sequentibus multa tentavit Schn., et tres proposuit in Comm. correctiones. Equidem scripturam librorum leviter mutatam exhibui. Ald.: *φύλλον· πλὴν ἐκ πρωσαγώγης μᾶλλον ἡ περιφέρεια, καὶ τὸ πρὸς τῷ μίσχῳ κυρτότατον· ἀλλὰ κατὰ μέσον καὶ εἰς ὀξύτερον τὴν συναγώγην ἔχον καὶ μακροτέραν.* Codd. nihil variant, nisi *καὶ ἡ πρὸς τ. μ.* UMV. Folium habet figuram folii hederae; nisi quod ambitus circularis sensim fit h. e. quod ambitus sensim sensimque basin vel pedunculum versus in circuli figuram abit; maxime curvatum ea parte qua pedunculo assidet, e media vero in acutiorem et longiorem apicem productum.
ἔπουλον δὲ κύκλῳ καὶ] Ald. Edd.; *ὕπουλον* etc. P; *ἔπουλον δὲ καὶ κύκλῳ κεχ*. Sch.
πολὺ μαλακωτέραν] U Sch.syll. cum RConst. H.; *πολυμακρωτέραν* M; *πολὺ μακροτέραν* Ald. Sch.; *nec multo reliquo molliorem corpore* G.
τὸ ἄλλο ξύλον] *ἄλλως τὸ ξύλον* conj. Dalecamp.

Cap. XI.

προσαγορεύουσι] sic correxi, quoniam in sequentibus libri in accusativis consentiunt. *vocant* G.; *προσαγορεύεται* Ald. Edd. o.; *ἓν μὲν δὴ κοινῶς* St.
σφένδαμνον] UMV Ald. H. St.; *-νος* Sch.
ζυγίαν] UMV; *ζυγία* Ald. Edd. o.
κλινότροχον] Ald. Edd. o.; *κλινόστροχον* U; *lectirotariam* G.; *ἰνότροχον* Salmas. Ex. p. 359 duxit e Plinio, Schn. in h. verbo nomen *γλῖνον* latere sibi persuasit.
τῆς ζυγ.] *τοῦ ζυγ*. Cam.
τὸ δὲ φύλλον] e corr. RConst. St. Schn.; *τὸ δὲ ξύλον* UMV G. Ald. H.
ἄμφω] *ἀμφοῖν* St.
σχήμαθ'] Bas.; *σχίμαθ'* Ald. Cam.; *σχίσμαθ'* RConst. H. St. Sch.; *σχίμασθ'* P; *omnia ejus fissa* G.
πολύϊνα] corr. RConst. H. St. Schn.; *οὐ πολὺ· ἶνα δὲ* Ald.; *οὐ πολὺ. ἵνα δὲ* M1; *οὐ πολὺ. ἶνα δὲ* M2.
τοῦ τῆς φιλ.] Ald. Edd.; *τῶι τῆς φιλ*. U.
παχὺν] corr. Schn.; *παχὺ* Ald. Edd..
πυκνότερον] conj. Scal. et Bod.; recepit Schn.; *spissiori* G.; *πυρώτερον* U Ald.; *πυρότερον* U; *πυρρότερον* H. St.

ὁ τῆς πίτυος καὶ ἀκαμπῆ· ῥίζαι δ' ὀλίγαι καὶ μετέωροι καὶ οὖλαι σχεδὸν αἱ πλεῖσται καὶ αἱ τῆς ξανθῆς καὶ αἱ τῆς λευκῆς. γίνεται δὲ μάλιστα ἐν τοῖς 2. ἐφύδροις ὡς οἱ περὶ τὴν Ἴδην λέγουσι, καί ἐστι σπάνιον. περὶ ἄνθους δὲ οὐκ ᾔδεσαν· τὸν δὲ καρπὸν οὐ λίαν μὲν προμήκη παρόμοιον δὲ τῷ παλιούρῳ πλὴν προμηκέστερον. οἱ δ' ἐν τῷ Ὀλύμπῳ τὴν μὲν ζυγίαν ὄρειον μᾶλλον τὴν δὲ σφένδαμνον καὶ ἐν τοῖς πεδίοις φύεσθαι· εἶναι δὲ τὴν μὲν ἐν τῷ ὄρει φυομένην ξανθὴν καὶ εὔχρουν καὶ οὔλην καὶ στερεὰν ᾗ καὶ πρὸς τὰ πολυτελῆ τῶν ἔργων χρῶνται, τὴν δὲ πεδεινὴν λευκήν τε καὶ μανοτέραν καὶ ἧττον οὔλην· καλοῦσι δ' αὐτὴν ἔνιοι γλεῖνον, οὐ σφένδαμνον. . . . . καὶ τῆς ἄρρενος οὐλότερα τὰ ξύλα συνεστραμμένα, καὶ ἐν τῷ πεδίῳ ταύτην φύεσθαι μᾶλλον καὶ βλαστάνειν πρωΐτερον. ἔστι δὲ καὶ μελίας γένη δύο. τούτων δ' ἡ μὲν ὑψηλὴ καὶ εὐμή- 3. κης ἐστὶ τὸ ξύλον ἔχουσα λευκὸν καὶ εὔινον καὶ μαλακώτερον καὶ ἀνοζότερον καὶ ἀνουλότερον· ἡ δὲ ταπεινοτέρα καὶ ἧττον εὐαυξὴς καὶ τραχυτέρα καὶ σκληροτέρα καὶ ξανθοτέρα. τὰ δὲ φύλλα τῷ μὲν σχήματι δαφνοειδῆ, πλατυφύλλου δάφνης, εἰς ὀξύτερον δὲ συνηγμένα, χαραγμὸν δέ τιν' ἔχοντα κύκλῳ καὶ ἐπακανθίζοντα· τὸ δὲ ὅλον, ὅπερ εἴποι τις ἂν φύλλον τῷ ἅμα φυλλορροεῖν, ἀφ' ἑνὸς μίσχου· καὶ περὶ μίαν οἷον ἶνα κατὰ γόνυ καὶ συζυγίαν τὰ φύλλα καθ' ἕκαστον πέφυκε, συχνῶν διεχουσῶν τῶν συζυγιῶν, ὁμοίως καὶ ἐπὶ τῆς οἴης.

ἀκαμπῆ] P, H. Schn. ac verisimiliter U; *εὐκαμπῆ* Ald.; *δυσκαμπῆ* proposuit Scalig.

τῆς ξανθῆς καὶ] mBod. e vers. G. *tam flava quam candida gerit*, et Schn.; *καὶ αἱ ξανθαὶ καὶ αἱ τῆς λ.* Ald. Bas. Cam. M; *καὶ ξάνθαι καὶ αἱ τ. λ.* H. auct. RCconst.; *καὶ ξανθαὶ ὡς αἱ τ. λ* St.

2. *ἐφύδροις*] Schn. maluit *ὑφύδροις*.

περὶ — ᾔδεσαν] Aliter G. *de flore nasci ajunt fructum haud valde oblongum*.

πεδεινὴν] Ald. Edd. o.; *πεδιεινὴν* U; *πεδινὴν* Sch.syll. Vide ad cap. 2, 4.

γλεῖνον] mBas. Schn.; *γλῖνον* Ald. Edd.; *γλίνον* U.

καὶ τῆς ἄρρενος] Haec cum proximis non cohaerent; nusquam enim de acere mare et femina Th. quidquam dixit. Aut si statuamus, ab aliis acer mas et femineum vocata fuisse, quae supra suis nominibus distinxit, hoc loco id ipsum dictum esse debebat, eaque verba intercidisse verisimile est. Posui igitur signum lacunae.

συνεστραμμένα] MVAld.; *καὶ συν.* H. St. Schn. — *τοῦ ἀρρ.* St.

3. *ἀνουλότερον*] dedi de conj. Schneideri; *οὐλότερον* Ald. Edd. o.

ἐπακανθίζοντα] UM Ald. Schn.; *ἐπικανθίζοντα* V; *ac subsidentia* G.; *ἐπικαθίζοντα* e corr. RConst. H. St.; *οὐκ ἐπακανθίζοντα* conj. Dalec. Bod.; *ὑπακανθίζοντα* Palmer. Ex. p. 593. Schneider vulgatam satis defendit. — *καὶ* om. St.

τὸ δὲ ὅλον κ. τ. λ.] Dedi scripturam Urbinatis, modo *ἵνα* in *ἶνα* auctore Schneidero mutato. Sensus: Totum vero, quod licet folium vocare, quia simul decidit, uni insidet pedunculo; atque circa unam tanquam venam articulatim et per paria singula foliola adnata sunt, paribus frequentibus distantibusque. De hoc loco satis probabiliter disputavit Schn. locis ejusdem argumenti cap. 12, 6. 13, 5 et 15, 4 comparatis. Nunc vero cognita Urbinatis scriptura nihil mutandum esse censeo. — *τις ἄφυλλον· τῷ ἅμα φυλλοφορεῖν — οἷον κατὰ γόνυ συζυγίαν. τὰ φύλλα δὲ καθ' ἕκαστον — συχνῶν δ' ἰσχουσῶν τῶν συζυγιῶν* Ald. et P qui *συχνὸν* dat. Quam scripturam sic mutavit H. *τὸν δὲ ὅλον κλῶνα, ὅπερ εἴποι τις, ἄφυλλον.* etc., et St. *τὸν δὲ ὅλον κλῶνα, ὅπερ εἴποι τις, μονόφυλλον, τῷ ἅμα φυλλορρεῖν* etc. Schn.: *τὸ δὲ ὅλον εἴποι τις ἂν φύλλον, τῷ ἅμα φυλλορροεῖν· ἀφ' ἑνὸς γὰρ μίσχου [καὶ περὶ μίαν οἷον] κατὰ γόνυ καὶ συζυγίαν τὰ φύλλα καθ' ἕκαστον πέφυκε, συχνὸν διϊσχουσῶν τῶν συζυγιῶν.* In Syllab. removit uncos, addidit *ἶνα*, correxit *διεχουσῶν*, reliquit vero et *γὰρ* et *συχνὸν* omisitque iterum *ὅπερ*. Equidem *συχνῶν* satis tutum esse video. Denique Gaza: *Ramulus totus quem folium unum putaveris: quum simul cuncta folia ferat: singulari pediculo et singulis foliis conjugatim: veluti per genicula: pendentibus: constat.* — *οὔης* St.

ἔστι δὲ τῶν μὲν βραχέα τὰ γόνατα καὶ αἱ συζυγίαι τὸ πλῆθος ἐλάττους, τῶν δὲ τῆς λευκῆς καὶ μακρὰ καὶ πλείους· καὶ τὰ καθ' ἕκαστον φύλλα μακρότερα καὶ στενότερα τὴν δὲ χρόαν πρασώδη. φλοιὸν δὲ λεῖον ἔχει καπυρὸν δὲ καὶ λεπτὸν
4. καὶ τῇ χρόᾳ πυρρόν. πυκνόρριζον δὲ καὶ παχύρριζον καὶ μετέωρον. καρπὸν δὲ οἱ μὲν περὶ τὴν Ἴδην οὐχ ὑπελάμβανον ἔχειν οὐδ' ἄνθος· ἔχει δ' ἐν λοβῷ λεπτῷ καρπὸν καρυηρὸν ὡς τῶν ἀμυγδαλῶν ὑπόπικρον τῇ γεύσει. φέρει δὲ καὶ ἕτερ' ἄττα οἷον βρύα καθάπερ ἡ δάφνη, πλὴν στρυφνότερα· καὶ ἕκαστον καθ' αὑτὸ σφαιροειδὲς ὥςπερ τὰ τῶν πλατάνων· τούτων δὲ τὰ μὲν περὶ τὸν καρπὸν, τὰ δ' ἀπηρτημένα πολὺ, καὶ τὰ πλεῖστα οὕτω. φύεται δὲ ἡ μὲν λεία περὶ τὰ βαθυάγκη μάλιστα καὶ ἔφυδρα, ἡ δὲ τραχεῖα καὶ περὶ τὰ ξηρὰ καὶ πετρώδη. ἔνιοι δὲ καλοῦσι τὴν μὲν μελίαν τὴν δὲ βουμέλιον, ὥςπερ οἱ περὶ
5. Μακεδονίαν. μεῖζον δὲ καὶ μανότερον ἡ βουμέλιος δι' ὃ καὶ ἧττον οὖλον. φύσει δὲ τὸ μὲν πεδεινὸν καὶ τραχὺ τὸ δ' ὀρεινὸν καὶ λεῖον· ἔστι δὲ ἡ μὲν ἐν τοῖς ὄρεσι φυομένη εὔχρους καὶ λεία καὶ στερεὰ καὶ γλίσχρα ἡ δ' ἐν τῷ πεδίῳ ἄχρους καὶ μανὴ καὶ τραχεῖα. τὸ δ' ὅλον ὡς εἰπεῖν τὰ δένδρα ὅσα καὶ ἐν τῷ πεδίῳ καὶ ἐν τῷ ὄρει φύεται, τὰ μὲν ὀρεινὰ εὔχροά τε καὶ στερεὰ καὶ λεῖα γί-

βραχέα] corr. Scal. e vers. G., St. Schn.; *τραχέα* Ald. H. U; *τραχεῖα* P.

μακρὰ] mBod. Schn.; *μακραὶ* U; *μακραὶ* Ald. H. St.; *μακρὰς* M. — *τῶν δὲ τῆς λείας* St.

πλείους] *πλείω* mBod. male.

στενότερα] U Sch.syll. sed errore *στενότερον* scriptum; *στενώτερα* Ald. Edd. o.

πρασώδη] *ποώδη* conj. Herm. Barb. et Ruell.

καπυρὸν] U Sch.syll.; *καὶ πυρὸν* Ald.; *καὶ πυκνὸν* mBas. St. Sch. Vo.

πυρρόν] UMmBas. St. Sch.; *πυρόν* Ald. H.

καὶ μετέωρον] Schn. cum Bod. *καὶ [οὐ] μετέωρον* scripsit, cum antea 6, 5 *μελίαν βαθύρριζον* esse dictum sit. At primum isto loco referuntur dicta accolarum montis Idae, quae opinionibus aliorum saepe contraria sunt; dein locus ille vitiis non carere et impeditus esse videtur. Fortasse ibi quoque *παχύρριζα* pro *βαθύρριζα* legendum. Hinc mutare non ausus sum.

4. *λοβῷ λεπτῷ καρπὸν*] U Sch.syll.; *λοβῷ καρπὸν λεπτὸν* Ald. Edd. o.

ἔχει] *ἔχειν* U, *ν* in ras.

βρύα] Interpretes referunt haec ad intumescentias insectorum punctura ortas.

στρυφνότερα] Dalec. voluit *στυφνότερα* vel *στιφρότερα* scribi. Cf. ad 5, 2, 11.

αὐτὸ] *αὐτὸν* U sed *ν* in ras.

πλεῖστα] corr. RConst. H. St. Schn.; *πλεκτὰ* UMV Ald. Vide ad 1, 6, 9.

λεία] P, Sch.; *λεῖα* Ald.

βαθυάγκη] Schn.syll.; *βαθυάγη* U; *βαθὺ* MV; *βαθύσκια* Ald. H. St.; *βαθέα* Schn. cont.; *βαθύκοιλα* conj. Dalecamp.; *locis concavis* G.

ἔφυδρα] Ald. Edd.; *ὕφυδρα* Schn.: *madidis* G.

τὴν δὲ βουμέλιον] om. H.; *τ. δὲ βουμελίαν* UMV Ald. Edd. o.; *τὴν μὲν βουμελίαν τὴν δὲ μελίαν* St.

οἱ π.] *ἡ π.* M.

μεῖζον δὲ καὶ μανότερον] dedi partim de conjectura; *μεῖζον δὲ καὶ μανοτέρα* MV; *μανοτέρα* sed post *α* extremum rasura U, unde olim *μανότερον* fuisse conjicio; *μείζων δὲ καὶ μακροτέρα* Ald. H. St.; *μείζων δὲ καὶ μανοτέρα* Schn.; *major et rarior corpore* G.

βουμέλιος] UMV; *βουμελία* Ald. Edd. o. Vide ad 4, 8, 2.

οὖλον] Schn. suspicatur *ξύλον* excidisse. Noli credere.

5. *καὶ τραχὺ τὸ δ' ὀρεινὸν καὶ λεῖον*] Sic haec correxit Schn. transpositis verbis *τραχὺ* et *λεῖον*, quo haec cum sequentibus coeant; *καὶ λεῖον τὸ δ' ὀρεινὸν καὶ τραχὺ* Ald. Edd. — *πεδινὸν* M Sch.; *πεδεινὸν* Ald. Edd.; *πεδιεινὸν*, *ει* in rasura U. Cf. ad cap. 2, 4.

εὔχρους] U H. St.; *εὔχρως* M Ald. Schn. — Hoc loco *τραχεῖα* et *λεῖα* transponere jubet Bod.

καὶ στερεὰ] om. G.

καὶ λεῖα] correxit Moldenh. p. 125 not. m., Sch.; *καὶ λευκὰ* Ald. Edd.; *candidaeque* G.

ὀξύη πτελέα] mB. St. Sch.; *ὀξύῃ πτελέα* U; *ὀξὺ πτελέα* M; *ὀξυπτελέα* Ald. H.; *scissima ulmus* G.

νεται, καθάπερ ὀξύη πτελέα τὰ ἄλλα· τὰ δὲ πεδεινὰ μανότερα καὶ ἀχρούστερα καὶ χείρω, πλὴν ἀπίου καὶ μηλέας καὶ ἀχράδος ὡς οἱ περὶ τὸν Ὄλυμπόν φασι· ταῦτα δ' ἐν τῷ πεδίῳ κρείττω καὶ τῷ καρπῷ καὶ τοῖς ξύλοις· ἐν μὲν γὰρ τῷ ὄρει τραχεῖς καὶ ἀκανθώδεις καὶ ὀζώδεις εἰσὶν ἐν δὲ τῷ πεδίῳ λειότεροι καὶ μείζους καὶ τὸν καρπὸν ἔχουσι γλυκύτερον καὶ σαρκωδέστερον· μεγέθει δὲ αἰεὶ μείζω τὰ πεδεινά.

Cap. XII. Κρανείας δὲ τὸ μὲν ἄρρεν τὸ δὲ θῆλυ, ἣν δὴ καὶ θηλυκρανείαν 12 H
καλοῦσιν. ἔχουσι δὲ φύλλον μὲν ἀμυγδαλῇ ὅμοιον πλὴν λιπωδέστερον καὶ πα- 11 St.
χύτερον φλοιὸν δ' ἰνώδη λεπτόν· τὸ δὲ στέλεχος οὐ παχὺ λίαν ἀλλὰ παραφύει ῥάβδους ὥσπερ ἄγνος· ἐλάττους δὲ ἡ θηλυκρανεία καὶ θαμνωδέστερόν ἐστιν. τοὺς δὲ ὄζους ὁμοίως ἔχουσιν ἄμφω τῇ ἄγνῳ καὶ κατὰ δύο καὶ κατ' ἀλλήλους· τὸ δὲ ξύλον τὸ μὲν τῆς κρανείας ἀκάρδιον καὶ στερεὸν ὅλον, ὅμοιον κέρατι τὴν πυκνότητα καὶ τὴν ἰσχύν, τὸ δὲ τῆς θηλυκρανείας ἐντεριώνην ἔχον καὶ μαλα-
κώτερον καὶ κοιλαινόμενον δι' ὃ καὶ ἀχρεῖον εἰς τὰ ἀκόντια. τὸ δ' ὕψος τοῦ 2.
ἄρρενος δώδεκα μάλιστα πηχέων ἡλίκη τῶν σαρισσῶν ἡ μεγίστη· τὸ γὰρ ὅλον στέλεχος ὕψος οὐκ ἴσχει. φασὶ δ' οἱ μὲν ἐν τῇ Ἴδῃ τῇ τρῳάδι τὸ μὲν ἄρρεν ἄκαρπον εἶναι τὸ δὲ θῆλυ κάρπιμον. πυρῆνα δ' ὁ καρπὸς ἔχει παραπλήσιον ἐλάᾳ καὶ ἐσθιόμενος γλυκὺς καὶ εὐώδης· ἄνθος δὲ ὅμοιον τῷ τῆς ἐλάας, καὶ ἀπανθεῖ δὲ καὶ καρποφορεῖ τὸν αὐτὸν τρόπον τῷ ἐξ ἑνὸς μίσχου πλείους ἔχειν, σχεδὸν δὲ καὶ τοῖς χρόνοις παραπλησίως. οἱ δ' ἐν Μακεδονίᾳ καρποφορεῖν μὲν ἄμφω φασὶν τὸν δὲ τῆς θηλείας ἄβρωτον εἶναι· τὰς ῥίζας δ' ὁμοίας ἔχει

τὰ ἄλλα] UM; *καὶ τἄλλα* Ald. H. St.; *καὶ τἄλλα* Schn.; *reliquaeque* G.
πεδεινὰ] Ald. Edd; *πεδεινά*, alterum ε in ras. U; *πεδινὰ* M Sch.
μηλέας] corr. Scal. RConst. Palmer. Ex. p. 593 (qui vero *μελέας*). Sch.; *μελέας* St.; *μελίας* UMV Ald. H.
καὶ ἀχράδος] om. G.
πεδεινά] Ald. Edd. o.; *πεδινά*, post ι ras., U.

Cap. XII.

κρανείας] *κρανείας* cum ϊ superscr. U; *περὶ κρανίας* mU.
θηλυκρανείαν] Ald. Edd.; *θηλυκράνειαν* U Sch.
ἀμυγδαλῇ] Sch.; —*δάλῃ* Ald. Edd. Vitium subesse post RConst. monuit Schn. Folia enim corni haud similia amygdalinis. *μηλέᾳ* Dalec., *κλήθρᾳ* CHoffm. substituit.
λιπωδέστερον] *λιπωδεέστερον* M.
παχύτερον] *πλατύτερον* e conj. Bodaei St.
ἰνώδη λεπτὸν] UMV Ald.; *ἰν. καὶ λ.* H. St. Schn.
ὥσπερ] U Sch. syll.; *ὡς* Ald. Edd.;
ἐλάττους δὲ ἡ θηλ.] St. Schn.; *ἐλάττους· ἡ δὲ θηλ.* U; *ἐλάττους ἡ θηλ.* Ald. H.
ὁμοίως] U Schn. in syll.; *ὁμοίους* Ald. Edd. o.; *perinde ac amerina* G.
θηλυκρανεία] *θηλυκρανεία* cum ϊ superscr. U.
τὸ δὲ ξύλον] *τῶν δὲ ξύλων* U.
κρανείας] *κρανεΐας* cum ι superscr. U.
θηλυκρανείας] *θηλυκρανεΐας* cum ι superscr. U.
ἐντεριώνην] *ἐντεριόνην*, post ο ras. U.
καὶ κοιλ.] *ἢ καὶ κοιλ.* St.
2. *σαρισσῶν*] Edd. post H.; *σαρισῶν* UMV Ald.
τὸ γὰρ ὅλον — ἴσχει] Post *στέλεχος* inseruit *μεῖζον* St. auct. RConst.; *ὅλον* mutavit in *τῆς θηλείας* Dal. Vitium subesse vix dubium; nescio an *γὰρ* in *δὲ* mutato tollatur.
ἐλάᾳ] *ἐλαίας* St.; *ἐλαίᾳ* Ald. H. Sch.
καὶ ἀπανθεῖ — παραπλησίως] Difficultates, quibus haec verba premuntur, exposuit Schn. Si haec non ad comparationem cum *olea* pertinent, v. *ἄμφω* est interserenda. —*καρποφορεῖν* Cam.
ὁμοίας] tacite correxerat Schn.; in Syll. restituit *ὁμοίως*, quod Ald. Edd. habent; *ὁμοίας* sed ᾳ in corr. U.
ταῖς ἀγ.] corr. Sch.; *τοῖς ἀγ.* Ald. Edd. et U sed correctum.
ἔχει] U Sch. syll.; *ἔχειν* Ald. Edd. o.

ταῖς ἄγνοις ἰσχυρὰς καὶ ἀνωλέθρους. γίνεται δὲ καὶ περὶ τὰ ἔφυδρα καὶ οὐκ
3. ἐν τοῖς ξηροῖς μόνον· φύεται δὲ καὶ ἀπὸ σπέρματος καὶ ἀπὸ παρασπάδος. κέ-
δρον δὲ οἱ μέν φασιν εἶναι διττήν, τὴν μὲν λυκίαν τὴν δὲ φοινικῆν, οἱ δὲ μονο-
ειδῆ καθάπερ οἱ ἐν τῇ Ἴδῃ. παρόμοιον δὲ τῇ ἀρκεύθῳ, διαφέρει δὲ μάλιστα
τῷ φύλλῳ· τὸ μὲν γὰρ τῆς κέδρου σκληρὸν καὶ ὀξὺ καὶ ἀκανθῶδες τὸ δὲ τῆς
ἀρκεύθου μαλακώτερον· δοκεῖ δὲ καὶ ὑψηλοφυέστερον εἶναι ἡ ἄρκευθος· οὐ
μὴν ἀλλ' ἔνιοί γε οὐ διαιροῦσι τοῖς ὀνόμασιν ἀλλ' ἄμφω καλοῦσι κέδρους, πλὴν
παρασημασίᾳ κέδρου ὀξύκεδρου· ὀζώδη δ' ἄμφω καὶ πολυμάσχαλα καὶ ἐπε-
στραμμένα ἔχοντα τὰ ξύλα· μᾶλλον δ' ἡ μὲν ἄρκευθος ἔχει μικρὰν καὶ πυκνὴν
καὶ ὅταν κοπῇ ταχὺ σηπομένην· ἡ δὲ κέδρος τὸ πλεῖστον ἐγκάρδιον καὶ ἀσα-
πές, ἐρυθροκάρδια δ' ἄμφω· καὶ ἡ μὲν τῆς κέδρου εὐώδης ἡ δὲ τῆς ἑτέρας οὔ.
4. καρπὸς δ' ὁ μὲν τῆς κέδρου ξανθὸς μύρτου μέγεθος ἔχων εὐώδης ἡδὺς ἐσθίε-
σθαι. ὁ δὲ τῆς ἀρκεύθου τὰ μὲν ἄλλα ὅμοιος μέλας δὲ καὶ στρυφνὸς καὶ ὥς-
περ ἄβρωτος· διαμένει δ' εἰς ἐνιαυτόν, εἶθ' ὅταν ἄλλος ἐπιφυῇ ὁ περυσινὸς
ἀποπίπτει. ὡς δὲ οἱ ἐν Ἀρκαδίᾳ λέγουσι τρεῖς ἅμα καρποὺς ἴσχει, τόν τε πε-
ρυσινὸν οὔπω πέπονα καὶ τὸν προπερύσινον ἤδη πέπονα καὶ ἐδώδιμον καὶ τρί-
τον τὸν νέον ὑποφαίνει. ἔφη δὲ Σάτυρος καὶ κομίσαι τοὺς ὀρεοτύπους αὐτῷ
ἀνανθεῖς ἄμφω. τὸν δὲ φλοιὸν ὅμοιον ἔχει κυπαρίττῳ τραχύτερον δέ· ῥίζας

ἔφυδρα] U Sch.syll.; *ἔνυδρα* Ald. Edd. o.

μόνον] e conj. RConst. apposui cum Schn., petitum e vers. Gazae. — *οὐκ* om. H. St.

καὶ ἀπὸ σπ.] U; *καὶ* om. ceteri.

3. *κέδρον*] *κάδρον*, *ι* in rasura U.

φοινικῆν] Edd. post K.; *φοινίκην* UM; *φοινικήν* Ald. Videtur *φοινικικὴν* scribendum esse. Vide ad 9, 2, 3.

μαλακώτερον] Ald. Edd.; *μαλακοίτερον*, in rasura *ω* apparet U; *μακρότερον* conj. Sch.

ἡ ἄρκ.] Ald. H. St. Sch.syll.; *ἢ ἀρκ.* e corr. RConst. Schn.cont. Spreng. adnotavit a Theophrasto diversas arbores confusas esse, quod in plantis adeo similibus facile fieri potuit.

παρασημασίᾳ κέδρου] dedi de conj.; *παρασήμως κέδρον* Ald. Edd. o.; *παρασήμως τὴν κέδρον* U; *π. τόν κ.* M; *παρασιμως τὸν κ.* V. Equidem hoc loco, quem unum testimonium vocis *παρασήμως* Lexica afferunt, haud utar ad eam tuendam. Imo articulus qui in codicibus sequitur sed parum commodus est indicat aliam vocem hic fuisse. Quam ego posui *παρασημασίᾳ*, i. e. *adjectione notae*, si non vera at verae proxima est.

ἐπεστραμμένα] Ald. Edd.; *ἀπεστραμμένα* U.

μᾶλλον — σηπομένην] UMV Ald.; *ἄνθος* pro *ἄρκευθος* V; *vel potius junipero parva spissaque materies, brevique putrescens, cum cesa fuerit* G. Omnes ab editoribus et interpretibus allatae correctiones frustraneae. RConst.: *ξύλα, μᾶλλον δ' ἡ μὲν ἄρκευθος· ἔχει μήτραν καὶ μὴ πυκνήν.* Dalec. in H. pl. p. 38 *ἀρκ. ἣ ἔχει μήτραν καὶ πυκνήν.*, in annot. ad h. l. *ἀρκ. ὕλην ἔχει μικρὰν καὶ μὴ πυκνήν.* Heins.: *ἄρκευθος· ἔχει δὲ μήτραν καὶ πυκνήν.* St.: *ἄρκευθος ἔχει τὴν μήτραν καὶ πυκνήν.* Schn.cont. posuit scripturam Aldinae, in Syll. *ἔχει [μήτραν] μικρὰν καὶ π.* correxit. Denique Spr. in marg. exempl. sui edit. Schn. *ἔχει μήτραν πυκνὴν καὶ ὅταν κοπῇ οὐ ταχὺ σηπομένην*, quae vertit etiam. Vitia hujus loci in propatulo sunt. Nescio an longe a vero absit haec emendatio: *μήτραν δ' ἡ μὲν ἄρκευθος ἔχει μικρὰν καὶ μαλακὴν.*

ἐρυθροκάρδια — οὔ] omisit Gaza, item *ξανθὸς — ἔχων.*

4. *ἔχων εὐώδης*] Post h. v. addunt *εὐειδὴς* UP; *εὐιδὴς* V; *pulcher* G., ortum e varietate scripturae.

ὁ δὲ τῆς] MV Ald. Edd.; *τῷ δὲ τῆς* H.

ἄλλα ὅμοιος] *ἄλλο ὁμοίως* U.

περυσινὸς] *περύσινος* Sch.cont., correctum in Syll.

προπερύσινον] *πρότερον περυσινὸν* P2.

ἐδώδιμον] *εὐώδιμον* Cam.

ἔφη δὲ — αὐτῷ ἀνανθεῖς] sic Ald. Edd. UMV nomen *Σάτυρος* post *αὐτῷ* habent; M *δὲ κεκομίσαι* sed in altero apparet syllabam *κε* ex emendatione esse; *δὲ καὶ κομ.* U.

ἔχει] dedi de conj. Schn. mutato tamen infinitivo in indicativum; *ἐδόκει* Ald. Edd. o.

δὲ μανὰς ἀμφότεραι καὶ ἐπιπολαίους. φύονται περὶ τὰ πετρώδη καὶ χειμέρια
καὶ τούτους τοὺς τόπους ζητοῦσι. μεσπίλης δ' ἐστὶ τρία γένη, ἀνθηδὼν σατά- 5.
νειος ἀνθηδονοειδής, ὡς οἱ περὶ τὴν Ἴδην διαιροῦσι. φέρει δὲ ἡ μὲν σατάνειος
τὸν καρπὸν μείζω καὶ λευκότερον καὶ χαυνότερον καὶ τοὺς πυρῆνας ἔχοντα
μαλακωτέρους· αἱ δ' ἕτεραι ἐλάττω τέ τι καὶ εὐωδέστερον καὶ στρυφνότερον
ὥστε δύνασθαι πλείω χρόνον θησαυρίζεσθαι. πυκνότερον δὲ καὶ τὸ ξύλον
τούτων καὶ ξανθότερον τὰ δ' ἄλλα ὅμοιον. τὸ δ' ἄνθος πασῶν ὅμοιον ἀμυ-
γδαλῇ πλὴν οὐκ ἐρυθρὸν ὥσπερ ἐκεῖνο ἀλλ' ἐγχλωρότερον. μεγέθει μέγα τὸ
δένδρον καὶ περίκομον. φύλλον δὲ τὸ μὲν ἐπὶ . . . . . πολυσχιδὲς δὲ καὶ ἐν
ἄκρῳ σελινοειδές, τὸ δ' ἐπὶ τῶν παλαιοτέρων πολυσχιδὲς σφόδρα καὶ ἐγγωνο-
ειδὲς μείζοσι σχίσμασι, τετανὸν ἰνῶδες λεπτότερον σελίνου καὶ προμηκέστε-
ρον καὶ τὸ ὅλον καὶ τὰ σχίσματα, περικεχαραγμένον δὲ ὅλον· μίσχον δ' ἔχει
λεπτὸν μακρόν· πρὸ τοῦ φυλλορροεῖν δ' ἐρυθραίνεται σφόδρα. πολύρριζον δὲ
τὸ δένδρον καὶ βαθύρριζον δι' ὃ καὶ χρόνιον καὶ δυσώλεθρον. καὶ τὸ ξύλον
ἔχει πυκνὸν καὶ στερεὸν καὶ ἀσαπές. φύεται δὲ καὶ ἀπὸ σπέρματος καὶ ἀπὸ 6.
παρασπάδος. νόσημα δὲ αὐτῶν ἐστιν ὥστε γηράσκοντα σκωληκόβρωτα γίνε-

ἀμφότεραι] dedi de corr.; *ἀμφοτέρας* U Sch.syll.; *ἀμφοτέρους* Ald. H.; *ἀμφοτέροις* St.; *ἀμφοτέραις* Schn.cont.

φύονται περὶ] UMV Sch.syll.; *φ. δὲ περὶ* Ald. Edd.

πετρώδη] U mBas. St. Sch.; *πτερώδη* MV Ald. H.

τόπους] *τρόπους* M.

5. *μεσπίλης*] *μισπίλης* P.

ἀνθηδών] *ἀνδιδὼν* P_2.

σατάνειος] UMV Ald.; *itatanea* G.; *σητάνειος* P_2 H. St. Sch.

ἀνθηδονοειδὴς] de corr. Sch.; *ἀνδηδωνοειδὴς* cum RConst. H. St.; *ἀνθηνοειδὴς* UMV PP_2 Ald.

σατάνειος] UMV Ald.; *σητάνειος* P_2 H. St. Sch.; *satana* G.

καὶ χαυνοτ.] *καὶ* om. H.

ἐλάττω τέ τι] dedi conj.; *ἐλάττω εἰσὶ* U Ald. Edd,; *ἐλάττω ἔτι* Schn.

εὐωδέστερον καὶ στρυφνότερον] corr. Dalec. Schn.; *ευωδέστεραι καὶ ϛρυφνότεραι* Ald. H. St.; *εὐωδέστερον καὶ ϛιφρότερον*, sed post ϛ una litera erasa U; —*καὶ στρυφνότερον* M; *οἱ δ' ἑτέρων ἐλάττω εἰσὶ καὶ εὐωδέστεροι καὶ στρυφνότεροι* RConst.

ἐκεῖνο] sic correxi; *ἐκεῖνα* Ald. Edd.; *ἐκείνης* cum RConst. Schn.

ἐγχλωρότερον] U Sch.syll.; *ἔγχλωρον* ceteri.

περίκομον] mBas. H. St. Sch.; *gyroque comatur* G.; *περίνομον* Ald.

τὸ μὲν . . . πολυσχιδὲς δὲ—ἐγγωνοειδὲς] sic fere U, e quo verba *τὸ δ' ἐπὶ—ἐγγωνοειδὲς* in ceteris omissa accesserunt; ab init. *τὸ μὲν ἐπὶ λυσχιδὲςδὲ* UMV: *τὸ μὲν ἐπιλυσχιδὲς* omisso *δὲ* Ald.; *τὸ μὲν πολυσχιδὲς* cum RConst. H. St. Sch.cont.; *τὸ μὲν ἐπὶ τῶν νέων δισχιδές τε καὶ ἐν ἄκρῳ—ἐγγωνοειδὲς* Sch.syll. At neque vox *δισχιδές* neque comparatio *σελίνου* vera est: quum vero dein *πολυσχιδὲς σφόδρα* et *μείζοσι σχίσμασι* dicat, colligas etiam juniorum arborum folia dicta esse multifida. Divinando sic mihi locum refingo: *φύλλον δὲ τὸ μὲν ἐπὶ τῶν νέων περιφερὲς τὸ σχῆμα πολυσχιδὲς δὲ καὶ ἐν ἄκρῳ σικυοειδὲς* etc.

σχίσμασι] U, de conj. Scal. RConst. St. Schn.; *σχήμασι* Ald. H.

καὶ τὰ σχίσματα] U; *κατασχίσματα* Ald. MV H.; *κατασχίσμασι* cum RConst. St.; *κατὰ τὰ σχίσματα* Schn. Sensus: *ac magis elongatum et totum et incisurae, totum vero circumserratum.*

περικεχαραγμένον δὲ ὅλον] ex emend. Scalig. Edd., sed St. et Schn. *δὲ ὅλον* abjecerunt; *περικεκαθαρμένον δὲ ὅλον* U; *περικεκαρμένον δὲ ὅλον* MV Ald. — Gaza totum hunc locum magis etiam lacunosum vel habuit vel vertit, quam in Aldina exstat. — Ceterum non constat, ad quamnam *μεσπίλης* speciem haec pertineant; interpretes ad *ἀνθήδονα* referunt, sed Th. id non dixit. Mihi vere in verbis *μεγέθει—τὸ δένδρον* mendum residere, vel ante ea excidisse aliquid videtur; forsan ordo est turbatus, id quod ad verba *πολύρριζον — παρασπάδος* monuit Schn., qui ea sede sua mota et post v. *ἔχοντα μαλακωτέρας* posita vult.

σθαι· καὶ οἱ σκώληκες μεγάλοι καὶ ἡδίους ἢ οἱ ἐκ τῶν δένδρων τῶν ἄλλων.
τῶν δ᾽ οἰῶν δύο γένη ποιοῦσι, τὸ μὲν δὴ καρποφόρον θῆλυ τὸ δὲ ἄρρεν ἄκαρ-
πον· οὐ μὴν ἀλλὰ διαφέρουσι τοῖς καρποῖς τῷ τὰς μὲν στρογγύλον τὰς δὲ προ-
μήκη τὰς δ᾽ ὠοειδῆ φέρειν. διαφέρουσι δὲ καὶ τοῖς χυλοῖς· ὡς γὰρ ἐπὶ τὸ
πᾶν εὐωδέστερα καὶ γλυκύτερα τὰ στρογγύλα τὰ δ᾽ ὠοειδῆ πολλάκις ἐστὶν ὀξέα
7. καὶ ἧττον εὐώδη. φύλλα δ᾽ ἀμφοῖν κατὰ μίσχον μακρὸν ἰνοειδῆ πεφύκασι
στοιχηδὸν ἐκ τῶν πλαγίων πτερυγοειδῶς, ὡς ἑνὸς ὄντος τοῦ ὅλου λοβοὺς δὲ
ἔχοντος ἐσχισμένους ἕως τῆς ἰνός· πλὴν διεστᾶσιν ἀπ᾽ αὐτῶν ὑπόσυχνον τὰ
κατὰ μέρος· φυλλοβολεῖ δὲ οὐ κατὰ μέρος ἀλλὰ ὅλον ἅμα τὸ πτερυγῶδες.
εἰσὶ δὲ περὶ μὲν τὰ παλαιότερα καὶ μακρότερα πλείους αἱ συζυγίαι περὶ δὲ τὰ
νεώτερα καὶ βραχύτερα ἐλάττους, πάντων δὲ ἐπ᾽ ἄκρου τοῦ μίσχου φύλλον
περιττὸν ὥστε καὶ πάντ᾽ εἶναι περιττά. τῷ δὲ σχήματι δαφνοειδῆ τῆς λεπτο-
φύλλου, πλὴν χαραγμὸν ἔχοντα καὶ βραχύτερα καὶ οὐκ εἰς ὀξὺ τὸ ἄκρον συνῆ-
κον ἀλλ᾽ εἰς περιφερέστερον. ἄνθος δὲ ἔχει βοτρυῶδες ἀπὸ μιᾶς κορύνης ἐκ
8. πολλῶν μικρῶν καὶ λευκῶν συγκείμενον. καὶ ὁ καρπὸς ὅταν εὐκαρπῇ βοτρυώ-
δης· πολλὰ γὰρ ἀπὸ τῆς αὐτῆς κορύνης ὥστ᾽ εἶναι καθάπερ κηρίον. σκωλη-
κόβορος ἐπὶ τοῦ δένδρου ὁ καρπὸς ἄπεπτος ὢν ἔτι γίνεται μᾶλλον τῶν μεσπί-
λων καὶ ἀπίων καὶ ἀχράδων· καίτοι πολὺ στρυφνότατος. γίνεται δὲ καὶ αὐτὸ
τὸ δένδρον σκωληκόβρωτον καὶ οὕτως αὐαίνεται γηράσκον· καὶ ὁ σκώληξ ἴδιος
ἐρυθρὸς δασύς. καρποφορεῖ δ᾽ ἐπιεικῶς νέα· τριετὴς γὰρ εὐθὺς φύει. τοῦ
μετοπώρου δ᾽ ὅταν ἀποβάλῃ τὸ φύλλον εὐθὺς ἴσχει τὴν καχρυώδη κορύνην λι-

6. *ἡδίους*] corr. Schn.; *ἰδίους* sed prius *ι* corr. U., *ἰδίους* MV; *ἴδιοι* Ald. Edd. Sprengelio *ἴδιοι* praeferendum esse videtur. Exc. P2: *καὶ οἱ σκώληκες μείζους καὶ τῶν ἄλλων ἴδιοι.*

τῶν δ᾽ οἰῶν] MVP, qui *οἴων* habent; *τῶν δ᾽ οἴης* U; *τῶν δ᾽ οὐῶν* Ald. Edd.; *τῶν δ᾽ ὀῶν* Schn.cont.; *τῆς δ᾽ ὄης* idem Syll. Quod ad 1, 3, 3 de formis *ῥόα* et *ῥοιὰ* e libris mss. probare conati sumus, idem in hanc vocem cadere videtur, quam nunc *ὄα* nunc *οἴα* scribere codices suadent.

δὴ om. P.

τὸ δὲ ἄρρεν] *τ. δ. ἄρεν* U; *τὰ δ᾽ ἄρρενα* M.

δ᾽ ὠοειδῆ φ.] *δὲ ὡς εἴ δε φ.* M.

ὀξέα] *ὀξεῖα* Cam.

7. *φύλλα — στοιχηδὸν*] ita dedi codicum verbis paullum mutatis. *φύλλον δ᾽ ἀμφοῖν τὸ μὲν μίσχον μακρὸν ἰνοειδῆ. πεφύκασι δὲ στοιχηδὸν* Ald. et UMV, altero *δὲ* omisso; *φύλλον δ᾽ ἀμφοῖν τὸν μὲν μίσχον ἔχει μ. ἰν. πεφ. δὲ στοιχ.* H. St. et Schn. qui cum Bod. *φύλλα* scripsit.

πτερυγοειδῶς] e corr. RConst H. St. Sch.; *πτερυγοειδῶν* Ald. — Dein *τοῦ* om. P.

ἀπ᾽ αὐτῶν] U Ald. H. St.; *ἀφ᾽ ἑαυτῶν* corr. Scal. Schn.

ὑπόσυχνον τὰ κ. μ.] U, de conj. Sch.; *ὑπόσυχνον τοὺς κ. μ.* M; *ὑπὸ συχνοῦ τοῦ κ. μ.* Ald. H.; *ὑπὸ συχνοῦ, οὐ κ. μ.* St. cum RConst.

τὰ παλαιότερα — βραχύτερα] U, Sch.syll.; *τὰ παλαιότερα καὶ βραχύτερα* MV Sch.cont.; *τὰ ἐπιπολαιότερα καὶ βραχύτερα* Ald. H.; *εἰσὶ δ᾽ οἱ μὲν ἐπὶ παλαιοτέροις βραχύτεροι κ. ἐλ.* St.; *sunt in vetustioribus brevioribusque pauciora* G.

ἐπ᾽ ἄκρου τοῦ μίσχου] U, de conj. St. Sch.; *ἐπ᾽ ἄκρων οὐ τοῦ μ.* M.; *ἐπ᾽ ἄκρων τὸ τοῦ μ.* Ald.; *ἐπ᾽ ἄκρων τὸ τοῦ ὄσχου* H. cum RConst.

βραχύτερα] corr. RConst. H. Schn.; *βραχύτερον* UMV Ald. St. — *ὡς περιφ.* St.

πολλῶν μικρῶν καὶ λ.] V Ald. Sch.; *πολῶν μ. καὶ λ.* UM; *πολλῶν μίσχων λευκῶν* H. St. cum RConst.

8. *πολλὰ γὰρ*] *ἄνθη* i. u. addit St.

σκωληκόβορος] corr. Sch.syll.; *σκωληκόβορον* UMV; *σκωληκόβρωτον* Ald. H.; *σκωληκόβρωτος* RConst. St. Sch.

ἄπεπτος] Cam. Edd. post H.; *ἄπεστος* UPMV Ald. Bas. — Dein *μισπίλων* P.

υ
αὐαίνεται] *ἀαινεται* U.

νέα] *νέος* V.

τριετὴς] corr. Schn.; *τριέτὲς* U; *τριέτες* M; *τριετὲς* Ald. Edd. Cf. ad 2, 6, 7.

φύει — εὐθὺς] om. St.

ἀποβάλῃ] Schn.syll.; *ἀποβάλλῃ* Ald. Edd.

παρὰν καὶ ἐπωδηκυῖαν ὡςὰν ἤδη βλαστικὸν, καὶ διαμένει τὸν χειμῶνα. ἀνάκανθον δέ ἐστι καὶ ἡ οἴη καὶ ἡ μεσπίλη· φλοιὸν δ᾽ ἔχει λεῖον ὑπολίπαρον, ὅσαπερ μὴ γεράνδρυα, τὴν δὲ χρόαν ξανθὸν ἐπιλευκαίνοντα· τὰ δὲ γεράνδρυα τραχὺν καὶ μέλανα. τὸ δὲ δένδρον εὐμέγεθες ὀρθοφυὲς εὔρυθμον τῇ κόμῃ· σχεδὸν γὰρ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ στροβιλοειδὲς σχῆμα λαμβάνει κατὰ τὴν κόμην ἐὰν μή τι ἐμποδίσῃ. τὸ δὲ ξύλον στερεὸν πυκνὸν ἰσχυρὸν εὔχρουν, ῥίζας δὲ οὐ πολλὰς μὲν οὐδὲ κατὰ βάθους ἰσχυρὰς δὲ καὶ παχείας καὶ ἀνωλέθρους ἔχει. φύεται δὲ καὶ ἀπὸ ῥίζης καὶ ἀπὸ παρασπάδος καὶ ἀπὸ σπέρματος· τόπον δὲ ζητεῖ ψυχρὸν ἔνικμον, φιλόζωον δ᾽ ἐν τούτῳ καὶ δυςώλεθρον· οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ φύεται ἐν τοῖς ὄρεσιν. 9.

Cap. XIII. Ἴδιον δὲ τῇ φύσει δένδρον ὁ κέρασός ἐστι· μεγέθει μὲν μέγα· 13 H. 12 St.
καὶ γὰρ εἰς τέτταρας καὶ εἴκοσι πήχεις· ἔστι δ᾽ ὀρθοφυὲς σφόδρα· πάχος δὲ ὥστε καὶ δίπηχυν τὴν περίμετρον ἀπὸ τῆς ῥίζης ἔχειν. φύλλον δ᾽ ὅμοιον τῷ τῆς μεσπίλης σκληρὸν δὲ σφόδρα καὶ πλατύτερον, ὥστε τῇ χροιᾷ πόρρωθεν φανερὸν εἶναι τὸ δένδρον. φλοιὸν δὲ τὴν λειότητα καὶ τὴν χρόαν καὶ τὸ πάχος ὅμοιον φιλύρᾳ, δι᾽ ὃ καὶ τὰς κίστας ἐξ αὐτοῦ ποιοῦσιν ὥσπερ καὶ ἐκ τοῦ τῆς φιλύρας. περιπέφυκε δὲ οὗτος οὔτε ὀρθοφυὴς οὔτε κύκλῳ κατ᾽ ἶσον, ἀλλ᾽ ἑλικηδὸν περιείληφε κάτωθεν ἄνω προςάγων ὥςπερ ἡ διαγραφὴ τῶν φύλλων

βλαστικὸν] Ald. Edd. Schn.syll. *βλαστικήν* scribi jussit. Sed pertinet ad arborem ipsam.

9. *οἴη*] Ald.; *οὔη* St.; *ὄη* Schn. Dein *ὡς καὶ ἡ μ.* St.

ὅσαπερ μὴ] de corr. Bod. et Dalec. Sch.; *ὥςπερ τὰ* Ald.; *ὥστε τὰ* M.

τραχὺν] *τραχὺν* U; *τραχὺ* MV.

στροβιλοειδὲς] Ald. Cam.; *στροβυλοειδὲς* Bas.

κόμην] Ald. H. St.; *κορυφήν* Schn. e vers. G. *suo vertice*.

μή τι] UPM Sch.syll.; *μή τις* Ald. Edd. o.

εὔχρουν] om. Ald. H. St.; *ἰσχυρὸν εὔχρουν* U Sch.syll.; *εὔχρουν ἰσχυρόν* MVPG Sch.cont.

Cap. XIII.

τέτταρας] U Sch.syll.; *τέσσαρας* Ald. Edd.

πήχεις] St. et Schn. praeeunte Meurs. Theophr. p. 90 addunt *αὔξεται* ex Athenaeo 2. p. 50, qui hunc Theophrasti locum excerptum retulit.

ἔστι] Ald. Edd.; *ἔστιν, ν* in rasura U; *ἔτι* cum RConst. Sch.

ὀρθοφυὲς] Ald. Edd.; *ὀρθοφυὴς* V.

ἀπὸ τῆς ῥ.] UMV Ald. Schn.; *πρὸ τῆς ῥ.* H. St.

ὅμοιον] *ἔχει* ex Athenaei l. l. adjici vult Meurs. Th. p. 90.

πλατύτερον] Athenae l. l. habet *παχύτερον*, quod fortasse verum; magis enim convenit cum eo quod praecedit, *σκληρόν*.

χροιᾷ] Cf. Lobeck. ad Phryn. p. 496.

ὥστε — δένδρον] Scalig. monuit haec non praecedentibus convenire; foliorum duritiem et latitudinem non esse causam, quod arbor colore e longinquo conspicua sit. Propterea Schn. haec transposita et olim sic scripta fuisse suspicatur: *πλατύτερον· φλοιοῦ δὲ τὴν λειότητα καὶ τὴν χρόαν τοιαύτην ὥστε . . δένδρον· καὶ τὸ πάχος . . φιλύρᾳ· διὸ.* Si scriptura recte habet sic explico, quod a duritie et crassitie foliorum eorum etiam colorem pendere significaverit; atque tunc *παχύτερον* reponendum erit.

φλοιὸν] U Sch.syll.; *φλοιοῦ* Ald. H.; *φλοιὸς* St. — Dein *πάχον* Cam.

κίστας] Ald. Edd.; *κιστὰς* U.

αὐτοῦ] corr. RConst. Edd.; *αὐτῶν* Ald.

ὥςπερ] U Sch.syll.; *ὡς* ceteri.

ἐκ τοῦ] corr. RConst. Edd.; *ἐκ τῶν* Ald.

περιπέφυκε — περιπεφυκὸς] Locum hunc satis difficilem dedi ex emendatione a Schneidero in Syll. praescripta, ad scripturam Urbinatis facta.

ἑλικηδὸν] V et U, sed in hoc *ι* fuit antea *η*; St. H. Schn..; *ἑκιδὸν* M Ald.; *mucronatim* G.

περιείληφε] e conj. RConst; *περιειλεῖται* dedit St.

λοπιζόμενος] U Sch.syll.; *λεπιζόμενον* Ald. H. St.; *λεπιζόμενος* Sch.

καὶ λοπιζόμενος οὕτως ἐκδέρεται, ἐκείνως δ' ἐπίτομος γίνεται καὶ οὐ δύναται·
2. μέρος δ' αὐτοῦ τι τὸν αὐτὸν τρόπον ἀφαιρεῖται κατὰ πάχος σχιζόμενον λεπτὸν ὡς ἂν φύλλον, τὸ δὲ λοιπὸν προςμένειν τε δύναται καὶ σώζει τὸ δένδρον ὡσαύτως περιπεφυκός. περιαιρουμένου δὲ ὅταν λοπᾷ τοῦ φλοιοῦ συνεκραίνει καὶ τότε τὴν ὑγρότητα· καὶ ὅταν ὁ ἔξω χιτὼν περιαιρεθῇ μόνον ὁ ὑπολιπὴς ἐπιμελαίνεται ὥςπερ μυξώδει ὑγρασίᾳ καὶ πάλιν ὑποφύεται τῷ δευτέρῳ ἔτει χιτὼν ἄλλος ἀντ' ἐκείνου πλὴν λεπτότερος. πέφυκε καὶ τὸ ξύλον ὅμοιον ταῖς ἰσὶ τῷ φλοιῷ στρεπτῷ ἑλιττομένῳ· καὶ οἱ ῥάβδοι φύονται τὸν αὐτὸν τρόπον εὐθύς· τοὺς ὄζους δ' αὐξανομένου συμβαίνει τοὺς μὲν κάτω ἀεὶ ἀπόλλυσθαι τοὺς δ'
3. ἄνω αὔξειν. τὸ δ' ὅλον οὐ πολύοζον τὸ δένδρον ἀλλ' ἀνοζότερον πολὺ τῆς αἰγείρου. πολύρριζον δὲ καὶ ἐπιπολαιόρριζον οὐκ ἄγαν δὲ παχύρριζον· ἡ δ' ἐπιστροφὴ καὶ τῆς ῥίζης καὶ τοῦ φλοιοῦ τοῦ περὶ αὐτὴν ἡ αὐτή. ἄνθος δὲ λευκὸν ἀπίῳ καὶ μεσπίλῃ ὅμοιον ἐκ μικρῶν ἀνθῶν συγκείμενον κηριῶδες. ὁ δὲ καρπὸς ἐρυθρὸς ὅμοιος διοςπύρῳ τὸ σχῆμα τὸ δὲ μέγεθος ἡλίκον κύαμος, πλὴν τοῦ διοςπύρου μὲν ὁ πυρὴν σκληρὸς τοῦ δὲ κεράσου μαλακός. φύεται δ' ὅπου
4. καὶ ἡ φίλυρα, τὸ δὲ ὅλον ὅπου ποταμοὶ καὶ ἔφυδρα. φύεται δὲ καὶ ἡ ἀκτὴ μάλιστα παρ' ὕδωρ καὶ ἐν τοῖς σκιεροῖς, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ἐν τοῖς μὴ τοιούτοις· θαμνῶδες δὲ ῥάβδοις ἐπετείοις αὐξανομέναις μέχρι τῆς φυλλορροίας εἰς μῆκος

οὕτως] Ald.; *οὗτος* e corr. U.
ἐκείνως δ' ἐπ.] corr. Schn.syll.; *ἐκεῖνος* Ald. Edd. et e corr. U; *ἐκεῖνος· ἄλλως δὲ ἐπ.* Schn. in cont. In libro Vinar. *ἐκρίνος* scriptum unde Coraes conjecit *εὐκρινῶς*.
[2.] *γίνεται — ἀφαιρεῖται*] UMV Sch.syll.; *γίνεται· — μέρος αὐτοῦ — ἀφαιρεῖσθαι* Ald. Edd. o.; *οὐ* i. u. Sch.cont.; *δ'* solus dat U.
προςμένειν] *προμένειν* St. — idem post *πάχος* addidit *ἀλλά*.
σώζει] UMV Sch.syll.; *σώζειν* Ald. Edd. o.
ὡσαύτως περιπεφυκὸς] *ὡς αὐτὸς περιπεφυκὼς* St.
λοπᾷ] corr. Schn.; *λοιπᾷ, ι* in rasura U; *λοιποὺς* MV; *λοιπὰ* Ald.; *λιπᾷ* auctore Scalig. H. St. et Vo.
συνεκραίνει καὶ τότε τὴν ὑγρότητα] Ald.; *τὴν ὑγρότητα* U quoque habere adnotatum. *συνεκρέει τότε καὶ ἡ ὑγρότης* correxit Schn.
ὑπολιπὴς] UMV Sch.; *ὑπολειπὴς* Ald. Edd. — Dein *μιξώδει* P.
ἐπιμελαίνεται ὥςπερ] Schn. e conj.; *ἐ. περ* MV; *ἐπιμελαίνεταί πως* Ald. H. St.
ἔτει] UP Bas. Schn.; *ἔτι* Ald. Cam. H. St.
λεπτότερος] *οὗτος* add. St. — Ald. et H. post *πέφυκε* incidunt.
ἰσὶ] *εἰσὶ* M.
στρεπτῷ ἑλιττομένῳ] Ald.; *στρεπτῶ ἑλιττομένωι* U; *στρεπτῷ ἑλιττόμενον* H. St.; *στρεπτὸν καὶ ἑλιττόμενον* Schn.cont. In Auct. idem *ὁμοίως τῷ φλοιῷ ταῖς ἰσὶ στρεπτὸν καὶ ἑλιττόμεν.* vel *στρεπτῶς ἑλιττόμενον* scribendum esse conjicit.
δ' αὐξανομένου] *δὲ* quod est in Ald. Edd. om. MV; *αὐξανομένου* scripsi e conj. Schneideri in Auct.; *αὐξανομένους* MV Ald.
κάτω] Vo.; corr. Scal. H. St. Sch.; *καὶ τῶι* UM; *καὶ τῷ* Ald.
αὔξειν] *αὐξανομένους* V.
[3.] *ἡ δ' ἐπιστροφὴ*] U Sch.syll.; *ἡ δὲ στροφὴ* Ald. Edd.
κηριῶδες] H. St. Sch. ex Athenaeo; *κηρῶδες* UMV Ald.
ἡλίκον] U Sch.syll.; *ἡλίκος* Ald. Edd.
πυρὴν — μαλακός] Dal. conj.; *πυρὴν μαλακός — κεράσου σκληρός*.
φίλυρα] U; *φιλύρα* Ald. Edd.
ὅλον ὅπου] *ὅλον ὅλου* H.
ἔφυδρα] U Sch.syll.; *ἔνυδρα* ceteri.
[4.] *ἀκτὴ*] Ald. Edd. Eundem accentum ex U notatum reperio C. 1, 1, 4, ac praebent loci Hippocratis et Galeni laudati a Lobeckio Paralip. 327. Ac cum eo convenit adjectivum *ἄκτινος* 5, 3, 3. Sch. hic et ubique *ἀκτῆ* scripsit.
τοῖς μὴ τοιούτοις] U et cum G. Scal. RConst. H. St. Sch.; *μὴ* om. Ald.
θαμνῶδες δὲ] dedi de conj. Schneideri in Auct.; *θαμνώδε*, sequitur rasura superscripto *σι* dein *τε* U; *θαμνώδεις τε* MV; *θαμνώδης* Ald. Edd.
αὐξανομέναις] UMV Sch.syll.; *αὐξανομένη* Ald. Edd.
φυλλορροίας] Ald. Edd.; *φυλλορροίας* U; *φυλορροίας* Schn.

εἶτα μετὰ ταῦτα εἰς πάχος· τὸ δὲ ὕψος τῶν ῥάβδων οὐ μέγα λίαν ἀλλὰ καὶ μάλιστα ὡς ἐξάπηχυ· τῶν δὲ στελεχῶν πάχος τῶν γερανδρύων ὅσον περικεφαλαίας, φλοιὸς δὲ λεῖος λεπτὸς καπυρός· τὸ δὲ ξύλον χαῦνον καὶ κοῦφον ξηρανθὲν, ἐντεριώνην δὲ ἔχον μαλακὴν, ὥστε δι' ὅλου καὶ κοιλαίνεσθαι τὰς ῥάβδους, ἐξ ὧν καὶ τὰς βακτηρίας ποιοῦσι τὰς κούφας. ξηρανθὲν δὲ ἰσχυρὸν καὶ ἀγήρων ἐὰν βρέχηται κἂν ᾖ λελοπισμένον· λοπίζεται δὲ αὐτόματον ξηραινόμενον. ῥίζας δὲ ἔχει μετεώρους οὐ πολλὰς δὲ οὐδὲ μεγάλας. φύλλον δὲ τὸ 5.
μὲν καθ' ἕκαστον μαλακὸν, πρόμηκες ὡς τὸ τῆς πλατυφύλλου δάφνης μεῖζον δὲ καὶ πλατύτερον καὶ περιφερέστερον ἐκ μέσου καὶ κάτωθεν, τὸ δ' ἄκρον εἰς ὀξὺ μᾶλλον συνῆκον κύκλῳ δ' ἔχον χαραγμόν· τὸ δὲ ὅλον, περὶ ἕνα μίσχον παχὺν καὶ ἰνώδη ὡσὰν κλωνίον τὰ μὲν ἔνθεν τὰ δὲ ἔνθεν κατὰ γόνυ καὶ συζυγίαν πεφύκασι τῶν φύλλων διέχοντα ἀπ' ἀλλήλων, ἓν δὲ ἐξ ἄκρου τοῦ μίσχου. ὑπέρυθρα δὲ τὰ φύλλα ἐπιεικῶς καὶ χαῦνα καὶ σαρκώδη· φυλλορροεῖ δὲ τοῦτο ὅλον διόπερ φύλλον ἄν τις εἴποι τὸ ὅλον. ἔχουσι δὲ καὶ οἱ κλῶνες οἱ νέοι γωνοειδῆ τινα. τὸ δ' ἄνθος λευκὸν ἐκ μικρῶν λευκῶν πολλῶν ἐπὶ τῇ τοῦ μί- 6.
σχου σχίσει κηριῶδες· εὐωδίαν δὲ ἔχει λειριώδη ἐπιβαρεῖαν. ἔχει δὲ καὶ τὸν καρπὸν ὁμοίως πρὸς ἑνὶ μίσχῳ παχεῖ βοτρυώδη δέ· γίνεται δὲ καταπεπαινόμενος μέλας, ὠμὸς δὲ ὢν ὀμφακώδης· μεγέθει δὲ μικρῷ μείζων ὀρόβου·

ὡς ἐξάπηχυ] U Sch.syll.; *ὡς* om. cett.

πάχος] *πάρος* M.

καπυρός] corr. Schn.syll.; *καὶ ποσ::ρος* U sec. Amati, *καὶ πυρσὸς* U sec. Bekker.; *καὶ πυρρὸς* V St.; *καὶ πυορὸς* M; *καὶ πυρὸς* Ald.; *καὶ πυκνὸς* auctore Scal. H. Schn. Mihi vestigia in U aliud indicare videntur, quod divinando nondum assequi contigit.

ἐντεριώνην] *ἐντεριόνην* o in rasura U.

διόλου καὶ κοιλ.] Ald. Edd.; Schn. *καὶ* uncis seclusit, in Syll. vero idem lunulis inclusum ante *δι' ὅλου* posuit.

ἐξ ὧν] U Schn.; *ἐξ οὗ* MV Ald. Edd.

ἀγήρων] e corr. RConst. H. St. Schn.; *ἀγήρω* UMV Ald.

κἂν ᾖ] MV Ald. Sch.; *καὶ ᾖ* H. St. cum Scal. qui etiam *κἂν βρέχηται* scribi voluit. *Siccata valida est et inoffensa aquis etiam disquamata si sit* G. In re dubia nihil ausus sum mutare.

λελοπισμένον] UMV Schn.syll.; *λελεπισμένον* Ald. Edd.

λοπίζεται] Schn.syll.; *λεπίζεται* Ald. Edd.

5. *χαραγμὸν*] de corr. RConst. H. St. Schn.; *παραγμὸν* UMV; *σπαραγμόν* Ald.; *ambitum serratum* G.

ἕνα μίσχον] mBas. H. St. Schn.; *ἓν μίσχον* UM Ald.

πάχυν καὶ ἰνώδη] correxit Schn. e. v. Gazae *circa unum pediculum crassum nervosumque*; *παχὺ καὶ ἰνῶδες* Ald. Edd.

πεφύκασι — ἀλλήλων] *πεφύκασι διεχόντων τῶν φύλλων ἀπ' ἀλλήλων* St.

ὅλον] Cum RConst. *ἅμα* ut necessarium i. u. addidit Schn. At non est necessarium quum ejus notio insit in vocabulo *ὅλον*.

γωνοειδῆ] U Ald. Edd. o. V ad 1, 10, 1; *quaedam ad geniculorum speciem* G., quem Schn. *γονατοειδῆ* legisse colligit.

6. *μικρῶν λευκῶν*] UMV Ald. Sch.; *μίσχων λ.* H. St.; *e peciolis permultis candidis* G. Cf. cap. 12, 7 extr.

ἐπιβαρεῖαν] corr. Schn.; *ἐπεὶ βαρεῖαν* Ald. MV et U ubi *ει* in rasura; *ὑποβαρεῖαν* auctore RConst. H. St.

βοτρυώδη] *βοτρυώδει* P.

γίν. δὲ] UMV Ald. Sch.; *δὲ* om. H. St.

καταπεπαινόμενος] dedi de conj.; *καὶ πεπαινόμενος* V Ald. Edd. o. Vocem *καταπεπαίνω* etsi non exstat in lexicis, nihil tamen offensionis habere credo, cum et *καταπέττω* dicatur; significat *maturitate ad finem perveniente*.

μείζων] *μεῖζον* P.

τὴν ὑγρασίαν δὲ οἰνώδη τῇ ὄψει ἢ τὰς χεῖρας τελείου ἀναβάπτονται καὶ τὰς
7. κεφαλάς· ἔχει δὲ καὶ τὰ ἐντὸς σησαμοειδῆ τὴν ὄψιν. πάρυδρον δὲ καὶ ἡ ἰτέα
καὶ πολυειδές· ἡ μὲν μέλαινα καλουμένη τῷ τὸν φλοιὸν ἔχειν μέλανα καὶ φοι-
νικοῦν, ἡ δὲ λευκὴ τῷ λευκόν. καλλίους δὲ ἔχει τὰς ῥάβδους καὶ χρησιμωτέ-
ρας εἰς τὸ πλέκειν ἡ μέλαινα ἡ δὲ λευκὴ καπυρωτέρας. ἔστι δὲ καὶ τῆς με-
λαίνης καὶ τῆς λευκῆς ἔνιον γένος μικρὸν καὶ οὐκ ἔχον αὔξησιν εἰς ὕψος ὥσπερ
καὶ ἐπ' ἄλλων τοῦτο δένδρων οἷον κέδρου φοίνικος. καλοῦσι δ' οἱ περὶ Ἀρκα-
δίαν οὐκ ἰτέαν ἀλλὰ ἑλίκην τὸ δένδρον· οἴονται δ' ὥσπερ ἐλέχθη καὶ καρπὸν
ἔχειν αὐτὴν γόνιμον. .

14 H. 13 St. Cap. XIV. Ἔστι δὲ τῆς πτελέας δύο γένη καὶ τὸ μὲν ὀρειπτελέα καλεῖται
τὸ δὲ πτελέα· διαφέρει δὲ τῷ θαμνωδέστερον εἶναι τὴν πτελέαν εὐαυξέστερον
δὲ τὴν ὀρειπτελέαν. φύλλον δὲ ἀσχιδὲς περικεχαραγμένον ἡσυχῇ προμηκέ-
στερον δὲ τοῦ τῆς ἀπίου τραχὺ δὲ καὶ οὐ λεῖον. μέγα δὲ τὸ δένδρον καὶ τῷ
ὕψει καὶ τῷ μεγέθει. πολὺ δ' οὐκ ἔστι περὶ τὴν Ἴδην ἀλλὰ σπάνιον· τόπον δὲ
ἔφυδρον φιλεῖ. τὸ δὲ ξύλον ξανθὸν καὶ ἰσχυρὸν καὶ εὔινον καὶ γλίσχρον· ἅπαν γὰρ
καρδία· χρῶνται δ' αὐτῷ καὶ πρὸς θυρώματα πολυτελῆ καὶ χλωρὸν μὲν εὔτομον
ξηρὸν δὲ δύστομον. ἄκαρπον δὲ νομίζουσιν, ἀλλ' ἐν ταῖς κωρυκίσι τὸ κόμμι
καὶ θηρί' ἄττα κωνωποειδῆ φέρει. τὰς δὲ κάχρυς ἰδίας ἴσχει τοῦ μετοπώρου

τὴν ὑγρασίαν — τὰς κεφαλάς] „Locus adhuc mire vitiosus" Schn. in Auct. Lenissime mutatum ita exscripsi ut sensum quendum habeat, non quo ita scriptum olim fuisse censeam. *τὴν ὑγρασίαν δὲ οἰνώδη τῇ ὄψει καὶ τὰς χεῖρας τελείους. ἀναβλάστει δὲ καὶ τὰς κεφαλὰς* U; *χεῖρας δὲ τελείους· ἀναβλαστεῖ* MV Ald. In voce *ἀναβλάστει* latere *βάπτει* primus suspicatus est Scalig. RConst. corr. *τὰς χεῖρας δὲ τέλειος ὢν βάπτει καὶ τ. κ.* Dalecamp. *ὄψει καρπὸς τέλειος ἀνίησι τὰς χεῖρας ἀναβάπτουσαν καὶ τὰς κ.*; H. *τὰς χεῖρας δὲ τέλειος βάπτει καὶ τὰς κεφαλάς·* et sic St. sed in fine *καὶ τάς τρίχας τῆς κεφαλῆς*; Schn. *χεῖρας δὲ τέλειος ὢν ἀναβάπτει, βλάπτει δὲ καὶ τάς κεφαλάς.* Praeterea H. St. Sch. invitis libris post *ὄψει* addiderunt *ἀνίησι.* Videtur *ἔχει* vel subintelligendum vel addendum esse. Omnia post *ὄψει* omisit G. Summa vitii in v. *τελείους* esse videtur, quare olim in hanc incidi conjecturam: *τῇ ὄψει ἔχει ἢ τὰς χεῖρας οἱ τελειούμενοι βάπτονται καὶ τὰς κεφαλάς.* Cf. Bod. ad h. l. Lob. Aglaoph. p. 654. Sed fateor vitium mihi videri altius sedere.

7. *ἰτέα καὶ*] *καὶ* om. cont. Schn.

ἡ μὲν μελ.] St. Schn.; *μὲν* abest ab Ald. H.

μέλανα καὶ] *μ. ἢ καὶ* St.

τῷ λευκὸν] e corr. RConst. H. St. Schn.; *τῷ λευκῷ* M Ald.

καπυρωτέρας] correxi praceunte Schn. in Auct.; *καὶ πυρωτέρας* U; *καὶ πυροτέρας* MV Ald.; *καὶ πυκνοτέρας* Vo. RConst. H. Sch.; *καὶ πυκνοτέρους* St.

ἔνιον γ.] UMVP Sch. syll.; *ἴδιον γ.* Ald. Edd. o.

ἑλίκην] corr. Sch. syll.; *ἐλίκην* P2 et U, ubi in margine *ἑλίκη*; *ἑλλικὴν* M; *ἑλικὴν* Ald. Edd.

τὸ δ.] *τοῦτο δ.* St.

δ' ὥσπερ] *δ'* om. M.

Cap. XIV.

δὲ τῆς πτ.] U; *δὲ καὶ τῆς πτ.* Ald. Edd. o.

γένη. καὶ τὸ] *γένη. τῷ* M.

ὀρειπτελέα] *ὀρειπτ.* Ald. Cam.

εὐαυξέστερον] Edd. post H.; *εὐαξέστ.* UMV Ald.

τραχὺ δὲ καὶ οὐ λεῖον] Verba *οὐ λεῖον* vitiosa esse censeo; dictio enim plane insulsa. *τραχὺ δὲ οὐ λίαν* St.

τὸ δὲ — καὶ εὔινον] *δὲ* praebet U, om. a ceteris; *καὶ τὸ ξύλον* St.; *καὶ* ante *εὔινον*, omissum a H. Schn., addunt MV Ald.

καὶ γλίσχρον] e conj. St. Sch. *καὶ αἰσχρόν* Ald. H.; *καὶ ἰσχυρὸν* conj. RConst. Bo.

ἅπαν] U, St. et Schn. e conj.; *ἅπαντα* Ald. H.

χλωρὸν μὲν] *μὲν* om. H.

κωρυκίσι] Schn. de corr. Steph. in Thes.; *κωρύκϊσι* UMV Ald.; *κωρύκοις* H.; *κωρύκαις* St.

θηρί' ἄττα] Ald. Edd.; *θηρίαττα* M.

ἰδίας] *ἰδίας* Ald. Cam.

πολλὰς καὶ μικρὰς καὶ μελαίνας, ἐν δὲ ταῖς ἄλλαις ὥραις οὐκ ἐπέσκεπται. ἡ 2 δὲ λεύκη καὶ ἡ αἴγειρος μονοειδής, ὀρθοφυῆ δὲ ἄμφω, πλὴν μακρότερον πολὺ καὶ μανότερον καὶ λειότερον ἡ αἴγειρος, τὸ δὲ σχῆμα τῶν φύλλων παρόμοιον. ὅμοιον δὲ καὶ τὸ ξύλον τεμνόμενον τῇ λευκότητι. καρπὸν δ' οὐδέτερον τούτων οὐδὲ ἄνθος ἔχειν δοκεῖ. ἡ κερκὶς δὲ παρόμοιον τῇ λεύκῃ καὶ τῷ μεγέθει καὶ τῷ τοὺς κλάδους ἐπιλεύκους ἔχειν· τὸ δὲ φύλλον κιττῶδες μὲν ἀγώνιον δὲ ἐκ τοῦ ἄλλου τὴν δὲ μίαν προμήκη καὶ εἰς ὀξὺ συνήκουσαν· τῷ δὲ χρώματι σχεδὸν ὅμοιον τὸ ὕπτιον καὶ τὸ πρανές· μίσχῳ δὲ προςηρτημένον μακρῷ καὶ λεπτῷ δι' ὃ καὶ οὐκ ὀρθὸν ἀλλ' ἐγκεκλιμένον. φλοιὸν δὲ τραχύτερον τῆς λεύκης καὶ μᾶλλον ὑπόλεπρον ὥςπερ ὁ τῆς ἀχράδος. ἄκαρπον δέ. μονογενές δὲ καὶ 3 ἡ κλήθρα· φύσει δὲ καὶ ὀρθοφυές, ξύλον δ' ἔχον μαλακὸν καὶ ἐντεριώνην μαλακὴν ὥστε δι' ὅλου κοιλαίνεσθαι τὰς λεπτὰς ῥάβδους. φύλλον δ' ὅμοιον ἀπίῳ πλὴν μεῖζον καὶ ἰνωδέστερον. τραχύφλοιον δὲ καὶ ὁ φλοιὸς ἔσωθεν ἐρυθρός, δι' ὃ καὶ βάπτει τὰ δέρματα. ῥίζας δὲ ἐπιπολαίους . . . ἡλίκον δάφνης. φύεται δὲ ἐν τοῖς ἐφύδροις ἀλλόθι δ' οὐδαμοῦ. σημύδα δὲ τὸ μὲν φύλλον ἔχει 4. ὅμοιον τῇ περσικῇ καλουμένῃ καρύᾳ πλὴν μικρῷ στενότερον, τὸν φλοιὸν δὲ ποικίλον, ξύλον δὲ ἐλαφρόν· χρήσιμον δὲ εἰς βακτηρίας μόνον εἰς ἄλλο δὲ οὐ-

ὥραις] mBas. Sch.; *χώραις* U Ald. H. St. *ἐπέσκεπται*] U Sch. de corr.; *ἐπισκέπτεται* Ald. Edd.; *quid ferat minus animadversum est* G.

2. *μονοειδής*] Ald. Cam.; *μονοειδεῖς* Bas.; *μονοειδῆ* St.; *μονοειδὲς* Sch.

πολὺ καὶ μανότερον] haec verba praebuit U, omissa a ceteris.

τῇ λευκ.] *τῇ* om. Sch.

καρπὸν — ἄνθος] U Sch.syll.; *οὐδέτερον τούτων οὐδὲ ἄνθος* M; *οὐδέτερον δὲ τούτων ὁ. ἁ.* Ald. Edd. o.

ἡ κερκὶς] Similitudo nominis cum *Cercide* Linnaei multos peperit errores. Quae ad h. l. disputavit Schn. frustra dicta esse assererem, ni jam ipse in indice s. h. v. confessus esset. Nihil est certius quam eam arborem, quam hoc loco Theophrastus describit, speciem esse quandam *Populi;* neque nomen *κερκὶς* corruptum esse existimo, sed genuinum, ductum forsan ab inflorescentia caudaeformi, nomine his partibus indito ut saepe fit translato ad ipsam arborem. Mec mirum si alia fuerit *κερκὶς* homonyma: exempla et in Theophrasto habemus et in nominibus plantarum vulgaribus nostris. Etenim *κερκὶς,* quae 1, 11, 2 fructum in siliqua gerere dicitur, certo diversa est.

τοὺς κλάδ.] *τοὺς* om. P.

ἄλλου τὴν δὲ μίαν] Sunt conjecturae, quas afferre non opus est. *ἄλλου* usu satis noto refertur ad sequentia. Post *μίαν* adjecit St. *γωνίαν*.

ἐγκεκλιμένον] *ἐγκεκλιμένῳ* M.

3. *ἄκαρπον δέ. μονογενὲς δὲ καὶ*] UM; *ἄκαρπον* etiam P mBas. H. St. Schn.; *εὔκαρπον δὲ μονογενὲς καὶ* Ald.; *ἄκαρπον δὲ καὶ μονογενὲς καὶ* H. St. Sch. Quum c. 3, 6 *κλήθραν ἄκαρπον* et *κάρπιμον* commemoraverit, hoc loco verba *ἄκαρπον δὲ* non recte ad *κλήθραν* referuntur: populo contra conveniunt.

κλήθρα] *κλῆθρα* U.

καὶ ὀρθοφ.] U, *καὶ* om. ceteri.

ἐντεριώνην] *ἐντεριόνην* o in ras. U. — Dein *μαλακὸν* M.

φύλλον] *φύλον* U.

ἀπίῳ] *καρύᾳ* emend. Scalig.; *καρύᾳ ἡρακλεωτικῇ* St.

ἐπιπολαίους] Post h. v. lacunae signum posui cum Schn., qui monuit vocabulum *ἡλίκον* cum proximis *ἐπιπολαίους ῥίζας* non convenire neque radices plantarum magnitudine comparari. Forsan flores alni cum *βρύοις* lauri comparati fuerunt.

ἀλλόθι δ'] *δ'* om. MP.

4. *σημύδα*] Nomen adhuc dubium. Inepta diu Gazam secuti *betulam* interpretati sunt; nec audiendus Spr. qui *Sambucum racemosam* esse opinatur.

περσικῇ] U Sch.syll.; om. cett. — Paullo ante *ὅμοιον*, quod est in Ald. Edd., om. UMV.

στενότερον] Sch.syll.; *στενώτερον* Ald. Edd. o.

εἰς βακτηρ.] *ἐκ β.* sed correctum *εἰς* U.

δέν. ἡ δὲ κολυτέα ἔχει τὸ μὲν φύλλον ἐγγὺς τοῦ τῆς ἰτέας, πολύοζον δὲ καὶ πολύφυλλον καὶ τὸ δένδρον ὅλως μέγα· τὸν δὲ καρπὸν ἔλλοβον καθάπερ τὰ χεδροπά· λοβοῖς γὰρ πλατέσι καὶ οὐ στενοῖς τὸ σπερμάτιον τὸ ἐνὸν μικρὸν καὶ οὐ μέγα· σκληρὸν δὲ μετρίως οὐκ ἄγαν· οὐδὲ πολύκαρπον ὡς κατὰ μέγεθος. σπάνιον δὲ τὸ ἐν λοβοῖς ἔχειν τὸν καρπόν· ὀλίγα γὰρ τοιαῦτα τῶν δένδρων.

15 H. 14 St. Cap. XV. Ἡ δὲ ἡρακλεωτικὴ καρύα — φύσει γὰρ καὶ τοῦτ' ἄγριον τῷ τε μηδὲν ἢ μὴ πολὺ χείρω γίνεσθαι ἢ τῶν ἡμέρων τὸν καρπὸν, καὶ τῷ δύνασθαι χειμῶνας ὑποφέρειν καὶ τῷ πολὺ φύεσθαι κατὰ τὰ ὄρη καὶ πολύκαρπον ἐν τοῖς ὀρείοις· ἔτι δὲ τῷ μηδὲ στελεχῶδες ἀλλὰ θαμνῶδες εἶναι ῥάβδοις ἄνευ μασχαλῶν καὶ ἀνόζοις μακραῖς δὲ καὶ παχείαις ἐνίαις· — οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ἐξημεροῦται. διαφορὰν δὲ ἔχει τῷ τὸν καρπὸν ἀποδιδόναι βελτίω καὶ μεῖζον τὸ φύλλον· κεχαραγμένον δ' ἀμφοῖν· ὁμοιότατον τὸ τῆς κλήθρας πλὴν πλατύτερον καὶ αὐτὸ τὸ δένδρον μεῖζον. καρπιμώτερον δ' αἰεὶ γίνεται κατακοπτόμενον τὰς
2. ῥάβδους. γένη δὲ δύο ἀμφοῖν· αἱ μὲν γὰρ στρογγύλον αἱ δὲ πρόμακρον φέρουσι τὸ κάρυον· ἐκλευκότερον δὲ τὸ τῶν ἡμέρων. καὶ καλλικαρπεῖ μάλιστά γ' ἐν τοῖς ἐφύδροις. ἐξημεροῦται δὲ τὰ ἄγρια μεταφυτευόμενα. φλοιὸν δ' ἔχει λεῖον ἐπιπόλαιον λεπτὸν λιπαρὸν ἰδίως στιγμὰς λευκὰς ἔχοντα ἐν αὐτῷ· τὸ δὲ

ἡ δὲ κολυτέα] *κολουτέα* auctore Scalig. St.; *colytea* G. Recte animadvertit Schn. haec quae de colytea nunc afferuntur non suum locum hic habere; infra has plantas suo loco describi. Mihi vero tota haec paragraphus spuria esse videtur, etiam propter stilum a Theophrasteo nimis alienum ieiunum.
ἐγγὺς] UMV Sch.; *ἐγγύθεν* Ald. Edd. — *τοῦ τῆς τύλης* St.
ὅλως μέγα] *ὅλ. οὐ μέγα* St.
λοβοῖς — ἐνὸν] U, quem secutus sum, etsi verba male sonant; *γὰρ* inserunt etiam MV; dein *τὸν ἕνον* M; *χεδροπὰ λοβοῖς πλατέσι κ. οὐ στενοῖς· καὶ τὸ σπ. τ. ἐνὸν* Ald. Edd. o.; *τῶν ἕνων* P.
μικρὸν καὶ οὐ μέγα] *καὶ* om. U.
ἄγαν] *ἄγο* reliqua in rasura U.
ἔχειν] Ald. H. Sch.; *ἔχον* mBas.; *ἔχει* St.

Cap. XV.

καρύα —] Parenthesin primus recte distinxit Schn.; antea *φύσει — ἄγριον* in parenthesi erant.
ἄγριον] *ἄγριος* addidit H. *ἄγριος καλεῖται* St. auctore RConst.
μηδὲν ἢ μὴ πολὺ] corr. Schn.; *μηδέν μηδὲ π.* U Ald. Edd.
χείρω] corr. Schn.; *χεῖρον* Ald. Edd.
ἢ τῶν] dedi de conj.; *ἢ* om. Ald. H. St.; *τῆς ἀγρίας ἢ τῶν* Sch. Si *καρπὸν* superius positum esset, *ἢ* omitti potuisset: nunc abesse ea particula nequit.
ὀρείοις] dedi de conj.; *φοραῖς* Ald. Edd., quod sensum non habere monuit Sch.; *et quidem foecundissima tempestiva ubertate* G. quem *ὥραις* habuisse suspicor.
ἔτι δὲ τῷ μηδὲ] H. St. Schn. et Ald., qui *μὴ δὲ* ut saepe exhibet, repetitum in Camot.; *ἔστι δὲ τὸ μηδὲν* M.
μακραῖς] U Sch.syll.; *μικραῖς* Ald. Edd. — *μὴ παχείαις* St.
ἀποδιδόναι] *ταύτην* i. u. add. St.
τὸ τῆς κλήθρας] Ald. Cam. St.; H. et Sch. secuti Basileensem *τῷ τῆς κλ.* dederunt. Quod cum sensum perverteret post *πλατύτερον* addidit *τοῦτο* Sch.
δ' αἰεὶ] U Sch.syll.; *δὲ καὶ αἰεὶ* Ald. Edd.; *δὲ καὶ εἰ* P.
2. *δύο*] Ald. Edd.; *δύο* sequente rasura U.
φέρουσι] Ald. Edd.; *φέρουσαι* M.
τὸ τῶν ἡμ.] Ald. Cam. H. St. Schn.; *τὸ* om. Bas.
καὶ κ. μάλιστά γ' ἐν] dedi de conj.; *καὶ κ. μ. δ' ἐν* Ald. H. St.; *καλλικαρπεῖ δὲ μάλιστα ἐν* Sch.
λεῖον ἐπιπόλαιον] dedi de conj.; *πλέον ἐπιπ.* UMV Ald.; *πλὴν ἐπιπ.* e corr. RConst. H. St. Schn.; *corticem summum habent tenuem* G. Bodaeus viderat hic esse lacunam, quam ita supplevit *φλοιὸν ἔχει ὅμοιον κλήθρᾳ πλὴν ποικίλον λέπτον λιπαρόν*; a quo verba *ὅμοιον κλήθρᾳ* assumpta recepit St.; Schn. post *ἔχει* lacunae signum posuit. Quod scripsi, *λεῖον*, quin verum sit vix dubito; *ἐπιπόλαιον* si genuinum est, significat corticem qui non multis lamellis constat sed simplex est ac tenuis.
ἰδίως] *ἰδίας* auctore Bod. St.
αὐτῷ] *αὑτῷ* St.

ξύλον σφόδρα γλίσχρον ὥστε καὶ τὰ λεπτὰ πάνυ ῥαβδία περιλοπίσαντες κανέα ποιοῦσι, καὶ τὰ παχέα δὲ καταξύσαντες. ἔχει δὲ καὶ ἐντεριώνην λεπτὴν ξανθὴν ᾗ κοιλαίνεται. ἴδιον δ' αὐτῶν τὸ περὶ τὸν ἴουλον ὥσπερ εἴπομεν. τῆς δὲ 3.
τερμίνθου τὸ μὲν ἄρρεν τὸ δὲ θῆλυ. τὸ μὲν οὖν ἄρρεν ἄκαρπον δι' ὃ καὶ καλοῦσιν ἄρρεν· τῶν δὲ θηλειῶν ἡ μὲν ἐρυθρὸν εὐθὺς φέρει τὸν καρπὸν ἡλίκον φακὸν καὶ ἄπεπτον, ἡ δὲ χλοερὸν ἐνέγκασα μετὰ ταῦτα ἐρυθραίνει καὶ ἅμα τῇ ἀμπέλῳ πεπαίνουσα τὸ ἔσχατον ποιεῖ μέλανα, μέγεθος ἡλίκον κύαμον ῥητινώδη δὲ καὶ θυωδέστερον. ἔστι δὲ τὸ δένδρον περὶ μὲν τὴν Ἴδην καὶ Μακεδονίαν βραχὺ θαμνῶδες ἐστραμμένον περὶ δὲ Δαμασκὸν τῆς Συρίας μέγα καὶ πολὺ καὶ καλόν· ὄρος γάρ τί φασιν εἶναι πάμμεστον τερμίνθων, ἄλλο δ' οὐδὲν πεφυκέναι. ξύλον δὲ ἔχει γλίσχρον καὶ ῥίζας ἰσχυρὰς κατὰ βάθους, καὶ τὸ 4.
ὅλον ἀνώλεθρον· ἄνθος δὲ ὅμοιον τῷ τῆς ἐλάας τῷ χρώματι δὲ ἐρυθρόν. φύλλον, περὶ ἕνα μίσχον πλείω δαφνοειδῆ κατὰ συζυγίαν ὥσπερ καὶ τὸ τῆς οἴης καὶ τὸ ἐξ ἄκρου περιττόν· πλὴν ἐγγωνιώτερον τῆς οἴης καὶ δαφνοειδέστερον δὲ κύκλῳ καὶ λιπαρὸν ἅπαν ἅμα τῷ καρπῷ. φέρει δὲ καὶ κωρυκώδη τινὰ

περιλοπίσαντες] e corr. RConst. H. St. Sch.; *περιλοπήσαντες* Ald. V.

κανέα] e corr. RConst. H. St. Sch.; *καὶ νέα* UMV; *νέα* Ald.; *renoventur* G.

καταξύσαντες] *καταξήσαντες* M; *κατασχίσαντες* conj. Schn.

ἐντεριώνην] *ἐντεριόνην*, o in rasura U.

ᾗ κοιλαίν.] U; *ἢ κ.* Ald. H. Sch.; *ἡ κοιλ.* St. Locum lacunosum esse suspicatur Schn.

ὥσπερ] om. M.

3. *τερμίνθου*] UMV Sch.; *τερεβίνθου* Ald. H. St. Cf. ad 9, 1, 2.

θηλειῶν] *θηλείων* U.

φακὸν] UMV Ald. St. Sch.; *φακὸς* jussu RConst. H. — *καὶ* om. St.

ἡ δὲ] H. St. Sch.; *οἱ δὲ* Ald.

χλοερὸν] quod in mscr. et impressis est revocavi; *χλωρὸν* Sch.

ῥητινώδη] U St. Sch.; *ῥυτιν-* Ald. H.

θυωδέστερον] P Ald. Bas. H. St. Sch.; *θειοδέστερον* M; *θειωδέστερον* V Cam. *sulfurosum* G.; *εὐωδέστερον* RConst.

καὶ Μακεδ.] U; *καὶ τὴν Μ.* Ald. Edd. o.

πάμμεστον] UMV Sch.; *παμμέγιστον* Ald. H. St.

τερμίνθων] Sch.; *τερεβινθων* (μ superscr.) U; *τερεβίνθων* Ald. Edd.

4. *βάθους*] UMV Sch.; *βάθος* H. St. — Ante *κατὰ* add. Schn. *καὶ*.

ἀνώλεθρον] sic Ald. H. St.; *ἀνωλέθρους* Schn. male.

φύλλον—καρπῷ] Locum difficillimum exscripsi, ut exstat in Ald., mutato tantum *ἀγωνιώτερον* in *ἐγγωνιώτερον* ex U, et scripto *ἅπαν ἅμα* pro *ἅμα ἅπαν* e conjectura. Interpretum conjecturae et emendationes omnium aut nimis absunt a vetere scriptura, aut ipsae quoque sensum probum non habent. Quare nihil mutare satius habui, veram scripturam aut parum ab hac differre ratus aut tam longe abesse ut conjiciendo eam assequi nequeamus. H. nihil mutavit nisi ab initio *φύλλα δὲ περὶ*. St. *φύλλα δὲ περὶ — συζυγίαν, ὥσπερ καὶ τὰ τῆς οὔης*. Schn. *φύλλον μὲν δαφνοειδὲς, πλείω δὲ περὶ ἕνα μίσχον κατὰ συζυγίαν, ὥσπερ καὶ τὸ τῆς ὄης, καὶ τὸ ἐξ ἄκρου περιττόν, πλὴν ἀγωνιώτερον τῆς ὄης, καὶ δαφνοειδέστερον δὲ κύκλῳ, καὶ λιπαρὸν ἅπαν· ἅμα δὲ τῷ καρπῷ φέρει καὶ κωρ.* etc. Gaza: *Folia circa unum pediculum pleraque specie laurinorum, conjugatim quemadmodum sorbo: quodque parte extrema acuminet, impar exit: verum minus angulata quam sorbo, ambituque laurino similiora et pinguia cum universo fructu. Fert et ad nucis* etc. Ab initio ferri posse putaverim structuram *φύλλον, περὶ ἕνα μίσχον πλείω* sic, ut *πλείω* tanquam in appositione sit *τοῦ φύλλου*; deinde *τὸ τῆς οἴης* commode ad *τὸ φύλλον*, quod est totum folium e pluribus pinnatim compositum, referendum. Sed in sequentibus *ἐγγωνιώτερον τῆς οἴης* et ceteris haereo mendumque subesse concedo.

κωρυκώδη] ex emend. RConst. et Dalecamp. St. Sch.; *κωρυώδη* H.; *κορυώδη* Ald.; *καρυώδη* mBas. e v. Gazae *ad nucis similitudinem*.

κοῖλα καθάπερ ἡ πτελέα ἐν οἷς θηρίδια ἐγγίγνεται κωνωποειδῆ· ἐγγίγνεται δέ
τι καὶ ῥητινῶδες ἐν τούτοις καὶ γλίσχρον· οὐ μὴν ἐνθεῦτέν γε ἡ ῥητίνη συλλέ-
γεται ἀλλ' ἀπὸ τοῦ ξύλου. ὁ δὲ καρπὸς οὐκ ἀφίησι ῥητίνης πλῆθος ἀλλὰ προς-
έχεται μὲν ταῖς χερσὶ κἂν μὴ πλυθῇ μετὰ τὴν συλλογὴν συνέχεται· πλυνόμενος
5. δὲ ὁ μὲν λευκὸς καὶ ἄπεπτος ἐπιπλεῖ ὁ δὲ μέλας ὑφίσταται. ἡ δὲ πύξος μεγέ-
θει μὲν οὐ μεγάλη τὸ δὲ φύλλον ὅμοιον ἔχει μυρρίνῳ. φύεται δ' ἐν τοῖς ψυ-
χροῖς τόποις καὶ τραχέσι· καὶ γὰρ τὰ Κύτωρα τοιοῦτον οὗ ἡ πλείστη γίνεται·
ψυχρὸς δὲ καὶ ὁ Ὄλυμπος ὁ μακεδονικός· καὶ γὰρ ἐνταῦθα γίνεται πλὴν οὐ
μεγάλη· μεγίστη δὲ καὶ καλλίστη ἐν Κύρνῳ· καὶ γὰρ εὐμήκεις καὶ πάχος
ἔχουσαι πολὺ παρὰ τὰς ἄλλας. δι' ὃ καὶ τὸ μέλι οὐχ ἡδὺ ὄζον τῆς πύξου.
6. πλήθει δὲ πολὺ κράταιγός ἐστιν, οἱ δὲ κραταιγόνα καλοῦσιν· ἔχει δὲ τὸ μὲν
φύλλον ὅμοιον μεσπίλῃ τετανόν, πλὴν μεῖζον ἐκείνου καὶ πλατύτερον ἢ προ-
μηκέστερον, τὸν δὲ χαραγμὸν οὐκ ἔχον ὥςπερ ἐκεῖνο. γίνεται δὲ τὸ δένδρον
οὔτε μέγα λίαν οὔτε παχύ· τὸ δὲ ξύλον ποικίλον ἰσχυρὸν ξανθόν· ἔχει δὲ
φλοιὸν λεῖον ὅμοιον μεσπίλῃ· μονόρριζον δ' εἰς βάθος ὡς ἐπὶ τὸ πολύ. καρ-
πὸν δ' ἔχει στρογγύλον ἡλίκον ὁ κότινος· πεπαινόμενος δὲ ξανθύνεται καὶ ἐπι-

ἐγγίγνεται] UM; *ἐγγίνεται* Ald. Edd. o.

κωνωποειδῆ] U Sch.; *κωνοποειδῆ* Ald. Edd.

ἐγγίγνεται] U; *ἐγγίνεται* Ald. Edd. o.

τι καὶ ῥ.] U; *καὶ* om. ceteri.

ῥητινῶδες] U St. Sch.; *ῥυτινῶδες* Ald. H.

οὐ μὴν] *οὐ μὲν* St.

ῥητίνη] St. Sch.; *ῥυτὶνη* Ald. H. Sic quoque mox in *ῥητίνης* habet lectio.

πλῆθος] M2 Ald. Edd.; *πλῦθος* M1.

πλυθῇ] *πληθῇ* Bas.

χερσὶ] *χερσὶν* U.

ἐπιπλεῖ] e corr. RConst. St. Schn.; *ἐπὶ πλεῖον* Ald. H.; *ἐπιπολαῖον* mBas.; *ἐπὶ πλεῖ* dein rasura major U; *supernatat* G.

μυρρίνῳ] *μυρρίνῃ* St.

5. *Κύτωρα*] UMV Ald. St. Sch.; *κύτερα* H. *Cytorum* Plin.; *cytera* G. Pletho sic habet excerptum: *τὸ δὲ φύλλον αὐτῇ μεγέθει μὲν καὶ σχήματι ὅμοιον τῷ τῆς μυρρίνης τῇ δὲ χρόᾳ μάλιστα τὸ τῆς δάφνης καὶ ἔτι ζοφερώτερον*, unde Sch. in Theophrasteis quaedam excidisse suspicatur.

καὶ ὁ Ὀλ.] U Sch. e vers. G.; *καὶ* om. Ald. Edd.

καὶ γὰρ] *γὰρ* om. St.

γίνεται — μεγάλη — μεγίστη — καλλίστη] corr. Sch.; *γίνονται — μεγάλοι — μέγιστοι — κάλλιστοι* Ald. Edd.; *μέγιστον — καλλιστον* P.

Κύρνῳ] e corr. RConst. H. St. Schn.,
η
ducta e Plinio 16, 16 s. 28; *κυρήνωι* U; *κυρήνῃ* Ald. — Dein *πρὸς τ. ἀ.* P.

6. *πλήθει δὲ πολὺ κράταιγός ἐστιν*] Conjunxi haec, quae vulgo disjunguntur, prioribus verbis ad buxum relatis, omisique *δ'* ante *ἐστιν* positum in Ald. Edd. Neque enim nude dici potuit *κράταιγος ἐστὶν*, nisi anacolutho pessimo locum concedas. Verba *δ' ἐστὶν* Schn. secluserat, quippe quae omiserit Athenaeus 2 p. 50 ubi haec Theophrastea refert.; in Syll. *δὲ* servavit sed *ἐστὶν* seclusit. Verba *πλήθει δὲ πολὺ* omisit G., qui sic habet: *Crategus quam alii crategonem vocant folio Mespilae promisso scilicet est.*

κραταιγόνα] H. St. Sch.; *κροταιγονα* U M Ald.; *crategonem* G.; *κραταιγόνα* habet Athenae l. l.; *crataegona* Plin. 27, 8 s. 40.

τετανὸν] *τεταμένον* Athenae.

μεῖζον ἐκείνου] Ald. Edd. o.; in U est *ἐκείνου* secundum Amati, *ἐκεῖνο* sec. Bekker.; *μ. ἢ ἐκείνου* St.

ἢ προμηκ.] U Athenae. Sch. syll.; *καὶ προμ.* Ald. Edd. o., quod magis placet.

ἐκεῖνο] dedit Schn. ex Athenaeo; *οὐκ ἔχον ὥςπερ κἀκεῖνο* Ald. H. St. Aut igitur cum Dalec. *οὐκ* omittendum, aut cum Athen. *ἐκεῖνο* scribendum.

ποικίλον] *πυικίλον* U.

ὅμοιον μεσπίλῃ] UMVP Athenae. Sch. syll.; *οἷον μεσπίλῃ* Ald. Edd. o.

μονόρριζον δ' εἰς] Ald. Edd. o.; *μονόριζον εἰς* MV.

ὁ κότινος] correxit Schn. ex Athen. monentibus RConst. ac Meurs. Th. p. 90; *ἡ κόψιμος* UMV Ald. Edd.; om. Gaza.

μελαίνεται· κατὰ δὲ τὴν γεῦσιν καὶ τὸν χυλὸν μεσπιλῶδες· διόπερ οἷον ἀγρία
μεσπίλη δόξειεν ἂν εἶναι. μονοειδὲς δὲ καὶ οὐκ ἔχον διαφοράς.

Cap. XVI. Ὁ δὲ πρῖνος φύλλον μὲν ἔχει δρυῶδες ἔλαττον δὲ καὶ ἐπακαν- 16 H. 15 St.
θίζον, τὸν δὲ φλοιὸν λειότερον δρυός. αὐτὸ δὲ τὸ δένδρον μέγα καθάπερ ἡ
δρῦς ἐὰν ἔχῃ τόπον καὶ ἔδαφος· ξύλον δὲ πυκνὸν καὶ ἰσχυρόν· βαθύρριζον δὲ
ἐπιεικῶς καὶ πολύρριζον. καρπὸν δὲ ἔχει βαλανώδη· μικρὰ δὲ ἡ βάλανος·
περικαταλαμβάνει δὲ ὁ νέος τὸν ἔνον· ὀψὲ γὰρ πεπαίνει, δι' ὃ καὶ διφορεῖν τι-
νές φασι. φέρει δὲ παρὰ τὴν βάλανον καὶ κόκκον τινὰ φοινικοῦν· ἴσχει δὲ καὶ
ἰξίαν καὶ ὑφέαρ· ὥστε ἐνίοτε συμβαίνει τέτταρας ἅμα καρποὺς ἔχειν αὐτόν,
δύο μὲν τοὺς ἑαυτοῦ δύο δ' ἄλλους τόν τε τῆς ἰξίας καὶ τὸν τοῦ ὑφέαρος. καὶ
τὴν μὲν ἰξίαν φέρει ἐκ τῶν πρὸς βορρᾶν τὸ δὲ ὑφέαρ ἐκ τῶν πρὸς μεσημβρίαν.
οἱ δὲ περὶ Ἀρκαδίαν δένδρον τι σμίλακα καλοῦσιν, ὅ ἐστιν ὅμοιον τῷ πρίνῳ 2.
τὰ δὲ φύλλα οὐκ ἀκανθώδη ἔχει ἀλλ' ἁπαλώτερα καὶ βαθύτερα καὶ διαφορὰς
ἔχοντα πλείους· οὐδὲ τὸ ξύλον ὥσπερ ἐκεῖνο στερεὸν καὶ πυκνὸν ἀλλὰ καὶ μα-
λακὸν ἐν ταῖς ἐργασίαις· ὃ δὲ καλοῦσιν οἱ Ἀρκάδες φελλόδρυν τοιάνδε ἔχει 3
τὴν φύσιν· ὡς μὲν ἁπλῶς εἰπεῖν ἀνὰ μέσον πρίνου καὶ δρυός ἐστιν· καὶ ἔνιοί
γε ὑπολαμβάνουσιν εἶναι θῆλυν πρῖνον· δι' ὃ καὶ ὅπου μὴ φύεται πρῖνος τούτῳ
χρῶνται πρὸς τὰς ἁμάξας καὶ τὰ τοιαῦτα καθάπερ οἱ περὶ Λακεδαίμονα καὶ
Ἠλείαν. καλοῦσι δὲ οἵ γε Δωριεῖς καὶ ἀρίαν τὸ δένδρον· ἔστι δὲ μαλακώτε-
ρον μὲν καὶ μανότερον τοῦ πρίνου σκληρότερον δὲ καὶ πυκνότερον τῆς δρυός·
καὶ τὸ χρῶμα φλοϊσθέντος τοῦ ξύλου λευκότερον μὲν τοῦ πρίνου οἰνωπότερον

ἀγρία μεσπίλη] *μεσπίλη* in Ald. Edd. omissum addidit Schn. ex Athenae. l. l. praeeunte Meurs. Th. p. 90.

μονοειδὲς — ἔχον] *μονοειδὴς — ἔχων* P.

διαφορὰς] Ald.; *διαφορὰν* Sch.

Cap. XVI.

πρῖνος] Ald. Edd.; *πρίνος* U.

καὶ ἐπακανθίζον] U Sch. syll.; *καὶ* om. Ald. H.; *καὶ παρακανθίζον* auctore RConst. St. Sch. cont.

δρῦς] *δρὺς* U.

ἔχῃ] P. corr. Sch.; *ἔχει* Ald. Edd.

διφορεῖν] Ald. Edd.; *διοφορεῖν* MV.

φέρει δὲ παρὰ τὴν βάλανον καὶ κόκκον] U et P2 ubi *παρὰ* superscripto *περὶ*, Sch. syll.; *φέρει δὲ καὶ παρὰ τ. β. κόκκον* Ald. Edd. o.

ἰξίαν] *ἰξίους* P2. Sed idem mox bis *ἰξίας* dat.

συμβαίνει] Ald. Edd.; Schn. *σύμβαίνειν* „e more Theophrasteo“ scripsit. *ἥτις ἐνίοτε συμβαίνει* P2.

ἑαυτοῦ] dedi cum P et Schn., cum *ὁ πρῖνος* praecesserit; *ἑαυτῆς* Ald. Edd. Alibi est *ἡ πρῖνος*.

τὴν μὲν ἰξίαν] *τὸν μὲν ἰξίας* P2.

φέρει] *φέρειν* St.

πρὸς βορρᾶν] P2 Ald. Edd. o.; *πρὸς βορρὰν* U („*προςβόρρων* *scriptura dubia*“ Bekk.); *προςβόρρων* Schn. syll.

2. *σμίλακα*] Vide ad 1. 10, 5.

βαθύτερα] *εὐθύτερα* conj. Dalec. Hist. p. 24; *πλατύτερα* St.; vulgatam comprobat Spr.

διαφορὰς] *διαφυὰς* habet Pletho Exc. Locum integrum esse non dixerim; *διαφορὰς* vix verum, sed neque *διαφυὰς* satis aptum.

καὶ μαλακὸν] UMV; *καὶ* om. Ald. Edd.

3. *φύσιν*] *ἥτις* i. u. add. St.

ἔνιοί γε] PMV Ald. Sch.; *γε* om. H. St.; *ἔνι οἵ γε* Cam.

πρῖνον] *πρίνον* Ald.

πρῖνος] Ald. Edd.; *πρίνος* U.

ἁμάξας] Edd. post Bas.; *ἀμάξας* U Ald. Cam.

ἀρίαν] Ald. St. Sch.; *ἀγρίαν* mBas. H., *vel agrestem eam appellant* G. — *τοῦτο δένδρον* dedit St.

μαλακώτερον] *καὶ* anteponit V.

μὲν καὶ μαν.] U Schn. syll.; *μὲν* om. cett.

φλοϊσθέντος] *φλοϊσθέντας* M.

δὲ τῆς δρυός· τὰ δὲ φύλλα προςέοικε μὲν ἀμφοῖν, ἔχει δὲ μείζω μὲν ἢ ὡς
πρῖνος ἐλάττω δὲ ἢ ὡς δρῦς· καὶ τὸν καρπὸν τοῦ μὲν πρίνου κατὰ μέγεθος
ἐλάττω ταῖς ἐλαχίσταις δὲ βαλάνοις ἴσον, καὶ γλυκύτερον μὲν τοῦ πρίνου πι-
κρότερον δὲ τῆς δρυός. καλοῦσι δέ τινες τὸν μὲν τοῦ πρίνου καὶ τὸν ταύτης
καρπὸν ἄκυλον τὸν δὲ τῆς δρυὸς βάλανον. μήτραν δὲ ἔχει φανερωτέραν ἢ ὁ
4. πρῖνος· καὶ ἡ μὲν φελλόδρυς τοιαύτην τινὰ ἔχει φύσιν. ἡ δὲ κόμαρος, ἡ τὸ
μεμαίκυλον φέρουσα τὸ ἐδώδιμον, ἐστὶ μὲν οὐκ ἄγαν μέγα, τὸν δὲ φλοιὸν ἔχει
λεπτὸν μὲν παρόμοιον μυρίκῃ, τὸ δὲ φύλλον μεταξὺ πρίνου καὶ δάφνης. ἀνθεῖ
δὲ τοῦ Πυανεψιῶνος· τὰ δὲ ἄνθη πέφυκεν ἀπὸ μιᾶς κρεμάστρας ἐπ' ἄκρων βο-
τρυδόν· τὴν δὲ μορφὴν ἕκαστόν ἐστιν ὅμοιον μύρτῳ προμήκει καὶ τῷ μεγέθει
δὲ σχεδὸν τηλικοῦτον· ἄφυλλον δὲ καὶ κοῖλον ὥςπερ ᾠὸν ἐκκεκολαμμένον τὸ
στόμα δὲ ἀνεῳγμένον· ὅταν δ' ἀπανθήσῃ καὶ ἡ πρόςφυσις τετρύπηται τὸ δ'
ἀπανθῆσαν λεπτὸν καὶ ὥςπερ σφόνδυλος περὶ ἄτρακτον ἢ κάρνειος δωρικός· ὁ
δὲ καρπὸς ἐνιαυτῷ πεπαίνεται ὥσθ' ἅμα συμβαίνει τοῦτόν τ' ἔχειν καὶ τὸν ἕτε-
5. ρον ἀνθεῖν. παρόμοιον δὲ τὸ φύλλον καὶ ἡ ἀνδράχλη ἔχει τῷ κομάρῳ, μέγεθος
οὐκ ἄγαν μέγα· τὸν δὲ φλοιὸν λεῖον ἔχει καὶ περιρρηγνύμενον· καρπὸν δ' ἔχει
6. ὅμοιον τῇ κομάρῳ. ὅμοιον δ' ἐστὶ τούτοις τὸ φύλλον καὶ τὸ τῆς κοκκυγέας·

μείζω] Ald. Edd.; *μεῖζον* UMV. — *μὲν* om. H.

πρῖνος] Ald. Edd.; *πρῖνος* U.

δρῦς] Ald. Edd.; cum accentu duplici U; *μείζω ἡ φελλόδρυς ἢ ὡς πρῖνος* St.

βαλάνοις] Ald. Edd.; *βαλανίοις* UMV. Lacunosa haec apud G.

ἴσον] H. St. Sch.; *ἶσον* U Ald.

τοῦ πρίνου—τῆς δρυὸς] Consentit Bekk. Anecd. p. 373. *ἢ τοῦ πρ.—ἢ τῆς δρυὸς* St.; *τοῦ* om. P.

φανερωτέραν] correxi; *φανερώτερον* Ald. Edd. o.

4. *κόμαρος ἡ τὸ*] *κ. ἢ τὸ* H.

μεμαίκυλον] P2 Ald. Cam. H. Sch.; *μεμαίκηλον* Bas.; *μιμαίκυλον* St.; *μεμύκαλον* Exc. Pleth. Scribendum esse videtur *μιμαίκυλον*, quod est apud Hesychium et Eustath. p. 1657, 15. Pollux 7, 30 habet *μεμύκηλα*.

μέγα] *μεγάλη* St.

παρόμοιον μυρίκῃ] UMV Sch.syll.; *δὲ μυρ.* Ald. Edd.

κρεμάστρας] *κρεμάστρας* U.

μύρτῳ] *μύρτου ἄνθει* St.

τῷ μεγ.] *τῷ* om. St.

σχεδὸν] U Sch.syll.; om. Ald. Edd.

ᾠὸν] ,,*ᾠιοῖς* hic et fere ubique U" Amati ad C. pl. 1, 7, 1.

ἐκκεκολαμμένον] MV Schn.; *ex sculptum* G.; de quo vocabulo cf. C. Gesner Histor. gallinae p. 454; *ἐγκεκολαμμένον* U Ald. Edd.

τὸ στόμα δὲ ἀνεῳγμένον] om. Bod. St., ille incuria, hic textum Bodaei parum circumspecto repetens.

καὶ ἡ προςφ.] *καὶ* om. H. St.

σφόνδυλος] *σφόνδυλος* (π superscr.) U; *ὡς σφένδυλος* PM. — *καὶ* ante *ὥςπερ* solus U habet.

κάρνειος δωρικός] Ald. Edd. o.; *κράνιον δωρικόν* conj. RConst., *κίονος δωρικοῦ* Schn. Vocabulum *κάρνειος* non extat in lexicis, haud dubie vitiosum.

μέγεθος οὐκ] U Sch.syll.; *μ. τε οὐκ* MV; *μ. δὲ οὐκ* Ald. Edd. o.

5. *ἀνδράχλη*] *ἀνδράχνη* Ald. Edd. o. Vide ad 1, 5, 2.

λεῖον] corr. Schn. e Plethonis Exc., et comparato loco, 9, 4, 3 ubi est *φλοιὸν δὲ λεῖον ἔχει ὅμοιον ἀνδράχνῃ*, adstipulante etiam Plinio 13, 22 s. 40; *λευκὸν* U Ald. Edd. — Plinius non *περιρρηγνύμενον* sed *περιπηγνύμενον* videtur habuisse; vertit enim *qui circumgelatus videri possit.*

6. *καὶ τὸ τῆς*] UMV Sch.syll.; *καὶ τῆς* Ald. Edd.

κοκκυγέας] corr. Schn. e Plinio et Hesychio; *κοκκυμηλίας* U; *κοκκυμηλέας* P2 Ald. H.; *κοκκονηλείας* conj. Scalig.; *κοκκυγρίας* RConst. St.; *prunus his folio similis* G. Plin. 13, 22 s. 41: *Similis et coccygia folio* etc., ubi ante Harduinum erat *coccogria*, Pintianus e libro Toletano retulit *coccigia*. Hesych.: *κεκοκκυγωμένην, κεχρισμένην χρώματι κοκκυγίνῳ ὅ ἐστι πορφυροῦν, ἀπὸ κοκκυγέας δένδρου.*

τὸ δὲ δένδρον μικρόν. ἴδιον δὲ ἔχει τὸ ἐκπαπποῦσθαι τὸν καρπόν· τοῦτο γὰρ οὐδ' ἐφ' ἑνὸς ἀκηκόαμεν ἄλλου δένδρου. ταῦτα μὲν οὖν κοινότερα πλείοσι χώραις καὶ τόποις.

Cap. XVII. Ἔνια δὲ ἰδιώτερα καθάπερ καὶ ὁ φελλός· γίνεται μὲν ἐν Τυρρηνίᾳ, τὸ δὲ δένδρον ἐστὶ στελεχῶδες μὲν καὶ ὀλιγόκλαδον εὐμηκες δ' ἐπιεικῶς καὶ εὐαυξές· ξύλον ἰσχυρόν· τὸν δὲ φλοιὸν παχὺν σφόδρα καὶ καταρρηγνύμενον ὥσπερ ὁ τῆς πίτυος πλὴν κατὰ μείζω. τὸ δὲ φύλλον ὅμοιον ταῖς μελίαις παχὺ προμηκέστερον· οὐκ ἀείφυλλον ἀλλὰ φυλλοβολοῦν. καρπὸν δὲ αἰεὶ φέρει βαλανηρὸν ὅμοιον τῇ ἀρίᾳ. περιαιροῦσι δὲ τὸν φλοιὸν καί φασι δεῖν πάντα ἀφαιρεῖν, εἰ δὲ μὴ χεῖρον γίνεται τὸ δένδρον· ἐξαναπληροῦται δὲ πάλιν σχεδὸν ἐν τρισὶν ἔτεσιν. ἴδιον δὲ καὶ ἡ κολουτέα περὶ Λιπάραν· δένδρον μὲν εὐμέγεθες τὸν δὲ καρπὸν φέρει ἐν λοβοῖς ἡλίκον φακόν, ὃς πιαίνει τὰ πρόβατα θαυμαστῶς. φύεται δὲ ἀπὸ σπέρματος καὶ ἐκ τῆς τῶν προβάτων κόπρου κάλλιστα. ὥρα δὲ τῆς φυτείας ἅμα ἀρκτούρῳ δυομένῳ· δεῖ δὲ φυτεύειν προβρέχοντας ὅταν ἤδη διαφύηται ἐν τῷ ὕδατι. φύλλον δ' ἔχει παρόμοιον τήλει. βλαστάνει δὲ τὸ πρῶτον μονοφυὲς ἐπὶ ἔτη μάλιστα τρία ἐν οἷς καὶ τὰς βακτηρίας τέμνουσι· δοκοῦσι γὰρ εἶναι καλαί· καὶ ἐάν τις κολούσῃ ἀποθνήσκει· καὶ γὰρ ἀπαράβλαστόν ἐστιν· εἶτα σχίζεται καὶ ἀποδενδροῦται τῷ τετάρτῳ ἔτει 2.

ἔχει τὸ] MV Sch.; *ἔχει καὶ τὸ* Ald. Edd.

Cap. XVII.

φελλός· γίνεται] U Sch. syll.; *φ., ὃς γίν.* Ald. Edd. — *φελὸς* P2.

Τυρρηνίᾳ] e corr. RConst. et Victor. Var. Lect. 3, c. 17 H. St. Schn.; *πυρρηνίαι* UMV; *πυρρηνίᾳ* Ald., et scripto *τ* super *π* P2. Plinius vero de subere 16, 8 „nec in Italia tota nascitur aut in Gallia omnino." Spr. interpretatur *φελλόν* *Quercum Pseudo-suber* Santi, quae defoliatur ac crescit in Toscana et Hispania.

εὐαυξές] Sch.; *εὐαξές* P2 Ald. H.; *εὐαυξής* St.

ξύλον ἰσχ.] *δὲ* interposuit St.

φλοιὸν παχὺν] Aegre desideratur *ἔχει*.

ταῖς μελίαις] P2 Ald. H. Sch.; *ἐλαίας* conj. RConst.; *μηλέαις* Bod.; *ταῖς τῆς ἐλαίας* St.

οὐκ ἀείφυλλον ἀλλὰ] P2 Edd. post H. Bas.; Ald. habet *ἀείφυλον*, repetitum a Cam.; *ὅ κ' ἀείφυλλον ἀλλὰ μὴ φυλλ.* conj. RConst. Rem expediit Spr. Ceterum Schn. ante haec verba lacunae signum posuit, cum dici nequeat *φύλλον ἀείφυλλον* esse. Nodum in scirpo quaesivit. Si post *προμηκέστερον* incidas, *ἀείφυλλον* non ad *φύλλον* referendum sed *τὸ δένδρον* subaudiendum est.

αἰεὶ] In h. v. offenderunt Scal. et Schn.; vitiosa profecta videtur. — *ἀεὶ* P2.

βαλανηρὸν] corr. Schn.; *βαλανηφόρον* UMV Ald. H.; *φαλανηφόρον* P2; *βαλανώδη* cum Bodaeo St.

ἀρίᾳ] cum G. et RConst. H. St. Sch.; *aquifoliae similem* G.; *ἀγρίᾳ* P2MV Ald.; *ἀγρίαι* U.

ἀφαιρεῖν] dedi de conj. Coraii; *διαιρεῖν* P2 Ald. Edd.

2. *ἴδιον δὲ καὶ*] *καὶ* om. M.

κολουτέα περὶ Λιπάραν] Vide 1, 11, 2.

φακόν] UMV Ald. Sch.; *φακὸς* auct. RConst. H. St.

ἀπὸ σπέρματος] Ald. Edd.; *ἀπὸ τοῦ σπ.* V Schn., minus bene.

τῶν προβάτων κόπρου] om. M1; *τ. προβάτου κ.* M2.

κάλλιστα] U e corr.; *μάλιστα* Ald. Edd.

διαφύηται] U Ald. Sch.; *διαφυσῆται* auct. RConst. H. St.

τήλει] e corr. RConst Sch.; *foeno graeco* G.; *τίλει* UMV; *τύλη* Ald.

ἀποθνήσκει] *ἀποθνηίσκει* U.

σχίζεται] e corr. RConst. H. St. Schn.; *σχίζουται* UMV Ald.

3. ἡ δὲ περὶ τὴν Ἴδην, ἣν καλοῦσι κολοιτίαν, ἕτερον εἶδός ἐστιν, θαμνοειδὲς δὲ καὶ ὀζῶδες καὶ πολυμάσχαλον, σπάνιον δὲ, οὐ πολύ. ἔχει δὲ φύλλον δαφνοειδὲς πλατυφύλλου δάφνης, πλὴν στρογγυλώτερον καὶ μεῖζον ὥσθ' ὅμοιον φαίνεσθαι τῷ τῆς πτελέας, προμηκέστερον δὲ, τὴν χρόαν ἐπὶ θάτερα χλοερὸν ὄπισθεν δὲ ἐπιλευκαῖνον, καὶ πολύϊνον ἐκ τῶν ὄπισθεν ταῖς λεπταῖς ἰσὶ ἔκ τε τῆς ῥάχεως καὶ μεταξὺ τῶν πλευροειδῶν ἀπὸ τῆς μέσης κατατεινουσῶν· φλοιὸν δ' οὐ λεῖον ἀλλ' οἷον τὸν τῆς ἀμπέλου· τὸ δὲ ξύλον σκληρὸν καὶ πυκνόν· ῥίζας δὲ ἐπιπολαίους καὶ λεπτὰς καὶ μανὰς οὐλὰς δ' ἐνίοτε καὶ ξανθὰς σφόδρα. καρπὸν δὲ οὐκ ἔχειν φασὶν οὐδὲ ἄνθος· τὴν δὲ κορυνώδη κάχρυν καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς τοὺς παρὰ τὰ φύλλα λείους σφόδρα καὶ λιπαροὺς καὶ λευκοὺς τῷ σχήματι δὲ καχρυώδεις· ἀποκοπὲν δὲ καὶ ἐπικαυθὲν παραφύεται καὶ ἀναβλα-
4. στάνει. ἴδια δὲ καὶ τάδε τὰ περὶ τὴν Ἴδην ἐστὶν οἷον ἥ τε ἀλεξάνδρεια καλουμένη δάφνη καὶ συκῆ τις καὶ ἄμπελος. τῆς μὲν οὖν δάφνης ἐν τούτῳ τὸ ἴδιον ὅτι ἐπιφυλλόκαρπόν ἐστιν ὥσπερ καὶ ἡ κεντρομυρρίνη· ἀμφότεραι γὰρ τὸν
5. καρπὸν ἔχουσιν ἐκ τῆς ῥάχεως τοῦ φύλλου. ἡ δὲ συκῆ θαμνῶδες μὲν καὶ οὐχ ὑψηλὸν πάχος δ' ἔχον ὥστε καὶ πηχυαῖον εἶναι τὴν περίμετρον· τὸ δὲ ξύλον ἐπεστραμμένον γλίσχρον· κάτωθεν μὲν λεῖον καὶ ἄνοζον ἄνωθεν δὲ περίκομον· χρῶμα δὲ καὶ φύλλου καὶ φλοιοῦ πελιὸν, τὸ δὲ σχῆμα τῶν φύλλων ὅμοιον τῷ

3. *κολοιτίαν*] *κολοιτίαν* (ω supra) U (*κολοιτέαν* retulit Bekk.); *κο·υτέαν* Ald. H. Sch.; *κολουτέαν* St. Supra 1, 11, 2 *κολοιτέα* audit, quae hic §. 2 *κολουτέα* vocatur. Trium igitur horum locorum in uno perperam scriptum esse debet; nequid mutarem rei obscuritas vetabat.

θαμνοειδὲς] U Sch.syll.; *θαμνωειδὲς* M; *θαμνῶδες* Ald. Edd. o.

σπάνιον δὲ, οὐ πολὺ] Ald. H.; post *δὲ* inseruerunt *καὶ* cum Bod. St. Schn. Vitium latet.

πλατυφύλλου] *τῆς πλατ.* Schn.; *πλατύφυλλον* M.

στρογγυλώτερον] UP Sch.syll.; — *ότερον* Ald. Edd.

πτελέας] *μελίας* St. auctore RConst.

χλοερὸν] Ald. Edd.; *χλοηρὸν* U; *χλωρὸν* Schn. — *τὴν χρόαν δὲ* St.

ἐπιλευκαῖνον] *ἐπιλευκαῖον* Cam. H. St.

ἐκ τῶν ὄπισθεν] U secundum Amati; *ἐκ τοῦ ὀπ.* U sec. Bekk.; *ἐκ τοῦ ὀπ.* MP; *ἐκ τῶν ὀπ.* Ald. Edd. Schneider haec verba tanquam spuria auctore Dalecampio lunulis seclusit. At bene habent: voluit enim indicare venas in infera folii pagina praecipue conspicuas esse. Sensus est: folium est multivenium in infera pagina, venis tenuibus, quae pars ab ipsa ramis oriuntur, pars inter nervos a rachi costarum instar exeuntes sitae sunt.

ἰσὶ] UP, cum Dalec. Schn. et St., qui *ἶσι* scripsit; *εἰσι* Ald. H. — Pro *λεπταῖς* P dat *λοιπαῖς*.

ἔκ τε τῆς ῥάχεως καὶ] dedi de conj.; *καὶ ταῖς ῥίζαις καὶ* Ald. H., quae Schn. cum Dalec. ut spuria seclusit, suspicatus tamen in eis verba *καὶ τῇ ῥάχει* latere ac verba sic transponenda esse: *πολύϊνον καὶ τῇ ῥάχει καὶ ταῖς λεπταῖς ἰσὶ μεταξὺ* etc.; *καὶ ταῖς ῥίζαις* om. St.

πλευροειδῶν] Ald. H. St.; *πλευροειδῶς* Sch. Conferendus locus similis 3, 10, 3.

ἀπὸ τῆς μέσης] UMVP Sch.; *τῆς* om. Ald. Edd.

οὐ λεῖον] Vo. e corr. Scal. H. St. Sch.; *cortice non levi* G.; *οὐ λίον* M; *οὐ λίαν* Ald.

τὸν τῆς ἀ.] corr. Sch.; *τὸ τῆς ἀ.* Ald. Edd.

οὐλὰς] Ald. Edd. o.; *ἅλας* U sec. Amati, sed *οὐλὰς* sec. Bekk.

ἐνίοτε] U; *ἐνιότε* Sch.syll.; *ἐνίσχει* Ald. Edd. o.; *ἔνεισι* V; *ἐνίσει* M.

παρὰ] *παρὰ* U e corr., Sch.syll.; *περὶ* Ald. Edd.

4. *τάδε τὰ περὶ*] MV Sch.; *τάδε π.* Ald. H.; *τὰ δὲ π.* St.

5. *πηχυαῖον*] *πηχυαῖα* M.

κάτωθεν] Ante h. v. punctum posui, ut haec non ad *ξύλον* referas, sed *τὸ δένδρον* subaudias. Nihil mihi turbatum disjectumve in hoc loco esse videtur, ut Schneider censebat.

τῆς φιλύρας καὶ μαλακὸν καὶ πλατὺ καὶ τὸ μέγεθος παραπλήσιον· ἄνθος μεσπιλῶδες καὶ ἀνθεῖ ἅμα τῇ μεσπίλῃ. ὁ δὲ καρπὸς ὃν καλοῦσι σῦκον ἐρυθρὸς ἡλίκος ἐλάας πλὴν στρογγυλώτερος, ἐσθιόμενος δὲ μεσπιλώδης· ῥίζας δὲ ἔχει παχείας ὡςὰν συκῆς ἡμέρου καὶ γλίσχρας. ἀσαπὲς δέ ἐστι τὸ δένδρον καὶ καρδίαν ἔχει στερεὰν οὐκ ἐντεριώνην. ἡ δὲ ἄμπελος φύεται μὲν τῆς Ἴδης 6.
περὶ τὰς Φαλάκρας καλουμένας· ἔστι δὲ θαμνῶδες ῥαβδίοις μικροῖς· τείνονται δὲ οἱ κλῶνες ὡς πυγωνιαῖοι πρὸς οἷς ῥᾶγές εἰσιν ἐκ πλαγίου μέλαιναι τὸ μέγεθος ἡλίκος κύαμος γλυκεῖαι· ἔχουσι δὲ ἐντὸς γιγαρτῶδές τι μαλακόν· φύλλον στρογγύλον ἀσχιδὲς μικρόν.

Cap. XVIII. Ἔχει δὲ καὶ τἆλλα σχεδὸν ὄρη φύσεις τινὰς ἰδίας τὰ μὲν δένδρων τὰ δὲ θάμνων τὰ δ' ἄλλων ὑλημάτων. ἀλλὰ γὰρ περὶ μὲν τῆς ἰδιότητος εἴρηται πλεονάκις ὅτι γίνεται καθ' ἑκάστους τόπους. ἡ δὲ ἐν αὐτοῖς τοῖς ὁμογενέσιν ἡ διαφορὰ καθάπερ ἡ τῶν δένδρων καὶ τῶν θάμνων ὁμοίως ἐστὶ καὶ τῶν ἄλλων ὥςπερ εἴρηται τῶν πλείστων, ὥςπερ καὶ ῥάμνου καὶ παλιούρου καὶ οἴσου καὶ ῥοῦ καὶ κιττοῦ καὶ βάτου καὶ ἑτέρων πολλῶν. ῥάμνος τε 2.
γάρ ἐστιν ἡ μὲν μέλαινα ἡ δὲ λευκὴ καὶ ὁ καρπὸς διάφορος, ἀκανθοφόροι δὲ ἄμφω. τοῦ τε οἴσου τὸ μὲν λευκὸν τὸ δὲ μέλαν· καὶ τὸ ἄνθος ἑκατέρου καὶ ὁ καρπὸς κατὰ λόγον ὁ μὲν λευκὸς ὁ δὲ μέλας· ἔνιοι δὲ καὶ ὥςπερ ἀνὰ μέσον, ὧν καὶ τὸ ἄνθος ἐπιπορφυρίζει καὶ οὔτε οἰνωπὸν οὔτε ἔκλευκόν ἐστιν ὥςπερ

ἄνθος] UMV; *ὡς ἄνθος* Ald. H.; *τοῦ ἄνθος* St.; *τὸ ἄνθος* Schn.; *ἄνθος δὲ* conj. Dalecamp.

ἐλάας] *κρανείας* St.; *ἐλαίας* Ald. H. Sch.

στρογγυλώτερος] — *υλώτερος* (o superscr.) U.

τὸ δένδρον] *τὸ ξύλον* scribendum esse censet Sch., cum non conveniat, hoc loco *δένδρον* vocari quod supra *θαμνῶδες* audierit. Noli credere; non enim *θάμνον* sed *θαμνῶδες* vocavit; arbores vero *θαμνώδεις* et esse et fieri saepe animadvertitur in his libris.

ἐντεριώνην] *ἐντεριόνην* in corr. U.

6. *ἄμπελος*] *ἰδαία* addidit St.

Φαλάκρας] *Φυλάκρας* U. — *περὶ δὲ τὰς* M Ald.; *δὲ* om. Edd. p. Heins.

θαμνῶδες] *θαμνώδης* St.

ἐντὸς] *αὐτὸς* M. — Dein post *φύλλον* inseruit *δ' ἐστὶ* St.

Cap. XVIII.

τἆλλα] *τἄλλα* Ald. H.; *τ' ἄλλα* St.

πλεονάκις] Sch. syll.; *πλεονιάκις* U; *πολλάκις* Ald. Edd. o.

ἡ δὲ ἐν — ὁμοίως] UMV Ald. Dein *ἕστηκε*, quod est in MV Ald., mutavi cum RConst. et Edd. in *ἐστὶ καί*. *καθάπερ ἐστὶ καὶ τῶν δένδρων κ. τ. θάμνων, ὁμοίως ἐστὶ, καὶ τ. ἄ.* etc. Heins.; *καθάπερ ἐπὶ τῶν δ. — ὁμοίως ἐστὶ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων* St.; *ἡ δ' ἐν αὐτοῖς τοῖς ὁμογενέσι διαφορὰ καθάπερ ἐπὶ τῶν δένδρων ὁμοίως ἐστὶ καὶ ἐπὶ τῶν θάμνων καὶ τῶν ἄλλων* Schn. Sensus: *Quod vero inter ipsas congeneres obtinet discrimen, sicuti id est in arboribus, pari modo est etiam in fruticibus atque ceteris plerisque.*

καὶ οἴσου] *καὶ ἴσου* Ald.; *καὶ ἴσου καὶ οἴτου* MVP; *καὶ οἴσου καὶ οἴτου* U Sch.; *aequo et oëto* G.; *καὶ ἴζου* H.; *καὶ οἴσου* St. ,,Mentionem *οἴτου* e cod. fide adjeci, quanquam vocem e varietate scripturae prioris ortam putem" Schn. Quod cum vix dubitari possit, cum infra de solo *oeso* sermo sit, alterum *οἴτου* omisi.

2. *γάρ ἐστιν ἡ μὲν*] UMVP Schn.; *γάρ ἡ μέν ἐστι* Ald. Edd.

ἀκανθοφόροι] corr. Schn.; *ἀκανθοφορεῖ* U; *ἀκανθοφόρει* MV; *ἀκάνθηφορεῖ* Ald. Edd.

τοῦ τε οἴσου] cum RConst. St. Sch.; *τοῦ τε ἴσου* Ald. H.; *το* cum *ῦ* superscr. *οἴσου* U.

ἔνιοι δὲ καὶ] UMV Schn. omisso *καὶ*; *ἐνίων δὲ καὶ* Ald. Edd.; *nonnulli* G.

ὧν καὶ τὸ ἄνθος] UMV Sch.; *ὂν τὸ ἄνθος* Ald. Edd.

τῶν ἑτέρων. ἔχει δὲ καὶ τὰ φύλλα λεπτότερα καὶ λειότερα καὶ τὰς ῥάβδους
3. τὸ λευκόν. ὅ τε παλίουρος ἔχει διαφοράς. ἅπαντα δὲ ταῦτα καρποφόρα. καὶ
ὅ γε παλίουρος ἐν λοβῷ τινι τὸν καρπὸν ἔχει καθάπερ τὸ φύλλον, ἐν ᾧ τρία ἢ
τέτταρα γίνεται. χρῶνται δ' αὐτῷ πρὸς τὰς βῆχας οἱ ἰατροὶ κόπτοντες· ἔχει
γάρ τινα γλισχρότητα καὶ λίπος ὥςπερ τὸ τοῦ λίνου σπέρμα. φύεται δὲ καὶ ἐπὶ
τοῖς ἐφύδροις καὶ ἐν τοῖς ξηροῖς ὥςπερ ὁ βάτος. [οὐχ ἧττον δέ ἐστι τὸ δέν-
4. 18H. δρον πάρυδρον.] φυλλοβόλον δὲ καὶ οὐχ ὥςπερ ἡ ῥάμνος ἀείφυλλον. ἔτι δὲ καὶ
τοῦ βάτου πλείω γένη, μεγίστην δὲ ἔχοντες διαφορὰν ὅτι ὁ μὲν ὀρθοφυὴς καὶ
ὕψος ἔχων ὁ δ' ἐπὶ τῆς γῆς καὶ εὐθὺς κάτω νεύων καὶ ὅταν συνάπτῃ τῇ γῇ
ῥιζούμενος πάλιν, ὃν δὴ καλοῦσί τινες χαμαίβατον. τὸ δὲ κυνόςβατον τὸν
καρπὸν ὑπέρυθρον ἔχει καὶ παραπλήσιον τῷ τῆς ῥόας· ἔστι δὲ θάμνου καὶ δέν-
5. δρου μεταξὺ καὶ παρόμοιον ταῖς ῥόαις, τὸ δὲ φύλλον ἀγνῶδες. τῆς δὲ ῥοῦ τὸ μὲν
ἄρρεν τὸ δὲ θῆλυ καλοῦσι τῷ τὸ μὲν ἄκαρπον εἶναι τὸ δὲ κάρπιμον. οὐκ ἔχει
δὲ οὐδὲ τὰς ῥάβδους ὑψηλὰς οὐδὲ παχείας, φύλλον δ' ὅμοιον πτελέᾳ πλὴν μι-

τῶν ἑτέρων] U Sch. syll.; *τινῶν* Ald. Edd.; *τῶν ἄλλων* V Schn., *τῶν* . . . M2; M uterque verba *ὥςπερ τῶν* ex emendatione habet.

τὰς ῥάβδους] *τοὺς ῥ.* V; *ὡς καὶ τὰς ῥ.* St.; *ut virgae similiter graciles et laeves* G.

ὅ τε παλ.] Ald. Edd.; *οὔτε π.* MV. – Post *διαφορὰς* posuit Schn. signum lacunae, ubi differentias paliuri expositas fuisse statuit.

3. *καθάπερ τὸ φύλλον*] UMV Ald.; *τὸ* seclusit Schn.; *καὶ ὑπὲρ τῶν φύλλων* H.; *καρποφόρα· καὶ γὰρ ἐν λοβῷ τινι τὸν καρπὸν ἔχει ὑπὸ τῶν φύλλων* St. Mihi haud dubium, quin Theophrastus h. l. marginem foliaceum drupam Paliuri ambeuntem indicaverit; sed veram scripturam conjectura assequi vix continget. *τῷ φύλλῳ* conj. Dalecamp.; fortasse *καθαπερεὶ φύλλῳ* scribendum est.

γίνεται] *σπέρματα* add. St., quod aut excidit aut in *γίνεται* abiit.

αὐτῷ] *αὐτῶι* UMV; *αὐτοῖς* St.

τὰς βῆχας] UMVP Sch. syll.; *τοὺς β.* Ald. Edd. o. Alio ordine legisse videtur auctor Exc. Par2, neque eo inepto: — *βῆχας· ἔχει γάρ τινα γλισχρότητα· κόπτοντες ὥςπερ καὶ τὸ τοῦ λίνου σπέρμα.*

οὐχ — πάρυδρον.] Haec nullo modo cum praegressis cohaerent; *οὐχ ἧττον* enim aptam conjunctionem non habet; dein in verbo *πάρυδρον* idem repetitur quod modo dictum est; tum male Paliurus, quem modo inter *θάμνους* retulerat, nunc *δένδρον* vocatur. Huic igitur loco pertinere nequeunt, fortasse scholii vel glossae sunt reliquiae; quare ut spuria seclusi. — *τὸ δένδρον* om. G.

4 *ἔτι*] *ἔστι* St. — Dein *μένη* Cam.

ἔχοντες] Ald. Edd., quod Schn. in *ἔχουσι* mutavit. Equidem, si subaudias *οἱ βάτοι,* quo ducit *ὁ μὲν ὁ δὲ,* ferri posse hanc structuram censeo.

νεύων] UMVP Ald. Schn.; *νενευκὼς* H. St.

χαμαίβατον] Sch.; *χαμαιβάτον* Ald. P2.

τῆς ῥόας] Ald. U, ac ut videtur etiam MV, H. St. Etiam Athenae., qui hunc locum 2, 20 excerpsit, *παραπλήσιον τῇ ῥοιᾷ* habet. Auctoribus tamen Dalec. Hist. pl. p. 122, Saraceno ad Dioscorid. 1, 123 et Casaubono Schneid. scripserat *τῆς ῥοδῆς,* quae mutatio ducta erat e Plinio 16, 37, probari tamen propterea nequit quod minime certum est, quam plantam Theophrastus *κυνόςβατον* vocaverit. In Syllabo vero Schneid. veterem scripturam restituit. — *τῆς ῥοιᾶς καρπῷ* St.

θάμνου καὶ δένδρου] UMV Sch. syll.; *δένδρου καὶ θάμνου* Ald. Edd. o.

ῥόαις] Ald. Edd.; *ῥοαῖς* U; *ῥοδαῖς* ded. Schn., sed in Syll. *ῥόαις* restituit. Schol. ad Theocr. 5, 92 haec habet: *φυτάριον δὲ ὁ κυνόςβατός ἐστιν, ὅμοιον ῥόδῳ ἔχων τὸν καρπόν· ἔστι δὲ μεταξὺ θάμνου καὶ δένδρων, παρόμοιον ταῖς ῥοιαῖς ἢ ταῖς ῥοδέαις, ἀκανθῶδες, ὥς φησι Θεόφραστος.* Cujus quidem auctoritate quidquam mutare vix ausim.

ἀγνῶδες] U Ald. Sch. syll. et Athenae. l. l. cujus vero Edd. Ven. et Bas. *ἀγλῶδες* habent, quod dedit St.; *ἰχνῶδες* conj. cum Casaub. Dalec. et RConst. e Plinio 24, 14 s. 74, quem acri censura reprehendit Spr. ad Dioscor. 1, 123; *ἀκανθῶδες* Schn. de conj. Saraceni, quae Scholio Theocriteo supra allato nititur.

5. *οὐδὲ τὰς ῥάβδους*] Ald. H. Sch.; *οὐδέτερον τὰς ῥ.* St. Vitium hic sedere vidit Schn.

κρὸν προμηκέστερον καὶ ἐπίδασυ. τῶν δὲ κλωνίων τῶν νέων ἐξ ἴσου τὰ φύλλα
εἰς δύο, κατ' ἄλληλα δὲ ἐκ τῶν πλαγίων ὥστε στοιχεῖν. βάπτουσι δὲ τούτῳ
καὶ οἱ σκυτοδέψαι τὰ δέρματα τὰ λευκά. ἄνθος λευκὸν βοτρυῶδες, τῷ σχή-
ματι δὲ τὸ ὁλοσχερὲς ὄστλιγγας ἔχον ὥσπερ καὶ ὁ βότρυς· ἀπανθήσαντος δὲ ὁ
καρπὸς ἅμα τῇ σταφύλῃ ἐρυθραίνεται καὶ γίνονται οἷον φακοὶ λεπτοὶ συγκεί-
μενοι· βοτρυῶδες δὲ τὸ σχῆμα καὶ τούτων. ἔχει δὲ τὸ φαρμακῶδες τοῦτο ὁ
καλεῖται ῥοῦς ἐν αὐτῷ ὀστῶδες ὃ καὶ τῆς ῥοῦ διηττημένης ἔχει πολλάκις· ῥίζα
δ' ἐπιπόλαιος καὶ μονοφυὴς ὥστε ἀνακάμπτεσθαι ῥαδίως ὁλόρριζα· τὸ δὲ ξύλον
ἐντεριώνην ἔχει, εὔφθαρτον δὲ καὶ κοπτόμενον. ἐν πᾶσι δὲ γίγνεται τοῖς τό-
ποις, εὐθενεῖ δὲ μάλιστα ἐν τοῖς ἀργιλώδεσι. πολυειδὴς δὲ ὁ κιττός· καὶ γὰρ 6. 17 St.
ἐπίγειος, ὁ δὲ εἰς ὕψος αἰρόμενος· καὶ τῶν ἐν ὕψει πλείω γένη· τρία δ' οὖν
φαίνεται τὰ μέγιστα ὅ τε λευκὸς καὶ ὁ μέλας καὶ τρίτον ἡ ἕλιξ. εἴδη δὲ καὶ
ἑκάστου τούτων πλείω. λευκὸς γὰρ ὁ μὲν τῷ καρπῷ μόνον ὁ δὲ καὶ τοῖς φύλ-
λοις ἐστί. πάλιν δὲ τῶν λευκοκάρπων μόνον ὁ μὲν ἁδρὸν καὶ πυκνὸν καὶ συν-
εστηκότα τὸν καρπὸν ἔχει καθαπερεὶ σφαῖραν ὃν δὴ καλοῦσί τινες κορυμβίαν,

μικρὸν προμηκέστερον] *μ. καὶ προμ.* Ald. Edd. Schn. *καὶ* seclusit, ego omisi; *nisi quod parum oblongius* G.

κατ' ἄλληλα] e corr. RConst. Edd. post Heins.; *κατὰ δῆλα* U, *κατάδηλα* M Ald.

τούτῳ] *τούτοις* St. auctore RConst.; *his* G.

τὰ δέρματα τὰ λευκὰ] V Sch.; *τὰ λευκὰ δέρ.* Ald. Edd. — *ἄνθος δὲ* St.

σχήματι δὲ τὸ ὁλοσχερὲς] UMVP Ald.; *δὲ* om. Cam. H.; *σχήματι καὶ* ceteris omissis St.; *σχήματι· τὸ δὲ ὁλοσχ.* Schn. Nihil mutavi, cum res ipsa valde dubia et a nemine interpretum satis explicata sit. *Das ganze bildet eine kammförmige Locke wie die Weintraube* Spr. Verba *τῷ σχημ. — βότρυς* om. G.

ὄστλιγγας] e conj. Scaligeri H. St. Schn.; *ὑστλίγγας* U; *ὄστυγγας* Ald.; *βοτρυῶδες τῷ σχήματι δ' ὁλοσχερὲς, ὄστλιγγας* conj. H. Steph in Thesaur. V.

λεπτοὶ] *λεπτὸν* H.

βοτρυῶδες] correxi.; *βοτρυδὸν* Ald. Edd.; *βοτρυηδὸν* U.

ὀστῶδες] *τι* add. St. et i. u. Sch.

διηττημένης] UM Ald. Sch.; *διηρτημένης* P.; *διηθημένης* e conj. Scaligeri H. St. Veterem scripturam defendit Sch.

ἔχει] *ἀπέχει* St. jussu RConst.

ῥίζα] om. P.

ἀνακάμπτεσθαι] UMVP; *ανασκάπτεσθαι* Ald. Edd. o. Codicum lectio praeferenda; loquitur de arboribus ab impetu ventorum radicitus evulsis prostratisque.

ὁλόρριζα] Ald. H.: *ὁλόριζα* U; *ὁλόρριζον* auctore Dalecamp. Schn.; *ὡς ὀλιγόρριζα* St.

ἐντεριώνην] *ἐντεριόνην* sed antea fuit ω U. — *ἔχει* omissum in codd. et Ald. add. Schn.; *οὐκ ἔχει* auctore Scaligero H. St. Gaza enim: *lignum sine medulla*. An hic *ἀνεντερίωνον* legit?

εὔφθαρτον δὲ καὶ κο.] UM Schn. syll.; *καὶ* est quoque in P; *ἄφθαρτον δὲ κοπτόμενον* Ald. Edd., etiam Schn.; qui vero in Commentario alteram scripturam praetulit, *κόπτεσθαι* de noxa vermium interpretatus.

γίγνεται] U; *γίνεται* Ald. Edd.

εὐθενεῖ] corr. Schn. syll.; *εὐθηνεῖ* Ald. Edd. o.

6. *ὁ κιττὸς*] *ὁ* superscriptum in U.

καὶ γὰρ ἐπιγ.] post *γὰρ* inserunt *ὁ μὲν* m Bas. St Schn.

τῶν ἐν ὕ.] Ald. Edd.; *τοῦ ἐν ὕ.* Schn. Cum sint plura genera plurali etiam locus est.

εἴδη δὲ καὶ] U Schn. syll.; *ἤδη δὲ καὶ* M V; *εἴδη δὲ* Ald. Edd

καρπῷ μόνον] UM Schn.; *κ. μόνῳ* Ald. Edd.

λευκοκάρπων μόνον] cum G. et Scalig. St. Schn.; *λ. μόνων* Ald. H.

καθαπερεὶ σφαῖραν] U Sch. syll.; *καθάπερ εἰς σφαῖραν* Ald. Edd. o.

κορυμβίαν] *κόρυμβον* St. Idem deinceps sic: *ὃν δὲ Ἀθήνησι καλοῦσιν ἀχαρνικὸν ἐλάττω καὶ διακεχυμένον.*

οἱ δ' Ἀθήνῃσιν ἀχαρνικόν. ὁ δὲ ἐλάττων διακεχυμένος ὥσπερ καὶ ὁ μέλας·
7. ἔχει δὲ καὶ ὁ μέλας διαφορὰς ἀλλ' οὐχ ὁμοίως φανεράς. ἡ δὲ ἕλιξ ἐν μεγίσταις διαφοραῖς· καὶ γὰρ τοῖς φύλλοις πλεῖστον διαφέρει τῇ τε μικρότητι καὶ τῷ γωνοειδῆ καὶ εὐρυθμότερα εἶναι· τὰ δὲ τοῦ κιττοῦ περιφερέστερα καὶ ἁπλᾶ· καὶ τῷ μήκει τῶν κλημάτων καὶ ἔτι τῷ ἄκαρπος εἶναι. διατείνονται γάρ τινες τῷ μὴ ἀποκιττοῦσθαι τῇ φύσει τὴν ἕλικα ἀλλὰ τὴν ἐκ τοῦ κιττοῦ τελειουμένην. εἰ δὲ πᾶσα ἀποκιττοῦται καθάπερ τινές φασιν, ἡλικίας ἂν εἴη καὶ διαθέσεως οὐκ εἴδους διαφορά, καθάπερ καὶ τῆς ἀπίου πρὸς τὴν ἀχράδα· πλὴν τό γε φύλλον καὶ ταύτης πολὺ διαφέρει πρὸς τὸν κιττόν. σπάνιον δὲ τοῦτο καὶ ἐν ὀλίγοις ἐστὶν ὥστε παλαιούμενον μεταβάλλειν, ὥσπερ ἐπὶ τῆς λεύκης καὶ
8. τοῦ κρότωνος. εἴδη δ' ἐστὶ πλείω τῆς ἕλικος, ὡς μὲν τὰ προφανέστατα καὶ μέγιστα λαβεῖν τρία, ἥ τε χλοερὰ καὶ ποιώδης ἥπερ καὶ πλείστη καὶ ἑτέρα ἡ λευκὴ καὶ τρίτη ἡ ποικίλη ἣν δὴ καλοῦσί τινες θρᾳκίαν. ἑκάστη δὲ τούτων δοκεῖ

ἀχαρνικὸν] Post h. v. Ald. et Edd. addunt *ἀρδευόμενον*; Dalec. conj. *ἀδρυνόμενον*, quod probat Spreng. Utrumque pariter ineptum; omisi igitur.

ἐλάττων] U Schn.syll.; *ἐλάττω* Ald. Edd.

διακεχυμένος] UMV Ald. Schn.syll.; *-χυμένον* H. Schn. cont.

φανερὰς] H. St. Schn.; *φανερῶς* M Ald.

7. *ἡ δὲ ἕλιξ*] U; *ἤδη δὲ ἑλ.* MV; *ἡ δὲ δὴ ἑλ.* Ald. Edd. o. In Syll. Schn. *δὴ* seclusit.

γωνοειδῆ] MV, mBas. Schn.syll.; *γωνοειδεῖ* U Ald.; *γωνιοειδῆ* H. St.; *γωνιοειδεῖ* Schn.cont. Dioscor. 2, 210, qui hunc locum Theophrasteum excerpsit, habet *γωνιώδη*. Cf. ad 1, 10, 1.

εὐρυθμότερα] U, sed o fuit antea ω, cum Scal. H. St. Schn.; *εὐθυμότερα* M Ald.; *concinniora* G. cum Plinio. Alias conjecturas habebis apud Saracen. ad Dioscor. p. 52.

κλημάτων] *κλιμάτων* U.

διατείνονται] *διτείνονται* U.

γάρ τινες τῷ μὴ] *τῷ μὴ* om. H.; *τῷ* om. St.; *δὲ* pro *γὰρ* posuit Sch. Sed *γὰρ* recte habet; exponit enim quomodo helicis sterilitas a diversis explicetur. *διατείνεσθαι τινι* etsi in usu fuisse non inveniam, excusari tamen posse credo, ut significet *inhaerere opinioni*.

ἀλλὰ τὴν ἐκ τοῦ κιττοῦ τελειουμένην] U; *ἀλλὰ τῇ ἐκ τοῦ κιττοῦ τελειουμένῃ* MV Ald.; *ἀλλαγὴ δ' εἰς τὸν κιττὸν τελειουμένης* H; *ἀλλαγὴν δ' εἰς τὸν κιττὸν τελειουμένης* St.; [*ὡς τῇ*] *ἀλλαγῇ* [*τῇ*] *εἰς τὸν κιττὸν τελειουμένης* Schn. Quae mutationes omnes frustraneae. Scriptura libri U etsi structura paullum implicita, hunc sensum praebere videtur. *Nonnulli enim ei insistunt opinioni helicem natura sua non abire in hederam, sed quae ex ipsa hedera absolvitur, eam esse hederam perfectam et fructiferam.* Scilicet helicem et hederam ita differre, ajebant illi, ut haec ad perfectionem et statum fructiferum aliquando perveniat, illa semper imperfecta et sterilis maneat. Alii enim putabant ex helice, ubi aetate provectior facta esset, fieri hederam fructiferam. Verba *ἀλλὰ τὴν — τελειουμένην* brevius dicta sunt; subaudiendum est *εἶναι τὴν τελείαν καὶ καρποφόρον*; nam *ἀποκιττοῦσθαι* quod praecedit, significat in *hederae naturam abire transmutari*, ideoque *καρποφόρον fieri*, quia perfecta hedera fructifera est. Dicunt igitur ii, qui negant *τὴν ἕλικα ἀποκιττοῦσθαι*, eam plantam quae fructus fert esse *τὴν ἐκ τοῦ κιττοῦ τελειουμένην*, i. e. statum perfectum ipsius *κιττοῦ*, ab helice semper sterili diversi. Superest difficultas in feminino sexu *τὴν — τελειουμένην*, cum si *κιττὸν* subintellexisset, masculino, si *φυτόν*, neutro uti deberet. Sed femininum quasi ex attractione propter praecedens *τὴν ἕλικα* posuisse videtur, cum nomen huic stirpi, quae est *ὁ κιττός*, subintelligi nollet, quoniam de ea ut *τελειουμένη ἐκ τοῦ κιττοῦ* loquebatur. In iis quae deinceps sequuntur *εἰ δὲ πᾶσα* etc. contrariam exponit sententiam eorum, qui helicem temporis decursu in hederam abire statuerent.

πᾶσα] corr. cum Schn.; *πᾶς* Ald. Edd. Necessario ad *τὴν ἕλικα* referendum, ideoque mutandum erat.

εἴδους διαφορὰ] U; *εἴδους ἡ διαφορὰ* Ald. Edd. o.

8. *δ' ἐστὶ πλείω*] *δ' ἐστὶν πλείω* U.

χλοερὰ] Ald. Edd.; *χλωρὰ* Schn.; *herbacea* G.

ποιώδης] in corr. U; *ποώδης* Ald. Edd.

ἡ ποικίλη] *καὶ ποικ.* U.

θρᾳκίαν] *Θρᾳκίαν* U.

διαφέρειν· καὶ γὰρ τῆς χλοώδους ἡ μὲν λεπτοτέρα καὶ μακροφυλλοτέρα καὶ
ἔτι πυκνοφυλλοτέρα, ἡ δ' ἧττον πάντα ταῦτ' ἔχουσα. καὶ τῆς ποικίλης ἡ μὲν
μεῖζον ἡ δ' ἔλαττον τὸ φύλλον, καὶ τὴν ποικιλίαν διαφέρουσα. ὡςαύτως δὲ καὶ
τὰ τῆς λευκῆς τῷ μεγέθει καὶ τῇ χροιᾷ διαφέρουσιν. εὐαυξεστάτη δὲ ἡ ποιώ-
δης καὶ ἐπὶ πλεῖστον προϊοῦσα. φανερὰν δ' εἶναί φασιν τὴν ἀποκιττουμένην οὐ
μόνον τοῖς φύλλοις ὅτι μείζω καὶ πλατύτερα ἔχει ἀλλὰ καὶ τοῖς βλαστοῖς· εὐθὺς
γὰρ ὀρθοὺς ἔχει καὶ οὐχ ὥσπερ ἡ ἑτέρα κατακεκαμμένη καὶ διὰ τὴν λεπτότητα
καὶ διὰ τὸ μῆκος· τῆς δὲ κιττώδους καὶ βραχύτεροι καὶ παχύτεροι. καὶ ὁ κιτ-
τὸς ὅταν ἄρχηται σπερμοῦσθαι μετέωρον ἔχει καὶ ὀρθὸν τὸν βλαστόν. πολύρ- 9.
ριζος μὲν οὖν ἅπας κιττὸς καὶ πυκνόρριζος συνεστραμμένος ταῖς ῥίζαις καὶ
ξυλώδεσι καὶ παχείαις καὶ οὐκ ἄγαν βαθύρριζος, μάλιστα δ' ὁ μέλας, καὶ τοῦ
λευκοῦ ὁ τραχύτατος καὶ ἀγριώτατος· δι' ὃ καὶ χαλεπὸς παραφύεσθαι πᾶσι
τοῖς δένδροις· ἀπόλλυσι γὰρ πάντα καὶ ἀφαυαίνει παραιρούμενος τὴν τροφήν.
λαμβάνει δὲ μάλιστα πάχος οὗτος καὶ ἀποδενδροῦται καὶ γίνεται αὐτὸ καθ'
αὑτὸ κιττοῦ δένδρον. ὡς δ' ἐπὶ τὸ πλεῖον εἶναι πρὸς ἑτέρῳ φιλεῖ καὶ ζητεῖ καὶ
ὥςπερ ἐπαλλόκαυλόν ἐστιν. ἔχει δ' εὐθὺς ἐκ τῆς φύσεώς τι τοιοῦτον· ἐκ γὰρ 10.

χλοώδους] *ποώδους* St.

μακροφυλλοτέρα] *foliis similiter ordinatis* Plin. 16, 62, unde Dalec. *εὐρυθμοφυλλοτέρα*, RConst. *τακτοφυλλοτέρα*, Schn. *εὐτακτοτέρα* conj. Equidem Roberti conjecturam maxime probarem.

τὸ φύλλον] „Sequens *διαφέρουσα* flagitat, ut hic *ἔχουσα* addamus, quod fecit Brit.“ Schn. Sed in contextu *ἔχουσα* non addidit, ut fecerat Stackh.; ac potest sine incommodo e praemissis repeti.

τὰ τῆς λευκῆς] om. Ald. H. Schn.; hic post *καὶ* signum lacunae posuerat. St. supplevit: *τῆς λευκῆς· καὶ γὰρ τῷ μεγ.* Verba *τῆς λευκῆς* praebet U, quibus structura et sensu flagitante addidi *τά*.

εὐαυξεστάτη] mBas. H. St. Schn.; *εὐαξεστάτη* U Ald

ποιώδης] U cum rasura in *ι*; *ποώδης* Ald. Edd.

τὴν ἀποκ.] *ταύτην ἀποκ.* St.

ὥςπερ ἡ ἑτέρα] U Sch.syll.; *ἡ ἑτέρα* om. Ald. Edd. RConst. conj. *ὥςπερ ἄλλαι κατακεκλιμένη.*, Salmas. Exerc. p. 260. *ὥςπερ ἡ ποώδης κεχυμένους*, unde St. *ὥςπερ κεχυμένους* dedit.

κατακεκαμμένη] corr. praeeunte Schn., qui tamen *κατακεκαμμένους* dedit ad *βλαστοὺς* relatum; malui ad *ἑτέρα* relatum de tota planta dici.; *κατακεκαυμένη* U Ald.

τῆς δὲ κ.] *τῇ δὲ κ.* Bas.; *τῆς δὲ ποώδους* St.

καὶ ὁ κιττὸς] UMV Sch.syll.; *ὁ καὶ κ.* Ald.; *ὁ δὲ κ.* Edd. post H.

σπερμοῦσθαι] UMVP Sch.syll.; *σπερμοῦχει* Ald.; *σπέρμα χεῖν* mBas.; *σπερμουχεῖν* H. Vo. Sch.; *σπερμοφυεῖν* mBod. St.

ἔχει] UMVP St. Sch.; *ἐστι* Ald. H. Dein *πολύρριζον* P.

9 *πυκνόρριζος*] *καὶ* addit St.

ῥίζαις καὶ ξυλώδεσι] UMV Sch.; *ῥ. δὲ ξυλ.* Ald. Edd.

βαθύρριζος] corr. Sch.; *βαθυρρίζοις* Ald. Edd.; *βαθυρίζοις* U.

μάλιστα] U; *καὶ μάλ.* Ald. Edd.

καὶ τοῦ λ. ὁ τραχ.] *καὶ γὰρ τραχ.* St.

ἀγριώτατος] *ἀγριότατος* H. St.

παραφύεσθαι] UMV Ald. Schn.; *παραφύεται* auctore RConst. H. St; *περὶ φύεσθαι* P2. — Dein *ἀφαναίνει* P2.

παραιρούμενος] P2 H. St. Sch.; *παραιρούμενον* Ald.

καὶ γίνεται] Ald. Edd.; *καὶ* om. U.

εἶναι πρὸς ἑτέρῳ φιλεῖ καὶ ζητεῖ] dedi de conj., *αἰεὶ*, ut in UM, vel *ἀεὶ*, ut in Ald., mutato in *εἶναι*. Nam *φιλεῖ καὶ ζητεῖ* tuentur UMV Ald., quod cum RConst. in *φιλεῖ ζῆν* mutaverunt H. St. Schn.; *super alio vitam degere amat* G.

ἐπαλλόκαυλόν] e corr. Scalig. St. Schn. Vo.; *ἐπαλλόκαυλον vel ἐπαυλόκαυλον* mBas.; *ἐπαυλόκαλον* MV Ald. et U sed *υ* corr.

10 *ἐκ τῆς φυσ.*] corr. Schn. e vers. G. *itaque pro sua natura vel quiddam ejusmodi ilico gerit*; *καὶ τῆς φυσ.* Ald. Edd., quod nescio annon defendi possit.

ἐκ γὰρ τῶν βλ.] U Sch.syll.; *καὶ γὰρ τῶν* Ald. H.; *καὶ γὰρ ἐκ τῶν* St.; *καὶ γὰρ [ἀπὸ] τῶν* Schn.

τῶν βλαστῶν ἀφίησιν ἀεὶ ῥίζας ἀνὰ μέσον τῶν φύλλων, αἷςπερ ἐνδύεται τοῖς
δένδροις καὶ τοῖς τειχίοις οἷον ἐξεπίτηδες πεποιημέναις ὑπὸ τῆς φύσεως· δι' ὃ
καὶ ἐξαιρούμενος τὴν ὑγρότητα καὶ ἕλκων ἀφαυαίνει, καὶ ἐὰν ἀποκοπῇ κάτω-
θεν δύναται διαμένειν καὶ ζῆν. ἔχει δὲ καὶ ἑτέραν διαφορὰν κατὰ τὸν καρπὸν
οὐ μικράν· ὁ μὲν γὰρ ἐπίγλυκύς ἐστιν ὁ δὲ σφόδρα πικρὸς καὶ τοῦ λευκοῦ καὶ
τοῦ μέλανος· σημεῖον δ' ὅτι τὸν μὲν ἐσθίουσιν οἱ ὄρνιθες τὸν δ' οὔ. τὰ μὲν
11. οὖν περὶ τὸν κιττὸν οὕτως ἔχει. ἡ δὲ σμῖλαξ ἐστι μὲν ἐπαλλόκαυλον, ὁ δὲ
καυλὸς ἀκανθώδης καὶ ὥσπερ ὀρθάκανθος, τὸ δὲ φύλλον κιττῶδες μικρὸν ἀγώ-
νιον, κατὰ τὴν μίσχου πρόςφυσιν τυλῃρόν. ἴδιον δ' ὅτι τήν τε διὰ μέσου ταύ-
την ὥςπερ ῥάχιν λεπτὴν ἔχει καὶ τὰς στημονίους διαλήψεις οὐκ ἀπὸ ταύτης
ὥςπερ τὰ τῶν ἄλλων ἀλλὰ περὶ αὐτὴν περιφερεῖς ἠγμένας ἀπὸ τῆς προςφύσεως
τοῦ μίσχου τῷ φύλλῳ. παρὰ δὲ τοῦ καυλοῦ τὰ γόνατα καὶ παρὰ τὰς διαλεί-
ψεις τὰς φυλλικὰς ἐκ τῶν αὐτῶν μίσχων τοῖς φύλλοις παραπέφυκεν ἴουλος
λεπτὸς καὶ ἑλικτός· ἄνθος δὲ λευκὸν καὶ εὐῶδες λείρινον· τὸν δὲ καρπὸν ἔχει
προςεμφερῆ τῷ στρύχνῳ καὶ τῷ μηλώθρῳ καὶ μάλιστα τῇ καλουμένῃ σταφυλῇ
12. ἀγρίᾳ· κατακρέμαστοι δ' οἱ βότρυες κιττοῦ τρόπον· παραθριγκίζει δὲ ὡς πρὸς

ἀποκοπῇ] U Sch. syll.; *ὑποκοπῇ* Ald. Edd. o.

διαμένειν καὶ ζῆν] *vivere durareque* G.; *ζῆν καὶ διαμένειν* maluerunt RConst. et Dal.

11. *σμῖλαξ*] *μῖλαξ* scribendum esse arbitror. Vide ad 1, 10, 5.

ἐστὶ μὲν] *ἐστὶν μὲν* U.

ἐπαλλόκαυλον] corr. Schn., *ἐπαλλόκαυλος* St. cum Dalec. et Vo.; *ἐπαυλόκαυλον* U; *ἐπαυλόκαρπον* Ald. H.

ὁ δὲ καυλὸς] e corr. RConst. H. St. Schn.; *ὁ δὲ καρπὸς* UMV Ald. Fructus descriptio infra sequitur.

ὀρθάκανθος] corr. Sch. syll.; *ὀρθόκανθον* UMV Ald.; *ὀρθοάκανθον* H.; *πτορθάκανθος* St., non male.

μικρὸν ἀγώνιον] *μακραγώνιον* St.; *μ. ἐγγώνιον* conj. RConst. e 1, 10, 5, ubi vero nunc pro *παραγωνίζοντα* rectius *παρακανθίζοντα* scriptum est.

κατὰ] *καὶ κατὰ* St.

πρόςφυσιν τυλῃρόν] dedi de conj. Vocabulum *τυλῃρός, callosus*, non est in Lexicis, sed in usu fuisse haud dubium; *τυλῶδες* enim, quod habent lexica, dici h. l. non po-
ν
tuit.; *προςφυσινοτηρόν, ο* ante *τ* correctum ut *α* esse videatur U; *πρόςφυσιν νοτηρόν* Ald. Edd.; *humectum* G.; *ὠτηρόν* i. e. *auriculatum* conj. Spr.

ταύτην] *τεινομένην* conj. Dalec. Bod.

ῥάχιν] *ἴαχιν* M.

στημονίους] e corr. CHoffm. et Bod. Schn.; *στημνίους* Ald. Edd.

διαλήψεις] Ald. Edd.; *διαλείψεις* UMV.

περὶ αὐτὴν] Ald. Edd.; *π. αὐτῶν* UMV.

προςφύσεως] *προφύσεως* H.

τοῦ καυλοῦ τὰ γόνατα] dedi de emendatione Schneideri, probata a Spreng.; *τὸν καυλὸν τὸν ἄτονον* Ald. H. Schn.; *τ. καυλὸν καὶ τὰς διαλήψ.* St.

καὶ παρὰ] Schn.; *καὶ τὰ παρὰ* U; *τὰ παρὰ* Ald.

διαλείψεις] U Ald. H. St.; *διαλήψεις* Schn.

λείρινον] corr. e Plinio RConst. H.Steph. St. Schn.; *ἠρινὸν* U Ald.

ἑλικτὸς] *ἑλικτός* U.

στρύχνῳ] *τρυχνῶι* U; *solano* G.

12. *παραθριγκίζει δὲ ὡς πρὸς τ. στ.*] sic fere dant P2 qui *παραθρινακίζει*, et P qui *παραθρηνακίζει* scriptum habet; *παρωγγίζει δὲ παραθρινακίζει δὲ ὡς πρὸς τ. στ.* U; *παραγγίζει δὲ παραθρηνακίζει δὲ ὡς πρὸς τ. στ.* MV; *παρεγγύζει δὲ ὡς πρὸς τ. στ.* Ald. H.; *παρεγγίζει δὲ μᾶλλον πρὸς τ. στ.* de conj. Dalec. mBod. St.; *παρεγγίζουσι δὲ μᾶλλον πρὸς τ. στ.* Sch.; *Racemi pensiles ut hedere sunt. Verum ad labruscam potius accedunt. Nam de eodem puncto pediculi acinorum exeunt* G. Schneider putabat *παραθρινακίζει* ortum esse e varietate scripturae ad sequens *παραθριγκίζουσι* apposita, ideoque eo omisso cum

τὴν σταφυλήν· ἀπὸ γὰρ ἑνὸς σημείου οἱ μίσχοι οἱ ῥαγικοί. ὁ δὲ καρπὸς ἐρυθρὸς, ἔχων πυρῆνας τὸ μὲν ἐπὶ πᾶν δύο, ἐν τοῖς μείζοσι τρεῖς ἐν δὲ τοῖς μικροῖς ἕνα· σκληρὸς δ' ὁ πυρὴν εὖ μάλα καὶ τῷ χρώματι μέλας ἔξωθεν. ἴδιον δὲ τὸ τῶν βοτρύων, ὅτι ἐκ πλαγίων τε τὸν καυλὸν παραθριγκίζουσιν καὶ κατ' ἄκρον ὁ μέγιστος βότρυς τοῦ καυλοῦ, ὥσπερ ἐπὶ τῆς ῥάμνου καὶ τοῦ βάτου. τοῦτο δὲ δῆλον ὡς καὶ ἀκρόκαρπον καὶ πλαγιόκαρπον. τὸ δ' εὐώνυμον καλούμενον δέν- 13.
δρον φύεται μὲν ἄλλοθί τε καὶ τῆς Λέσβου ἐν τῷ ὄρει τῷ Ὀρδύννῳ καλουμένῳ· ἔστι δὲ ἡλίκον ῥόα καὶ τὸ φύλλον ἔχει ῥοῶδες, μεῖζον δὲ ἢ χαμαιδάφνης, καὶ μαλακὸν δὲ ὥςπερ ἡ ῥόα. ἡ δὲ βλάστησις ἄρχεται μὲν αὐτῷ περὶ τὸν Ποσειδεῶνα· ἀνθεῖ δὲ τοῦ ἦρος· τὸ δὲ ἄνθος ὅμοιον τὴν χρόαν τῷ λευκῷ ἴῳ· ὄζει δὲ δεινὸν ὥςπερ φόνου. ὁ δὲ καρπὸς ἐμφερὴς τὴν μορφὴν μετὰ τοῦ κελύφους τῷ τοῦ σησάμου λοβῷ· ἔνδοθεν δὲ στερεὸν πλὴν διῃρημένον κατὰ τὴν τετραστοιχίαν. τοῦτο ἐσθιόμενον ὑπὸ τῶν προβάτων ἀποκτιννύει, καὶ τὸ

Dalec. *μᾶλλον* inseruit. Sed sic singularis non explicatur. Mihi contra altera vox *παρωγγίζει* spuria atque supposititia videtur esse, eamque utroque Parisiensi adstipulante omittendam duxi, praesertim quum sequentia *ὅτι — παραθριγκίζουσιν* e more Theophrasti ad idem antea dictum referri debeant, ita ut vix dubitari possit quin in voce vitiosa *παραθρινακίζει* lateat *παραθριγκίζει*. Ad verbum *παραθριγκίζει* suppleri posse *τὰ ἄνθη τὸν καυλόν* videntur. In ceteris, *ὡς πρὸς τὴν σταφυλήν*, quae non expedio, vitium latere censeo.

οἱ ῥαγικοί] P2 mBas. Schn.; *ὁραγικοί* U MV Ald.; *ῥαγικοί* H. St. — *σμίχοι* P2.

μείζοσι τρεῖς] U, sed inter ea verba *δὲ* superscriptum habet in compendio; *μ. δὲ τρεῖς* Ald. Edd. Schn.syll. *δὲ* seclusit.

ἴδιον δὲ τὸ τῶν] U Sch.syll.; *ἴδιον δὲ τῶν* PMV Edd. post H.; *ἰδίαν δὲ τῶν* Ald.

τὸν καυλὸν] Edd. post H.; *τῶν καυλῶν* Ald.

παραθριγκίζουσι] corr. Schn.; *παραθριγγίζουσι* Ald. Edd.; *παραθρυγκίζουσαν* sed *υ* correctum U; *παραθρυγγίζουσι* M.

τοῦ καυλοῦ] e corr. RConst. H. St. Sch.; *τὸν καυλὸν* Ald., quod defendit Scaliger.

τοῦ βάτου] UP Sch.syll.; *τῆς βάτου* Ald. Edd. o.

τοῦτο] Ald. Edd.; *τούτῳ* Schn. Retineo vulgatam; subintellige *τὸ φυτόν*, scil. *ἡ σμῖλαξ*.

πλαγιόκαρπον] cum RConst St. Schn.; *πλαγιπαλαιόκαρπον* U; *πλαγιοπαλαιόκαρπον* PMV; *πλαγιαπαλαιόκαρπον* Ald.; *πλαγιοκαρπότατον* H.; *πλαγιοπολύκαρπον* Vo. cum Gaza, qui *latere large fructifera* vertit.

13. *τὸ δ' εὐώνυμον*] Scaliger monet hanc de *euonymo* narrationem hic non suo loco positam esse. Hoc loco etiam Exc. P2 habet.

Ὀρδύννῳ] U, quod proxime abest a Pliniano Ordymno, 5, 31. Ceterum *Ορκυννίω Ορδύννωι* U, *Ὀρκυνίῳ Ὀρδύνῳ* Ald. Alterum, quod e varietate scripturae margini adscripta ortum esse RConst. animadvertit, omisi. *Monte orcynio cui nomen ordino* G.

ἢ χαμαιδάφνης] sic UMV Schn.syll.; *ἡ χαμαιδάφνη* Ald. H.; *ἢ χαμαιδάφνη* PmBas. St. Schn.; *majori quam vinca pervinca* G. *χαμαιδάφνη* hoc uno loco Theophrasto nominatur. Ceterum aperta sunt vestigia, locum esse vitiatum, quae exposuit Schn.

μαλακὸν δὲ] UMVP; *δὲ* om. Ald. Edd. o.

αὐτῷ] corr. Schn.syll.; *αὐτῶν* U; *αὐτῇ* MV; *αὐτῆς* Ald. Edd.

χρόαν] *χροάν* U.

λευκῷ ἴῳ] *λευκοίῳ* St.

τῷ τοῦ σησ.] U Sch.syll.; *τῷ τῆς σησ.* Ald. Edd.

στερεὸν] *τι* adjecit Schn., quo non opus esse videtur.

τοῦτο] UMV Ald. Edd.; *τούτου* Schn. Subintellige *τὸ φυτόν*; dein nominat partes noxias in appositione.

ὑπὸ] Edd. post H.; *ἀπὸ* U (*υ* superscr.); *ἀπὸ* Ald.

ἀποκτιννύει] H. Schn.: *ἀποκτεννύει* UM P; *ἀποκτενύει* Ald.; *ἀποκτείνει* St.; *ἀποκτενύοι, ει* scripto super *νυ*, P2.

φύλλον καὶ ὁ καρπὸς, καὶ μάλιστα τὰς αἶγας ἐὰν μὴ καθάρσεως τύχῃ. καθαίρεται δὲ ἀνόχῳ. περὶ μὲν οὖν δένδρων καὶ θάμνων εἴρηται· ἐν δὲ τοῖς ἑξῆς περὶ τῶν λειπομένων λεκτέον.

καθαίρεται] corr. Schn.; *purgantur* G.; *καθαιρεῖται* P2 Ald. Edd.

ἀνόχῳ] diarrhoea et alvi profluvium explic. a lex. vulg. apud Steph. Thes.; *praecipitem alvi exinanitionem* Plin; *anocho* G.; *ἀνώχῳ* P2. Schneider h. v. corruptam ejusque loco medicamenti nomen fuisse suspicatur. Ridicule Spr. *ἄνωθεν*, i. e. vomitu, substituere jubet.

ΘΕΟΦΡΑΣΤΟΥ ΠΕΡΙ ΦΥΤΩΝ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΟ Δ.

Cap. I. Αἱ μὲν οὖν διαφοραὶ τῶν ὁμογενῶν τεθεώρηνται πρότερον. ἅπαντα δ' ἐν τοῖς οἰκείοις τόποις καλλίω γίνεται καὶ μᾶλλον εὐσθενεῖ· καὶ γὰρ τοῖς ἀγρίοις εἰσὶν ἑκάστοις οἰκεῖοι καθάπερ τοῖς ἡμέροις· τὰ μὲν γὰρ φιλεῖ τοὺς ἐφύδρους καὶ ἑλώδεις οἷον αἴγειρος λεύκη ἰτέα καὶ ὅλως τὰ παρὰ τοὺς ποταμοὺς φυόμενα, τὰ δὲ τοὺς εὐσκεπεῖς καὶ εὐηλίους, τὰ δὲ μᾶλλον τοὺς παλισκίους· πεύκη μὲν γὰρ ἐν τοῖς προςείλοις καλλίστη καὶ μεγίστη, ἐν δὲ τοῖς παλισκίοις ὅλως οὐ φύεται· ἐλάτη δὲ ἀνάπαλιν ἐν τοῖς παλισκίοις καλλίστη τοῖς δ' εὐείλοις οὐχ ὁμοίως. ἐν Ἀρκαδίᾳ γοῦν περὶ τὴν Κράνην καλουμένην τόπος ἐστί 2.
τις κοῖλος καὶ ἄπνους εἰς ὃν οὐδέποθ' ὅλως ἥλιον ἐμβάλλειν φασίν· ἐν τούτῳ δὲ πολὺ διαφέρουσιν αἱ ἐλάται καὶ τῷ μήκει καὶ τῷ πάχει, οὐ μὴν ὁμοίως γε πυκναὶ οὐδ' ὡραῖαι ἀλλ' ἥκιστα, καθάπερ καὶ αἱ πεῦκαι αἱ ἐν τοῖς παλισκίοις· διʼ ὃ καὶ πρὸς τὰ πολυτελῆ τῶν ἔργων, οἷον θυρώματα καὶ εἴ τι ἄλλο σπουδαῖον, οὐ χρῶνται τούτοις ἀλλὰ πρὸς τὰς ναυπηγίας μᾶλλον καὶ τὰς οἰκοδομάς· καὶ γὰρ δοκοὶ κάλλισται καὶ τανεῖαι καὶ αἱ κέραιαι αἱ ἐκ τούτων, ἔτι

Cap. I.

εὐσθενεῖ] Ald. Edd.; *εὐθενεῖ* St.

καὶ γὰρ τοῖς] U Sch.syll.; *καὶ πρὸς τοῖς* Ald. Edd.

οἰκεῖοι] *τόποι* i. u. add. St.

καὶ ὅλως] Ald. Edd.; *καὶ ἄλλως* UMV. Praeterea *τὰ* om. M.

προςείλοις] U Sch.syll.; *προςηλίοις* Ald. Edd. o.

τοῖς παλισκ.] Ald. Edd.; *ταῖς παλισκ.* UMV.

ὅλως οὐ φύεται] Ald. H. Sch.; *καλῶς οὐ φύεται* Bod. corr.; *οὐ καλὴ φύεται* m Bod.; *οὐ καλῶς φύεται* St.; *ἢ οὐ καλὴ ἢ ὅλως οὐ φύεται* conj. Sch. Infra quidem *αἱ πεῦκαι αἱ ἐν τοῖς παλισκίοις* commemorantur; tamen mutare non ausim.

εὐείλοις] sic U a pr. m. sed *ει* correctum et inter *λ* et *οις* desuper *ι* insertum; *εὐηλίοις* Ald. Edd.

2. *κράνην*] Ald. Edd.; *κράνῃν* U, unde *Κράνιν* Sch.syll.

ἐμβάλλειν] *ἐμβάλλει* U; *οὐδέποθ' ἥλιον ἐμβάλλειν ὅλως* P.

ὡραῖαι] Nescio an *cito accrescentes, mature perfectas* significet. *pulchrae* G.

καὶ αἱ π.] UMVP St. Sch.; *καὶ* om. Ald. H. Verba *καθάπερ — πεῦκαι* in parenthesi posuit St.

ἐν τοῖς παλ.] *ἐν ταῖς π.* V.

δοκοὶ] P, e corr. RConst. Sch.; *δοκεῖ* M Ald.; *δοκεῖ ὅτι* H. e conj. St.

τανεῖαι] P Ald. Edd.; *τανείαι* U; *τανεῖναι* Cam.

καὶ αἱ κέραιαι] U, qui *κεραῖαι* exhibet, Sch.syll.; *καὶ ἀκέραιαι* MV Ald.; *καὶ κέραιαι* H. St. Deinceps *αἱ* om. P.

δ' ἱστοὶ τῷ μήκει διαφέροντες ἀλλ' οὐχ ὁμοίως ἰσχυροί· καὶ ἐκ τῶν προςείλων
3. τῇ βραχύτητι πυκνότεροί τε ἐκείνων καὶ ἰσχυρότεροι γίνονται. χαίρει δὲ σφό-
δρα καὶ ἡ μίλος τοῖς παλισκίοις καὶ ἡ πάδος καὶ ἡ θραύπαλος. περὶ δὲ τὰς
κορυφὰς τῶν ὀρέων καὶ τοὺς ψυχροὺς τόπους θυία μὲν φύεται καὶ εἰς ὕψος,
ἐλάτη δὲ καὶ ἄρκευθος φύεται μὲν οὐκ εἰς ὕψος δὲ καθάπερ καὶ περὶ τὴν ἄκραν
Κυλλήνην· φύεται δὲ καὶ ἡ κήλαστρος ἐπὶ τῶν ἄκρων καὶ χειμεριωτάτων. ταῦτα
μὲν οὖν ἄν τις θείη φιλόψυχρα· τὰ δ' ἄλλα πάντα ὡς εἰπεῖν μᾶλλον χαίρει τοῖς
προςείλοις. οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ τοῦτο συμβαίνει κατὰ τὴν χώραν τὴν οἰκείαν
ἑκάστῳ τῶν δένδρων. ἐν Κρήτῃ γοῦν φασιν ἐν τοῖς Ἰδαίοις ὄρεσι καὶ ἐν τοῖς
Λευκοῖς καλουμένοις ἐπὶ τῶν ἄκρων ὅθεν οὐδέποτ' ἐπιλείπει χιὼν κυπάριττον
εἶναι· πλείστη γὰρ αὕτη τῆς ὕλης καὶ ὅλως ἐν τῇ νήσῳ καὶ ἐν τοῖς ὄρεσιν.
4. ἔστι δὲ ὥσπερ καὶ πρότερον εἴρηται καὶ τῶν ἀγρίων καὶ τῶν ἡμέρων τὰ μὲν
ὀρεινὰ τὰ δὲ πεδεινὰ μᾶλλον. ἀναλογίᾳ δὲ καὶ ἐν αὐτοῖς τοῖς ὄρεσι τὰ μὲν ἐν
τοῖς ὑποκάτω τὰ δὲ περὶ τὰς κορυφὰς ὥστε καὶ καλλίω γίνεται καὶ εὐσθενῆ.
πανταχοῦ δὲ καὶ πάσης τῆς ὕλης πρὸς βορρᾶν τὰ ξύλα πυκνότερα καὶ οὐλότερα
[φέρει], καὶ ἁπλῶς καλλίω· καὶ ὅλως δὲ πλείω ἐν τοῖς προςβορείοις φύεται.

ἱστοὶ] *ἰστοὶ* Ald. Cam.
καὶ ἐκ] UMV Sch.; *τοῖς ἐκ* Ald. Edd. Sententiarum nexus postulat *ἐκ δὲ* vel *ἐκ γάρ*.
προςείλων] U a pr. m.; *προςηλίων* Ald. Edd.
τῇ βραχυτ.] corr. Schn. omissa v. *ἀλλά*; *ἀλλὰ τῇ βρ.* Ald. H.; *ἀλλὰ ἅμα τῇ βρ.* St. Excidisse quaedam videntur.
3. *μίλος*] P, Vo. cod. Cas. St. Schn.; *taxus* G.; *μίλητος* U Ald. H.; *μίλιτος* mBas.
ἡ θραυπ.] UMV Sch.; *ἡ* om. Ald. Edd.

θυία] mBas. St. Sch.; *thuia* G.; *θυΐα* U; *θυῖα* mU; *θεία* Ald. H.
καὶ εἰς ὕ.] UMVP Sch.; *καὶ* om. Ald. Edd.
κυλλήνην] H. St. Sch.; *κυλήνην* Ald.; *σκυλλήνην* U; *σκυλίνην* MP.
εἰπεῖν μᾶλλον] Ald. Edd.; *εἰπεῖν οὐ μᾶλλον* UMV, quare lectionem vitiosam esse existimo. An in *οὐ* adsunt reliquiae vocis *πολὺ*?
προςείλοις] U a pr. m.; *προςηλίοις* Ald. Edd.
τὴν οἰκ.] U Sch. syll.; *τὴν* om. Ald. Edd.
ἰδαίοις] H. St. Schn.; *ἰδίοις* UMVP; *ἰδείοις* Ald.
ὅθεν] U Sch. syll.; *ὃν* MV; *ἅπερ* P; *οὗπερ* Ald. Edd.
οὐδέποτ'] U, ceteri sine elisione; idem deinceps *ἐπιλείπει* sed fuerat antea *ἐπιλείπειν*.
πλείστη—νήσῳ] UMV Ald. Sch.; *πλεῖστον γὰρ ταύτης τῆς ὅλης καὶ ὕλης ἐν τῇ νήσῳ* H.; *πλεῖστον γὰρ ταύτης τῆς ὕλης ἐν τῇ νήσῳ* St.; *πλεῖστον γὰρ ταύτης τῆς ὕλης καὶ ἐν τοῖς ὄρεσι καὶ ὅλως ἐν τῇ νήσῳ* conj. RConst.

4. *ἡμέρων*] Ald. Edd.; *ἐξημέρων* U; *ἐξ ἡμέρων* MV. Fortasse *ἐξημερωμένων* scriptum fuit.
πεδεινὰ] *πεδεινὰ* U; *πεδινὰ* Ald. Edd., Vide ad 3, 2, 4.
ἀναλογίᾳ] Ald. Edd.; *ἀναγωγίαν* MVP; *ἀναγωγίαν* U; *ad porcionem* G.
αὐτοῖς τοῖς] UMV Ald. Sch.; *τοῖς* om. H. St.

ὥστε] seclusit Schn. tanquam inutile. Est vero inopportunum; videtur alia vox ejus loco fuisse, quae *crescunt*, *habitant*, significaverit. — *alia in summis proveniunt ita ut pulchriora et fertiliora exurgant* G.
εὐσθενῆ] Ald.; *εὐθενεῖ* H. St.; *εὐσθενεῖ* Sch.; *εὐγενῆ* P.

βορρᾶν] Ald. Edd.; *βορὰς* (ν superscr.) U.
τὰ ξύλα] Ald. H.; *τὰ πρὸς βορρᾶν ξύλα* Schn. auct. RConst., qua mutatione locus haud restitutus est. Mihi vox *φέρει* suspecta, ac e fine praecedentis vocis male repetito nata esse videtur, sic ut ex *οὐλότερα* male scripto *καλλίω φέρει* prodierit. Quare eam seclusi.

οὐλότερα] dedi de conj.; *ὑλότερα* U; *καλλιώτερα* MV; *καλλίω* Ald. Edd.; *τὰ πρὸς βορρᾶν φέρει ξύλα πυκνότερα καὶ ἁπλῶς καλλίω· καὶ* etc. St. Sch. verba *ἁπλῶς καλλίω καὶ* seclusit.

ὅλως δὲ πλείω] Ald. Edd.; *ἡ ὕλη . . ὅλως καλλίων καὶ πλείων ἡ ἐν τοῖς προςβορείοις* 5, 1, 11.; *ὅλως δ . . λ . . . ω* U; *ὅλως δυ . . . . λει . . . . . ω* M2; *ὅλως δυλεῖ ω̃* V; M1 habet vulgatam sed e corr.

αὐξάνεται δὲ καὶ ἐπιδίδωσι τὰ πυκνὰ μὲν ὄντα μᾶλλον εἰς μῆκος, δι' ὃ καὶ ἄνοζα καὶ εὐθέα καὶ ὀρθοφυῆ γίνεται, καὶ κωπεῶνες ἐκ τούτων κάλλιστοι· τὰ δὲ μανὰ μᾶλλον εἰς βάθος καὶ πάχος, δι' ὃ καὶ σκολιώτερα καὶ ὀζωδέστερα καὶ τὸ ὅλον στερεώτερα καὶ πυκνότερα φύεται. σχεδὸν δὲ τὰς αὐτὰς ἔχει διαφορὰς 5.
τούτοις καὶ ἐν τοῖς παλισκίοις καὶ ἐν τοῖς εὐείλοις καὶ ἐν τοῖς ἀπνόοις καὶ εὐπνόοις· ὀζωδέστερα γὰρ καὶ βραχύτερα καὶ ἧττον εὐθέα τὰ ἐν τοῖς εὐείλοις ἢ τοῖς προσηνέμοις. ὅτι δὲ ἕκαστον ζητεῖ καὶ χώραν οἰκείαν καὶ κρᾶσιν ἀέρος φανερὸν τῷ τὰ μὲν φέρειν ἐνίους τόπους τὰ δὲ μὴ φέρειν μήτε αὐτὰ γιγνόμενα μήτε φυτευόμενα ῥᾳδίως, ἐὰν δὲ καὶ ἀντιλάβηται μὴ καρποφορεῖν, ὥςπερ ἐπὶ τοῦ φοίνικος ἐλέχθη καὶ τῆς αἰγυπτίας συκαμίνου καὶ ἄλλων· εἰσὶ γὰρ πλείω καὶ ἐν πλείοσι χώραις τὰ μὲν ὅλως οὐ φυόμενα τὰ δὲ φυόμενα μὲν ἀναυξῆ δὲ καὶ ἄκαρπα καὶ τὸ ὅλον φαῦλα. περὶ ὧν ἴσως λεκτέον ἐφ' ὅσον ἔχομεν ἱστορίας.

Cap. II. Ἐν Αἰγύπτῳ γάρ ἐστιν ἴδια δένδρα πλείω, ἥ τε συκάμινος καὶ ἡ 2 H. St.
περσέα καλουμένη καὶ ἡ βάλανος καὶ ἡ ἄκανθα καὶ ἕτερ' ἄττα. ἔστι δὲ ἡ μὲν συκάμινος παραπλησία πως τῇ ἐνταῦθα συκαμίνῳ· καὶ γὰρ τὸ φύλλον παρόμοιον ἔχει καὶ τὸ μέγεθος καὶ τὴν ὅλην πρόςοψιν, τὸν δὲ καρπὸν ἰδίως φέρει παρὰ τὰ ἄλλα καθάπερ ἐλέχθη καὶ ἐν τοῖς ἐξ ἀρχῆς· οὐ γὰρ ἀπὸ τῶν βλαστῶν οὐδ' ἀπὸ τῶν ἀκρεμόνων ἀλλ' ἐκ τοῦ στελέχους, μέγεθος μὲν ἡλίκον σῦκον καὶ τῇ ὄψει δὲ παραπλήσιον, τῷ χυλῷ δὲ καὶ τῇ γλυκύτητι τοῖς ὀλύνθοις πλὴν

ἄνοζα] UMVP Sch.; *ἄοζα* Ald. Edd.

κωπεῶνες] *κωπεῶνος* U.

τὰ δὲ μανὰ] Haec addidi e conj.; Schn. *τὰ μανὰ* post *πάχος* addidit. Scalig. post *πάχος* voluit *τὰ ἀραιὰ* inseri, idque fecit H. omisso tamen articulo. St. dedit: *βάθος παχέα εἰσι. τὰ δ' ἀραιὰ σκολ.*

βάθος] Spr. corr. *πλάτος*.

καὶ πυκνότερα] Ald. H. St.; *ἢ τὰ πυκνότερα* de conj. Sch. Sed vocabulum *πυκνός* apud Theo., et *dense satus* vel *crescens* et *densus substantia ligni* significat. Hoc loco ne ambiguum sit, impedit comparativus, idemque correctionem Schneideri damnat, quum sic *ἢ τὰ πυκνὰ* scriptum esse deberet.

5. *καὶ ἐν τοῖς παλ.*] U Ald. H.; *καὶ* om. MV; *καὶ τὰ ἐν τοῖς π.* auctore RConst. St.; *τὰ ἐν τοῖς παλ.* Sch. Ad *ἔχει* subaudias *τὰ δένδρα*; sensus est: *In umbrosis et apricis, silentibus ventosisque locis arbores easdem habent differentias, quas in iis videmus quae dense vel rare satae sunt.*

εὐείλοις] U a pr. m. hic et mox; *εὐηλίοις* Ald. Edd.

καὶ ἐν τοῖς ἀπνόοις καὶ εὐπνόοις] U et M VP, qui vero ante *εὐπνόοις* addunt *ἐν τοῖς*, ut dederat Sch. *καὶ ἐν τοῖς εὐπνόοις* Ald. Edd., omissis verbis *ἀπνόοις καὶ*. Brevius etiam G. *has easdem differentias habent et quae opacis afflatuque permotis nascuntur* qui legisse videtur *παλισκίοις καὶ ἐν τοῖς εὐπνόοις*.

ἢ τοῖς προσηνεμ.] *καὶ τοῖς πρ.* conj. Spr.

τόπους] *τόποις* in ras. U.

γιγνόμενα] U; *γινόμ.* cett.

καὶ ἀντιλάβ.] *καί τι ἀντ.* St.

ἄλλων] e corr. RConst. H. St. Sch.; *ἄλλως* Ald.

ὅλως οὐ — φυόμενα μὲν] dedi de conj.; *ὅλως οὐ φυτευόμενα* U; *ὅλως φυτευόμενα* MVP Ald. H.; *ὅμως φυτευ.* cum RConst. St.; *ὅλως οὐ φυόμενα τὰ δὲ φυτευόμενα* cum supplemento necessario Sch.

λεκτέον] *λεπτέον* Sch.

Cap. II.

ἴδια] corr. RConst. Sch.; *ἔνια* Ald. H.; *ἐν Αἰ. δ' ἐστὶν δένδρα πλείω* St.

συκάμινος] *συκάμνος* Ald. Cam.

περσέα] Ald. Edd. o.; *περσία* P.

ἄκανθα] UMV Sch.; *ἄκανθος* Ald. Edd.

παρόμοιον] U Sch. syll.; *ὅμοιον* MVP St. Sch. cont.; om. Ald. H.

καὶ τὸ μεγ.] *κατὰ τὸ μεγ.* St.

σῦκον] *σύκων* P.

γλυκύτερον πολὺ καὶ κεγχραμίδας ὅλως οὐκ ἔχοντα, πλήθει δὲ πολύν. καὶ πέττειν οὐ δύναται μὴ ἐπικνισθέντα· ἀλλ' ἔχοντες ὄνυχας σιδηροῦς ἐπικνίζουσιν· ἃ δ' ἂν ἐπικνισθῇ τεταρταῖα πέττεται· τούτων δ' ἀφαιρεθέντων πάλιν ἄλλα φύεται καὶ ἄλλα καὶ ἐκ τοῦ αὐτοῦ τόπου μηδὲν παραλλάττοντα· καὶ
2. τοῦθ' οἱ μὲν τρὶς οἱ δὲ πλεονάκις φασὶ γίνεσθαι. πολύοπον δὲ τὸ δένδρον σφόδρα ἐστὶ καὶ τὸ ξύλον αὐτοῦ εἰς πολλὰ χρήσιμον. ἴδιον δὲ ἔχειν δοκεῖ παρὰ τἆλλα· τμηθὲν γάρ ἐστιν εὐθὺς χλωρόν· αὐαίνεται δὲ ἐμβύθιον· εἰς βόθρον δὲ ἐμβάλλουσι καὶ εἰς τὰς λίμνας εὐθύς καὶ ταριχεύουσι· βρεχόμενον δ' ἐν τῷ βυθῷ ξηραίνεται· καὶ ὅταν τελέως ξηρὸν γένηται τότε ἀναφέρεται καὶ ἐπινεῖ καὶ δοκεῖ τότε καλῶς τεταριχεῦσθαι· γίνεται γὰρ κοῦφον καὶ μανόν. ἡ μὲν
3. οὖν συκάμινος ἔχει ταύτας τὰς ἰδιότητας. ἔοικε δέ τις παραπλησία ἡ φύσις εἶναι καὶ τῆς ἐν Κρήτῃ καλουμένης κυπρίας συκῆς· καὶ γὰρ ἐκείνη φέρει τὸν καρπὸν ἐκ τοῦ στελέχους καὶ ἐκ τῶν παχυτάτων ἀκρεμόνων, πλὴν ὅτι βλαστόν τινα ἀφίησι μικρὸν ἄφυλλον ὥσπερ ῥιζίον πρὸς ᾧ γε ὁ καρπός. τὸ δὲ στέλεχος μέγα καὶ παρόμοιον τῇ λεύκῃ, φύλλον δὲ τῇ πτελέᾳ. πεπαίνει δὲ τέτταρας καρποὺς ὅσαιπερ αὐτοῦ καὶ αἱ βλαστήσεις· οὐδένα δὲ πεπαίνει μὴ ἐπι-

κεγχραμίδας] UP2 Sch.; *κεχραμίδας* MV Ald. Dein *ἔχον* et *πολὺ* P.

καὶ—δύναται] *ἀλλ' οὐ π. δύναται* St.

μὴ ἐπικνισθέντα] P2, U cum rasura post *α* ut retulit Amati; *μὴ ἐπικνισθέντος* U secundum Bekker, quod reponi jubet Schn. syll.; *οὐ δυνατου ἐπικνισθέντας ἀλλ' ἔχοντας* V; *οὐ δύναται ἐπικνισθέντας ἀλλ' ἔχοντες* M; *οὐ δύναται ἂν μὴ ἐπικνισθῇ* Ald. Edd.

σιδηροῦς] P2, corr. Sch.; *σιδηρᾶς* Ald. Edd.; *σιδηρὰς* U.

πάλιν ἄλλα φύεται καὶ ἄλλα καὶ ἐκ] U; alterum *καὶ* om. MVP Sch.; *πάλιν ἄλλα φύεται καὶ ἐκ* Ald. Edd.; *πάλιν ἄλλα φύεται καὶ πάλιν ἄλλα ἐκ* P2.

τρὶς] *τρεῖς* P.

παραλλάττοντα] P2; *παραλλάσσοντα* Ald. Edd. o.

2. *πολύοπον*] et U, sed in rasura apparet *ω*.

τἆλλα] U; *τὰ ἄλλα* Ald. Edd.

τμηθὲν] UMVP Edd. post H. e corr. Scalig.; *caesum* G.; *μηθὲν* Ald.

γάρ ἐστιν εὐθὺς χλωρόν etc.] Scripsi de conj. *ἐμβύθιον* pro *εἰς βύθον*, quod UMV P Ald. praebent; dein *βόθυνον* Ald., *βόθρον* UMVP. Malim praeterea *γὰρ ἐμβ. ἢ εἰς* scribi. Gaza: *quod cesum continuo viride est. siccatur autem in profundo aquae. mergitur enim in profundas fodinas stagnaque protinus atque conditur. madefactumque in profundo siccatur. cumque siccum omnino fuerit superfluitat atque innatat.* *τμηθὲν γὰρ ἔτι χλωρὸν, εὐθὺς καταβαίνει τε εἰς βυθὸν* etc. H. et St. cum RConst. Sch. e Plinio 13, 7 dedit: *τμηθὲν γὰρ ἔτι χλωρὸν εὐθὺς εἰς βόθυνον ἐμβάλλουσι καὶ εἰς τὰς λίμνας καὶ ταριχεύουσι· [καὶ τὸ μὲν] εὐθὺς καταβαίνει εἰς βυθόν· βρεχόμενον* etc. Excerpt. P2 sic: *τοῦτο τὸ δένδρον τμηθὲν μέν ἐστι χλωρὸν. ταριχεύοντες δὲ καὶ εἰς βυθὸν βάλλοντες ἐκεῖσε ἀναίνεται καὶ ἀνανθὲν ἐπινήχεται.*

ἀναφέρεται] Ald Edd.; *ἀναφέ*, rasura, dein *ρεται* U.

ἐπινεῖ] e correctione in U.

τότε καλῶς τεταριχεῦσθαι] U, Schn.; *καλῶς τότε τετ.* Ald. Edd.; *τότε καρρο τεταρ.* V; *τότε καρροτεταριχεῦσθαι* M1; *τότε καρ-ρο τεταριχεῦσθαι* M2 ubi *ρο* ab alia manu superadscriptum.

3. *δέ τις παραπλ.*] UMV; *δὲ παραπλησία τις* Ald. Edd. o.

πρὸς ᾧ γε] *πρὸς ᾧ*, omisso *γε*, RConst. H. St. Sch.; *πρόσω δὲ* UMV Ald.

λεύκῃ] *συκῇ* St.

ὅσαιπερ αὐτοῦ] de corr. RConst. Casaub. et Meurs. Cret. p. 104. Theophr. p. 91 et sic apud Athenae. 3. p. 77, ubi antea *ὅσαι παρ' αὐτοῦ* scriptum erat; *ὅσαιπερ αὐτῆς* Schn.; *ὅσα ὑπὲρ αὐτοῦ* Ald.; *ὅσα ὑπὲρ αὐτοῦ* U; *ὅσα ὑπὲρ αὐτὸν* M; *ὅσαι ὑπὲρ αὐτῆς* St. omisso deinde *καί*.

οὐδένα] e corr. RConst. H. St. Schn.; *οὐδενὶ* MVP Ald.; *οὐδενὶ* U.

δὲ] MVP Sch.; *δὴ* U, Ald. H. St.

ἐπιτμηθέντος] *ἐπικνισθέντος* St.

τμηθέντος τοῦ ἐρινοῦ καὶ ἐκρυέντος τοῦ ὀποῦ. ἡ δὲ γλυκύτης προςεμφερὴς
τῷ σύκῳ καὶ τὰ ἔσωθεν τοῖς ἐρινοῖς· μέγεθος ἡλίκον κοκκύμηλον. ταύτῃ δὲ 4.
παραπλησία καὶ ἣν οἱ Ἴωνες κερωνίαν καλοῦσιν· ἐκ τοῦ στελέχους γὰρ καὶ
αὕτη φέρει τὸν πλεῖστον καρπὸν ἀπὸ δὲ τῶν ἀκρεμόνων ὥσπερ εἴπομεν ὀλίγον.
ὁ δὲ καρπὸς ἔλλοβος ὃν καλοῦσί τινες αἰγύπτιον σῦκον διημαρτηκότες· οὐ γί-
νεται γὰρ ὅλως περὶ Αἴγυπτον ἀλλ' ἐν Συρίᾳ καὶ ἐν Ἰωνίᾳ δὲ καὶ περὶ Κνίδον
καὶ Ῥόδον. ἀείφυλλον δὲ καὶ ἄνθος ἔκλευκον ἔχον καί τι βαρύτητος, μὴ με-
τεωρίζον δὲ σφόδρα καὶ ὅλως ἐκ τῶν κάτω παραβλαστητικὸν ἄνωθεν δὲ ὑπο-
ξηραινόμενον. ἔχει δὲ ἅμα καὶ τὸν ἕνον καὶ τὸν νέον καρπόν· ἀφαιρουμένου
γὰρ θατέρου μετὰ κύνα καὶ ὁ ἕτερος εὐθὺς φανερὸς κυούμενος· κύει γὰρ ὥς-
περ βότρυς ὁμοσχήμων· εἶτ' αὐξηθεὶς ἀνθεῖ περὶ ἀρκτοῦρον καὶ ἰσημερίαν·
ἀπὸ τούτου δὴ διαμένει τὸν χειμῶνα μέχρι κυνός. ἡ μὲν οὖν ὁμοιότης ὅτι
στελεχόκαρπα καὶ ταῦτα· διαφοραὶ δὲ αἱ εἰρημέναι πρὸς τὴν συκάμινον. ἐν 5.
Αἰγύπτῳ δ' ἐστὶν ἕτερον ἡ περσέα καλούμενον, τῇ μὲν προσόψει μέγα καὶ κα-
λὸν, παραπλήσιον δὲ μάλιστα τῇ ἀπίῳ καὶ φύλλοις καὶ ἄνθεσι καὶ ἀκρεμόσι καὶ
τῷ ὅλῳ σχήματι· πλὴν τὸ μὲν ἀείφυλλον τὸ δὲ φυλλοβόλον. καρπὸν δὲ φέρει
πολὺν καὶ πᾶσαν ὥραν· περικαταλαμβάνει γὰρ ὁ νέος ἀεὶ τὸν ἕνον· πέττει δὲ
ὑπὸ τοὺς ἐτησίας· τὸν δ' ἄλλον ὠμότερον ἀφαιροῦσι καὶ ἀποτιθέασιν. ἔστι
δὲ τὸ μέγεθος ἡλίκον ἄπιος τῷ σχήματι δὲ πρόμακρος ἀμυγδαλώδης, χρῶμα

ἐρινοῦ] Ald. Edd.; *ἐρίνου* Sch.; *ἐρινοῦ* (superscr. ε) U.

ἐρινοῖς] P Ald. Edd.; *ἐρίνοις* Sch.; *ἐρινοῖς* (superscr. ε) U; *ἐρινεῖς* Cam.

κοκκύμηλον] E Plinio cum RConst. Saracenus ad Dioscor. p. 25 *ὄης μῆλον* substitui vult, quos refutavit Schn. Illud tuentur Dioscor. et Athenaeus. Post *μέγεθος* ex Athenaeo *δὲ* inseruit Schn. — Exc. P2: *πεπαίνει δὲ οὐκ αὐτὴ, ἀλλα τε γινόμενος ἐκτέμνεται· καὶ ἐκρυέντος τοῦ καρ·ποῦ* (margo *ὀποῦ*) *πάλιν ποιεῖ, μέχρι καὶ τρίς. ἡ δὲ γλυκ.*, quae, etsi valde conturbata, faciunt tamen ut locum non satis integrum esse suspicer.

4. *τοῦ στελ.*] UMVP Sch.; *τοῦ* om. Ald. Edd.

τὸν πλεῖστον] *τῶν πλεῖστον* H.

ἀλλ' ἐν Συρίᾳ] U, Sch.syll.; *ἀλλὰ περὶ Συρίαν* Ald. Edd. o.

Ἰωνίᾳ δὲ, καὶ περὶ] U, Schn. de conj. e Plin. 18, 8; *καὶ* om. Ald. Edd.; *I. δὲ ἡ περὶ* MV.

ἔκλευκον] U Sch.syll.; *λευκὸν* Ald. Edd.

καί τι βαρύτητος] Sch.syll., i. e, *et forti quodam odore praeditum. καιτι βαρύτητος* U; *καὶ ἔτι βαρύτατος* MV; *καὶ ἔτι βαρύτατον* Ald. H. Sch.; *καὶ δ' ἔστι βαρύτατον* St.

μετεωρίζον] Ald. Edd.; *radice leviter sublimi* G, unde *μετεωρόρριζον* cum RConst. Sch. Sed recte habet *μετεώριζον non valde altum petens*, i. e. *non in magnam altitudinem accrescens*, cujus rei causas subjungit, quod e radice novos semper surculos emittit, pars supera vero exsiccando perit. — *δὲ* om. St.

προβλαστητικὸν] UMV Ald, Sch.syll. Temere cum RConst. *προβλαστικὸν* H. St. Sch.

κυούμενος] *κυο···ύμενος* U. — *ἕτερον* MV.

ὁμοσχήμων] U Ald. H. St.; *ὁμοιοσχήμων* e corr. RConst. Schn. Vox dubia.

δὴ διαμ.] Ald. Edd.; *δὲ δ.* Schn.

ὁμοιότης] *ἐστὶν* add. St.

5. *ἡ περσέα*] UMV Sch.syll.; *ἡ* om. Ald. Edd.; *περσία* P.

καὶ πᾶσαν] UMV Ald. Sch.; *καὶ κατὰ πᾶσαν* H. St. — Post *ὥραν* habent Ald. et Edd. *πεπαίνει*, quod Schn. in Cur. sec. p. 481 ejici jubet. Repugnat enim quod sequitur *πέττει ὑπὸ τοὺς ἐτησίας*. Videtur e glossa in contextum venisse, vocabuli *πέττει* interpretamento.

τὸν δ'] cum RConst. H. St. Sch.; *τὸ δ'* M Ald.

ἀποτιθέασιν] corr. RConst. e vers. G. *recondunt*, H. St. Sch.; *τιθέασι* UMV Ald.

ἄπιος] UMV Ald. H.; *ἄπιον* St. Sch.

δὲ αὐτοῦ ποιῶδες. ἔχει δὲ ἐντὸς κάρυον ὥσπερ τὸ κοκκύμηλον πλὴν ἔλαττον πολὺ καὶ μαλακώτερον· τὴν δὲ σάρκα γλυκεῖαν σφόδρα καὶ ἡδεῖαν καὶ εὔπεπτον· οὐδὲν γὰρ ἐνοχλεῖ πολὺ προςενεγκαμένων. εὔριζον δὲ τὸ δένδρον καὶ μήκει καὶ πάχει καὶ πλήθει πολύ· ἔχει δὲ καὶ ξύλον ἰσχυρὸν καὶ καλὸν τῇ ὄψει μέλαν ὥςπερ ὁ λωτός, ἐξ οὗ καὶ τὰ ἀγάλματα καὶ τὰ κλινία καὶ τραπέζια
6. καὶ τἆλλα τὰ τοιαῦτα ποιοῦσιν. ἡ δὲ βάλανος ἔχει μὲν τὴν προςηγορίαν ἀπὸ τοῦ καρποῦ· φύλλον δ᾽ αὐτῇ παραπλήσιον τῷ τῆς μυρίκης πλὴν προμηκέστερον. ἔστι δὲ τὸ δένδρον εὐπαθὲς μὲν καὶ εὐμέγεθες οὐκ εὐφυὲς δὲ ἀλλὰ παρεστραμμένον. τοῦ καρποῦ δὲ τοῖς κελύφεσι χρῶνται οἱ μυρεψοὶ κόπτοντες· εὐῶδες γὰρ ἔχει τὸν δὲ καρπὸν αὐτὸν ἀχρεῖον. ἔστι δὲ καὶ τῷ μεγέθει καὶ τῇ ὄψει παραπλήσιος τῷ τῆς καππάριος· ξύλον δὲ ἰσχυρὸν καὶ εἰς ἄλλα τε
7. χρήσιμον καὶ εἰς τὰς ναυπηγίας. τὸ δὲ καλούμενον κουκιόφορόν ἐστιν ὅμοιον τῷ φοίνικι· τὴν δὲ ὁμοιότητα κατὰ τὸ στέλεχος ἔχει καὶ τὰ φύλλα· διαφέρει δὲ ὅτι ὁ μὲν φοῖνιξ μονοφυὲς καὶ ἁπλοῦν ἐστι, τοῦτο δὲ προςαυξηθὲν σχίζεται καὶ γίνεται δίκρουν, εἶτα πάλιν ἑκάτερον τούτων ὁμοίως· ἔτι δὲ τὰς ῥάβδους βραχείας ἔχει σφόδρα καὶ οὐ πολλάς. χρῶνται δὲ τῷ φύλλῳ καθάπερ τῷ φοίνικι πρὸς τὰ πλέγματα. καρπὸν δὲ ἴδιον ἔχει πολὺ διαφέροντα καὶ μεγέθει καὶ σχήματι καὶ χυλῷ· μέγεθος μὲν γὰρ ἔχει σχεδὸν χειροπληθές· στρογγύλον δὲ καὶ οὐ προμήκη· χρῶμα ἐπίξανθον· χυλὸν δὲ γλυκὺν καὶ εὔστομον·

ποιῶδες] *ποιῶδες ι* in rasura U; *ποῶδες* Ald. Edd. o.

ὥςπερ τὸ] U Ald. St. Sch.; *ὥ. τὸν* H.; — *κουκὶ μῆλον* conj. RConst.

πολὺ προςενεγκαμένων] Ald. Cam. et *πολυπροςενεγκαμένων* U; *πολὺ προςενεγκάμενον* Bas. St.; *πολὺν προςενεγκάμενον* Schn.; *nil enim eos qui nimium comederint tentat* G.; *προςενεγκαμένων* est Genitivus absolutus.

πλήθει πολὺ] *πλήθει πολλῷ τῶν ῥιζῶν* St.

κλινία] MVP Sch.syll.; *κλινεία ει* in ras. U; *κλινίδια* Ald. Edd.

τἆλλα] U Sch.syll.; *τὰ ἄλλα* Ald. Edd.

6. *αὐτῇ*] *αὐτῆς* St.

τῷ] *καὶ* P.

μυρίκης] U Sch.syll.; idem probaverunt Dalec. et Saracen.; *μυρρίνης* MVP Ald. Edd. o., ac probat Spreng., qui *βάλανον* *Hyperanthera Moringa* Vahl esse statuit, quarum folia cum *myrti* sed non cum *tamaricis* foliis possint comparari. Idem ad Dioscor. IV. 160 *βάλανος μυρεψικὴ καρπός ἐστι δένδρου μυρίκῃ ἐοικότος* adnotat haec: „Mallem *μυρρίνῃ* legere, maxime e Theophr. hist. 4, 2 auctoritate, ni codd. et interpretes omnes refragarentur.“ Vera utique scriptura *μυρρίνης* esse videtur.

εὐπαθὲς] U. Schn.syll. (ubi ex errore *εὐπαγὲς* scriptum); *ἀπαθὲς* Ald. H. Sch.; *ἀσαπὲς* St.; *Illesa magnaque arbor est* G. Mihi *εὐπαχὲς* vera scriptura esse videtur.

εὐφυὲς] U, St. e conj.; *ἀφυὲς* MV Ald.; *εὐθυφυὲς* Vo. cod. Cas. et Schn.; *non recta* G.

γὰρ ἔχει] *γάρ τι ἔχει* H. St.

αὐτὸν] U Schn.; *sed fructus ipse inutilis* G.; *αὐτοῦ* Ald. H.; *ὁ δὲ καρπὸς αὐτοῦ ἀχρεῖος* P et St.

παραπλήσιος] U, Sch. cum RConst.; *παραπλήσιον* Ald. Edd.

7. *κουκιόφορον*] U Ald. Edd. o.; *cuciofera* G.; *κυκιοφόρος* P2 Plin. 13, 9 s. 18 *At e diverso cuci in magno honore*, unde Salm. Ex. p. 574. *κοῦκι διάφορον* scribi jubet. Ceterum *κουκιοφόρον* Sch.

μονοφυὲς] Ald. Edd. o.; *ὁμοφυὲς* U.

ἁπλοῦν] *ἀ . . . οῦν ἐστὶ* M2.

δίκρουν] e corr. Salmas. et Scal. St.; *δίκροον* Schn.; *fitque bifida* G.; *ἄκρον* U Ald. H. — Antea *φοίνιξ* U.

ἑκάτερον τούτων] UMV Ald. Sch.syll.; *τούτων ἑκ.* H. St.

σφόδρα] solus dat U, Sch.syll.

φύλλῳ] corr. Sch. cum Bod.; *φοίλλῶι* (λ superscr.) U, ubi latet vera scriptura; *φλοιῷ* Ald. Edd.

τῷ φοίνικι] MV Ald. Schn.; *τῷ φοίνικος* corr. RConst.; *τοῦ φοίνικος φύλλῳ* H. St.

χυλῷ] Cam. H. St. Sch.; *κυλῷ* Ald. Bas.

προμήκη] UMV Ald. Repete *καρπὸν ἔχει*. *προμήκες* H. St.; *πρόμηκες* Sch.

χρῶμα ἐπίξ.] UMV; *χρ. δὲ ἐπ.* Ald. Edd.

οὐκ ἀθρόον δὲ ὥςπερ ὁ φοῖνιξ ἀλλὰ κεχωρισμένον καθ' ἕνα· πυρῆνα δὲ μέγαν καὶ σφόδρα σκληρὸν ἐξ οὗ τοὺς κρίκους τορνεύουσι τοὺς εἰς τοὺς στρωματεῖς τοὺς διαποικίλους· διαφέρει δὲ πολὺ τὸ ξύλον τοῦ φοίνικος· τὸ μὲν γὰρ μανὸν καὶ ἰνῶδες καὶ χαῦνον τὸ δὲ πυκνὸν καὶ βαρὺ καὶ σαρκῶδες καὶ διατμηθὲν οὖλον σφόδρα καὶ σκληρόν ἐστιν. καὶ οἵ γε δὴ Πέρσαι πάνυ ἐτίμων αὐτὸ καὶ ἐκ τούτου τῶν κλινῶν ἐποιοῦντο τοὺς πόδας. ἡ δὲ ἄκανθα καλεῖται μὲν διὰ 8. 3H.St.
τὸ ἀκανθῶδες ὅλον τὸ δένδρον εἶναι πλὴν τοῦ στελέχους· καὶ γὰρ ἐπὶ τῶν ἀκρεμόνων καὶ ἐπὶ τῶν βλαστῶν καὶ ἐπὶ τῶν φύλλων ἔχει. μεγέθει δὲ μέγα, καὶ γὰρ δωδεκάπηχυς ἐξ αὐτῆς ἐρέψιμος ὕλη τέμνεται. διττὸν δὲ τὸ γένος αὐτῆς, ἡ μὲν γάρ ἐστι λευκὴ ἡ δὲ μέλαινα· καὶ ἡ μὲν λευκὴ ἀσθενής τε καὶ εὔσηπτος· ἡ δὲ μέλαινα ἰσχυροτέρα τε καὶ ἄσηπτος δι' ὃ καὶ ἐν ταῖς ναυπηγίαις χρῶνται πρὸς τὰ ἐγκοίλια αὐτῇ. τὸ δένδρον δὲ οὐκ ἄγαν ὀρθοφυές. ὁ δὲ καρπὸς ἔλλοβος καθάπερ τῶν χεδροπῶν ᾧ χρῶνται οἱ ἐγχώριοι πρὸς τὰ δέρματα ἀντὶ κηκίδος. τὸ δ' ἄνθος καὶ τῇ ὄψει καλὸν ὥστε καὶ στεφάνους ποιεῖν ἐξ αὐτοῦ, καὶ φαρμακῶδες δι' ὃ καὶ συλλέγουσιν οἱ ἰατροί. γίνεται δὲ ἐκ ταύτης καὶ τὸ κόμμι· καὶ ῥέει καὶ πληγείσης καὶ αὐτόματον ἄνευ σχάσεως. ὅταν δὲ κοπῇ μετὰ τρίτον ἔτος εὐθὺς ἀναβεβλάστηκε· πολὺ δὲ τὸ δένδρον ἐστὶ καὶ δρυμὸς μέγας περὶ τὸν θηβαϊκὸν νόμον οὗπερ καὶ ἡ δρῦς καὶ ἡ περσέα πλείστη καὶ ἡ ἐλάα. καὶ γὰρ ἡ ἐλάα περὶ τοῦτον τὸν τόπον ἐστί, τῷ ποταμῷ 9.
μὲν οὐκ ἀρδευομένη, πλείω γὰρ ἢ τριακόσια στάδια ἀπέχει, ναματιαίοις δ' ὕδασιν· εἰσὶ γὰρ κρῆναι πολλαί. τὸ δ' ἔλαιον οὐδὲν χεῖρον τοῦ ἐνθάδε πλὴν κακωδέστερον διὰ τὸ σπανίοις τοῖς ἁλσὶ χρῆσθαι φύσει. τὸ δὲ ξύλον τοῦ δέν-

κρίκους] H. St. Sch.; *anulos versicolores* G.; *κρόκους* UM Ald.

τορνεύουσι] *τρονεύουσι* U.

χαῦνον] dedi de conj. Schneideri; *χλωρὸν* Ald. Edd.

Πέρσαι πάνυ ἐτίμων] Ald. Edd.; *περσαις πάνυ ἕτοιμον* M.

αὐτὸ] P Edd. post H.; *αὐτὸν* UMV Ald.

8. *ἡ δὲ ἄκανθα καλεῖται*] Schn.; *Ι' δέα κα λεῖται* cum rasura in utraque lacuna U; *ἡδέα, καλεῖται* M Ald.: *ἡ δὲ ἀ καλεῖται* V Bas.; *ἡ δέα καλεῖται* Cam. Lacunam post literam *α* prima supplevit mBas. *ἡ δὲ ἄκανθος*, quacum H. St.

ἐπὶ τῶν ἀκρεμόνων καὶ] Sch. syll. ex U, ubi *ἀκρεμόνωι* scriptum; om. ceteri.

φύλλων] *φύλων* U.

δωδεκάπηχυς] et U, sed *υ* in ras.

ἐξ αὐτῆς] U, e conj. RConst. St. Sch.; *ἐξ αὐτῶν* Ald. H.

ἡ μὲν λευκὴ] U Sch. syll.; *λευκὴ* om. Ald. Edd.

ἐγκοίλια] *ἐγκαίλια* U.

κηκίδος] Sch.; *κικίδος* Ald. Edd. et U sed *ι* prius in ras.

φαρμακῶδες] *φαρμακῶδες ἐστι* St.

σχάσεως] cum RConst. H. St. Sch.; *σχέσεως* Ald.; *σχίσεως* mBas. Cam.

ἀναβεβλάστηκε] Ald. Bas. Cam. H. Errabat Schn. in Ald. Bas. *ἀνεβλάστηκε* scriptum esse affirmans, unde suum *ἀνεβλάστησε* duxit.

ἡ δρῦς] *ἡ δρῦς* U; *ἡ* om. ceteri.

περσέα] M H. St. Sch. Gaza; *περσία* Ald.

πλείστη] corr. RConst. H. St. Sch.; *πλεκτὴ* UMV Ald.; om. G.

9. *σπανίοις τοῖς ἁλσὶ χρῆσθαι φύσει*] dedi de conj.; *σπανίως τοῖς ἁλσὶ χρῆσθαι τῇ φύσει* Ald. Edd.; *τῇ* om. U. *Weil man sich seltener des Salzes bei seiner Bereitung bedient*, Spr. *quoniam natura sale raro utatur* G. Scripsi *σπανίοις* ut sensus sit: *quod sale raro utuntur natura*, i. e. *quod terra ipsis sal admodum rarum suppeditat.*

10. δρου καὶ σκληρὸν καὶ παραπλήσιον τεμνόμενον τὴν χρόαν τῷ λωτίνῳ. ἄλλο δέ τι δένδρον ἡ κοκκυμηλέα, μέγα μὲν τῷ μεγέθει καὶ τὴν φύσιν τοῦ καρποῦ ὅμοιον τοῖς μεσπίλοις καὶ τὸ μέγεθος παραπλήσιον πλὴν ἔχοντα πυρῆνα στρογγύλον· ἄρχεται δὲ ἀνθεῖν μηνὸς Πυανεψιῶνος τὸν δὲ καρπὸν πεπαίνει περὶ ἡλίου τροπὰς χειμερινάς· ἀείφυλλον δ' ἐστίν. οἱ δὲ περὶ τὴν θηβαΐδα κατοικοῦντες διὰ τὴν ἀφθονίαν τοῦ δένδρου ξηραίνουσι τὸν καρπὸν καὶ τὸν πυρῆνα

11. ἐξαιροῦντες κόπτουσι καὶ ποιοῦσι παλάθας. ὕλημα δὲ ἴδιόν τι φύεται περὶ Μέμφιν, οὐ κατὰ φύλλα καὶ βλαστοὺς καὶ τὴν ὅλην μορφὴν ἔχον τὸ ἴδιον ἀλλ' εἰς τὸ συμβαῖνον περὶ αὐτὸ πάθος· ἡ μὲν γὰρ πρόςοψις ἀκανθώδης ἐστὶν αὐτοῦ καὶ τὸ φύλλον παρόμοιον ταῖς πτερίσιν· ὅταν δέ τις ἅψηται τῶν κλωνίων ὥςπερ ἀφαυαινόμενα τὰ φύλλα συμπίπτειν φασὶν εἶτα μετά τινα χρόνον ἀναβιώσκεσθαι πάλιν καὶ θάλλειν. καὶ τὰ μὲν ἴδια τῆς χώρας, ὅσ' ἂν ᾖ δένδρα τις ἢ θάμνους εἴποι, τά γ' ἐπιφανέστατα ταῦτ' ἐστί. περὶ γὰρ τῶν ἐν τῷ ποταμῷ καὶ τοῖς ἕλεσιν ὕστερον ἐροῦμεν ὅταν καὶ περὶ τῶν ἄλλων ἐνύδρων.

12. ἅπαντα δὲ ἐν τῇ χώρᾳ τὰ δένδρα τὰ τοιαῦτα μεγάλα καὶ τοῖς μήκεσι καὶ τοῖς πάχεσιν· ἐν γοῦν Μέμφιδι τηλικοῦτο δένδρον εἶναι λέγεται τὸ πάχος ὃ τρεῖς ἄνδρες οὐ δύνανται περιλαμβάνειν. ἔστι δὲ καὶ τμηθὲν τὸ ξύλον καλόν· πυκνόν τε γὰρ σφόδρα καὶ τῷ χρώματι λωτοειδές·

Cap. III. Ἐν Λιβύῃ δὲ ὁ λωτὸς πλεῖστος καὶ κάλλιστος καὶ ὁ παλίουρος καὶ ἔν τισι μέρεσι τῇ τε νασαμωνικῇ καὶ παρ' Ἄμμωνι καὶ ἄλλοις ὁ φοῖνιξ· ἐν δὲ τῇ Κυρηναίᾳ κυπάρισσος καὶ ἐλάαι τε κάλλισται καὶ ἔλαιον πλεῖστον.

10. *τοῦ καρποῦ*] om. UMV Ald. E versione Gazae, *fructum ferens natura et magnitudine mespilis proximum,* et Plinio 13, 10 supplevit Scalig. et Edd. post H.

ἔχοντα πυρῆνα] UMV Sch.syll.; *ἔχον τὸν πυρῆνα* Ald. Edd.

ἀείφυλλον] corr. Scalig. cum G., *nec folia dimittit,* et Plin. l. l., H. St. Sch.; *φύλλον* UMV Ald.

11. *ὕλημα*] e corr. Scalig. H. St. Sch. et cod. Cas.; *materia quaedam peculiaris* G.; *οἴδημα* M Ald. et U ubi *ι* in rasura.

οὐ κατὰ—ἔχον τὸ ἴδιον] corr. Sch.; *οὗ καὶ* UMV; *ὃ καὶ* P Ald. Edd. Dein *ἔχοντ' ἴδιον* M; *ἔχον τὸ ἴδιον* U; *ἔχει ἴδιον* P; *ἔχει οὐ τὸ ἴδιον* Ald. H.; *ἔχει οὐ κατ' αὐτὸ ἴδιον* St. Salmas. Exerc. p. 380 *ἔχει οὐ τῶν ἰδίων* conjecit.

πτερίσιν] UMP2 Ald. Cam. Sch.syll.; *πτέρισιν* St.; *πτερύσιν* V Bas.; *πτερύξιν* e conj. RConst. H. et Schn.

ἀφαυαινόμενα] corr. Scal. H. St. Sch.; *ἀφαυλινόμενα* UMVP2 Ald.; *ἀφαμβλυνόμενα* Vo.

ὅσ' ἂν ᾖ δένδρα] e corr. RConst. Schn. et St.; *ὡς ἀνάδενδρα* U; *ὅσ' ἂν εἰ δ.* M; *ὡςὰν εἰ* V Ald. et G. qui *tanquam si quis* vertit; *ἴσ' ἂν ᾖ δ.* H. Mihi *ὅσα γ' ἂν δ.* scribendum esse videtur.

τά γ' ἐπιφανέστατα] U Sch.syll.; *τὰ γὰρ ἐπιφανέστερα* MV Ald. Edd.; *τὰ ἐπιφανέστερα* Sch.cont.

ἕλεσιν] *ἐλεσιν* U.

12. *ἅπαντα δὲ*] Hanc paragraphum huc non pertinere manifestum est. Schn. suspicatur pertinere ad descriptionem *ἀκάνθης*; sed commodius in fine § 10, quae de *κοκκυμηλέα* agit, adderentur.

Μέμφιδι] *μέμφι* U.

τηλικοῦτο] U Sch.syll.; *τηλικοῦτον* Ald. Edd.

Cap. III.

νασαμωνικῇ] Ald. Edd.; *nassamonico agro* G. *circa Nasamonas* Plin. 13, 6; *ναμασωνικῇ* UM.

Ἄμμωνι] *Ἀμμωνικαὶ* M.

ἄλλοις] *ἐν ἄλλοις* St.

φοῖνιξ] *φοίνιξ* U.

κυπάρισσος] Ald. Edd.; *κυπαρισας* U; *κυπάρισος* M2 V.

καὶ ἐλάαι τε κ.] scripsi de conj.; *καὶ ἐλαῖα τε κ.* U; *καὶ ἐλαία τε κ.* MV; *ἐλαίαι τε κ.* Ald. Edd.; *καὶ ἐλαία κ.* Sch.; *καὶ ἐλαῖαι τε* P.

ἰδιώτατον δὲ πάντων τὸ σίλφιον· ἔτι κρόκον πολὺν ἡ χώρα φέρει καὶ εὔοσμον. ἔστι δὲ τοῦ λωτοῦ τὸ μὲν ὅλον δένδρον ἴδιον εὐμέγεθες ἡλίκον ἄπιος ἢ μικρὸν 4. H. St. ἔλαττον· φύλλον δὲ ἐντομὰς ἔχον καὶ πρινῶδες· τὸ μὲν ξύλον μέλαν. γένη δὲ αὐτοῦ πλείω διαφορὰς ἔχοντα τοῖς καρποῖς· ὁ δὲ καρπὸς ἡλίκος κύαμος, πεπαίνεται δὲ ὥσπερ οἱ βότρυες μεταβάλλων τὰς χροιάς· φύεται δὲ καθάπερ τὰ μύρτα παρ' ἄλληλα πυκνὸς ἐπὶ τῶν βλαστῶν· ἐσθιόμενος δ' ὁ ἐν τοῖς Λωτοφάγοις καλουμένοις γλυκὺς καὶ ἡδὺς καὶ ἀσινὴς καὶ ἔτι πρὸς τὴν κοιλίαν ἀγαθός· ἡδίων δ' ὁ ἀπύρηνος, ἔστι γὰρ καὶ τοιοῦτόν τι γένος· ποιοῦσι δὲ καὶ οἶνον ἐξ αὐτοῦ. πολὺ δὲ τὸ δένδρον καὶ πολύκαρπον· τό γ' οὖν Ὀφέλλου στρα- 2.
τόπεδον ἡνίκα ἐβάδιζεν εἰς Καρχηδόνα καὶ τούτῳ φασὶ τραφῆναι πλείους ἡμέρας ἐπιλιπόντων τῶν ἐπιτηδείων. ἔστι μὲν οὖν καὶ ἐν τῇ νήσῳ τῆς Λωτοφαγίας Φάριδι καλουμένῃ πολύς· αὕτη δ' ἐπίκειται καὶ ἀπέχει μικρόν· οὐ μὴν οὐθέν γε μέρος ἀλλὰ πολλῷ πλεῖον ἐν τῇ ἠπείρῳ· πλεῖστον γὰρ ὅλως ἐν τῇ Λιβύῃ καθάπερ εἴρηται τοῦτο καὶ ὁ παλίουρός ἐστιν· ἐν γὰρ Εὐεσπερίσι τού-

ἰδιώτατον] *ἰδιώτερον* M.

ἔτι] dedi de conj.; *ἐπεὶ* Ald. Edd. o. et puncto suppos. U.

κρόκον πολὺν] U Sch.syll.; *κόπρον πολὺν* MV; *κόπρον πολλὴν* Ald.; *ὀπὸν πολὺν* H. St. cum RConst.; *τοῦτο πολὺ* Vin. Sch.; — *laserpitium est. nam id quoque copiosum ea regio profert* G.; *κύπρον π.* conj. Scal.

τὸ μὲν ὅλον δένδρον ἴδιον εὐ.] sic Schn. in Syll. apposita litera U, sed nec in Auctario nec in Appendice eam lectionem e cod. U commemoravit, forsan casu praetermissam. *τὸ μὲν ἴδιον γένος εὐ.* Ald. Edd.; *τὸ* om. St.

ἔλαττον] *ἐλάττον* U.

πρινῶδες] P2 Ald. H. Sch. G. et Plin.; *πριονῶδες* cum RConst. St.

τὸ μὲν] *καὶ τὸ μὲν* St. — Hunc locum excerpsit Schol. ad Plat. Civ. p. 186 ed. Ruhnk.

παρ' ἄλληλα] *παράλληλα* Ald.; *adversa inter se* G.

πυκνὸς ἐπὶ] e corr. RConst. H. Schn.; *πυκνῶς ἐπὶ* St.; *πυκνός ἐςι* Ald.

ὁ ἐν] U Sch.syll.; *ὁ* om. ceteri.

καλουμένοις] Ald. Edd.; *καλούμενος* UM.

γλυκὺς καὶ] U et Schol. Plat. l. l. Sch. syll.; *καὶ* om. cett.

ἀγαθός] Schol. Plat. l. l. St. Sch.; *ἀγαθόν* Ald. H.

δ' ὁ ἀπύρηνος] U P2 Schol. Plat. l. l., St. Sch.; *δὲ ἀπύρηνος* cum Cam. H; *δὲ ὁ πύρηνος* P Ald.

ἔστι γὰρ] *ἔτι γὰρ* Schn.cont. correct. in Syll.

τοιοῦτόν τι γ.] corr. Sch.; *τοι. τὸ γ.* UMV; *τοιοῦτον γ.* Ald. P2.

αὐτοῦ] *αὐτῶν* St.

2. *γ' οὖν*] *γ'* solus dat U; in compendio P2.

φασὶ τραφῆναι πλείους] Inter *φασὶ* et *πλείους* lacuna, superscriptum *τραφῆναι* in U, quae vox in cett. deest; *τούτῳ τραφῆναι φασὶ πλείονας* P2. Antea *καὶ* om. P.

ἐπιλιπόντων] P2; *ὑπολειπόντων* U Sch. syll.; *ἀπολειπόντων* Ald. Edd. o.

ἐπιτηδείων] M1 addit *χρη* cum lacuna, V et Ald. *χρῆσθαι*, quod H. St. et Sch. cum Scal. in *κεχρῆσθαι* mutaverunt, nos cum U omittimus.

ἐν τῇ] *ἐν* om. H.

τῆς Λωτοφαγίας] auctore Scal. H. St. Sch.; *τηι Λωτοφαγίαι* U et subscripto iota M Ald. Vix dubito quin pro *τῇ λωτοφαγίᾳ φάριδι* scriptum fuerit *τῇ λωτοφαγιτίδι*.

ἐπίκειται] U Sch.syll.; *ἀπόκειται* Ald. Edd.; *ἀπόκειται μικρὸν ἀπὸ γῆς· οὐ* St. — *αὕτη* Sch.; *αὐτὴ* Ald. Edd.

οὐθέν γε μέρος] U Sch.syll.; *οὐθὲν μέρος* MV ac fere G.; *ἐνθαῦτα μόνον* Ald. Edd.

πολλῷ πλεῖον] U; *π. πλείων* MV Edd.; *πολῷ πλείων* Ald.

εἴρηται τοῦτο καὶ] *εἴρηται πλήσιον τούτου καὶ* etc. St.

Ἐυεσπερίσι] UMV Ald. Sch.; *apud hesperides* G. unde ded. *Ἑσπερίσι* H. St.

τοις καυσίμοις χρῶνται. διαφέρει δὲ οὗτος ὁ λωτὸς τοῦ παρὰ τοῖς Λωτοφά-
3. γοις. ὁ δὲ παλίουρος θαμνωδέστερος τοῦ λωτοῦ· φύλλον δὲ παρόμοιον ἔχει τῷ ἐνταῦθα, τὸν δὲ καρπὸν διάφορον· οὐ γὰρ πλατὺν ἀλλὰ στρογγύλον καὶ ἐρυθρὸν, μέγεθος δὲ ἡλίκον τῆς κέδρου ἢ μικρῷ μεῖζον· πυρῆνα δὲ ἔχει οὐ συνεσθιόμενον καθάπερ ταῖς ῥοαῖς· ἡδὺν δὲ τὸν καρπόν· καὶ ἐάν τις οἶνον ἐπι-
4. χέῃ καὶ αὐτὸν ἡδίω γίνεσθαί φασι καὶ τὸν οἶνον ἡδίω ποιεῖν. ἔνιοι δὲ τὸ τοῦ λωτοῦ δένδρον θαμνῶδες εἶναι καὶ πολύκλαδον, τῷ στελέχει δὲ εὐπαχές· τὸν δὲ καρπὸν μέγα τὸ κάρυον ἔχειν· τὸ δ' ἐκτὸς οὐ σαρκῶδες ἀλλὰ δερματωδέστερον· ἐσθιόμενον δὲ οὐχ οὕτω γλυκὺν ὡς εὔστομον· καὶ τὸν οἶνον ὃν ἐξ αὐτοῦ ποιοῦσιν οὐ διαμένειν ἀλλ' ἢ δύο ἢ τρεῖς ἡμέρας εἶτ' ὀξύνειν. ἡδίω μὲν οὖν τὸν καρπὸν τὸν ἐν τοῖς Λωτοφάγοις, ξύλον δὲ κάλλιον τὸ ἐν Κυρηναίᾳ· θερμοτέραν δὲ εἶναι τὴν χώραν τὴν τῶν Λωτοφάγων· τοῦ ξύλου δὲ τὴν ῥίζαν εἶναι μελαντέραν μὲν πολὺ πυκνὴν δὲ ἧττον καὶ εἰς ἐλάττω χρησίμην· εἰς γὰρ τὰ ἐγχειρίδια καὶ τὰ ἐπικολλήματα χρῆσθαι τῷ ξύλῳ δὲ εἴς τε τοὺς αὐλοὺς καὶ
5. εἰς ἄλλα πλείω. ἐν δὲ τῇ μὴ ὑομένῃ τῆς Λιβύης ἄλλα τε πλείω φύεσθαι καὶ φοίνικας μεγάλους καὶ καλούς· οὐ μὴν ἀλλ' ὅπου μὲν φοῖνιξ ἁλμυρίδα τε εἶναι καὶ ἔφυδρον τὸν τόπον, οὐκ ἐν πολλῷ δὲ βάθει ἀλλὰ μάλιστα ἐπ' ὀργυίαις

καυσίμοις] UMV Sch.; *εἰς καῦσιν* Ald. Edd.

διαφέρει δὲ] Ald. Edd.; *δὲ* om. UMV. „Deinceps vulgo sequebatur descriptio paliuri, eamque demum sequebatur repetita de loto narratio. Ordinem hic a librariis turbatum recte jam olim Scaliger animadvertit. Igitur sectionem 3 et 4 sedem permutare jussi, quod factum credo lectores intelligentes omnes approbaturos esse“ Sch. Restitui tamen ordinem veterem. Quae enim infra de loto adjungit, tanquam in appendice post absolutam de loto et paliuro narrationem, quam ipse pro certa habuit, ex aliorum dictis referuntur. Deinde veteri ordine servato ad verba *ἔνιοι δὲ — εἶναι* commode e verbis mox praegressis repetere licet *φασὶ*, quo transpositis membris, sicut voluit Sch., aegre caremus.

3. *τῆς κέδρου*] corr. RConst. H. Sch.; is vero in Comm. maluit *ἡλίκας τὰς κεδρίδας*, in Syll. *ἡλίκον τὴν κεδρίδα; τὰς κέδρας* U et sine puncto MV; *τὰς κέδρους* Ald.; *τῷ τῆς κέδρου* St.

ταῖς ῥοαῖς] *αἱ τῆς ῥοιᾶς* St.

4. *θαμνῶδες εἶναι*] *φασὶ* add. St.

εὐπαχὲς] corr. RConst. H. St. Sch.; *εὐσταχὲς* U; *εὔσταχες* MP2 Ald.; *εὐσταθὲς* conj. Steph. in Thes.

μέγα τὸ κ.] corr. RConst. Sch.; *μετὰ τὸ κ.* Ald. H.; *μετὰ τοῦ καρύου* St.; *κατὰ τ. κ.* conj. Salm. Ex. p. 729.

τὸ δ'] corr. Sch.; *τὰ δ'* P2 Ald. Edd.

γλυκὺν] corr. Sch.; *γλυκὺ* P2 Ald. Edd.

δερματωδέστερον] PP2 Edd. post H.; *δερματοδ.* Ald.

ὀξύνειν] corr. RConst. H. St. Sch.; *ὀξύνει* UMVP2 Ald.

τὸν ἐν τοῖς] UP2 Sch.syll.; *τὸν* om. Ald. Edd.; *τοῦ ἐν τοῖς* Sch.cont.

κάλλιον] UP2 Sch.syll.; *κάλλιστον* Ald. Edd.

τὸ ἐν κυρ.] H. St. Sch.syll., addito etiam *τῇ* ante *κυρ.*; *τῶ ἐν κυρ.* U; *τοῦ ἐν κυρ.* Ald.; *τὸ ἐν τῇ κυρήνῃ* P2.

τὴν τῶν] UMV Sch.; *τὴν* om. Ald. Edd.

τοῦ ξύλου δὲ] UMV Sch.syll.; *τουδὲ ξ.* Ald. Edd.

αὐλοὺς] P, corr. RConst. e vers. G., *tibiis*, et Plin., H. St. Sch.; *αὐτοὺς* Ald.

5. *Λιβύης*] *λίβυης* Ald. Cam.

φύεσθαι] *φασιν* i. u. add. St.

οὐκ ἐν πολλῷ δὲ βάθει] U; *οὐ δὲ ἐν πολλῷ βάθει* Ald. Edd.; *οὐ* om. P. — Quae sequuntur *ἀλλὰ μάλιστα — μὲν γλυκὺ* desunt in ceteris, praebet solus U, qui *ὀργύαις* exhibet. Exc. P2 sic: *ὅτι ἐν τῇ μὴ ὑομένῃ τῆς λιβύης ἔνθα μὲν εἰσι φοίνικες καὶ ὕδωρ εὑρίσκεται βάθει ἐπ' ὀργυιαῖς τρισὶν εἶτ' οὖν τέταρσιν* — St. fecerat *βάθει σφόδρα; ἐνθάδε ἡδέων καὶ ἁλικῶν [ὑδάτων] πλησίων ὄντων ἀλλ.* — Paulo ante vetus *ἔφυδρον* restitui; *ὕφυδρον* Sch.

τρισίν. τὸ δ' ὕδωρ ἔνθα μὲν γλυκὺ σφόδρα ἔνθα δὲ ἁλυκὸν πλησίον ὄντων ἀλ-
λήλοις· ὅπου δὲ τὰ ἄλλα φύεται ξηρὸν καὶ ἄνυδρον· ἐνιαχοῦ δὲ καὶ τὰ φρέατα
εἶναι ἑκατὸν ὀργυιῶν, ὥστε ὑποζυγίοις ἀπὸ τροχηλιᾶς ἀνιμᾶν· δι' ὃ καὶ θαυ-
μαστὸν πῶς ποτε ὠρύχθη τηλικαῦτα βάθη· τὸ δ' οὖν τῶν ὑδάτων τῶν ὑπὸ τοὺς
φοίνικας καὶ ἐν Ἄμμωνος εἶναι διαφορὰν ἔχον τὴν εἰρημένην. φύεσθαι δὲ
ἐν τῇ μὴ ὑομένῃ τὸ θάμνον πολὺ καὶ ἄλλα ἴδιά τε καὶ πλείω γίνεσθαι ἐνταῦθα,
καὶ πτῶκα καὶ δορκάδα καὶ στρουθὸν καὶ ἕτερα τῶν θηρίων. ἀλλὰ ταῦτα μὲν 6.
ἄδηλον εἰ ἐκτοπίζει που πιόμενα· διὰ γὰρ τὸ τάχος δύναται μακράν τε καὶ τα-
χὺ παραγενέσθαι, ἄλλως τε κεἰ δι' ἡμερῶν τινων πίνουσι καθάπερ καὶ τὰ
ἥμερα παρὰ τρίτην ἢ τετάρτην ποτίζεται ταῦτα· τὸ δὲ τῶν ἄλλων ζώων οἷον
ὄφεων σαυρῶν καὶ τῶν τοιούτων φανερὸν ὅτι ἄποτα. τοὺς δὲ Λίβυας λέγειν
ὅτι τὸν ὄνον ἐσθίει ταῦτα ὃς καὶ παρ' ἡμῖν γίνεται, πολύπουν τε καὶ μέλαν συ-
σπειρώμενον εἰς ἑαυτό· τοῦτον δὲ πολύν τε γίνεσθαι σφόδρα καὶ ὑγρὸν τὴν
φύσιν εἶναι. δρόσον δὲ ἀεὶ πίπτειν ἐν τῇ μὴ ὑομένῃ πολλήν, ὥστε δῆλον ὅτι 7.
τὸν μὲν φοίνικα καὶ εἴ τι ἄλλο φύεται ἐν ἀνύδροις τό τε ἐκ τῆς γῆς ἀνιὸν ἐκ-
τρέφει καὶ πρὸς τούτῳ ἡ δρόσος. ἱκανὴ γὰρ ὡς κατὰ μεγέθη καὶ τὴν φύσιν αὐ-
τῶν ξηρὰν οὖσαν καὶ ἐκ τοιούτων συνεστηκυῖαν. καὶ δένδρα μὲν ταῦτα πλεῖ-
στα καὶ ἰδιώτατα. περὶ δὲ τοῦ σιλφίου λεκτέον ὕστερον ποῖόν τι τὴν φύσιν.

ἁλυκὸν] U Sch.syll.; *ἁλικῶν* Ald. Edd.; *ἁλικὸν* Vo.

πλησίον] *πλήσίον* U.

ὅπου δὲ] MVPP2 Sch.; *ὅ. τε* U Ald. Edd.

φύεται ξηρόν] UMVP2 Sch.; *φ. καὶ ξ.* Ald. Edd.

φρέατα] *φασιν* i. u. add. St.

ὀργυιῶν] P2 Ald.; *ὀργυῶν* St.

τροχηλιᾶς] *τροχηλιᾶς* U.

τηλικαῦτα βάθη] *τηλικούτῳ βάθει* P2, quod nescio an praestare oporteat.

τὸ δ' οὖν] *ταὐτὸ δ' οὖν* St.

Ἄμμωνος] *φασὶν* add. St.

διαφορὰν ἔχον] U Sch.syll.; *δ. δὲ ἔχον* Ald. H.; *δ. δὲ ἔχειν* St.; *δ. τε ἔχον* Sch.cont.

ὑομένῃ] *τῆς Λιβύας* add. St.

θάμνον] UMV Ald. Sch.syll.; *θύμον* m Bas. H. St. Sch.

δορκάδα] *δορκάδων* M.

6. *διὰ — παραγενέσθαι*] om. G.; *μακράν τε* Sch. ex UMVP, om. Ald. H. St. — *παραγενέσθαι* U P Ald.; *παραγίνεσθαι* MV H. St. Sch.; *πάχος* MV.

κεἰ] *καὶ* Ald. H.; *καὶ εἰ* St. Sch.

καθάπερ] UMV Ald. Sch.; *καὶ καθάπερ* H. St.

ταῦτα] U Ald. Sch.syll., in cont. secluserat h. v.; *τινα* H., om. St.

τὸ δὲ τῶν ἄλλων ζ.] U Sch.syll.; *τὰ δὲ τῶν ζ.* Ald. H. Sch.; *τινὰ δὲ τῶν ζ.* St.

Λίβυας] *Λίβύας* U.

ἐσθίει] corr. Scal. et RConst. Sch.; *ἐσθίειν* Ald. Edd.

ὃς καὶ] Vo. RConst. St. Sch.; *qui et apud nos* G.; *ὥστε* MV; *ὡς καὶ* Ald. H.

πολύπουν τε] U Sch.syll.; *π. τι* Ald. Edd.

συσπειρώμενον] Sch.; *συσπειρόμενον* Ald. Edd.

πολύν τε] U Sch.syll.; *τε* om. cett.

7. *πίπτειν*] U Sch.syll.; om. cett.

ἐν ἀνύδροις] Ald. Edd.; *ἐφύδροις* U; *ἐφ' ὕδροις* M; *ἐφύδρους* V. — Post *ἀνιόν* addit i. u. *ὕδωρ* St.

τούτῳ] UMV Sch.; *τούτοις* Ald. H.; *τοῦτο* St.

ὡς κατὰ] cum Scal. St.; *pro magnitudine* G.; *ὥστε τὰ* Ald. H. et Sch. addito *τρέφειν* post *συνεστηκυῖαν.*

ξηρὰν οὖσαν] Ald. Edd.; *ξηρα νοῦσαν,* in rasura *ι* fuit, U. — Deinceps *καὶ* U et Sch. e vers. G., om. Ald. Edd.

δένδρα — ἰδιώτατα] U Sch.syll; *ταῦτα* om. Ald. Edd., ejus loco *οὖν ἐκεῖ* scr. St. — Sch.cont. fecerat: *καὶ τὰ μὲν τῆς Λιβύης δένδρα τὰ πλεῖστα καὶ ἰδιώτατα ταῦτα καὶ τοιαῦτα.* — *δένδροι* Cam.

Cap. IV. Ἐν δὲ τῇ Ἀσίᾳ παρ' ἑκάστοις ἴδι' ἄττα τυγχάνει· τὰ μὲν γὰρ φέρουσιν αἱ χῶραι τὰ δ' οὐ φύουσιν· οἷον κιττὸν καὶ ἐλάαν οὔ φασιν εἶναι τῆς Ἀσίας ἐν τοῖς ἄνω τῆς Συρίας ἀπὸ θαλάττης πένθ' ἡμερῶν· ἀλλ' ἐν Ἰνδοῖς φανῆναι κιττὸν ἐν τῷ ὄρει τῷ Μηρῷ καλουμένῳ, ὅθεν δὴ καὶ τὸν Διόνυσον εἶναι μυθολογοῦσι. δι' ὃ καὶ Ἀλέξανδρος ἐξ Ἰνδίας λέγεται ἀπιὼν ἐστεφανωμένος κιττῷ εἶναι καὶ αὐτὸς καὶ ἡ στρατιά· τῶν δὲ ἄλλων ἐν Μηδίᾳ μόνον· περικλείειν γὰρ αὕτη δοκεῖ καὶ συνάπτειν πως τῷ πόντῳ. καίτοι γε διεφιλοτιμήθη Ἅρπαλος ἐν τοῖς παραδείσοις τοῖς περὶ Βαβυλῶνα φυτεύων πολλάκις καὶ πραγματευόμενος· ἀλλ' οὐδὲν ἐποίει πλέον· οὐ γὰρ ἐδύνατο ζῆν ὥσπερ τἆλλα τὰ ἐκ τῆς Ἑλλάδος. τοῦτο μὲν οὖν οὐ δέχεται ἡ χώρα διὰ τὴν τοῦ ἀέρος κρᾶσιν· ἀναγκαίως δὲ δέχεται καὶ πύξον καὶ φίλυραν· καὶ γὰρ περὶ ταῦτα πονοῦσιν οἱ ἐν τοῖς παραδείσοις. ἕτερα δὲ ἴδια φέρει καὶ δένδρα καὶ ὑλήματα·

Cap. IV.

ἐλάαν] de conj. Sprengelii; *ἐλάτην* Edd. o. Primum enim *piceam* in Asia superiori frequentem esse peregrinatores asseverant, deinde veterum scriptorum testimonia plura exstant quae in istis locis oleam non crescere testantur; cf. Herod. 1, 19, 3. Xenoph. Anab. 6, 2, 6 et 4, 4, 13. Arr. Ind c. 40. Nearch. in Huds. Geogr. min. 1. p. 22. 24. 34. Strab. 11. p. 508 et 15. p. 181. 188.

ἡμερῶν] *ὁδὸν* add. Sch.

κιττὸν ἐν τῷ] dedi de conj.; *καὶ τὴν ἐν τ.* UMV Sch. syll.; *καὶ τῷ* Ald. H.; *καὶ ἐν τ.* St. Et sequentia docent hoc loco de *hedera* sermonem esse, et confirmatur id loco Arriani Anab. 5, 1, ubi Macedones, inventa hedera diu desiderata, sertis ex ea factis capita coronasse Dionysoque hymnos cantasse narrantur. Quodsi hedera hic non nominaretur, *φανῆναι* ad utramque supra dictarum et *oleam* et *hederam* referendum esset. Quum vero quae hic narrantur ad solam *hederam* pertineant, necessario ea nominanda erat.

δι' ὃ — στρατία] Locum spinosum sicut potui de conjectura emendavi. *διὸ καὶ Ἀλ. ἀπ' ἐξοδίας ποτὲ ἀπιὼν ἐστεφανώμενος εἶτα μεῖναι* U; *διὸ καὶ ὁ Ἀλ. ἀπ' ἐξοδίας ποτὲ ἀπιὼν ἐστεφανόμενος εἶτα μὴ εἶναι* etc. MVP; *διὸ καὶ ὁ Ἀλ. ἐξ ἰνδίας ποτὲ ἀπιὼν ἐστεφανωμένος ·X· εἶτα μὴ εἶναι* Ald. Schn.; pro *εἶτα μὴ εἶναι* posuit *ᾔει* Cam. H., *κιττῷ ᾔει* St. Primum *ποτὲ* vitiosum certe alieno loco positum est. Solus RConst., quem secutus est St., vidit in verbis vitiosis nomen hederae latere; quam vero proposuit emendationem parum commoda est, nec meliora excogitavit Scal. Verba *ἀπ' ἐξοδίας*, quae in Syllabo restituit Sch., quomodo intelligi velint non reperio. Neque tamen Aldinae lectio *ἐξ Ἰνδίας* satis tuta esse videtur, quum fere soleant *ἐξ Ἰνδῶν* dicere. Spreng. pro *εἶτα μὴ εἶναι* e Diod. 17, 106 et Plut. Alex. c. 67 *ἑπτὰ ἡμέρας* legendum esse censet.

στρατιά] Ald. Edd.; *στρατεία* UM.

τῶν δὲ — μόνον] cum Codd. Ald., in MVP *μηδεία*. Haec mutila esse apertum est. Ut nunc sunt non possunt aliter explicari nisi: *τῶν δ' ἄλλων τῆς Ἀσίας χωρῶν κιττὸν ἐν Μηδίᾳ μόνον εἶναί φασι;* causa editur in commate sequenti, quod Media ponto (i. e. euxino) tanquam accingit se atque adjacet, ut probabile videatur hederam, quae Graeciae indigena est, trans pontum euxinum eo usque pertinere, in ulteriore Asia vero, Indis modo exceptis, non inveniri. Sed minime haec explicatio probanda, neque quae nunc sequuntur *καίτοιγε* etc. sic cum illis conveniunt. Verba igitur corrupta esse videntur. Comparato loco Plut. Sympos. 3, 2. p. 648, ubi hic Theophrasti locus laudatur, nonnulla hic excidisse vel alium in locum transposita esse colligit Sch. Totum comma *τῶν δ' ἄλλων — πόντῳ* omisit G. Alii alia conati sunt. RConst.: *τῶν δ' ἄλλων (χωρῶν τῆς Ἀσίας) μὴ εἶναι ἐν Μ. μ.;* St.: *τῶν δ' ἄλλων ὀρέων ἐν Μ. μ.;* Spr.: *τῶν δ' ἄλλων ἐλαία ἐν Μ. μ.*, vertitque *Von den übrigen Bäumen wächst der Oelbaum in Medien allein; denn er scheint sich bis zum (kaspischen) Meer hin zu erstrecken und daran anzuschliessen.*

περικλείειν] U Sch.; *περικλίειν* Ald.; *περικλίνειν* conj. Spr.

αὕτη] corr. Schn.; *αὐτῆι* U; *αὐτὴ* Ald.; *αὐτὴν* St.

τἆλλα] Sch.; *τάλλα* Ald.

οὖν οὐ δέχεται] corr. Schn. addito *οὐ* quod sensus postulat; *οὐ* om. U Ald.; *οὐ δέχ.* m Bas. Vo. H. St. — Ceterum *τοῦτο* U Ald. Edd.; *τοῦτον* Sch.

καὶ ἔοικεν ὅλως ὁ τόπος ὁ πρὸς ἀνατολὰς καὶ μεσημβρίαν ὥςπερ καὶ ζῶα καὶ φυτὰ φέρειν ἴδια παρὰ τοὺς ἄλλους· οἷον ἥ τε μηδία χώρα καὶ Περσὶς ἄλλα τε ἔχει πλείω καὶ τὸ μῆλον τὸ μηδικὸν ἢ τὸ περσικὸν καλούμενον. ἔχει δὲ τὸ δένδρον τοῦτο φύλλον μὲν ὅμοιον καὶ σχεδὸν ἴσον τῷ τῆς ἀνδράχλης, ἀκάνθας δὲ οἵας ἄπιος ἢ ὀξυάκανθος, λείας δὲ καὶ ὀξείας σφόδρα καὶ ἰσχυράς· τὸ δὲ μῆλον οὐκ ἐσθίεται μέν, εὔοσμον δὲ πάνυ καὶ τὸ φύλλον τοῦ δένδρου· κἂν εἰς ἱμάτια τεθῇ τὸ μῆλον ἄκοπα διατηρεῖ. χρήσιμον δ' ἐπειδὰν τύχῃ τις πεπωκὼς φάρμακον καὶ πρὸς στόματος εὐωδίαν· ἐὰν γάρ τις ἑψήσῃ ἐν ζωμῷ ἢ ἐν ἄλλῳ τινὶ τὸ ἔσωθεν τοῦ μήλου ἐκπιέσῃ εἰς τὸ στόμα καὶ καταροφήσῃ ποιεῖ τὴν ὀσμὴν ἡδεῖαν. σπείρεται δὲ τοῦ ἦρος εἰς πρασιὰς ἐξαιρεθὲν τὸ σπέρμα διειργασμένας ἐπιμελῶς, εἶτα ἀρδεύεται διὰ τετάρτης ἢ πέμπτης ἡμέρας· ὅταν δὲ ἁδρυνθῇ διαφυτεύεται πάλιν τοῦ ἔαρος εἰς χωρίον μαλακὸν καὶ ἔφυδρον καὶ οὐ λίαν λεπτόν· φιλεῖ γὰρ τὰ τοιαῦτα. φέρει δὲ τὰ μῆλα πᾶσαν ὥραν· τὰ μὲν γὰρ ἀφήρηται τὰ δὲ ἀνθεῖ τὰ δὲ ἐκπέττει. τῶν δὲ ἀνθῶν ὅσα ὥςπερ εἴπομεν ἔχει καθάπερ ἠλακάτην ἐκ μέσου τιν' ἐξέχουσαν ταῦτά ἐστι γόνιμα, ὅσα δὲ μὴ ἄγονα. σπείρεται δὲ καὶ εἰς ὄστρακα διατετρημένα καθάπερ καὶ οἱ φοίνικες. τοῦτο μὲν οὖν ὥςπερ εἴρηται περὶ τὴν Περσίδα καὶ τὴν Μηδίαν

2. *ὅλως*] *ὅλος* St.

ζῶα] *ζῶια* U.

καὶ περσὶς] U Ald.; *καὶ ἡ π.* St. et Schn. ex Athenaeo.

ἢ τὸ περσ.] UP Athenae. Schn.syll.; *εἴτ' οὖν π.* P2; *καὶ τὸ π.* Ald. Edd.; *τὸ καὶ π.* conj. Salm. Exerc. p. 666.

τῷ τῆς ἀνδράχλης] *τῷ τῆς δάφνης ἀνδράχνης καὶ καρύας* Athenae.; *τ. τ. ἀνδράχνης* Ald. Edd. o.

ἀκάνθας] UMV Ald. St. Schn.; *ἀκάνθαν* solus H.

ἄπιος ἢ ὀξυ.] Salm. Ex. p. 675 *ἢ* omitti jubet. „*ἄπιος* hic *ἀντὶ τοῦ ἀχρὰς*" RConst.; *ἄπιος ἀχρὰς ἢ ὀξυακ.* St.

εὔοσμον δὲ] *εὐ. καὶ* St.

καὶ τὸ φύλλον] UMVP2Ald. Sch.syll.; *καὶ αὐτὸ τὸ φ.* H. St.; *καὶ αὐτὸ καὶ τὸ φ.* Schn. cont. ex Athenaeo.

τύχῃ τις πεπωκὼς] dedi ex Athenaeo.; *τύχῃ πεπωκὼς* UMVP; *τύχῃ πεπωκώτις* Ald.; *τ. πεπωκώ, τις* Cam.; *τ. πεπωκώς τις* Bas. H. St. Sch. Athenaeus l. l.: *ἐπειδὰν καὶ τύχῃ τις πεπωκὼς θανάσιμον φάρμακον· δοθὲν γὰρ ἐν οἴνῳ διακόπτει τὴν κοιλίαν καὶ ἐξάγει τὸ φάρμακον. καὶ πρὸς στόματος εὐωδίας.*, unde Schn. Th. verba sic interpolanda esse censet *φάρμακον [θανάσιμον· δοθὲν γὰρ ἐν οἴνῳ διακόπτει τὴν κοιλίαν καὶ ἐξάγει τὸ φάρμακον]· καὶ* etc.

καὶ πρὸς] Schn. ex Athen.; *ἢ πρὸς* Ald. Edd.

ἐν ζωμῷ] Schn. ex Athen.; *ἐν τῷ ζωμῷ* Ald. Edd.

τὸ ἔσωθεν] UMV Ald. Sch.syll.; *τὸ ἔξωθεν* H. St. Sch.; *εἴσω* Athen.; *interna pomi* G.

3. *διειργασμένας*] St. Sch.; *καὶ εἰργασμένας* M Ald.; *διειργασμένον* cum Athenaeo H. — *ἐξαιρεθὲν* Ald. Edd.; *ἐξαιρεθῇ* MV.

ἁδρυνθῇ] corr. Schn. in Comm. et Syll.; *ἁδράν τι* UMV; *ἁδρόν* (cum cruce) *τι* Ald.; *ἁδρὸν ᾖ* Athenae. Vo. Sch.cont. St.

διαφυτεύεται] Athenae. Vo. St. Sch.; *διαφυτεύηται* Ald. H.

πάλιν] *πάλην* Ald. sol.

φιλεῖ γὰρ τὰ τοιαῦτα] Schn.; *φιλεῖ ποιεῖ γὰρ τὰ τοιαῦτα* UM et omisso *τὰ* V; *φιλοποιεῖ γὰρ τὰ τοι.* P; *φιλεῖ γὰρ τοιαῦτα* Ald. Edd. — Dein *φέροι* M1.

ἀφήρηται] PP2; ex Athen. Scal. H. St. Sch.; *ἀφήρῃ* Ald.

ἐκπέττει] *ἐκπέπτει* H. St.; *ἐκπίπτει* Edd. Athenaei.

καθάπερ καὶ] UMVP Sch.; *καὶ* om. Ald. Edd.

Μηδίαν] Ald. Edd.; *μήδειαν* U; *μηδείαν* M.

4.4H St. ἐστίν. ἡ δὲ ἰνδικὴ χώρα τήν τε καλουμένην ἔχει συκῆν ἣ καθίησιν ἐκ τῶν κλάδων τὰς ῥίζας ἀν' ἕκαστον ἔτος ὥςπερ εἴρηται πρότερον· ἀφίησι δὲ οὐκ ἐκ τῶν νέων ἀλλ' ἐκ τῶν ἔνων καὶ ἔτι παλαιοτέρων· αὗται δὲ συνάπτουσαι τῇ γῇ ποιοῦσιν ὥςπερ δρύφακτον κύκλῳ περὶ τὸ δένδρον, ὥστε γίνεσθαι καθάπερ σκηνὴν οὗ δὴ καὶ εἰώθασι διατρίβειν. εἰσὶ δὲ αἱ ῥίζαι φυόμεναι διάδηλοι πρὸς τοὺς βλαστούς· λευκότεραι γὰρ καὶ δασεῖαι καὶ σκολιαὶ καὶ ἄφυλλοι. ἔχει δὲ καὶ τὴν ἄνω κόμην πολλὴν καὶ τὸ ὅλον δένδρον εὔκυκλον καὶ τῷ μεγέθει μέγα σφόδρα· καὶ γὰρ ἐπὶ δύο στάδια ποιεῖν φασι τὴν σκιάν· καὶ τὸ πάχος τοῦ στελέχους ἔνια πλειόνων ἢ ἑξήκοντα βημάτων, τὰ δὲ πολλὰ τετταράκοντα. τὸ δέ γε φύλλον οὐκ ἔλαττον ἔχει πέλτης, καρπὸν δὲ σφόδρα μικρὸν ἡλίκον ἐρέβινθον ὅμοιον δὲ σύκῳ· δι' ὃ καὶ ἐκάλουν αὐτὸ οἱ Ἕλληνες συκῆν· ὀλίγον δὲ θαυμαστῶς τὸν καρπὸν οὐχ ὅτι κατὰ τὸ τοῦ δένδρου μέγεθος ἀλλὰ καὶ τὸ ὅλον.

5. φύεται δὲ καὶ τὸ δένδρον περὶ τὸν Ἀκεσίνην ποταμόν. ἔστι δὲ καὶ ἕτερον δένδρον καὶ τῷ μεγέθει μέγα καὶ ἡδύκαρπον θαυμαστῶς καὶ μεγαλόκαρπον· καὶ χρῶνται τροφῇ τῶν Ἰνδῶν οἱ σοφοὶ καὶ μὴ ἀμπεχόμενοι. ἕτερον δὲ οὗ τὸ φύλλον τὴν μὲν μορφὴν πρόμηκες τοῖς τῶν στρουθῶν πτεροῖς ὅμοιον, ἃ παρατίθενται παρὰ τὰ κράνη, μῆκος δὲ ὡς διπηχυαῖον. ἄλλο τέ ἐστιν οὗ ὁ καρπὸς μακρὸς καὶ οὐκ εὐθὺς ἀλλὰ σκολιὸς ἐσθιόμενος δὲ γλυκύς. οὗτος ἐν τῇ κοιλίᾳ δηγμὸν ἐμποιεῖ καὶ δυσεντερίαν δι' ὃ Ἀλέξανδρος ἀπεκήρυξε μὴ ἐσθίειν. ἔστι δὲ καὶ ἕτερον οὗ ὁ καρπὸς ὅμοιος τοῖς κρανέοις. καὶ ἕτερα δὲ πλείω καὶ διαφέροντα τῶν ἐν τοῖς Ἕλλησιν ἀλλ' ἀνώνυμα. θαυμαστὸν δ' οὐδὲν τῆς ἰδιότητος· σχεδὸν γὰρ ὥς γε δή τινές φασιν οὐθὲν ὅλως τῶν δένδρων οὐδὲ τῶν ὑλημάτων οὐδὲ τῶν ποιωδῶν ὅμοιόν ἐστι τοῖς ἐν τῇ Ἑλλάδι πλὴν ὀλίγων.

4. *ἐκ τῶν κλ.*] *ἐκ τοῦ κλ.* St.

ὥςπερ εἴρηται] Cf. 1, 7, 3.

δρύφακτον] MVP et U, qui *δρύφάκτον* exhibet; *δρύφρακτον* Ald. Edd. o.

οὗ δὴ καὶ] dedi e conj.; *αἷς δ. κ.* UMV Ald.; *ὑφ' αἷς δ. κ.* H. St. Sch.; *quo etiam morari homines solent* G. Ceterum *καὶ* om. M1.

καὶ ἄφυλλοι] dedi e conj. Dalecampii; *καὶ δίφυλλοι* UV Ald. St. Sch.; *δίφυλλοι* omisso *καὶ* M H.

καὶ τὴν] UMV Sch.; *καὶ* om. Ald. H.

ἔνια] P2 Ald. H. Sch.; *ἐνίοις* St.; *ἐνίοτε* conj. Dalec. Schn. mavult *ἐνίαις*.

ἑξήκοντα — τετταράκοντα] *ἓξ — τεττάρων* corr. Salm. Ex. 715.

ἐρέβινθον] corr. St. Sch.; *ἐρέβινθος* Ald. H.

ὅμοιον δὲ] *μορφὴν* add. St.

σύκῳ] UMVPP2 Ald. St. Sch.; *σύκη* Bas.; *σύκα* Cam. H.

ὀλίγον] *καὶ* anteposuit Sch.

θαυμαστῶς] *θαυμαστὸν* P.

Ἕλληνες] *ἕλληνηνες* U; *ἕληνες* P2.

φύεται δὲ καὶ] *καὶ* solus habet U.

5. *καὶ μὴ ἀμπεχόμενοι*] P Schn.syll.; *καὶ μὴ ἀπεχόμενοι* UMV; *καὶ ἀπεχόμενοι* Ald. Edd.; *οὐκ ἀμπεχόμενοι* conj. Salmas. Ex. p. 210; *γρ. ἀπεχόμενοι* P in marg.

τοῖς τ. στρ.] *καὶ* anteposuit St.

ἐν τῇ] *γὰρ τῇ* P.

ἐμποιεῖ] U Sch.syll.; *ποιεῖ* Ald. Edd.

δι' ὃ Ἀλέξανδρος] UMV; *διὸ καὶ ὁ Ἀ.* Ald. Edd.; *διὸ καὶ Ἀ.* Sch.syll.

ἔστι δὲ καὶ] UMV; *καὶ* om. Ald. Edd.; *ἔτι δὲ καὶ* Schn.

κρανέοις] Ald. H.; *κρανείοις* St.; *κρανίοις* Schn. in Syll., i. e. fructibus *τῆς κρανείας*, quem sequitur Spr. qui vertit *Cornellen*.

οὐθὲν ὅλ.] UP Sch.syll.; *οὐδὲν ὅλ.* Ald. Edd.

ὅμοιόν ἐστι] *ὅμοιον δ' ἐστὶ* MP.

ἴδιον δὲ καὶ ἡ ἐβένη τῆς χώρας ταύτης· ταύτης δὲ δύο γένη, τὸ μὲν εὔξυλον 6.
καὶ καλὸν τὸ δὲ φαῦλον. σπάνιον δὲ τὸ καλὸν θάτερον δὲ πολύ. τὴν δὲ χρόαν
οὐ θησαυριζομένη λαμβάνει τὴν εὔχρουν ἀλλ' εὐθὺς τῇ φύσει. ἔστι δὲ τὸ δέν-
δρον θαμνῶδες ὥσπερ ὁ κύτισος. φασὶ δ' εἶναι καὶ τέρμινθον, οἱ δ' ὅμοιον 7.
τερμίνθῳ, ὃ τὸ μὲν φύλλον καὶ τοὺς κλῶνας καὶ τἆλλα πάντα ὅμοια ἔχει τῇ
τερμίνθῳ τὸν δὲ καρπὸν διάφορον· ὅμοιον γὰρ ταῖς ἀμυγδαλαῖς. εἶναι γὰρ καὶ
ἐν Βάκτροις τὴν τέρμινθον ταύτην καὶ κάρυα φέρειν ἡλίκα ἀμύγδαλα διὰ τὸ μὴ
μεγάλα καὶ τῇ ὄψει δὲ παρόμοια, πλὴν τὸ κέλυφος οὐ τραχὺ, τῇ δ' εὐστομίᾳ
καὶ ἡδονῇ κρείττω τῶν ἀμυγδάλων. δι' ὃ καὶ χρῆσθαι τοὺς ἐκεῖ μᾶλλον. ἐξ 8.
ὧν δὲ τὰ ἱμάτια ποιοῦσι τὸ μὲν φύλλον ὅμοιον ἔχει τῇ συκαμίνῳ τὸ δὲ ὅλον
φυτὸν τοῖς κυνορόδοις ὅμοιον. φυτεύουσι δὲ ἐν τοῖς πεδίοις αὐτὸ κατ' ὄρχους,
δι' ὃ καὶ πόρρωθεν ἀφορῶσι ἄμπελοι φαίνονται. ἔχει δὲ καὶ φοίνικας ἔνια
μέρη πολλούς. καὶ ταῦτα μὲν ἐν δένδρου φύσει. φέρει δὲ καὶ σπέρματα ἴδια 9.
τὰ μὲν τοῖς χεδροποῖς ὅμοια τὰ δὲ τοῖς πυροῖς καὶ ταῖς κριθαῖς. ἐρέβινθος μὲν
γὰρ καὶ φακὸς καὶ τἆλλα τὰ παρ' ἡμῖν οὐκ ἔστιν· ἕτερα δ' ἐστὶν ὥστε παρα-
πλήσια ποιεῖν τὰ ἑψήματα καὶ μὴ διαγιγνώσκειν ὥς φασιν ἂν μή τις ἀκούσῃ.
κριθαὶ δὲ καὶ πυροὶ καὶ ἄλλο τι γένος ἀγρίων κριθῶν ἐξ ὧν καὶ ἄρτοι ἡδεῖς καὶ
χόνδρος καλός. ταύτας οἱ ἵπποι ἐσθίοντες τὸ πρῶτον διεφθείροντο, κατὰ μι-
κρὸν δὲ οὖν ἐθισθέντες ἐν ἀχύροις οὐδὲν ἔπασχον. μάλιστα δὲ σπείρουσι τὸ 10

6. *ἐβένη*] Ald. Edd.; *ἐβέννη* UP.
ταύτης] seclusit Sch.syll.
θάτερον] H. St. Sch.; *θατέρου* MP Ald.
θησαυριζομένη] corr. H. St. Sch.; *θησαυριζομένην* UMV Ald.; *recondita* G. An *θησαυριζόμενον* scriptum fuit?
τὸ δένδρον θαμνῶδες] Sic libri. Schn., quod apud Plinium 12, 4 s. 9 plura leguntur, quae ex hoc Theophrasteo loco ducta esse videntur, hunc mutilum et lacunosum ratus sic interpolavit: *δένδρον ἔχον τὸ στέλεχος λεῖον, τὸ δὲ ἕτερον θαμνῶδες*. Sed debebat scribere: *ἔστι δὲ τὸ μὲν δένδρον* vel *δενδρῶδες* etc. ut in Commentario praecepit. Sed minime hoc probari potest; etenim Theo. si genera hoc modo distinguere voluisset eam differentiam ab initio exposuisset, sic fere: *τὸ μὲν δενδρῶδες εὔξυλον καὶ καλὸν, τὸ δὲ θαμνῶδες ὥσπερ ὁ κύτισος φαῦλον*. Praeterquam quod Plinius saepe veris falsa immiscuit, vix dubium quin iis quae a Theophrasto petivit alia etiam et ab aliis auctoribus dicta adtexuerit.
κύτισος] mBas. H. St. Sch., G. et Plin.; *ὁ τικὸς* in ras. quatuor literarum vestigia U, *ὁ κυντικὸς* MV Ald.
7. *τέρμινθον*] *τούρμινθον* ac dein *τουρμίνθῳ* P2.
ὅμοιον τερμίνθῳ] UMV Schn.; *τῇ* interserunt Ald. H., *τι τῇ* St.
ταῖς ἀμυγδαλαῖς] *τοῖς ἀμυγδάλοις* St.
ἡλίκα ἀμύγδαλα] U Sch.syll.; *τὰ* interserunt P2 Ald. Edd.
διὰ — μεγάλα] *διότι μὴ* — St. Sch. ut spuria seclusit. Equidem pro corruptis habeo.
πλὴν τὸ κέλυφος — εὐστομίᾳ] U; Sch. syll. om. *οὐ*; om. ceteri.
ἡδονῇ] *ἡ ἡδονὴ* U Ald. Edd.; *τῇ ἡδονῇ* Sch.syll.
κρείττω] dedi de conj.; *κρείττων* Ald. Edd.
διὸ καὶ χρῆσθαι] H. St. Schn.; *διὸ κεχρῆσθαι* UMP2 Ald.
8. *τὸ μὲν φ.*] *ταῦτα μὲν φ.* St.
τὸ δὲ ὅλον φυτὸν] *calyce pomi cynorrhodo* Plin. 12 s. 13, unde Bod. *τὸν δὲ κύτινον* vel *τὸν δὲ κύτινον τοῦ μήλου* conjecit: illud dedit St.
ὄρχους] *ὀρχούς* U; *αὐτὰ* pro *αὐτὸ* scripsit St.
9. *τἆλλα τὰ*] Ald. Edd.; *τὰ* om. UMV. — Laudat haec Apollon. Hist. Mir. s. 32.
διαγιγνώσκειν] U; *διαγιν.* Ald. Edd.
κριθαὶ] Hic nonnulla excidisse ostendit Schn. ex 8. 4, 2.
ἄλλο τι] M St. Sch.; *ἀλλ' ὅτι* Ald. H.
οἱ ἵπποι] *τῶν Ἑλλήνων* add. mBas. Sch. cum G.
10. *μάλιστα δὲ*] U Sch.syll.; *μᾶλλον δὲ* Ald. Edd.

καλούμενον ὄρυζον ἐξ οὗ τὸ ἕψημα. τοῦτο δὲ ὅμοιον τῇ ζειᾷ καὶ περιπτισθὲν οἷον χόνδρος εὔπεπτον δέ, τὴν ὄψιν πεφυκὸς ὅμοιον ταῖς αἴραις καὶ τὸν πολὺν χρόνον ἐν ὕδατι, ἀποχεῖται δὲ οὐκ εἰς στάχυν ἀλλ' οἷον φόβην ὥσπερ ὁ κέγχρος καὶ ὁ ἔλυμος. ἄλλο δὲ ὃ ἐκάλουν οἱ Ἕλληνες φακόν· τοῦτο δὲ ὅμοιον μὲν τῇ
11. ὄψει καὶ τὸ βούκερας, θερίζεται δὲ περὶ Πλειάδος δύσιν. διαφέρει δὲ καὶ αὕτη ἡ χώρα τῷ τὴν μὲν φέρειν ἔνια τὴν δὲ μὴ φέρειν· ἡ γὰρ ὀρεινὴ καὶ ἄμπελον ἔχει καὶ ἐλάαν καὶ τὰ ἄλλα ἀκρόδρυα· πλὴν ἄκαρπον τὴν ἐλάαν, καὶ σχεδὸν καὶ τὴν φύσιν μεταξὺ κοτίνου καὶ ἐλάας ἐστὶ καὶ τῇ ὅλῃ μορφῇ· καὶ τὸ φύλλον
12. τοῦ μὲν πλατύτερον τοῦ δὲ στενότερον. ταῦτα μὲν οὖν κατὰ τὴν Ἰνδικήν. ἐν δὲ τῇ Ἀρίᾳ χώρᾳ καλουμένῃ ἄκανθά ἐστιν ἐφ' ἧς γίνεται δάκρυον ὅμοιον τῇ σμύρνῃ καὶ τῇ ὄψει καὶ τῇ ὀσμῇ· τοῦτο δὲ ὅταν ἐπιλάμψῃ ὁ ἥλιος καταρρεῖ. πολλὰ δὲ καὶ ἄλλα παρὰ τὰ ἐνταῦθα καὶ ἐν τῇ χώρᾳ καὶ ἐν τοῖς ποταμοῖς γίνεται. ἐν ἑτέροις δὲ τόποις ἐστὶν ἄκανθα λευκὴ τρίοζος, ἐξ ἧς καὶ σκυτάλια καὶ βακτηρίας ποιοῦσιν· ὀπώδης δὲ καὶ μανή· ταύτην δὲ καλοῦσιν Ἡρακλέους. ἄλλο δὲ ὕλημα μέγεθος μὲν ἡλίκον ῥάφανος, τὸ δὲ φύλλον ὅμοιον δάφνῃ καὶ τῷ μεγέθει καὶ τῇ μορφῇ. τοῦτο δ' εἴ τι φάγοι ἐναποθνήσκει. δι' ὃ καὶ ὅπου ἵπποι
13. τούτους ἐφύλαττον διὰ χειρῶν. ἐν δὲ τῇ Γεδρωσίᾳ χώρᾳ πεφυκέναι φασὶν ἓν μὲν ὅμοιον τῇ δάφνῃ φύλλον ἔχον, οὗ τὰ ὑποζύγια καὶ ὁτιοῦν εἰ φάγοι μικρὸν

ὄρυζον] Alibi *ὄρυζα* audit. Cf. Strabo 15 p. 713.

ἕψημα] *ἕψημα* U. Om. haec Gaza. — Deinde St. fecit *καὶ περιπτισθὲν ὅμοιον· καὶ χόνδρος εὔπεπτος.*

καὶ τὸν — ὕδατι] Videtur verbum excidisse, quod sationis vel culturae mentionem habuerit; *πεφυκὸς* vix huc referri potest.

φόβην] H. St. Sch.; *φόρβην* UMV Ald.; *veluti jubam* G. Cf. 8, 3, 4.

ὁ κέγχρος] Hanc vocem in suspicionem traxit Link in Act. Acad. Berol. 1817 p. 137.

ὁ ἔλυμος] Ald. Edd. o.; Schn. in Syll. et Indice correxit *ἡ μελίνη*, quod mihi justo audacius fecisse videtur. Cf. ad 8, 1, 1.

ἄλλο δὲ] *τι* add. St.

τὸ βουκ.] *τῷ β.* St.

δὲ περὶ] UM G. Sch.; *δὲ καὶ περὶ* Ald. Edd.

11. *αὕτη ἡ χώρα*] corr. Sch.; *αὐτῆι τῆι χώραι* U; *αὐτῇ τῇ χώρᾳ* Ald. H.; *αὐτὴ ἡ χώρα* St.

ἄκαρπον] mBas. Vo. H. St. Sch.; *ἄρπον* Ald.

καὶ σχεδὸν — μορφῇ] dedi de conj.; Ald.: *σχεδὸν δὲ καὶ τὴν φύσιν ὥσπερ μεταξὺ κοτίνου καὶ ἐλαίας. ἔστι δὲ τῇ ὅλῃ μορφῇ καὶ τ. φ.*; *καὶ* ab in. addit U; *ἐλαίαν, ἔτι δὲ τῇ ὅλῃ μορφῇ καὶ σχεδὸν τὴν φύσιν ὥσπερ μεταξὺ κοτίνου καὶ ἐλαίας· καὶ τ. φ.* Sch.

τοῦ μὲν πλατ.] *τῆς μὲν πλ.* Sch. — Post *μορφῇ* add. i. u. *διάφορος* St.

στενότερον] U Sch.syll.; *στενώτερον* Ald. Edd.

12. *Ἀρίᾳ*] *Ἀριάνῃ* St.; *ἀρείᾳ* P2.

τῇ σμύρνῃ] corr. Schn. e comparatione 9, 1, 2 et Plin. 12, 8 s. 18. *τῇ ἰλλυρίᾳ* Ald. H.; *τῇ ἐν ἰλλυρίᾳ* St.

ἐν τῇ χ.] Ald. Edd.; *ἐν* om. UMV. An scribendum *κατὰ τὴν χώραν?*

λευκὴ] *ἡ λευκὴ* St.

σκυτάλια] *σκυταλία* U.

Ἡρακλέους] U Sch.syll.; *ἡρακλέα* MV Ald. Cam.; *ἡρακλέαν* Bas.; *ἡρακλείαν* St.; *Herculaceam* G.

ὕλημα] UP2 H. St. Sch.; *ὕλη* MV Ald.

δ' εἴ τι φάγοι ἐναποθνήσκει] Ald.; *εἴ τις* mBas. Edd. o.; *δ' εἴ τι φάγοιεσν ἀποθνήσκει* U; *δὴ τὶ φάγοι ἐναποθ.* M; *δέ τις φάγοι ἐναποθ.* V; *δ' εἴ τις φάγειεν, ἀποθνήσκει* P2.

διὸ — χειρῶν] Nonnulla excidisse suspicatur Sch.

13. *Γεδρωσίᾳ*] H. St. Sch.; *κεδρωσίᾳ* U MV Ald.; *Codrosia* G.

ἓν μὲν] Ald. H. Sch.; *ὃ μὲν* UMV; *ἓν μὲν τι* St.

ὁτιοῦν εἰ φάγοι] Ald. Edd.; *ὁτιοῦν τι φ.* M; *ὅτι οὖν ιβφάγοι* cum pp. quadratis super *ου* et uno sub *β* U; *ὁτιοῦν τι φάγῃ* P.

ἐπισχόντα διεφθείροντο παραπλησίως διατιθέμενα καὶ σπώμενα ὁμοίως τοῖς ἐπιλήπτοις. ἕτερον δὲ ἄκανθάν τινα εἶναι· ταύτην δὲ φύλλον μὲν οὐδὲν ἔχειν πεφυκέναι δ' ἐκ μιᾶς ῥίζης· ἐφ' ἑκάστῳ δὲ τῶν ὄζων ἄκανθαν ἔχειν ὀξεῖαν σφόδρα καὶ τούτων δὲ καταγνυμένων ἢ προστριβομένων ὀπὸν ἐκρεῖν πολὺν ὃς ἀποτυφλοῖ τἄλλα ζῷα πάντα καὶ πρὸς τοὺς ἀνθρώπους εἴ τις προσραίνειεν αὐτοῖς. ἐν δὲ τόποις τισὶ πεφυκέναι τινὰ βοτάνην ὑφ' ᾗ συνεσπειρωμένους ὄφεις εἶναι μικροὺς σφόδρα· τούτοις δ' εἴ τις ἐμβὰς πληγείη θνήσκειν. ἀποπνίγεσθαι δὲ καὶ ἀπὸ τῶν φοινίκων τῶν ὠμῶν εἴ τις φάγοι, καὶ τοῦτο ὕστερον κατανοηθῆναι. τοιαῦται μὲν οὖν δυνάμεις καὶ ζώων καὶ φυτῶν ἴσως καὶ παρ' ἄλλοις εἰσί. περιττότερα δὲ τῶν φυομένων καὶ πλεῖστον ἐξηλλαγμένα 14. 6 H. 6 St.
πρὸς τὰ ἄλλα τὰ εὔοσμα τὰ περὶ Ἀραβίαν καὶ Συρίαν καὶ Ἰνδούς, οἷον ὅ τε λιβανωτὸς καὶ ἡ σμύρνα καὶ ἡ κασία καὶ τὸ ὀποβάλσαμον καὶ τὸ κινάμωμον καὶ ὅσα ἄλλα τοιαῦτα· περὶ ὧν ἐν ἄλλοις εἴρηται διὰ πλειόνων. ἐν μὲν οὖν τοῖς πρὸς ἕω τε καὶ μεσημβρίαν καὶ ταῦτ' ἴδια καὶ ἕτερα δὲ τούτων πλείω ἐστίν.

Cap. V. Ἐν δὲ τοῖς πρὸς ἄρκτον οὐχ ὁμοίως· οὐθὲν γὰρ ὅτι ἄξιον λόγου λέγεται παρὰ τὰ κοινὰ τῶν δένδρων ἃ καὶ φιλόψυχρά τε τυγχάνει καὶ ἔστι καὶ παρ' ἡμῖν, οἷον πεύκη δρῦς ἐλάτη πύξος διοσβάλανος φίλυρα καὶ τὰ ἄλλα δὲ τὰ τοιαῦτα· σχεδὸν γὰρ οὐδὲν ἕτερον παρὰ ταῦτά ἐστιν ἀλλὰ μᾶλλον τῶν ἄλλων ὑλημάτων ἔνια ἃ τοὺς ψυχροὺς ζητεῖ τόπους καθάπερ κενταύριον ἀψίνθιον, ἔτι δὲ τὰ φαρμακώδη ταῖς ῥίζαις καὶ τοῖς ὀποῖς οἷον ἐλλέβορος ἐλατήριον σκαμμω-

διεφθείροντο] U a. m. pr., mutatum in *διεφθείρετο* quod Ald. Edd. tenent.
ἕτερον] P; *ἑτέραν* Ald. Edd. o.
ταύτην] *δὲ*] UP2; *δὲ* om. cett.
καταγνυμένων] P2, U e correctione; Sch. de conj.; *καταμιγνυμένων* Ald. H.; *καταρρηγνυμένων* St.; *fracto* G.
v
ἐκρεῖν] Ald. Edd.; *ἐκρεῖν* U; *ἐκ ῥεινῶν* MV; *ἐκρεῖ* P2 qui etiam *ὀπὸς* et *ὃς* habet.
ἀποτυφλοῖ] U, sed in rasura *οὖν* agnoscitur.
τἄλλα] Schn.; *τάλλα* MP2; *τὰ ἄλλα* Ald. Edd.
εἴ τις προσραίνειεν αὐτοῖς] U; *εἰ προσραίνειέ τις αὐτοῖς* Sch.syll.; in Ald. *τίς αὐτοῖς* pone lacunam; MV *ἐ τις αὐτοῖς* cum lacuna; *εἰ προσραίνοι τις αὐτό* P2; *ετίς αὐτοῖς* P.
ὑφ' ᾗ] corr. Schn. cum G. et e Strab. 15, 172; *ἐφ' ᾗ* Ald. Edd.; *ἐφ' ἧς* P2.
συνεσπειρωμένους] corr. Schn.; *συνεσπειραμένους* UP2 Ald. Edd.; *qui cum ea nascuntur* G.
ἐμβὰς] *ἀμβὰς* P2.
φοινίκων τῶν] P2 Ald. Edd.; *φοινίκων καὶ τῶν* U Schn.syll.
14. *ἐξηλλαγμένα*] Edd.; *ἐξηλαγ.* Ald.
τὰ ἄλλα] U; *τἄλλα* Ald. H.; *τἄλλα* Sch.
ἡ κασία] UMV Ald. H.; *ἡ* om. H. St.
τὸ ὀποβάλσαμον] *ὁ βάλσαμος* St.
τὸ κινάμωμον] H. Sch.; *τὸ ὀποκινάμωμον* UMV Ald.; *ὁ κιν—ος* St.
ἐν ἄλλοις] *ἐν* om. H.
τούτων πλείω] UMV Sch.; *πλείω τούτων* Ald. Edd.

Cap. V.

φιλόψυχρά τε] U Schn.syll.; *φυλόψυχρα* Ald. Cam.; *φυλλόψυχρα* Bas.; *φιλόψυχρα* P H. St. Sch.
δρῦς] *δρῦς* U — *διοσβάλανος* U.
φίλυρα] Edd. post H.; *φίλλυρα* Ald.
τὰ ἄλλα] U: *τἄλλα* Ald. Edd.; *τἄλλα* Sch. Deinceps *δὲ* omittendum esse censet Sch.
ἔνια ἃ] Schn. de suo; *ἃ* om. Ald. Edd.
ζητεῖ] sic correxi; *ἐζήτει* UMV Ald.; *ἐκζητεῖ* cum RConst. H. St. Schn.
κενταύριον] *καὶ* add. St.
ἔτι δὲ] *ἔστι δὲ* St.
τὰ φαρμ.] UM Sch.; *τὰ* om. Ald. Edd. — Deinceps *τινα* add. St.
ἐλλέβορος] Sch.; *ἐλέβορος* PM Ald.; *ἑλλέβορος* H. St. Vide ad 6, 2, 9. — Deinceps *καὶ ὁ σίκυος ὁ ἄγριος ἐξ οὗ τὸ* auct. RConst. addit St.
σκαμμωνία] *καὶ ἡ σκ.* St.; *σκαμωνία* P.

2. νία σχεδὸν πάντα τὰ ῥιζοτομούμενα. τὰ μὲν γὰρ ἐν τῷ Πόντῳ καὶ τῇ Θρᾴκῃ
γίνεται τὰ δὲ περὶ τὴν Οἴτην καὶ τὸν Παρνασὸν καὶ τὸ Πήλιον καὶ τὴν Ὄσσαν
καὶ τὸ Τελέθριον· καὶ ἐν τούτοις δέ τινές φασι πλεῖστον· πολλὰ δὲ καὶ ἐν τῇ
Ἀρκαδίᾳ καὶ ἐν τῇ Λακωνικῇ· φαρμακώδεις γὰρ καὶ αὗται. τῶν δὲ εὐωδῶν
οὐδὲν ἐν ταύταις πλὴν ἶρις ἐν τῇ Ἰλλυρίδι καὶ περὶ τὸν Ἀδρίαν· ταύτῃ γὰρ
χρηστὴ καὶ πολὺ διαφέρουσα τῶν ἄλλων· ἀλλ' ἐν τοῖς ἀλεεινοῖς καὶ τοῖς πρὸς
μεσημβρίαν ὥσπερ ἀντικείμενα τὰ εὐώδη. ἔχουσι δὲ καὶ κυπάριττον οἱ ἀλεει-
νοὶ μᾶλλον ὥσπερ Κρήτη Λυκία Ῥόδος, κέδρον δὲ καὶ τὰ Θρᾴκια ὄρη καὶ τὰ
3. Φρύγια. τῶν δὲ ἡμερουμένων ἥκιστά φασιν ἐν τοῖς ψυχροῖς ὑπομένειν δάφνην
καὶ μυρρίνην, καὶ τούτων δὲ ἧττον ἔτι τὴν μυρρίνην· σημεῖον δὲ λέγουσιν ὅτι
ἐν τῷ Ὀλύμπῳ δάφνη μὲν πολλὴ μύρρινος δὲ ὅλως οὐκ ἔστιν. ἐν δὲ τῷ
Πόντῳ περὶ Παντικάπαιον οὐδ' ἕτερον καίπερ σπουδαζόντων καὶ πάντα μηχα-
νωμένων πρὸς τὰς ἱεροσύνας· συκαῖ δὲ πολλαὶ καὶ εὐμεγέθεις καὶ ῥοιαὶ δὲ
περισκεπαζόμεναι· ἄπιοι δὲ καὶ μηλέαι πλεῖσται καὶ παντοδαπώταται καὶ χρη-
σταί· αἱ δ' ἐαριναὶ πλὴν εἰ ἄρα ὄψιαι· τῆς δὲ ἀγρίας ὕλης ἐστὶ δρῦς πτελέα
μελία καὶ ὅσα τοιαῦτα· πεύκη δὲ καὶ ἐλάτη καὶ πίτυς οὐκ ἔστιν οὐδὲ ὅλως
οὐδὲν ἔνδαδον· ὑγρὰ δὲ αὕτη καὶ χείρων πολὺ τῆς σινωπικῆς ὥστ' οὐδὲ πολὺ
χρῶνται αὐτῇ πλὴν πρὸς τὰ ὑπαίθρια. ταῦτα μὲν οὖν περὶ τὸν Πόντον ἢ ἐν
4. τισί γε τόποις αὐτοῦ. ἐν δὲ τῇ Προποντίδι γίνεται καὶ μύρρινος καὶ δάφνη πολ-
λαχοῦ ἐν τοῖς ὄρεσιν. ἴσως δ' ἔνια καὶ τῶν τόπων ἴδια θετέον· ἕκαστοι γὰρ

σχεδὸν] *καὶ σχεδὸν* Sch.; *ὡς καὶ σχ.* St.

2. *ἐν τῷ π.*] Edd. post H.: *ἐν* om. U Ald.

Θρᾴκῃ] *Θραίκηι* U.

Τελέθριον] corr. Schn.; *Πελέθριον* UMVP; *Παρθένιον* Ald. Edd. Gaza. — *ὄσσαν* P Ald., *οσσαν* M; *ὄσαν* V; *ὄσσην* H. St. — Margo Bas. adscriptum habet in sequentibus ὅ quod quo pertineat incertum.

καὶ — πλεῖστον] *δι* sed mutatum in *δὲ* habet U, Gaza haec omisit. Non sunt vitiosa, ut Schn. putat.

καὶ αὗται] U Sch.syll.; *καὶ* om. Ald. Edd.

ταύτῃ] Sch.syll.; *αὕτη* sed in rasura ab initio agnosci potest *ταυ* U; *αὕτη* Ald. Edd.

γὰρ χρ.] U; *δὲ χρ.* Ald. Edd.

ἀλεεινοῖς] *ἐλεεινοῖς* P.

καὶ τοῖς πρὸς] *καὶ ἐν τοῖς π.* M1; *καὶ ἐν τοῖς π.* M2.

ἀντικείμενα] scil. *τοῖς φαρμακώδεσιν.* — *ἀντικειμένοις [τοῖς φαρμακώδεσι]* St. partim e conj. RConst.

κυπάριττον] U; *τὴν κυπ.* Ald. Edd.

κέδρον δὲ καὶ] Ald. Edd.; *κέδρον δὲ γὰρ καὶ* U; *κέδρον καὶ γὰρ* MV.; *κέδρον — Φρύγια* om. Gaza.

3. *δὲ ἧττον ἔτι τήν μυρρίνην*] mBas. Schn. et St., qui *καὶ* pro *δὲ* posuit; *δὲ ἧττον ἐπὶ τῶν μυρρινῶν* U et Ald., qui *μυρρίνων* habet.

μύρρινος] *μυρρίνη* St.; *μήρρινος* Cam.

Παντικάπαιον] e corr. RConst. St. Schn.; *παντικαποιον* U; *παντὶ, καὶ ποῖον* Ald. H.; *in Ponto autem toto neutrum est.* G.

συκαῖ εὐμεγέθεις] UMV Vo. cod.Cas. Sch.; et St. qui post *πολλὰς* inseruit *ἐκεῖ.*; *συκὰς δὲ πολλὰς καὶ εὐμεγέθεις* Ald.; *συκὰς δὲ πολλὰς ἔχει κ. ε.* H.

ῥοιαὶ] U Ald.; *ῥόαι* Sch.

ἄπιοι δὲ] Ald. Edd.; *ἄπιοι δὴ* U; *ἄπ. δὲ δὴ* V.

μηλέαι] Ald. Edd.; *μηλίαι* U, qui solus additum *πλεῖσται* dat.

αἱ δ' ἐαριναὶ] UMV Ald., quae *αἳ* habet; *αἱ ἐαρ.* St.; *καὶ ἐαρ.* H.; *καὶ αἱ ἐαρ. δὲ* Schn.; *μὴ ἐαρ.* conj. Spr. — Dein *αἱ ὄψιαι* St. Fortasse *εἰσὶ δ' ἐαριναὶ* scribendum.

δρῦς] *δρὺς* U.

μελία] Ald. Edd.; *μηλία* U; *μηλέα* V; *μελέα* M.

ὁ. πολὺ] correctum videtur in *πολοι* U, unde *πολλοὶ* Schn. in Syll., minus bene. — *πλὼν* pro *πλὴν* U.

4. *μύρρινος*] *μυρρίνη* St

ἔχουσι τὰ διαφέροντα ὥςπερ εἴρηται κατὰ τὰς ὕλας οὐ μόνον τῷ βελτίω καὶ
χείρω τὴν αὐτὴν ἔχειν ἀλλὰ καὶ τῷ φέρειν ἢ μὴ φέρειν· οἷον ὁ μὲν Τμῶλος
ἔχει καὶ ὁ μύσιος Ὄλυμπος πολὺ τὸ κάρυον καὶ τὴν διοςβάλανον ἔτι δὲ ἄμπε-
λον καὶ μηλέαν καὶ ῥόαν· ἡ δὲ Ἴδη τὰ μὲν οὐκ ἔχει τούτων τὰ δὲ σπάνια·
περὶ δὲ Μακεδονίαν καὶ τὸν πιερικὸν Ὄλυμπον τὰ μὲν ἔστι τὰ δ᾽ οὐκ ἔστι τού-
των· ἐν δὲ τῇ Εὐβοίᾳ καὶ περὶ τὴν Μαγνησίαν τὰ μὲν εὐβοϊκὰ πολλὰ τῶν δὲ
ἄλλων οὐθέν· οὐδὲ δὴ περὶ τὸ Πέλιον οὐδὲ τὰ ἄλλα τὰ ἐνταῦθα ὄρη. βραχὺς 5.
δ᾽ ἐστὶ τόπος ὃς ἔχει καὶ ὅλως τὴν ναυπηγήσιμον ὕλην· τῆς μὲν γὰρ Εὐρώπης
δοκεῖ τὰ περὶ τὴν Μακεδονίαν καὶ ὅσα τῆς Θράκης καὶ περὶ Ἰταλίαν· τῆς δὲ
Ἀσίας τά τε ἐν Κιλικίᾳ καὶ τὰ ἐν Σινώπῃ καὶ Ἀμίσῳ ἔτι δὲ ὁ μύσιος Ὄλυμ-
πος καὶ ἡ Ἴδη πλὴν οὐ πολλήν· ἡ γὰρ Συρία κέδρον ἔχει καὶ ταύτῃ χρῶνται
πρὸς τὰς τριήρεις. ἀλλὰ καὶ τὰ φίλυδρα καὶ τὰ παραποτάμια ταὔθ᾽ ὁμοίως· 6. 7H
ἐν μὲν γὰρ τῷ Ἀδρίᾳ πλάτανον οὔ φασιν εἶναι πλὴν περὶ τὸ Διομήδους ἱερόν·
σπανίαν δὲ καὶ ἐν Ἰταλίᾳ πάσῃ· καίτοι πολλοὶ καὶ μεγάλοι ποταμοὶ παρ᾽ ἀμ-
φοῖν· ἀλλ᾽ οὐκ ἔοικε φέρειν ὁ τόπος· ἐν Ῥηγίῳ γοῦν ἃς Διονύσιος πρεςβύτερος
ὁ τύραννος ἐφύτευσεν ἐν τῷ παραδείσῳ αἵ εἰσι νῦν ἐν τῷ γυμνασίῳ φιλοτιμη-
θεὶς οὐ δεδύνηνται λαβεῖν μέγεθος. ἔνιοι δὲ πλείστην ἔχουσι πλάτανον, οἱ δὲ 7.
πτελέαν καὶ ἰτέαν, οἱ δὲ μυρίκην ὥςπερ ὁ Αἷμος. ὥστε τὰ μὲν τοιαῦτα καθά-
περ ἐλέχθη τῶν τόπων ἴδια θετέον ὁμοίως ἔν τε τοῖς ἀγρίοις καὶ τοῖς ἡμέροις.
οὐ μὴν ἀλλὰ τάχ᾽ ἂν εἴη καὶ τούτων ἐπί τινων ὥστε διακοσμηθέντων δύ-
νασθαι τὴν χώραν φέρειν, ὃ καὶ νῦν ξυμβαῖνον ὁρῶμεν καὶ ἐπὶ ζώων ἐνίων καὶ
φυτῶν.

τὰς ὕλας] Ald. H. St.; *τὴν ὕλην* Sch. Pluralis indicat diversa materiae genera.— *βελτίῳ* Ald.

ἢ μὴ φέρειν] St. et Sch. i. u.; om. Ald. H.

μύσιος] Edd. post H.; *μύρσινος* UMV; *μυσινὸς* Ald.

διοσβάλανον] U; *Διος βάλανον* Ald. Edd.

ἔτι δὲ ἄμπ.] UMV Schn. syll.; *ἔτι δὲ καὶ ἄ.* Ald. Edd. o.

ῥόαν] Ald. H. Sch.; *ῥοιὰν* St.

εὐβοϊκὰ] *κάρυα* i. u. anteposuit St.

5. *βραχὺς — ὅλως*] corr. Sch. Idem cum G. sic scribi posse conj.: *καὶ ὅλως δὲ βραχύς ἐστι τόπος ὅς ἔχει τὴν ναυπ. ὕ.*; *βραχὺς δ᾽ ἐστὶ τόπος ἐκεῖ καὶ ὅλως τὴν ναυπ. ὕ.* UMV Ald.; post *ὅλως* inserunt *πρὸς* mBas. H. St.

Ιταλίαν] *μόνον ἔχειν* i. u. add. Sch. St. omisso *δοκεῖ* scripsit *Θράκης ὄρη καὶ περὶ Ἰταλίαν ἔχει.*

Ἀμίσῳ] corr. Sch.; *Αμυσῷ* Ald. Edd.; *Αμυσὸν* U; *Ἄμυσον* M.

πολλὴν] Schn. e conj.; *πολ.*, dein rasura in qua *λ* agnoscas, *ὺ* sequente rasura U; *πολὺ* Ald. Edd.

6. *φίλυδρα*] *δένδρα* i. u. add. St.

ὁμοίως] *ἔχει* i. u. add. St. Sch.

τῷ Ἀδρίᾳ] *τῇ Ἀ.* St.

σπανίαν] Cf. Plinium 12, 1.

π. καὶ μεγ.] *καὶ* om. H.

Ρηγίῳ] mBas. cod. Cas. H. St. Sch.; *ῥητῶι* U; *ῥητῷ* Ald.

ἃς] seclusit Schn. Structura sane laborat atque vox *φιλοτιμηθεὶς* loco haud commodo posita est.

πρεσβύτερος] *ὁ* anteposuit cum Stackh. Sch.

αἵ εἰσι] *αὗται μέν εἰσι* St.

φιλοτιμηθεὶς] *φιλοτιμηθεῖσαι* St.

οὐ δενδύνηνται] U Sch. syll.; *οὐδὲ δύνανται* Ald. Edd.

7. *ἔνιοι δὲ*] scil. *τόποι*, quod i. u. add. St.

Αἷμος] Ald. Edd.; *εἷμος* U. (*αι* supra lineam)

ἴδια] Bas. Sch.; *ἰδία* Ald. Cam.; *ἰδίᾳ* H. St.; *locorum propria* G.

οὐ μὴν ἀ.] *οὐ μὴ ἀ* Sch.

διακοσμηθέντων] Recte habet; significat *θεραπείας ἱκανῆς τυχόντων*, genitivo ad *τινων* relato. Sch. mavult *διακοσμηθεῖσαν*; *καὶ τούτων τινὰ οὕτως διακοσμηθέντα* St.

ξυμβαῖνον] Ald. Edd.; *ξυμβαίνειν* U. — *ζώιων* U.

Cap. VI. Μεγίστην δὲ διαφορὰν αὐτῆς τῆς φύσεως τῶν δένδρων καὶ ἁπλῶς τῶν ὑλημάτων ὑποληπτέον ἣν καὶ πρότερον εἴπομεν ὅτι τὰ μὲν ἔγγαια τὰ δ' ἔνυδρα τυγχάνει καθάπερ τῶν ζώων καὶ τῶν φυτῶν· οὐ μόνον ἐν τοῖς ἕλεσι καὶ ταῖς λίμναις καὶ τοῖς ποταμοῖς γὰρ ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ θαλάττῃ φύεται καὶ ὑλήματα ἔνια ἔν τε τῇ ἔξω καὶ δένδρα· ἐν μὲν γὰρ τῇ περὶ ἡμᾶς μικρὰ πάντα τὰ φυόμενα καὶ οὐδὲν ὑπερέχον ὡς εἰπεῖν τῆς θαλάττης· ἐν ἐκείνῃ δὲ καὶ
2. τὰ τοιαῦτα καὶ ὑπερέχοντα, καὶ ἕτερα δὲ μείζω δένδρα. τὰ μὲν οὖν περὶ ἡμᾶς ἐστι τάδε· φανερώτατα μὲν καὶ κοινότατα πᾶσιν τό τε φῦκος καὶ τὸ βρύον καὶ ὅσα ἄλλα τοιαῦτα· φανερώτατα δὲ καὶ ἰδιώτατα κατὰ τοὺς τόπους ἐλάτη συκῆ δρῦς ἄμπελος φοῖνιξ. τούτων δὲ τὰ μὲν πρόςγεια τὰ δὲ πόντια τὰ δ' ἀμφοτέρων τῶν τόπων κοινά. καὶ τὰ μὲν πολυειδῆ καθάπερ τὸ φῦκος, τὰ δὲ μίαν ἰδέαν ἔχοντα. τοῦ γὰρ φύκους τὸ μέν ἐστι πλατύφυλλον ταινιοειδὲς χρῶμα ποῶδες ἔχον, ὃ δὴ καὶ πράσον καλοῦσί τινες, οἱ δὲ ζωστῆρα· ῥίζαν δὲ ἔχει δασεῖαν ἔξωθεν ἔνδοθεν δὲ λεπυριώδη μακρὰν δὲ ἐπιεικῶς καὶ εὐπαχῆ παρομοίαν τοῖς
3. κρομυογητείοις. τὸ δὲ τριχόφυλλον ὥςπερ τὸ μάραθον, οὐ ποῶδες ἀλλ' ἔξωχρον οὐδὲ ἔχον καυλὸν ἀλλ' ὀρθόν πως ἐν αὑτῷ· φύεται δὲ τοῦτο ἐπὶ τῶν ὀστράκων καὶ τῶν λίθων, οὐχ ὥςπερ θάτερον πρὸς τῇ γῇ· πρόςγεια δ' ἄμφω,

Cap. IV.

τῶν ὑλημάτων] „An fuit olim additum *καὶ τῶν ποωδῶν?*" Sch.

ἣν καὶ] corr. Sch.; *ἦ καὶ* UM VAld. Cam.; *ἦ καὶ* Bas. H. St.

πρότερον] UMV Sch.; *πρότερόν γε* Ald. Edd. — *εἴπωμεν* Bas. sola.

ἔγγαια] U Sch.syll.; *ἄγγαια* MV; *ἔγγεια* Ald. Edd. — *ζώιων* U.

οὐ μόνον] UMV Ald.; *οὐ γὰρ μόνον* H. St. Sch.

ἕλεσι] *ἔλεσι* U.

ποταμοῖς γὰρ] UMV Ald.; *γὰρ* omitt. H. St. Sch.

ἀλλὰ καὶ — καὶ δένδρα] UMV. Verte: *sed in mari etiam nascuntur et fruticuli et in extero etiam arbores*, ut fere G. *ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ θαλ. φύεται ὑλήματα ἔνια ἔν τε τῇ ἔξω καὶ τῇ περὶ ἡμᾶς καὶ δ.* Ald. H.; — *ἔνια καὶ δένδρα ἐν τῇ ἔξω καὶ ἐν τῇ περὶ ἡμᾶς* St. — *θαλ. τῇ περὶ ἡμᾶς φύεται ὑλήματα ἔνια· ἐν δὲ τῇ ἔξω καὶ δ.* Sch.

τὰ φυόμενα] U, Sch. e conj.; *τὰ* om Ald. Edd.

ὑπερέχον] *ὑπερέχοντα* St.

τῆς θαλάττης] corr. Scalig. et Palm. Ex. p. 595. St. Sch.; *τῆς ἐλάτης* Ald. H.; *super mare emicat* G.

δὲ καὶ τὰ τοιαῦτα] U Ald. Edd.; *καὶ* om. MV Sch.

2. *φανερώτατα μὲν*] sic Ald.; *φανερώτα τὰ μὲν* Bas.; *τὰ μὲν φανερώτατα* Schn. Ald. sic exhibet: *φανερώτατα μὲν καὶ κοινότατα καὶ ἰδιώτατα,* quae mutila esse cum Dalec. vidit Schn. Lacunam explevit U, qui verba *πᾶσιν — φανερώτατα δὲ,* in Ald. Edd. omissa, praebuit, pro *φῦκος* vero dat *φοικος.*

κατὰ τοὺς τ.] U St. Sch. e conj.; *κατὰ* om. Ald. H.

φοῖνιξ] *φοίνιξ* Ald.

τὸ φῦκος] U Sch.; *ὁ φύκος* Ald.

ταινιοειδὲς] e conj. Dalecamp. et Palmer. Exerc. p. 595. Sch. quae verisimillima est; *τετανοειδὲς* UP_2 Ald. H. St.; *τα τενοειδὲς* MV; *πλατύφυλλόν τε καὶ τανοειδὲς* vel *τανυειδὲς* scribi vult Salm. Ex. p. 805; om G.

πράσον] *πράσσον* P_2.

ἔνδοθεν δὲ λεπυριώδη] UP_2 Sch. de conj.; *ἔνδοθεν δὲ λεπυρίῳ* MV; *ἔνδοθεν δὲ λεπύρια* P; *ἄνωθεν δὲ λεπύρια* Ald. H.; *ἄνωθεν δὲ καὶ λεπυρώδη* St.; *ἔξωθεν δὲ πυῤῥὰν* conj. Salm. Ex. l. l., *ἄνωθεν δὲ καυλὸν λεπτόν* conj. Sch. in Comm.

κρομμυογητείοις] corr. Sch.; *κρομμυγητείοις* UVP_2 Ald.; *κρομμυγηθείοις* M; *κρομμυογηθείοις* H.

3. *μάραθον*] corr. Sch.syll.; *μάραθρον* P_2 Ald. Edd.

ἀλλ' ἔξωχρον] corr. St. Sch.; *οὐ δὲ ἔξ.* P_2 Ald. H. — Dein *ἔχων αὐτῷ* P_2.

καὶ τῶν λίθ.] U Sch.syll.; *καὶ ἐπὶ τῶν λ.* Ald. Edd. o.

καὶ τὸ μὲν τριχόφυλλον πρὸς αὐτῇ τῇ γῇ πολλάκις δὲ ὥςπερ ἐπικλύζεται μό-
νον ὑπὸ τῆς θαλάττης, θάτερον δὲ ἀνωτέρω. γίνεται δὲ ἐν μὲν τῇ ἔξω τῇ περὶ 4.
Ἡρακλέους στήλας θαυμαστόν τι τὸ μέγεθος ὥς φασι καὶ τὸ πλάτος μεῖζον ἢ
παλαιστιαῖον. φέρεται δὲ τοῦτο εἰς τὴν ἔσω θάλατταν ἅμα τῷ ῥῷ τῷ ἔξωθεν
καὶ καλοῦσιν αὐτὸ πράσον· ἐν ταύτῃ δ᾽ ἔν τισι τόποις ὥστ᾽ ἐπάνω τοῦ ὀμφαλοῦ.
λέγεται δὲ ἐπέτειον εἶναι καὶ φύεσθαι μὲν τοῦ ἦρος λήγοντος ἀκμάζειν δὲ τοῦ
θέρους τοῦ μετοπώρου δὲ φθίνειν κατὰ δὲ τὸν χειμῶνα ἀπόλλυσθαι καὶ ἐκπί-
πτειν. ἅπαντα δὲ καὶ τἆλλα τὰ φυόμενα χείρω καὶ ἀμαυρότερα γίνεσθαι τοῦ
χειμῶνος. ταῦτα μὲν οὖν οἷον πρόςγεια περί γε τὴν θάλατταν. τὸ δὲ πόντιον
φῦκος ὃ οἱ σπογγιεῖς ἀνακολυμβῶσι πελάγιον· καὶ ἐν Κρήτῃ δὲ φύεται πρὸς 5.
τῇ γῇ ἐπὶ τῶν πετρῶν πλεῖστον καὶ κάλλιστον ᾧ βάπτουσιν οὐ μόνον τὰς ται-
νίας ἀλλὰ καὶ ἔρια καὶ ἱμάτια· καὶ ἕως ἂν ᾖ πρόςφατος ἡ βαφὴ πολὺ καλλίων
ἡ χρόα τῆς πορφύρας· γίνεται δ᾽ ἐν τῇ προςβόρρῳ καὶ πλεῖον καὶ κάλλιον ὥς-
περ αἱ σπογγιαὶ καὶ ἄλλα τοιαῦτα. ἄλλο δ᾽ ἐστὶν ὅμοιον τῇ ἀγρώστει· καὶ γὰρ 6.
τὸ φύλλον παραπλήσιον ἔχει καὶ τὴν ῥίζαν γονατώδη καὶ μακρὰν καὶ πεφυκυῖαν
πλαγίαν ὥςπερ ἡ τῆς ἀγρώστιδος· ἔχει δὲ καὶ καυλὸν καλαμώδη καθάπερ ἡ
ἄγρωστις· μεγέθει δὲ ἔλαττον πολὺ τοῦ φύκους. ἄλλο δὲ τὸ βρύον ὃ φύλλον μὲν
ἔχει ποῶδες τῇ χρόᾳ, πλατὺ δὲ καὶ οὐκ ἀνόμοιον ταῖς θριδακίναις, πλὴν ῥυτι-
δωδέστερον καὶ ὥςπερ συνεσπασμένον. καυλὸν δὲ οὐκ ἔχει ἀλλ᾽ ἀπὸ μιᾶς ἀρχῆς
πλείω τὰ τοιαῦτα καὶ πάλιν ἀπ᾽ ἄλλης· φύεται δὲ ἐπὶ τῶν λίθων τὰ τοιαῦτα

καὶ τὸ μὲν τρ.] *ἄλλα* St.
αὐτῇ τῇ γῇ] UMVP Sch.; *τῇ* om. Ald. H. St.; *τῇ ἀκτῇ* P2; *Aliud folio crinito, terrae ipsae adhaerens* Gaza, qui proxima *τὸ δὲ τριχ.* ἄμφω omittit.
ὥςπερ ἐπικλύζεται] UMV Ald.; *ὥςπερ ἐπικλύζεσθαι* H. St.; *ὥστε ἐπικλύζεσθαι* Schn. G. *saepeque a mari tantum alluitur.*
4. *Ἡρακλέους* UP2 Sch.syll.; *ἡρακλείας* Ald. Edd.
ἢ παλ.] corr. Sch.; *ὡς παλ.* UMV Ald.
φέρεται] U Cam. H. St. Schn.; *φαίνεται* MVP; *φαίρεται* Ald.
ἅμα τῷ ῥῷ] U Sch.syll.; *ἅμα* om. cett. — *θάλασσαν* M.
καὶ καλοῦσιν αὐτὸ] U Sch.syll.; *καλοῦσιν αὐτὸ* MV; *καλοῦσι δὲ αὐτὸ* Ald. Edd.
ἐν ταύτῃ — ὀμφαλοῦ] om. G. Post *τόποις* addunt *τοσοῦτον αὐξάνεται* (*-ετον* H.) St. H.; ab initio *ταύτης δ᾽ ἔν τισι* scripsit St. Dalecamp. vertit: *Ibidem et in aliis quibusdam locis tam alte surgit ut hominum umbilicum altitudine superet* subridicule. Medela vitii adhuc exspectatur.
καὶ τἆλλα] corr. Sch.; *καὶ ἄλλα* Ald. H.; *ὡς καὶ ἄλλα* St.
πρόςγεια] *ἐστι* add. St.
ἀνακολυμβῶσι πελάγιον] *ἀνάγουσι κολυμβῶντες* P2, mira discrepantia.

5. *ἕως ἂν ᾖ*] UP2 St. Sch.; *ἕως ᾖ* MVP; *ἕως ᾖ ἂν* Ald. St.
δ᾽ ἐν τῇ] UMV Sch.; *δὲ καὶ ἐν τῇ* Ald. Edd. — *προςβόρῳ* P.
χρόα τῆς] *χρόα ἡ τῆς* St.
πλεῖον καὶ κάλλιον] corr. Sch.; *πλεῖον καὶ καλλον* U; *πλ. κ. καλὸν* Ald.; *πλειόνα καὶ καλλίω* St.
σπογγιαὶ] P Edd. post H.; *σπογγειαὶ* V Ald.
6. *ἄλλο δ᾽ ἐστὶν ὅμοιον*] corr. Dalec. St. Sch.; *ἄλλα γάρ ἐστιν ὅμοια* Ald. H.
καὶ μακρὰν] PMV Sch.cont.; *radice geniculata, longa, oblique adherente* G.; *καρτερὰν* U Sch.syll.; om. Ald. Edd.
ἡ τῆς] corr. St. Sch.; *τῇ τῆς* Ald.
ἔλαττον] *ἐλάττω* H. St. — Post *φύκους* addit *προτέρου* i. u. St.
ἄλλο δὲ τὸ βρύον] corr. Sch.syll.; *ἄλλο δὲ τό βότρυον* U; *ἄλλο δὲ βότρυον* Ald. H.; *ἄ. δὲ ὡς βότρυον* St. Correctio *βρύον* debetur Scaligero, ducta e vers. Gazae et Plinio; *ἄλλο δὲ βρύον* vult Salm. Ex. p. 805. — Dein *μὲν* solus dat U.
ῥυτιδωδέστερον] corr. Scal. St. Sch.; *rugosiori* G., *rugosa* Plin.; *χρυσιωδέστερον* Ald.; *ῥυσιωδέστερον* mBas. — *πλὴν* om. M.

7. πρὸς τῇ γῇ καὶ τῶν ὀστράκων. καὶ τὰ μὲν ἐλάττω σχεδὸν ταῦτ᾽ ἐστίν. ἡ δὲ
δρῦς καὶ ἡ ἐλάτη παράγειοι μὲν ἄμφω· φύονται δ᾽ ἐπὶ λίθοις καὶ ὀστράκοις
ῥίζας μὲν οὐκ ἔχουσαι προςπεφυκυῖαι δὲ ὥςπερ αἱ λοπάδες. ἀμφότεραι μὲν
οἷον σαρκόφυλλα· προμηκέστερον δὲ τὸ φύλλον πολὺ καὶ παχύτερον τῆς ἐλά-
της πέφυκε καὶ οὐκ ἀνόμοιον τοῖς τῶν ὀσπρίων λοβοῖς κοῖλον δ᾽ ἔνδοθεν καὶ
οὐδὲν ἔχον ἐν αὐτῷ· τὸ δὲ τῆς δρυὸς λεπτὸν καὶ μυρικωδέστερον· χρῶμα δ᾽
ἐπιπόρφυρον ἀμφοῖν. ἡ δὲ ὅλη μορφὴ τῆς μὲν ἐλάτης ὀρθὴ καὶ αὐτῆς καὶ τῶν
8. ἀκρεμόνων, τῆς δὲ δρυὸς σκολιωτέρα καὶ μᾶλλον ἔχουσα πλάτος· γίνεται δὲ
ἄμφω καὶ πολύκαυλα καὶ μονοκαυλότερον δὲ ἡ ἐλάτη· τὰς δὲ ἀκρεμονικὰς
ἀποφύσεις ἡ μὲν ἐλάτη μακρὰς ἔχει καὶ εὐθείας καὶ μανὰς ἡ δὲ δρῦς βραχυ-
τέρας καὶ σκολιωτέρας καὶ πυκνοτέρας. τὸ δ᾽ ὅλον μέγεθος ἀμφοτέρων ὡς
πυγωνιαῖον ἢ μικρὸν ὑπεραῖρον, μεῖζον δὲ ὡς ἁπλῶς εἰπεῖν τὸ τῆς ἐλάτης.
χρήσιμον δὲ ἡ δρῦς εἰς βαφὴν ἐρίων ταῖς γυναιξίν. ἐπὶ μὲν τῶν ἀκρεμόνων
προςηρτημένα τῶν ὀστρακοδέρμων ζώων ἔνια· καὶ κάτω δὲ πρὸς αὐτῷ τῷ
καυλῷ περιπεφυκότων τινῶν γ᾽ ὅλῳ, ἐν τούτοις δεδυκότες ὀνίννοι τε καὶ ἄλλ᾽
ἄττα καὶ τὸ ὅμοιον πολύποδι. ταῦτα μὲν οὖν πρόςγεια καὶ ῥᾴδια θεωρηθῆναι·
9. φασὶ δέ τινες καὶ ἄλλην δρῦν εἶναι ποντίαν ἣ καὶ καρπὸν φέρει, καὶ ἡ βάλανος

καὶ τῶν ὀ.] *καὶ ἐπὶ τ. ὀ* St.

7. *παράγειοι*] UM Sch. syll.; *πρόςγειοι* Ald. Edd.

φύονται] Ald. Edd.; *φύεται* UMV.

ἔχουσαι] *ἔχουσαις* U.

λοπάδες] UMV Sch.syll.; *λεπάδες* Ald. Edd.; *λοπάδους* P2.

σαρκόφυλλα] Ald. H.; *-λαι* St.; *-λοι* Sch. P2.

προμηκέστερον — πέφυκε] dedi de conj.; *προμηκέστερον δὲ τὸ φύλλον παχὺ, καὶ παχύτερον τῆς ἐλάτης. πολὺ δὲ καὶ οὐκ ἀν.* Ald. et Schn. sed *παχὺ* et *δὲ* seclusis, atque *πολὺ* retracto ad superiora. *Oblongius crassumque et abieti crassius frequens* G. Bodaeus dicit verisimile esse, quoniam plantae marinae a similitudine plantarum terrestrium nominatae sunt, similitudinem a foliorum figura potissimum petitam esse, collegit itaque verba *ἐλάτης* ac *δρυός* hic sedem suam permutasse, superiore igitur *δρυὸς* inferiore *ἐλάτης* scribendum esse. Inde St.: *προμηκέστερον δὲ τὸ φύλλον τῆς δρυὸς καὶ παχύτερον τῆς ἐλάτης, καὶ οὐκ ἀν.*, tamen vero dein pergit: *τὸ δὲ τῆς δρυὸς λεπτόν* etc. At Bod. perperam ratiocinatus est: similitudo enim non a foliorum figura sed ab universa plantarum figura, inprimis dispositione ramorum, petita fuit, ut proxima ostendunt.

τοῖς τῶν ὀ.] *τῶν* om. Sch.cont.

κοῖλον δ᾽ ἐνδόθεν] *δὲ κοῖλον. ἐνδόθεν* H.

αὐτῷ] dedi de corr., vult enim ad *φύλλον* referri; *αὐτοῖς* Ald. H. St.; *αὐτοῖς* Sch.

8. *πολύκαυλα καὶ μ.*] *καὶ* om. St.

ἀκρεμονικὰς ἀποφύσεις] H. St. Sch.; *καὶ* interserit Ald.

ἡ μὲν ἐλάτη] U Sch. e conj.; *μὲν ἐλάτη* MV; *ἐλάτη μὲν* Ald. H.; *ἡ ἐλ. μὲν* St.

μακρὰς] H. St. Sch.; *longi* G.; *μικρὰς* UMV Ald.

πυγωνιαῖον ἢ μικρὸν] Ald. Edd.; *πυγων.* (o) *καὶ μ.* M; *πυγονιαῖον καὶ μ.* V; *πηγωνιαῖον ἢ μικρὸν* P2; *πηχυαῖον* Vo. — *ὑπεραίρον* H. St.

χρήσιμον] UMV Sch.; *χρήσιμος* Ald. Edd.

προσηρτημένα] *εὑρίσκεται* i. u. add. Sch.; *εἰσὶ* St.

τινῶν γ᾽ ὅλῳ] dedi de conj.; *τινῶν ὅλων* Ald. Sch.cont.; *τινῶν γε ὅλων* U Sch.syll.; *τινῶν ἰούλων* e conj. RConst. H. St.; *τινῶν ἄλλων* conj. Scal. Schn. conj. *προσπέφυκέ τινα τῶν ὀστράκων, καὶ ἐν τούτοις ἐνδεδυκότες ὀνίσκοι.* Gaza: *ad quaedam tota obesae ingrediuntur millepedae*, qui pro *ἐν τούτοις* videtur *εὔτροφοι* legisse. Nisi haererem adhuc in *τινῶν* et *γε*, quae non satis apta esse videntur, scripturam supra positam pro certa venderem. Notissimum est stipitem fucorum saepe totum phytozois et ostracodermis obtectum esse. Hiat structura in verbis *ἐν τούτοις*.

ὀνίννοι τε] U Sch.syll.; *οἱ ὀνίννοι* P Ald.; *οἱ ὀνίσκοι* e conj. RConst. H. St.

πολύποδι] *πολυποδη* U; *πουλύποδι* M.

9. *καρπὸν φέρει*] *καρποφόρον φέρει* U; *ποντιὰν καρποφόρον* omisso *φέρει* P2.

αὐτῆς χρησίμη· τοὺς δὲ σκινθοὺς καὶ κολυμβητὰς λέγειν ὅτι καὶ ἕτεραι μεγάλαι τινὲς τοῖς μεγέθεσιν εἴησαν. ἡ δὲ ἄμπελος ἀμφοτέρωσε γίνεται· καὶ γὰρ πρὸς τῇ γῇ καὶ ποντία· μείζω δ' ἔχει καὶ τὰ φύλλα καὶ τὰ κλήματα καὶ τὸν καρπὸν ἡ ποντία. ἡ δὲ συκῆ ἄφυλλος μὲν τῷ δὲ μεγέθει οὐ μεγάλη, χρῶμα δὲ τοῦ φλοιοῦ φοινικοῦν. ὁ δὲ φοῖνιξ ἐστι μὲν πόντιον βραχυστέλεχες δὲ 10.
σφόδρα καὶ σχεδὸν εὐθεῖαι αἱ ἐκφύσεις τῶν ῥάβδων κάτωθεν οὐ κύκλωθεν αὗται καθάπερ τῶν ῥάβδων αἱ ἀκρεμόνες, ἀλλ' ὡςὰν ἐν πλάτει κατὰ μίαν συνεχεῖς, ὀλιγαχοῦ δὲ καὶ ἐπαλλάττουσαι. τῶν δὲ ῥάβδων ἢ τῶν ἀποφύσεων τούτων ὁμοία τρόπον τινὰ ἡ φύσις τοῖς τῶν ἀκανθῶν φύλλοις τῶν ἀκανικῶν οἷον σόγκοις καὶ τοῖς τοιούτοις, πλὴν ὀρθαὶ καὶ οὐχ ὥςπερ ἐκεῖνα περικεκλασμέναι καὶ τὸ φύλλον ἔχουσαι διαβεβρωμένον ὑπὸ τῆς ἅλμης· ἐπεὶ τό γε δι' ὅλου ἥκειν τὸν μέσον γε καυλὸν καὶ ἡ ἄλλη ὄψις παραπλησία. τὸ δὲ χρῶμα καὶ τούτων καὶ τῶν καυλῶν καὶ ὅλου τοῦ φυτοῦ ἐξέρυθρόν τε σφόδρα καὶ φοινικοῦν. καὶ τὰ μὲν ἐν τῇδε τῇ θαλάττῃ τοσαῦτά ἐστιν. ἡ γὰρ σπογγιὰ καὶ αἱ ἀπλυσίαι καλούμεναι καὶ εἴ τι τοιοῦτον ἑτέραν ἔχει φύσιν.

Cap. VII. Ἐν δὲ τῇ ἔξω τῇ περὶ Ἡρακλέους στήλας τό τε πράσον ὥςπερ εἴρηται φύεται καὶ τὰ ἀπολιθούμενα ταῦτα οἷον θῦμα καὶ τὰ δαφνοειδῆ καὶ τὰ ἄλλα. τῆς δὲ ἐρυθρᾶς καλουμένης ἐν τῇ Ἀραβίᾳ μικρὸν ἐπάνω Κόπτου ἐν μὲν 8 H. St.
τῇ γῇ δένδρον οὐδὲν φύεται πλὴν τῆς ἀκάνθης τῆς διψάδος καλουμένης· σπανία δὲ καὶ αὕτη διὰ τὰ καύματα καὶ τὴν ἀνυδρίαν· οὐχ ὕει γὰρ ἀλλ' ἢ δι' ἐτῶν

σκινθοὺς] „Vox vitiosa“ Sch.; *σπογγεῖς* St.; *σκινθοὺς* etiam P2.

ποντία] P St. Sch.; *pelagica* G.; *πόντιαι* Ald. H.

τῷ δὲ μεγέθει οὐ] U Sch.syll.; *τῷ μεγέθει δ' οὐ* Ald. H. St.; *τῷ μεγέθει οὐ* MV Sch.cont.

10. *φοῖνιξ*] *φοῖνιξ πόντιος ἐστι μὲν βραχυστελέχης σφ.* St.

πόντιον] Ald. Edd. o.; *πόντιος* P.

βραχυστέλεχες δὲ] U, Sch. e conj.; *δὲ* om. Ald. H.

καὶ σχεδὸν — ἐπαλλάττουσαι] Locus adeo depravatus ut nulla emendationis via pateat. Schn. conj.: *τῶν ῥάβδων τῶν κάτωθεν, οὐ κύκλῳ τεθεῖσαι καθάπερ τῶν δένδρων οἱ ἀκρέμονες.* — *ὀλιγαχοῦ* dant UMV et mP; *ἐνιαχοῦ* P Ald. Edd. Dein *ἐπαλλάττουσαι* St. Schn. e conj.; *ἀπαλλάττ.* Ald. H.

φύλλοις] *φύλοις* Ald. Cam.

τῶν ἀκανικῶν] *ἢ τοῖς τῶν ἀκανωδῶν* St.

σόγκοις — τοιούτοις] *σόγκων καὶ τῶν τοιούτων* St.

ὀρθαὶ] Ald. Bas. St. Sch.; *ὀρθὰς* Cam.; *ὀρθὰ* H. — Deinceps *καὶ* accessit ex UMVP, omissum in Ald. Edd. — *οὐκ* H. St.

περικεκλασμέναι] cum Scal. St. Sch.; *καὶ περ.* Ald. H.; *περικεκλασμένα* MV.

ἐ. τό γε] U; *ἐπεὶ τῷ γε* Ald. H. Sch.; *ἔτι τῷ γε δι' ὅλου φύλλου* St. Verba vitiosa esse videntur; Sch. conjicit: *τῷ τε διόλου ἥκειν τὸν μέσον γε καυλὸν καὶ τῇ ἄλλῃ ὄψει παραπλήσιαι.*

καὶ τούτ.] U Sch.syll.; *καὶ* om. cett.

καυλῶν] P Ald. Sch.; *κλάδων* cum RConst. H. St.

ἀπλυσίαι] e corr. RConst. H. St. Sch.; *πλύσιαι* U Ald., *πλυσίαι* M, *πλουσίαι* V.

ἑτέραν] *ταῦτ' ἑτ.* St.

Cap. VII.

Ἡρακλέους] P2 Ald. Edd.; *ἡρακλείας* Sch.

πράσον] *πράσι* M; *πράσϊ* et *ον* superscr. a m. rec. V.

θῦμα] *τὰ θῦμα* St.

τῆς — καλουμένης] *πρὸς δὲ τῇ ἐρύθρᾳ καλουμένῃ θαλάσσῃ* cum Bod. St. Schn., etsi verba ineptissima esse iudicat, nihil mutat.

Κόπτου] e corr. Scaligeri H. St. Sch.; *Capto* G. et Plin. 13, 25 s. 50; *κόπου* MV; *κόλπου* Ald.

τῇ Ἀρ.] U Sch.syll.; *τῇ* om. cett.

διψάδος] *δὲ ψάδος* M.

καὶ τὴν ἀν.] U Sch.syll.; *κα διὰ τὴν ἀν.* Ald. Edd.

τεττάρων ἢ πέντε καὶ τότε λάβρως καὶ ἐπ ὀλίγον χρόνον. ἐν δὲ τῇ θαλάττῃ
2. φύεται, καλοῦσι δ' αὐτὰ δάφνην καὶ ἐλάαν. ἔστι δὲ ἡ μὲν δάφνη ὁμοία τῇ
ἀρίᾳ ἡ δὲ ἐλάα τῷ φύλλῳ· καρπὸν δὲ ἔχει ἡ ἐλάα παραπλήσιον ταῖς ἐλάαις·
ἀφίησι δὲ καὶ δάκρυον ἐξ οὗ οἱ ἰατροὶ φάρμακον ἔναιμον συντιθέασιν ὃ γίνεται
σφόδρα ἀγαθόν. ὅταν δὲ ὕδατα πλείω γένηται μύκητες φύονται πρὸς τῇ θα-
λάττῃ κατά τινα τόπον, οὗτοι δὲ ἀπολιθοῦνται ὑπὸ τοῦ ἡλίου. ἡ δὲ θάλαττα
θηριώδης· πλείστους δὲ ἔχει τοὺς καρχαρίας ὥστε μὴ εἶναι κολυμβῆσαι. ἐν
δὲ τῷ κόλπῳ τῷ καλουμένῳ Ἡρώων ἐφ' ὃν καταβαίνουσιν οἱ ἐξ Αἰγύπτου φύ-
εται μὲν δάφνη τε καὶ ἐλάα καὶ θύμον, οὐ μὴν χλωρά γε ἀλλὰ λιθοειδῆ τὰ
ὑπερέχοντα τῆς θαλάττης ὅμοια δὲ καὶ τοῖς φύλλοις καὶ τοῖς βλαστοῖς τοῖς
χλωροῖς. ἐν δὲ τῷ θύμῳ καὶ τὸ τοῦ ἄνθους χρῶμα διάδηλον ὡςὰν μήπω τε-
3. λέως ἐξηνθηκός. μήκη δὲ τῶν δενδρυφίων ὅσον εἰς τρεῖς πήχεις. οἱ δέ, ὅτε
ἀνάπλους ἦν τῶν ἐξ Ἰνδῶν ἀποσταλέντων ὑπὸ Ἀλεξάνδρου, τὰ ἐν τῇ θαλάττῃ
φυόμενα μέχρι οὗ μὲν ἂν ᾖ ἐν τῷ ὑγρῷ χρῶμά φασιν ἔχειν ὅμοιον τοῖς φυκί-
οις, ὁπόταν δ' ἐξενεχθέντα τεθῇ πρὸς τὸν ἥλιον ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ ἐξομοιοῦσθαι τῷ
ἁλί. φύεσθαι δὲ καὶ σχοίνους λιθίνους παρ' αὐτὴν τὴν θάλατταν οὓς οὐδεὶς ἂν
διαγνοίη τῇ ὄψει πρὸς τοὺς ἀληθινούς. θαυμασιώτερον δέ τι τούτου λέγουσι·
φύεσθαι γὰρ δενδρύφι' ἄττα τὸ μὲν χρῶμα ἔχοντα ὅμοιον κέρατι βοὸς τοῖς δὲ
ὄζοις τραχέα καὶ ἀπ' ἄκρου πυρρά· ταῦτα δὲ θραύεσθαι μὲν εἰ συγκλῴη τις·
ἐκ δὲ τούτων πυρὶ ἐμβαλλόμενα καθάπερ τὸν σίδηρον διάπυρα γινόμενα πάλιν

θαλάττῃ] Auctore RConst. *ἐρυθρᾷ δένδρά τινα* addidit H., *δένδρά τινα* St.

καλοῦσι δ' αὐτὰ] UMVP Sch. syll.; *καὶ καλοῦσιν αὐτὰ* Ald. Edd.

2. *ἀρίᾳ*] *ἀρείᾳ* P2.

ἐλάα] U; *ἐλαία* Ald. Edd.

τῶ φύλλῳ] *τῷ φέλλῳ* cum RConst. St. Locus mutilus esse videtur.

παραπλήσιον] Ald. H. et St. *δὲ* addunt, quod omisit Sch. — Dein *τοῖς ἐλαίοις* St.

πλείστους] UP Ald. Sch.; *πλείους* M H. St.

Ἡρώων] sic monente Sch. correxi. Cf. 9, 4, 4 et 9. Strabo 17, p. 836; *ἡρώῳ* P2 Ald. Edd. — Verba *τῷ κόλπῳ* om. St.

ὅμοια δὲ] P2 Ald. Edd.; *ὅμοιά γε* corr. Sch.

ὡςὰν — ἐξηνθηκός] Sic Ald., sed vocibus singulis non recte distinctis: *ὡς ἂν μή πωτε λέως ἐξ.*, et Bas. MVP; *ὡςὰν — ἐξηνθηκὼς* U; *ὡς ἂν μήπω τε λίαν ἐξηνθηκὸς* Cam., unde *ὡςὰν μήποτε λίαν* H. St.

μήκη] U mBas. St. Sch.; *μήκει* MV Ald. H.; *μῆκος* P2.

3. *οἱ δὲ ὅτε ἀνάπλους*] H. St. Sch.; *οἱ δὲ ὅτι ἀνάπλους* Ald.; *ἡ δὲ ὅτι ἄρα πλοῦς* UMV.

ὑπὸ] corr. H. St. Sch.; *ἀπὸ* Ald. M. — *Ἀλέξανδρον* M.

μέχρι — φασιν] U Sch. syll.; *μέχρις οὗ ἂν ᾖ ἐν τῷ ὑγρῷ χρῶμά φ.* Ald. Edd.; *μέχρει οὗ ἂν ᾖ ἐν ὑγρῶμα φ.* MV; *μέχρις οὗ ἂν ᾖ ἐν τῷ ὑγρῷ φασιν* P.

φυκίοις] *φυκοῖς* St.

ἐξενεχθέντα] H. St. Sch.; *ἐξεναχθέντα* Ald.

σχοίνους] *σχίνους* (οι) P2.

δέ τι τούτου] *τι* solus praebet U, Sch. syll.; *θαυμασιωτέρους δὲ τούτου* P2.

δενδρύφι' ἄττα] Ald.; *δενδρύφια ἄττα* H. St.; *δενδιφίαττα* M.

πυρρά] M St. Sch.; *πυρά* P2 Ald. H.

συγκλῴη] P2 Ald. H. Schn.; *συγκρούῃ* St. cum RConst.

πυρὶ ἐμββαλλόμενα] H. St. Sch.; *πῦρ ἐμβ.* UMV Ald. Ceterum locus haud integer est. *ἐκτὸς δὲ τούτου* St. Exc. P2: *ταῦτα εἰς πῦρ μὲν ἐμβαλλόμενα πυρακτοῦται, ὡς σίδηρος· ἐκβληθέντα δὲ καὶ ψυχρανθέντα, πάλιν τὰ αὐτὰ διαμένει.*

γινόμενα πάλιν] U, unde *γενόμενα πάλιν* Sch. syll.; *γενόμενα πλὴν* Ald. Edd. o.

ὅταν ἀποψύχοιτο καθίστασθαι καὶ τὴν αὐτὴν χρόαν λαμβάνειν. ἐν δὲ ταῖς νή- 4.
σοις ταῖς ὑπὸ τῆς πλημμυρίδος καταλαμβανομέναις δένδρα μεγάλα πεφυκέναι
ἡλίκα πλάτανοι καὶ αἴγειροι αἱ μέγισται· συμβαίνειν δὲ ὅθ' ἡ πλημμυρὶς ἐπέλ-
θοι τὰ μὲν ἄλλα κατακρύπτεσθαι ὅλα τῶν δὲ μεγίστων ὑπερέχειν τοὺς κλάδους
ἐξ ὧν τὰ πρυμνησία ἀνάπτειν, εἶθ' ὅτε πάλιν ἄμπωτις γίνοιτο ἐκ τῶν ῥιζῶν.
ἔχειν δὲ τὸ δένδρον φύλλον μὲν ὅμοιον τῇ δάφνῃ, ἄνθος δὲ τοῖς ἴοις καὶ τῷ
χρώματι καὶ τῇ ὀσμῇ, καρπὸν δὲ ἡλίκον ἐλάα καὶ τοῦτον εὐώδη σφόδρα· καὶ
τὰ μὲν φύλλα οὐκ ἀποβάλλειν τὸ δὲ ἄνθος καὶ τὸν καρπὸν ἅμα τῷ φθινοπώρῳ
γίνεσθαι τοῦ δὲ ἔαρος ἀπορρεῖν. ἄλλα δ' ἐν αὐτῇ τῇ θαλάττῃ πεφυκέναι, ἀεί- 5.
φυλλα μὲν τὸν δὲ καρπὸν ὅμοιον ἔχειν τοῖς θέρμοις. περὶ δὲ τὴν Περσίδα τὴν
κατὰ τὴν Καρμανίαν καθ' ὃ ἡ πλημμυρὶς γίνεται δένδρα ἐστὶν εὐμεγέθη ὅμοια
τῇ ἀνδράχλῃ καὶ τῇ μορφῇ καὶ τοῖς φύλλοις· καρπὸν δὲ ἔχει πολὺν ὅμοιον τῷ
χρώματι ταῖς ἀμυγδάλαις ἔξωθεν τὸ δ' ἐντὸς συνελίττεται καθάπερ συνηρτη-
μένον πᾶσιν. ὑποβέβρωται δὲ ταῦτα τὰ δένδρα πάντα κατὰ μέσον ὑπὸ τῆς
θαλάττης καὶ ἕστηκεν ὑπὸ τῶν ῥιζῶν ὥσπερ πολύπους. ὅταν γὰρ ἡ ἄμπωτις
γένηται θεωρεῖν ἐστιν. ὕδωρ δὲ ὅλως οὐκ ἔστιν ἐν τῷ τόπῳ· καταλείπονται δέ 6.
τινες διώρυχες δι' ὧν διαπλέουσιν· αὗται δ' εἰσὶ θαλάττης· ᾧ καὶ δῆλον οἴονταί
τινες ὅτι τρέφονται ταύτῃ καὶ οὐ τῷ ὕδατι πλὴν εἴ τι ταῖς ῥίζαις ἐκ τῆς γῆς
ἕλκουσιν. εὔλογον δὲ καὶ τοῦθ' ἁλμυρὸν εἶναι· καὶ γὰρ οὐδὲ κατὰ βάθους αἱ
ῥίζαι. τὸ δὲ ὅλον ἓν τὸ γένος εἶναι τῶν τ' ἐν τῇ θαλάττῃ φυομένων καὶ τῶν
ἐν τῇ γῇ ὑπὸ τῆς πλημμυρίδος καταλαμβανομένων· καὶ τὰ μὲν ἐν τῇ θαλάττῃ

ἀποψύχοιτο] Ald. Edd.; *ἀποψύχηται* RConst. Sch.; Cf. Kühner ad Xen. Mem. 4, 1, 2. Schneid. ad Plat. Civ. 3. p. 412 D.

4. *καὶ αἴγειροι αἱ μέγισται*] UMV Sch.; om. Ald. H. St.

συμβαίνειν] corr. RConst. H. St. Sch.; *συμβαίνει* Ald.

γίνοιτο] *γίγνοιτο* M.

τὰ δένδρα] *ταῦτα* add. St.

τοῖς ἴοις] mBas. et Sch., qui *λευκοΐοις* dare voluisse videtur; *ἴσοις* UMV; *οἴσοις* Ald. H.; *λευκοΐοις* St.; *violis* G.; *flos violae et odore et colore* Plin. 13 s. 51. Arrian. Anab. 6, 22, 10. *καὶ τὸ ἄνθος εἶναι τῷ λευκῷ μάλιστα ἴῳ προσφερές.*

ἐλάα] U; *ἐλαία* Ald. Edd.

5. *θέρμοις*] *θερμύοις* M.

κατὰ τὴν καρ.] U, Sch.syll.; *τὴν* om. Ald. Edd. o.; *κατὰ τὴν* om. P.

καθ' ὃ ἡ] UMVP Sch.; *qua maris aestus fieri solet* G.; *καθ' ἣν ἡ* Ald. Edd.

καρπὸν δ' ἔχει πολὺν] *ἄνθη δ' ἔχει πολλὰ ὅμοια* etc. St.; *ἔχειν* dat U.

ἀμυγδάλαις] Ald. Edd.; *ἀμυγδαλαῖς* Sch. Cf. ad 1, 11, 2.

τὸ δ' ἐντὸς] H. St. Sch.; *τὸ δ' ἐκτὸς* UMV Ald.; *interna vero singulis quasi connexa involutantur* G. *συνηρημένον* P et auct. RConst. H.; *συνηρτημένα ἐν π.* St. Plin. 12, 9 *pomumque amygdalis, intus contortis nucleis.* Locus satis obscurus, vix integer.

θαλάττης] Comma insequens *ὅταν — ἐστιν* hic interseruit Sch. Equidem veterem ordinem servavi.

ὑπὸ τ. ῥ.] *ἐπὶ τ. ῥ.* St. — *πουλύπους* U.

6. *οὐκ ἔστιν*] UMVP Sch.; om. Ald. H.; *ὕδ. δὲ οὐδὲν ὅλως τότε ἐν* St.; *οὐδὲν* addit jam mBas.

δέ τινες] U Sch.syll.; *γάρ τινες* Ald. Edd.

διαπλέουσιν] *διαρέουσιν. ταῦτα δ' εἰσὶ ἐν θαλάττῃ* St.

ᾧ καὶ] U, St. et Sch. cum G. et Plin.; *ὃ καὶ* Ald. Edd.

ὅτι τρεφ.] U Sch.syll.; *ὅτι* om. MV; *ὡς τ.* Ald. Edd. — Deinceps *οὔπω ὕδ.* M.

ἕλκουσιν] U Sch.syll.; *ἕλκονται* Ald. Edd.

τῶν τ' ἐν τ.] UMP Vo. Sch.; *τῶν δ' ἐν τ.* Ald.; *τῶν ἐν τῇ* H. St.

μικρὰ καὶ φυκώδη φαινόμενα, τὰ δ' ἐν τῇ γῇ μεγάλα καὶ χλωρὰ καὶ ἄνθος εὔ-
7.9H.St. οδμον ἔχοντα, καρπὸν δὲ οἷον θέρμος. ἐν Τύλῳ δὲ τῇ νήσῳ, κεῖται δ' αὕτη
ἐν τῷ ἀραβίῳ κόλπῳ, τὰ μὲν πρὸς ἕω τοσοῦτο πλῆθος εἶναί φασι δένδρων ὅτ'
ἐκβαίνει ἡ πλημμυρὶς ὥστ' ἀπηχυρῶσθαι. πάντα δὲ ταῦτα μεγέθη μὲν ἔχειν
ἡλίκα συκῆ, τὸ δὲ ἄνθος ὑπερβάλλον τῇ εὐωδίᾳ, καρπὸν δὲ ἄβρωτον ὅμοιον
τῇ ὄψει τῷ θέρμῳ. φέρειν δὲ τὴν νῆσον καὶ τὰ δένδρα τὰ ἐριοφόρα πολλά.
ταῦτα δὲ φύλλον μὲν ἔχειν παρόμοιον τῇ ἀμπέλῳ πλὴν μικρὸν, καρπὸν δὲ οὐ-
δένα φέρειν. ἐν ᾧ δὲ τὸ ἔριον ἡλίκον μῆλον ἐαρινὸν συμμεμυκός· ὅταν δὲ ὡ-
ραῖον ᾖ ἐκπετάννυσθαι καὶ ἐξείρειν τὸ ἔριον, ἐξ οὗ τὰς σινδόνας ὑφαίνουσι, τὰς
8. μὲν εὐτελεῖς τὰς δὲ πολυτελεστάτας. γίνεται δὲ τοῦτο καὶ ἐν Ἰνδοῖς ὥσπερ
ἐλέχθη καὶ ἐν Ἀραβίᾳ. εἶναι δὲ ἄλλα δένδρα τὸ ἄνθος ἔχοντα ὅμοιον τῷ
λευκοΐῳ πλὴν ἄοδμον τῷ μεγέθει καὶ τετραπλάσιον τῶν ἴων. καὶ ἕτερον δέ τι
δένδρον πολύφυλλον ὥσπερ τὸ ῥόδον· τοῦτο δὲ τὴν μὲν νύκτα συμμύειν ἅμα δὲ
τῷ ἡλίῳ ἀνιόντι διοίγνυσθαι, μεσημβρίας δὲ τελέως διεπτύχθαι, πάλιν δὲ τῆς
δείλης συνάγεσθαι κατὰ μικρὸν καὶ τὴν νύκτα συμμύειν· λέγειν δὲ καὶ τοὺς
ἐγχωρίους ὅτι καθεύδει. γίνεσθαι δὲ καὶ φοίνικας ἐν τῇ νήσῳ καὶ ἀμπέλους
καὶ τἄλλα ἀκρόδρυα καὶ συκᾶς οὐ φυλλορροούσας. ὕδωρ δὲ οὐράνιον γίνεσθαι
μὲν, οὐ μὴν χρῆσθαί γε πρὸς τοὺς καρπούς· ἀλλ' εἶναι κρήνας ἐν τῇ νήσῳ

φυκώδη φαινόμενα τὰ δ' ἐν] dedi e conj.; *φυκώδη φυόμενα δ' ἐν* MV Ald. Schn. retraxit *φυόμενα* post *θαλάττῃ* et scripsit dein *τὰ δ' ἐν*. U habet *φενόμενα* scriptura dubia, quare *φαινόμενα* scribendum esse conjicio. Ceterum MV verba *καὶ τῶν ἐν τῇ γῇ — καταλαμβανομένων* ac post *μικρὰ καὶ* omittunt. — *et marina quidem pusilla et ficus specie provenire* G., unde *συκώδη* mBas. adnotavit.

ἄνθος εὔοδμον mBod. St. Sch.; *ἀνθοδμον* Ald.; *ἄνθ' ὄδμον* V.; *ἀνθ οδμον* literis 2 erasis U.

θέρμος] *θέρμοις* P.

7. *δ' αὕτη*] Vo. Sch.; *δ' αὐτὴ* Ald. Edd.

ἀραβίῳ] MVP2; *ἀραβίωι* U; *ἀραβικῷ* Ald. Edd.

ἕω] Sch.; *ἠῶ* Ald. Edd.; *ἐν τοῖς πρὸς ἠῶ* St. — *τοσοῦτο* U, *τοσοῦτον* Ald. Edd.

ἀπηχυρῶσθαι] UMV Ald. Sch.syll.; *ἀπωχυρῶσθαι* H. St. Sch.cont.

ἔχειν — συκῆ] *ἔχει — ἡ συκῆ* St.

δένδρα τὰ ἐριοφ.] St. et Sch.; *δ. καὶ τὰ ἐ.* Ald. H.

παρόμοιον] U; *ὅμοιον* Ald. Edd.; *οἷον* P.

μικρὸν] *μικρότερον* St.

οὐδένα] P2 H. St. Sch.; *οὐδὲν* MV Ald.

ἐξείρειν] sic correxi; *ἐξειαίρειν* P2; *ἐξαίρειν* Ald. Edd. o.; *excipi* G.; *ἐξαιρεῖσθαι* malebat Schn.

εἶναι δὲ] *φασι* i. u. addit St. Mox idem *τὸ* ante *ἄνθος* omittit.

8. *λευκοΐῳ* P H. St. Sch.; *λευκείῳ* Ald.

πλὴν ἄοδμον] corr. H. Steph. in Thes. et Scal., H. St. Sch.; *πλείονα ὄδμον* UM Ald.

μεγ. καὶ] UMVP Sch.; *καὶ* om. Ald. Edd. — *τραλάσιον* MV. Dein *οἴων* P.

ἕτερον δὲ] UMVP Sch.; *δὲ* om. Ald. Edd.

ῥόδον] *δένδρον* P2.

ἀνιόντι διοίγνυσθαι] *ἐξανιοντιαν οἴγνυσθαι* P2 sic.

διεπτύχθαι] PP2 corr. Scal. et H. Steph. in Thes., H. St. Sch.; *διεπτύσθαι* Ald.

συνάγεσθαι κατὰ μικρὸν] St. Sch.; *συν. τὴν μικρὸν* UMV; *συν. καὶ κατὰ μικρὸν* Ald. H.

συμμύειν] U St. Sch.; *συμβαίνειν* MV Ald.; *σημαίνειν* RConst. H. Antea *καὶ* om. Ald. H.

ἐγχωρίους] Edd. post H.; *ἐκχωρ.* Ald.

ἐν τῇ νήσῳ] H. St. Sch.; *ἐν νήσῳ* Ald.; *ἐν τήσω* M; *εν τή σῶ* V. — Ante *φοίνικας* habent *τοὺς* Ald. Edd., om. U Sch.syll. —

συκᾶς οὐ φυλλορροούσας] dedi de conj.; *συκᾶς αἳ φυλλορροοῦσιν* Ald. H.; *σ. αἳ οὐ φυλλ.* St.; *συκᾶς αἳ οὐδέποτε φυλλορροοῦσιν* mBas. Schn. Negatio necessario inserenda est, eamque habent G. et Plin.

κρήνας ἐν] U Sch. syll.; *κρήνας μὲν ἐν* Ald. Edd.

πολλὰς ἀφ' ὧν πάντα βρέχειν ὃ καὶ συμφέρειν μᾶλλον τῷ σίτῳ καὶ τοῖς δένδρεσιν. δι' ὃ καὶ ὅταν ὕσῃ τοῦτο ἐπαφιέναι καθαπερεὶ καταπλύνοντας ἐκεῖνο. καὶ τὰ μὲν ἐν τῇ ἔξω θαλάττῃ δένδρα τά γε νῦν τεθεωρημένα σχεδὸν τοσαῦτά ἐστιν.

Cap. VIII. Ὑπὲρ δὲ τῶν ἐν τοῖς ποταμοῖς καὶ τοῖς ἕλεσι καὶ ταῖς λίμναις μετὰ ταῦτα λεκτέον. τρία δέ ἐστιν εἴδη τῶν ἐν τούτοις, τὰ μὲν δένδρα τὰ δ' ὥςπερ ποιώδη τὰ δὲ λοχμώδη. λέγω δὲ ποιώδη μὲν οἷον τὸ σέλινον τὸ ἕλειον καὶ ὅσα ἄλλα τοιαῦτα· λοχμώδη δὲ κάλαμον κύπειρον φλεὼ σχοῖνον βούτομον ἅπερ σχεδὸν κοινὰ πάντων τῶν ποταμῶν καὶ τῶν τοιούτων τόπων. ἐνιαχοῦ δὲ καὶ βάτοι καὶ παλίουροι καὶ τὰ ἄλλα δένδρα καθάπερ ἰτέα λεύκη πλάτανος. τὰ μὲν οὖν μέχρι τοῦ κατακρύπτεσθαι, τὰ δὲ ὥστε μικρὸν ὑπερέχειν, τῶν δὲ αἱ μὲν ῥίζαι καὶ μικρὸν τοῦ στελέχους ἐν τῷ ὑγρῷ τὸ δὲ ἄλλο σῶμα πᾶν ἔξω. τοῦτο γὰρ καὶ ἰτέᾳ καὶ κλήθρᾳ καὶ πλατάνῳ καὶ φιλύρᾳ καὶ πᾶσι τοῖς φιλύδροις συμβαίνει. σχεδὸν δὲ καὶ ταῦτα κοινὰ πάντων τῶν ποταμῶν ἐστιν· ἐπεὶ καὶ ἐν τῷ 2.
Νείλῳ πέφυκεν· οὐ μὴν πολλή γε ἡ πλάτανος, ἀλλὰ σπανιωτέρα ἔτι ταύτης ἡ λεύκη, πλείστη δὲ μελία καὶ βουμέλιος. τῶν γοῦν ἐν Αἰγύπτῳ φυομένων τὸ μὲν ὅλον πολὺ πλῆθός ἐστιν πρὸς τὸ ἀριθμήσασθαι καθ' ἕκαστον· οὐ μὴν ἀλλ' ὥς γε ἁπλῶς εἰπεῖν ἅπαντα ἐδώδιμα καὶ χυλοὺς ἔχοντα γλυκεῖς. διαφέρειν δὲ δοκεῖ τῇ γλυκύτητι καὶ τῷ τρόφιμα μάλιστα εἶναι τρία ταῦτα ὅ τε πάπυρος καὶ τὸ καλούμενον σάρι καὶ τρίτον ὃ μνάσιον καλοῦσι. φύεται δὲ ὁ πάπυρος 3.
οὐκ ἐν βάθει τοῦ ὕδατος ἀλλ' ὅσον ἐν δύο πήχεσιν, ἐνιαχοῦ δὲ καὶ ἐν ἐλάττονι. πάχος μὲν οὖν τῆς ῥίζης ἡλίκον καρπὸς χειρὸς ἀνδρὸς εὐρώστου, μῆκος δὲ ὑπὲρ

ὃ καὶ συμφέρειν] corr. Sch.; *ἃ καὶ συμφέρει* Ald. Edd., sed *ὃ* etiam St. et *συμφέρειν* U.

καθαπερεὶ καταπλύνοντας] Sch.; *κ. καταπλύοντας* U; *καθάπερ εἴη καταπλύναντες* M; *καθαπερεὶ οἱ καταπλύνοντες* Ald. et omisso *οἱ* St.

θαλάττῃ] UMV Sch.syll.; *θαλάσσῃ* Ald. Edd.

τεθεωρημένα] U Sch.; *τεθεωρουμένα* M VP; *θεωρούμενα* Ald. H. St.

Cap. VIII.

ἐν τοῖς ποταμοῖς] *περὶ τοὺς ποταμοὺς* St.

καὶ τοῖς ἕλεσι] MV Sch.syll.; *καὶ ἐν τοῖς ἑλ.* Ald. Edd.; *καὶ τοῖς ἕλουσι* U.

παλίουροι καὶ τὰ ἄλλα δένδρα καθάπερ] UMV Sch. syll.; *παλίουροι καὶ τὰ ἄλλα. δένδρα δὲ καθάπερ* Ald. Edd.

τὰ μὲν οὖν μέχρι τοῦ κατακρύπτ.] Sch. syll.; in cont. dederat *τὰ μὲν οὖν ὥστε ὑπὸ τοῦ ὕδατος κατακρ.*, *οὖν* assumto e V, verbis *ὑπὸ* et *ὕδατος* ab H. et St.; *τὰ μὲν ὥστε τοῦ κατακρ.* M Ald.; *τὰ μὲν οὖν ὥστε τοῦ κατακρ.* V; *τὰ μὲν ὥστε μέχρι τοῦ κατακρ.* U.

σῶμα πᾶν] UMV Sch.; *πᾶν σῶμα* Ald. Edd.

2. *ἀλλὰ σπ. ἔτι ταύτης ἡ λεύκη*] UMV Ald. Sch.; *ἀλλὰ σπ. ἐστι ταύτης. καὶ ἡ λεύκη* H. St.

βουμέλιος] MV Ald. H.; *βουμέλινος* U; *βουμελία* St. Sch. Equidem codices secutus et hic et 3, 11, 4 *βουμέλιος* scripsi.

πρὸς τὸ ἀριθμήσασθαι] UMV Sch.syll.; *εἰς τὸ ἀρ.* Ald. H. St.; *εἰς τὸν ἀριθμὸν* Sch.cont.

ὥς γε] U Schn.syll.; *ὥστε* Ald. Edd.

τρίτον ὃ μνάσιον] Ald Edd.; *τρ. ὃ μνάσι* U; *τρίον ὄμνασι* M; *τρίλι ὃ μνάσι* P.

3. *ῥίζης—ἀνδρὸς*] Verba *ἡλίκον* et *χειρὸς* solus dat U; *ῥίζης καρπὸς ἀνδρὸς* Ald. Edd.; St. *ὡς* inseruit post *ῥίζης*.

δέκα πήχεις· φύεται δὲ ὑπὲρ τῆς γῆς αὐτῆς πλαγίας ῥίζας εἰς τὸν πηλὸν καθιεῖσα λεπτὰς καὶ πυκνάς, ἄνω δὲ τοὺς παπύρους καλουμένους τριγώνους, μέγεθος ὡς τετραπήχεις, κόμην ἔχοντας ἀχρεῖον ἀσθενῆ καρπὸν δὲ ὅλως οὐδένα·
4. τούτους δ' ἀναδίδωσι κατὰ πολλὰ μέρη. χρῶνται δὲ ταῖς μὲν ῥίζαις ἀντὶ ξύλων οὐ μόνον τῷ κάειν ἀλλὰ καὶ τῷ σκεύη ἄλλα ποιεῖν ἐξ αὐτῶν παντοδαπά· πολὺ γὰρ ἔχει τὸ ξύλον καὶ καλόν. αὐτὸς δὲ ὁ πάπυρος πρὸς πλεῖστα χρήσιμος· καὶ γὰρ πλοῖα ποιοῦσιν ἐξ αὐτοῦ καὶ ἐκ τῆς βίβλου ἱστία τε πλέκουσι καὶ ψιάθους καὶ ἐσθῆτά τινα καὶ στρωμνὰς καὶ σχοινία τε καὶ ἕτερα πλείω. καὶ ἐμφανέστατα δὴ τοῖς ἔξω τὰ βιβλία· μάλιστα δὲ καὶ πλείστη βοήθεια πρὸς τὴν τροφὴν ἀπ' αὐτοῦ γίνεται. μασῶνται γὰρ ἅπαντες οἱ ἐν τῇ χώρᾳ τὸν πάπυρον καὶ ὠμὸν καὶ ἑφθὸν καὶ ὀπτόν· καὶ τὸν μὲν χυλὸν καταπίνουσι τὸ δὲ μάσημα ἐκβάλλουσιν. ὁ μὲν οὖν πάπυρος τοιοῦτός τε καὶ ταύτας παρέχεται τὰς χρείας. γίνεται δὲ καὶ ἐν Συρίᾳ περὶ τὴν λίμνην ἐν ᾗ καὶ ὁ κάλαμος ὁ εὐώδης· ὅθεν
5. καὶ Ἀντίγονος εἰς τὰς ναῦς ἐποιεῖτο τὰ σχοινία. τὸ δὲ σάρι φύεται μὲν ἐν τῷ ὕδατι περὶ τὰ ἕλη καὶ τὰ πεδία ἐπειδὰν ὁ ποταμὸς ἀπέλθῃ, ῥίζαν δὲ ἔχει σκληρὰν καὶ συνεστραμμένην, καὶ ἐξ αὐτῆς φύεται τὰ σαρία καλούμενα· ταῦτα δὲ μῆκος μὲν ὡς δύο πήχεις πάχος δὲ ἡλίκον ὁ δάκτυλος ὁ μέγας τῆς χειρός· τρίγωνον δὲ καὶ τοῦτο καθάπερ ὁ πάπυρος καὶ κόμην ἔχον παραπλήσιον. μασώμενοι δὲ ἐκβάλλουσι καὶ τοῦτο τὸ μάσημα, τῇ ῥίζῃ δὲ οἱ σιδηρουργοὶ χρῶν-
6. ται· τὸν γὰρ ἄνθρακα ποιεῖ χρηστὸν διὰ τὸ σκληρὸν εἶναι τὸ ξύλον· τὸ δὲ

ὑπὲρ τῆς γῆς αὐτῆς] Varia conati sunt interpretes in hoc loco. Jos. Scalig. ad Guilandin. de Papyro p. 27 corr. *ὑπὲρ τῆς γῆς αὕτη, πλαγίας — καθιεῖσα. λεπτοὺς δὲ καὶ πυκνοὺς ἄνω τοὺς παπύρους.* Salm. Ex. p. 37 *φύει δὲ ὑπὸ τῆς γῆς αὕτη.* Schn. conjicit: *αὐτὴ πλαγία, ῥίζας εἰς — πυκνάς.* Spreng. ad h. l.: *Man muss dem Text keine Gewalt anthun, um Theophrast's Untrüglichkeit zu erweisen.* Recte!

δέκα πήχεις — τετραπήχεις] Bartels Reise nach Sicilien und Calabrien 3, 857, 862. animadvertit longitudinem radicis et culmi permutatas locumque corrigendum esse, quod probavit Schn., ipse tamen non fecit.

ἀχρεῖον] U Sch.syll.; *ἀχρείαν* Ald. Edd.

4. *κάειν*] U; *καίειν* Ald. Edd. In hac voce scribenda sequor codicem optimum, qui praeter hunc locis 9 (H. 4, 14, 10. 6, 8, 5. C. 2, 1, 7. 2, 5, 4. 2, 7, 5. 3, 19, 1. 5, 12, 2. 5, 15, 6. 6, 5, 2.) formam atticam, tribus vero (C. 3, 9, 5. 3, 20, 5. 5, 14, 8.) vulgarem praebet. Praeterea Ald. H. 4, 14, 11 bis ac 4, 14, 12 formam atticam, H. 4, 11, 13 ac cum P2 H. 6, 6, 6 formam vulgarem praebet, quibus locis varietas nulla adnotata est.

σκεύη ἄλλα] *ἄλλα* om. G.. Schn. seclusit.

αὐτῶν] corr. RConst. St. Schn.; *αὐτοῦ* Ald. H.

ἔχει] Ald. H. St.; *ἔχουσι* Schn. auctore RConst. At sine negotio *ῥίζα* subauditur.

ἱστία] *ἴστία* Ald.

ἐσθῆτά τινα] UMV Sch.syll.; *ἐσθῆτάς τινας* Ald. Edd.; *vestem quandam* G.

τὰ βιβλία] *chartae* G. Damnavit haec verba Jos. Scalig.. quod omissa sint a Plinio. Schneider dubitat utrum *βιβλία* sint *funes* h. l. an *libri*. Mihi vix dubium esse videtur, quin *libri* significentur. Cf. C. A. Böttiger's kleine Schriften v. Sillig. 3, p. 382.

τὸν πάπυρον] UMV Sch.; *τὸν* om. Ald. Edd.

καὶ ταύτας] U Sch. syll.; *καὶ τοιαύτας* Ald. Edd,

καὶ ἐν Συρίᾳ] UMVP Sch.; *καὶ* om. Ald. Edd., habent G. et Plinius.

Ἀντίγονος] *Ἀντιγόνος* M.

ναῦς] om. UMV, habent Ald. Edd., G. et Plin. *in navalibus rebus.*

5. *σάρι*] Hesych. vocat *σαρὶν, σαρὸν.* Plin. 13, 23 s. 45 *Sari*, ubi alii codices *sariphu* exhibent.

τρίγωνον δὲ καὶ] UMP Sch.; *καὶ* om. Ald. Edd.

τοῦτο τὸ] *τούτον τὸ* St.

μνάσιον ποιῶδές ἐστιν, ὥστ' οὐδεμίαν παρέχεται χρείαν πλὴν τὴν εἰς τροφήν.
καὶ τὰ μὲν γλυκύτητι διαφέροντα ταῦτά ἐστι. φύεται δὲ καὶ ἕτερον ἐν τοῖς
ἕλεσι καὶ ταῖς λίμναις ὃ οὐ συνάπτει τῇ γῇ, τὴν μὲν φύσιν ὅμοιον τοῖς κρίνοις
πολυφυλλότερον δὲ καὶ παρ' ἄλληλα τὰ φύλλα καθάπερ ἐν διστοιχίᾳ· χρῶμα δὲ
χλωρὸν ἔχει σφόδρα. χρῶνται δὲ οἱ ἰατροὶ πρός τε τὰ γυναικεῖα αὐτῷ καὶ
πρὸς τὰ κατάγματα. ταῦτα δὲ γίνεται καὶ ἐν τῷ ποταμῷ εἰ μὴ ὁ ῥοῦς ἐξέφε-
ρεν· συμβαίνει δὲ ὥστε ἀποφέρεσθαι καὶ ἕτερα ἐν αὐτῷ πλείω. ὁ δὲ κύαμος 7.
φύεται μὲν ἐν τοῖς ἕλεσι καὶ λίμναις, καυλὸς δὲ αὐτοῦ μῆκος μὲν ὁ μακρότα- 10 H. St.
τος εἰς τέτταρας πήχεις, πάχος δὲ δακτυλιαῖος, ὅμοιος δὲ καλάμῳ μαλακῷ
ἀγονάτῳ. διαφύσεις δὲ ἔνδοθεν ἔχει δι' ὅλου διειλημμένας ὁμοίας τοῖς κηρίοις·
ἐπὶ τούτῳ δὲ ἡ κωδύα, παρομοία σφηκίῳ περιφερεῖ, καὶ ἐν ἑκάστῳ τῶν κυττά-
ρων κύαμος μικρὸν ὑπεραίρων αὐτῆς, πλῆθος δὲ οἱ πλεῖστοι τριάκοντα. τὸ δὲ
ἄνθος διπλάσιον ἢ μήκωνος, χρῶμα δὲ ὅμοιον ῥόδῳ κατακορές· ἐπάνω δὲ τοῦ
ὕδατος ἡ κωδύα. παραφύεται δὲ φύλλα μεγάλα παρ' ἕκαστον τῶν κυάμων,
ὧν ἴσα τὰ μεγέθη πίλῳ θετταλικῇ τὸν αὐτὸν ἔχοντα καυλὸν τῷ τῶν κυάμων.

6. *μνάσιον*] H. St. Sch.; *μναύσιον* UMV Ald.; *mnasium* G.

πλὴν τὴν] UMVP Sch.; *τὴν* om. Ald. Edd.

διστοιχίᾳ] *διστοιχειαι* U; *et folia inter sese quasi uno condita versu* G.

καὶ—κατάγματα] Haec omisit G.

ταῦτα δὲ γίνεται—ἐν αὐτῷ πλείω] Haec exhibui fere ad mentem Schneideri, commatis transpositis et singulis verbis, ut opus esse videbatur, mutatis. Ald.: *σημαίνει δὲ ὥςπερ καὶ ἀποφέρεσθαι· ἕτερα δὲ ἀπ' αὐτῶν τὰ πλεῖα· ταῦτα δὲ γίνεται ἐν τῷ ποταμῷ· εἰ μὴ ὁ ῥοῦς ἐξέφερεν.* In Urb. est *αὐτῶν πλείω.* St.: *συμβαίνει δ' ὥςπερ ἀποφέρεσθαι· ἕτερα δὲ ἀπ' αὐτῶν πλείω ταῦτά· γίνεται δὲ ἐν τῷ π.* etc. Schn. edidit: *ταῦτα δὲ γίνεται [καὶ] ἐν τῷ ποταμῷ εἰ μὴ ὁ ῥοῦς ἐξέφερεν· συμβαίνει δὲ ὥςτε ἀποφέρεσθαι, [ὥςπερ καὶ] ἕτερα πλείω τὰ ἐπ' αὐτῷ;* sed in Comm. paullo aliter haec scribi voluit. Gaza omnia haec omisit. Aliorum interpretum commenta referre non juvat. Omnino haec verba cum ceteris non cohaerent, quare aut aliunde huc immigrasse aut quaedam excidisse suspicor.

7. *φύεται μὲν*] *ἐν Αἰγύπτῳ* add. St.

μαλακῷ ἀγονάτῳ] Ald. H. Sch.; *μακρῷ ἀγόνατος* St.; *μακρῷ ἀγονάτῳ* Athenae. 3 p. 72; *calamo molli non geniculato* G.; *nec genicula habet molli calamo* Plin. 18, 12 s. 30.

τοῖς κηρίοις] H. Schn. ex Athen. l. l.; *τοῖς κρίνοις* Ald.; *lilii modo* G. Verba *διειλημμένας—κρίνοις* omisit St.

κωδύα] UM Sch.; *κωδία* Ald. Edd. et Athen. l. l. Sed in Athenaeo scribendum esse *κωδύα* colligas ex Eustath. p. 999 et 1616.

σφηκίῳ] Vo. Cam. H. St. Sch.; *σφηκείωι* U; *σφοκίῳ* PV Ald.; *favo orbiculato vesparum non absimile* G.

κυττάρων] auctore RConst. H. St. Sch.; *κυτάρων* U; *κητάρων* M Ald. Vide ad lib. 2 extr.

αὐτῆς] UMV Ald. Sch.syll.; *αὐτοῦ* cum RConst. H. St. Sch.cont.

κωδύα] UM Sch.; *κωδία* Ald. Edd.

τῶν κυάμων] Schn. suspicatur *τῶν καυλῶν* a Theo. scriptum fuisse: Spreng. contra hic et mox *κωδίων* substituendum esse censet. Neutrum verum. Manifestum *κύαμον* et totam plantam et fructum audivisse, id quod et Graecorum et aliarum gentium lingua fieri solet.

ὧν ἴσα] dedi de conj.; *ὧν καὶ* Ald. Edd. Sch. *ἴσα* post *θετταλικῇ* i. u. posuit, St. ibidem *ἔοικεν* interseruit.

πίλῳ θεττ.] Ald. H. St.; *πετάσῳ* dedit Schn. quod *πίλῳ* non sexu foemineo usurpetur, dein quod infra § 9 folia loti ipsa *πετάσοι* nominentur, tum quod Dioscorid. 2, 123, qui aperte Theophrastum excerpserit, *ἔχει δὲ φύλλον μέγα ὡς πέτασον* scripserit.

τὸν αὐτὸν] Haec usque ad *κυάμων* om. G. Equidem *τὸν αὐτὸν* pro *ὅμοιον* dictum esse vix credo, quare haec verba vitiosa esse suspicor.

συντρίψαντι δ' ἕκαστον τῶν κυάμων φανερόν ἐστι τὸ πικρὸν συνεστραμμένον ἐξ
8. οὗ γίνεται ὁ πῖλος. τὰ μὲν οὖν περὶ τὸν καρπὸν τοιαῦτα. ἡ δὲ ῥίζα παχυτέρα
τοῦ καλάμου τοῦ παχυτάτου καὶ διαφύσεις ὁμοίως ἔχουσα τῷ καυλῷ. ἐσθί-
ουσι δ' αὐτὴν καὶ ὠμὴν καὶ ἑφθὴν καὶ ὀπτὴν, καὶ οἱ περὶ τὰ ἕλη τούτῳ σίτῳ
χρῶνται. φύεται μὲν οὖν ὁ πολὺς αὐτόματος· οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ καταβάλλουσιν
ἐν πηλῷ ἀχυρώσαντες εὖ μάλα πρὸς τὸ κατενεχθῆναί τε καὶ μεῖναι καὶ μὴ
διαφθαρῆναι· καὶ οὕτω κατασκευάζουσι τοὺς κυαμῶνας· ἂν δ' ἅπαξ ἀντιλάβη-
ται μένει διὰ τέλους. ἰσχυρὰ γὰρ ἡ ῥίζα καὶ οὐ πόρρω τῆς τῶν καλάμων πλὴν
ἐπακανθίζουσα· δι' ὃ καὶ ὁ κροκόδειλος φεύγει μὴ προςκόψῃ τῷ ὀφθαλμῷ τῷ
μὴ ὀξὺ καθορᾶν· γίνεται δὲ οὗτος καὶ ἐν Συρίᾳ καὶ κατὰ Κιλικίαν, ἀλλ' οὐκ
ἐκπέττουσιν αἱ χῶραι· καὶ περὶ Τορώνην τῆς Χαλκιδικῆς ἐν λίμνῃ τινὶ μετρίᾳ
9 τῷ μεγέθει· καὶ αὕτη πέττει καὶ τελεοκαρπεῖ. ὁ δὲ λωτὸς καλούμενος φύεται
μὲν ὁ πλεῖστος ἐν τοῖς πεδίοις ὅταν ἡ χώρα κατακλυσθῇ. τούτου δὲ ἡ μὲν
τοῦ καυλοῦ φύσις ὁμοία τῇ τοῦ κυάμου καὶ οἱ πέτασοι δὲ ὡσαύτως πλὴν ἐλάτ-
τους καὶ λεπτότεροι. ἐπιφύεται δὲ ὁμοίως ὁ λωτὸς τῷ τοῦ κυάμου. τὸ ἄν-
θος αὐτοῦ λευκὸν ἐμφερὲς τῇ στενότητι τῶν φύλλων τοῖς τοῦ κρίνου, πολλὰ δὲ
καὶ πυκνὰ ἐπ' ἀλλήλοις φύεται. ταῦτα δὲ ὅταν μὲν ὁ ἥλιος δύῃ συμμύει καὶ συγ-

τὸ πικρὸν] UMV Ald. Sch.; *πικρὸν* om. H.; *τι μικρὸν* auctore Scaligero St. *πικρὸν* tuetur Sch. e Dioscor. l. l.

ὁ πῖλος] UMV; *ἡ πίλος* Ald. St. et sine accentu H.; *ἡ πῖλος* Sch. Equidem haec verba vitiosa esse et scriptum fuisse nomen censeo, quod medicamen sive praeparatum medicum indicarit. Sch. *ὁ βλαστὸς* substituendum esse suspicatur.

8. *τοῦ καλάμου*] Ald. H. St.; *τοῦ* ejecit Sch., sine causa idonea. — Dein *διφύσεις* P.

ὁμοίως] Ald. H. St.; *ὁμοίας* Schn.

σίτῳ] *ὡς σίτῳ* St.

οὖν ὁ πολὺς] U Sch.syll.; *οὖν καὶ πολὺς* Ald., Edd.

οὐ μὴν — πηλῷ] dedi cum Ald. inserto *καὶ* ante *καταβάλλουσιν*; sic quoque UMV, sed *καταβάλλουσι δ' ἐν* habent. Schn. dedit: *οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ σπείρουσι· καταβάλλουσι δ' ἐν π.* Verbum *σπείρουσι* e Gazae versione ducere sibi visus est Schn.; at is v. *καταβάλλουσι* expressit per *seritur*. MV *πιλῷ*.

ἀχυρώσαντες] Ald. H. St.; *paleis large admistis* G.; *φυράσαντες* Sch. e conj. Salmas. Exerc. p. 679. Si genuina est vulgata sic explicanda est: semina nelumbii involvebantur limo tecta paleis, ut ne a nimia humiditate perderentur sed certius germinarent; sic *ἀχυρώσαντες* ad *διὰ τὸ μὴ διαφθαρῆναι* referendum est. An *ὀχυρώσαντες*, *limi tegmento tanquam vallo munientes*, legendum?

μὴ διαφθαρῆναι] cod.Casaub., Schn.; *μὴ* om. Ald. H.; *ut descendat incorruptaque maneat* G.; *πρὸς τὸ μὴ κατενεχθῆναι καὶ διαφθαρῆναι* subridicule St.

κυαμῶνας] U, Sch. e conj.; *κυάμονας* Ald. Edd.

πλὴν — καθορᾶν] Haec omnia huc removenda et post *καλάμῳ μαλακῷ ἀγονάτῳ* § 7. ponenda esse censet Sch., absque causa probabili.

πέττει καὶ τελεοκαρπεῖ] sic Athen. l. l.; *πέττει καὶ τελειοῖ καὶ τελεοκαρπεῖ* Ald. Edd. Equidem cum Schneidero *καὶ τελειοῖ* e scripturae varietate orta esse censeo, quare omisi: ille seclusit. An scribendum *καὶ αὐτοῦ πέττεται τελέως καὶ τελεοκαρπεῖ?* — Paullo ante *αὕτη* dedi cum Schn.; *αὐτὴ* Ald. Edd. — *περὶ δὲ τορ.* scr. St.

9. *οἱ πέτασοι*] UMV Bas. Schn.syll.; *οἱ πεττοὶ* P; *οἱ πέττασοι* Ald. Cam. H. St.; *αἱ πέτασοι* Sch.cont.

ὁμοίως] *ὅμοιόν τι* St.

ὁ λωτὸς] Sch. conj. *ὁ καυλὸς*, mihi vero *ὁ καρπὸς* scribendum esse videtur.

τὸ ἄνθος] *καὶ* anteposuit St.; idem post *ἐμφερὲς* addit *δὲ*.

τοῦ κρίνου] U Sch.syll.; *τῶν κρίνων* Ald. Edd. — Antea *τοῖς* om. P.

ἐπ' ἀλλήλοις] corr. Sch.; *ἐπαλλήλους* Ald. H.; *ἐπαλλήλως* St.

δύῃ συμμύει καὶ συγκ.] dedi cum St.; *συμμύει καὶ συγκ.* MV; *συμμύῃ καὶ συγκ.* U; *συμμύῃ, συγκ.* Ald. H.; *δύηται, συμμύει καὶ συγκ.* Schn.; *sole occidente se comprimunt caputque integunt* G.

καλύπτει τὴν κωδύαν, ἅμα δὲ τῇ ἀνατολῇ διοίγεται καὶ ὑπὲρ τοῦ ὕδατος γί-
νεται. τοῦτο δὲ ποιεῖ μέχρι ἂν ἡ κωδύα ἐκτελεωθῇ καὶ τὰ ἄνθη περιρρυῇ.
τῆς δὲ κωδύας τὸ μέγεθος ἡλίκον μήκωνος τῆς μεγίστης καὶ διέζωσται ταῖς 10.
κατατομαῖς τὸν αὐτὸν τρόπον τῇ μήκωνι· πλὴν πυκνότερος ἐν ταύταις ὁ καρ-
πός. ἔστι δὲ παρόμοιος τῷ κέγχρῳ. ἐν δὲ τῷ Εὐφράτῃ τὴν κωδύαν φασὶ καὶ
τὰ ἄνθη δύνειν καὶ ὑποκαταβαίνειν τῆς ὀψίας μέχρι μεσῶν νυκτῶν καὶ τῷ βά-
θει πόρρω· οὐδὲ γὰρ καθιέντα τὴν χεῖρα λαβεῖν εἶναι. μετὰ δὲ ταῦτα ὅταν
ὄρθρος ᾖ πάλιν ἐπανιέναι καὶ πρὸς ἡμέραν ἔτι μᾶλλον, ἅμα τῷ ἡλίῳ φανερὸν
ὂν ὑπὲρ τοῦ ὕδατος καὶ ἀνοίγειν τὸ ἄνθος, ἀνοιχθέντος δὲ ἔτι ἀναβαίνειν· συ-
χνὸν δὲ τὸ ὑπεραῖρον εἶναι τὸ ὕδωρ. τὰς δὲ κωδύας ταύτας οἱ Αἰγύπτιοι συν- 11.
θέντες εἰς τὸ αὐτὸ σήπουσιν· ἐπὰν δὲ σαπῇ τὸ κέλυφος ἐν τῷ ποταμῷ κλύζον-
τες ἐξαιροῦσι τὸν καρπὸν, ξηράναντες δὲ καὶ πτίσαντες ἄρτους ποιοῦσι καὶ
τούτῳ χρῶνται σιτίῳ. ἡ δὲ ῥίζα τοῦ λωτοῦ καλεῖται μὲν κόρσιον, ἐστὶ δὲ
στρογγύλη, τὸ μέγεθος ἡλίκον μῆλον κυδώνιον· φλοιὸς δὲ περίκειται περὶ αὐ-
τὴν μέλας ἐμφερὴς τῷ κασταναϊκῷ καρύῳ· τὸ δὲ ἐντὸς λευκὸν, ἑψόμενον
δὲ καὶ ὀπτώμενον γίνεται λεκιθῶδες, ἡδὺ δὲ ἐν τῇ προσφορᾷ· ἐσθίεται δὲ καὶ
ὠμὴ, ἀρίστη δὲ ἐν τῷ ὕδατι ἑφθὴ καὶ ὀπτή. καὶ τὰ μὲν ἐν τοῖς ὕδασιν σχεδὸν
ταὐτά ἐστιν. ἐν δὲ τοῖς ἀμμώδεσι χωρίοις, ἅ ἐστιν οὐ πόρρω τοῦ ποταμοῦ, 12.
φύεται κατὰ γῆς ὃ καλεῖται μαλιναθάλλη, στρογγύλον τῷ σχήματι μέγεθος δὲ
ἡλίκον μέσπιλον ἀπύρηνον δὲ ἄφλοιον· φύλλα δὲ ἀφίησιν ἀπ᾽ αὐτοῦ ὅμοια κυ-

κωδύαν] UM Sch.; *κωδίαν* Ald. Edd.

μέχρι] UMV; *μέχρις* Ald. Edd.

κωδύα UMV Sch.; *κωδία* Ald. Edd.

ἐκτελεωθῇ] *ἐκτελεσθῇ* P.

10. *ἐν ταύταις*] *καὶ* anteposuit St.

τῷ κέγχρῳ] U Sch.; *τῇ κ.* Ald. Edd.

καὶ τὰ ἄνθη] P Bas. H. St. Sch.; *δὲ τὰ ἄ.* Ald. Cam.

τῆς ὀψιας] dedi de conj.; *vespera* Plin. 13, 18 s. 32; *τῆς ὥρας* UMVP2 Ald. Sch.; *τῆς ὥρας δειλινῆς* cum Dalec. H. St.

μέσων νυκτῶν] UMVP2 Ald. Sch.; *μεσοίννυκτων* H.; *μεσονυκτίου* St.

φανερὸν ὂν] Addidi *ὂν* e conjectura; alioquin structura laborat. Schneid. *γίνεσθαι* deesse putabat, ac post *ἅμα* inseruit *δέ* i. u.

τὸ ὑπεραῖρον εἶναι] *εἶναι τὸ ὑπεραῖρον* St.

11. *τὸ κέλυφος*] ,,Articulum addidit Heinsiana, nec dissentiunt Codices scripti" Schn. et St.; *τὸ* om. Ald.

πτίσαντες] UMV, de conj. Salmas. Exerc. p. 687; *pinsentesque* G.; *siccata tundunt* Plin.; *ὀπτήσαντες* Ald. Edd.

σιτίῳ] *ὡς σιτίῳ* iterum St.; *σίτῳ* tacite dedit Sch.

κασταναϊκῷ] mBas. H. St. Sch.; *κασαναϊκῷ* Ald.; *καναναικῷ* M.

ἑψ. δὲ καὶ] *ἑψ. δὲ ἢ καὶ* St.

ὀπτώμενον] PH. St. Sch.; *ὀπτόμενον* Ald.

λεκιθῶδες] UMVP Ald Bas. St. Sch.; *λεκυθῶδες* Cam. H.

ἐν τῇ π.] *ἐν* om. St.

ἐσθίεται—ὀπτή] sic Sch. de conj.; *ἐσθίεται δὲ καὶ ὠμόν· ἀρίστη δ᾽ ἐν τοῖς ὕδασιν αὐτὴ ὠμή* Ald.; *—ἀοίστη δὲ καὶ τοῖς ὕδασιν αὐτὴν* UMV ac deinceps *ομη* U, *ὠμῆ* V, *ὠμὴ* M; *ἀρίστη δὲ ἐν τῷ ὕδατι* jam Heins. et St., qui deinceps *ἑφθὴ ἢ καὶ ὀπτή* scripsit. Emendationem suam duxit Schn. a Plinio. G.: *manditur etiam crudum. Sed gratius decoctum seu aqua seu pruna.* Ceterum lectionem a Sch. receptam veram non esse arguit articulus ante *ὕδατι* minime aptus. Reputanti literarum ductus in Urbinatis scriptura obtulit se conjectura, quam adponam, etsi non habeo unde confirmem: *ἀρίστη δὲ ἐν τῷ ἀρσινοήτῃ νόμῳ.*

12. *οὐ πόρρω*] Plin. 21, 15 s. 52 negationem non habet.

μαλιναθάλλη] Ald. Edd. G.; *μαλιναν θάλλην* U; *anthalium* Plin. unde *ἀνθάλλιον* Salm. Homon. 199.

δὲ ἄφλοιον] *δὲ καὶ ἄφλοιον* Schn. cum Vo. et St.

πείρῳ· ταῦτα συνάγοντες οἱ κατὰ τὴν χώραν ἑψοῦσιν ἐν βρυτῷ τῷ ἀπὸ τῶν
κριθῶν καὶ γίνεται γλυκέα σφόδρα· χρῶνται δὲ πάντες ὥςπερ τραγήμασι.
13. τοῖς δὲ βουσὶ καὶ τοῖς προβάτοις ἅπαντα μὲν τὰ φυόμενα ἐδώδιμά ἐστιν, ἓν δέ
τι γένος ἐν ταῖς λίμναις καὶ τοῖς ἕλεσι φύεται διαφέρον ὃ καὶ χλωρὸν νέμον-
ται καὶ ξηραίνοντες παρέχουσι κατὰ χειμῶνα τοῖς βουσὶν ὅταν ἐργάσωνται·
14. καὶ τὰ σώματα ἔχουσιν εὖ σίτου ἄλλο λαμβάνοντες οὐθέν. ἔστι δὲ καὶ ἄλλο
παραφυόμενον αὐτόματον ἐν τῷ σίτῳ· τοῦτο δὲ ὅταν ὁ σῖτος ᾖ καθαρὸς ὑπο-
πτήσαντες καταβάλλουσι τοῦ χειμῶνος ὑγρὰν εἰς γῆν· βλαστήσαντος δὲ τε-
μόντες καὶ ξηράναντες παρέχουσι καὶ τοῦτο βουσὶ καὶ ἵπποις καὶ τοῖς ὑποζυγί-
οις σὺν τῷ καρπῷ τῷ ἐπιγινομένῳ· ὁ δὲ καρπὸς μέγεθος μὲν ἡλίκον σήσαμον
στρογγύλος δὲ καὶ τῷ χρώματι χλωρὸς, ἀγαθὸς δὲ διαφερόντως. ἐν Αἰγύπτῳ
μὲν οὖν τὰ περιττὰ σχεδὸν ταῦτα ἄν τις λάβοι.
11. H.St. Cap. IX. Ἕκαστοι δὲ τῶν ποταμῶν ἐοίκασιν ἴδιόν τι φέρειν ὥςπερ καὶ τῶν
χερσαίων. ἐπεὶ οὐδὲ ὁ τρίβολος ἐν ἅπασιν οὐδὲ πανταχοῦ φύεται ἀλλ' ἐν τοῖς
ἑλώδεσι τῶν ποταμῶν· ἐν μεγίστῳ δὲ βάθει πενταπήχει ἢ μικρῷ μείζονι καθ-
άπερ περὶ τὸν Στρυμόνα· σχεδὸν δὲ ἐν τοσούτῳ καὶ ὁ κάλαμος καὶ τὰ ἄλλα.
ὑπερέχει δὲ οὐθὲν αὐτοῦ πλὴν αὐτὰ τὰ φύλλα ὥςπερ ἐπινέοντα καὶ κρύπτοντα
τὸν τρίβολον, ὁ δὲ τρίβολος αὐτὸς ἐν τῷ ὕδατι νεύων εἰς βυθόν. τὸ δὲ φύλλον
2. ἐστὶ πλατὺ προσεμφερὲς τῷ τῆς πτελέας, μίσχον δὲ ἔχει σφόδρα μακρόν· ὁ δὲ
καυλὸς ἐξ ἄκρου παχύτατος ὅθεν τὰ φύλλα καὶ ὁ καρπὸς, τὰ δὲ κάτω λεπτό-
τερος ἀεὶ μέχρι τῆς ῥίζης· ἔχει δὲ ἀποπεφυκότα ἀπ' αὐτοῦ τριχώδη τὰ μὲν
πλεῖστα παράλληλα τὰ δὲ καὶ παραλλάττοντα, κάτωθεν ἀπὸ τῆς ῥίζης μεγάλα
τὰ δὲ ἄνω ἀεὶ ἐλάττω προϊοῦσιν, ὥστε τὰ τελευταῖα μικρὰ πάμπαν εἶναι καὶ

ἑψοῦσιν] *ὑψοῦσιν* P.
ταῦτα — γλυκέα] *τοῦτο — γλυκὺ* St.
13. *ξηραίνοντες*] *ξηραίροντες* H. St.
εὖ σίτου ἄλλο] dedi de conj.; *εὐσιτοῦντα* Ald. Edd., quod neque structura aptum neque significatione. Sch. post *οὐθὲν* add. *ἄλλο* i. u.
14. *ὑποπτήσαντες*] Ald. H. St.; *ὑποπτίσαντες* Sch. e vers. G. *leviter pinsentes*; *ὑποβρέξαντες* conj. Bod., quod probat Spreng.; *ὑποπτίσσαντες* St. Si fas esset mutare *ἀπολοπίσαντες* scriberem.
ὑγρὰν εἰς γῆν] sic correxi; *ὑγρὰν τὴν γῆν* Ald. Edd., ubi articulus et omnino otiosus, et quo loco positus est minime aptus. Neque si pro *ὑποπτήσαντες* scriberes *ὑπαρρώσαντες* vel *ὑπορύξαντες* — ejusmodi enim verbum requirit Sch. — posset *εἰς* abesse. *ὑγρὸν εἰς τὴν γῆν* dedit St. Fortasse plura sunt in vitio, et pro *καθαρὸς* reponendum *ἁδρός*. Ceterum *καταάλλουσι* U.
βλαστήσαντος] *βλαστήσαντες* P.
τῷ ἐπιγινομένῳ] UMV Ald. St. Sch.; *τοῦ ἐπιγινομένου* H.
τὰ περιττὰ] UMV Sch.; *supervacua* G.; *τὰ πάντα* Ald. H. St.

Cap. IX.

χερσαίων] *τόπων* i. u. add. Sch.
ἐν μεγίστῳ δὲ βάθει] *οὐκ ἐν μεγίστῳ βάθει, ἢ* St.
καθάπερ] corr. Sch.; *καθὰ οἱ* Ald. Edd.
Στρυμόνα] Sch.; *στρύμωνα* Ald. Edd.; *Στρυμῶνα* U.
ἐπινέοντα] Ald. Edd.; *ἐπιναίοντα* U; *inflexa* G., qui *ἐπινεύοντα* habuisse videtur.
νεύων] U: *νεύον* M; *νεύει* Ald. Edd.
τῷ τῆς πτ.] *τῆς* om. MP.
2. *παχύτατος*] corr. H. St. Sch. e Dioscor. 4, 15 *καυλὸς δὲ ἐξ ἄκρου παχύς*; *crassiori* G.; *βαθύτατος* UMV Ald.; *ἐξ ἄκρου* om M1.
ὅθεν] *οὐθὲν* M1.
ῥίζης. ἔχει δὲ ἀποπ.] Ald. H. St. Cum G., ubi haec conjuncta continuantur, conjunxit etiam expulso *δὲ* Sch.: *ῥίζης ἔχει ἀποπ.* — Post *τριχώδη* addit *τινα* i. u. St.
κάτωθεν] *μὲν* adjecit Sch., quod nescio an poni necesse sit.
προϊοῦσιν] *procedunt* G., videtur igitur *προϊᾶσι* habuisse.
πάμπαν] *πάντα* V.

τὴν διαφορὰν μεγάλην τὴν ἀπὸ τῆς ῥίζης πρὸς τὸν καρπόν. ἔχει δὲ ἐκ τοῦ ἑνὸς καυλοῦ καὶ παραβλαστήματα πλείω· καὶ γὰρ τρία καὶ τέτταρα, μέγιστον δ' αἰεὶ τὸ πλησιαίτερον τῆς ῥίζης, εἶτα τὸ μετὰ τοῦτο καὶ τὰ ἄλλα κατὰ λόγον. τὸ δὲ παραβλάστημά ἐστιν ὥςπερ καυλὸς ἄλλος λεπτότερος μὲν τοῦ πρώτου τὰ δὲ φύλλα καὶ τὸν καρπὸν ἔχων ὁμοίως. ὁ δὲ καρπὸς μέλας καὶ σκληρὸς σφόδρα. ῥίζαν δὲ ἡλίκην καὶ ποίαν ἔχει σκεπτέον. ἡ μὲν οὖν φύσις τοιαύτη.
φύεται μὲν ἀπὸ τοῦ καρποῦ τοῦ πίπτοντος καὶ ἀφίησι βλαστὸν τοῦ ἦρος· φασὶ 3.
δὲ οἱ μὲν εἶναι ἐπέτειον οἱ δὲ διαμένειν τὴν μὲν ῥίζαν εἰς χρόνον ἐξ ἧς καὶ τὴν βλάστησιν εἶναι τοῦ καυλοῦ. τοῦτο μὲν οὖν σκεπτέον. ἴδιον δὲ παρὰ τἆλλα τὸ τῶν παραφυομένων ἐκ τοῦ καυλοῦ τριχωδῶν· οὔτε γὰρ φύλλα ταῦτα οὔτε καυλός· ἐπεὶ τό γε τῆς παραβλαστήσεως κοινὸν καλάμου καὶ ἄλλων.

Cap. X. Τὰ μὲν οὖν ἴδια θεωρητέον ἰδίως δῆλον ὅτι τὰ δὲ κοινῶς. διαιρεῖν δὲ χρὴ καὶ ταῦτα κατὰ τοὺς τόπους, οἷον εἰ τὰ μὲν ἕλεια τὰ δὲ λιμναῖα τὰ δὲ ποτάμια μᾶλλον ἢ καὶ κοινὰ πάντων τῶν τόπων· διαιρεῖν δὲ καὶ ποῖα ταὐτὰ ἐν τῷ ὑγρῷ καὶ τῷ ξηρῷ φύεται, καὶ ποῖα ἐν τῷ ὑγρῷ μόνον, ὡς ἁπλῶς εἰπεῖν πρὸς τὰ κοινότατα εἰρημένα πρότερον. ἐν δ' οὖν τῇ λίμνῃ τῇ περὶ Ὀρχομενὸν τάδ' ἐστὶ τὰ φυόμενα δένδρα καὶ ὑλήματα, ἰτέα ἐλαίαγνος σίδη κάλαμος

ἀπὸ τῆς ῥ.] St. om. *ἀπὸ* et pro *καρπὸν* scribit *καυλὸν*, quod G. habuit.

ἔχει δὲ ἐκ τοῦ ἑνὸς καυλοῦ] U Sch.syll.; om. cett. Schn. in Auctar. p. 35 *καρποῦ* pro *καυλοῦ* scripsit lapsu calami.

πλησιαίτερον] U Sch.; *πλησιαίστερον* MV; *πλησιέστερον* Ald. Edd. — *αἰεὶ* dedi cum M V; *ἀεὶ* Ald. Edd.

τὸ μετὰ] UMV Sch.; *τὰ μετὰ* Ald. H. St.

3. *φύεται μὲν*] UMV Sch.; *φύεται μέντοι* Ald. Edd.

τοῦ πίπτ.] U, Sch.syll.; *τοῦ* om. Ald. Edd. o.

τήν μὲν ῥίζαν] E commentario colligere licet Schneiderum voluisse *τήν γε ῥίζαν* scribere.

παρὰ τἆλλα τὸ] U, Sch.syll.; *παρὰ τῶν ἄλλων* Ald. H. St.; *παρὰ τὰ τῶν ἄλλων* Sch.cont.

καὶ ἄλλων] U, Sch. e conj.; *aliisque* G.; *καὶ ἄλλου* Ald. Edd.

Cap. X.

τὰ δὲ κοινῶς] Ald. H.; *τὰ δὲ ἄλλα κοινῶς* St.; *τὰ δὲ κοινὰ κοινῶς* Sch.

καὶ ταῦτα κατὰ τοὺς τόπους] U Sch.syll.; *κατὰ τοὺς τόπους* V; *καὶ κατὰ τόπους* Ald. H. St.; *κατὰ τόπους* M; *καὶ κατὰ τοὺς τύπους* Sch.cont.

διαιρεῖν δὲ καὶ] UMVP Sch.; *καὶ* om. Ald. Edd.

ταὐτὰ] corr. Sch.; *ταῦτα* Ald. Edd. Dein ante *τῷ ξηρῷ* addidit *ποῖα* St.

μόνον, ὡς ἁπλῶς] UMV; *μόνον· ὡς δ' ἁπλῶς* Ald. Edd. o.

πρὸς τὰ κοινότατα εἰρημένα πρ.] sic correxi; *κοινότατα προςειρημένα πρότερον* Ald. H. et addito ab initio *τὰ* St.; *πρὸς τὰ εἰρημένα πρότερον κοινότατα* [*διαιρεῖν*] Sch. cont., in Syll. ultimam vocem sustulit; *ad ea quae volumine primo exposuimus maxime communiter digerendum est* G., qui potius *κοινότατα πρὸς τὰ εἰρημένα πρότερον* scriptum legit.

ἐν δ' οὖν] *δ'* habent UMVP Sch.syll., omitt. Ald. Edd. o.

τάδ' ἐστὶ τὰ] H. St. Sch.; *τόδ' ἐστὶ· τὰ* UMV Ald.

ἐλαίαγνος] Ald. H.; *ἐλειάγνος* St.; *ἐλείαγνος* hic et deinde ter scripsit Sch. sed in Syllabo veterem scripturam restituit; *ἐλαία λάγνος* MVP; *ἐλαια αγνος* U; *oleagnusque oleae amerinaeque speciem profert* G. ubi verba sic distinguenda *oleagnus, quae oleae* etc. et haec tanquam interpretamentum addita esse censeo. *ἐλαία ἄγνος* m Bas. Hesych.: *ἐλέαγνος φυτὸν θαμνῶδες.*

ὅ τε αὐλητικὸς καὶ ὁ ἕτερος κύπειρον φλεὼς τύφη, ἔτι γε μήνανθος ἴκμη καὶ
τὸ καλούμενον ἴπνον. ὃ γὰρ προςαγορεύουσι λέμνα τοῦτο πλείω τὸ καθ' ὕδα-
2. τός ἐστι. τούτων δὲ τὰ μὲν ἄλλα γνώριμα· ὁ δ' ἐλαίαγνος καὶ ἡ σίδη καὶ ἡ
μήνανθος καὶ ἡ ἴκμη καὶ τὸ ἴπνον ἴσως μὲν φύεται καὶ ἑτέρωθι προςαγορεύε-
ται δὲ ἄλλοις ὀνόμασι· λεκτέον δὲ περὶ αὐτῶν. ἔστι δὲ ὁ μὲν ἐλαίαγνος φύ-
σει μὲν θαμνῶδες καὶ παρόμοιον τοῖς ἄγνοις, φύλλον δὲ ἔχει τῷ μὲν σχήματι
παραπλήσιον μαλακὸν δὲ ὥσπερ αἱ μηλέαι καὶ χνοῶδες. ἄνθος δὲ τῷ τῆς
λεύκης ὅμοιον ἔλαττον· καρπὸν δὲ οὐδένα φέρει. φύεται δὲ ὁ πλεῖστος μὲν
ἐπὶ τῶν πλοάδων νήσων· εἰσὶ γάρ τινες καὶ ἐνταῦθα πλοάδες ὥςπερ ἐν Αἰ-
γύπτῳ περὶ τὰ ἕλη καὶ ἐν Θεσπρωτίδι καὶ ἐν ἄλλαις λίμναις· ἐλάττων δὲ καθ'
3. ὕδατος· ὁ μὲν οὖν ἐλαίαγνος τοιοῦτον. ἡ δὲ σίδη τὴν μὲν μορφήν ἐστιν ὁμοία
τῇ μήκωνι· καὶ γὰρ τὸ ἄνω κυτινῶδες τοιοῦτον ἔχει πλὴν μεῖζον ὡς κατὰ λό-
γον· μεγέθει δὲ ὅλος ὁ ὄγκος ἡλίκον μῆλον· ἔστι δὲ οὐ γυμνὸν ἀλλὰ ὑμένες
περὶ αὐτὴν λευκοί, καὶ ἐπὶ τούτοις ἔξωθεν φύλλα ποώδη παραπλήσια τοῖς τῶν
ῥόδων ὅταν ἐν κάλυξιν ὦσι, τέτταρα τὸν ἀριθμόν· ἀνοιχθεῖσα δὲ τοὺς κόκκους
ἐρυθροὺς μὲν ἔχει τῷ σχήματι δὲ οὐχ ὁμοίους ταῖς ῥόαις ἀλλὰ περιφερεῖς

κύπειρον] UMVPSch.syll.; *κύπειρος* Ald. H. St. Alibi ut 1, 8, 1 et 1, 10, 5 *κύπειρος* habet Ald. ubi e Codd. nulla varietas affertur. Utroque sexu in usu fuisse videtur.

φλεὼς] Schn.; *φλεῷ* U Ald.; *φλεῶ* V; *φλειῷ* St. *φλεὼς* est Arist. H. An. 10, 27. ed. Bekk.

τύφη] St. Sch.; *τύφῃ* Cam. H.; *τίφη* UMV Ald.

ἔτι γε μήνανθος] U Sch.syll.; *ἔτι γε μὴν ἄνθος* MV; *ἔτι γε μὴν μίνανθος* Ald. et, praeter ipsum plantae nomen, Edd. Hoc enim *μήνανθος* H.; *μηνύανθος* St.; *μενύανθος* Sch.; *μινύανθος* unum probat Salmas. Ex. p. 172; *mensifloram* G.

ἴκμη] U, Sch. e vers. G. *icma*; *λήμι* MV; om. Ald. Edd.

λέμνα] *λέμναν* St.; *λέμμα* vult Dalecamp. H. pl. 1014.

τοῦτο πλείω τὸ καθ' ὑδ.] UM; *τ. πλεῖον τὸ κ. ὑ.* Ald.; *τοῦτο τὸ πλέον καθ' ὑ.* Sch.; *τούτου τὰ πλείω καθ' ὑ.* idem in Syll. G.: *Quod enim lemma vocatur, altius mergitur in aqua*, quem Schneiderus *τοῦτο τὸ πλέον* legisse et a *πλέω*, nato, deduxisse ratus errat. Etenim in versione Gazae *altius* voci *πλεῖον* et *mergitur* v. *κατὰ* respondet.

2. *ὁ δ' ἐλαίαγνος*] Sch.syll.; *ἡ δ' ἐλαίαγνος* Ald. Edd.; *ἐλαια αγνος* U; *ἡ δὲ ἐλαία ὁ ἄγνος* P; *ἡ δ' ἐλειάγνος* Sch.cont.

μήνανθος] UMV H. Sch.syll.; *μηνύανθος* St.; *μενύανθος* Sch.cont.; *μίνανθος* Ald.

ἴκμη] P H. St. Sch.; *icma* G.; *ἰκάμη* Ald.

μὲν φύ.] U Ald. Edd.; *φύ. μὲν* V Sch.

ὁ μὲν ἐλ.] UV Sch.syll.; *ὁ μὲν ἐλ.* M; *ἡ μὲν ἐλ.* Ald. Edd.

φύσει μὲν θαμν.] U, Sch. e conj.; *φύει μὲν θαμν.* MV; *natura fruticosa* G.; *φυτὸν θαμν.* Ald. Edd.

τοῖς ἄγνοις] mBas. Sch.; *nec ceteris amerinis absimilis* G.; *τοῖς ἄλλοις* Ald. H.; *τῷ ἄγνῳ* St.

παραπλήσιον] *τούτῳ* add. i. u. St. Mox idem *τὰ τῆς μηλέας*.

καὶ χνοῶδες· ἄνθος δὲ] Ald. H.; *ἄνθος δὲ χνοῶδες· καρπὸν δὲ οὐδένα* verbis septem omissis St.; *καὶ τὸ ἄνθος δὲ χνοῶδες, τῷ τῆς λ. ὁ* Schn.

ἔλαττον· καρπὸν δὲ οὐδ.] M Ald. Edd.; *ἔλαττον δὲ· καρπὸν οὐδ.* V; *ἔλαττον δὲ καρπὸν δὲ οὐδ.* Sch.

ἐλάττων δὲ καθ' ὕδατος] *sed illae minus aqua implentur* G. e scriptura diversa.

ὁ μὲν οὖν ἐλ.] UMV Sch.syll.; *ἡ μὲν οὖν ἐλ.* Ald. Cam.; *ἡ μὲν οὖν ἐλ.* Bas. H. St.

3 *τῇ μήκωνι*] Hoc in suspicionem trahit H. Mercurialis Var. Lect. 2, 4, nec immerito. Athenae. 14 p. 651 ex Theophrasto haec habet: *λέγεται δέ τι καὶ φυτὸν σίδη ὅμοιον ῥοιᾷ* etc. Certe quod sequitur *τὸ κυτινῶδες* punicae magis quam papaveri convenit.

κυτινῶδες] UMV Ald. Sch.syll.; *κωδιῶδες* H. St. Sch.cont. Ceterum *κατὰ γὰρ τ. α.* St.

τοῖς τῶν ῥόδων] *ῥοῶν* commendavit Bod. propter *κυτινῶδες* praemissum; *ῥόων* St.

ὁμοίους] Ald. Edd.; *ὁμοίως* UMV.

ταῖς ῥόαις] de conj. Bodaei Sch., sumta e Schol. Nicandri Ther. v. 887 *ἡ δὲ σίδη φυτόν ἐστιν ὃ κατὰ Θεόφραστον ἐν Ὀρχο-*

μικροὺς δὲ καὶ οὐ πολλῷ μείζους κέγχρου· τὸν δὲ χυλὸν ὑδατώδη τινὰ καθά-
περ ὁ τῶν πυρῶν. ἁδρύνεται δὲ τοῦ θέρους, μίσχον δὲ ἔχει μακρόν. τὸ δὲ
ἄνθος ὅμοιον ῥόδου κάλυκι μεῖζον δὲ καὶ σχεδὸν διπλάσιον τῷ μεγέθει. τοῦτο
μὲν οὖν καὶ τὸ φύλλον ἐπὶ τοῦ ὕδατος· μετὰ δὲ ταῦτα ὅταν ἀπανθήσῃ καὶ
συστῇ τὸ κατακάρπιον κατακλίνεσθαί φασιν εἰς τὸ ὕδωρ μᾶλλον, τέλος δὲ συν-
άπτειν τῇ γῇ καὶ τὸν καρπὸν ἐκχεῖν. καρποφορεῖν δὲ τῶν ἐν τῇ λίμνῃ τοῦτο 4
καὶ τὸ βούτομον καὶ τὸν φλεών. εἶναι δὲ τοῦ βουτόμου μέλανα τῷ δὲ μεγέθει
παραπλήσιον τῷ τῆς σίδης. τοῦ δὲ φλεὼ τὴν καλουμένην ἀνθήλην, ᾧ χρῶνται
πρὸς τὰς κονίας· τοῦτο δ' ἐστὶν οἷον πλακουντῶδές τι μαλακὸν ἐπίπυρρον. ἔτι
δὲ καὶ τοῦ φλεὼ καὶ τοῦ βουτόμου τὸ μὲν θῆλυ ἄκαρπον, χρήσιμον δὲ πρὸς τὰ
πλόκανα, τὸ δὲ ἄρρεν ἀχρεῖον. περὶ δὲ τῆς ἴκμης καὶ μηνάνθους καὶ τοῦ
ἴπνου σκεπτέον. ἰδιώτατον δὲ τούτων ἐστὶν ἡ τύφη καὶ τῷ ἄφυλλον εἶναι καὶ 5.
τῷ μὴ πολύρριζον τοῖς ἄλλοις ὁμοίως· ἐπεὶ τἆλλα οὐχ ἧττον εἰς τὰ κάτω τὴν
ὁρμὴν ἔχει καὶ τὴν δύναμιν· μάλιστα δὲ τὸ κύπειρον ὥςπερ καὶ ἡ ἄγρωστις δι'
ὃ καὶ δυςώλεθρα καὶ ταῦτα καὶ ὅλως ἅπαν τὸ γένος τὸ τοιοῦτον. ἡ δὲ ῥίζα

μενῷ φύεται ἐν ὕδατι ῥίζα ὂν τηλίκον δὲ ἡλίκον μήκων· ἔχει δὲ κόκκους ἐρυθροὺς ὁμοίους ῥοιᾶς στρογγυλοτέρους δέ; τοῖς τῶν ῥόων St.; *ταῖς ῥίζαις* UMV Ald. H.; *ταῖς ῥυάσι* vel *ῥυάδεσι* conj. Scalig.; etenim G.: *figura non modo papaveris.* Equidem suspicor *τοῖς κνιδίοις* scriptum fuisse. Haec semina usu medico trita ac in vulgus nota erant, atque nomine *κόκκοι* vel solo significabantur; cf. Galen. Lex. H. s. *κόκκωνα.*

κέγχρου] mBas. H. St. Sch.; *κέγχου* U; *κάγχρου* Ald.

τῶν πυρῶν] *τῶν ῥόων* Bod. St.

μακρὸν] U; *μικρὸν* Ald. Edd. o.

ῥόδου καλ.] *ῥόου καλ.* St. Ceterum ex hac inopportune repetita floris descriptione vides locum minime integrum, sed interpolatum aut conturbatum saltem esse.

τοῦτο μὲν οὖν] UM Sch. et Scalig. de conj.; *τούτου μ. ο.* Ald. Edd. — Post *μεῖζον δὲ* add. *καρπόν* i. u. St.

κατακάρπιον] Suspicor *περικάρπιον* scriptum fuisse.

κατακλίνεσθαι] *κατακλίνασθαι* M.

συνάπτειν τῇ γῇ] U Sch.; *σ. ἐπὶ τῇ γῇ* Ald. Edd.; *terram attingere* G.

4 *λίμνῃ τοῦτο*] sic Ald.; *λίμνῃ τρία, τοῦτο μὲν* mBas. Schn. versionem Gazae secuti. *καρποφορεῖ — ὁ βούτομος* St.

τὸν φλεὼν] Sch. cum Schol. ad Aristoph. Ran. 244; *τὸ φλεὼς* Ald. Edd. Cf. Lobeck ad Phryn. 294.

μέλανα] Edd. post H.; *μέλαινα* M Ald.; *καρπὸν μέλανα* St.

τῷ τ. σ.] corr. Sch.; *τοῦ τ. σ.* Ald. Edd.

φλεὼ] corr. Sch.; *φλεὼς* Ald. Edd.

ἀνθήλην] P mBas. H. St. Sch.; *anthelam* G.; *ἀνθήνην* Ald. Post haec verba lacunae signum posuit Schn. At poteris *εἶναι τὸν καρπὸν* repetere: *phlei vero fructum esse quam vocant anthelam.*

πρὸς τὰς κονίας] Ald. H.; *τὰς* om Sch.; *ᾗ — κονιάσεις* St.; *quo ad lixivium utuntur* G.; *κονιάσεις* probat etiam Spr.: *deren man sich zum Tünchpinsel bedient.*

πλακοῦντῶδες] e vers. Gazae *placentaceum* H. St. Sch., idque de fructu dici posse comprobavit Sch.; *πλακαντῶδες* UMV Ald. Vox est vitiosa.

ἐπίπυρρον] UM Sch.syll.; *ἐπίπυρον* Ald. Edd.; *rubidum* G.

φλεὼ] corr. Sch.; *φλεὼς* U Ald.

πλόκανα] UMV Ald. Sch.; *ad nexus utilis* G.; *πλόκαμα* mBas. H. St. Veterem scripturam defendit Sch.

καὶ μηνάνθους] U; *καὶ μηνάνθου* MV; *καὶ τοῦ μινάνθους* P; *καὶ τοῦ μηνάνθους* Sch. in Syll. H.; *καὶ τοῦ μηντάνθους* Ald.; *καὶ τοῦ μηνυάνθους* Sch.cont.; *mensifloram* G.

5. *δὲ τούτ.*] *τὸ τούτ.* Cam.

τύφη] UM St. Sch.; *τίφη* Ald. H.

καὶ τῷ ἄφ.] UMV H. St. Sch.; *καὶ τὸ ἄφ.* Ald. — Pro *ἄφυλλον* cum Dalec. malebant *ἀφύλλανθες* Saracen. ad Dioscor. 3, 133 p. 71 et Bod. Nam Dioscor. l. l. *typhae* tribuit folia.

ἐπεὶ τἆλλα] *ἐ. τἄλλα* Ald.; *ἔπειτα τἆλλα* U. — Dein *ἔχειν* UMVP; *ὁ κύπειρος* St.

ὅλως] *ὅλον* H.

τοῦ κυπείρου πολύ τι τῶν ἄλλων παραλλάττει τῇ ἀνωμαλίᾳ, τῷ τὸ μὲν εἶναι παχύ τι καὶ σαρκῶδες αὐτῆς τὸ δὲ λεπτὸν καὶ ξυλῶδες· καὶ τῇ βλαστήσει καὶ τῇ γενέσει· φύεται γὰρ ἀπὸ τοῦ πρεμνώδους ἑτέρα λεπτὴ κατὰ πλάγιον, εἶτ' ἐν ταύτῃ συνίσταται πάλιν τὸ σαρκῶδες ἐν ᾧ καὶ ὁ βλαστὸς ἀφ' οὗ ὁ καυλός· ἀφίησι δὲ καὶ εἰς βάθος τὸν αὐτὸν τρόπον ῥίζας δι' ὃ καὶ πάντων μάλιστα δυς-
6. ώλεθρον καὶ ἔργον ἐξελεῖν. σχεδὸν δὲ παραπλησίως φύεται ἡ ἄγρωστις ἐκ τῶν γονάτων· αἱ γὰρ ῥίζαι γονατώδεις, ἐξ ἑκάστου δ' ἀφίησιν ἄνω βλαστὸν καὶ κάτωθεν ῥίζαν. ὡσαύτως δὲ καὶ ἡ ἄκανθα κεάνωνος, ἀλλ' οὐ καλαμώδης οὐδὲ γονατώδης ἡ ῥίζα ταύτης. ταῦτα μὲν οὖν ἐπὶ πλεῖον διὰ τὴν ὁμοιότητα εἴρηται. φύεται δ' ἐν ἀμφοῖν καὶ ἐν τῇ γῇ καὶ ἐν τῷ ὕδατι ἰτέα κάλαμος, πλὴν τοῦ αὐλητικοῦ, κύπειρον τύφη φλεὼς βούτομος· ἐν δὲ τῷ ὕδατι μόνον σίδη. περὶ γὰρ τῆς τύφης ἀμφισβητοῦσι. καλλίω δὲ καὶ μείζω τῶν ἐν ἀμφοῖν φυομένων αἰεὶ τὰ ἐν τῷ ὕδατι γίνεσθαί φασι. φύεσθαι δ' ἔνια τούτων καὶ ἐπὶ τῶν πλοάδων, οἷον τὸ κύπειρον καὶ τὸ βούτομον καὶ τὸν φλεὼν ὥστε πάντα τὰ μέρη
7. ταῦτα κατέχειν. ἐδώδιμα δ' ἐστὶ τῶν ἐν τῇ λίμνῃ τάδε· ἡ μὲν σίδη καὶ αὐτὴ καὶ τὰ φύλλα τοῖς προβάτοις ὁ δὲ βλαστὸς τοῖς ὑσὶν ὁ δὲ καρπὸς τοῖς ἀνθρώποις. τοῦ δὲ φλεὼ καὶ τῆς τύφης καὶ τοῦ βουτόμου τὸ πρὸς ταῖς ῥίζαις ἁπαλὸν ὃ μάλιστα ἐσθίει τὰ παιδία. ῥίζα δ' ἐδώδιμος ἡ τοῦ φλεὼ μόνη τοῖς βοσκήμασιν. ὅταν δ' αὐχμὸς ᾖ καὶ μὴ γένηται τὸ κατὰ κεφαλῆς ὕδωρ ἅπαντα αὐχμεῖ τὰ ἐν τῇ λίμνῃ, μάλιστα δὲ ὁ κάλαμος ὑπὲρ οὗ καὶ λοιπὸν εἰπεῖν· ὑπὲρ γὰρ τῶν ἄλλων σχεδὸν εἴρηται.

12 H. St. Cap. XI. Τοῦ δὴ καλάμου δύο φασὶν εἶναι γένη, τόν τε αὐλητικὸν καὶ τὸν ἕτερον· ἓν γὰρ εἶναι τὸ γένος τοῦ ἑτέρου, διαφέρειν δὲ ἀλλήλων ἰσχύϊ καὶ πα-

παραλλάττει] Ald. Edd. o.; *παραλλαγη* U; *παραλλαγει* M.
τοῦ πρεμνώδους] i. e. *e rhizomate*; *τῆς πρ.* [*ῥίζης*] St.
ἐν ᾧ — καυλὸς] Verborum ordinem mutavi, quod fieri debere vidit Sch. sed non fecit. Ut enim in Ald. Edd. habentur *ἀφ' οὗ ὁ καυλὸς ἐν ᾧ καὶ ὁ βλαστός*, plane perversa sunt. — *τι σαρκῶδες — ἐν ᾧ δὲ καὶ* etc. St.
ἔργον] *ἐστὶν* add. St.
6. *ἀφίησιν ἄνω βλαστὸν*] Bod.; *ἄνω ἀφίησιν βλαστὸν* Sch.; *ἀφίησιν ἀνάβλαστον* U MV Ald.; *ἀφ. ἀνὰ βλαστὸν* P; *ἀφίησιν ἀνάβλαστον καὶ καθάπερ* H.; *ἑκάστης δὲ ἀφίησιν ἀνὼ βλαστὸν κατώθεν ῥ.* St.
ἄκανθα κεάνωνος] UMV sine accentu; *ἄκ. κεάνωθος* Ald.; *ἄκ. ἡ κεάνωθος* H. St. Sch.; *pari modo et spina quae appellatur germinat* G.
ἐπὶ πλεῖον — εἴρηται] U Sch. syll.; *ταῦτα μὲν οὖν διὰ τ. ὁ. πλείω εἴρηται* Ald. Edd. o.; *haec prolixius. placuit explicari* G.
πλὴν τοῦ αὐλητικοῦ] U, Sch. de conj.; *τὴν τοῦ αὐλητικοῦ* MV; *ὁ αὐλητικός* Ald. H. St.
κύπειρον] UMV Ald. H.; *κύπειρος* St. Sch.
τύφη] H. St. Sch.; *τίφη* UMV Ald.
τύφης] H. St. Sch.; *τίφης* Ald.
αἰεὶ] *ἀεὶ* St.
τὸ κύπειρον] UMV Ald. H. Sch. syll.; *ὁ κύπειρος* St.; *τὸν κύπειρον* Sch. cont.
τὸ βούτομον] Ald. H.; *τὸν βουτόμον* Sch.; *ὁ βούτομος* St.
τὸν φλεὼν] Cf. § 4; *τὸν φλεὼ* Sch.; *τὸ φλεὼς* Ald. Edd.
πάντα] Ald. Edd.; *πάντως* MV.
7. *λίμνῃ*] *ῃ* deest in Ald.
αὐτὴ καὶ τὰ φ.] *αὐτῆς τὰ φύλλα* St.
τύφης] H. St. Sch.; *τίφης* M Ald.
κατὰ κεφαλῆς ὕδωρ] dedi de conj. Cf. C. pl. 6, 18, 10, etsi M ibi quoque accusativum dat; *κατὰ κεφαλὴν ὕδωρ* e corr. Scal. H. St. Sch.; *κατὰ κεφαλὴν ὕλην* UMV Ald.; *nec humor qui perlueret cacumina incessit* G.

Cap. XI.

ἓν γὰρ — γένος] *καὶ γένη φασὶν εἶναι* St.
ἰσχύϊ καὶ παχύτητι] Verba *καὶ παχύτητι*, quae propter sensum necessaria sunt, sed

χύτητι καὶ λεπτότητι καὶ ἀσθενείᾳ· καλοῦσι δὲ τὸν μὲν ἰσχυρὸν καὶ παχὺν χα-
ρακίαν τὸν δ' ἕτερον πλόκιμον· καὶ φύεσθαι τὸν μὲν πλόκιμον ἐπὶ τῶν πλοά-
δων τὸν δὲ χαρακίαν ἐπὶ τοῖς κώμυσι· κώμυθας δὲ καλοῦσι οὗ ἂν ᾖ συνηθροισ-
μένος κάλαμος καὶ συμπεπλεγμένος ταῖς ῥίζαις· τοῦτο δὲ γίνεται καθ' οὓς ἂν
τόπους τῆς λίμνης εὔγειον ᾖ χωρίον· γίνεσθαι δέ ποτε τὸν χαρακίαν καὶ οὗ ὁ
αὐλητικὸς, μακρότερον μὲν τοῦ ἄλλου χαρακίου σκωληκόβρωτον δέ. τούτου
μὲν οὖν ταύτας λέγουσι τὰς διαφοράς. περὶ δὲ τοῦ αὐλητικοῦ τὸ μὲν φύε- 2.
σθαι δι' ἐννεατηρίδος ὥσπερ τινές φασι καὶ ταύτην εἶναι τὴν τάξιν οὐκ ἀληθὲς,
ἀλλὰ τὸ μὲν ὅλον αὐξηθείσης γίνεται τῆς λίμνης· ὅτι δὲ τοῦτ' ἐδόκει συμβαί-
νειν ἐν τοῖς πρότερον χρόνοις μάλιστα δι' ἐννεατηρίδος, καὶ τὴν γένεσιν τοῦ κα-
λάμου ταύτην ἐποίουν τὸ συμβεβηκὸς ὡς τάξιν λαμβάνοντες. γίνεται δὲ ὅταν 3.
ἐπομβρίας γενομένης ἐμμένῃ τὸ ὕδωρ δύ' ἔτη τοὐλάχιστον, ἂν δὲ πλείω καὶ
καλλίων· τούτου δὲ μάλιστα μνημονεύουσι γεγονότος τῶν ὕστερον χρόνων ὅτε
συνέβη τὰ περὶ Χαιρώνειαν· πρὸ τούτων γὰρ ἔφασαν ἔτη πλείω βαθυνθῆναι
τὴν λίμνην· μετὰ δὲ ταῦτα ὕστερον ὡς ὁ λοιμὸς ἐγένετο σφοδρὸς πλησθῆναι
μὲν αὐτὴν, οὐ μείναντος δὲ τοῦ ὕδατος ἀλλ' ἐκλιπόντος χειμῶνος οὐ γενέσθαι
τὸν κάλαμον· φασὶ γὰρ καὶ δοκεῖ βαθυνομένης τῆς λίμνης αὐξάνεσθαι τὸν κάλ-
αμον εἰς μῆκος, μείναντα δὲ τὸν ἐπιόντα ἐνιαυτὸν ἁδρύνεσθαι· καὶ γίνεσθαι
τὸν μὲν ἁδρυθέντα ζευγίτην, ᾧ δ' ἂν μὴ συμπαραμείνῃ τὸ ὕδωρ βομβυκίαν.

ab Ald. H. absunt, addidi auctore Dalec. cum G. St. et Sch. sed alio loco. St. et Sch.: *ἰσχύϊ καὶ ἀσθενείᾳ καὶ παχύτητι καὶ λεπτότητι.* Ordinem eum secutus sum, quem G. habet, et sequentia postulant.

πλόκιμον] Plinium *πλωτίαν* scriptum legisse animadvertit Sch.

καὶ φύεσθαι τὸν μὲν] U Sch.syll.; *φύεσθαι τὸν μὲν* MP; *φύεσθαι δὲ τὸν μὲν* Ald. Edd.

κάλαμος] ὁ praeposuere St. Sch.

ὁ αὐλητικός] U St. Sch; ὁ om. Ald. H.

μακρότερον μὲν] *μακρ. τὴν* Bod. ex err.; *μακρ. τὸν μὲν* St.

τούτου] *τούτων* St.

2. *τὸ μὲν φύεσθαι*] corr. St. Sch.; *τὸν μὲν φ.* UV Ald. H.

ἐννεατηρίδος] M Sch.; *ἐννετηρίδος* UV; *ἐνναετηρίδος* hic et mox Ald. Edd. — Mox *ἐννετηρίδος* UMV.

οὐκ ἀληθές] Ald. Sch.; *οὐκ αλησθε* U; *οὐκ ἄληθες* MV; *οὐκ ἀληθὲς δὲ* H. St.

τοῦτ' ἐδόκει] cum RConst. Sch.; *τοῦτο δοκεῖ* Ald. H. St.

λαμβάνοντες] *λαμβάνοντος* U.

3. *ἐμμένῃ*] U Sch.syll.; *διεμμένῃ* Ald. Edd.

δύ' ἔτη] dedi de conj.; *διετῆ* UMV Ald.; *διετεῖ* vel *διετὲς* corr. RConst.; *διετὲς* St. Sch. Cf. C. E. Ch. Schneider ad Plat. Civ. VII. 540 E.

ἂν δὲ πλείω καὶ καλλίων] corr. Sch.syll.; *δὲ* solus dat U; *ἂν πλείω καὶ καλλίω* Ald.; *καὶ πλείων καὶ καλλίων* Sch.cont. cum G.

Χαιρώνειαν] P Sch. cum Meurs. Th. p. 91; *Χαιρωνιαν* U; *Χερώνιαν* M; *Χερώνειαν* Ald. Edd.; *Cheroniae* G.

ἔτη πλείω] corr. Scalig. Sch.; *ἔτι πλείω* UMV; *ἔτι πλεῖον* Ald. Edd.; *annis pluribus* G.

λοιμὸς — σφοδρὸς] *λιμὸς — σφοδρῶς* U.

ἐκλιπόντος] U Sch. de conj.; *ἐκλείποντος* MV; *ἐκλελειπότος* Ald. H. St.; *ἐκλελοιπότος* Sch.cont. — Antea *ἀλλ'* om. P.

οὐ γενέσθαι] Ald. Edd.; *ὃ γ.* MV; *οὕτω γεν.* mBas; *sic et harundinem provenisse* G.

βαθυνομένης] *μὴ* anteponit St. Spr. vult *πληθυνομένης* scribi. Equidem dubius haereo. Theo. non satis dilucide rem exposuisse videtur, nisi scriptura laborat. Ceterum P dat: *φασὶ γὰρ καὶ βαθυνομένης τῆς λίμνης δοκεῖ μείναντα* etc.

αὐξάνεσθαι τὸν κάλαμον εἰς μῆκος, μείναντα δὲ] U Sch.syll.; verba quatuor priora et *δὲ* om. Ald. Edd.; Sch. fecerat *καὶ μείναντος,* St. *ἀλλὰ μείναντος τοῦ ὕδατος.*

ἁδρύνεσθαι] Sch.; *ἀδρ*— Ald. Edd. Et sic mox quoque.

ᾧ δ' ἂν] UM Ald. Sch.syll.; *οὐδ' ἂν* H.; *ἂν δὲ* St.; *ὅταν δὲ* Sch.cont. auctore RConst. — Paullo ante *τὸν* om. St.

βομβυκίαν] *βοβυνκίαν* V.

4. τὴν μὲν οὖν γένεσιν εἶναι τοιαύτην. διαφέρειν δὲ τῶν ἄλλων καλάμων ὡς καθ'
ὅλου λαβεῖν εὐτροφίᾳ τινὶ τῆς φύσεως· εὐπληθέστερον γὰρ εἶναι καὶ εὐσαρ-
κότερον καὶ ὅλως δὲ θῆλυν τῇ προςόψει. καὶ γὰρ τὸ φύλλον πλατύτερον ἔχειν
καὶ λευκότερον τὴν δὲ ἀνθήλην ἐλάττω τῶν ἄλλων, τινὰς δὲ ὅλως οὐκ ἔχειν
οὓς καὶ προσαγορεύουσιν εὐνουχίας· ἐξ ὧν ἄριστα μέν φασί τινες γίνεσθαι τὰ
ζεύγη, κατορθοῦν δὲ ὀλίγα παρὰ τὴν ἐργασίαν. τὴν δὲ τομὴν ὡραίαν εἶναι
πρὸ Ἀντιγενίδου μὲν ἡνίκ' ηὔλουν ἀπλάστως ὑπ' ἀρκτοῦρον Βοηδρομιῶνος μη-
νός· τὸν γὰρ οὕτω τμηθέντα συχνοῖς μὲν ἔτεσιν ὕστερον γίνεσθαι χρήσιμον
καὶ προκαταυλήσεως δεῖσθαι πολλῆς συμμύειν δὲ τὸ στόμα τῶν γλωττῶν, ὃ
5. πρὸς τὴν διατορίαν εἶναι χρήσιμον. ἐπεὶ δὲ εἰς τὴν πλάσιν μετέβησαν καὶ ἡ
τομὴ μετεκινήθη· τέμνουσι γὰρ δὴ νῦν τοῦ Σκιρροφοριῶνος καὶ Ἑκατομβαιῶνος
ὥςπερ πρὸ τροπῶν μικρὸν ἢ ὑπὸ τροπάς. γίνεσθαι δέ φασι τριένόν τε χρήσι-
μον καὶ καταυλήσεως βραχείας δεῖσθαι καὶ κατασπάσματα τὰς γλώττας ἴσχειν·
τοῦτο δὲ ἀναγκαῖον τοῖς μετὰ πλάσματος αὐλοῦσι. τοῦ μὲν οὖν ζευγίτου ταύ-
6. τας εἶναι τὰς ὥρας τῆς τομῆς. ἡ δ' ἐργασία γίνεται τοῦτον τὸν τρόπον· ὅταν
συλλέξωσι τιθέασιν ὑπαίθριον τοῦ χειμῶνος ἐν τῷ λέμματι· τοῦ δ' ἦρος περι-
καθάραντες καὶ ἐκτρίψαντες εἰς τὸν ἥλιον ἔθεσαν. τοῦ θέρους δὲ μετὰ ταῦτα
συντεμόντες εἰς τὰ μεσογονάτια πάλιν ὑπαίθριον τιθέασι χρόνον τινά. προς-
λείπουσι δὲ τῷ μεσογονατίῳ τὸ πρὸς τοὺς βλαστοὺς γόνυ· τὰ δὲ μήκη τὰ τού-

εἶναι τοιαύτην] *εἶναι* addidi de meo. Sch. fecerat *τοιαύτην λέγουσι*. Ceterum ni fallor plura hic exciderunt. Nam ad quamnam calami speciem sequentia referenda sint minime apparet. — Post *καλάμων* addit St. i. u. *ὁ ζευγίτης*.

4. *διαφέρειν*] cum RConst. Sch.; *διαφέρει* Ald. Edd.

εὐτροφίᾳ] P H. et Sch. cum G.; *ἀτροφίᾳ* Ald.

εὐπληθέστερον — εὐσαρκότερον] UMVP Sch. et G.; *ἀπληθ.—ἀσαρκ.* Ald. H. St. — Ante *εἶναι* posuit *φασιν* St., ut mox ante *ὅλως*. Ceterum *εὐσαρκώτερον* P. — Dein *θῆλυ* P.

ἔχειν] corr. RConst. Sch.; *ἔχει* Ald. Edd. Hic et supra in *διαφέρειν* G. habet infinitivum.

ὡραίαν εἶναι] *εἶναι* om. H. St.; nam in Camotiana per compendium scriptum est *.l:* Inde explicanda verba Schneideri in Comm. „repete e superiore oratione *γενέσθαι*," quamquam ipse in contextu *εἶναι* posuit.

ἀρκτοῦρον] U Sch.syll.; *ἀρκτούρων* MV; *ἀρκτούρῳ* Ald. Edd.

δεῖσθαι] H. St. Sch.; *δέεσθαι* MV Ald.; *δὲ ἐσθαι* cum vestigio rasurae U.

διατορίαν] ex emend. H. Steph. in Thes. l. Gr. s. v. *διακτορία*, quam probant Palmer. Ex. p. 596, Spr. *τορὸς ὁ σαφὴς ἐξ οὗ καὶ διάτορος* Eustath. p. 907. cf. Hesych. s. v.; *διακτορίαν* Ald. Edd. o.; *διακτηρίαν* UMV. Schn. suspicabatur latere vocabulum e *διάτονος* formatum.

5. *καὶ ἡ τομή*] U Sch.syll.; *καὶ* om. cett.

δὴ νῦν] U, de corr. Scal. H. St. Sch.; *δεινὴν* MV Ald.

Σκιρροφορ.] *σκίροφορ.* UM.

ὥςπερ] dedi e conj.; *ὡςπερεὶ* U H. St. Sch.; *ὡς περὶ* MV Ald.

τριένον] St. Sch.; *τρίωνον* an *τρίοννον* dubium U; *τρινὸν* MV Ald.; *τρινεόν* H.

κατασπάσματα] vox dubia, de qua interpretes in diversas partes eunt. Scal. conj. etiam *κατακλάσματα*. Spreng.: *Auch müssen die Zungen noch Schieber (Krücken) haben, (um den schwingenden Theil der Zunge zu verlängern oder zu verkürzen).*

ἴσχειν] UMVP; *ἔχειν* Ald. Edd. o.

6. *τοῦτον τὸν τρόπον*] corr. Scalig. cum G., St. Sch.; *τὸν αὐτὸν τρόπον* Ald. H. Ante haec verba excidit *γίνεται* in cont. Schn.

συντεμόντες] Ald. H. Sch.; *συντέμνοντες* M St.

μεσογονάτια] corr. Sch.; *μεσογόνια* Ald. Edd. Bis in Ald. *μεσογονάτιον* scriptum est, bis *μεσογόνιον*.

τὰ πρὸς τοὺς βλαστοὺς γόνυ] Ald. Edd. In Syll. corr. Sch. *τῷ πρὸς τοὺς βλαστοὺς τὸ γόνυ*. *relicto internodiis superiori geniculo* G.

των οὐ γίνεται διπαλαίστων ἐλάττω. βέλτιστα μὲν οὖν εἶναι τῶν μεσογονα-
τίων πρὸς τὴν ζευγοποιΐαν ὅλου τοῦ καλάμου τὰ μέσα· μαλακώτατα δὲ ἴσχειν
ζεύγη τὰ πρὸς τοὺς βλαστοὺς σκληρότατα δὲ τὰ πρὸς τῇ ῥίζῃ· συμφωνεῖν 7.
δὲ τὰς γλώττας τὰς ἐκ τοῦ αὐτοῦ μεσογονατίου τὰς δὲ ἄλλας οὐ
συμφωνεῖν· καὶ τὴν μὲν πρὸς τῇ ῥίζῃ ἀριστερὰν εἶναι τὴν δὲ πρὸς τοὺς βλα-
στοὺς δεξιάν. τμηθέντος δὲ δίχα τοῦ μεσογονατίου τὸ στόμα τῆς γλώττης
ἑκατέρας γίνεσθαι κατὰ τὴν τοῦ καλάμου τομήν· ἐὰν δὲ ἄλλον τρόπον ἐργα-
σθῶσιν αἱ γλῶτται ταύτας οὐ πάνυ συμφωνεῖν· ἡ μὲν οὖν ἐργασία τοιαύτη.
φύεται δὲ πλεῖστος μὲν μεταξὺ τοῦ Κηφισοῦ καὶ τοῦ Μέλανος· οὗτος δὲ ὁ τό- 8.
πος προςαγορεύεται μὲν Πελεκανία· τούτου δ' ἔστιν ἅττα Χύτροι καλούμενοι
βαθύσματα τῆς λίμνης ἐν οἷς κάλλιστόν φασι γίνεσθαι· γίνεσθαι δὲ καὶ καθ'
ὃ ἡ Προβατία καλουμένη καταφέρεται· τοῦτο δ' ἐστὶ ποταμὸς ῥέων ἐκ Λεβα-
δείας. κάλλιστος δὲ δοκεῖ πάντων γίνεσθαι περὶ τὴν Ὀξεῖαν καλουμένην
Καμπήν· ὁ δὲ τόπος οὗτός ἐστιν ἐμβολὴ τοῦ Κηφισοῦ. γειτνιᾷ δ' αὐτῷ πεδίον
εὔγειον ὃ προσαγορεύουσι Ἱππίαν. πρόςβορρος δὲ τόπος ἄλλος τῆς Ὀξείας 9.
Καμπῆς ἐστιν ὃν καλοῦσι Βοηδρίαν· φύεσθαι δέ φασι καὶ κατὰ ταύτην εὐγενῆ
τὸν κάλαμον. τὸ δὲ ὅλον οὗ ἂν ᾖ βαθύγειον καὶ εὔγειον χωρίον καὶ ἰλυῶδες
καὶ ὁ Κηφισὸς ἀναμίσγεται καὶ πρὸς τούτοις βάθυσμα τῆς λίμνης, κάλλιστον
γίνεσθαι κάλαμον. περὶ γὰρ τὴν Ὀξεῖαν Καμπὴν καὶ τὴν Βοηδρίαν πάντα
ταῦτα ὑπάρχειν. ὅτι δὲ ὁ Κηφισὸς μεγάλην ἔχει ῥοπὴν εἰς τὸ ποιεῖν καλὸν
τὸν κάλαμον σημεῖον ἔχουσι· καθ' ὃν γὰρ τόπον ὁ Μέλας καλούμενος ἐμβάλ-
λει βαθείας οὔσης τῆς λίμνης καὶ τοῦ ἐδάφους εὐγείου καὶ ἰλυώδους, ἢ ὅλως
μὴ γίνεσθαι ἢ φαῦλον. ἡ μὲν οὖν γένεσις καὶ φύσις τοῦ αὐλητικοῦ καὶ ἡ κατ-
εργασία καὶ τίνας ἔχει διαφορὰς πρὸς τοὺς ἄλλους ἱκανῶς εἰρήσθω. γένη 10.
δὲ οὐ ταῦτα μόνον ἀλλὰ πλείω τοῦ καλάμου τυγχάνει φανερὰς ἔχοντα τῇ αἰ-

μεσογονατίων] Sch.; *μεσογονίων* Ald.
ἴσχειν] Sch.syll., quia praecedunt et sequuntur infinitivi; *ἴσχει* UMV; *ἔχει* Ald. Edd.; *ἔχειν* Sch.cont.
7. *τὰς δὲ ἄλλας*] UMV G. RConst. Sch.; *τὰ δὲ ἄλλα* Ald. H. St.
τῇ ῥίζῃ] *τῇ* om. P.
πρὸς τοὺς βλαστοὺς] Ald. Edd.; *πρὸς τοῦ βλαστοῦ* U.
μεσογονατίου] Sch.; *μεσογονίου* Ald. Edd.; *μεσογονύου* P.
ἑκ. γίνεσθαι] corr. Sch. cum RConst.; *ἑκ. γίνεται* Ald. Edd.
8. *κηφισοῦ*] Hic et deinceps semper *κιφισοῦ* Ald.
μὲν πελεκ.] U, Sch.syll.; *μὲν* om. cett.
τούτου δ' ἔστιν] *δ'* dant UMVP Sch., om. Ald. H.; *τοῦτ' ἔστιν — τὰ βαθύσματα* St.
γίνεσθαι δὲ καὶ καθ' ὃ] Alterum *γίνεσθαι* ex emendatione addidit Sch. Ald. enim sic: *φασι· γίνεσθαι δὲ καθ' ὃν ἡ πρ.*; *καθ' ὃ* dant UMVP, *καὶ οὗ* dederat Sch.cont. Equidem ante *καθ' ὃ* addidi *καὶ*, quod ad sensum necessarium. St.: *φασι γίνεσθαι κάλαμον, καθ' ὅν.*
Λεβαδείας] UMV Sch.syll.; *λεβαδίας* Ald. Edd.; *λιβαδίας* P.
πάντων γίνεσθαι] UMV Sch.; *γίνεσθαι πάντων* Ald. Edd. Deinceps *καλάμων ὁ* addit St.
Καμπὴν] Edd.; *κάμπην* Ald.
ἐμβολὴ] *ἡ ἐμβολὴ* St.
9. *τῆς ὀξείας*] *τῆς τε ὀξ.* Ald. Edd. Inutile *τε* omisi.
εὐγενῆ] *εὐτενῆ* U.
καὶ ὁ κηφ.] St.: (*καὶ γὰρ ὁ κηφ. — βάθυσμά ἐστι τῆς λίμνης*) *ἐκεῖ καλλ.*
τὴν Ὀξεῖαν Καμπὴν καὶ] UMVP G. Sch.; om. Ald. H. St.; *πάντα ταῦτα* U Sch.syll.; *ταῦτα πάντα* Ald. Edd.
τὸν κάλαμον] UMVP Sch.; *τὸν* om. Ald. H. St.
βαθείας — ἐδάφους] *μὴ βαθείας οὔσης τῆς λίμνης οὐδὲ τοῦ ἐδάφους* St.
ἰλυώδους] G. Vo. Sch.; *ἰλώδους* St.; *ὑλώδους* Ald. H.

σθήσει διαφοράς· ὁ μὲν γὰρ πυκνὸς καὶ τῇ σαρκὶ καὶ τοῖς γόνασιν ὁ δὲ μανὸς καὶ ὀλιγογόνατος· καὶ ὁ μὲν κοῖλος ὃν καλοῦσί τινες συριγγίαν, οὐδὲν γὰρ ὡς εἰπεῖν ἔχει ξύλου καὶ σαρκός· ὁ δὲ στερεὸς καὶ συμπλήρης μικροῦ. καὶ ὁ μὲν βραχὺς, ὁ δὲ εὐαυξὴς καὶ ὑψηλὸς καὶ παχύς. ὁ δὲ λεπτὸς καὶ πολύφυλλος ὁ δὲ ὀλιγόφυλλος καὶ μονόφυλλος. ὅλως δὲ πολλαί τινές εἰσι διαφοραὶ κατὰ
11. τὰς φύσεις καὶ τὰς χρείας· ἕκαστος γὰρ πρὸς ἕκαστα χρήσιμος. ὀνόμασι δὲ ἄλλοι ἄλλοις προσαγορεύουσι· κοινότατον δέ πως ὁ δόναξ ὃν καὶ λοχμωδέστατόν γέ φασιν εἶναι καὶ μάλιστα φύεσθαι παρὰ τοὺς ποταμοὺς καὶ τὰς λίμνας. διαφέρειν δ' ὅμως παντὸς καλάμου πολὺ τόν τε ἐν τῷ ξηρῷ καὶ τὸν ἐν τοῖς ὕδασι φυόμενον. ἴδιος δὲ καὶ ὁ τοξικὸς ὃν δὴ κρητικόν τινες καλοῦσιν· ὀλιγογόνατος μὲν σαρκωδέστερος δὲ πάντων καὶ μάλιστα κάμψιν δεχόμενος καὶ ὅλως
12. ἄγεσθαι δυνάμενος ὡς ἂν θέλῃ τις θερμαινόμενος. ἔχουσι δὲ ὥςπερ ἐλέχθη καὶ κατὰ τὰ φύλλα μεγάλας διαφορὰς οὐ πλήθει καὶ μεγέθει μόνον ἀλλὰ καὶ χροιᾷ. ποικίλος γὰρ ὁ λακωνικὸς καλούμενος. ἔτι δὲ τῇ θέσει καὶ προςφύσει· κάτωθεν γὰρ ἔνιοι πλεῖστα φέρουσι τῶν φύλλων, αὐτὸς δὲ ὥςπερ ἐκ θάμνου πέφυκε. σχεδὸν δέ τινές φασι καὶ τῶν λιμναίων ταύτην εἶναι τὴν διαφορὰν τὸ πολύφυλλον καὶ παρόμοιον ἔχειν τρόπον τινὰ τὸ φύλλον τῷ τοῦ κυπεί-
13. ρου καὶ φλεὼ καὶ βρύου καὶ βουτόμου· σκέψασθαι δὲ δεῖ τοῦτο. γένος δέ τι καλάμου φύεται καὶ ἐπίγειον ὃ οὐκ εἰς ὀρθὸν ἀλλ' ἐπὶ γῆς ἀφίησι τὸν καυλὸν ὥςπερ ἡ ἄγρωστις καὶ οὕτως ποιεῖται τὴν αὔξησιν. ἔστι δὲ ὁ μὲν ἄρρην στερεὸς, καλεῖται δὲ ὑπό τινων εἰλετίας. ὁ δὲ ἰνδικὸς ἐν μεγίστῃ διαφορᾷ καὶ ὥςπερ ἕτερον ὅλως τὸ γένος· ἔστι δὲ ὁ μὲν ἄρρην στερεὸς ὁ δὲ θῆλυς κοῖλος· διαιροῦσι γὰρ καὶ τοῦτον τῷ ἄρρενι καὶ θήλει. φύονται δ' ἐξ ἑνὸς πυθμένος

10. *συριγγίαν*] correxit Sch. e Plinio 16 s. 65: *calamus vero alius totus concavus, quem syringiam vocant*, et Discorid. 1, 44. *ἄλλος δὲ συριγγίας; συριγί* U; *σύριγγι* MV; *σύριγγα* Ald. H. St. — Paulo ante *ὃ* pro *ὃν* dant UMV.

μικροῦ] cum RConst. *δεῖ* addidit St.

εὐαυξὴς] H. St. Sch.; *εὐαξὴς* UMV Ald. Gaza nonnulla omisit.

ὁ δὲ λεπτὸς] St.: *καὶ ὁ μὲν λεπτὸς — ὀλιγόφυλλον ἢ καὶ μον.*

11. *ἄλλοι ἄλλοις*] UMVP G. mBas. St. Sch.; *ἄλλοι* om. Ald. H.

λοχμωδ. γε] Ald. Edd.; *λ. τὲ* Sch.

ὀλιγογόνατος μὲν] mBas. Sch.; *ὀλιγ. δὲ* Ald. H.; *ὀλιγ. γὰρ οὗτος* St.

12. *κατὰ τὰ φύλλα*] *τὰ* om. UMP.

αὐτὸς δὲ] RConst. conj. *καυλὸς δὲ*.

σχεδὸν — τὸ πολύφυλλον καὶ παρόμοιον] M, fortasse etiam U et V, nisi vel hic vel uterque *τὸ* ante *πολύφυλλον* omittunt; *διαφοράν, πολύφυλλον καὶ ὀλιγόφυλλον καὶ παρόμ.* Ald. H.; Schn. ante *πολύφυλλον* et *παρόμοιον* posuit *τὸ*; in Syll vero verba *καὶ ὀλιγόφυλλον* uncis damnari jussit, quae neque Gaza habuit. Omisi etiam alterum *τὸ*, quod Sch. addidit, et ad *ἔχειν* repetendum esse *τὰ λιμναῖα* censeo. Sensus est: Quidam putant hanc fere esse (communem quandam) differentiam arundinum palustrium (a ceteris in terra nascentibus), quod folia multa gerunt, atque folia habent quodammodo similia foliis cyperi etc. St.: *ὀλιγόφυλλον εἶναι — φύλλον τοῖς καλάμοις, ὡς ὁ κύπειρος καὶ φλεὼς καὶ βούτομος.*

βρύου] vitiosum esse videtur; Sch. conj: *θρύου.*

δὲ δεῖ τοῦτο] dedi e conj.; *δὲ χρὴ τουτο* RConst. Sch.; *δεῖν* ante *σκέψασθαι* H.; *δὲ τοῦτο δεῖ* St.; *δὲ τοῦτο* UMV Ald.

13. *οὕτως*] UMV; *οὕτω* Ald. Edd. o.

καλεῖται — στερεὸς] USch.syll.; om. cett. propter repetitam vocem *στερεὸς*. Defectum acute significaverat Sch. Vox *εἰλετίας* apud Hesych. *εἰλεσιὰς* scripta.

πολλοὶ καὶ οὐ λοχμώδεις· τὸ δὲ φύλλον οὐ μακρὸν ἀλλ' ὅμοιον τῇ ἰτέᾳ· τῷ δὲ μεγέθει μεγάλοι καὶ εὐπαγεῖς ὥστε ἀκοντίοις χρῆσθαι. φύονται δὲ οὗτοι περὶ τὸν Ἀκεσίνην ποταμόν. ἅπας δὲ κάλαμος εὔζωος καὶ τεμνόμενος καὶ ἐπικαιόμενος καλλίων βλαστάνει· ἔτι δὲ παχύρριζος καὶ πολύρριζος δι ὃ καὶ δυςώλεθρος. ἡ δὲ ῥίζα γονατώδης ὥςπερ ἡ τῆς ἀγρωστίδος, πλὴν οὐ παντὸς ὁμοίως. ἀλλὰ περὶ μὲν καλάμων ἱκανῶς εἰρήσθω.

Cap. XII. Κατάλοιπον δὲ εἰπεῖν ὡςὰν ἐκ τοῦ γένους τούτου περὶ σχοίνου· 13. H.St
καὶ γὰρ καὶ τοῦτο τῶν ἐνύδρων θετέον. ἔστι δὲ αὐτοῦ τρία εἴδη καθάπερ τινὲς διαιροῦσιν, ὅ τε ὀξὺς καὶ ἄκαρπος ὃν δὴ καλοῦσιν ἄρρενα, καὶ ὁ κάρπιμος ὃν μελαγκρανὶν καλοῦμεν διὰ τὸ μέλανα τὸν καρπὸν ἔχειν, παχύτερος δὲ οὗτος καὶ σαρκωδέστερος· καὶ τρίτος τῷ μεγέθει καὶ τῇ παχύτητι καὶ εὐσαρκίᾳ διαφέρων ὁ καλούμενος ὁλόσχοινος. ἡ μὲν οὖν μελαγκρανὶς αὐτός τις καθ' αὑ- 2.
τόν· ὁ δ' ὀξὺς καὶ ὁλόσχοινος ἐκ τοῦ αὐτοῦ φύονται· ὃ καὶ ἄτοπον φαίνεται καὶ θαυμαστόν γ' ἦν ἰδεῖν ὅλης κομισθείσης τῆς σχοινιᾶς· οἱ πολλοὶ γὰρ ἦσαν ἄκαρποι πεφυκότες ἐκ τοῦ αὐτοῦ κάρπιμοι δὲ ὀλίγοι. τοῦτο μὲν οὖν ἐπισκεπτέον. ἐλάττους δὲ ὅλως οἱ κάρπιμοι· πρὸς γὰρ τὰ πλέγματα χρησιμώτερος ὁ ὁλόσχοινος διὰ τὸ σαρκῶδες καὶ μαλακόν. κορυνᾷ δ' ὅλως ὁ κάρπιμος ἐξ αὑτοῦ τοῦ γραμμώδους ἐξοιδήσας κἄπειτα ἐκτίκτει καθάπερ ᾠά. πρὸς μιᾷ

τῷ δὲ μεγέθει] *τῷ μεγέθει* Ald.; *τὰ δὲ μεγέθη* U, quae scriptura fortasse recipienda; *τῷ μεγέθει δὲ* St.

εὐπαγεῖς] UM Ald. Sch.; *εὐγαγεῖς* V; *εὐπαχεῖς* H. St.

ἀκοντίοις] St. Sch.; *ἀκοντίαις* Ald. H.; *ἀκοντίαν* MV; *ἀκατίοις* conj. Salmas. Ex. p. 716, probat Palmer. Ex. p. 596.

παχύρρ. — πολύρρ.] P et cum Bas. Edd.; *παχύριζος — πολύριζ.* Ald. Cam.

παντὸς] Ald. H. St.; *πάντες* mBas.; *πάντων* cum RCoust. Sch.

περὶ μὲν] *μὲν* om. V.

καλάμων] *καλάμου* P.

Cap. XII.

μελαγκρανὶν καλ.] dedi fere cum U, ubi *μελαγκρανις καλ.* est; *μελαγκράγνισμα καλ.* MV; *μελαγκραγνισμὸν καλ.* P; *μελαγκρανισμὸν καλ.* Ald. H.; *μελαγκρανὶν μὲν* Sch. Sed *μὲν* abundat.

δὲ οὗτος] corr. cum G. et Plin. H. St. Sch.; *δὲ τούτου* UMV Ald.

καὶ τρίτος] UMV Ald. Sch.: *καὶ* om. H.; *τρίτος δὲ* St.

ὁλόσχοινος] *mariscus* G.

2. *φαίνεται*] Ald. H. St.; *apparet* G. Cum RConst. *ἐφαίνετο* Sch.

θαυμαστὸν γ' ἦν ἰδεῖν] sic correxi scripturam librorum cum G *visuque mirabile fuit*; *θ. ἐνγ εἴδεῖν* U; *θ. ἔν γε ἰδεῖν* MVP; *θ. ἐνιδεῖν* Ald. Edd. Sic poterat antea *φαίνεται* servari.

κομισθείσης] Vo. Sch.; *deportato* G; *κοσμηθείσης* Ald. H. St.

σχοινιᾶς] cod. Cas. Scalig. Sch.; *σχοινίας* Ald. H. St.

τοῦ αὐτοῦ] Ald. Edd.; *αὐτοῦ* om. MV.

κάρπιμοι δὲ ὀλ.] Ald. Edd.; *δὲ* om. UMV P G. An vitium subest?

ἐλάττους δὲ] U Sch. syll.; *ἐλ. γὰρ* Ald. Edd.

οἱ κάρπιμοι] e corr. RConst. St. Sch.; *οἱ καρποί* Ald. H.; *fructus* G.

πρὸς γὰρ τὰ πλ.] Si *γὰρ* genuinum est ceteris inhaeret vitium. *autem* G.

κορυνᾷ] corr. RConst. H. St. Sch.; *κόρυνα* Ald.

ᾠά] *ὀά* conj. Dalec., idque in vers. germ. reddidit Spr.

γὰρ ἀρχῇ γραμμώδει ἔχει τοὺς περισταχυώδεις μίσχους, ἐφ᾽ ὧν ἄκρων παραπλαγίους τὰς τῶν ἀγγείων ἔχει στρογγυλότητας ὑποχασκούσας· ἐν τούτοις δὲ τὸ σπερμάτιον ἀκιδῶδές ἐστι μέλαν ἑκάστῳ προςεμφερὲς τῷ τοῦ ἀστερίσκου
3. πλὴν ἀμενηνότερον. ῥίζαν δὲ ἔχει μακρὰν καὶ παχυτέραν πολὺ τοῦ σχοίνου· αὕτη δ᾽ αὐαίνεται καθ᾽ ἕκαστον ἐνιαυτὸν, εἶθ᾽ ἑτέρα πάλιν ἀπὸ τῆς κεφαλῆς τοῦ σχοίνου καθίεται· τοῦτο δὲ καὶ ἐν τῇ ὄψει φανερὸν ἰδεῖν τὰς μὲν αὔας τὰς δὲ χλωρὰς καθιεμένας· ἡ δὲ κεφαλὴ ὁμοία τῇ τῶν κρομύων καὶ τῇ τῶν γητείων, συμπεφυκυῖά πως ἐκ πλειόνων εἰς ταὐτὸ καὶ πλατεῖα κάτωθεν ἔχουσα κελύφη ὑπέρυθρα. συμβαίνει δ᾽ οὖν ἴδιον ἐπὶ τῶν ῥιζῶν εἰ αὐαίνονται κατ᾽ ἐνιαυτὸν καὶ ἐκ τοῦ ἄνωθεν πάλιν ἡ γένεσις. τῶν μὲν οὖν σχοίνων τοιαύτη τις
4. φύσις. εἰ δὲ καὶ ὁ βάτος καὶ ὁ παλίουρος ἔνυδρά πώς ἐστιν ἢ πάρυδρα καθάπερ ἐνιαχοῦ, φανεραὶ σχεδὸν καὶ αἱ τούτων διαφοραί· περὶ ἀμφοῖν γὰρ εἴρηται πρότερον. τῶν δὲ νήσων τῶν πλοάδων τῶν ἐν Ὀρχομενῷ τὰ μὲν μεγέθη παντοδαπὰ τυγχάνει, τὰ δὲ μέγιστα αὐτῶν ἐστιν ὅσον τριῶν σταδίων τὴν περίμετρον. ἐν Αἰγύπτῳ δὲ μάλιστα μεγάλα σφόδρα συνίσταται, ὥστε καὶ ὗς ἐν αὐταῖς ἐγγίνεσθαι πολλοὺς οὓς καὶ κυνηγετοῦσι διαβαίνοντες. καὶ περὶ μὲν ἐνύδρων ταῦτ᾽ εἰρήσθω.

γραμμώδει] corr. RConst. St. Sch.; *γραμμώδεις* Ald. H. Ordo verborum ita suadet facere.

περισταχυώδεις] Vox dubia necdum ab interpretibus intellecta, ut et sequens *παραπλαγίους*. Gaza vertit: *Fructus omnino minor habetur. Commodior autem ad texendum mariscus: quia mollis carnosusque est. Omnino frugifer in callum de regulari surculo ipso tumescens: mox veluti ova parit: circundantes enim spicatim pediculos junco lineari affixos initio gerit. Quorum summitatibus paululo laterales orbes vasculorum leviter hiscentes inducit.*

ὑποχασκούσας] corr. Sch. in Comm.; *ἐπισχαζούσας* Ald. H.; *ἐπιχασκούσας* St.; *ἐπιχασκαζούσας* Sch.cont.

τῷ τοῦ ἀστ.] *ταῖς τοῦ ἀστ.* U. — RConst. conj. *ἀστερίκου*.

3. *τοῦ σχοίνου*] Ald. H. Sch.; *ὁ ὀλόσχοινος* St.; *quam acutus* G., unde RConst. conj. *τοῦ ὀξυσχοίνου*.

κεφαλῆς — καθίεται] Omnes superiorum interpretum opiniones, qui *κεφαλῆς* de radice bulbosa intellexerunt et mox schoeni radicem cum bulbis allii comparari putaverunt, accurata et subtili disputatione convellit Schneider, qua explicuit *κεφαλὴν* intelligendum esse de supera parte plantae (*cacumine in terram defixo* Plin.), et *καθίεσθαι* non dici posse de radice nova ex vetere propullulante, qaoniam ea non demittitur, sed significare *e loco superiore in inferiorem demitti,* unde colligit Theophrastum loqui hic de planta quadam e summo caule prolifera vel vivipara. Spreng. tamen in vers. germ. viri docti curas prorsus neglexit.

γητείων] *γοητείων* P.

συμβαίνει δ᾽ οὖν] corr. Sch.; *συμ. δ᾽ ἂν* Ald. H.; *ergo eveniat* G.

ῥιζῶν εἰ αὐαίνονται] U; *ῥ. εἰ αὐ.* MV; *ῥιζῶν ἢ αὐαι.* P; *ῥιζῶν εἶναι· αὐαι.* Ald. H.; *ῥ. εἴ γε αὐ.* Sch.cont.; *ῥ. εἴ γ᾽ αὐ.* idem in Syll.; *συμβαίνει δὲ ἴδ. — ῥιζῶν εἶναι ὅτι αὐ.* St.; *ὅτι* post *εἶναι* inser. mBas.

ἐκ τοῦ ἄν.] *εἰ τ. ἀ.* U.

4. *εἰ δὲ καὶ*] UMV Sch.syll.; *ἤδη δὲ καὶ* Ald. H. St.; *εἴδη δὲ καὶ* Sch.cont. Paulo ante *ἡ φύσις* Sch.

φανεραὶ σχεδὸν] U Sch.syll.; *φαν. δὲ σχ.* Ald. Edd. o.

τὰ δὲ μέγιστα] U Sch.syll.; *τὸ δὲ μέγιστον* Ald. Edd.

μάλιστα] V Sch.; om. UM Ald. H. St.

μεγάλα] UMV Sch.syll.; *μεγάλας* Ald. Edd. o.

συνίσταται] corr. Sch.syll.; *συνίστασθαι* Ald. Edd.

αὐταῖς] P; *αὐτοῖς* Ald. Edd. o.

Cap. XIII. Περὶ δὲ βραχυβιότητος φυτῶν καὶ δένδρων τῶν ἐνύδρων ἐπὶ τοσοῦτον ἔχομεν ὡς ἂν καθ' ὅλου λέγοντες ὅτι βραχυβιώτερα τῶν χερσαίων ἐστὶ καθάπερ καὶ τὰ ζῶα. τοὺς δὲ καθ' ἕκαστον βίους ἱστορῆσαι δεῖ τῶν χερσαίων. τὰ μὲν οὖν ἄγριά φασιν οὐδεμίαν ἔχειν ὡς εἰπεῖν οἱ ὀρεοτύποι διαφορὰν ἀλλὰ πάντα εἶναι μακρόβια καὶ οὐθὲν βραχύβιον· αὐτὸ μὲν τοῦτο ἴσως ἀληθὲς λέγοντες· ἅπαντα γὰρ ὑπερτείνει πολὺ τὴν τῶν ἄλλων ζωήν. οὐ μὴν ἀλλ' ὅμως ἐστὶ τὰ μὲν μᾶλλον τὰ δ' ἧττον μακρόβια καθάπερ ἐν τοῖς ἡμέροις· ποῖα δὲ ταῦτα σκεπτέον. τὰ δὲ ἥμερα φανερῶς διαφέρει τῷ τὰ μὲν εἶναι μακρόβια τὰ δὲ βραχύβια· ὡς δ' ἁπλῶς εἰπεῖν τὰ ἄγρια τῶν ἡμέρων μακροβιώτερα καὶ ὅλως τῷ γένει καὶ τὰ ἀντιδιῃρημένα καθ' ἕκαστον, οἷον κότινος ἐλάας καὶ ἀχρὰς ἀπίου ἐρινεὸς συκῆς· ἰσχυρότερα γὰρ καὶ πυκνότερα καὶ ἀγονώτερα τοῖς 14. H. St.

περικαρπίοις. τὴν δὲ μακροβιότητα μαρτυροῦσιν ἐπί γέ τινων καὶ ἡμέρων καὶ 2.
ἀγρίων καὶ αἱ παραδεδομέναι φῆμαι παρὰ τῶν μυθολόγων· ἐλάαν μὲν γὰρ λέγουσι τὴν Ἀθήνῃσι φοίνικα δὲ τὸν ἐν Δήλῳ κότινον δὲ τὸν ἐν Ὀλυμπίᾳ ἀφ' οὗ ὁ στέφανος φηγοὺς δὲ τὰς ἐν Ἰλίῳ τὰς ἐπὶ τοῦ Ἴλου μνήματος· τινὲς δέ φασι καὶ τὴν ἐν Δελφοῖς πλάτανον Ἀγαμέμνονα φυτεῦσαι καὶ τὴν ἐν Καφύαις τῆς Ἀρκαδίας. ταῦτα μὲν οὖν ὅπως ἔχει τάχ' ἂν ἕτερος εἴη λόγος· ὅτι δέ ἐστι μεγάλη διαφορὰ τῶν δένδρων φανερόν· μακρόβια μὲν γὰρ τά τε προειρημένα καὶ ἕτερα πλείω· βραχύβια δὲ καὶ τὰ τοιαῦτα ὁμολογουμένως οἷον ῥοιὰ συκῆ μηλέα, καὶ τούτων ἡ ἠρινὴ μᾶλλον καὶ ἡ γλυκεῖα τῆς ὀξείας ὥσπερ τῶν ῥοῶν ἡ ἀπύρηνος. βραχύβια δὲ καὶ ἀμπέλων ἔνια γένη καὶ μάλιστα τὰ πολύκαρπα· δοκεῖ δὲ καὶ τὰ πάρυδρα βραχυβιώτερα τῶν ἐν τοῖς ξηροῖς εἶναι οἷον ἰτέα

λεύκη ἀκτὴ αἴγειρος. ἔνια δὲ γηράσκει μὲν καὶ σήπεται ταχέως παραβλαστάνει 3.
δὲ πάλιν ἐκ τῶν αὐτῶν ὥσπερ αἱ δάφναι καὶ αἱ μηλέαι τε καὶ αἱ ῥόαι καὶ τῶν

Cap. XIII.

φυτῶν καὶ δέν.] Ald.; *δένδρων καὶ φυτῶν* Sch.

τῶν ἐνύδρ.] U; *τῶν μὲν ἐν.* Ald. Edd.; *τῶν ἐνύδρων, τῶν μὲν ἐνύδρων* M.

τοὺς δὲ — ἱστορῆσαι] UM Sch.syll.: *τοὺς καθ' ἕκαστον βίους πορίσαι* V; *τοὺς δὲ καθ' ἕκαστα βίους ἱστορῆσαι* Ald. et, *τοὺς* in *τῶν* mutato, H. St. Sch.cont.

τῶν χερσαίων. τὰ μὲν οὖν ἄγρια] Ald. Edd.; *τῶν δὲ χερσαίων τὰ μὲν ἄγρια* U; *δὴ τῶν χ. τὰ μὲν ἄ.* MV.

ὡς εἰπεῖν] corr. Sch.; *ὡς ἂν εἴποιεν* Ald. H. St.; *ὡς εἰπεῖ* U; *ὡς εἴποι* MV.

καὶ ὅλως τῷ γένει καὶ τὰ ἀντ.] dedi e conj.; *καὶ ὅ. τὼ γένει κατὰ ἀντ.* UMV; *κ. ὅ. τ. γένει τὰ ἀντ.* Ald. H., *ἐν* post *ὅλως* add. St.; *καὶ ὅ. τὰ τῷ γένει ἀντιδ.* Sch.cont.; *καὶ τὰ ὅλῳ τῷ γένει ἀντ.* idem in Syll. Opposita sunt *ὅλως τῷ γένει* et *τὰ ἀντιδιῃρημένα καθ' ἕκαστον*: *et omnino toto genere sylvestria habent vitam longiorem quam domestica, et singulae eorum species domesticis singulis respondentes affinesque.*

ἐλάας] U; *ἐλαίας* Ald. Edd. o.

ἰσχυρότερα] P Sch.syll.; *ἰσχυρώτερα* Ald. Edd. o.

2. *ἀφ' οὗ ὁ στέφανος*] om. G., Sch. in cont. seclusit; *οἱ στέφανοι* St.

Ἰλίῳ] Ald. Edd.; *ἡλίωι* U; *ηδιω* MV. — Deinde *μίλον μνημ.* P2.

ὅπως ἔχει] UMVP2 Sch.; *ὅπως ἂν ἔχῃ* Ald. Edd.

τάχ' ἂν] *τάχ' ἀνον* V.

καὶ τὰ τοι.] U Sch.syll.; *καὶ* om. cett.

ῥοιά] P2 Ald. H. St.; *ῥόα* Sch.

ῥοῶν] Ald. H. Sch.; *ῥοιῶν* St.

καὶ τὰ πάρυδρα] MVP G. Sch.; *καὶ* om. Ald. Edd.

ἀκτή] Ald. H. St.; *ἀκτῇ* Sch.

3. *καὶ αἱ μηλέαι τε καὶ αἱ ῥόαι*] U, ubi *ῥοαὶ* scriptum, Sch.syll.; *καὶ αἱ μηλέαι τε καὶ ῥοαὶ* M; *καὶ αἱ μηλέαι* etiam V; *καὶ αἱ μηλέαι καὶ ῥοαὶ* P; *καὶ μηλέαι καὶ ῥοαὶ* Ald.; *καὶ αἱ μηλέαι καὶ αἱ ῥόαι* Sch.cont.

φιλύδρων τὰ πολλά· περὶ ὧν καὶ σκέψαιτ' ἄν τις πότερα ταὐτὰ δεῖ λέγειν ἢ
ἕτερα· καθάπερ εἴ τις τὸ στέλεχος ἀποκόψας ὥςπερ ποιοῦσιν οἱ γεωργοὶ πάλιν
ἀναθεραπεύοι τοὺς βλαστούς, ἢ εἰ καὶ ὅλως ἐκκόψειεν ἄχρι τῶν ῥιζῶν καὶ ἐπι-
καύσειεν· καὶ γὰρ ταῦτα ποιοῦσιν, ὁτὲ δὲ καὶ ἀπὸ τοῦ αὐτομάτου συμβαίνει·
πότερα δὴ τοῦτο ταὐτὸ δεῖ λέγειν ἢ ἕτερον· ᾗ μὲν γὰρ ἀεὶ τὰ μέρη τὰς αὐξή-
σεις καὶ φθίσεις φαίνεται παραλλάττοντα καὶ ἔτι τὰς διακαθάρσεις τὰς ὑπ'
αὐτῶν, ταύτῃ μὲν ἂν δόξειε ταὐτὸν εἶναι· τί γὰρ ἂν ἐπὶ τούτων ἢ ἐκείνων δια-
4. φέροι· ᾗ δ' ὥςπερ οὐσία καὶ φύσις τοῦ δένδρου μάλιστ' ἂν φαίνοιτο τὸ στέλε-
χος, ὅταν μεταλλάττῃ τοῦτο κἂν τὸ ὅλον ἕτερον ὑπολάβοι τις· εἰ μὴ ἄρα διὰ
τὸ ἀπὸ τῶν αὐτῶν ἀρχῶν εἶναι ταὐτὸ θείη· καίτοι πολλάκις συμβαίνει καὶ τὰς
ῥίζας ἑτέρας εἶναι καὶ μεταβάλλειν τῶν μὲν σηπομένων τῶν δ' ἐξ ἀρχῆς βλα-
στανουσῶν. ἐπεὶ ὥς γέ τινές φασι τὰς ἀμπέλους μακροβιωτάτας εἶναι τῷ μὴ
φύειν ἑτέρας ἀλλ' ἐκ τῶν αὐτῶν ἀεὶ συναναπληροῦσθαι γελοῖον ἂν ἴσως δοκοίη
εἶναι ἡ σύγκρισις ἐὰν μὴ μένῃ τὸ στέλεχος· αὕτη γὰρ οἷον ὑπόθεσις καὶ φύ-
σις δένδρων. τοῦτο μὲν οὖν ὁποτέρως ποτὲ λεκτέον οὐθὲν ἂν διενέγκαι πρὸς
5. 15 H. τὰ νῦν. τάχα δ' ἂν εἴη μακροβιώτατον τὸ πάντως δυνάμενον αὐταρκεῖν ὥςπερ
ἡ ἐλάα καὶ τῷ στελέχει καὶ τῇ παραβλαστήσει καὶ τῷ δυςωλέθρους ἔχειν τὰς

καθάπερ] *καί*, quod anteponunt Ald. H. St., cum Sch. exclusi, cum nullo modo ferendum sit.

ἀναθεραπεύοι] sic correxi. Optativum et sententiae ratio et sequentia postulant. *ἀναθεραπεύει* Ald. Edd. o. Deinceps *διὰ βλαστοὺς* cum Cam. H.

ἢ εἰ καὶ ὅλως ἐκκ.] dedi de conj.; *ἃ εἰ καὶ καλῶς ἐκ.* U; *ἀεὶ καὶ καλῶς ἐκκ.* MV; *καὶ εἰ καλῶς ἐκκ.* Ald. H.; *καὶ εἰ ὅλως ἐκκ. ἂν ἄχρι* St.; *βλαστοὺς καλῶς· καὶ εἰ ἐκκ.* Sch. Post *ἐπικαύσειε* repete cogitatione *τοὺς δὲ βλαστοὺς ἀναθεραπεύοι*, quod subaudiri commode potest.

ἐκκόψειεν] Ald. Edd.; *ἐκκόψειν* UMV.

ταῦτα] UMVP; *τοι ταῦτα* Ald. H.

ἀπὸ τοῦ αὐτ.] corr. Sch.; *ἐπὶ τοῦ αὐτ.* Ald. H. — Post *συμβαίνει* add. *τοῦτο* St.

δὴ] Ald. Edd.; *δὲ* UMV.

τοῦτο] Ald. Edd.; *τούτωι* U.

ᾗ μὲν γὰρ] *ἣν* H. — Servavi scripturam U et Ald., mutato tantum *παραλλάττουσα* Aldinae (*διαλλάττουσα* U?) in *παραλλάττοντα*, quod fecerat etiam St. Sch. (ex errore in cont. Sch. *παραλλάττον* scriptum). St. om. *ἔτι* et *καθάρσεις ταυτὰς* scripsit. Sch.: *μέρη κατὰ τὰς αὐξήσεις καὶ φθίσεις καὶ ἔτι τὰς διακαθάρσεις τὰς ὑπ' αὐτῶν φαίνεται παραλλάττοντα, ταύτῃ.* Sed his mutationibus non opus est. Dicit: *quatenus enim partes semper et crescendo et pereundo mutari apparet itemque se ipsas expurgando: eatenus illud esse idem videtur.*

4. *ᾗ δ'*] *ἡ δ'* Ald.; *ἢ δ'* MV; *ἣν δ'* H. cum G.

φαίνοιτο] Ald. Hdd.; *φαίνεται* UMV.

τὸ ὅλον] *τὸ* om. M.

ὑπολάβοι] UMV Sch.; *ὑπολάβῃ* Ald. H. St.

ταὐτὸ] UMV Sch.; *αὐτὸ* Ald. Edd.; *idem* G.

πολλάκις] corr. St. Sch.; *πολλὰ καὶ* Ald. H.; *saepenumero* G.

ἐπεὶ ὥς] *ἐπεὶ δ' ὥς* St.

μακροβιωτάτας] UMVP Sch.; *μακροβιωτάτους* Ald. Edd.

ἐκ τῶν αὐτῶν] sic correxi; *ἐξ αὐτῶν* Ald. Edd. Sch.syll.; *ἐξ αὑτῶν* Sch.cont. Oportet adesse cui oppositum sit *ἑτέρας*, propterea *τῶν αὐτῶν* scribendum. *συναναπληροῦσθαι*, *suppleri* scil. *τὰς ἀμπέλους*, i. e. ex iisdem radicibus vitis surculos semper novos sursum mitti in eorum locum qui vel frigore vel alia quacunque injuria enecati perierunt.

δοκοίη εἶναι ἡ σ.] corr. Sch.syll., quam scripturam interim adoptavi; *δικαιοτάτη σύγκρισις* MV Ald.; *δικαιοτάτηι συγκρίσεις* U; *δικαιότατα ἡ σύγκρισις* H. St. Praeterea Sch. in Syll. *γελοία* scripsit. Sed de tota emendandi ratione dubito an recte inita sit. Forsan scribendum *δοκοίη ταύτας συγκρίνειν ἐὰν μένῃ* i. e. ridiculum videatur radicibus causam vitae longae tribuere, si truncus, pars infera lignosa vitis, quae quidem omnis arboris pars principalis est, perstet.

ἐὰν μὴ μένῃ] m Bas. Vo. Sch.; *μὴ* om. Ald. Edd.; *modo caudex non perduret* G.

οὐθὲν] UMVP; *οὐδὲν* Ald. Edd. o.

διενέγκαι] UMV Sch.; *διενέγκῃ* Ald. H. St.

ῥίζας. δοκεῖ δὲ ὁ βίος τῆς γ' ἐλάας εἶναι, καθ' ὃ τοῦ στελέχους δεῖ τὸν ὄγ-
κον τιθέντα μέτρον ἀναμετρεῖν τὸν χρόνον, μάλιστα περὶ ἔτη διακόσια. εἰ δ'
ὅπερ ἐπὶ τῶν ἀμπέλων λέγουσί τινες, ὡς παραιρουμένων τῶν ῥιζῶν κατὰ μέ-
ρος δύναται διαμένειν τὸ στέλεχος καὶ ἡ ὅλη φύσις ὁμοία καὶ ὁμοιοφόρος
ὁποσονοῦν χρόνον, μακροβιώτατον ἂν εἴη πάντων. φασὶ δὲ δεῖν οὕτω ποιεῖν
ὅταν ἤδη δοκῇ καταφέρεσθαι· κλήματά τε ἐπιβάλλειν καὶ καρποῦσθαι τὸν ἐνι-
αυτόν· μετὰ δὲ ταῦτα κατασκάψαντα ἐπὶ θάτερα τῆς ἀμπέλου περικαθᾶραι
πάσας τὰς ῥίζας, εἶτ' ἐμπλῆσαι φρυγάνων καὶ ἐπαμήσασθαι τὴν γῆν· τούτῳ 6.
μὲν οὖν τῷ ἔτει κακῶς φέρειν σφόδρα τῷ δ' ὑστέρῳ βέλτιον τῷ δὲ τρίτῳ καὶ
τετάρτῳ καθίστασθαι καὶ φέρειν πολλοὺς καὶ καλοὺς ὥστε μηδὲν διαφέρειν ἢ
ὅτε ἤκμαζεν· ἐπειδὰν δὲ πάλιν ἀποπληγῇ θάτερον μέρος παρασκάπτειν καὶ
θεραπεύειν ὁμοίως, καὶ οὕτως αἰεὶ διαμένειν· ποιεῖν δὲ τοῦτο μάλιστα δι' ἐτῶν
δέκα· δι' ὃ καὶ οὐ κόπτειν οὐδέποτε τοὺς τοῦτο ποιοῦντας ἀλλ' ἐπὶ γενεὰς
πολλὰς ταὐτὰ τὰ στελέχη διαμένειν ὥστε μηδὲ μεμνῆσθαι τοὺς φυτεύσαντας·
τοῦτο μὲν οὖν ἴσως τῶν πεπειραμένων ἀκούοντα δεῖ πιστεύειν. τὰ δὲ μακρό-
βια καὶ βραχύβια διὰ τῶν εἰρημένων θεωρητέον.

Cap. XIV. Νοσήματα δὲ τοῖς μὲν ἀγρίοις οὔ φασι ξυμβαίνειν ὑφ' ὧν ἀναι- 16 H. 15 St.
ροῦνται, φαύλως δὲ διατίθεσθαι καὶ μάλιστα ἐπιδήλως ὅταν χαλαζοκοπηθῇ ἢ
βλαστάνειν μέλλοντα ἢ ἀρχόμενα ἢ ἀνθοῦντα, καὶ ὅταν ἢ πνεῦμα ψυχρὸν ἢ
θερμὸν ἐπιγένηται κατὰ τούτους τοὺς καιρούς. ὑπὸ δὲ τῶν ὡραίων χειμώνων
οὐδὲ ἂν ὑπερβάλλοντες ὦσιν οὐδὲν πάσχειν ἀλλὰ καὶ ξυμφέρειν πᾶσι χειμα-
σθῆναι· μὴ χειμασθέντα γὰρ κακοβλαστότερα γίνεσθαι. τοῖς δὲ ἡμέροις ἐστὶ 2.
πλείω νοσήματα καὶ τὰ μὲν ὥςπερ κοινὰ πᾶσιν ἢ τοῖς πλείστοις τὰ δ' ἴδια κατὰ
γένη. κοινὰ δὴ τό τε σκωληκοῦσθαι καὶ ἀστροβολεῖσθαι καὶ ὁ σφακελισμός.

5. *αὐταρκεῖν*] *ἀνταρκεῖν* U.

τῆς γ' ἐλάας — τὸν ὄγκον] Ita conatus sum e conjectura emendare. *τῆς γε μιᾶς εἶναι* (*ἔχειν* V) *καθ' ὃν στέλεχος ἤδη* (*εἰ δεῖ* U, *εἴδει* M) *τὴν ἀρχὴν* Ald. H.; *τῆσδ' ἐλαίας κατὰ τὸ στέλεχος ἤδη τιθέντα τοῦτο ὡς μέτρον χρόνου* etc. St.; *εἶναι καθ' ὃν τὸ στέλ. ἤδη τ. ἀ. τ. καὶ μέτρον χρὴ αν.* Sch.cont.; *εἶναι καθ' ὃν τὸ στέλ. εἰ δεῖ τὴν ἀ. τι. καὶ μέτρον ἀν.* Sch.syll.

ὡς παραιρουμένων] U Sch.syll.; *ὥςπερ αἱρουμένων* M; *ὡς περιαιρουμένων* Ald. Edd.

ὁμοιοφόρος] *ὁμοιως φορος* U.

ἂν εἴη] *ἂν* om. UMV.

ποιεῖν] Ald. H. St. Sch.; *πονεῖν* Bas.

τὸν ἐνιαυτόν] *τὸν* add. Sch., om. P2 Ald. H.; *δι' ἐνιαυτόν* St. — Dein *ἐπισκάψαντα* P2.

6. *ἐπειδὰν δὲ*] *καὶ ἐπειδὰν* St.

παρασκάπτειν] UP2 Sch.syll.; *κατασκάπτειν* Ald. Edd. — *δεῖ* addidit St.

ποιεῖν δὲ] *δεῖ* add. St.

οὐ κόπτειν] *οὐ* om. U.

ταὐτὰ τὰ στελ.] dedi cum St.; *ταῦτα τὰ στ.* Ald. H. Sch.

διαμένειν] *φασι* add. St.

Cap. XIV.

οὔ φασι] mBas. H. St. Sch.; *οὐ* om. Ald.; *morbos silvestribus accidere negant* G. C. pl. 5, 9, 1 *νοσήματα δὲ τῶν ἀγρίων οὐ λέγεται.*

ὑπερβάλλοντες] UMV Ald. Sch.; *ὑποβάλλοντες* H. St.

2. *τοῖς δὲ ἡμέροις*] *ταῖς δὲ ἡμέραις* H.

κατὰ γένη] dedi de conj.; *καὶ τὰ γένη* UMV; *καὶ κατὰ γένη* Ald. Edd.; *κατὰ τὰ γένη* Sch.syll.

κοινὰ δὴ τὸ τε] sic emendavi; *κοινὰ καὶ τότε* UMV; *κοινά· οἷον τότε* Ald. H. St.; *κοινὰ [μὲν] οἷον τό τε* Sch.cont.; *κοινὰ μὲν οὖν τό τε* Sch.syll.

ἅπαντα γὰρ ὡς εἰπεῖν καὶ σκώληκας ἴσχει πλὴν τὰ μὲν ἐλάττους τὰ δὲ πλεί-
ους καθάπερ συκῆ μηλέα καὶ ἄπιος. ὡς δὲ ἁπλῶς εἰπεῖν ἥκιστα σκωληκοῦν-
ται τὰ δριμέα καὶ ὀπώδη, καὶ ἀστροβολεῖται ὡσαύτως· μᾶλλον δὲ τοῖς νέοις
ἢ τοῖς ἐν ἀκμῇ τοῦτο συμβαίνει πάντων δὲ μάλιστα τῇ τε συκῇ καὶ τῇ ἀμπέ-
3. λῳ. ἡ δ' ἐλάα πρὸς τῷ τοὺς σκώληκας ἴσχειν, οἳ δὴ καὶ τὴν συκῆν διαφθεί-
ρουσιν ἐντίκτοντες, φύει καὶ ἧλον· οἱ δὲ μύκητα καλοῦσιν ἔνιοι δὲ λοπάδα·
τοῦτο δ' ἐστὶν οἷον ἧλοι αὐτῶν. διαφθείρονται δ' ἐνίοτε καὶ αἱ νέαι ἐλάαι διὰ
τὴν ὑπερβολὴν τῆς πολυκαρπίας. ἡ δὲ ψώρα καὶ οἱ προσφυόμενοι κοχλίαι
συκῆς εἰσιν· οὐ πανταχοῦ δὲ τοῦτο συμβαίνει ταῖς συκαῖς, ἀλλ' ἔοικε καὶ τὰ
νοσήματα γίνεσθαι κατὰ τοὺς τόπους ὥςπερ τοῖς ζώοις· ἐπεὶ παρ' ἐνίοις οὐ
4. ψωριῶσι καθάπερ οὐδὲ περὶ τὴν Αἰνείαν. ἁλίσκεται δὲ συκῆ μάλιστα καὶ σφα-
κελισμῷ καὶ κράδῳ. καλεῖται δὲ σφακελισμὸς μὲν ὅταν αἱ ῥίζαι μελανθῶσι,
κράδος δ' ὅταν οἱ κλάδοι· καὶ γὰρ καλοῦσί τινες κράδους ὅθεν καὶ τοὔνομα τῇ
νόσῳ· ὁ δ' ἐρινεὸς οὔτε κραδᾷ οὔτε σφακελίζει οὔτε ψωριᾷ οὔτε σκωληκοῦ-
ται ταῖς συκαῖς ὁμοίως· οὐδὲ δὴ τὰ ἐρινά τινες ἀποβάλλουσιν οὐδ' ἐὰν ἐμφυ-
5. τευθῶσιν εἰς συκῆν. ἡ δὲ ψώρα μάλιστα γίνεται ὅταν ὕδωρ ἐπὶ Πλειάδι γένη-
ται μὴ πολύ· ἐὰν δὲ πολὺ ἀποκλύζεται· συμβαίνει δὲ τότε καὶ τὰ ἐρινὰ ἀπορ-
ρεῖν καὶ τοὺς ὀλύνθους· τῶν δὲ σκωλήκων τῶν ἐν ταῖς συκαῖς οἱ μὲν ἐξ αὐτῆς
γίνονται οἱ δὲ ἐντίκτονται ὑπὸ τοῦ καλουμένου κεράστου· πάντες δὲ εἰς κερά-
στην ἀποκαθίστανται· φθέγγονται δὲ οἷον τριγμόν. νοσεῖ δὲ συκῆ καὶ ἐὰν
ἐπομβρία γένηται· τά τε γὰρ πρὸς τὴν ῥίζαν καὶ αὐτὴν τὴν ῥίζαν ὥςπερ μαδᾷ

ὀπώδη] UMV Ald. Sch.syll.; *εὐώδη* H. St. Sch.cont., quod ductum est e Plin. 17, 37, 3. *odoratae*; Gaza vero *succo humentes lacteo*, ac Exc. P2 *ὅσα δὲ δριμεῖς ὁ ποῦς ἔχει ἧττον*. Cf. etiam C. 5, 9, 4.

τοῖς νέοις ἢ] UMVP G. Sch.; om. Ald. Edd. *καὶ μᾶλλον τά νέα* P2.

3. *πρὸς τῷ*] UMVP Sch.; *πρὸς τὸ* Ald. Edd.

ἴσχειν] UMVP Sch.syll.; *ἔχειν* Ald. Edd. o.

ὃ δὴ καὶ] *οἳ δὲ καὶ* VP St.

οἱ δὲ μ.] *ὃν οἱ μὲν* St.

ἧλοι αὐτῶν] Ald. Sch.; *ἡλοιαυτον* U; *ἧλοι αὐτὸν* V; *ἧλοι αὐτῶν* M; *ἡλίου καύσις* auctore Scaligero H. St. ductum e Plinio, quem secutus est G. *veluti solis exustio.* Quod mihi displicet et propter praecedens *οἷον*, et propter *ἐστι*, cum potius dicendum fuisset *γίνεται ἐξ ἡλίου καύσεως*. Vero fortasse proxima est lectio Urbinatis, in qua tamen quid lateat, nondum assequi potui.

ὑπερβολὴν] PP2 H. St. Sch.; *ὑποβολην* Ald.

συκῆς εἰσὶν] Ald. Edd. o., etiam G. et Plin.; *τῆς εἰσιν* UMV; *συκῆς ἴδιαι εἰσὶν* St.

4. *δὲ συκῆ*] UMVP Sch.; *δὲ* om. Ald. H.; *δὲ ἡ συκῆ* St.

μάλιστα] *μᾶλιστα* cum Cam. H.

καλοῦσί τινες κράδους] UMV Ald. Sch.; *καλ. τινες τοὺς τῆς συκῆς κλαδοῦς κράδους* cum G. H. et St.; hic auctore Bodaeo dedit *κράδας*, quod exhibet P2.

ταῖς συκαῖς ὁμ.] corr. Sch. e C. pl. 5, 9, 4; *ταὶς ῥίζαις* P Ald. St.; *ταῖς ῥίζας* cum Cam. H.

ἐρινὰ] Edd. o.; *ἔρινα* Sch.syll..

οὐδ'] UMV; *οὐδὲ* Ald. Edd. o.

ἐὰν ἐμφυτευθῶσιν] corr. Sch.syll.; *ἐὰν ἔνι φυτ.* UMV; *ἐὰν ἔνια φυτ.* Ald. Edd.

5. *γένηται*] *μένηται* H.

ἀποκλύζεται] *ἢ καὶ ἀποκλύζηται* St.

ἐρινὰ] Ald. Edd. o.; *ἔρινα* P2.

ἐξ αὐτῆς] P2 Ald. Edd.; *ἐξ αὐτῶν* mBas. Sch.

τριγμὸν] U; sic etiam C. pl. 5, 10, 5; *τρισμὸν* Ald. Edd. o.

συκῆ] *συκῆν* M.

τά τε γὰρ πρὸς] UMV Sch.; *τά γε πρὸς* Ald. Edd.; *τὰ γὰρ πρὸς* P.

καὶ αὐτὴν τὴν ῥίζαν] U Sch.syll.; om. Ald. Edd.

μαδᾷ] UMV Ald. H. St. Sch.syll.; *μυδᾷ* Sch.cont Vide C. 5, 9, 9. Exc. P2: *νοσεῖ δὲ καὶ ἀπὸ ἐπομβρίας· κραδᾷ γὰρ πρὸς τὴν ῥίζαν ὅ τινες καλοῦσι λοπάδα.*

τοῦτο δὲ καλοῦσι λοπάδα. ἡ δ' ἄμπελος τραγᾷ· τοῦτο δὲ μάλιστα αὐτῆς ἐστι 6.
πρὸς τῷ ἀστροβολεῖσθαι, ἢ ὅταν ὑπὸ πνευμάτων βλαστοκοπηθῇ ἢ ὅταν τῇ ἐρ-
γασίᾳ συμπάθῃ ἢ τρίτον ὑπτία τμηθῇ. ῥυὰς δὲ γίνεται, ὃ καλοῦσί τινες ψί-
νεσθαι, ὅταν ἐπινιφθῇ κατὰ τὴν ἀπάνθησιν ἢ ὅταν κρειττωθῇ· τὸ δὲ πάθος
ἐστὶν ὥστε ἀπορρεῖν τὰς ῥᾶγας καὶ τὰς ἐπιμενούσας εἶναι μικράς. ἔνια δὲ καὶ
ῥιγώσαντα νοσεῖ καθάπερ ἡ ἄμπελος· ἀμβλοῦνται γὰρ οἱ ὀφθαλμοὶ τῆς πρωτο-
τόμου· καὶ πάλιν ὑπερθερμανθέντα· ζητεῖ γὰρ καὶ τούτων τὴν συμμετρίαν ὥς-
περ καὶ τῆς τροφῆς. ὅλως δὲ πᾶν τὸ παρὰ φύσιν ἐπικίνδυνον. μεγάλα δὲ 7.
ξυμβάλλεται καὶ τὰ τραύματα καὶ αἱ πληγαὶ τῶν περισκαπτόντων εἰς τὸ μὴ
φέρειν τὰς μεταβολὰς ἢ καυμάτων ἢ χειμώνων· ἀσθενὲς γὰρ ὂν διὰ τὴν ἕλκω-
σιν καὶ τὸν πόνον εὐχειρωτότατόν ἐστι ταῖς ὑπερβολαῖς. σχεδὸν δὲ ὥς τινες
οἴονται τὰ πλεῖστα τῶν νοσημάτων ἀπὸ πληγῆς γίνεται· καὶ γὰρ τὰ ἀστρόβλητα
καλούμενα καὶ τὰ σφακελίζοντα διὰ τὸ ἀπὸ ταύτης εἶναι τῶν ῥιζῶν τὸν πόνον.
οἴονται δὲ καὶ δύο ταύτας εἶναι μόνας νόσους· οὐ μὴν ἀλλὰ τοῦτό γ' οὐκ ἄγαν
ὁμολογούμενόν ἐστι. πάντων δ' ἀσθενέστατον ἡ μηλέα ἡ ἠρινὴ καὶ τούτων ἡ
γλυκεῖα. ἔνιαι δὲ πηρώσεις οὐκ εἰς φθορὰν γίνονται ὅλων ἀλλ' εἰς ἀκαρπίαν· 8.
οἷον ἐάν τις τῆς πίτυος ἀφέλῃ τὸ ἄκρον ἢ τοῦ φοίνικος, ἄκαρπα γίνεσθαι ἄμφω
δοκεῖ καὶ οὐχ ὅλως ἀναιρεῖσθαι. γίνονται δὲ νόσοι καὶ τῶν καρπῶν αὐτῶν ἐὰν
μὴ κατὰ καιρὸν τὰ πνεύματα καὶ τὰ οὐράνια γένηται· συμβαίνει γὰρ ὁτὲ μὲν
ἀποβάλλειν γενομένων ἢ μὴ γενομένων ὑδάτων οἷον τὰς συκᾶς, ὁτὲ δὲ χείρους

λοπάδα] Ald. H. St.; *λοπᾶν* Sch.; *aulam appellant* G.

6. *αὐτῆς*] *αὐτῇ* St.

πρὸς τῷ] Ald. Edd.; *πρὸς τὸ* U.

ἀστροβολεῖσθαι] Ald. Edd.; *ἀστροβολοῦσθαι* UMV.

τῇ ἐργασίᾳ] U, de corr. H. St. Sch.; *ἡ ἐργασία* M Ald.

τρίτον] *τρίτου* M. — *ὅταν* i. u. add. Sch.

ῥυὰς] U; *ῥοὰς* Ald. Edd. o. Hesych.: *ψινάδες αἱ ῥυάδες ἄμπελοι.*

ψίνεσθαι] Ald. H. Sch.; *ψόνασθαι* M; *ψήνεσθαι* St.

ἐπινιφθῇ] *ἐπικνιφθῇ* St. Cf. C. 5, 9, 14.

κρειττωθῇ] Ald. Edd.; *κρισσωθῇ*, derivatum a *κρισσὸς κιρσὸς* i. e. *varix, venae dilatatio morbosa*, conj. Sch. in Commentario et recepit probante Coraio in Syll. hoc sensu: si vulnere trunco inflicto varix, tuberosa ligni excrescentia, orta sit, quae succum attrahens ne ad fructus abeat prohibet. Mihi tamen hic non de causa fortuita vel violenta sed de naturali sermo esse videtur, cumque C. pl. l. l. eadem verba *κρειττωθῇ* et *κρείττωσις* sine varietate extent aliam quandam huic verbo inesse adhuc ignotam significationem putaverim. Propterea nihil mutavi.

τὸ δὲ π.] *τοῦτο δὲ π.* St.

πρωτοτόμου] *πρώτης τόμης* St.

ὑπερθερμανθέντα] UMV Sch.; *ὑποθερμ.* Ald. Edd.; *καὶ ἀνάπαλιν* St.

συμμετρίαν] *συμετρίαν* Ald. Cam.

7. *ξυμβάλλεται*] *ξυμβάλεται* Ald. sol.

πληγαὶ] *πηγαὶ* U.

εὐχειρωτότατον] correxi auctore Lobeckio Paralip. p. 38, „illa exaeresis exempla omnia librariorum potius incuriae, quam scriptorum fastidio tribuenda sunt;“ *εὐχειρότατον* Ald. Edd. o.

τὸν πόνον] corr. H. St. Sch. auctore G. *laborant*; *τὸν τόπον* MV Ald. Ceterum Sch. cum structuram verborum impeditam esse videret conj. *σφακελίζοντα ἀπὸ ταύτης εἶναι διὰ τὸν τῶν ῥιζῶν πόνον.* Equidem *νοσεῖ* subaudiendum esse censeo.

ἀσθενέστατον] UMVP mBas. St. Sch. G.; *εὐσθενέστατον* Ald. H.

8. *πηρώσεις*] *πορώσεις* P2.

ὅλων] dedi de conj.; *τινων* P2 Ald. H., om. St., seclusit Sch. Cf. C. 5, 17, 6.

οὐράνια] *ὕδατα* i. u. add. St.

ὁτὲ δὲ χ.] corr. Sch.; *ὁτὲ χείρ.* Ald. H.; *ἐνίοτε· ὁτὲ δὲ* St.

γίνεσθαι σηπομένους καὶ καταπνιγομένους ἢ πάλιν ἀναξηραινομένους παρὰ τὸ δέον. χείριστον δὲ ἐὰν ἀπανθοῦσί τισιν ἐφύσῃ καθάπερ ἐλάᾳ καὶ ἀμπέλῳ·
9. συναπορρεῖ γὰρ ὁ καρπὸς δι' ἀσθένειαν. ἐν Μιλήτῳ δὲ τὰς ἐλάας ὅταν ὦσι περὶ τὸ ἀνθεῖν κάμπαι κατεσθίουσιν, αἱ μὲν τὰ φύλλα αἱ δὲ τὰ ἄνθη, ἕτεραι τῷ γένει, καὶ ψιλοῦσι τὰ δένδρα· γίνονται δὲ ἐὰν ᾖ νότια καὶ εὐδιεινά· ἐὰν δὲ ἐπιλάβῃ καύματα ῥήγνυνται. περὶ δὲ Τάραντα προφαίνουσι μὲν ἀεὶ πολὺν καρπὸν ὑπὸ δὲ τὴν ἄνθησιν τὰ πόλλ' ἀπόλλυται. τὰ μὲν οὖν τοιαῦτα τῶν τό-
10. πων ἴδια. γίνεται δὲ καὶ ἄλλο νόσημα περὶ τὰς ἐλάας ἀράχνιον καλούμενον· φύεται γὰρ τοῦτο καὶ διαφθείρει τὸν καρπόν. ἐπικάει δὲ καὶ καύματά τινα καὶ ἐλάαν καὶ βότρυν καὶ ἄλλους καρπούς. οἱ δὲ καρποὶ σκωληκοῦνταί τινων οἷον ἐλάας ἀπίου μηλέας μεσπίλης ῥόας. καὶ ὅ γε τῆς ἐλάας σκώληξ ἐὰν μὲν ὑπὸ τὸ δέρμα γένηται διαφθείρει τὸν καρπόν, ἐὰν δὲ τὸν πυρῆνα διαφάγῃ ὠφελεῖ. κωλύεται δὲ ὑπὸ τῷ δέρματι εἶναι ὕδατος ἐπ' ἀρκτούρῳ γενομένου. γίνονται δὲ καὶ ἐν ταῖς δρυπεπέσι σκώληκες, αἵπερ καὶ χείρους εἰς τὴν ῥύσιν· ὅλως δὲ καὶ δοκοῦσιν εἶναι σαπραί· δι' ὃ καὶ γίνονται τοῖς νοτίοις καὶ μᾶλλον ἐν τοῖς ἐφύδροις. ἐγγίνονται δὲ καὶ κνῖπες ἔν τισι τῶν δένδρων ὥσπερ ἐν τῇ δρυῒ καὶ τῇ συκῇ· καὶ δοκοῦσιν ἐκ τῆς ὑγρότητος συνίστασθαι τῆς ὑπὸ τὸν φλοιὸν συνισταμένης· αὕτη δέ ἐστι γλυκεῖα γευομένοις. γίνονται δὲ καὶ ἐν λαχάνοις τι-
11. σὶν, ἔνθα δὲ κάμπαι διαφερούσης δῆλον ὅτι τῆς ἀρχῆς. καὶ τὰ μὲν νοσήματα σχεδὸν ταῦτα καὶ ἐν τούτοις ἐστίν. ἔνια δὲ πάθη τῶν κατὰ τὰς ὥρας καὶ τῶν κατὰ τοὺς τόπους γινομένων ἀναιρεῖν πέφυκεν ἃ οὐκ ἄν τις εἴποι νόσους, οἷον

σηπομένους — καταπνιγομένους — ἀναξηραινομένους] U, Sch. de conj.; ter — *ας* Ald. Edd.

ἀπανθοῦσι] corr. Sch.; *deflorescentibus* G. et Plin.; *ἐπανθοῦσι* Ald. H.; *ἐπ' ἀνθοῦσι* St.

συναπορρεῖ] U Sch.syll.; *συναποῤῥίει* M V; *συναποῤῥέει* Ald. Edd.

9 *καὶ εὐδιεινά*] Cf. C. 10, 5, 3. *καὶ τὰ εὐδιεινά* Ald. H.; *τὰ* seclusit Sch.; *ἢ καὶ εὐδιαινά* St.

ῥήγνυνται] *ῥήγνυται* P.

ἀεὶ πολὺν καρπόν] UMV Sch.; *πολὺν καρπὸν ἀεὶ* Ald. Edd.

ἄνθησιν] Vix dubito quin hic quoque *ἀπάνθησιν* fuerit scriptum.

10. *ἀράχνιον*] corr. Sch., praeeunte Meurs. Th. p. 91, e C. pl. 5, 10, 2 ubi G. *arachnium*; hic vero idem *arachinium* habet; *ἀρίχνιον* U P2; *ἀρχίχνιον* MVP; *ἀρχίνιον* Ald.; *ἀραχίνιον* H. St.; *ἀρχίνιο* Cam.

φύεται] Sch. recte adnotat h. v. esse vitiosam, sed quod substituit *ἐμφύεται* non satis placet. P2 dat *φυτεύεται*, unde *λυμαίνεται* conjici potest. In explicanda re dissentiunt Spr. et Link.

διαφθείρει] *διαφθείρεται* U.

ἐπικάει] UMV P2 Ald.; *ἐπικαύει* H. St.; *ἐπικαίει* Sch.cont.

ἐλάαν] U; *ἐλαίαν* P2 Ald. Edd. o.

ἐλάας] U; *ἐλαίας* P2 Ald. Edd. o.

ῥόας] *ῥοῦς* Ald.; *ῥοιᾶς* P2 St.

κωλύεται] U, St. Sch. e conj.; *καὶ λύεται* Ald. H.

ἐπ' ἀρκτούρῳ] Sch. e conj., quam firmat e C. pl. 5, 10, 1.; *ὑπ' ἀρκτούρῳ* U; *ἀπ' ἀρκτούρου* Ald. H.; *ἐπ' ἀρκτούρου* St.

ἅπερ καὶ χείρους] U Sch.syll.; *καὶ* om. Ald. H.; *καίπερ χείρους* St.

κνῖπες] Sch ; *κνίπες* Ald. Edd.

τὸν φλοιὸν] *τῶν φλοιῶν* P.

γευομένοις] U P Ald. St. Sch.; *γευομένης* M; *γενομένης* V; *γενομένοις* Cam. H.

κάμπαι] *καὶ* anteposuit St.

11. *πάθη*] UM Sch.; *πάθῃ* V; *πάλιν* Ald. Edd.

καὶ τῶν κατὰ τοὺς τόπους] Sch. e Plin. 17, 34, 8 *Quaedam temporum causae aut locorum non proprie dicuntur morbi*; *καὶ τῶν καθ' αὐτὰ* Ald. Edd.

εἴποι] P St. Sch.; *εἴποιεν* UP2; *εἰποίη* M; *εἴποιε* V Ald.; *ἔποι* H.

λέγω τὴν ἔκπηξιν καὶ ὃ καλοῦσί τινες καυθμόν. ἄλλα δὲ παρ' ἑκάστοις πέ-
φυκε πνεύματα ἀπολλύναι καὶ ἀποκάειν· οἷον ἐν Χαλκίδι τῆς Εὐβοίας Ὀλυμ-
πίας ὅταν πνεύσῃ μικρὸν πρὸ τροπῶν ἢ μετὰ τροπὰς χειμερινὰς ψυχρός· ἀπο-
κάει γὰρ τὰ δένδρα καὶ οὕτως αὖα ποιεῖ καὶ ξηρὰ ὡς οὐδ' ἂν ὑφ' ἡλίου καὶ
χρόνου πολλοῦ γένοιτ' ἄν· δι' ὃ καὶ καλοῦσι καυθμόν· ἐγένετο δὲ πρότερον πολ-
λάκις ἤδη καὶ ἐπ' Ἀρχίππου δι' ἐτῶν τετταράκοντα σφοδρός. πονοῦσι δὲ μά- 12.
λιστα τῶν τόπων οἱ κοῖλοι καὶ οἱ αὐλῶνες καὶ ὅσοι περὶ τοὺς ποταμοὺς καὶ
ἁπλῶς οἱ ἀπνευστότατοι· τῶν δένδρων δὲ μάλιστα συκῆ, δεύτερον δὲ ἐλάα·
ἐλάας δὲ μᾶλλον ὁ κότινος ἐπόνησεν ἰσχυρότερος ὤν, ὃ καὶ θαυμαστὸν ἦν· αἱ
δὲ ἀμυγδαλαῖ τὸ πάμπαν ἀπαθεῖς· ἀπαθεῖς δὲ καὶ αἱ μηλέαι καὶ αἱ ἄπιοι καὶ
αἱ ῥόαι ἐγένοντο· δι' ὃ καὶ τοῦτο ἦν θαυμαστόν. ἀποκάεται δὲ εὐθὺς ἐκ τοῦ
στελέχους, καὶ ὅλως δὲ μᾶλλον καὶ πρότερον ὡς εἰπεῖν ἅπτεται τῶν ἄνω.
φανερὰ δὲ γίνεται τὰ μὲν ἅμα περὶ τὴν βλάστησιν ἡ δὲ ἐλάα διὰ τὸ ἀείφυλλον
ὕστερον· ὅσαι μὲν οὖν ἂν φυλλοβολήσωσιν ἀναβιώσκονται πάλιν, ὅσαι δ' ἂν μὴ
τελέως ἀπόλλυνται. παρ' ἐνίοις δέ τινες ἀποκαυθεῖσαι καὶ τῶν φύλλων αὐαν-
θέντων ἀνεβλάστησαν πάλιν ἄνευ τοῦ ἀποβαλεῖν καὶ τὰ φύλλα ἀνεβίωσεν.
ἐνιαχοῦ δὲ καὶ πολλάκις τοῦτο συμβαίνει καθάπερ καὶ ἐν Φιλίπποις. τὰ δ' ἐκ- 13.
παγέντα ὅταν μὴ τελέως ἀπόληται τάχιστα ἀναβλαστάνει ὥστε εὐθὺς τὴν ἄμ-
πελον καρποφορεῖν ὥςπερ ἐν Θετταλίᾳ. ἐν δὲ τῷ Πόντῳ περὶ Παντικάπαιον
αἱ μὲν ἐκπήξεις γίνονται διχῶς ὁτὲ μὲν ὑπὸ ψύχους ἐὰν χειμέριον ᾖ τὸ ἔτος,

ἔκπηξιν] corr. Sch.; *ἔκπληξιν* UMVP2 Ald. Edd. Cf. C. 5, 12.

καυθμὸν] Vo. H. St. Sch.; *κλαυθμὸν* UMVP2 Ald. Sic etiam mox.

πνεύματα] *ὡς* add. St.

Χαλκίδι] Ald. Bas. H. St. Sch.; *καλχίδι* P; *καλκίδι* Cam.

Ὀλυμπ.] P2 Ald. H.; *ὁ Ὀλ.* St. Sch.

ψυχρὸς] *ὢν* add. St.

οὐδ' ἂν ὑφ.] UMV Sch.; *οὐδ' ἄρ' ὑφ'* Ald. H. St.; *οὐδ' αὖ σῶα ὑφ'* P2.

πρότερον] *πρότερόν τε* P2.

Ἀρχίππου] UMVP G. St. Sch.; *ἀρχίπου* altero *π* superscripto P2; *ἀρχίπτου* Ald.; *Ἀρχιώπου* H. — Pro *τετταράκοντα* Palmer. Ex. p. 597 *τεττάρων* scribendum esse contendit.

12. *δεύτερον δὲ ἐλάα· ἐλάας δὲ μ.*] sic mBas. Sch.; *δεύτερον δὲ ἐλαίας μ.* Ald. Edd.; *secundo loco olea oleaster magis laboravit* G.

αἱ δὲ ἀμυγ.] UMV Ald. Sch.; *αἱ δὲ* om. H. St., qui *δὲ* ponunt post *ἀμυγδ.*; *ἀμυγδάλαι* Ald.

ἀπαθεῖς· ἀπαθεῖς δὲ καὶ αἱ μ.] Sch. syll.; *ἀπαθεῖς δὲ αἱ μηλέαι* Ald.; *καὶ* ante *αἱ* add. U H. St. Sch.

καὶ αἱ ἄπιοι] om. St.

ῥόαι] Sch.; *ῥοαὶ* Ald.; *ῥοιαὶ* St.

ὡς εἰπεῖν] corr. Scalig. St. Sch.; *ut ita dixerim* G.; *ὡς εἶπον* UM Ald. H.

ἅπτεται τῶν ἄνω] corr. Sch. Cf. C. 5, 12, 5; *ἅπτεται τῶν κάτω* Ald.; *ἅπτεται δὲ τῶν κάτω* UMVP. Hic librorum consensus facit ut de emendatione dubitem et *κάτω* quidem recte habere, pauca vero excidisse suspicer, praesertim cum oratio non satis plena nec continua esse videatur.

φανερὰ] corr. Sch.; *φανερὸν* Ald. Edd. — Dein *ταῖς μὲν ἅμα — τῇ δὲ ἐλαίᾳ* St.

ἐλάα] U; *ἐλαία* Ald. Edd. o.

ἀναβιώσκονται] P H. St. Sch.; *reviviscunt* G.; *ἀναβιβρώσκονται* UMV Ald.; *ἀναβιώσονται* Vo.

ἀποβαλεῖν] Schn. syll.; *ἀποβάλλειν* Ald. Edd.; *ἀποβαλλεῖν* U; *ἀποβάλειν* M.

13. *ἐκπαγέντα*] Sch. syll.; *ἐκπλαγέντα* U; *ἐκπληγέντα* Ald. Edd. o.

ἀπόληται] UP Sch. syll.; *ἀπόλυται* M; *ἀπόλλυται* Ald. Edd.

Παντικάπαιον] U, de conj. Bod. Sch.; *παντοκαπαῖον* Ald. Edd.

χειμέριον ᾖ τὸ ἔτ.] Ald. Edd.; *χειμεριας τὸ ἔτος* U, *χειμεριὰς τ. ἔ.* MV, unde Sch. in Syll. *χειμάσῃ τὸ ἔτος* correxit.

ὁτὲ δὲ ὑπὸ πάγων ἐάν γε πολὺν χρόνον διαμένωσι. ἀμφότερα δὲ μάλιστα γί-
γνονται μετὰ τροπὰς μετὰ τὰς τετταράκοντα. γίνονται δὲ οἱ μὲν πάγοι ταῖς
αἰθρίαις τὰ δὲ ψύχη μάλιστα ὑφ' ὧν ἡ ἔκπηξις ὅταν αἰθρίας οὔσης αἱ λεπίδες
καταφέρωνται. ταῦτα δ' ἐστὶν ὥςπερ τὰ ξύσματα πλὴν πλατύτερα, καὶ φερό-
14. μενα φανερὰ πεσόντα δὲ οὐ διαμένει· περὶ δὲ τὴν Θράκην ἐκπήγνυνται. ἀλλὰ
γὰρ αἱ μὲν νόσοι πόσαι τε καὶ ποῖαι καὶ τίνες γίνονται καὶ πάλιν αἱ δι' ὑπερβο-
λὴν χειμῶνος ἢ καυμάτων φθοραὶ καὶ αἱ διὰ πνευμάτων ψυχρότητα ἢ θερμό-
τητα διὰ τούτων θεωρείσθωσαν· ὧν ἐνίας οὐθὲν ἂν κωλύοι καὶ τοῖς ἀγρίοις
εἶναι κοινὰς καὶ κατὰ τὴν ὅλην τῶν δένδρων φθορὰν καὶ ἔτι μᾶλλον κατὰ τὴν
τῶν καρπῶν· ὃ καὶ συμβαῖνον ὁρῶμεν· οὐκ εὐκαρπεῖ γὰρ οὐδ' ἐκεῖνα πολλάκις,
ἀλλ' οὐχ ὁμοίως οἶμαι παρατετήρηται.

18 H. 16 St. Cap. XV. Λοιπὸν δ' εἰπεῖν ὅσα παραιρουμένων τινῶν μορίων ἀπόλλυται.
κοινὴ μὲν δὴ πᾶσι φθορὰ τοῦ φλοιοῦ περιαιρεθέντος κύκλῳ· πᾶν γὰρ ὡς εἰπεῖν
οὕτως ἀπόλλυσθαι δοκεῖ πλὴν ἀνδράχλη· καὶ αὕτη δὲ ἐάν τις τὴν σάρκα σφό-
δρα πιέσῃ καὶ τὸν μέλλοντα βλαστὸν διακόψῃ· πλὴν εἰ ἄρα φελλοῦ· τοῦτον
γάρ φασι καὶ εὐσθενεῖν μᾶλλον περιαιρουμένου δῆλον ὅτι τοῦ ἔξω καὶ τοῦ
κάτω πρὸς τῇ σαρκὶ καθάπερ καὶ τῆς ἀνδράχλης. ἐπεὶ καὶ τοῦ κεράσου περι-
αιρεῖται καὶ τῆς ἀμπέλου καὶ τῆς φιλύρας, ἐξ οὗ τὰ σχοινία, καὶ μαλάχης τῶν
ἐλαττόνων ἀλλ' οὐχ ὁ κύριος οὐδ' ὁ πρῶτος, ἀλλ' ὁ ἐπιπολῆς ὃς καὶ αὐτόματος
2. ἐνίοτε ἀποπίπτει διὰ τὴν ὑπόφυσιν θατέρου. καὶ γὰρ φλοιορραγῆ ἔνια τῶν
δένδρων ἐστὶν ὥςπερ καὶ ἡ ἀνδράχλη καὶ ἡ πλάτανος. ὡς δέ τινες οἴονται

ἐάν γε π. χρ. διαμένωσι] corr. Schn. syll.; *ἐὰν δὲ π. χρ. διαμένωσι* U; *ἐὰν π. χρ. διαμένωσί γε* Ald. Edd.

γίγνονται] U; *γίνονσθαι* Ald.; *γίνεται* Bas. Edd.

μετὰ — τετταράκοντα] MV Ald.; *μετὰ — τεσσαράκοντα* U; *μετὰ — τεττ. ἡμέρας* H. St. Sch.; *περὶ — τεττ.* conj. Sch. in Comm Cf. C. 5, 12, 4.

ἔκπηξις] Sch. syll.; *ἔκπληξις* Ald. Edd.

λεπίδες] corr. Scal. H. St. Sch.; *ῥεπίδες* Ald.; *squammulae* G.

Θράκην] Sch. i. u. addit *ὑπὸ πνευμάτων μάλιστα,* quod supplementum ducit e C. pl. 5, 13.

14. *θεωρείσθωσαν*] Ald. Edd.; *τεθεωρήσθωσαν* Sch.

ὧν] corr. Sch.; *ὡς* MV Ald. Edd.

οὐθὲν] U Sch. syll.; *οὐδὲν* Ald. Edd.; *οὐ μὴν* MV.

Cap. XV.

παραιρουμένων] UMV Ald. Sch. syll.; *περαιρ.* H. St.; *περιαιρ.* Sch. cont.

πᾶν] *πάντα* P2, quod praetulerim.

ἀνδράχλη] UMVP2; *ἀνδράχνη* Ald. Edd.

σφόδρα] om. H.

πιέσῃ] M Ald. Edd.; *ποιέσῃ* V.

βλαστὸν] corr. Sch. e versione G. *germenque futurum;* *καρπὸν* U Ald. H. St.

πλὴν — φελλοῦ] *Itaque verius forte excepto subere dixerim* G.

τοῦ κάτω] Sch.; *τοῦ* om. Ald. H.; *καὶ μὴ τοῦ κάτω* St.

τῆς ἀνδράχλης] U; *τῆς ἀνδράχθης* M.; *τὴν ἀνδράχνην* Sch. cont.; *τῆς ἀνδράχνης* Ald. H. St. Sch. syll.

ἐπεὶ] *ἔτι* St.

καὶ μαλ. τ. ἐλ.] Verte: *atque inter humiliores malvae.* Omnia hic sana sunt.

ὑπόφυσιν] H. St. Sch.; *ἀπόφυσιν* Ald.

2. *φλοιορραγῆ ἔνια*] corr. Moldenh. Tent. p. 117 Sch.; *φλοιορραγία μία* UMV G. Havn. 1, Scal. et omisso *μία* St.; *φυλλορρογία μία* Ald.; *φυλλοραγία* mB. *φυλλορραγία* H.

ἡ ἀνδράχλη] *ὁ ἄνδραχλος* UMV Ald.; *ὁ ἄνδραχος* H.; *τῆς ἀνδράχνης* mBas.; *τῆς ἀνδράχνας* St.; *ἡ ἀνδράχνη* Sch.

καὶ ἡ πλάτανος] Ald. H. Sch.; *καὶ πλατάνου* mBas.; *καὶ τοῦ πλατάνου* St.

πάλιν ὑποφύεται νέος ὁ δὲ ἔξωθεν ἀποξηραίνεται καὶ ῥήγνυται καὶ αὐτόματος
ἀποπίπτει πολλῶν, ἀλλ' οὐχ ὁμοίως ἐπίδηλος. φθείρονται μὲν οὖν ὡς οἴονται
πάντα περιαιρουμένου, διαφέρει δὲ τῷ θᾶττον καὶ βραδύτερον καὶ μᾶλλον καὶ
ἧττον. ἔνια γὰρ πλείω χρόνον διαμένει καθάπερ συκῆ καὶ φίλυρα καὶ δρῦς·
οἱ δὲ καὶ ζῆν φασι ταῦτα, ζῆν δὲ καὶ πτελέαν καὶ φοίνικα· τῆς δὲ φιλύρας καὶ
συμφύεσθαι τὸν φλοιὸν πλὴν μικροῦ· τῶν δὲ ἄλλων οἷον πωροῦσθαι καὶ ἰδίαν
τινὰ φύσιν ἔχειν. βοηθεῖν δὲ πειρῶνται διαπλάττοντες πηλῷ καὶ περιδοῦντες
φλοιοῖς καὶ καλάμοις καὶ τοῖς τοιούτοις ὅπως μὴ ψύχηται μηδ' ἀποξηραίνηται.
καὶ ἤδη φασί που ἀναφῦναι καθάπερ καὶ ἐν Ἡρακλείᾳ τῇ τραχινίᾳ τὰς συκᾶς.
δεῖ δὲ ἅμα τῇ τῆς χώρας ἀρετῇ καὶ τῇ τοῦ ἀέρος κράσει καὶ τὰ ἐπιγιγνόμενα 3.
τοιαῦτα εἶναι· χειμώνων γὰρ ἢ καυμάτων ἐπιγινομένων σφοδρῶν εὐθὺς ἀπόλ-
λυνται· διαφέρουσι δὲ καὶ αἱ ὧραι· περὶ γὰρ τὴν βλάστησιν ἐλάτης ἢ πεύκης
ὅτε καὶ λοπῶσι τοῦ Θαργηλιῶνος ἢ Σκιρροφοριῶνος ἄν τις περιέλῃ παραχρῆμα
ἀπόλλυται. τοῦ δὲ χειμῶνος πλείω χρόνον ἀντέχει καὶ ἔτι μᾶλλον τὰ ἰσχυρό-
τατα καθάπερ πρῖνος καὶ δρῦς· χρονιωτέρα γὰρ ἡ τούτων φθορά. δεῖ δὲ καὶ 4.
τὴν περιαίρεσιν ἔχειν τι πλάτος, πάντων μὲν μάλιστα δὲ τῶν ἰσχυροτάτων·
ἐπεὶ ἄν τις μικρὰν παντελῶς ποιήσῃ οὐθὲν ἄτοπον τὸ μὴ ἀπόλλυσθαι· καίτοι
φασί γέ τινες, ἐὰν ὁποσονοῦν, συμφθείρεσθαι πάντως· ἀλλ' ἐπὶ τῶν ἀσθενεστέ-
ρων τοῦτ' εἰκός. ἔνια γὰρ κἂν μὴ κύκλῳ περιαιρεθῇ φθείρεσθαί φασιν ἃ καὶ

πάλιν ὑποφύεται νέος] sic correxi; *πάλιν ὑποφύει νέος* Ald. H. St.; *οἴονται . . . ὑποφύεται* [*ὁ*] *νέος* Sch. qui membrum aliquod deesse statuit. Equidem *ὑποφύει* in *ὑποφύεται* mutato orationem sanam praestiterim, hoc sensu: *ut vero nonnulli putant, in multis cortex novus subnascitur, exterior vero exarescit disrumpitur et sponte decidit, sed non tam manifesto quam in illis.*

συκῆ] U Sch.syll.; *συκαῖ* Ald. Edd.

οἱ δὲ καῖ ζῆν — φύσιν ἔχειν] Egregium hoc auctarium praebuit U, quod tamen e scriptura Aldinae, partim Schneiderum secutus, parvo complemento auxi. *οἱ δὲ καὶ ζῆν φασί ποτε ταῦτα καὶ οὐκ ἀπόλλυσθαι τὸν φλοιὸν οἷον πωροῦσθαι ἰδίαν τ. φ. ἔ.* Ald. His ante *οἷον* interseruerat *ἀλλά*, ac ante *ἰδίαν καὶ* H., utroque loco *καὶ* Sch. St. *ἀλλὰ* posuit post *ἀπόλλυσθαι*. Quibuscum feci *καὶ* inserens ante *ἰδίαν* ab U quoque omissum. U: *οἱ δὲ καὶ ζῆν δὲ καὶ πτελέαν καὶ φύνικα· τῆς δὲ — πορουσθαι ἰδίαν τ. φ. ἔ.*, reliqua ut supra exscripta sunt. Sch. in Syll. correxit: *οἱ δὲ καὶ ζῆν φασι, ζῆν δὲ καὶ πτελέαν*, quem sequor addito vero etiam *ταῦτα*.

πηλῷ] *φλοιῷ*, superscriptum *πηλῷ* P_2.

καὶ τοῖς τοιούτοις] P_2 Ald. Edd. o.; *τοῖς* om. U.

ἀναφῦναι] corr. Scal. St. Sch.; *restitui regerminareque* G.: *φῦναι* Ald. H.

τραχινίᾳ] Sch.; *τραχινείαι* U; *τραχιανεῖ* M; *τραχιανῇ* Ald. H. St.; *Trachianam* G.

3. *χώρας*] H. St. Sch.; *virtutem soli* G.; *χερείας* Ald.; *χειρίας* V; *χειρείας* M, in M_2 correctum in *χρείας*.

καὶ τά] UMV Sch.; *καὶ* om. Ald. Edd.

ἐπιγιγνόμενα] U Sch.syll.; *ἐπιγινόμενα* MV Sch.cont.; *ἐπιγενόμενα* Ald. H. St.

ἐπιγινομένων] *ἐπιγενομένων* V Sch.

ἢ πεύκης] UP_2 Sch.syll.; *καὶ πεύκης* Ald. Edd.

λοπῶσι] $UMVP_2$ Ald. Sch.; *λιπῶσι* H. St.; *cum cortice turgido sunt* G.

Σκιρροφοριῶνος] P Sch.; *σκιροφ.* Ald.

4. *μικρὰν*] Vo. cod. Cas. Sch.; om. Ald. H; *si angustam ad modum feceris* G.; *μὴ παντελῶς ποιήσῃ λεπτὴν* St.

ὁποσονοῦν] corr. Sch.; *etiamsi quantumlibet auferatur* G.; *ὁπωσοῦν* Ald. Edd. Deinceps *ἀφαιρεθῇ* addunt auctore Gaza H. St. Sch.

συμφθείρεσθαι] *συμφέρεσθαι* U; *συμφείρεσθαι* P.

λυπρὰν ἔχει χώραν καὶ ἄτροφον. αὕτη μὲν δὴ καθάπερ εἴρηται κοινὴ φθορὰ πάντων.

19 H. Cap. XVI. Ἣν δὲ καλοῦσιν ἐπικοπὴν τῶν δένδρων, μόνον πεύκης ἐλάτης πίτυος φοίνικος, οἱ δὲ καὶ κέδρου καὶ κυπαρίττου φασί. ταῦτα γὰρ ἐὰν περιαιρεθῇ τὴν κόμην ἄνωθεν καὶ ἐπικοπῇ τὸ ἄκρον φθείρεται πάντα καὶ οὐ βλαστάνει, καθάπερ οὐδ' ἐπικαυθέντα ἢ πάντα ἢ ἔνια. τὰ δ' ἄλλα πάντα καὶ περικοπέντα βλαστάνει. καὶ ἔνιά γε καλλίω γίνεται καθάπερ ἡ ἐλάα. διαφθείρεται δὲ τὰ πολλὰ κἂν σχισθῇ τὸ στέλεχος· οὐδὲν γὰρ ὑπομένειν δοκεῖ πλὴν ἀμπέλου καὶ συκῆς καὶ ῥόας καὶ μηλέας· ἔνια δὲ κἂν ἑλκωθῇ καὶ μεῖζον καὶ βαθύτερον ἀπόλλυται. τὰ δ' οὐδὲν πάσχει καθάπερ ἡ πεύκη δᾳδουργουμένη καὶ ἐξ ὧν δὴ τὰς ῥητίνας συλλέγουσιν οἷον ἐλάτης τερμίνθου· καὶ γὰρ δὴ τούτων
2. εἰς βάθος ἡ τρῶσις καὶ ἕλκωσις. καὶ γὰρ ἐξ ἀφόρων φοράδες γίνονται καὶ ἐξ ὀλιγοφόρων πολυφόροι. τὰ δὲ καὶ πελέκησιν ὑπομένει καὶ ὀρθὰ καὶ πεσόντα ὑπὸ πνεύματος ὥστε πάλιν ἀνίστασθαι καὶ ζῆν καὶ βλαστάνειν οἷον ἰτέα καὶ πλάτανος. ὅπερ συνέβη καὶ ἐν Ἀντάνδρῳ καὶ ἐν Φιλίπποις· ἐκπεσούσης γὰρ ὡς ἀπέκοψαν τοὺς ἀκρεμόνας καὶ ἐπελέκησαν ἀνεφύη νύκτωρ ἡ πλάτανος κουφισθεῖσα τοῦ βάρους καὶ ἀνεβίω καὶ ὁ φλοιὸς περιέφυ πάλιν. παραπεπελεκημένη δ' ἐτύγχανεν ἐκ τῶν δύο μερῶν· ἦν δὲ τὸ δένδρον μέγα μῆκος μὲν μεῖζον
3. ἢ δεκάπηχυ πάχος δ' ὥστε μὴ ῥᾳδίως ἂν περιλαβεῖν τέτταρας ἄνδρας. ἡ δὲ ἐν Φιλίπποις ἰτέα περιεκόπη μὲν τοὺς ἀκρεμόνας οὐ μὴν παρεπελεκήθη. μάντις δέ τις ἔπεισεν αὐτοὺς θυσίαν τε ποιεῖσθαι καὶ τηρεῖν τὸ δένδρον ὡς σημεῖον ἀγαθὸν γεγονός. ἀνέστη δὲ καὶ ἐν Σταγείροις ἐν τῷ μουσείῳ λεύκη τις
4. ἐκπεσοῦσα. τῆς δὲ μήτρας ἐξαιρουμένης οὐθὲν ὡς εἰπεῖν φθείρεται δένδρον. σημεῖον δὲ ὅτι πολλὰ κοῖλα τῶν μέγεθος ἐχόντων δένδρων ἐστίν. οἱ δὲ περὶ Ἀρκαδίαν φασὶ μέχρι τινὸς μὲν ζῆν τὸ δένδρον, τελέως δὲ ἐξ ἅπαντος ἐξαιρε-
5. θείσης καὶ πεύκην φθείρεσθαι καὶ ἐλάτην καὶ ἄλλο πᾶν. κοινὴ δὲ φθορὰ πάν-

ἔχει] H. St. Sch.; ἔχειν Ald. Sch. voluit ἂν—ἔχῃ dare.

Cap. XVI.

ἣν δὲ] mBas. St. Sch.; ἣν δὴ Ald. H.
κόμην ἄνωθεν καὶ ἐπικοπῇ] sic correxi verborum ἄνωθεν et καὶ sede mutata; κόμην καὶ ἄνωθεν ἐπικοπῇ Ald. Edd., ubi ἄνωθεν abundabat. καὶ ἄνωθεν ἐπισκοπεῖ P2.
περικοπέντα] praecisa G.; sed valet circumcisa i. e. praecisa undique.
ἔνιά γε] U Sch. e conj.; ἔνια τε MV; ἔνια καὶ Ald. Edd.
σχισθῇ] Ald. Edd.; ἐσχίσθη UMVP2.
ῥόας] Sch.; ῥοᾶς Ald. P2.
ἔνια δὲ] ἔνια μὲν St.
δᾳδουργουμένη] δαιδουργουμένη U; δᾳδουργομένη Cam. H.
ἐλάτης τερμίνθου] UMV St. Sch.; ἐλάτας τερμίνθους Ald. H.

2. φοράδες] corr. Sch.; φορίδες Ald. Edd. Schn. hunc locum mutilum esse et γὰρ parum scite interpositum ad lacunae indicium obliterandum esse judicat.
πελέκησιν] H. St. Sch.; πελέκεσιν UMV P2 Ald.
πνεύματος] P2 St. Sch.; τοῦ πνεύματος Ald. H.
Ἀντάνδρῳ] Αντανδραι U.
ἡ πλάτανος] St. Sch.; ἡ om. P2 Ald. H.
ἐκ τ. δ. μ.] ἐν τ. δ. μ. H.
3. ἰτέα περιεκόπη μὲν] ἰτέα ἀνέστη περιεκοπήθη μὲν St.
4. τινὸς μὲν ζῆν τὸ δένδρον] dedi de conj.; τινος ἐὰν τοῦ δένδρου, ἐὰν e correctione, U; τινος ἐξηρέθη τοῦ δ. MV Ald.; τ. ἐὰν ἐξηρέθη τοῦ δ. ζῆν H.; τ. ἐὰν ἐξηρέθη ἡ μήτρα τοῦ δ. ζῆν St.; τ. ἐὰν ἐξαιρεθῇ τοῦ δ. ζῆν Sch.

των κἂν αἱ ῥίζαι περικοπῶσιν ἢ πᾶσαι ἢ αἱ πλεῖσται καὶ μέγισται καὶ κυριώταται τοῦ ζῆν. αὗται μὲν οὖν ἐξ ἀφαιρέσεως. ἡ δ' ὑπὸ τοῦ ἐλαίου προςθέσει τινὶ μᾶλλον ἢ ἀφαιρέσει· πολέμιον γὰρ δὴ καὶ τοῦτο πᾶσι· καὶ ἔλαιον ἐπιχέουσι τοῖς ὑπολείμμασι τῶν ῥιζῶν. ἰσχύει δὲ μᾶλλον τὸ ἔλαιον ἐν τοῖς νέοις καὶ ἄρτι φυομένοις· ἀσθενέστερα γὰρ δι' ὃ καὶ ἅπτεσθαι κωλύουσι. φθοραὶ δὲ καὶ ὑπ' ἀλλήλων εἰσὶ τῷ παραιρεῖσθαι τὰς τροφὰς καὶ ἐν τοῖς ἄλλοις ἐμποδίζειν. χαλεπὸς δ' ἐστὶν ὁ κιττὸς παραφυόμενος, χαλεπὸς δὲ καὶ ὁ κύτισος· ἀπόλλυσι γὰρ πάνθ' ὡς εἰπεῖν· ἰσχυρότερον δὲ τούτου τὸ ἅλιμον· ἀπόλλυσι γὰρ
τὸν κύτισον. ἔνια δὲ οὐ φθείρει μὲν χείρω δὲ ποιεῖ ταῖς δυνάμεσι τῶν χυλῶν 6.
καὶ τῶν ὀσμῶν οἷον ἡ ῥάφανος καὶ ἡ δάφνη τὴν ἄμπελον. ὀσφραίνεσθαι γάρ φασι καὶ ἕλκειν. δι' ὃ καὶ ὅταν ὁ βλαστὸς πλησίον γένηται πάλιν ἀναστρέφειν καὶ ἐκχωρεῖν ὡς πολεμίας οὔσης τῆς ὀσμῆς. Ἀνδροκύδης δὲ καὶ παραδείγματι τούτῳ κατεχρήσατο πρὸς τὴν βοήθειαν τὴν ἀπὸ τῆς ῥαφάνου γινομένην πρὸς τὸν οἶνον ὡς ἐξελαύνουσαν τὴν μέθην· φεύγειν γὰρ δὴ καὶ ζῶσαν τὴν ἄμπελον τὴν ὀσμήν. αἱ μὲν οὖν φθοραὶ πῶς τε γίνονται καὶ πόσαι καὶ ποσαχῶς φανερὸν ἐκ τῶν προειρημένων.

5. *πᾶσι· καὶ ἔλαιον ἐπιχέουσι*] Sch.; *πᾶσιν ἔλαιον ἐπιχεύουσιν* UMP2 Ald.; *πᾶσι· ἔλαιον γὰρ ἐπ.* mBas.; *πᾶσιν δ' ἐλ. ἐπ.* H. Respicit haec Plut. Symp. II., p. 640 et Quae. Nat. p. 911, d.

ὑπολείμμασι] *ὑπολείμασι* Ald.

χαλεπὸς δ' ἐστὶν] dedi de corr.; *χαλεπὸς δὲ καὶ* Ald. Edd. o. Sch. maluit *οἷον ὁ κιττὸς χαλεπὸς παρ.*

ἀπόλλυσι γὰρ π.] H. St. Sch.; *ἀπολαύσει* U; *ἀπολέσει* V Ald.

6. *χυλῶν*] P2 Ald. H. St.; *χυμῶν* Sch.

ὁ βλαστὸς πλησίον γ.] corr. Dalec. H. pl. p. 529. St. Sch.; *ὁ πλησίον βλαστὸς γ.* Ald. H.; *germen cum illis propinquum fuerit* G.

ἐκχωρεῖν] dedi de conj.; *εὐφορεῖν* U; *ἀφορεῖν* Ald. Edd. o.; *recedere atque averti* G., quem *ἀφορᾶν* legisse suspicatur Sch.

Ἀνδροκύδης δὲ] U, Sch. syll.; *Ἀ. γὰρ δ* Ald. Edd. *ἀνδροκί δὲ* P2.

γινομένην] Ald. Edd.; *γενομένην* UP2P

γὰρ δὴ καὶ] corr. Dalec. H. St. Sch. e vers. Gazae.; *γὰρ δεῖ καὶ* Ald.

πῶς τε] *πῶς γε* V.

ΘΕΟΦΡΑΣΤΟΥ ΠΕΡΙ ΦΥΤΩΝ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΟ Ε.

Cap. I. Περὶ δὲ τῆς ὕλης, ποία τέ ἐστιν ἑκάστη καὶ πόθ' ὡραία τέμνεσθαι καὶ πρὸς ποῖα τῶν ἔργων χρησίμη καὶ ποία δύςεργος ἢ εὔεργος καὶ εἴ τι ἄλλο τῆς τοιαύτης ἱστορίας ἔχεται, πειρατέον ὁμοίως εἰπεῖν. ὡραῖα δὴ τέμνεσθαι τῶν ξύλων τὰ μὲν οὖν στρογγύλα καὶ ὅσα πρὸς φλοϊσμὸν ὅταν βλαστάνῃ· τότε γὰρ εὐπεριαίρετος ὁ φλοιὸς, ὃ δὴ καλοῦσι λοπᾶν, διὰ τὴν ὑγρότητα τὴν ὑπογινομένην αὐτῷ. μετὰ δὲ ταῦτα δυςπεριαίρετος καὶ τὸ ξύλον μέλαν γίνεται καὶ δυςειδές. τὰ δὲ τετράγωνα μετὰ τὸν λοπητόν· ἀφαιρεῖται γὰρ ἡ πελέκησις τὴν δυςείδειαν. ὅλως πᾶν πρὸς ἰσχὺν ὡραιότατον οὐ μόνον πεπαυμένον τῆς βλαστήσεως ἀλλ' ἔτι μᾶλλον ἐκπεπᾶναν τὸν καρπόν. ἀλλὰ διὰ τὸν φλοϊσμὸν ἀώροις οὖσιν ὡραίοις συμβαίνει γίνεσθαι τοῖς στρογγύλοις ὥστε ἐναντίαι αἱ ὧραι κατὰ συμβεβηκός. εὐχρούστερα δὲ τὰ ἐλάτινα γίνεται κατὰ τὸν πρῶτον
2. λοπητόν. ἐπεὶ δὲ μάλιστ' ἢ μόνον περιαιροῦσι τὸν φλοιὸν ἐλάτης πεύκης πίτυος, ταῦτα μὲν τέμνεται τοῦ ἦρος· τότε γὰρ ἡ βλάστησις· τὰ δὲ ἄλλα ὁτὲ μὲν μετὰ πυροτομίαν ὁτὲ δὲ μετὰ τρυγητὸν καὶ ἀρκτοῦρον οἷον ἀρία πτελέα σφέν-

Cap. I.

καὶ πόθ'] *καὶ* om. H. St.

τῶν ξύλων τὰ μὲν οὖν στρ.] UMV Sch.; *ξύλα τὰ μὲν στρ.* Ald. H. St.

φλοϊσμὸν] Sch.; *φλοισμὸν* Ald. Edd.; *φλοιοσμὸν* M.

λοπᾷν] mBas. Sch.; *turgere* G.; *λοπίαν* UMV Ald.; *λιπᾷν* H. St. Vide ad 3, 5, 1.

δυςπεριαίρετος] dedi de conj. Schneideri; *δυςπερικάθαρτος* Ald. Edd. o.; *δυςπερικαθαίρετος* conj. H. Steph. Thes.

τὸν λοπητὸν] UM mBas. Sch.; *post turgorem* G.; *τῶν λοπητῶν* V Ald.; *τῶν λοπετῶν* P; *τὸν κοπητὸν* mBas.; *τὸν λιπητὸν* H. St.

δυςείδειαν] U sine accentu; *δυςειδίαν* Ald. Edd. o.

ὅλως πᾶν] UMV; *ὅλως δὲ πᾶν* Ald. Edd. o. — Post *πᾶν* addit *ξύλον* i. u. St.

ἐκπεπᾶναν] U Sch.syll.: *ἐκπεπάνον* MV; *ἐκπεπαῖνον* Ald. H. St.; *cum fructum percoxerit* G.; *ἐκπεπάναν* Sch.cont.

ἀώροις οὖσιν] *ἀωέροις ὦσιν* V.

λοπητὸν] UMV Sch.; *turgorem* G.; *κοπητὸν* Ald. H.; *λιπητὸν* St.

2. *ἐπεὶ δὲ μαλ.*] Ald. Edd. o.; *ἐπεὶ καὶ μαλ.* MV.

μάλιστ' ἢ μόνον] dedi auctore Sch., qui *μάλιστα ἢ μόνον* scripsit; *ἢ* om. Ald. Edd.; *μάλιστα ἢ μόνον οὐ περ.* St. *Nam et corticem abietis tamen et pini et laricis potissimo detrahunt* G.

πεύκης] UP G. mBas. Sch. i. u.; om. Ald. H. St.

ὁτὲ μὲν — ὁτὲ δὲ] Ald. Edd. o.; *ὅταν μὲν — ὅταν δὲ* UMV.

δαμνος μελία ζυγία ὀξύα φίλυρα φηγός τε καὶ ὅλως ὅσα κατορύττεται· δρῦς δὲ ὀψιαίτατα κατὰ χειμῶνα μετὰ τὸ μετόπωρον· ἐὰν δὲ ὑπὸ τὸν λοπητὸν τμηθῇ σήπεται τάχιστα ὡς εἰπεῖν, ἐάν τε ἔμφλοιος ἐάν τε ἄφλοιος· καὶ μάλιστα μὲν τὰ ἐν τῷ πρώτῳ λοπητῷ, δεύτερα δὲ τὰ ἐν τῷ δευτέρῳ, τρίτα δὲ καὶ ἥκιστα τὰ ἐν τῷ τρίτῳ· τὰ δὲ μετὰ τὴν πέπανσιν τῶν καρπῶν ἄβρωτα διαμένει κἂν ἀλόπιστα ᾖ· πλὴν ὑπὸ τὸν φλοιὸν ὑποδυόμενοι σκώληκες ἐπιπολῆς ἐγγράφουσι τὸ στέλεχος, οἷς καὶ σφραγῖσι χρῶνταί τινες. ὡραῖον δὲ τμηθὲν τὸ δρύϊνον ἀσαπές τε καὶ ἀθριπηδέστατον γίνεται καὶ σκληρὸν καὶ πυκνὸν ὥςπερ κέρας· πᾶν γὰρ ὅμοιόν ἐστιν ἐγκαρδίῳ· πλὴν τό γε τῆς ἁλιφλοίου καὶ τότε φαῦλον. συμβαίνει 3.
δὲ καὶ τοῦτο ὑπεναντίον ὅταν τε κατὰ τὴν βλάστησιν τέμνωνται καὶ ὅταν μετὰ τοὺς καρπούς· τότε μὲν γὰρ ἀναξηραίνεται τὰ στελέχη καὶ οὐ παραβλαστάνει τὰ δένδρα· μετὰ δὲ τοὺς καρποὺς παραβλαστάνει. δυστομώτερα δὲ διὰ τὴν σκληρότητα κατὰ ταύτην τὴν ὥραν. κελεύουσι δὲ καὶ δεδυκυίας τῆς σελήνης τέμνειν ὡς σκληροτέρων καὶ ἀσαπεστέρων γινομένων. ἐπεὶ δὲ αἱ πέψεις τῶν καρπῶν παραλλάττουσι δῆλον ὅτι καὶ αἱ ἀκμαὶ πρὸς τὴν τομὴν παραλλάττουσιν· ἀεὶ γὰρ ὀψιαίτεραι τῶν ὀψικαρποτέρων. δι' ὃ καὶ πειρῶνταί τινες ὁρίζειν καθ' 4.
ἑκάστην· οἷον πεύκην μὲν καὶ ἐλάτην ὅταν ὑπολοπῶσιν· ἔτι δὲ ὀξύαν καὶ φίλυραν καὶ σφένδαμνον καὶ ζυγίαν τῆς ὀπώρας· δρῦν δὲ ὥςπερ εἴρηται μετὰ τὸ φθινόπωρον. φασὶ δέ τινες ταύτην ὡραίαν εἶναι τοῦ ἦρος ὅταν γε ἔχῃ τὴν καλουμένην κάχρυν, καὶ τὴν πίτυν ὅταν ὁ βότρυς αὐτῆς ἀνθῇ. ποῖα μὲν οὖν ὡραῖα καθ' ἕκαστον χρόνον οὕτω διαιροῦνται. πάντων δὲ δῆλον ὅτι βελτίω τὰ τῶν ἀκμαζόντων δένδρων ἢ τῶν νέων κομιδῇ καὶ γεγηρακότων· τὰ μὲν γὰρ

σφένδαμνος] *σφένδαμνον* P.
ὀξύα] *ὀξία* P.
φηγός τε] conj. Scalig. St. Schn.; *πηγός τε* U; *φηγόσιν τε* V; *πηγόσιν τε* M Ald.; omisit G.; *φηγίς τε* H. Cf. 3, 3, 1. Schneid. in Syll. *πηγός τε* ex Urb. scribi jubet, nomen vero non explicuit. — Dein *ὅλος* St.
κατορύττεται] corr. Sch.; *ὀρύττεται* Ald. Edd.; *quae aptae obrui sunt* G. Scalig. comparat *τὰ κατὰ γῆς κατορυττόμενα* cap. 7, 5; vide quoque c. 4, 3.
δρῦς] corr. Sch.; *δρυὸς* Ald. Edd.
τὸν λοπητὸν] UM Sch.; *τῶν λοπητῶν* V; *τὸν λοπετὸν* Ald.; *λιπητὸν* H. St.
σήπεται] *σήπτεται* UM.
λοπητῷ] UMV Ald. Sch.; *λιπητῷ* H. St.; *λοπετῷ* P.
καὶ ἥκιστα] U Sch.syll,; om. Ald. Edd. o.
ἀλόπιστα] *ἀλλόπιστα* P.
καὶ σκληρὸν] *καὶ* om. H.; *σκληρὸν δὲ* St.
τό γε τῆς] Ald. Edd.; *τό τε τῆς* U; *τότε τῆς* V.
καὶ τότε] *καὶ γὰρ τόγε* St. puncto anteposito.
3. *ὑπεναντίον*] V; *ὑπεναντίως* Ald. Edd. o.
κατὰ] *μετὰ* P.
τέμνωνται] A. et Edd. praeter mBas. quae *τέμνονται* dat.
τότε μὲν γὰρ ἀναξ.] P, Sch. de conj.; *ὅτε μὲν γὰρ ἀναξ.* UMV; *τότε μὲν ἀναξ.* Ald. H. St.
οὐ παραβλαστάνει] Ald. Edd.; *οὐ βλαστάνει* M.
κατὰ ταύτην] corr. St.; *καὶ τ.* Ald. H.; *καὶ* uncis seclusit Sch.
4. *δι' ὃ καὶ*] U, Sch. e conject.; *δι' ὧν καὶ* Ald. H. St.
ἑκάστην] V Sch.syll.; *ἕκαστον* Ald. Edd.; *ἕκαστον* [*χρόνον*] Sch.cont. Mihi non *ὥραν*, multo minus *ἀκμὴν* ut Schn. vult, sed *ὕλην* supplendum esse videtur.
ὑπολοπῶσιν] corr. Sch. syll.; *εἰ πελειν εἶσι* U; *ὑπελειννεισιν* MV; *ὑπελινῶσιν* Ald.; *ὑπολιπῶσιν* H. St. Sch. — Paulo ante *πεύκην* UP mBas., G. St. Sch.; *λεύκην* Ald. H.
τῆς ὀπ.] *τε ὀπ.* MV.
ταύτην ὡρ.] em. St. Sch.; *καὶ τὴν ὠ.* Ald. H.
αὐτῆς ἀνθῇ] U Ald. Sch.; *αὐτῆς* om. H. St.
καὶ γεγηρ.] Ald. H. St.; *ἢ γεγηρ.* Sch. de conj.

5. ὑδατώδη τὰ δὲ γεώδη. πλείστας δὲ χρείας καὶ μεγίστας ἡ ἐλάτη καὶ ἡ πεύκη
2 H. St. παρέχονται καὶ ταῦτα κάλλιστα καὶ μέγιστα τῶν ξύλων ἐστί. διαφέρουσι δὲ ἀλλήλων ἐν πολλοῖς· ἡ μὲν γὰρ πεύκη σαρκωδεστέρα τε καὶ ὀλιγόϊνος· ἡ δ' ἐλάτη καὶ πολύϊνος καὶ ἄσαρκος, ὥστε ἐναντίως ἑκάτερον ἔχειν τῶν μερῶν, τὰς μὲν ἶνας ἰσχυρὰς τὴν δὲ σάρκα μαλακὴν καὶ μανήν· δι' ὃ τὸ μὲν βάρυ τὸ δὲ κοῦ-
6. φον· τὸ μὲν γὰρ ἔνδαδον τὸ δὲ ἄδαδον ᾗ καὶ λευκότερον. ἔχει δὲ καὶ ὄζους πλείους μὲν ἡ πεύκη σκληροτέρους δὲ ἡ ἐλάτη πολλῷ, μᾶλλον δὲ καὶ σκληροτάτους πάντων· ἄμφω δὲ πυκνοὺς καὶ κερατώδεις καὶ τῷ χρώματι ξανθοὺς καὶ δαδώδεις. ὅταν δὲ τμηθῶσι ῥεῖ καὶ ἐκ τῶν τῆς ἐλάτης καὶ ἐκ τῶν τῆς πεύκης ἐπὶ πολὺν χρόνον ὑγρότης καὶ μᾶλλον ἐκ τῶν τῆς ἐλάτης. ἔστι δὲ καὶ πολύλοπον ἡ ἐλάτη καθάπερ καὶ τὸ κρόμυον· ἀεὶ γὰρ ἔχει τινὰ ὑποκάτω τοῦ φαινομένου
7. καὶ ἐκ τοιούτων ἡ ὅλη. δι' ὃ καὶ τὰς κώπας ξύοντες ἀφαιρεῖν πειρῶνται καθ' ἕνα καὶ ὁμαλῶς· ἐὰν γὰρ οὕτως ἀφαιρῶσιν ἰσχυρὸς ὁ κωπεών, ἐὰν δὲ παραλλάξωσι καὶ μὴ κατασπῶσιν ὁμοίως, ἀσθενής· πληγὴ γὰρ οὕτως ἐκείνως δ' ἀφαίρεσις. ἔστι δὲ καὶ μακρότατον ἡ ἐλάτη καὶ ὀρθοφυέστατον. δι' ὃ καὶ τὰς κεραίας καὶ τοὺς ἱστοὺς ἐκ ταύτης ποιοῦσιν. ἔχει δὲ καὶ τὰς φλέβας καὶ τὰς
8. ἶνας εὐγενεστάτας πάντων. αὐξάνεται δὲ πρῶτον εἰς μῆκος ἄχρι οὗ δὴ ἐφίκηται τοῦ ἡλίου· καὶ οὔτε ὄζος οὐδεὶς οὔτε παραβλάστησις οὔτε πάχος γίνεται· μετὰ δὲ ταῦτα εἰς βάθος καὶ πάχος ὅταν αἱ τῶν ὄζων ἐκφύσεις καὶ παραβλαστήσεις. ταῦτα μὲν οὖν ἴδια τῆς ἐλάτης, τὰ δὲ κοινὰ καὶ πεύκης καὶ ἐλά-
9. της καὶ τῶν ἄλλων. ἔστι γὰρ ἡ μὲν τετράξοος ἡ δὲ δίξοος. καλοῦσι δὲ

5. *ταῦτα καλλ.*] corr. Sch.; *harum* G.; *αὐτὰ* Ald. H. St.

ὀλιγόϊνος] Ald. Edd. o.; *ὀλίγονος* UMV; *ὀλιγόγονος* P. Praeterea *τε* om. MV.

πολύϊνος] *πολύγονος* P.

ἔχειν] MV; *ἔχει* Ald. Edd. o.

τὰς μὲν ἶνας] UMV; *τὰς μὲν γὰρ ἶνας* Ald. Edd. o.

τὸ μὲν γὰρ ἔνδαδον] corr. St. et Sch. cum G. *altera enim teda referta est*; *ἔνδαδον γὰρ* Ald. H.

ᾗ καὶ λ.] P, Sch. de conj.; *ἢ καὶ λ.* Ald. H. St.; *atque ob id etiam est albior* G.

6. *πλείους*] bis scriptum est in V.

ὑγρότης] Ald. H.; *ἡ ὑγρ.* St. Sch.

κρόμυον] Ald.; *κρόμμυον* P_2.

6. *καὶ τὰς κώπας*] UMV Ald. Sch.syll.; *καὶ οἱ τ. κ.* H. St.; *καὶ οἱ τοὺς κωπέας.* Sch.

κωπεὼν] P, Sch. de conj.; *κοπέων* Ald. Edd.

κατασπῶσιν] dedi de conjectura; *κατὰ πᾶσιν* UMV; *κατὰ πάντα* Ald. Edd. o.

ἀσθενὴς] UMVP Scal. Sch.; *infirmus* G.; *εὐσθενὴς* Ald. H. St.

εὐγενεστάτας] Ald. Edd., quod absque dubio vitiosum. Coraius conj. *εὐτενεστάτας*. Mihi *ἐμφανεστάτας* praestare videtur.

8. *αὐξάνεται δὲ πρ.*] corr. Sch.syll.; *αὐξ. καὶ πρ.* U Ald. H. St.; *crescit haec primum* G.

ἄχρι — ἐφίκηται] Sch.syll.; *ἄχρι οὗ δὴ κἀφίκηται* U; *ἄχρις οὐκ ἀφίκηται* MV; *ἄχρις οὗ ἀφ.* Ald. H. St.; *ἄχρις οὗ ἐφίκ.* Sch.cont.: *quoad libere solem accipiat* G.

οὔτε ὄζος] MVP Sch.; *οὔτε* om. Ald. Edd.

ὅταν αἱ — παραβλαστήσεις] scil. *γίγνωνται*. Sic dedi e conjectura. *οὕτως αἱ — π.* Ald. H.; *οὕτως αἱ — π.* [*ἐφέπονται*] Sch.; *οὕτως δὲ αἱ — π.* St.; *atque ita ramorum exortus laterales germinationes secuntur* G.

καὶ πεύκης] Ald. Edd.; *τῆς πεύκης* Sch. Paulo ante *τὰ δ' ἐστι* St.

ἐλάτης καὶ τῶν ἄλλων] U Sch.; *et abieti et aliis communia* G.; *ἐλάτης καὶ τῶν ἐλάτων καὶ ἄλλων* Ald. H. St. Ad *τῶν ἄλλων* subaudias *τῶν ὕλην παρεχόντων δένδρων*. Exc. P_2: *ὅτι τῆς μὲν πεύκης καὶ ἐλάτης τῶν ἄλλων τὰ μὲν τρίξοα τὰ δὲ τετράξοα.*

9. *τετράξοος — δίξοος*] St. Sch.; *τετράζοος — δίζοος* Ald. B. Cam.; *τετράξοος — δίζοος* H. In Par. *τετράζοος* et *δίζοος* a m. p., correctum a m. sec. in *τετράξοος — δίξοος*. — Vide H. Steph. Thes. sub *διόζος*.

τετραξόους μὲν ὅσαις ἐφ' ἑκάτερα τῆς ἐντεριώνης δύο κτηδόνες εἰσὶν ἐναντίαν
ἔχουσαι τὴν φύσιν· ἔπειτα καθ' ἑκατέραν τὴν κτηδόνα ποιοῦνται τὴν πελέκη-
σιν ἐναντίας τὰς πληγὰς κατὰ κτηδόνα φέροντες ὅταν ἐφ' ἑκάτερα τῆς ἐντερι-
ώνης ἡ πελέκησις ἀναστρέφῃ. τοῦτο γὰρ ἐξ ἀνάγκης συμβαίνει διὰ τὴν φύσιν
τῶν κτηδόνων. τὰς δὲ τοιαύτας ἐλάτας καὶ πεύκας τετραξόους καλοῦσι. εἰσὶ
δὲ καὶ πρὸς τὰς ἐργασίας αὗται κάλλισται· πυκνότατα γὰρ ἔχουσι τὰ ξύλα καὶ
τὰς αἰγίδας αὗται φύουσιν. αἱ δίξοοι δὲ κτηδόνα μὲν ἔχουσι μίαν ἐφ' ἑκάτερα 10.
τῆς ἐντεριώνης ταύτας δὲ ἐναντίας ἀλλήλαις ὥστε καὶ τὴν πελέκησιν εἶναι δι-
πλῆν μίαν καθ' ἑκατέραν κτηδόνα ταῖς πληγαῖς ἐναντίαις· ἁπαλώτατα μὲν οὖν
ταῦτά φασιν ἔχειν τὰ ξύλα, χείριστα δὲ πρὸς τὰς ἐργασίας· διαστρέφεται γὰρ
μάλιστα. μονοξόους δὲ καλοῦσι τὰς ἐχούσας μίαν μόνον κτηδόνα· τὴν δὲ πελέ-
κησιν αὐτῶν γίνεσθαι τὴν αὐτὴν ἐφ' ἑκάτερα τῆς ἐντεριώνης· φασὶ δὲ μανότατα
μὲν ἔχειν τῇ φύσει τὰ ξύλα ταῦτα πρὸς δὲ τὰς διαστροφὰς ἀσφαλέστατα. δια- 11.
φορὰς δὲ ἔχουσι τοῖς φλοιοῖς καθ' ἃς γνωρίζουσιν ἰδόντες εὐθὺς τὸ δένδρον
πεφυκὸς ποῖόν τί ἐστι· τῶν μὲν γὰρ εὐκτηδόνων καὶ ἀστραβῶν καὶ ὁ φλοιὸς
λεῖος καὶ ὀρθὸς τῶν δ' ἐναντίων τραχύς τε καὶ διεστραμμένος· ὁμοίως δὲ καὶ
ἐπὶ τῶν λοιπῶν. ἀλλ' ἔστι τετράξοα μὲν ὀλίγα μονόξοα δὲ πλείω τῶν ἄλλων.
ἅπασα δὲ ἡ ὕλη μείζων καὶ ὀρθοτέρα καὶ ἀστραβεστέρα καὶ στιφροτέρα καὶ
ὅλως καλλίων καὶ πλείων ἡ ἐν τοῖς προςβορείοις ὥςπερ καὶ πρότερον ἐλέχθη·
καὶ αὐτοῦ τοῦ δένδρου δὲ τὰ πρὸς βορρᾶν πυκνότερα καὶ νεανικώτερα. ὅσα δὲ

τετραξόους μὲν] P2 H. St. Sch.; *τετραζόους μ.* Ald. Bas. Cam.

καθ' ἑκατέραν] corr. mB. St. Sch.; *atque per utrumque cursum adigunt ictus* G.; *καθ' ἑτέραν* P2 Ald. H. Ceterum de significatione et origine verbi *κτηδὼν* multa undequaque congesta attulit Schneider, sed ab ipsius rei explanatione abstinuit.

τετραξόους] P2 Ald. Cam. H. St Sch.; *τετραζώους* V; *τετραζόους* Bas.

αὗται φύουσιν· αἱ δίξοοιδὲ] H. St. Sch.; *αὗται· φύουσι δὲ· αἱ διζόοι δὲ* Ald.; *αὗται φύουσιν δὲ αἱ δίξοοι δὲ* UMV; *αὗται· αἱ δίξοοι δὲ* P2.

10. *μίαν κ.*] de conj.; *μίαν δὲ κ.* P2 Ald. H. St.; *μίαν μὲν κ.* Sch., qui deinceps *ταῖς πληγαῖς δ' ἐναντίαις* scribere voluit sed *δὲ* in cont. omisit.

ἐναντίαις] St. Sch.; *ἐναντίας* P2 Ald. H.; *simplex per utrumque cursum ictu contrario* G.

ἁπαλώτατα] P2 de conj. Sch.; *ἁπαλότητα* Ald. Edd.

μονοξόους] Ald. H. St. Sch.; *μονοζόους* MV Bas. Cam. — Deinceps *τὰς* om. St.

τὴν δὲ πελ.] Ald. Edd.; *δὲ* om. UMP2. — Post *αὐτῶν* addit i. u. *φασὶ* St.

μανότατα] sic correxi concinnitatis causa. *μανότητα* Ald. Edd. o.

τὰ ξύλα ταῦτα, πρὸς δὲ τὰς] corr. Sch.; *τὰ ξύλα· ταῦτα δὲ πρὸς τὰς* Ald. H.; *τινὰ ξύλα· ταῦτα δὲ πρὸς τὰς* St.

11. *ἰδόντες*] Ald. H. St.; Schn. in Comm. scribit: „Vind. *οἴδοντες*, Med. *οἱ δόντες*· unde *οἱ ἰδόντες* effeci," et sic dedit in contextu. Idem in Auctar. var. lect. „*οἱ ἰδόντες* U non habet cum MV." Alterutrum falsum esse oportet. Suspicor scribere voluisse in Auct. *οἱ* ante *ἰδόντες* U non habet. In Syllabo nihil correxit. Ceterum *οἱ* non recte addidit Schn.; conjungenda enim *ἰδόντες εὐθὺς* i. e. primo obtutu, vel *ubi primum arborem viderunt,* ut G. habet.

ὁμοίως δὲ] UMP Sch.; *δὲ* om. Ald. H. St.

τετράξοα — μονόξοα] Ald. Cam. H. St. Sch.; *τετράζοα — μονόζοα* Bas.; *τετράζοα — μονόζωα* V; *τετράζωα — μονόζωα* M.

στιφρότερα] UMV; *στριφνότερα* Ald.; *στρυφνότερα* H. St. Sch. Vide Ruhnk. ad Timae. p. 237 cujus dictum confirmant codices Theophr. 3, 11, 4. C. 3, 7, 2. C. 3, 17, 8.

δένδρου δὲ] U Sch.syll.; *δένδρου δὴ* Ald. Edd.

ὑποπαράβορρα καὶ ἐν περίπνῳ ταῦτα στρέφει καὶ παραλλάττει παρὰ μικρὸν ὁ
12. βορέας ὥστε εἶναι παρεστραμμένην αὐτῶν τὴν μήτραν καὶ οὐ κατ' ὀρθόν. ἔστι δὲ ὅλα μὲν τὰ τοιαῦτα ἰσχυρὰ τμηθέντα δὲ ἀσθενῆ διὰ τὸ πολλὰς ἔχειν παραλλαγάς. καλοῦσι δὲ οἱ τέκτονες ἐπίτομα ταῦτα διὰ τὸ πρὸς τὴν χρείαν οὕτω
3 H. St. τέμνειν. ὅλως δὲ χείρω τὰ ἐκ τῶν ἐφύγρων καὶ εὐδιεινῶν καὶ παλισκίων καὶ συνηρεφῶν καὶ πρὸς τὴν τεκτονικὴν χρείαν καὶ πρὸς τὴν πυρευτικήν. αἱ μὲν οὖν τοιαῦται διαφοραὶ πρὸς τοὺς τόπους εἰσὶν αὐτῶν τῶν ὁμογενῶν ὥς γε ἁπλῶς εἰπεῖν.

Cap. II. Διαιροῦσι γάρ τινες κατὰ τὰς χώρας καί φασιν ἀρίστην μὲν εἶναι τῆς ὕλης πρὸς τὴν τεκτονικὴν χρείαν τῆς εἰς τὴν Ἑλλάδα παραγινομένης τὴν μακεδονικήν· λεία τε γάρ ἐστι καὶ ἀστραβὴς καὶ ἔχουσα θυῖον. δευτέραν δὲ τὴν ποντικήν, τρίτην δὲ τὴν ἀπὸ τοῦ Ῥυνδάκου, τετάρτην δὲ τὴν αἰνιανικήν· χειρίστην δὲ τήν τε παρνασιακὴν καὶ τὴν εὐβοϊκήν· καὶ γὰρ ὀζώδεις καὶ τρα-
2. χείας καὶ ταχὺ σήπεσθαι. περὶ δὲ τῆς ἀρκαδικῆς σκεπτέον. ἰσχυρότατα δὲ τῶν ξύλων ἐστὶ τὰ ἄοζα καὶ λεῖα· καὶ τῇ ὄψει δὲ ταῦτα κάλλιστα. ὀζώδη δὲ γίνεται τὰ κακοτροφηθέντα καὶ ἤτοι χειμῶνι πιεσθέντα ἢ καὶ ἄλλῳ τινὶ τοιούτῳ· τὸ γὰρ ὅλον τὴν πολυοζίαν εἶναι ἔνδειαν εὐτροφίας. ὅταν δὲ κακοτροφήσαντα ἀναλάβῃ πάλιν καὶ εὐσθενήσῃ συμβαίνει καταπίνεσθαι τοὺς ὄζους ὑπὸ τῆς περιφύσεως· εὐτροφοῦν γὰρ καὶ αὐξανόμενον ἀναλαμβάνει καὶ πολλάκις ἔξωθεν μὲν λεῖον τὸ ξύλον διαιρούμενον δὲ ὀζῶδες ἐφάνη. δι' ὃ καὶ σκοποῦνται τῶν σχιστῶν τὰς μήτρας· ἐὰν γὰρ αὗται ἔχωσιν ὄζους, ὀζώδη καὶ τὰ ἐκτός·

ὑποπαράβορρα] St. Sch.; *ὑπὸ παράβορρα* Ald. Schn. suspicatur *ὑπόβορρα ἢ παράβορρα* scriptum fuisse.

καὶ ἐν π.] U; *ἢ ἐν π.* Ald. Edd. o.

στρέφει] *στέφει* UM.

παραλλάττει] conj. Dalec. Sch.syll.; *παραλλαγει* U; *παραλήγει* Ald. Edd.; *παραλυγίζει* conj. H. Steph.

12. *ἐπίτομα*] U, conj. Scalig. cod. Casaub. H. St. Sch.; *brevia* G.; *ἐπίτοκα* V Ald.; *ἐπὶ τόκα* M.; *ἐπὶ τὸ κατὰ* P; *ἐπίκοπα* conj. H. Steph. in Thes.

χείρω τὰ] *ξύλα* i. u. add. St. — Deinceps *ἐκ καὶ ἐφυγρῶν* cum Cam. H. St.

εὐδιεινῶν] P_2 Edd. post H.; *εὐδινῶν* U MV Ald. — *πολισκίων* V.

καὶ συνηρεφῶν] UMVP_2 Sch.; *καὶ τῶν συνηρεφῶν* Ald. Edd. Ceterum *συνερεφῶν* M. *συνιρεφῶν* V.

ὥς γε ἁπλῶς] Sch.syll.; *ὡς δὲ ἁ.* Ald. H. St.; *ὡς ἁπλῶς* Sch. cont. — Paulo ante *εἰσὶν* om. St.

Cap. II.

γάρ τινες] Ald. Edd.; *δέ τινες* Schn.; *δὲ καὶ* P_2.

τῆς — παραγινομένης] UMV Sch.; *τῆς — παραγενομένης* P_2; *τὴν — παραγινομένην* Ald. H. St.

θυῖον] de corr. Scalig. Sch.syll.; *θύϊον τι* St.; *τύϊον* P_2 Ald. H. Recte de hoc loco Sch. judicare videtur in indice s. v. *θύια*. *ἔχουσα θυῖον continens resinam*: videtur enim *θυῖον* resinam illam odoratam, quae plurium arborum coniferarum propria est, significare. Hac autem lignum validum effici, quia antiseptica est, notum; idque Theophrastum dicere voluisse videmus e membro opposito *καὶ ταχὺ σήπεσθαι*.

ἀπὸ τοῦ Ῥυνδάκου] *ἀπορυν* (superscr. *δη*) P_2.

αἰνιανικὴν] corr. Palmer. Ex., Harduin ad Plin. 16, 39, Sch.; *αἰανικὴν* P_2 Ald. H. St. — Dein *παρνασσιακὴν — εὐοϊκὴν* P_2.

2. *ταῦτα κάλλιστα· ὀζώδη δὲ*] corr. Scal. Sch.; *ταῦτα καὶ μάλιστα ὀζώδη γιν.* Ald. H.; *ταῦτα κάλλιστα· καὶ μάλιστα ὀζώδη γιν.* St.; *ταῦτα μάλιστα· ὀζώδης δὲ γιν.* U. *κάλλιστα* adnotatur etiam e Vo. Commate *καὶ — κάλλιστα* omisso, *ὀζώδη δὲ* pergit P_2.

κακοτροφηθέντα] U mBas. St. Sch.; *κακοστροφ.* Ald. H.; *τά τε κακοτροφ.* P_2; *male adulta* G.

ἔνδειαν] *δι' ἔνδειαν* St.

καὶ οὗτοι χαλεπώτεροι τῶν ἐκτὸς καὶ φανεροί. γίνονται δὲ καὶ αἱ σπεῖραι διὰ 3.
χειμῶνας τε καὶ κακοτροφίαν. σπείρας δὲ καλοῦσιν ὅταν ᾖ συστροφή τις ἐν
αὐτῇ μείζων καὶ κύκλοις περιεχομένη πλείοσιν οὐθ᾽ ὥσπερ ὁ ὄζος ἁπλῶς οὐθ᾽
ὡς ἡ οὐλότης ἡ ἐν αὐτῷ τῷ ξύλῳ· δι᾽ ὅλου γάρ πως αὕτη καὶ ὁμαλίζουσα·
χαλεπώτερον δὲ τοῦτο πολὺ καὶ δυσεργότερον τῶν ὄζων. ἔοικε δὲ παραπλη-
σίως καὶ ὡς ἐν τοῖς λίθοις ἐγγίνεσθαι τὰ καλούμενα κέντρα. ὅτι δ᾽ ἡ περίφυ-
σις καταλαμβάνει τοὺς ὄζους φανερώτατον ἐξ αὐτῆς τῆς αἰσθήσεως οὐ μὴν
ἀλλὰ καὶ ἐκ τῶν ἄλλων τῶν ὁμοίων· πολλάκις γὰρ αὐτοῦ τοῦ δένδρου μέρος 4.
τι συνελήφθη ὑπὸ θατέρου συμφυοῦς γενομένου· καὶ ἐάν τις ἐκγλύψας θῇ λί-
θον εἰς τὸ δένδρον ἢ καὶ ἄλλο τι τοιοῦτον κατακρύπτεται περιληφθὲν ὑπὸ τῆς
περιφύσεως· ὅπερ καὶ περὶ τὸν κότινον συνέβη τὸν ἐν Μεγάροις τὸν ἐν τῇ
ἀγορᾷ· οὗ καὶ ἐκκοπέντος λόγιον ἦν ἁλῶναι καὶ διαρπασθῆναι τὴν πόλιν· ὅπερ
ἐγένετο . . . Δημήτριος. ἐν τούτῳ γὰρ διασχιζομένῳ κνημῖδες εὑρέθησαν καὶ
ἄλλ᾽ ἄττα τῆς ἀττικῆς κερμηστὶ ὅ ἐστιν ἐν κοτίνῳ· οὗ ἀνετέθη τὸ πρῶτον ἐγ-
κοιλανθέντος. τούτου δ᾽ ἔτι μικρὸν τὸ λοιπόν. πολλαχοῦ δὲ καὶ ἄλλοθι γίνε-
ται πλείονα τοιαῦτα. καὶ ταῦτα μὲν ὥσπερ εἴρηται κοινὰ πλειόνων.

CAP. III. Κατὰ δὲ τὰς ἰδίας ἑκάστου φύσεις αἱ τοιαῦταί εἰσι διαφοραί, οἷον 4. H. St.
πυκνότης μανότης βαρύτης κουφότης σκληρότης μαλακότης, ὡσαύτως δὲ καὶ

τὰ ἐκτὸς — καὶ φανεροὶ] sic U, qui supplementum quinque verborum praebet; *τὰ ἐκτὸς καὶ φανεροὶ* Ald.; *τὰ ἐκτὸς καὶ φανερῶς* H.; *τὰ ἐκτὸς καίπερ οὐ φανερῶς* St.; *τὰ ἐντὸς· καὶ φανερῶς δὲ γιν. κ.* Schn.cont.: *τὰ ἐντὸς· καὶ οὗτοι χαλεπώτεροι τῶν ἐκτὸς· καὶ φανερῶς δὲ γιν. κ.* Sch.syll. Ex. P2: *διαιρούμενον δὲ εὑρέθη ὀζῶδες. οὗτοι δὲ χαλεπώτεροι τῶν ἐκτός.* Si scriptum esset *πλὴν οὗτοι* verba integra praestiterim.

3. *κακοτροφίαν*] *κακοτροφίας* M.

καλοῦσιν] *καὶ καλοῦσιν* Cam.

ᾖ συστροφή] corr. Scalig. H. St. Sch.; *ᾗ εὐστροφὴ* U; *ἡ εὐτροφή* V; *ἢ εὐτροφή* M; *ᾖ εὐτραφῆ* Ald.; *εὐστροφή* P2; *στροφὴ* Vo. — Verba *ἐν αὐτῇ* om. G.

κύκλοις — ξύλῳ] Haec sic pessumdata exhibuit cum Cam. H.: *κύκλοις περιεχομένη οὐλότης ἡ πλείοσιν — οὐθ ὡς ἡ ἐν αὐτῷ τῷ ξύλῳ.* — Articul. ante *ὄζος* om. M., post *οὐλότης* om. St.

τῶν ὄζων] P2 e corr. Scal. H. St. Sch.; *τῶν αὄζων* UMV Ald.; *quam nodus* G.

καὶ ὡς ἐν] Schn. *ὡς* seclusit.

ὅτι δ᾽ ἡ] *ὅτι δὲ* Ald. H. St.; *ὅτι δὴ* UMV; *ὅτι δὲ ἡ* Sch.

4. *μέρος τι συν.*] H. St. Sch. cum cod. Cas., omisso *αὐτοῦ* quod post *τι* adjiciunt U MV Ald. Sed vide ne aliud verbum ibi fuerit in *αὐτοῦ* corruptum. An *ἀπὸ τυχῆς*? quo ducit et sententia et quod scribit Plinius 16, 39: *Et quaedam forte accidunt lapide comprehenso* etc.

ἐκγλύψας θῇ] correxi ex U, qui *ἐκλυψας θῆι* habet; Schn. in Syll. mavult *ἐγγλύψας θῇ*; *ἐκλιθασθῇ* Ald. H. St.; *ἐνθλάσῃ* Schn. cont.

Μεγάροις] Ald. Cam. H. St. Sch.; *μεγάραις* P2; *Μαγάραις* M.

ὅπερ] UMV Ald. Sch.syll.; *ὥςπερ* H. St. Sch. — Dein *περὶ τοῦ τὸν* M1.

Δημήτριος] Ald. et Sch., qui lacunae signum praeposuit; *ὑπὸ Δημητρίου* conj. Palmer. Ex. p. 599; *ἐπὶ Δημητρίου* St. Totus locus vitio gravi laborat.

διασχιζομένῳ] H. St. Sch.; *διασχιζομένων* Ald.

τῆς ἀττικῆς — κοτίνῳ] *κερμηστι* U, *κερμηστί* Ald.; *κερμαστὶ* M; *κερμάστων* V; *τ. ἀττικῆς ἐργασίας ἅ ἐστιν* St., a quo *ἐργασίας* recepit Sch.; *σκευασίας* conj. Scalig. Verba *ὅ ἐστιν ἐν κοτίνῳ* seclusit Sch. omissa a Gaza, qui *et alia quaedam Attici ritus: parte qua primum affixa fuere, ad ramorum ambitum concavata* vertit. Frustranea est opera partem hujus loci emendare, quem totum redintegrare non licet. Vide Plin. 16, 39.

ἀνετέθη] Ald. Edd.; *ἀνατεθῇ* UM.

ἐγκοιλανθέντος] U Sch.syll.; *ἐγκοιλαθέντος* PMV; *ἐγκοιλασθέντος* Ald. Edd. o.

CAP. III.

ἑκάστου] *ξύλου* add. St.

εἴ τις ἄλλη τοιαύτη· κοιναὶ δὲ ὁμοίως αὗται καὶ τῶν ἡμέρων καὶ τῶν ἀγρίων ὥστε περὶ πάντων λεκτέον. πυκνότατα μὲν οὖν δοκεῖ καὶ βαρύτατα πύξος εἶναι καὶ ἔβενος· οὐδὲ γὰρ οὐδ' ἐπὶ τοῦ ὕδατος ταῦτ' ἐπινεῖ. καὶ ἡ μὲν πύξος ὅλη τῆς δὲ ἐβένου ἡ μήτρα ἐν ᾗ καὶ ἡ τοῦ χρώματός ἐστι μελανία· τῶν δ' ἄλλων ὁ λωτός. πυκνὸν δὲ καὶ ἡ τῆς δρυὸς μήτρα ἣν καλοῦσι μελάνδρυον· καὶ
2. ἔτι μᾶλλον ἡ τοῦ κυτίσου· παρομοία γὰρ αὕτη δοκεῖ τῇ ἐβένῳ εἶναι. μέλαν δὲ σφόδρα καὶ πυκνὸν τὸ τῆς τερμίνθου· περὶ γοῦν Συρίαν μελάντερόν φασιν εἶναι τῆς ἐβένου· καὶ ἐκ τούτου γὰρ καὶ τὰς λαβὰς τῶν ἐγχειριδίων ποιεῖσθαι, τορνεύεσθαι δὲ ἐξ αὐτῶν καὶ κύλικας θηρικλείους, ὥστε μηδένα ἂν διαγνῶναι πρὸς τὰς κεραμέας· λαμβάνειν δὲ τὸ ἐγκάρδιον· δεῖν δὲ ἀλείφειν τὸ ξύλον· οὕτω γὰρ γίνεσθαι καὶ κάλλιον καὶ μελάντερον. εἶναι δὲ καὶ ἄλλο τι δένδρον ὃ ἅμα τῇ μελανίᾳ καὶ ποικιλίαν τινὰ ἔχει ὑπέρυθρον ὥστε εἶναι τὴν ὄψιν ὡσὰν ἐβένου ποικίλης· ποιεῖσθαι δ' ἐξ αὐτοῦ καὶ κλίνας καὶ δίφρους καὶ τὰ ἄλλα τὰ σπουδαζόμενα. τὸ δένδρον μέγα σφόδρα καὶ καλόφυλλον εἶναι ὅμοιον ταῖς
3. ἀπίοις. ταῦτα μὲν οὖν ἅμα τῇ μελανίᾳ καὶ πυκνότητα ἔχει. πυκνὸν δὲ καὶ ἡ σφένδαμνος καὶ ἡ ζυγία καὶ ὅλως πάντα τὰ οὖλα· καὶ ἡ ἐλάα δὲ καὶ ὁ κότινος, ἀλλὰ κραῦρα. μανὰ δὲ τῶν μὲν ἀγρίων καὶ ἐρεψίμων τὰ ἐλάτινα μάλιστα τῶν δ' ἄλλων τὰ ἄκτινα καὶ τὰ σύκινα καὶ τὰ τῆς μηλέας καὶ τὰ τῆς δάφνης. σκληρότατα δὲ τὰ δρύϊνα καὶ τὰ ζύγινα καὶ τὰ τῆς ἀρίας· καὶ γὰρ ὑποβρέχουσι ταῦτα πρὸς τὴν τρύπησιν μαλάξεως χάριν. μαλακὰ δὲ καθ' ὅλου μὲν τὰ μανὰ καὶ χαῦνα· τῶν δὲ σαρκωδῶν μάλιστα φίλυρα. δοκεῖ δὲ καὶ θερμότατον εἶναι τοῦτο· σημεῖον δὲ ὅτι μάλιστα ἀμβλύνει τὰ σιδήρια· τὴν γὰρ βαφὴν ἀνίησι
4. διὰ τὴν θερμότητα. θερμὸν δὲ καὶ κιττὸς καὶ δάφνη καὶ ὅλως ἐξ ὧν τὰ πυρεῖα

αὗται] *εἰσὶ* add. St.
πυκνότατα — βαρύτατα] Ald. Edd. o.: *πυκνοτάτη — βαρυτάτη* UM Sch.syll.
ἔβενος Ald. Edd. o.; *ἔβεννος* UP2P. — Dein *τοῦ δὲ ἐβέννου* P2.
πυκνὸν] *πυκνὸν δὲ καὶ ἡ δρῦς καὶ ἣν καλοῦσι μελάνδριον* P2; *spissa et roboris medulla: quod atrum cognominant* G.

2. *καὶ ἐκ τούτου*] UMV Sch.syll.; *καὶ* om. Ald. Edd.
τορνεύεσθαι] *πορνεύεσθαι* M.
μηδένα ἂν] conj.; *μηδ' ἂν ἕνα* cum Ald. ubi *μὴ δ' ἂν ἕνα* scriptum, H. Sch.; *μηδ' ἂν εἶναι* St. conjectura haud mala.
κεραμέας] *κραμέας* H.
λαμβάνειν] corr. H. St. Sch.; *λαμβάνει* MV Ald.
δεῖν δὲ] UMV Ald.; *δεῖν καὶ* H. St.; *δεῖν, καὶ* Sch.
ἔχει] UMV Ald. St. Sch.syll.; *ἔχειν* H. Sch.cont.
αὐτῶν] *αὐτοῦ* St.
τὰ σπ.] *τὰ* om. Bas.
δένδρον μ.] UMV; *δ. δὲ μ.* Ald. Edd. o. — *φασὶ* add. St.
καλόφυλλον] sic vel *καλλίφυλλον* scribendum est pro *καλλόφυλλον*, quod cum Ald. tenent Edd.
ταῖς ἀπ.] corr. Sch.syll.; *τοῖς ἀπ.* Ald. Edd. o.
πυκνότητα] *πυκνότατα* M.

3. *καὶ ἡ σφ.*] *καὶ* om. M.
οὖλα] *ἄλλα* P.
ἀλλὰ κραῦρα] corr. Sch.; *ἀλλὰ καὶ αὖρα* UMV Ald.; *ἀλλὰ καὶ καῦρα* H.; *ἀλλὰ δ' εἰσὶ κραῦρα* St.; om. G.
ἄκτινα] Ald. Edd.; *ακτηνα* U, *ἀκτηνὰ* M.
ζύγινα] corr. St. Sch.; *ζύγια* Ald. H.
ὑποβρέχουσι] corr. cum Harduino ad Plin. 16, 40 ut terebrari nisi madefactum non queat; *ἀποβρίθουσι* Ald. H.; *ἀποβρέχουσι* mBas. Scalig. St.; *ἐπιβρέχουσι* Schn.
καὶ χαῦνα] UMVP2 Sch.syll.; *καὶ τὰ χ.* Ald. Edd. o.
ἀμβλύνει] *ἀμβλῆναι* M1V.
σιδήρια] P2 Ald. Edd. o.; *σιδήρα* M2; *σίδηρα* M1V.

4. *δάφνη καὶ*] *δάφνη ον καὶ* V.
πυρεῖα] H. St. Sch.; *πυρὰ* UMV Ald.; *quibus facere ignaria solent* G.

γίνεται· Μενέστωρ δέ φησι καὶ συκάμινον. ψυχρότατα δὲ τὰ ἔνυδρα καὶ ὑδα-
τώδη. καὶ γλίσχρα δὲ τὰ ἰτέϊνα καὶ ἀμπέλινα, δι' ὃ καὶ τὰς ἀσπίδας ἐκ τού-
των ποιοῦσι· συμμύει γὰρ πληγέντα. κουφότερον δὲ τὸ τῆς ἰτέας, μανότερον
γάρ, δι' ὃ καὶ τούτῳ μᾶλλον χρῶνται. τὸ δὲ τῆς πλατάνου γλισχρότητα μὲν
ἔχει, φύσει δὲ ὑγρότερον τοῦτο καὶ τὸ τῆς πτελέας. σημεῖον δέ ἐστιν, μετὰ
τὴν τομὴν ὀρθὸν ὅταν σταθῇ πολὺ ὕδωρ ἀφίησι. τὸ δὲ τῆς συκαμίνου πυκνὸν
ἅμα καὶ γλίσχρον. ἔστι δὲ καὶ ἀστραβέστατον τὸ τῆς πτελέας, δι' ὃ καὶ τοὺς 5.
στροφεῖς τῶν θυρῶν ποιοῦσι πτελεΐνους· ἐὰν γὰρ οὗτοι μένωσι καὶ αἱ θύραι
μένουσιν ἀστραβεῖς, εἰ δὲ μὴ διαστρέφονται. ποιοῦσι δ' αὐτοὺς ἔμπαλιν τι-
θέντες τὰ ξύλα τό τε ἀπὸ τῆς ῥίζης καὶ τὸ ἀπὸ τοῦ φύλλου· καλοῦσι δὲ οἱ τέ-
κτονες τὸ ἀπὸ τοῦ φύλλου τὸ ἄνω· ἐναρμοσθέντα γὰρ ἀλλήλοις ἑκάτερον κω-
λύει πρὸς τὴν ὁρμὴν ἐναντίως ἔχον. εἰ δὲ ἔκειτο κατὰ φύσιν, οὗπερ ἡ ῥοπὴ
ἐνταῦθα πάντως ἂν ἦν ἡ φορά. τὰς δὲ θύρας οὐκ εὐθὺς συντελοῦσιν ἀλλὰ πή-
ξαντες ἐφιστᾶσι, κἄπειτα ὑστέρῳ οἱ δὲ τῷ τρίτῳ ἔτει συνετέλεσαν ἐὰν μᾶλλον
σπουδάζωσι· τοῦ μὲν γὰρ θέρους ἀναξηραινόμεναι διΐστανται τοῦ δὲ χειμῶνος
συμμύουσιν. αἴτιον δ' ὅτι τῆς ἐλάτης τὰ μανὰ καὶ σαρκώδη ἕλκει τὸν ἀέρα
ἔνικμον ὄντα. ὁ δὲ φοῖνιξ κοῦφος καὶ εὔεργος καὶ μαλακὸς ὥσπερ ὁ φελλὸς 6.
βελτίων δὲ τοῦ φελλοῦ ὅτι γλίσχρος· ἐκεῖνο δὲ θραυστόν. διὰ τοῦτο τὰ εἴδωλα
νῦν ἐκ τοῦ τῶν φοινίκων ποιοῦσι τὸν δὲ φελλὸν παρήκασι. τὰς ἶνας δὲ οὐ δι'
ὅλου ἔχει οὐδ' ἐπὶ πολὺ καὶ μακρὰς οὐδ' ὡσαύτως τῇ θέσει ἐγκειμένας πάσας
ἀλλὰ παντοδαπῶς. ἀναξηραίνεται δὲ καὶ λεαινόμενον καὶ πριόμενον τὸ ξύλον.
τὸ δὲ θύον, οἱ δὲ θύαν καλοῦσι, παρ' Ἄμμωνί τε γίνεται καὶ ἐν τῇ Κυρηναίᾳ, 7.5 H.St.

συκάμινον] UMVP Ald. Sch.; *συκάμινος* cum Cam. H. St.

καὶ ὑδατώδη] *καὶ γὰρ ὑδ.* St. Recte G.: *quae aquatiles aquosaeque sint.*

δὲ τὰ ἰτ.] UMVP2 Sch.syll.; *δὲ τά τε ἰτ.* Ald. H. Sch.cont.; *δὲ, ὡς τά τε ἰτ.* St. — Dein *συμμύειν* P2.

κουφότερον — μανότερον] Exc. P2: *ἐλαφροτάτη δ' ἡ ἰτέα, μανοτάτη γάρ.*

ἐστιν, μετὰ] *ὅτι* interseruit St. et i. u. Sch.

ὀρθὸν ὅταν] dedi de corr.; *ὀρθὸς ὅταν* MV; *ὅταν ὀρθὰ* Ald. Edd.; *erecta materies* G.

5. *τό τε ἀπὸ — φύλλου τὸ ἄνω*] sic U, qui octo verborum defectum supplet; *καλοῦσι — τοῦ* om. Ald.; *τό τε ἀπὸ τῆς ῥίζης ἄνω καὶ τὸ ἀπὸ τοῦ φύλλου τὸ κάτω* St.; *τό τε ἀπὸ τῆς ῥίζης ἄνω καὶ τὸ ἀπὸ τοῦ φύλλου* [*κάτω*] Sch. *Faciunt eos ligna permutantes quod radicem versus quodque in cacumine fuit* G.; *καλοῦσι — τὸ ἄνω* om. P2.

κωλύει] *θάτερον* i. u. addidit Sch.

εἰ δὲ ἔκειτο] sic correxi; *εἰ δὲ ἐκεῖνο,* Ald. Edd. o., quod quo referri possit non habet. Scalig. supplebat *διετέθη,* Schn. post *φύσιν* posuit i. u. *ἐτέθη.* Ad *ἔκειτο* intellige *τὰ ξύλα.*

οὗπερ] UMV; *ᾗπερ* Ald. Edd.

ἂν ἦν ἡ φορὰ] *ἦν* addidi cum Schn.; *ἂν εἴη ἡ φ.* St.; *ἂν ἡ φορὰ* Ald. H.; *ἂν ἡ φοραὶ* V. Nisi praestat *ἐνταῦθ' ἂν πάντως ἦν ἡ φ.*

ἐφιστᾶσι] UMV Sch.syll.; *ἀφεστᾶσι* Ald. H. St.; *ἀφιστᾶσι* Sch.cont.

ὑστέρῳ] *ὕστερον* Ald. H. Sch.; *ὕστερον, οἱ μὲν τῷ τρίτῳ οἱ δὲ τετάρτῳ ἔτει* St.

ἀναξηραινόμεναι] H. St. Sch.; *ἀναξηραινομένων* UMV Ald.

ὅτι τῆς ἐλάτης] *τῆς ἐλ.* om. G.; *ταῦτο· καὶ τῆς ἐλ.* St.

6. *εὔεργος*] *εὐε . . .* M.

τὸν δὲ φελλὸν] U Sch.syll.; *τοῦτο δὲ φαῦλον* MV; *τοῦτο δ' ὡς φαῦλον* Ald. Edd.; *spreta suberis materie ut incommoda* G.

7. *θύον*] M Ald. H. Sch.; *ἰθύον* U.; *θεῖον* V; *θυϊον* St.; *Tyium* G.

θύαν] MV Ald. Sch.; *θύιαν* H.; *θυΐαν* St.; *θυ^{αν}ι* P2.

γίνεται] *γίγνεται* M; *γίνεται* P2.

τὴν μὲν μορφὴν ὅμοιον κυπαρίττῳ καὶ τοῖς κλάδοις καὶ τοῖς φύλλοις καὶ τῷ στελέχει καὶ τῷ καρπῷ, μᾶλλον δ᾽ ὥςπερ κυπάριττος ἀγρία· πολὺ μὲν καὶ ὅπου νῦν ἡ πόλις ἐστὶ, καὶ ἔτι διαμνημονεύουσιν ὀροφάς τινας τῶν ἀρχαίων οὔσας. ἀσαπὲς γὰρ ὅλως τὸ ξύλον οὐλότατον δὲ τὴν ῥίζαν ἐστί· καὶ ἐκ ταύτης τὰ σπουδαιότατα ποιεῖται τῶν ἔργων. τὰ δὲ ἀγάλματα γλύφουσιν ἐκ τῶνδε, κέδρων κυπαρίττου λωτοῦ πύξου· τὰ δ᾽ ἐλάττω καὶ ἐκ τῶν ἐλαΐνων ῥιζῶν· ἀρραγεῖς γὰρ αὗται καὶ ὁμαλῶς πως σαρκώδεις. ταῦτα μὲν οὖν ἰδιότητά τινα τόπων καὶ φύσεως καὶ χρείας ἀποδηλοῖ.

Cap. IV. Βαρέα δὲ καὶ κοῦφα δῆλον ὡς τῇ πυκνότητι καὶ μανότητι καὶ ὑγρότητι καὶ ξηρότητι καὶ τῷ γλοιώδει καὶ σκληρότητι καὶ μαλακότητι ληπτέον. ἔνια μὲν οὖν ἅμα σκληρὰ καὶ βαρέα καθάπερ πύξος καὶ δρῦς· ὅσα δὲ κραῦρα καὶ τῇ ξηρότητι σκληρότατα ταῦτ᾽ οὐκ ἔχει βάρος. ἅπαντα δὲ τὰ ἄγρια τῶν ἡμέρων καὶ τὰ ἄρρενα τῶν θηλειῶν πυκνότερά τε καὶ σκληρότερα καὶ βαρύτερα καὶ τὸ ὅλον ἰσχυρότερα καθάπερ καὶ πρότερον εἴπομεν. ὡς δ᾽ ἐπὶ τὸ πᾶν καὶ τὰ ἀκαρπότερα τῶν καρπίμων καὶ τὰ χείρω τῶν καλλικαρποτέρων· εἰ μή που καρπιμώτερον τὸ ἄρρεν ὥςπερ ἄλλα τέ φασι καὶ τὴν κυπάριττον καὶ τὴν κρανείαν. ἀλλὰ τῶν γε ἀμπέλων φανερῶς αἱ ὀλιγοκαρπότεραι καὶ πυκνοφθαλμότεραι καὶ στερεώτεραι· καὶ μηλέων δὲ καὶ τῶν ἄλλων ἡμέρων.
2. ἀσαπῆ δὲ φύσει κυπάριττος κέδρος ἔβενος λωτὸς πύξος ἐλάα κότινος πεύκη ἔνδαδος ἀρία δρῦς καρύα εὐβοϊκή. τούτων δὲ χρονιώτατα δοκεῖ τὰ κυπαρίττινα εἶναι· τὰ γοῦν ἐν Ἐφέσῳ, ἐξ ὧν αἱ θύραι τοῦ νεωστὶ νεὼ, τεθησαυρισμένα τέτταρας ἔκειτο γενεάς. μόνα δὲ καὶ στιλβηδόνα δέχεται, δι᾽ ὃ καὶ τὰ σπουδαζόμενα τῶν ἔργων ἐκ τούτων ποιοῦσι. τῶν δὲ ἄλλων ἀσαπέστατον μετὰ τὰ κυπαρίττινα καὶ τὰ θυώδη τὴν συκάμινον εἶναί φασι καὶ ἰσχυρὸν ἅμα καὶ εὔεργον τὸ ξύλον· γίνεται δὲ τὸ ξύλον καὶ παλαιούμενον μέλαν ὥσπερ λωτός.
3. ἔτι δὲ ἄλλο πρὸς ἄλλο καὶ ἐν ἄλλῳ ἀσαπὲς, οἷον πτελέα μὲν ἐν τῷ ἀέρι, δρῦς

κυπάριττος ἀγρία] corr. Sch.; *κυπάρισσον ἀγρίαν* M Ald.; *κυπάρισσος ἀγρία* H. St.
πολὺ] Ald. Edd.; *πολλὴν* M. Lectionem non satis integram esse recte animadvertit Schn.
ἀρχαίων οὔσας] UMV Ald.; *ἀρχ. ἐκ θυίας οὔσ.* H. St.; *ἀρχ. ναῶν ἐκ θύας οὔσ.* Sch.; *atque etiam memorant contignationes quasdam vestustissimas thuiae* G.
τὴν ῥίζαν] *κατὰ τ. ῥ.* St.
ἐκ τῶνδε, κέδρων] UMV Sch. syll.; *ἐκ τῶν κέδρων* Ald. Edd.; *ἐκ τῆς κέδρου* St.
ἐλαΐνων] Dubitat Schn. an. h. l. *ἐλατίνων* scriptum fuerit.
μὲν οὖν] *τὰ ξύλα* add. St.

Cap. IV.

γλοιώδει] H. St. Sch.; *γλειώδει* MV Ald. St. verba transposuit: *καὶ σκληρ. καὶ μαλ. καὶ τῷ γλοιώδει ληπτέον.*
ἅμα σκληρὰ] U Sch. syll.; *ἅμα καὶ σκλ.* Ald. Edd. o.
τῇ ξηρότητι] U Sch. syll.; *τῇ σκληρότητι* Ald. Edd. o.
κρανείαν] *κρανίαν* Ald. Edd.
καὶ στερεώτεραι] *καὶ* om. St.
2. *πύξος*] *μίλος* addidit St.
τὰ γοῦν] UMV Ald. Sch.; *τὸ γοῦν* H. St. — Mox *ἐν* om. Cam.
νεωστὶ νεὼ] *νεωστὶ* om. H.; *νεωστὶ νήου* St.
τεθησαυρισμένα — ἔκειτο] corr. Bentl. ad Millium p. 30, Sch.; *τεθησαυρισμέναι — ἔκειντο* Ald. H. St.; *ἔκειτο* dat P.
θυώδη] UM Ald. Sch.; *θυιώδη* H.; *θυϊώδη* St.; *post cupressum ac thujam* G.
τὸ ξύλον· γίνεται δὲ τὸ ξ.] UMVP; *γιν. — ξύλ.* om. Ald. Edd.; *τὸ ξύλον καὶ γίνεται παλαιούμενον* Sch. — Post *ξύλον* addidit *αὐτῆς* St. Verba praescripta om. G.
3. *ἔτι δὲ*] Ald. Edd.; *ὅτι δὲ* UMV.

δὲ κατορυττομένη καὶ ἐν τῷ ὕδατι καταβρεχομένη· δοκεῖ γὰρ ὅλως ἀσαπὲς εἶναι· δι' ὃ καὶ εἰς τοὺς ποταμοὺς καὶ εἰς τὰς λίμνας ἐκ τούτων ναυπηγοῦσιν· ἐν δὲ τῇ θαλάττῃ σήπεται. τὰ δὲ ἄλλα διαμένει μᾶλλον ὅπερ καὶ εὔλογον ταριχευόμενα τῇ ἅλμῃ. δοκεῖ δὲ καὶ ἡ ὀξύη πρὸς τὸ ὕδωρ ἀσαπὴς εἶναι καὶ 4.
βελτίων γίνεσθαι βρεχομένη. καὶ ἡ καρύα δὲ ἡ εὐβοϊκὴ ἀσαπής. φασὶ δὲ καὶ τὴν πεύκην ἐλάτης μᾶλλον ὑπὸ τερηδόνος ἐσθίεσθαι· τὴν μὲν γὰρ εἶναι ξηράν, τὴν δὲ πεύκην ἔχειν γλυκύτητα καὶ ὅσῳ ἐνδᾳδωτέρα μᾶλλον· πάντα δ' ἐσθίεσθαι τερηδόνι πλὴν κοτίνου καὶ ἐλάας· τὰ δὲ οὔ διὰ τὴν πικρότητα. ἐσθίεται δὲ τὰ μὲν ἐν τῇ θαλάττῃ σηπόμενα ὑπὸ τερηδόνος τὰ δ' ἐν τῇ γῇ ὑπὸ σκωλήκων καὶ ὑπὸ θριπῶν· οὐ γὰρ γίνεται τερηδὼν ἀλλ' ἢ ἐν τῇ θαλάττῃ. ἔστι δὲ ἡ τερηδὼν τῷ μὲν μεγέθει μικρὸν κεφαλὴν δ' ἔχει μεγάλην καὶ ὀδόντας· οἱ δὲ 5.
θρίπες ὅμοιοι τοῖς σκώληξιν, ὑφ' ὧν τιτραίνεται κατὰ μικρὸν τὰ ξύλα. καὶ ἔστι ταῦτα εὐΐατα· πιττοκοπηθέντα γὰρ ὅταν εἰς τὴν θάλατταν ἑλκυσθῇ στέγει· τὰ δὲ ὑπὸ τῶν τερηδόνων ἀνίατα. τῶν δὲ σκωλήκων τῶν ἐν τοῖς ξύλοις οἱ μέν εἰσιν ἐκ τῆς οἰκείας σήψεως οἱ δ' ἐντικτόντων ἑτέρων· ἐντίκτει γὰρ ὥςπερ καὶ τοῖς δένδροις ὁ κεράστης καλούμενος, ὅταν τιτράνῃ καὶ κοιλάνῃ περιστραφεὶς ὡςπερεὶ μυοδόχον. φεύγει δὲ τά τε ὀσμώδη καὶ πικρὰ καὶ σκληρὰ

τῷ ὕδ.] UMVPP2 Sch.; *τῷ* om. Ald. Edd. o.

λίμνας ἐκ τούτων] Ald. Edd.; *λίμνας καὶ ἐκ τ.* UMV; *ob id fluviis lacubusque naves hac etiam materie condunt* G.

ὅπερ καὶ] UMVP Sch.syll.; *ὥςπερ κ.* Ald. Edd.

καὶ ἡ ὀξύη] P2 Ald. H. St.; *καὶ ἡ φηγὸς καὶ ἡ ὀξ.* mBas. et Sch.; *fagus quoque sive scissima* G; *non improbatur et fagus in aqua et iuglans.* Plin. 16, 40 s. 79.

εὐβοϊκὴ ἀσαπής] P H. St. Sch.; *εὐ. ἀσαπές* Ald.

4. *ξηρὰν* UMV Ald., quam scripturam defendit Scalig.; *πικρὰν* H. St. Sch.; *amaram* G.

ἐσθίεσθαι — πικρότητα] P Ald. Bas. Sch., quibuscum etiam UMV convenire videntur; *ἐσθίεσθαι τερηδόνι, πλὴν βοτίνου καὶ ἐλαίας. ταῦτα γὰρ οὐχ ἐσθίεται διὰ πικρότητα ὑπὸ τερηδόνος* Cam., quae scriptura ab ingenio Camotii profecta esse videtur; haec sic mutilata dedit Heinsius: *ἐσθίεσθαι τερηδόνι πλὴν κοτίνου ὑπὸ τερηδόνος*; et Stackh. *ἐσθίεσθαι πλὴν κοτίνου ὑπὸ τερηδόνος.* — Post *πικρότητα* addit Ald. *τερηδὼν θρίπες* cum cruce, signo loci vel mutili vel vitiosi, et Sch. cum signo lacunae; om. Cam. H. St. Quae verba e margine, cui argumenti significandi causa adscripta fuerunt, in contextum venerunt. — *ἐλάας* solus dat U. — Gaza: *Omnes teredinem sentire affirmant: praeterquam oleastrum atque oleam quas amaritudinis causa Neque teredo neque tinea redit* (l. rodit). *Quae mari putrescere aptae sunt erodi et teredine solent.*

ἐσθίεται] UMV Sch.syll.; *ἐσθίεσθαι* Ald. Edd. o.; *εἰθίσθαι* P.

μὲν ἐν] V Ald. Edd.; *ἐν* om. UM.

ὑπὸ θρ.] UM Sch.syll.; *ὑπὸ* om. Ald. Edd.

ἀλλ' ἢ] *ἄλλοθι ἢ* St.

5. *τιτραίνεται*] de conj. Scal. Sch syll.; *τιτρένεται* U Vo.; *πεπαίνεται* MV Ald.; *περαίνεται* H. St. Sch.; *perforantur* G.

πιττοκοπηθέντα] UMV Ald. Sch.syll.; *θριποκοπηθέντα* de conj. Scal. H. St. Sch. — *στέγει* vertit G. *durabit.* Cf. cap. 7, 4.

ἐκ τῆς οἰκ.] Ald. Edd.; *ἐν τῆς οἰ.* MV.

σήψεως] MV Ald. Edd.; *ὄψεως* U.

ἐντικτόντων] U, Sch. de conj.; *ἐκ τικτόντων* Ald. H. St.

ἐντίκτει] *ἐκτίκτει* St.

καὶ τοῖς δέν.] U Ald. H. St. Sch.syll.; *καὶ ἐν τοῖς δ.* MV Sch.cont.

ὡπερεὶ μυοδόχον] dedi de conj.: *sicut muris latebras.* Sic explico: Vermis parit in recessu ligni, sicuti cerastes in arboribus, cum eas erodendo penetraverit ibique se circumagens caveam effecerit, murium latebris similem; *ὥςπερ οἱ μυόχοδοι* Ald. H. Sch.; *ὡ. οἱ μυοδόχοι* Scal. St.; *ὡ. οἱ μυοδόχον* conj. Dalecamp.; Gaza haec verba omisit. Schn. suspicatur Theophrastum narrasse, *vermem, dum se convertit, egerere scobem ligni corrosi, quae muscerdam figura imitetur,* quod an quisquam probaturus sit dubito.

6. διὰ τὸ μὴ δύνασθαι τιτρᾶναι καθάπερ τὴν πύξον. φασὶ δὲ καὶ τὴν ἐλάτην φλο-
ισθεῖσαν ὑπὸ τὴν βλάστησιν ἀσαπῆ διαμένειν ἐν τῷ ὕδατι· φανερὸν δὲ γενέ-
σθαι ἐν Φενεῷ τῆς Ἀρκαδίας ὅτε αὐτοῖς ἐλιμνώθη τὸ πεδίον φραχθέντος τοῦ
βερέθρου· τότε γὰρ τὰς γεφύρας ποιοῦντες ἐλατίνας καὶ ὅταν ἐπαναβαίνῃ τὸ
ὕδωρ ἄλλην καὶ ἄλλην ἐφιστάντες, ὡς ἐῤῥάγη καὶ ἀπῆλθε πάντα εὑρεθῆναι τὰ
7. 6 H. ξύλα ἀσαπῆ. τοῦτο μὲν οὖν ἐκ συμπτώματος. ἐν Τύλῳ δὲ τῇ νήσῳ τῇ περὶ
τὴν Ἀραβίαν εἶναί τί φασι ξύλον ἐξ οὗ τὰ πλοῖα ναυπηγοῦνται· τοῦτο δὲ ἐν
μὲν τῇ θαλάττῃ σχεδὸν ἄσηπτον εἶναι· διαμένει γὰρ ἔτη πλείω ἢ διακόσια
6 St. καταβυθιζόμενον· ἐὰν δὲ ἔξω χρόνιον μὲν θᾶττον δὲ σήπεται. θαυμαστὸν δὲ
καὶ ἕτερον λέγουσι, οὐδὲν δὲ πρὸς τὴν σῆψιν. εἶναι γάρ τι δένδρον ἐξ οὗ τὰς
βακτηρίας τέμνεσθαι, καὶ γίνεσθαι καλὰς σφόδρα ποικιλίαν τινὰ ἐχούσας ὁμοίαν
τῷ τοῦ τίγριος δέρματι· βαρὺ δὲ σφόδρα τὸ ξύλον τοῦτο· ὅταν δέ τις ῥίψῃ πρὸς
8. στερεώτερον τόπον κατάγνυσθαι καθάπερ τὰ κεράμια. καὶ τὸ τῆς μυρίκης δὲ
ξύλον οὐχ ὥςπερ ἐνταῦθα ἀσθενὲς ἀλλ' ἰσχυρὸν ὥςπερ πρίνινον ἢ καὶ ἄλλο τι
τῶν ἰσχυρῶν. τοῦτο μὲν οὖν ἅμα μηνύει χώρας τε καὶ ἀέρος διαφορὰς καὶ
δυνάμεις. τῶν δὲ ὁμογενῶν ξύλων οἷον δρυΐνων πευκίνων, ὅταν ταριχεύωνται
— ταριχεύουσι γὰρ οὐκ ἐν ἴσῳ βάθει πάντα δύοντες τῆς θαλάττης, ἀλλὰ τὰ
μὲν πρὸς αὐτῇ τῇ γῇ τὰ δὲ μικρὸν ἀνωτέρω τὰ δ' ἐν πλείονι βάθει· πάντων δὲ
τὰ πρὸς τὴν ῥίζαν θᾶττον δύεται καθ' ὕδατος, κἂν ἐπινῇ μᾶλλον ῥέπει κάτω.

Cap. V. Ἔστι δὲ τὰ μὲν εὔεργα τῶν ξύλων τὰ δὲ δύσεργα· εὔεργα μὲν τὰ μαλακὰ καὶ πάντων μάλιστα φίλυρα· δύσεργα δὲ καὶ τὰ σκληρὰ καὶ τὰ ὀζώδη καὶ οὔλας ἔχοντα συστροφάς· δυςεργότατα δὲ ἀρία καὶ δρῦς, ὡς δὲ κατὰ μέρος ὁ τῆς πεύκης ὄζος καὶ τῆς ἐλάτης. ἀεὶ δὲ τῶν ὁμογενῶν τὸ μαλακώτερον

τιτρᾶναι] corr. Sch.; *τιτράναι* St.; *τετράναι* Ald. H.

6. *γενέσθαι*] corr. Sch.; *γίνεσθαι* Ald. H. St.; *γίνεται* MV.

Φενεῷ] H. St. Sch.; *φανεῶι* UV; *φανεῶ* M; *φονέῳ* P; *φανεῷ* Ald.; *φνεῷ* mBas.; *faneum* G.; 9, 15, 6, et C. pl. 5, 14, 9 *Φενεὸς* habet U, altero loco etiam Ald., ut scriptum est apud Strabonem, Diodorum, Aelian H. Anim. 3, 38, Hom. Il. 2, 605, Steph. Byz. s. v.

φραχθέντος] corr. Schn.; cf. 3, 1, 2; *βραχέντος* Ald. H. St., quod defendit Scal.; *φραγέντος* conj. Palmer. Ex. p. 600.

ἐπαναβαίνῃ] *ἐπανέβαινε* Vo.

7. *ἔξω χρόνιον μὲν*] Ald. H. Sch.; *ἔξω ᾖ, χρόνον μὲν διαμένει, θᾶττον* etc. St.

ἕτερον] *ξύλον* add. St.

οὐδὲν δὲ πρὸς] UMV Sch. e conj. Dalecamp.; *οὐδὲν πρὸς* Ald.; *καὶ περ' οὐδὲν πρὸς* H.; *καίπερ οὐδὲν πρὸς* St.; *quamquam nil ad putredinem spectans* G.

τέμνεσθαι] Ald. H. Sch.; *τέμνονται* MV St.

ποικιλίαν τινὰ] MV St.; *ποικ. δέ τινα* Ald. H. Sch.

ὁμοίαν] de corr.; *ὅμοιον* Ald. Edd. o.

ῥίψῃ] *αὐτὸ* add. St.

κατάγνυσθαι] U Sch.syll.; de conj. Palmerii Ex. p. 600 St.; *καταρίγνεσθαι* M; *καταριγνησθαι* V; *καταγίνεσθαι* Ald.; *κατάγεσθαι* mBas.

κεράμια] *κεράμεα* St.

8. *καὶ δυνάμεις*] Ald. Edd.; *καὶ* om. MV.

κἂν ἐπινῇ — κάτω] U Sch.syll. conj. Palmer. Ex. p. 600 e vers. Gazae: *vel si fluitent plus deorsum versus sane inclinantur; καὶ ἐπινεῖ μᾶλλον* Ald. H. St.; *καὶ ἐπινεύει μᾶλλον* cum Scalig. Schn.

Cap. V.

τὰ δὲ δύσεργα· εὔεργα μὲν] Ald. Edd. G.: *εὔεργα δὲ* ceteris omissis UMV. Si codicum lectio stare debeat, scribendum est: *εὔεργα δὲ τὰ μαλ. — φίλυρα· τὰ δὲ δύσεργα, τὰ σκληρὰ* etc.

οὔλας] Ald. Edd.; *οὐλα* U; *οὔλω* MV. Scriptura *οὖλα* ferri potest.

τοῦ σκληροτέρου κρεῖττον· σαρκωδέστερον γάρ· καὶ εὐθὺ σκοποῦνται τὰς σανίδας οἱ τέκτονες οὕτως. τὰ δὲ μοχθηρὰ σιδήρια δύναται τέμνειν τὰ σκληρὰ μᾶλλον τῶν μαλακῶν· ἀνίησι γὰρ ἐν τοῖς μαλακοῖς ὥσπερ ἐλέχθη περὶ τῆς φιλύρας, παρακονᾷ δὲ μάλιστα ταῦτα· δι' ὃ καὶ οἱ σκυτοτόμοι ποιοῦνται τοὺς πίνακας ἀχράδος. μήτραν δὲ πάντα μὲν ἔχειν φασὶν οἱ τέκτονες φανερὰν δ' 2.
εἶναι μάλιστα ἐν τῇ ἐλάτῃ· φαίνεσθαι γὰρ οἷον φλοιώδη τινὰ τὴν σύνθεσιν αὐτῆς τῶν κύκλων. ἐν ἐλάᾳ δὲ καὶ πύξῳ καὶ τοῖς τοιούτοις οὐχ ὁμοίως· δι' ὃ καὶ οὔ φασί τινες ἔχειν τῇ δυνάμει πύξον καὶ ἐλάαν· ἥκιστα γὰρ ἕλκεσθαι ταῦτα τῶν ξύλων. ἔστι δὲ τὸ ἕλκεσθαι τὸ συμπεριΐστασθαι κινουμένης τῆς μήτρας. ζῇ γὰρ ὡς ἔοικεν ἐπὶ χρόνον πολύν· δι' ὃ πανταχόθεν μὲν ἅμα μάλιστα δ' ἐκ τῶν θυρωμάτων ἐξαιροῦσιν ὅπως ἀστραβῆ ᾖ· καὶ διὰ τοῦτο σχίζουσιν. ἄτοπον δ' ἂν δόξειεν ὅτι ἐν μὲν τοῖς ξύλοις τοῖς στρογγύλοις ἄλυπος ἡ μήτρα καὶ 3.
ἀκίνητος, ἐν δὲ τοῖς παρακινηθεῖσιν ἐὰν μὴ ὅλως ἐξαιρεθῇ κινεῖ καὶ παραστρέφει· μᾶλλον γὰρ εἰκὸς γυμνωθεῖσαν ἀποθνήσκειν. ὅμως δὲ οἵ γε ἱστοὶ καὶ αἱ κεραῖαι ἐξαιρεθείσης ἀχρεῖοι. τοῦτο δὲ κατὰ συμβεβηκός, ὅτι χιτῶνας ἔχει πλείους, ἰσχυρότατον δὲ καὶ λεπτότατον δὲ τὸν ἔσχατον, ξηρότατον γάρ, καὶ τοὺς ἄλλους ἀνὰ λόγον. ὅταν οὖν σχισθῇ περιαιρεῖται τὰ ξηρότατα. εἰ δ' ἡ μήτρα διὰ τὸ ξηρὸν σκεπτέον. διαστρέφει δὲ ἑλκομένη τὰ ξύλα καὶ ἐν τοῖς 4.

εὐθὺ σκοποῦνται] Cam. H. St. Sch.; *εὐθυ σκοποῦνται* Ald.; *εὐθυσκοποῦνται* Bas.; *εὐθὺς σκ.* P.

τέμνειν τὰ σκληρὰ μᾶλλον τῶν μαλακῶν] P2 mBas. e vers. Gazae: *ferrum viciatam duramque materiem magis quam mollem cedere valet*, ubi *viciatum duram* legendum; *τέμνειν τὰ σκληρὰ τῶν μαλακῶν* UMV Ald.; *τέμνειν μᾶλλον τὰ σκληρὰ τῶν μαλακῶν* H. St. Sch.

μάλιστα ταῦτα] P2 Ald. H. St.; *μ. τὰ σκληρά* Schn.

ἀχράδος] P2 Ald. H.; *ἐξ ἀχρ.* mBas. St., i. u. Sch., damnat vero praepositionem in Comm.

2. *ἔχειν φασὶν*] corr. Sch.; *ἔχει ᾗ φασὶν* Ald. H.; *ἔχ. τὰ ξύλα ᾗ φ.* St.

σύνθεσιν] *σύνεσιν* M.

οὔ φασί] *οὐ* om. P.

τῇ δυνάμει] *τὴν μήτραν* St. Subridicule Spr.: *dass es beiden an der Kraft (des Kernholzes) fehle; medulla omnino carere* G.

ἐλάαν] corr. Scalig. Moldenh. St. Sch.; *ἐλάτην* Ald. H.; *oleam* G.

ἥκιστα γὰρ] mBas. Vo. St. Sch.; *minime* G.; *μάλιστα γ.* Ald. H.

κινουμένης τῆς μήτρας] Ald. H. St.; *κινουμένη τῇ μήτρᾳ* Sch. cum Dalec. — Paulo ante *ἔσται* UMV.

ἅμα] Vox dubia; Dalecamp. substituit ei *τὴν μήτραν*, Sch. *ἅμα πᾶσιν* fuisse conjicit. Neutrum verum, illud tamen a vero propius; facilius scribi posset *αὐτὴν*. *διὸ μὲν ἅμα πάντ.* St.

θυρωμάτων] sic corr. Schn.; *γυρωμάτων* Ald. Edd.; *circis* G.

ἀστραβῆ ᾖ] dedi e conj. Dalec., qui *ᾖ ἀστραβῆ* voluit; *ἀστραβῆ* UMV Ald.; *ἀ. διαμένῃ* H. St. Sch.; *quo intorti permaneant* G.

σχίζουσιν] *σχάζουσιν* et mox *σχασθῇ* conj. Dalec.

3. *παρακινηθεῖσι*] *παρακνισθεῖσι* conj. Dalecamp. Mihi *πελεκηθεῖσι* vel *παραπελεκηθεῖσι* fuisse videtur.

ὅμως δὲ οἵ γε] *ὅμως δέ γε οἵ γε* P.

ἐξαιρεθείσης] *τῆς μήτρας* add. St.

ἔχει πλείους] corr. Sch.; *quoniam plerisque vestitur tunicis* G.; *ἔχει ἄλλους* Ald. H. St.; *ἔχει πολλοὺς* conj. Dal.; *ἔχει ἄλλας* M.

λεπτ. δὲ] UMV; *δὲ* om. Ald. Edd. o.

ἀνὰ λόγον] *ἀνάλογον* Ald. Edd. o.

εἰ δ' ἡ μήτρα] mBas. Vo. H. St. Sch., qui omnes *δὲ* plene scriptum habent; *ἡ δὲ μ.* UMV Ald.; *an vero sicci ratione medulla constet, quaerendum* G. Post *ξηρὸν* addit *διαστρέφει* St. Sensum nemo interpretum reclusit: fortasse vitium subest. *Ob man aber den Kern seiner Trockenheit wegen wegnimmt* etc. Spreng.

4. *διαστρέφει δὲ*] *διαστρεφομένη* P.

σχιστοῖς καὶ πριστοῖς ὅταν μὴ ὡς δεῖ πρίωσι· δεῖ γὰρ ὀρθὴν τὴν πρίσιν εἶναι
καὶ μὴ πλαγίαν. οἷον οὔσης τῆς μήτρας ἐφ' ἣν τὸ α, μὴ παρὰ τὴν βγ τέμνειν,
ἀλλὰ παρὰ τὴν βδ· φθείρεσθαι γὰρ οὕτω φασὶν ἐκείνως δὲ ζῆν. ὅτι δὲ πᾶν
4. ξύλον ἔχει μήτραν ἐκ τούτων οἴονται· φανερὸν γάρ ἐστι καὶ τὰ μὴ δοκοῦντα
πάντ' ἔχειν οἷον πύξον λωτὸν πρῖνον. σημεῖον δέ· τοὺς γὰρ στρόφιγγας τῶν
θυρῶν τῶν πολυτελῶν ποιοῦσι μὲν ἐκ τούτων, συγγράφονται δὲ οἱ ἀρχιτέκτονες
οὕτως ἐκ μήτρας. ταὐτὸ δὲ τοῦτο σημεῖον καὶ ὅτι πᾶσα μήτρα ἕλκεται, καὶ
5. αἱ τῶν σκληροτάτων ἃς δή τινες καρδίας καλοῦσι. παντὸς δὲ ὡς εἰπεῖν ξύλου
σκληροτάτη καὶ μανοτάτη ἡ μήτρα, καὶ αὐτῆς τῆς ἐλάτης· μανοτάτη μὲν οὖν ὅτι
τὰς ἶνας ἔχει καὶ διὰ πολλοῦ καὶ τὸ σαρκῶδες τὸ ἀνὰ μέσον πολύ· σκληροτάτη
δὲ ὅτι καὶ αἱ ἶνες σκληρόταται καὶ τὸ σαρκῶδες· δι' ὃ καὶ οἱ ἀρχιτέκτονες συγ-
γράφονται παραιρεῖν τὰ πρὸς τὴν μήτραν ὅπως λάβωσι τοῦ ξύλου τὸ πυκνότα-
6. τον καὶ μαλακώτατον. τῶν δὲ ξύλων τὰ μὲν σχιστὰ τὰ δὲ πελεκητὰ τὰ δὲ
στρογγύλα· σχιστὰ μὲν ὅσα διαιροῦντες κατὰ τὸ μέσον πρίζουσι· πελεκητὰ δὲ
ὅσων ἀποπελεκῶσι τὰ ἔξω· στρογγύλα δὲ δῆλον ὅτι τὰ ὅλως ἄψαυστα. τούτων
δὲ τὰ σχιστὰ μὲν ὅλως ἀρραγῆ διὰ τὸ γυμνωθεῖσαν τὴν μήτραν ξηραίνεσθαι
καὶ ἀποθνήσκειν· τὰ δὲ πελεκητὰ καὶ τὰ στρογγύλα ῥήγνυται· μᾶλλον δὲ πολὺ
τὰ στρογγύλα διὰ τὸ ἐναπειλῆφθαι τὴν μήτραν· οὐδὲν γὰρ ὅτι τῶν ἁπάντων οὐ
ῥήγνυται. τοῖς δὲ λωτίνοις καὶ τοῖς ἄλλοις οἷς εἰς τοὺς στρόφιγγας χρῶνται
πρὸς τὸ μὴ ῥήγνυσθαι βόλβιτον περιπλάττουσιν ὅπως ἀναξηρανθῇ καὶ διαπνευ-
σθῇ κατὰ μικρὸν ἡ ἐκ τῆς μήτρας ὑγρότης. ἡ μὲν οὖν μήτρα τοιαύτην ἔχει
δύναμιν.

τὸ α] *τὸ πρῶτον* MP. Deinceps *καὶ* addit Ald. H., quod om. St. Sch. — Ante *τὸ α* inserit *δεῖ τέμνειν* St.

οἴονται· φανερὸν] Ald. Edd.; *οἴονται φανερόν. Φανερὸν γ. ε.* Sch.cont., in Comm. mavult *οἴονται φανερὸν εἶναι· ἔτι καὶ τὰ* etc.; *οἴονται· φανερὸν δ' ἐστὶ καί τινα μὴ δοκ.* St.

τὰ μὴ δοκ.] H. Sch.; *quas carere putaveris* G.; *τὰ δοκ.* UMV Ald. omissa negatione. — Dein *πάντως* St.

συγγράφονται — οὕτως ἐκ μήτρας] Ald. H. Sch. Verum haec sensu cassa sunt, quamobrem St. *οὐκ ἐκ μήτρας ποιεῖν* scripsit. Primum vix dubitari potest quin *αὐτοὺς* pro *οὕτως* scribendum sit. Dein quaeritur num architecti strophiggas e medulla fieri jusserint an vetuerint. Vetuisse videntur quoniam ut omnis sic etiam loti buxi prini medulla contorsioni esset obnoxia. Quare *αὐτοὺς μὴ ἐκ μ.* scribendum esse censeo.

ταὐτὸ] *αυτὸ* H.; *αὐτὸ* St.

5. *ξύλου σκληροτάτη καὶ μαν.*] emendavit Sch.; *ξύλον σκληρότατον καὶ μανοτάτη* U et omisso *καὶ* MV; *ξύλου σκληροτάτου μανοτάτη* Ald. H. St.

αὐτῆς τῆς] *αὖ τῆς* St.

ἔχει] V mBas. Vo. St. Sch.; *ἐκεῖ* UM Ald. H.

σκλ. καὶ τὸ σ.] *σκλ. καὶ οὐ τὸ σ.* St.; *καὶ* om. P.

6. *ἀποπελεκῶσι*] solus Sch.; *ἀποπλεκῶσι* UM; *ἀποπλέκουσι* Ald.; *ἀποπελέκουσι* mBas. St.; *ἀποελεκῶσι* H.

τὰ σχιστὰ] *τάχιστα* M.

ῥήγνυται· μᾶλλον — στρογγύλα] UMVP Schn. et G. *et rotunda rimas admittunt longeque magis rotunda*; om. Ald. H. St.

ἐναπειλῆφθαι] Bas. St. Sch.; *ἐν ἀπειλῆφθαι* Ald. Cam. H.; *quod medulla in his lateribus plenioribus circumdatur* G.; *ἐναπολῆφθαι* P.

τὴν μήτραν] Ex errore additum est *οὐ* in edit. Sch., quod Schaefer in Melet. Crit. p. 96 addere jusserat scriptura codicum nondum cognita.

οἷς] P H. St. Sch.; *οἷς* Ald.; om. Cam.

βόλβιτον] Ald. Edd. In Syll. atticum *βόλιτον* reponere jubet Sch.

περιπλάττουσι] corr. Sch.; *illinunt* G.; *περιπάττουσιν* Ald. H. St.

ἀναξηρανθῇ] corr. Sch.; *ἀναξηραίνῃ* Ald. H. St.

Cap. VI. Βάρος δὲ ἐνεγκεῖν ἰσχυρὰ καὶ ἡ ἐλάτη καὶ ἡ πεύκη πλάγιαι τιθέμεναι· οὐδὲν γὰρ ἐνδιδόασιν ὥσπερ ἡ δρῦς καὶ τὰ γεώδη ἀλλ' ἀντωθοῦσι· σημεῖον δὲ ὅτι οὐδέποτε ῥήγνυνται καθάπερ ἐλάα καὶ δρῦς ἀλλὰ πρότερον σήπονται καὶ ἄλλως ἀπαυδῶσιν. ἰσχυρὸν δὲ καὶ ὁ φοῖνιξ· ἀνάπαλιν γὰρ ἡ κάμψις ἢ τοῖς ἄλλοις γίνεται· τὰ μὲν γὰρ εἰς τὰ κάτω κάμπτεται ὁ δὲ φοῖνιξ εἰς τὰ ἄνω. φασὶ δὲ καὶ τὴν πεύκην καὶ τὴν ἐλάτην ἀντωθεῖν. τὸ δὲ τῆς εὐβοϊκῆς καρύας, γίνεται γὰρ μέγα καὶ χρῶνται πρὸς τὴν ἔρεψιν, ὅταν μέλλῃ ῥήγνυσθαι ψοφεῖν ὥστε προαισθάνεσθαι πρότερον· ὅπερ καὶ ἐν Ἀντάνδρῳ συνέπεσεν ἐν τῷ βαλανείῳ καὶ πάντες ἐξεπήδησαν. ἰσχυρὸν δὲ καὶ τὸ τῆς συκῆς πλὴν εἰς ὀρθόν. ἡ δὲ ἐλάτη μάλιστα ὡς εἰπεῖν ἰσχυρόν. πρὸς δὲ τὰς τῶν τεκτόνων 2.
χρείας ἐχέκολλον μὲν μάλιστα ἡ πεύκη διά τε τὴν μανότητα καὶ τὴν εὐθυπορίαν· οὐδὲ γὰρ ὅλως οὐδὲ ῥήγνυσθαί φασιν ἐὰν κολληθῇ. εὐτορνότατον δὲ φιλύκη, καὶ ἡ λευκότης ὥσπερ ἡ τοῦ κηλάστρου. τῶν δὲ ἄλλων ἡ φίλυρα· τὸ γὰρ ὅλον εὔεργον ὥσπερ ἐλέχθη διὰ μαλακότητα. εὔκαμπτα δὲ ὡς μὲν ἁπλῶς εἰπεῖν ὅσα γλίσχρα. διαφέρειν δὲ δοκεῖ συκάμινος καὶ ἐρινεὸς δι ὃ καὶ τὰ ἰκρία καὶ τὰς στεφάνας καὶ ὅλως ὅσα περὶ τὸν κόσμον ἐκ τούτων ποιοῦσι. εὔπριστα δὲ καὶ εὔσχιστα τὰ ἐνικμότερα τῶν πάμπαν ξηρῶν· τὰ μὲν γὰρ 3. 8 H. 7 St.
παύονται τὰ δὲ ἵστανται· τὰ δὲ χλωρὰ λίαν συμμύει καὶ ἐνέχεται ἐν τοῖς ὀδοῦσι τὰ πρίσματα καὶ ἐμπλάττει, δι' ὃ καὶ παραλλάττουσιν ἀλλήλων τοὺς ὀδόντας ἵνα ἐξάγηται. ἔστι δὲ καὶ δυστρυπητότερα τὰ λίαν χλωρά· βραδέως γὰρ

Cap. VI.

πλάγιαι] corr. Schn. e Plinio 16, 42 s. 81 *in transversum positae*; *ἁπαλαὶ* Ald. H.; *ἀνάπαλιν* St.

ῥήγνυνται] Ald. Edd.; *ῥήγνυται* UMVP.

γὰρ ἡ καμ.] UV Sch.; *γὰρ καὶ ἡ κ.* Ald. H. St.; *δὲ ἡ. κ.* mavult Sch. in Ind. p. 539. Cf. Plut. Sympos. VIII. p. 724, e.

φασὶ — ἀντωθεῖν] Ni aliud inest vitium, *ἄνω* ante *ἀντωθεῖν* excidisse videtur. *ἀνθεῖν* P2.

τὸ δὲ τῆς] *καί τοι περὶ τῆς* St.

ἔρεψιν] *ἕψησιν* P.

ψοφεῖν] U; *ψόφοις* P2 MV Ald.; *ψοφεῖ* e corr. Scal. St. Sch. — Paulo antea *μέλῃ* H., dein *ὅσπερ* St.

καὶ τὸ τ. σ.] UMVP Sch.; *καὶ* om. Ald. Edd. „Ceterum scriptura *συκῆς* vera esse non potest: mollissima enim hujus materia est: fortasse *συκαμίνου* fuit scriptum.“ Sch. in Comm. Post *συκῆς* addit *ξύλον* St.

ὀρθὸν] *ὄρθρον* U. — Mox *δὲ* om. St.

2. *ἐχέκολλον*] U; idem conjectura inventum ab Arcerio apud Bodaeum et Salmasio — Plin. *sociabilis glutino* — dederunt St. Sch.; *ἐχέκαλλον* Ald. H.; *ἐχέκαλον* MV.

μὲν μάλιστα ἡ πεύκη διά τε τὴν] U Sch. syll.; *μὲν μάλιστα ἡ ἐλάτη διὰ τη τὴν* M; *μάλιστα ἡ ἐλάτη διὰ τη την* V; *μάλιστα ἡ ἐλάτη διὰ τὴν* Ald.; *μάλ. ἡ πεύκη διὰ τὴν* H. St.; denique *ἰσχυρὸν πρὸς τὰς τῶν τεκτόνων χρείας ἐχέκολλον γὰρ μάλιστα ἡ ἐλάτη διά τε τὴν* Schn. cont.; *Pinus omnium fere maxime viribus valet: et ad usum edificatorium spectabilis eadem potissimum est: laxitatis rectitudinisque meatuum causa* G.

ἐὰν κολληθῇ] U H. St. Sch.; *ἐὰν δὲ κ.* MV Ald.

εὐτορνότατόν] U Sch. syll.; *εὐτονώτατον* Ald. H. St.; *ἀτονώτατον* cum Bod. Sch. cont.; *obedientissima* G.

φιλύκη] Ald. H.; *ἡ φιλ.* St. Sch.

λευκότης] *αὐτῆς* add. St.

ὥσπερ ἡ] *ἡ* om. P.

εὔκαμπτα] *εὔκαμπα* Bas.

τὰ ἰκρία] *τὰς ἴτυας* margini adscripsit Spr. in exempl. suo edit. Schn.

3. *τῶν πάμπαν*] *τῶν μὴ π.* St.

ἵστανται] *ἵσταται* U. — G. verbis *τὰ μὲν παύονται* omissis *altera enim constant.*

ἐνέχεται] U, Sch. de conj.; *ἐνδέχεται* Ald. H, St.; *admittunt* G.

ἐμπλάττει] UMV Ald. Sch.; *ἐμπλήθει* H. St.; *implent* G.

τὰ λίαν χ.] U St. Sch.; *τὰ* om. Ald. H.

ἀναφέρεται τὰ ἐκτρυπήματα διὰ τὸ βαρέα εἶναι· τῶν δὲ ξηρῶν ταχέως καὶ εὐ-
θὺς ὁ ἀὴρ ἀναθερμαινόμενος ἀναδίδωσι· πάλιν δὲ τὰ λίαν ξηρὰ διὰ τὴν σκλη-
ρότητα δύςπριστα· καθάπερ γὰρ ὄστρακον συμβαίνει πρίειν, δι' ὃ καὶ τρυπῶν-
4. τες ἐπιβρέχουσιν. εὐπελεκητότερα δὲ καὶ εὐτορνότερα καὶ εὐξοώτερα τὰ
χλωρά· προςκάθηταί τε γὰρ τὸ τορνευτήριον μᾶλλον καὶ οὐκ ἀποπηδᾷ. καὶ ἡ
πελέκησις τῶν μαλακωτέρων ῥᾴων καὶ ἡ ξέσις δὲ ὁμοίως καὶ ἔτι λειοτέρα.
ἰσχυρότατον δὲ καὶ ἡ κρανεία, τῶν δὲ ἄλλων οὐχ ἥκιστα ἡ πτελέα, δι' ὃ καὶ
τοὺς στροφέας ὥςπερ ἐλέχθη ταῖς θύραις πτελεΐνους ποιοῦσιν. ὑγρότατον δὲ
μελία καὶ ὀξύη· καὶ γὰρ τὰ κλινάρια τὰ ἐνδιδόντα ἐκ τούτων.

Cap. VII. Ὅλως δὲ πρὸς ποῖα τῆς ὕλης ἑκάστη χρησίμη καὶ ποία ναυπη-
γήσιμος καὶ οἰκοδομική, πλείστη γὰρ αὐτῆς χρεία καὶ ἐν μεγίστοις, πειρατέον
εἰπεῖν, ἀφορίζοντα καθ' ἕκαστον τὸ χρήσιμον. ἐλάτη μὲν οὖν καὶ πεύκη καὶ
κέδρος ὡς ἁπλῶς εἰπεῖν ναυπηγήσιμα· τὰς μὲν γὰρ τριήρεις καὶ τὰ μακρὰ
πλοῖα ἐλάτινα ποιοῦσι διὰ κουφότητα, τὰ δὲ στρογγύλα πεύκινα διὰ τὸ ἀσαπές·
ἔνιοι δὲ καὶ τὰς τριήρεις διὰ τὸ μὴ εὐπορεῖν ἐλάτης. οἱ δὲ κατὰ Συρίαν καὶ
Φοινίκην ἐκ κέδρου· σπανίζουσι γὰρ καὶ πεύκης. οἱ δ' ἐν Κύπρῳ πίτυος· ταύ-
2. την γὰρ ἡ νῆσος ἔχει καὶ δοκεῖ κρείττων εἶναι τῆς πεύκης. καὶ τὰ μὲν ἄλλα
ἐκ τούτων· τὴν δὲ τρόπιν τριήρει μὲν δρυΐνην ἵνα ἀντέχῃ πρὸς τὰς νεωλκίας
ταῖς δὲ ὁλκάσι πευκίνην· ὑποτιθέασι δ' ἔτι καὶ δρυΐνην ἐπὰν νεωλκῶσι, ταῖς δ'
ἐλάττοσιν ὀξυΐνην· καὶ ὅλως ἐκ τούτου τὸ χέλυσμα. οὐχ ἅπτεται δὲ οὐδὲ
κατὰ τὴν κόλλησιν ὁμοίως τὸ δρύϊνον τῶν πευκίνων καὶ ἐλατίνων· τὰ μὲν γὰρ
πυκνὰ τὰ δὲ μανὰ καὶ τὰ μὲν ὅμοια τὰ δ' οὔ. δεῖ δὲ ὁμοιοπαθῆ εἶναι τὰ μέλ-
3. λοντα συμφύεσθαι καὶ μὴ ἐναντία καθαπερανεὶ λίθον καὶ ξύλον. ἡ δὲ τορνεία

τῶν δὲ ξηρῶν] G. mBas. Scal. St. Sch.; *τ. δὲ δρυῶν* Ald. H.

τὰ λίαν ξηρὰ] dedit Schn. de conj. Stackhousii, qui omisso *δὲ* scripsit *πάλιν τὰ λίαν ξηρά; τὰ λεῖα καὶ ξηρὰ* Ald. H.; *levia ac sicca* G.

καθάπερ γὰρ ὀ.] P, de conj. H. St. Sch.; *γὰρ* om. UM Ald.; *Evenit nanque* G.

4. *προςκάθηταί τε*] UMV Sch.; *τε* om. Ald. H. St.

πελέκησις τῶν] UMV; *π. διὰ τῶν* Ald. H. St.; *π. δὲ τῶν* Sch.

δὲ ὁμ.] UMV Sch.; *δὲ* om. Ald. Edd.

ὀξύη] *ὀξύει* Cam.; *ὀξύνη* H.

Cap. VII.

αὐτῆς] Ald. Edd.; *αυτῆ* U; *αὐτῇ* MV. Sribendum est, ni fallor, *αὕτη ἡ χρεία*, ut fere G.: *Nam hujusmodi usus plurimus summisque operibus adhibendus est.*

μὲν οὖν καὶ] U Ald. Edd.; *οὖν* om. St.

μακρὰ] Ald. Edd. o. G.; *μικρὰ* P.

γὰρ καὶ π.] UMV Sch.; *καὶ* om. Ald. H. St.; *quia pino etiam egent* G.

2. *τὰ μὲν ἄλλα* cum Vin. et Vo. Sch.; *τὰ μὲν ἔνια* Ald. Edd.; *et cetera quidem ex his* G. — Equidem dubito quin *ἄλλα* sit vera scriptura; an *τὸ μὲν κύτος* scriptum fuit?

τρόπιν] *τρόπην* M.

τριήρει] dedi de conj.; *τριήρη* U; *τριήρης* MV; *τριήρεσι* Ald. Edd. — *ἀντέχει* M.

νεωλκῶσι] *νεολκῶσι* P.

ταῖς δ' ἐλάττοσιν ὀξυΐνην] dedi cum Schn., nisi quod *ταῖς* pro *τοῖς* scripsi; *τοῖς μὲν ἐλάττοσιν ὀξύη* Ald.; *τ. μ. ἐλάττοσι ὀξύνη* H. et St., qui *ὀξύνην* scripsit.

οὐχ ἅπτεται] Haec omnia usque ad verba *λίθον καὶ ξύλον* hoc loco minime apta sunt; interpellant enim importune ordinem rerum, ac nescio an recte Schn. suspicatus sit haec e fine §. quartae huc migravisse.

καθαπερανεὶ] U; *καθαπερεὶ* Ald. Edd. *καθαπερ νεὶ* MV.

3 *τορνεία*] *tornatus* G.; *opus tornatile* explicat Scaliger. Equidem vitiosum esse judico; hoc enim si indicare voluisset aliud scripsisset vocabulum. Nihil in promtu est, nisi velis *αἱ παρειαὶ* scribere, *partes prorae laterales.* Interpunctionem a Schneidero male administratam restitui.

τοῖς μὲν πλοίοις γίνεται συκαμίνου μελίας πτελέας πλατάνου· γλισχρότητα
γὰρ ἔχειν δεῖ καὶ ἰσχύν. χειρίστη δὲ ἡ τῆς πλατάνου· τάχυ γὰρ σήπεται.
ταῖς δὲ τριήρεσιν ἔνιοι καὶ πιτυΐνας ποιοῦσι διὰ τὸ ἐλαφρόν. τὸ δὲ στερέωμα
πρὸς ᾧ τὸ χέλυσμα καὶ τὰς ἐπωτίδας μελίας καὶ συκαμίνου καὶ πτελέας· ἰσ-
χυρὰ γὰρ δεῖ ταῦτ᾽ εἶναι. ναυπηγήσιμος μὲν οὖν ὕλη σχεδὸν αὕτη. οἰκοδο- 4.
μικὴ δὲ πολλῷ πλείων, ἐλάτη τε καὶ πεύκη ἔτι κυπάριττος δρῦς καὶ κέδρος
καὶ ἄρκευθος· ὡς δ᾽ ἁπλῶς εἰπεῖν πᾶσα χρησίμη πλὴν εἴ τις ἀσθενὴς πάμπαν·
οὐκ εἰς ταὐτὸ γὰρ πᾶσαι καθάπερ οὐδ᾽ ἐπὶ τῆς ναυπηγίας. αἱ δ᾽ ἄλλαι πρὸς τὰ
ἴδια τῶν τεχνῶν οἷον σκεύη καὶ ὄργανα καὶ εἴ τι τοιοῦτον ἕτερον. πρὸς πλεῖ-
στα δὲ σχεδὸν ἡ ἐλάτη παρέχεται χρείαν· καὶ γὰρ πρὸς τοὺς πίνακας τοὺς
γραφομένους. τεκτονικῇ μὲν οὖν ἡ παλαιοτάτη κρατίστη ἐὰν ᾖ ἀσαπής· εὐ-
θετεῖ γὰρ ὡς εἰπεῖν πᾶσι χρῆσθαι· ναυπηγικῇ δὲ διὰ τὴν κάμψιν ἐνικμοτέρᾳ
ἀναγκαῖον· ἐπεὶ πρός γε τὴν κόλλησιν ἡ ξηροτέρα συμφέρει. ἵσταται γὰρ
καινὰ τὰ ναυπηγούμενα καὶ ὅταν συμπαγῇ καθελκυσθέντα συμμύει καὶ στέγει
πλὴν ἐὰν μὴ παντάπασιν ἐξικμασθῇ· τότε δὲ οὐ δέχεται κόλλησιν ἢ οὐχ ὁμοί-
ως. δεῖ δὲ καὶ καθ᾽ ἕκαστον λαμβάνειν εἰς ποῖα χρήσιμός ἐστιν. ἐλάτη μὲν 5.
οὖν καὶ πεύκη καθάπερ εἴρηται καὶ πρὸς ναυπηγίαν καὶ πρὸς οἰκοδομίαν καὶ
ἔτι πρὸς ἄλλα τῶν ἔργων, εἰς πλείω δὲ ἡ ἐλάτη. πίτυϊ δὲ χρῶνται μὲν εἰς

πρὸς ᾧ τὸ χέλυσμα] corr. fere cum Scalig. Schn.; *πρόσω· τὸ σχέλομα* Ald.; *πρόσω τὸ σχέλωμα* (o) V; *τὸ σχέλομα* M; *τὸ χωλ σμα* corr. *χέλυσμα* U; *πρόσω· τὸ δὲ χέλυσμα* m Bas. Vo. St.; *πρόσω· τὸ δὲ σχέλομα* H. Gaza legisse videtur: *ἐλαφρὸν τὸ στερέωμα· τὸ δὲ χέλυσμα* etc.

ἐπωτίδας] Bas. H. St. Sch.; *ἐποτίδας* Ald. Cam.

4. *πλείων*] Ald. Edd.; *πλείω* U.

ἐλάτη — ἄρκευθος] sic concinnavi scripturam e librorum vestigiis; *ἐλάτη τε καὶ πεύκη καὶ κέδρος ἔτι κυπάριττος δρῦς πεύκη καὶ κέδρος ἄρκευθος* U; *ἐλ. τε καὶ π. καὶ κ. καὶ ἄρκ.* Ald. H. St. Sch.; sic etiam MV sed ultimo *καὶ* omisso; *ἐλ. τε καὶ π. καὶ κέ. καὶ ἄρκ. ἔτι κυπάριττος δρῦς* Schn. syll. Sic scripsi ut ordine quodam arbores nominatae sint, primum *abies* et *pinus*, ut natura sua sic usu proximae, dein ceterae minus vulgares, in fine *cedrus* et *juniperus* et ipsae affines. Neque tamen nego ex codicis U vestigiis non minus recte scribi posse: *ἐλάτη τε καὶ πεύκη καὶ κέδρος ἔτι κυπάριττος δρῦς ἄρκευθος*.

ὡς δ᾽ ἁπλῶς εἰπεῖν] sic correxi; *ἁπλῶς δ᾽ ὡς εἰπ.* Ald. Edd. — Dein *πάσῃ* H. St.

εἴ τις] *εἴ τι* U.

πᾶσαι] Ald. H. St.; *πᾶσα* Sch.

ἡ παλαιοτάτη κρατ.] UP Sch.; *ἡ παλ. ἢ κρ.* Ald.; *ἡ παλ. ἡ κρ.* H. St.; *ἡ παλαιότητι ἡ κρ.* MV. Deinceps *ἰασαπὴς* M.

δὲ — ἀναγκαῖον] dedi cum UMV, mutato tamen *ἐνικμοτέραν* in *ἐνικμοτέρᾳ*; *δὲ ἡ ἐνικμοτέρα διὰ τὴν κάμψιν ἀναγκαῖον* Ald. et H. qui *ἀναγκαῖα* dedit; *δὲ ἡ ἐνικμοτέρα διὰ τὴν κ. γὰρ ἀναγκαῖα* St.; *δὲ διὰ τὴν κάμψιν ἡ ἐνικμοτέρα ἀναγκαία* Sch.

ἵσταται γὰρ καινὰ] dedi de conj. Schneideri in Comm.; *ἵστ. γὰρ καὶ νῦν* Ald. Edd. o. Deinde pro *συμπίῃ*, quod Ald. Edd. habent, scripsi *συμπαγῇ* ut sententia haec sit: Materies navalis ubi compacta est statim per aliquod tempus sub dio collocatur; dein quando glutine conjuncta sit in mare protracta coalescendo omnes rimas operit. Tamen vercor ne in verbis *ἵσταται γὰρ καὶ νῦν* gravius haereat vitium. Longe alia habuit G.: *Navis enim compacta: ut extra mare fidelior constat: et in mare protracta humorem imbibito* (an imbibit?): *se undique protinus comprimit atque rimis conjunctis omnibus continuat: nisi quicquam penitus exariuerit.*

ὅταν] *ὅσα ἂν* P.

πλὴν ἐὰν μὴ] sic correxi; *π. ἐάν τε* M; *π. ἐάν γε* Ald. Edd. Apertum est Th. dicere materiem siccam esse debere quae glutine conjungenda sit.

5. *καὶ καθ᾽ ἕκ.*] U Sch. syll.; *καὶ* om. Ald. Edd.; *νῦν καθ᾽ ἕκ.* Sch. cont.

ἄμφω καὶ οὐχ ἧττον εἰς ναυπηγίαν, οὐ μὴν ἀλλὰ τάχυ διασήπεται. δρῦς δὲ
πρὸς οἰκοδομίαν καὶ πρὸς ναυπηγίαν ἔτι τε πρὸς τὰ κατὰ γῆς κατορυττόμενα.
φίλυρα δὲ πρὸς τὰ σανιδώματα τῶν μακρῶν πλοίων καὶ πρὸς κιβώτια καὶ πρὸς
τὴν τῶν μέτρων κατασκευήν. ἔχει δὲ καὶ τὸν φλοιὸν χρήσιμον πρός τε τὰ
6. σχοινία καὶ πρὸς τὰς κίστας· ποιοῦσι γὰρ ἐξ αὐτῆς. σφένδαμνός τε καὶ ζυγία
πρὸς κλινοπηγίαν καὶ πρὸς τὰ ζυγὰ τῶν λοφούρων. μίλος δὲ εἰς παρακολλή-
ματα κιβώτοις καὶ ὑποβάθροις καὶ ὅλως τοῖς τοιούτοις. πρῖνος δὲ πρὸς ἄξο-
νας ταῖς μονοστρόφοις ἁμάξαις καὶ εἰς ζυγὰ λύραις καὶ ψαλτηρίοις. ὀξύη δὲ
πρὸς ἁμαξοπηγίαν καὶ διφροπηγίαν τὴν εὐτελῆ. πτελέα δὲ πρὸς θυροπηγίαν
καὶ γαλεάγρας· χρῶνται δὲ καὶ εἰς τὰ ἁμαξικὰ μετρίως. πηδὸς δὲ εἰς ἄξονάς
τε ταῖς ἁμάξαις καὶ εἰς ἔλκηθρα τοῖς ἀρότροις. ἀνδράχλη δὲ ταῖς γυναιξὶν
εἰς τὰ περὶ τοὺς ἱστούς. ἄρκευθος δὲ εἰς τεκτονίας καὶ εἰς τὰ ὑπαίθρια καὶ
7. εἰς τὰ κατορυττόμενα κατὰ γῆς διὰ τὸ ἀσαπές. ὡσαύτως δὲ καὶ ἡ εὐβοϊκὴ
καρύα, καὶ πρός γε τὴν κατόρυξιν ἔτι μᾶλλον ἀσαπής. πύξῳ δὲ χρῶνται μὲν
πρὸς ἔνια, οὐ μὴν ἀλλ' ἥ γε ἐν τῷ Ὀλύμπῳ γινομένη διὰ τὸ βραχεῖά τε εἶναι
καὶ ὀζώδης ἀχρεῖος. τερεβίνθῳ δὲ οὐδὲν χρῶνται πλὴν τῷ καρπῷ καὶ τῇ ῥη-
τίνῃ. οὐδὲ φιλύκῃ πλὴν τοῖς προβάτοις· ἀεὶ γάρ ἐστι δασεῖα. τῇ δὲ ἀφάρκῃ
εἰς χάρακάς τε καὶ τὸ καίειν. κηλάστρῳ δὲ καὶ σημύδᾳ πρὸς βακτηρίας. ἔνι-
οι δὲ καὶ δάφνῃ· τὰς γὰρ γεροντικὰς καὶ κούφας ταύτης ποιοῦσιν. ἰτέᾳ δὲ
πρός τε τὰς ἀσπίδας καὶ τὰς κίστας καὶ τὰ κανᾶ καὶ τἆλλα. προςαναλαβεῖν
8. δέ ἐστι καὶ τῶν ἄλλων ἕκαστον ὁμοίως. διήρηται δὲ καὶ πρὸς τὰ τεκτονικὰ
9 II. 8 St. τῶν ὀργάνων ἕκαστα κατὰ τὴν χρείαν· οἷον σφυρίον μὲν καὶ τερέτριον ἄριστα

δρῦς] *δρυῒ* dedit St. et sic sequentia nomina usque ad *ἀρκεύθῳ*.

ἔτι τε] UM; *ἔτι δὲ* Ald. Edd.

τὰ σχοινία καὶ πρὸς] UMVP Sch.; om. Ald. Edd. St. interpunctione mutata *ἔχει καὶ* scripsit.

ποιοῦσι — αὐτῆς] Haec inutilia sunt ac vitiosa esse videntur; an fuit *πλέκουσι*? *αὐτοῦ* ded. H.

6. *τε καὶ*] UMV Ald. H.; *δὲ καὶ* Sch.

πρός] *πρός τε κλ.* H. St. — Dein *ξύγα* St.

ἄξονας ταῖς μονοστρόφοις ἁμάξαις] corr. Schn.syll.; *ἄξονάς τε καὶ μονοστρόφοις ἁμάξαις* UMV; *ἄξονάς τε καὶ μονοστρόφους ἁμάξας* Ald. Edd. o.

εἰς ζυγὰ λύραις] U Sch.syll.; *ἡ ζυγαλύραις* MV; *ὀξυγα λύρας* P; *ὀξυγα λύραις* Ald.; *πρὸς ξύγα λ.* H. St.; *πρὸς ζύγα ταῖς λύραις καὶ τοῖς ψαλτηρίοις* Sch.cont. — Dein *ψαλτήρια* P.

ὀξύη] UMV Sch.; *ὀξύα* Ald. Edd.

θυροπηγίαν] *θυροπηγίας* U.

γαλεάγρας] U H. St. Sch.; *γαλιάγρας* Ald.

πηδὸς] V Sch.; *πήδος* M; *πηδος* U; *πῆδος* P; *πύξος* Ald. Edd. In Comm. Schn. suspicatur *φηγὸς* scribendum esse. 4, 1, 3 est *πάδος*. Cf. Etym. M. 118, 45. 669, 39. Eustath. p. 613.

ἀνδράχλη] *ἀνδράχνη* Ald. Edd. o. Cf. ad 1, 5, 2.

τεκτονίας] Vox merito Schneidero suspecta.

7 *πρός γε τὴν*] Ald. Edd.; *πρός τε τ.* U; *πρός τι τὴν* M.

ἀσαπής] U Sch.syll.; *ἁπάσης* Ald. Edd. o.

τερεβίνθῳ] Sch.syll.; *τερεμίνθῳ* UM; *τερμίνθῳ* Ald. Edd. o. Dein *οὐδενὶ* St.

φιλύκῃ] His contradicere quae c. 6, 2 dicta sunt adnotant interpretes. Scaliger *φιλυρέᾳ* conjecit.

καὶ σημύδᾳ] sic conj. Schn. in Comm. nec comparato 3, 14, 4 sic scribere dubitavi; *καὶ μυῖα* U; *καὶ μύα* Ald.; *καὶ μία* mBas.; *μίᾳ* St.; om. G. — *κυλάστρῳ* M.

ταύτης] corr. H. Sch.; *ταύτας* UMV Ald.; *ἐκ ταύτης* St.

κίστας — τἆλλα] Ald. H.; addidit *τὰ τοιαῦτα* i. u. Sch.; *κίστας καὶ τἆλλα* St.; *κίστας καὶ τἆλλα καὶ τὰ κανᾶ καὶ τὰ ἄλλα* U; *Salicis ad scuta cistellas canistra et ejusmodi reliqua* G.

προςαναλαβεῖν] corr. Sch.; *προαναλαβεῖν* Ald. Edd.

μὲν γίνεται κοτίνου· χρῶνται δὲ καὶ πυξίνοις καὶ πτελεΐνοις καὶ μελεΐνοις· τὰς δὲ μεγάλας σφύρας πιτυΐνας ποιοῦσιν. ὁμοίως δὲ καὶ τῶν ἄλλων ἕκαστον ἔχει τινὰ τάξιν. καὶ ταῦτα μὲν αἱ χρεῖαι διαιροῦσιν.

Cap. VIII. Ἑκάστη δὲ τῆς ὕλης ὥςπερ καὶ πρότερον ἐλέχθη διαφέρει κατὰ
τοὺς τόπους· ἔνθα μὲν γὰρ λωτὸς ἔνθα δὲ κέδρος γίνεται θαυμαστὴ καθάπερ
καὶ περὶ Συρίαν· ἐν Συρίᾳ γὰρ ἔν τε τοῖς ὄρεσι διαφέροντα γίνεται τὰ δένδρα
τῆς κέδρου καὶ τῷ ὕψει καὶ τῷ πάχει· τηλικαῦτα γάρ ἐστιν ὥστ᾽ ἔνια μὲν μὴ
δύνασθαι τρεῖς ἄνδρας περιλαμβάνειν· ἔν τε τοῖς παραδείσοις ἔτι μείζω καὶ
καλλίω. φαίνεται δὲ καὶ ἐάν τις ἐᾷ καὶ μὴ τέμνῃ τόπον οἰκεῖον ἕκαστον ἔχον
γίνεσθαι θαυμαστὸν τῷ μήκει καὶ πάχει. ἐν Κύπρῳ γοῦν οὐκ ἔτεμνον οἱ βα-
σιλεῖς ἅμα μὲν τηροῦντες καὶ ταμιευόμενοι ἅμα δὲ καὶ διὰ τὸ δυςκόμιστον
εἶναι. μῆκος μὲν ἦν τῶν εἰς τὴν ἑνδεκήρη τὴν Δημητρίου τμηθέντων τρις-
καιδεκαόργυιον, αὐτὰ δὲ τὰ ξύλα τῷ μήκει θαυμαστὰ καὶ ἄοζα καὶ λεῖα. μέ-
γιστα δὲ καὶ παρὰ πολὺ τὰ ἐν τῇ Κύρνῳ φασὶν εἶναι· τῶν γὰρ ἐν τῇ Λατίνῃ
καλῶν γινομένων ὑπερβολῇ καὶ τῶν ἐλατίνων καὶ τῶν πευκίνων — μείζω γὰρ
ταῦτα καὶ καλλίω τῶν ἰταλικῶν — οὐδὲν εἶναι πρὸς τὰ ἐν τῇ Κύρνῳ. πλεῦ- 2.
σαι γάρ ποτε τοὺς Ῥωμαίους βουλομένους κατασκευάσασθαι πόλιν ἐν τῇ νήσῳ
πέντε καὶ εἴκοσι ναυσὶ καὶ τηλικοῦτον εἶναι τὸ μέγεθος τῶν δένδρων ὥστε εἰς-
πλέοντας εἰς κόλπους τινὰς καὶ λιμένας διασχισθεῖσι τοῖς ἱστοῖς ἐπικινδυνεῦ-
σαι. καὶ ὅλως δὲ πᾶσαν τὴν νῆσον δασεῖαν καὶ ὥςπερ ἠγριωμένην τῇ ὕλῃ·

8. *πτελ. καὶ μελ.*] UM$_2$; *καὶ μελ.* om. M$_1$. — Paulo ante *δὲ* om. U. Verba *τὰς δὲ — ποιοῦσιν* in editione Sch. casu exciderunt.

Cap. VIII.

τόπους] corr. Scal. H. St. Sch.; *πόδας* Ald.; *pro loci natura* G.

ἐν Συρ.] *ἐν* om. H.

ἔν τε τοῖς ὀρ.] Ald. H. St.; *τε* om. Sch.

περιλαμβάνειν] Ald. Edd.; *παραλ.* UMV.

ἔν τε τοῖς π.] U, *ἐν* a s. m. superscriptum; *τε τοῖς π.* MV; *τοῖς δὲ π.* Ald. H.; *ἐν τοῖς δὲ π.* St.; *ἐν δὲ τοῖς π.* Sch.

ἔτι μείζω] U Sch.; *ἔτι καὶ μ.* Ald. Edd.

ἔχον] om. M.

ἅμα μὲν — ταμιευόμενοι] U Sch.syll.; om. Ald. Edd.; post *βασιλεῖς* i. u. *τὴν ὕλην δι᾽ ἀγνοίαν* add. Sch.cont. cum G.: qui *cum ex imperitia* de suo addidisse videtur.

ἑνδεκήρη] Bas. H. etc.; *ἐνδ.* Ald. Cam.; *ἑνδέκηρα* P.

Δημητρίου] *Poliorcetis.* Cf. Plut. Vit. Demetr. c. 43.

τριςκαιδεκαόργυιον] corr. Schn.; *τρειςκαιδεκαόργυιον* Ald.; *τριςκαιδεκώρυτον* U; *τριςκαιδεκωρττον* MV; *τρεις καιδεκόργυιον* P; *τρεῖς καὶ δέκα ὀργυιῶν* H. St.

κύρνῳ] *κορσικῇ* mBas.

μείζω — εἶναι] UMV. *Quamvis enim in latino agro pini et abietes tum magnitudine tum pulchritudine inter omnes italicas praestant: tamen ad earum rationem, quas corsica gignit, pro nullo certe habentur* G.; *μείζω τ. κ. κ. τ. ἰ.· οὐδὲν γὰρ εἶναι* Ald. H. St.; *μείζω τ. κ. κ.· τὰ δ᾽ ἰταλικὰ οὐδὲν εἶναι* de conj. Sch.

2. *πόλιν*] mBas. St. Sch.; *condendi causa oppidi* G.; *πλοῖον* UMV Ald. H.

εἰςπλέοντας] U Sch.syll.; *τοὺς πλέοντας* Ald. H. Sch.

διασχισθεῖσι τοῖς ἱστοῖς] U; *διασχίοισι τ. ἱ.* V; *διασχίασι τ. ι.* M; *διασχίζειν τοὺς ἱστοὺς* Vinar. Vo. cod.Casaub. Sch.; *διασχίεισι τοῖς ἱστοῖς ἐπὶ τὸν πυκνὸν* Ald.; *διασχίζεσθαι τοὺς ἱστοὺς ἐπὶ τὸ πυκνὸν* conj. Scal.; *διασχίσαι τοὺς ἱστοὺς ἐπὶ τῷ πυκνῷ* conj. Dalecamp.; *διασχιεῖσι τοῖς ἱστοῖς ἐπὶ τὸν πυκνὸν* H.; *διασχίζεσθαι τοὺς ἱστοὺς ἐπὶ τὸν πυκνὸν* St.

ἐπικινδυνεῦσαι] dedi de conj.; *ἐπὶ τὸν πύκνσον* Ald.; *πυκνον* sine accentu dat U. Editorum mutationes vide in lemmate proximo. Versio Gazae: *ut navigantes per sinus quosdam et portus nexus densaque malis perscinderent* nec aliis nec nobis intelligitur.

ὅλως δὲ] U Sch.syll.; *ὅλως καὶ* M; *ὅλας καὶ* V; *δὲ* om. Ald. Edd.

δι' ὃ καὶ ἀποστῆναι τὴν πόλιν οἰκίζειν· διαβάντας δέ τινας ἀποτεμέσθαι πάμπολυ πλῆθος ἐκ τόπου βραχέος ὥστε τηλικαύτην ποιῆσαι σχεδίαν ἣ ἐχρήσατο πεντήκοντα ἱστίοις· οὐ μὴν ἀλλὰ διαπεσεῖν αὐτὴν ἐν τῷ πελάγει. Κύρνος μὲν οὖν εἴτε διὰ τὴν ἄνεσιν εἴτε καὶ τὸ ἔδαφος καὶ τὸν ἀέρα πολὺ διαφέρει τῶν
3. ἄλλων. ἡ δὲ τῶν Λατίνων ἔφυδρος πᾶσα· καὶ ἡ μὲν πεδεινὴ δάφνην ἔχει καὶ μυρρίνους καὶ ὀξύην θαυμαστήν· τηλικαῦτα γὰρ τὰ μήκη τέμνουσι ὥστ' εἶναι διανεκῶς τῶν τυρρηνίδων ὑπὸ τὴν τρόπιν· ἡ δὲ ὀρεινὴ πεύκην καὶ ἐλάτην. τὸ δὲ Κιρκαῖον καλούμενον εἶναι μὲν ἄκραν ὑψηλὴν δασεῖαν δὲ σφόδρα καὶ ἔχειν δρῦν καὶ δάφνην πολλὴν καὶ μυρρίνους. λέγειν δὲ τοὺς ἐγχωρίους ὡς ἐνταῦθα ἡ Κίρκη κατῴκει καὶ δεικνύναι τὸν τοῦ Ἐλπήνορος τάφον ἐξ οὗ φύονται μυρρίναι καθάπερ αἱ στεφανώτιδες τῶν ἄλλων ὄντων μεγάλων μυρρίνων. τὸν δὲ τόπον εἶναι καὶ τοῦτον νέαν πρόςθεσιν καὶ πρότερον μὲν οὖν νῆσον εἶναι τὸ
9St. Κιρκαῖον, νῦν δὲ ὑπὸ ποταμῶν τινων προςκεχῶσθαι καὶ εἶναι ἠϊόνα. τῆς δὲ νήσου τὸ μέγεθος περὶ ὀγδοήκοντα σταδίους. καὶ τὰ μὲν τῶν τόπων ἴδια πολλὴν ἔχει διαφορὰν ὥςπερ εἴρηται πολλάκις.

10H. Cap. IX. Τὸ δὲ καὶ πρὸς τὴν πύρωσιν πῶς ἑκάστη τῆς ὕλης ἔχει λεκτέον ὁμοίως καὶ πειρατέον λαβεῖν. ἄνθρακες μὲν οὖν ἄριστοι γίνονται τῶν πυκνοτάτων οἷον ἀρίας δρυὸς κομάρου· στερεώτατοι γὰρ ὥστε πλεῖστον χρόνον ἀντέχουσι καὶ μάλιστα ἰσχύουσι, δι' ὃ καὶ ἐν τοῖς ἀργυρείοις τούτοις χρῶνται πρὸς τὴν πρώτην τούτων ἔψησιν. χείριστοι δὲ τούτων οἱ δρύϊνοι· γεωδέστατοι γάρ· χείρους δὲ καὶ οἱ τῶν πρεσβυτέρων τῶν νέων, καὶ μάλιστα οἱ τῶν γερανδρύων διὰ ταὐτό· ξηρότατοι γὰρ δι' ὃ καὶ πηδῶσι καιόμενοι· δεῖ δὲ ἐνικ-

διαβάντας δέ τινας] corr. St. Sch. in Comm. et Syll. sensu flagitante; *sed nonnullos ingressos* G.; *διαβάντα δέ τινα* Ald. H.

ἀποτεμέσθαι] U, Sch. in Syll.; *ἀποτέμνεσθαι* Ald. Edd.

ἣ ἐχρήσατο π. ἱστ.] de conj. Sch.; *ἣ ἐχρήσαντο οἱ πεντήκοντα ἱστίοις* Ald. H.; *ὥστ' ἑλκύσαι π. ἱστ.* e conj. Scaligeri dedit St. Etenim G.: *ut ratem perconderent quinquaginta velis ducendam.*

3. *πεδεινὴ*] Cf. ad 3, 2, 4. *πεδινὴ* MV et U ex corr. Vo. St. Sch.; *πεδάνη* Ald.; *πεδανὴ* H.

μυρρίνους] U Sch.syll.; *μυρίνους* MV; *μυρρίνην* Ald. Edd.

διανεκῶς] corr. Sch.; *διὰ νεὼς* Ald. Edd.; *ut pro carina etruscis navibus possit sufficere* G.

μυρρίνους] MV Sch.; *μυρρίνην* Ald. Edd.

ἐγχωρίους] *ἐγχυρίους* H. — *λέγει* MV.

δεικνύναι] Ald. Edd.; *δεικνύουσι* e conj. Sch.

τὸν δὲ τόπον εἶναι καὶ τοῦτον] UMV Sch. syll.; *καὶ* om. Ald. Edd.; *τὸν δὲ τάφον εἶναι τοῦτον* St.

νέαν πρόςθεσιν] scripsi de conj.: *hunc locum recenti tempore continenti terrae adjunctum esse. εἰς ἀνδρὸς θέσιν* Ald. Edd. o.; *τὸν — θέσιν* om. G. Interpretum commenta referre supersedeo.

καὶ τὰ μὲν τῶν] UMV Ald. Sch.; *καὶ κατὰ μὲν τῶν* H.; *καὶ κατὰ μὲν τὰ τῶν* St.; *sed pro locorum propriis permulta magnaque exultant discrimina* G. — Dein *ὥσπερ* om. St.; *τῶν* om. V.

ἔχει] corr. Sch.; *εἶναι* Ald. Edd.

Cap. IX.

δὲ καὶ] UMVP Sch.syll.; *καὶ* om. Ald. Edd.

λαβεῖν] *τὰς διαφορὰς* add. St. et Sch. i. u.

ἀργυρείοις] Ald. Edd. o.; *ἀργυρίοις* UMV; *ἀργυρέοις* P.

τῶν νέων] Ald. Edd. o. Schn. *ἢ* additum voluit sed non addidit.

γερανδρύων] *μελανδρύων* conj. Coraes. Differunt *τὰ πρεσβύτερα* et *τὰ γεράνδρυα* ut Comparativus a Superlativo. *γεράνδρυα* omnes arbores sylvestres audiunt seniles et ad mortem vergentes. Cf. 2, 7, 2.

ταὐτὸ] *τ' αὐτὸ* H. St. ut saepe.

καὶ μάλ.] *τῶν μάλ.* H.; *καὶ τούτων μ.* St.

μον εἶναι. βέλτιστοι δὲ οἱ τῶν ἐν ἀκμῇ καὶ μάλιστα οἱ τῶν κολοβῶν· συμμέτρως γὰρ ἔχουσι τῷ πυκνῷ καὶ γεώδει καὶ τῷ ὑγρῷ· βελτίους δὲ καὶ ἐκ τῶν εὐείλων καὶ ξηρῶν καὶ προςβόρρων ἢ ἐκ τῶν παλισκίων καὶ ὑγρῶν καὶ πρὸς νότον· καὶ εἰ ἐνικμοτέρας ὕλης, πυκνῆς· ὑγροτέρα γὰρ ἡ πυκνή. καὶ ὅλως ὅσα ἢ φύσει ἢ διὰ τὸν τόπον ξηρότερον πυκνότερα ἐξ ἁπάντων βελτίω διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν. χρεία δὲ ἄλλων ἄλλη· πρὸς ἔνια γὰρ ζητοῦσι τοὺς μαλακοὺς οἷον ἐν τοῖς σιδηρείοις τοὺς τῆς καρύας τῆς εὐβοϊκῆς, ὅταν ἤδη κεκαυμένος ᾖ καὶ ἐν τοῖς ἀργυρείοις τοὺς πιτυΐνους. χρῶνται δὲ καὶ αἱ τέχναι τούτοις. ζητοῦσι δὲ καὶ οἱ χαλκεῖς τοὺς πευκίνους μᾶλλον ἢ δρυΐνους· καίτοι ἀσθενέστεροι ἀλλ' εἰς τὴν φύσησιν ἀμείνους ὡς ἧσσον καταμαραινόμενοι· ἔστι δὲ ἡ φλὸξ ὀξυτέρα τούτων. τὸ δὲ ὅλον ὀξυτέρα φλὸξ καὶ ἡ τούτων καὶ ἡ τῶν ξύλων τῶν μανῶν καὶ κούφων καὶ ἡ τῶν αὔων· ἡ δ' ἐκ τῶν πυκνῶν καὶ χλωρῶν νωθεστέρα καὶ παχυτέρα· πασῶν δὲ ὀξυτάτη ἡ ἐκ τῶν ὑλημάτων· ἄνθρακες δὲ ὅλως οὐ γίνονται διὰ τὸ μὴ ἔχειν τὸ σωματῶδες. τέμνουσι δὲ καὶ ζητοῦσι εἰς τὰς ἀνθρακιὰς τὰ εὐθέα καὶ τὰ λεῖα· δεῖ γὰρ ὡς πυκνότατα συν-

(margin: 2. beside line 1; 3. beside line 10; 4. beside line 15)

2. *κολοβῶν*] conj. Palmer. Ex. p. 601 Scalig. Sch.; *κολλάβων* U; *κολάβων* Ald.; *καὶ — κολοβῶν* om. G.

συμμέτρως] *σύμμετροι* St.

ἔχουσι] U Sch.syll.; om. Ald. Edd. Schn. *ἔχουσι* i. u. inseruerat post *ὑγρῷ*.

δὲ καὶ ἐκ τῶν] dedi e conj.; *δὲ οἱ τῶν* Ald. H. St.; *δὲ καὶ οἱ τῶν* UMVP; *δὲ καὶ οἱ ἐκ τῶν* Schn.

εὐείλων] corr. Sch.; *εὐήλων* UMV; *εὐηλίων* Ald. Edd.

προςβόρρων] UMV Sch.syll.; *προςβορείων* Ald. Edd. o.

ἢ ἐκ τῶν] UMV; *ἢ οἱ ἐκ τῶν* Ald. Edd. o.

καὶ εἰ ἐνικμοτέρας ὕ. π.] sic dedi e conj.; *καὶ οἱ ἐν ἀκμητέρας ὕ. π.* Ald. Bas. Cam.; *καὶ οἱ* (an vere sic?) *ἐνακμωτέρας* U; *καὶ ἡ ἐν ἀκμητέρας* MV; *καὶ οἱ ἐνικμωτέρας ὕ. π.* H.; *καὶ οἱ ἐξ ἐνικμοτέρας ὕλης καὶ π.* St.; *καὶ οἱ ἐνικμοτέρας ὕλης καὶ πυκνῆς* Schn. Idem in Auct. conj. *καὶ οἱ ἐξ ἀραιοτέρας ὕλης ἢ πυκνῆς*. G.: *generis item siccioris quantum spissius est carbonem praestat commodiorem. Quo spissius enim humidius est atque in totum odoris vel natura loci siccioris pars spissior commodior eadem de causa est.* Equidem lenissima mutatione vitium sustuli, quamquam fateor me nimis breviloquum Theophrastum fecisse. Sensus: *si vero carbones e ligno humidiore fiunt, debent e denso fieri: hoc enim plus habet succi.* Animadvertendum autem, quod antea dixerat *δεῖ δὲ ἔνικμον εἶναι* et omnino quae paragrapho secunda dicta sunt, ad carbones ipsos pertinere: nunc vero, paragrapho tertia, exponi qualia esse debeant ligna e quibus fiant carbones. Ligna, inquit, meliora quae in siccis nata sunt; si vero humida ligna sumantur, densa esse debent. Densa enim plus habent succi, id quod carbonibus aptum. Tenuia vero, si humida, non succo sed alio minus bono humore plena sunt.

ξηρότερον πυκνότερα] dedi de conj.; *ξηρότερα πυκνότερα* UMV; *πυκνότερα ξηρότερα* Ald.; *πυκνότερα καὶ ξηρότερα* H. St. Sch. et inverso ordine idem in Syll. Sensus est: Ac omnino quae sunt vel natura vel propter locum sicciorem inter omnia materiei genera maxime densa, ea propter eandem causam ad carbones conficiendos meliora.

βελτίω] corr. Sch.; *βελτίων* UM; *βέλτιον* Ald. H.; *βελτίονα* St.

οἷον] mBas. H. St. Sch.; *οἷς* UMV Ald.

σιδηρείοις] St. Sch.; *σιδηρίοις* Ald. H.

ἀργυρείοις] St. Sch.; *ἀργυρίοις* Ald. H.

3. *ἀσθενέστεροι*] UMV mBas. St. Sch.; *εὐσθενέστεροι* Ald. H.

καὶ ἡ τῶν ξ.] U St. Sch.; *ἡ* om. Ald. H. Deinceps *ἡ τῶν μανῶν* Ald. H., ubi *ἡ τῶν* om. St.

νωθεστέρα] U Sch.syll.; *νωθροτέρα* Ald. Edd. o.

ἡ ἐκ] U St. Sch.; *ἡ* om. Ald. H.

δὲ ὅλως οὐ] U Sch.syll.; *ὅλως* om. Ald. Edd. o.

τὸ σωμ.] *τι σωμ.* St.

4. *ζητοῦσι*] *ζητοῦσιν* U; *κ τοῦσιν* superscripto *η* V; *κ τοῦσιν* M; *ἐκζητοῦσιν* Ald. Edd. o.

ἀνθρακιὰς] Ald. Edd.; *ἀνθρακείας* Sch.

λεῖα] corr. Scal. Sch.; *levia* G.; *νέα* Ald. Edd.

θεῖναι πρὸς τὴν κατάπνιξιν. ὅταν δὲ περιαλείψωσι τὴν κάμινον ἐξάπτουσι παρὰ μέρος παρακεντοῦντες ὀβελίσκοις. εἰς μὲν τὴν ἀνθρακιὰν τὰ τοιαῦτα
5. ζητοῦσι. δύςκαπνα δὲ τῷ γένει μὲν ὅλως τὰ ὑγρά· καὶ τὰ χλωρὰ διὰ τοῦτο δύςκαπνα. λέγω δὲ τὰ ὑγρὰ τὰ ἕλεια οἷον πλάτανον ἰτέαν λεύκην αἴγειρον· ἐπεὶ καὶ ἡ ἄμπελος ὅτε ὑγρὰ δύςκαπνος. ἐκ δὲ τῆς ἰδίας φύσεως ὁ φοῖνιξ ὃν δὴ καὶ μάλιστά τινες ὑπειλήφασι δύςκαπνον· ὅθεν καὶ Χαιρήμων ἐποίησε „τοῦ τε δυςκαπνοτάτου φοίνικος ἐκ γῆς ῥιζοφοιτήτους φλέβας.“ δριμύτατος δὲ ὁ καπνὸς συκῆς καὶ ἐρινεοῦ καὶ εἴ τι ἄλλο ὀπῶδες· αἰτία δὲ ἡ ὑγρότης· φλοϊσθέντα δὲ καὶ ἀποβρεχθέντα ἐν ὕδατι ἐπιρρύτῳ καὶ μετὰ ταῦτα ξηρανθέντα πάντων ἀκαπνότατα καὶ φλόγα μαλακωτάτην ἀνίησιν ἅτε καὶ τῆς οἰκείας ὑγρότητος ἐξῃρημένης. δριμεῖα δὲ καὶ ἡ τέφρα καὶ ἡ κονία ἡ ἀπ' αὐτῶν. μάλιστα
6. δέ φασι τὴν ἀπὸ τῆς ἀμυγδαλῆς. πρὸς δὴ τὰς καμινίας καὶ τὰς ἄλλας τέχνας ἄλλη ἄλλοις χρησίμη. ἐμπυρεύεσθαι δὲ ἄριστα συκῇ καὶ ἐλάᾳ· συκῇ μὲν ὅτι γλίσχρον τε καὶ μανὸν ὥστε ἕλκει τε καὶ οὐ δίεισιν· ἐλάα δὲ ὅτι πυκνὸν καὶ λιπαρόν. πυρεῖα δὲ γίνεται μὲν ἐκ πολλῶν, ἄριστα δὲ ὥς φησι Μενέστωρ ἐκ κιττοῦ· τάχιστα γὰρ καὶ πλεῖστον ἀναπνεῖ. πυρεῖον δέ φασιν ἄριστον μὲν ἐκ τῆς ἀθραγένης καλουμένης ὑπό τινων· τοῦτο δ' ἐστὶ δένδρον ὅμοιον τῇ ἀμπέλῳ καὶ τῇ οἰνάνθῃ τῇ ἀγρίᾳ· ὥςπερ ἐκεῖνα καὶ τοῦτο ἀναβαίνει πρὸς τὰ
7. δένδρα. δεῖ δὲ τὴν ἐσχάραν ἐκ τούτων ποιεῖν τὸ δὲ τρύπανον ἐκ δάφνης· οὐ

συνθεῖναι] U, Sch. in Syll.; *θεῖναι* Ald. Edd.

κατάπνιξιν] U, Sch. in Syll.; *κατάπληξιν* Ald.; *κατάκαυσιν* conj. Scal.; *κατάπρηξιν* H. St.; *κατάπρησιν* Sch.cont.; *κατάπλησιν* MV.

παρὰ μέρος] Haec verba solus praebet U.

ἀνθρακιὰν] H.; *ἀνθρακίαν* Ald. St.; *ἀνθρακείαν* Sch.

5. *ὅλως*] Ald. Edd.; *ὅλῳ* MV.

τὰ ὑγρὰ] UP Sch.syll.; *τὰ* om Ald. Edd. — Exc. P2: *δύςκαπνα δὲ τὰ ἐν ὑγροτέροις τόποις οἷον πλάτανος ἰτέα οὔλη. αἰτία δ' ἡ ὑγρότης.*

ἐπεὶ καὶ] *ἔτι καὶ* St.

τινες] *τινος* H.

Χαιρήμων] H. St. Sch.; *χερήμων* Ald.; *chermonis* G.

δυςκαπνοτάτου] *δυςκαπνωτάτου* Scaliger St.

φλοϊσθέντα] Vo. Scal. H. St. Sch.; *decorticata* G.; *φλογισθέντα* Ald.; *ἐκφλοισθέντα* P2.

ἀνίησιν] P2; *ἀφίησιν* Ald. Edd. o.

ἀμυγδαλῆς] P2 Sch.; *ἀμυγδάλης* Ald. Edd.

6. *δὴ*] corr. Sch.; *δὲ* Ald. Edd. o.

καὶ—χρησίμη] dedi de conj.; *τ. ἀλλήλοις χρ.* U; *τ. ἀλλήλας χρ.* MV; — *τεχ. ἄλλη ἐστὶ χρ.* P; — *τ. ἀλλήλοις ἐστὶ χρησίμη* Ald. H.; — *τ. ἐστὶ χρ.* St.; *καὶ τὰς τέχνας ἄλλας ἄλλη ὕλη ἐστὶ χρησίμη* Sch. Sensus est: *Ad fornaces ac reliquas artes alia materies alium cedit in usum.*

ἐμπυρεύεσθαι δὲ ἄριστα] *ἐμπορεύεσθαι δὲ ἄριστα* UMV; *ἐμπορεύεσθαι δὲ ἀρίστη* P; *ἐμπορεύεται δὲ ἀρίστη* Ald. H.; *ἐμπυρεύεσθαι δὲ ἀρίστη* St. Sch.

πυρεῖα δὲ γίνεται μὲν] corr. cum Sch.; *πυρία μὲν γίνεται δὲ* UMV Ald. Edd. Ceterum *πυρὰ* H.; *πυρεῖα* St.; *πυρὰ μὲν γίνεται* Vo.

κιττοῦ] corr. Bod. e Plinio 16, 140 et Theophrasti Fragm. de igne Sch.; *καρύου* Ald. Edd.

πυρεῖον δὲ] corr. Salm. Ex. 126. St.; *πυροὶ δὲ* UMV Ald.; *πυρίον δὲ* H. Sch.

ἄριστον] *ἄρισται* UM1V; *ἄριστοι* P.

ἀθραγένης] *ἀτραγένης* St. Dein *δὲ τὸ δένδρον ὅμ. ἐστι τῇ* St. Verba *τῇ ἀμπέλῳ καὶ τῇ ἀγρίᾳ* Salmas Ex. p. 126. vult deleri ut ex interpretatione orta.

ὥςπερ ἐκεῖνα] *καὶ ὥ. ἐκείνη* St. Forsitan *ὡς γὰρ ἐκ* scriptum fuit.

γὰρ ἐκ ταὐτοῦ τὸ ποιοῦν καὶ πάσχον, ἀλλ' ἕτερον εὐθὺ δεῖ κατὰ φύσιν καὶ τὸ μὲν δεῖ παθητικὸν εἶναι τὸ δὲ ποιητικόν. οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ἐκ τοῦ αὐτοῦ γίνεται καὶ ὥς γέ τινες ὑπολαμβάνουσιν οὐδὲν διαφέρει. γίνεται γὰρ ἐκ ῥάμνου καὶ πρίνου καὶ φιλύρας καὶ σχεδὸν ἐκ τῶν πλείστων πλὴν ἐλάας· ὃ καὶ δοκεῖ ἄτοπον εἶναι· καὶ γὰρ σκληρότερον καὶ λιπαρὸν ἡ ἐλάα· τοῦτο μὲν οὖν ἀσύμμετρον ἔχει δῆλον ὅτι τὴν ὑγρότητα πρὸς τὴν πύρωσιν. ἀγαθὰ δὲ τὰ ἐκ ῥάμνου· ποιεῖ δὲ τοῦτο καὶ τὴν ἐσχάραν χρηστήν· πρὸς γὰρ τῷ ξηρὰν καὶ ἄχυμον εἶναι δεῖ καὶ μανοτέραν ἵν' ἡ τρίψις ἰσχύῃ, τὸ δὲ τρύπανον ἀπαθέστερον· δι' ὃ τὸ τῆς δάφνης ἄριστον· ἀπαθὲς γὰρ ὂν ἐργάζεται τῇ δριμύτητι. πάντα δὲ τὰ πυρεῖα βορείοις μὲν θᾶττον καὶ μᾶλλον ἐξάπτεται νοτίοις δὲ ἧττον· καὶ ἐν μὲν τοῖς μετεώροις μᾶλλον ἐν δὲ τοῖς κοίλοις ἧττον. ἀνίει δὲ τῶν ξύ- 8.
λων τὰ κέδρινα καὶ ἁπλῶς ὧν ἐλαιώδης ἡ ὑγρότης· δι' ὃ καὶ τὰ ἀγάλματά φασιν ἰδίειν ἐνίοτε· ποιοῦσι γὰρ ἐκ τούτων. ὃ δὲ καλοῦσιν οἱ μάντεις Εἰλειθυίας ἄφεδρον ὑπὲρ οὗ καὶ ἐκθύονται, πρὸς τοῖς ἐλατίνοις γίνεται συνισταμένης τινος

7. *ταὐτοῦ*] *τούτου* U; *τοῦ αὐτοῦ* Ald. Edd. o.

καὶ πάσχον] Ald. Edd.; *καὶ τὸ πάσχον* Sch.

εὐθὺ δεῖ] U; *εὐθυδεῖ* MV Ald.; *εὐθετεῖ* H.; *εὐθὺς δεῖ εἶναι* Sch.; *ἑτέρως δεῖ εἶναι* St.

γίνεται] U St. Sch.syll.; *ξύλον* anteposuit St.; *ἐγγίνεται* Ald. H. Sch. Dein *ὥστε τινὲς* UMV.

γίνεται γὰρ — τὴν πύρωσιν] Totum hoc membrum in libris legitur post verba *ἐργάζεται τῇ δριμύτητι.* Transponendum esse vidit primus Schn., nec dubitavi id suo loco reponere, quo cum praegressis optime cohaereat et sequentia recte procedant, cum illo modo sententiarum ordo et nexus prorsus turbatus sit.

πρίνου] Ald. Edd.; *πρίμνου* UMV. ,,An fuit *προύμνου?*" Sch.; *γίνεται καὶ ἐκ πρίνου* scripsit St.

ἀσυμμ. ἔχει] *ἀ. ἐστι* St.

δὲ τὰ ἐκ ῥ.] sic correxi; *δέ καὶ ἐκ ῥ.* Ald. Edd.; *δὴ καὶ ἐκ ῥ.* maluit Sch.

πρὸς γὰρ τῷ] Ald. Edd.; *π. γ. τὸ* U.

ἄχυμον] Ald. Edd.; *ἄχυλον* Sch. — *μανωτέραν* Ald.; *ἄχυμον δεῖ δὲ μανωτέραν εἶναι ἵν'* St.

ἄριστον· ἀπαθὲς γὰρ ὂν] Levi mutatione, quae peti poterat e verbis ,,*ἅμα γὰρ ἀπαθὲς ὂν ἐργ. τ. δρ.*" in Fragm. de Igne §. 64 ed. Sch., correxi locum vexatum; *ἄριστον ἀπαθέστερον* U qui solus voc. *ἄριστον* praebet; nam Ald. H. *ἀπαθέστερον,* cui *ὂν* addidere St. Sch., in Syll. vero Schn. scribi vult: *τ. τ. δάφνης ἄριστον· ἀπαθέστερον γὰρ καὶ ἐργάζεται.*

πυρεῖα] U Sch. in Comm.; *πυρὰ* Ald. H.; *πάντα δὲ πυρεῖα* St.; *πυρία* Sch.

8. *ἀνίει*] Sch.; *ἀνιει* H.; *ἀνήει* Ald. St.

ἰδίειν] Ald. H. Sch.; *ἱδρίειν* conj. Scalig.; *ἱδρόειν* St.

οἱ μάντεις Εἰλειθυίας ἄφεδρον — τοῖς ἐλατίνοις γίνεται] Scripsi ex emendatione Lobeckii. ,,Mihi si quis dederit ut pro *ιλειαν της,* quod pro desperato abjecit Schneiderus, scribatur *οἱ μάντεις,* haud magno negotio totum locum sic restituam: *ὃ δὲ καλοῦσιν οἱ μάντεις Εἰλειθυίας ἄφεδρον, ὑπὲρ οὗ καὶ ἐκθύονται, πρὸς τοῖς ἐλατίνοις γίνεται συνισταμένης* etc. Illos, qui de parvis magnifice loqui amarunt, excrescentia stipitum *Εἰλειθυίας ἄφεδρον,* id est purgationes, nominasse, veri non absimile videtur." Aglaoph. p. 882. Imo librorum scriptura *οἱ λειαν της* propius abest ab eo, quod vir doctissimus ingeniosa reperit conjectura. Quamobrem quin *οἱ μάντεις* reponendum sit, quod et ratio sententiae et locus parallelus C. pl. 5, 4, 4 commendat, dubitatione carere credo. Sed in altera emendationis parte, in voce *ἄφεδρον,* haereo. Quae enim hic *εἰλειθυίας ἄφεδρον* vocari dicuntur, eadem loco altero simpliciter *εἰλειθυίας* appellari? Interim virum doctissimum sequor. Quod tertium correxit, *ἐλατίνοις,* quod et ipse jamdudum inveneram, et a loco laudato et a verbis proximis *τὰ κέδρινα, τὰ ἐλάϊνα* confirmatur. His ita compositis librorum scripturas et doctorum hominum conjecturas expono. *ἰλεῖαν τῆς εἰληθυίας ἔφυδρον — τοὺς ἑκατίνους γιν.* Ald., H. (qui *ἱλεῖαν*), Sch.; *ἱλεῖαν τὸ τῆς* etc. St.; *οἱ λεῖαν — τοῖς ἑκατίνοις* U; *οἰλείαν — τοὺς ἐκματίνους* V; *οἱ λεῖαν τῆς εἰληθήας — τοῖς ἐκματίνοις* M, sed in M2 cum p. sub *μ*; *οἱ λεῖαν τῆς ἀλη-*

ὑγρότητος, τῷ σχήματι μὲν στρογγύλον μέγεθος δὲ ἡλίκον ἄπιον ἢ καὶ μικρῷ μεῖζον ἢ ἔλαττον. ἐκβλαστάνει δὲ μάλιστα τὰ ἐλάϊνα καὶ ἀργὰ κείμενα καὶ εἰργασμένα πολλάκις, ἐὰν ἰκμάδα λαμβάνῃ καὶ ἔχῃ τόπον νοτερόν· ὥςπερ ἤδη τις στροφεὺς τῆς θύρας ἐβλάστησε καὶ εἰς κυλίκιον πλίνθινον τεθεῖσα κώπη ἐν πήλῳ.

ε
θυίας ἔφαιδρον — τοὺς ἑκατίνους P2. *Quod autem lucinam appellant et sacrificis observandum aruspices jubent concreto quodam humore extuberat magnitudine pyri* etc. G. Scaligeri nugas et Schneideri conjecturas jam taceo.

τινὸς ὑγρ.] UVP2; *τῆς ὑγρ.* Ald. Edd. o.; *concreto quodam humore* G.

στρογγύλον] corr. Sch.; *στρογγύλης* UMVP2 Ald.; *στρογγύλη* H. St.

ἄπιον] St. Sch.; *ἄπιος* Ald. H.; *ἡλίκος ἄπιος* P2.

νοτερὸν] Ald. Edd.; *νεοτερὸν* Bas.

ἤδη τις στροφεὺς] P2 Ald. Edd.; *ἤδη τις τροφεὺς* M1; *ἤδη ἔτις τροφεὺς* M2.

κυλίκιον] P2 mBas. Sch.; *κιλίκιον* M Ald. Edd. Posui dein conjecturam Sprengelii, qui vero *σὺν πήλῳ* scripserat; *πλίνθινον τεθεὶς τῇ κώπῃ πηλός* P2 Ald. H. Sch.; *καὶ ἡ κυλικίου πλινθίνου κώπη τεθεῖσα εἰς πηλόν* St.

ΘΕΟΦΡΑΣΤΟΥ ΠΕΡΙ ΦΥΤΩΝ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΟ Ζ.

Cap. I. Περὶ μὲν οὖν δένδρων καὶ θάμνων εἴρηται πρότερον· ἑπόμενον δ'
εἰπεῖν περί τε τῶν φρυγανικῶν καὶ ποιωδῶν καὶ εἴ τινες ἐν τούτοις ἕτεραι συμ-
περιλαμβάνονται φύσεις· οἷον ἥ γε σιτηρὰ ποιώδης ἐστί. πρῶτον δὲ λέγωμεν
περὶ τῆς φρυγανικῆς· αὕτη γὰρ ἐγγυτέρω τῶν προειρημένων διὰ τὸ ξυλώδης
εἶναι. πανταχοῦ μὲν οὖν ἴσως αἰεὶ τὸ ἄγριον τοῦ ἡμέρου πλεῖον, εἰ δὲ μὴ περί
γε τὴν φρυγανικὴν οὐσίαν· ὀλίγον γὰρ τὸ ἥμερον αὐτῆς, ὅπερ σχεδὸν ἐν τοῖς
στεφανωτικοῖς ἐστιν οἷον ῥοδωνία ἰωνία διόσανθος ἀμάρακος ἡμεροκαλλές, ἔτι
δὲ ἕρπυλλος σισύμβριον ἑλένιον ἀβρότονον. ἅπαντα γὰρ ταῦτα ξυλώδη καὶ
μικρόφυλλα δι' ὃ καὶ φρυγανικά. καὶ ἐπὶ τῶν λαχανηρῶν δ' ὁμοίως οἷον ῥά- 2.
φανος πήγανον καὶ ὅσα παραπλήσια τούτοις ἐστίν. ὑπὲρ ὧν οὐχ ἧττον ἴσως
ἁρμόττει κατὰ τὴν οἰκείαν προςηγορίαν εἰπεῖν ὅταν περὶ στεφανωμάτων καὶ
λαχάνων ποιώμεθα μνείαν. νῦν δὲ πρῶτον περὶ τῶν ἀγρίων λέγωμεν. ἔστιν
αὐτῶν εἴδη καὶ γένη πλείω ἃ δεῖ διαιρεῖν καὶ τοῖς καθ' ἕκαστον εἴδεσι καὶ τοῖς
ὅλοις γένεσι. μεγίστην δ' ἄν τις λάβοι διαφορὰν τῶν ὅλων γενῶν ὅτι τὰ μὲν

Cap. I.

ἥ γε σιτ.] Ald. H. Sch.; *ἥ τε σ.* UMV; *εἰ ἥ γε σ.* St. Post *σιτηρὰ* interpunxit Sch. et scripsit cum C. Hoffmann *ποώδης γάρ ἐστι.*

περὶ τῆς] Ald. Edd.; *ὑπὲρ τ.* UM.

ξυλώδης] *ξυλώδη* St.

μὲν οὖν] U Sch.syll.; *οὖν* om. Ald. Edd. o.

περί γε] UMVP Sch.; *περί τε* Ald. Edd.

ὅπερ] UV Ald. Sch.; *ὥςπερ* H. St.

ῥοδωνία ἰωνία] Cf. ad 1, 9, 4.; *ῥοδωνιὰ ἰωνιὰ* Ald. Edd. o.

ἡμεροκαλλὲς] UM St. Sch.syll.; *ἡμεροκαλὲς* Ald. H. Sch.

ἕρπυλλος] U; *ἕρπυλλος* M; *ἕρπυλος* Ald. Edd. o.

ἀβρότονον] U Vo. Sch.; *ἀβρότειον* Ald.; *ἀβρότανον* H. St.

ἑλένιον] *ἐλένιον* Ald. ut reliquis locis omnibus praeter 6, 7, 4 ubi *ἑλλένιον*, M *ἑλλενικὸν* habet. U habet C. pl. 6, 20 *ἑλένειον* et 6, 20, 3 *ἑλένειον* sed utroque loco *ε* in rasura, ceteris locis collatio tacet. Postremo loco *ἑλένιον* M. Schn. bis, hic et C. pl. 6, 11, 3 *ἑλένιον* ut in indice, reliquis omnibus *ἐλένιον* dedit; sed videtur ubique voluisse *ἑλένιον* dare, sicut scribunt Eustath. p. 1493 Hesych. Dioscor. 1, 15, 27. 28. *ἑλένειον* scribunt Etym. Choerob. in Cram. Anecd. II. p. 279. Nicand. ap. Athenae. 15. p. 684. I. Pollux 6, 106 (ubi ed. Bas 1536 *ἐλέεινον*).

2. *οἷον ῥάφ. πήγανον*] *οἷος ῥάφ. τήγανον* H.

καὶ γένη] corr. Sch.; *καὶ μέρη* Ald. H. St.

ἃ δεῖ — γένεσι.] Sch. de conj.; *καὶ τοῖς καθ' ἕκαστον γένος καὶ τοῖς ὅλοις εἴδεσιν, ἃ δεῖ διαιρεῖν* Ald. H. St. et G. qui pro *γένος* habuit *γένεσιν.*

ἀνάκανθα τὰ δὲ ἀκανθώδη τυγχάνει. πάλιν δ' ἐν ἑκατέρῳ τούτων πολλαὶ δια-
3. φοραὶ γενῶν καὶ εἰδῶν ὑπὲρ ὧν καθ' ἑκάτερα πειρατέον εἰπεῖν. τῶν ἀκανθικῶν
δὴ τὰ μὲν ἁπλῶς εἰσιν ἄκανθαι ὥςπερ ἀσφάραγος καὶ σκορπίος· οὐ γὰρ ἔχουσι
φύλλον οὐδὲν παρὰ τὴν ἄκανθαν. τὰ δὲ φυλλάκανθα καθάπερ ἄκανος ἠρύγγιον
κνῆκος· ταῦτα γὰρ καὶ τὰ τοιαῦτα ἐπὶ τῶν φύλλων ἔχει τὴν ἄκανθαν δι' ὃ καὶ
φυλλάκανθα καλεῖται. τὰ δὲ καὶ παρὰ τὴν ἄκανθαν ἕτερον ἔχει φύλλον ὥς-
περ ἡ ὀνωνὶς καὶ ὁ τρίβολος καὶ ὁ φέως ὃν δή τινες καλοῦσι στοιβήν. ὁ δὲ
τρίβολος καὶ περικαρπιάκανθός ἐστιν· ἔχει γὰρ ἀκάνθας ἐν τῷ περικαρπίῳ,
δι' ὃ καὶ τοῦτο ἴδιον πρὸς ἅπαντα ὡς εἰπεῖν· ἐπεὶ πτορθάκανθά γε πολλὰ καὶ
τῶν δένδρων καὶ τῶν θαμνωδῶν ἐστιν οἷον ἀχρὰς ῥόα παλίουρος βάτος ῥοδωνία
κάππαρις. ἐν μὲν οὖν τοῖς ἀκανθικοῖς ταύτας ἄν τις ὡς εἰπεῖν τύπῳ λάβοι τὰς
4. διαφοράς. ἐν δὲ τοῖς ἀνακάνθοις οὐκ ἔστιν οὕτως διαλαβεῖν τοῖς γένεσιν· ἡ
γὰρ τῶν φύλλων ἀνωμαλία μεγέθει καὶ μικρότητι καὶ σχήμασιν ἄπειρος καὶ
ἀσαφής· ἀλλὰ δεῖ πειρᾶσθαι κατ' ἄλλον τρόπον διαιρεῖν. πλείω δέ ἐστι τὰ
γένη τὰ τούτων καὶ διαφορὰς ἔχοντα μεγάλας, οἷον κίσθος μήλωθρον ἐρευθέ-
δανον σπείραια κνέωρον ὀρίγανος θύμβρα σφάκος ἐλελίσφακος πράσιον κόνυζα
μελισσόφυλλον ἕτερα τοιαῦτα· πρὸς τούτοις ἔτι τὰ ναρθηκώδη καὶ ἐννευρό-
καυλα καθάπερ μάραθον ἱππομάραθον ναρθηκία νάρθηξ καὶ τὸ καλούμενον ὑπό

καθ' ἑκατέρα] om. G.

3. *ἄκανθαι*] P_2 Ald. H. Sch.; *ex toto aculei sunt* G.; *ἀκανθικαὶ* St. Sed vocabant ipsas plantas aculeatas *ἄκανθας*, fere ut nos interdum *Dornen* i. e. *dornige Gewächse* cf. cap. 4, 6.

ἀσφάραγος] Sch.syll.; *ἀσπάραγος* Ald. Edd. o.: *ἀσπάραγγος* P_2. Vide ad cap. 4, 1.

οὐ γὰρ] UMVP_2 Sch.; *οὐδὲ γὰρ* Ald. Edd.

ἠρύγγιον] UM Sch.; *ἠρίγγιον* Ald. Edd.; om. P_2. — Deinceps *κνίκος* P_2.

τὴν ἀκ.] *τὸ ἀκ.* M.

ὀνωνὶς] *ὄνωνις* St., sine accentu H.; *ὀν ὦν* P_2.

ὁ φέως ὃν] *ὁ φλεὼς ὃ* Ald. H.; *τὸ φέως ὃ* St. Vide Schn. ad c. 5, 1 et in Ind. s. v. *καὶ ὃ δή τινες καλ. στ.* P_2. — Disputat de hoc loco Salm. Exerc. p. 279.

στοιβὴν] P_2, corr. Sch.syll.; *στοίβην* Ald. Edd.

ὁ δὲ τρίβ.] Ald. Edd.; *ἡ δὲ τρ.* UP; *οἱ δὲ τρ.* MV.

καὶ περικαρπιάκανθός ἐστιν] corr. Schn.; *καὶ ἡ περικαρπία φυλλάκανθόν ἐστιν* UMV Ald. Totum locum sic mutilavit H.: *τρίβολος καὶ τῇ περικαρπίῳ*, ac St. *τρίβολος ἔχει ἀκάνθας καὶ ἐν τῷ περικαρπίῳ.* Dein *ἀκάθας* Ald. sol. *Tribulus vel semine aculeiger constat. Habet enim in semine aculeum* G. Cf. c. 5, 3.

ἐπεὶ] *ἔτι* St. Dein *καὶ* om. H. St.

ῥόα] P_2 Ald. H. Sch.; *ῥοία* St.

παλίουρος] P_2 Ald. Edd.; *παλίουρον* UMV.

ῥοδωνία] Ald. H.; *ῥοδωνιὰ* P_2 Sch.; *ῥωδωνία* Cam.

μὲν οὖν] *οὖν*, quod om. Ald. Edd., addidit Sch.

4. *οὕτως δ.*] U Sch.syll.; *ὅλως δ.* Ald. Edd.

μεγάλας] Ald. Edd.; *τὰς μεγ.* UMV.

κίσθος] corr. Schn.; *κισσός* Ald. H.; *κιστὸς* St.

σπείραια] corr. St. Sch. e Plinio 21, 9 s. 29; *σμηρέα* Ald. G.

ὀρίγανος] sic plerisque locis dat U, quamobrem hic quoque scripsi; *ὀρίγανον* P Ald. Sch.; *ὠρίγανον* cum Cam. H. St.

θύμβρα σφάκος] corr. Sch.; (*σφακὸς* in cont.); *θύμβρας φακὸς* UMV Ald.; *θύμβρας, σφάκελος* H; *θύμβρα σφάκελος* St.

μελισσόφυλλον] P Edd. post Bas.; *μελισόφ.* Ald. Cam.

πρὸς τούτοις] U Sch.syll.; *καὶ τὰ τούτοις* MVP; *καὶ τὰ τούτοις ὅμοια* Ald. Edd. o.; *atque etiam quae minus similia sunt, scilicet quae ferulacea* etc. G.

ἐννευρόκαυλα] U Sch.syll.; *ἐνευρόκαυλα* MV; *νευρόκαυλα* Ald. Edd. o.

μάραθον] U Ald. Sch.syll.; *μάραθρον* H. St. Sch.cont.

ἱππομάραθον] corr. Sch.syll.; *ἱππομάραθρον* U Ald. Edd. o.

ναρθηκία] Ald. H.; *ναρθηκῆα* St.; *ναρθηκυία* Sch.

τινων μυοφόνον καὶ ὅσα ὅμοια τούτοις. ἅπαντα γὰρ ἄν τις καὶ ταῦτα καὶ ὅλως εἴ τι ναρθηκῶδές ἐστι τῆς φρυγανικῆς θείη φύσεως.

Cap. II. Εἴδη δὲ καὶ διαφοραὶ καθ' ἕκαστον τῶν εἰρημένων εἰσὶ τῶν μὲν 2St.
φανερώτεραι τῶν δὲ ἀφανέστεραι. καὶ γὰρ κίσθου δύο γένη διαιροῦσι τὸ μὲν 2H.
ἄρρεν τὸ δὲ θῆλυ, τῷ τὸ μὲν μεῖζον καὶ σκληρότερον καὶ λιπαρώτερον εἶναι
καὶ τὸ ἄνθος ἐπιπορφυρίζον· ἄμφω δὲ ὅμοια τοῖς ἀγρίοις ῥόδοις πλὴν ἐλάττω
καὶ ἄοσμα. δύο δὲ εἴδη καὶ τοῦ κνεώρου· ὁ μὲν γὰρ λευκὸς ὁ δὲ μέλας. 2.
ἔχει δὲ ὁ μὲν λευκὸς τὸ φύλλον δερματῶδες πρόμηκες ὁμοιόσχημον τρόπον
τινὰ τῇ ἐλάᾳ, ὁ δὲ μέλας οἷον ἡ μυρίκη σαρκῶδες· ἐπίγειος δὲ μᾶλλον ὁ λευκός· ἔστι δὲ ὀσμώδης, ὁ δὲ μέλας ἄοσμος. τὴν δὲ ῥίζαν τὴν εἰς βάθος ἄμφω μεγάλην ἔχουσι καὶ τοὺς ἀκρεμόνας πολλοὺς καὶ παχεῖς καὶ ξυλώδεις ἀπ' αὐτῆς τῆς γῆς ἢ μικρὸν ἄνω σχιζομένους, ξυλωδεστάτην δέ. γλίσχρον δὲ σφόδρα, δι' ὃ καὶ χρῶνται πρὸς τὸ καταδεῖν καὶ περιλαμβάνειν ὥσπερ τῷ οἴσῳ. βλαστάνει δὲ καὶ ἀνθεῖ μετ' ἰσημερίαν μετοπωρινὴν καὶ ἀνθεῖ πολὺν χρόνον.
καὶ τῆς ὀριγάνου δὲ ἡ μέλαινα ἄκαρπος ἡ δὲ λευκὴ κάρπιμος. καὶ θύμον τὸ 3.
μὲν λευκὸν τὸ δὲ μέλαν εὐανθὲς δὲ σφόδρα· περὶ τροπὰς γὰρ ἀνθεῖ θερινάς. ἀφ' οὗ καὶ ἡ μέλιττα λαμβάνει τὸ μέλι, καὶ τούτῳ φασὶν οἱ μελιττουργοὶ δῆλον εἶναι πότερον εὐμελιτοῦσι ἢ οὔ· καλῶς γὰρ ἀπανθήσαντος εὐμελιτεῖν· βλάπτει δὲ καὶ ἀπόλλυσι τὴν ἄνθησιν ἐὰν ὕδωρ ἐπιγένηται. σπέρμα δὲ κάρπιμον

μυοφόνον] Sch.; *μυόφωνον* Ald. H.; *μυόφονον* mBas. St.

θείη φύσεως] UMV Sch.; *φύσεως θείη* Ald. Edd.

Cap. II.

κίσθου] corr. Sch.; *κισσοῦ* Ald. H.; *κιστοῦ* St.; *hederae* G.

εἶναι] dedi de conj.; *ἔχειν* UMV Ald.; *φύλλον ἔχειν* H. St.; *τὸ φύλλον ἔχειν* Sch. Ceterum *λιμπαρώτερον* Ald. Bas.; *λιπαρότερον* mBas.; *λιπαρώτερον* Cam.

ἀγρίοις ῥόδοις] UMVP St. Sch.; *ῥόδοις* om. Ald. H.; *rosis silvestribus* G.; *ῥόδοις τοῖς ἀγρίοις* Vo. Dalec. Scalig.

2. *μυρίκη*] *μυρρίνη* St.

ἄοσμος] P, e corr. Scal. H. St. Sch.; *εὔοσμος* Ald., quod probat Dalecamp. qui vertit: *album — parum quid olet, nigrum valde odoratum est.*

παχεῖς] Dalecamp. conj. *βραχεῖς* quod probare videtur Schn.

ξυλωδεστάτην δέ· γλίσχρον δὲ σφ.] UMV Ald.; *ξυλωδέστατον δὲ καὶ γλ. σφ.* H. Sch.; *ξυλωδέστατοι δὲ καὶ γλίσχροι σφ.* St. — Gaza *σχιζομένους καὶ γλίσχρους σφ.* legisse vel correxisse videtur. Scalig. et Dalecamp. *ξυλωδεστάτην δὲ* delere jubent. Scriptura Heinsii non minus inepta ea quam libri praebent; emendare hoc loco anceps visum.

περιλαμβάνειν] scripsi e conj.; *προλαμβάνειν* Ald. Edd.; *προςλαμβάνειν* cum Dalec. Sch.; *ad comprehendendum* G.

οἴσῳ] corr. Sch.; *οἰσῷ* Ald. Edd.

ἰσημερίαν] Ald. Edd.; *ἰσημερίην* UMV.

3. *εὐανθὲς*] *sero id admodum floret* G., unde Vo. Dalec. *ὀψιανθὲς* praecipiunt.

περὶ — θερινάς] dedi cum U Ald., nisi quod *καὶ* ante *γὰρ* addunt; *π. τρ. (καὶ τότε γὰρ ἀνθεῖ) θερινάς* H. St.; *καὶ γὰρ περὶ τρ. ἀνθεῖ θερινάς* Vo. Sch.

τούτῳ] corr. Sch.; *τοῦτο* Ald. Edd.

μελιττουργοὶ] Ald. Edd.; *μελιτουργοὶ* U, quod Sch. in Auctar. probat quidem, sed non dedit in Syll. Illam scripturam defendit C. E. Ch. Schneider ad Plat. Civ. 8. p. 564 C. Certe ab U hic discedendum erat, quippe qui mox *εὐμελιττεῖν* habeat, quod male scriptum esse constat.

εὐμελιτοῦσιν] corr. Sch.; *εὐμελιττοῦσιν* UMV Ald.; *εὖ μελιττοῦσιν* H. St.

καλῶς] corr. mBod. Sch.; *ἄλλως* UMV Ald. H.; *οὐ καλῶς γὰρ ἀνθήσαντος οὐκ εὐ μελίττει* St.

εὐμελιτεῖν] corr. Sch. syll.; *εὐμελιττεῖν* UMV; *εὐμελιττεῖ* Ald.

βλάπτει] *βλάπτεται* St.

κάρπιμον] *καὶ κάρπιμον* U.

ἡ μὲν θύμβρα καὶ ἔτι μᾶλλον ἡ ὀρίγανος ἔχει φανερόν, τοῦ θύμου δ' οὐκ ἔστι
λαβεῖν ἀλλ' ἐν τῷ ἄνθει πως ἀναμέμικται· σπείρουσι γὰρ τοῦτο καὶ ἀναβλα-
4 στάνει. ζητοῦσι δὲ καὶ λαμβάνουσιν οἱ ἐξάγειν Ἀθήνησι βουλόμενοι τὸ γένος.
ἴδιον δὲ ἔχει καὶ πρὸς ταῦτα καὶ σχεδὸν πρὸς τὰ ἄλλα τὸ κατὰ τοὺς τόπους·
οὐ γάρ φασι δύνασθαι φύεσθαι καὶ βλαστάνειν ὅπου μὴ ἀναπνοὴ διϊκνεῖται ἡ
ἀπὸ τῆς θαλάττης· δι' ὃ οὐδ' ἐν Ἀρκαδίᾳ γίνεται· θύμβρα δὲ καὶ ὀρίγανος καὶ
τὰ τοιαῦτα πολλὰ καὶ πολλαχοῦ. παραπλήσιον οὖν τὸ συμβαῖνον τοῦτο καὶ
ἐπὶ τῆς ἐλάας· οὐδὲ γὰρ οὐδ' ἐκείνη δοκεῖ τριακοσίων σταδίων ἀπὸ θαλάττης
5. ἐπάνω φύεσθαι. σφάκος δὲ καὶ ἐλελίσφακος διαφέρουσιν ὥσπερ τὸ μὲν ἥμερον
τὸ δὲ ἄγριον· λειότερον γὰρ τὸ φύλλον τοῦ σφάκου καὶ ἔλαττον καὶ αὐχμηρό-
τερον τὸ δὲ τοῦ ἐλελισφάκου τραχύτερον. δύο δὲ γένη καὶ τοῦ πρασίου· τὸ
μὲν γὰρ ἔχει ποῶδες τὸ φύλλον καὶ μᾶλλον ἐπικεχαραγμένον, ἔτι δὲ τὰς ἐν-
τομὰς ἐνδήλους σφόδρα καὶ βαθείας, ᾧ καὶ οἱ φαρμακοπῶλαι χρῶνται πρὸς
ἔνια· τὸ δὲ ἕτερον στρογγυλότερον καὶ αὐχμῶδες σφόδρα καθάπερ τοῦ σφάκου
6. καὶ τὰς ἐντομὰς ἀμαυροτέρας ἔχον καὶ ἐπικεχαραγμένον ἧττον. κονύζης δὲ
τὸ μὲν ἄρρεν τὸ δὲ θῆλυ. διαφορὰς δὲ ἔχει καθάπερ τὰ ἄλλα τὰ οὕτω διαι-
ρούμενα· τὸ μὲν γὰρ θῆλυ λεπτοφυλλότερον καὶ ξυνεστηκὸς μᾶλλον καὶ τὸ
ὅλον ἔλαττον, τὸ δὲ ἄρρεν μεῖζόν τε καὶ παχυκαυλότερον καὶ πολυκλωνότερον
καὶ τὸ φύλλον μεῖζον καὶ λιπαρώτερον ἔχον, ἔτι δὲ τὸ ἄνθος λαμπρότερον.
καρποφόρα δὲ ἄμφω· τὸ δὲ ὅλον ὀψιβλαστεῖ καὶ ὀψιανθεῖ περὶ ἀρκτοῦρον καὶ
μετ' ἀρκτοῦρον ἁδρύνει. βαρεῖα δὲ ἡ ὀσμὴ τοῦ ἄρρενος ἡ δὲ τῆς θηλείας δρι-

ἔχει] *οἱ μὲν* i. u. add. St.
ἔστι λαβ.] *ἔτι λαβ.* U.
4. *ἴδιον δὲ*] *τι* add. St.
τὸ κατὰ τοὺς τ.] dedi e conj.; *καὶ κατὰ τ. τ.* Ald. Edd.; *καὶ κατὰ τόπους* P; *καὶ τὸ κατὰ τ. τ.* corr. Sch.
βλαστάνειν] scripsi de conjectura; *λαμβάνειν* P2 Ald. Edd. o. — Dein *διϊκνεῖται* P2.
θαλάττης] U Sch.syll.; *θαλάσσης* P2 Ald. Edd.
οὐδ' ἐν] P2 Ald. Sch.; *οὐδὲ ἐν* U V H.; *οὐδὲν ἐν* St.
θύμβρα δὲ καὶ ὀρίγανος] corr. Sch.; *θύμβρα τε καὶ ὀρίγανος* U; *θύμβρα τε κ. ὀρίγανον* Ald. H. St.; *θύμβρας τε καὶ ὀρίγανος* MV; *θύμβρος τε καὶ ὀρίγανος* P2.
καὶ τὰ τοιαῦτα] e corr. Palmer. Ex. p. 601 Salm. Ex. 908. Sch.; *καίτοι τοιαῦτα* P2 Ald. Edd.
ἐλάας] *ἐλαίας* P2 H. St. Sch.; *ἐλέας* Ald. — Ceterum G. locum aliter vel legit scriptum vel interpretatus est; vertit enim: *Qua de causa nec in Arcadia satureia et origanum provenire possunt. quanquam similia multa multisque in locis gignuntur. Proximum sane quod etiam in olea evenire notatum est.*

ἐκείνη] UMV St. Sch.; *ἐκεῖνο* Ald. H. Praeterea verba *οὐδὲ γὰρ* omisit St.
θαλάττης] UP2 Sch.syll.; *θαλάσσης* Ald. Edd.
5. *σφάκος*] corr. Sch.; *σφάκελος* UMVP2 Ald. Edd. Sic etiam mox iidem.
αὐχμηρότερον] Ald. H. Sch. habent *ἧττον αὐχμηρότερον*; St. e Dalecampii correctione *ἧττον αὐχμηρόν*. Non dubitavi *ἧττον*, quod ex antecedente *ἔλαττον* ortum esse videtur, exterminare. Paulo mox est *αὐχμῶδες σφόδρα καθάπερ τοῦ σφάκου.*
τραχύτερον] corr. Scal. St. Sch.; *scabrius* G.; *βραχύτερον* Ald. H.
δύο δὲ γ.] U Sch.; *δὲ* om. Ald. Edd.
ἐντομὰς ἐνδ.] St. Sch.; *ἐντομὰς ἐντόμους ἐνδ.* Ald. H.
αὐχμῶδες] H. St. Sch.; *ἀχμῶδες* Ald. — Dein *καθάπερ τὸ τοῦ — καὶ τὸ φύλλον ἐπικ.* St.
6. *κονύζης*] UMVP2 mBas. St. Sch.; *κορίζης* Ald. H.; *pulicariae* G.
καὶ ὀψιανθεῖ] *ἀνθεῖ γὰρ* substituit St.
ἁδρύνει] dedi e conj.; *λαμβάνει* Ald. Edd.; om. P2. Bod. ad *λαμβάνει* intelligit *τὸ ἄνθος*. Dalec. conj. *βλαστάνει*; *incipiant* G.

μυτέρα δι' ὃ καὶ πρὸς τα θηρία χρησίμη. ταῦτα μὲν οὖν καὶ τὰ τοιαῦτα ὥςπερ διαφέροντα. πάλιν δὲ ἄλλα μονοειδῆ τυγχάνοντα καὶ τῶν πρότερον εἰρημένων καὶ ἕτερα παρὰ ταῦτα· πλείω γάρ ἐστι. τὸ δὲ ναρθηκῶδες γένος, καὶ γὰρ καὶ 7.
τοῦτο τῶν φρυγανικῶν, πολλὰς περιείληφεν ἰδέας· ἐν οἷς πρῶτον ὑπὲρ τοῦ κοινοῦ πᾶσι λεκτέον, ὑπὲρ νάρθηκός τε καὶ ναρθηκίας, εἴτε τὸ αὐτὸ γένος ἐστὶν ἀμφοῖν διαφέρον δὲ κατὰ μέγεθος, εἴτε καὶ ἕτερον ὥςπερ τινές φασιν. ἡ δ' οὖν φανερὰ φύσις ἀμφοῖν ὁμοία πλὴν κατὰ τὸ μέγεθος· ὁ μὲν γὰρ νάρθηξ γίνεται μέγας σφόδρα ἡ δὲ ναρθηκία μικρά. μονόκαυλα δ' ἄμφω καὶ γονατώδη, ἀφ' ὧν τά τε φύλλα βλαστάνει καὶ καυλοί τινες μικροί· βλαστάνει δὲ 8.
παραλλὰξ τὰ φύλλα· λέγω δὲ παραλλὰξ ὅτι οὐκ ἐκ τοῦ αὐτοῦ μέρους τῶν γονάτων ἀλλ' ἐναλλάξ· περιειληφότα δὲ τὸν καυλὸν ἐπὶ πολὺ καθάπερ τὰ τοῦ καλάμου πλὴν ἀποκεκλιμένα ταῦτα μᾶλλον διὰ τὴν μαλακότητα καὶ τὸ μέγεθος· μέγα γὰρ τὸ φύλλον καὶ μαλακὸν καὶ πολυσχιδὲς ὥστε εἶναι σχεδὸν τριχῶδες· ἔχει δὲ μέγιστα τὰ κάτω πρὸς τὴν γῆν καὶ ἀεὶ κατὰ λόγον. ἄνθος δὲ μηλινοειδὲς ἀμαυρὸν, καρπὸν δὲ παρόμοιον τῷ ἀνήθῳ πλὴν μείζω. ἐξ ἄκρου δὲ σχίζεται καὶ ἔχει τινὰς οὐ μεγάλους καυλούς· ἐνταῦθα δὲ τό τε ἄνθος καὶ ὁ καρπός. ἔχει δὲ καὶ ἄνθος καὶ καρπὸν καὶ ἐν τοῖς παρακαυλίζουσι δι' ὅλου καθάπερ τὸ ἄνηθον. ἐπετειόκαυλον δὲ, καὶ ἡ βλάστησις τοῦ ἦρος πρῶτον μὲν τῶν φύλλων ἔπειτα τοῦ καυλοῦ καθάπερ τῶν ἄλλων. ῥίζαν δὲ ἔχει βαθεῖαν, ἔστι δὲ μονόρριζον. ὁ μὲν οὖν νάρθηξ τοιοῦτος. τῶν δ' ἄλλων τὰ μὲν 9.
ὁμοιότερον τούτῳ τὸν καυλὸν ἔχει καθάπερ ὁ μανδραγόρας καὶ τὸ κώνειον καὶ ὁ ἐλλέβορος καὶ ὁ ἀνθέρικος· τὰ δ' οἷον ἐννευρόκαυλα τυγχάνει καθάπερ μάραθον

ὥςπερ διαφ.] *ὥςπέρι δ.* M2.

7. *ναρθηκῶδες γένος, καὶ γὰρ καὶ τοῦτο*] U; *ναρθηκῶδες (γένος γὰρ καὶ τοῦτο τ. φρ.)* Ald. Edd. o.

ναρθηκίας] U; *ναρθηκία* P2; *ναρθηκνίας* Ald. Edd. Sic etiam mox. Cf. Lobeck ad Phrynich. p. 522.

8. *ἐπὶ πολὺ*] *πολὺ* om. cum Cam. H.

σχεδὸν τριχῶδες] U Sch.; *σχεδὸν* om. Ald. Edd.; *σχετριχῶδες* MV.

τὰ κάτω πρὸς] Ald. H.; *τὰ κ. φύλλα τὰ πρ.* St.; *τὰ κ. τὰ πρ.* Sch.

ἀμαυρὸν καρπὸν δὲ] sic sagaciter emendavit Sch.; *ἀμαυρόκαρπον δὲ* Ald. Edd.

μείζω] corr. Sch.; *μεῖζον* Ald. Edd.

καὶ καρπὸν] U Sch. St.; *καὶ* om. Ald. H.

9. *ὁμοιότερον*] P2 Ald. Edd.; *ὁμοιώτερα* U; *ὁμοιότερα* MV. Quae librorum scriptura facit ut de toto loco dubitem an integer sit, praesertim cum ea quoque quae sequuntur magnas quasdam habeant difficultates, partim a Schneidero in Comm. expositas. Vix dubito Theophr. h. l. verba facere de caule *fistuloso* ac de caule *solido*. Venit in mentem scriptum fuisse *τ. δ' ἄλλων τὰ μὲν ὁμοιότερα τούτῳ τὸν καυλὸν ἔχει κοῖλον*, h. e. *pars, quae huic similior est, fistulosum habet caulem.* — Dein *καρπὸν* superscripto *καυλὸν* P2.

κώνειον] P2 Ald. Edd.; *κώνιον* M; *κόνιον* V.

ἐλλέβορος] Ald. Edd.; *λέβορος* U; *ἐλέβορος* P2 M. Orthographia hujus vocis nequit dirigi ad auctoritatem codicis Urb., tum quod scripturam non ubique diligenter adnotatam accepimus, tum quod non certa fuisse videtur. Scripsi semper *ἐλλέβορος*, ut apud plerosque scriptores exhibetur nec Theophrasti codices vetant. Cf. Cl. Dausquii Orthogr. Lat. II. p. 151.

ἐννευρόκαυλα] corr. Schn. in Auctar. p. 46 l. 5; *ἐκνευρόκαυλα* P2 Ald. Edd. o.

μάραθον] UP2 Sch. syll.; *μάραθρον* Ald.

μυοφόνον τὰ ὅμοια τούτοις. ἴδιος δὲ ὁ καρπὸς τοῦ μανδραγόρου τῷ μέλας τε καὶ ῥαγώδης καὶ οἰνώδης εἶναι τῷ χυμῷ.

Cap. III. Μέγισται δὲ καὶ ἰδιώταται φύσεις ἥ τε τοῦ σιλφίου καὶ ἡ τοῦ πα-
3St. 3H. πύρου ἐν Αἰγύπτῳ· ναρθηκώδη γὰρ καὶ ταῦτά ἐστιν· ὑπὲρ ὧν τοῦ μὲν παπύρου πρότερον εἴπομεν ἐν τοῖς ἐνύδροις, ὑπὲρ θατέρου δὲ νῦν λεκτέον. τὸ δὲ σίλφιον ἔχει ῥίζαν μὲν πολλὴν καὶ παχεῖαν, τὸν δὲ καυλὸν ἡλίκον νάρθηξ, σχεδὸν δὲ καὶ τῷ πάχει παραπλήσιον· τὸ δὲ φύλλον ὃ καλοῦσι μάσπετον ὅμοιον τῷ σελίνῳ· σπέρμα δ' ἔχει πλατύ, οἷον φυλλῶδες, τὸ λεγόμενον φύλλον. ἐπετειόκαυλον δ' ἐστὶν ὥσπερ ὁ νάρθηξ. ἅμα μὲν οὖν τῷ ἦρι τὸ μάσπετον τοῦτο ἀφίησιν, ὃ καθαίρει τὰ πρόβατα καὶ παχύνει σφόδρα καὶ τὰ κρέα θαυμαστὰ ποιεῖ τῇ ἡδονῇ· μετὰ δὲ ταῦτα καυλόν· ἐσθίεσθαι πάντα τρόπον ἑφθὸν ὀπτόν, καθαίρειν δὲ καὶ τοῦτόν φασι τὰ σώματα τετταράκοντα ἡμέραις.
2. ὀπὸν δὲ διττὸν ἔχει, τὸν μὲν ἀπὸ τοῦ καυλοῦ τὸν δὲ ἀπὸ τῆς ῥίζης, δι' ὃ καλοῦσι τὸν μὲν καυλίαν τὸν δὲ ῥιζίαν. ἡ δὲ ῥίζα τὸν φλοιὸν ἔχει μέλανα καὶ τοῦτον περιαιροῦσιν. ἔστι δὲ ὥσπερ μέταλλα τῶν ῥιζοτομιῶν αὐτοῖς, ἐξ ὧν ὁπόσον ἂν δοκῇ συμφέρειν ταμιευόμενοι πρὸς τὰς τομὰς καὶ τὸ προϋπάρχον τέμνουσιν· οὐκ ἔξεστι γὰρ οὔτε παρατέμνειν οὔτε πλεῖον τῶν τεταγμένων· καὶ γὰρ διαφθείρεται καὶ σήπεται τὸ ἀργὸν ἐὰν χρονίζῃ. κατεργάζονται δὲ ἄγοντες

μυοφόνον] Sch.; *μυόφονον* H. St.; *μυόφωνον* UMVP2 Ald.

τὰ ὅμοια] U Ald.; *τὰ* om. MV; *καὶ τὰ ὅμ.* H. St. Sch.

τῷ μ.] M Ald. Edd.; *τοῦ μ.* V.

καὶ ῥαγώδης] P2 Ald. Edd.; *κερατώδης* MV. St. transposuit *ῥαγ. εἶναι καὶ οἰν τ. χ.*

χυμῷ] Ald. Edd.; *χυλῷ* Schn.; *χειμῷ* P2.

Cap. III.

ἰδιώταται] U Sch.syll.; *ἰδιαίταται* Ald. Edd. o. — Dein *ὅ τε* Cam.

ὑπὲρ ὧν] UMV Ald. Sch.; *ὑ. οὖν* H. St., quod vide ne verum sit: alterum enim satis alienum a stilo Theophrasti.

δὲ νῦν λ.] UMV Ald. Sch.; *νῦν* om. H. St.

τὸ δὲ φύλλον] mBas. Vo. H. St. Sch.; G. et Plin. 19, 3; *τὸ δὲ φαῦλον* UP2 Ald.; *τὸ δὲ καῦλον* M1V; *τὸ δὲ φαῦλον* M2 *κ* a m. sec. superscr.

σελίνῳ] H. St. Sch.; *σελήνῳ* Ald.

οἷον φυλλῶδες τὸ λ.] sic transposui verba; *φυλλῶδες οἷον τὸ λ.* Ald. H. St. et Sch. qui *οἷον* ut spurium seclusit. At retractum quo posui videtur ferri posse, quamobrem hanc medelam adhibui.

μετὰ δὲ — ὀπτόν, καθαίρειν] UMV Ald., quam scripturam qua ratione interpunxi, defendere mihi videor, sic ut *ἐσθίεσθαι* aptum sit a *φασι:* duram tamen esse dictionem concedo; *μ. δ. τ. κ. ἐ. π. τρόπον ἀγαθὸν ἑ. ὀπτόν. καθ.* etc. H. Sic etiam St. post *καυλὸν* i. u. addito *ἔχει* et *ἢ* ante *ὀπτόν,* et Sch. qui *τὸν καυλὸν* dedit. *Post haec caulem edit hominum cibo idoneum omnibus modis elixum assumque* G.

τοῦτόν] P2, Edd. post H.; *τοῦτο* Ald.

2. *ὀπὸν*] *ὀπτὸν* P.

μέλανα] H. St. Sch.; *μέλαινα* M2V et a m. sec. M1 Ald.

μέταλλα τῶν ῥιζοτομιῶν αὐτοῖς] U Sch. syll.; *μέτρα τ. ῥ. αὐτῆς* Ald. Edd. o.; *sunt veluti certae mensurae cedendae radicis* G. St. *μέτρα [τις]* scripsit.

δοκῇ] *δοκεῖ* M.

προϋπάρχον] U Sch.syll.; *ὑπάρχον* Ald. Edd.; *ταμιευόμενοι τὰς τομὰς πρὸς τὸ ὑπάρχον τ.* dederat Sch.cont.

ἔξεστι] UMVP Sch.syll.; *ἔστι* Ald. Edd. o.

πλεῖον] *τέμνειν* add. St.

σήπεται] U e corr. — Ad h. l. Sch. plura disputavit quibus mutilum vel lacunosum esse probaret. At vide ne integer sit; ac oratio bene cohaereat. *Non licet plus copia definita caedere. Etenim si diutius iners servetur putrescit. Sic autem praeparant cum in commercium exportant.* Videntur autem eam tantum quotannis copiam laseris collegisse, quanta vel consumi solebat vel in commercio veniret, atque ubi quod collectum erat exportaturi essent eo

εἰς τὸν Πειραιᾶ τόνδε τὸν τρόπον· ὅταν βάλωσι εἰς ἀγγεῖα καὶ ἄλευρα μίξωσι
σείουσι χρόνον συχνὸν, ὅθεν καὶ τὸ χρῶμα λαμβάνει καὶ ἐργασθὲν ἄσηπτον ἤδη
διαμένει. τὰ μὲν οὖν κατὰ τὴν ἐργασίαν καὶ τομὴν οὕτως ἔχει. τόπον δὲ 3.
πολὺν ἐπέχει τῆς Λιβύης· πλείω γάρ φασιν ἢ τετρακισχίλια στάδια· πλεῖστα
δὲ γίνεσθαι περὶ τὴν σύρτιν ἀπὸ τῶν Εὐεσπερίδων. ἴδιον δὲ τὸ φεύγειν τὴν
ἐργαζομένην καὶ ἀεὶ συνεργαζομένης καὶ συνημερουμένης ἐξαναχωρεῖν ὡς οὐ
δεομένου δῆλον ὅτι θεραπείας ἀλλ' ὄντος ἀγρίου. φασὶ δ' οἱ Κυρηναῖοι φανῆ-
ναι τὸ σίλφιον ἔτεσι πρότερον ἢ αὐτοὶ τὴν πόλιν ᾤκησαν ἑπτά· οἰκοῦσι δὲ μά-
λιστα περὶ τριακόσια εἰς Σιμωνίδην ἄρχοντα Ἀθήνησιν. οἱ μὲν οὖν οὕτω λέ- 4.
γουσιν. οἱ δὲ τοῦ σιλφίου τὴν ῥίζαν φασὶ γίνεσθαι πηχυαίαν ἢ μικρῷ μείζω.
ταύτην δὲ ἔχειν ἐπὶ τοῦ μέσου κεφαλὴν, ὃ καὶ μετεωρότατόν ἐστι καὶ σχεδὸν

modo praeparasse qui mox describitur. Equidem ad *τὸ ἀργὸν* subintelligo *τοῦ ὀποῦ.*

ἄγοντες] Schn. i. u. *οἱ* praeposuit.

εἰς τὸν Πειραιᾶ] Haud considerate Salmas. Exerc. p. 251, *εἰς τὰ πέραν* vel *εἰς τὴν περαίαν* scribere suasit.

βάλωσιν] corr. Sch.; *βάλλωσιν* Ald. Edd.

ἐργασθὲν] vix est genuinum. Neque tamen quod ingeniose conjecit Salmas. l. l. *ἐξυγρασθὲν* adeo est verum ut substituere id auderem. *Et conditum jam incorruptumque perdurat* G. — Dein *ἄσηπον* Ald. M.

3. *φασιν*] corr. St. Sch.; *φησιν* Ald. H.

τετρακισχίλια στάδια· πλεῖστα δὲ] sic dedi partim e conjectura. — *τετρακισχίλια στάδια* U H. St. Sch.; *τετρακισχιλίας* M Ald. Dein *πλείονα* U; *τὰ πλείονα* M Ald. H. St.; dedi *πλεῖστα,* quia Comparativus non aptus est. Ceterum servavi scripturam librorum praeter *γίνεσθαι;* Ald. *γενέσθαι.* UM habent *σύρτην.* Violentius fecit Schn. verbis ita transpositis: *πλείω γάρ φασιν ἢ τετρακισχίλια στάδια ἀπὸ τῶν Εὐεσπερίδων. τὸ πλεῖστον δὲ γίνεσθαι περὶ τὴν Σύρτιν.* Quem duxit G.: *quatuor stadiorum millia in hortis Hesperidum ferunt. Sed majorem partim colligi apud Syrtes.* Dalec. corrigebat: *σύρτιν καὶ κῆπον τῶν Ἑσπερίδων.* Equidem comparato Strabone p. 123 et p. 836 veterem scripturam servandam esse censeo; *ἀπὸ* valet *incipienti, exeunti.*

τὴν ἐργαζομένην] *γῆν ἐργ.* Dalec. Bod. St.

καὶ ἀεὶ συνεργαζομένης καὶ συν.] sic in U scriptum esse suspicor; *καὶ δὴ συν. καὶ ἀεὶ συνημ.* Ald. E cod. U pro *δὴ* adnotatur *ἀεὶ,* quod bene habet: tunc vero alterum *ἀεὶ,* quod loco haud apto positum est, abesse debet. — Post *ἐξαναχ.* i. u. *φασιν* add. St.

δεομένου] e corr. Dalec. Casaub. Sch. Vo.; *δεομένην* Ald. Edd.

δ' οἱ κυρ.] *οἱ* om. UM; *δὲ οἱ κ.* Ald. Edd.

ἢ αὐτοὶ] *ἢ* om. Cam.

περὶ — Σιμωνίδην] *περὶ τὴν ἀσσιμωνίδην* P2.

4. *γίνεσθαι πηχ.*] UP2 Sch.; *γενέσθαι π.* Ald. Edd. — Paulo ante *τὴν* om. St.

ταύτην δὲ ἔχειν — τὸ σίλφιον] sic dedi de conjectura, qua locum in codicibus male scriptum restituere conatus sum. Ald.: *ταύτην δὲ ἔχειν ἐπὶ τοῦ μέστου κεφαλὴν, ὃ καὶ μετεωρότατόν ἐστι, καὶ σχεδὸν ὑπὲρ γῆς, ἐξ ἧς δὴ φύεσθαι. καλεῖσθαι δὲ γάλα. μετὰ ταῦτα δὲ τὸν καυλόν. ἐκ δὲ τούτου μαγύδαριν καὶ τὸ καλούμενον φύλλον. τούτου δ' εἶναι σπέρμα. καὶ — διαρρίπτεται* etc. Totum locum sic interpolatum exhibuit Sch.: *ταύτην δὲ ἔχειν ἐπὶ τοῦ μέσου κεφαλὴν, ὃ καὶ μετεωρότατόν ἐστι, καὶ σχεδὸν ὑπὲρ γῆς, ἐξ ἧς δὴ φύεσθαι ὃ καλεῖται γάλα· μετὰ ταῦτα δὲ τὸν καυλὸν τὴν μαγύδαριν· ἐκ δὲ τούτου τὸ καλούμενον φύλλον. τοῦτο δ' εἶναι τὸ σπέρμα, τῇ χροιᾷ χρυσοειδὲς, ὃ καὶ, ὅταν — διαρρίπτεται· ἐξ οὗ φύεσθαι τὸ σίλφιον.* Sed in Commentario ipse de conjectura sua, ac omnino de scripturae vetustate et veritate dubitare coepit. Singula jam deinceps. Tractat totum locum de Silphio Salmas. Ex. Plin. p. 250 — 253.

ἐπὶ τοῦ μέσου] PP2 G. (*in medio*) Scal. H. St. Sch; *ἐ. τ. μέστου* Ald.

κεφαλὴν] P2 Ald. H. Sch.; *κεφάλιον* St. e conj. Salm. Ex. p. 253; *extuberare in caput* G. Deinceps *μετέωρόν* St.

ὑπὲρ γῆς, καλεῖσθαι δὲ γάλα· ἐξ ἧς δὴ φύεσθαι μετὰ ταῦτα καὶ τὸν καυλὸν, ἐκ δὲ τούτου μαγύδαριν τὸ καὶ καλούμενον φύλλον· τοῦτο δ' εἶναι σπέρμα· καὶ ὅταν νότος λαμπρὸς πνεύσῃ μετὰ κύνα διαρρίπτεσθαι, ἐξ οὗ φύεσθαι τὸ σίλφιον. τῷ αὐτῷ δὲ ἔτει τήν τε ῥίζαν γίνεσθαι καὶ τὸν καυλόν· οὐθὲν δὲ τοῦτο ἴδιον, καὶ γὰρ ἐπ' ἄλλων, εἰ μὴ τοῦτο λέγουσιν ὅτι εὐθὺς φύεται μετὰ τὴν διάρριψιν.
5. καὶ τοῦτο ἴδιον καὶ διάφορον τοῖς πρότερον ὅτι φασὶ δεῖν ὀρύττειν ἐπέτειον· ἐὰν δὲ ἐαθῇ φέρειν μὲν τὸ σπέρμα καὶ τὸν καυλὸν, χείρω δὲ γίνεσθαι καὶ ταῦτα καὶ τὴν ῥίζαν, ὀρυττομένας δὲ βελτίους γίνεσθαι διὰ τὸ μεταβάλλεσθαι τὴν γῆν. ἐναντίον δὲ τοῦτο τῷ φεύγειν τὴν ἐργάσιμον. ἐσθίεσθαι καὶ τὰς ῥίζας προσφάτους κατατεμνομένας εἰς ὄξος. τὸ δὲ φύλλον τῇ χροιᾷ χρυσοειδὲς εἶναι.
6. ἐναντίον δὲ καὶ τὸ μὴ καθαίρεσθαι τὰ πρόβατα τὸ φύλλον ἐσθίοντα·

καλεῖσθαι δὲ γάλα] Retraxi haec verba, quae in Ald. post *φύεσθαι* leguntur. *καλ. δὴ γ.* UMV; *ὀρνίθων γάλα* in proverbio est pro cibo delicioso; cf. Eustath. Od. p. 1485. Athenae. l. 14. c. 20, quare Schneider putat designari hic turionem silphii compactum e rudimentis florum quem hodieque accolae silphii coctum in deliciis habeant. Longe aliter Salmas. l. l. qui corrigit: *ἐξ ἧς ὀπίζεσθαι, καλεῖσθαι δὲ γάλα,* quod paucis probari credo. St. e mente Dalecampii: *ἐξ ἧς τμηθείσης ῥεῖν ὅπον ὡς γάλα* sic! dein *μετὰ τ. δὲ φύεσθαι τ. κ.* — *γῆς, ἐξ ἧς δὴ φύεσθαι τὸ καλούμενον γάλα, μετὰ δὲ ταῦτα τὸν καυλὸν, ἐκ δὲ τούτου μαγύδαριν καὶ τὸ καλ. φ.* P2.

μαγύδαριν τὸ καὶ κ. φ.] sic dedi auctore Salmas. l. l.; *μαγ. καὶ τὸ κ. φ.* P2 Ald. H.; *ex quo magydariis et quod folium dicitur exeunt* G.; *supernato caule quem magydarin vocarunt* Plin. Schneider dubitavit quin vox *μαγύδαρις* hoc loco genuina sit, cum eodem nomine infra a Theophrasto planta a silphio diversa afferatur. Sed et librorum et Gazae ac Plinii auctoritas tueri id videtur, perperam tamen ab his de *caule* intellectum esse. Galeno vero et Polluce Onom. 6, 10 auctoribus *semen* silphii audiebat etiam *μαγύδαρις,* quamobrem recte Salmasium correxisse censeo. Notandum vero hic a Theophrasto quaedam narrari a peregrinatoribus quibuscunque accepta, quae a cetera de silphio disputatione ipse eo discernit, quod oratione obliqua refert. Quare si e horum hominum relatione nonnulla aliter habent, non mirum, neque hic *μαγύδαριν* seminis nomen esse, dein Theophrastum *μαγύδαριν* plantam a silphio diversam appellare.

τοῦτο δ' εἶναι σπέρμα] sic Salmas. l. l.; *τούτου δ' εἶναι σπ.* UVM Ald.; *τοῦτον δ' εἶναι σπ.* P2; *ἐκ τούτου δ. ἐ. σπέρμα, ὃ καὶ ὅταν* etc. H. St Hic adjunxit Schn. verba mox sequentia *τὸ δὲ φύλλον τῇ χροιᾷ χρυσοειδὲς εἶναι.*

διαρρίπτεσθαι] corr. Schn.; *διαρρίπτεται* Ald., *διαρριπτεῖται* U; *διαριπτεῖται* P2; *διαρρίπτηται* M.

ἐξ οὗ] P2, St. de conj.; *ἐξ ὧν* Ald H. Sch.

ῥίζαν — τὸν καυλὸν] *ῥιζίαν — τὴν καυλίαν* St.

οὐθὲν δὲ τοῦτο] UM Sch.syll.; *οὐδὲν δὲ τούτου* Ald. H. St.; *οὐδὲν δὴ τοῦτο* Sch. in Ed. — *οὐθὲν* quoque P.

ἐπ' ἄλλων] dedi e conj.; *τῶν ἄλλων* Ald. H. St.; [*ἐπὶ*] *τῶν ἄ.* Sch.

διάρριψιν] corr. Sch.; *δίριψιν* UM; *ἔκριψιν* Ald. Edd.

5. *διάφορον*] UMP; *διάφερον* Ald. Edd. Supple *τοῖς πρότερον εἰρημένοις.* Affert nonnulla e mercatorum ore accepta, quae antea traditis contradicunt.

φέρειν μὲν τὸ] corr. Sch.; *φ. πᾶν τὸ* Ald.; *φ. μὲν καυλὸν καὶ σπέρμα* St.

τὴν γῆν] Quae sequuntur iterum transposuit Schneider; pergit enim *καὶ ἐσθίεσθαι — ὄξος. ἐναντίον — ἐργάσιμον. ἐναντίον δὲ καὶ* etc. Etenim quae haec excipiunt *τὸ δὲ φύλλον τῇ χροιᾷ χρυσοειδὲς εἶναι* ut hoc loco plane incongrua supra jam post verba *τοῦτο δ' εἶναι τὸ σπέρμα* adjunxerat. Sed videtur Theophrastus singula quaedam a mercatoribus vel peregrinantibus accepta sine certo ordine deinceps enarrare, hic quidem ea quae differunt ab iis quae antea tanquam comperta de silphio exposuerat. Quare nihil loco movi. *χρυσωειδὲς* Cam.

κατατεμνομένας] — *μένους* St. Dein *εἰς ὄξος* Cam., *εἰς ὄζους* H., *εἰς ψώμους* St. Idem *φασι* i. u. post *φύλλον* inseruit.

6 *τὸ μὴ καθ.*] UMP Sch. nec non G. et Plin.; *μὴ* om. Ald. Edd. Obiter moneo Schneiderum verbum *ἐναντίον* non recte interpretatum esse; est idem quod supra *διάφορον* i. e. repugnans aliorum dictis. Atque *τὸ*

φασὶ γὰρ καὶ τοῦ ἦρος καὶ τοῦ χειμῶνος εἰς ὄρος ἀφιέναι, νεμέσθαι δὲ τοῦτό τε καὶ ἕτερον ὅμοιον ἀβροτόνῳ· θερμαντικὰ δ' ἄμφω δοκεῖ εἶναι καὶ κάθαρσιν μὲν οὐ ποιεῖν ἀναξηραίνειν δὲ καὶ συμπέττειν· ἐὰν δέ τι νοσοῦν ἢ κακῶς ἔχον εἰσέλθῃ πρόβατον ὑγιάζεσθαι ταχέως ἢ ἀποθνήσκειν, ὡς δ' ἐπὶ τὸ πολὺ σώζεσθαι μᾶλλον. ταῦτα μὲν ὁποτέρως ἔχει σκεπτέον. ἡ δὲ καλουμένη μαγύδαρις ἕτερόν ἐστι τοῦ σιλφίου μανότερόν τε καὶ ἧττον δριμὺ καὶ τὸν ὀπὸν οὐκ ἔχει· διάδηλος δέ ἐστι καὶ τῇ ὄψει τοῖς ἐμπείροις. γίνεται δὲ περὶ Συρίαν καὶ οὐκ ἐν Κυρήνῃ· φασὶ δὲ καὶ ἐν τῷ Παρνασίῳ ὄρει πολλήν· ἔνιοι δὲ σίλφιον τοῦτο καλοῦσιν. εἰ δὲ φεύγει τὴν ἐργάσιμον ὥσπερ τὸ σίλφιον σκεπτέον, ὡσαύτως δὲ καὶ εἴ τι ὅμοιον ἢ παραπλήσιον ἔχει φύλλου τε πέρι καὶ καυλοῦ, καὶ εἰ ὅλως ἀφίησί τι δάκρυον. τὴν μὲν οὖν ναρθηκώδη καὶ ὅλως τὴν ἀκανθώδη φύσιν ἐν τοῖς τοιούτοις θεωρητέον.

Cap. IV. Τῆς δ' ἀκανθικῆς, ἑπόμενον γὰρ τοῦτο εἰπεῖν, ἐπειδὴ διῄρηται τὸ μὲν ἀκανθῶδες ὅλως τὸ δὲ φυλλάκανθον, ὑπὲρ ἑκατέρου χώρις λεκτέον, καὶ τρίτου δὴ περὶ τοῦ καὶ παρὰ τὴν ἄκανθαν ἔχοντος φύλλον ὥσπερ ὅ τε φέως καὶ ὁ τρίβολος. καὶ ἡ κάππαρις ἴδιον ἔχει τὸ μὴ μόνον τὴν ἐκ τῶν καυλῶν ἄκανθαν ἔχειν ἀλλὰ καὶ τὸ φύλλον ἐπακανθίζον. τῶν δὲ διῃρημένων εἰδῶν πλεῖστον μέν ἐστι τὸ φυλλάκανθον ἐλάχιστον δὲ ὡς εἰπεῖν τὸ ἀκανθῶδες ὅλως. βραχὺ γάρ τι πάμπαν ἐστὶν ὥσπερ ἐλέχθη καὶ σχεδὸν οὐ ῥάδιον λαβεῖν παρά τε τὸν ἀσφάραγον καὶ τὸν σκορπίον. ἀμφότερα δὲ ταῦτα ἀνθεῖ μετὰ ἰσημε- 2.
ρίαν φθινοπωρινήν. ὁ μὲν σκορπίος ἐν τῷ σαρκώδει τῷ ἐποιδοῦντι τῷ ὑπὸ τὸ ἄκρον τῆς ἀκάνθης ἔχων τὸ ἄνθος ἐξ ἀρχῆς μὲν λευκὸν ὕστερον δ' ἐπιπορφυ-

φύλλον hoc loco non est *τὸ καλούμενον φύλλον* i. e. silphii *semen*, sed significatione communi *folium*, ut sequentia ostendunt.

θερμαντικὰ] Sch.; *θερμαντικῶ* Ald. Edd.; *θερμαντικὸν* M.

συμπέττειν] *συμπέτειν* Ald. sola.

δέ τι νοσοῦν ἢ κ.] *δέ τινος οὖν ἢ κ.* M1 et, omisso etiam *ἢ*, M2. Neque Ald. distincte scripta habet.

7. *μανότερον*] P2 Ald. Sch.; *μανώτερον* H. St.

ὄψει τοῖς ἐμπείροις] St. Sch.; *ὄ. καὶ τοῖς ἐμπύροις* Ald.; *ὀ κ. τ. ἐμπείροις* H. Fortasse fuit *ὄψει ἤδη τοῖς ἐμπείροις*.

σίλφιον τοῦτο] Sch. mavult *σίλφ. καὶ τοῦτο*.

τὴν ἐργάσιμον] *γῆν ἐργαζομένην* St.

καὶ ὅλως τὴν ἀκανθώδη] U Sch.syll.; om. cett.

Cap. IV.

τρίτου δὴ] UMP; *τρίτου δὲ* Ald. H. Sch.; *τριτὸν δὲ* St.

φέως] St.; *φλεὼς* Ald.; *fleus* G.; *φεὼς* Sch. Vide c. 1, 3. G. *ὥσπερ* non expressit.

καὶ ἡ κάππαρις] Ald. Edd.; *ἡ δὲ κ.* cum Dalec. Sch.; *capparisque* G.

ἀσφάραγον] U Sch.; *ὀσπάραγον* Ald. H. St. Alteram formam, quam atticorum scriptorum propriam fuisse tradunt Suidas et Galenus Simpl. med. l. 10 ubique in Theophrasto scribendam esse recte praecepit Schneider, cum plurimis locis libri scripti nec non Aldina eam exhibeant. Cf. Phrynich. Bekk. Anecd. p. 24. *Λεξ. χρησ. συναγ.* ibid. p. 457.

2. *ὁ μὲν σκ.*] U St. Sch.syll.; *ὁ μὲν γὰρ σκ.* Ald. H. et secluso *γὰρ* Sch.cont.

ἐποιδοῦντι] cum Scal. Sch.; *ἐπωδοῦντι* U; *ἐσποδοῦντι* M Ald.; *ἐξοιδοῦντι* H. St.; *in carne extuberante* G.

τῷ ὑπὸ] U Sch.syll.; *τὸ ὑπὸ* Ald. H.; *ὑπὸ* omisso *τὸ* M St. Sch.cont.

τὸ ἄκρον] e correctione Scaligeri H. Sch. et St. verbis *τῆς ἀκάνθης* omissis; *sub extremo aculei* G.; *τὸ ἄκρατον* UM Ald.

ἔχων] U Sch.; *ἔχον* Ald. H. St.

ρίζον. ὁ δὲ ἀσφάραγος ἐκφύων παρὰ τὰς ἀκάνθας κορυνῶδες μικρὸν, ἐκ τού-
του δέ ἐστι τὸ ἄνθος μικρόν. ὁ δὲ σκορπίος μονόρριζον καὶ βαθύρριζον, ὁ δὲ
ἀσφάραγος βαθύρριζόν τε εὖ μάλα καὶ πολύρριζον πυκναῖς ταῖς ῥίζαις, ὥστε
τὸ ἄνω συνεχὲς εἶναι αὐτῶν ἀφ' οὗ καὶ αἱ βλαστήσεις αὐτῶν τῶν καυλῶν·
ἀναβλαστάνει δὲ ὁ καυλὸς ἐκ τῆς ἀσφαραγιᾶς τοῦ ἦρος καὶ ἐδώδιμός ἐστιν·
εἶθ' οὕτως ἀποτραχύνεται καὶ ἐξακανθοῦται προϊούσης τῆς ὥρας· ἡ δὲ ἄν-
θησις οὐκ ἐκ τούτου μόνον ἀλλὰ καὶ ἐκ τῶν πρότερον· οὐ γὰρ ἐπετειόκαυλόν
3.4St. ἐστι. τὰ μὲν οὖν ὅλως ἀκανθώδη τοιαύτην τινὰ ἔχει φύσιν. τῶν δὲ φυλλα-
κάνθων τὸ πλεῖστον γένος ὡς ἁπλῶς εἰπεῖν ἀκανῶδες τυγχάνει· λέγω δὲ τὸ
ἀκανῶδες ὅτι τὸ κύημα καὶ ἐν ᾧ τὸ ἄνθος ἢ καὶ ὁ καρπὸς ἄκανος ἢ ἀκανῶδες
πάντων ἐστί. διαφορὰν δὲ ἔχει ἐν ἑαυτῷ καὶ μεγέθει καὶ σχήματι καὶ χρώ-
ματι καὶ πλήθει καὶ ὀλιγότητι τῶν ἀκανθῶν καὶ τῶν ἄλλων. ἔξω γὰρ ὀλίγων
πάνυ καθάπερ τοῦ στρουθίου τε καὶ τοῦ σόγκου καὶ εἴ τινων ἑτέρων τὰ λοιπὰ
πάντα ὡς εἰπεῖν τοιαύτην ἔχει τὴν φύσιν· ἐπεὶ καὶ ὁ σόγκος τήν γε φύσιν
ἀκανθώδη ἔχει τὸ δὲ σπερματικὸν οὐχ ὅμοιον· ἀλλὰ τά γε τοιαῦτα πάντα
οἷον ἄκορνα λευκάκανθα χάλκειος κνῆκος πολυάκανθος ἀτρακτυλὶς ὀνόπυξος
ἰξίνη χαμαιλέων· πλὴν οὗτος οὐ φυλλάκανθος, σκόλυμος δὲ καὶ λειμωνία
4. φυλλάκανθα· καὶ τἆλλα, πλείω γάρ ἐστι. διαφέρουσι δ' ἀλλήλων πρὸς τοῖς
εἰρημένοις τῷ τὰ μὲν πολύκαυλα εἶναι καὶ ἀποφύσεις ἔχειν ὥσπερ ὁ ἄκανος,
τὰ δὲ μονόκαυλα καὶ μὴ ἔχειν ὥσπερ ὁ κνῆκος, ἔνια δ' ἄνωθεν ἔχειν ἐξ

κορυνῶδες] *τι* addidit St.

καὶ βαθύρριζον] Ald.: *καὶ βραχύρριζον καὶ βαθύρριζον*; *καὶ βαθυρρ.* om. G., Sch. seclusit; *καὶ βραχ. καὶ εὐθύρριζον* cum Scal. St. Equidem *καὶ βραχύρριζον* omisi, quae orta esse ex errore existimo: alterum vero *βαθύρριζον* plantae leguminosae magis convenit, praesertim cum eadem *μονόρριζον* sit.

αὐτῶν τῶν κ.] *αὖ τῶν κ.* St.

ἐξακανθοῦται] sagaciter corr. Link apud Sch.; *ἐξανθοῦται* UM; *ἐξανθεῖται* Ald. Edd.; *florescitque in dies* G.

ἐπετειόκαυλον] — *καυλος* St.

ἁπλῶς] U Sch.syll.; om. Ald. Edd. o.

3. *ἀκανῶδες τυγχ.*] mBas. Sch.; *acanaceum* G.; *ἀκανθῶδες* Ald. H. St., quod ineptum est. Cf. ad 1, 13, 3.

τὸ ἀκανῶδες] corr. Sch.; *τὸ ἀκανθῶδες* Ald. H.; *λέγω δὲ ἀκανθῶδες ὅτι τὸ κύημα ἐν ᾧ τὸ ἄνθος ἢ ὁ καρπὸς ἢ ἄκανος ἀκανθῶδες πάντων ἐστί* St.; *acanaceum inquam* G.

ἄκανος ἢ ἀκανῶδες] Ald. H. Sch.; *ἄκανθος ἢ ἀκανθῶδες* mBas.; *spina vel spinaceum* G.

καὶ μεγέθει] UM Sch.; *magnitudine* G.; *καὶ μέγεθος* Ald. H.; *κατὰ μέγεθος* St.

ἔχει] *ἔχον* U.

τὴν φύσιν] UMP Sch.; *τὴν* om. Ald. Edd. Deinceps *ἔτι καὶ* St.

ὁ σόγκος] Sch. de conj. argumentis probis firmata; *ὁ κνῆκος* Ald. Edd.; *cnecum* G.

ἀκανθώδη] M Ald. Edd. G.; idque restitui vult Sch. Cur. sec. p.486; *ἀκανώδη* Sch.cont. — *ἔχειν* M.

ἀλλὰ — πάντα] supple *τὴν φύσιν τοιαύτην ἔχει*; *πάντων* Bas. sed *πάντα* Ald. Cam.

ἄκορνα] Sch.; *ἄκαρνα* Ald. Edd.; *acana* G. ed. Tarv.; *acarna* G. ed. Par. et Bas.

χάλκειος] Salmas. *χάλκη* scribi vult.

ἀτρακτυλὶς] Ald. Edd.; *ἀτρακτυλλὶς* UM.

ἰξίνη] *ἰξινὴ* M.

χαμαιλέων] *χαμαιλίων* M.

οὐ φυλλάκανθος] Ald. St. Sch.; *ὁ φυλλάκανθος* M; *οὐ φυλακ.* H.

δὲ καὶ λειμωνία] dedi praeeunte Sch., qui *δὲ καὶ ἡ λειμ.* dedit; *ἡλυλειμωνία* UM1; *ἠλυλειμωνία* M2 Ald.; *ἡ καὶ λειμωνία* e Plinio 22, 22 s. 43 corr. Scalig. H.; *ὃς καὶ λειμώνιον* Bod. auct. St. — Dein *διαφέρουσιν ἀλλ.* St.

4. *ὥσπερ ὁ ἄκανος — μὴ ἔχειν*] U Sch. syll.; om. cett.

ἄκρου καθάπερ τὸ ῥύτρος· καὶ τὰ μὲν εὐθὺς τοῖς πρώτοις ὑετοῖς βλαστάνειν
τὰ δ' ὕστερον, ἔνια δὲ καὶ τοῦ θέρους ὥςπερ καὶ ἡ τετράλιξ ὑπό τινων καλου-
μένη καὶ ἡ ἰξίνη· καὶ ἐπὶ τῶν ἀνθῶν ὁμοίως· ὀφιανθὴς γὰρ ὁ σκόλυμος καὶ
ἐπὶ πολὺν χρόνον. διαφοραὶ δὲ τῶν μὲν ἀκάνων οὐκ εἰσὶ τῆς κνήκου δ' εἰσίν· 5. 4H.
ἡ μὲν γὰρ ἀγρία ἡ δ' ἥμερος. τῆς δ' ἀγρίας δύο εἴδη, τὸ μὲν προςεμφερὲς
σφόδρα τῷ ἡμέρῳ πλὴν εὐθυκαυλότερον, δι' ὃ καὶ πηνίοις ἔνιαι τῶν ἀρχαίων
ἐχρῶντο γυναικῶν. καρπὸν δὲ ἔχει μέλανα καὶ μέγαν καὶ πικρόν. ἡ δ' ἑτέρα
δασεῖα καὶ τοὺς καυλοὺς ἔχει σογκώδεις ὥστε τρόπον τινὰ ἐπιγειόκαυλος γίνε-
ται· διὰ γὰρ μαλακότητα τῶν καυλῶν κατακλίνεται πρὸς τὰς ἀρούρας. καρ-
πὸν δ' ἔχει μικρόν. πωγωνοσπέρματα δ' εἰσὶ πᾶσαι, πλὴν μειζόσι καὶ πυκνο-
τέροις αἱ ἄγριαι. ἴδιον δὲ ἔχει πρὸς τὰ ἄλλα ἄγρια· τὰ μὲν γὰρ σκληρότερα
καὶ ἀκανθωδέστερα τῶν ἡμέρων αὕτη δὲ μαλακωτέρα καὶ λειοτέρα. ἡ δ' 6.
ἄκορνα προςεμφερὴς ὡς ἁπλῶς εἰπεῖν κατὰ τὴν πρόςοψιν τῇ κνήκῳ τῇ ἡμέρῳ,
χρῶμα δ' ἐπίξανθον ἔχει καὶ χυλὸν λιπαρόν. ἀτρακτυλὶς δέ τις καλεῖται καὶ

τὸ ῥύτρος] Ald. Edd.; *ῥύτρης* U; *ῥύτρεις* M; *quemadmodum rhutrum* Gazae edd. Par. et Bas., sed in ed. Tarv. post *ἄκρου* est lacuna versus fere dimidii.

ὑετοῖς] cod. Casaub., quod proximum librorum scripturae; *ὑστάτοις* UM; *ὕστατον* Ald.; *ὕδασι* Vo. Scal. St. Sch.; *primis imbribus* G.

καὶ ἡ τετρ.] UMP Sch.; *καὶ* om. Ald. Edd. — *τετράελιξ* est apud Hesychium.

ἰξίνη] *carduus pinea* G.; *helxine* Plin. 21, 16 s. 56.

καὶ ἐπὶ τῶν] Sch.; *καὶ ἡ ἐπὶ τ.* Ald. H. St. qui post *ἀνθῶν* inseruit i. u. *διάφορα*.

ὀφιανθὴς] corr. Bod. e Plinio, Sch.; *εὐανθὴς* Ald. Edd.

5. *ἀκάνων*] *ἀκαρνῶν* mBas.; *acanis* G. Tarv.; *acarnis* G. Par. et Bas. Schn. pluralem *ἀκανῶν* (sic Ald. Edd.) ferendum esse negat, nihil tamen mutavit. At est ferendus.

τῆς κνήκου] Ald. Cam. H. St. Sch.; *τοῦ κν.* Bas.; *τῆς δὲ κνήκου γένη εἰσὶν* St.

πηνίοις] corr. R Const. in Lex. Crispini, quocum H. St. Sch.; *σπληνείοις* U; *σπληνίοις* M Ald.; *colu* G. et Plin. Suid. *πηνίον, ὁ ἄτρακτὸς ἐν ᾧ εἱλεῖται ἡ κρόκη.*

καὶ πικρὸν] *καὶ πυκνὸν* vel *πολὺν* conj. Dalec., non male. *Semen grande candidum et amarum* habet Plinius.

σογκώδεις] Plinium *ὀγκώδεις* habuisse suspicatur Sch., vertit enim *torosiore*.

τῶν καυλῶν] corr. Scal. Sch.; *τῶν φύλλων* Ald. Edd.

κατακλίνεται] P, corr. H. St. Sch.; *procumbit* G.; *κατακλίνεσθαι* Ald.

μικρὸν] Sic correxi cum Sprengelio. Plinius enim *minutum semen* dixit; mirum etiam si de seminis figura nihil sed de sapore retulisset, praesertim cum alteri etiam speciei semen amarum esse dixisset; *πικρὸν* Ald. Edd. o.

πωγωνοσπέρματα δ' εἰσὶ] dedi de conj.; *πώγωνος σπερματώδεις* Ald.; U habet *πωγωνος* sine accentu, M *πωγωνὸς*; *πωγωνώδη' σπερματώδεις* H. Sch. et, addito *δὲ*, St.; *fructum amarum frequentem barbaeque modo hirsutum gignit* G., apud quem proxima lacunosa. Sch. totum locum mire vitiosum esse censet. In his angustiis ad conjecturam confugere mihi permisi, qua verum etsi non dedisse attigisse tamen putaverim; nihil aptius videtur quam in genere *τῶν κνήκων* semina barbata commemorare, etiamsi haec pappi figura ab ea recedat, quae 7, 7, 1 *τραγοπώγωνι* tribuitur. Vocabulum formatum ut *ἐναγγειοσπέρματα, ἐλλοβοσπέρματα.* Ad *μείζοσι* et *πυκνοτέροις* facile subaudies *πώγωσι.*

πυκνοτέροις] e corr. Scal. St. Sch.; *πυκνοτέραις* Ald. H.

αἱ ἄγριαι] U St.; *αἱ* om. Ald. H.; *ἡ ἀγρία* Sch.; *ἀγρία* etiam M.

6. *ἄκορνα*] H. Sch.; *acorna* G. Tarv.; *ἄκαρνα* Ald. St.; *acarna* G. Par. et Bas.

κνήκῳ] *κνίκῳ* St. — Dein *ἡμέρῳ* UMP Sch.; *ἡμέρα* Ald. Edd.

χυλὸν] St.; *τὸν χυλὸν* i. u. Sch.; om. Ald.; *succo pinguis* G.; *pinguiore succo* Plin. 16 s. 56.

ἀτρακτυλὶς] *ἀδρακτυλης* U; *ἀδρακτυλὶς* P2.

λευκοτέρα τούτων· ἴδιον δὲ ἔχει τὸ περὶ τὸ φύλλον ὅτι ἀφαιρούμενον καὶ τῇ σαρκὶ προςφερόμενον αἱματώδη ποιεῖ τὸν χυλόν, δι' ὃ καὶ φόνον ἔνιοι καλοῦσι τὴν ἄκανθαν ταύτην· ἔχει δὲ καὶ τὴν ὀσμὴν δεινὴν καὶ φονώδη· ὀψὲ δὲ καὶ τελειοῖ τὸν καρπὸν πρὸς τὸ μετόπωρον. τὸ δ' ὅλον ὡς ἁπλῶς εἰπεῖν ἅπασα ἡ ἀκανθικὴ φύσις ὀψίκαρπος. ἅπαντα δὲ ταῦτα φύεται καὶ ἀπὸ τοῦ σπέρματος καὶ ἀπὸ τῆς ῥίζης ὥστε βραχύν τινα γίνεσθαι τὸν ἀνὰ μέσον χρόνον τῆς ἐκφύ-
7. σεώς τε καὶ τῆς τοῦ σπέρματος τελειώσεως. τοῦ σκολύμου δὲ οὐχ ὅτι τοῦτο μόνον ἴδιον ὅτι τὴν ῥίζαν ἐδώδιμον ἔχει καὶ ἑφθὴν καὶ ὠμήν, ἀλλὰ καὶ ὅτι τότε ἀρίστην ὅταν ἀνθῇ καὶ ὅτι σκληρυνομένη ἀφίησιν ὀπόν. ἴδιον δὲ καὶ τὸ τῆς
8. ἀνθήσεως· ἐπεὶ περὶ τροπάς. σαρκώδης δὲ καὶ ἐδώδιμος ἡ τοῦ σόγκου· ἡ δὲ κύησις οὐκ ἀκανώδης ἀλλὰ προμήκης αὐτοῦ· καὶ τοῦτ' ἴδιον μόνον ἔχει τῶν φυλλακάνθων ἀντεστραμμένως ἢ ὁ χαμαιλέων· ὁ μὲν γὰρ ἀφυλλάκανθος ὢν ἀκανίζει. γηράσκον δὲ τὸ ἄνθος ἐκπαπποῦται καθάπερ τὸ τῆς ἀπάπης καὶ τὸ τῆς μυρίκης καὶ ὅσα παραπλήσια τούτοις. παρακολουθεῖ δὲ μέχρι τοῦ θέρους τὸ μὲν κυοῦν τὸ δὲ ἀνθοῦν τὸ δὲ σπερμοτοκοῦν, μικρὰν ἰκμάδα καὶ κέντρον
9. ἔχον· ξηραινόμενον δὲ τὸ φύλλον διαχεῖται καὶ οὐκέτι κεντεῖ. ἡ ἰξίνη δὲ φύεται μὲν οὐ πολλαχοῦ, ῥιζόφυλλον δέ ἐστιν. ἀπὸ δὲ τῆς ῥίζης μέσης ὁ σπερματικὸς ἄκανος ἐπιπέφυκεν ὥσπερ μῆλον εὖ μάλα ἐπικεκρυμμένον ὑπὸ τῶν φύλλων. οὗτος δὲ ἐπὶ τοῦ ἄκρου φέρει τὸ δάκρυον εὔστομον, καὶ τοῦτό ἐστιν

τούτων] *ταύτης* St.

τὸ περὶ τὸ φύλλον] UP Sch.; *περὶ τὸ φύλλον* P2; *τὸ περὶ φύλλον* M; *τὸ φύλλον* Ald. Edd.; *δέ τι ἔχει* St.

ἔχει δὲ καὶ] MP Sch.; *καὶ* om. Ald. Edd. — Exc. P2: *διὸ καὶ φόνον ἔνιοι καλοῦσι ταύτην, ὅτι τὴν ἄκανθαν ἔχει καὶ ὀσμὴν φονώδη.*

τὸ μετοπ.] UMP Ald. Sch.; *τὸν μ.* cum Cam. H. St.

ὀψίκαρπος] cod. Casaub. Vo. Sch.; *serotina* G.; *ἐπίκαρπος* Ald. H. St. Bod. correxit etiam *ἀκανικὴ.*

γίνεσθαι] UM Sch.; *γενέσθαι* Ald. Edd.

7. *οὐχ ὅτι*] *οὐκέτι* St.

ἑφθὴν] *ὀφθὴν* M.

ὅτι τότε ἀρίστην] U Sch.syll.; *ὅτι τὰς ἀρίστην* P Ald. et Bas., haec cum asterisco post *τὰς*; *ὅτι τὴν ἀρίστην ἔχει* Cam. H.; *ὅτι ταύτην ἀρίστην* mBas. Sch.; *ὅτι ταύτην ἀρ. ἔχει* St. *Quod eandem optimam habet cum florescit* G.

ὅταν ἀνθῇ] P Ald. Bas. Sch.; *ὅταν ἀνθεῖ* St.; om. Cam. H.

ὅτι σκλ.] P Ald. Edd.; *ὅταν* UM.

8. *τοῦ σόγκου*] cum C. Hoffm. St. Sch.; *τοῦ ὄγκου* Ald. Edd. — *ῥίζα* i. u. add. St.

ἀκανώδης] corr. Scal. St. Sch.; *ἀκανθώδης* Ald. H.

ἢ ὁ χ.] *δὲ* anteposuit St.

ἀκανίζει] M H. St. Sch.; *acani speciem gerit* G. Tarv.; *κακαννίζει* U; *κακανίζει* Ald.; *ἀκαρνίζει* mBas.

γηράσκον] corr. Sch.; *γηράσκων* Ald. Edd. — Post *ἄνθος* add. *τοῦ σόγκου* St.

ἀπάπης] sic dedi e conj. Schneideri in Auct., ipse mavult *ἀπάτης*. Vide ad 7, 8, 3. *πάπνης* U; *δοπάνης* M; *δαπάνης* P; *δάφνης* Ald. Edd. o.; *laurini* G.: *ἀκάρνης* St. cum Dalec.

μυρίκης] corr. Sch. in Syll.; *μυρίνης* M; *μυρρίνης* Ald. Edd.; *ἰξίνης* cum Dalecampio St.

παρακολουθεῖ δὲ μ.] U Sch.syll.; *δὲ* om. cett. o.; *παρακολουθεῖν* Ald. H.; — *λουθεῖ* mBas. St. Sch.

τὸ δὲ σπερμοτοκοῦν] dedi de conj. Schneideri; *τὸ δὲ σπέρματος μὲν* Ald. H.; *τὸ δὲ σπέρμα . . . . μὲν μικ.* etc. Sch.; *τὸ δὲ σπερμοτοκεῖν* St. Sed quae sequuntur quoque mendo laborant, quod sine librorum ope tolli nequit.

κέντρον] Vo. Scal. Bod. Sch.; *aculeoque armatur* G.; *μέτρον* U Ald.; *μήτρον* H.; *καὶ μικρὰν μὲν ἰκμάδα καὶ κέντρον ἔχει τὸ φύλλον ξηραινόμενον δὲ διαχεῖται* etc. St.

διαχεῖται] vitiosum esse censet Sch.; *διαχύται* M; *remittitur* G. i. e. turgorem amittit, marcescens collabitur. Cf. Plato Symp. p. 206 D. Gregor. Nyss. 1. p. 69. D.

9. *ἡ ἰξίνη δὲ*] Ald. H. Sch.; *ἡ ἰξ. δὲ* UM; *ἡ δὲ ἰξίνη* St.

ἡ ἀκανθικὴ μαστίχη· ταῦτα μὲν οὖν καὶ τὰ τοιαῦτα πανταχοῦ σχεδόν ἐστιν. ἡ 10.
δὲ κάκτος καλουμένη περὶ Σικελίαν μόνον, ἐν τῇ Ἑλλάδι δὲ οὐκ ἔστιν. ἴδιον δὲ
παρὰ τἆλλα τὸ φυτόν· ἀφίησι γὰρ εὐθὺς ἀπὸ τῆς ῥίζης καυλοὺς ἐπιγείους, τὸ
δὲ φύλλον ἔχει πλατὺ καὶ ἀκανθῶδες· καλοῦσι δὲ τοὺς καυλοὺς τούτους κάκ-
τους· ἐδώδιμοι δέ εἰσι περιλεπόμενοι μικρὸν ἐπίπικροι, καὶ θησαυρίζουσιν
αὐτοὺς ἐν ἅλμῃ. ἕτερον δὲ καυλὸν ὀρθὸν ἀφίησιν ὃν καλοῦσι πτέρνικα· γίνε- 11.
ται δὲ καὶ οὗτος ἐδώδιμος πλὴν ἀθησαύριστος. τὸ δὲ περικάρπιον ἐν ᾧ τὸ
σπέρμα τὴν μὲν μορφὴν ἀκανῶδες, ἀφαιρεθέντων δὲ τῶν παππωδῶν σπερμά-
των ἐδώδιμον καὶ τοῦτο καὶ ἐμφερὲς τῷ τοῦ φοίνικος ἐγκεφάλῳ· καλοῦσι δὲ 5St.
αὐτὸ σκαλίαν. τὰ μὲν οὖν φυλλάκανθα σκεπτέον ἐν τοιαύταις διαφοραῖς.

Cap. V. Τὰ δὲ καὶ παρὰ τὴν ἄκανθαν ἔχοντα φύλλον, οἷον τὰ τοιαῦτα
φέως ὄνωνις παντάδουσα τρίβολος ἱππόφεως μυάκανθος . . . τε σφόδρα καὶ τὸ

ὑπὸ τῶν φ.] corr. Sch.; *ἐπὶ τῶν φ.* Ald. Edd.

ἡ ἀκανθικὴ μαστίχη] U Sch.; *ἡ ἀκάνθη καὶ ἡ μαστίχη* M Ald.; *ἡ ἀκανθικὴ καὶ ἡ μαστίχη* H.; *ἡ ἀκανθικὴ μαστίκη* St.

10. *Ἑλλάδι δὲ*] *δὲ* om. M.

ῥίζης καυλοὺς] UM Ald. Edd.; *ῥ. τοὺς καυλ.* Sch.cont.

ἔχει πλατὺ καὶ] *πλατὺ* om. Ald. H., quod inserui cum Scal. et Sch. ex Athenae. 2 p. 70 et verss. Gazae Plinii; *ἔχει κάκτους καὶ,* vocabulo *κάκτους* per errorem huc tracto, quod post *καυλοὺς* poni voluit H.; *πλατὺ καὶ* omisso *ἔχει* St. De toto hoc loco cf. Cornar. ad Paul. Aeginet. 5, c. 64.

τοὺς καυλοὺς τούτους κάκτους] P, ac ut videtur UM, quorum scripturam Sch. non satis dilucide exposuit, Sch. Eodem ducunt Athenaei l. l. verba *καυλοὺς δὲ τοὺς καλουμένους κάκτους; τοὺς καυλοὺς* ceteris omissis Ald. H.; *τοὺς καυλοὺς κάκτους* cum Vo. et Scalig. St.

περιλεπόμενοι] corr. ex Athenaeo Scal. Sch. St. H.; *περιλειπόμενοι* UM Ald.

ἐπίπικροι] Ald. Edd. Ex Athenaeo *ὑπόπικροι* dedit Sch.

ἅλμῃ] corr. ex Athenaeo Scal. H. St. Sch.; *ἅμῃ* Ald.

11. *ὃν καλοῦσι πτέρνικα*] Ald. Edd. o., Athenae, l. l.; *ὃ καλ. πτ.* P. Quam scripturam cur non sequar movet me praeter Athenaei etiam Hesychii auctoritas: *τέρνακα· τῆς κάκτου τοῦ φυτοῦ καυλόν.*

ἀκανῶδες] corr. St. Sch.; *ἀκανθῶδες* Ald. H.; *spinata specie* G.

παππωδῶν] H. St. Sch. cum Athenaeo; *παπαδῶν* M Ald.; *παππαδῶν* mBas.

αὐτὸ] cum Athenaeo Sch.; *αὐτὸν* Ald. Edd.

σκαλίαν] Ald. Edd. G.; *ascaliam* Plin. 21, 16 s. 57; *ἀσκάληρον* Athenaeus l. l.

Cap. V.

Τὰ δὲ etc.] Initium hujus capitis vitiis laborat quae interpretum nemini adhuc tollere contigit neque sine libris removeri possunt. Exscripsi ut exstant in Ald. paucis mutatis. Codicum nulla varietas: verba *μυάκανθος τε σφ. — οὐ μὴν* in UM plane concordant cum Ald. Gaza: *Quaedam vero folium juxta aculeum gerunt ut fleus inturris ononis tribulus lappago spina muralis alia pleraque: fleum folio constat carnoso: multifidum multistirpsque est.* H. nihil mutavit nisi quod post *πολύῤῥιζον* inseruit *τὸ φλέως;* St. — *φύλλον ἔστι τοιαῦτα — — μυάκανθος ὃς καὶ — σαρκῶδες σφόδρα πολυσχιδὲς δὲ καὶ πολύῤῥιζον τὸ φέως* scripsit. Schn. duce Gaza locum sic proposuit: *τὰ δὲ — φύλλον, οἷον φέως — ἱππόφυον μυάκανθος, καὶ τὰ τοιαῦτα· σφόδρα [δὲ] καὶ τὸ φύλλον ἔχει σαρκῶδες, πολυσχιδὲς καὶ πολύῤῥιζον ὁ φέως, οὐ μήν.* Ubi quidem verbum *τὸ φέως* insertum nonnisi Gazae auctoritate niti ipse vidit; cf. Ind. s. v. *φέως.* Sed locus ex hac scriptura minime restitutus sed etiamnum mendis laborat. Quare malui vitium relinquere et ad futuram emendationem proponere. Primum desideratur verbum quo aliquid de subjecto *τὰ ἔχοντα* praedicetur, quod excidisse suspicor. Aperta vero lacuna post *μυάκανθος* quam indicavi, ubi excidisse ejus plantae nomen videtur, ad quam descriptio, quae versibus proximis continetur pertineat. Dein in hac enumeratione plura sunt quibus offendimus, quod *ἱππόφεως* non post *φέως* sequitur, quod de *παντάδουσα* et de *μυάκανθος* infra ne verbum quidem adjungitur, quod *ὄνωνις* quam dein ultimo loco tractat hic secundo loco posita est, quod *κάππαρις,* de qua mox plura sequuntur, hic non enumeratur. Salmas. p. 279 *μυλλάκανθος* conjecit, cum Plinius *spinis geniculatum* dixerit.

5 H. φύλλον ἔχει σαρκῶδες· πολυσχιδὲς δὲ καὶ πολύρριζον, οὐ μὴν κατὰ βάθους
γε τὰς ῥίζας ἔχον. βλαστάνει δὲ ἅμα πλειάδι καὶ τοῖς πρώτοις ἀρότοις καὶ
2. ἀφίησι τότε τὸ φύλλον· οὐ γάρ ἐστιν ἐπέτειον ἀλλὰ χρονιώτερον. τὸ δὲ τῆς καπ-
πάριος ἴδιον ὥςπερ ἐλέχθη παρὰ ταῦτα· καὶ γὰρ τὸ φύλλον ἐπακανθίζον ἔχει καὶ
τὸν καυλὸν οὐχ ὥςπερ ὁ φέως καὶ ἱππόφεως ἀνάκανθα τοῖς φύλλοις· μονόρριζον
δὲ καὶ ἐπίγειον καὶ χαμαίκαυλον· βλαστάνει δὲ καὶ ἀνθεῖ τοῦ θέρους καὶ διαμένει
τὸ φύλλον χλωρὸν ἄχρι πλειάδος. χαίρει δὲ ὑφάμμοις καὶ λεπτογείοις χωρίοις·
λέγεται δὲ ὡς ἐν τοῖς ἐργασίμοις οὐ θέλει φύεσθαι καὶ ταῦτα περὶ τὰ ἄστη
καὶ ἐν εὐγείοις τόποις φυομένη καὶ οὐχ ὥςπερ σίλφιον ἐν ὀρεινοῖς· τοῦτο μὲν
3. οὐ πάντως ἀληθές. ὁ δὲ τρίβολος ἴδιον ἔχει διότι περικαρπιάκανθός ἐστι.
δύο δ' αὐτοῦ γένη· τὸ μὲν γὰρ ἔχει φύλλον ἐρεβινθῶδες, ἕτερος δὲ φυλλά-
κανθος· ἐπίγειοι δὲ ἄμφω καὶ πολλαχῇ σχιζόμενοι· ὀψιβλαστὴς δὲ μᾶλλον ὁ
φυλλάκανθος καὶ φύεται περὶ τὰς αὐλάς. τὸ δὲ σπέρμα τοῦ μὲν πρωΐου ση-
σαμῶδες, τοῦ δὲ ὀψίου στρογγύλον ἐπίμελαν ἐν λοβῷ. καὶ τὰ μὲν οὖν παρὰ
τὰ φύλλα καὶ ἄκανθαν ἔχοντα σχεδὸν ἐν τούτοις. ἡ δ' ὄνωνίς ἐστι πτορθά-
κανθον, ἐπέτειον δέ· τὸ φύλλον ἔχει πηγανῶδες παραπεφυκὸς παρ' ὅλον τὸν
καυλὸν, ὥστε καθάπερ στεφάνου τὴν ὅλην εἶναι μορφὴν, διαλαμβανομένων

φέως] St. Sch.; *φλέως* Ald.

ἱπποφέως] dedi de conj. Salm. Ex. p. 279; *ἱππόφυον* Ald. Edd. o.

ἔχον] *ἔχων* Sch.

πλειάδι] Ald. Edd.; *πληϊαδι* U; *πλοιάδι* M.

ἀρότοις] corr. Bod. St. Sch.; *ἀρότροις* Ald. H.

τότε τὸ φ.] dedi de conj. Stackh., probante Schneidero; *τοῦτο τὸ φ.* Ald. H.

2. *ὁ φέως*] St. Sch.; *ὄφεως* Ald. Bas. Cam. H.; *ὁ φλεὼς* mBas.

ἀνάκανθα] *ἀνάκαθα* Ald. Cam.

πλειάδος] Ald. Edd.; *πληϊάδος* U; *πλοιάδος* M.

καὶ ταῦτα] *καίπερ* St.

εὐγείοις] M2 a m. pr.; *εὐγείλοις* UM1; *εὐηλίοις* Ald. Edd. o; *apud oppida et loca plana* G., qui *πεδινοῖς* habuisse videtur. — Mox [*τὸ*] *σίλφιον* Sch.

ταῦτο μὲν ὀν] Videtur *τοῦτο μὲν οὖν οὐ* scribendum esse, idque G. habuisse.

3. *ἐπίγειοι*] M Sch.; *καὶ ἐπίγειοι* Ald. Edd.

πολλαχῇ] corr. Sch.; *πολλαχοῦ* Ald. Edd. Deinceps *σχεδὸν* addunt Ald. H. St., om. U M Sch.

φυλλάκανθος] Bas. Sch.; *φυλλόκανθος* Ald. Cam. H. St. Verba *ἐπίγειοι δὲ — ὁ φυλλάκανθος* om. P.

καὶ φύεται περὶ τ. α] UMP Sch.; *περιφύεται τὰς αὐλὰς* Ald. H.; *καὶ προσφύεται κατὰ τὰς αὐλὰς* St.

πρωΐου] *προΐου* P.

στρογγύλον] *στρογγῦλον* Ald. Cam.

τὰ μὲν οὖν παρὰ τὰ φύλλα] sic correxi cum Schn., addito vero *οὖν*; *τὰ μὲν ὥςπερ ἀνάφυλλα* Ald. H.; *τὰ μὲν ὥςπερ φύλλα* St.

ἄκανθαν] UM; *ἄκανθα* Ald.; *ἀκάνθας* St. Sch.

ὄνωνις] St. Sch.; *ὀνονὶς* mBas. H.; *ononis* G.; *ἄδωνις* UM; *ἀδωνὶς* Ald.

πτορθάκανθον] *-κανθος* St.

δέ· τὸ φύλλ.] UMP Sch.; *δὲ φύλλον* Ald. Non placet librorum scriptura; cur non pergit *τὸ δὲ φύλλον*? Haereo etiam in *ἐπέτειον* quod pro *ἐπετειόκαυλον* dictum est, si reliqua sana sunt.

ὥστε καθάπερ] U Sch.; *ὥςπερ καθάπερ* M; *ὥςπερ* Ald. H.; *ὥστε* St.

διαλαμβανομένων ἐπαλλήλων] dedi e conjectura; *διαλαμβανομένην ὑπ' ἀλλήλων* Ald. Edd. o. Dalecamp. transposita voluit sic: *τὸν καυλὸν διαλαμβανόμενον ὑπ' ἀλλήλων, ὥστε στεφάνου* etc. Quod etsi ei concedamus, quid erit *ὑπ' ἀλλήλων*? Jam hoc in confesso est *διαλαμβάνεσθαι* non posse ad *μορφὴν* pertinere; quaesivi igitur vitium in terminatione. Quod dedi, significat: *foliis alternatim se intercipientibus*, quo describit lineam spiralem, secundum quam petioli cauli adnati sunt, cujus spirae valde inter se propinquae. G.: *ut veluti coronam ex intervallis: tota species repraesentat.*

ἐπαλλήλων· κολοβοανθὴς δὲ καὶ ἐλλοβόκαρπος ἀδιαφράκτως· φύεται δ᾽ ἐν 4.
τῇ γλίσχρᾳ καὶ γανώδει καὶ μάλιστα ἐν τῇ σπορίμῳ καὶ γεωργουμένῃ δι᾽ ὃ καὶ
πολέμιον τοῖς γεωργοῖς· καί ἐστι δυςώλεθρος· ὅταν γὰρ λάβῃ χώρας βάθος
ὠθεῖται κάτω εὐθὺς καὶ καθ᾽ ἕκαστον ἔτος ἀποφύσεις ἀφεμένη εἰς τὰ πλάγια
πάλιν εἰς τὸ ἕτερον ὠθεῖται κάτω· σπαστέα μὲν οὖν ὅλη· τοῦτο δὲ βραχεί-
σης γίνεται τῆς γῆς καὶ ἀπόλλυται ῥᾷον· ἐὰν δὲ καὶ μικρὸν ἀπολειφθῇ ἀπὸ
τούτου πάλιν βλαστάνει· ἄρχεται δὲ τῆς βλαστήσεως θέρους τελειοῦται δὲ
μετοπώρου. τὰ μὲν οὖν ἄγρια τῶν φρυγανικῶν ἐκ τούτων θεωρείσθω. 6St.

Cap. VI. Τὰ δὲ ἥμερα βραχεῖάν τινα ἔχει θεωρίαν, ἅπερ ἐν τοῖς στεφανω- 6H.
ματικοῖς ἐστι. τὰ δὲ καθ᾽ ὅλου πειρατέον περὶ στεφανωμάτων εἰπεῖν ὅπως ἅπαν
περιληφθῇ τὸ γένος· ἡ γὰρ στεφανωματικὴ φύσις ἰδίαν τινὰ ἔχει τάξιν, ἐπι-
μιγνυμένη δὲ τὰ μὲν τοῖς φρυγανικοῖς τὰ δὲ τοῖς ποιώδεσι· δι᾽ ὃ κἀκεῖνα
συμπεριληπτέον ἐπιμιμνησκομένους ὡς ἂν ᾖ ὁ καιρὸς, ἀρξαμένους πρῶτον ἀπὸ
τῶν φρυγανικῶν. διχῇ δὲ ἡ τούτων διαίρεσις ἡ κατὰ τὴν χρείαν. τῶν μὲν 2.
γὰρ τὸ ἄνθος μόνον χρήσιμον· καὶ τούτων τὸ μὲν εὔοσμον ὥςπερ ἴον, τὸ δ᾽
ἄνοσμον ὥςπερ διόςανθος φλόξ· τῶν δὲ καὶ οἱ κλῶνες καὶ τὰ φύλλα καὶ ὅλως
ἡ πᾶσα φύσις εὔοσμος οἷον ἑρπύλλου ἐλενίου σισυμβρίου τῶν ἄλλων. ἄμφω
δὲ φρυγανικά. κἀκείνων τῶν ἀνθικῶν πολλῶν ἡ φύσις φρυγανώδης ἡ μὲν
ἐπέτειος οὖσα μόνον ἡ δὲ πολυχρονιωτέρα, πλὴν ἰωνίας τῆς μελαίνης· αὕτη
γὰρ ἄκλων ὅλως ἀλλὰ προςριζόφυλλος καὶ ἀείφυλλος, ὡς δέ τινές φασι καὶ δυ-

κολοβοάνθης] UM Sch.; *κολλοβοάνθης* Ald. Edd.

ἐλλοβόκαρπος] corr. Schn.; *ἐλλοβοάνθης* Ald. Edd.; *florem minutulum et in siliqua non undique septum edit* G.

4. *γανώδει*] *pleno* G. Est *ἅπαξ λεγόμενον*. Vide Hesychium s. v.

ἐστι δυς.] U; *ἔτι δυς.* Ald. Edd. o.

λάβῃ] *λάβοι* M.

ὠθεῖται κάτω] corr. Sch.; *ὠθεῖ τὰ κάτω* Ald. Edd. G.: *protinus sua infima pellit.*

ἀφεμένη] Ald. H. Sch.; *ἀφεμένοι* M; *ἀφιεμένη* St.

εἰς τὸ ἕτερον] Ald. Edd.; *τῷ ἑτέρῳ* Sch.

σπαστέα μὲν οὖν ὅλη] scripsi de conj.; *σταθεῖσα μὲν οὕτως ὕλη* Ald. H.; *καὶ* ante *ἀπόλλυται* seclusit Sch. St.: *ἐξορυχθεῖσα μὲν οὖν ὅλη (τοῦτο δὲ βραχείσης τῆς γῆς) ἀπόλλυται.* — G.: *Effodienda tota extupandaque penitus est. Quod solo madefacto agendum. Sic enim facilius interit.*

καὶ μικρὸν] UMP Sch.; *καὶ* om. Ald. Edd. — *ἀπολειφθῇς* M.

θεωρείσθω] Ald. Edd.; *τεθεωρήσθω* Sch.

Cap. VI.

ἅπερ] corr. Sch.; *εἴπερ* UM Ald. G.; *ἥπερ* H. St. Cf. cap. 1, 1.

στεφανωματικοῖς] UMP Sch.; *στεφανωτικοῖς* Ald. Edd.

τὰ δὲ καθόλου] Ald. H. St.; *τὸ δὲ κ.* cum Vo. Sch.

στεφανωμάτων] *στεφανωτίκων* sic! et paulo post *στεφανωτικὴν* St.

ἐπιμιγνυμένη δὲ] Ald. H.; *ἐπιμιγνυμένην δὲ* St.; *ἐπιμιγνυμένη δὴ* Sch., quorum neutro opus est.

δι᾽ ὃ] corr. Sch.; *δι᾽ ἃ* Ald. Edd.

2. *μὲν γὰρ τὸ*] *γὰρ* om. H. St.

μόνον χρήσιμον] U Sch.syll.; *χρη. μόνον* Ald. Edd. o.

ἑρπύλλου] UM; *ἑρπύλου* Ald. Edd. o.; *serpilli* G.

ἐλενίου] Vide ad c. 1, 1; *ἑλενίου* Ald. Edd. o.

τῶν ἄλλων] Ald. H. St.; *τῶν δ᾽ ἄλλων* M; *καί τινων ἄλλων* Sch.; *et aliorum quorumdam* G.

πολλῶν] dedi e conj.; *πολλὰ* UM Ald.; *τὰ πολλὰ* H. St. Sch.; *magna ex parte* G.

ἄκλων ὅλως] U Sch.syll.; *εὐκλόνοτος* M; *εὐκλόνητος* P; *ἀκλόνητος* Ald.; *ἀκλώνητος* H. St. Sch.

ὡς δὲ φέρειν] *εἰ δ᾽ ὡς τινές φασι κ. δ. διόλου ἔτους φ.* St.

ναμένη δι' ὅλου φέρειν τὸ ἄνθος ἐὰν τρόπῳ τινὶ θεραπεύηται. τοῦτο μὲν ἴδιον
ἂν ἔχοι. τῶν δὲ ἄλλων μᾶλλον δὲ τῶν πάντων αἱ μὲν ὅλαι μορφαὶ σχεδὸν πᾶ-
σαι φανεραί· εἰ δέ τινας ἄλλας ἰδιότητας ἔχουσι ταύτας λεκτέον οἷον εἰ τὰ
μὲν ἁπλᾶ δοκεῖ τοῖς εἴδεσιν εἶναι τὰ δὲ ἔχειν διαφοράς. ἁπλᾶ μὲν οὖν τὰ ξυ-
λώδη καθάπερ ἕρπυλλος σισύμβριον ἑλένιον· πλὴν εἰ τὰ μὲν ἄγρια τὰ δὲ ἥμερα
καὶ τὰ μὲν εὔοσμα τὰ δὲ ἀοσμότερά ἐστι· τούτων δὲ καὶ αἱ θεραπεῖαι καὶ αἱ
χῶραι διάφοροι καὶ οἱ ἀέρες. ἔνια δὲ καὶ τῶν ἀνθῶν, οἷον τὸ μέλαν ἴον· οὐ
γὰρ ἔχειν δοκεῖ τοῦτο διαφορὰν ὥσπερ τὸ λευκόν· ἐμφανὴς γὰρ ἡ τούτων χροιὰ
διαλλάττουσα καὶ ἔτι δὴ μᾶλλον ἡ τῶν κρίνων, εἴπερ δὴ καθάπερ φασὶν ἔνια
4. καὶ πορφυρᾶ ἐστι. τῶν δὲ ῥόδων πολλαὶ διαφοραὶ πλήθει τε φύλλων καὶ ὀλι-
γότητι καὶ τραχύτητι καὶ λειότητι καὶ εὐχροίᾳ καὶ εὐοσμίᾳ. τὰ μὲν γὰρ πλεῖ-
στα πεντάφυλλα τὰ δὲ δωδεκάφυλλα καὶ εἰκοσίφυλλα τὰ δ' ἔτι πολλῷ πλεῖον
ὑπεραίροντα τούτων· ἔνια γὰρ εἶναί φασιν ἃ καὶ καλοῦσιν ἑκατοντάφυλλα·
πλεῖστα δὲ τὰ τοιαῦτά ἐστι περὶ Φιλίππους· οὗτοι γὰρ λαμβάνοντες ἐκ τοῦ
Παγγαίου φυτεύουσιν· ἐκεῖ γὰρ γίνεται πολλά· σμικρὰ δὲ σφόδρα τὰ ἐντὸς φύλλα·
ἡ γὰρ ἔκφυσις αὐτῶν οὕτως ὥστε εἶναι τὰ μὲν ἐκτὸς τὰ δ' ἐντός· οὐκ εὔοσμα
δὲ οὐδὲ μεγάλα τοῖς μεγέθεσιν. ἐν δὲ τοῖς μεγάλοις εὐώδη μᾶλλον ὧν τραχὺ τὸ
5. κάτω. τὸ δὲ ὅλον ὥσπερ ἐλέχθη καὶ ἡ εὔχροια καὶ ἡ εὐοσμία παρὰ τοὺς τό-
πους ἐστίν· ἐπεὶ καὶ τὰ ἐν γῇ τῇ αὐτῇ γινόμενα ποιεῖ τινα παραλλαγὴν εὐοσμί-
ας καὶ ἀοσμίας. εὐοσμότατα δὲ τὰ ἐν Κυρήνῃ, δι' ὃ καὶ τὸ μύρον ἥδιστον.

μὲν ἴδιον] Ald. Edd.; *μὲν οὖν ἴδιον* Sch.; *igitur proprium ita sortiantur* G.

ἔχον] *ἔχει* H.

3. *μᾶλλον δὲ τῶν*] U, Sch. cum G.; *δὲ* om. Ald. Edd.

πᾶσαι] *totae quidem formae fere omnes perspicuae sunt* G. Vix dubito quin *πᾶσι* scriptum fuerit; enim vero *πᾶσαι* post *πάντων* ac *ὅλαι* nimis *ταυτολογεῖ*.

τινας] Ald. Edd.; *τινες* UM.

οἷον εἰ τὰ μὲν] dedi de conj.; *ὅτι τὰ μὲν* Ald. Edd.

ἁπλᾶ μὲν οὖν τὰ] sic correxi; *ἁ. μὲν οἷον τὰ* Ald. Edd.

ἕρπυλλος] U; *ἕρπυλος* Ald. Edd. o.

ἑλένιον] *ἐλένιον* Ald. Edd. o. Vide ad c. 1, 1.

πλὴν εἰ] *μὴ* addidit St.

καὶ τὰ μὲν εὐ.] mBas. Sch.; *τὰ μὲν* om. Ald. H.; *τὰ δ' εὔοσμα* St.

ἐστι] corr. Sch.; *εἶναι* Ald. Edd.

οἱ ἀέρες] St. Sch.; *οἱ* om. Ald. H.

ἔνια δὲ καὶ τῶν ἀ.] scripsi de conj.; *ἔνιοι δὲ τῶν ἀνθῶν οἷον* UM Ald.; *ἔνια δ. τ. ἀ. οὐδεμίαν διαφορὰν ἔχει οἷον* H. St.; *ἔνια δὲ τῶν ἀνθῶν* [*ἁπλᾶ*], *οἷον* Sch. Equidem facillimum duxi *καὶ* inserere, quo *ἁπλᾶ* subaudiatur.

λευκὸν] Ald. Bas. Cam. Sch. St. nec non UM; *λευκόϊον* H. Paulo ante *μελάνιον* Ald. Bas. Cam. H.

τούτων] *τούτου* St.

πορφυρᾶ ἐστι] Sch.; *π. ἢ* Ald. Edd.

4. *εὐχροίᾳ*] U Sch.syll.; *χροιᾷ* Ald. Edd. o.

εἰκοσίφυλλα] St. Sch.; *εἰκοσάφυλλα* Ald. H. — Paulo ante pro *πλεῖστα* M. Cagnatus Var. Lect. 1, 25 e Plinio voluit *ὀλίγιστα* scribi, quem refutavit Schn.

οὗτοι γὰρ λαμβ.] Athenae. 15, c. 8 p. 682 habet *λαμβάνοντες γάρ*.

ἐν δὲ τοῖς μεγάλοις εὐ.] *τὰ δὲ πεντάφυλλα* habet Athen. l. l.

5. *ἡ εὔχροια καὶ ἡ εὐοσμία*] U Sch.syll.; *ἡ εὐοσμία καὶ ἡ εὐχροία* Ald. Edd. o.

ἐπεὶ καὶ τὰ ἐν γῇ τῇ αὐτῇ] ita optime corr, Sch.; — *γῇ τοιαύτῃ* U; — *τοιαῦτα* M; *ἔπειτα καὶ τὰ ἐν γῇ τοιαῦτα* Ald. *Nam et quae in eadem tellure proveniunt, diversitatem bonae exilisve olentiae nullam ostendunt* G., unde *ἐπεὶ καὶ τὰ τοιαῦτα ἐν τῇ αὐτῇ γινόμενα οὐ ποιεῖ τ. παραλλαγήν* etc. H. St.

ἁπλῶς δὲ καὶ τῶν ἴων καὶ τῶν ἄλλων ἀνθῶν ἄκρατοι μάλιστα ἐκεῖ αἱ ὀσμαί,
διαφερόντως δὲ τοῦ κρόκου· πλεῖστον γὰρ οὗτος δοκεῖ παραλλάττειν. φύεται 6.
μὲν οὖν ἡ ῥοδωνία καὶ ἐκ τοῦ σπέρματος· ἔχει δὲ ὑπὸ τὸ ἄνθος ἐν τῷ μήλῳ
κνηκῶδες ἢ ἀκανῶδες, ἔχον δέ τινα χνοῦν ὥστε ἐγγὺς εἶναι τῶν παππωδῶν
σπερμάτων· οὐ μὴν ἀλλὰ διὰ τὸ βραδέως παραγίνεσθαι κατακόπτοντες ὡς
ἐλέχθη τὸν καυλὸν φυτεύουσιν. ἐπικαιομένη δὲ καὶ ἐπιτεμνομένη βέλτιον
φέρει τὸ ἄνθος· ἐωμένη γὰρ ἐξαύξεται καὶ ἀπολοχμοῦται. δεῖ δὲ καὶ μετα-
φυτεύειν πολλάκις· καὶ γὰρ οὕτω φασὶ κάλλιον γίνεσθαι τὸ ῥόδον. αἱ δ' ἄ-
γριαι τραχύτεραι καὶ ταῖς ῥάβδοις καὶ τοῖς φύλλοις, ἔτι δὲ ἄνθος ἀχρούστερον
ἔχουσι καὶ ἔλαττον· τὸ δὲ ἴον τὸ μέλαν τοῦ λευκοῦ διαφέρει κατά τε ἄλλα 7.
καὶ κατ' αὐτὴν τὴν ἰωνίαν ὅτι πλατύφυλλός τε καὶ ἐγγειόφυλλος καὶ σαρκόφυλ-
λός ἐστι, πολλὴν ἔχουσα ῥίζαν. τὰ δὲ κρίνα τῇ μὲν χροιᾷ τὴν εἰρημένην ἔχει 8.
διαφοράν. μονόκαυλα δέ ἐστιν ὡς ἐπὶ πᾶν δικαυλεῖ δὲ σπανίως· τάχα δὲ
τοῦτο χώρας καὶ ἀέρος διαφορᾷ. καθ' ἕκαστον δὲ καυλὸν ὁτὲ μὲν ἓν κρίνον
ὁτὲ δὲ πλείω γίνεται· βλαστάνει γὰρ τὸ ἄκρον· σπανιώτερα δὲ ταῦτα· ῥίζαν δὲ
ἔχει πολλὴν σαρκώδη καὶ στρογγύλην· ὁ δὲ καρπὸς ἀφαιρούμενος ἐκβλαστά-
νει καὶ ἀποδίδωσι τὸ κρίνον πλὴν ἔλαττον. ποιεῖ δέ τινα καὶ δακρυώδη συρ-
ροήν, ἣν καὶ φυτεύουσιν ὥσπερ εἴπομεν. ὁ δὲ νάρκισσος ἢ τὸ λείριον, οἱ μὲν 9.
γὰρ τοῦτο οἱ δ' ἐκεῖνο καλοῦσι, τὸ μὲν ἐπὶ τῇ γῇ φύλλον ἀσφοδελῶδες ἔχει,

ἄκρατοι μάλιστα ἐκεῖ αἱ ὀσμαί] sic correxit h. l. Schn., partim jam a Saraceno ad Dioscor. 1, 25 et Spanhemio ad Callim. H. in Apollinem v. 83 emendatum; U dat *ἐκεῖ αἱ ὀσμαί*, de reliquis non constat; *ἐκεῖθι* dederat Schn. cont.; *ἄκρατοι· μάλιστα δ' ἐκείνου αἱ ὀσμαὶ* Ald. H.; *ἄκραται μάλιστα ἐκείνη αἱ ὀ.* St.

διαφερόντως δὲ τοῦ κρόκου] sic Athenae. l. l. unde correxere Saracen. l. l. Schn.; *διαφέροντος δὴ τοῦ χρόνου* Ald. H.; *διαφέροντες δὲ τῷ χρόνῳ* St.; — *florum odores ibidem sinceri praecipue senciuntur. Nascitur rosa* etc. C., omissis verbis praescriptis.

6. *ῥοδωνία*] Ald. H.; *ῥοδωνιά* P2 Sch.

ἔχει δὲ] [*ἔχει γὰρ*] St.

ἢ ἀκανῶδες] corr. Sch.; *acanaceum* G.; *ἀνθῶδες* UM Ald.; *ἀκανθῶδες* H.; *μήλῳ ακανώδει κνηκῶδές τινα χνοῦν* sic! St.

χνοῦν] M1, Sch.; *χνοῦν* M2; *χοῦν* Ald. H.

παππωδῶν] Schn. de conjectura egregia; *πρώτων* Ald. Edd.; *primis* G.; *πάντων* voluit Dal.

ἐπικαιομένη] P2 Ald. Edd. Cf. ad 4, 8, 4.

μεταφυτεύειν] UP2, Sch. de conj.: *καταφυτεύειν* Ald. Edd.

ῥάβδοις] *κλάδοις* P2.

7. *ἄλλα καὶ κατ'*] *καὶ* om. St. h. l. et posuit ante *ὅτι*. Idem neutrum *πλατύφυλλον* et sic bis deinceps dedit.

πλατύφυλλος τε] UM Sch.; *τε* om. Ald. Edd.

ἔχουσα ῥίζαν] *ἔχον τὴν ῥ.* St.

8. *τὰ δὲ κρίνα*] Exc. P2: *ὁμοίως δὲ καὶ τὰ κρίνα κατακοπτομένων τῶν καλάμων καὶ φυτευομένων γίνεται, ποιεῖ δὲ καί τινα δακρ. σ.*

δικαυλεῖ] UM Ald. Sch. syll.; *δίκαυλα* H. St. Sch.

διαφορᾷ] scripsi e mente Schneideri, quo ducunt scripturae librorum; *διαφορᾶς* U; *διαφορὰν* M1; *διαφορὰς* M2; *διαφορά* Ald. Edd. o.

σαρκώδη] *βολβώδη* scriptum fuisse suspicatur Link.

συρροήν] P2, de conj. H. St. Sch.; *συρρογὴν* UM Ald.; *confluvium* G. Cf. 2, 2, 1.

9. *ὁ δὲ ναρκ.*] P2: *τὸ δὲ λείριον ἢ ὁ νάρκισσος, οἱ μὲν γὰρ οὕτως οἱ δὲ ἐκείνως καλοῦσιν.* Cf. Erotian. sub *λείριον*. Schol. ad Apollon. Rhod. I. v. 879, qui Theophrastum laudat.

ἀσφοδελῶδες] UP2, corr. e vers. G. mBas. Scal. St. Sch.; *ἀσφαλῶδες* Ald. H.

πλατύτερον δὲ πολὺ καθάπερ ἡ κρινωνία, τὸν δὲ καυλὸν ἄφυλλον μὲν ποώδη δὲ καὶ ἐξ ἄκρου τὸ ἄνθος, καὶ ἐν ὑμένι τινὶ καθάπερ ἐν ἀγγείῳ καρπὸν μέγαν εὖ μάλα καὶ μέλανα τῇ χροιᾷ σχήματι δὲ προμήκη. οὗτος δ' ἐκπίπτων ποιεῖ βλάστησιν αὐτόματον· οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ συλλέγοντες πηγνύουσι καὶ τὴν ῥίζαν φυτεύουσιν. ἔχει ῥίζαν σαρκώδη στρογγύλην μεγάλην. ὄψιον δὲ σφόδρα·
10. μετὰ γὰρ ἀρκτοῦρον ἡ ἄνθησις καὶ περὶ ἰσημερίαν. ὁ δὲ κρόκος ποώδης μὲν τῇ φύσει καθάπερ καὶ ταῦτα, πλὴν φύλλῳ στενῷ, σχεδὸν γὰρ ὥςπερ τριχόφυλλόν ἐστιν· ὀψιανθὲς δὲ σφόδρα καὶ ὀψιβλαστὲς ἢ πρωϊανθὲς ὁποτέρως τις λαμβάνοι τὴν ὥραν· μετὰ πλειάδα γὰρ ἀνθεῖ καὶ ὀλίγας ἡμέρας· εὐθὺς δ' ἅμα τῷ φύλλῳ καὶ τὸ ἄνθος ὠθεῖ· δοκεῖ δὲ καὶ πρότερον· ῥίζα δὲ πολλὴ καὶ σαρκώδης καὶ τὸ ὅλον εὔζωον· φιλεῖ δὲ καὶ πατεῖσθαι καὶ γίνεται καλλίων κατατριβομένης πάτῳ τῆς ῥίζης· δι' ὃ καὶ παρὰ τὰς ὁδοὺς καὶ ἐν τοῖς κροτη-
11. τοῖς κάλλιστος. ἡ δὲ φύτεια ἀπὸ ῥίζης. ταῦτα μὲν οὖν οὕτω γεννᾶται. τὰ δ' ἄλλα ἄνθη τὰ προειρημένα πάντα σπείρεται οἷον ἰωνία διόςανθος ἴφυον
7 H. φλὸξ ἡμεροκαλλές· καὶ γὰρ αὐτὰ καὶ αἱ ῥίζαι ξυλώδεις· σπείρεται δὲ καὶ ἡ οἰνάνθη· καὶ γὰρ καὶ τοῦτο ἀνθῶδες. τὰ μὲν οὖν ἀνθικὰ σχεδὸν ἐν τούτοις καὶ τοῖς ὁμοίοις ληπτέον.

7 St. Cap. VII. Τὰ δὲ ἕτερα πάντα μὲν ἀνθεῖ καὶ σπερμοφορεῖ, δοκεῖ δὲ οὐ πάντα διὰ τὸ μὴ φανερὸν εἶναί τινων τὸν καρπόν· ἐπεὶ καὶ τὸ ἄνθος ἐνίων ἀμαυρόν· ἀλλ' ὅτι βραδέως καὶ χαλεπωτέρως παραγίνεται, τῇ φυτείᾳ χρῶν-

κρινωνία] P2 Ald.; *κρινωνιὰ* Sch.
ἐν ὑμένι] P2 Ald. Edd.; *ἐνομένι* M1; *ενοεμενι* M2. — Ante haec *καὶ* om. St.
ἀγγείῳ καρπὸν μ.] H. Sch.; *καρπὸν* om. UMP2 Ald. G. St., inseruit primus Dalec. e Dioscor. 4, 161 ubi est *καρπὸς ὡς ἐν ὑμένι μέλας προμήκης*. Ald. dat *μέσαν*, quod primo corr. mBas.; P *μέγαν*. — Post *μάλα* inserit i. u. *φέρει* St.
προμήκη] *προμήκει* M.
ἔχει ῥίζαν] Ald. H.; *ἐ. δὲ ῥ.* Sch.; *ἔχει γ. ῥ.* St. Mihi verba *ἔχει — μεγάλην* valde suspecta sunt. Exc. P2 habet *ῥίζαν φυτεύουσιν ἥ σαρκώδης ἐστὶ καὶ μεγάλη καὶ στρογγύλη*.
10. *κρόκος*] mBas. St. Sch.; *crocus* G.; *καρπὸς* Ald. H.
στενῷ] Linkius mavult *στενωτέρῳ*. Noli credere.
ὁποτέρως τις λαμβάνοι] U; *ὁ τ. λαμβάνει* Ald. Edd.; *ὁποτέρως ἄν τις λαμβάνῃ* olim scriptum fuisse suspicatur Sch. At optativus unus est verus.
μετὰ πλειάδα] dedi e conjectura; *πληϊάδα* U; *πλοιάδη* M; *πλειάδι* Ald. Edd. o., omnes sine praepositione, qua oratio soluta carere nequit. — *κατ' ὀλίγας* St.
τὸ ἄνθος] UMP St. Sch.; *τὸ* om. Ald. H.
εὔζωον] UM Ald. Sch.; *εὔζωος* H. St.
καλλίων] corr. Sch.; *καλλίω* Ald. Edd.
πάτῳ] sic corr. Turneb. Adv. 16, 16, Victor. V. L. 14, 8 et Salmas. Ex., St. Sch.; *κάτω* Ald. H.
κροτητοῖς] *juxta semitas ac fontes* Plin. 21 s. 17, unde G. *juxta semitas fontesque*.
11 *ἴφυον*] P Athen. p. 680, H. St. Sch.; *iphyum* G.; *ἴφυσον* Ald. Vide ad 7, 13, 7. Laudat haec ex Athenaeo Eustath. 1049, 38.
ἰωνία] Ald. Edd.; *ἰωνιὰ* Sch.; *ἰνωνία* M; *ἴον* Athen. l. l.
ἡμεροκαλλὲς] UM St. Sch.; *ἡμεροκαλὶς* Ald. H.
καὶ γὰρ αὐτὰ] UMP Sch.; *nam et ipsa* G.; *καὶ γὰρ αὐαὶ* Ald.; *καὶ αυταὶ* H.; *καὶ αὐτῶν δὲ αἱ ῥ.* St.
ἀνθῶδες] *nec enim haec excludi a floribus debet* G.; *ἀνθώδης* significat *multos habens florens*, idque hoc loco aptissimum.
ανθικὰ] corr. Scal. St. Sch.; *ἀκανθικὰ* Ald. H.; *quae dicata floribus sunt* G.

Cap. VII.

τὰ δὲ] *τὰ μὲν οὖν ἕ. π. ἀνθεῖ* St.
ἀλλ' ὅτι] dedi de conj.; *ἄλλα δὲ* UMP Ald.; H. St. additis *διὰ τό*; *ἄλλων δὲ διὰ τὸ βρ.* Sch.; *Quin etiam quod lentius difficiliusque seminata perficiuntur planta uti consueverunt* G. Dein *παραγίνεται* UMP Ald.; *παραγίνεσθαι* H. St. Sch.

ται μᾶλλον ὥςπερ ἐλέχθη καὶ κατ' ἀρχάς. καίτοι διατείνονταί τινες ὡς οὐκ 2.
ἐχόντων καρπόν· αὐτοὶ γὰρ ξηρᾶναι πολλάκις καὶ ἀποτρίψαι καὶ σπεῖραι, καὶ
οὐδεπώποτε βλαστεῖν οὔτε ἕρπυλλον οὔτε ἑλένιον οὔτε σισύμβριον οὔτε μίνθαν·
πεπειρᾶσθαι γὰρ καὶ ταύτης. ἀλλ' ὅμως ἐκεῖνο ἀληθέστερον οἵ τε πεπειρᾶ-
σθαι φάσκοντες καὶ τούτων εἰσίν, ἥ τε τῶν ἀγρίων φύσις ἐπιμαρτυρεῖ· καὶ
γὰρ ἕρπυλλός ἐστιν ἄγριος, ὃν κομίζοντες ἐκ τῶν ὀρῶν φυτεύουσι καὶ ἐν Σικυ-
ῶνι καὶ Ἀθήνῃσιν ἐκ τοῦ Ὑμηττοῦ· παρ' ἄλλοις δὲ ὅλως ὄρη πλήρη καὶ λό-
φοι καθάπερ ἐν τῇ Θρᾴκῃ· καὶ σισύμβριον δὲ καὶ τἆλλα δριμυτέραν ἔχοντα
τὴν ὀσμήν· ἕρπυλλος δ' ἐνίοτε καὶ παντελῶς θυμώδης· ἃ δῆλον ὅτι ταύτην
τὴν γένεσιν λαμβάνει. ἀβρότονον δὲ μᾶλλον ἀπὸ σπέρματος βλαστάνει ἢ ἀπὸ 3.

φυτ. χρῶνται] Sch.; *δὲ* interseruit UMP Ald.; *τῷ φυτῷ* add. H. St.

2. *ἐχόντων*] *ἔχονται* St.

ἀποτρίψαι] *ἀποτρέψαι* U.

καὶ οὐδεπώποτε βλ.] UM; *καὶ οὐδέποτε βλ.* P; *οὐδέποτε βλ.* Ald.; *οὐδέποτε δὲ βλ.* H. St. Sch., qui in Syll. *οὐδεπώποτε* subsituit. — *σπεῖρε* M.

ἕρπυλλον] Ald. Edd.; *ἕρπυλον* Sch.

ἑλένιον] St.; *ἑλλένιον* Ald. Cam.; *ἑλλένιον* Bas.; *ἑλένιον* H. Sch. Vide ad c. 1, 1.

μίνθαν] UM Sch. St.; *μίνθην* P; *μίνθον* Ald. H.

πεπειρᾶσθαι γὰρ καὶ ταύτης — εἰσιν] Ald. H. St.; prima quatuor verba om. Schn. atque quae sequuntur *οἵ τε — εἰσιν* retracta illorum loco posuit; in Cur. sec. p. 487 verba ista post *ἐχόντων καρπόν* retrahenda esse censet. *Neque mente: nam hujus quoque periculum se fecisse affirmant. Attamen illud verius est. Neque desunt qui vel haec experti fuerunt et natura ipsa* etc. G.

ἕρπυλλος] Ald. Edd.; *ἕρπυλος* Sch.

Σικυῶνι] UM Sch.; *συκιῶνι* Ald. Edd.

ὅλως ὄρη πλήρη] Ald. Edd. o.; Athenae. l. l. *ὄρη πλήρη ἐστὶ τοῦ ἄνθους* omisso *ὅλως*, a quo verba *τοῦ ἄνθους* recepit i. u. Sch., minus recte. Idem *ὅλα ὄρη* fuisse conjicit.

καὶ λόφοι] dedi de conj.; *καὶ τόποι* Ald. Edd. Nonne, quaeso, *ὄρη* etiam sunt *τόποι?* G. *plana omnia*, quam is inepto *τόποι* significationem subdidit. *καὶ τόποι ἄγριοι* St.

καὶ σισύμβριον δὲ] scil. *ἔστιν ἄγριον*. Noli enim Plinium audire, qui dixit *simili modo et sisymbrium serunt*. Quae sequuntur de serpyllo sic addit, ut quoniam mentionem fecit stirpium graveolentium, quippe quae sylvestria sunt — coluntur enim nonnisi ea quae grato gaudent odore — esse genus ejusdem summopere graveolens idemque igitur sylvestre, nos admoneat.

ἕρπυλλος] Ald. Edd.; *ἕρπυλος* Sch.

ἐνίοτε] correxi; *ἐνίοις* Ald. Edd. Aut *παρ' ἐνίοις* aut *ἐνίοτε* aut *ἐνιαχοῦ* scribendum; levissimam mutationem praetuli.

θυμώδης] *θυμβρώδης* corrigit Sch. in Syll. ductum e §. 5. At *θύμον* etiam est forti odore.

ἃ δῆλον ὅτι] sic U; *ἄδηλον ὅτι* M Ald.; *δῆλον οὖν ὅτι* mBas. H. St. Sch.; *constat ergo* G.

ταύτην τὴν γ. λ.] sic correxi; *πάντα τὴν γ. λ.* UM Ald. Fortasse licet *πάντα* servare et *ταύτην* inserere cum haec vox inter *πάντα* et *τὴν* facile potuerit excidere; *πάντα τὴν γέν. ἀπὸ σπέρματος λαμβ.* dederunt H. St. Sch., secuti Gazam: *quod omnia sui ortus primordium semine capiunt.* At Th. non dicit *omnia seminibus propagari*, sed *omnia habere semina etiam quae non credantur*, idque docet sic ut illorum quiquibus nonnulli semina abrogant, pleraque sylvestria esse ostendat ac in sylvis ac montibus propagari, ubi nulla deplantandi ars subveniat, per semina igitur propagari illa necesse sit.

3. *ἀβρότονον δὲ — θέρους*] Dedi scripturam Aldinae, praeter *δὲ* ante *ἐν* insertum, quam etiam U et M1 habere videntur. M1 habet *ἀβρότανον — βλαστάνε*; M2 *ἀβρότανον — βλαστάνε· μᾶλλον ἢ ἀπὸ ῥ.*; *ἀβρότονον — βλαστάνει μᾶλλον ἢ* P. Gaza: *Sed abrotanum radice aut avulsione potius quam semine germinat. Semine enim difficulter exit: et hoc testis antea viviradicis causa intimato quemadmodum Adonidis ortulos emoliuntur.* Inde ductae sunt notae marginales ed. Bas. *ἀβρ. δέ μ. ἀπὸ ῥίζης καὶ παρασπάδος βλ. ἢ ἀπὸ σπέρματος* ac dein *σπείρεται τοῦ θέρους*, quod dederunt H. St. mutatis modo *τοῦ θέρους δὲ σπείρεται*; *ἀβρ. δὲ μ. ἀπὸ ῥίζης καὶ παρασπάδος βλαστάνει ἢ ἀπὸ σπέρματος· χαλεπῶς δὲ καὶ ἀπὸ παρασπάδος προμοσχευόμενον· ἐν ὀστράκοις δὲ ὥςπερ οἱ Ἀδώνιδος κῆποι σπείρεται τοῦ θέρους* Sch. Plinii locus huc

ῥίζης καὶ παρασπάδος· χαλεπῶς δὲ καὶ ἀπὸ σπέρματος· προμοσχευόμενον δὲ
ἐν ὀστράκοις ὥσπερ οἱ Ἀδώνιδος κῆποι τοῦ θέρους· δύσριγον γὰρ σφόδρα καὶ
ὅλως ἐπίκηρον καὶ ὅποι ὁ ἥλιος σφόδρα λάμπει· ἐμβιῶσαν δὲ καὶ αὐξηθὲν
μέγα καὶ ἰσχυρὸν καὶ δενδρῶδες ὥσπερ τὸ πήγανον πλὴν ξυλωδέστερον πολὺ
4. τοῦτο καὶ ξηρότερον καὶ αὐχμωδέστερον. ὁ δὲ ἀμάρακος ἀμφοτέρως φύεται
καὶ ἀπὸ παρασπάδος καὶ ἀπὸ σπέρματος· πολύσπερμον δὲ καὶ τὸ σπέρμα εὔ-
οσμον ὀσμῇ μαλακωτέρᾳ. δύναται δὲ καὶ μεταφυτεύεσθαι. πολύσπερμον δὲ
καὶ τὸ ἀβρότονον καὶ οὐκ ἄοσμον. τοῦτο δὲ ῥίζας μὲν ἔχει ὀρθὰς καὶ κατὰ
βάθους. ἔστι γὰρ ὥσπερ μονόρριζον τῇ παχείᾳ τὰς δ' ἄλλας ἀφίησιν ἀπ' αὐ-
τῆς· ὁ δ' ἀμάρακος καὶ ὁ ἕρπυλλος καὶ τὸ σισύμβριον καὶ τὸ ἑλένιον ἐπιπο-
λαίους καὶ πολυσχιδεῖς καὶ ταρρώδεις· ξυλώδεις δὲ πᾶσαι πολὺ δὲ μᾶλλον ἡ
5. τοῦ ἀβροτόνου καὶ διὰ τὸ μέγεθος καὶ τῇ ξηρότητι. τοῦ δὲ ἑρπύλλου ἴδιος ἡ
αὔξησις ἡ τῶν βλαστῶν· δύναται γὰρ ἐφ' ὁσονοῦν προϊέναι κατὰ μῆκος χάρακα
λαβὼν ἢ πρὸς αἱμασιὰν φυτευθεὶς ἢ κάτω καθιέμενος· εὐαυξέστατος δὲ εἰς
φρέαρ. εἴδη δὲ τοῦ μὲν ἡμέρου λαβεῖν οὐκ ἔστι καθάπερ ἐλέχθη. τοῦ δὲ
ἀγρίου φασὶν εἶναι. τοῦ γὰρ ἐν τοῖς ὄρεσιν τὸν μὲν θυμβρώδη τινὰ καὶ δριμύ-
6. τατον τὸν δ' εὔοσμον εἶναι καὶ μαλακώτερον. ὥρα δὲ τῆς φυτείας πλείστων
μετόπωρον ἐν ᾧ σπεύδουσιν ὡς πρῶτα φυτεύειν· οὐ μὴν ἀλλ' ἔνια καὶ τοῦ ἦρος
φυτεύουσιν. ἅπαντα φιλόσκια καὶ φίλυδρα καὶ φιλόκοπρα μάλιστα αὐχμὸν δὲ
δέχεται καὶ ὅλως ὀλιγοϋδρότατος ὁ ἕρπυλλος. κόπρῳ δὲ χαίρει μάλιστα δὲ

pertinens 21, 10, s. 34 valde perplexus, sed favet librorum scripturae. Schneiderus locis omnibus, quibus agitur de abrotono, comparatis, non effecit ut de scriptura probe iudicari possit. Si Th. aliis locis, ut C. pl. 1, 4, 2, tradit abrotonon propagari per surculos resectos vel dissectas caulis summitates, id nihil impedit quominus hoc loco sic doceat: *abrotonum facilius egerminat e seminibus quam e viviradicibus et deplantatis surculis: sed e semine quoque aegre prodit* (est enim, quod mox docet, mollis planta ac facile et a frigore et a calore nimio laeditur); *quamobrem viviradices ipsa aestate in ollas deponunt.* Addo, quod in mentem venerit scribendum esse *χαλεπῶς δ' ἀνθεῖ ἀπὸ σπέρματος· διὸ προμοσχεύεται.*

προμοσ.] U Sch.; *προμισχ.* Ald. Edd. St. *καὶ* praemisit.

ὅποι] UM; *ὅπου* cett. omnes. Ordinem mutavit Schn. *ὅπου καὶ* Ald. Edd.; *ὅπου δὲ καὶ* St.

αὐχμωδ.] H. St. Sch.; *ἀχμωδ.* Ald.

4. *ὀσμῇ μαλακωτέρᾳ*] U Sch.; *ὀσμὴ μαλακωτέρα* Ald. M; *ὀσμὴ δὲ μαλακωτέρα* H. St.

μεταφυτεύεσθαι] corr Sch.; *planta ejus transferri potest* G.; *μεταφύεσθαι* Ald. Edd.

ἄλλας ἀφίησιν ἀπ' αὐτῆς] Vocem *ἀφίησιν* adjeci e conjectura, om. Ald. Edd.; *ἄλλας ἀπ' αὐτῆς λεπτὰς ἔχει* dedit Schn.

ἕρπυλλος] Ald. Edd.; *ἕρπυλος* Sch.

ἑλένιον] H. St.; *ἑλλένιον* Ald.; *ἐλένιον* Sch.; *ἑλλενικόν* M. Vide ad. c. 1, 1.

ἐπιπολαίους] corr. Scal. H. St. Sch.; *ἐπὶ πολλοὺς* M Ald.; *ἐπιπολεῖς* Vo.

ἡ τοῦ ἀβρ.] U Ald. Edd.; *αἱ τ. ἀ.* St.

ἡ τῶν βλ.] sic. Ald. Edd.; *ἡ ἐκ τῶν βλ.* Schn. At hoc quidem loco nihil de generatione e surculis dicitur, sed surculos vel ramulos longissimos serpyllum emittere docemur.

καθιέμενος· εὐαυξέστατος δὲ ε. φ.] Hoc ordine U Ald. H. St.; *εὐεξέταστος* Ald. H.; *εὐαυξέστατος* St. Sch.; *εὐαξέστατος* U; *εὐεξέστατος* Vo.; *καθιέμενος εἰς φρέαρ· εὐαυξέστατος γάρ* Sch.

τοῦ γάρ] U, Sch.syll.; *τοῦτο γ.* M Ald.; *τοῦτον γάρ* H. St. Sch.

τὸν δ' εὐ.] *τὸν δ'* om. UM.

πλείστων μετόπωρον] correxi cum Sch. qui *τῶν πλ. τὸ μετ.* dedit; *πλεῖστον μετόπωρον* Ald. Edd.

6. *πρῶτα*] Sch. syll. corr. *πρωϊαίτατα*, bene.

φιλόσκια] cum Scal. corr. H. St. Sch.; *φιλοίκια* UM Ald.; *umbram — amant* G.

ὁ ἕρπυλλος] *ὁ* om. M; *ἕρπυλος* Sch.

καὶ τῇ τῶν λοφούρων· φασὶ δὲ καὶ μεταφυτεύειν δεῖν πολλάκις· καλλίω γάρ. τὸ δὲ σισύμβριον ὥσπερ ἐλέχθη καὶ ἐξίσταται μὴ μεταφυτευόμενον.

Cap. VIII. Τῶν δ' ἀνθῶν τὸ μὲν πρῶτον ἐκφαίνεται τὸ λευκόϊον, ὅπου μὲν 8St.
ὁ ἀὴρ μαλακώτερος εὐθὺς τοῦ χειμῶνος, ὅπου δὲ σκληρότερος ὕστερον, ἐνιαχοῦ τοῦ ἦρος. ἅμα δὲ τῷ ἴῳ ἢ μικρόν τι ὕστερον καὶ τὸ φλόγινον καλούμενον τὸ ἄγριον· ταῦτα γὰρ ὧν οἱ στεφανήπλοκοι χρῶνται πολὺ ἐκτρέχει τῶν ἄλλων. μετὰ δὲ ταῦτα ὁ νάρκισσος καὶ τὸ λείριον, καὶ τῶν ἀγρίων ἀνεμώνης γένος τὸ καλούμενον ὄρειον, καὶ τὸ τοῦ βολβοῦ κώδυον· ἐμπλέκουσι γὰρ ἔνιοι καὶ τοῦτο εἰς τοὺς στεφάνους. ἐπὶ δὲ τούτοις ἡ οἰνάνθη καὶ τὸ μέλαν ἴον καὶ τῶν ἀγρίων ὅ τε ἑλειόχρυσος καὶ τῆς ἀνεμώνης ἡ λειμωνία καλουμένη καὶ τὸ ξίφιον
καὶ ὑάκινθος καὶ σχεδὸν ὅσοις ἄλλοις χρῶνται τῶν ὀρείων. τὸ δὲ ῥόδον ὑστε- 2.
ρεῖ τούτων καὶ τελευταῖον μὲν φαίνεται πρῶτον δ' ἀπολείπει τῶν ἐαρινῶν· ὀλιγοχρονία γὰρ ἡ ἄνθησις. ὀλιγοχρόνια δὲ καὶ τῶν ἀγρίων τὰ λοιπὰ πλὴν τῆς ὑακίνθου καὶ τῆς ἀγρίας καὶ τῆς σπαρτῆς· αὕτη δὲ διαμένει καὶ τὸ λευκὸν ἴον καὶ ἔτι πλείω τὸ φλόγινον· τὸ δὲ δὴ μέλαν ἴον ὥσπερ εἴρηται δι' ἐνιαυτοῦ θεραπείας τυγχάνον. ὡσαύτως δὲ καὶ ἡ οἰνάνθη, καὶ γὰρ τοῦτο ἀνθικὸν μὲν ποῶδες δὲ τὴν φύσιν, ἐάν τις ἀποκνίζῃ καὶ ἀφαιρῇ τὸ ἄνθος καὶ μὴ ἐᾷ σπερματοῦσθαι καὶ ἔτι τόπον εὔειλον ἔχῃ· τὸ δὲ ἄνθος βοτρυῶδες καὶ λευκὸν καθάπερ
τῶν ἀγρίων . . ταῦτα μὲν οὖν ὥσπερ ἐαρινὰ φαίνεται. τὰ δὲ θερινὰ μᾶλλον 3.

ἐξίσταται] corr. Scal. H. St. Sch.; *degenerat* G.; *ἐξήτασται* M Ald.

μεταφυτευόμενον] corr. Sch.; *nisi transferatur* G.; *καταφυτευόμενον* Ald. Edd.

Cap. VIII.

τὸ μὲν] corr. Scalig. Sch.; *τοῦ μὲν* Ald. H.; *τοῦ μὲν ἦρος πρ.* St. Plin. 21, s. 38. *Florum primo ver nunciantium viola alba*, ac si scriptum legisset *τὸ ἔαρ πρῶτον ἐκφαινόντων.*

ἐκφαίνεται] Ald. Edd.; *ἐκφαίνονται* UM.

ἐνιαχοῦ τ. ἦ] om. St.; *ἐν. δὲ τ. ἦ.* Sch.

μικρόν τι ὕστερον] mBas. Sch.; *μικρότερον τι γέρον* UM et Ald. quae ante *τι* signum vitii posuit; *μικρότερόν τι ὕστερον* H. St.; *paulo post* G.

φλόγινον] Ald. H.; *φλόγιμον* St.; *φλόγιον* Sch. auct Salm. Ex. p. 863.

καὶ τῶν — καλούμενον ὄρειον] Haec verba omissa in Ald. Edd. nec non in codicibus, inseruit Sch. ex Athenaeo p. 680 sic scripta: *καὶ τῶν ὀρείων ἀνεμώνης γένος τὸ καλ. ὄρειον.* Edd. Athen. habent *καὶ τῶν κατὰ τριῶν ἀνεμ. γένος τὸ καλ. ὄριον*; codices vero *καὶ τῶν ορiων μανεμωνηνης γένος τὸ καλ. ὅριον.* Facile vides ex iis quae paullo post sequuntur scribendum esse non *τῶν ὀρείων* sed *τῶν ἀγρίων.* Ipse haec ex Athenaeo accepta adjungere non dubitavi, quoniam excidisse quaedam docent proxima. Sejungit enim utroque loco cultas a sylvestribus, atque ex eo quod infra *ἀνεμώνη λειμωνία* nominatur, conjicere licet aliam anemones speciem prius commemoratam fuisse. Bene autem *Anemonae pratensi* respondet *Anemone montanu.*

βολβοῦ κώδυον] UM Sch.; *β. κώδιον* Ald. Edd.; *τὸ βολβουκώδιον* St.

ἑλειόχρυσος] Cf. ad 9, 19, 3.

καὶ ὑακ.] *καὶ ἡ ὑακ.* St. Sch.

2. *ὀλιγοχρονία γὰρ*] corr. Sch.; *ὀλιγοχρόνια γὰρ* M; *ὀλιγοχρόνιος γ.* Ald.

ὀλιγ. δὲ καὶ] corr. cum Dalec. St. Sch.; *ὀλ. γὰρ καὶ* Ald. H. M.

πλείω τὸ φλόγινον] U Sch.syll.; *μᾶλλον τὸ φλόγιον* Ald. H. Sch.; *μᾶλλον τὸ φλόγιμον* St.; *πλείω τὸ φλόγιον* M.

τυγχάνον] *τυγχάνει* St.

ἀνθικὸν μὲν ποῶδες δὲ] Haec non satis concinna sunt: vide ne vitium lateat. *εὐῶδες* conj. Dalecamp.

καὶ ἔτι τόπον] sic corrTexi; *κ. ὅτι τόπον* U M Ald.; *κ. ὅταν τ.* H. St. Sch. *ὅταν* non aptum est; debebat aut *ἐὰν* aut *ὅπου ἂν* esse.

εὔειλον] U Sch.; *εὔηλον* Ald. Edd.

ἔχῃ] corr. Sch.; *ἔχει* Ald. Edd.

τῶν ἀγρίων] Aut deest aliquid aut vox *ἀγρίων* vitiosa est; *τῆς ἀμπέλου ἀγρίου* St.; *ἀμπέλου τῆς ἀγρίας* Sch. Gaza enim *ut labruscae.*

ἥ τε λυχνὶς καὶ τὸ διόσανθος καὶ τὸ κρίνον καὶ τὸ ἴφυον καὶ ὁ ἀμάρακος ὁ φρύγιος· ἔτι δὲ ὁ πόθος καλούμενος· οὗτος δ' ἐστὶ διττὸς, ὁ μὲν ἔχων τὸ ἄνθος ὅμοιον τῇ ὑακίνθῳ, ὁ δὲ ἕτερος ἄχρους λευκὸς ᾧ χρῶνται περὶ τοὺς τάφους· καὶ χρονιώτερος οὗτος. ἀνθεῖ δὲ καὶ ἡ ἶρις τοῦ θέρους καὶ τὸ στρούθιον καλούμενον· τῇ μὲν ὄψει καλὸν τὸ ἄνθος ἄοσμον δέ. μετοπώρου δὲ τὸ λείριον τὸ ἕτερον καὶ ὁ κρόκος, ὅ τε ὀρεινὸς ἄοσμος καὶ ὁ ἥμερος· εὐθὺς γὰρ ἀνθοῦσι τοῖς πρώτοις ὕδασι. χρῶνται δὲ καὶ τῶν ἀγρίων τῷ τῆς ὀξυακάνθου
4. καρπῷ καὶ τῷ ἄνθει τῷ τῆς μίλακος. καὶ ταῖς μὲν ὥραις οὕτως ἑκάστων ἡ γένεσις. ὡς δὲ ἁπλῶς εἰπεῖν οὐδεὶς διαλείπεται χρόνος οὐδ' ἔστιν ἀνανθὴς ἀλλὰ καὶ ὁ χειμὼν ἔχει καίπερ ἄγονος δοκῶν εἶναι διὰ τὴν κατάψυξιν τῶν μετοπωρινῶν μεταλαμβανόντων, ἐὰν δὲ δὴ καὶ μαλακὸς ᾖ πολλῷ μᾶλλον. ἁπλῶς γὰρ πάντ' ἢ τὰ πολλὰ καὶ ἐπεκτείνεται τῆς οἰκείας ὥρας, καὶ ἐὰν ὁ τόπος εὔειλος ᾖ μᾶλλον· δι' ὃ καὶ συνέχεια γίνεται. χρόνοι μὲν οὖν οὗτοι καὶ ὧραι
5. κατὰ τὰς γενέσεις. βίος δὲ ἰωνίας μὲν τῆς λευκῆς ἔτη μάλιστα τρία· γηράσκουσα δὲ ἐλαττοῦται καὶ ἴα λευκότερα φέρει. ῥοδωνίας δὲ πέντε τὰ πρὸς τὴν ἀκμὴν μὴ ἐπικαομένης· χείρω δὲ καὶ ταύτης τὰ ῥόδα γηρασκούσης. πρὸς εὐοσμίαν δὲ καὶ ῥόδων καὶ ἴων καὶ τῶν ἄλλων ἀνθῶν μέγιστον ὁ τόπος συμβάλλεται καὶ ὁ ἀὴρ πρὸς ἕκαστον οἰκεῖος· ἐν Αἰγύπτῳ γὰρ τὰ μὲν ἄλλα πάντ' ἄοσμα καὶ ἄνθη καὶ ἀρώματα, αἱ δὲ μυρρίναι θαυμασταὶ τῇ εὐοσμίᾳ. προτερεῖν δέ φασι τῶν ἐνταῦθα καὶ ῥόδα καὶ ἴα καὶ τὰ ἄλλα ἄνθη καὶ διμήνῳ καὶ διαμένειν
6. πλείω τῶν παρ' ἡμῖν ἢ οὐκ ἐλάττω χρόνον ταῦτα. δοκεῖ δὲ πολὺ πρὸς εὐοσ-

3. *κρίνον*] sic corr. Sch. ex Athenaeo; *τὸ κήρινθον* Ald. H.; *ὁ κήρινθος* St.; *cerinthus* G.; *alterum genus lilii* Plin. 21 s. 39.
ἴφυον] *ἴφυσον* St.
ἔτι δὲ] *ἔτι τε* M.
λευκὸς] *ἔκλευκος* Athenae. l. l.
ἶρις] *ἴερις* mBas. Gaza enim *consecratrix*.
τῇ μὲν ὄψ.] *μὲν* om. Ald. Edd., addidit Schn. ex Athenaeo.
ἄοσμον δὲ] UMP mBas. Sch.; *εὔοσμον* Ald. Edd.
δὲ τὸ λ.] mBas. Sch.; *τὸ δὲ λ.* Ald. Edd.
ἄοσμος] UMP mBas.; *εὔοσμος* Ald. H. St.; *ὁ ἄοσμος* Sch.
τῶν ἀγρ.] Ald. Sch.; *ὁ τ. ἀ.* H.; *ἐκ τ. ἀ.* St.
καρπῷ] seclusit h. v. Schn.; deinceps *τῷ* om. U.
μίλακος] U; *μάλακος* Ald.; *σμάλακος* H.; *σμίλακος* St. Sch. Cf. ad 1, 10, 5.
4. *καίπερ ἄγονος*] *καὶ ὑπεράγονος* M.
πάντ' ἢ τὰ πολλὰ] St. Sch.; *πάντῃ τὰ πολλὰ* Ald. H.; *πάντα τὰ πολλὰ* P.
καὶ ἐὰν] *καὶ ἐεὶ* H.
εὔειλος] U Sch.; *εὔηλος* Ald. Edd.
χρόνοι μὲν οὖν οὗτοι] Ald. Edd.; *χρόνιοι μὲν οὗτοι* UM.

5. *ἴα λευκ.*] corr. St. Sch.; *ἀεὶ λευκ.* Ald. *ἀεὶ λευκότερον* P2; *ἀεὶ λευκ.* H.
ἀκμὴν] Scal. St. Sch.; *ἀκτὴν* Ald. H.; *ad vigorem* G.
μὴ ἐπικαομένης] *ἐπικαομένης* dat U, num etiam *μὴ* non constat; *ἐπικωμένης* M; *καὶ ἐπικωμένης* Ald.; *μὴ ἐπικαιομένης* H. St. Sch.; *ἀκμὰν ἐπικαιομένης* Vo.
μέγιστον] Ald. Edd. o.; *μέγιστος* UM.
οἰκεῖος] Vo. mBas. St. Sch.; *οἰκείως* Ald. H.
ἄλλα πάντ' ἄοσμα] U Sch.; *πάντα ἄλλα εὔοσμα* Ald. H. St.; *ἄοσμα* etiam M Vo. mBas.
ἄνθη] St. Sch.; *ἀνανθῆ* Ald. H.; *floresque aromata dicta* G. Cf. C. pl. 6, 19, 4.
μυρρίναι] Ald. Edd.; *μυρίναι* M.
ῥόδα καὶ ἴα] Ald. Edd.; *ῥόα καὶ ἴσα* U; *ῥόα καὶ ἶσα* M.
διαμένειν] Ald. Edd.; *διαβαίνειν* UM.
ἢ οὐκ ἐλ.] Sch.; *ἢ* om. Ald. H. St.
χρόνον] Ald. Edd; *χρόνῳ* UM. Deinceps *τούτου* Ald. Edd., quod mutavi in *ταῦτα*. Fortasse locus est lacunosus; certe *τούτου* non erit ferendum. St. dedit: *φασι τὰ τῶν ἐνταῦθα — ἄνθη διμήνῳ*.
6. *πολὺ*] U Sch. syll.; om. ceteri. — Paulo mox alterum *τοῖος* om. M.

μίαν διαφέρειν ὥςπερ ἐλέχθη καὶ ὁ ἐνιαυτὸς τοῖος ἢ τοῖος γενόμενος, οὐ μόνον ἐπομβρίαις καὶ αὐχμοῖς ἀλλὰ καὶ τῷ κατὰ καιρὸν γίνεσθαι καὶ ὕδατα καὶ πνεύματα καὶ ἁπλῶς τὰς τοῦ ἀέρος μεταβολάς. τὰ δὲ ἐν τοῖς ὄρεσιν ὡς ἁπλῶς εἰπεῖν καὶ ῥόδα καὶ ἴα καὶ τὰ ἄλλα ἄνθη τῇ ὀσμῇ πολλῷ χείρω γίνεσθαι. καὶ περὶ μὲν τῶν στεφανωματικῶν καὶ ἁπλῶς τῶν φρυγανικῶν σχεδὸν ἐν τούτοις καὶ τοῖς ὁμοίοις ἐστὶν ἡ ἱστορία.

κατὰ καιρὸν] Sch.; *καιρόν τινα* Ald.; *κατὰ καιρόν τινα* cum Scal. St.
τῇ ὀσμῇ πολλῷ] sic Ald. Edd. Sed *τῇ δὲ ὀσμῇ πολλὰ* UM, unde conjicias proxima sic scripta fuisse *καὶ ἴα καὶ τὰ ἄλλα καλῶς μὲν ἀνθεῖ* vel *ἀνθεῖν*.

γίνεσθαι] UM Ald. Edd.; *γίνεται* Schn. e vers. Gazae. Mihi a d*οκεῖ* aptus esse infinitivus videtur. — In ipso fine *ἡ* om. U.

ΘΕΟΦΡΑΣΤΟΥ ΠΕΡΙ ΦΥΤΩΝ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΟ Η.

Cap. I. Ἑπόμενον δὲ τοῖς εἰρημένοις περὶ τῶν ποιωδῶν εἰπεῖν· τοῦτο γάρ
ἐστι λοιπὸν τῶν ἐξ ἀρχῆς διαιρεθέντων γενῶν, ἐν ᾧ συμπεριλαμβάνονταί πως
τὸ λαχανηρὸν καὶ τὸ σιτῶδες. καὶ πρῶτον περὶ τοῦ λαχανώδους λεκτέον ἀρ-
ξαμένους ἀπὸ τῶν ἡμέρων, ἐπεὶ γνώριμα μᾶλλον τυγχάνει τῶν ἀγρίων. εἰσὶ
δὴ τρεῖς ἄροτοι πάντων τῶν κηπευομένων ἐν οἷς ἕκαστα σπείρουσι διαιροῦντες
ταῖς ὥραις. εἷς μὲν οὖν ὁ χειμερινὸς, ἄλλος δὲ ὁ θερινὸς, τρίτος δὲ ὁ μεταξὺ
2. τούτων μεθ' ἡλίου τροπὰς χειμερινάς. καλοῦσι δ' οὕτως οὐ πρὸς τὴν σπορὰν
βλέποντες ἀλλὰ πρὸς τὴν γένεσιν καὶ τὴν χρείαν ἑκάστου· ἐπεὶ ἥ γε σπορὰ
σχεδὸν ἐν τοῖς ἐναντίοις γίνεται· τοῦ χειμερινοῦ μὲν γὰρ ἀρχὴ μετὰ τροπὰς
θερινὰς τοῦ Μεταγειτνιῶνος μηνὸς, ἐν ᾧ σπείρουσι ῥάφανον ῥαφανίδα γογγυ-
λίδα καὶ τὰ καλούμενα ἐπίσπορα· ταῦτα δ' ἐστὶ τεύτλιον θριδακίνη εὔζωμον
λάπαθον νάπυ κορίαννον ἄνηθον κάρδαμον· καλοῦσι δὲ καὶ πρῶτον τοῦτον τῶν
ἀρότων· τοῦ δὲ δευτέρου πάλιν μεθ' ἡλίου τροπὰς τοῦ Γαμηλιῶνος μηνὸς, ἐν

Cap. I.

τὸ λαχανηρὸν] U Sch.syll.; *τὰ λαχανηρά* Ald. Edd. o.

τῶν ἡμέρων] *τῶν* om. St.

γνώριμα] P H. St. Sch.; *γνώρισμα* Ald.

εἰσὶ δὴ] U Sch.syll.; *ε. οἱ* M; *ε. δὲ* Ald. Edd. o.

ἄροτοι] UMP_2 mBas. H. St. Sch.; *αὔτοτοι* Ald. Bas.; *ἄροτι* Cam.

ἄλλος δὲ] H. St. Sch.; *ἀλλός τε* Ald.; *ἄλ-λος τε* M.

2. *μετὰ τροπὰς θερινὰς*] corr. Scal. H. St. Sch.; *μ. τρ. χειμερινὰς* U (?) MP_2 Ald.; *quippe cum hyberni principium post aestivum solstitium sit* G. ed. Bas. et Par., sed *quippe c. h. pr. post bruma sit* ed. Tarv.

τοῦ Μεταγειτν. μ.] Sch.; *του. δὲ μεταγ. μ.* Ald. Edd.; *τοῦ δὲ μεταγειτονῶντος* P_2 *mense majo* G. ed. Tarv.; *mense Julio* G. ed. Bas. et Par.

ῥαφανίδα γογγυλίδα] *ῥαφανίδας γογγυλίδας* P_2.

ταῦτα δ' ἐστὶ] Ald. Edd. o.; *ταῦτα ἅ ἐστι* P_2.

τεύτλιον — κάρδαμον] *Betam Lactucam Frucam Rucam Rumicem Sinapi Coriannum Anethum Nasturcium* G. ed. Tarv.; *betam lactucam erucam rumicem* etc. ed. Bas. et Par.; *κορίαννον* U Bas. St. Sch.; *κορίανον* Ald. Cam. H.; *κορίαινον* P_2.

δὲ καὶ πρῶτον τ.] UPP_2 Sch.syll.; *καὶ* om. Ald. Edd.; *δὲ τοῦτον πρωτ.* St.

ᾧ σπείρουσι καὶ πηγνύουσι πράσον σέλινον γήθυον ἀδράφαξυν· τοῦ τρίτου δὲ
ὃν καλοῦσι θερινὸν τοῦ Μουνυχιῶνος· ἐν τούτῳ δὲ σπείρεται σίκυος κολοκύντη
βλίτον ὤκιμον ἀνδράχνη θύμβρον. ποιοῦνται δὲ πλείους ἀρότους τῶν ὁμοίων
καθ' ἑκάστην ὥραν οἷον ῥαφανίδος ὠκίμου τῶν ἄλλων. πᾶσι δὲ σπείρεται τοῖς
ἀρότοις τὰ ἐπίσπορα. διαφύεται δ' οὐκ ἐν ἴσοις πάντα χρόνοις ἀλλὰ τὰ μὲν 3.
θᾶττον τὰ δὲ βραδύτερον ὅσα δυςφυῆ. τάχιστα μὲν οὖν ὤκιμον καὶ βλίτον καὶ
εὔζωμον καὶ τῶν χειμερινῶν ῥαφανίς· τριταῖα γὰρ ὡς εἰπεῖν. θριδακίναι δὲ
τεταρταῖαι ἢ πεμπταῖαι. σίκυος δὲ καὶ κολοκύντη περὶ τὰς πέντε ἢ ἕξ, οἱ δέ
φασιν ἑπτά· πρότερον δὲ καὶ θᾶττον ὁ σίκυος. ἀνδράχνη δ' ἐν πλείοσι τούτων.
ἄνηθον δὲ τεταρταῖον. κάρδαμον δὲ καὶ νάπυ πεμπταῖα. τεύτλιον δὲ θέρους
μὲν ἑκταῖον χειμῶνος δὲ δεκαταῖον. ἀδράφαξυς δὲ ὀγδοαία. ῥάφανος δὲ
δεκαταία. πράσον δὲ καὶ γήθυον οὐκ ἐν ἴσοις ἀλλὰ τὸ μὲν ἐννεακαιδεκαταῖον
ἐνιαχοῦ δὲ εἰκοσταῖον, γήθυον δὲ δεκαταῖον ἢ δωδεκαταῖον. κορίαννον δὲ
δυςφυές· οὐδὲ γὰρ ἐθέλει βλαστάνειν τὸ νέον ἐὰν μὴ βρεχθῇ. θύμβρα δὲ καὶ
ὀρίγανος ἐν πλείοσιν ἢ τριάκοντα. δυςφυέστατον δὲ πάντων τὸ σέλινον· τεσ-

σέλινον] P2 H. St. Sch.; *σέληνον* M Ald. atque sic fere semper et in hoc et in sequente libro, semper correctum a Heinsio. *γήθιον* P2.

ἀδράφαξυν] *ἀνάφαξιν* UP2; *ἀνδράφαξιν* M mBas. Sch. cont.; *ἀνάφραξιν* Ald. H.; *ἀτράφαξιν* St.; *ἀνδράφαξυν* Sch. syll. Dedi omnibus locis Theophrasteis *ἀδράφαξυς*, quam scripturam uno tantum loco H. 3, 10, 5 codices UMP consensu suo commendant; altero 1, 14, 2 *ἀνδράφαξυς* U, tertio 7, 2, 6 *ἀνδραφάξεως* UM praebent; ceteris locis ubi cum Aldina editiones *ἀνδράφαξυς* tenent, codicum nulla est varietas adnotata. Urbinas igitur scripturam *ἀνδράφαξυς* quamquam non satis liquido testimonio commendat. Alteram tamen praetuli litera *ν* omissa, quam tuentur Etymol. M.; Hesychius ubi cod. Venet. *ἀδραφάζους*; Eustath. ad Il. p. 345; Lexicogr. ap. Bekk. Anecd. p. 345: *Ἀδράφαξυς τὸ λάχανον ὅπερ οἱ πολλοὶ ἀνδράφαξυν καλοῦσι. κοριάννοις Φερεκράτης· ἀδράφαξυν ἑψοῦσ' εἶτ' ὀκλὰξ καθημένη;* Schol. Ven. ad. Il. ε' v. 203 ubi *ἀδράφαξυς;* Aristoph. Eqq. v. 636 *ψευδατραφάξυος* ubi Schol. *ἀτράφαξις δὲ εἶδος λαχάνου ὃ ταχέως εἰς μέγεθος αὔξεται.* Apud Artemidor. Oneirocr. 1, 67 est *ἀτράφαξυς* quam formam commemorat quoque Eustath. l. l. Dioscor. II. 145 *ἀτράφαξις*. Apud Galenum est *ἀνδράφαξυς* et *ἀδράφαξυς*. Hoc etiamnum dubito an rectius per *τ* scribatur *ἀτράφαξυς*; forsitan radix verbi *τρέφω* in hac voce inest.

τοῦ τρίτου] *τὸν τρίτον* P2.

θερινὸν] corr. Scalig. mBas St. Sch.; *θέρι* Ald. H.; *νὸν* P2.

σίκυος] *συκυος* M. om. P2.

κολοκύντη] P2 Ald. H. St. Sch.; *κολοκήντη* M; *κολοκύνθη* Bas.

βλίτον] U St. Sch.; *βλῆτον* P2 Ald.; *βλήτον* H.

θύμβρον] *θύμβρα* St.; *satureia* G. Fortasse mutandum in *θύμβρα*. *θρύμβον* P2.

πᾶσι δὲ σπ.] *ἐν* anteposuit St.

3. *βλίτον*] U St. Sch.; *βλῆτον* P2 Ald. H.

καὶ κολοκύντη] *ἢ κ.* UP2; iterum *κολοκύνθη* Bas.

δυςφυῆ] *διφυῆ* P.

τριταῖα] Ald. Edd. o.; *τριταῖαι* P2.

τεύτλιον δὲ θέρους] *τ. δὲ καὶ θέρους* U, quod si verum est excidit nomen plantae.

ἀδράφαξυς] *ἀνδράφαξυς* P2 Ald. H. Sch.; *ἀτράφαξυς* St.

ῥάφανος δὲ] U Ald. H. Sch.; *δὲ* om. St.

πράσον] corr. Bod. St. Sch.; *πράσιον* P2 Ald. H.

γήθυον] Ald. Edd.; *γήθυον* UP2P.

ἐν ἴσοις] Ald. Edd.; *ἐν ὅσοις* UP2; *ἐννόσοις* M.

τὸ μὲν] Bod. cum G. *πράσον* addi voluit.

γήθυον] Ald. Edd.; *γήθυνον* P.

κορίαννον] U Bas. St. Sch.; *κορίανον* Ald. Cam. H.: *κορρίανον* P2.

οὐδὲ γὰρ] U Sch. syll.; *οὐ γὰρ* P2 Ald. Edd. o.

βρεχθῇ] corr. Bod. St. Sch.; *ἑλιχθῇ* Ald. Cam. H.; *ἑλιχθῇ* P2 Bas. Cf. C. pl. 4, 3, 1 ubi Ald. *βρεχθὲν*, UM *ἐρεχθὲν* habent.

θύμβρα] *θύμβρος* P2.

σαρακοσταῖον γάρ φασιν οἱ τὰ συντομώτερα λέγοντες, οἱ δὲ πεντηκοσταῖον καὶ
4. τοῦτο κατὰ πάντας τοὺς ἀρότους· ἐπισπείρουσι γάρ τινες ἐπὶ πᾶσιν. ὅλως δὲ ὅσα
κατὰ πλείους ὥρας σπείρεται ταῦτ' οὐδὲν θᾶττον τὰ πολλὰ γίνεται τοῦ θέρους:
καὶ θαυμαστὸν εἰ καὶ μηθὲν ἡ ὥρα συμβάλλεται καὶ ὁ ἀὴρ πρὸς τὸ θᾶττον, ἐὰν
δὲ μοχθηρὰ καὶ ψυχρὰ καὶ τῷ ἀέρι περισκεπὴς βραδύτερον· ἐπεὶ καὶ χειμώ-
νων ἢ εὐδιῶν ἐπιγινομένων τοῖς ἀρότοις ὁτὲ μὲν βραδύτερον ὁτὲ δὲ θᾶττον ἡ
βλάστησις. διαφέρει δὲ ταῦτα κατὰ τοὺς ἀρότους ἑκάστων· πρωϊαίτατον γὰρ
5. ἐν τοῖς εὐείλοις καὶ εὐκρᾶσιν. ὡς γὰρ ἁπλῶς εἰπεῖν ἐν πλείοσι δεῖ τὰς αἰτίας
ὑπολαβεῖν τῶν τοιούτων, ἔν τε τοῖς σπέρμασιν αὐτοῖς καὶ ἐν τῇ χώρᾳ καὶ τῷ
ἀέρι καὶ ταῖς ὥραις αἷς ἕκαστα σπείρουσι καὶ χειμώνων καὶ εὐδιῶν. ἀλλὰ
τοῦτο μὲν σκεπτέον ἐφ' ὧν τε παραλλάττουσιν οἱ χρόνοι καὶ ἐφ' ὧν οὔ· καὶ
γὰρ τὴν ῥαφανίδα φασί τινες τριταίαν καὶ θέρους καὶ χειμῶνος, τὸ δὲ τεύτλιον
ὥςπερ εἴρηται παραλλάττει κατὰ τὰς ὥρας. χρόνοι δ' οὖν οὗτοι τῆς βλαστή-
6. σεώς εἰσι καὶ λέγονται καθ' ἕκαστον. διαφέρει δὲ πρὸς τὸ θᾶττον καὶ βραδύ-
τερον καὶ ἡ τῶν σπερμάτων παλαιότης. τὰ μὲν γὰρ ἀπὸ νέων παραγίνεται
θᾶττον οἷον πράσον γήθυον σίκυος κολοκύντη· ἔνιοι δὲ καὶ προβρέχουσι τὸν
σίκυον πρὸς τὸ θᾶττον ἢ ἐν γάλακτι ἢ ἐν ὕδατι. τὰ δ' ἀπὸ παλαιῶν οἷον σέ-
λινον τεύτλιον κάρδαμον θύμβρα κορίαννον ὀρίγανον· εἴπερ μὴ φυτεύεται αὐτὰ
ἀπὸ τοῦ νέου καθάπερ εἴπομεν. ἴδιον δέ φασιν ἐπὶ τοῦ τευτλίου συμβαίνειν·
οὐ γὰρ διαφύεσθαι πᾶν εὐθὺς ἀλλ' ὕστερον πολλῷ, τὸ δὲ καὶ τῷ ἐχομένῳ ἔτει
7. καὶ τῷ τρίτῳ, δι' ὃ καὶ ἐκ πολλοῦ σπέρματος ὀλίγον βλαστάνειν. ἕκαστον δὲ

4. *πλείους ὥρας*] Vo. H. St. Sch.; *π. χώρας* UM Ald.; *quae locis pluribus seri patiuntur* G.

τὰ πολλὰ] Vo. Sch.; *γε πολλὰ* Ald. Edd. Sed dubito de emendatione. Etenim simplex *γίνεται* haud aptum esse videtur, neque *τὰ πολλὰ* bene habet, quamobrem aut *θᾶττόν γε παραγίνεται* aut *θᾶττον τέλεια γίνεται* fuisse suspicor.

γίνεται] corr. Sch.; *proveniunt* G.; *γίνεσθαι* Ald. Edd.

ἐὰν δὲ — βραδύτερον] UM; H. nihil mutavit praeter *περισκεπῆ*; St. *μοχθηρᾷ καὶ ψυχρᾷ γῇ καὶ ἐν τόπῳ περισκεπῆ βρ.*; Sch. *ἐὰν — ψυχρὰ καὶ ὁ ἀὴρ περισκεπὴς [πρὸς τὸ] βραδύτερον.*

ἑκάστων] mBas. St. Sch.; *ἕκαστον* Ald. H.

ἀρότους] Ald. Edd.; *ἀρότρους* UM.

πρωϊαίτατον] Sch.; *προϊαίτατον* Ald. Edd.

εὐείλοις] corr. Sch.; *εὐήλοις* Ald. Edd.

εὐκρᾶσιν] Sch.syll.; *εὐκρασιν* U; *εὔκρασιν* Ald. M; *εὐκραάτοις* H. St. Cf. Lobeck Paralip. p. 222 et 264.

5. *τριταίαν*] *εἶναι* i. u. addit St.

τεύτλιον] U St. Sch.; *τελευταῖον* Ald. H. G.

χρόνοι] *χρόνιοι* U.

καθ' ἕκαστον] *τῶν καθ' ἕκαστον* conj. Sch.

6. *διαφέρει δὲ*] corr. Scalig. St. Sch.; *δ. γὰρ* Ald. H.

πράσον] U St. Sch.; *πράσσον* Ald. H.; *οἷον* om. M1; *οἷον πράσσον* M2.

τὸν σίκυον] *τὸν μὲν σίκ.* Sch. qui tamen *μὲν* quod prorsus inutile deletum voluit; *τὸ μ. σ.* Ald. Edd.; *τὸ μὲν σίκυος* M; *τὸ σίκυον* P2.

κορίαννον] U Bas Sch.; *κορίανον* Ald. H. St.

εἴπερ — εἴπομεν] dedi de conj.; *εἴπερ μὴ οὐ τὸ ἀπὸ* etc. UM Ald.; *εἴπ. μὴ φ. ἅπαντα φυτεύεται ἀπὸ τοῦ νέου* H. St. et Schn., qui tamen *ἅπαντα* deletum voluit. G.: *haud enim omnia oriri melius e recentiori possunt, quemadmodum diximus.* Sensus est: si quidem ea non e novo semine educantur eo modo quo diximus i. e. madefacta.

πολλῷ — ἐχομένῳ] sic corr. Sch. in Syll. ex U, ubi *π. τῷ δὲ καὶ τῷ ἐχομένῳ*; *π. τῷδε καὶ τῷ ἐρχομενῳ* P2; *π. τῷ ἐρχομένῳ* P; *πολλῷ τῷ δεχομένῳ* Ald. H.; *πολλὰ γὰρ τῷ δεχ.* St.; *πολλῷ, τῷ τ' ἐχομένῳ* fecerat Schn. Plinium secutus.

τῶν σπερμάτων ἐὰν ἁδρυνθέντα ἀποπέσῃ διαμένει πρὸς τὴν ὥραν τὴν ἑαυτοῦ καὶ οὐ πρότερον ἐκβλαστάνει· καὶ κατὰ λόγον ἐστί· καὶ γὰρ ἐπὶ τῶν ἀγρίων ὁρῶμεν συμβαῖνον ἐὰν μὴ φθαρῇ. αἱ δὲ τελειώσεις τῶν καρπῶν ἁπάντων γίνονται τοῦ θέρους, πρότερον δὲ καὶ θᾶττον ὡς ἁπλῶς εἰπεῖν τῶν πρότερον σπαρέντων. διαφέρει δὲ καὶ ἡ ὥρα· τὰ γὰρ ἐν ταῖς θερμημερίαις σπαρέντα θᾶττον ἐκκαυλεῖ καὶ ἐκσπερματοῦται καθάπερ ῥαφανὶς γογγυλίς. ἔνια δὲ οὐκ ἐνιαύσια φέρει τὸν καρπὸν ἀλλὰ δίενα καθάπερ σέλινον πράσον γήθυον, ἃ καὶ διαμένει χρόνον πλείονα καὶ οὐκ ἔστιν ἐπέτεια· τὰ γὰρ πολλὰ τούτων ἅμα τῇ τελειώσει τῶν σπερμάτων αὐαίνεται. πάντα δὲ ὡς εἰπεῖν ὅσα ἐκκαυλεῖ καὶ 8.
τελειοῖ τὸν καρπὸν ἀποτελειοῦται κατὰ τὸ σχῆμα τῷ παραβλαστήσεις ἐκ τῶν καυλῶν ἔχειν ἀκρεμονικάς, πλὴν ὅσα μονόκαυλα καθάπερ πράσον καὶ γήθυον καὶ κρόμυον καὶ σκόροδον. φίλυδρα δὲ καὶ φιλόκοπρα πάντα, μᾶλλον δὲ τὰ 2St.
ἀσθενέστερα καὶ πλείονος ἐπιμελείας δεόμενα, τὰ δὲ καὶ τροφῆς.

Cap. II. Φύεται δὲ πάντα ἀπὸ τοῦ σπέρματος, ἔνια δὲ καὶ ἀπὸ παρασπάδος 2H.
καὶ κλωνὸς καὶ ῥίζης. ἀπὸ μὲν παρασπάδος ἡ ῥάφανος· δεῖ γάρ τι καὶ ῥιζῶδες προςλαβεῖν. ἀπὸ δὲ τῶν βλαστῶν πήγανον ὀρίγανος ὤκιμον· ἀποφυτεύουσι γὰρ καὶ τοῦτο ὅταν σπιθαμιαῖον ἢ μεῖζον γένηται τεμόντες εἰς τὸ ἥμισυ. ἀπὸ ῥίζης δὲ σκόροδον καὶ κρόμυον καὶ βολβὸς καὶ ἄρον καὶ ἁπλῶς τὰ τοιαῦτα τῶν κεφαλορρίζων. φύεται δὲ καὶ εἴ τινων αἱ ῥίζαι διαμένουσιν ἐπὶ πλείονα χρόνον ἐπετειοκαύλων ὄντων. ὅτι δὲ ἀπὸ σπέρματος πάντα βλαστάνει φανερόν· καὶ γὰρ τὸ πήγανον ὅπερ οὔ φασί τινες, ἀλλὰ βραδέως δι' ὃ καὶ ἀποφυτεύουσιν. ὅσα δὲ ἀπὸ ῥίζης φύεται τούτων ἡ μὲν ῥίζα χρόνιος αὐτὰ δὲ ἐπετειό- 2.
καυλα, δι' ὃ καὶ παραβλαστάνουσιν αἱ ῥίζαι τῶν τοιούτων καὶ γίνονται πλείους οὐ μόνον ἐν τοῖς ἡμέροις καὶ κηπευομένοις ἀλλὰ καὶ ἐν τοῖς ἀγρίοις ὥςπερ εἴπομεν οἷον βολβοῖς γηθύοις σκίλλαις καὶ τοῖς ἄλλοις. παραβλαστάνει δ' ἔνια

7. *ἁδρυνθέντα*] P, cum Scal. Sch.; *ἀνδρυνθέντα* M Ald. H.; *ἁδρυν.* St.
ὁρῶμεν] *οὕτω* i. u. addidit Sch.
ὡς ἁπλῶς] *ὡς δ' ἁπλῶς* St.
τῶν πρότερον σπαρέντων] mBas. Sch.; *πρότερον τῶν σπαρ.* Ald. H.; *πρότερον τῶν πρότερον σπαρέντων* St.
διαφέρει δὲ] dedi e conj.; *δ. γὰρ* Ald. H.; *γὰρ* om. St., seclusit Sch.
ἐκκαυλεῖ] Sch.; *ἐγκαυλεῖ* U; *ἐνκαυλεῖ* M; *ἐκκαυλοῖ* Ald. H. St.
δὲ οὐκ ἐν] UM Sch.; *δὲ καὶ οὐκ* Ald. Edd.; *δὲ καὶ ἐνιαυσ.* P.
δίενα] *διένα* M.
πράσον] *πράσιον* Ald. H. St.
ἐκκαυλεῖ] UM Sch.; *ἐκκαυλοῖ* Ald. Edd.
8. *κατὰ τὸ σχ.*] *κατὰ ταὐτὸ σχῆμα* scribendum esse videtur; nisi *τοῦ* mavis.
ἀκρεμονικὰς] corr. Sch.syll.; *ἀκρεμονικοὺς* Ald. Edd. o.
πράσον] *πράσιον* Ald. H.
πάντα] *τὰ λαχανώδη* i. u. addit St.

Cap. II.

φύεται] *οὐ φύεται* P2.
ἀπὸ τοῦ σπ.] *τοῦ* om. P2.
ἀπὸ μὲν] *καὶ ἀπὸ μὲν* P2.
παρασπάδος] *παρασπαράδος* P.
δεῖ γάρ τι] UP2 St. Sch.; *ἀεὶ γάρ τι* Ald. H. Gaza. Schn. mavult *γὰρ* in *δὲ* mutatum.
προςλαβεῖν] *προλαβεῖν* U.
ὀρίγανος] Ald. Edd.; *ὀρίγανον* M P2.
καὶ βολβὸς] om. P2; *καὶ βολβοί* St.
ἄρον] U? P2 H. Sch.; *ἄρρον* M Ald.; *arrus* G. Verba *καὶ ἄρον* om. Bod. et St.
πάντα βλ.] *παντάνει βλ.* M.
2. *γηθύοις*] om. Bod. et St.; abesse mavult Schn., cum *γήθυον* ad cultas hortenses pertineat.
σκίλλαις] Sch.; *σκίλλαις* Ald. Edd.

καὶ τῶν μὴ κεφαλορρίζων χρονιωτέρων δὲ οἷον σέλινον καὶ τεύτλιον· ἀφιᾶσι
γὰρ ῥίζας ἀφ᾽ ὧν φύονται φύλλα καὶ καυλοί. παραβλαστάνει δὲ καὶ γήθυον
καὶ πράσον καὶ παραφύει κάτωθεν οἷον βολβώδη τινὰ κεφαλήν, ἐξ ἧς ἡ βλά-
στησις γίνεται τῶν φύλλων, αὐανθέντος δὲ τοῦ καυλοῦ καὶ τοῦ σπέρματος
ἀφαιρεθέντος· ἀλλὰ διὰ τὸ μὴ χρησίμας εἶναι τὰς τούτων κεφαλὰς οὐ συλλέ-
3. γουσιν εἰς ξηρασίαν, δι᾽ ὃ καὶ οὐ φυτεύουσι. τάχα δὲ ταῦτα καὶ ὁμογενῆ καὶ
σύνεγγύς πως τῇ τοῦ κρομύου φύσει, δι᾽ ὃ καὶ οὐ θαυμαστόν. ἀλλ᾽ ὁμοίως
καὶ ἐπὶ πάντων καὶ ἡμέρων καὶ ἀγρίων, ὅσα χρονιώτερα μέν ἐστιν ἐπετει-
όκαυλα δὲ, τούτων καὶ αἱ ῥίζαι ἐπιβλαστάνουσιν ὥςπερ καὶ ἐπὶ τῶν φρυγανικῶν
καὶ τῶν θαμνωδῶν· ἀλλ᾽ ἐπὶ τῶν κρομύων καὶ σκορόδων καὶ βολβῶν καὶ ὥςπερ
ἀριθμός τις γίνεται τούτων. ἡ δὴ γένεσις ὥςπερ εἴρηται τριχῶς ἐστιν, ἀπὸ
4. σπέρματος μὲν πάντων ἀπὸ δὲ καυλοῦ καὶ ῥίζης τῶν εἰρημένων. τῶν δὲ καυ-
λῶν κολουσθέντων πάντα μὲν ὡς εἰπεῖν βλαστάνει πλὴν τῶν ἀποκαύλων, ἐμ-
φανέστατα δ᾽ ὥςπερ καὶ εἰς χρείαν ὤκιμον θρίδαξ ῥάφανος. καὶ τῆς μὲν θρί-
δακος ἡδίους φασὶ τοὺς παλιμβλαστεῖς εἶναι καυλούς· τὸν γὰρ πρῶτον ὀπώδη
καὶ πικρὸν εἶναι ὡς ἄπεπτον· οἱ δὲ τὸ ἐναντίον ὀπωδεστέρους τούτους ἀλλ᾽ ἕως
ἂν ὦσιν ἁπαλοὶ φαίνεσθαι γλυκυτέρους. ἀλλ᾽ ἐπὶ τῆς ῥαφάνου τοῦτο ὁμολο-
γούμενον ὡς εἰ πάλιν βλαστήσειεν ἡδίων ἀφαιρεθέντων γε τῶν φύλλων πρὸ
5 3St. τοῦ διακαυλίσαι. διαμένουσι δὲ αἱ ῥίζαι πλειόνων ἀλλ᾽ αἱ μὲν βλαστάνουσι

φύονται φ.] Ald. Edd.; *φύεται* UM.

πράσον] St. Sch.; *πράσιον* Ald. H.

καὶ παραφύει] G.: *Gethyum quoque latere germinat et porrum subtus suo latere promit veluti quoddam caput bulbaceum.*

δὲ τοῦ κ.] *δὲ* seclusit Sch. G.: *ex quo foliorum ortus caule tamen arefacto semineque sublato.*

ἀλλὰ διὰ τὸ μὴ χρ. — φυτεύουσι] sic H. et St., uterque vero *συλλέγουσι μὲν εἰς*, hic *διὸ δὲ οὐ φ.* habent. *ἀλλὰ μὴ διὰ τὸ χρ. — συλλέγουσι μὲν εἰς* — UM Ald. De scriptura codicum UM non satis constat. G.: *Sed quoniam eorum capita minus usui sint idcirco siccanda minime leguntur et proinde nunquam seruntur.* *ἀφαιρεθέντος διὰ τὸ μὴ χρησίμας εἶναι τὰς τούτων κεφαλάς· διὸ καὶ συλλέγουσι μὲν εἰς ξηρασίαν, ἀλλ᾽ οὐ φυτεύουσι* Sch. cont. In Syll. jubet ab initio *ἀλλὰ διὰ τὸ* scribere, dein *διὸ καὶ* uncis secludere. Equidem verba *μὴ διὰ τὸ* transponere, quod cum Scaligero omnes fecerunt, dein omittere *μὲν* satis habui: ceterum librorum scripturam intactam servavi, quamvis eam veram praestare nolim.

3. *ὁμογενῆ*] Ald. Edd.; *ὁμοιογενῆ* M; *similia genere* G.

ἀλλ᾽ ὁμοίως — ἐπετειόκαυλα] corr. Sch.; *ἀλλ᾽ ὅμως — ἐπιγειότερα* P Ald. H. St.; *ἀλλ᾽ ὅμως* adnotatum etiam ex UM.; Gaza: *verumtamen — terrae propiora*; *ἀλλ᾽ ὅμως δὲ* dedit St.! *καὶ* post *ὁμοίως* ejiciendum esse censeo.

καὶ αἱ ῥ.] UMP Sch.; *καὶ* om. Ald. Edd.

ἡ δὴ γεν.] corr. Sch.; *ἡ δὲ γ.* Ald. Edd.

4. *πάντα*] St. Sch.; *πάντων* Ald. H.

ἀποκαύλων] UMP Ald. Sch.; *λειοκαύλων* (e Plinii verbis *quae non scabrum caulem habent*) H. St.; *μονοκαύλων* conj. Dalec.; *ἐπετειοκαύλων* Link.

ἡδίους] Vo. mBas. H. St. Sch.; sic quoque G. Plin. Athenae. 2 p. 69; *ἰδίους* U Ald.

παλιμβλαστεῖς] Sch. syll.; *παλινβλαστεῖς* U; *παλαιβλαστεῖς* Athenae. l. l. unde *παλιβλαστεῖς* Sch. cont.; *παλιβλάστους* Ald. Edd.

ἄπεπτον] H. St. Sch.; *ὕπεπτον* Ald.; *minus concoctos* G.

βλαστήσειεν] corr. Sch.; *βλαστήσει* Ald. Edd. Illud certo dictioni Theophrasti convenientius, etsi hoc non damnandum est. — Dein *γε* corr. Sch.; *τε* Ald. Edd.

πάλιν αἱ δὲ οὔ. ῥαφανὶς γοῦν καὶ γογγυλὶς διαμένουσι γῆς ἐπιβληθείσης ἄχρι θέρους καὶ αὔξησιν λαμβάνουσιν, ὅπερ ποιοῦσί τινες ἐξεπίτηδες τῶν κηπουρῶν· οὐ βλαστάνουσι δὲ οὐδ' ἀφιᾶσι φύλλον οὐδ' εἴ τις ἀφέλοι τὴν ἐπισεσαγμένην γῆν. ἰδεῖν δὲ τοῦτο καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων ἐστί. τὰ δὲ πλεῖστα τῶν λαχάνων μονόρριζα τῇ παχείᾳ κατὰ βάθους ῥίζῃ· καὶ γὰρ ὅσα παραφύει τὰς ἰσοπαχεῖς ταύτας ὥςπερ σέλινον καὶ τεύτλιον ἀπὸ τῆς μέσης πως ἡ παράφυσίς ἐστι καὶ οὐκ εὐθὺς ἀπὸ τῆς ἀρχῆς ἡ σχίσις· ἐκ δὲ ταύτης τῆς μιᾶς ἀπήρτηνται αἱ ἀποφυάδες αἱ μικραὶ καὶ τῆς ῥαφανίδος καὶ τῆς γογγυλίδος. καὶ αὗται μὲν δὴ πᾶσι φανεραὶ διὰ τὴν χρείαν. ἡ δὲ τοῦ τευτλίου μία μὲν μακρὰ καὶ παχεῖα 6.
καὶ ὀρθὴ καθάπερ ἡ τῶν ῥαφανίδων ἀποφύσεις δὲ ἔχει παχείας ὁτὲ μὲν δύο ὁτὲ δὲ καὶ τρεῖς ὁτὲ δὲ καὶ μίαν, τὰς δὲ μικρὰς ἐκ τούτων. σαρκώδης δὲ ἡ ῥίζα καὶ τῇ γεύσει γλυκεῖα καὶ ἡδεῖα δι' ὃ καὶ ὠμὴν ἐσθίουσί τινες· ὁ δὲ φλοιὸς οὐ παχὺς οὐδὲ ἀφαιρετὸς ὥσπερ ὁ τῶν ῥαφανίδων ἀλλὰ μᾶλλον οἷος ὁ τῶν ἱπποσελίνων. ὡςαύτως δὲ καὶ ἡ τῆς ἀδραφάξυος μία μὲν εἰς βάθος ἐκ ταύτης δὲ ἄλλαι. μονορριζότατον δὲ τούτων πάντων τὸ λάπαθον· οὐ γὰρ ἔχει 7.
παχείας ἀποφύσεις ἀλλά τινας λεπτάς· βαθυρριζότατον δὲ πάντων, ἔχει γὰρ μείζω τριῶν ἡμιποδίων· τὸ δ' ἄγριον βραχυτέραν, πολύκαυλον δὲ καὶ πολύκλαδον καὶ ἡ ὅλη μορφὴ τελειωθεῖσα παραπλησία τῇ τοῦ τευτλίου· πολυχρονιώτερον δὲ καὶ τοῦ ἀγρίου καὶ ὅλως δὲ πάντων τῶν λαχάνων ὡς εἰπεῖν· δια-

5. *ῥαφανὶς*] *ῥαφὰν* P2.

γοῦν] U; *οὖν* Ald. Edd.; *γ' οὖν* Sch. syll.

κηπουρῶν] UMP; *κηπωρῶν* Ald. Edd.

οὐδ' εἴ τις] Ald. H.; e versione G. *nisi accumulatum humum semoveas εἰ μή τις* auctore Scaligero dedere St. Sch.

τῶν ἄλλων] *τινων ἄλλων* scribendum esse videtur.

ἐκ δὲ ταύτης — αἱ μικραὶ] dedi de conj. *εἰς δὲ ταύτην τὴν μίαν ἡ ἀπ' αὐτῆς τε καὶ τῆς ἀποφυάδος καὶ μικρὰ* Ald. H. Sch.; *τε* om. M; *εἰς δὲ ταύτην τὴν μίαν αἱ ἀπ' αὐτῆς ἀποφυάδες μικραὶ* St.; Scalig.: *Sed ad unicam illam pertinet ea quae ab ipsa exit parva in raphano et rapa,* quem valde laudat Sch. Equidem quid ea velint non assequor. G.: *Nec a principio continuo findunt: sed ad ipsam unicam stirpem fissionem ejusdem illius lateralisque agunt.* Desidero verbum in scriptura librorum, quam corruptam esse manifestum est. Theophrastus, ubi dixit plurima olera habere radicem unam crassiorem in profundum tendentem, eas quoque sic habere addit, quae plures radices habent: etenim ubi adsint plures crassiores, eas e media exire quae superne indivisa sit, ut in selino et teutlio; atque in raphanide et rapa parvas radiculas multas ex eadem illa intermedia majore oriri. Ad hunc sensum locum corrigere conatus sum, comparatis etiam quae mox sequuntur *τὰς δὲ μικρὰς ἐκ τούτων.*

πᾶσι] corr. Sch.; *φασι* Ald. Edd.

6. *τῶν ῥαφανίδων*] *τῆς — ίδος* St.

ὁτὲ δὲ καὶ μίαν] *ὁτὲ* om. Cam.

τὰς δὲ μικρὰς ἐκ τούτων] UMP Schn.; sic etiam Ald., sed operarum culpa syllaba *-κρὰς*, quae ab initio versus stare debet omissa est, dat igitur *τὰς δὲ μι ἐκ τούτων*, unde *τὰς δὲ μὴ ἐκ τ.* Cam.; *ταῖς δὲ * μι ἐκ τ.* Bas. Dalecamp. conj. *ταύταις δὲ λεπταὶ ἶνες γεννώμεναι προσφύονται καὶ προσαρτῶνται,* quae sic corrupta exhibuit H. *ταῖς δὲ λεπταὶ ἶνες γεννύμεραι προσφ. κ. πρ.*; inde St.; *ταῖς δὲ λεπταὶ ἰ. γενόμεναι.*

καὶ τῇ γεύσει γλυκεῖα] om. St.

ἀφαιρετὸς] *ἀφαίρετος* Ald.

οἷος] corr. Sch.; *οἷον* Ald. Edd.; dein *ἱπποσελήνων* M Ald.

ἀδραφάξυος] *ἀνδραφάξυος* Ald. H. Sch.; *ἀνδραφάξεως* UMP; *ἀτραφάξυος* St.

7. *παχείας*] *τὰς παχείας* Sch.

τινας λεπτάς] sic correxi; *τὰς λεπτὰς* Ald. Edd.; *ἀποφύσεις* om St.

πάντων· ἔχει γὰρ] *π. ἐστὶ· καὶ γὰρ* St.; *π. ἔχει δὲ γὰρ* M.

τοῦ ἀγρίου] *ἡ τοῦ ἀγρίου [λαπάθου ῥίζα]* St.

μένει γὰρ ὁποσονοῦν χρόνον ὥς φασιν. ἔχει δὲ σαρκώδη τὴν ῥίζαν καὶ ἔνικμον
δι' ὃ καὶ ἐξαιρεθεῖσα ζῇ πολὺν χρόνον. τὸ δ' ὤκιμον μίαν μὲν τὴν παχεῖαν
τὴν κατὰ βάθους τὰς δ' ἄλλας τὰς ἐκ πλαγίου λεπτὰς ἐπιεικῶς εὐμήκεις. ἔνια
δ' οὐκ ἔχει τὴν μίαν τὴν ὀρθὴν οἷον τὸ βλίτον ἀλλ' εὐθὺ πολλὰς ἐξ ἄκρου καὶ
8. 3H. εὐπαχεῖς καὶ μακροτέρας τῆς ἀδραφάξυος. τῶν δὲ ῥιζῶν ξυλωδέσταται πασῶν
αἱ τοῦ ὠκίμου καθάπερ καὶ ὁ καυλός. ἡ γὰρ τοῦ βλίτου καὶ τῆς ἀδραφάξυος
καὶ τῶν τοιούτων ἧττον ξυλώδης. εἰσὶ γὰρ ὡς ἁπλῶς εἰπεῖν πασῶν αἱ μὲν
σαρκώδεις αἱ δὲ ξυλώδεις. σαρκώδεις οἷον ἡ τοῦ τευτλίου καὶ τοῦ σελίνου
καὶ ἱπποσελίνου καὶ λαπάθου καὶ ῥαφανίδος καὶ γογγυλίδος καὶ πάντων
μάλιστα τῶν κεφαλοβαρῶν· οὐδὲ γὰρ ἀναξηραινόμεναι σκληρύνονται τελείως.
ξυλώδεις δὲ ὥςπερ αἱ τοῦ ὠκίμου καὶ βλίτου καὶ ἀδραφάξυος καὶ εὐζώμου καὶ
ἀνήθου καὶ κοριάννου καὶ ἁπλῶς τῶν νευροκαύλων· ἔχει γὰρ δὴ καὶ τὸ ἄνηθον
καὶ τὸ κορίαννον ὄντα μονόρριζα ξυλώδη τε τὴν ῥίζαν καὶ οὐ μακρὰν οὐδὲ τὰς
λεπτὰς ἀποφυάδας ἔχουσαν πολλάς· πολύκαυλα δὲ ἄμφω καὶ πολύοζα, δι' ὃ
9. καὶ οὐ κατὰ λόγον οὐδενὶ τούτων τὸ ἄνω πρὸς τὸ κάτω. βραχύρριζα δὲ ταῦτά
ἐστιν οἷον θρίδαξ ἀνδράχνη, τῇ ὀρθῇ καὶ ταῖς εἰς τὰ πλάγια. ἡ δὲ θρίδαξ,
ὥςπερ οὐκ ἔχει τὰς τοιαύτας ἀποφύσεις ἀλλὰ μόνον τὰς λεπτὰς, καὶ μάλιστα
δὴ μονόρριζον ὡς εἰπεῖν. ἁπλῶς δὴ πάντα τὰ θερινὰ βραχύρριζα· καὶ γὰρ ὁ
σίκυος καὶ ἡ κολοκύντη καὶ ἡ σικύα καὶ διὰ τὴν ὥραν καὶ ἴσως ἔτι μᾶλλον διὰ
τὴν φύσιν ἧπερ συνηκολούθηκε τῇ ὥρᾳ. ἡ δὲ μεταφυτευομένη θρίδαξ βραχυ-
τέραν ἔχει τὴν ῥίζαν τῆς σπαρείσης· παραβλαστάνει γὰρ ἐκ τῶν πλαγίων μᾶλ-

διαμένει etc.] *καὶ γὰρ διαμένει ὁποσονοῦν χρ.* St.

σαρκώδη τὴν ῥίζαν] corr. Sch.; *σαρκώδη την σάρκα* Ald. Edd.; *carne plena atque humecta consistit* G.

βλίτον] St. Sch. G. ; *βλίτιον* Ald. H.

εὐθὺ] UM; *εὐθὺς* P Ald. Edd.

μακροτέρας etc.] *μακρότεραι* St.

ἀδραφάξυος] *ἀνδραφάξυος* Ald. H. Sch.; *ἀτραφάξυος* St.

8, *ξυλωδέσταται*] *-έστατον* M.

ἡ γὰρ] *ὁ γὰρ* UM.

ξυλώδης] *ξυλώδεις* M.

πασῶν αἱ μὲν] sic correxi; *παρ' ὧν αἱ μὲν* UMP; *παρ' ὧν μὲν* Ald. H. St. ; *αἱ μὲν* Sch. omissis *παρ' ὧν*.

σαρκώδεις οἷον] Vocem *σαρκώδεις* cum Schneidero sententia flagitante inserui; om. Ald. H. Schneider dedit cum Vo.: *καὶ σαρκώδεις μὲν*, St. *ξυλώδεις οἷον ἡ τοῦ σελίνου* ceteris omissis.

ἀναξηραινόμεναι] Sch.; *-μενα* M Ald. Edd.—*καὶ* addunt UM.

βλίτου] *βλήτου* Ald. — *ξυλώδεις δ' εἰσὶ ὥςπερ αἱ τοῦ ὠκίμου καὶ αἱ τοῦ βλίτου καὶ ἀτραφάξυος—λαπάθου καὶ ῥαφάνου καὶ ἁπλῶς τῶν νευροκαύλων, ἔτι δὲ τοῦ κοριάννου τὰ δὲ μονορ.* St.

ἀνήθου καὶ κορ.] *ἀνήθου καὶ λαπάθου καὶ κορ.* Ald. H. St. Verba *καὶ λαπάθου* seclusit Sch., ego omisi, cum aperte huic loco non pertineant.

τῶν νευροκαύλων] U St. Sch.syll.; *τῶν ῥοκαύλων* M Ald.; *τῶν πολυκαύλων* mBas. Sch.; *τῶν ὁμοκαύλων* H.

τὸ ἄνηθον] U Sch.syll.; *τὸ* om. Ald. Edd.

ἀποφυάδας] e corr. Scal. H. St. Sch.; *ἀποφυλλάδας* Ald. — *ξυλώδη δὲ* M.

πολλάς] Ald. H. Sch.; *πολλὰ* UM; *πολλάκις* St. qui deinceps *νευρόκαυλα δὲ ἅμα καὶ* etc.

τὸ ἄνω] *τὸ* om. cum Cam. H.

9. *ταῦτα*] conj. Sch.; *τὰ τοιαῦτα* Ald. H. St.; *τοιαῦτα* UM.

θρίδαξ] Schneid. ter *θριδακίνη* edidit — Dein *τὰς* om. St.

εἰς τὰ πλάγια] Cam. H. St. Sch.; *εἰ* cum lacuna UM Ald.; *tum iis quae in latus porrigi solent* G.

μονόρριζον] *μονορίζων* U.

ἁπλῶς δὴ] UP; *ἁ. δὲ* Ald. Edd. o.

πλαγίων μᾶλλον] *γὰρ* interserit U.

λον· βραχυτέραν δὲ καὶ ἡ ἀγρία τῆς ἡμέρου, καὶ ἐκ τῶν ἄνωθεν πολυκαυλοτέρα.

Cap. III. Ἀνθεῖ δὲ τῶν μὲν ἄλλων ἕκαστον ἀθρόον, τὸ δὲ ὤκιμον κατὰ μέρος τὰ κάτω πρῶτον εἶτ᾽ ὅταν ταῦτα ἀπανθήσῃ τὰ ἄνω, δι᾽ ὃ καὶ πολυχρόνιον ἐν τῷ ἀνθεῖν καθάπερ κύαμος καὶ τῆς πόας τὸ ἡλιοτρόπιον καλούμενον καὶ ἄλλα δὲ τῶν ἀγρίων. ἀνθεῖ δὲ καὶ ὁ σίκυος πολὺν χρόνον· καὶ γὰρ ἐπιβλαστάνειν τούτῳ γε συμβαίνει. τὰ δὲ ἄνθη τῶν μὲν ἔκλευκα, τῶν δὲ μηλινοειδῆ τῶν δὲ μικρὸν ἐπιπορφυρίζοντα εὔχρουν δ᾽ οὐθέν. τὰ δὲ σπέρματα διαφέρει 2. καὶ τοῖς σχήμασι· τὰ μὲν γὰρ πλεῖστα στρογγύλα τὰ δὲ προμήκη τὰ δ᾽ αὖ πλατέα καὶ φυλλώδη καθάπερ τὰ τῆς ἀδραφάξυος· ὅμοιον γὰρ τῷ τοῦ σιλφίου· τὰ δὲ στενὰ καὶ γραμμώδη καθάπερ τοῦ κυμίνου. καὶ τοῖς χρώμασιν ὁμοίως τὰ μὲν μέλανα τὰ δὲ ξυλώδη τὰ δὲ λευκότερα. πάντα δὴ ἐλλοβοσπέρματα ἢ γυμνοσπέρματα ἢ ἐμφλοιοσπέρματα ἢ παπποσπέρματα· ῥαφανὶς μὲν γὰρ καὶ νάπυ καὶ γογγυλὶς ἐλλοβοσπέρματα, κορίαννον δὲ καὶ μάραθον καὶ ἄνηθον καὶ κύμινον γυμνοσπέρματα, βλίτον δὲ καὶ τεύτλιον καὶ ἀδράφαξυς καὶ ὤκιμον ἐμφλοιοσπέρματα, θριδακίνη δὲ παπποσπέρματον. πάντα δὲ πολύκαρπα καὶ 3. πολυβλαστῆ, πολυκαρπότατον δὲ τὸ κύμινον. ἴδιον δὲ καὶ ὃ λέγουσι κατὰ τούτου· φασὶ γὰρ δεῖν καταρᾶσθαί τε καὶ βλασφημεῖν σπείροντας εἰ μέλλει καλὸν ἔσεσθαι καὶ πολύ. δυσξήραντα δὲ πάντα μὲν ὡς εἰπεῖν πλὴν τοῦ κυμίνου, οὐχ

(margin, beside the line beginning "Ἀνθεῖ δὲ": 4 St.)

βραχυτέραν δὲ] corr. Sch.; *βραχυτέρα δὲ* Ald. Edd.

ἄνωθεν πολυκαυλότερα] sic dedi cum Schneidero, etsi non sine dubitatione; *ἄνω· τὰ δὲ πολ.* Ald.; *ἡμέρου καὶ βλαστάνει ἐκ τῶν ἄνω· ἔστι δὲ πολυκαυλοτέρα* St.

Cap. III.

τῶν μὲν ἄ.] *τὸ μὲν ἄ.* U; *τῶν λαχάνων* St. qui pergit: *ἕκαστον τὸ μὲν ἄθροον τὸ δὲ κατὰ μέρος· τὰ κάτω πρ.*

μέρος, τὰ κάτω] U Sch.syll.; *μέρος κάτω* Ald. H. Sch.cont.

πολυχρόνιον] *πολυχρόνια ἐ. τ. ἄ. ταῦτα* St.

ἀνθεῖ δὲ καὶ] Ald. H.; *ἀνθεῖ δὲ ὁμοίως καὶ* St. Sch. *Floret etiam cucumer eum in modum, qui pepo cognominatus est* G.

σίκυος πολὺν χρόνον] sic scripsi e conjectura; *σίκυος καλούμενος* Ald. Edd. o. Vox *καλούμενος* merito suspecta fuit Schneidero, equidem in illa quaerendum esse duxi quod ad sententiam absolvendam desideratur, a St. Sch. voce *ὁμοίως* non satis apta suppletum.

ἄνθη τῶν μὲν] *ἄ. τούτων μὲν* Sch.cont. — Dein *τῶν δὲ μηλινοειδῆ* om. St.

εὔχρουν δ᾽ οὐθέν] UM Ald. Sch.; *εὐ. δ᾽ οὐδὲν* Ald. H. St.; *rubur nullis emergunt* G., qui *ἐρυθρὸν δ᾽ οὐθέν* habuisse videtur; *τῶν δ᾽ ἐρυθρά* conj. Scalig. Bod.

2. *στρογγύλα*] *στρογγῦλα* Ald.

τὰ τῆς ἀδρ.] *τὸ τῆς ἀτρ.* St.

καθάπερ τοῦ κ.] Ald. H.; *κ. τά τοῦ κ.* St. Sch.

ξυλώδη] Ald. H. Sch.; *ἐρυθρώδη* auctore Dalec. dedit St.; *μέλανα, τὰ δὲ λευκότερα· τὰ δὲ ξυλώδη* conj. Bod.

πάντα δὴ] UM; *π. δὲ* Ald. Edd. o.

ἐλλοβοσπέρματα] H. St. Sch.; *ἐλεβοσπ.* M Ald.; *ἐλλειποσπ.* mBas.

ἐμφλοιοσπέρματα] Ald. Edd. o.; *ὥσπερ φλοιοσπέρματα* UM.

ἐλλοβοσπέρματα] H. St. Sch.; *ἐλεβοσπ.* UMP2 Ald.

κορίαννον] Ald. Edd.; *κορίαννον* P.

μάραθον] U Sch.syll.; *μάραθρον* Ald. Edd. o.

καὶ ἄνηθον] U Ald. H. Sch.; om. St.

ἀδράφαξυς] *ἀνδραφάξυς* P2 Ald. H. Sch., *ἀτραφάξυς* St.

ἐμφλοιοσπέρματα] Post hanc vocem brevem lacunam ab initio versus habet Ald., in medio Cam., sed nihil deesse videtur.

3. *πολυκαρπότατον*] M Sch.; *foecundissimum* G.; *-πότερον* Ald. Edd.

μέλλει] Sch.; *μέλει* Ald. Edd.

δυσξήραντα] *δυσξαίραντα* P, idemque mox *δυσξαιραντότερα*.

ὡς ὁ σῖτος ὃς κἂν ἅπαξ ἁδρυνθῇ ταχὺ ξηραίνεται καὶ ἀποπίπτει· δυςξηραντότερα
4. δὲ τὰ ἐμφλοιοσπέρματα καὶ τούτων μάλιστα τὸ ὤκιμον. ἅπαντα δὲ ξηρανθέντα πολυκαρπότερα γίνεται, δι' ὃ καὶ προαφαιροῦντες αὐτὰ ξηραίνουσιν. ἅπαντα δὲ πολύχοα καὶ πολυσπέρματα, πολυκαρπότατον δὲ τὸ ὤκιμον. ἔστι δὲ τὰ μὲν ἀκρόκαρπα καθάπερ ὤκιμον πράσον κρόμυον· τὰ δὲ πλαγιόκαρπα μᾶλλον οἷον ῥαφανὶς γογγυλὶς καὶ τὰ τοιαῦτα· τὰ δ' ἀμφοτέρως οἷον βλίτον ἀδράφαξυς, ἀμφότερα γὰρ ταῦτα καὶ ἐκ τοῦ πλαγίου καὶ τό γε πλεῖστον εὐθὺς παρ' ἕκαστον ὄζον προςκαθήμενον ἔχει τὸ σπέρμα βοτρυῶδες. τὰ δ' ἐκ παλαιοτέρων σπερμάτων θᾶττον ἐκκαυλεῖ, τάχιστα δὲ τὰ ἐκ τῶν ἀκμαζόντων· ἔστι γάρ τις ἀκμὴ καὶ τούτων. ἀνὰ λόγον δὲ καὶ τὸ κάλλος ἀκολουθεῖ τῶν . . . . ἐὰν τὰ ἄλλα τὴν αὐτὴν ἔχωσι θεραπείαν. δοκεῖ δὲ καὶ εἰς τὸ αὐτὸ ἀθρόα θεμένων καλλίω γίνεσθαι καὶ βλαστάνειν· οὕτω γὰρ τὸ τοῦ πράσου καὶ τὸ τοῦ
5. σελίνου τιθέασιν ἀποδήσαντες εἰς ὀθόνιον καὶ γίνονται μεγάλα. συμβάλλεται δέ τι καὶ ὁ τόπος πρὸς αὔξησιν· κελεύουσι γοῦν ὅταν τις μεταφυτεύῃ τὰ σέλινα πάτταλον κατακρούειν ἡλίκον ἂν βούληται ποιεῖν τὸ σέλινον· τιθέναι δὲ καὶ ἐν ὀθονίῳ πάτταλον κατακρούσαντα καὶ πλήσαντα κόπρου καὶ γῆς. ἔνια δὲ καὶ τοῖς σχήμασιν ἐξομοιοῦται κατὰ τοὺς τόπους· ἡ γὰρ σικύα ὁμοιοσχή-

οὐχ ὡς ὁ σῖτος ὅς] dedi cum Schn. auctore Gaza: *nec modo frumenti consistunt, quod cum primum in plenum creverit mox exiccatur et decidit; οὐχ ὡς ὁ σῖτος γὰρ* UM H. et om. *γὰρ* P; *οὐχ ὡς σῖτος* Ald.; *τοῦτο γὰρ ὡς ὁ σῖτος ἐὰν* St.

ἁδρυνθῇ] Ald. Edd.; *ἀνδρυθῇ* U; *ἀδρυθῇ* M; *ἁδρυθῇ* P.

μάλιστα — γίνεται διὸ] sic dedit Schn. Desunt haec verba in lacuna in UM Ald. Bas. Supplevit ea prima Camotiana sic: *μάλιστα ὤκιμον· πάντα γὰρ ξηρανθέντα πολυκαρπότερα γίγνονται*, quae transscripsit H., pessumdedit St.: *μάλιστα ὠκίμου πάντα παρ' τὰ σπέρματα ξηρανθέντα* etc. Ceterum Camotium e versione Gazae desumsisse et haec et quae in altera tertiaque lacuna supplevit certum est. Sed unde Gaza habuit? num legit in codice suo, hoc loco integriore, quem plurimis in locis multo mutilum ac contaminatum magis libro Urbinate deprehendimus?

4 *πολύχοα*] UMP Ald. Sch.; *πολύκοα* Cam., quod mutavit in *πολύκαρπα* H.; *πολύκαυλα* St.; *feracia* G. Cf. Lobeck Paralip. I. p. 234.

ἔστι — ὤκιμον] U Sch. syll., om. ceteri omnes. Lacunam demonstraverat Sch.

γὰρ ταῦτα] *πολύκαυλα* add. St.

τό γε πλ.] U St. Sch.; *τό τε πλ.* Ald. H. Vix dubito quin *τό γε βλίτον* scribendum sit. — Deinde *ὄζον* om. St.; idem *ἐστι* pro *ἔχει* dat.

ἐκκαυλεῖ] *ἐκκαυλοῖ* P.

ἀκολουθεῖ τῶν] Hic est lacuna 1½ versuum in UMP Ald.; Cam. omisso *τῶν* continuo scripsit; *τῶν σπειρομένων* H.; *τῷ τῶν σπειρομένων* St.; *τῶν τοιούτων* cum Vo. et Vin. Sch., sed in syll. lacunam indicavit. *Pulchritudo quoque ad portionem sequitur* G.

εἰς τὸ αὐτὸ ἀθρόα] UM Sch.; *εἰς τὸ ἀθρόον αὐτὸ* Ald. H.; *εἰς τ. ἀθρ. αὐτὰ* St.; *εἰς τὸ ἀθρόον συντιθεμένων καλόν γιν.* P2.

θεμένων] UM Cam. Sch.; *θεμίων* Ald. Bas.; *τιθέμενα* H. St.

τὸ τοῦ π.] *τὰ τ. π.* St.

μεγάλα] correxi cum St.; *μεγάλαι* Ald. H. et Sch. qui *αἱ ῥίζαι* i. u. addidit.

5. *τιθέναι δὲ καὶ ἐνὀθονίῳ*] *τιθέναι δὲ καὶ τὸν ἐν τῷ ὀθ.* P2 Ald. H.; *τιθ. δὲ καίτοι ἐν τ. ὀ.* St.; *τιθ. δὲ καὶ [τὰ σπέρματα] ἐν τῷ ὀθονίῳ τὸν π.* Schn.; *Quamobrem apium transfertur: palum tantum adigere quantum apium facere volueris jubent. Nec non et ejus semen colligatum in laciniis palo adacto et fimo terraque ingesta serendum censent (cessent* Tarv.) G. Articulum inutilem ante *ὀθονίῳ* omisi.

πάτταλον] *τὸν πάτ.* Sch.

ἔνια δὲ] *τῶν καρπῶν* addit i. u. St.

κατὰ τοὺς τόπους] sic correxi; *καὶ τοῖς τόποις* Ald. Edd. Sch. *καὶ* seclusit. *τόποι* sunt stationes, habitacula. *Quaedam etiam figuram subditi loci imitantur* G. *ἐνομοιοῦται τοῖς τόποις* P2.

μων γίνεται ἐν ᾧ ἂν τεθῇ ἀγγείῳ. καὶ διαφορὰν λαμβάνει κατὰ τοὺς χυμοὺς
ἔνια προθεραπευθέντα τῶν σπερμάτων οἷον τὸ τοῦ σικύου ἐὰν ἐν γάλακτι βρέ-
ξαντες σπείρωσιν. ἀλλὰ τὰ μὲν τοιαῦτα ἴσως οἰκειότερα τῆς θεραπείας.

Cap. IV. Γένη δὲ τῶν μέν ἐστι πλείω τῶν δ' οὐκ ἔστιν, οἷον ὠκίμου λαπά- 4H.5St.
θου βλίτου καρδάμου εὐζώμου ἀδραφάξυος κοριάννου ἀνήθου πηγάνου· τούτων
γὰρ οὔ φασιν εἶναι γένους διαφοράν. τῶν δέ ἐστι, ῥαφανίδος ῥαφάνου τευτλίου
σικύου κολοκύντης κυμίνου σκορόδου θριδακίνης. διαιροῦσι δὲ τοῖς τε φύλλοις
καὶ ταῖς ῥίζαις καὶ τοῖς χρώμασι καὶ τοῖς χυλοῖς καὶ τοῖς ἄλλοις τοῖς τοιού-
τοις. οἷον τῆς ῥαφανίδος γένη κορινθίαν κλεωναίαν λειοθασίαν ἀμωρέαν βοι- 2.
ωτίαν· εὐαυξεστάτην δὲ τὴν κορινθίαν ἣ καὶ τὴν ῥίζαν ἔχει γυμνήν· ὠθεῖται
γὰρ εἰς τὸ ἄνω καὶ οὐχ ὡς αἱ ἄλλαι κάτω. τὴν δὲ λειοθασίαν ἥν ἔνιοι καλοῦσι
θρακίαν ἰσχυροτάτην πρὸς τοὺς χειμῶνας. τὴν δὲ βοιωτίαν γλυκυτάτην καὶ
τῷ σχήματι στρογγύλην, οὐχ ὥςπερ τὴν κλεωναίαν μακράν. ὅσων δ' ἂν ᾖ
λεῖα τὰ φύλλα γλυκύτεραι καὶ ἡδίους, ὅσων δ' ἂν τραχέα δριμύτεραι. γένος

ἀγγείῳ· καὶ διαφορὰν] A *τεθῇ — λαμβάνει* est lacuna versus unius in UM Ald. duorum in P, quam explent *διαφορὰν δὲ καὶ* Cam., *τόπῳ· διαφορὰν δὲ καὶ* H. St., *καὶ διαφορὰν* Sch.; *cucumis ejus formam accipiat loci quo sata fuerit. Quin et saporum differentiam quandam semina capiunt* G. Equidem e C. pl. 5, 6, 7 scripsi *ἀγγείῳ,* dein cum Schneidero *καὶ διαφορὰν* quod melius esse supplemento Camotiano facile vides. P2 *τεθῇ· λαμβάνει δὲ* sine signo lacunae.

προθεραπευθέντα] P2 Ald. Edd. o.; *προςθερ.* UM.

τὰ μὲν τοι.] U Sch. in Syll.; *τὰ μὲν* om. Ald. Edd.

Cap. IV.

βλίτου] H. St. Sch.; *βλήτου* Ald.

γένους διαφορὰν] Inter *εἶναι — τῶν δε* lacuna brevis in UM Ald., quam supplent *γένους διαφοράν· τῶν δὲ ἀνάπαλιν πλείω γένει* Cam., quae cum sequentibus *τῶν δὲ ἐστι* non coire adnotavit Sch., *εἶναι πλείω γένη οὐδὲ γένους διαφορὰν· τῶν δὲ ἀνάπαλιν πλείω γένη* H. St.; *διαφορὰν* Sch.; *His enim diversitatem generis omnino deesse volunt. Quaedam e contra pluribus constant generibus: radix* etc. G. Equidem praeter *διαφορὰν* etiam vocem *γένους* adsciscendam esse duxi.

2. *γένη — βοιωτίαν*] Inter *ῥαφανίδος — τίαν* lacuna in M Ald. et U, qui tamen in fine plenior sic habet *τὴν δὲ μόραν βοιωτίαν*; complent eam Cam. *γένη κορίνθιον κλεωνεας λειοθασιον βοιώτιον,* H. et St. *γένη κορινθίαν κλεωναίαν λειοθαλασσίαν βοιωτίαν*; Bas. *τὴν κορινθίαν κλεωνέαν λειοθαλασσίαν βοιωτίαν*; Sch.cont: *γένη τὴν μὲν κορινθίαν, τὴν δὲ κλεωναίαν, τὴν δὲ λειοθαλασσίαν, τὴν δὲ Βοιωτίαν·* ut Vo. et Vin. habere dicuntur; Sch.syll. — *τὴν δὲ λειοθασίαν τὴν δ' ἀμωρέαν Βοιωτίαν.* Athenae. 2 p. 56: *Θεόφραστος — γένη ῥαφανίδων φησὶν εἶναι πέντε κορινθίαν λειοθασίαν κλεωναίαν ἀμωρέαν βοιωτίαν.* Plin. 19, 5 s. 25: *naporum quinque genera fecere corinthium cleonaeum liothasium boeoticum et quod per se viride dixerunt.* Gaza denique: *Ut radicis genera corinthium cleoneum liothalassium boecium.* Equidem articulum et supervacaneum et minus aptum omittendum esse duxi; *ἀμωρέαν* vero recipiendnm ex Athenaeo et vestigiis ejus vocis in U, cujus scripturam *την δε μοραν* ortam esse ex *ιαν* (fine vocis *λειοθασίαν*) *αμωρεαν* mihi persuadeo. Sic etiam sentit Meurs. Th. p. 96. Quae Plinius scripsit *quod per se viride dixerunt* ducunt ad *χλωρὰν,* quem in dubia scriptura hanc vocem loco ejus, quam Athenaeus integram servasse videtur *ἀμωρέαν,* legisse et interpretatum esse suspicor.

εὐαυξεστάτην] *εὐαξ-* Ald ut plerumque. Post *δὲ* addit *φασιν* St.

λειοθασίαν] corr. Sch. in Syll. ex Athenaeo et Plinio, quam scripturam in Commentar. jam comprobaverat; *λιωθαλασσίαν* U; *λειοθαλασσίαν* Ald. Edd. o.

θρακίαν] UM Ald. Sch.; *βοιωτίαν* H. St. correctum a Meurs. Th. p. 97.

κλεωναίαν] H. Sch.; *—ναῖαν* St.; *-νέαν* Ald. M.

δέ τι παρὰ ταῦτά ἐστιν ὃ ἔχει τὸ φύλλον εὐζώμῳ ὅμοιον. ῥαφανίδος μὲν οὖν
3. ταῦτα. γογγυλίδος δὲ οἱ μέν φασιν εἶναι οἱ δ' οὔ φασιν, ἀλλὰ τῷ ἄρρενι καὶ
τῇ θηλείᾳ διαφέρειν, γίνεσθαι δὲ ἐκ τοῦ αὐτοῦ σπέρματος ἄμφω. πρὸς δὲ τὸ
ἀποθηλύνεσθαι πηγνύναι δεῖν μανάς· ἐὰν γὰρ πυκνὰς πάσας ἀπαρρενοῦσθαι,
τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον κἂν ἐν γῇ μοχθηρᾷ σπαρῶσι· δι' ὃ καὶ πρὸς σπερματισμὸν
μεταφέροντες φυτεύουσι τὰς ἐκφύσεις καὶ πλατείας. ἔστι δὲ καὶ τὸ σπέρμα
τῇ ὄψει τὸ χεῖρον καὶ βέλτιον φανερόν· τῆς μὲν γὰρ χρηστῆς λεπτὸν τῆς δὲ
μοχθηρᾶς ἁδρόν. χειμαζομένη δὲ χαίρει καὶ αὕτη καὶ ἡ ῥαφανίς· οἴονται γὰρ
ἅμα γλυκαίνεσθαί τε καὶ τὴν αὔξησιν εἰς τὴν ῥίζαν τρέπεσθαι καὶ οὐκ εἰς τὰ
φύλλα. τοῖς δὲ νοτίοις καὶ ταῖς εὐδίαις ἐκκαυλεῖ ταχύ. τοῦτο μὲν οὖν λόγου
4. δεῖται τῆς ὁμοιώσεως ἐν ἀμφοῖν εἶναι τὰς διαφοράς. τῆς δὲ ῥαφάνου τριχῇ
διαιρουμένης, οὐλοφύλλου τε καὶ λειοφύλλου καὶ τρίτης τῆς ἀγρίας, ἡ ἀγρία
τὸ μὲν φύλλον ἔχει λεῖον μικρὸν δὲ καὶ περιφερὲς, πολύκλαδος καὶ πολύφυλ-
λος, ἔτι δὲ χυλὸν ἔχουσα δριμὺν καὶ φαρμακώδη, δι' ὃ καὶ πρὸς τὰς κοιλίας
αὐτῷ χρῶνται οἱ ἰατροί. ὁμοίως δὲ καὶ ἐν ἐκείναις δοκοῦσι διαφοραὶ καθ'
ἑκατέραν· ἐπεὶ ἄσπερμόν τι γένος αὐτῶν ἐστιν ἢ κακόσπερμον. τὸ δ' ὅλον ἡ
οὔλη τῆς λείας εὐχυλοτέρα καὶ μεγαλοφυλλοτέρα· εὐχυλότερον δὲ καὶ τῶν
τευτλίων τὸ λευκὸν τοῦ μέλανος καὶ ὀλιγοσπερμότερον ὃ καλοῦσί τινες σικελι-
5. κόν. ὡσαύτως δὲ καὶ τῆς θριδακίνης· ἡ γὰρ λευκὴ γλυκυτέρα καὶ ἁπαλωτέρα.
γένη δὲ αὐτῆς ἐστὶν ἄλλα τρία τό τε πλατύκαυλον καὶ στρογγυλόκαυλον καὶ

μὲν οὖν ταῦτα] Ald. H. St.; Sch. addidit *γένη*, quod ait e Camotiana sumsisse. Sed ibi non est.

3. *ἀλλὰ τῷ ἀῤῥ.*] *ἀλλὰ καὶ τῷ ἀ.* Ald. Edd. o.; Sch. *καὶ* seclusit. Conjicio *ἀλλ' ἢ τῷ ἀ.* fuisse.

τῇ θηλ.] U Ald. Edd.; *τῇ* om. St. Sch. mavult *τῷ θήλει.*

πηγνύναι δεῖν] corr. Sch.; *π. δεῖ* Ald. Edd. Vocem *πηγνύναι* immerito suspectam habuit Sch.; dicitur de seminibus quae non spargendo seruntur sed fere singula in foveolas antea factas immittuntur, nos: *stecken.* Quae hic de gongylide afferuntur in P2 paullum mutata de raphanide, vitio aperto, dicuntur.

τὸν αὐτὸν — σπαρῶσι] om. St.

πρὸς σπερματισμὸν] dedi de conj.; *τοὺς σπερματισμοὺς* Ald. H. St., quod explicant cum Scaligero *plantulas e semine enatas; πρὸς τοὺς σπερματισμους* Sch. Ceterum haereo in v. *ἐκφύσεις*

καὶ πλατείας] UM Ald. Sch.; *κατασπαρείσας* H. St. inepte; debebant *διεστηκυίας* scribere. Verba corrupta sunt.

καὶ βέλτιον] *καὶ τὸ β.* Sch.; *σπ. τὸ τῇ ὄψει χ. κ. β.* St.

χρηστῆς — μοχθηρᾶς] de solo dici putat Sch., qui dubitat an potius *χρηστὸν — μοχθηρὸν* scribendum sit, suadentibus G. et Plinio. Equidem ista refero ad *γογγυλίδα,* quae et ipsa paullo post indicatur pronomine *αὕτη*. Comparavi §. 6, ubi *gongylidis* non diversa genera esse dicuntur sed in eodem genere alterum melius alterum deterius.

νοτίοις] *νότοις* H.

ἐκκαυλεῖ] *ἐκκαυλεῖν* Sch.

τῆς ὁμοιώσεως — διαφοράς] Verba haec evidenter vitiosa sunt; et structura laborat et sententia est obscura. *quatenus in ambobus differentiae similitudinis constat* G.

4. *οὐλοφύλλου — μὲν φύλλον*] dedi cum UM Ald., additis tantum verbis *ἡ ἀγρία; τῆς οὐλ. τε καὶ τῆς λειο.* St.; *οὐ λειοφύλλου* ab initio H.; *ἡ μέν ἐστιν οὐλόφυλλος ἡ δὲ λειόφυλλος. καὶ τρίτη ἡ ἀγρία ἣ τὸ μὲν φύλλον* Sch. Equidem cautius restituisse locum mihi persuadeo, simul ita ut structura ab initio incepta recte ac ex more Theophrasteo procedat. Ad *πολύκλαδος* subaudies *οὖσα*, ut ostendit quod sequitur *ἔχουσα.* H. et St. addunt *δέ*.

ἐκείναις] sic optime emendavit Sch.; *ἐκείνῳ* Ald. H. St.

δριμὺν] Sch.; *δριμὴν* Ald. H. St.

καθ' ἑκατέραν] U Sch.syll.; *καθ' ἑτέραν* M Ald.; *καὶ ἕτεραι* H. St. Sch.cont.

τρίτον τὸ λακωνικόν· αὕτη δὲ τὸ μὲν φύλλον ἔχει σκολυμῶδες ὀρθὴ δὲ καὶ εὐ-
αυξὴς καὶ ἀπαράβλαστος ἐκ τοῦ καυλοῦ. τῶν δὲ πλατειῶν οὕτω τινὲς πλατύ-
καυλοι γίνονται ὥστ' ἐνίους φασὶ καὶ θύραις χρῆσθαι κηπουρικαῖς. τὸ δὲ
ὀπῶδες σφόδρα καὶ μικρόφυλλον καὶ λευκοκαυλότερον ἔοικεν ἀγρίᾳ. τῶν δὲ 6.
σελίνων καὶ ἐν τοῖς φύλλοις καὶ ἐν τοῖς καυλοῖς αἱ διαφοραί· τὸ μὲν γὰρ πυ-
κνὸν καὶ οὖλον καὶ δασὺ τὸ φύλλον ἔχει τὸ δὲ μανότερον καὶ πλατύτερον καυ-
λὸν δὲ μείζω. τούτων δὲ πάλιν τὰ μὲν λευκόκαυλα τὰ δὲ πορφυρόκαυλα ἢ
ποικιλόκαυλα· τὸ δ' ὅλον ἅπαν τὸ τοιοῦτον ἐμφερέστερον τῷ ἀγρίῳ. σικύου
δὲ καὶ κολοκύντης τοῦ μὲν εἶναί φασι γένη τῆς δ' οὐκ εἶναι καθάπερ τῆς ῥα-
φανίδος καὶ τῆς γογγυλίδος ἀλλ' ἐν τῷ αὐτῷ γένει τὰς μὲν βελτίους τὰς δὲ
χείρους. τοῦ δὲ σικύου τρία λακωνικὸν σκυταλίαν βοιώτιον· τούτων δὲ ὁ μὲν
λακωνικὸς ὑδρευόμενος βελτίων, οἱ δ' ἕτεροι ἀνύδρευτοι. διαφέρει δὲ γένει 7
καὶ τὰ κρόμυα καὶ τὰ σκόροδα. πλείω δὲ τοῦ κρομύου τὰ γένη οἷον τὰ κατὰ
τὰς χώρας ἐπικαλούμενα σάρδια κνίδια σαμοθράκια, καὶ πάλιν τὰ σητάνια καὶ
σχιστὰ καὶ ἀσκαλώνια. τούτων δὲ τὰ μὲν σητάνια μικρὰ γλυκέα δὲ εὖ μάλα,

5. *σκολυμῶδες*] Ald. H. St. Sch. et Athenae. 2. p. 69; *σκολικῶδες* M.

εὐαυξὴς] *εὐαξὴς* Ald.

ἀπαράβλαστος] Ald. H. Sch., et Athenae l. l.; *ἀπαράβλαστον* UM; *παράβλαστος* St.

πλατειῶν] *πλατείων* Ald.; *πλατέων* U; *πλαγίων* scripto *τέ* super *γι* P_2. — Dein *πλατοκαυλ* — St.

γίνονται] *λέγονται* P_2.

κηπουρικαῖς] UP Sch.syll.; *κηπωρικαῖς* M Ald. H. St. Sch.; *καὶ πωριακαῖς* P_2.

τὸ δὲ ὀπῶδες] *τὸ δὲ στρογγυλόκαυλον ὀπῶδες* St., qui cum Salmasio haec verba ad speciem secundam, tereticaulem, pertinere existimabat. Salmasius vero censebat Plinium *ποῶδες* legisse. Schneider vocem *ἄλλα* sic accipit, ut ea aliam divisionem specierum, a prima illa a coloribus petita diversam, significet.

ἔοικεν ἀγρίᾳ] Ald. Edd.; *ἔοικε τῇ ἀγρίᾳ* Sch.

6. *τὸ δὲ μαν.*] U Ald. H. Sch.; *τὰ δὲ μ.* St. — *μανότερον* P Sch.syll.; *μανώτερον* Ald. Edd. o.

τούτων δὲ πάλιν] *τῶν θριδακινῶν* i. u. addidit St., qui haec ad *lactucam* referenda esse opinabatur.

ἅπαν τὸ τοιοῦτον] „Ad quod genus referatur, non reperio“ Sch. Referendum est ad genus alterum *selini*, quod indicatur verbis *τὸ δὲ* — *μείζω*.

τῷ ἀγρίῳ] *τῇ ἀγρίᾳ* St. — *ἐμφερέστερον* U Sch.syll.; *ἐμφερέστατον* Ald. Edd. o.

κολοκύντης] —*κύνθης* St. — Deinceps *τῆς μὲν* H. St.

ἀνύδρευτοι] *τοὺς δ' ἑτέρους ἀνύδρους* Athenae. 3. p. 74.

7. *τὰ γένη*] UM Ald. H. Sch.; *τὰ* om. St.

σάρδια] St. Sch., praeeunte Meurs. Th. p. 98; *Sardia* Plin. 19, 6 s. 32; *γάρδια* Ald. H.; *Gardiae* G.; *γὰρ διάκνιδα* P_2.

κνίδια] Ald. H. St. Sch.; *κνίδα* UM (*κήδα* M sec. Schn. Comm.); *Cnidiae* G.

σαμοθράκια καὶ πάλιν — σχιστὰ καὶ ἀσκαλώνια] sic PP_2 H. St. (qui *ἀσκαλωνικὰ* scripsit); —*σχιστὰ ἀσκαλώνια* Ald.; *σαμοθράκια, ἀσκαλωνια· καὶ πάλιν τὰ σητάνια καὶ σχιστά.* Schn., qui vocem *ἀσκαλώνια* in superiorem locum retraxit, quoniam hoc genus ad ea pertineat, quae a loco natali nomen duxerint. Quod quidem argumentum ad mutandam scripturam non valet; nihil enim impedit quominus tribus illis, quae a loco natali nomen traxerunt, *sardiis*, *cnidiis*, *samothraciis*, enumeratis, alia adjungerentur genera, quorum unum et ipsum a patria nomen accepisset. Juxta vero, opinor, *τὰ σχιστὰ* atque *τὰ ἀσκαλώνια* posuit, quoniam in earum descriptione et cultura, utpote bene ipsi cognitarum, longior esse earumque insignes quasdam differentias enarrare volebat. Vitiosa igitur est Aldinae scriptura, *καὶ* omittentis: sic enim *σχιστὰ ἀσκαλώνια* unum indicarent genus. Sed *τὰ ἀσκαλώνια* sunt *μόνα οὐ σχιστά*; sic enim paullo mox scribendum est.

τὰ δὲ σχιστὰ καὶ ἀσκαλώνια καὶ ταῖς θεραπείαις διαφέροντα καὶ δῆλον ὅτι τῇ
φύσει· τὸ γὰρ σχιστὸν τῷ μὲν χειμῶνι μετὰ τῆς κόμης ἐῶσιν ἀργὸν ἅμα δὲ τῷ
ἦρι τὰ φύλλα περιαιροῦσι τὰ ἔξω καὶ τὰ ἄλλα θεραπεύουσι· περιαιρεθέντων δὲ
τῶν φύλλων ἕτερα βλαστάνει καὶ ἅμα κάτω σχίζεται, δι᾽ ὃ καλοῦσι σχιστά. οἱ
δὲ καὶ ὅλως φασὶ πάντων δεῖν ὅπως ἡ δύναμις εἰς τὸ κάτω καὶ μὴ σπερμοφυῇ.
8. τῶν δὲ ἀσκαλωνίων ἰδία τις ἡ φύσις· μόνα γὰρ οὐ σχιστὰ καὶ ὥσπερ ἄγονα
ἀπὸ τῆς ῥίζης, ἔτι δὲ ἐν αὐτοῖς ἀναυξῆ καὶ ἀνεπίδοτα· δι᾽ ὃ καὶ οὐ πηγνύουσιν
ἀλλὰ σπείρουσιν αὐτὰ καὶ σπείρουσιν ὀψὲ πρὸς τὸ ἔαρ, εἶθ᾽ ὅταν βλαστήσῃ
μεταφυτεύουσι· τελειοῦται δὲ οὕτω ταχέως ὥσθ᾽ ἅμα τοῖς ἄλλοις ἢ καὶ πρό-
τερον ἐξαιρεῖσθαι· πλέονα δὲ χρόνον ἐαθέντα ἐν τῇ γῇ σήπεται· φυτευθέντα
9. δὲ καυλὸν ἀφίησι καὶ σπέρμα φύει μόνον, εἶτα κενοῦται καὶ αὐαίνεται. τούτων
μὲν οὖν τοιαύτη τις ἡ φύσις. διαφέρει δ᾽ ἔνια καὶ τοῖς χρώμασιν· ἐν Ἴσσῳ
γὰρ τὰ μὲν ἄλλα ὅμοια τοῖς λευκοῖς λευκὰ δὲ σφόδρα τῇ χροιᾷ· φέρειν δέ
φασιν ὅμοια τοῖς σαρδιανοῖς. ἰδιωτάτη δὲ ἡ φύσις ἡ τῶν κρητικῶν παραπλη-
σία δὲ τρόπον τινὰ τοῖς ἀσκαλωνίοις εἰ μὴ ἄρα καὶ ἡ αὐτή. ἐν Κρήτῃ γάρ
ἐστί τι γένος ὃ σπειρόμενον μὲν ῥίζαν ποιεῖ φυτευόμενον δὲ καυλὸν καὶ σπέρμα,
κεφαλὴν δὲ οὐκ ἴσχει, γλυκὺ δὲ τῷ χυμῷ· τοῦτο γὰρ οἷον ἀνάπαλιν ἔχει
10. τοῖς ἄλλοις. ἅπαντα γὰρ πηγνύμενα καὶ βελτίω καὶ θᾶττον παραγίνεται.
πάντα δὲ φυτεύεται μετ᾽ ἀρκτοῦρον ἔτι θερμῆς οὔσης τῆς γῆς ὅπως τὰ

διαφέροντα] UMP2 Ald. Sch.; *διαφέρει* H. St.

τὸ γὰρ σχστὸν] sic correxi: *τὸ* om. UMP2 Ald.; *τὸ σχιστὸν γὰρ* H. St.; *καὶ γὰρ τὸ σχ.* Sch. cum Vo. Vin.

τῆς κόμης ἐῶσιν ἀργὸν] corr. Scalig. Sch.; *Fissilem enim sua cum coma inertem relinquunt* G.; *τῆς κοιμήσεως ἀργὸν* UMP2 Ald.; *τῆς κόμης ἀργὸν ἀπολείπουσι* cum Dalec. H. St.

περιαιροῦσι] corr. Scal. Sch.; *περιάγουσι* P2 Ald. H. St.

ἕτερα] *τὰ ἕτερα* P2 Ald. Edd.; *τὰ* seclusit Sch.; *et alia subnascuntur* Plin.; *altera germinant* G.

πάντων δεῖν] Ald. H.; *περιαίρειν τὸ φύλλον* i. u. St. adjecit; *π. δεῖν περιαιρεῖν* Sch.

εἰς τὸ κάτω] M Sch.; *εἰς τὰ κάτω* Ald. Edd. Schn. i. u. addidit *τρέπηται.*

σπερμοφυῇ] UM Ald. Sch.; *σπερματοφυῇ* H. St.

8 *γὰρ οὐ σχιστὰ*] dedi cum Scalig. et Sch.; *γὰρ σχιστὰ* Ald. Edd. Quum Cepae ascaloniae *ἄγονα ἀπὸ τῆς ῥίζης* esse, cumque ipsae a Cepis fissilibus et omnibus reliquis (*ὅλως — πάντων*) speciebus peculiari sua natura differre dicantur, dubium esse nequit quin negandi particula a librariis omissa sit.

ἄγονα] mBas. Scalig. H. St. Sch.; *ἄτονα* UMP2 Ald.; *quasi steriles ab radice sunt* G.

αὐτοῖς] *αὐταῖς* St. — Antea *ἔστι δὲ* UP2.

δὲ οὕτω ταχέως] sic dedi cum Sch. non sine dubitatione; *perficiuntur adeo celeriter* G.; *δὲ τοῖς ἄλλοις ταχ.* Ald. Edd.

πλέονα] U; *πλέον* M; *πλείω* Sch.; *πολὺν* Ald. Edd.; *plus temporis* G.

σπέρμα φύει] Ald. H. St.; *σπερμοφυεῖ* Sch.

κενοῦται] corr. St. Sch.; *καινοῦται* Ald. H.; *exinaniuntur* G.

9. *ἐν Ἴσσῳ*] Sch.; *apud issum* G.; *ἐν ἴσῳ* UM; *ἐν νήσῳ* Ald. H.; *ἐν νήσῳ [Σαμίῳ]* St. — Deinceps *τὰ* om. H.;

λευκοῖς λευκὰ] Ald. Edd. o.; *λευκοῖς λευκὰ. λευκὰ* MP. Verba *τοῖς λευκοῖς* aperte sunt vitiosa, nec sequentia carent difficultate. *λευκοῖς ἐρυθρὰ δὲ* St.

φασιν] *τὴν νῆσον* i. u. addit St.

γάρ ἐστί τι γένος] sic Ald. Cam. H. St. Sch.; *ἐστι* quod in Ald. in compendio scriptum, om. Bas.; *γάρ ἐστι γένος* M.

κεφαλὴν] Ald. Edd. praeter Bas. quae *κεφαλῇ* dat.

γλυκὺ δὲ τῷ χυμῷ] Ald. Edd.; — *χυλῷ* Sch.; *γλυκεῖ δὲ χυμῷ* M.

ἀνάπαλιν] *τι* add. St.

10. *γὰρ πηγ.*] St.; *γὰρ καὶ π.* Ald. H.; Sch. *καὶ* seclusit.

φυτεύεται] corr. Sch.; *φύεται* Ald. Edd.

ὕδατα πεφυτευμένα καταλαμβάνῃ. καὶ ὅλα δὲ φυτεύεται καὶ διατεμνόμενα παρὰ τὴν κεφαλήν. οὐχ ὅμοιαι δὲ αἱ ἐκβλαστήσεις, ἀλλ' ἐκ μὲν τοῦ κάτω γίνεται κρόμυον ἐκ δὲ τοῦ ἄνω χλόη μόνον· ὀρθὸν δὲ διατμηθὲν ὅλως ἀβλαστές ἐστι. τὸ δὲ γήτειον καλούμενον ἀκέφαλόν τι καὶ ὥςπερ αὐχένα μακρὸν ἔχον ὅθεν καὶ ἡ βλάστησις ἄκρα· καὶ ἐπικείρεται πολλάκις ὥςπερ τὸ πράσον, δι' ὃ καὶ σπείρουσιν αὐτὸ καὶ οὐ φυτεύουσι. τὰ μὲν οὖν κρόμυα σχεδὸν ταύτας ἔχει τὰς ἰδέας. τὸ δὲ σκόροδον φυτεύεται μὲν μικρὸν πρὸ τροπῶν ἢ μετὰ 11.
τροπὰς διαιρούμενον κατὰ γέλγεις. διαφορὰ δέ ἐστιν αὐτῶν ἥ τε τῶν ὀψίων πρὸς τὰ πρώϊα, γένος γάρ τι τυγχάνει τοιοῦτον ὃ ἐν ἑξήκοντα ἡμέραις τελειοῦται, καὶ μεγέθει καὶ μικρότητι· καὶ τῷ μεγέθει γένος τι διάφορόν ἐστι, μάλιστα δὲ τὸ κύπριον καλούμενον τοιοῦτον, ὅπερ οὐχ ἑψοῦσιν ἀλλὰ πρὸς τοὺς μυττωτοὺς χρῶνται καὶ ἐν τῇ τρίψει θαυμαστὸν ποιεῖ τὸν ὄγκον ἐκπνευματούμενον· καὶ ἔτι τῷ μὴ ἔχειν ἔνια τὰς γέλγεις. ἡ δὲ γλυκύτης καὶ ἡ εὐωδία καὶ ἡ ἁδρότης σχεδὸν παρὰ τὰς χώρας γίνεται καὶ τὰς θεραπείας ὥςπερ καὶ τῶν ἄλλων. τελειοῦται δὲ καὶ ἀπὸ σπέρματος ἀλλὰ βραδέως· τῷ πρώτῳ γὰρ ἔτει κεφαλὴν ἡλίκην πράσου λαμβάνει τῷ δ' ὕστερον γελγιδοῦται καὶ τῷ τρίτῳ τέλειον γίνεται, καὶ οὐδὲν χεῖρον ἀλλ' ἔνιοί γε καὶ κάλλιόν φασι τοῦ πηκτοῦ. τῆς 12.
δὲ ῥίζης ἡ γένεσις οὐχ ὁμοία τοῦ τε σκορόδου καὶ τοῦ κρομύου· ἀλλὰ τοῦ μὲν σκορόδου ὅταν ἀνοιδήσῃ ἡ γελγὶς κυρτοῦται πᾶσα καὶ ἐνταῦθα αὐξηθεῖσα διαιρεῖται πάλιν εἰς τὰς γέλγεις καὶ ἐξ ἑνὸς πολλὰ γίνεται τῷ τελειοῦσθαι τὴν κε-

ὕδατα πεφυτ. καταλ.] Ald. H.; *ὕδ. καταλαμβάνῃ τὰ πεφυτ.* St. Sch. Sensus vulgatae est: ut aquae depositis illis superveniant. — *καταλαμβάνει* P.

φυτεύεται] M Sch.; *φύεταί τε* Ald. Edd.

γήτειον] UM Ald. Sch.; *γήθυον* H. St.; *gethyum* G.

ἀκέφαλόν] — *αὐχένα*] Ald. H. St.; *ὥςπερ ἀκέφαλόν τι καὶ αὐχένα* Sch.

βλάστησις ἄκρα] *ob id germinatio tota in fronde* G. Haec verba suspecta habet Sch. ad cap. 2, 2. Ego sic intelligo: quoniam radix *γητείου* sursum in collum elongatur, germinatio i: e. exsertio foliorum et scapi *ἄκρα* est, scilicet alta, super ipsam terram cujus superficiem collum illud attingit.

πράσον] *πράσον* superscripta *σ* altero P.

σπείρουσιν αὐτο καὶ] om. St.

11. *κατὰ γέλγεις*] corr. Scal. Sch.; *nucleatim divisum* G.; *κατὰ γένη* Ald. Edd.

ὀψίων] UM mP Sch. syll.; *ὀψίμων* P Ald. H. St.

ὃ ἐν ἑξήκοντα] Sch.; *ὅθεν ἑξήκοντα* UM; *ὅθεν ἑξήκονθ'* Ald.; *ὅτε ἐν ἑξ.* H.; *ὅτι ἐν ἑξ.* St.

καὶ τῷ μεγ.] Ald. Edd.; *καὶ γὰρ τῷ μεγ.* cum Scalig. Sch.

καὶ ἔτι] *διαφέρει* add. i. u. St.

γέλγεις] *γέλεις* mBas.

χώρας] cum Dalecamp. H. St. Sch.; *ὥρας* UMP2 Ald.; *Dulcedo autem et odor et crassitudo eorumque causa tempore cultuque pene videntur contingere ut etiam aliorum* G. ed Paris et Bas., sed in Tarv. *eorumque — videntur* ac deinde *ut* omissa sunt.

ἡλίκην πράσου] Ald. Edd. o.; *ἡλιδείην πράσσου* M.; *πράσσου* P.

γελγιδοῦται] U Sch.; *γελδιδοῦται* M Ald. Cam.; *γελδιοῦγται* H.; *γελγιοῦται* St.; *γελγουδοῦται* Bas.

12. *τοῦ τε σκορ.*] *τοῦ τε γὰρ σκ.* St. — Sequentia e codice U redintegravimus; verba *καὶ τοῦ κρομύου ἀλλὰ τοῦ μὲν σκορόδου* desunt in Ald. Edd.: e versione Gazae *radicis autem allii aut cepe haud similis ortus fieri solet: allii namque cum nucleus extumuerit* etc. sic suppleverat Sch.: *καὶ τοῦ κρομύου· τοῦ γὰρ σκορόδου.*

ἀνοιδήσῃ] H. St. Sch.; *ἀνοιγήσῃ* Ald.

τὰς γέλγεις] *τὰς* seclusit Sch.

τελειοῦσθαι] St. Sch.; *τελεῖσθαι* Ald. H.

φαλὴν, τὸ δὲ κρόμυον εὐθὺς ἐκ τῆς ῥίζης ἄλλο καὶ ἄλλο παραφύησι καθάπερ καὶ βολβοὶ καὶ σκίλλα καὶ πάντα τὰ τοιαῦτα. καὶ γὰρ τὰ κρόμυα καὶ τὰ σκόροδα μὴ ἀναιρούντων ἀλλ' ἐώντων πολλὰ γίνεται. φέρειν δέ φασι καὶ τὸ σκόροδον ἐπὶ τῆς φύσιγγος σκόροδα καὶ τὸ κρόμυον κρόμυα· περὶ μὲν οὖν τῶν γενέσεων ἱκανῶς εἰρήσθω.

5 H. 6 St. Cap. V. Φίλυδρα δὲ πάντα τὰ ἄλλα λάχανα καὶ φιλόκοπρα πλὴν πηγάνου, τοῦτο δὲ ἥκιστα φιλόκοπρον. τὰ χειμερινὰ δὲ οὐχ ἧττον τῶν θερινῶν καὶ τὰ ἐπίκηρα τῶν ἰσχυρῶν. κόπρον δὲ μάλιστα ἐπαινοῦσι τὴν συρματῖτιν, τὴν δὲ τῶν ὑποζυγίων μοχθηρὰν διὰ τὸ μάλιστα ἐξικμάζεσθαι· ζητοῦσι δὲ τὴν κόπρον ἅμα τῷ σπόρῳ μάλιστα συναναμιχθεῖσαν· οἱ δὲ καὶ σπείροντες ἐπιβάλλουσι· χρῶνται δὲ καὶ τῇ ἀνθρωπίνῃ ὠμῇ πρὸς τὴν χύλωσιν. φιλυδρότερα δὲ τὰ χειμερινὰ τῶν θερινῶν καὶ τὰ ἀσθενῆ τῶν ἰσχυρῶν ἔτι δὲ τὰ πλείστης δεόμενα τροφῆς. φίλυδρα καὶ τὸ κρόμυον καὶ τὸ γήθυον· καίτοι φασί τινες οὐ
2. ζητεῖν ἐὰν τὸ πρῶτον ἐπιγένηται δὶς ἢ τρίς. τῶν δὲ ὑδάτων ἄριστα τὰ πότιμα καὶ τὰ ψυχρά, χείριστα δὲ τὰ ἁλυκὰ καὶ δυςμανῆ, δι' ὃ καὶ ἐκ τῶν ὀχετῶν οὐ χρηστά· συμπεριφέρει γὰρ σπέρματα πόας. ἀγαθὰ δὲ τὰ ἐκ διός· ταῦτα γὰρ δοκεῖ καὶ φθείρειν τὰ θηρία γινόμενα τὰ γόνιμα κατεσθίοντα. φασὶ δέ τινες οὔτε τοῖς σικύοις συμφέρειν οὔτε τοῖς κρομύοις. ἀρδεύουσι δὲ τὰ μὲν ἄλλα πρωῒ ἢ πρὸς ἑσπέραν ὅπως μὴ καθέψηται τὸ δὲ ὤκιμον καὶ μεσημβρίας· καὶ γὰρ διαβλα-

καὶ βολβοὶ καὶ σκίλλα] H. et Ald. quae *σκύλλα* habent; *καὶ οἱ β. καὶ ἡ σκ.* St. Sch. P dat *σκίλλα*.

ἐώντων] *ἐόντων* Bas.

φέρειν — κρόμυα] dedi cum Sch.; *φέρει δέ φασι καὶ τὸ σκόροδον ἐπὶ τῆς σφύριγγος σκόροδα καὶ τὰ κρόμμυα* UM Ald.; *φέρειν δέ φασι καὶ τὸ σκόροδον κεφαλὰς ἐπὶ τῆς σφύριγγος καὶ τὰ κρόμμυα* H.; — *σκόροδον κεφαλὰς μετὰ τῆς φύσιγγος ὡς καὶ τὰ κρόμμυα* St.; *super fistula quoque et alium capitari posse et cepe affirmant* G. *φύσιγγος* correxerunt Casaub. ad Athenae. 2 p. 68 et Salmas Ex. p. 822.

γενέσεων] U Sch.syll.; *γενεῶν* MP; *γενῶν* Ald. Edd. o.

Cap. V.

συρματῖτιν] P2: *συρματίτιν* Ald. Edd. Vide 2, 7, 4.

σπείροντες] P2 Ald. H. St.; *σπείραντες* Sch.

τὰ πλείστης δεόμενα] H. St. Sch.; *τὰ πλεῖστα δεόμενα* UM Ald. *Item quae alimento plurimo egeant* G.

φίλυδρα καὶ] *φιλ. ὡς καὶ* St.

πρῶτον ἐπιγένηται] corr. Sch. in Comm.; *πρ. ἐγγένηται* UM Ald.; *πρ. ὑετὸς ἐγγ.* H. St.; *πρ. ὕδωρ ἐγγ.* cum Scalig. Sch. At *ὕδωρ* e verbo *φίλυδρα* repetendum est; *ἐνύηται* conj. Dalec. Aliud vero vitium inesse videtur.

2. *ἁλυκὰ*] St. Sch.; *ἁλικὰ* Ald. H. Deinceps *ὡς* add. St.

δυςμανῆ] UM Ald. St. Sch.syll.; *δυςμενῆ* H. Sch.cont. Spreng. derivat a *μανὸς* et interpretatur *nicht leicht verdampfendes Wasser*. Quod si verum est, quod non dixerim, sequentia stare possunt. Poeticum *δυςπινῆ* Theophrasto obtrudere nolui. *Rarefactu difficiles* G. E Plinio 19, 11 s. 59 nihil boni elicies.

δι' ὃ καὶ ἐκ τῶν] Ald. H.; *καὶ τὰ ἐκ τῶν* St.; *(διὸ) καὶ [τὰ] ἐκ τῶν* Sch. Fortasse *ἔτι καὶ ἐκ τῶν* scribendum.

οὐ χρηστὰ] sic correxi sensu flagitante: *εὔχρηστα* Ald.; *ἧττον εὔχρηστα* H. St.; *οὐκ εὔχρηστα* Sch.; *perutiles* G.

σπέρματα πόας] UM Ald. Sch.; *σπ. τῆς πόας* H. St.

θ. γινόμενα τὰ γόνιμα κατεσθ.] ita cum H. Sch. correxi interserto articulo; *θ. γινόμενα γόνιμα κατ.* UM Ald.; *χωρία γινόμενα γόνια* P2; *θ. ἐγγινόμενα τὰ γον. κ.* St. Schn. *γόνιμα* e voce *γινόμενα* ortum esse consct. Interpretor *τὰ γόνιμα germina* atque comparo *τὰς γονίμους ἀρχὰς* C. pl. 1, 15, 1.

σικύοις] *συκύοις* Bas.; *ὕδωρ* i. u. addit St.

στάνειν θᾶττόν φασι θερμῷ τὸ πρῶτον ἀρδευόμενον. τὸ δὲ πολὺ λίαν ὕδωρ
δοκεῖ συμφέρειν ἄλλως τε καὶ ἐὰν μετέχῃ κόπρου· πολλάκις γὰρ πεινῆν τὰ
λάχανά φασι καὶ ταῦτα γνωρίζειν τοὺς ἐμπείρους τῶν κηπουρῶν. μεταφυτευ- 3.
όμενα δὲ πάντα καλλίω καὶ μείζω γίνεται· καὶ γὰρ τὰ τῶν πράσων μεγέθη καὶ
τὰ τῶν ῥαφανίδων ἐκ μεταφυτείας. μάλιστα δὲ μεταφυτεύουσι πρὸς τοὺς
σπερματισμούς· καὶ τὰ μὲν ἄλλα ὑπομένει οἷον γήθυον πράσον ῥάφανος σίκυος
σέλινον γογγυλὶς θρίδαξ, τὰ δὲ γλίσχρως. ἅπαντα δ' εὐαυξέστερα καὶ μείζω
πηγνυμένων τῶν σπερμάτων ἢ σπειρομένων. θηρία δὲ γίνεται ταῖς μὲν ῥαφα- 4.
νίσι ψύλλαι τῇ δὲ ῥαφάνῳ κάμπαι καὶ σκώληκες, καὶ ἐν τῇ θριδακίνῃ καὶ ἐν
τοῖς πράσοις καὶ ἐν ἄλλοις δὲ πλείοσιν αἱ πρασοκουρίδες. ταύτας μὲν οὖν ἡ
κράστις ἀθροισθεῖσα ἀπόλλυσι καὶ ὅταν κόπρον ἀθρόαν τις καταβάλῃ· φιλό-
κοπρον δ' ὂν τὸ θηρίον ἀναδύεται καὶ ἐνδῦσα κοιμᾶται ἐν τῇ κόπρῳ, δι' ὃ δὴ
ῥᾴδιον θηρεύειν· ἄλλως δ' οὐκ ἔστι. ταῖς δὲ ῥαφανίσι πρὸς τὰς ψύλλας ἀρ-

καθέψηται] corr. Sch.; *ne aqua fervens sole officiat* G.; *ne infervescat aqua sole* Plin. 19 s. 60; *καθάψηται* P2 Ald. Edd.

ἐὰν μετέχῃ κόπρου] sic correxi; *ἐὰν μὴ ἔχῃ κόπρον* Ald. Edd. o. Vitium primus indagavit Dalec. qui negationem delere jubebat. Delendam esse docent sequentia; si enim *λάχανα* dicuntur *πεινῆν* id ea nutrimentum desiderare significatur quod fimo praebetur; contra si aquam puram desiderarent olera *διψῆν* dixisset. Vide C. 3, 9, 2. *κόπρως* Cam.

πεινῆν] *πεινᾶν* H. St.; *πείνην* UM.

κηπουρῶν] UM Sch.; *κηπωρῶν* Ald. Edd. et P sed *ου* superscripto.

3. *τὰ τ. πρ. μεγέθη καὶ τὰ*] Ald. Edd.; *τὸ τ. πρ. μεγέθει καὶ τὸ* UM; *μεγέθει* quoque P.

σπερματισμοὺς] cum Scalig. H. St. Sch.; *σπερματικοὺς* UM Ald. Cf. c. 4, 3. *Porrorum n. radicumque magnitudo ex translatione potissimum ad et caetera quidem tolerant ceu gethyum* G.

τὰ δὲ γλίσχρως] de conj. Sch.; *τὰ δὲ* deest in omnibus; *γλίσχρως* U, *γλίσχροι* M; *γλίσχρος* Ald. H.; *γλήχων* conj. Scal., dedit St. Ad *ὑπομένει* subaudies *τὴν μεταφυτείαν*. Nihil nos movet auctoritas Plinii scribentis l. l.: *In translatione et medicina est desinuntque sentire injurias ut gethyum* etc.: is vocem *ὑπομένει* plenius interpretatus esse videtur, an recte dubito.

ἅπαντα δ' εὐ.] UMP Ald. St. Sch.syll.; *ἅπ. καὶ εὐ.* Cam. H. Sch.cont. Ceterum *εὐαξέστερα* P2 Ald.

4. *δὲ γίνεται*] UM Ald. Sch.syll.; *δὲ ἐγγίνεται* H. St. Sch.cont.

δὲ πλείοσιν] UMP Sch.; *δὲ* om. Ald. Edd.

πρασοκουρίδες] H. St. Sch.; *πρασιοκουρίδες* duplici scriptura confusa U, *πρασικουρ.* Ald. M.

ἡ κράστις] de conj. RConst. Sch.; *ἡ κρᾶσις* Ald. Edd.; *has igitur humor collectus interimit* G.

ὅταν κόπρον ἀθρόαν τις καταβάλῃ] dedi de conj. partim a Schneidero accepta; *ὅταν κόπρος ἀθρόα που καταλάβῃ* Ald. Edd. o.; *et fimum acervatim injectum* pergit G. Scaliger maluit *ὅταν κόπρον ἀθρόαν που καταλάβῃ* scribi atque haec verba continuo cum sequentibus jungi.

φιλόκοπρον — κοιμᾶται] dedi de conj.; *φιλόπονον τὸ θηρίον ἀναδεύεται καὶ ἐν αἷς κοιμᾶται* UM Ald.; *φίλυπνον τὸ θ. ἀναδεύεται καὶ ἐν* — H.; *φίλυπνον γὰρ τὸ θ. ἀν. ἐν αἷς κ.* St. *Industria enim bestiola condens sese ut in stramento quiescit in stercore* G. *φίλυπνον* conj. RConst., *φιλόκοπρον* Bod. quod confirmant Geopon. 12, 9. Dein *ἀναδύεται* ac *ἐνδὺς* correxere Scal. et RC. Quae scripsit Sch. *φιλόκοπρον γὰρ τὸ θηρίον ἀναδύεται καὶ ἐνδῦσα κ.* sic intelligi voluit: *cum enim bestiola stercoris sit amans insinuat se* vel *emergit*. Sed non vidit ibi participio *ὂν* opus esse, qua de re monui ad 1, 1, 3 ac saepius. Si *ἀναδύεται* verum est cogites bestiolam istam in ipsa terra degere: radicibusque nocivam esse, e qua in stercoris acervum terrae impositum emergere possit. Magnopere vero offendo in feminino *ἐνδῦσα* quod sic post neutrum positum vix tolerandum. Melius sic procederent: *φιλόκοπρον δὲ τὸ θηρίον· ἀναδύεται οὖν καὶ — ἐνδῦσα κοιμᾶται ἐν τῇ κ.* Ceterum *κοιμ. ἐν τῇ κ.* UM Ald. Sch.; *κοιμ. καὶ ἐ. τ. κ.* H.; *κοιμ. ὡς καὶ ἐ. τ. κ.* St.

θηρεύειν] *οὕτως* add. St.

ψύλλας ἀρκεῖ τὸ] dedi de conj.; *ψύλλας πρὸς τὸ* Ald. H.; *ψ. πρόςφορον τὸ* mBas. et St. sed omisso *τὸ*; *ψ. βοηθεῖ τὸ* Sch.

κεῖ τὸ ἐπισπείρειν ὀρόβους. πρὸς δὲ τὸ μὴ γίνεσθαι καμπὰς οὔ φασιν εἶναι
φάρμακον οὐδέν. ὑπὸ δὲ τὸ ἄστρον ὤκιμον μὲν λευκαίνεται κορίαννον δὲ ἁλ-
5. 6 H. μᾷ. τὰ μὲν οὖν συμβαίνοντα διὰ τούτων θεωρητέον. τῶν δὲ σπερμάτων τὰ μέν
ἐστιν ἰσχυρότερα τὰ δὲ ἀσθενέστερα πρὸς διαμονήν· ἰσχυρότερα μὲν οἷον κο-
ρίαννον τεῦτλιον πράσον κάρδαμον νάπυ εὔζωμον θύμβρα ἁπλῶς τὰ δριμέα
πάντα· ἀσθενέστερα δὲ γήθυον, τοῦτο γὰρ οὐκ ἐθέλει μένειν, ἀδράφαξυς ὤκι-
μον κολοκύντη σίκυος, ἁπλῶς τὰ θερινὰ τῶν χειμερινῶν μᾶλλον. διαμένει δὲ
οὐδὲν πλέον τεττάρων ἐτῶν ὥστε ἔτι χρήσιμον εἶναι πρὸς τοὺς σπόρους· ἀλλὰ
διένα μὲν βελτίω, τὰ δὲ τριένα οὐδὲν χείρω, τὸ δ' ὑπερτεῖνον ἤδη χεῖρον.
6. πρὸς δὲ τὴν μαγειρικὴν χρείαν ἐπὶ πλείω διαμένει, πλὴν ἀσθενέστερα ταῦτα
ἀναγκαῖον εἶναι διὰ τὴν ἀναπνοὴν καὶ τὴν σκωλήκωσιν. φθορὰ δὲ μάλιστα μὲν
ὑπὸ τῶν θηρίων· γίγνεται γὰρ ἐν ἅπασι καὶ τοῖς δριμέσιν ἥκιστα δὲ ἐν τῷ
σικύῳ· οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ἐξικμαζόμενα πικρὰ γίνεται τῇ γεύσει δι' ὃ καὶ πρὸς
τὴν χρείαν χείρω. καὶ περὶ μὲν τῶν σπερμάτων καὶ ἁπλῶς τῶν κηπευομένων
ἱκανῶς εἰρήσθω.

7 St. Cap. VI. Περὶ δὲ τῶν ἀγρίων καὶ τῶν καλουμένων ἀρουραίων πειρατέον
ὁμοίως εἰπεῖν. τυγχάνει δὲ τὰ μὲν ὁμώνυμα τοῖς ἡμέροις· ἅπαντα γάρ ἐστι
τὰ γένη ταῦτα καὶ ἄγρια, καὶ σχεδὸν τά γε πολλὰ παραπλησίαν ἔχοντα τὴν

μὴ γίνεσθαι καμπὰς] dedi de conj. Schneideri in Comm.; *μ. γ. ψύλλας* Ald. Edd. o. Cur *καμπὰς* scribendum sit, Sch. luculenter ostendit: subaudi vero *τοῖς λαχάνοις*.

κορίαννον] *κορίαυνον* P.

ἁλμᾷ] *ἁλμαίνεται* Vo. Vin. Sch.; *ἁλμᾶται* mBas. St.; *ἅλμαι* M Ald.; *ἁλμαὶ* H. Cur *ἁλμᾷ* scripserim, quo libri ducunt, docui ad 8, 10, 1.

διὰ τούτων] UM Ald. Sch.; *διὰ* om. H. St.

5. *κορίαννον*] *κορίανον* P2; *κορίαυνον* P.

πράσον] P2 Sch.; *πράσσον* Ald. Edd.

ἁπλῶς τὰ δρ.] St. Sch.; *ἄλλως τὰ δρ.* Ald. H.; *ἀλως τὰ δρ.* U; *ἄλλως τε δρ.* P2; *ad summum omnia fere acris saporis* G., unde *ὅλως* scribendum esse conjicias. Praetuli vero *ἁπλῶς* quod e scripturis U et Ald. comparatis efficitur et ad sensum paullo magis aptum esse videtur.

γήθυον] *γήθιον* P2.

ἀδράφαξυς] *ἀνδράφαξυς* PP2 Ald. H. Sch.; *ἀτράφ*— St.

ὤκιμον] UMP2 Ald. Sch.; *ὤκιμος* H. St. — Hanc *διαμονὴν* Plinius sic interpretatus est ut semina indolem suam conservare formamque speciei retinere nec mutari vel degenerare dicantur. — Dein *σύκυον* P2.

ὥστε ἔτι] mBas. H. St. Sch.; *ὥστε ἐστὶ* Ald.

διένα μὲν βελτίω, τὰ δὲ τριένα] sic correxi; *δι' ἕνα μὲν βελτίω διὰ δὲ τρεῖς* UM Ald. H.; *τὰ διένα μ. β. διὰ δὲ τρεῖς* St.; *ἐνάενα* (in Comm. mavult *ἕνα*) *μὲν βελτίω, διένα δὲ καὶ τριένα* edidit Sch., quam scripturam conformavit ad locum parallelum 8, 11, 5. At ejus alia est ratio: hic certe semina horna commemorandi non erat locus, quoniam de facultate seminum retinendi per plures annos vim germinatricem exponit; hornis igitur omissis hic opus erat differentias seminum vetustiorum solum explicare; ibi vero qualia semina omnino satu sint optima disserit.

ὑπερτεῖνον] corr. Scal. Vo. Sch.; *ὑπὲρ γαῖον* UM Ald.; *ὑπερβαῖνον* H. St. In Auctar. et Syll. Sch. mavult *ὑπερπαῖον*. Cf. 8, 11, 5.

6. *ταῦτα ἀν.*] sic M, ubi subaudies *τὰ ἐπὶ πλείω τηρηθέντα* l. *διαμείναντα*; *πάντα ἀν.* Ald. Edd. o.

σκωλήκωσιν] corr. Sch.; *κώλυσιν* Ald.; *σκωλήκησιν* e correctione R Const. H. St.; *κόλουσιν* conj. Scal.

γίγνεται] P Ald. Sch.; *γίγνεσθαι* Cam. H. St. — Dein *καὶ ἐν τοῖς* St.

ἥκιστα δ' ἐν τῷ συκύῳ] dedi de conj.: omisit G.; *ἥκ. δ' ἐν τῷ σικυῶνι* Ald. Edd.; *σικυῶν* M; *ἥκ. δ' ἐν τοῖς εὐώδεσι* St.

κηπευομένων] *κυπ*— Bas.

Cap. VI.

τοῖς ἡμέροις] corr. Sch.; *τοῖς εἰρημένοις* Ald. H. St.; *Sunt igitur quaedam nomine supradictorum vocata* G. Caussam, qua emendationem suam probare voluit Schn.,

ὄψιν τοῖς ἡμέροις, πλὴν τοῖς γε φύλλοις ἐλάττω ταῦτα καὶ τραχύτερα καὶ τοῖς καυλοῖς καὶ μάλιστα τοῖς χυλοῖς δριμύτερα καὶ ἰσχυρότερα, καθάπερ ἥ τε θύμβρα καὶ ἡ ὀρίγανος ἥ τε ῥάφανος καὶ τὸ πήγανον· ἐπεὶ καὶ τὸ λάπαθον ἄγριον καίπερ εὐστομώτερον τοῦ ἡμέρου τὸν δὲ χυλὸν ὅμως ὀξύτερον ἔχει καὶ τούτῳ μάλιστα διαφέρει. πάντα δὲ καὶ ξηρότερα τῶν ἡμέρων καὶ ἴσως αὐτῷ τούτῳ τά γε πολλὰ καὶ δριμύτερα καὶ ἰσχυρότερα. ἰδίως δὲ ἡ ῥάφανος ἔχει 2.
παρὰ τὰ ἄλλα τοὺς καυλοὺς περιφερεστέρους καὶ λειοτέρους τῆς ἡμέρου, καὶ τὴν τοῦ φύλλου πρόσθεσιν ἐκείνη μὲν ἔχει πλατεῖαν αὕτη δὲ περιφερεστέραν καὶ αὐτὸ δὲ τὸ φύλλον ἀγωνότερον· ἐπεὶ τά γε ἄλλα τραχύτερα καὶ τοῖς καυλοῖς καὶ τοῖς φύλλοις. ἡ δὲ γογγυλὶς καὶ τὴν ῥίζαν ἔχει μακρὰν καὶ ῥαφανιδώδη καὶ τὸν καυλὸν βραχύν. θριδακίνη δὲ τό τε φύλλον βραχύτερον τῆς ἡμέρου, καὶ τελεουμένης ἀκανθοῦται, καὶ τὸν καυλὸν ὁμοίως, τὸν ὀπὸν δὲ δριμὺν καὶ φαρμακώδη. φύεται δ' ἐν ταῖς ἀρούραις· ὀπίζουσι δ' αὐτὴν ὑπὸ πυραμητὸν καί φασι καθαίρειν ὕδρωπα καὶ ἀχλὺν ἀπ' ὀφθαλμῶν ἀπάγειν καὶ ἄργεμα ἀφαιρεῖν ἐν γάλακτι γυναικείῳ. τὸ δ' ἱπποσέλινον καὶ ἐλειοσέλινον καὶ ὀρεο- 3.
σέλινον καὶ πρὸς ἑαυτὰ διαφορὰν ἔχει καὶ πρὸς τὸ ἥμερον· τὸ μὲν γὰρ ἐλειοσέλινον τὸ παρὰ τοὺς ὀχετοὺς καὶ ἐν τοῖς ἕλεσι φυόμενον μανόφυλλόν τε καὶ οὐ δασὺ γίνεται, προσεμφερὲς δέ πως τῷ σελίνῳ καὶ τῇ ὀσμῇ καὶ τῷ χυλῷ καὶ τῷ σχήματι. τὸ δ' ἱπποσέλινον φύλλον μὲν ἐμφερὲς τῷ ἐλειοσελίνῳ δασὺ δὲ

nequaquam ratam esse judicamus. Cum enim, inquit, Th. proxime de hortensium seminibus locutus sit, ipsa hortensia non poterant verbis *τὰ εἰρημένα* indicari. At *τὰ εἰρημένα* sunt *τὰ λαχανώδη*, de quibus omnis disputatio, quae haec antecedit, agit. Sed stilo Theophrasteo convenit *ἡμέροις* non *εἰρημένοις*, atque in ipsa hac oratione protinus *τὰ ἄγρια* comparantur cum *τοῖς ἡμέροις*: altero vero loco sub finem capitis, ubi iterum libri omnes *τοῖς εἰριμένοις* habent, hoc nullo modo tolerabile ac sine dubitatione *ἡμέροις* scribendum est. Quamvis igitur mirum sit quod utroque loco pariter librarii aberraverint: tamen emendationem Schneideri recipiendam esse duxi. Sequentia sic intelligenda: Omnium enim horum generum sylvestres etiam sunt species.

ῥάφανος] *ῥαφανὶς* St.

λάπαθον ἄγριον] *λ. τὸ ἄγριον* Sch. Sic Cap. 10,2 *ὁ σίκυος ἄγριος.* — *ἔτι καὶ τ. λαπ.* St.

πάντα δὲ] *τὰ ἄγρια* i. u. add. St.
τά γε πολλὰ] corr. Sch.; *τά τε πολλὰ* UM Ald. H.; *αὐτῷ τούτῳ πολλῷ καὶ δρ.* St.

2. *παρὰ τὰ*] *παρά τε* St.

ἀγωνότερον] H. Sch.; *ἀγονώτερον* Ald.; *ἀγωνιότερον* St.
ἐπεὶ τά γε] *ἔτι τά γε* St.

τραχύτερα] correxit Sch.; *τραχύτερον* Ald. Edd. *Nam caetera quidem scabrior* G. *τὰ ἄλλα* sunt caeterae sylvestres.

γογγυλὶς] *ἄγρια* i. u. add. St.

τελεουμένης] dedi de conj.; *τελεούμενος* U; *τελειούμενον* P2 Ald. Edd. o. Vocabulis *τελεοῦσθαι τελέωσις* utitur Theophr. ad significandam ultimam plantae evolutionem, qua fructus ac semina profert; C. pl. 4. 3, 5: *τελέωσις γάρ τις ἡ ἐκκαύλησις εἴπερ ὁ καρπὸς τέλος*, neque ea de foliorum explicatione dici memini. Genitivus absolutus quem Theophr. saepissime adhibet, a librariis non intellectus eos ad correctionem impulit; U vestigia priscae scripturae servavit. Ceterum verba *καὶ τελεουμένης ἀκανθοῦται* paullo insolentius ut in parenthesi posita structuram intercipiunt.

ὀπὸν δὲ δρ.] *ὀπὸν δ' ἔχει δρ.* St.

ὕδρωπα] sic corr. Sch.; *ὕδροπα* P2 Ald. Edd.

3. *ἱπποσέλινον*] Ter — *σέληνον* Ald.; — *σέλινον* P2 Edd. post H.

ἑαυτὰ] Ald. Edd. o.; *αὐτὰ* P2.

ἐν τοῖς] *αὐτοῖς* P2.

μανόφυλλον] *folio raro* G.; Plinius *μονόφυλλον* legit, vertit enim *uno folio*. — Dein Exc. P2: *προσεμφερὲς τῷ ἡμέρῳ καὶ τῇ ὀσμῇ καὶ τῷ χυλῷ καὶ τῷ βλαστῷ.*

καὶ μεγαλόκαυλον καὶ τὴν ῥίζαν ὥςπερ ῥαφανὶς ἔχει τὸ πάχος μέλαιναν· μέλας δὲ καὶ ὁ καρπὸς μέγεθος δὲ μεῖζον ὀρόβου. χρήσιμα δ' ἄμφω φασὶ πρὸς στραγγουρίαν εἶναι ἐν οἴνῳ γλυκεῖ λευκῷ καὶ τοῖς λιθιῶσι· φύεται δὲ ὁμοίως πανταχοῦ· γίνεται δὲ καί τι δάκρυον ἐξ αὐτοῦ ὅμοιον τῇ μύρρᾳ· οἱ δέ φασιν
4. ὅλως μύρραν. τὸ δὲ ὀρεοσέλινον μείζους ἔτι διαφορὰς ἔχει· τὸ μὲν γὰρ φύλλον ἔοικε κωνείῳ, ῥίζα δὲ λεπτή, τὸν δὲ καρπὸν ἔχει καθάπερ ἄνηθον πλὴν ἐλάττω· διδόασι δὲ τοῦτον ἐν οἴνῳ αὐστηρῷ τῶν γυναικείων χάριν. ἔνια δὲ ὅλως ἀσύμβλητα τοῖς ἡμέροις ἐστὶ κατά γε τοὺς χυλοὺς καὶ τὰς δυνάμεις ὥςπερ σίκυος ὅ τε ἄγριος καὶ ὁ ἥμερος, ἀλλ' ἐκ τῆς προσόψεως ἔχει τὴν ὁμοιότητα καθάπερ καὶ ἐν τοῖς στεφανώμασιν ἡ ἰωνία· τὸ γὰρ φύλλον ἔχει παρόμοιον. τούτων μὲν οὖν ἐν τοῖς εἰρημένοις αἱ διαφοραί.

7 H. 8 St. CAP. VII. Τῶν δὲ ἀρουραίων λεγομένων μετὰ ταῦτα ῥητέον, καὶ ὅλως εἴ τι ποιῶδές ἐστιν ὃ μὴ τυγχάνει βρωτόν. καλοῦμεν γὰρ λάχανα τὰ πρὸς τὴν ἡμετέραν χρείαν· ἐν δὲ τῷ καθ' ὅλου κἀκεῖνα περιέχεται, δι' ὃ καὶ περὶ ἐκείνων λεκτέον. λάχανα μὲν δὴ καὶ τὰ τοιαῦτα καλεῖται κιχόρη ἀπάπη χόνδρυλλα ὑποχοιρὶς ἠριγέρων καὶ ὅλως ὅσα κιχοριώδη καλεῖται διὰ τὴν ὁμοιότητα τῶν φύλλων· πάντα γάρ πως ἐμφερῆ ἔχει τῷ κιχορίῳ· πάλιν καυκαλὶς

μέλαιναν] *καὶ μέλ* — St.

πρὸς στραγγουρίαν] *πρὸς τὸ ἀγγουρίαν* M.

λιθιῶσι] *λιθῶσι* M; *καὶ τοὺς ἰλιγγιῶντας* P2.

ὁμοίως πανταχοῦ] sic dedit Sch., fatetur tamen ipse non satis convenire quae alibi afferuntur; *ὅμως παντ.* Ald. Edd.

τι δάκρυον] dedi monente Sch.; *τὸ δάκρυον* Ald. Edd. o.; *τὸν καρπόν* P2.

ὅλως μ.] P2 Bas. Edd. post H.; *ὤλως* Ald. Cam. An *ἁπλῶς* scribendum? Cf. etiam locum spinosum 9, 1, 4.

4. *κωνείῳ*] corr. Sch.; *κονίῳ* Ald.; *κονείῳ* H. St. Vide ad 1, 5, 3.

καρπὸν] corr. Dalec. et Cornar. ad Dioscor. 3, 64. H. St. Sch.; *καυλὸν* UM Ald.

γυναικείων] *γυναικῶν* U.

ἡμέροις] corr. H. St. Sch.; *εἰρημένοις* UM Ald.; *supra dictis* G.

τὴν ὁμοιότητα] Sch. mavult *τιν' ὁμοιότητα.* Equidem articulum recte habere existimo.

παρόμοιον] *τῇ ἡμέρᾳ* add. St.

ἐν τ. εἰρ.] UM Ald. Sch.; *ἐν* om. H. St.

CAP. VII.

τῶν δὲ] M Ald. Sch.; *περὶ τῶν δὲ* inconsiderate et soloece H. St. Repetendum enim *τὰς διαφοράς* e proximis. — Ceterum *ἀρουρέων λεγωμένων* Cam. unde *ἀρουράων* H. St.

εἴ τι ποιῶδές ἐστιν] corr. H. St. Sch. qui *ποῶδές* habent; *ἐγγειποιῶδες* U; *ἐγγειποιωδές ἐστι* M Ald.

ἐν δὲ — περιέχεται] *τὸ καθόλου* sunt *λάχανα* sensu latiori, *oleraceae plantae,* cum proprio et stricto sensu sint *olera hortensia culta, κἀκεῖνα* sunt *τὰ ἀρουραῖα.*

δὴ καὶ τὰ] cum Scal. Sch.; *καὶ* om. Ald. Edd., quod nisi addas tota sententia erit inepta.

κιχόρη] U; *κιχώρη* Ald. Edd. o. Schn. tamen in *κιχώριον* mutatum vult. Vide ad 1, 10, 7.

ἀπάπη] dedi iterum e conjectura Schneideri in Syll., qui tamen *ἀπάτη* praefert; *ἀφάκη* Ald. Edd. Sed *ἀφάκη,* de qua loquitur Th. libri octavi 5, 3. 8, 3. 11. 1 et C. pl. 4, 15, 4 est ex ordine Leguminosarum. Cum planta *ἀπάπη* vel *ἀπάτη* dicta nusquam alibi nominetur, illud quod U bis dat (hujus libri c. 8, 3 et 11, 3) praetuli formae *ἀπάτη* quam postero loco M Ald. exhibent, U vero nusquam praebet. Cf. 6, 4, 8.

χόνδρυλλα] de conj. Salmas. Hyl. Iatr. 16 St. Sch. syll.; *ἀνδρύαλα* Ald. G. Edd. Si comparas Plinii *candryalam* — sic enim est in codicibus — 21, 15 s. 52 ex hoc loco Theophrasti relatam, quae cum *χανδρυαλλα* quod UM infra cap. 11, 4 praebent satis consonat, atque ejusdem *condryllam* 21, 17 s. 65 et Hesychii atque Galeni IV. p. 357 *χονδρίλην* ac Dioscoridis 2, 161 *κονδρίλλην* vix dubitabis maxime probabilem esse scripturam *χόνδρυλλα.*

κιχοριώδη] U; *κιχωριώδη* Ald. Edd. o. — Dein *καλεῖται* dedi e conjectura quam fecerat Schn. et substituere debebat inepto

ἔνθρυσκον ἡδύοσμον. οἱ δὲ μυρία ἄλλα καλοῦσιν, σκάνδιξ καὶ ὅσα ἄλλα τοι-
αῦτα σκανδικώδη, τραγοπώγων, οἱ δὲ κόμην καλοῦσιν, ὃ τὴν μὲν ῥίζαν ἔχει
μακρὰν καὶ γλυκεῖαν τὰ δὲ φύλλα τῷ κρόκῳ ὅμοια πλὴν μακρότερα τὸν καυ-
λὸν δὲ βραχὺν, ἐφ' οὗ τὴν κάλυκα μεγάλην καὶ ἐξ ἄκρου μέγαν τὸν πάππον πο-
λιὸν ἀφ' οὗ καλεῖται τραγοπώγων. ὁμοίως δὲ καὶ ὅσα ἄλλα τὰς αὐτὰς μὲν ἰδέας 2.
ἔχει τοὺς δὲ χυλοὺς ἐδωδίμους ἢ ὠμοὺς ἢ ἑφθούς· ἔνια γὰρ δεῖται πυρώσεως
ὥςπερ μαλάχη καὶ τευτλὶς καὶ τὸ λάπαθον καὶ ἡ ἀκαλύφη καὶ τὸ παρθένιον·
τὸν δὲ στρύχνον καὶ ὠμὸν ἐσθίουσιν ὃν καὶ εὐκήπευτόν τινες ὠνόμασαν. καὶ
ἕτερα δὲ πλείω τούτων ἐν οἷς καὶ ὁ παροιμιαζόμενός ἐστι διὰ πικρότητα κόρ-
χορος ἔχων τὸ φύλλον ὠκιμῶδες. πάντα δὲ τὰ μὲν ἐπέτεια τὰ δὲ ἐπετειό-
καυλα τυγχάνει· τὰ μὲν γὰρ ἐξαυαίνονται τῶν δὲ διαμένουσιν εἰς πλείω χρό-
νον αἱ ῥίζαι· σχεδὸν δὲ οὐκ ἐλάττω τὰ τοιαῦτά ἐστι. φύεται δὲ τὰ μὲν καὶ 3.
ἀπὸ τῶν ῥιζῶν καὶ ἀπὸ τῶν σπερμάτων τὰ δὲ ἕτερα μόνον ἀπὸ σπέρματος εἰ
μή τι καὶ αὐτόματον. ἡ δὲ βλάστησις καὶ τούτων καὶ τῶν ἄλλων τῶν μὲν ἅμα 8H.
τοῖς πρώτοις ὑετοῖς ἐστι μετ' ἰσημερίαν οἷον ἀπάπης καὶ τοῦ κύνωπος καὶ ἣν

ταῦτα Ald. Edd.; *ὅσα κιχ. διὰ τὴν ὁμ. τ. φ.· πάντα γὰρ ταῦτα ἐμφερῆ πως ἔχει τῷ κ. τὰ φύλλα* St.

ἔνθρυσκον] *ἐνθουσικὸν* Ald. H.; *enthusicum* G.; *εὔθρυσκος* Schn.cont.; *ἔνθρυσκος* id. in Syll. reprehensus propter sexum vocis mutatum a L. Dind. ad Steph. Thes. ed. Par. III. 1092; *ἀνάπαλιν δὲ ἡ καυκαλὶς καὶ ἀνθρίσκος* St. Nomen *ἔνθρυσκον* dant Hesychius, Athenae. 7. p. 316.

ἡδύοσμον] Ald. H.; *ἡδύοσμος* St. Sch.

καλοῦσιν — ὃ τὴν μὲν] Verba intermedia *σκάνδιξ — καλοῦσιν* omissa in Ald. Bas. Cam. praebuit U, unde integra assumsit Sch. in Syll.; *Quidam vel alia innumerabilia nominant inter quae illud quod hirci barbulam vocant, cui radix* etc. G., unde post *μυρ. ἄλλα* addit mBas. *ἐν οἷς καὶ τραγοπώγονα*; cum Heins. St. ex Dioscoride haec adsciverunt *μ. ἄλλα ἐν οἷς καὶ κόμη ἣν τραγοπώγωνα καλ.*; *μυρία ἄλλα [καλοῦσιν] ἐν οἷς καὶ τραγοπώγωνα, ὃν καὶ κόμην καλοῦσιν, ὃς τὴν μὲν ῥ.* Sch.cont. Apud Dioscor. 2, 173 est *τραγοπώγων ἢ τετραπώγων, οἱ δὲ κόμην καλοῦσι, καυλὸς βραχὺς* quae a Theophrasto sumta esse videntur. Equidem *ὃ* retinui quod excusari posse videtur.

καυλὸν δὲ βραχὺν] corr. Scal. St. Sch.; *κ. διὸ βρ.* Ald. H.

τὸν πάππον] sic correxi; *τὸν παγητὸν* UM Ald.; *πώγωνα* H. St. Sch. Apud Dioscor. l. l. est *καὶ ἐξ ἄκρου καρπὸς μέλας*, ubi *πάππος μέγας* corrigi voluit Saracenus. Equidem *πώγωνα* substitui posse nego; articulo enim indicatur vocabulum notum ac usu scientium tritum, idque est *πάππος* non *πώγων*.

2. *ὅσα*] U Sch.syll.; om. Ald. Edd. o.

τὰς αὐτὰς μὲν] sic correxi; *τοιαῦτα τὰς μὲν* Ald. Edd. o.; *τοιαύτας μὲν* P mBas. Sch. conjecit *τοιαῦτα καὶ τὰς μὲν ἰδέας ἔχει διαφόρους.* E contrario *τοιαῦτα τὰς* in *τὰς αὐτὰς* est mutandum; dicit enim *atque ea omnia quae eundem habent habitum externum, saporem vero edulem,* h. e. quae pertinent ad *τὰ ποώδη.*

ἔνια γὰρ] *γὰρ* om. M1.

ἀκαλύφη] Ald.; *ἀκαλήφη* H. St. Sch. Cf. Athenae. 2. p. 61.

τὸν δὲ στρύχνον] sic Sch.; *τὸ δὲ στρύχνον* H. St.; *τὸν δὲ στρόχνον* UM Ald.

εὐκήπευτον] U Sch.syll.; *εὐβηπέοτον* M; *εὐήπατον* Ald. Edd. o. Cf. c. 15, 4. — *ὃν καὶ* scripsi cum Sch.; *ὃ καὶ* Ald. Edd.

ὠνόμασαν] scripsi e conjectura; *πρότερον* Ald.; **πρότερον* Bas.; *πρότερον λέγουσι* St.; *πρότερον ἐκάλεσαν* Sch.

ὁ παροιμιαζ.] *ὁ* addidit Sch.; om. Ald. Edd. Proverbium est *καὶ κόρχορος ἐν λαχάνοις.*

πάντα] MSch.; *πάντων* Ald. Edd.; *ex cunctis* G.

τῶν δὲ διαμ.] H. St. Sch.; *ὧν δὲ* UM Ald.

ἐλάττω] corr. Sch.; *ἔλαττον* Ald. Edd.

3. *τούτων καὶ*] *τούτων δὲ καὶ* Ald. Edd. Equidem *δὲ* omisi; noli credere Schneidero qui in *τε* mutari posse affirmat.

ἀπάπης] e conjectura Schneideri in Syll. hic quoque *ἀπάτης* scribentis; *ἀφάκης* U Sch.; *ἀφάκεις* M Ald.; *ἀφάκη* H. St.

τοῦ κύνωπος] Sch.; *τὸ τοῦ κύνωπος* UM Ald.; *τὸ τοῦ κύωπος* H.; *κύνωψ* St.; *ἀφάκη καὶ ἐχινόπους* conj. Salmas. Ex. p. 912.

καλοῦσί τινες βούπρηστιν, τῶν δὲ μετὰ πλειάδα καθάπερ καὶ κιχορίου καὶ σχεδὸν τῶν ἄλλων τῶν κιχοριωδῶν. καὶ τὰ μὲν εὐθὺς ἅμα τῇ βλαστήσει τὸ ἄνθος ἀφίησι καθάπερ ἡ ἀφία, τὰ δὲ ὕστερον οὐ πολλῷ καθάπερ ἡ ἀνεμώνη, τὰ δὲ ἅμα τῷ ἦρι καὶ ἐκκαυλεῖ καὶ ἀνθεῖ καθάπερ τὸ κιχόριον καὶ τὰ κιχοριώδη καὶ τῶν ἀκανθικῶν ὅσα λαχανώδη.
4. διαφορὰ δὲ τῶν ἀνθῶν πολλὴ περὶ ἧς ἐν τοῖς πρότερον εἴρηται· σχεδὸν γάρ ἐστι κοινὸν ἁπάντων· ἔνια δὲ καὶ ὅλως ἀνανθῆ καθάπερ καὶ τὸ ἐπίπετρον. συμβαίνει δὲ τοῖς ἅμα τῷ καυλῷ τὸ ἄνθος ἀφιεῖσι ταχεῖαν εἶναι τὴν ἀπάνθησιν· πλὴν ἡ μὲν ἀπάπη γηράσαντος τοῦ πρώτου πάλιν ἄλλο καὶ ἄλλο παραφύει καὶ τοῦτο ποιεῖ παρ' ὅλον τὸν χειμῶνα καὶ τὸ ἔαρ ἄχρι τοῦ θέρους. πολὺν δὲ χρόνον καὶ ὁ ἠριγέρων. τὰ δὲ ἄλλα οὐ ποιεῖ τοῦτο καθάπερ οὐδὲ ὁ κρόκος οὔτε ὁ εὔοσμος οὔθ' ὁ λευκὸς οὔθ' ὁ ἀκανθώδης· οὗτοι δὲ ἄοσμοι.

9St. Cap. VIII. Κοινὴ δὲ διαφορὰ πάντων τῶν ποιωδῶν ἡ τοιάδε· τὰ μὲν γάρ ἐστιν ὀρθόκαυλα καὶ νευρόκαυλα, τὰ δὲ ἐπιγειόκαυλα καθάπερ μαλάχη σκάνδιξ σίκυος ἄγριος· τὸ δὲ ἡλιοτρόπιον ἔτι μᾶλλον ὡς εἰπεῖν τοιοῦτον ὥσπερ καὶ ἐν τοῖς ἀκανθώδεσιν οὖσιν τρίβολος καὶ ἡ κάππαρις καὶ ἄλλα πλείω· καὶ γὰρ ἐκείνων ἡ διαφορὰ πλείων. ἔνια δὲ περιαλλόκαυλα, μὴ ἔχοντα δὲ ποῦ πρός-

τῶν δὲ μετὰ] mBas. St. Sch., etiam Vo.; *τῷ μετὰ* Ald. H.

πλειάδα] Ald. Edd.; *πληϊάδα* U.

κιχορίου] U; *κιχωρ.* Ald. Edd. o.

κιχοριωδῶν] *κιχωρ.* Ald. Edd. o.

ἀφία] Suspectum habet Sch.

κιχόριον — κιχοριώδη] *κιχώριον — κιχωριώδη* Ald. Edd. o.

διαφορὰ] Haec verba usque ad *ἁπάντων* tanquam spuria notant Link et Sch.; sed debebant omnia tunc usque ad finem paragraphi, haec enim omnia satis bene cohaerent. Sed vide ne genuina sint. Cum florescentiae mentionem faceret haud ineptum erat florum ceteras differentias verbo commemorare.

ἐν τοῖς] om. H.

ἐπίπετρον] corr. e Plinio Scal. H. St. Sch.; *ἐπίμετρον* UM Ald. G. Cf. Hesych. s. v.

4. *τοῖς ἅμα τῷ καυλῷ τὸ ἄνθος ἀφιεῖσι*] dedi cum Schn., qui tamen *καρπῷ* in Edit. reliquit cum H. St.; *οἷς ἅ. τ. καρπῷ τ. ἀ. ἀφίησι* UM Ald.; *quae una cum fructu florem dimittunt* G. Praeterea *τοῖς μὲν ἅ.* dedit St.

ἀπάπη γηράσαντος] dedi de corr.; *ἀπογηράσαντος* M Ald.; *ἀπηγηράσαντος* U, ubi vestigia vocis omissae cognovit Sch.; *ἀφάκη ἀπογηράσαντος* H. St. Sch.; *ἀπάτη ἀπογ.* Sch.syll. Auctor supplementi est Plinius 21, 15 s. 52 *At e contrario aphace subinde marcescente flore emittit alium* etc.

τοῦ πρώτου] *πάλιν τοῦ πρ.* Ald. H.; *πάλιν* cum Scal. om. Sch.; *γὰρ τοῦ πρ.* St.

ἀκανθώδης] Ald. H. Sch. *Crocum spinosum* esse *Carthamum* suspicatur Scaliger.; *ὄρειος* vel *ἀνανθώδης* substitui vult Bod.; *εὔοσμος οὔθ' ὁ ὄρεινός· οὗτοι* dedit St., sed ex ejusdem Catologo colligas voluisse eum *ξανθώδης* dare; melius fuisset *ξανθοφυής*. Vox *ἀκανθώδης* videtur vitiosa esse.

ἄοσμοι] U St. Sch.syll.; *εὔοσμοι* Ald.; *ἄνοσμοι* mBas. H. Sch.; *quae carent odore* G.

Cap. VIII.

ποιωδῶν] U; *πωδῶν* Ald. Edd. Deinceps *ἐστὶ τοιάδε* St.

καὶ νευρόκαυλα] om. St.

ἐπιγειόκαυλα] corr. Sch. cum Cornario ad Dioscor. 2, 124, Dalecamp. et Caesalpin.; *ἐπεγειόκ.* St.; *ἐπετειόκαυλα* Ald. H.

σίκυος ἄγριος] Ald. Edd.; *σίκυς ἄ.* UM.

τοιοῦτον] corr. Sch. e vers. G. *et solaris porro tali natura est; τούτων* Ald. Edd. Antea *ἔτι δὲ* St.

οὖσιν τρίβ.] Ald. H.; *οὖσιν ὁ τρίβ.* St. Sch. Mihi *ὅ τε τρίβ.* scribendum esse videtur.

περιαλλόκαυλα] Ald. Edd.; *περιαυλόκαυλα* UP; *περὶ αὐλόκαυλα* M.

δὲ ποῦ] Ald. Sch.; *δέ που* H. St.

πέσωσιν ἐπιγειόκαυλα καθάπερ ἐπετίνη καὶ ἀπαρίνη καὶ ἁπλῶς ὧν ὁ καυλὸς λεπτὸς καὶ μαλακὸς καὶ μακρὸς, δι᾽ ὃ καὶ φύονται ταῦτα ὡς ἐπὶ τὸ πᾶν ἐν ἄλλοις· κοινὴ δὴ καὶ αὕτη ἡ διαφορὰ πάντων οὐ μόνον τῶν ποιωδῶν καὶ φρυγανικῶν ἀλλὰ καὶ τῶν θαμνωδῶν· καὶ γὰρ ἡ ἕλιξ καὶ ἔτι μᾶλλον ἡ σμῖλαξ περιαλλόκαυλον. ἔτι δὲ καὶ τῶν ποιωδῶν τὰ μὲν πολύκαυλα τὰ δὲ μονόκαυλα· 2.
καὶ τῶν μονοκαύλων τὰ μὲν ἀπαράβλαστα κατὰ τὸν καυλὸν τὰ δὲ παραβλαστικὰ καθάπερ καὶ ἐν τοῖς ἡμέροις ἥ τε ῥαφανὶς καὶ ἄλλ᾽ ἄττα. πολύκαυλα δὲ ὡς ἁπλῶς εἰπεῖν τὰ ἐπιγειόκαυλα, μονόκαυλα δὲ καὶ ὀλιγόκαυλα τὰ ὀρθόκαυλα. τούτων δὲ ἀπαράβλαστα τὰ λειόκαυλα κρόμυον πράσον σκόροδον, ὥσπερ καὶ ἐν τοῖς ἡμέροις καὶ τὰ μὲν εὐθύκαυλα τὰ δὲ σκολιόκαυλα καὶ τούτων τοῖς ἡμέροις ὑπάρχει. διαφορὰ δέ τις καὶ τοιάδε τῶν ποιωδῶν ἐστι· τὰ μὲν γὰρ ἐπιγειό- 3. 9H.
φυλλα τὰ δ᾽ ἐπικαυλόφυλλα τυγχάνει τὰ δ᾽ ἀμφοτέρως. ἐπιγειόφυλλα μὲν κορωνόπους ἄνθεμον ἀφύλλανθες ἄγχουσα πόα ἀνεμώνη ἀπαργία ἀρνόγλωσσον ἀπάπη· ἐπικαυλόφυλλα δὲ κρηπὶς ἄνθεμον τὸ φυλλῶδες λωτὸς λευκόϊον· ἀμφοτέρως δὲ τὸ κιχόριον· καὶ γὰρ ἐπὶ τῶν καυλῶν ἅμα ταῖς ἐκφύσεσι ταῖς ἀκρεμονικαῖς ἐκφύει τι καὶ ἄνθος· καὶ τῶν φυλλακάνθων ἔνια πλὴν ἀκανθώδεσι κομιδῇ, καθάπερ ὁ σόγκος.

ἐπετίνη καὶ ἀπαρίνη] U Sch.syll.; *πετίνη καὶ ἡ παρίνη* M; *ἡ πιτίνη καὶ ἡ παρίνη* Ald.; *ἡ πιτυΐνη καὶ ἡ ἀπαρίνη* H. St. Sch.; *ceu petina et lappa* G., quod H. interpolavit: *ceu abjuga et aparina.*

κ. δὲ] Ald. Edd.; *κ. δὴ* M.

καὶ αὕτη ἡ δ.] *αὕτη* corr. Sch.; *καὶ αὐτὴ ἡ δ.* Ald. Edd. Schn. seclusit *καὶ* tanquam inutile. Equidem retinendum esse censeo. Theo. enim brevius elocutus est quae sic explicite dici poterant: *κοινὴ δὲ καὶ αὕτη ἡ διαφορὰ πάντων — καὶ ἄλλαι δὲ, οἷον ὅτι τὰ μὲν πολύκαυλα τὰ δὲ* etc. Alterum igitur *καὶ* post *ἔτι δὲ* huc referri vult.

σμῖλαξ] *μῖλαξ* scribendum esse videtur. Cf. ad 1, 10, 5.

2. *τὰ μὲν πολυκ.*] Ald. Edd.; *τὰ μὲν γὰρ πολυκ.* U. Cum nullo modo *γὰρ* aptum esse videatur, olim *ἐστὶ* fuisse suspicor.

πράσον] U Sch.; *πράσσον* Ald. Edd. St. dedit *οἷον κρόμμυον — ὅπερ καὶ*. Ceterum *κρόμμυον* Edd. o.

καὶ τὰ μὲν εὐθύκαυλα — τοῖς ἡμέροις] Haec verba Sch. in Syll. adjecit ex U; in Auctario vero nullam hujus supplementi mentionem fecit. Ultima verba non satis intelligo.

3. *τὰ μὲν γὰρ*] UMP Sch.; *γὰρ* om. Ald. Edd.

τυγχάνει τὰ δ᾽] dedi e conj. Bucretii; *τυγχάνει δὲ* Ald. H.; *τὰ δὲ τυγχάνει* Sch.

ἀμφοτέρως] UMP Sch. e conj. Bucretii; *ἀμφοτέρων* Ald. H. St.

κορωνόπους] corr. Sch.; *κορονόπους* Ald. Edd. V. C. pl. 2, 5, 4.

ἄνθεμον ἀφύλλανθες] *ἀνθέμιον* H.; *ἀνθέμιον* St. Subtili et docta disputatione demonstravit Schn. vocem *ἀφύλλανθες* quae in Ald. Edd. post *ἀνεμώνη* legitur huc retrahendam esse, quod feci. Primum planta *ἀφύλλανθες* (sic UM Sch.; *ἀφυλλανθὲς* Ald.; *φύλλανθες* auctore Scal. H. St.) dicta nusquam praeterea commemoratur: deinde cum *ἄνθεμον τὸ φυλλῶδες* sequatur, quod nonnisi *anthemum floribus foliatis* — h. e. petala gerentibus — *praeditum* significare potest quoniam ad folia propria dicta cauli adnata referri nequit, necessarium est praemissum esse *anthemum floribus apetalis.* His a Schneidero allatis addo, quod infra disertis verbis anthemi plures esse species dicitur c. 14, 3. Fortasse licet ad Plinium etiam provocare qui 21, 16 s. 56 *anthemis et phyllanthes* juxta posita habet.

πόα] uncis seclusit St.

ἀνεμώνη] *fremium* G., omissum ab H.

ἀπάπη] U; *ἀπάτη* Ald. H. Sch.; *fraus* G.; *ἀφάκη* St. Vide ad c. 7, 1.

κρηπὶς] Ald. Sch.; *crepis* G. et Plinii libri mss. meliores; *κριπὴς* U; *πικρὶς* H. St.

λωτὸς] H. St. Sch.; *λωτὸν* Ald.

κιχόριον] *κιχώριον* Ald. Edd. o.

ἐκφύει τι καὶ ἄνθος] Haec vitiosa esse apparet, omissum enim quod commemorari debebat *folia*, atque vocula *τι* satis importuna. Fortasse scriptum fuit *ἐκφύει φύλλον καὶ ἄνθος*. — Deinceps *ὡς κ. τ. φ.* St.

Cap. IX. Ἔστι δὲ καὶ τὰ μὲν ἄκαρπα τὰ δὲ κάρπιμα. καὶ ὅλως τῶν ποιωδῶν τὰ μὲν ἄχρι τῶν φύλλων ἀφικνεῖται τὰ δὲ καυλὸν ἔχει καὶ ἄνθος καρπὸν δὲ οὔ. τὰ δὲ καὶ καρπὸν ὥςπερ τελειοτάτην φύσιν εἰ μή τι καὶ ἄνευ τοῦ ἄνθους καρποφόρον ὥςπερ ἐπὶ τῶν δένδρων. διαφέρει δὲ καὶ τὰ φύλλα σχεδὸν οὐκ ἐλάττοσιν ἀλλὰ πλείοσι διαφοραῖς ἢ τὰ τῶν δένδρων· καὶ πρὸς αὐτὰ δὲ ἐκεῖνα διαφορὰς ἔχει· μεγίστην μὲν ὡς εἰπεῖν ὅτι τὰ μὲν ἀπὸ μίσχου προςπέφυκε τὰ δὲ αὐτὰ μὲν ὡς ἁπλῶς τὰ δὲ καυλικῇ τινι προςφύσει. καὶ τῶν μὲν ἐν τῇ βλαστήσει προτερεῖ ὁ καυλὸς τῶν δὲ πλείστων τὰ φύλλα καὶ σχεδὸν ἐν τῇ ἀρχῇ μέγιστα γίνονται καὶ μάλιστα ἐδώδιμα· τὰ δὲ ἐκ τῶν δένδρων προωθεῖ
2. τινα καυλόν. διαφέρουσι δὲ καὶ τοῖς ἄνθεσι πολύ· ἐν μὲν γὰρ τοῖς δένδρεσι τά γε πλεῖστα λευκὰ τὰ δὲ μικρὸν ἐπιπορφυρίζοντα τὰ δὲ ποώδη καὶ χλοώδη, κεχρωσμένον δὲ ἀνθινῷ οὐδέν· ἐν δὲ τοῖς ποιώδεσι τῶν ἀνθῶν πολλαὶ καὶ παντοδαπαὶ χροιαὶ καὶ ἄκρατοι καὶ μεμιγμέναι καὶ εὔοσμοι δὴ καὶ ἄοσμοί εἰσιν. καὶ τὰ μὲν δένδρα τὴν ἄνθησιν ἀθρόαν ποιεῖται, τούτων δ᾽ ἔνια κατὰ μέρος ὥςπερ ἐλέχθη καὶ περὶ τοῦ ὠκίμου, δι᾽ ὃ καὶ πολὺν χρόνον ἀνθεῖ καθάπερ
3. ἄλλα τε πολλὰ καὶ τὸ ἡλιοτρόπιον καὶ τὸ κιχόριον. πολλαὶ δὲ καὶ τῶν ῥιζῶν διαφοραὶ καὶ τρόπον τινὰ τούτων φανερώτεραι· εἰσὶ γὰρ αἱ μὲν ξυλώδεις αἱ δὲ σαρκώδεις καὶ ἰνώδεις ὥςπερ καὶ τῶν ἡμέρων καθάπερ αἵ τε τοῦ σίτου καὶ τῆς

Cap. IX.

ὥςπερ — φύσιν] Recte G. *veluti naturae perfectissimum munus*, nec in graecis quidquam vitiosum, ut putat Sch.

καρποφόρον] UM Sch.syll.; *καρποφορεῖ* Ald. Edd. o.

μίσχου] *σμίχου* U.

αὐτὰ μὲν ὡς ἁ.] UM Ald. Sch.; *αὐτὰ μὲν καθ᾽ αὑτὰ ὡς ἁ.* H. St.

προτερεῖ ὁ καυλὸς] Verba *ὁ καυλὸς*, quae om. in Ald. H. sed sententia flagitat, cum Sch. et versione Gazae addidi. *καὶ τῶν μὲν τὸ ἄνθος τῇ βλ. προτερεῖ* St.

μέγιστα — ἐδώδιμα] *μέγισται — ἐδώδιμαι* U. — *τὰ ἐδωδ.* St.

τὰ δὲ — καυλὸν] Haec verba, quae in vitii suspicionem traxit Sch., integra esse contendo. Ad *τὰ ἐκ τῶν δένδρων* subintellige *φυόμενα φύλλα*. Deinde optime, ex mente quidem veterum, folia protrudere caulem dicuntur, cum gemma ipsa e foliis convolutis constare videatur, in evolutione vero antequam folia explicantur, cauliculus exseritur atque elongatur.

2. *δένδρεσι*] U Sch.syll.; *δένδροις* Ald. Edd. o.

κεχρωσμένον — ἀνθῶν] *κεχρωσμένων δὲ ἀνθικῷ πολλαὶ* UM Ald., et *ἀνθικῶν* H., omissis iis quae inter *ἀνθικῷ* et *πολλαὶ* interserui. Auctor hujus additamenti est Gaza, qui vertit *nec desint qui herbidi atque pallidi sint. Nulla vero colore ardentiori habeantur. In herbarum autem genere permulti et varii*, unde Scal. conj. *κεχρωσμένον δὲ ἀνθικῷ οὐδέν· ἐν δὲ τοῖς ποώδεσι πολλαί*; St. *κεχρωσμένον δὲ ἀνθῶν οὐδέν· ἐν δὲ τοῖς ποώδεσι πολλαί*; Sch. *κεχρωσμένον δὲ ἀνθικῷ οὐθέν· τῶν δὲ ποωδῶν πολλαί.* Equidem primum ineptum vocabulum *ἀνθικῷ* mutavi in *ἀνθινῷ* quod de vestibus in modum florum pictis est in usu. Deinde quaerenti qua ex occasione verba illa ad sententiam absolvendam necessaria omissa sint visum est mihi *ἀνθῶν* post *ποιώδεσι* adjici. Sic etiam fieri potuit ut ineptum *ἐνίων* in fine commatis mutatum in *εἰσιν* removeretur.

ἄκρατοι] UMP, Sch. cum Scal. et Dalec.; *εὔκρατοι* Ald. H. St.

ἄοσμοί· εἰσιν· καὶ τὰ μὲν] dedi e conj.; *ἄοσμοι· καὶ ἐνίων τὰ μὲν δ.* Ald. H.; *ἄοσμοι. καὶ ἔνια μὲν τῶν δένδρων* St.; *ἄοσμοι ἐνίων. καὶ τὰ μὲν δ.* Sch. Sed quis quaeso sic loquitur: flores odorati et inodori quorundam? Quorum enim flores non sunt odorati, eorum inodori sunt *omnium* non *quorundam*. Nam *κάκοσμα* quia pauca sunt non numerantur. Ceterum Sch. *καὶ εὔοσμα δὲ καὶ ἄοσμα* scribi maluit.

ἄνθησιν] UM St. Sch.; *ἄνθην* Ald. H.

κιχόριον] U; *κιχώριον* Ald. Edd. o.

3. *καθάπερ*] om. St.

πόας τῆς πλείστης. αὐτῶν δὲ τούτων ἕκασται πλείστας ἔχουσι διαφορὰς
χρώμασιν ὀσμαῖς χυμοῖς μεγέθεσιν· αἱ μὲν γὰρ λευκαὶ αἱ δὲ μέλαιναι αἱ δ'
ἐρυθραὶ καθάπερ ἥ τε τῆς ἀγχούσης καὶ τοῦ ἐρευθεδάνου· αἱ δ' ὥςπερ ξανθαὶ
καὶ ξυλοειδεῖς· καὶ γλυκεῖαι δὲ καὶ πικραὶ καὶ δριμεῖαι καὶ εὐώδεις καὶ κακώ-
δεις καὶ ἔνιαι φαρμακώδεις ὡς ἐν ἄλλοις εἴρηται. διαφοραὶ δὲ καὶ τῶν σαρ- 4.
κωδῶν· αἱ μὲν γὰρ στρογγύλαι αἱ δὲ προμήκεις καὶ βαλανώδεις ὥςπερ ἀσφο-
δέλου καὶ κρόκου· καὶ αἱ μὲν λεπυριώδεις ὥςπερ ἡ τοῦ βολβοῦ καὶ τῆς σκίλλης
καὶ ὅσαι βολβώδεις καὶ κρομύου δὲ καὶ γηθύου καὶ ὅσα τούτοις ὅμοια. αἱ δὲ
ὁμαλεῖς καὶ ψαθυραὶ καὶ μαλακαὶ δι' ὅλου καὶ ὥςπερ ἄφλοιοι καθάπερ τοῦ
ἄρου· αἱ δὲ φλοιὸν ἔχουσι πρὸς τῇ σαρκὶ καθάπερ ἡ τοῦ κυκλαμίνου καὶ τῆς
γογγυλίδος. οὐχ ἅπασαι δ' αἱ εὐώδεις ἢ γλυκεῖαι ἢ εὔστομοι καὶ ἐδώδιμοι,
οὐδ' αἱ πικραὶ ἄβρωτοι· ἀλλ' ὅσαι ἀβλαβεῖς εἰσι τῷ σώματι μετὰ τὴν προσφο-
ράν· ἔνιαι γὰρ γλυκεῖαι μὲν θανάσιμοι δὲ καὶ νοσώδεις, αἱ δὲ πικραὶ μὲν ἢ
κακώδεις ὠφέλιμοι δέ. τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον καὶ φύλλα καὶ καυλοὶ καθάπερ 5.
τοῦ ἀψινθίου καὶ τοῦ κενταυρίου. διαφορὰ δὲ καὶ κατὰ τὴν βλάστησιν καὶ
κατὰ τὴν ἄνθησιν οἷον ἀρχομένου χειμῶνος καὶ μεσοῦντος καὶ πάλιν ἦρος ἢ
θέρους ἢ μετοπώρου. καὶ ἐπὶ τῶν καρπῶν δὲ ὁμοίως τῷ βρωτοὺς εἶναι καὶ

πόας τῆς πλείστης] *et herbae specialiter nuncupatae majore ex parte* G., unde Schneidero *πόας αἱ πλεῖσται* habuisse videtur.

ἐρευθεδάνου· αἱ δ' ὥςπερ] Ald. H. St. Sch.syll.; *ἐρευθοδάνου* Schn.cont,; *αἱ* om. UM, et hic quidem *ἐρευθεδὰν· οὐδὲ ὥςπερ* scriptum habet.

αἱ δ' ὥςπερ ξ.] „Additum *ὥςπερ* mendi suspicionem habet" Sch. Recte; *αἱ δὲ πλεῖσται ξ.* scriptum fuisse videtur.

ξυλοειδεῖς] Ald. H. Sch.; *ξυλώδεις* M; *μηλινοειδεῖς* St.

4. *στρογγύλαι*] *στρογγῦλαι* Ald.

λεπυριώδεις] UM Ald. Sch.: *λεπυρώδεις* H. St. — Dein *τῆς βολ.* St.

σκίλλης] MP Sch.; *σκύλλης* Ald. Edd.

καὶ ὅσαι] Ald. Edd.; *ἢ ὅσαι* UMP. — Dein *ὡς καὶ κρ.* St.

ψαθυραὶ] UM Sch.; *ψαθηραὶ* Ald. H.; *ψαθαραὶ* St.

μαλακαὶ] Bas. St. Sch.; *μάλα καὶ* Ald. Cam. H.

ἄφλοιοι] *ἄφλοοι* U.

ἄρου] MP St. Sch.; *ἄρρου* Ald. H.; *ari* G.

δ' αἱ εὐώδεις] St. Sch.; *δὲ εὐώδεις* Ald. H. *Non autem omnes odoratae aut dulces cibo idoneae constant* G., qui igitur *ἢ εὔστομοι* omisit, cui *ἢ εὔοσμοι* M substituunt. Alia tentavit Scaliger.

καὶ ἐδώδιμοι] sic correxi; *ἢ ἐδ.* Ald.; *ἢ* om. St. Sch. Equidem *καὶ* verum esse credo, sed vix dubito quin antea *οὐχ ἅπασαι δ' ὅσαι εὐώδ.* scriptum fuerit.

οὐδ' αἱ π.] Ald. Edd.; *οὐδὲ π.* UM. E vers. G. addidit *πᾶσαι* post *πικραὶ* Sch. — Deinceps *ἄβροτοι* P.

ἀλλ' ὅσαι] Ald. H. St.; *ἀλλ ἐσθίονται ὅσαι* Sch. Imo subaudienda sunt *ἀλλ' ἐδώδιμαι καὶ τῶν εὐστόμων καὶ τῶν πικρῶν, ὅσαι.* Antithesis, quam *ἀλλὰ* indicat, non ad id quod proximum est *πικραὶ ἄβρωτοι* — hoc enim ipsum in negatione positum et sententiae absolvendae causa additum est — pertinet, sed ad id quod primo loco positum caput sententiae ac thesis est. Gaza: *eas quidem esculentas statuimus.*

κενταυρίου] MP, e corr. Scal. H. St. Sch.; *καναυρίου* Ald.; *fellis terrae* G.

5. *διαφορὰ*] UM; *διαφοραὶ* Ald. Edd. o.

καὶ πάλιν ἦρος] om. G.

τῷ βρωτοὺς εἶναι καὶ ἐγχύλους ἐνίοις] sic emendare conatus sum scripturam vitiatam *τὸ βρωτὰ εἶναι καὶ καυλοὺς εἶναι* Ald.; H. St. Sch. dederunt *τῷ* et St. alterum *εἶναι* omisit. *Quin et in fructibus ratio gustandi eadem est et in caulibus et foliis* G. Unum mihi est certum in voce *καυλοὺς* quaerendum esse *χυλοὺς:* reliquas difficultates expedire sine libris vix continget. Primum quid *ὁμοίως* significet dubitari potest; aut enim ad superiora illa, quae de radicibus esculentis dicta sunt, pertinet, aut e proxi-

ἐγχύλους ἐνίοις καὶ φύλλα καὶ σπέρματα καὶ ῥίζας· καὶ ἐν αὐτοῖς τούτοις κατὰ τοὺς χυλοὺς οἷον ὀξύτητι καὶ δριμύτητι καὶ γλυκύτητι καὶ αὐστηρότητι καὶ ταῖς ἄλλαις ταῖς τοιαύταις ἁπλῶς τε καὶ κατὰ τὸ μᾶλλον. τὰς μὲν οὖν διαφορὰς ἐν τούτοις ληπτέον.

10 H. Cap. X. Διῃρημένων δὲ κατὰ τὰς ὥρας ἑκάστων πρός τε τὰς βλαστήσεις καὶ κατὰ τὰς ἀνθήσεις καὶ τελειώσεις τῶν καρπῶν οὐδὲν ἀναβλαστάνει πρὸ τῆς οἰκείας ὥρας οὔτε τῶν ῥιζοφυῶν οὔτε τῶν σπερμοφυῶν ἀλλ' ἕκαστον ἀναμένει τὴν οἰκείαν οὐδ' ὑπὸ τῶν ὑδάτων οὐδὲν πάσχον· ἔνια γὰρ θερινὰ κομιδῇ καὶ τῇ βλαστήσει καὶ τῇ ἀνθήσει καθάπερ ὅ τε σκόλυμος καὶ ὁ σίκυος ἄγριος, ὥςπερ καὶ περὶ τῶν φρυγανικῶν ἐλέχθη περὶ κονύζης τε καὶ καππάριδος καὶ τῶν ἄλλων· οὐδὲν γὰρ οὐδὲ ἐκείνων ἀνθεῖ καὶ βλαστάνει πρὸ τῆς οἰκείας
2. ὥρας. δι' ὃ κἂν ταύτῃ δόξαιεν ἂν διαφέρειν τῶν δένδρων. τῶν μὲν γὰρ ἅμα πως πάντων ἢ ἐγγὺς ἡ βλάστησις, εἰ δὲ μὴ κατὰ μίαν γε ὥραν ὡς εἰπεῖν· τούτων δὲ ἐν πολλαῖς μᾶλλον δὲ ἐν ἁπάσαις ἡ βλάστησις καὶ ἔτι μᾶλλον ἡ ἄνθησις, ὥστε εἴ τις ἐθέλει κατανοεῖν σχεδὸν συνεχὴς γίνεται καθ' ὅλον ἐνιαυτὸν καὶ ἡ βλάστησις καὶ ἡ ἄνθησις· αἰεὶ γὰρ ἕτερον ἐξ ἑτέρου διαδεχόμενον πάσας καταλαμβάνει τὰς ὥρας· οἷον μετὰ τὴν ἀπάπην κρόκος ἔσται καὶ ἀνεμώνη καὶ ὁ ἠριγέρων καὶ τὰ ἄλλα χειμερινά, μετὰ δὲ ταῦτα τὰ ἠρινὰ καὶ μετοπωρινά.
3. πολλὰ δὲ ὥσπερ ἐλέχθη διὰ τὸ κατὰ μέρος ἀνθεῖν ἐπιτείνεται ταῖς ὥραις·

mis *εἰσὶ διαφοραὶ* repetendum. Deinde mirum quod semina non adjunxerit ipsis fructibus, atque quod iterum radices afferat, de quibus supra locutus erat.

καὶ δριμύτητι] UMP Sch.; om. Ald. Edd.; *acidi acris dulcis austeri* G.

τοιαύταις] *διαφοραῖς* addidit Sch. cum Vo.

τὸ μᾶλλον] *καὶ τὸ ἧττον* add. Sch. Debebat *καὶ ἧττον*. Nescio an hoc possit subaudiri.

Cap. X.

ἑκάστων] U M Ald. Sch.; *ἑκάστας* H. St.

ἀναβλαστάνει] dedi e conj.; *ἀναβλαστεῖ καὶ* Ald H.; *καὶ* om. St., seclusit Sch.

ῥιζοφυῶν — σπερμοφυῶν] *ῥιζοφυῶν οὔτε τῶν σπερμάτων οὔτε τῶν σπερμοφυῶν* UM Ald.; verba *οὔτε τῶν σπερμάτων* om. H. St. Sch.

οὐδ'] *οὔθ'* Ald. Edd. Mutavi propter sequens participium; *εἴθ'* St.

πάσχον] UM Ald. H.; *πάσχει* St. Sch.; *infestatur* G.

θερινὰ] mBas. St. Sch.syll.; *θερμὰ* UM Ald.; *ὄψιμα* Vo. Sch.cont.; *serotina* G.

βλαστ. καὶ τῇ ἀνθ.] UM Sch.; *ἀνθ. κ. τ. βλαστ.* Ald. Edd.

ὅ τε σκολ.] Sch.; *ὅ,τε σκ.* Ald.; *ὅτε σκολ.* U; *ὁ σκολ.* H. St.

περὶ τ. φρ.] Sch. seclusit *περὶ*. Equidem malim *ἐπί*.

2. *κἂν ταύτῃ*] UM Sch.syll.; *καὶ τ.* Ald. Edd. o.

ἢ ἐγγὺς] *ἢ* add. Sch. e conj. — Deinceps *εἰ μὴ κατὰ μίαν ὡς ἐ.* St.

καθ' ὅλον] corr. Scal. H. St. Sch.; *καθόλου* M Ald.

αἰεὶ] M Ald. Sch.; *ἀεὶ* H. St.

καταλαμβάνει] UM Sch.; *ἀναλαμβάνει* Ald. H. St.

ἀπάπην] dedi e conj. Vide ad cap. 7, 1; *ἀφάκην* UM Ald. Edd.

κρόκος] *ἦρος* U, sed sigma a correctione ita ut rasura post eam literam appareat; *κρος* M; om. Ald. H. St.; *τὸ κρόκον* mBas.; *ὁ κρόκος* Sch.; *post aphacam crocum erumpit et fremium* G. *ἐστὶ* mavult Sch.

καὶ ἀνεμώνη] *καὶ ἡ ἀνεμώνη* mBas. Sch.; *ἡ ἀνεμώνη* H. St.; *ἀνεμωλία* U, *ὁ ἀνεμωλία* M; *ἡ ἀνεμωλία* Ald. Sch. mavult *εἶτα ἀνεμώνη*.

3. *διὰ τὸ κατὰ μέρος ἀνθεῖν*] scripsi de conjectura; *καὶ τῶν κατὰ μέρος ἀνθέων* Ald. H. St.; *καὶ τῶν κατὰ μέρος ἀνθούντων* Schn. de conj.; *Multi vero ex singulis floribus proventus prorogant suos ut dictum est* G. *Diuturnior hic* (i. e. flos) *quibusdam per partes florentibus, ut ocimo, heliotropio, aphacae, onochili* Plin. 21 s. 60. Utraque interpretatio scripturae a me propositae favet; Plinius brevius ac minus accurate locutus est, nec tamen ineptit. Sed quam Schn. emendationem posuit vide ne ea prorsus damnanda sit.

ἔνια γὰρ οὕτως ἀνθεῖ καθάπερ ἥ τε ἀπάπη καὶ τὸ ὀνοχειλὲς καὶ τὸ κιχόριον καὶ τὸ ἀρνόγλωσσον καὶ ἄλλα· διὰ δὲ τὴν συνέχειαν καὶ τὴν περικατάληψιν τὴν ὑπ' ἀλλήλων οὐ φαίνεται ῥᾴδιον ἐν ἐνίοις οὐδ' ὁρίσαι ποῖα πρῶτα βλαστάνει καὶ ποῖα ὀψιβλαστῆ· πλὴν εἴ τις ὑποθοῖτο τοῦ ἔτους τὴν ἀρχήν τινα ὥρας τινὸς ἀρχῇ. καὶ αὐτῶν δὲ τούτων τὰς γενέσεις καὶ τὰς ὥρας ὅταν τελειωθέν- 4.
των τῶν καρπῶν πάλιν ἄλλας ἀρχὰς ἐνίστωνται τῆς γενέσεως· ὅπερ μάλιστα δοκεῖ συμβαίνειν μετ' ἰσημερίαν μετοπωρινήν· τότε γὰρ ἤδη τὰ σπέρματα πλεῖστα τετελείωται καὶ τῶν δενδρικῶν καρπῶν οἱ πολλοὶ καὶ ἅμα μεταβολή τις αὐτοῦ τούτου προςγίνεται καὶ τῆς ὥρας· ὅσα δὲ ἀτελῆ καὶ ἄπεπτα περι-

ἀπάπη] Vide ad c. 7, 1; *ἀφάκη* Ald. Edd.

τὸ ὀνοχειλὲς] sic corr. e Plinio et Dioscoride Sch.; *ὁ ὀνοκίχλης* UM Ald. St.; *ὁ ὀνοχειλτὸς* H.

κιχόριον] *κιχώριον* Ald. Edd. o.

καὶ ἄλλα] *καὶ ὡς ἄλλα* St.

ποῖα πρῶτα — ὅλως] Haec verba om. St. seclusit Sch. Gaza sequentia *ποῖα πρωϊ βλ.* omisit. Inconsiderate fecerunt.

ὀψιβλαστῆ] UP Sch.syll.; *ὀψιβλαστῆ* (aut *ὄψιν βλαστῆ*) M; *ὀψιβλαστεῖ* Ald. Edd.

πλὴν εἴ τις — τινὸς ἀρχῇ] Sic dedi supplementum ab Urb. suppeditatum extremis e conjectura mutatis; *πλὴν εἴ τις ὑποθοῖτο τοῦ ἔτους τὴν ἀρχήν τινα πρὸς τῇ ἵνα ζῇ* (vel ξεῖ, scriptura dubia) U; ultima verba *ἵνα ζῇ* habent etiam M Ald., omissa ab H. St. Sch. Conatus sum extremis vitiatis verba ea substituere quae literarum numero et tractu similia sensum aliquem praebent. Dicit: nisi quis initium anni aliquod ab initio tempestatis cujusdam statuere velit. In re adeo dubia non datur certa emendandi via: liceat igitur alteram conjecturam apponere quae in mentem venerat: *-ἀρχὴν τροπὰς τὰς χειμερινάς.* Notum est Graecos anni initium fecisse a solstitio aestivali.

4. *καὶ αὐτῶν δὲ τούτων*] sic Sch.; *κ. ἀ. τε τ.* M Ald. Edd. Omnes interpretes a Scaligero usque ad Sprengelium posteriorem hujus capitis partem vitiis magnis et turbis laborare conquesti sunt, interpretandi nemo periculum fecit. Liceat igitur nobis explicationem conari. Postquam dixit: *quoniam multae herbaceae plantae diu florent et altera alterius florem excipit, difficile esse, si compares ea, definire quae citius quae serius floreat, nisi terminum quendam ponere velis a quo incipiat annus,* sic pergit: *Sed etiam in singula quaque vix definiendum est tempus quo post perfecta semina nova ejus fiat generatio. Atque id tempus potissimum post aequinoctium auctumni esse dicunt. Tunc enim semina plurima atque arborum fructus matura, et accedit ipsius plantae atque tempestatis transmutatio. Sed si fructus ante hiemis aditum non matura facta sunt, earum generationem facta anni conversione demum fieri necesse est. Sic fieri ut horum alia sub solstitium alia sub canem alia post aequinoctium floreant.* Haec ultima sic explices: Quorum fructus immaturi ab hieme occupantur quoniam vere demum novo exorto concoquuntur, novaeque generationi apti fiunt: ea altero anno post hiemis intervallum (*ἐκ περιόδου*) germinationem novam habent, ideoque prout flores germinationem citius vel serius sequuntur, vel aestate vel autumno florent. Breviter: *plurimae plantae fructus maturos edunt sub aequinoctium auctumnale, qui deiecti teraque conditi statim germinare incipiunt: sic natae stirpes vere novo flores dabunt. Sed non mirum si earundem plantarum semina hieme praecociore superventa, insequenti vere germinant sic ut flores aestate demum vel auctumno edere possint.* Vides igitur cur inter florendi tempora *ver* h. l. non nominatum sit. Verbis *ὅσα τούτοις* indicantur diversa individua ejusdem speciei, nec species ipsae. Fateor vero locum mihi nondum ab omni dubitatione esse liberum. Quid sit *αὐτοῦ τούτου* nondum inveni; maxime in promptu est subaudire *δένδρον*, vel corrigere *αὐτοῦ τοῦ φυτοῦ*, sed ad sensum parum hoc aptum est; melius quod Sch. maluit *αὐτοῦ τοῦ ἔτους*; *γενέσεως* substituit St. Ceterum Sch. post *τὰς ὥρας* i. u. addidit *οὐ ῥᾴδιον διορίσαι,* dein *ὅταν* auctore G. mutavit in *ἃ ἂν -ἐνίστανται* (in cont. est *ἐνίστωνται* ipso invito), ubi *ἐνιστῶνται* U, *ἐνιστῶντες* M Ald., *ἐνίστονται* H. Dein *σπέρματα τὰ πλ.* Sch.; *ἄπεπται καὶ περικ.* UM Ald. ubi *καὶ* cum H. St. Sch. omisi. *τούτοις οὐ κατὰ λόγον* vult Spr. Post *κύνα τὰ δὲ* addidi *καὶ* cum UMP Sch.

τετελείωται] Sch.; *τε τέλείωται* Ald. Edd.; *τὲ τελειῶσαι* P.

καταλαμβάνεται τούτοις κατὰ λόγον ἐκ περιόδου καὶ ἡ βλάστησις γίνεται καὶ
ἡ ἄνθησις καὶ ἡ τελείωσις· δι' ὃ συμβαίνει τὰ μὲν ὑπὸ τροπὰς ἀνθεῖν τὰ δ' ὑπὸ
5. κύνα τὰ δὲ καὶ μετὰ ἀρκτοῦρον καὶ ἰσημερίαν μετοπωρινήν. ἀλλὰ ταῦτα μὲν
ἔοικε κοινοτέραν ἔχειν σκέψιν εἰς ἀφορισμὸν ἀρχῆς. ὅτι δὲ αἱ διαφοραὶ πλεί-
ους ἢ οὐκ ἐλάττους ἐν τούτοις φανερόν. ἐπεὶ καὶ ἀείφυλλα τῶν τοιούτων ἐστὶν
ἔνια καθάπερ τὸ πόλιον καὶ ἡλιοτρόπιον καὶ τὸ ἀδίαντον.

10 St. Cap. XI. Ἀφωρισμένων οὖν τούτων περὶ τὰς διαφορὰς ἐν οἷς γίνονται καὶ
πῶς λεκτέον ἤδη τὰς καθ' ἕκαστον ἱστορίας . . . ὅσα μὴ κατὰ τὴν ἰδίαν ἑκά-
στου φύσιν. λέγω δὲ οἷον τὰ σταχυώδη καὶ τὰ σκανδικώδη καὶ μυοφάα κἂν
εἴ τι ἕτερόν ἐστι τοιοῦτον κοινὸν ἐπὶ πάντων λαβεῖν ὃ τῇ αἰσθήσει γνώριμον ἢ
φύλλοις ἢ ἄνθεσιν ἢ ῥίζαις ἢ καρποῖς· ἐκ γὰρ τῶν φανερῶν ὁ μερισμὸς ὥσπερ
2. καὶ ἐκ τῶν ῥιζῶν. σταχυώδη μὲν οὖν ἐστιν ὅ τε ἀχύνωψ ὑπό τινων καλούμε-
νος πλείους ἔχων ἰδέας ἐν ἑαυτῷ· καὶ ὁ ἀλωπέκουρος καὶ ὁ στελέφουρος ὑπ'
ἐνίων δὲ ἀρνόγλωσσον τῶν δὲ ὄρτυξ καλούμενος· παρόμοιον δὲ τούτῳ τρόπον
τινὰ καὶ ἡ θρυαλλίς. ἁπλᾶ δὲ καὶ μονοειδῆ τρόπον τινὰ ταῦτα καὶ στάχυν οὐκ
ὀξὺν οὐδ' ἀθερώδη ἔχοντα· ὁ δ' ἀλωπέκουρος μαλακὸν καὶ χνοωδέστερον δι' ὃ
καὶ ὅμοιον ταῖς τῶν ἀλωπέκων οὐραῖς ὅθεν καὶ τοὔνομα μετείληφεν. ὅμοιος
δὲ τούτῳ καὶ ὁ στελέφουρος πλὴν οὐχ ὥςπερ ἐκεῖνος ἀνθεῖ κατὰ μέρος ἀλλὰ
δι' ὅλου τοῦ στάχυος ὥςπερ ὁ πυρός. ἡ δὲ ἄνθησις ἀμφοῖν χνοώδης καθάπερ
καὶ τοῦ σίτου· παρόμοιον δὲ τῇ ὅλῃ μορφῇ τῷ πυρῷ πλὴν πλατυφυλλότερον.
3. ὡςαύτως δὲ τούτοις καὶ τὰ ἄλλα τὰ σταχυώδη λεκτέον. τὰ δὲ κιχοριώδη

5. *αἱ διαφ.*] *καὶ διαφ.* St.

τὸ πόλιον καὶ ἡλ.] sic UMP; *τὸ πολ. καὶ τὸ ἡλ.* St. Sch.; *πόλιον καὶ* om. Ald. H. mBas. e vers. G.

Cap. XI.

ἱστορίας . . .] Lacuna versus unius in U M Ald. Cam. Bas.; lacunae signum om. H. St. Sch. in cont.

ὅσα μὴ] UMP Sch.; *quae scilicet non pro cujusque propria natura consistant* G.; *ὅσα καὶ* Ald. H.; *ὅσαι καὶ — φύσιν* [*διαφοραὶ*] St.

σταχυώδη] *σταχωδη* P.

σκανδικώδη καὶ μυόφαα] U; *σκ. καὶ μυοφῶα* M Ald.; *σκ. καὶ μυοφόνα* H. Sch., sed ultimis seclusis; *κιχωριώδη καὶ τὰ σαρκόρριζα ἢ κεφαλόρριζα* St.; *ut quae spicosa scandicosaque constent* G. Hoc tantum suspicari licet in terminatione vocis *μυοφάα* syllabam *φυη* latere posse.

κἂν εἴ τι] UM Sch.syll.; *καὶ εἴ τι* Ald. Edd. o.

τοιοῦτο] UM Sch.syll.; *τοιοῦτον* Sch. cont.; *τοῦτο* Ald.; *οὐ τὸ* H.; *ὡς τὸ* St.

ἢ φύλλοις] UMP Sch.; *τοῖς φ.* Ald. H. St

2. *ἀχύνωψ*] U Ald. Sch.syll.; *ἄχυνωψ* U; *oculus caninus* G.; *κύνωψ* Sch.cont.; *χήνων* H.; *χήνωψ* St.; *τανύοψ* conj. Salm. Ex. p. 912.

ὑπό τινων καλούμενος] H. St. Sch.; om. G.; *ὑπό τιν μενος* UM et sine accentu in *ὑπο* P; *ὑπό μένος* Ald.

πλείους] e corr. Dalec. St. Sch.; *τελείους* Ald. H.

παρόμοιον] *παρομοιος* P.

ἀθερώδη] P, e corr. Scalig. St. Sch.; *ἀθαρώδη* UM; *ἀνθερώδη* Ald. H.

μαλ. καὶ χνοωδ.] P H. St.; *καὶ* om. Ald.; *χνωδέστερον* dant M; *μαλ. καὶ* [*δασὺν καὶ*] *χνοωδ.* Sch.

δι' ὃ] scripsi auctore G. *quamobrem*; *ὅτι* Ald. H. Sch., quod fortasse tenendum minime vero *ἔτι* cum St.

στελέφουρος] *στελεφοῦρος* Ald. H. St. hic et supra. Nomen suspectum est Schneidero, qui comparat *scelepyros* a Scaligero e Plinio laudatum, quod hodie in editionibus Plinii non reperitur.

τὰ ἄλλα τὰ στ.] Ald.; *ἄλλα τὰ στ.* H. St.; *τὰ ἄλλα στ.* Sch.

3. *κιχοριώδη*] *κιχωρ.* Ald. Edd.

πάντα μὲν ἐπετειόφυλλα καὶ ῥιζόφυλλα, βλαστάνει δὲ μετὰ πλειάδα πλὴν τῆς 11 H.
ἀπάπης, τοῖς δὲ καυλοῖς καὶ ταῖς ῥίζαις μεγάλας ἔχουσι διαφοράς· οἱ μὲν γὰρ τῶν ἄλλων ἁπλούστεροι καὶ ἐλάττους ὁ δὲ τοῦ κιχορίου μέγας καὶ ἀποφύσεις ἔχων πολλάς, ἔτι δὲ γλίσχρος καὶ δυσδιαίρετος δι᾽ ὃ καὶ δεσμῷ χρῶνται· παραβλαστητικὸν δὲ καὶ τῇ ῥίζῃ καὶ ἄλλως μακρόρριζον δι᾽ ὃ καὶ δυσώλεθρον· ὅταν γὰρ ἐκλαχανίσωνται πάλιν τὸ ὑπόλοιπον ἀρχὴν λαμβάνει γενέσεως. συμβαίνει δὲ καὶ παρανθεῖν αὐτοῦ μέρος ἄλλο καὶ ἄλλο καὶ τοῦτο ἄχρι τοῦ μετοπώρου σκληροῦ δοκοῦντος εἶναι τοῦ καυλοῦ. φέρει δὲ καὶ λοβὸν ἐν ᾧ τὸ σπέρμα περὶ τὰ ἄκρα τῶν καυλῶν. ἡ δὲ ὑποχοιρὶς λειοτέρα καὶ ἡμερωτέρα τῇ προσόψει 4.
καὶ γλυκυτέρα καὶ οὐχ ὥσπερ ἡ χόνδρυλλα· τὸ γὰρ ὅλον οὐκ ἐδώδιμος αὕτη καὶ ἄβρωτος καὶ ἐν τῇ ῥίζῃ δριμὺν ὀπὸν ἔχει καὶ πολύν. ἄβρωτος δὲ καὶ πικρὰ ἡ ἀπάπη· πρωϊανθὴς δὲ καὶ ταχὺ γηράσκει καὶ ἀποπαππουται, εἶτ᾽ ἄλλο φύεται πάλιν καὶ ἄλλο καὶ τοῦτο παρ᾽ ὅλον ποιεῖ τὸν χειμῶνα καὶ τὸ ἔαρ ἄχρι τοῦ θέρους· τὸ δ᾽ ἄνθος μηλινοειδές. ὡσαύτως δὲ καὶ ἡ πικρίς· καὶ γὰρ αὕτη τῷ ἦρι ἀνθεῖ καὶ παραπλησία δι᾽ ὅλου τοῦ χειμῶνος καὶ τοῦ θέρους παρανθεῖ· τῇ γεύσει δὲ πικρὰ δι᾽ ὃ καὶ τοὔνομα εἴληφε. ταῦτα μὲν οὖν ἐν ταύταις ταῖς 11 St.
διαφοραῖς. πειρατέον δὲ ὡς ἐλέχθη καὶ τῶν ἄλλων λαμβάνειν ὁμοίως.

Cap. XII. Πολὺ δέ τι γένος ἐστὶ καὶ τῶν σαρκορρίζων ἢ κεφαλορρίζων ἃ καὶ πρὸς τὰ ἄλλα καὶ καθ᾽ αὑτὰ τὰς διαφορὰς ἔχει ῥίζαις τε καὶ φύλλοις καὶ καυλοῖς καὶ ταῖς ἄλλαις μορφαῖς. τῶν γὰρ ῥιζῶν ὥσπερ εἴρηται πρότερον αἱ μὲν λεπυριώδεις αἱ δὲ σαρκώδεις, καὶ αἱ μὲν ἔχουσαι φλοιὸν αἱ δ᾽ ἄφλοιοι, ἔτι δὲ αἱ μὲν στρογγύλαι αἱ δὲ προμήκεις καὶ αἱ μὲν ἐδώδιμοι αἱ δ᾽ ἄβρωτοι· ἐδώ-

ἀπάπης] U; *ἀπάτης* M Ald. Sch. syll.; *ἀφάκης* H. St. Sch.; *fraude excepta* G.

καὶ ταῖς ῥίζαις] mBas. H. St. Sch.; *καὶ αἱ ῥίζαι* UM Ald., *caulibus atque radicibus* G.

ἐλάττους] e correctione Scaligeri H. St. Sch.; *minoresque* G.; *θάττους* UM Ald.

κιχορίου] *κιχωρ.* Ald. Edd.

δεσμῷ] *θεσμῷ* Bas.

παραβλαστητικὸν] UP Sch., — *στητικοὺς* M, *-βλαστικὸν* Ald. Edd.

ἐκλαχανίσωνται] Ald. Sch.; *-νίζωνται* H. St.

τὸ ὑπόλοιπον] dedi ex emendatione Schneideri ab ipso non recepta; *τὴν ὑπόλοιπον* Ald. Edd. o.

λοβὸν] P, corr. Scal. H. St. Sch.; *λόμον* M Ald.; *siliquam* G.

4. *ὑποχοιρὶς*] e corr. Scalig. H. St. Sch., *ὑποχώρησις* UM Ald.; *porcellia* H.

καὶ γλυκ.] Ald. Edd.; *καὶ ἡ γλ.* U; *καὶ ἡ γλυκ.* M. Verba sequentia *καὶ οὐχ ὥσπερ* minime genuina imo vix graeca esse censeo, quibus *καὶ εὐχυμότερα ἢ χ.* substituenda esse conjiciebam. Sed cum sine multis mutationibus locus expediri nequeat satis habui vitia graviora corrigere.

χόνδρυλλα] corr. St. Sch.; *cadryalia* G. Tarv.; *candralia* G. Bas. Par.; *χανδρυ αλλα* U, *χανδρὺ αλλα* M; *χανδρὰς ἀλλὰ* Ald. H. Cf. ad 7, 1.

τὸ γὰρ ὅλον — αὕτη καὶ ἀβρ.] dedi e corr.; *τὸ ὅλον — αὕτη γὰρ ἀβρ.* Ald. H.; *ἀλλὰ τὸ ὅλον — αὕτη γὰρ ἀβρ.* St.; *αὕτη γὰρ ἄβρωτος* ceteris auct. Plin. omissis Sch.

ἀπάπη] *ἀφάκη* Ald. Edd. Cf. c. 7, 1.

πρωϊανθὴς] Sch.; *προϊανθὴς* U; *προϊανθεὶς* Ald.; *πρωῒ ἀνθεῖ* H.; *πρωιανθεῖ* St.

πικρίς· καὶ] *πικρίς· ὡς* P.

παραπλησία] vitiosum esse videtur; *παραπλήσια* Ald. P2.

Cap. XII.

ἄλλα καὶ καθ᾽ αὑτὰ] corr H. St. Sch.; *ἄλλα καὶ καθὰ* U; *ἄλλα καθὰ καὶ* M Ald.

λεπυριώδεις] corr. Sch.; *λεπυρώδεις* Ald. Edd.

στρογγύλαι] *στρογγῦλαι* Ald.

διμοι μὲν γὰρ οὐ μόνον βολβοὶ καὶ τὰ ὅμοια τούτοις ἀλλὰ καὶ ἡ τοῦ ἀσφοδέλου
ῥίζα καὶ ἡ τῆς σκίλλης, πλὴν οὐ πάσης ἀλλὰ τῆς ἐπιμενιδείου καλουμένης ἣ
ἀπὸ τῆς χρήσεως ἔχει τὴν προςηγορίαν· αὕτη δὲ στενοφυλλοτέρα τε καὶ λειο-
2. τέρα τῶν λοιπῶν ἐστιν. ἐδώδιμος δὲ καὶ ἡ τοῦ ἄρου καὶ αὐτὴ καὶ τὰ φύλλα
προαφεψηθέντα ἐν ὄξει καί ἐστιν ἡδεῖά τε καὶ πρὸς τὰ ῥήγματα ἀγαθή. πρὸς
δὲ τὴν αὔξησιν αὐτῆς ὅταν ἀποφυλλίσωσιν, ἔχει δὲ μέγα σφόδρα τὸ φύλλον, ἀν-
ορύξαντες στρέφουσιν ὅπως ἂν μὴ διαβλαστάνῃ ἀλλὰ πᾶσαν ἕλκῃ τὴν τροφὴν
εἰς ἑαυτήν, ὃ καὶ ἐπὶ τῶν βολβῶν τινες ποιοῦσι συντιθέντες· ἡ δὲ τοῦ δρακον-
τίου, καλοῦσι γάρ τι δρακόντιον ἄρον διὰ τὸ τὸν καυλὸν ἔχειν τινὰ ποικιλίαν,
3. ἄβρωτος καὶ φαρμακώδης. ἀλλὰ ἡ τοῦ φασγάνου καλουμένου γλυκεῖά τε ἑψη-
θεῖσα καὶ τριφθεῖσα μιγνυμένη τῷ ἀλεύρῳ ποιεῖ τὸν ἄρτον γλυκὺν καὶ ἀσινῆ·
στρογγύλη δέ ἐστι καὶ ἄφλοιος καὶ ἀποφύσεις ἔχουσα μικρὰς ὥσπερ τὸ γήθυον·
πολλὰς δὲ εὑρίσκουσιν ἐν ταῖς σκαλοπιαῖς· χαίρει γὰρ καὶ συλλέγει τὸ ζῶον.
ἡ δὲ τοῦ θησείου τῇ μὲν γεύσει πικρὰ τριβομένη δὲ κοιλίαν ὑποκαθαίρει.
φαρμακώδεις δέ τινές εἰσι καὶ ἕτεραι, πολλῶν δὲ οὔτε φαρμακώδεις οὔτε ἐδώ-
διμοι. καὶ αὗται μὲν ἐν ταῖς ῥίζαις αἱ διαφοραί.

12 H. Cap. XIII. Κατὰ δὲ τὰ φύλλα τοῖς τε μεγέθεσιν καὶ τοῖς σχήμασιν. ὁ μὲν
ἀσφόδελος μακρὸν καὶ στενότερον καὶ ὑπόγλισχρον ἔχει τὸ φύλλον, ἡ δὲ σκίλλα
πλατὺ καὶ εὐδιαίρετον, τὸ δὲ φάσγανον ὑπό τινων δὲ καλούμενον ξίφος ξιφοει-
δὲς ὅθεν ἔσχε καὶ τοὔνομα, ἡ δὲ ἴρις καλαμωδέστερον· τὸ δὲ τοῦ ἄρου πρὸς
τῇ πλατύτητι καὶ ἔγκοιλον καὶ σικυῶδές ἐστιν· ὁ δὲ νάρκισσος στενὸν καὶ πολὺ
καὶ λιπαρόν· βολβὸς δὲ καὶ τὰ βολβώδη παντελῶς στενὰ καὶ τοῦ κρόκου δ' ἔτι
2. στενότερον. καυλὸν δὲ τὰ μὲν οὐκ ἔχει τὸ ὅλον οὐδ' ἄνθος ὥςπερ τὸ ἄρον τὸ

βολβοὶ] Ald. H.; *οἱ βολβοὶ* St. Sch.
σκίλλης] Ald. Sch.; *σκύλλης* H. St.
ἐπιμενιδείου] Huc spectare videtur quae e vetere scriptore affert Eustath. p. 1220, 60. *ὁ δ' αὐτὸς λέγει καὶ ὅτι ἀσφοδέλου τὴν ῥίζαν Θεόφραστος καλεῖσθαί φησιν ἐπιμενίδιον.*
αὕτη δὲ] Sch.; *αὐτὴ δὲ* Ald. Edd.
2. *προαφεψηθέντα*] corr. Sch.; *προσαφ.* Ald. Edd.
ἀποφυλλίσωσιν] corr. Sch.; *ἀποφυλάσσωσιν* U; *ἀποφυλλάσσωσιν* M Ald.; *ἀποφυλλίζουσιν* H. St. auctore RConst.; *cum foliis luxuriatur* G.
ἀνορύξαντες] St. Sch.; *ὃ ἀνορύζαντες* Ald. H.
μὴ διαβλαστάνῃ] UM Sch.; *μηδὲν βλαστάνῃ* Ald. Edd.
ἑαυτὴν] *ἑαυτὸν* P.
συντιθέντες] merito ut suspectum notat Sch.
3. *ἑψηθεῖσα*] *καὶ* anteponit U.
ἐν ταῖς σκαλοπιαῖς] dedi auctore Sch., qui ipse *παρὰ τ. σκ.* scripsit; *ταῖς σκολοπίαις* UM Ald.; quibus *παρὰ* anteposuit H.; *πὰρ αὐτῇ τὰς σκολοπένδρας* St.; *permultas juxta eam scolopendras reperiunt* G. Cf. C. Gesner in Hist. Talpae p. 1059.
συλλέγει] UM Ald Sch.; *συλλέγεται* H.; *χ. γὰρ αὐτῇ καὶ ἐκεῖ συλλέγεται τ. ζ.* St.
τριβομένη δὲ] *μεθ' ὕδατος* e Plinio monente Dalec. addidit Sch.

Cap. XIII.

ὁ μὲν ἀσφόδ.] *ὁ μὲν γὰρ ἀσφ.* St. Sch.; *etenim albuco* G.
στενότερον] H. St.; *στενώτερον* Ald. Sch. Vide ad 3, 11, 3.
σκίλλα] Ald. Sch.; *σκύλλα* H. St.
καὶ εὐδιαίρετον] om. G.; *tractabile* Plin. Plin. 21, 17 s. 68.
ἴρις] H. St. Sch.; *ἦρις* M Ald.; *ἵερις* mBas.; *consecratrix* G.
σικυῶδες] *σαρκῶδες* St.
βολβὸς] *ὁ* anteposuit Sch.; *βολβοὶ* P.
δ' ἔτι] UP St. Sch.; *δ' ἔστι* M; *δέ τι* Ald. H.
στενότερον] *στενώτερον* Ald. Edd. o.
2. *οὐδ' ἄνθος*] U Sch. syll.; *οὐκ ἄνθος* M Ald. H. St., Sch. in cont. seclusit.

ἐδώδιμον· τὰ δὲ τὸν τοῦ ἄνθους μόνον ὥςπερ ὁ νάρκισσος καὶ ὁ κρόκος·
ἔνια δὲ ἔχει καθάπερ ἡ σκίλλα καὶ ὁ βολβὸς καὶ ἡ ἴρις καὶ τὸ ξίφιον· μέγιστον
δὲ πάντων ἀσφόδελος· ὁ γὰρ ἀνθέρικος μέγιστος· ὁ δὲ τῆς ἴριδος ἐλάττων μὲν
σκληρότερος δὲ τὸ δὲ ὅλον ἀνθερικώδης. ἔστι δὲ καὶ πολύκαρπος ὁ ἀσφόδελος
καὶ ὁ καρπὸς αὐτοῦ ξυλώδης τῇ μὲν μορφῇ τρίγωνος τῷ δὲ χρώματι μέλας·
γίνεται δὲ ἐν τῷ στρογγύλῳ τῷ ὑποκάτω τοῦ ἄνθους, ἐκπίπτει δὲ τοῦ θέρους
ὅταν τοῦτο διαχάνῃ. τὴν ἄνθησιν ποιεῖται κατὰ μέρος ὥςπερ καὶ ἐπὶ τῆς 3.
σκίλλης, ἄρχεται δὲ πρῶτον ἀπὸ τῶν κάτωθεν. ἐν δὲ τῷ ἀνθερίκῳ συνίσταται
σκώληξ ὃς εἰς ἄλλο μεταβάλλει ζῷον ἀνθρηνοειδὲς, εἶθ᾽ ὅταν ὁ ἀνθέρικος αὐ-
ανθῇ διεσθίον ἐκπέταται. δοκεῖ δὲ ἴδιον ἔχειν πρὸς τὰ ἄλλα τὰ λειόκαυλα δι-
ότι στενὸς ὢν ἀποφύσεις ἄνωθεν ἔχει. πολλὰ δὲ εἰς τροφὴν παρέχεται χρή-
σιμα· καὶ γὰρ ὁ ἀνθέρικος ἐδώδιμος σταθευόμενος καὶ τὸ σπέρμα φρυγόμενον
καὶ πάντων δὲ μάλιστα ἡ ῥίζα κοπτομένη μετὰ σύκου καὶ πλείστην ὄνησιν ἔχει
καθ᾽ Ἡσίοδον. ἅπαντα μὲν οὖν φιλόζωα τὰ κεφαλόρριζα μάλιστα δ᾽ ἡ σκίλλα· 4.
καὶ γὰρ κρεμαννυμένη ζῇ καὶ πλεῖστόν γε χρόνον διαμένει· δύναται δὲ καὶ τὰ
θησαυριζόμενα σώζειν ὥςπερ τὴν ῥόαν ἐμπηγνυμένου τοῦ μίσχου, καὶ τῶν φυ-
τευομένων δ᾽ ἔνια βλαστάνει θᾶττον ἐν αὐτῇ· λέγεται δὲ καὶ πρὸ τῶν θυρῶν
τῆς εἰςόδου φυτευθεῖσαν ἀλεξητήριον εἶναι τῆς ἐπιφερομένης δηλήσεως.
πάντα δὲ ταῦτα ἀθρόα φύεται καθάπερ καὶ τὰ κρόμυα καὶ τὰ σκόροδα· παρα-
βλαστάνουσι γὰρ ἀπὸ τῆς ῥίζης· ἔνια δὲ καὶ ἀπὸ τοῦ σπέρματος φανερῶς οἷον
ὅ τε ἀνθέρικος καὶ τὸ λείριον καὶ τὸ φάσγανον καὶ ὁ βολβός. ἀλλ᾽ ἴδιον τοῦτο 5.
τοῦ βολβοῦ λέγεται τὸ μὴ ἀπὸ πάντων βλαστάνειν ἅμα τῶν σπερμάτων ἀλλὰ

ἔνια δ' ἔχει] Ald. H.; *ἐνίως ἔ.* St.; *ἔνια δ' ἔχει μέγαν* Sch., qui cum Scaligero defectum sentiebat. At cum *καυλὸς* non dici soleat de scapo aphyllo sed de caule folioso, ac verbis disertis scapus florigerus distinctus sit, solum *καυλός* sufficere videtur.

σκίλλα] M Ald. Sch.; *σκύλλα* H. St.; *καθ. καὶ ἡ σκ.* St.

ἴρις] St. Sch.; *ἦρις* Ald. H.

πάντων ἀσφοδ.] UM; *παντ. ὁ ἀσφ.* Ald. Edd. o.

ἴριδος] St. Sch.; *ἤριδος* Ald. H.

ἀνθερικώδης] Ald. Edd.; *ἀνθεριώδης* U.

χρώματι] UM G. St. Sch.; *σχήματι* Ald. H.

ἐκπίπτει δὲ] sic correxi; *ἐκπίπτων δὲ* Ald. Edd.; Sch. *δὲ* seclusit. *Decidit aestate* G. Sed participium hic non locum habet.

3. *ἄνθησιν*] e corr. Scal. H. St. Sch.; *ἄνανσιν* correctum in *αὔανσιν* U, *ἄνανσιν* M; *αὔανσιν* Ald. *Floret per partes ut etiam scilla* G.

σκίλλης] P Sch.; *σκύλλης* Ald. Edd. — Deinceps *ἄρξεται* P.

ὃς εἰς] Ald. Edd.; *ὃ εἰς* UP; *ὃ καὶ εἰς* M.

ἀνθρηνοειδὲς] U Sch. syll., ut correxerat H. Steph.; *ἀνθηνοειδὲς* P Ald. H.; *ἀθεροειδὲς* St.

αὐανθῇ] *cum herba florere incipit* G., igitur *ἀνθῇ* habuit. *ἀνανθῇ* P.

διεσθίον] U Sch. syll.; *διεσθίων* Ald. Edd. o.

λειόκαυλα] *ὁ ἀσφόδελος* i. u. addit St.

καὶ πάντων] U Sch. syll.; *καὶ* om. Ald. Edd. o.

Ἡσίοδον] Op. et D. v. 41, laudatus etiam Galen. IV. p. 335

4. *σκίλλα*] P Sch.; *σκύλλα* Ald. Edd.

κρεμαννυμένη] tacite scripserat Sch., confirmant UP2; *κρεμαμένη* Ald. Edd.

ἐμπηγνυμένου] UP2, de corr. Scal. St. Sch.; *ἐκπηγν.* Ald.; *ἐκρηγνυμένου* H.; *detracto pediculo* G. Antea *τὸ ῥόον* St., *τὴν ῥοιὰν* P2.

ἀλεξητήριον] St. Sch.; *ἀλεξιτήριον* P2 Ald. H.

ἔνια δὲ καὶ] UMP Sch.; *καὶ* om. Ald. Edd. o.

ἀνθέρικος] *ἀσφόδελος* mavult Sch.

τοῦ μὲν αὐτοετὲς τοῦ δ' εἰς νέωτα καθάπερ τὸν αἰγίλωπά φασι καὶ τὸν λωτόν.
τοῦτο μὲν οὖν εἴπερ ἀληθὲς κοινὸν ἑτέρων. κοινὸν δὲ ἴσως καὶ τὸ μέλλον λέ-
γεσθαι πλὴν οὐ πολλῶν θαυμαστὸν δὲ ἐπὶ πάντων, ὅπερ ἐπί τε τῆς σκίλλης καὶ
τοῦ ναρκίσσου συμβαίνει· τῶν μὲν γὰρ ἄλλων καὶ τῶν ἐξ ἀρχῆς φυτευομένων
καὶ τῶν βλαστανόντων καθ' ὥραν ἔτους τὸ φύλλον ἀνατέλλει πρῶτον εἶθ' ὕστε-
6. ρον ὁ καυλός· ἐπὶ δὲ τούτων ὁ καυλὸς πρότερον. τοῦ ναρκίσσου δὲ ὁ τοῦ ἄν-
θους μόνον εὐθὺ προωθῶν τὸ ἄνθος· τῆς δὲ σκίλλης καθ' αὑτὸν, εἰς ὕστερον
ἐπὶ τούτῳ τὸ ἄνθος ἀνίσχων προςκαθήμενον· ποιεῖται δὲ τὰς ἀνθήσεις τρεῖς
ὧν ἡ μὲν πρώτη δοκεῖ σημαίνειν τὸν πρῶτον ἄροτον ἡ δὲ δευτέρα τὸν μέσον ἡ
δὲ τρίτη τὸν ἔσχατον· ὡς γὰρ ἂν αὗται γένωνται καὶ οἱ ἄροτοι σχεδὸν οὕτως
ἐκβαίνουσιν· ὅταν δὲ οὗτος ἀπογηράσῃ τότε ἡ τῶν φύλλων βλάστησις πολλαῖς
ἡμέραις ὕστερον· ὡςαύτως δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ ναρκίσσου, πλὴν οὔτε καυλὸν ἕτερον
ἔχει παρὰ τὸν τοῦ ἄνθους ὥςπερ εἴπομεν οὔτε καρπὸν φανερὸν ἀλλ' αὐτὸ τὸ
ἄνθος ἅμα τῷ καυλῷ καταφθίνει καὶ ὅταν αὐανθῇ τότε τὰ φύλλα ἀνατέλλει.
7. πρὸς μὲν οὖν τὰ ἄλλα τὰ συνάμφω ταῦτα ἴδια· πρὸς δὲ τὰ προανθοῦντα τῶν
φύλλων καὶ τῶν καυλῶν, ὅπερ δοκεῖ ποιεῖν τό τ' ἴφυον καὶ ἕτερα τῶν ἀνθικῶν
ἔτι τε τῶν δένδρων ἡ ἀμυγδαλῆ μάλιστα ἢ μόνον, ὅτι ταῦτα μὲν ἅμα τῷ ἄνθει

5. *τοῦ μὲν αὐτοετὲς τοῦ δὲ*] UM Ald. Sch. syll.; *τὸ μὲν αὐ. τὸ δὲ* H. St. Sch.cont.; *αἰγίλωπα*] Sch.; *aegilopa* Plin. 11, 17; *γίλωπα* UM Ald.; *γίγλοπα* H.; *αἰγίλοπα* St.

σκίλλης] P Sch.; *σκύλλης* Ald. Edd.

ναρκίσσου] P Bas. Sch.; *ναρκίσου* Ald. H.; *κρόκου* substituit hic et in sequentibus ubique St. auctore Plinio, 21, 17 s. 66, refutatus a Sch.

ὥραν ἔτους] U Sch.syll.; *ἔτους* om. Ald. Edd. o.

6 *τοῦ ναρ.—μόνον*] *καὶ τοῦ κρόκου* substituit St.

εὐθὺ προωθῶν] sic correxi; *εὐθυπρόωρον* Ald. H. St.; *εὐθύς· πρόωρον γὰρ τὸ ἄνθος* auctore Scal. Sch. e versione Gazae *et narcissi quidem floris tantum caulis protinus exit. Flos enim ejus plurimum festinat.* Sed quae sequuntur de scilla, aliud hic dictum fuisse ostendunt. Recte igitur Sch. in Comm. vidit duce Plinio (21 s. 66. *Notabilis et scillae crocique natura, quod cum omnes herbae folium primum emittant, mox in caulem rotundentur, in iis caulis prior intelligitur quam folium. Et in croco quidem flos impellitur caule: in scilla vero caulis exit, deinde flos ex eo emergit.*) *εὐθὺς προωθεῖ τὸ ἄνθος* scribi p sse.

σκίλλης] Sch.; *σκύλλης* Ald. Edd.

ἀνίσχων] corr. Sch.; *ἀνίσχον* Ald. Edd. — *ἐπὶ τούτῳ δὲ* St.

οὗτος ἀπογ.] corr. Sch.; *οὕτως ἀπ.* Ald. Edd.

ναρκίσσου] Bas. H. Sch.; *ναρκίσου* Ald. Cam.; *κρόκου* St.

παρὰ τὸν] Ald. etc.; *παρὰ τῶν* Bas.

ἀλλ' αὐτὸ τὸ] UMP Sch.; *ἀλλὰ καὶ αὐτὸ τὸ* Ald. Edd.

αὐανθῇ] Ald. cett.; *cum reflorescit* G., qui *ἀνανθῇ* habuisse videtur.

7. *πρὸς μέν — προφαίνει*] Ald. H.; St. mutavit *συνάμφω* in *συνανθοῦντα*. Sch. locum vitiosum esse ratus sic correxit: *πρὸς μὲν οὖν τὰ ἄλλα τὰ προανθοῦντα τ. φ. — ἢ μόνον τὰ συνάμφω. ταῦτα ἴδια, ὅτι ταῦτα μὲν — προφαίνει,* quam scripturam multis de causis improbamus. Primum est mutatio violenta, dein ne sic quidem structura bene procedit neque sensus bonus prodit, tum particulae *μὲν οὖν* indicant primis verbis inesse clausulam ad praecendentia pertinentem. Retiuni veterem scripturam, quam etsi non omnino integram, a vera tamen proxime abesse existimo. Sic explico: A reliquis (radice bulbosa praeditis) igitur duo haec (scilla ac narcissus) modo dicto differunt. Ab iis vero quae ante folia et caulem emissa florent, qualia sunt iphyum et amygdala, (scil. eo differunt, *ἰδίως ἔχει*) quod haec q. sqq. — Dein St. *ταῦτα μὲν οὐχ ἅμα — φύλλον ἀλλ' εὐθύς*.

τ' ἴφυον] sic correxi; *τίφυον* Ald. Edd.; *ἴφυον* mBas.; *typhium* G. Tarv.; *iphyum* G. Bas. Par. Cf. 6, 6, 10.

προφαίνει τὸ φύλλον ἢ εὐθὺς κατόπιν ὥστε καὶ διαζητεῖσθαι περί τινων, ἐπὶ δὲ
τούτων οἷον ἀφ' ἑτέρας ἀρχῆς φαίνεται καὶ διὰ τὸ πλῆθος τῶν ἡμερῶν καὶ διὰ
τὸ μὴ πρότερον βλαστάνειν πρὶν ἂν τοῦ μὲν τὸ ἄνθος τοῦ δὲ καὶ ὁ καυλὸς ὅλος
ἀπογηράσῃ. ἡ δὲ βλάστησις προτέρα μὲν τῆς σκίλλης ὑστέρα δὲ τοῦ ναρκίσ-
σου· πολὺ δὲ πλέον τὸ φύλλον οὗτος ἀφίησι καί ἐστιν ἡ ῥίζα αὐτὴ μικρὰ καὶ
οὐ μεγάλη προσεμφερὴς δὲ κατὰ τὸ σχῆμα τῷ βολβῷ πλὴν οὐ λεπυριώδης.
ταῦτα μὲν οὖν ἔχει σκέψιν· τῶν δὲ βολβῶν ὅτι πλείω γένη φανερὸν, καὶ γὰρ 8. 13 H.
τῷ μεγέθει καὶ τῇ χρόᾳ καὶ τοῖς σχήμασι διαφέρουσι καὶ τοῖς χυλοῖς. ἐνιαχοῦ
γὰρ οὕτω γλυκεῖς ὥστε καὶ ὠμοὺς ἐσθίεσθαι καθάπερ ἐν Χερρονήσῳ τῇ ταυ-
ρικῇ. μεγίστη δὲ καὶ ἰδιωτάτη διαφορὰ τῶν ἐριοφόρων· ἔστι γάρ τι γένος τοι-
οῦτον ὃ φύεται μὲν ἐν αἰγιαλοῖς ἔχει δὲ τὸ ἔριον ὑπὸ τοὺς πρώτους χιτῶνας
ὥστε ἀνὰ μέσον εἶναι τοῦ τε ἐδωδίμου τοῦ ἐντὸς καὶ τοῦ ἔξω· ὑφαίνεται δὲ ἐξ
αὐτοῦ καὶ πόδεια καὶ ἄλλα ἱμάτια· δι' ὃ καὶ ἐριῶδες τοῦτο καὶ οὐχ ὥσπερ τὸ
ἐν Ἰνδοῖς τριχῶδες. πλείω δὲ καὶ τὰ βολβώδη καὶ ἐλάττω. ταῦτα δὲ . . . 9.
καθάπερ τὸ λευκόϊον καὶ βολβίνη καὶ ὀπιτίων καὶ κύϊξ καὶ τρόπον τινὰ τὸ σισυ-
ρίγχιον. βολβώδη δὲ ταῦτα ὅτι στρογγύλα ταῖς ῥίζαις· ἐπεὶ τοῖς γε χρώμασι
λευκὰ καὶ οὐ λεπυριώδη. ἴδιον δὲ τοῦ σισυριγχίου τὸ τῆς ῥίζης αὐξάνεσθαι

φύλλον ἢ εὐθὺς] corr. Sch.; *ἢ* om. Ald. H.

ἐπὶ δὲ τούτων] corr. H. St. Sch.; *περὶ δὲ τ.* Ald. UM. — *οἷον εἰ — φαίνηται* St.

πρὶν ἂν] Addidi *ἂν* de meo.

τοῦ μὲν — τοῦ δὲ] Ald. H.; *τῆς μὲν — τοῦ δὲ* St. Spr.; *τοῦ μὲν τῆς δὲ* Sch.

σκίλλης] Sch.; *σκύλλης* Ald. Edd.

τοῦ ναρκίσσου] UMP Sch.; articulo om. Bas. H. St.; *ναρκίσου* sine *τοῦ* Ald. Cam.

οὗτος] mBas. St. Sch.; *οὕτως* Ald. H. —; *δὲ πλέον τὸ* margo U. Sch.syll.; *δέ καὶ τὸ* Ald. Edd.

μικρὰ κ. οὐ μ.] *οὐ μικρὰ καὶ οὐ μεγάλη* Ald. Edd.; Sch. prius *οὐ* seclusit. Sed ejusmodi appositum *καὶ οὐ μεγάλη* ibi tantum locum habet ubi antea de alia, quae est *μεγάλη*, sermo fuit. Mihi vitium in verbis *καὶ οὐ μεγάλη* esse videtur.

προσεμφερὴς δὲ] U Sch.syll.; *δὲ* om. Ald. Edd. o.

οὐ λεπυριώδης] corr. Sch.; *οὐδὲ πυρώδη* UM Ald.; *οὐ λεπυρώδης* H.; *εἰ λεπυρώδης* St.; *non squamata* G.

οὖν ἔχει σκέψιν] *οὖν τοιαύτην ἔχει τὴν σκ.* Sch.

8. *Χερρον· τῇ ταυρ.*] H. St. Sch.; *χερονήσῳ τῇ ταυρ.* Ald.; *cherroneso taurica* Plin. 19, 5 s. 30; *χερρ. καὶ τῇ ταυρ.* UM.

φύεται μὲν ἐν αἰγ.] sic correxi; *φύεται μὲν αἰγ.* UM Ald.; *φ. ἐν αἰγ.* H. Sch.; *φ. αἰγ.* St.

πόδεια] H. St. Sch.; *πόδια* UM Ald.

διὸ καὶ ἐρ.] *διὸ* aperte est vitiosum. An scribendum *ἔστι δὲ ἐρ.*?

καὶ ἐλάττω] UM Ald.; *καί οὐκ ἐλάττω* H. St. Sch.; *nec iis pauciora notare licet* G. Equidem hoc ineptum esse censeo. Fortasse *πλείω δὲ γένη βολβώδη καὶ ἐλάττω* scriptum fuit; sed cetera non expedio.

9. *ταῦτα δὲ . . . καθάπερ*] Lacunam indicavi. Etenim verba *τρόπον τινὰ* indicant hic excidisse aliquid. Voci *καθάπερ* substituit *καλεῖται* St.

ὀπιτίων] H. Sch.; *opticionem* G.; *ὁ πιτίων* Ald.; *ὁ πιτύων* St.; *pithyon* Plin. 1, 9, s. 30.

κύϊξ] Ald. Sch.; *κύξ* UMP; *κόιξ* H.; *cicem* G.

σισυρίγχιον] H. St. Sch.; *σισυριύγχιον* U, *σισυριύχιον* M, *σισυρίχιον* Ald. P.; *sesyrinchium* G.

βολ. δὲ ταῦτα] *λέγεται* add. Sch., quod subaudiendum.

ἐπεὶ] *ἔτι* St. — *τοῖς γε χρ.* corr. Sch.; *τοῖς τε χρ.* Ald. Edd. — Sch. e versione Gazae colligit eum integrius scriptum habuisse *χρώμασι πάνυ διαφέρει . . λευκὰ γάρ.*

λεπυριώδη] Sch.; *λευπυρώδη* Ald. Edd.

ἴδιον δὲ] *τὸ* addit St.

σισυριγχίου] H. St. Sch.; *σισυριχίου* Ald.; *sisyrinchio* G.

τὸ κάτω πρῶτον, ὃ καλοῦσι . . . χειμῶνα, τοῦ δ' ἦρος ὑποφαίνοντος τοῦτο μὲν ταπεινοῦσθαι τὸ δ' ἄνω τὸ ἐδώδιμον αὐξάνεσθαι. καὶ τὰ μὲν τοιαύτας ἔχει τὰς διαφοράς.

12 St. CAP. XIV. Ἴδια δὲ καὶ ταῦτα ἐν τοῖς ποιώδεσιν, οἷον τό τε ἐπὶ τοῦ ἀδιάντου συμβαῖνον· οὐδὲ γὰρ ὑγραίνεται τὸ φύλλον βρεχόμενον οὐδ' ἐπίδροσόν ἐστι διὰ τὸ μὴ τὴν νοτίαν ἐπιμένειν ὅθεν καὶ ἡ προσηγορία. γένη δὲ αὐτοῦ δύο. τὸ μὲν λευκὸν τὸ καὶ τριχομανὲς καλούμενον, τὸ δὲ μέλαν, χρήσιμα δ' ἀμφότερα πρὸς ἔκρυσιν κεφαλῆς τριχῶν ἐν ἐλαίῳ τριβόμενα. φύεται δὲ μάλιστα πρὸς τὰ ὑδρηλά. ὡς δὲ οἴονταί τινες καὶ πρὸς στραγγουρίαν τὸ τριχομανὲς ποιεῖ· ἔχει δὲ τὸν καυλὸν ὅμοιον τῷ ἀδιάντῳ τῷ μέλανι, φύλλα δὲ μικρὰ σφόδρα καὶ πυκνὰ καὶ πεφυκότα κατ' ἀντικρὺ ἀλλήλων, ῥίζα δὲ οὐχ ὕπεστι· χωρία
2. δὲ φιλεῖ σκιερά. τῶν δὲ κατὰ μέρος ἀνθούντων ἴδιον τὸ περὶ τὸ ἄνθεμον ὅτι τῶν μὲν ἄλλων πάντων τὰ κάτω πρῶτον ἀπανθεῖ τούτου δὲ τὰ ἄνω· τυγχάνει δ' αὐτοῦ τὸ μὲν κύκλῳ τὸ λευκὸν ἄνθος τὸ δὲ ἐν τῷ μέσῳ τὸ χλωρόν· καὶ καρπὸς ὃς ἐκπίπτει καθάπερ τοῖς ἀκανθώδεσι καταλιπὼν τὴν πρόσφυσιν κενήν· εἴδη
3. 14 H. δ' αὐτοῦ πλείω. ἴδιον δὲ καὶ τὸ περὶ τὴν ἀπαρίνην ἣ καὶ τῶν ἱματίων ἀντέχεται διὰ τὴν τραχύτητα καί ἐστι δυσαφαίρετον· ἐν τούτῳ γὰρ ἐγγίνεται τῷ τραχεῖ τὸ ἄνθος οὐ προϊὸν οὐδὲ ἐκφαῖνον ἀλλ' ἐν ἑαυτῷ πεττόμενον καὶ σπερμο-

πρῶτον ὃ καλοῦσι . . . χειμ.] Lacunam indicavi; continuo scripta exhibent UM Ald.; *ὃ — χειμ.* seclusit Sch.; idem in Syll. *πρῶτον . . . κατὰ χειμ.* correxit; *πρῶτον κατὰ χειμ.* H. St. Si verba *ὃ καλοῦσι* genuina sunt, excidisse aliquid apparet; alioquin in Heinsii scriptura a Dalecampio profecta acquiescere licet.

ὑποφαίνοντος τοῦτο] UM Ald. Sch.; *ὑποφ. τοῦ ἴου, τοῦτο* H. St. e Plinio 19 s. 30.

CAP. XIV.

οἷον] UMP Sch.; om. Ald. Edd.; *ὡς τὸ ἐπὶ* St.

βρεχόμενον] *δεχόμενον* P2.

οὐδ' ἐπίδροσόν ἐστι] dedi e conj.; *οὐδ' ἐπίδηλόν ἐστι* U P2 M Ald. Sch.; *ὃ μὲν ἐπίδηλόν ἐστι* H. St.; *nec quicquam adhaesisse humoris constat* G. Schn. Aldinae scripturam sufficere putat, modo addatur in sequentibus negatio. At quid novi inest verbis *οὐδ' ἐπίδηλόν ἐστι?* Dein *οὐδὲ* ab initio positum monstrat alterum sequi quod ad eandem rem explicandam faciat. Quo nihil aptius quam *ἐπίδροσον.* Quod si offendis in vocabulo novo, poteris *ἔνδροσον* substituere quod Lexica habent: quanquam non video cur *ἐπίδροσον* Graecos dixisse negemus, cum *ἔνδροσον* dixerint.

τὸ μὴ τὴν νοτίαν ἐπιμ.] dedi de conjectura; necessario enim addenda est negatio, quam ante *τὴν* excidisse verisimilius est, quam post *νοτίαν* ubi Sch. suppleri eam voluit. *τὸ τὴν νοτίαν ἐπιμ.* P2 Ald. H.; *τὸ τὴν νοτίαν [οὐκ] ἐπιμ.* Sch.

τὸ καὶ τριχόμανες καλούμενον] Haec verba, quae in libris non extant, auctore Schneidero addere non dubitavi; sequentia enim haec scripta olim fuisse ostendunt. Sch. voluit *ἰδίως τριχ. καλ.*

ἔκρυσιν] UMP2 Sch.; *ἔκφυσιν* Ald. Edd.

φύεται] St. Sch.; *nascuntur* G.; *φύεσθαι* P2 Ald. H.

ποιεῖ· ἔχει] H. St. Sch.; *ποιεῖν· ἔχειν* UM Ald.; *ποιεῖν· ἔχει* P2.

κατ' αὐτικρὺ] P2; *καταντικρὺ* Ald. Edd.

ὕπεστι] U, Sch. e conj.; *ὑθέστη* Ald.; *radicem minimam* G.

2. *πάντων τὰ κάτω*] *παντ. ἴδιον τὸ κάτω* Ald. Edd.; Sch. *ἴδιον* seclusit, equidem omisi ut e proximis huc illatum. — Dein *ἀνθεῖν* St., quod probat Sch. Ceterum *ἀπανθεῖν* Ald. H. quod correxit Sch. — Paullo ante *τὸν ἄνθεμον* U.

τὸ λευκὸν — τὸ χλωρόν] Utrumque *τὸ* seclusit Sch. Non ausim quidquam mutare; fortasse tamen utrobique *ὂν* scriptum fuit. — *μέσῳ χρύσουν* St.

καὶ καρπὸς ὃς ἐκπ.] Haec parum dextra, ut a suspicione vitii vix queant vindicari; *καὶ ὁ καρπὸς* mavult Sch., *ὃς* delevit Dalec. Pro *καταλιπὼν* dedit *καταλείπει* St.

εἴδη δ' αὐτοῦ] Ald. Edd.; *δ'* om. UM.

3. *ἀπαρίνην*] *ἀσπρίνην* P2.

γονοῦν· ὥστε παρόμοιον εἶναι τὸ συμβαῖνον ὥςπερ ἐπὶ τῶν γαλεῶν καὶ ῥινῶν· ἐκεῖνά τε γὰρ ἐν ἑαυτοῖς ᾠοτοκήσαντα ζωογονεῖ, καὶ αὕτη τὸ ἄνθος ἐν ἑαυτῇ κατέχουσα καὶ πέττουσα καρποτοκεῖ.

Cap. XV. Ὅσα δὲ τὰς ἀνθήσεις λαμβάνουσι ἀκολουθοῦντα τοῖς ἄστροις οἷον τὸ ἡλιοτρόπιον καλούμενον καὶ ὁ σκόλυμος, ἅμα γὰρ ταῖς τροπαῖς καὶ οὗτος, ἔτι δὲ τὸ χελιδόνιον, καὶ γὰρ τοῦτο ἅμα τῷ χελιδονίᾳ ἀνθεῖ, ταῦτα δὲ δόξειεν ἂν τῇ μὲν φυσικὴν ἔχειν τὴν αἰτίαν τῇ δὲ συμπτωματικήν. πολλὰ δὲ τοι- 2.
αῦτά ἐστι καὶ ἐν ἑτέροις ἴδια· οἷον καὶ ἡ τοῦ ἀειζώου φύσις τὸ διαμένειν ὑγρὸν ἀεὶ καὶ χλωρὸν, φύλλον σαρκῶδες ἔχον καὶ λεῖον καὶ πρόμηκες. φύεται δὲ ἔν τε τοῖς ἀλιπέδοις τοῖς τε ἐπὶ τῶν τειχῶν ἀνδήροις καὶ οὐχ ἥκιστα ἐπὶ τῶν κεράμων ὅταν ἐπιγένηται γῆς τις ἀμμώδης συρροή. πολλὰ δ' ἄν τις ἴσως λάβοι 3.
καὶ ἕτερα περιττά. χρὴ δὲ ὥςπερ πολλάκις εἴρηται τὰς ἰδιότητας θεωρεῖν καὶ τὰς διαφορὰς πρὸς τὰ ἄλλα. τὰ μὲν ἐν πλείοσιν ἰδέαις ἐστὶ καὶ σχεδὸν οἷον ὁμωνύμοις ὥςπερ ὁ λωτός· τούτου γὰρ εἴδη πολλὰ διαφέροντα καὶ φύλλοις καὶ καυλοῖς καὶ ἄνθεσι καὶ καρποῖς, ἐν οἷς καὶ ὁ μελίλωτος καλούμενος· καὶ δυνάμει δὲ τῇ κατὰ τὴν προσφορὰν ἔτι τε τῷ μὴ τοὺς αὐτοὺς τόπους ζητεῖν. ὁμοίως δὲ καὶ ἕτερα πλείω. τὰ δὲ ἐν ἐλάττοσιν ὥςπερ ὁ στρύχνος 4.

γαλεῶν] Sch.; *γαλέων* P2 Ald. Edd.

ῥινῶν] UP2 Sch.syll.; de conj. RConst.; *κρηνῶν* Ald. H.; *κυνῶν* e mente Scaligeei et C Gesneri St. Sch.; *in galeis ac viperis* G. unde *ἐχιδνῶν* Vo. Cf. Arist. H. Anim. 6 c. 11.

αὕτη] corr. Sch.syll.; *αὐτὸ* P; *αὐτὴ* P2 Ald. Edd.

Cap. XV.

τὰς ἀνθήσεις λαμβάνουσι] U Sch.syll.; *τ. ἀνθ. βλαστάνουσι* M Ald.; *ἀνθῇ ἢ βλαστάνει* H. St.; *ἀνθεῖ ἢ βλαστάνει* Sch.; *quae autem ita ut florent vel germinant* G. Tarv. Athenae. 15 p. 684 *τὰς δ' ἀνθήσεις λαμβάνειν δεῖ συνακολουθοῦντα τοῖς ἄστροις τὸ ἡλιοτρόπιον καλούμενον καὶ τὸ χελιδόνιον· καὶ γὰρ τοῦτο ἅμα τῇ χελιδόνι ἀνθεῖ.*

ἀκολουθοῦντα] Ald. Edd.; *συνακολουθοῦντα* Sch.

ἄστροις] St. Sch.; an M?; *ἀγρίοις* Ald. H.; *ut aliqua sequi videantur* G.

χελιδόνιον] H. St. Sch.; *χεληδόνιον* M Ald.

τῷ χελιδονίᾳ] intellige *ἀνέμῳ*. Sic corr. Sch. in Comm. et Syll.; *τῇ χεληδονίᾳ* M Ald.; *τῇ χελιδόνι* H. St. Sch.cont.; *adventu hirundinis* G.

οἷον καὶ] sic correxi; *διὸ καὶ* Ald. Edd. o.; *ut sempervivo datum a natura est* G.

πρόμηκες] Ald. Edd.; *προμήκηι* U, *προμήκη* M.

ἀλιπέδοις] corr. Sch.; *ἀληπέδοις* U, *ἀληπέδοις* M; *ἀλοπέδοις* Ald. Edd. Cf. Ruhnk. ad Timae. p. 16 ed. Koch et H. Steph. Thesaur. L. gr. ed. Didot.

τοῖς τε ἐπὶ] sic scripsi de emendatione Lobeckii ad Phryn. p. 686; *τοῖς ἐπὶ* Ald. H.; *καὶ τοῖς ἐπὶ* cum Scaligero St. Sch.

τειχῶν] M Sch.; *τοίχων* Ald. Edd.

γῆς τις ἀμμώδης συρ.] UMP, Sch. atque Ald. quoque, sed Bas. et Cam. compendio male intellecto *τῆς* pro *τις* dederunt, unde *γῆς τῆς ἀμμώδους σ.* H. St. fecerunt; *cum terrae confluvium quoddam harenaceum factum est* G.

3. *λάβοι*] *λάβη* P.

πρὸς τά] *πρός τε* UM2.

τὰ μὲν] Ald. H.; *τὰ μὲν γὰρ* St. Sch.

ἐν οἷς καὶ ὁ μελίλωτος] sic praeeunte Bodaeo correxerunt St. Sch.; *ἐν οἷς καὶ ὁ μελίας σῖτος* Ald. H.; *inter quae vel illud redditur quod mel frugum appellant* G. In Syllabo verba *ἐν οἷς — καλούμενος* hinc remota post *ζητεῖν* poni jubet Sch., cum antea post *εἴδη πολλὰ* ponenda esse censuisset. Sed possunt loco suo manere.

δυνάμει δὲ τῇ κ.] sic optime corr. Sch. syll.; *δυν. διτταὶ κ.* UM; *δυν. διτταῖς κ.* Ald.; *δυν. διττῇ κ.* H. St.

4. *ὥσπερ ὁ στρ.*] *ὥς πως ὁ στρ.* M. Cf. 9, 11, 5.

ὁμωνυμίᾳ τινὶ παντελῶς εἰλημμένος· ὁ μὲν γὰρ ἐδώδιμος καὶ ὥςπερ ἥμερον, καρπὸν ἔχων ῥαγώδη, ἕτεροι δὲ δύο εἰσὶν ὧν ὁ μὲν ὕπνον ὁ δὲ μανίαν ἐμποιεῖν δύναται, πλείων δ' ἔτι δοθεὶς καὶ κτείνει. ὁμοίως δὲ τοῦτο καὶ ἐφ' ἑτέρων ἐστὶ λαβεῖν ἃ πολλὴν ἔχει διάστασιν. περὶ μὲν οὖν τῶν ἄλλων τῶν ποιωδῶν ἱκανῶς εἴρηται· περὶ δὲ τοῦ σίτου καὶ τῶν σιτωδῶν μετὰ ταῦτα λεκτέον· τοῦτο γὰρ ἔτι κατάλοιπον ἦν.

ἥμερον] Ald. Edd.; *ἥμερος* Sch.
δὲ δύο] U Ald. H. Sch.; *καὶ δύο* St.
ὧν ὁ μὲν] P2 Ald. Edd. o.; *ὧν* om. U.
ἔτι δοθεὶς] *ἐπιδοθεὶς* P2.
διάστασιν] *τὴν διάστασιν* P2, quae scriptura probari potest.

εἴρηται] Ald. Edd.; *εἰρήσθω* Sch. Aut haec clausula ex initio sequentis libri, aut initium illud ex hac clausula repetitum.
In fine libri haec scripta habet liber Urbinas: *Θεοφράστου περὶ φυτῶν ἱστορίας τὸ* H. *Ἕρμιππος δὲ περὶ φρυγανικῶν καὶ ποιωδῶν, ἀνδρόνικος δὲ περὶ φυτῶν ἱστορίας.*

ΘΕΟΦΡΑΣΤΟΥ ΠΕΡΙ ΦΥΤΩΝ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΟ Θ.

Cap. I. Περὶ μὲν οὖν τῶν ἄλλων ποιωδῶν ἱκανῶς εἰρήσθω· περὶ δὲ σίτου
καὶ τῶν σιτωδῶν λέγωμεν ὁμοίως τοῖς πρότερον· τοῦτο γὰρ κατάλοιπον ἦν τῶν
ποιωδῶν. δύο δὲ αὐτοῦ γένη τὰ μέγιστα τυγχάνει· τὰ μὲν γὰρ σιτώδη οἷον
πυροὶ κριθαὶ τίφαι ζειαὶ τὰ ἄλλα τὰ ὁμοιόπυρα ἢ ὁμοιόκριθα· τὰ δὲ χεδροπὰ
οἷον κύαμος ἐρέβινθος πισὸς καὶ ὅλως τὰ ὄσπρια προσαγορευόμενα· τρίτον δὲ
παρ' αὐτὰ κέγχρος ἔλυμος σήσαμον καὶ ἁπλῶς τὰ ἐν τοῖς θερινοῖς ἀρότοις ἀν-
ώνυμα κοινῇ προσηγορίᾳ. ἔστι δὲ ἡ μὲν γένεσις αὐτῶν μία καὶ ἁπλῆ· φύεται 2.
γὰρ ἀπὸ σπέρματος, ἐὰν μή τι σπάνιον καὶ ὀλίγον ἀπὸ τῆς ῥίζης. ὧραι δὲ τοῦ
σπόρου τῶν πλείστων δύο· πρώτη μὲν καὶ μάλιστα ἡ περὶ πλειάδος δύσιν ᾗ
καὶ Ἡσίοδος ἠκολούθηκε καὶ σχεδὸν οἱ πλεῖστοι, δι' ὃ καὶ καλοῦσί τινες αὐτὴν
ἄροτον· ἄλλη δ' ἀρχομένου τοῦ ἦρος μετὰ τὰς τροπὰς τοῦ χειμῶνος. οὐ τῶν

Cap. I.

Ald. inscriptum habet hunc librum: *Θεοφράστου περὶ φυτῶν ἱστορίας τὸ Θ, Ἰστέον ὅτι τὸ ὄγδοον τῶν Θεοφράστου περὶ φυτῶν βιβλίον κατὰ μὲν Ἀνδρόνικον περὶ φυτῶν ἱστορίας ἐπιγέγραπται· κατὰ δὲ Ἕρμιππον περὶ φρυγανικῶν καὶ ποωδῶν.* Eadem habet P, ubi pro *ὄγδοον* est *η*^{ov} scriptum.

ἄλλων ποιωδ.] dedi auctore Sch.; *ἀ. τῶν πο.* Ald. Edd. Ceterum *ποιωδῶν* U; *ποωδῶν* Ald. Edd.

εἰρήσθω] Ald. Edd.; *εἴρηται* Sch. Comma hoc male a librariis bis positum esse jam diximus.

ζειαὶ τὰ ἄλλα] UM Ald. Sch.; *ζ. καὶ ἄλλα* H. St.; *ζειαὶ καὶ τἆλλα* P2.

χεδροπὰ] Ald. H. St.; *χέδροπα* Sch. Scripturam *χεδροπὰ* adnotatam reperio e cod. U 1, 6, 5 et C. pl. 4, 6, 2; eandem dedit Bekker in Aristotele (e. g. 750, a. 752 a) e codicibus optimis. Item Hesychius. *χεδρωπὰ* P2.

ἔλυμος] P2 Ald. Edd. o.; *panicum* G. Sch. in Syll. corr. *μελίνη*, quam formam apud Th. ubique restituendam esse in Indice demonstrare studuit. Atque quod Schn. dicit eandem plantam quae ceteris *ἔλυμος* audiebat, Atticis *μελίνην* vocatam fuisse, verum esse videtur. Malo tamen codicum auctoritati obsecutus Theophrasto utramque formam vindicare, quibus promiscue usus esse videtur. Quamobrem hic et 4, 4. 10 et 8. 11, 1 *ἔλυμος* vetus tenui. Cf. Galen. IV. p. 318.

ἁπλῶς] *ὅλως* P2.

2. *πλειάδος*] corr. Sch.syll.; *πλειάδας* U; *πλειάδων* Ald Edd. o. Cf. Goettl. ad Hesiod. Op. D. v. 383.

ἠκολούθηκε] *ἠκολούθησε* P.

ἄλλη δ' ἀρχομένου] U Sch.syll.; *ἀλλ' ἡ διαρχομένη* M; *ἄλλη δὲ ἀρχομένη* Ald. H.; *ἀ. δὲ ἀρχομένου* St.; *ἄλλη δ' ἡ ἀρχομένου* Sch.cont.

αὐτῶν δὲ ἑκατέρα. τὰ μὲν γὰρ αὐτῶν φιλεῖ πρωϊσπορεῖσθαι, τὰ δὲ ὀψὲ διὰ τὸ
μὴ δύνασθαι φέρειν τοὺς χειμῶνας, τὰ δὲ πρὸς ἀμφοτέρας τὰς ὥρας οὐ κακῶς
3. ἔχει καὶ πρὸς χειμῶνα καὶ πρὸς ἔαρ. πρωΐσπορα μὲν οὖν ἐστι πυρὸς κριθή,
καὶ τούτων ἡ κριθὴ πρωϊσπορώτερον· ἔτι δὲ ζειὰ τίφη ὀλύρα καὶ εἴ τι ἕτερον
ὁμοιόπυρον· ἁπάντων γὰρ σχεδὸν ὁ αὐτὸς χρόνος τῆς σπορᾶς· τῶν δὲ χεδρο-
πῶν μάλιστα ὡς εἰπεῖν κύαμος καὶ ὦχρος· ταῦτα γὰρ διὰ τὴν ἀσθένειαν προ-
λαβεῖν τῇ ῥιζώσει βούλεται τοὺς χειμῶνας· πρωΐσπορον δὲ καὶ ὁ θέρμος· ἀπὸ
4. τῆς ἅλω γάρ φασι δεῖν καταβάλλειν εὐθύς. ὀψίσπορα δὲ τούτων γε αὐτῶν ὅσα
διαφέρει τοῖς γένεσιν οἷον πυρῶν τέ τι γένος καὶ κριθῶν ὃ καλοῦσι τρίμηνον
διὰ τὸ ἐν τοσούτῳ τελειοῦσθαι· καὶ τῶν χεδροπῶν τὰ τοιάδε φακὸς ἀφάκη πι-
σός. ἐν ἀμφοτέραις δὲ ταῖς ὥραις τῶν χεδροπῶν καθάπερ ὄροβος ἐρέβινθος·
οἱ δὲ καὶ τὸν κύαμον ὀψὲ σπείρουσιν ἐὰν ὑστερήσωσι τῶν πρώτων ἀρότων.
ἁπλῶς δὲ πρωϊσποροῦσι τὰ μὲν δι' ἰσχὺν ὡς δυνάμενα φέρειν τοὺς χειμῶ-
νας, τὰ δὲ δι' ἀσθένειαν ὅπως προλάβωσι ταῖς εὐδίαις τὴν αὔξησιν. δύο
μὲν οὖν αὗται. τρίτη δὲ τῶν θερινῶν ἣν εἴπομεν ἐν ᾗ κέγχρος σπείρεται καὶ
μέλινος καὶ σήσαμον ἔτι δ' ἐρύσιμον καὶ ὅρμινον. χρόνοι μὲν οὖν ἑκάστων
5. οὗτοι. βλαστάνει δὲ τὸ μὲν θᾶττον τὸ δὲ βραδύτερον· καὶ κριθὴ μὲν καὶ πυρὸς
ἑβδομαῖα μάλιστα· προτερεῖ δὲ ἡ κριθὴ μᾶλλον· τὰ δ' ὄσπρια τεταρταῖα ἢ
πεμπταῖα πλὴν κυάμων· κύαμος δὲ καὶ τῶν σιτωδῶν ἔνια πλείοσιν· ἐνιαχοῦ
γὰρ καὶ πεντεκαιδεκαταῖος ὁτὲ δὲ καὶ εἰκοσταῖος· δυσφυέστατον γὰρ τοῦτο
πάντων, ἐὰν δὲ δὴ καὶ σπαρέντος ἐπὶ πλέον ὕδωρ ἐπιγένηται καὶ παντελῶς. εἰ

πρωϊσπορεῖσθαι] Ald. St. Sch.; *πρωϊ σπορεῖσθαι* H.; *προσυσπορῆσθαι* M.

[3] *τῶν δὲ χ.*] *τῶν δέ γε χ.* Ald. Edd. Equidem *γε*, quod Sch. seclusit, ut parum aptum et ex initio sequentis vocis ortum omisi.

καὶ ὦχρος] dedi de conj.; *καὶ κέγχρος* Ald. H. St., seclusit Sch.; *καὶ λάθυρος* conj. Bod. E leguminosis nihil voci *κέγχρος* similius quam *ὦχρος*, quod substitui. G. omisso hoc nomine ejus loco habet *mature seri exposcit*, quibus in graecis nihil respondet.

τοὺς χειμῶνας] U Sch. de conj.; *τοῦ χειμῶνος* Ald. H. St. Cf. C. 2, 12, 5.

ἅλω γὰρ] Ald. Edd. o.; *γὰρ* om. UM.

τούτων γε αὐτ.] U; *τ. δὲ αὐ.* M; *τούτων αὐτῶν* Ald. Edd. o.; *τούτων γ' αὐτ.* Sch. syll.

[4] *τοῖς γένεσιν*] Aut *τῇ γενέσει* aut *ταῖς γενέσεσιν* scriptum fuisse existimo.

πυρῶν] UMP Sch.; *τε* om. Ald. Edd.

τρίμηνον] mU mM Vo. Vin. St. Sch.; *trimestre* G.; *τρίγονον* U; *τρίγωνον* M Ald. H.

χεδροπῶν] Ald. H. St.; *χεδρόπων* Sch.; *σχεδροπῶν* M ut fere ubique.

χεδροπῶν καθ.] *τινα* interser. St. — Vocem *καθάπερ* non expressit G.

ὑστερήσωσι] UM Sch.; *ὑστερίσ.* Ald. H. St.

πρωϊσποροῦσι] Edd. post H.; *πρωϊσπερ.* Ald.

δι' ἰσχὺν] Ald. Edd. et U e correctione; *δεῖ ἰσχὺν* m. pr. U.

ὡς δυνάμενα] Edd. post H. cum Scal. Vin.; *ὡς οὐ δυν.* UM Ald. An *ὡς εὖ δυν.* scribendum?

αὗται] *σπόραι* i. u. add. St.

εἴπομεν] *εἴπωμεν* U.

μέλινος] P Ald. H. St.; *ἔλυμος* Sch. cont.; *μελίνη* idem in Indice; *panicum* G. — *τὴν μελ.* Cam.

ὅρμινον] St. Sch.; *ὅρμηνον* M. Ald. H.

χρόνοι] *χρόνιοι* U, ut saepius.

[5] *τὸ μὲν — τὸ δὲ*] M.; *τὰ μὲν — τὰ δὲ* Ald. Edd.; *aliud — aliud* G.

πεμπταῖα] *ἑκταῖα* P2.

σιτωδῶν ἔνια πλείοσιν] dedi de conj.; *σιτ. ἐν πλ.* Ald. H.; *σιτωδῶν τινα ἐν πλ.* St. Sch. Sed mihi *ἐν* reliquiae esse vocis *ἔνια* videntur. — *πλείωσιν* Bas.

γὰρ καὶ] UMP2 Sch.; *δὲ καὶ* Ald. H.; *δὲ* St.; *quibusdam enim in locis* G.

δὲ τῶν ἐν τοῖς ἠρινοῖς ἀρότοις θᾶττον ἡ ἔκφυσις διὰ τὴν ὥραν σκεπτέον. χρὴ 6.
δὲ τὰς ἀναβλαστήσεις καὶ τὰς διαφύσεις ταύτας ὡς ἐπὶ τὸ πᾶν διαλαβεῖν· ἐνί-
οτε γὰρ ἐνιαχοῦ καὶ ἐν ἐλάττοσιν ἡμέραις καθάπερ ἐν Αἰγύπτῳ κριθή· τριταίαν
γάρ φασι καὶ τεταρταίαν ἀνατέλλειν· παρ᾽ ἄλλοις δὲ ἐν πλείοσι τῶν εἰρημένων,
ὅπερ καὶ οὐκ ἄλογον ὅταν καὶ χώρα καὶ ἀὴρ διαφέρῃ καὶ πρωϊαίτερον ἢ ὀψι-
αίτερον ἀρόσῃ καὶ τὰ ἐπιγινόμενα ἀνόμοια τυγχάνῃ. ἡ μὲν γὰρ μανὴ καὶ
κούφη καὶ εὐκράτῳ ἀέρι ταχὺ καὶ ῥᾳδίως ἀναδίδωσιν, ἡ δὲ γλίσχρα καὶ βαρεῖα
βραδέως, ἡ δὲ τοῖς τόποις αὐχμωδεστέρα βραδύτερον. ἔτι δὲ ἂν χειμῶνες ἐπι- 7
γένωνται καὶ αὐχμοὶ καὶ εὐδίαι καὶ πάλιν ὕδατα· καὶ γὰρ ἐν τούτοις πολὺ παρ-
αλλάττουσιν. ὡσαύτως δὲ καὶ ἐὰν ἡ γῆ προειργασμένη καὶ κόπρον ἔχουσα
τυγχάνῃ, καὶ ἐὰν μηδὲν τούτων· ἐπεὶ καὶ περὶ τὸ πρωϊσπορεῖν ἕκαστα καὶ ὀψι-
σπορεῖν αἱ χῶραι διαφέρουσιν. ἔνιοι δὲ καὶ περὶ τὴν Ἑλλάδα πάντα πρωϊσπο-
ρεῖν εἰώθασι διὰ ψυχρότητα τῆς χώρας, ὥσπερ οἱ Φωκεῖς, ὅπως ἂν οἱ χειμῶ-
νες μὴ νήπια καταλαμβάνωσιν.

Cap. II. Βλαστάνει δὲ τὰ μὲν ἐκ τοῦ αὐτοῦ τὴν ῥίζαν ἀφιέντα καὶ τὸ φύλλον 2H. St.
τὰ δὲ ἑκάτερον ἐξ ἑκατέρου τοῦ ἄκρου. πυρὸς μὲν οὖν καὶ κριθὴ καὶ τίφη καὶ
ὅλως ὅσα σιτώδη πάντα ἐξ ἑκατέρου ὥςπερ ἐν τῷ στάχυϊ πέφυκεν, ἀπὸ μὲν
τοῦ κάτω τοῦ παχέος τὴν ῥίζαν ἀπὸ δὲ τοῦ ἄνω τὸν βλαστόν· ἓν δέ τι καὶ συν-

ἠρινοῖς] U; *ἱρινοῖς* M; *ἐαρινοῖς* Ald. Edd. o.

6. *γὰο ἐνιαχοῦ ἐν*] Ald. H.; *γὰρ καὶ ἐνιαχοῦ ἐν* Vin. St. Sch. Debebant illi certe *καὶ* ante *ἐν* tenere.

Αἰγύπτῳ κριθή] Vocem *κριθή* addidi de conjectura. Manifestum vero est nomen plantae hic excidisse. Ut enim scriptum fuit, intelligendus erat e superioribus *ὁ κύαμος*. Sed id aegre fit; nimis multa enim intersunt, quae illud repetere hic vetant. Vetat etiam res ipsa; nam si *faba*, quam supra saepe quindecim vel viginti diebus germen edere dixerat, in Aeeypto id faceret diebus tribus, gravius ac fortius tantam differentiam pronuntiasset. Vetat denique libri Urb. auctoritas qui *τριταίαν — τεταρταίαν* dat, quae a librariis sciolis ad *κύαμον* haec referentibus in *τριταῖον — τεταρταῖον* mutata esse mihi persuadeo. Jam comparatis iis quae de *hordeo* paullo ante dicta sunt, vocem *κριθή* ob similem sonum literarum sequentium intercidisse conjicio.

τριταίαν — φασι — τεταρταίαν] U; *τριταῖον — φησι — τεταρταῖον* Ald. H. St.; *τριταῖον — φασι — τεταρταῖον* Sch.

ἀρόσῃ] U, Sch. intellecto *τις*, quod quidem aegre fit; *ἀρώσῃ* M; *ἀρόσειν* Ald.; *ἀρώσειν* H.; *ἀρώσεις* [*εἶναι*] St. Fortasse *ἀρόσῃς* scribendum.

ἀνόμοια] UMP Vin. Sch.; *ἂν ὅμοια* Ald.; *οὐχ ὅμοια* H. St.

τυγχάνῃ] U Sch.; *τυγχάνει* Ald. H. St.

εὐκράτῳ] corr. Scalig. H. St. Sch.; qui *ἐν εὐκράτῳ* dedit; *εὐκάρπῳ* Ald.; *ἐν εὐκάρπῳ* Vo. Vin.; *benigno coelo subjecta* G. Ceterum St. dedit *τυγχάνειν*. *ἃ μὲν γὰρ ἂν μανῇ καὶ κουφῇ* (*χώρᾳ*) *καὶ εὐκράτῳ ἀέρι — ἃ δὲ γλίσχρᾳ καὶ βαρεῖ βρ. ἃ δὲ τ. τ. α. βραδύτερον.*

βραδύτερον] St. Sch.; *βραδέως* Ald.; *tardius* G.

7. *ἔτι — ἐπιγένωνται*] *ἔστι δὲ ἂν χειμῶνος ἐπιγένονται* M.

γῆ πρ.] Sch. cum secluso *ὡς*; *γῆ ὡς πρ.* Ald. H.; *γῆ ὡς πρ.* U e correctione, antea fuit *ιος πρ.* St. *ὡς* hic om. posuit vero ante *καὶ ἐὰν*.

ἐπεὶ] *ἔτι* St.

τὸ πρ.] corr. Sch.; *τοῦ πρ.* Ald. Edd.

Cap. II.

ἐκ τοῦ αὐτοῦ] *ἀφ᾽ ἑαυτοῦ* P.

ὥςπερ ἐν] e conj. Scal. St. Sch.; *πάντα ἐν* Ald. H. *ὥςπερ — πέφυκε* om. G. Cf. C. pl. 4, 7, 4,

σιάχυϊ] corr. Sch.; *σταχύει* U; *στάχει* Ald. H. St.

βλαστὸν] *ἀφίησι* i. u. add. St.

εχὲς γίνεται τὸ ἀμφοῖν τῆς τε ῥίζης καὶ τοῦ καυλοῦ. κύαμος τε καὶ τὰ ἄλλα χεδροπὰ οὐχ ὁμοίως ἀλλ' ἐκ τοῦ αὐτοῦ τὴν ῥίζαν καὶ τὸν καυλὸν καθ' ὃ καὶ ἡ πρόςφυσις αὐτῶν ἐστι πρὸς τὸν λοβὸν ἐν ᾧ καὶ ἔχουσιν οἷον ἀρχήν τινα φανεράν· ἐπ' ἐνίων δὲ καὶ αἰδοιώδες φαίνεται καθάπερ ἐπὶ τῶν κυάμων καὶ τῶν ἐρεβίνθων καὶ μάλιστα τῶν θέρμων· ἐκ τούτου γὰρ ἡ μὲν ῥίζα κάτω τὸ δὲ
2. φύλλον καὶ ὁ καυλὸς ἄνω χωρεῖ. ταύτῃ μὲν οὖν πῃ διαφέρει. τῇ δὲ ὁμοίως ἔχει τῷ πάντα κατὰ τὴν πρόςφυσιν τοῦ λοβοῦ καὶ τοῦ στάχυος ἀφιέναι τὴν ῥίζαν καὶ μὴ καθάπερ ἐν τοῖς δενδρικοῖς τισιν ἀνάπαλιν οἷον ἀμυγδαλῇ καρύῳ βαλάνῳ τοῖς τοιούτοις. ἐν ἅπασι δὲ ἡ ῥίζα μικρῷ πρότερον ἐκφύεται τοῦ καυλοῦ· συμβαίνει δὲ ἔν γε τοῖς σπέρμασι τῶν δένδρων ὥστε τὸν μὲν βλαστὸν ἐν αὐτῷ τῷ σπέρματι βλαστάνειν πρῶτον, αὐξανομένου δὲ διΐστασθαι τὰ σπέρματα — πάντα γάρ πως καὶ ταῦτα διμερῆ, τὰ δὲ δὴ χεδροπὰ φανερῶς πάντα δίθυρα καὶ σύνθετα — τὴν δὲ ῥίζαν εὐθὺς ἔξω προωθεῖσθαι· ἐν δὲ τοῖς σιτηροῖς διὰ τὸ καθ' ἓν αὐτὰ εἶναι τοῦτο μὲν οὐ συμβαίνει, προτερεῖ δὲ ἡ ῥίζα μικρόν.
3. ἀναφύεται δὲ ἡ μὲν κριθὴ καὶ ὁ πυρὸς μονόφυλλα, ὁ δὲ πισὸς καὶ ὁ κύαμος

τὸ ἀμφοῖν] UM Ald. Sch. in Syll.; *ἐξ ἀμφοῖν* H. St. Sch. in Ed.; *ex ambobus* G. Sensum verborum recte explicuit Sch. ad C. pl. l. l. — Paullo ante *ον δέ τι* M.

κύαμος δὲ καὶ] Vin. Vo. St. Sch.; *δὲ* om. Ald. H. *At faba* G.

χεδροπά] Ald. H. St.; *χέδροπα* Sch.; *σχεδροπὰ* M.

καθ' ὃ] U, Sch. St.; *καθὸ* Ald. H. — Deinceps *καὶ ἡ* om. St., *πρόφασις* M.

αἰδοιῶδες] *τι* addit St.

τῶν κυαμ.] *τῶν* om. H. St.

ἐκ τούτου] sic bene correxit Sch.; *ἐκ τούτων* Ald. Edd.

2. *οὖν πη*] Sch.; *οὖν πῇ* UM Ald.; *πη* om. H. St.

πάντα] U; sic dederat Sch. e conjectura; *πᾶν γε* Ald. H.; *πάντα γε* St.; *omnia* G.

τοῖς δενδρικοῖς τισιν] Vin. Vo. H. St. Sch.; *τ. δ. τρισὶν* UM Ald. *in quibusdam arboribus* G. Sch. mavult *τοῖς* resectum, sed tolerari potest.

ἀμυγδαλῇ] Sch.; *ἀμυγδάλη* Ald.

βαλάνῳ] *Διὸς βαλάνῳ* cum marg. Bod. dedit Sch.

τοῖς τοι.] UM Ald,; *καὶ τοῖς τοι.* H. St. Sch.

συμβαίνει δὲ — ῥίζα μικρόν] Locum valde spinosum non potui sine multis mutationibus restituere sic ut sensum bonum ceterisque ac rerum naturae congruum praebeat: sed videor mihi antecessoribus propius a vero abesse librorumque auctoritatem accuratius esse secutus. Ald.: *συμβαίνει δὲ ἔν γε τοῖς σιτώδεσιν ὥστε — ἐν δὲ τοῖς χεδροποῖς διὰ τὸ καθ' αὐτὰ εἶναι τοῦτο μὲν οὖν συμβ.* etc.; consentiunt UM; *συμβ. — ὥστε τὴν ῥίζαν εὐθὺς ἔξω προωθεῖσθαι, τὸν δὲ βλαστὸν ἐν — διμερῆ τὰ δὲ χεδρ. — μὲν οὐ συμβ.* H. et St.; *συμβαίνει δὲ ἔν γε τοῖς σιτώδεσιν* (*δενδρικοῖς* substituit in Comm.) *ὥστε τὴν μὲν ῥίζαν εὐθὺς ἔξω προωθεῖσθαι τὸν δὲ βλαστὸν ἐν — σύνθετα. ἐν δὲ τοῖς χεδροποῖς* (*σιτώδεσι* substituit in Comm.) *διὰ τὸ κατὰ τὸ αὐτὸ εἶναι, — προτερεῖ δὲ καὶ τούτων ἡ ῥίζα μικρόν.* Atque primum Sch. luculenter demonstravit librorum scripturae duo esse gravissima vitia in verbis *σιτώδεσιν* atque *χεδροποῖς*. Illorum enim semina dicuntur germen primum intra se ipsa evolvere dein in suas partes secedere. Quod quum non cadat in frumentorum semina, vocem *σιτώδεσι* vitiosam esse apparet. Ex iis vero, quae nominata sunt, cadit id quod dicitur, in semina leguminum. Sed neque ea hic voluit, ut verba *τὰ δὲ δὴ χεδροπὰ* ostendunt: comparat enim leguminum semina cum seminibus eorum, quae loco vitiosi *σιτωδῶν* fuerunt, utrorumque e duabus partibus constare affirmans. Apparet igitur hoc dici de seminibus arborum modo dictarum, ut in rerum natura se habet. Itaque verbo *σιτώδεσιν* substitui *σπέρμασι τῶν δένδρων*, quorum in literis mediis vestigia verbi *σιτώδεσιν* agnosces. Deinde ordinem verborum non mutavi atque verba *τὴν — προωθεῖσθαι* loco suo manere volui; idque recte habere non negabis, si verba media *πάντα — σύνθετα* in parenthesi dicta

καὶ ὁ ἐρέβινθος πολύφυλλα. ῥίζαν δὲ ἔχει τὰ μὲν χεδροπὰ πάντα ξυλώδη καὶ μίαν ἀπὸ δὲ ταύτης καὶ ἀποφύσεις λεπτάς. βαθυρριζότατον δὲ ὡς εἰπεῖν τούτων ὁ ἐρέβινθος, ἐνίοτε δὲ καὶ παρακαθίησιν· ἀλλ' ὁ πυρὸς καὶ ἡ κριθὴ καὶ τὰ ἄλλα τὰ σιτώδη πολύρριζα καὶ λεπτόρριζα δι' ὃ καὶ ταρρώδη· καὶ πολύκλαδα καὶ πολύκαυλα πάντα τὰ τοιαῦτα. σχεδὸν δὲ καὶ ἐναντίωσίς τις ἑκατέρων ἐστί· τὰ μὲν γὰρ χεδροπὰ μονόρριζα ὄντα πολλὰς ἄνωθεν ἀπὸ τῶν καυλῶν ἀποφύσεις ἔχει πλὴν κυάμου· τὰ δὲ σιτηρὰ πολύρριζα πολλοὺς μὲν ἀνίησι βλαστούς, ἀπαράβλαστοι δὲ οὗτοι, πλὴν εἴ τι γένος πυρῶν τοιοῦτον οὓς καλοῦσι σιτανίας καὶ κριθανίας. τὸν μὲν οὖν χειμῶνα ἐν τῇ χλόῃ μένει τὰ σιτώδη, διαγελώσης δὲ 4.

esse reputes. Tum *οὖν* est mutandum in *οὐ*, quod cum G. (*illud quidem minus contingit*) fecerunt Scal. H. St. Sch.; *μὲν οὖν* enim post *δὲ* ab initio positum omnino ineptum, negationem vero postulat nexus sententiae. Pronomen *τοῦτο* referendum est ad id quod in principio periodi dicitur atque caput sententiae est *τὸν βλαστὸν ἐν αὐτῷ τῷ σπέρματι βλαστάνειν* — *τὰ σπέρματα διΐστασθαι*, sic enim aptum est quod opponitur *προτερεῖ* — *μικρόν*. Jam vides hic alterum vitium sedere in voce *χεδροποῖς*. Primum enim si voluisset hic aliquid de leguminibus dicere non potuisset ea simpliciter per particulam *δὲ* adjungere, quoniam modo leguminum semina cum arborum seminibus comparaverat. Deinde ea ipsa quae dicit non conveniunt leguminibus, cadunt autem in frumentacea; substitui igitur *σιτηροῖς*, quod terminatione certe convenit cum *χεδροποῖς*. Nunc ultimum vitium attingendum in verbis *καθ' αὑτά*, quibus sensus hic aptus extorqueri nequit. Etenim subintelligendum *σπέρματα*; semina *καθ' αὑτὰ ὄντα* sunt ea, quae a planta sua decerpta seiuncta sunt, aut ea quae singula sunt disposita. Utrumque alienum ab hoc loco. Volui *ἁπλᾶ αὐτὰ* substituere, quae sint opposita *συνθετοῖς*, sed ne nimis a veteri scriptura abirem dedi *καθ' ἓν αὐτὰ* i. e. quia una parte constant. Jam in ultimis verbis *προτερεῖ* — *μικρὸν* redit oratio eo unde exivit *ἐν ἅπασι τοῦ καυλοῦ*, atque habes periodum probe conclusam partibusque concinnam. Verte igitur: In omnibus radix paullo prius evolvitur quam caulis. Contingit autem ut in seminibus arborum germen intra ipsum semen evolvi incipiat, ejusque incremento semen in duas partes secedat — omnia enim haec quodammodo bipartita, legumina vero omnia evidenter bivalvia et composita — radix vero statim exseratur: in frumentaceis vero propterea quod una tantum parte constant eorum semina, hoc quidem non contingit, radicula vero germinis exsertionem paullo anteit. Aliam longe interpretationem dedit Sprengel, quam refutare supersedebo.

διμερῆ] H. St. Sch.; *διαμερῆ* UMAld. — Eein *δὴ* om. H. St.

καθ' ἓν αὐτά] *quia per se ipsum sit* G.; *καθ' αὑτὰ* Ald. Bas. Cam. H. St.; *κατ' αὐτὰ* quod Sch. ut vulgatam lectionem refert nusquam legitur. Sch. fecit *κατὰ τὸ αὐτὸ* subaudito *τὴν ἀρχήν*, quam vocem addere non ausus est. Idem deinde post *προτερεῖ δὲ* e versione Gazae *καὶ τούτων* addidit.

3. *λεπτάς*] corr. St. Sch.; *λεπταί* Ald H. — Verba *ἀπὸ* — *λεπτὰς* sic vertit G.: *et ramulis praetenuibus modo capilamentorum fibratas*, unde suspiceris eum vocem *ταρρώδη* quam paullo post ex U restituimus hic scriptam habuisse.

τὰ σιτώδη] *τὰ* seclusit Sch.

ταρρώδη καὶ πολ. καὶ πολυκ. π. τ. τοιαῦτα] U, Sch.syll.; *τὰ ῥοβώδη πολυκλ.* etc. Ald.; *τὰ ῥώδη* M; *τὰ ὀροβώδη πολ. καὶ πολύκαυλα καὶ π. τ. τοι.* H. St.; *τὰ ὀροβώδη* [*καὶ*] *πάντα τὰ τοιαῦτα πολύκλαδα καὶ πολύκαυλα* Sch.cont. *Qua de causa numeroso ramo numerosoque caule omnia ejusmodi se attollunt* G., igitur *ταρρώδη* hic non habuit.

ἐναντίωσις τις ἑκατέρων] UPM, Sch.; *ἐν. τις ἑκατέρῳ* Ald.; *ἐναντίως ἑκατέρῳ* H. St. *Quamobrem vel contrarietas quaedam inter haec genera ferme intelligi potest* G., qui ab initio *διὸ* habuisse videtur.

μον. ὄντα] UM, Sch.; *μον. εἰσι* Ald. H. St. Dein post *πολλὰς* addit *δὲ* St.

ἔχει] UM, Sch.; *ἔχοντα* Ald. H. St.

πολύρριζα] *ὄντα* addidit i. u. St. non male sed facile e praegressis repetitur.

πολλοὺς μὲν ἀνίησι] sic dedi e correctione Schneideri in Comm.; *πολλοὺς γὰρ ἄν.* Ald. H., Sch. *γὰρ* seclusit, St. omisit. *γὰρ* ferri nequit, ac quae sequuntur ostendunt praegressum esse *μέν*.

τοιοῦτον] UP; *τοιοῦτο* Ald. Edd. o.

κριθανίας] Ald. Edd.; *κριθωνίας* UM. — Paullo ante *πυρῶν* non expressit G.

τῆς ὥρας καυλὸν ἀφίησιν ἐκ τοῦ μέσου καὶ γονατοῦται. συμβαίνει δ' εὐθὺς ἐν
τῷ τρίτῳ γόνατι τοῖς δὲ ἐν τῷ τετάρτῳ καὶ τὸν στάχυν ἔχειν ἀλλ' οὐ φανερὸν
ἐν τῷ ὄγκῳ· — γίνεται δὲ ἐν τῷ ὅλῳ καλάμῳ πλείω τούτων· — ὥστε σχεδὸν
ἅμα τῷ καλαμοῦσθαι συνίστασθαι ἢ μικρὸν ὕστερον· ἀλλ' οὐ πρότερον φανερὸς
γίνεται πρὶν ἂν προαυξηθεὶς ἐν τῇ κάλυκι γένηται, τότε δὲ ἡ κύησις φανερὰ
5. διὰ τὸν ὄγκον. ἀποχυθεὶς δ' εὐθὺς ἀνθεῖ μεθ' ἡμέρας τέτταρας ἢ πέντε καὶ
πυρὸς καὶ κριθὴ καὶ ἀνθεῖ σχεδὸν τὰς ἴσας, οἱ δὲ τὰς πλείστας λέγοντες ἐν ταῖς
ἑπτά φασιν ἀπανθεῖν. ἀλλὰ τῶν χεδροπῶν χρόνιος ἡ ἄνθησις· χρονιωτάτη δὲ
τῶν μὲν ἄλλων ὀρόβου καὶ ἐρεβίνθου, τούτων δ' ἁπάντων τοῦ κυάμου καὶ ἐν
μεγίστῃ διαφορᾷ· τετταράκοντα γὰρ ἡμερῶν ἀνθεῖν λέγουσι· πλὴν οἱ μὲν ἀεὶ
παρανθοῦντος ἑτέρου καὶ ἑτέρου λέγουσι, κατὰ μέρος γὰρ ἀνθεῖν, οἱ δὲ ἁπλῶς.
ἡ γὰρ ἄνθησις τῶν μὲν σταχυηρῶν ἀθρόως τῶν δὲ ἐλλοβωδῶν καὶ χεδροπῶν
πάντων κατὰ μέρος· πρῶτα γὰρ ἀνθεῖ τὰ κάτω καὶ ὅταν ταῦτα ἀπανθήσῃ τὰ
ἐχόμενα καὶ οὕτως αἰεὶ βαδίζει πρὸς τὰ ἄνω. δι' ὃ πολλὰ τῶν ὀρόβων τίλλεται
6. 3H. τὰ μὲν κάτω κατερρυηκότα τὰ δ' ἄνω χλωρὰ πάμπαν. μετὰ δὲ τὴν ἀπάνθησιν
ἁδρύνονται καὶ τελειοῦνται πυρὸς μὲν καὶ κριθὴ τετταρακοσταῖα μάλιστα·
παραπλησίως δὲ καὶ τίφη καὶ τἆλλα τὰ τοιαῦτα. τετταρακοσταῖον δέ φασι
καὶ τὸν κύαμον, ὥστε ἐν ἴσαις ἀνθεῖν καὶ τελειοῦσθαι· τὰ δ' ἄλλα ἐν ἐλάττοσιν·
ἐλαχίσταις δὲ ὁ ἐρέβινθος εἴπερ ἀπὸ τῆς σπορᾶς ἐν τετταράκοντα τελειοῦται
ταῖς ἁπάσαις ὥσπερ τινές φασιν· ἐπεὶ τό γ' ὅλον ὅτι τάχιστα φανερόν. οἱ δὲ
κέγχροι καὶ τὰ σήσαμα καὶ οἱ μέλινοι καὶ ὅλως τὰ θερινὰ σχεδὸν ὁμολογεῖται
7. τὰς τετταράκονθ' ἡμέρας λαμβάνειν· οἱ δέ φασι καὶ ἐλάττους. διαφέρει δὲ

4. *γίνεται — τούτων*] Haec verba sede sua mota post *γονατοῦται* posuit Sch., qui paullo obscurius de hoc loco disputavit. Tenui ea loco suo, ac parenthesin significavi, etsi ea quae arcte cohaerent incommode sic interpellantur.

ἢ μικρὸν] *ἢ* addidi cum Sch. e conjectura.

πρὶν ἂν] *πρὶν οὐ* UM. — Dein *τὸ δ' ἡ κύ.* M.

5. *ἀποχυθεὶς*] sic correxit Sch.; *ἀπολυθεὶς* Ald. H. St. Dein *δ' εὐθὺς ἀνθεῖ* Ald. St. Sch.; *δ' εὐθὺς δ' ἀνθεῖ* Bas.; *εὐθὺς ἀνθεῖ* H. — Est enim *ἀποχεῖσθαι* verbum usitatum ad significandam evolutionem spicae in frumentaceis, et omnino fructus. Galen. Alim. Facult. IV. p. 333 Bas. *ὅταν ἐγγὺς ἥκῃ τοῦ τὸν καρπὸν ἀποχεῖν.*

παρανθοῦντος] corr. H. St. Sch.; *παρανθοῦντες* Ald. — Deinceps *ἑτέρου καὶ ἕτερον* [*ἀνθεῖν*] *λεγ.* St. In sequentibus interpunctione mutata sententiae nexum magis perspicuum reddidi; ut enim Sch. distinxit commata, vix sensum elicies.

ἡ γὰρ ἄνθ.] *καὶ ἡ ἄνθ.* St.

ἀθρόως] P; *ἀθρόα* Ald. Edd.; *ἀθρόος* UM.

χεδροπῶν] Ald. H.; *σχεδροπῶν* M; *χεδρόπων* Sch.

αἰεὶ] M; *ἀεὶ* Ald. Edd. o.

ὀρόβων] Ald. H. St.; *ὀροβωδῶν* Sch.

6. *ἁδρύνονται*] St. Sch.; *ἀδρ.* Ald. H.

καὶ τελειοῦνται] UMP Sch.; om. Ald. H. St.

πυρὸς μὲν] UM Ald. Sch.; *μὲν* om. H. St.

τετταρακοσταῖα] U Sch.syll.; *τεσσαρακονταῖα* Ald. Edd. o.

δὲ καὶ τίφη] UP Sch.; *δὲ καὶ τύφη* M; *δὲ τίφη* Ald. H. St.

τετταρακοσταῖον] U Sch. syll.; *τεσσαρακονταῖα* Ald. H. St.; *τεσσαρακονταῖον* Sch. cont.

ἀνθεῖν καὶ τελειοῦσθαι] UM Ald. Sch.; *ἀνθεῖ καὶ τελειοῦται* H. St. — Dein *ἐν ἐλαχ.* St.

τετταράκοντα] UM Sch.syll.; *τεσσαρ.* Ald. Edd. o.

τελειοῦται] H. St. Sch.; *τελειοῦνται* M Ald.

σήσαμα] *σίσαμα* P.

μέλινοι] Ald. H. St.; *ἔλυμοι* cum Vo. Sch.; *ἔλυμοι* Vin.; *μέλιναι* corr. Sch. in Ind.

καὶ πρὸς τὴν τελείωσιν χώρα τε χώρας καὶ ἀὴρ ἀέρος· ἐν ἐλάττοσι γὰρ ἔνιαι
δοκοῦσιν ἐκφέρειν ὥσπερ ἄλλαι τε καὶ μάλιστα ἐπιδήλως Αἴγυπτος· ἐκεῖ γὰρ
κριθαὶ μὲν ἐν ἑξαμήνῳ πυροὶ δὲ ἐν τῷ ἑβδόμῳ θερίζονται· περὶ δὲ τὴν Ἑλλάδα
κριθαὶ μὲν ἐν τῷ ἑβδόμῳ παρὰ δὲ τοῖς πλείστοις ὀγδόῳ, πυροὶ δὲ ἔτι προσεπι-
λαμβάνουσιν. οὐ μὴν οὐδὲ ἐκεῖ τό γε πᾶν πλῆθος οὕτως ἀλλ' ὅσον εἰς ἀπαρ-
χήν· κομίζεται γὰρ πρὸς ἱερῶν τινῶν χρείαν ἄλφιτα νέα τῷ ἕκτῳ μηνὶ καὶ
ταῦτα ἐκ τῶν ἄνω τόπων ὑπὲρ Μέμφιν. λέγεται δὲ καὶ ἐν Σικελίᾳ τῆς Μεσ- 8.
σηνίας ἐν ταῖς καλουμέναις Μύλαις ταχεῖάν τινα γίνεσθαι τὴν τελείωσιν τῶν
ὀψίων· τὸν τῶν ὀσπρίων μὲν γὰρ σπορητὸν ἓξ μῆνας, τὸν δὲ τῷ ὑστάτῳ σπεί-
ραντα θερίζειν ἅμα τοῖς πρώτοις· ἀγαθὴν δὲ διαφερόντως εἶναι τὴν χώραν ὥστε
τριακοντάχοα ποιεῖν, ἔχειν δὲ καὶ νομὰς θαυμαστὰς καὶ ὕλην. ἐν Μήλῳ δέ τι
θαυμασιώτερον λέγουσιν· ἐν γὰρ τριάκοντα ἢ τετταράκοντα ἡμέραις σπαρέντα
θερίζουσι, δι' ὃ καὶ λέγειν αὐτοὺς ὅτι μέχρι ταύτου δεῖ σπείρειν ἕως ἂν ἴδῃ τις
δράγμα· γίνεσθαι δὲ οὔτε ὄψιμα ταῦτα οὔτε πολλὰ παρ' αὐτοῖς. δεινὴν δέ
τινα διαδοῦναι τὴν χώραν τροφήν· καὶ γὰρ εἶναι σιτοφόρον μὲν καὶ ἐλαιοφόρον
ἀγαθὴν ἀμπελοφόρον δὲ μετρίαν. ὑπερβάλλον δ' ἔτι τούτου καὶ πάντων θαυ- 9.
μασιώτερον τὸ περὶ Χαλκίαν τὴν νῆσον τὴν Ῥοδίων γινόμενον· ἐκεῖ γάρ φασιν
εἶναί τινα τόπον πρώϊον οὕτω καὶ εὔφορον ὡς σπαρεισῶν κριθῶν ἅμα ταῖς ἄλ-

7. *ἐν τῷ ἑβδόμῳ θερίζονται*] sic explet U lacunam in Ald. indicatam; om. sine signo lacunae P; Cam. solum *ἑβδόμῳ* habet; *ἐν τῇ ἑβδόμῳ* H.; *ἐν τῷ ἑβδόμῳ [μηνὶ]* St.; *ἐν τῷ ἑβδόμῳ* Schn.; *ἑπταμήνῳ* Vin.; *πυροὶ δὲ τὴν ἑλλάδα πυροὶ μὲν* multis omissis M. *Illic enim ordeum sexto a satu mense, triticum septimo metitur quod apud plurimos octavo* G.

περὶ δὲ τὴν] U Ald. Sch.; *περὶ δὲ* om. M; *δὲ* om. H. St.

κριθαὶ μὲν ἐν τῷ ἑβδόμῳ] corr. tacite Sch.; *πυροὶ μὲν ἐν τῷ ἑβδόμῳ* U; *πυροὶ μὲν ἐν τῇ ἑβδόμῳ* M Ald.; omnia haec om. H. St. *κριθαὶ* unum est verum.

ὀγδόῳ] *ἐν ὀ.* Sch.

8. *λέγεται*] Ald. Edd.; *λέγονται* UM.

Μεσσηνίας] H. St. Sch.; *μεσηνίας* UMP_2 Ald.

τῶν ὀψίων· τὸν τῶν ὀσπρίων μὲν γὰρ σπ.] Ald. H. St. et P_2, ubi *μὲν* supra scriptum est; *τῶν ὀσπρίων· τὸν μὲν γὰρ σπορ.* Sch., expulsis verbis *τῶν ὀψίων* quae pro vitiosis habet. Sed verba *τῶν ὀψίων* minime contemnenda sunt: nam in sequentibus exponit eum qui ultima semina deposuerit tamen cum primis fructus legere; quid ergo aliud dixit quam ea quae sero sata sint celerrimum capere incrementum? — Post *μῆνας* addidit *γίγνεσθαι* Sch. Verbum aegre desideratur, *γίγνεσθαι* vero haud aptum est.

ἀγαθὴν δ. δ.] *ἀγαθὸν δὲ διαφέροντας* M.

τριακοντάχοα] corr. Sch.; *τριάκοντα χόας* Ald. Edd.; *τριάκοντα χν″.* (i. e. *χνάς*) P_2.

καὶ ὕλην] U Sch.syll.; *καὶ ὅλην* M; *ὅλην* Ald. Edd. o.

ἢ τετταράκοντα] UMP Sch.; om. Ald. Edd.

σπαρέντα] *σπαρθέντα* m. pr. U.

ὅτι] *τε* M; *τι* P.

ἴδῃ] *εἴδῃ* H. St.

οὔτε ὄψιμα ταῦτα οὔτε πολλὰ] U Ald. H. et omisso *ταῦτα* P; *ὀ. ἔψιμα τ. ὀ π.* M; *nec coctu facilia nec multa* G. unde *ὄ. ἕψιμα τ. ὀ. π.* cum Scalig. dedit Sch.; prius *οὔτε* om. St.; *οὔτε ὄψιμα ταῦτα οὔτε φαῦλα* conj. Palmer.

δεινὴν δέ τινα] Ald. Edd.; *δὲ* om. UM. *locum istum in exhibendis alimentis mancum affirmant* G.; qui *ἐπιδεῆ* habuisse videtur.

9. *δ' ἔτι*] Sch.; *δέ τι* Ald. H. St.

πρώϊον οὕτω καὶ] U Sch.syll.; *οὕτω πρώϊον καὶ* mBas. Sch.cont., sumtum a G. (*fertilemque adeo*); *πρώϊον καὶ* Ald. H. St.; *πρώϊμον καὶ ἔφορον* P_2. Paullo ante *εἶκαί τινα* Ald. Cam.; *εἶναί τινα* Bas.

σπαρεισῶν] *περησῶν* M.

λαις θερίσαντες ταύτας σπείρουσιν εἶτα πάλιν, εἶτα θερίζουσιν ἅμα τοῖς λοι-
ποῖς· μεγίστη μὲν οὖν εἴπερ ἀληθὴς αὕτη διαφορά. τὸ γὰρ εἰς ἑτέραν χώραν
μετενεχθέντα διαφέρειν, ὥςπερ ἐκ Κιλικίας φασὶν εἰς Καππαδοκίαν καὶ ὅλως
τὴν ἐπέκεινα τοῦ Ταύρου, ἧττον ἄτοπον· φανερὰ γὰρ ἡ τῶν τόπων διάστασις.
10. τὸ δὲ τὴν αὐτὴν διφορεῖν, ἐν ᾧπερ γε ἅπαξ αἱ ἄλλαι, σύνορον οὖσαν καὶ μίαν
θαυμασιώτατον· αὕτη μὲν οὖν ἐν μεγίστῃ διαφορᾷ. τὰ δὲ κατὰ τὰς ἄλλας
χώρας οὐ πολλὴν ἢ οὐδεμίαν ὡς εἰπεῖν τοῦ γε χρόνου λαμβάνει διάστασιν·
προτερεῖ γὰρ ταῖς ὥραις τὰ Ἀθήνῃσι τῶν περὶ Ἑλλήςποντον ἡμέραις τριάκοντα
μάλιστα ἢ οὐ πολλῷ πλείοσιν· εἰ μὲν οὖν καὶ ὁ σπορητὸς πρότερον μετάθεσις
11. ἂν εἴη τῆς ὥρας· εἰ δ' ἅμα δῆλον ὅτι πλείων ἂν ὁ χρόνος. οὐ μικρὰν δὲ ποι-
οῦσι διαφορὰν οὐδὲ οἱ τόποι καίπερ ἔνιοι συνεγγὺς ὄντες· τὰ γὰρ ἐν Σαλαμῖνι
προτερεῖ πολὺ τῶν ἄλλων τῶν ἐν τῇ Ἀττικῇ καὶ ὅλως τὰ ἐπιθαλάττια καὶ εἰς
ταῦτα καὶ εἰς τοὺς ἄλλους καρποὺς ὡς τὰ περὶ τὴν Ἀκτὴν καλουμένην τῆς

σπείρουσιν εἶτα πάλιν, εἶτα θερ.] UMP2 Ald.; *εἶτα* prius om. H. St. Sch.

τοῖς λοιποῖς] P2 Ald. H. St.; *ταῖς λοιπαῖς* Sch.

ἀληθὴς] P2, Sch. e conj.; *ἀληθῶς* Ald. Edd. — Deinceps *ἀντιδιαφορὰ* P.

μετενεχθέντα διαφέρειν] dedi de conj. Schn. in Cur. sec. p. 489 a me quoque inventa; *μετενεγκόντας σπείρειν* Ald. Edd.; *μετενεγκόντα σπείρειν* P2. *Quod enim translatum in alium tractum distulerit* G.

ἐκ κιλικίας] Ald. Edd.; *ἐν κιλικίᾳ* MP2.

10. *τὸ δὲ — ἅπαξ*] U; *τὸ δὲ τὴν αὐτὴν διαφορὰν ἐν ᾧπερ γε ἅπαξ ἄλλαι* M Ald. et P, qui *αἱ ἄλλαι* dat; *τὸ δὲ τὴν διαφορὰν ἔχειν ἐν ᾧπερ γε οὐχ ἅπαξ ἄλλαι* H., et St. omissis *ἐν — ἄλλαι*; *τὸ δὲ τὴν αὐτὴν διαφορὰν ἔχειν ἐν ᾧπερ γε ἅπαξ ἄλλαι* Sch.cont.; *τὸ δὲ τὴν αὐτὴν διαφέρειν ἐν ᾧπέρ γε ἅπαξ αἱ ἄλλαι* Sch.syll.; denique *τὸ δὲ τὴν αὐτὴν χώραν διαφορὰν ἔχειν ἐν ᾗπέρ γε ἅπαξ ἄλλαι σπείρονται* Spr. in Vers. germ. Miror Schneiderum *διφορεῖν* quod U praebet sprevisse (cf. C. 1, 13, 9), ac de toto hoc loco admodum brevem fuisse. Redit vero Th. ad rem de insula Chalcia narratam, atque proxime dictis, quod mirum non sit si plantae in alienas terras translatae differentias ostendant, illam sic opponit, ut iterum hoc maxime mirum esse affirmet, si una regio prae omnibus conterminis eodem tempore bis fruges edat quo ceterae semel. Haec autem satis plana et apta sententia scriptura ex U a nobis recepta continetur. Quod hic *διφορεῖν* dixit supra fusius explicuit verbis *ὡς — λοιποῖς*; ad *ἅπαξ* subaudies *φοροῦσι*, ad *τὴν αὐτὴν* vero *χώραν* ut ad *αἱ ἄλλαι* item *χῶραι*. In reliquis haec est difficultas: *τὴν αὐτὴν* est *una eademque terra*, qua et regio ista fertilitate praestantissima et aliae huic conterminae comprehenduntur; tamen de ea praedicatur *διφορεῖν*, quod in regionem istam fertiliorem tantum cadit, itemque quae apposita sequuntur *σύνορον οὖσαν καὶ μίαν* ad eandem pertinet. Quod est quoddam genus anacoluthiae, non quidem structurae sed sententiae, explicaturque si cogites Th. scribere voluisse *τὸ δὲ ταύτην* vel *ἐκείνην* etc. (scil. *χώραν πρωΐαν καὶ εὔφορον*), sed propter antithesin necessario indicandam (opposuerat enim *τὰ εἰς ἑτέραν χώραν μετενεχθέντα*) *τὴν αὐτήν* scripsisse. Deinde ad *σύνορον* facile subintelligitur *ταῖς ἄλλαις*. *μίαν*, *unam* h. e. mirum, quod u n a quaedam regio adeo fertilis ac praecipua nec plures. Deinceps tota haec narratio de regione ista fertilissima insulae Chalciae concluditur solito more particulis *μὲν οὖν*.

ἐν μεγίστῃ διαφορᾷ] UM Ald. optime; *μεγίστη διαφορὰ* H. St.; *ἡ μεγίστη διαφορὰ* Sch. male. *αὕτη* scil. *ἡ χώρα*, *dicta regio*.

τὰ δὲ] St. Sch.; *τὸ δὲ* Ald. H.

ἢ οὐδ.] Sch.; *ἢ* om. Ald.; *ἢ οὐ πολλὴν ἢ οὐδ.* H. St.

ὡς εἰπεῖν] U Sch.syll.; om. Ald. Edd.

τοῦ γε χρ.] U Ald. Edd.; *τοῦ τε χρ.* M.

διάστασιν] UM Sch.; *διαφορὰν* Ald. H. St.

μάλιστα] U Sch.syll.; ceteri omittunt.

εἴη τῆς ὥρας] corr. Sch.; *ἢ τῆς χώρας* MP; *εἴη τῆς χώρας* Ald. H. St.; *Quodsi satus quoque praecesserit loci mutatio sit. Sin autem simul satum sit plus temporis accedat necesse est.* G. — Deinceps *ὅ δ' ἅμα* M. Ante *ὁ χρόνος* inseruit *εἴη* Sch.

Πελοποννήσου καὶ τὰ ἐν Φαλήκῳ τῆς Μεγαρίδος· πλὴν ἐνταῦθά γε συμβάλλεται καὶ τὸ λεπτόγεων εἶναι καὶ ψαφαρὰν τὴν χώραν. καὶ τὰ μὲν περὶ τὴν γένεσιν καὶ τὴν τελείωσιν οὕτως ἔχει.

Cap. III. Διαφέρει δὲ καθ' ὅλα τὰ γένη τὰ διῃρημένα τῶν γενῶν οἷον σῖτος 3 St.
χεδροπὰ τὰ θερινά, καὶ καθ' ἕκαστον γένος τὰ ὁμογενῆ. τὰ μὲν γὰρ σιτώδη
τὸ φύλλον ἔχει καλάμου, τῶν δὲ χεδροπῶν τὰ μὲν περιφερὲς οἷον ὁ κύαμος
καὶ σχεδὸν τὰ πλεῖστα, τὰ δὲ προμηκέστερον οἷον ὁ πισὸς καὶ ὁ λάθυρος καὶ ὁ
ὦχρος καὶ τὰ τοιαῦτα. καὶ τὰ μὲν ἰνώδη τὰ δ' ἄφλεβα καὶ ἄϊνα. τὸ δὲ σή-
σαμον καὶ τὸ ἐρύσιμον ἰδιώτερα παρὰ ταῦτα. πάλιν ὁ καυλὸς τῶν μὲν γονα- 2.
τώδης καὶ κοῖλος δι' ὃ καὶ καλεῖται κάλαμος· ὁ δὲ τοῦ κυάμου κοῖλος, τῶν δ'
ἄλλων χεδροπῶν ξυλωδέστερος, ξυλωδέστατος δὲ ὁ ἐρέβινθος· τῶν δὲ θερινῶν
κέγχρου μὲν καὶ μελίνου καλαμώδης σησάμου δὲ καὶ ἐρυσίμου ναρθηκώδης
μᾶλλον. καὶ τὰ μέν ἐστιν ὀρθόκαυλα καθάπερ πυρὸς καὶ κριθὴ καὶ ὅλως τὰ
σιτώδη καὶ θερινά, τὰ δὲ πλαγιόκαυλα μᾶλλον οἷον ἐρέβινθος ὄροβος φακός,
τὰ δ' ἐπιγειόκαυλα καθάπερ ὦχρος πισὸς λάθυρος· ὁ δὲ δόλιχος ἐὰν παρακατα-
πήξῃ τις ξύλα μακρὰ ἀναβαίνει καὶ γίνεται κάρπιμος, εἰ δὲ μὴ φαῦλος καὶ ἐρυ-
σιβώδης· μόνος δ' ἢ μάλιστα τῶν χεδροπῶν ὀρθόκαυλος ὁ κύαμος. ἔχει δὲ 3.

11. *ἐν Φαλήκῳ*] sic correxi; *ἐφαλύκῳ* U; *ἐκ φαλήκῳ* M; *ἐκ φαλήκου* Ald. Edd. o.

συμβάλλεται] P Bas. H. St. Sch.; *συμβάλεται* Ald. Cam.

Cap. III.

καθ' ὅλα τὰ γένη] corr. Sch.syll.; *καὶ ὅλα τὰ γένη* Ald. H. St.; *καὶ τὰ ὅλα γένη* Sch.cont. Etenim *τὰ ὅλα γένη* sunt, ut quidem hodie nominibus utuntur, *ordines* vel *familiae*, *τὰ διῃρημένα τῶν γενῶν genera τὰ ὁμογενῆ species*.

ὁμογενῆ] corr. Sch.syll.; *ὁμοιογενῆ* Ald. Edd. o.

ὦχρος] Sch.; *ὠχρός* Ald. H. St.

ἰδιώτερα παρὰ τ.] Lacunae vestigia in hoc loco agnoscere sibi videtur Sch comparato praesertim Plin. 18, 7 s. 10. Si quid addere liceret scriberem *τὰ μὲν ἰνώδη τὰ δὲ φλεβώδη τὰ δ' ἀφλ.* etc.

2. *γονατώδης* etc.] Librorum mscr. lectiones Sch. parum accurate exposuit. *τῶν μὲν γονατώδης καὶ κοῖλος· διὸ καὶ καλεῖται κάλαμος· τῶν δ' ἄλλων χεδρ.* Ald. H. St.; *τῶν μὲν γονατώδης, διὸ καὶ καλεῖται κάλαμος· ὁ δὲ τοῦ κυάμου κοῖλος· τῶν δ' ἄλλων χ.* Sch. In Comm. sic scribit: Indicium verae scripturae habent Medic. 1 & 2 ubi est: *καλεῖται κάλαμος· τοῦ δὲ κυάμου κοῖλος· διὸ καὶ καλεῖται κάλαμος· ἄλλων σχεδροπῶν.* In Auctario refert: *καλεῖται κάλαμος, τοῦ δὲ κυάμου κοῖλος, ὁ δὲ τοῦ κυάμου κοῖλος ἄλλων χεδρόπων* U cum M. Quid igitur in Mediceis scriptum sit, ex his non constat. Hoc loco aliud etiam accedit. Ald. habet ab initio *γονατώδης καὶ κοῖλος*. Verba *καὶ κοῖλος* omisit Sch., ne verbo quidem de hac omissione addito; sed in codicibus ea haberi e silentio colligi debet. Videntur autem verba ista recte habere; *τῶν μὲν* sunt *τὰ σιτώδη*. G. sic: *Item caulis aliis geniculis atque inanis ut fabae quamobrem culmus vocatus est: caeteris leguminibus lignosior.* Ad vestigia libri U sic fere scriptum fuisse suspicor: *π. ὁ κ. τῶν μὲν γονατώδης καὶ κοῖλος, διὸ καὶ καλεῖται κάλαμος· τῶν δὲ διόλου κοῖλος οἷον ὁ τοῦ κυάμου· τῶν δ' ἀ. χ.*

ξυλωδέστερος] *ξυλωδέστεροι* P.

μελίνου] Ald. H. St.; *ἐλύμου* Vo. Sch. cont.; *ἐλύμου* Vin.; *μελίνης* Sch.syll.

καλαμώδης] *καλαμώδεις* P.

σησάμου] *σισάμου* P.

καὶ κριθή] om. St.

καὶ θερινά] *καὶ τὰ θερ.* St. Sch. e Galeno de alim. facult. IV. p. 317 ed. Bas.

μᾶλλον] om. Galen. l. l.

ὦχρος] P2 Sch.; *ὠχρὸς* Ald. et Galen. l. l., H. St. — *πισσὸς* Galen. l. l.

ξύλα] Ald. Edd. Gal. l. l.; *ξυλάρια* P2.

ἐρυσιβώδης] Ald. Edd. o.; *ἐρημώδης* Galen. l. l. ed. Bas., *ἐρυμώδης* ed. Kühn.

δ' ἢ μαλ.] sic dedi praeeuntibus St. et Sch., qui *δὲ ἢ μάλ.* exhibuerunt; *ἢ* om. Ald. H. G.

καὶ τὰ ἄνθη διαφορὰν καὶ τῇ φύσει καὶ τῇ θέσει· περὶ ὧν σχεδὸν ἐν τοῖς καθ' ὅλου διείλομεν ὅτι τὰ μὲν χνοώδη καθάπερ σίτου καὶ παντὸς τοῦ σταχυώδους· τὰ δὲ φυλλώδη καθάπερ τῶν χεδροπῶν, καὶ τῶν πλείστων κολοβά· τὰ γὰρ πολλὰ κολοβανθῆ· χνοῶδες δὲ καὶ τὸ τοῦ κέγχρου καὶ μελίνου· τοῦ δὲ σησάμου καὶ τοῦ ἐρυσίμου φυλλῶδες. καὶ ὅτι δὴ τὰ μὲν ἔχει περὶ αὐτὸν τὸν καρπόν, οἷον τὰ σιτώδη καὶ κεγχρώδη περὶ τὸν στάχυν· τὰ δὲ χεδροπὰ ἐξ αὐτοῦ πως τοῦ ἄνθους ἢ ἀπό γε τῆς αὐτῆς ἀρχῆς γίνεται. καὶ τὴν ἄνθησιν ὅτι τὰ μὲν ἀθρόαν τὰ δὲ κατὰ μέρος ποιεῖται· καὶ τἆλλα δὲ τὰ παραπλήσια τούτοις.
4. ὁμοίως δὲ καὶ τὰ κατὰ τοὺς καρποὺς ὅτι τὰ μὲν ἔχει στάχυν τὰ δὲ χεδροπὰ λοβὸν τὰ δὲ κεγχρώδη φόβην· ἡ δὲ καλαμώδης ἀπόχυσις φόβη. τὸ δ' ὅλον ἐναγγειόσπερμα τὰ δὲ ἐνυμενόσπερμα τὰ δὲ γυμνόσπερμα· καὶ ἔτι τὰ μὲν ἀκρό-

3. *καὶ τῇ φύσει*] MP mBas. H. St. Sch. G. *tum natura tum positu;* om. Ald.

σίτου καὶ παντὸς τοῦ σταχυώδους] dedi ex emendatione Schneideri; *που καὶ πάντες τοῦ χυλώδους* UM Ald.; *ut omnium fere gerentiam spicam* G.; *που καὶ πάντων ὡς εἰπεῖν σταχυωδῶν* H. St.; *που καὶ παντὸς τοῦ σταχυώδους* Sch., praeeuntibus in extremis Vo. Vin.

καθάπερ — κολοβά] *καθάπερ τῶν πλείστων· τὰ δὲ τῶν χεδροπῶν κολοβά* St. Sch. mavult: *χεδροπῶν τῶν πλείστων καὶ κολοβά.*

μελίνου] Ald. H. St.; *ἐλύμου* Vo. Vin.; *ἐλύμου* Sch. cont.; *μελίνης* Schn. in Ind.; *panico* G.

σησάμου] H. St. Sch.; *sessamae* G.; *σισάμου* Ald. — Dein *τοῦ δὲ ἐρ.* St.

ὅτι δὴ] *ἔτι δὴ* St.; *δὴ* om. Sch. cont.

οἷον τὰ — τὸν στάχυν] Haec verba tanquam spuria seclusit Sch., qui haec dicit: ,,Exciderunt verba aliquot, quae, donec libri scripti tulerint suppetias, ita supplebam: *τὰ μὲν ἔχει περὶ αὐτὸν τὸν καρπὸν, καὶ τοῦτον ἢ περὶ τὸν στάχυν, οἷον τὰ σιτώδη· τὰ δὲ κεγχρώδη περὶ τὴν φόβην.* Malim tamen credere haec ab aliena manu loco alieno et mutila fuisse inserta.“ At vide ne omnia bona atque integra sint. Enimvero *στάχυν* appellat spicam frumentaceorum statu maturo granisque perfectis. Dicit enim c. 4, 2 *καὶ αὐτῶν δὲ τῶν κριθῶν αἱ μὲν — αἱ δὲ — μανότεραι κατὰ τὸν στάχυν.* Spica autem granigera frumentaceorum tota obtecta est et involucrata paleis glumisque florem constituentibus, eae igitur vere et recte, e mente quidem Theophrasti, spicam granigeram circumdare dicuntur. Miror Schneiderum de vite et olea loqui, cum hic non potuerit nisi de frumentaceis et leguminosis sermo esse, quae omni hac disputatione comparentur. Alterum quoque argumentum, quo locum vitiosum convincat, satis infirmum est. ,,Maximum, inquit, vitii indicium est in verbis *καὶ κεγχρώδη περὶ τὸν στάχυν:* milium enim et panicum non habent spicam (*στάχυν*), sed *φόβην* uti mox dicetur.“ Atqui *φόβην* non prius nominare poterat Th. quam quae ea esset explicuisset; poterat vero inflorescentiam milii hoc loco *στάχυν* vocare, cum ei sit proxima; ipse enim *στάχυν* et *φόβην* comparat loco a Sch. laudato 4, 4, 5 *ἀποχεῖται δὲ οὐκ εἰς στάχυν ἀλλ' οἷον φόβην.* Itaque verba ista satis tueri mihi videor.

ἀπό γε] UMP Sch.; *ex eodem quidem* G.; *ἀπό τε* Ald. H. St.

τῆς αὐτῆς ἀρχῆς] M Ald. Sch.; *αὐτῆς* om. H. St.

γίνεται] *ὁ καρπός* i. u. addit St., qui pergit *ἔτι δὲ κατὰ τὴν ἄνθησιν τὰ μὲν.*

τἆλλα] Sch.; *τἄλλα* Ald. H. St., quam varietatem non ubique adnotavi. Ald. enim semper fere *τἄλλα.*

4. *ἔχει στάχυν*] E versione Gazae suadente Scaligero *ὡς τὰ σιτώδη* addidit Sch. At cum iis quae discernuntur, *τὰ δὲ — τὰ δὲ* adjecta sint nomina *χεδροπὰ — κεγχρώδη,* tertium genus *τὰ σιτώδη* per se intelligitur etiam nomine non addito; sufficit igitur *τὰ μὲν.* Sic §. 2 dixerat *ὁ καυλὸς τῶν μὲν γονατώδης,* ubi *τῶν μὲν* eadem *σιτώδη* respicit. — *χεδροπὰ* P2 Ald.

φόβην] H. St. Sch.; *φοβὴν* MP2 Ald. Ceterum 4, 4, 5 *φόρβην* UMV Ald.

ἡ δὲ καλ.] UM; *ἡ γὰρ* Ald. Edd. o.

ἀπόχυσις] corr. Sch. e vers. G. *effusam enim illam arundinaceam comam jubam appellant;* *ἀπόφυσις* P2 Ald. Edd. Post *φόβη* cum eodem G. *καλεῖται* add. Sch.

φόβη] H. St. Sch.; *φοβὴ* M Ald.

μὲν ἐναγγειόσπερμα] corr. Sch.; *μὲν ἀγγειόσπερμα* P2 Ald. H. St. Cf. 1, 11, 2.

καρπα τὰ δὲ πλαγιόκαρπα καὶ ὅσα δὴ ἄλλα ταύτης ἔχεται τῆς θεωρίας. ὅλως
δὲ πολυκαρπότερα καὶ πολυχούστερα τὰ χεδροπά, τούτων δ' ἔτι μᾶλλον τὰ
θερινὰ κέγχρος καὶ σήσαμον, αὐτῶν δὲ τῶν χεδροπῶν μάλιστα φακός. ἁπλῶς 5.
δὲ τὰ μικροσπερμότερα μᾶλλον ὡς εἰπεῖν, ὥςπερ καὶ τῶν λαχανωδῶν κύμινον
ἁπάντων ὄντων πολυσπέρμων. ἰσχυρότερα δὲ πρὸς μὲν τὸν χειμῶνα καὶ ὅλως
τὰ τοῦ ἀέρος τὰ σιτηρὰ πρὸς δὲ τὴν τροφὴν τὰ χεδροπά. τάχα δὲ τοῦτό γε
ἡμῖν τοῖς ἄλλοις ἀνάπαλιν.

Cap. IV. Τὰ μὲν οὖν ὅλα γένη τοιαύτας ἔχει διαφοράς· τὰ δὲ ὁμογενῆ δῆ- 4 H. St.
λον ὅτι κατὰ τὴν τῶν μερῶν ἀνωμαλίαν, οἷον τῶν σιτωδῶν πυρὸς κριθῆς στενο-
φυλλότερον καὶ λειοκαυλότερον καὶ πυκνότερον καὶ γλισχρότερον ἔχει τὸν καυ-
λὸν καὶ δυςθλαστότερον· ἅμα δὲ καὶ ὁ μὲν ἐν χιτῶσι πολλοῖς ἡ δὲ γυμνόν· μά-
λιστα γὰρ δὴ γυμνοσπέρματον ἡ κριθή. πολύλοπον δὲ καὶ ἡ τίφη καὶ ἡ ὀλύρα
καὶ πάντα τὰ τοιαῦτα καὶ μάλιστα πάντων ὡς εἰπεῖν ὁ βρόμος. ἔστι δὲ καὶ
ὑψηλότερος ὁ κάλαμος τοῦ πυροῦ ἢ τῆς κριθῆς καὶ τὸν στάχυν ἀπηρτημένον
ἔχει τοῦ φύλλου μᾶλλον ὁ πυρός. ἥδιον δὲ καὶ τὸ ἄχυρον τοῦ κριθίνου τὸ πύ-
ρινον· ἐγχυλότερον γὰρ καὶ μαλακώτερον. διαφέρει δὲ ἡ κριθὴ καὶ τούτῳ τῶν 2.
πυρῶν· ἡ μὲν γὰρ στοιχειώδης ὁ δὲ πυρὸς ἄστοιχος καὶ πανταχόθεν ὁμαλής
τις. τῷ μὲν οὖν ὅλῳ γένει πρὸς γένος τοιαῦταί τινές εἰσι διαφοραί. καθ'
ἑκάτερον δὲ τούτων πάλιν οἷον πυρῶν καὶ κριθῶν πολλὰ γένη καὶ τοῖς καρποῖς
αὐτοῖς διαφέροντα καὶ τοῖς στάχυσι καὶ ταῖς ἄλλαις μορφαῖς καὶ ἔτι ταῖς δυνά-

σήσαμον] H. St. Sch.; *σίσαμον* Ald.; *sessama* G.

αὐτῶν — φακός] Haec verba sede sua mota, qua Ald. et G. habent, post *τὰ χεδροπὰ* posuit Sch., „ut sermo de leguminibus ordine praecedat.“ Imo loco suo stare debent.

5. *ἡμῖν τοῖς ἄλλοις ἀνάπαλιν*] Ald.; *ἡμῖν ἢ τοῖς* etc. H. St.; *ἡμῖν ἢ τ. ἄ. ζώοις ἀνάπαλιν* Sch.; *nisi forte id quidem nobis ita evenit, cum ceteris animantibus e diverso eveniat* G. Recte Sch. comparat 7, 4, 9.

Cap. IV.

διαφοράς] Addunt *τὰ ὁμοιογενῆ* UM, *τὰ μὴ ὁμοιογενῆ* Ald. Edd.; *τά [μὴ] ὁμογενῆ* Sch.syll., postquam in Comm. verba ista ut spuria damnaverat. *Ergo genera tales inter se differentias sortiuntur. Quae vero generis ejusdem consortia sunt* etc. G. Equidem verba ista ut male apta et de errore inserta omisi.

ὁμογενῆ] P Sch.syll; *ὁμοιογενῆ* UM Ald. Edd. o.

κριθῆς στενοφυλλότερον] mBas. Vin. Scalig. St. Sch.; *triticum angustiori folio quam ordeum conditur* G.; *κριθὴ στεφανοφυλλότερον* Ald. H.

δυςθλαστότερον] corr. Scalig. Sch.; *δυςθλαστώτερον* H. St.; *δυςαλθατώτερον* UM Ald.; *ruptuque difficiliorem* G.

γυμνὸν] P; *γυμνὴ* Ald. Edd. o.

πολύλοπον] corr Salmas. Ex. p. 154 R Const. St. Sch.; *πολύλοβον* Ald. H.; —*βος* M.

βρόμος] corr. Scal. H. St. Sch.; *avenam* G.; *κρόμος* PM; *κρόκος* Ald.; *βρῶμος* Vin.

ὑψηλότερος] corr. St. Sch.; *ὑψηλότερον* Ald. H.

ἢ τῆς κρ.] correxit Sch. e vers. G. *culmus altior tritico quam ordeo est*; *καὶ τῆς κρ.* Ald. H. St.

ἥδιον] Vin. H. St Sch. G. (*suavior*); *ἴδιον* Ald.

ἐγχυλότερον] Ald. H. St.; *ἐγχυλώτερον* Sch.cont.; *εὐχυλότερον* Sch.syll. sed voluit *ἐγχ.*; *ut pote quae plus succi retineat* G.

καὶ μαλακ.] UMP St. Sch.; *τὸ μαλακ.* Ald. H.

2. *ἄστοιχος*] Ald. Edd. o.; *ἄστοχος* UM.

ὁμαλής τις] Sch.syll.; *ὁμαλή τις* UM Ald.; *ὁμαλός τις* H. St. Sch.

μὲν οὖν ὅλῳ] UM Sch.; *οὖν* om. Ald. H. St.

οἷον π. κ. κρ.] Ald. Edd., Sch. haec verba seclusit, in Syll. solum *οἷον* damnavit.

μεσι καὶ τοῖς πάθεσι. τῶν μὲν κριθῶν αἱ μέν εἰσι δίστοιχοι αἱ δὲ τρίστοιχοι
αἱ δὲ τετράστοιχοι καὶ πεντάστοιχοι· πλεῖστον δ' ἑξάστοιχον, καὶ γὰρ τοιοῦτό
τι γένος ἐστί. πυκνότεραι δὲ ἀεὶ κατὰ τὴν θέσιν ὡς ἐπὶ πᾶν αἱ πολυστοιχό-
τεραι. διαφορὰ δὲ μεγάλη καὶ τὸ παραβλαστητικὴν εἶναι καθάπερ εἴπομεν τὴν
ἰνδικήν. καὶ οἱ στάχυες δὲ τῶν μὲν μεγάλοι καὶ μανότεροι ταῖς κριθαῖς τῶν
δὲ ἐλάττους καὶ πυκνότεροι, καὶ ἀπέχοντες δὲ τοῦ φύλλου τῶν μὲν πολὺ τῶν
δὲ μικρὸν ὥςπερ τῶν ἀχιλλείων καλουμένων. καὶ αὐτῶν δὲ τῶν κριθῶν αἱ
μὲν στρογγυλότεραι καὶ ἐλάττους αἱ δὲ προμηκέστεραι καὶ μείζους καὶ μανό-
τεραι κατὰ τὸν στάχυν. ἔτι δὲ αἱ μὲν λευκαί, αἱ δὲ μέλαιναι καὶ ἐπιπορφυρί-
ζουσαι αἵπερ καὶ πολυάλφιτοι δοκοῦσιν εἶναι καὶ πρὸς τοὺς χειμῶνας δὲ καὶ τὰ
3. πνεύματα καὶ ὅλως τὸν ἀέρα τῶν λευκῶν ἰσχυρότεραι. πολλὰ δὲ γένη καὶ τῶν
πυρῶν ἐστιν εὐθὺς ἀπὸ τῶν χωρῶν ἔχοντα τὰς ἐπωνυμίας οἷον λιβυκοὶ ποντι-
κοὶ θρᾷκες ἀσσύριοι αἰγύπτιοι σικελοί. διαφορὰς δὲ καὶ ταῖς χροιαῖς καὶ τοῖς
μεγέθεσι καὶ τοῖς εἴδεσι καὶ ταῖς ἰδιότησιν ἔχουσι καὶ ἐν ταῖς δυνάμεσι ταῖς τε
ἄλλαις καὶ μάλιστα ταῖς πρὸς τὴν σίτησιν. τινὲς καὶ ἀπ' ἄλλων τὰς προςηγο-
ρίας οἷον καγχρυδίας στλεγγὺς ἀλεξάνδρειος· ὧν ἁπάντων ἐν τοῖς εἰρημένοις
τὰς διαφορὰς ληπτέον. οὐχ ἥκιστα δ' οἰκεῖαι εἴ τις λαμβάνοι τὰς τοιαύτας·

τῶν μὲν κριθῶν] Ald. Edd.; *τῶν μὲν γὰρ κριθ.* Sch. duce G. *est enim in ordei genere.*

δίστοιχοι] sic hic et in sequentibus semper per *οι* scriptum dant UMP et, qui *δίστοιχοι* omittit, P2, unde accepit Sch.; *δίστιχοι* et sic porro per *ι* Ald. H. St.

πλεῖστον δ' ἑξάστοιχον· καὶ γὰρ τοιοῦτον] sic scripsi partim codices partim Aldinam secutus, inserto etiam *δ'* e conjectura; *πλεῖστον ἑξάστοιχον τοιοῦτον* UM; *πλεῖσται καὶ ἑξάστιχοι· καὶ γὰρ τοιοῦτον* Ald. H. St.; *πεντάστοιχοι αἱ πλεῖσται, καὶ ἑξάστοιχοι· καὶ γὰρ τοιοῦτον* Sch. parum commode. *Cumque plurimum seni: est enim vel ejusmodi quoddam genns* G. Exc. P2: *ἔστι δὲ καὶ ἑξάστοιχον γένος τῶν κριθῶν.*

πολυστοιχότεραι] P; *πολυστοιχότεροι* UM. *πολυστιχότεραι* Ald. — *αἱ* om. M.

παραβλαστητικήν] U; *παραβλαστικήν τε* Ald. Edd. o. Ejeci *τε* ut inutile ac quod in U non esse videatur.

καθάπερ — ἰνδικήν] Hordeum indicum commemoratum est 4, 5, 4, sed nihil ibi dictum, quo hoc referri possit.

μανότεροι] Ald. Sch.; *μανώτεροι* H. St.

ταῖς κριθαῖς] dedi e conj.; *τῆς κριθῆς* Ald., om. G., Sch. seclusit, „totus enim hic locus est de hordeo." Atqui inepte St.: *καὶ οἱ στ. τῶν μὲν πυρῶν μέγαλοι κ. μ. τῆς κριθῆς* scripsit. Scripsi *ταῖς κριθαῖς* i. e. *granis hordei:* sic recte deinde pergit *αὐτῶν δὲ τῶν κριθῶν.* Sunt igitur tenuiores vel rariores granis, i. e. granis laxe dispositis.

τοῦ φύλλου] UM; *τῶν φύλλων* Ald. H. St. Sch.; *a foliis* G. Singularis recte habet; *τὸ φύλλον* est folium culmi supremum. Sic supra *καὶ τὸν στάχυν ἀπηρτημένον ἔχει τοῦ φύλλου μᾶλλον ὁ πυρός.*

μανότεραι] corr. Sch.; *μανώτεραι* Ald. Edd.

μέλαιναι καὶ] U Sch.syll.; *μέλαιναι* om. MP Sch.cont.; utrumque om. Ald H. St.

3. *ἐστιν εὐθὺς*] dedi de conj.; *εὐθύς ἐστιν* Ald. Edd. o. *τῶν πυρῶν ἐστιν, οἷον εὐθὺς τὰ ἀπὸ* etc. conj. Sch. vix recte. *Tritici quoque genera plura notantur, cognomina ex locis sortita* G.

ποντικοὶ] corr. Sch.; *πόντιοι* Ald. Edd.

διαφορὰς δὲ καὶ — ἔχουσι καὶ ἐν] dedi de conj.; *διαφέροντες δὲ καὶ — ἰδιότησιν. ἔχουσι δὲ ἐν* Ald. H. St.; Sch. *δὲ* seclusit ac dein *Ἔχουσι δὲ [διαφορὰς καὶ] ἐν* scripsit. Gaza miro modo locum perturbavit — *Siculum: quae et colore et — et proprietate inter se differunt. Quaedam vel aliunde cognomina sortiuntur pro suis viribus tum aliis tum vel maxime quae ad cibum pertineant: ut chacrydias.*

τινὲς καὶ ἀπ' ἄλλων — προςηγορίας οἷον] Ald. H. St.; *τινὲς δὲ καὶ ἀπ' ἄλλων — προςηγορίας ἔχουσι οἷον* Sch.

καγχρυδίας] P Ald. Edd.; *καχρυδίας*, UM; *chacrydias* G.

στλεγγὺς ἀλεξάνδρειος] *Στραγγίας, Σελευκούσιος* fecit St.; *stleggis alexandrinus* G. Cf. C. pl. 3, 21, 2.

οἰκεῖαι] P; *οἰκεῖον* Ald. Edd. o.

οἷόν εἰσιν οἱ μὲν πρώϊοι οἱ δὲ ὄψιοι, καὶ εὐαυξεῖς καὶ πολύχοι οἱ δὲ μικροὶ καὶ
ὀλιγόχοι, καὶ μεγαλοστάχυες οἱ δὲ μικροστάχυες. καὶ οἱ μὲν ἐν κάλυκι πολὺν
χρόνον οἱ δ᾽ ὀλίγον ἔνοντες ὥςπερ ὁ λιβυκός. καὶ κάλαμον οἱ μὲν λεπτὸν οἱ δὲ
παχύν· καὶ τοῦτο ὁ λιβυκός ἔχει, παχὺν δὲ καὶ ὁ καγχρυδίας. ἔτι δὲ χιτῶνας
οἱ μὲν ὀλίγους οἱ δὲ πολλοὺς ὥσπερ ὁ θρᾴκιος· καὶ ὁ μὲν μονοκάλαμος ὁ δὲ
πολυκάλαμος, καὶ μᾶλλον δὲ καὶ ἧττον. ὁμοίως δὲ καὶ εἴ τι παραπλήσιον 4.
τούτοις ἢ τοῖς πρότερον εἰρημένοις κατὰ τὰς δυνάμεις. αἱ γὰρ τοιαῦται φυσι-
κώταται δόξαιεν ἂν εἶναι τῶν διαφορῶν· ἐν αἷς καὶ τὸ τῶν τριμήνων καὶ τὸ τῶν
διμήνων καὶ εἴ τι γένος ἐν ἐλάττοσιν ἡμέραις τελειοῦται καθάπερ φασὶν εἶναι
περὶ τὴν Αἴνειαν οἳ τετταράκοντα ἡμέραις ἀπὸ τῆς σπορᾶς ἁδρύνονται καὶ τέ-
λος ἴσχουσιν· εἶναι δ᾽ ἰσχυρὸν τοῦτον καὶ βαρὺν οὐχ ὥςπερ τὸν τρίμηνον κοῦφον,
δι᾽ ὃ καὶ τοῖς οἰκέταις παρέχειν, καὶ γὰρ οὐδὲ πίτυρον ἔχειν πολύ. σπανιώτα-
τος μὲν οὖν καὶ τάχιστος εἰς τελείωσιν οὗτος. εἰσὶ δὲ καὶ δίμηνοί τινες οἵπερ
καὶ ἐκ Σικελίας ἐκομίσθησαν εἰς Ἀχαίαν· ὀλιγοχόοι δὲ καὶ ὀλιγογόνοι καὶ
κοῦφοι κατὰ τὴν προςφορὰν καὶ ἡδεῖς. καὶ ἄλλοι δέ τινες οἱ περὶ Εὔβοιαν
εἰσὶ καὶ μάλιστα ἐν τῇ Καρυστίᾳ. τρίμηνοι δὲ πολλοὶ καὶ πανταχοῦ κοῦφοι
οὗτοι καὶ ὀλιγοχόοι καὶ μονοκάλαμοι κατὰ τὴν ἔκφυσιν καὶ τὸ ὅλον ἀσθενεῖς.
κουφότατος μὲν οὖν ὡς ἁπλῶς εἰπεῖν πυρὸς ὁ ποντικός· βαρύτερος δὲ τῶν εἰς 5.
τὴν Ἑλλάδα παραγινομένων ὁ σικελός· τούτου δ᾽ ἔτι βαρύτερος ὁ βοιωτός· σῃ-

καὶ εὐαυξεῖς etc.] Locus hic in Ald. sic scriptus est *καὶ εὐαξεῖς καὶ πολύοχοι, οἱ δὲ καὶ ὀλίγοχοι καὶ μεγαλοστάχυες οἱ δὲ μικροστάχυες.* Primum *πολύχοι* et *ὀλιγόχοι* dant UMP Schn.syll.; *πολύχοοι* et *ὀλιγόχοοι* H. St. Sch.cont. Dein cum Schn. ante *καὶ ὀλιγόχοι* interserui *μικρὸν* expressum a Gaza, quod respondeat voci *εὐαυξεῖς,* quodque excidisse copula *καὶ* prodit. Tum Sch. cum St. bis inseruit *οἱ μὲν* ante *εὐαυξεῖς* et ante *μεγαλοστάχυες.* Id non feci: persuadeo enim mihi *οἱ μὲν* semel ab initio positum sufficere, cum *οἱ δὲ* in quoque altero membro positum antithesin satis declaret. Ceterum *εὐαξεῖς* Ald. G. *et* (ut?) *aliud praecox aliud serum: et aliud auctu amplum multumque reddens: aliud ieiunium quoddam parvumque ferens: et aliud spicam grandiorem etc.*

πολὺν] St. Sch.; *πολλὺν* Ald. H.

ὀλίγον ἔνοντες] dedi e conj.; *ὀλ. ἔχοντες* Ald.; *ὀλ. ἐχόμενοι* St. Sch. delevit *ἔχοντες* et transtulit ad comma sequens.

λεπτὸν] Sch. addit *ἔχοντες* e commate antecedente translatum. Quo tamen verbo hic facile caremus, cum mox *ἔχει* sequatur. Post *παχὺν* posuit i. u. *ἔχουσι* St.

δὲ καὶ ὁ καγχρυδίας] UMP Sch.: *δὲ ὁ καχρυδίας* Ald. H. et St. qui *καγχρ.* scripsit. *Crasso enim et chacrydias* G.

ὁ μὲν — ὁ δὲ] *οἱ μὲν — οἱ δὲ* St.

4. *ἢ τοῖς π.*] *τοῖς* om. H.

κατὰ τὰς δ.] *τὰς* om. H. St.

φυσικώταται] U Sch.syll.; *φυσικώτεραι* Ald. Edd.

τὸ τῶν διμήνων] Ald. Cam. H. St.; *τὸ* om. Bas. unde Schn., qui Aldina non inspecta omnes Basileensis scripturas, etiam errores typotheticos, pro Aldinae scripturis vendidit, *τὸ* ab Heinsio insertum esse opinatus, uncis seclusum addidit.

Αἴνειαν] UP2 Sch. syll.; *ἔννοιαν* M; *εὔβοιαν* Ald. Edd. o.

οἳ τετταρ.] *οἵ,* quod om. Ald., addiderunt H. St. Sch.; *ὃ τ.* Vin. Vo. Vereor tamen ut recte. Unde enim pluralis, cum praecedat *γένος,* sequatur *τοῦτον.*

ἡμέραις] UM Ald. Bas. Cam. Sch.; *ἡμέρας* H. St.

βαρὺν] Ald. Edd. cett. praeter Bas., quae ab initio paginae *βραχὺν* sed in custode paginae superioris *βαρὺν* habet.

κοῦφοι — ἡδεῖς] *κοῦφοι καὶ κατὰ τὴν προςφορὰν ἡδεῖς* St.

οἱ περὶ] *οἱ* om. St. — Dein *κοῦφοι δ᾽ οὗτοι* St.

κατὰ τὴν ἔκφυσιν] om. G.

μεῖον δὲ λέγουσιν ὅτι οἱ μὲν ἀθληταὶ ἐν τῇ Βοιωτίᾳ τρί' ἡμιχοίνικα μόλις ἀναλίσκουσιν, Ἀθήναζε δὲ ὅταν ἔλθωσι πένθ' ἡμιχοίνικα ῥᾳδίως. κοῦφος δὲ καὶ ὁ ἐν τῇ Λακωνικῇ. τούτων μὲν οὖν ἔν τε ταῖς χώραις καὶ τῷ ἀέρι τὸ αἴτιον· ἐπεὶ καὶ περὶ τὴν Ἀσίαν οὐ πόρρω Βάκτρων ἐν μέν τινι τόπῳ οὕτως ἁδρὸν εἶναί φασι τὸν σῖτον ὥστε πυρῆνος ἐλαίας μέγεθος λαμβάνειν, ἐν δὲ τοῖς Πισσάτοις καλουμένοις οὕτως ἰσχυρὸν ὥστ' εἴ τις πλεῖον προςενέγκοιτο διαρρήγνυσθαι καὶ τῶν Μακεδόνων καὶ πολλοὺς τοῦτο παθεῖν. ἄτοπον δὲ καὶ ἀνομολογούμενον πρὸς τὴν τῶν τριμήνων κουφότητα τὸ περὶ τοὺς ποντικοὺς συμβαῖνον· εἰσὶ γὰρ οἱ μὲν σκληροὶ ἠρινοὶ οἱ δὲ μαλακοὶ χειμερινοί· πολὺ γὰρ διαφέρει
6. 5 H. St. τῇ κουφότητι ὁ μαλακός. ὁμοίως δὲ καὶ δύο ἀρότους ὡς ἔοικε παντὸς τοῦ σίτου ποιοῦνται τὸν μὲν χειμερινὸν τὸν δὲ ἠρινόν, ἐν ᾧ καὶ τὰ ὄσπρια καταβάλλουσιν. εἰσὶ δὲ καὶ οἱ μὲν καθαροὶ αἰρῶν ὥςπερ ὁ ποντικὸς καὶ ὁ αἰγύπτιος· καθαρὸς δὲ ἐπιεικῶς καὶ ὁ σικελὸς καὶ μάλιστα ὁ ἀκραγαντῖνος οὐκ αἰρώδης· ὁ δὲ σικελὸς ἴδιον ἔχει τὸ μελάμπυρον καλούμενον ὅ ἐστιν ἀβλαβὲς καὶ οὐχ ὥςπερ ἡ αἶρα βαρὺ καὶ κεφαλαλγές. ἀλλὰ τὰ μὲν τοιαῦτα καθάπερ ἐλέχθη ταῖς χώραις ἀναθετέον καὶ ὅσον ἐπιβάλλει τοῖς γένεσιν.

Cap. V. Ἐν δὲ τοῖς ὀσπρίοις οὐχ ὁμοίως ἐστὶ λαβεῖν τὰς τοιαύτας διαφορὰς εἴτ' οὖν διὰ τὸ μὴ ἐξετάζειν ὁμοίως εἴτε καὶ διὰ τὸ μονοειδέστερα τυγχάνειν· ἔξω γὰρ ἐρεβίνθου καὶ φακοῦ καὶ ἐπ' ὀλίγου κυάμου καὶ ὀρόβου, καθ' ὅσον ἡ τῶν χρωμάτων καὶ τῶν χυλῶν διαφορά, τῶν γ' ἄλλων οὐ ποιοῦσιν ἰδέας. οἱ δὲ ἐρέβινθοι καὶ τοῖς μεγέθεσι καὶ τοῖς χυλοῖς καὶ τοῖς χρώμασι καὶ ταῖς

5. *τρί' ἡμιχοίνικα — πενθ' ἡμιχοίνικα*] sic scribi oportere multis rationibus comprobavit Sch.; *τριημισχοίνικα — πενθ' ἡμισχοίνικα* M ubi partem verae scripturae deprehendimus; *τριημιχοίνικα — πενθημιχοίνικα* P2 Ald. H. St.

Ἀθήναζε] *Ἀθήναδε* H. St.

καὶ ὁ ἐν] UMPP2 Sch.; *ὁ* om. Ald. H.; *leve satis et quod in lac.* G. *καὶ ὁ πυρὸς ἐν* St.

Ἀσίαν οὐ πόρρω] UP2 Sch.syll.; *ἀσίου πόρρω* M; *ἀσίαν πόρρω* Ald. Edd. o.; *asiae ultra bactra* G.; *in Bactris* Plin. 18, s. 12.

Ceterum *βάκτωρ* M; *βακτρῶνι* sic P2. Apollon. Mirab. hist. s. 33 *Θεόφραστος ἐν τῷ ζ περὶ φυτῶν τῆς βακτριανῆς ὁδοῦ ἔν τισι κώμαις πυρὸν γίγνεσθαι οὕτως εὐγενῆ, ὥστε πυρῆνος ἐλαίας τὸ μέγεθος ἴσχειν.*

Πισσάτοις] U; *πεσσώτοις* P; *πισσύτοις* P2; *πισσώτοις* Ald. Edd. o.; *im possilis autem dictis* G. Cf. C. pl. 4, 9, 5.

ὥστ' εἴ τις πλεῖον] P Sch.; *ὥσθ' εἴ τις πλεῖον* UM; *ὥστ' εἴ τις πλεῖστον* Ald. Edd.; *ὥστε εἴ τις πλέον* P2.

προςενέγκοιτο] P2 Ald.: *προςενέγκαιτο* Sch.

καὶ πολλοὺς] UM; *καὶ* om. P2 Ald. Edd.

οἱ μὲν — χειμερινοί] UM Ald. Sch.; — *ἤρινοι, μαλακοὶ δὲ χειμ.* H.; *οἱ σκληροι ἠρινοὶ, μαλακοὶ δὲ οἱ χειμ.* St.

ὁ μαλακός] *ὁ μαλὸς* M.

6. *ὁμοίως — καταβάλλουσιν*] Haec videntur e glossa in contextum venisse; Sch. seclusit.

ἡ αἶρα] U Sch.; *ἡ* om. Ald. H. St.

κεφαλαλγὲς] *κεφαλαγὲς* H.

ἐπιβάλλει] *ἐπιβάλλειν* St. Sensum verborum a Gaza et Scaligero non perceptum recte explicuit Sch.

Cap. V.

κάθοσον — διαφορὰ] *quoad colorum saporumque ratio differentiam faciat* G. Videntur mihi haec verba ad *κυάμου καὶ ὀρόβου* referenda esse et explicandis verbis *ἐπ' ὀλίγου* inservire.

τῶν γ' ἄλλων] Sch.syll.; *τῶν τε ἄ.* Ald.; *τῶν ἄλλων* H. St. Sch. Interpunctionem correxit Sch.

οὐ ποι.] H. St. Sch.; *οἱ π.* UM Ald.

μορφαῖς διαφέρουσιν οἷον κριοὶ ὀροβιαῖοι οἱ ἀνὰ μέσον. ἐπὶ πᾶσι δὲ τὰ λευκὰ γλυκύτερα· καὶ γὰρ ὁ ὄροβος καὶ φακὸς καὶ ἐρέβινθος καὶ κύαμος καὶ σήσαμον· ἔστι γὰρ καὶ σήσαμον λευκόν. ἀλλὰ μᾶλλον ἐν τοῖς τοιοῖσδε ποιεῖν ἐστι τὰς 2. διαφορὰς οἷον, ἐπεὶ πάντα ταῦτ' ἔλλοβα, τὰ μὲν αὐτῶν ἀδιάφρακτα καὶ ὥσπερ συμφαύοντα τυγχάνει καθάπερ ὄροβος πισὸς καὶ σχεδὸν τὰ πλεῖστα, τὰ δὲ διαπεφραγμένα καθάπερ θέρμος ἔτι δὲ μᾶλλον καὶ ἰδίως τὸ σήσαμον. καὶ τὰ μὲν μακρόλοβα τὰ δὲ καὶ στρογγυλόλοβα καθάπερ ὁ ἐρέβινθος. ἀνὰ λόγον δ' ἀκολουθεῖ καὶ τὰ πλήθη τῶν σπερμάτων· ἐλάττω γὰρ ἐν τοῖς μικροῖς ὥσπερ ἔν τε τῷ τῶν ἐρεβίνθων καὶ ἐν τῷ τῶν φακῶν. καὶ παραπλήσιαι δὲ ἴσως αἱ τοιαῦται 3. καὶ ἃς ἐπὶ τῶν σιτηρῶν ἐλέγομεν περὶ τῶν σταχύων καὶ αὐτῶν τῶν καρπῶν· ἐπεὶ καὶ οἱ καλούμενοι λοβοὶ σχεδὸν ἀκόλουθοι τοῖς σπέρμασίν εἰσιν, οἱ μὲν ἐπιπλατεῖς ὥσπερ οἱ τοῦ φακοῦ καὶ τῆς ἀφάκης, οἱ δὲ κυλινδρώδεις μᾶλλον ὡς οἱ τοῦ ὀρόβου καὶ τοῦ πισοῦ· τὰ γὰρ σπέρματα ἑκατέρων τοιαῦτα τοῖς σχήμασι· ἀλλὰ τὰς μὲν τοιαύτας διαφορὰς πολλὰς ἄν τις εὕροι καθ' ἕκαστον, ὧν αἱ μὲν κοιναὶ πᾶσιν αἱ δὲ ἴδιαι κατὰ γένος. ὅτι δὲ πάντα προσπέφυκε τοῖς λοβοῖς καὶ 4. ἔχει καθάπερ ἀρχήν τινα, τὰ μὲν προέχουσαν ὥσπερ ὁ κύαμος καὶ ὁ ἐρέβινθος, τὰ δὲ καὶ ἔγκοιλον ὥσπερ θέρμος καὶ ἄλλ' ἄττα, τὰ δὲ οὕτω μὲν οὐ φανερὰν ἐλάττω δὲ καὶ ὥσπερ ἀποσημαίνουσαν μόνον, δῆλον μὲν ἀπὸ τῆς ὄψεως· ἐξ ἧς καὶ ὅταν σπαρῇ βλαστάνει καὶ ῥιζοῦται καθάπερ ἐλέχθη, κατ' ἀρχὰς δὲ καὶ αὐτὰ τρέφεται προσηρτημένα τῷ λοβῷ μέχρι οὗ ἂν τελειωθῇ· φανερὸν δέ ἐστι καὶ ἐκ τῶν νῦν καὶ ἐκ τῶν προειρημένων. περὶ μὲν οὖν τῶν κατὰ τὰς διαφορὰς ἅλις.

ὀροβιαῖοι οἱ ἀνὰ μ.] *ὀροβ. ἀνὰ μέσον* Ald. H.; *ὀροβ. καὶ οἱ ἀνὰ μ.* St. Sch. Verba *ἀνὰ μέσον* om. G.

σήσαμον] *σίσαμον* P.

2. *οἷον ἐπεὶ πάντα ταῦτ' ἔλλοβα*] sic correxi. *ἔλλοβα* corr. Scalig. mBas. St.; *ἐλλέβορα* Ald. H.; *ἐλλόβορα* U; *siliquis inclusa* G. Reliqua sic habebant: *οἷον ἐπὶ πάντα τὰ ἐλλ.* Ald. H. St.; *οἷον ἐπὶ πᾶσι τοῖς ἐλλόβοις* corr. Schn. et adjecit dein *γὰρ* ante *αὐτῶν*. *Sed differentias hinc potius accipere licet, videlicet ex his omnibus, quae siliquis inclusa proveniunt: eorum enim alia* G. Neque haec versio neque Schneideri emendatio ullo modo probanda.

ἀδιάφρακτα] corr. Scal. St. Sch.; *διάφρακτα* Ald. H.; *non intersepta* G.; *τὰ σπέρματα* add. i. u. St.

πισὸς] Ald.; *πίσος* H. St.

διαπεφραγμένα] corr. Sch.; *λεῖα πεφρ.* Ald. H.; *λίαν πεφρ.* St. e correctione Scaligeri; G. enim *magnopere circumspecta* (scribe *circumsepta*).

τὰ δὲ καὶ στρ. κ. ὁ ἐρ.] *καὶ* et *ὁ* dant UM P Sch.; om. Ald. Edd.

3. *τοιαῦται*] *διαφοραὶ* i. u. addunt St. Sch.; *quae quidem differentiae* G.

ἐπιπλατεῖς] *leviter latae* G., unde *ὑποπλατεῖς* mBod.

καὶ τοῦ πισοῦ· τὰ γὰρ σπ.] Scal. St. Sch.; *ὀρόβου· τοῦ πίσου γὰρ τὰ σπ.* UM Ald.; Emendatio ista firma est et a sensu et a voce *ἑκατέρων*.

ἑκατέρων] UM Sch.; *ἑκατέρωθεν* Ald. H. St.

4. *ὅτι δὲ*] *ἔτι δὲ* St.

τὰ δὲ — φανερὰν] *τὰ δὲ οὐκ οὕτω μὲν ἔχει φαν.* St.

μόνον· δῆλον — ὄψεως· ἐξ ἧς] Ald. H. St. St.; sic quoque G. qui tamen eo fallitur, quod *cernitur* posuit ante verba *ἐξ ἧς*. Verba *δῆλον μὲν ἀπὸ τῆς ὄψεως* loco suo mota post *τελειωθῇ* posuit Sch., sed frustra: structura rite procedit, sententia perspicua. Verba *ἐξ ἧς — τελειωθῇ* addunt, quae ad explicandam *ἀρχήν τινα* pertinent, sic ut his ipsis cur particula ista *ἀρχή* audiat declaretur; post ea altera sententiae pars *φανερὸν δέ ἐστιν* commode adstruitur. *δῆλον μὲν τοῦτο ἀπὸ τῆς ἀρχῆς* inepte St. Idem deinde *τρέφεσθαι*.

οὖν τῶν] UM Ald. Sch.; *οὖν τοῦ* H. St. In Comm. *τῶν* abesse a Med. refert Sch.

6 H. St. **Cap. VI.** Σπείρειν δὲ ξυμφέρει πάντα μάλιστα μὲν ἐν τοῖς ὡραίοις ἀρότοις·
οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ἐν ξηρᾷ τινες καταβάλλουσι καὶ οὐχ ἥκιστα πυροὺς καὶ κριθὰς
ὡς μάλιστα αὐταρκεῖν δυνάμενα ὅπου μὴ ὄρνισιν ἢ ἄλλοις θηρίοις ἐπισινὴς ἡ
χώρα. δοκεῖ γὰρ ὡς ἐπὶ πᾶν ὁ πρῶτος ἄροτος ἀμείνων εἶναι χείριστος δὲ σπό-
ρος ἐν ταῖς ἡμιβρόχοις· ἀπόλλυται γὰρ καὶ ἐκγαλακτοῦται τὰ σπέρματα καὶ
ἅμα ξυμβαίνει πόαν ἀναφύεσθαι πολλήν. μετὰ δὲ τὴν σπορὰν ὕδωρ ἐπιγίνε-
σθαι πᾶσι ξυμφέρει, πλὴν ὅσα δυςβλαστῆ γίνεται μᾶλλον ὥςπερ ὅ τε κύαμος
2. δοκεῖ καὶ τῶν θερινῶν σήσαμον καὶ κύμινον καὶ ἐρύσιμον. πυκνοσπορεῖν δὲ
καὶ μανοσπορεῖν καὶ πρὸς τὰς χώρας βλέποντα χρή· πλεῖον γὰρ ἡ πίειρα καὶ
ἀγαθὴ δύναται φέρειν τῆς ὑφάμμου τε καὶ λεπτῆς. καίτοι λέγεταί τις λόγος
ὡς ὁτὲ μὲν πλέον ὁτὲ δὲ ἔλαττον ἡ αὐτὴ δέχεται χώρα· καὶ οἰωνίζονται τὸ
πλέον ὡς οὐκ ἀγαθὸν, πεινῆν γὰρ εὐθύς φασι τὴν γῆν· οὗτος μὲν οὖν ἴσως
εὐηθέστερος λόγος. εἰ δέ τις πρὸς τὰ σπέρματα θεωροίη καὶ μάλιστά γε πρὸς
αὐτοὺς τοὺς τόπους ἅμα τῷ ἐδάφει καὶ τὴν θέσιν ἀναθεωρῶν τήν γε πρὸς τὰ
3. πνεύματα καὶ τὸν ἥλιον, οἰκειότερον ἂν λαμβάνοι τὰς διαφοράς. ἀνὰ λόγον δὲ
ἔχει καὶ ἡ κόπρισις τοῖς σπόροις πρὸς τὰς χώρας· νειὸς δ' ἀμείνων ἡ χειμέριος
τῆς ἐαρινῆς. ἐνιαχοῦ δὲ οὐ ξυμφέρειν βαθεῖαν ἀροτριᾶν ὥςπερ καὶ ἐν Συρίᾳ
δι' ὃ μικροῖς ἀρότροις χρῶνται. παρ' ἄλλοις δὲ τὸ λίαν ἐξεργάζεσθαι βλάπτει
καθάπερ ἐν Σικελίᾳ δι' ὃ καὶ τῶν ξένων ὡς ἔοικε πολλοὶ διαμαρτάνουσι. ταῦτα
4. μὲν οὖν πρὸς τὰς χώρας. διαιροῦσι δὲ καὶ τὰ σπέρματα ποίᾳ ποῖον πρόςφο-
ρον· ἐν γὰρ ταῖς χειμεριναῖς πυρὸν μᾶλλον ἢ κριθὴν, καὶ ὅλως σῖτον ἢ χεδροπὰ

Cap. VI.

ὡραίοις] UM Sch.; om. Ald. Edd.; *tempestivis sementibus* G.

ἀρότοις] mBas. St. Sch.; *ἀρότροις* Ald. H.

αὐταρκεῖν] Ald. Edd.; *ἀνταρκεῖν* U.

ἐπισινής] corr. Dalec. H. St. Sch.; *obnoxia* G.; *ἐπινὴς* UM Ald.

ὁ πρῶτος — ἡμιβρόχοις] sic ex U corr. Sch.syll.; U habet *ἀρώτοις*; Sch. scripsit *δ' ὁ σπόρος*, equidem codicem secutus sum; *ὁ πρῶτος ταῖς ἡμιβρόχοις* Ald. Cam.; *ὁ * πρῶτος ταῖς ἡμ.* Bas.; *ὁ πρῶτος ἡμιβρόχοις*, omisso etiam *ταῖς*, M; *haud enim commodum semimadefactum solum putatur* G.; *δοκεῖ γὰρ ὡς ἐπίπαν ἀνεπιτήδειος ὁ σπορὸς ἐν τοῖς ἡμιβρέχεσιν* H. St. et Sch. qui *ἡμιβρόχοις* . . . lacuna indicata scripsit. Ceterum *ἐπὶ πάνθ'* Ald., quod in *ἐπίπαν* mutavit H. Exc. P2: *χείριστος δὲ σπόρος ἐν τοῖς ἡμιβρόχοις.*

ἐκγαλακτοῦται] *-οῦνται* M

ὅ τε κύαμος] Ald. Edd.; *ὅτε ὁ κ.* UM.

δοκεῖ] dedi interim de meo; *ἐδόκει* Ald. Edd.

2. *μὲν πλέον*] U; *μ. πλεῖον* Ald. Edd.

οἰωνίζονται] *δ' ἐκ χρόας* i. u. addidit St. Idem deinde *ἀνάλογον δέ τι* scripsit.

λόγος] *ὁ λόγος* Sch.

τήν γε πρὸς] Ald. H. St. recte!; *τήν τε πρὸς* Sch.

ἂν λαμβάνοι] corr. Sch.; *ἀναλαμβάνει* Ald. H.; *ἀναλαμβάνοι* St.; *λαμβάνοι* Vin.

3. *κόπρισις*] corr. Sch.; *κόπρησις* Ald. Edd.; *κόπροσις* Vin.

τοῖς σπόροις] U Sch.syll.; om. Ald. Edd. o.

ἀμείνων] *ἀμεῖνον* St. — *νεὸς* M.

βαθεῖαν ἀρ.] corr. Sch. Vin.; *βαθείας δὲ ἀρ.* Ald.; *βαθέως ἀρ.* H. St.

ἐξεργάζεσθαι] U Sch.syll.; *ἐργάζεσθαι* Ald. Edd. o.

ταῦτα μὲν οὖν πρὸς] Sch.; *πάντα μὲν οὖν πρὸς* M; *ταῦτα πὲν πρὸς* Ald. H. St.

4. *ποίᾳ*] *χώρᾳ* i. u. add. St.; *ποίαις* Vin.

κελεύουσιν ἐν ταῖς χέρσοις καὶ διὰ χρόνου κινουμέναις· καὶ γὰρ αὗται πυρὸν
φέρουσι μᾶλλον ἢ κριθήν. δέχεται δὲ καὶ ἐπομβρίαν μᾶλλον πυρὸς τῆς κριθῆς
καὶ ἐν τοῖς ἀκόπροις φέρει μᾶλλον. ὡςαύτως δὲ καὶ αὐτῶν τῶν πυρῶν ποῖος
τῇ ποίᾳ πρόςφορος οἷον ἀγαθῇ καὶ πιείρᾳ καὶ ψαφαρᾷ καὶ λεπτῇ ταῖς ἄλλαις
ὁμοίως. ὕδωρ δὲ ὅταν μὲν χλοηφορήσῃ καὶ κυήσῃ πλεῖον ἅπασι ξυμφέρει· 5.
ἀνθοῦσι δὲ πυροῖς μὲν καὶ κριθαῖς καὶ τοῖς σιτώδεσι βλαβερόν· ἀπόλλυσι γάρ·
ὀσπρίοις δ᾽ ἀβλαβὲς πλὴν ἐρεβίνθων· οὗτοι γὰρ ἀποκλυσθείσης τῆς ἅλμης ἀπ-
όλλυνται σφακελίζοντες καὶ ὑπὸ καμπῶν κατεσθιόμενοι· ἰσχυρότερος δὲ ὁ μέ-
λας ἐρέβινθος καὶ ὁ πυρρὸς τοῦ λευκοῦ· συμφέρει δὲ, φασὶν, ἐν τοῖς ἐφύδροις
τόποις ὀψὲ σπείρειν αὐτόν. κύαμος δὲ ἀνθῶν μάλιστα φιλεῖ βρέχεσθαι, δι᾽ ὃ
καὶ οὐκ ἐθέλουσιν ὀψισπορεῖν ὥςπερ εἴπομεν ὅτι πολὺν ἀνθεῖ· μετὰ δὲ τὴν ἀπ-
άνθησιν ὀλίγου πάμπαν ὕδατος δεῖται· σύνεγγυς γὰρ ἡ τελείωσις. ἀλλ᾽ ὅταν 6.
ἁδρυνθῇ καὶ βλάπτειν δοκεῖ τὰ σιτώδη καὶ κριθὴν δὲ πυροῦ μᾶλλον. ἐν Αἰγύ-
πτῳ δὲ καὶ Βαβυλῶνι καὶ Βάκτροις ὅπου μὴ ὕεται ἡ χώρα ἢ σπανίως αἱ δρό-
σοι τὸ ὅλον ἐκτρέφουσιν. ἔτι καὶ οἱ περὶ Κυρήνην καὶ Εὐεσπερίδας τόποι.
καιριώτατα δὲ πᾶσιν ὡς ἁπλῶς εἰπεῖν τὰ ἠρινά· δι᾽ ὃ καὶ ἡ Σικελία πολύσιτος·
πολλὰ γὰρ τοῦ ἦρος καὶ μαλακὰ γίνεται τοῦ δὲ χειμῶνος ὀλίγα. ζητεῖ δὲ ἡ
μὲν λεπτόγεως πολλὰ κατὰ μικρόν· ἡ δὲ πίειρα καὶ πλῆθος μὲν ἐνεγκεῖν δύνα-

κελεύουσιν] dedi e conj.; *καὶ ὅλως* iterum Ald. H.; quae verba seclusa scripsit Sch., omisit St.

κινουμέναις] corr. Sch. comparato C. pl. 3, 21, 4; *κενουμέναις* U Ald. H. St.; *καινουμέναις* Vin.

πυρὸς τῆς κριθῆς] sic correxi; *πυρὸς καὶ κριθῆς* UM; *πυρὸς ἡ κριθὴ* Ald.; *πυρὸς ἢ κριθή* H. St. Sch.

ἀγαθῇ — λεπτῇ] corr. Casaub. Vin. Sch.; *ἀγαθὴ καὶ πίειρα καὶ ψαφαρὰ καὶ λεπτὴ* Ald. H. et St. qui *εἰ* anteposuit.

ταῖς ἀ.] *καὶ ταῖς ἀ.* St. Sch.

5. *οὗτοι γὰρ*] dedi cum P2; *οὗτοι δ᾽* Ald. Edd. o.

ἀποκλυσθείσης] P2 H. St. Sch.; *ἀποκλύσης* Ald.; *ἀποκλείσης* M.

ὁ πυρρὸς τοῦ λευκοῦ] cum G. Scal. Sch.; *ὁ λευκὸς τοῦ πυροῦ* U Ald.; *ὁ λ. τ. πυρροῦ* H. St.; *ὁ λευκὸς τοῦ πυρὸς* M.; *Cicer nigrum atque etiam ruffum firmius est quam album* G. Idem dicit Plin. 18, 12.

συμφέρει] UM Ald.; *συμφέρειν* H. St. Sch.

ἀνθῶν] *ἄνθων* St. Idem deinde *διὸ δὲ*.

πολὺν] UMP Sch.; *πολὺ* Ald. H. St.

δεῖται] corr. Sch.; *δεῖσθαι* Ald. H. et St., qui *φασὶ* i. u. addidit.

6. *καὶ κριθὴν*] UM Ald. Sch.; *καὶ* om. H. St.

ἢ σπανίως] corr. Scal. Vin. St. Sch.; *ἢ* om. Ald. H.; *ubi terra nullis aut raris imbribus madet* G.

ἔτι καὶ] dedi cum St., quae lenissima medela, adstipulante fere G. *adde cyrenen et hespiriden. Idem enim vel in iis ipsis locis fieri solet*, nisi is plura habuit; *ἐπεὶ καὶ* Ald. H. Sch. Suspicor *τοιοῦτοι* excidisse post *τόποι*.

Εὐεσπερίδας] *Εὐσπερίδας* H.

ἠρινὰ] *ὕδατα* i. u. addit St.

πολλὰ etc.] *ὕδατα* subaudiendum esse animadvertit Sch. Sed G. *σπέρματα* videtur subintellexisse datque miram hanc interpretationem: *Large namque et molliter vere fructificatur: e diverso autem hyeme solum tenue multa paullatim recipere possit. Crassum vel seminum copiam et aquarum inopiam tollerare facile potest: locis autem sicientibus omnes afflatus aureque prodesse putantur.*

ἡ δὲ πίειρα καὶ] *πίειρα δὲ καὶ* St.

πλῆθος μὲν] *μὲν* seclusit Sch. ut inutile. Equidem censeo Theo., cum in mente haberet, quod infra ut contrarium positurus esset *ὡς ἐπὶ τὸ πᾶν δέ* etc., hic posuisse *μὲν* etsi antithesis non statim sequatur, sed alia sententia intercedat.

ται καὶ ἀϋδρίαν — πρὸς δὲ τὴν χώρας ἀϋδρίαν πόντια πνεύματα καὶ αὖραι δο-
κοῦσι ξυμφέρειν, ἄλλα δὲ παρ' ἄλλοις τοιαῦτα καθάπερ καὶ πρότερον εἴρηται,
7. — ὡς ἐπὶ τὸ πᾶν δὲ μᾶλλον αὐχμὸς ἢ ἐπομβρία ξυμφέρει τῷ σίτῳ· οἱ γὰρ ὄμ-
βροι καὶ ἄλλως ἐναντίοι καὶ πολλάκις αὐτὰ τὰ σπέρματα διαφθείρουσιν, εἰ δὲ
μὴ πλῆθός γε ποιοῦσι βοτάνης ὥστε καταπνίγεσθαι καὶ ἀτροφεῖν.

Cap. VII. Τῶν μὲν οὖν ἄλλων σπερμάτων οὐδὲν εἰς ἄλλο πέφυκε μεταβάλ-
λειν φθειρόμενον, πυρὸν δὲ καὶ κριθὴν εἰς αἶράν φασι καὶ μᾶλλον τὸν πυρὸν,
γίνεσθαι δὲ τοῦτ' ἐν ταῖς ἐπομβρίαις καὶ μάλιστα ἐν τοῖς εὐύδροις καὶ ὀμβρώ-
7 H. St. δεσι χωρίοις. ὅτι δ' οὐκ ἔστιν ἠρινὸν ἡ αἶρα καθάπερ ἡ ἄλλη πόα, πειρῶν-
ται γάρ τινες τοῦτο λέγειν, ἐκεῖθεν δῆλον· εὐθὺς γὰρ τοῦ χειμῶνος φανερὰ
γίνεται πεφυκυῖα· καὶ διαφέρει πολλοῖς· ἔχει γὰρ τὸ φύλλον στενὸν καὶ δασὺ
καὶ λιπαρὸν, καὶ τούτων ἰδιώτατον τὸ λιπαρόν· ἡ γὰρ δασύτης καὶ τοῖς τοῦ αἰ-
γίλωπος ὑπάρχει, ἀλλ' ἐκφανὴς γίνεται ἐπὶ τοῖς τοῦ αἰγίλωπος τοῦ ἦρος. τοῦτο
μὲν οὖν ἴδιον τούτων καὶ ἔτι τοῦ λίνου· καὶ γὰρ ἐκ τούτου φασὶ γίνεσθαι τὴν
2. αἶραν. τοῦ δὲ ἐρεβίνθου πρὸς τὰ ἄλλα χεδροπὰ τό τε περὶ τὴν ἄνθησιν λεχθὲν
καὶ τὸ τάχιστα τελειοκαρπεῖν ἰσχυρότατον ὂν καὶ ξυλωδέστατον, καὶ τὸ ὅλον
μὴ ποιεῖν νειὸν καρποῖς· τὴν δὲ πόαν ἐξαπόλλυσι καὶ μάλιστα δὲ καὶ τάχιστα
τὸν τρίβολον. ὅλως δὲ οὐδὲ ἡ τυχοῦσα δύναται φέρειν αὐτὸν ἀλλὰ μελάγγειόν

χώρας ἀϋδρίαν] Ald. H. St.; [*τῆς*] *χώρας εὐϋδρίαν* correxit Sch., qui fallitur quod haec de Sicilia dicta esse putat. Idem dubitat an *συμφέρειν πρός τι* idem sit quod *βοηθεῖν πρός τι*, ac propterea *εὐυδρίαν* substituit.

πόντια] corr. Sch.; *πάντα* Ald. Edd. Cf. c. 7, 6. Ceterum *τὴν χώρας* (*τὴν χώραν* U M) *ἀυδρΐαν πάντα πνεύματα καὶ αὖραι* Ald. H.; *τὴν τῆς χώρας εὐϋδρίαν τὰ πόντια πνεύματα καὶ αἱ αὖραι* Sch.

Cap. VII.

φθειρόμενον] UM Sch.syll.; *σπειρόμενον* Ald. Edd. o.; *corruptum* G·

δὲ τοῦτ'] *δὲ* om. UM.

εὐύδροις] Ald. Edd.; *ἀνύδροις* UMP; *locis humidis* G.

πειρῶνται γάρ τινες] H. St. Sch.; *ἀπειρῶνται· αἰτιῶνται γὰρ τινες* U; *ἃ πειρῶνται· αἰτιῶνται γάρ τινες* PM et cum signo loci vitiosi Ald. Bas. Cam.; *quod quidam affirmare conantur* G. Fortasse aliud quid latet sub verbis vitiosis.

εὐθὺς γὰρ τοῦ χειμ.] Sch.; *εὐθὺς τὸ τοῦ χ.* Ald. Sch. in Auct. p. 57 „*γὰρ τὰ τοὺ* U cum AM“ errore manifesto. *εὐθὺς τοῦ* St. Dein *γίνεται* om. H.

καὶ τοῖς τοῦ αἰγίλωπος] Sch.; *καὶ τῆς τοῦ αἰγύλωπος* Ald. M; *καὶ ταύτης καὶ τοῦ αἰγίλωπος* H. St.; *αἰγίλοπος* P.

ἀλλ' — αἰγίλωπος] sic dedi partim e Schneideri partim e mea conjectura. Haec verba, quae desunt in Ald. Edd. sic exhibet U *ἀλλ' ἐκφανεῖς γίνονται καὶ τοῖς τοῦ αἰγίλωπος*, ubi Sch. *ἐκφανὴς γίνεται*, ego *ἐπὶ* pro *καὶ* scripsi, ut saltem sensum verba haberent. Sed vitium alte sedere censeo. *Ejusque peculiare pinguitudo notatur. Pilositas enim avenae etiam datur. Hoc igitur proprium eorum animadversum est* G.

μὲν οὖν] UM Sch.; *οὖν* om. Ald. Edd.

γίνεσθαι] *γενέσθαι* P.

2. *χεδροπὰ*] *ἴδιον* i. u. addit St.

νειὸν καρποῖς] sic Sch. in Auct. et Syll. „*καρπῶς* U, unde scribo *καρποῖς*.“ Vellem dixisset, quomodo explicandum sit; sive enim pro dativo commodi habeas, referendum ad fruges, sive pro instrumentali referendum ad ipsius ciceris fructus: utrumque parum commode dictum est. *καρπὸς* M; *καρπὸν* Ald.; *Atque in totum novalibus ineptum prae sua edacitate est* G. *καὶ τὸ ἄλλον μὴ ποιεῖν ἐν νειοῖς καρπὸν* H.; *καὶ τὸ ὅλον μὴ ποιεῖν ἐν νειοῖς καρπόν* St. Suspicor scriptum fuisse — *νειὸν καρπιζόμενον τὴν γῆν. τὴν δὲ πόαν* etc.

τὴν δὲ πόαν] sic correxi; *τήν γε π.* Ald. H. Sch.; *τὴν γὰρ π.* St.

καὶ μάλ.] UP; *καὶ* om. Ald. Edd. o.

τυχοῦσα γῆ] i. u. add. St.

τινα δεῖ καὶ πεῖραν εἶναι. τῶν δὲ ἄλλων ἡ ἀρίστη νειὸς ἀπὸ τῶν κυάμων καί-
περ πυκνοσπορουμένων καὶ πολὺν καρπὸν φερόντων. τὰ δὲ ἐν τοῖς θερινοῖς 3.
ἀρότοις ὀλίγου δεῖ πάντα, φασὶ δὲ καὶ τὰ ναματιαῖα συμφέρειν μᾶλλον αὐτοῖς
τῶν ἐκ διός· μέλινοι δὲ καὶ κέγχροι ἐλάττους ὕδατος· ἐὰν γὰρ ἔχωσι πλεῖον
φυλλοβολοῦσιν. ἰσχυρότερον δὲ ὁ κέγχρος· οἱ δὲ μέλινοι γλυκύτεροι καὶ ἀσθε-
νέστεροι. σήσαμον δὲ οὐδὲν ζῶον ἐσθίει χλωρὸν οὐδὲ θέρμον. εἰ δὲ μηδ'
ἐρύσιμον μηδὲ ὅρμιμον σκεπτέον· καὶ ταῦτα πικρά. ἔστι δὲ τὸ μὲν ἐρύσιμον
ὅμοιον σησάμῳ καὶ λῖπος ἔχει· τὸ δὲ ὅρμινον κυμινῶδες μέλαν· σπείρεται δὲ
ἅμα καὶ τὸ σήσαμον. περὶ μὲν οὖν τούτων σκεπτέον. ἐν δὲ ταῖς ἀγαθαῖς χώ- 4.
ραις πρὸς τὸ μὴ φυλλομανεῖν ἐπινέμουσι καὶ ἐπικείρουσι τὸν σῖτον ὥςπερ καὶ
ἐν Θετταλίᾳ. συμβαίνει δ' ἂν μὲν ἐπινέμωσιν ὁποσακιςοῦν μηδὲν ἀλλοιοῦσθαι
τὸν καρπὸν, ἂν δὲ ἐπικείρωσιν ἅπαξ μόνον ἐξίστασθαι τὸν πυρὸν καὶ γίνεσθαι μα-
κρὸν καὶ οὐχ ἁδρὸν ὃν καλοῦσι καμακίαν, καὶ οὐκ ἀποκαθίστασθαι πάλιν σπει-
ρόμενον· τοῦτο μὲν οὖν ὡς παύροις συμβαῖνον Θετταλοὶ λέγουσιν. ἐν Βαβυ-
λῶνι δὲ ἀεὶ καὶ ὥςπερ τεταγμένως ἐπικείρουσι μὲν δὶς τὸ δὲ τρίτον τὰ πρόβατα
ἐπαφιᾶσιν· οὕτω γὰρ φύει τὸν καυλὸν, εἰ δὲ μὴ φυλλομανεῖ· γίνεται δὲ μὴ κα-
λῶς ἐργασαμένοις πεντηκονταχόα τοῖς δὲ ἐπιμελῶς ἑκατονταχόα. ἡ δὲ ἐργα-

μελάγγειον] P Sch.; *μελαγγεῖον* Ald. H. Atticam formam *μελάγγεων,* quae est C. pl. 2, 4, 12. 3, 21, 3, ut supra cap. 2 extr. *λεπτόγεων,* libris invitis dare non ausus sum.

ἡ ἀρίστη νειὸς] sic dedi e conjectura; *χειρίστη νήπιος* U; *χειρίστην νήπιος* MP; *καλλίστη νειὸς* Ald. St. Sch. et H. qui *καλλίστην* habet. Cf. C. 9, 1 et C. 4, 8, 1.

καίπερ] Ald. Edd.; *καὶ περὶ* UMP.

3. *ἀρότοις*] mBas. St. Sch.; *ἀρότροις* Ald. H. Verba *τὰ δὲ — πάντα* omisit G ,,Non apparet, quia verbum additum non est, quid scriptor voluerit dicere; sed e loco altero conjicere licet excidisse *καρπίζεται τὴν γῆν*“ Sch. Atque sic verba ista ad paragraphum secundam adhibuit, a verbo *φασὶ* autem tertiae initium posuit. Qua in re valde falli videtur. Proxima paragrapho de leguminum natura pecularia quaedam Th. enarravit: nunc ad tertium genus *σιτωδῶν*, quae *θερινὰ* vocantur, pergit, atque ab initio ut antea fecerat exponit qua ratione ea aquas vel recipiant vel fugiant. Igitur ad *ὀλίγου* subintelligendum est *ὕδατος*. Sed ordo verborum non satis aptus. Ceterum post *ὀλίγου* U habet *δε,* M *δὲ.*

ἐκ διὸς] *ἐκδικὸς* Cam.

μέλινοι] Ald. H. St.; *ἕλυμοι* Vin.; *ἔλυμοι* Sch.cont.; *μέλιναι* Sch.syll. Pari modo paullo post.

ὕδατος] i. u. addit *δέουσι* St., *δέονται* Sch.

γλυκ. καὶ ἀσθ.] UMP; *εἰ καὶ ἀσθ.* Ald. Edd. Sch. in Syll., *εἰ* seclusit, et propter *μέλιναι* feminina adjectiva posuit.

οὐδὲν ζῶον] *ζῶον* a libris et Edd. omissum addidi cum Sch.; *οὐδὲν* UM; *οὐδεὶς* Ald. H. St.; *nullum animal mandit* G.

μηδ' ἐρ.] corr. Sch.; *μὴ ἐρ* Ald. H. St.

ὅρμινον] St. Sch.; *ὅρμηνον* Ald. H.

καὶ ταῦτα πικρά] UMP, recte! Cf. C. 6, 12, 12; *καὶ ταῦτα εἰ πικρά* Ald. Sch.; *κ. τ. ἐστι π.* H.; *καὶ γὰρ τ. ἐστι π.* St.; *nam ea quoque amara sunt* G.

λῖπος] Ald. Sch.; *λίπος* H. St.

ὅρμινον] U Sch.; *ὅρμηνον* Ald. H. St.

καὶ τὸ σήσαμον] *τῷ σησάμῳ* St.

4. *ὁποσακιςοῦν*] *ὁσακισοῦν* P.

μακρὸν] UM Ald. St. Sch.; *μικρὸν* H.

καμακίαν] *καματίαν* H.

παύροις] *sed hoc perquam paucis evenire Thessali aiunt* G. ,,Mihi *πυροῖς* scriptum fuisse videtur“ Sch. Noli credere! Quid enim esset *ὡς πυροῖς*? Scripturam vulgarem recte habere ostendunt quae sequuntur e contrario posita *ἀεὶ — τεταγμένως.*

τεταγμένως] St. Sch.; *ordinate* G.; *τεταμένως* Ald. M. H.

γ. δὲ μὴ] Ald. H.; *γ. δὲ ἐν τοῖς μὴ* St. soloece; *γ. δὲ τοῖς μὴ* Sch.

πεντηνοκταχόα — ἑκατονταχόα] tacite corr. Sch.; *πεντηκοντοχύα — ἑκατοντοχόα* Ald. Edd.

σία τὸ ὡς πλεῖστον χρόνον ἐμμένειν τὸ ὕδωρ ὅπως ἰλὺν ποιήσῃ πολλήν· πίειραν
γὰρ οὖσαν καὶ πυκνὴν τὴν γῆν δεῖ ποιῆσαι μανήν. ὕλην δὲ οὐ φέρει καὶ πόαν
5. ὥςπερ ἐν Αἰγύπτῳ. τὰ μὲν οὖν τοιαῦτα χώρας ἀρετῆς. φύεται δὲ καὶ ἀπὸ
ῥιζῶν πυρὸς καὶ κριθὴ πολλαχοῦ τῷ ὑστέρῳ ἔτει· αὐτοετὴς δὲ καὶ ἀπὸ τῶν
εἰς κράστιν κειρομένων ἑτέρου καλάμου παραβλαστάνοντος. ὡςαύτως δὲ
κἂν ὑπὸ χειμῶνος ἐκπαγῇ· παραβλαστάνει γὰρ ὑδάτων ἐπιγινομένων· ὁ δὲ
στάχυς ἀτελὴς καὶ μικρὸς ἀπὸ τῶν τοιούτων. βλαστάνουσι δὲ τῷ ὑστέρῳ ἔτει
καὶ ἀπὸ τῶν καταπονουμένων καὶ συμπατουμένων ὥστε μηδὲν εἶναι δῆλον ὡς
εἰπεῖν οἷον ὅταν διέλθῃ στρατόπεδον, καὶ οἱ στάχυες μικροὶ καὶ τούτων οὓς
καλοῦσιν ἄρνας· τῶν δὲ χεδροπῶν οὐδὲν δύναται τοιοῦτον ποιεῖν ἢ οὐχ ὁμοίως.
6. 8H. καὶ αἱ βλαστήσεις τοσαυταχῶς. πρὸς αὔξησιν δὲ καὶ τροφὴν μέγιστα μὲν ἡ
τοῦ ἀέρος κρᾶσις συμβάλλεται καὶ ὅλως ἡ τοῦ ἔτους κατάστασις· εὐκαίρων
γὰρ ὑδάτων καὶ εὐδιῶν καὶ χειμώνων γινομένων ἅπαντα εὔφορα καὶ πολύκαρπα
κἂν ἐν ἁλμώδεσι καὶ λεπτογείοις ᾖ· δι' ὃ καὶ παροιμιαζόμενοι λέγουσιν οὐ κα-
κῶς ὅτι „ἔτος φέρει οὐχὶ ἄρουρα." μέγα δὲ καὶ αἱ χῶραι διαφέρουσιν οὐ
μόνον τῷ πίειραι καὶ λεπταὶ καὶ ἔπομβροι καὶ αὐχμώδεις εἶναι ἀλλὰ καὶ τῷ
ἀέρι τῷ περιέχοντι καὶ τοῖς πνεύμασιν· ἔνιαι γὰρ οὖσαι λεπταὶ καὶ φαῦλαι
7 τελεςφοροῦσι διὰ τὸ πρὸς τὰ πνεύματα τὰ πόντια κεῖσθαι καλῶς. ἄλλα δὲ ἄλ-
λαις τοιαῦτα καθάπερ πολλάκις εἴρηται· ταῖς μὲν γὰρ τὰ ζεφυρικὰ ταῖς δὲ τὰ
βόρεια ταῖς δὲ τὰ νότια. συμβάλλεται δὲ καὶ οὐ μικρὰ ἡ ἐργασία καὶ μάλισθ'

τὸ ὡς πλεῖστον] Ald. Edd.; *τὸ ὅ πλ.* M1, *τὸ ὁ πλ.* M2.

ἰλὺν] corr. Sch. auctore Plinio 8, 17 s. 45 et flagitante sensu; *ὕλην* Ald. H.; *πηλὸν* St.

ποιήσῃ] *ποιήσει* M.

ὕλην — ἐν Αἰ.] M Ald. et Sch. qui [ἢ] *ἐν Αἰ.* ex eodem Plinii loco scribendum esse putavit; *ἐν* om. H. St. Locum mutilum esse patet, quem Sch. scriptum fuisse suspicatur *ἰλὺν δὲ οὐ φέρει καὶ πόαν ὁ Εὐφράτης ὥςπερ ὁ Νεῖλος ἐν Αἰγύπτῳ.*

χώρας] *ἐκχώρας* St.

5. *κράστιν*] U Ald. Cam. H. Sch.syll.; *κράσιν* Bas.; *πράσιν* cum Scal. St.; *κάρσιν* Sch.cont.

κειρομένων] Ald. Edd.; *σπειρομένων* Sch.; *κειρομένας* M.

ὑπὸ] *ἀπὸ* St.

ἐκπαγῇ] *ἐκπλαγῇ* U a pr. m. videtur habere.

ἀτελὴς] UMP Sch.syll.; *εὐτελὴς* Ald. Edd. o.

καταπονουμένων] UM Sch.syll.; *καταπατουμένων* Ald. Edd. o.

καὶ οἱ στάχυες] UM Ald. Sch.; *εἰσὶν οἱ στ.* H.; *εἰσὶν δ' οἱ στ.* St. *videlicet cum transeunte exercitu semina concussa in terram corruerint, nec non et eorum quos agnos vocitant* G.

καὶ τούτων] corr. Sch.; *κ. τούτους* Ald. H.; *καὶ τούτοις* cum Scal. St. Cf. C. pl. 4, 8, 5.

καλοῖσιν] Ald. Sch.; *καλοῦσι* H. St.

τοιοῦτον] UM; *τοιοῦτο* Ald. Edd.

καὶ αἱ βλ.] *ἢ* anteposuit St.; *καὶ αἱ μὲν βλ.* Sch.

τοσαυταχῶς] corr. Scalig. St. Sch.; *τοιαυταχῶς* Ald. H.

6. *κρᾶσις*] St. Sch.; *κράσις* Ald. H.

εὔφορα] *ἔκφορα* UP.

εὐδιῶν] *εὐδίων* Bas. sola.

οὐ κακῶς] M Sch.; *οὐ καλῶς* Ald.; *οὐ κακῶς* H.; *καλῶς* St.

οὐχὶ] C. pl. 3, 23, 4 ubi idem laudat proverbium habet *οὔτι.*

εἶναι] addidi cum Sch., vix enim abesse posse videtur.

τῷ ἀέρι] om. St.

ἄλλαις] U, Sch. e conj.; *ἄλλα* M; *ἄλλοις* Ald. Edd. Cf. C. pl. 3, 23, 5.

7. *τοιαῦτα*] suspectum est Schneidero; explica *ποιοῦντα τελεςφορεῖν.*

μικρὰ] UM Ald. Sch.; *μικρὸν* H. St.

ἢ πρὸ τοῦ σπόρου· κατεργασθεῖσα γὰρ ῥᾳδίως ἐκφέρει. καὶ ἡ κόπρος δὲ μεγάλα βοηθεῖ τῷ διαθερμαίνειν καὶ συμπέττειν· προτρέχει γὰρ τὰ κοπριζόμενα τῶν ἀκόπρων καὶ εἴκοσιν ἡμέραις· ἅπασι δὲ οὐ ξυμφέρει· καὶ χρήσιμος οὐ μόνον τοῖς περὶ τὸν σῖτον ἀλλὰ καὶ τοῖς ἄλλοις πλὴν πτερίδος, ταύτην δὲ φθείρειν φασὶν ἐπιβαλλομένην. ἀπόλλυται δὲ ἡ πτερὶς καὶ ἐπικοιμωμένων τῶν προβάτων, ὡς δέ τινες λέγουσι καὶ ἡ μηδικὴ διὰ τὴν κόπρον καὶ τὸ οὖρον.

Cap. VIII. Τῶν δὲ σπερμάτων ἕκαστα καὶ πρὸς τὴν τῆς χώρας φύσιν ἁρμόττει, καὶ ὅλως γένη πρὸς γένος καὶ ἐν αὐτοῖς τοῖς ὁμογενέσιν, ἃ δὴ πειρῶνται διαιρεῖν. μεταβάλλει δὲ τὰ ξενικὰ τῶν σπερμάτων μάλιστα μὲν ἐν τρισὶν ἔτεσιν εἰς τὰ ἐπιχώρια. συμφέρει δὲ ἐκ τῶν ἀλεεινῶν εἰς τὰ μικρὸν ἧττον ἀλεεινὰ καὶ ἐκ τῶν ψυχεινῶν ἀνὰ λόγον ποιεῖσθαι τὴν μεταβολήν. τὰ δ' ἐκ τῶν δυσχειμερινῶν ἐν τοῖς πρωΐοις ὀψὲ ἀποχεῖται ὥστ' ἀπ' αὐχμοῦ φθείρεται ἐὰν μὴ ὄψιον ὕδωρ σώσῃ. διὰ τοῦτο καὶ εὐλαβητέον φασὶ τὸ μίσγειν τὰ ξενικὰ τοῖς ἐπιχωρίοις ἐὰν μὴ ἐξ ὁμοίας, ὅτι ἀσύμφωνα τῇ χώρᾳ κατὰ τὸν σπόρον καὶ κατὰ τὴν γένεσιν ὥστε καὶ ἐργασίας ἑτέρας δεῖται· τάς τε τῆς γῆς διαφορὰς καὶ τὰς τῶν σπερμάτων δυνάμεις καὶ ἔτι τὰς ἑκάστων ὥρας. ὅταν δὲ εὐετηρία 2. γένηται καὶ πολυνοστότερα τὰ σπέρματα γίνεται. Ἀθήνησι γοῦν αἱ κριθαὶ τὰ πλεῖστα ποιοῦσιν ἄλφιτα· κριθοφόρος γὰρ ἀρίστη· τοῦτο δ' οὐχ ὅταν πλεῖσται γένωνται ἀλλ' ὅταν λάβῃ τινὰ κρᾶσιν. ἐν δὲ τῇ Φωκίδι περὶ Ἐλάτειαν οἱ πυροὶ ποιοῦσιν ἡμιόλια τὰ ἄλευρα, καὶ ἐν Σόλοις τῆς Κιλικίας καὶ οἱ πυροὶ καὶ αἱ κριθαί· καὶ παρ' ἄλλοις ἄλλα πρὸς ἅπερ εὐφυὴς ἑκάστη. βελτίω μὲν οὖν καὶ

8St.

ἢ πρὸ τοῦ σπόρου] *πρὸ* addidi e conjectura; vulgaris scriptura *ἢ τοῦ σπόρου* nihili est. Eamque conjecturam defendere mihi videor ex ipsa Theophrasti doctrina: disertis verbis enim distinguit. C. pl. 3. 20, 6 eam culturam, quae post germinationem accedit, ab ea quae in praeparando solo ante sementem versatur.

μεγάλα] *μεγαλη* P.

τῷ διαθ.] *τοῦ διαθ.* H.

συμπέττειν] *συμπεττεῖν* Ald. sol.

καὶ εἴκοσιν] UM Ald. Sch.; *καὶ* om. H. St.

πτερίδος] corr. Sch.; *πτεοίδι* St.; *πτερία* Ald. Cam.; *πτερίᾳ* Bas. H.

δὲ ἡ πτ.] corr. Sch.; *δὲ καὶ ἡ πτ.* Ald. Edd.

Cap. VIII.

χώρας] corr. Sch.; *ὥρας* Ald. Edd.; *temporis* G.

καὶ ὅλως — γένος] *atque in totum generi genus certum respondet et inter ipsa unigena* G. Sch. conjicit in Auct. *καὶ καθ' ὅλα γένη πρὸς γένος.*

ἃ δὴ] de corr. Dalec. Sch.; *ἂν δὴ* Ald. St.; *αν δὴ* H.

ἀλεεινῶν] *ἐλεεινῶν* et mox *ἐλεεινὰ* M.

ψυχεινῶν] sic correxi; *ψυχικῶν* UM; *ψυχρῶν* Ald. Edd.; *ψυχρινῶν* Sch. syll.

ἀποχεῖται] corr. Sch. Cur. sec. p. 491; *ἀπόκειται* Ald. Edd.

εὐλαβητέον] *εὐβλαβητέον* cum Cam. H.

ὅτι ἀσύμφωνα τῇ χώρᾳ] corr. Sch.; *ἔτι ἀσύμφωνα τῇ ὥρᾳ* UM Ald.; *ἔτι ἀσύμφωνος χώρα* H.; *ἔστι γὰρ ἀσύμφωνος χώρα* St.

δεῖται] *δεῖσθαι* St., ut supra *φθείρεσθαι.*

τάς τε] Sch. *ἔτι* praeposuit et dein *καὶ τὰς ἑκ. ὥρας [θεωρητέον]*, ubi H. St. *καὶ ἔτι τὰς ἑ. ὡ. ἔτι θεωρητέον.* Equidem zeugmate explico; *εὐλαβεῖσθαι* involvit significationem *observandi.* Nisi forte exciderunt nonnulla. *θεωρητέον* ne aptum quidem est.

2. *τὰ σπ.*] *καὶ τὰ σπ.* U.

γοῦν] U; *γ' οὖν* Sch. syll.; *δ' οὖν* Ald. Edd. o.

ἄλφιτα] *τὰ ἄλφιτα* Ald. Edd. Articulum Sch. seclusit.

ποιοῦσιν ἡμιόλια — καὶ οἱ πυροὶ] U Sch. syll.; om. cett.

χείρω τὰ σπέρματα καὶ διὰ τὴν ἐργασίαν καὶ διὰ τὴν γῆν γίνεται· καὶ γὰρ ἀπ-
αγριοῦται καὶ ἡμεροῦται καθάπερ τὰ δένδρα· καὶ ὅλως μεταβάλλει κατὰ τὴν
3. χώραν ὥςπερ τινὰ τῶν δένδρων εὐθὺς ἕστηκε πρὸς τὸ χεῖρον. γένος δ' ὅλον
ἐξαλλάττειν εἰς ἕτερον οὐδὲν ἄλλο πέφυκε πλὴν τίφη καὶ ζειὰ καθάπερ εἴπομεν
ἐν τοῖς πρώτοις λόγοις, καὶ ἡ αἶρα δ' ἐκ τῶν πυρῶν καὶ κριθῶν διαφθειρομέ-
νων· ἢ εἰ μὴ τοῦτο ἀλλὰ φιλεῖ γε μάλιστα ἐν τοῖς πυροῖς γίνεσθαι καθάπερ καὶ
ὁ μελάμπυρος ὁ ποντικὸς καὶ τὸ τῶν βολβῶν σπέρμα, καὶ ἄλλα δὲ ἐν ἄλλοις
τῶν σπερμάτων· ἐπεὶ καὶ ὁ αἰγίλωψ δοκεῖ μᾶλλον ἐν ταῖς κριθαῖς, ἐν δὲ τοῖς
φακοῖς ἄρακος τὸ τραχὺ καὶ σκληρὸν, ἐν δὲ ταῖς ἀφάκαις ὁ πελεκῖνος ὅμοιον
τῇ ὄψει τῷ πελέκει· σχεδὸν δὲ καθ' ἕκαστόν ἐστι τὸ συνεκτρεφόμενον καὶ συν-
αναμιγνύμενον εἴτε διὰ τὰς χώρας ὅπερ οὐκ ἄλογον εἴτε δι' ἄλλην τινὰ αἰτίαν.
4. ἔνια δὲ καὶ φανερῶς ἐστι κοινὰ πλειόνων ἀλλὰ διὰ τὸ μάλιστα ἔν τισιν εὐθενεῖν
ἴδια τούτων φαίνεται καθάπερ ἡ ὀροβάγχη τῶν ὀρόβων καὶ ἡ ἀπαρίνη τῶν φα-
κῶν· ἀλλὰ ἡ μὲν μάλιστα ἐπικρατεῖ τῶν ὀρόβων διὰ τὴν ἀσθένειαν· ἡ δὲ ἀπα-
ρίνη μάλιστα ἐν τοῖς φακοῖς εὐτροφεῖ· τρόπον δέ τινα καὶ παραπλήσιόν ἐστι τῇ
ὀροβάγχῃ τῷ ἐπιβάλλειν καὶ κατέχειν ὅλον ὥςπερ πλεκτάναις· ἀποπνίγει γὰρ
5. οὕτως ὅθεν καὶ τοὔνομα εἴληφε. τὸ δ' ὑποφυόμενον εὐθὺς ἐκ τῆς ῥίζης τῷ

μεταβάλλει κατὰ τὴν] sic scripsi e conjectura; *μεταβάλλει τὴν* UM Ald.; *μετ. διὰ τὴν* H. St. Sch. Supra 2, 4, 1 est *σχεδὸν δὲ παραπλήσιον τοῦτό γε τῷ τὰ σπέρματα κατὰ τὰς χώρας μεταβάλλειν.*

ὥςπερ τινὰ τῶν] dedi de conj.; *ὥ. τε τῶν* P; *ὥ. τῷ τῶν* Ald.; *ὥ. τὸ τῶν* H.; *ὥ. τὰ τῶν* St. Sch.; *τὸ* etiam Vin. Vo. Perperam corrigi *τὸ* vel *τὰ* ex ipsa Theophrasti doctrina colligitur: non enim omnes arbores degenerare possunt, cf. 2, 2, 6.

δένδρων εὐθὺς] UM Ald. Sch.syll.; *καὶ* interserunt H. St. Sch.cont.

3. *τίφη*] Ald. Edd.; *τύφη* M; *typham* G.

ζειὰ] corr. Scal. St. Sch.; *ὕεα* Ald. H.; *semen* G.

ἐπεὶ] *ἔτι* St.

αἰγίλωψ] H. St. Sch.; *γίλωψ* M Ald.; *γίλοψ* P2.

φακοῖς] UPP2 mBas. Vin. St. Sch.; *in lente* G.; *ἀφάκοις* Ald. H.

τὸ τρ. καὶ σκληρὸν] P2 Ald. Sch.; *τρ. κ. σκλ.* H.; *τραχύ τι καὶ σ.* St.; *res scabra et dura* G.

πελεκῖνος] PP2 Ald. Sch.; *securina* G.; *πεληκῖνος* cum Cam. H. St.

καὶ συναναμιγ.] *καὶ τὸ ἀναμιγ.* St.

ἄλλην τινὰ αἰτ.] *ἄλλης τινὰ αἰτίαν* U, unde Sch.syll. *ἄλλην τιν' αἰτ.* dedit; *ἄλλην αἰτίαν* Ald. Edd. o.

4. *εὐθενεῖν*] U Sch.syll.; *ἀσθενεῖν* Ald.; *εὐσθενεῖν* corr. Dalecamp. Vin. H. St. Sch.; *quum — valeant* G.

ὀροβάγχη] Bas. St. Sch.; *ὀροβάκχη* Ald. Cam. H.; *orobancha* G.

ἀπαρίνη] Bas. St. Sch.; *ἀπανίη* P; *ἀπανίνη* Ald. Cam. H.; *lappa* G.

ἡ δ' ἀπαρίνη] Ald. Edd. sed *ἀπανίνη* H.

εὐτροφεῖ] Ald. H. Sch.; *εὐτροφοῖ* UM; *εὐτροφίᾳ* St.

καὶ] UP Sch.syll.; om. Ald. Edd. o. — *τι* pro *τινα* M.

παραπλήσιόν] Ald. M Sch. syll.; *παραπλήσιος* H. St. Sch.

ὀροβάγχῃ] UM Bas. St. Sch.; *ὀροβάκχῃ* Ald. Cam. H.; *ervange* G.

τῷ ἐπιβ.] *τῷ*, quod abest ab UM Ald., addidi cum Sch. e conjectura; hiat enim structura. *διὰ τὸ ἐπιβ.* H. St.

ἐπιβ. καὶ κατ. ὅλον ὥςπερ πλεκτάναις] *πλεκτάναις* scripsi ex correctione, cetera cum Ald., consentientibus, ut videtur, UMP; *πλεκτάνην* Ald.; *πλεκτάνης* M; *πλεκτᾶνες* U; *πλεκτάνῃ* H. St. Sch. transpositis verbis locum pessumdedit: scripsit enim *τῷ ἐπιβάλλειν ὥςπερ πλεκτάνην καὶ κατέχειν ὅλον.* Sed praetervidit *ἐπιβάλλειν* sensu intransitivo vel potius reflexivo dictum esse. Recte G. *etenim pari modo aggreditur et herbam totam veluti brachiis capessit.*

τοὔνομα] UMP Sch.; *τὸ ὄνομα* Ald. Edd.

κυμίνῳ καὶ τῷ βουκέρῳ τὸ αἱμόδωρον καλούμενον μᾶλλον ἰδίᾳ. ἔστι δὲ τὸ
αἱμόδωρον μονόκαυλον οὐκ ἀπεμφερὲς τῷ καυλῷ πλὴν βραχύτερόν τε πολὺ καὶ
ἄνωθέν τι κεφαλῶδες ἔχει ῥίζαν δὲ ὑποστρόγγυλον· οὐθὲν δὲ ἕτερον ἀφαυαίνε-
ται παρὰ τὸ βούκερας. γίνεται δὲ ταῦτα ἐν ταῖς λεπταῖς οὐκ ἐν ταῖς πιείραις
ὥςπερ καὶ τῆς Εὐβοίας ἐν τῷ Ληλάντῳ μὲν οὐ γίνεται περὶ δὲ τὸν Κάνηθον καὶ
εἴ τις ἄλλος τοιοῦτος τόπος. ταῦτα μὲν οὖν κοινὰ πλειόνων ὄντα κατισχύει
μᾶλλον ἐν τοῖς εἰρημένοις διὰ τὴν ἀσθένειαν. τὸ δὲ τέραμον καὶ ἀτέραμον 6. 9 H. St.
λέγεται μὲν ἐπὶ τῶν ὀσπρίων μόνον, οὐκ ἄλογον δὲ καὶ ἐπὶ τῶν σιτωδῶν παρα-
πλήσιον ἢ καὶ ταὐτό τι συμβαίνειν, ἀλλὰ διὰ τὸ μὴ τὴν αὐτὴν εἶναι χρείαν οὐχ
ὁμοίως ἐμφανές· ἐπεὶ οὐδ᾽ ἐπὶ τούτων ἁπάντων ὁμοίως ἀλλὰ μάλιστα ἐπὶ τῶν
κυάμων λέγεται καὶ φακῶν εἴτ᾽ οὖν καὶ μάλιστα πασχόντων εἴτε καὶ διὰ τὴν
χρείαν φαινομένων. γίνεται γοῦν πλέον· πολλαχῶς γὰρ τόποι τινές εἰσιν οἳ
αἰεὶ φέρουσι τεράμονα καὶ ἄλλοι πάλιν ἀτεράμονα· τὸ δὲ ὡς ἐπὶ πᾶν οἱ λεπτό-
γεω μᾶλλον τεράμονα· καὶ ἀέρος κατάστασίς τις ποιεῖ τὴν τοιαύτην παραλλα- 7.
γήν· σημεῖον δὲ ὅτι ταὐτὰ χωρία καὶ ὁμοίως ἐργασθέντα φέρει ποτὲ μὲν τερά-
μονα ποτὲ δὲ ἀτεράμονα. περὶ Φιλίππους δὲ ὁ κύαμος λικμώμενος ἐὰν ὑπὸ
πνεύματος ἐγχωρίου ληφθῇ τεράμων ὢν ἀτεράμων γίνεται. ταῦτα μὲν οὖν
μηνύει διότι πολλαχῶς τῶν αὐτῶν χωρίων ἔνια σύνορα καὶ ὁμοίως καθήμενα
καὶ οὐδεμίαν ἔχοντα κατὰ τὴν γῆν διαφορὰν τὸ μὲν τεράμονα τὸ δ᾽ ἀτεράμονα
φέρει, καὶ ἐνίοτε μόνον αὔλακος διοριζούσης.

Cap. IX. Καρπίζεται τὴν γῆν μάλιστα πυρὸς εἶτα κριθή, δι᾽ ὃ καὶ ὁ μὲν ἀγαθὴν ζητεῖ χώραν ἡ δὲ κριθὴ δύναται καὶ ἐν ταῖς ψαφαρωτέραις ἐκφέρειν·

5. *τῷ βουκέρῳ*] om. Sch.

αἱμόδωρον — μονόκαυλον] Verba *καλούμενον μᾶλλον ἰδίᾳ ἔστι δὲ τὸ αἱμόδωρον* solus dat U, Sch. syll. Nescio an *ἴδιον* scriptum fuerit. Egregie fallitur Sch. qui Ald. Bas. *λιμόδορον* habere dicat: in utraque et Cam. est *αἱμόδωρον*, et G. *hemodorum*. C. pl. 5, 15, 5 est *λειμόδωρον* sine varietate librorum. Cf. Plin. 19, 10 s. 57.

τῷ καυλῷ] Fuit hoc loco quem vox *καυλῷ* occupavit, nomen plantae, cui haemodorum simile; *τῷ καλουμένῳ κυτίνῳ* conj. Sch., *τῷ βουκέρῳ* substituit St., hic temere ac ridicule, ille probabiliter.

τε] UM Sch.; *τι* Ald. H. St.

οὐθὲν] UM Sch.; *οὐδὲν* Ald. H. St. Verba haec non integra esse videntur; aut deest aliquid aut quaedam vitia insunt scripturae. A Dalecampio commemoratur conjectura nescio cujus *δι᾽ οὐδὲν —;* Sch. *ὑποφύεται* scriptum fuisse suspicatur, quod non multis persuadebit.

γίν. δὲ ταῦτα] Ald. Sch., *γίν. γὰρ διὰ ταῦτα* H. St.

τὸν κάνηθον] *τὸ κάνηθον* P.

6. *ταὐτό τι*] UM Ald. H. St.; *παραπλήσιόν τι ἢ καὶ ταὐτὸ* Sch. Verte: *accidere aliquid, quod vel simile vel idem sit.*

αἰεὶ] Ald. M; *ἀεὶ* H. St. Sch.

πλέον] Hanc vocem vitiosam esse censeo. Conjiciebam: *γίνεται γοῦν πλεοναχῶς· τόποι γάρ τινες;* sed *πολλαχῶς* firmum esse videtur ab eodem vocabulo infra repetito. Sch. malebat *πλέον καὶ πολλαχῶς· τόποι γάρ τινες;* sin minus *πολλαχοῦ* certe scribi vult.

7. *ποτὲ μὲν*] om. H.; *μὲν* om. St.

ποτὲ δὲ ἀτεράμονα] add. cum G. H. St. Sch., om. U M Ald.

λικμώμενος] P_2 corr. Sch.; *λιχμώμενος* P Ald. H. St.; *λιχμόμενος* Cam.; *κύαμος ἐὰν ὑπὸ πν. ἐγ. λιχμώμενος ληφθῇ* St.

τῶν αὐτῶν χ.] dedi e conj.; *τῶν δὲ τῶν χ.* Ald. Edd. *πολλαχῶς [τοῦτο γίνεται· ἐπεὶ] τῶν χωρίων ἔνια* cum Vin Sch., quae ducta sunt e vers G. Cf. verba similia cap. 2, 10. Post *πολλαχῶς* addidit *εἰσὶν οἱ τόποι* St.

σύνορα] H. St. Sch.; *συνορᾶ* Ald.

τὸ μὲν — τὸ δὲ] Ald. H. Sch.; *τὰ μὲν — τὰ δὲ* St.

Cap. IX.

καρπίζεται] *δὲ* add. St.

τῶν δὲ χεδροπῶν μάλιστα ἐρέβινθος καίπερ ἐλάχιστον χρόνον ἐν τῇ γῇ μένων· ὁ δὲ κύαμος ὥσπερ ἐλέχθη καὶ ἄλλως οὐ βαρὺ καὶ ἔτι κοπρίζειν δοκεῖ τὴν γῆν διὰ μανότητα καὶ εὐσηψίαν· δι' ὃ καὶ οἱ περὶ Μακεδονίαν καὶ Θετταλίαν ὅταν
2. ἀνθῶσιν ἀνατρέπουσι τὰς ἀρούρας. τῶν δὲ ὁμοιοπύρων καὶ ὁμοιοκρίθων, οἷον ζειᾶς τίφης ὀλύρας βρόμου αἰγίλωπος, ἰσχυρότατον καὶ μάλιστα καρπιζόμενον ἡ ζειά· καὶ γὰρ πολύρριζον καὶ βαθύρριζον καὶ πολυκάλαμον· ὁ δὲ καρπὸς κουφότατος καὶ προςφιλὴς πᾶσι τοῖς ζώοις. τῶν δὲ ἄλλων ὁ βρόμος· πολύρριζος γὰρ καὶ οὗτος καὶ πολυκάλαμος. ἡ δὲ ὀλύρα μαλακώτερον καὶ ἀσθενέστερον τούτων. ἡ δὲ τίφη πάντων κουφότατον· καὶ γὰρ καὶ μονοκάλαμον καὶ λεπτοκάλαμον, δι' ὃ καὶ χώραν ζητεῖ λεπτὴν οὐχ ὥσπερ ἡ ζειὰ πίειραν καὶ ἀγαθήν. ἔστι δὲ δύο ταῦτα καὶ ὁμοιότατα τοῖς πυροῖς ἥ τε ζειὰ καὶ ἡ τίφη,
3. ὁ δ' αἰγίλωψ καὶ ὁ βρόμος ὥσπερ ἄγρι' ἄττα καὶ ἀνήμερα. ἐπικαρπίζεται δὲ σφόδρα καὶ ὁ αἰγίλωψ τὴν γῆν καί ἐστι πολύρριζον καὶ πολυκάλαμον· ἡ δὲ αἶρα παντελῶς ἀπηγριωμένον. τῶν δὲ ἐν τοῖς θερινοῖς ἀρότοις τὸ σήσαμον δοκεῖ χαλεπώτατον εἶναι τῇ γῇ καὶ μάλιστα καρπίζεσθαι· καίτοι πολυκαλαμώτερον καὶ παχυκαλαμώτερον καὶ πολυρριζότερον κέγχρος. διαφέρει δὲ τά τε πρὸς

βαρὺ] UM Ald. Sch. syll.; *βαρὺς* H. St. Sch. cont.

ἔτι] corr. St. Sch.; *ὅτι* UM Ald H.

εὐσηψίαν] UM Ald. Cam. St. Sch.; *εὐηψίαν* Bas.; *εὐπεψίαν* H.

ἀνθῶσιν] Fortasse scriptum fuit *ἀπανθῶσιν*.

² *ὁμοιοπύρων καὶ ὁμοιοκρίθων*] *ὁμοίων κριθῶν καὶ ὁμοίων πυρῶν* Galen. de aliment. facult. IV. p. 312 Bas., ubi hunc Theophrasti locum laudat.

τίφης] *τύφης* MP.

βρόμου] Ald. Edd.; *βρούμου* MP; *βρώμου* Vin.

ἰσχυρότατον] dedi cum Galeno l. l.; *ἰσχυρότερον* Ald. Edd. o.

καὶ γὰρ] *γὰρ* om. Galen. l. l.

καὶ πολυκάλαμον] E Galeno *καὶ παχυκάλαμον* i. u. addidit Sch.; deest tamen hoc in codice Vratislaviensi versionis vetustae Galeni. Propterea non ausus sum addere.

πολυρρ. — πολυκ.] corr. Sch.; *βρόμος πολύρριζος· καὶ γὰρ οὗτος πολυκ.* Ald. Edd. *bromus radice numerosiore consistit; is enim multis dispargitur culmis* G.

τίφη] *τύφη* M.

κουφότατον] *κουφοτάτη* Galen. l. l.

γὰρ καὶ μονοκ.] UM Ald. Sch.; *καὶ* om. H. St. Galen. l. l.

καὶ λεπτοκάλαμον] haec e Galeno recepit uncis inclusa Sch., praeeunte Bodaeo; om. Ald. Edd.

πίειραν] *λιπαρὰν* Galen. l. l.

δύο ταῦτα] *ταῦτα δύο* Galen.

ἥ τε ζειὰ καὶ ἡ τίφη] Haec verba omissa in Ald. Edd. ac ut videtur codicibus nostris assumsi e Galeni l. l. Gaza: *sunt duo illa semen et typha perquam similia tritico.* Eaque verba olim in libris fuisse significare videtur *ἥ τ'* quod post *πυροῖς* in libris nostris scriptum est.

ὁ δ' αἰγ.] e corr. Scal. Sch.; *ὁ τ' αἰγ.* Ald. H. St.; *ἥ τ' αἰγ.* UMP.

βρόμος] *βρῶμος* P.

³. *καίτοι*] dedi e conj.; *καὶ* Ald. Edd. o. Schn. admonente Linkio nihil esse in planta *sesami* quod cum culmo frumentorum comparari possit, cum videret mentionem *milii* desiderari, quocum *panicum* comparetur, lacunam statuit. Qua in sententia perstitit in Auctario, ubi asserit *sesamum* dici C. pl. 4, 15, 1 *μονόρριζον καὶ βαθύρριζον.* Scilicet duumviris doctissimis obversabatur sic judicantibus scriptura Aldinae — *πολυρριζότερον κέγχρου,* praeterviderant autem in UMP *κέγχρος* scriptum esse, scripturamque codicum potiorem esse debere. Quam sibi finxerat lacunam ita supplendam esse putabat Sch.: *καρπίζεσθαι καὶ ὁ ἔλυμος· πολυκαλαμώτερον γὰρ καὶ — κέγχρου.* Equidem *καὶ* mutato in *καίτοι* et librorum scriptura *κέγχρος* servata omnem difficultatem tollere mihi videor. Grave argumentum ad sententiam meam confirmandam Schneideri refellendam praebet C. pl. 4, 15, 1 *ὁ δὲ κέγχρος καὶ πολύρριζος καὶ βαθύρριζος καὶ πολυκάλαμος,* quo loco ut hic *sesamum* et *panicum* comparantur.

τὴν γῆν κοῦφα καὶ τὰ πρὸς τὴν ἡμετέραν τροφήν. ἔνια γὰρ ἐναντίως ὥσπερ τὰ χεδροπὰ καὶ οἱ κέγχροι· καὶ τὰ πρὸς ἡμᾶς δὲ ὥσπερ ἐλέχθη καὶ τἆλλα ζῶα. καὶ περὶ μὲν τούτων ἅλις.

Cap. X. Νοσήματα δὲ τῶν σπερμάτων τὰ μὲν κοινὰ πάντων ἐστὶν οἷον ἡ 10 H. St
ἐρυσίβη, τὰ δ' ἴδιά τινων οἷον ὁ σφακελισμὸς τοῦ ἐρεβίνθου καὶ τὸ ὑπὸ καμπῶν κατεσθίεσθαι καὶ ὑπὸ φύλλων τινὰ δὲ καὶ ὑπ' ἄλλων θηριδίων. ἔνια δὲ καὶ ψωριᾷ καὶ ἁλμᾷ, καθάπερ καὶ τὸ κύμινον. τὰ δ' ἐπιγινόμενα ζῶα μὴ ἐξ αὐτῶν ἀλλ' ἐκ τῶν ἔξωθεν οὐχ ὁμοίως βλάπτει. ἐπιγίνεται γὰρ ἡ μὲν κανθαρὶς ἐν τοῖς πυροῖς τὸ δὲ φαλάγγιον ἐν ὀρόβοις ἄλλα δ' ἐν ἄλλοις. ἐρυσιβᾷ δ' ὡς 2.
ἁπλῶς εἰπεῖν τὰ σιτώδη μᾶλλον τῶν ὀσπρίων· αὐτῶν δὲ τούτων κριθὴ μᾶλλον ἢ πυρός· καὶ τῶν κριθῶν ἕτεραι ἑτέρων, μάλιστα δ' ὡς εἰπεῖν ἡ ἀχιλληΐς. δια-

καὶ τὰ πρὸς] *τὰ* om. Ald. H.; addidi cum St. Sch. sensu flagitante.

ἐναντίως] *ἔχει* i. u. addidit Sch. Conjunxi autem haec cum praecedentibus, et interpunxi post *κέγχροι*. Contra Sch. *ἔνια γὰρ ἐναντίως* [*ἔχει*], *ὥσπερ τὰ χέδροπα καὶ οἱ κέγχροι, πρὸς ἡμᾶς τε καὶ τἆλλα ζῶα* etc. Quod sensum et particulam *γὰρ* vetare credo. Haec dicit Th.: Differunt ea quae levia sunt terrae, i. e. parum ex ea materiei nutritivae attrahunt, ac ea quae sunt ad cibum levia; contraria enim legumina et panica. Atque differunt etiam quae ad nostrum cibum sunt levia et quae ad cibum ceterorum animantium.

καὶ τὰ — ζῶα] UMP, praeterquam quod ab initio *καὶ οἱ τὰ* praebent, quod nescio annon e *καὶ αὖ τὰ* ortum sit. *καὶ τὰ πρὸς ἡμᾶς δὲ ὥσπερ ἐλέχθη τι. καὶ τἆλλα ζῶα* Ald. H.; *κατὰ τὰ πρὸς — ἐλέχθη καὶ πρὸς τ. ζ.* St.; *κέγχροι, πρὸς ἡμᾶς τε καὶ τὰ ἄλλα* (*τἆλλα* in Syll.) *ζῶα, ὥσπερ ἐλέχθη* Sch. *καὶ — δὲ* more solito significat alterum, quod proxime dicto accedit atque affine est: repetendum enim *διαφέρει* et sententia sic explicanda *καὶ τὰ πρὸς ἡμᾶς δὲ κοῦφα διαφέρει τῶν πρὸς τἆλλα ζῶα*.

καὶ — ἅλις] U, Sch.syll.; om. cett.

Cap. X.

Νοσήματα δὲ τῶν σπ. τὰ μὲν] sic P2 sed omisso *τῶν*; *δὲ τῶν σπ. τὰ μὲν* Ald. et U?; *δὲ σπ. τὰ μὲν* M; *τῶν δὲ σπ. νοσήματα τὰ μὲν* H. St. Sch. Ista verborum positio optima, et quantum de librorum mscr. lectione constat, genuina esse videtur.

ἡ ἐρυσ.] U Sch.syll.; *ἡ* om. P2 Ald. Edd.

κατεσθίεσθαι] Ald. Edd.; *κατεσθίεται δὲ* UMP.

τινὰ δὲ καὶ ὑπ' ἄλλων θηριδίων] sic Sch. in Syll.; *τινὰ καὶ ὑπ' ἄλλων θηριδίων* U; solum *θηρίων* ceteris omissis habent Ald. Edd. Exc. P2: *καὶ τὸ ὑπὸ καμπῶν· κατεσθίεται δὲ καὶ ὑπὸ ψιλῶν τινα καὶ ὑπ' ἄλλων θηριδίων* fere cum U. Fortasse scribendum est: *καὶ τὸ ὑπὸ καμπῶν κατεσθίεσθαι. κατεσθίεται δὲ καὶ ὑπὸ ψύλλων τινὰ καὶ ὑπ ἄλλων θηριδίων.*

ψωριᾷ καὶ ἁλμᾷ] sic correxi; *ψώραις καὶ ἅλμαις* Ald. Edd. o.; quare *ἀπόλλυται* adjecit St., *νοσεῖ* Sch. Emendavi, quia verbum *κατεσθίεται* non repeti neque vero zeugma statui potest: notum est vocabulum *ψωριᾶν*, alterum vero *ἁλμᾶν*, quod in Lexicis desideratur, conformavi secundum verba usu trita *κομᾶν χολᾶν ἐρυσιβᾶν ὀφθαλμιᾶν*, atque Theophrasto tribus locis, hic, H. 7, 5, 4 et C. 6, 10, 5 vindicandum esse duxi, quanquam l. mscr. nusquam clare scriptum exhibent. Quod loco altero Sch. finxit *ἐλμαίνεται* tutela omni caret.

καὶ τὸ κυμ.] UM Sch.; *καὶ* om. Ald. Edd.

ζῶα μὴ ἐξ αὐ.] U; *ζῶα εἰ μὴ ἐξ αὐ.* Ald. H. St. et Sch., qui in Syll. *εἰ* seclusit; *ζῶα ἡ μὴ ἐξ αὐ* M. Nihil dubito quin *ζῶα, τὰ μὴ ἐξ αὐτῶν* scribi oporteat.

κανθαρὶς] P2 mBas. H. St. Sch.; *cantharis* G.; *καθαρὶς* Ald.

2. *ἐρυσιβᾷ — εἰπεῖν τὰ σ.*] sic correxi cum Schn.; *ἐρυσίβαι — εἰπεῖν εἰς τὰ σ.* Ald. Edd. Ceterum *ἐρυσιβοῦται* Sch.

τούτων κριθὴ] UM Sch.; *τ. ἡ. κρ.* Ald. Edd. Post *μᾶλλον* addit i. u. *ἐρυσιβώδης* St.

φέρει δὲ καὶ ἡ τῶν χωρίων θέσις καὶ ἡ φύσις οὐ μικρόν· τὰ γὰρ προςήνεμα
καὶ μετέωρα οὐκ ἐρυσιβᾷ ἢ ἧττον, ἀλλὰ τὰ ἔγκοιλα καὶ ἄπνοα· γίνεται δὲ ἡ
3. ἐρυσίβη πανσελήνοις μάλιστα. ἀπόλλυται δὲ καὶ ὑπὸ τῶν πνευμάτων καὶ πυ-
ρὸς καὶ κριθὴ ὅταν ἢ ἀνθοῦντα ληφθῇ ἢ ἄρτι ἀπηνθηκότα καὶ ἀσθενῆ· μᾶλλον
δὲ κριθή, πολλάκις δ' ἤδη ἐν τῷ ἁδρύνεσθαι οὖσα ἐὰν μεγάλα καὶ πλείω χρό-
νον ἐπιγένηται· ξηραίνει γὰρ καὶ ἀφαυαίνει ὃ καλοῦσί τινες ἐξανεμοῦσθαι. διαπ-
όλλυσι δὲ καὶ ἥλιος ὁ ἐκνέφελος ἄμφω καὶ μᾶλλον πυρὸν ἢ κριθὴν ὥστε μηδ'
4. ἐπίδηλον εἶναι τὸν στάχυν τῇ ὄψει ὄντα κενόν. τὸν δὲ πυρὸν ἀπολλύουσι καὶ
οἱ σκώληκες οἱ μὲν εὐθὺς κατεσθίοντες φυόμενοι τὰς ῥίζας, οἱ δὲ ὅταν αὐχμῶν-
τες ἀποχυθῆναι μὴ δύνωνται· τότε γὰρ ἐγγινόμενος ὁ σκώληξ ἐσθίει τὸν ἀπο-
πηνιζόμενον κάλαμον· ἐσθίει δὲ ἄχρι τοῦ στάχυος εἶτ' ἐξαναλώσας ἀπόλλυται·
καὶ ἐὰν μὲν ὅλον ἐκφάγῃ τελέως αὐτὸς ὁ πυρός, ἐὰν δὲ ἐπὶ θάτερον τοῦ καλά-
μου καὶ ἐκβιάσηται τὴν ἀπόχυσιν, τοῦτο μὲν αὖον τοῦ στάχυος θάτερον δὲ
ὑγιές. γίνεται δὲ οὐ πανταχοῦ τὸ περὶ τοὺς πυροὺς οἷον ἐν Θετταλίᾳ ἀλλὰ
5. κατὰ χώρας τινὰς ὥςπερ ἐν τῇ Λιβύῃ καὶ τῆς Εὐβοίας ἐν τῷ Ληλάντῳ. σκώ-
ληκες δὲ γίνονται καὶ ἐν τοῖς ὤχροις καὶ τοῖς λαθύροις καὶ τοῖς πισοῖς ὅταν
ὑγρανθῶσι καὶ θερμημερίαι γένωνται καθάπερ καὶ ἐν τοῖς ἐρεβίνθοις αἱ κάμπαι.

οὐ μικρόν· τὰ γὰρ πρ. καὶ μετ.] sic Ald. sed omisso *τὰ* quod cum Schn. addidi; *τὰ* et *καὶ* om. UM; *ἡ φύσις μικρόν. προσήνεμα γὰρ καὶ τὰ μετέωρα βλάπτουσιν αἱ ἐρυσίβαι* H.; *ἡ φ. οὐ μικρόν· τὰ προςήνεμα γὰρ καὶ μετεώρα οὐ βλάπτουσιν αἱ ἐρυσ.* St. *Nec segetum situs naturaque parum refert. Tractus enim excelsi perflatique rubiginem nullam aut minimam sentiunt* G.

οὐκ ἐρυσιβᾷ] corr. Sch.syll.; *οὐκ ἐρυσίβαι* UM Ald.; *οὐκ ἐρυσιβοῦται* Sch.cont.

3. *μᾶλλον δὲ κρ.*] U; *μ. καὶ κρ.* Ald.; *μ. δὲ καὶ κρ.* H. St.; *μ. δὲ ἡ κρ.* mBas. Vin. Sch.

οὖσα ἐὰν] U Sch.syll.; *οὖ ἐὰν* M; *οὐ ἐὰν* Ald. et cum asterisco Bas.; *ἐὰν* omisso *οὐ* H. St. Sch.cont.

μεγάλα] corr. Sch.; *μεγάλη* UM Ald.; *μεγάλη πνεῦσις* H. St.

ἐκνέφελος] *Sol quoque ex nube* G. *sol creber e nube* Plin.

4. *φυόμενοι*] corr. Sch. e C. pl. 3, 22, 4; *φυόμενον* Ald.; *φυομένου* H. St.; *alii protinus nascens erodentes radicitus* G.

ἀποχυθῆναι] corr. Sch. cum Vin. Vo.; *ἀπολυθῆναι* UM Ald.; *ἀποτελειωθῆναι* H. St.; *alii cum squalentes absolvi nequeunt* G. Hoc quidem loco emendatio confirmatur a voce *ἀπόχυσις* mox sequente, et a loco parallelo 3, 22, 4 ubi *ἐπιχυθῆναι* U Ald habent. Inde apparet quo jure hoc Schn. cap. 2, 5 et 3, 4 ac C. pl. 4, 14, 1 reposuerit.

ἀποπηνιζόμενον] UM Ald. Sch. Quid sub hac voce vitiosa lateat nemo adhuc excogitavit; *ἀποπνιγμένον* H. St.; *ἀποκνιζόμενον* est conjectura apud C. Hoffmann, quam probat Spr. *Tunc enim vermiculus culmum usque ad spicam erodit* G.

αὐτὸς] „Repete cum Dalec. et Gaza *ἀπόλλυται*" Sch. At *τελέως* scripto, *αὐτὸς* inutile erit. Mihi quidem in *αὐτὸς* vel *ἀπόλλυται* vel *αὐαίνεται* latere videtur. *Triticum ipsum omnino interit* G.

θάτερον] corr. Sch.; *θατέρου* Ald. Edd.

ἐκβιάσηται] UM Ald. (nam *ἀποβιάσηται* apud Sch. in Auctar. erroneum); *ἐκβιάζηται* H. St.

αὖον] U Sch. syll.; *οὖν* Ald. H.; *ἀπόλλυται μέρος* St.; *ἀπόλλυται* Sch.cot.

οἷον — Ληλάντῳ] sic Ald. nisi quod *ὥςπερ* post *Εὐβοίας* habet, quod cum St. omisi, Sch. seclusit. Eadem habuit G. Sch. ordinem verborum turbatum esse credit, quem sic possis restituere: *πυρούς, ἀλλὰ — τινάς, οἷον ἐν τῇ Λιβύῃ καὶ ἐν Θετταλίᾳ καὶ τῆς Εὐβοίας ἐν τῷ Ληλάντῳ.* Sed hoc est nodum dissecare. Altius sedere puto vitium.

5. *ὤχροις*] St. Sch.; *ὄχροις* Ald. H.

καὶ τοῖς λ.] U; *καὶ ἐν τ. λ.* Ald. Edd. o.

γένωνται] UP Sch.syll.; *γίνωνται* Ald. Edd. o.

καθάπερ καὶ] corr. Sch. mutato ordine; *καὶ καθάπερ* Ald. Edd.

πάντα δὲ ἐξαναλώσαντα τὰς τροφὰς ἀπόλλυται καὶ ἐν τοῖς χλωροῖς καὶ ἐν τοῖς ξηροῖς καρποῖς, οἷον οἵ τε ἶνες καὶ οἱ ἐν τοῖς κυάμοις ἐγγινόμενοι καὶ ἐν τοῖς ἄλλοις ὥςπερ καὶ ἐν τοῖς δένδρεσι καὶ ἐν τοῖς ξύλοις ἐλέχθη πλὴν τῶν κεραστῶν καλουμένων. πρὸς ἅπαντα δὴ ταῦτα μεγάλα διαφέρουσιν αἱ χῶραι οὐκ ἀλόγως· ὁ γὰρ ἀὴρ εὐθὺς διάφορος τῷ θερμὸς ἢ ψυχρὸς εἶναι ἢ ὑγρὸς ἢ ξηρός· οὗτος δ' ὁ γονεύων· δι' ὃ καὶ ἐν οἷς εἰώθασι γίνεσθαι οὐκ ἀεὶ γίνονται.

Cap. XI. Τῶν δὲ σπερμάτων οὐχ ἡ αὐτὴ δύναμίς ἐστιν εἴς τε τὴν βλάστησιν καὶ εἰς θησαυρισμόν. ἔνια μὲν γὰρ βλαστάνει καὶ τελειοῦται τάχιστα καὶ θησαυρίζεται κράτιστα καθάπερ ἔλυμος καὶ κέγχρος· ἔνια δὲ βλαστάνει μὲν εὖ ταχέως δὲ σήπεται καθάπερ ὁ κύαμος καὶ μᾶλλον ὁ τεράμων· ταχὺ δ' ἡ ἀφάκη καὶ ὁ δόλιχος· κριθὴ δὲ πυροῦ θᾶττον· καὶ ὁ κονιορτώδης σῖτος καὶ ὁ

πάντα] dedi e conjectura, qua et structurae hianti subvenisse et sensum sequentium reclusisse mihi videor. *τὰ* Ald. Edd., sed ita debes quod praecederet *τὰ μὲν* desiderare. Dicit igitur omnes (*πάντα* scil. *τὰ θηρία ταῦτα*) has erucas consumto alimento emori et in fructibus et in ligno arborum tum virente tum caeso, praeter illa quae *κερασταὶ* audiunt, quae in alia animalia abire ac mutari alibi docet. Ad *οἱ* — *ἐγγινόμ.* subaudiendum *σκώληκες*, et sic scrupulus Schneidero eximitur, qui hic *μίδας* e C. pl. 4, 15, 4 desiderabat. De cerastis cf. 4, 14. 5, 4, 5 et C. pl. 5, 10, 5.

ξηροῖς] U Sch.syll, om. Ald. Edd.

δένδρεσι] UM Ald. Sch.; *δένδροις* H. St.

δὴ ταῦτα μεγάλα] UM; *δὲ ταῦτα μεγάλως* Ald. H. St. Sch. Sch. in Syll. *δὴ* suscepit sed *μεγάλως* reliquit.

δ' ὁ γονεύων] dedi partim de emendatione Schneideri; *δ' ἦν ὁ νένων* U Ald.; *δ' ἠνονεύων* M; *δ' ἐστὶν ὁ γεννῶν* H. St.; *δ' ἐστιν ὁ γονεύων* Sch.; *hoc autem fructus reddere consummareque potissimo patet* G.

Cap. XI.

οὐχ] *οὐκ* H. St.

θησαυρισμὸν] Articulum addidit Sch.

κράτιστα] UM Ald. Sch.; *κάλλιστα* H. St.

ἔλυμος] Ald. Edd. o.; *μελίνη* Sch. in Syll.; *ἔμμος* P.

βλαστάνει μὲν] *καὶ τελειοῦται* addidit St.

εὖ] dedi e conj.; *οὐ* Ald. Edd. o. Dein *σήπεται* addidi e conjectura; contra verbum *κόπτεται* paullo post juxta *δόλιχος* inseruit Sch. Vulgatam mendosam esse facile est intellectu; *βλαστάνει μέν, οὐ ταχέως δὲ* est: germinant quidem sed non cito. Sed non de germinatione cita tardave hic est locus, sed quod facultas seminum bene germinandi non in omnibus conjuncta cum ea quod bene condi conservarique possint. Desideratur igitur, quae sit eorundem antiseptica vis. Atque sequentia luculenter demonstrant verbum *σήπεται* excidisse; nam in verbis *ταχὺ* — *δόλιχος* atque magis etiam in verbis *κριθὴ δὲ πυροῦ θᾶττον* necesse est illud subaudiri, idque scriptum est in loco, qui extremis his verbis *ὁ δὲ κονιορτώδης* etc. parallelus est, C. pl. 4, 16, 1.

ὁ τεράμων] UM Ald.; *ὁ ἀτεράμων* H. St. et Sch., qui vero invitus sic dedisse videtur; *quae coctibilis* G. Cf. C. pl. 5, 18, 2.

δόλιχος] *διαφθείρεται* addunt H. St.; iidemque *δὲ* post *θᾶττον* om.

πυροῦ θᾶττον· καὶ ὁ] sic H. St. Sch.; *πυροῦ· θᾶττον δὲ καὶ ὁ* UM Ald. Equidem sic scriptum fuisse suspicor: *πυροῦ θᾶττον· θᾶττον δὲ καὶ ὁ.*

ὁ κονιορτώδης — *ἀκονιάτοις*] sic scripsi de conjectura; *ὁ κονιορτώδης καὶ ὁ κονίορτος· καὶ ὁ ἐν τοῖς κονιορτοῖς ἐν ἅπασιν, οἷον κονιάτοις ἢ ἀκονιάτοις* Ald., quacum consentiunt UM praeterquam quod *τοῖς* omittere videntur UM et *κονιατοῖς* scriptum est in U. Margo Bas. pro *καὶ ὁ κονίορτος* dat *ἢ ὁ ἀκονίορθος*; H. *ὁ κονιορτώδης ἢ ἀκονίορτος καὶ ὁ τοῖς κονιορτοῖς ἅπασιν οἷον ἀκονιατοῖς ἢ ἀκονιάτοις*; St. *ὁ κονιορτώδης ἢ ὁ ἀκονίορτος καὶ ἐν ταῖς ἀποθήκαις ἀκονιάτοις μᾶλλον ἢ κονιάτοις.*; Sch. e loco parallelo C. pl. 4, 16, 1 sic correctum dedit *ὁ κονιορτώδης ἢ ὁ ἀκονίορτος· καὶ ὁ ἐν οἰκήμασι κονιατοῖς ἢ ἀκονιάτοις; et pulverulentum celerius quam purgatum: et quod in horeis calce levigatis conditum est quam quod in non ita levigatis* G. Miror Schneiderum tenuisse vocem *ἀκονίορτος*, quae h. l. nullo modo apta ac ne graeca quidem est. Mihi quidem hic locus eo vitiatus esse videtur quod e scholio marginali, vocabuli minus usitati vim vel originem explicantis, quaedam in contextum migraverint.

2. ἐν οἰκήμασι κονιατοῖς ἢ ἀκονιάτοις. γίνεται δὴ φθειρομένοις σπέρμασι ἴδια
ζῷα καθάπερ ἐλέχθη πλὴν ἐρεβίνθου· μόνος γὰρ οὗτος οὐ ζῳογονεῖ. καὶ ση-
πομένοις μὲν πᾶσι σκώληξ κοπτομένοις δὲ καθ' ἕκαστον ἴδιον. πάντων δὲ
μάλιστα διαμένουσιν ἐρέβινθος καὶ ὄροβος· τούτων δ' ἔτι μᾶλλον ὁ θέρμος· ἀλλ'
3 ἔοικέ γ' οὗτος ὥσπερ ἀγρίῳ. διαφέρει δὲ ὡς ἔοικε χώρα χώρας καὶ ἀὴρ
ἀέρος εἰς τὸ κόπτεσθαι καὶ μὴ τὰ σπέρματα· ἐν Ἀπολλωνίᾳ γοῦν τῇ περὶ τὸν
Ἰόνιον οὐκ ἐσθίεσθαί φασιν ὅλως κύαμον, δι' ὃ καὶ εἰς θησαυρισμὸν ἀποτίθε-
σθαι· διαμένει δὲ καὶ περὶ Κυζικὸν ἐπὶ πλείω. μέγα δὲ πρὸς διαμονὴν καὶ τὸ
ξηρὰ θερίζειν· ἐλάττων γὰρ ἡ ὑγρότης· θερίζουσι δ' ἐγχυλότερα τὰ μὲν χε-
δροπὰ πρὸς τὸ μᾶλλον καὶ ῥᾷον συλλέξαι, ταχὺ γὰρ καταρρεῖ καὶ αὐανθέντα
θρύπτεται, τοὺς δὲ πυροὺς καὶ γένος τι κριθῶν διὰ τὸ βελτίους εἰς τὰ ἄλφιτα γί-
4. νεσθαι μὴ ἀπεξηραμμένας. δι' ὃ καὶ εἰς θώμους συντιθέασι καὶ πυροὺς καὶ κρι-
θὰς, καὶ δοκοῦσιν ἁδρύνεσθαι ἐν θώμῳ μᾶλλον. οὐκ ἐσθίεται δὲ σῖτος ὅταν ὑσθεὶς
περιφυῇ· ἀθέριστος δὲ μάλιστα διαμένει ὁ πυρὸς, ἔτι δὲ μᾶλλον ὁ θέρμος· οὐδὲ γὰρ
θερίζουσι τοῦτον πρότερον ἢ ὕδωρ γενέσθαι διὰ τὸ ἐκπηδᾶν θεριζόμενον καὶ ἀπ-
5. ὄλλυσθαι τὸ σπέρμα. πρὸς ἔκφυσιν δὲ καὶ τὴν ὅλην σπορὰν ἄριστα δοκεῖ τὰ
11 H. St. ἐνάενα· τὰ δὲ δίενα χείρω καὶ τὰ τρίενα, τὰ δ' ὑπερτείνοντα σχεδὸν ἄγονα πρὸς
δὲ τὴν σίτησιν ἀρκοῦντα. βίος γάρ ἐστιν ἑκάστοις ὡρισμένος εἰς γονήν. καί-

2. *γίνεται δὴ φθειρομένοις*] Sch.syll.; *γίνεται διαφθειρομένοις* UM Ald.; *ἐγγίνεται διαφθ.* H. St.; *ἐγγίνεται δὴ φθειρομένοις* Sch.cont.

σπέρμασιν] U Sch.syll. et H. St. e conj.; om. Ald. *Corruptis itaque animalia propria gignuntur* G.

κοπτομένοις] *Contusis autem sponte ut fit singulatim proprium quiddam gignitur* G.

ἔοικέ γ'] *γ'* om. Ald. H. St., dant UM Sch.

ἀγρίῳ] UM Ald. Sch.; *ἄγριος* H. St.

3. *κύαμον*] *κύαμος* P.

ἐγχυλότερα] corr. Sch.; *εὐχυλότερα* Ald. Cam. H. St.; *εὐχηλότερα* Bas.; *vegetiora* G.

καὶ αὐανθέντα θρ.] *αὐ. καὶ θρ.* St.

τοὺς δὲ πυροὺς] mBas. St. Sch.; *triticum vero* G.; *τὰς δὲ κριθὰς* Ald. H.

ἀπεξηραμμένας] UP Sch.syll.; *ἀποξηραμμένας* M; *ἀπεξηραμένας* Ald. H.; *ἀπεξηραμένους* St.

4. *μᾶλλον*] Post *μᾶλλον* addunt U *ἡλίκα σωρῶν*, M *ἡλίκως σαρκῶν*, Ald. *ἡλίκως σαρῶν*. Scaliger conj. *ἢ λεπτύνεσθαι*; H. fecit *ἢ λιποσαρκεῖν*, quocum St.; Sch. tacite correxit *ἢ ἡλιωθέντες*. G. *crassescere potius quam attenuari*. Quorum nihil verum esse puto. Proxime ad librorum vestigia accedit conjectura Heinsii *ἢ λιποσαρκεῖν*, sed neque per se hoc aptum neque commode opponitur *τῷ ἁδρύνεσθαι*. Imo post *μᾶλλον* nihil desideratur sed conclusa est sententia. Scriptura Urbinatis facit ut suspicer haec verba e margine, ubi ad illustrandum vocabulum *θῶμος* adscripserat aliquis *σωρὸς*, in contextum illata fuisse. Quamobrem ea exclusi.

ὅταν ὑσθεὶς] corr. Scal. Vo. H. St. Sch.; *ὁτανυσθεὶς* Ald.; *ὁ τανυσθεὶς* Bas. Cam. Ceterum *ἐσθίεται corrodi potest* vertens Gaza reprehenditur a Schneidero, quod de noxiis animalibus Theophrastum loqui putaverit, quae de cibario hominum usu dicantur. Sed ego cum G. facio. In v. *περιφυῇ* explicatione haerent interpretes; vitiosa esse videtur. Fortasse *θερισθῇ* scriptum fuit.

ἀθέριστος] Suspectum est Schneidero. Recte habere docent quae sequuntur.

πρότερον ἢ ὕδ.] sic correxi; *τὸν τρόπον ὕδ.* U Ald.; *τὸν τρόπον πρὶν ὕδ.* H. Sch.; *πρὶν ὕδ.*, omissis *τὸν τρόπον*, St. Sch. vidit in verbis *τὸν τρόπον* vitium latere. Facile erat verum invenire comparato C. pl. 4, 13, 3. Scaliger correxit *πρῶτον ἢ ὕδ.* sed voluit absque dubio *πρότερον ἢ ὕδ.*

5. *τὴν ὅλην σπορὰν*] *ὅλως πρὸς τὴν σποράν* mavult Sch. Sed vulgaris scriptura recte habet.

ἑναένα] Ald. Edd.; *ἕνα* Sch. Vide ad 7, 5, 5.

τοι καὶ ταῦτα παραλλάττει ταῖς δυνάμεσι διὰ τοὺς τόπους ἐν οἷς ἂν θησαυρί-
ζωνται. τῆς γοῦν Καππαδοκίας ἐν χωρίῳ τινὶ τῷ καλουμένῳ Πέτρᾳ καὶ τετ-
ταράκοντα ἔτη διαμένειν φασὶ γόνιμα καὶ χρήσιμα πρὸς σπόρον, εἰς δὲ τὴν σί-
τησιν ἑξήκοντα ἢ ἑβδομήκοντα· τὸ γὰρ ὅλον οὐ κόπτεσθαι· τὰ δὲ ἱμάτια καὶ
τὴν ἄλλην γάζαν κόπτεσθαι. τὸ γὰρ χωρίον ἄλλως τε ὑψηλὸν εἶναι καὶ εὔπνουν 6.
καὶ ἔναυρον αἰεὶ καὶ ἀπ᾽ ἀνατολῆς ἔχουσι καὶ δύσεως καὶ μεσημβρίας. φασὶ
δὲ καὶ ἐν Μηδείᾳ καὶ ταῖς ἄλλαις ταῖς ὑψηλαῖς χώραις διαμένειν θησαυριζό-
μενα πολὺν χρόνον. ἐρέβινθον δὲ δὴ καὶ θέρμον καὶ ὄροβον καὶ κέγχρον καὶ
τὰ τοιαῦτα δῆλον ὅτι πολλῷ πλείω τούτων ὥσπερ καὶ ἐν τοῖς περὶ τὴν Ἑλλάδα
τόποις. ἀλλὰ ταῦτα μὲν ὥσπερ εἴρηται τῶν τόπων ἴδια. δοκεῖ δὲ καὶ γῆ τις 7.
εἶναι παρά τισιν ἣ διαπαττομένη συντηρεῖ τὸν πυρὸν ὥσπερ ἥ τε ἐν Ὀλύνθῳ
καὶ ἐν Κηρίνθῳ τῆς Εὐβοίας· ποιεῖ δὲ χείρω μὲν εἰς τὴν σίτησιν ἁδρότερον δὲ
τῇ προσόψει· πρραπάττουσι δὲ χοίνικα εἰς τὸν μέδιμνον. πυρωθέντα πάντα τὰ
σπέρματα ἀπόλλυται καὶ ἀβλαστῆ γίνεται· καίτοι περί γε Βαβυλῶνά φασι τὰς
κριθὰς καὶ τοὺς πυροὺς ἐπὶ τῆς ἅλω πηδᾶν ὥσπερ τὰ φρυγόμενα· ἀλλὰ δῆλον
ὅτι διαφορά τίς ἐστι τῆς θερμότητος, ἢ ἁπλῶς πως θερμασίᾳ γίνεται καὶ ἡ πή-
δησις. καὶ τὰ μὲν τοιαῦτα σχεδὸν ὡσπερεὶ κοινὰ δόξειεν ἂν εἶναι πάντων ἢ
τῶν πλείστων. ἔνια δὲ ἔχει τινὰ ἰδιότητα καὶ τῶν δοκούντων ὥσπερ ἀγρίων 8.
εἶναι καὶ κατὰ τὴν γένεσιν καὶ τὴν ἔκφυσιν ὥσπερ ὁ θέρμος καὶ ὁ αἰγίλωψ· ὁ
μὲν γὰρ θέρμος καίπερ ἰσχυρότατος ὢν ὅμως, ἐὰν μὴ εὐθὺς ἀπὸ τῆς ἅλω κατα-

γόνιμα καὶ χρ.] U; *γόν. δὲ καὶ χρ.* Ald. Edd.; *γόν. δὴ καὶ χρ.* Sch.

6. *ἔναυρον*] UMP2 Ald. H. St.; *εὔαυρον* Sch.; *cum alias excelsum tum flatibus esse apertum et auris ab exortu occasu meridieque editum* G.

καὶ ἀπ᾽] P2 Ald. Edd.; *τοῖς ἀπ᾽* conj. Schn. in Auctar. Ad *ἔχουσι* subintellige *πνεύμασι.*

ἀπ᾽ ἀνατ.] sic corr. Sch.; *ἐπὶ ἀνατ.* P2 Ald. Edd. Num *ἔχουσι* verum sit, dubitari potest. An *ἥκουσι* aut *πνέουσι* scriptum fuit? — *καὶ ἐπὶ δύσεως* St.

ἄλλαις ταῖς ὑψ.] UMP Sch.; *ταῖς* om. Ald. Edd.

δὴ] UM Sch.; om. P2 Ald. Edd.

δῆλον ὅτι] *δηλονότι δὲ πολλὰ* St.

πλείω] P2 Ald. Edd. o.; *πλεῖον* U; *πλείων* M; *et reliqua id genus longe diutius* G.

7. *γῆ τις*] P2 Bas. Sch.; *γῇ τίς* Ald. Cam.; *γῇ τὶς* H. St. — Nescio an huc spectet locus mire corruptus Apollon. Hist. mir. s. 34. *ὁ αὐτὸς φιλόσοφος ἐν Ὀλυμπίᾳ καὶ Ζακύνθῳ δημιγνυμένη* (l. *γῆν μιγνυμένην*) *φησὶ τῷ σίτῳ εὐγενέστερον ποιεῖ* (l. *ποιεῖν*) *φαίνεσθαι τοῦτον.*

διαπαττομένη] corr. H. St. Sch.; *διαπλαττομένη* UM Ald.; *διακοπτομένη* P2; *qua illitum triticum servari unice potest* G.

ἥ τε] Ald. Edd. o.; *εἴτε* U, *ὅτι* M.

παραπάττουσι] corr. Sch. Geopon. 2, 21 — *εἰς ἕκαστον σίτου μέδιμνον ἐμπάσσειν χοίνικα τῆς ἀργιλλώδους γῆς.*; *illinere* G.; *παρατάττουσι* UM Ald.

ἀπόλλυται] Exc. P2: *τέλος τοῦ η^ου βιβλίου περὶ ἱστορίας φυτῶν.*

ἢ ἁπλῶς πως] Sch.; *ἢ ἁπλῶς πῶς* Ald.; *ἢ ἁπλῶς* adnotatur etiam ex UM; *καὶ ουχ ἁπλῶς πως* H.; St. idem habet sed omisso *πως.* Verba *ἢ — πήδησις* omisit G.

θερμασίᾳ] Sch.; *θερμασία* Ald. H.; *ἐκ τῆς θερμασίας* St. Coraes scribi vult *καὶ οὐχ ἁπλῶς θερμασίᾳ γίνεται ἡ πήδησις.* Quocum *καὶ* abesse malim, ceterum sentiens cum Sch.

ὡσπερεὶ κοινὰ] corr. Sch.; *ὥσπερ κοινὰ* St.; *ὥσπερ εἰκόνα* UM; *ὥσπερ εἰκόνες* Ald. H.; *communia — quasi omnium* G.

δόξειεν] UMP Sch.; *δόξαιεν* Ald. Edd.

8. *καὶ τῶν δ.*] Sch.; *ἢ τῶν δ.* Ald. H.; *ἢ* om. St.

καὶ κατὰ] UM Sch.; *καὶ* om. Ald. Edd.

τὴν ἔκφ.] U Sch. syll.; *την* om. Ald. Edd. o.

ἀπὸ τῆς ἅλω] Vin. Vo. cod. Casaub. Sch.; *ἀπὸ τῆς* om. UM Ald.; *ἐκ τῆς ἅλω* H. St. Cf. c. 1, 3.

βληθῇ, κακοφυὴς γίνεται καθάπερ ἐλέχθη, καὶ τὸ ὅλον δὲ οὐκ ἐθέλει κρύπτεσθαι τῇ γῇ, δι' ὃ καὶ οὐχ ὑπαροῦντες σπείρουσι· πολλάκις δὲ κἂν εἰς ὕλην ἢ βοτάνην τινὰ πέσῃ διωσάμενος ταύτην συνάπτει τὴν ῥίζαν τῇ γῇ καὶ βλαστάνει. χώραν δὲ ὕφαμμον ζητεῖ καὶ φαύλην μᾶλλον, τὸ δὲ ὅλον οὐκ ἐθέλει φύεσθαι
9. ἐν διειργασμένῃ. ὁ δὲ αἰγίλωψ ἀνάπαλιν· ἐν γὰρ τῇ γεωργουμένῃ κάλλιον· καὶ ἐνιαχοῦ δὲ πρότερον ἀβλαστὴς ὢν ἐὰν γεωργηθῇ βλαστάνει καὶ γίνεται πολύς, καὶ ὅλως δὲ φιλεῖ χώραν ἀγαθήν. ἴδιον δὲ αὐτοῦ λέγεται πρὸς τὰ ἄλλα τὰ σιτώδη σπέρματα καὶ ἡ παρ' ἐνιαυτὸν βλάστησις ἑκατέρου τῶν σπερμάτων. δι' ὃ καὶ οἱ βουλόμενοι τελέως φθεῖραι, δύςφθαρτον γὰρ δὴ φύσει τυγχάνει, τὰς ἀρούρας ἀνιᾶσιν ἀσπόρους ἐπὶ δύο ἔτη, καὶ ὅταν ἀναβλαστήσῃ τὰ πρόβατα ἐπαφιᾶσι πολλάκις ἕως ἂν ἐκνεμηθῶσι, καὶ αὕτη γίνεται φθορὰ παντελής· ἅμα δὲ τοῦτο μαρτυρεῖ καὶ τὴν παρὰ μέρος βλάστησιν.

ὑπαροῦντες] corr. H. St. Sch.; *subarantes* G.; *ὑπαποροῦντες* UM Ald.

βοτάνην τινὰ] *si in materiem aut herbam pretensam* (l. *praedensam*) *quampiam incidat* G., unde St. *δασεῖαν*, Sch. *βαθεῖαν* addidit. Fortasse pro *ἢ βοτάνην* scribendum *βαθεῖαν*. Cf. 1, 7, 3.

ἐν διεργ.] sic correxi; *τῇ δι.* Ald. H.; *ἐν γῇ δι.* St.; *ἐν τῇ δι.* Sch.

9. *κάλλιον*] Ald. Edd.; *καλλίων* cum CHoffm. dedit Sch.

ἐὰν] *ἂν* P.

ἀνιᾶσι] Vin. Sch.; *ἀνιῆσιν* MP; *ἀνίασιν* Ald. H. St.

ἐπαφιᾶσι] dedi cum Sch.; *ἀφιῆσι* M; *ἀφίησι* P; *ἀφίασι* Ald.; *ἀφιᾶσι* H. St.

αὕτη] Vin. Sch.; *αὐτὴ* Ald. Edd.

ΘΕΟΦΡΑΣΤΟΥ ΠΕΡΙ ΦΥΤΩΝ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΟ Ι.

Cap. I. Ἡ ὑγρότης ἡ οἰκεία τῶν φυτῶν ἣν δὴ καλοῦσί τινες ὀπὸν ὀνόματι κοινῷ προςαγορεύοντες δύναμιν ἔχει δῆλον ὅτι τὴν καθ' αὑτὴν ἑκάστη. χυμὸς δὲ ταῖς μὲν μᾶλλον ταῖς δ' ἧττον ἀκολουθεῖ, ταῖς δ' ὅλως οὐκ ἂν δόξειεν, οὕτως ἀσθενής καὶ ὑδαρής τίς ἐστι. πλείστη μὲν οὖν ὑπάρχει πᾶσι κατὰ τὴν βλάστησιν, ἰσχυροτάτη δὲ καὶ μάλιστα ἐκφαίνουσα τὴν ἑαυτῆς φύσιν ὅταν ἤδη παύσηται καὶ βλαστάνοντα καὶ καρπογονοῦντα. συμβαίνει δέ τισι τῶν φυτῶν καὶ χρόας ἰδίας ἔχειν· τοῖς μὲν λευκὰς οἷον τοῖς ὀπώδεσι, τοῖς δ' αἱματώδεις οἷον τῇ κενταυρίδι καὶ τῇ ἀτρακτυλίδι καλουμένῃ ἀκάνθῃ, τοῖς δὲ χλωρὸν, τοῖς δ' ἐν ἄλλῃ χρόᾳ. ἔνδηλα δὲ μᾶλλον ταῦτα ἐν τοῖς ἐπετείοις καὶ τοῖς ἐπετειοκαύλοις ἢ τοῖς δένδροις. ἡ δ' ὑγρότης τῶν μὲν πάχος ἔχει μόνον ὥςπερ τῶν 2.

Cap. I.

In Ald. inscriptus est hic liber *το Θ*, sed in foliorum columnis omnibus *το ι'*.

Ἡ ὑγρ.] Articulum Sch. omisit lectore non monito.

δύναμιν ἔχει] cum Scalig. H. St. Sch.; *δύναμιν δὲ ἔχει* UM Ald.

ὅλως] cum Bucret. Sch.; *ὅλαις* Ald. Edd.

δὲ καὶ μαλ.] U. Sch. de conj.; *δὲ μάλ.* Ald. H.; *δύναμις* interseruit St.

συμβαίνει] Hic incipit Exc. P2, inscriptione hac praemissa *Θεοφράστου περὶ φυτῶν ὀπῶν*.

τῶν φυτῶν] P2 Ald. H.; *τῶν ὀπῶν τῶν φυτῶν* St.; *τῶν χυλῶν* Sch. Ad vocem *χρόας* subaudiendum est *τῆς ὑγρότητος*, quod recte fecit G.: *accidit vero ut vel proprium succi colorem plantae habeant nonnullae.*

κενταυρίδι] corr St. Sch.; *κευτηρίᾳ* P2 Ald. G.; *τῷ κενταυρίῳ* corr. Scal. Cf. ad c. 8, 7.

ἀτρακτυλίδι] *ἀτρακυλίδι* M; *ἀτρακτύλιδι* P2.

ἀκάνθῃ] *ὠκάνθῃ* scripto *α* super *ω* P2.

τοῖς δ' ἐν] Ald. Edd.; *δ'* om. UM.; *aliis alius color* G.

ἔνδηλα δὲ μᾶλλον] sic Ald. Edd.; *δῆλον δέ ἐστιν ἔνδηλα* UM mira discrepantia. Exc. P2: *ἔνδηλα δ' ἐν τοῖς ἐπετείοις καὶ ἐπετιοκαύλοις ἢ τοῖς δένδρα.*

ἐν τοῖς ἐπ. καὶ τοῖς ἐπ.] sic correxi; in Ald. *ἐν* ab initio deest sed ante *τοῖς ἐπετειοκαύλοις* positum est; *ἐν τ. ἐπ. καὶ ἐν τοῖς ἐπ.* H. St. Sch.

2. *ἡ δ' ὑγρότης*] *ἡδὺ* P2.

ὀπωδῶν· τῶν δὲ καὶ δακρυώδης γίνεται καθάπερ ἐλάτης πεύκης τερεβίνθου πίτυος ἀμυγδαλῆς κεράσου προύμνης ἀρκεύθου κέδρου τῆς ἀκάνθης τῆς αἰγυπτίας πτελέας, καὶ γὰρ αὕτη φέρει κόμμι πλὴν οὐκ ἐκ τοῦ φλοιοῦ ἀλλ' ἐν τῷ ἀγγείῳ, ἔτι δὲ ἀφ' ὧν ὁ λίβανος καὶ ἡ σμύρνα, δάκρυα γὰρ καὶ ταῦτα, καὶ τὸ βάλσαμον καὶ ἡ χαλβάνη καὶ εἴ τι τοιοῦτον ἕτερον οἷόν φασι τὴν ἄκανθαν τὴν ἰνδικὴν ἀφ' ἧς γίνεται τὸ ὅμοιον τῇ σμύρνᾳ· συνίσταται δὲ καὶ ἐπὶ τῆς σχίνου
3. καὶ ἐπὶ τῆς ἀκάνθης τῆς ἰξίνης καλουμένης, ἐξ ὧν ἡ μαστίχη. ἅπαντα δὲ ταῦτα εὔοσμα καὶ σχεδὸν ὅσα πιότητά τινα ἔχει καὶ λῖπος· ὅσα δ' ἀλιπῆ ταῦτα δ' ἄοσμα καθάπερ τὸ κόμμι καὶ τὸ τῆς ἀμυγδαλῆς. ἔχει δὲ δάκρυον καὶ ἡ ἰξία ἡ ἐν Κρήτῃ καὶ ἡ τραγάκανθα καλουμένη· ταύτην δὲ πρότερον ᾤοντο μόνον ἐν Κρήτῃ φύεσθαι νῦν δὲ φανερὰ καὶ ἐν Ἀχαΐδι τῆς Πελοποννήσου καὶ ἄλλοθι καὶ τῆς Ἀσίας περὶ τὴν Μήδειαν. καὶ τούτων μὲν πάντων ἔν τε τοῖς καυλοῖς καὶ τοῖς στελέχεσι καὶ τοῖς ἀκρεμόσι τὸ δάκρυον· ἐνίων δ' ἐν ταῖς ῥίζαις ὥσπερ τοῦ ἱπποσελίνου καὶ τῆς σκαμμωνίας καὶ ἄλλων πολλῶν φαρμακωδῶν. τῶν δὲ καὶ ἐν τῷ καυλῷ καὶ ἐν τῇ ῥίζῃ· καὶ γὰρ τὸν καυλὸν ὀπίζουσιν

ὀπωδῶν] *ὀποδῶν* superscripto *ω* P2.

τερεβίνθου] P2 Sch. syll.; *τερεμίνθου* U M, *τερμίνθου* Ald. H. St.; *therebintho* G. Utrum *τερέβινθος* an *τέρμινθος* in Theophrasto scribendum sit vix dijudicare licet: codices utramque formam tuentur. Hanc antea praeeunte Niclasio ad Geopon. p. 751 susceperat Sch., sed in Auctario mutata sententia alteram amplexus est, in eo tamen falsus quod pluribus locis Urbinatem sic scriptum exhibere asserat. Imo uno tantum loco 3, 15, 3 U praebet *τερεβίνθων* sed litera *μ* superscripta correctum. Ceterum Hesychio, Etymol. M. et Phot. Lex. testantibus Atticis aliud plantae genus, ab arbore resinifera diversum, *τέρμινθος* audiebat.

ἀμυγδαλῆς] Sch.; *ἀμυγδάλης* P2 Ald. Edd.

προύμνης] UMP2 St. Sch.; *προύνης* Ald. H.

τῆς ἀκάνθης] *τῆς ἀκάνθου* P2.

πτελέας] sic transposuit Sch. ex emendatione Tob. Aldini Descr. plantar. rarior. horti Farnes. p. 22.; in P2 Ald Edd. post *κέδρου* legitur. Etenim quae sequuntur *ulmo* quidem sed non *acaciae* conveniunt.

ἀγγείῳ] H. St. Sch.; *ἀγείῳ* P2 Ald.; *φλοιοῦ ἀλλ' ἐντός. ἐν ἀγγείῳ δὲ συλλέγεται* St., extremis a Salmasio petitis, qui in Exerc. p. 376 aut *ἐγγείῳ* scribere aut *συλλέγεται* addere jubet. Ingeniosa profecto conjectura Sch. suspicatur pro *ἀγγείῳ* scriptum fuisse *κωρύκῳ* (cf. 3, 14, 1; sic audiunt protuberantiae capsuliformes vel bacciformes in foliis ulmi), unde Plinium 13, 11 s. 20 *ulmo etiam in Coryco monte Ciliciae* cum gravi errore scripsisse.

ἡ χαλβ.] St. Sch.; *ἡ* om. Ald. H.; *ἡ βαλβάνη* P2.

τῇ σμύρνᾳ] P2 Sch.syll.; *τῇ σμύρνα* U; *τὴν σμύρναν* M; *τῇ σμύρνῃ* Ald. Edd. o.

ἰξίνης] P2 Ald. St. Sch.; *ἰξίνας* M; *ἰζίνης* H.

ἐξ ὧν] *ἐξ ἧς* St.

3. *πιότητά τινα*] *πιότητα τινὰ* Ald.

λῖπος] Ald. Sch.; *λίπος* H. St.

ἀμυγδαλῆς] Sch.; *ἀμυγδάλης* Ald. Edd. Sch. i. u. addit *δάκρυον*.

Κρήτῃ] *καλουμένη* addit P2.

πρότερον] UMP2 Sch.; *πρῶτον* Ald. Edd. — Dein *ᾦετο* St.; *ὧον τὸ* P2.

Πελοποννήσου] *πελοποννήσου* U; *πελοπονήσσου* altero *ν* superscripto P2.

τὴν Μηδ.] UMP Sch.; *τὴν* om. Ald. Edd.; *τὴν Μήδειον* P2.

ἀκρεμόσι] *ἀκρέμοσι* Ald. Edd. o.; *ἀκρέμοσιν* et antea *στελέχεσιν* P2.

δάκρυον] *δάκρυον ὥσπερ ἔνιον ἄλλων. τινῶν δὲ ἐν ταῖς ῥίζαις* P2.

τοῦ ἱπποσελίνου] H. St.; *τοῦ ἱπποσελήνου* Ald.; *τὸ ἱπποσελίνου* P2; *τὸ ὑπποσελίνου* UM; *τὸ τοῦ ἱπποσ.* Sch.syll.

σκαμμωνίας] P2 Ald. H. St. Sch.syll.; *σκαμωνίας* M Sch.cont.

ἄλλων πολλῶν] UMP Sch.; *ἀ. τῶν π.* Ald. H. St.

τῶν δὲ] Ald. Edd.; *καὶ τῶνδε* M.

ἐνίων καὶ τὰς ῥίζας ὥςπερ καὶ τοῦ σιλφίου. τὸ μὲν οὖν τοῦ ἱπποσελίνου παρ- 4.
όμοιον τῇ σμύρνῃ· καί τινες ἀκούσαντες ὡς ἐντεῦθεν ἡ σμύρνα ἡγοῦνται βλα-
στάνειν ἐν αὐτοῖς ἱπποσέλινον· φυτεύεται γὰρ ὥςπερ ἐλέχθη καὶ ἀπὸ δακρύου
τὸ ἱπποσέλινον καθάπερ ἡ κρινωνία καὶ ἄλλα. τὸ δὲ τοῦ σιλφίου δριμὺ καθά-
περ αὐτὸ τὸ σίλφιον· ὁ γὰρ ὀπὸς καλούμενος τοῦ σιλφίου δάκρυόν ἐστιν. ἡ δὲ
σκαμμωνία καὶ εἴ τι ἄλλο τοιοῦτον ὥςπερ ἐλέχθη φαρμακώδεις ἔχουσι τὰς δυ-
νάμεις. πάντων δὲ τῶν εἰρημένων τὰ μὲν αὐτομάτως συνίσταται τὰ δ' ἀπ' ἐν- 5.
τομῆς τὰ δ' ἀμφοτέρωθεν· τέμνουσι δὲ δῆλον ὅτι τὰ χρήσιμα καὶ τὰ μᾶλλον
ἐπιζητούμενα. τοῦ δ' ἀπὸ τῆς ἀμυγδαλῆς οὐδεμία χρεία δακρύου, δι' ὃ κοὐκ
ἀφελκοῦσι. πλὴν ἐκεῖνό γε φανερὸν ὅτι ὧν αὐτόματος ἡ πῆξις τούτων πλείων
ἡ ἐπιρροὴ τῆς ὑγρότητος. οὐ τὴν αὐτὴν δ' ὥραν ἁπάντων αἱ ἐντομαὶ καὶ ἡ 6. 2 St.
πῆξις, ἀλλὰ τὸ μὲν τῆς ἀμπέλου μάλιστα συνίστασθαί φασιν ἐὰν μικρὸν πρὸ τῆς
βλαστήσεως τμηθῇ, τοῦ δὲ μετοπώρου καὶ ἀρχομένου τοῦ χειμῶνος ἧττον·

ἐνίων καὶ τὰς] corr Sch.; *καὶ ἐνίων τὰς* Ald. Edd.

4. *ἡ σμύρνα ἡγοῦνται βλαστάνειν ἐν*] sic Schn. cum Ald. H. ubi *σμύρνη* est; *η σμυρναν ῆτ ἀναβλαστανεν* U; *ἡ σμύρνα ἧττων ἀναβάνει ἐν* M (sed in Comm. Sch. sic refert M habere *ἡ σμυρνα ἧττωνα βλαστάνειν*). Mira discrepantia, sed Ald. scriptura adoptanda est. G. *Quamobrem cum quidam hinc nasci myrrham audivissent equapium apud se provenire putarunt.*

ἱπποσέλινον] *ἱπποσέλην ον* Ald. — Cum Linkio Schneider et Sprengel non dubitant quin errore librarii nomen *hipposelini* successerit in locum *myrrhae* et scriptum olim fuerit *τὴν σμύρναν*. Quod magnam habet veri speciem; videndum tamen an recte sint suspicati. Nam quam illi verbis inesse volunt sententiam, si Theophrastus proponere voluisset, haud is profecto *βλαστάνειν ἐν αὐτοῖς* sed *φύεσθαι παρ' αὐτοῖς* scripsisset. Atque ne sic quidem dictum esse arbitor quod satis verum aptumve sit. Deinde quae sequuntur *φυτεύεται γὰρ* cum superioribus nulla ratione cohaerent. Paullo probabilius judicavit de hoc loco Salmasius, qui Exerc. p. 368 auctore Plinio — 19 s. 48 *auctorque est Theophrastus myrrha sata natum* (hiposelinon) — *βλαστάνειν ἐξ αὐτῆς* cum Scaligero emendare jussit, quod recepit St. Dalecampius *παρ' αὐτοῖς* scribi maluit. Sed mihi verba *ὡς ἐντεῦθεν ἡ σμύρνα* non satis perspicua, et in sequentibus ut vitiosa ac mutila in libris mss. habentur aliud quid latere arbitror. Nunc posui scripturam Aldinae.

κρινωνία] Sch; *κοινωνία* U; *κοινωνία* M; *σκαμμωνία* Ald. Edd. *Seritur equapium etiam sua lacryma ut lilium et alia quaedam* G., qui *γὰρ* omisit. Eodem duce omisi cum Sch. *ἡ* quod ante *καθάπερ* habent Ald. Edd.

ἄλλα] Gaza duce *ἔνια* i. u. addidit Sch. Facilius poterat *ἄλλ' ἄττα* scribere.

ἔχουσι] UM; *ἔχει* Ald. Edd. o.

5. *εἰρημένων*] *χυλῶν* addit St.

ἀπ' ἐντομῆς] U St. Sch.; *ἅπαν τομῆς* M, *ἀπ' ἀνατομῆς* Ald. H.

μᾶλλον ἐπιζητούμενα. τοῦ δ' ἀπὸ τῆς ἀ.] scripsi e conj.; *μᾶλλον· ἐπὶ γοῦν τὸ ἀπὸ τῆς ἀ.* UM Ald.; *μᾶλλον ἀξιόλογα· ἐπὶ γοῦν τὸ ἀπὸ τῆς ἀ.* H. et St., qui *γοῦν τοῦ* dedit; *μᾶλλον ἀξιόλογα· ἐπεὶ γοῦν τοῦ ἀπὸ τῆς ἀ.* Sch. Gaza: *Caesura scilicet capiuntur quae utilia magisque operae precium sunt. Quapropter amygdalae lachrymam nullus extrahit: nulla enim in re utilis esse potest.*

δι' ὃ κοὐκ ἀφελκοῦσιν] sic cum Scalig. Sch. in Syll. praeterquam quod *κοὐκ ἂν ἀφέλκουσι* scripsit. *δι. ὃ κἂν ἀφέλκουσιν* U; *διὸ κἂν ἀφέλκωσι* M Ald.; *δακρύου οὐκ ἀφέλκουσι* H; *δάκρυον οὐκ ἀφέλκουσι* St.; *διὸ οὐκ ἂν* (haec cum Vin. Vo. cod. Casaub.) *ἀφελκῶσι* Sch. cont. — Ceterum paullo ante *οὐδὲ μία* Ald. Edd. o.

πλὴν etc.] „Excidisse membrum aliquod orationis videtur" Sch. Minime. Cohaerent haec cum illis *τὰ μὲν συνίσταται αὐτομάτως τὰ δ' ἀπ' ἐντομῆς πλήν*. G. om. — *ὅτι*.

6. *τὸ μὲν*] H. St. Sch.; *τοῦ μὲν* UM Ald.; *τὶν μὲν* P.

καίτοι πρός γε καρποτοκίαν αἱ ὡραιόταται ταῖς γε πλείσταις αὗται. τῆς δὲ τερμίνθου καὶ τῆς πεύκης καὶ εἰ ἔκ τινων ἄλλων ῥητίνη γίνεται μετὰ τὴν βλάστησιν· τὸ δ' ὅλον οὐκ ἐπέτειος ἡ τούτων ἀλλ' εἰς πλείω χρόνον ἡ ἐντομή. τὸν δὲ λιβανωτὸν καὶ τὴν σμύρναν ὑπὸ κύνα φασὶ καὶ ταῖς θερμοτάταις ἡμέραις
7. ἐντέμνειν. ὡςαύτως δὲ καὶ τὸ ἐν Συρίᾳ βάλσαμον· ἀκριβεστέρα δὲ καὶ ἐλάττων ἡ καὶ τούτων ἐντομή· καὶ γὰρ ἡ συρροὴ τῆς ὑγρότητος ἐλάττων, ὧν δὲ καὶ ὁ καυλὸς ἐντέμνεται καὶ ἡ ῥίζα τούτων ὁ καυλὸς πρότερον ὥςπερ καὶ τοῦ σιλφίου, καὶ καλοῦσι δὲ τῶν ὀπῶν τούτων τὸν μὲν καυλίαν τὸν δὲ ῥιζίαν· καί ἐστι βελτίων ὁ ῥιζίας· καθαρὸς γὰρ καὶ διαφανὴς καὶ ξηρότερος. ὁ δὲ καυλίας ὑγρότερος· καὶ διὰ τοῦτο ἄλευρον αὐτῷ περιπάττουσι πρὸς τὴν πῆξιν. τὴν ὥραν τῆς ἐντομῆς ἴσασιν οἱ Λίβυες· οὗτοι γὰρ οἱ σίλφιον λέγοντες. ὡςαύτως δὲ καὶ οἱ ῥιζοτόμοι καὶ οἱ τοὺς φαρμακώδεις ὀποὺς συλλέγοντες· καὶ γὰρ οὗτοι τοὺς καυλοὺς ὀπίζουσι πρότερον. ἁπλῶς δὲ πάντες καὶ οἱ τὰς ῥίζας καὶ οἱ τοὺς ὀποὺς συλλέγοντες τὴν οἰκείαν ὥραν ἑκάστων τηροῦσι. καὶ τοῦτο μὲν δὴ κοινόν.

Cap. II. Η δὲ ῥητίνη γίνεται τόνδε τὸν τρόπον· ἐν μὲν τῇ πεύκῃ ὅταν ἀφελκωθείσης ἡ δᾷς ἐξαιρεθῇ, συρρεῖ γὰρ εἰς τὸ ἕλκωμα τοῦτο πλείων ἡ ὑγρότης, ἐν δὲ τῇ ἐλάτῃ καὶ τῇ πίτυϊ ὅταν γευσάμενοι τῶν ξύλων ἀφελκώσωσιν·

τό γε] Ald. Edd. o.; *πρός τε* UM.

αἱ ὡραιόταται] dedi de conj.; *καὶ ὡραιόταται* U; *καὶ ὡραιότατα* P; *καὶ ὡραιότητα* Ald. Edd. o.

ταῖς γε] dedi cum Sch.; *ταῖς δὲ* Ald. St.; *ταῖςδε* H. Post *αὗται* Sch. posuit signum lacunae. *αὗται* sunt *αἱ τοῦ μετοπώρου καὶ ἀρχομένου τοῦ χειμῶνος τομαί.* Comparo C. pl. 3, 13, 2 *τὴν γὰρ τομὴν ταύτην οὐ καρποῦ χάριν ἀλλὰ βλαστοῦ γίνεσθαι· τὴν δὲ μετοπωρίνην καρποῦ.*

εἰ ἐκ] mBas. Sch.; *ἡ ἐκ* Ald. H.; *ἡ* om. St.; *et si quae resinam aliae faciant* G.

τούτων] *ἐντομὴ* addit St., qui hanc vocem paullo post omittit.

εἰς πλείω] H. St. Sch.; *οἷς πλ.* UM Ald.; *sed post plus temporis fieri solet* G.

λιβανωτὸν] *λιβανοτὸν* superscripto *ω* P2. Idem *ὑποκῦνα.*

ἐντέμνειν] *ἐκτέμνειν* P2.

7. *τὸ ἐν*] *τὸν ἐν* St.

δὲ καὶ ἐλ.] *δ' εἰ καὶ* St.

ἡ καὶ τούτ.] UM; *καὶ ἡ τούτων* Ald. H. St.; *καὶ* om. Sch. At recte habet; respice modo illa *τὸ δ' ὅλον — ἡ ἐντομή.*

ὧν δὲ] *ὡς δὲ* P2.

ἐντέμνεται] UP2 Sch. de conj.; *ἐκτέμνεται* Ald. H. St.; *inceditur* G.

ἡ ῥίζα] *ἡ κρίη* P2.

καὶ καλ.] UMPP2 Sch. syll.; *καὶ* om. Ald. Edd. o. — Dein *τὸν ὀπὸν* superscripto bis *ω* P2.

περιπάττουσι] P2 corr. Sch.; *περιπλάττουσι* Ald. Edd.; *farinam ei inspergunt* G.

τὴν ὥραν] UM; *τὴν δ' ὥραν* Ald. Edd.

ἐντομῆς] UMP St. Sch.; *ἐκτομῆς* Ald. H.; *incisurae* G.

σίλφιον] H. St. Sch.; *σίλφον* UM; *σιλφιο* Ald. et P qui *σιλφιολέγοντες* junctum scriptum habet; *τὸ σίλφιον* Sch.

ῥίζας — ὀποὺς] *ῥιζίας — καυλίους* St.

Cap. II.

γίνεται — τρόπον] UM Ald. Sch.; *γίν. τοῦτον τρ.* P2; *τόνδε τὸν τρόπον γίνεται* H. St.

ἡ δᾷς] Sch.; *ἡ δαὶς* U; *ἡ δαῖς* P2; *ἤδως* M; *teda* G. *ἡ δορὰ* Ald H. St. In Commentar. *ὅταν ἀφελκωθείσης τῆς δορᾶς ἐξαιρεθῇ* scribi mavult Sch.

τοῦτο] *τότε* St. — Dein *ὑγρότις* P2.

ὅταν] *μόνον* St. Idem deinde *ἀφελκώσουσιν*; *ἀφελκύσωσιν* P2.

οὐ γὰρ πᾶς ἀφορισμὸς ὁμοίως· ἀφελκοῦσι γὰρ καὶ τὰς τερμίνθους ἐν ἀμφοῖν
καὶ ἐν τῷ στελέχει καὶ ἐν τοῖς ἀκρεμόσιν· αἰεὶ δὲ πλείων καὶ βελτίων ἡ εἰς τὸ
στέλεχος συρρέουσα τῆς εἰς τοὺς ἀκρεμόνας. διαφέρουσι δὲ καὶ κατὰ τὰ 2.
δένδρα. βελτίστη μὲν γὰρ ἡ τερμινθίνη· καὶ γὰρ συνεστηκυῖα καὶ εὐωδεστάτη
καὶ κουφοτάτη τῇ ὀσμῇ ἀλλ' ὀλίγη. δευτέρα δὲ ἡ ἐλατίνη καὶ πιτυΐνη, κουφό-
τεραι γὰρ τῆς πευκίνης. πλείστη δὲ ἡ πευκίνη καὶ βαρυτάτη καὶ πιττωδεστάτη
διὰ τὸ μάλιστα ἔνδαδον εἶναι τὴν πεύκην. ἄγεται δὲ ἐν ἀσκοῖς ὑγρὰ κἄπειτα
οὕτω συνίσταται. καίτοι φασὶ καὶ τὴν τέρμινθον πιττοκαυτεῖσθαι περὶ Συρίαν·
ἔστι γὰρ ὄρος καθάπερ ἐν τοῖς ἔμπροσθεν εἴπομεν μέγα τερμίνθων μεστὸν ἅπαν
μεγάλων. ἔνιοι δέ φασι καὶ τὴν πίτυν καὶ τὴν κέδρον δὲ τὴν φοινικικήν· ἀλλὰ 3.
ταῦτα μὲν ὡς ἐνδεχόμενα ληπτέον διὰ τὸ σπάνιον· ἐπεὶ οἵ γε περὶ Μακεδονίαν
οὐδὲ τὴν πεύκην πιττοκαυτοῦσιν ἀλλ' ἢ τὴν ἄρρενα· καλοῦσι γὰρ ἄρρενα τὴν
μὴ καρποφόρον. τῆς δὲ θηλείας ἐάν τινα τῶν ῥιζῶν λάβωσιν· ἅπασα γὰρ ἔν-
δᾳδος πεύκη ταῖς ῥίζαις. καλλίστη δὲ πίττα γίνεται καὶ καθαρωτάτη ἡ ἐκ τῶν
σφόδρα προςείλων καὶ προςβόρρων ἐκ δὲ τῶν παλισκίων βλοσυρωτέρα καὶ βορ-
βορώδης· ἐν γὰρ τοῖς σφόδρα παλισκίοις οὐδὲ φύεται πεύκη τὸ παράπαν. ἔστι 4.
δὲ καὶ ἀφορία τις καὶ εὐφορία καὶ πλήθους καὶ καλλονῆς· ὅταν μὲν γὰρ χει-
μὼν μέτριος γίνηται πολλὴ γίνεται καὶ καλὴ καὶ τῷ χρώματι λευκοτέρα, ὅταν
δὲ ἰσχυρὸς ὀλίγη καὶ μοχθηροτέρα. καὶ ταῦτά γέ ἐστι τὰ ὁρίζοντα πλῆθος
καὶ καλλονὴν πίττης οὐχ ἡ πολυκαρπία τῶν πευκῶν. οἱ δὲ περὶ τὴν Ἴδην 5.

οὐ γὰρ — ὁμοίως] „Scribi debet: *οὐ γὰρ πάντων τοῦ τόπου καὶ τοῦ χρόνου ἀφορισμὸς ὅμοιος.* Certe loci in arbore incidendi definitionem antecessisse, sequentia demonstrant." Sch. Fortasse graviora in hoc toto loco sedent vitia.

ἀφελκοῦσι] *ἀφέλκουσι* P2 Ald.; *ἀφελκῶσι* Sch.

τερμίνθους] Ald. Edd.; *τερβίνθους* P2.

2. *κατὰ τὰ*] dedi de corr.; *ταῦτα τὰ* Ald. H. St.; *ταύτῃ τὰ* Sch.; *differunt etiam arborum ratione* G.

ἡ τερμινθίνη] UMP2; *ἡ τέρμινθος* Ald.; *ἡ τῆς τερμίνθου* St.; *ἡ [τῆς] τερμινθίνη* Sch.; *ἡ τερεβινθίνη* idem in Syll.

καὶ κουφ. τ. ὀ.] *τῇ ὀσμῇ, καὶ κουφοτάτη* St.; *καὶ κουφοτάτη* om. P2.

δ

ἔνδᾳδον] *ἔκδαδον* P2.

ἄγεται] *ἄλεται* P2; *λέγεται* St.

ἀσκοῖς] *ἀσκῷ* P2.

φασὶ] *ἐνίους* i. u. add. St.

πιττοκαυτεῖσθαι] correxit Sch.; *πιττωθεῖσαν* Ald. H.; *πιττοκαυθίσαι* U; *πιττοκαυτεῖν* corr. cum Salmas. Ex. p. 357 Bod. St.

3. *κέδρον δὲ τὴν*] dedi de correctione; *κέδρον καὶ τὴν* Ald. H. Sch.; *καὶ* om. St. *καὶ* tueri nequit; *phoenicica* enim non est diversa a cedro arbor sed cedri species, qua de re cf. 3, 12, 3. Aut igitur *καὶ* expellendum aut quod feci *δὲ* substituendum est.

φοινικικὴν] P; *φοινικηκην* U; *φοινικὴν* M Ald. H. St.; *φοινικῆν* Sch.; *φοίνικα* Vin. Vo. cod. Casaub.

ἀλλ' ἢ τὴν] UM Sch.; *ἀλλὰ τὴν* Ald.; *πλὴν ἀλλὰ ἢ τὴν* H. St.; *praeterquam marem* G.

τὴν μὴ κ.] dedi e conj.; *τήν γε κ.* Ald. H. St.; *τήν γε μὴ κ.* cum cod. Casaub. Vin. Sch.; *τήν γε μὴν κ.* Vo.; *τὴν ἄκαρπον* mBas. *sterilem enim marem nuncupant* G.

ἐάν τινα] UM Ald.; *ἐὰν τινὰς* H. St.; *ἐάν τινας* Sch. Quidni vertas: si quam radicem sumant? Post *ῥιζῶν* addunt *ἐνδᾴδους* H. St.

ἅπασα] *οὐκ ἅπ.* St.

ἔνδᾳδος πεύκη] *πεύκη ἔνδᾳδος* St.

δὲ π.] *δ' ἡ π.* St.

προςείλων] corr. Sch.; *προςήλων* U Ald. H.; *προςύλλων* P2; *προςηλίων* St. Ceterum *ἐκ τοῦ* M.

προςβόρρων] *προςβορρείων* P2.

βλοσυρωτέρα] corr. Sch.; *βροσηροτέρα* M; *βλοσκότερα* P; *βλοσηροτέρα* Ald.; *βλοσυροτέρα* H. St.

4. *ἀφορία — εὐφορία*] U Sch.syll.; *εὐφορία — ἀφορία* Ald. Edd. o.

πλῆθος] *τὸ πλ.* St.

φασὶ διαιροῦντες τὰς πεύκας καὶ τὴν μὲν καλοῦντες ἰδαίαν τὴν δὲ παραλίαν
τὴν ἐκ τῆς ἰδαίας πλείω καὶ μελαντέραν γίνεσθαι καὶ γλυκυτέραν καὶ τὸ ὅλον
εὐωδεστέραν ὠμήν, ἑψηθεῖσαν δὲ ἐλάττω ἐκβαίνειν· πλείω γὰρ ἔχειν τὸν ὀρρὸν
δι' ὃ καὶ λεπτοτέραν εἶναι. τὴν δὲ τῆς παραλίας ξανθοτέραν καὶ παχυτέραν
ὠμὴν ὥστε καὶ τὴν ἄφεψιν ἐλάττω γίνεσθαι, δᾳδωδεστέραν δὲ τὴν ἰδαίαν. ὡς
δὲ ἁπλῶς εἰπεῖν ἐκ τῆς ἴσης δᾳδὸς πλείω καὶ ὑδαρεστέραν ἐν ταῖς ἐπομβρίαις
γίνεσθαι ἢ ἐν τοῖς αὐχμοῖς, καὶ ἐκ τῶν χειμερινῶν καὶ παλισκίων τόπων ἢ ἐκ
6. τῶν εὐείλων καὶ εὐδιεινῶν. ταῦτα μὲν οὖν οὕτως ἑκάτεροι λέγουσιν. ἀνα-
πληροῦσθαι δὲ συμβαίνει τὰ κοιλώματα πρὸς τὸ πάλιν ἐξαιρεῖν τῶν μὲν ἀγαθῶν
πευκῶν ἐνιαυτῷ τῶν δὲ μετριωτέρων ἐν δυσὶν ἔτεσι τῶν δὲ μοχθηρῶν ἐν τρι-
σίν. ἡ δὲ ἀναπλήρωσις οὐ τοῦ ξύλου καὶ τῆς συμφύσεως ἀλλὰ τῆς πίττης
ἐστίν· ἐπεὶ τὸ ξύλον ἀδύνατον συμφῦναι καὶ ἓν γενέσθαι πάλιν, ἀλλ' ἡ ἐργασία
διὰ τοσούτου χρόνου γίνεται τῆς πίττης· ἀναγκαῖον δὲ δῆλον ὅτι καὶ τῷ ξύλῳ
γίνεσθαί τινα πρόσφυσιν εἴπερ ἐξαιρουμένης τῆς δᾳδὸς καὶ καιομένης τῆς πίτ-
7 της ἡ ἐκροή. τοῦτο μὲν οὖν οὕτω ληπτέον. οἱ δὲ περὶ τὴν Ἴδην φασίν, ὅταν
λεπίσωσι τὸ στέλεχος, — λεπίζουσι δὲ τὸ πρὸς ἥλιον μέρος ἐπὶ δύο ἢ τρεῖς
πήχεις ἀπὸ τῆς γῆς — ἐνταῦθα τῆς ἐπιρροῆς γινομένης ἐνδᾳδοῦσθαι ἐνιαυτῷ
μάλιστα, τοῦτο δ' ὅταν ἐκπελεκήσωσιν ἐν ἑτέρῳ πάλιν ἐνδᾳδοῦσθαι καὶ τὸ τρί-
τον ὡσαύτως, μετὰ δὲ ταῦτα διὰ τὴν ὑποτομὴν ἐκπίπτειν τὸ δένδρον ὑπὸ τῶν

5 *εὐωδεστέραν*] cum H. Sch.; *εὐκρινωδεστέραν* UM, *εὐκρινωδεστέραν* Ald.; *εἰλικρινεστέραν καὶ εὐωδεστέραν* St., *faciliorem et odore gratiorem* G. Assentior Schneidero in scriptura librorum duo vocabula conflata latere censenti, ut *εὐκρινεστέραν* et *εὐωδεστέραν*; sed nec *εὐκρινεστέραν* nec *εἰλικρινεστέραν* hoc loco satis aptum videtur.

ὀρρὸν] *ὄρρον* St. Sch.; *ὅρον* U; *ὀρὸν* Ald. H.

ἐλάττω] *μικρὸν* temere anteposuit H.

δᾳδωδεστέραν] *δᾳδωστέραν* Bas.

τὴν ἰδαίαν] *τὴν ἰδαῖαν* Ald. In Cur. secund. p. 492 Sch. probare studet hic *τῆς ἰδαίας* scribendum esse, tunc vero *δὲ* in *γὰρ* mutandum esse idem recte vidit. Sed fallitur vir egregius: vulgata recte habet hoc sensu: *etsi pinus idaea picem magis liquidam ideoque concoctae minorem copiam praebet quam maritima, plus tamen tedae continet:* sic enim haec verba plene audiunt: *δᾳδωδεστέραν δὲ τὴν ἰδαίαν εἶναι οἱ περὶ τὴν Ἴδην λέγουσι.* Et sic quae sequuntur aptissime adnectuntur.

τῶν χειμ.] UMP Sch.; *τῶν* om. Ald. Edd.

εὐείλων] corr. Sch.; *εὐήλων* UM Ald.; *εὐηλίων* St.

6. *ἐξαιρεῖν*] Sch.; *ἐξαίρειν* Ald. H. St.

ξύλου καὶ τῆς συμ.] Ald. H. St.; *non coitu ligni sed incremento picis* G., quem *ξύλου τῆς συμφ.* omisso *καὶ* habuisse recte asserit Sch. quamobrem *καὶ* seclusit. Sed vide ne *καὶ* optime habeat. Recte enim dixisset *ἡ ἀναπλήρωσις οὐ τοῦ ξύλου ἀλλὰ τῆς πίττης ἐστίν* i. e. repletio non fit ligno sed pice; nunc ad *τοῦ ξύλου* per epexegesin adduntur verba *καὶ τῆς συμφύσεως* quibus ratio explicatur qua repletionem ligno fieri cogitari potuisset.

πίττης] *ῥητίνης* maluerunt Dalec. et Bod., quos refutavit Sch.

ἀλλ' ἡ ἐργ.] *ἀλλ' ἡ μὲν ἐργ.* Sch. *ἐργασία* est Schneidero *paratio picis* quae fit per homines, nempe excisio ac combustio tedae. Equidem *ἐργασίαν* indicare puto operationem naturae materiem piceam in arbore parantis.

7. *τῆς ἐπιρροῆς γινομένης ἐνδᾳδοῦσθαι*] sic correxi partim cum Sch.; *τὴν ἐπιρροὴν γινομένην ἔνδᾳδον* Ald. Edd.; *τῆς ἐπιρροῆς γενομένης ἔνδαδον — μάλιστα γίνεσθαι* Sch.; *εἶναι* post *μάλιστα* adjecit St.

ἐκπελεκήσωσιν] *ἐκπελεκίσωσιν* U.

μετὰ δὲ ταῦτα] corr. Sch.; *τὸ δὲ ταῦτα* UM; *τὰ δὲ τοιαῦτα* Ald. H. St.

τὸ δένδρον — σαπὲν] UM Sch.; *δένδρα — σαπέντα* Ald.; *arborem* G.; *δένδρα — σηπέντα* H. St. — *ἐκπίπτει* M.

πνευμάτων σαπέν· τότε δ' ἐξαιρεῖν αὐτοῦ τὴν καρδίαν, τοῦτο γὰρ μάλιστα δα-
δῶδες, ἐξαιρεῖν δὲ καὶ τῶν ῥιζῶν· καὶ γὰρ ταύτας ὥςπερ εἴπομεν ἐνδάδους
πασῶν. εἰκὸς δὲ δῆλον ὅτι τὰς μὲν ἀγαθὰς ὥςπερ ἐλέχθη συνεχῶς τοῦτο δρᾶν 8.
τὰς δὲ χείρονας διὰ πλείονος χρόνου· καὶ ταμιευομένων μὲν πλείω χρόνον ἀντ-
έχειν, ἐὰν δὲ πᾶσαν ἐξαιρῶσιν ἐλάττω· δύναται δ' ὡς ἔοικε τρεῖς μάλιστα τοι-
αύτας ἐξαιρέσεις ὑπομένειν. οὐχ ἅμα δὲ καρποφοροῦσιν αἱ πεῦκαι καὶ δαδο-
φοροῦσι· καρποφοροῦσι μὲν γὰρ εὐθὺς νέαι, δαδοφοροῦσι δὲ ὕστερον πολλῷ
πρεσβύτεραι γινόμεναι.

Cap. III. Τὴν δὲ πίτταν καίουσι τόνδε τὸν τρόπον· ὅταν κατασκευάσωσιν 3 H. St.
ὁμαλῆ τόπον ὥςπερ ἅλω ποιήσαντες ἔχουσαν εἰς τὸ μέσον συρροὴν καὶ ταύτην
ἐδαφίσωσι, κατασχίσαντες τοὺς κορμοὺς συντιθέασι παραπλησίαν σύνθεσιν τῆς
τῶν ἀνθρακευόντων πλὴν οὐκ ἔμβοθρον ἀλλὰ τὰς σχίζας ὀρθὰς πρὸς ἀλλήλας
ὥστε λαμβάνειν ὕψος αἰεὶ κατὰ πλῆθος· γίνεσθαι δέ φασιν ὅταν ἡ σύνθεσις ᾖ
κύκλῳ μὲν ὀγδοήκοντα καὶ ἑκατὸν πηχέων εἰς ὕψος δὲ ἑξήκοντα πλεῖστον ἢ
πεντήκοντα ἢ ἑκατὸν ἀμφοτέροις ἐάνπερ ἡ δᾲς τυγχάνῃ πίειρα. συνθέντες 2.
οὖν αὐτὴν οὕτως καὶ κατασκεπάσαντες ὕλῃ γῆν ἐπιβαλόντες κατακρύπτουσιν
ὅπως μηδαμῶς διαλάμψῃ τὸ πῦρ, ἀπόλλυται γὰρ ἡ πίττα τούτου συμβάντος.
ὑφάπτουσι δὲ κατὰ τὴν ὑπολειπομένην δίοδον· εἶτα δὲ καὶ ταύτην ἐπιφράξαντες
τῇ ὕλῃ καὶ ἐπιχώσαντες τηροῦσιν ἀναβαίνοντες κατὰ κλίμακος ᾗ ἂν ὁρῶσι τὸν
καπνὸν ὠθούμενον καὶ ἐπιβάλλουσιν αἰεὶ τῆς γῆς ὅπως μηδ' ἀναλάμψῃ. κατ-
εσκεύασται δὲ ὀχετὸς τῇ πίττῃ διὰ τῆς συνθέσεως τῆς ἀπορροῆς εἰς βόθυνον

τότε δὲ] corr. Sch.; *τοὺς δὲ* Ald. Edd.; *ac tum* G. — *ἐξαίρειν* Ald. Edd.

δᾳδῶδες] H. St. Sch.; *δαδιῶδες* M Ald. — Iterum *ἐξαίρειν* Ald. Edd.

καὶ τῶν ῥιζῶν] sic correxi; supple *τὴν καρδίαν* vel *τὸ δαδῶδες*; *ἐκ τῶν ῥιζῶν* Ald. Edd.; *καὶ τὰς ῥίζῶν* Sch. e vers. G. *nec non et radicem effodi.*

πασῶν] *μάλιστα* add. H. St., *εἶναι* Sch.

8. *δρᾶν*] *δ' ἂν* MP.

ταμιευομένων] *ταμιευομένους* St.

γινόμεναι Ald. Edd. *γενόμ.* Sch.; *facta vetustior* G. Nescio an praesens defendi possit.

Cap. III.

συρροὴν] *σύρρουν* H. St. — Dein *ταύτην ἐδαφίζουσι* — *συντιθέασι δὲ* St. Paragraphum hanc difficillimam nemo interpretum satis explanavit: difficultates callide evitavit Bodaeus, attigit modo Sch. Vitii ea non immunis esse videtur, sed emendandi nec via nec locus. Post *σύνθεσις ᾖ* lacunam sibi videtur deprehendere Sch. et in contextu significavit; idem lectore non monito *πλεῖστον* scripsit ubi *πλέον* habet Ald., atque sic locum redintegrari posse putat: *ὅταν ἡ σύνθεσις ᾖ μεγίστη, κύκλῳ μὲν ὀγδοήκοντα καὶ ἑκατὸν πηχέων εἰς ὕψος δὲ ἑξήκοντα τὸ πλεῖστον ἢ πεντήκοντα, ἢ ἑκατὸν ἀμφοτέρωσε, εἄνπερ.*

δέ φασιν] *δὲ τοῦτό φασιν* St.

2. *ἐπιβαλόντες*] U Sch. syll.; *ἐπιβάλοντες* Ald.; *ἐπιβάλλοντες* H. St. Sch. cont.

διαλάμψῃ] U Sch. syll.; *διαλάμψει* M; *ἐπιδιαλάμψῃ* Ald. Edd. o.

ταύτην] corr. St. Sch.; *ταῦτα* Ald. H.

ἐπιφράξαντες] corr. Scalig. Sch.; *stipant materie et obstruunt terra* G.; *ἐπάξαντες* UM Ald.; *ἐπισάξαντες* H. St.

ᾗ ἂν ὁρ.] *ἐὰν ὁρ.* H. St.

μηδ' ἀναλάμψῃ] U; *μηδ' ἅμα λάμψῃ* M; *μὴ διαλάμψῃ* Ald. Edd. Scripturam Urb. praetuli; sensus est; *ut ne supra quidem ignis flamma erumpat.*

τῆς ἀπορροῆς] Ald. et M ut refert Sch. in Comm. Nec aliter in U scriptum esse suspicor. In Auct. quidem sic refert Sch. „*τῆς δ' ἀπορρῆς* U cum AM,“ ubi tamen et *δ'* ex errore irrepsisse et *ἀπορρῆς* pro *ἀπορροῆς* scriptum esse verisimile est. Schn. correxit *συνθέσεως· τῇ δ' ἀπορροῇ.* In librorum scriptura, quae durior quidem sed ferri posse videtur, conjungenda *ὀχετὸς τῆς ἀπορροῆς, ein Abzugscanal.* — Ceterum *ὀχετοὺς* M. St. addit: *πίττῃ τῇ ἀπορρεούσῃ διὰ τῆς συνθ. εἰς βοθ.*

ὅσον ἀπέχοντα πεντεκαίδεκα πήχεις· ἡ δ' ἀπορρέουσα τῆς πίττης ψυχρὰ γίνε-
3. ται κατὰ τὴν ἁφήν. καίεται δὲ μάλιστα δύο ἡμέρας καὶ νύκτας· τῇ γὰρ ὑστε-
ραίᾳ πρὸ ἡλίου δύναντος ἐκκεκαυμένη γίνεται καὶ ἐνδέδωκεν ἡ πυρά· τοῦτο
γὰρ συμβαίνει μηκέτι ῥεούσης. τοῦτον δὲ τὸν χρόνον ἅπαντα τηροῦσιν ἀγρυπ-
νοῦντες ὅπως μὴ διαλάμπῃ καὶ θύουσι δὲ καὶ ἑορτάζουσιν εὐχόμενοι πολλήν τε
καὶ καλὴν γίνεσθαι τὴν πίτταν· οἱ μὲν δὴ περὶ Μακεδονίαν καίουσι τὸν τρόπον
4. τοῦτον. ἐν δὲ τῇ Ἀσίᾳ φασὶ περὶ Συρίαν οὐκ ἐκπελεκῶντας τὴν δᾷδα ἀλλ'
ἐπ' αὐτῷ τῷ δένδρῳ προςκαίειν φέροντας ὄργανόν τι περιπεποιημένον καὶ
τοῦτο περιαλείφοντας, εἶθ' ὅταν ἐκτήξωσι ταύτην πάλιν ἐπ' ἄλλο καὶ ἄλλο
μεταφέρειν· ὅρος δέ ἐστιν αὐτοῖς τις καὶ σημεῖα τοῦ παύεσθαι καὶ μάλιστα
δῆλον ὅτι τὸ μηκέτι ῥεῖν. πιττοκαυτοῦσι δ' ὥςπερ καὶ πρότερον ἐλέχθη τὰς
τερμίνθους· πεύκην γὰρ οὐ φέρουσιν οἱ τόποι. τὰ μὲν οὖν περὶ τὴν ῥητίνην
καὶ τὴν πίτταν οὕτως ἔχει.

4 St. Cap. IV. Περὶ δὲ λιβανωτοῦ καὶ σμύρνης καὶ βαλσάμου καὶ εἴ τι τοιοῦτον
ἕτερον ὅτι μὲν καὶ ἀπ' ἐντομῆς γίνεται καὶ αὐτομάτως εἴρηται. ποία δέ τις ἡ
τῶν δένδρων φύσις καὶ εἴ τι περὶ τὴν γένεσιν ἢ τὴν συλλογὴν ἢ τῶν ἄλλων ἴδιον
αὐτοῖς ὑπάρχει πειρατέον εἰπεῖν, ὡςαύτως δὲ καὶ περὶ τῶν λοιπῶν εὐόσμων·
σχεδὸν γὰρ τά γε πλεῖστα ἀπὸ τῶν τόπων ἐστὶ τῶν τε πρὸς μεσημβρίαν καὶ
2. 4 H. ἀνατολήν. γίνεται μὲν οὖν ὁ λίβανος καὶ ἡ σμύρνα καὶ ἡ κασία καὶ ἔτι τὸ κιν-
άμωμον ἐν τῇ τῶν Ἀράβων χερρονήσῳ περί τε Σαβὰ καὶ Ἁδραμύτα καὶ Κι-

ἡ δ' ἀπορρ.] Ald. H. St.; Sch. puncto post *πήχεις* sublato *ἡ ἀπορρ.* scripsit.

3. *τῇ γὰρ ὑστ.*] sic Ald. ac libri, ut videtur, H. St.; auctore G. qui *saepe enim postridie* vertit scripsit Sch. *πολλάκις γὰρ καὶ τῇ ὑστ.* Sed *μάλιστα* est *ad summum*. Cum igitur antea summum spatium significasset, nunc dicit quo tempore plerumque fabricatio absoluta sit, neque ab hoc nexu *γὰρ* alienum est.

τοῦτον δὲ τὸν χρόνον] corr. Sch.; *totum autem tempus, quo teda uritur*, G.; *τόνδε δὲ τὸν τρόπον* UM Ald. H.; *τόνδε τὸν τρόπον* Bas.; *τόνδε δὲ τὸν χρόνον* St.

4. *φασὶ*] om. P.

ἐκπελεκῶντας] sic correxi; etenim *ἐκπλέκοντας* U; *ἐκπλέοντες* M; *ἐκπλήττοντες* Ald.; *ἐκπλήττοντας* Sch.; *ἐμπλάττειν* H. St.

φέροντας] U Sch.; *φέροντες* Ald. H. St.

περιπεποιημένον] *instrumento quodam industrie fabricato* G. quod probat Sch. *περικεκαυμένον* conj. Dalec Equidem vereor ut et hoc et *περιαλείφοντας* integrum sit, cujus loco Gazam *περιάπτοντας* habuisse animadvertit Scaliger. Suspicor Th. loqui de instrumento ad excipiendam picem facto, quod singulis arboris locis adaptari adhiberique posset. *πάλιν περὶ ἄλλο μεταφέρειν* scripsit St.

πιττοκαυτοῦσι] Ald. Edd.; *πιττοκαυλοῦσι* UM.

Cap. IV.

ἀπ' ἐντομῆς] U; *δι' ἀπεντομῆς* M; *δι' ἀποτομῆς* Ald. H. St.; *δι' ἀνατομῆς* Sch. cont.; *δι' ἐντομῆς* idem in Syll. — Paullo ante *κἂν εἴ τι* M.

γίνεται] *γίνεσθαι* H. unde St. *ὅτε μὲν — ὅτε δὲ καὶ αὐτομ.* correxit.

ποία δέ τις] dedi e conj.; *πολλή δέ τις* Ald. Edd. o.; Sch. post *φύσις* lacunae signum posuit, et conj.: *λείπεται δὲ ἡ τῶν δ. φ.*

ἢ τῶν ἄλλων] *τι* addidit Sch.: *ἢ τῶν ἄλλον* H., unde *ἤ τι ἄλλον* (sic) fecit St.

τά γε πλεῖστα] Ald.; *τά γε πλεῖστα δ'* U; *εἰ τά γε πλεῖστα δ'* M, unde Sch. *εἰ [μὴ πάντα] τά γε πλεῖστα* scripsit, confirmatus etiam a G. *quae omnia vel maxima quidem ex parte*. — Dein *τῶν* om. H. St.

2. *κασία*] P_2 Ald. Edd.; *κασσία* U.

χερρονήσῳ] corr. Salmas. E. p. 385, ac Meurs. Th. p. 98, Sch.; *χώρᾳ νήσῳ* Ald. H.; *χώρᾳ, τῇ χερρονήσῳ* St.; *regione Arabum media* G. — *Ἀρράβων* M Ald.; *Ἀρράβων νήσῳ* P_2.

Ἁδραμύτα] U; *Ἀδραμύττα* Ald. Edd.; *Σαβᾶ καὶ ἀδραμυτα* P_2.

Κιτίβαινα] *κατάβαινα* St.

τίβαινα καὶ Μαμάλι. φύεται δὲ τὰ τοῦ λιβανωτοῦ καὶ τῆς σμύρνης δένδρα τὰ
μὲν ἐν τῷ ὄρει τὰ δ' ἐν ταῖς ἰδίαις γεωργίαις ὑπὸ τὴν ὑπώρειαν, δι' ὃ καὶ τὰ
μὲν θεραπεύεται τὰ δ' οὔ· τὸ δ' ὄρος εἶναί φασιν ὑψηλὸν καὶ δασὺ καὶ νιφόμε-
νον, ῥεῖν δ' ἐξ αὐτοῦ καὶ ποταμοὺς εἰς τὸ πέδιον. εἶναι δὲ τὸ μὲν τοῦ λιβανω-
τοῦ δένδρον οὐ μέγα πεντάπηχυ δέ τι καὶ πολύκλαδον, φύλλον δ' ἔχειν ἐμφερὲς
τῇ ἀπίῳ πλὴν ἔλαττον πολὺ καὶ τῷ χρώματι ποῶδες σφόδρα καθάπερ τὸ πή-
γανον· λειόφλοιον δὲ πᾶν ὥςπερ τὴν δάφνην. τὴν δὲ σμύρναν ἔλαττον ἔτι τῷ 3.
μεγέθει καὶ θαμνωδέστερον δὲ, τὸ δὲ στέλεχος ἔχειν σκληρὸν καὶ συνεστραμ-
μένον ἐπὶ τῆς γῆς, παχύτερον δὲ ἢ κνημοπαχές· φλοιὸν δὲ ἔχειν λεῖον ὅμοιον
τῇ ἀνδράχλῃ. ἕτεροι δὲ οἱ φάσκοντες τεθεωρηκέναι περὶ μὲν τοῦ μεγέθους
σχεδὸν συμφωνοῦσιν· οὐδέτερον γὰρ εἶναι μέγα τῶν δένδρων ἔλαττον δὲ τὸ τῆς
σμύρνης καὶ ταπεινότερον· φύλλον δὲ ἔχειν τὸ τοῦ λιβανωτοῦ δαφνοειδὲς καὶ
λειόφλοιον δ' εἶναι· τὸ δὲ τῆς σμύρνης ἀκανθῶδες καὶ οὐ λεῖον, φύλλον δὲ
προςεμφερὲς ἔχειν τῇ πτελέᾳ πλὴν οὖλον ἐξ ἄκρου δὲ ἐπακανθίζον ὥςπερ τὸ
τῆς πρίνου. ἔφασαν δὲ οὗτοι κατὰ τὸν παράπλουν ὃν ἐξ Ἡρώων ἐποιοῦντο 4.
κόλπου ζητεῖν ἐκβάντες ὕδωρ ἐν τῷ ὄρει καὶ οὕτω θεωρῆσαι τὰ δένδρα καὶ τὴν
συλλογήν. εἶναι δ' ἀμφοτέρων ἐντετμημένα καὶ τὰ στελέχη καὶ τοὺς κλάδους,
ἀλλὰ τὰ μὲν ὥςπερ ἀξίνῃ δοκεῖν τετμῆσθαι τοὺς δὲ λεπτοτέρας ἔχειν τὰς ἐν-
τομάς· τὸ δὲ δάκρυον τὸ μὲν καταπίπτειν τὸ δὲ καὶ πρὸς τῷ δένδρῳ προσέχε-
σθαι. ἐνιαχοῦ μὲν ὑποβεβλῆσθαι ψιάθους ἐκ φοινίκων πεπλεγμένας, ἐνιαχοῦ

Μαμάλι] UMP2 Ald. Sch.; *Μάλι* H. St.; *Mali* G.
ὑπώρειαν] Sch.; *ὑπόρειαν* superscripto ω P2; *ὑπόρειαν* Ald.
πεντάπηχυ] Ald. Edd.; *πεντάχυνον* UM P2; *πιτάχυνον* P. Dein *τι* om. P2.
ἀπίῳ] *ἀρίᾳ* St. Sed *folio pyri* Plin. 12, 14 s. 30.
3. *ἔτι*] *εἶναι* P2.
θαμνωδέστερον δὲ] UM Ald.; *δὲ* om. H. St. Sch.; *θαμβωδέστερον δὲ* P2.
ἔχειν] corr. Sch.; *ἔχει* P2 Ald. Edd.
ἐπὶ τῆς — δὲ] *ἀπὸ δὲ τῆς γῆς παχύτερον ἢ* Plinium scriptum habuisse censet Sch.
φλοιὸν — λεῖον] P2 Ald. Edd. Sch. in Auctario, quod eadem stirps non simul *σκληρὸς* esse et *φλοιὸν λεῖον* habere possit, h. l. *φύλλον* scribendum esse censet. At opponuntur *λεῖος* et *τραχύς*; *σκληρὸς* dicitur de duritie ac tenacitate; vox *φλοιὸν* recte habet, nam et in arbore thurifera mentio corticis facta est. — Ceterum *ἔχει* iterum P2 Ald. Edd.
ἀνδράχλῃ] *ἀνδράχνῃ* P2 Ald. Edd. o. Vide ad 1, 9, 3.
σχεδὸν συμφων.] UMP2 St. Sch. G.; *σχεδὸν οὐ συμφ.* Ald. H. Edd. o.
οὐδέτερον γὰρ] *οὐδὲν γὰρ ἑκατέρων* P2.
λιβανωτοῦ δαφνοειδὲς καὶ λειόφλοιον δ' εἶναι] corr. Sch. in Syll.; *λιβάνου τοῦ δαφνοειδὲς καὶ λειόφυλλον δ' εἶναι* UM; *λιβάνου δαφνοειδὲς καὶ λειόφλοιον δὲ εἶναι* P2; *λιβάνου· ἀλλὰ τοῦ μὲν δαφνοειδὲς καὶ λειόφυλλον εἶναι* Ald. (*λειόφυλον* Bas.) H; *λιβάνου δένδρον δαφνοειδές φασι καὶ λειόφυλλον εἶναι* St.; *λιβάνου· ἀλλὰ τοῦ μὲν δαφνοειδὲς καὶ λεῖον τὸ φύλλον εἶναι* Sch. Cont.
πτελέᾳ] UMP2 Ald. St. Sch.; *ἐλαίᾳ* H.; *folium olivae* Plin. 12, 14 s. 34, quod placuisset Sch. si codices addicerent.
ἐπακανθίζον] *ἐξακανθίζον* superscripto π P2.
4. *οὕτω*] P2; *οὕτως* Ald. Edd.
καὶ τὴν συλλ.] MP2 Sch.; *κατὰ τὴν συλλ.* Ald. Edd.
τετμῆσθαι] P2; *πεπλῆχθαι* Ald. Edd. o.
τοὺς δὲ] UM; *τὰ δὲ* Ald. Edd. o.; *τὰ δὲ* superscripto *τοὺς* P2.
τὰς ἐντομὰς] UMP2 Sch.; *τὰ τομὰς* Ald.; *τὰς τομὰς* Cam. Bas. H. St.
τῷ δένδρῳ] *τὸ δένδρον* P2.
προσέχεσθαι] UMP2; *προσίσχεσθαι* Ald. Edd. o.
ἐνιαχοῦ μὲν] UM Ald.; *ἐνιχοῦμεν* P2; *καὶ ἐνιαχοῦ μὲν* H. St. Sch. Asyndeton ab hoc stilo non alienum.
ἐκ φοινίκων] P2; *ἐκ τῶν φοινίκων* Ald. Edd. o.

δὲ τὸ ἔδαφος μόνον ἠδαφίσθαι καὶ καθαρὸν εἶναι· καὶ τὸν μὲν ἐπὶ τῶν φιάθων
λιβανωτὸν εἶναι καὶ καθαρὸν καὶ διαφανῆ τὸν δ' ἐπὶ τῆς γῆς ἧττον· τὸν δ' ἐπὶ
τοῖς δένδροις προςεχόμενον ἀποξύειν σιδήροις δι' ὃ καὶ φλοιὸν ἐνίοις προςεῖναι.
5. τὸ δὲ ὄρος ἅπαν μεμερίσθαι τοῖς Σαβαίοις, τούτους γὰρ εἶναι κυρίους, δικαίους
δὲ τὰ πρὸς ἀλλήλους δι' ὃ καὶ οὐδένα τηρεῖν· ὅθεν καὶ αὐτοὶ δαψιλῶς εἰς τὰ
πλοῖα λαβόντες ἐνθέσθαι τοῦ λιβανωτοῦ καὶ τῆς σμύρνης ἐρημίας οὔσης καὶ
ἀποπλεῖν. ἔλεγον δ' οὗτοι καὶ τόδε καὶ ἔφασαν ἀκούειν ὅτι συνάγεται πανταχόθεν ἡ σμύρνα καὶ ὁ λιβανωτὸς εἰς τὸ ἱερὸν τὸ τοῦ ἡλίου· τοῦτο δ' εἶναι μὲν
τῶν Σαβαίων ἁγιώτατον δὲ πολὺ τῶν περὶ τὸν τόπον, τηρεῖν δέ τινας Ἄραβας
6. ἐνόπλους· ὅταν δὲ κομίσωσιν ἕκαστον σωρεύσαντα τὸν αὑτοῦ καὶ τὴν σμύρναν
ὁμοίως καταλιπεῖν τοῖς ἐπὶ τῆς φυλακῆς, τιθέναι δὲ ἐπὶ τοῦ σωροῦ πινάκιον
γραφὴν ἔχον τοῦ τε πλήθους τῶν μέτρων καὶ τῆς τιμῆς ἧς δεῖ πραθῆναι τὸ μέτρον ἕκαστον· ὅταν δὲ οἱ ἔμποροι παραγένωνται σκοπεῖν τὰς γραφάς, ὅςτις
δ' ἂν αὐτοῖς ἀρέσκῃ μετρησαμένους τιθέναι τὴν τιμὴν εἰς τοῦτο τὸ χωρίον ἔνθεν ἂν ἕλωνται, καὶ τὸν ἱερέα παραγενόμενον τὸ τρίτον μέρος λαβόντα τῆς τιμῆς τῷ θεῷ τὸ λοιπὸν αὐτοῦ καταλιπεῖν καὶ τοῦτο σῶν εἶναι τοῖς κυρίοις ἕως
7. ἂν ἕλωνται παραγενόμενοι. ἄλλοι δέ τινες τὸ μὲν τοῦ λιβανωτοῦ δένδρον
ὅμοιον εἶναί φασι σχίνῳ καὶ τὸν καρπὸν ταῖς σχινίσι φύλλον δὲ ὑπέρυθρον·
εἶναι δὲ τὸν μὲν ἐκ τῶν νέων λιβανωτὸν λευκότερον καὶ ἀοδμότερον τὸν δ' ἐκ
τῶν παρηκμακότων ξανθότερον καὶ εὐοσμότερον· τὸ δὲ τῆς σμύρνης ὅμοιον τῇ

ἠδαφίσθαι] *ἠδαφέσθαι* M; *ἐκδαφίσθαι* P_2.

καθαρὸν] *καθάπερ* Cam.

καὶ τὸν μὲν] P_2 H. St. Sch.; *καὶ* om. UM Ald.

ἀποξύειν] UP_2 Sch. syll.; *ἀποξέειν* Ald. Edd. o.

5. *ὅθεν*] *ὥστε* P_2. Idem deinde *λαβῶντες ἐνθέτως — κρεμίας — εἰς τὸ ἰουρὸν*.

τηρεῖν δέ τινας Ἄραβας] P_2, ubi *ἄρραβας*; *τηρ. δὲ χεινους ἄραβας* U; *τηρ. δὲ ἔχειν τοὺς ἄραβας* M; *Custodesque arabes armatos habere* G.; *τηρ. δ' ἔχειν τοὺς Ἄρραβας* Ald.; *τηρ. δ' ἐκεῖ τοὺς Ἄραβας* H. St Sch. cont.; *τηρ. ἐκεῖνο τοὺς Ἄραβας* Sch. syll. Equidem conjeceram *τηρεῖν δὲ συνεχῶς Ἄραβας*, cum nec articulus ante *Ἄραβας* ferri, neque *ἐκεῖνο* post praemissum paullo ante *τοῦτο* probari posse videretur. Nunc libenter Par. 2 scripturam amplexus sum.

6. *τὸν αὑτοῦ*] *τὸν ἑαυτοῦ* Ald. Sch.; *τὴν ἑαυτοῦ* M; *τὴν αὐτοῦ* U; *τὴν αὐτοῦ* omissis dein *καὶ τὴν* P_2; *ἕκαστον σωρὸν τὸν ἑαυτοῦ* H. St. Scriptura librorum *τὴν* explicari potest subintellecto *μοῖραν*, sed cum sequatur *καὶ τὴν σμύρναν*, illud referendum est ad *λιβανωτὸν* ideoque *τὸν* cum Ald. scribendum.

πραθῆναι] corr. Sch. syll.; *πρασθῆναι* U; *προςθεῖναι* P_2 Ald. Edd. o.; *pretium quod pro singulis mensuris sit persolvendum* G.

ὅςτις δ' ἂν] UP Sch. syll.; intellige *σωρός*; *ὃς τοῖς δ' ἂν* M; *ἥτις δ' ἂν* Ald. Edd. o.; *ὅςτις* P_2 omisis *δ' ἄν*; *ejusque quod placuerit* G.

χωρίον] P_2 Ald. H. St.; *in eodem ponere loco unde merces acceperint* G.; *μόριον* dedit Sch., sed nihil de hac mutatione monuit lectorem, ut invitus etiam dedisse videri possit.

καὶ τὸν ἱερέα παραγ.] P_2; *τὸν ἱερέα παραγ.* U; *τὸν ἱερέα δὲ παραγ.* M Sch.; *τὸν δὲ ἱερέα* Ald. H. St.

τοῖς κυρ.] *τοῖς* om. H. St.

7. *σχίνῳ*] P_2 e corr. Scalig. H. St. Sch.; *lentisco* Plin. l. l. s. 30 et G.; *σχοίνῳ* Ald.

σχινίσι] M Sch.; *σχινίσιν* UP_2; *σχοινίσι* Ald. H.; *σκίνοις* St.

ἀοδμότερον] *εὐοδμότερον* M; *ἀνευμώτερον* P_2, qui proximis omissis pergit *τὸν δ' ἐκ τῆς σμύρνης*.

παρηκμακότων] U Sch. syll.; *παρακμαζόντων* Ald. Edd. o.

τὸ δὲ τῆς] Ald. Edd. o.; *τὸ δ' ἐκ τῆς* U Sch. syll., quod equidem non intelligo. Nam *τὸ* intelligendum est *δένδρον*.

τερμίνθῳ τραχύτερον δὲ καὶ ἀκανθωδέστερον, φύλλον δὲ μικρῷ στρογγυλότερον
τῇ δὲ γεύσει διαμασωμένοις ὅμοιον τῷ τῆς τερμίνθου· εἶναι δὲ καὶ τούτων τὰ
παρηκμακότα εὐοσμότερα. γίνεσθαι δὲ ἀμφότερα ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ· τὴν δὲ 8.
γῆν ὑπάργιλον καὶ πλακώδη καὶ ὕδατα πηγαῖα σπάνια. ταῦτα μὲν οὖν ὑπεναν-
τία τῷ νίφεσθαι καὶ ὕεσθαι καὶ ποταμοὺς ἐξιέναι· τὸ δὲ παρόμοιον εἶναι τὸ
δένδρον τῇ τερμίνθῳ καὶ ἄλλοι τινὲς λέγουσιν, οἱ δὲ καὶ ὅλως τέρμινθον εἶναι·
κομισθῆναι γὰρ ξύλα πρὸς Ἀντίγονον ὑπὸ τῶν Ἀράβων τῶν τὸν λιβανωτὸν
καταγόντων ἃ οὐδὲν διέφερε τῶν τῆς τερμίνθου· πλὴν οὗτοί γε μεῖζον ἕτερον
ἀγνόημα προσηγνόουν· ᾤοντο γὰρ ἐκ τοῦ αὐτοῦ δένδρου τόν τε λιβανωτὸν γίνε-
σθαι καὶ τὴν σμύρναν· διόπερ ἐκεῖνος ὁ λόγος πιθανώτερος ὁ παρὰ τῶν ἀνα- 9.
πλευσάντων ἐξ Ἡρώων πόλεως· ἐπεὶ καὶ τὸ ὑπὲρ Σάρδεων πεφυκὸς τοῦ λιβα-
νωτοῦ δένδρον ἐν ἱερῷ τινι δαφνοειδὲς ἔχει τὸ φύλλον εἴ τι δεῖ σταθμᾶσθαι
τοῦτο· ὁ λιβανωτὸς δ' ἔχει, καὶ ὁ ἐκ τοῦ στελέχους καὶ ὁ ἐκ τῶν ἀκρεμόνων,
ὁμοίως καὶ τῇ ὄψει καὶ τῇ ὀσμῇ θυμιώμενος τῷ ἄλλῳ λιβανωτῷ. πέφυκε δὲ
τοῦτο μόνον τὸ δένδρον οὐδεμιᾶς τυγχάνειν . . . ἔνιοι δὲ λέγουσιν ὡς πλείων 10.

διαμασωμένοις] *διαμασσωμένοις* M, *διαμασσομένοις* superscripto ω P2.

τερμίνθου] P2 Ald. Edd. o. ut paullo ante *τερμίνθῳ*. Hic *τερεβίνθου* et sic mox ter *τερεβίνθῳ τερέβινθον τερεβίνθου* in Syll. correxit Sch., alibi alteram formam intactam reliquit vel corrigere neglexit. Cf. ad cap. 1, 2.

παρηκμακότα] *παρηκμηκότα* P2.

εὐοσμότερα] P2; *εὐοδμότερα* U Sch. syll.; *εὐδοκιμώτερα* Ald. Edd. o.

8. *τὴν δὲ γῆν*] UMPP2 Sch.; *τὴν γὰρ γῆν* Ald. Edd.

πλακώδη] *sabulosa* G., unde eum *ἀμμώδη* habuisse putant. *πλακώδη* est *crustaceum*, quod dicitur de solo duriore crustam referente, quale argillaceum esse solet, distinctum ab arena mobili ac humo laxo silvarum agrorumque.

τὸ δένδρον] *τῷ δένδρῳ* P2.

Ἀράβων] *ἀρράβων* Ald. P2.

καταγόντων] UP2 Sch. e conj.; *καταγαγόντων* Ald. H. St.; *advexere* G.

τῶν τῆς τερμ.] corr. Sch. syll.; *τῷ τῆς τ.* U Ald.; *τὸν τῆς τερμ.* P2; *τοῦ τῆς τ.* H. St.; *τῆς τ.* omisso articulo Sch. cont. — *ἑρμίνθου* M.

9. *πιθανώτερος*] *πιθανότερος* P2. Idem deinceps *ὁ περὶ*.

τὸ ὑπὲρ] *τὸ* om. P2.

σταθμᾶσθαι τοῦτο] UMP2 Ald. Interpunxi ut P2 Ald., retractis his verbis ad superiora. Schn. ante *εἴ τι* et post *τούτῳ* comma posuit et cum sequentibus junxit. *Si quidem ex eadem ducere argumentum conveniat: quoniam ejus thus* etc. G. *τούτῳ* correxit Sch., recte fortasse; tamen accusativum tenui quum non omni ratione careat. Locum sic scripserunt editores: *στ. τούτῳ, ὅτι ὁ λιβανωτὸς* H.; *ἔτι δὲ δεῖ στ. τούτῳ, ὅτι ὁ λ.* St.; *στ. τούτῳ ὁ λιβ.* Sch.

δ' ἔχει] scripsi e conjectura; *δίεται* P2 Ald. Sch.; H. et St. omiserunt et *ὅτι ὁ λιβανωτὸς* scripserunt. Haec dicit: Argumento, quod probabilius est id quod retulerunt qui e Heroum urbe expeditionem fecere, est arbor thurifera in templo quodam circa Sardes nata, quae folia laurinis similia gerit: siquidem e foliorum similitudine conjecturam facere licet. Ipsum vero thus, quod e trunco et ramis ejus profluit, et adspectu et odore cum thure cetero convenit. Possis etiam *δ' ἀνίεται — ὅμοιος* scribere.

ἀκρεμόνων] *ἄκρων* P2.

ὁμοίως] P2 Ald. H. St.; *ὅμοιοις* Sch., quae mutatio frustranea erat dum vitiosum *δίεται* tenebatur.

οὐδεμιᾶς τυγχάνειν . . .] UM Ald. sine signo lacunae; *οὐ μιᾶς τυγχάνειν* P2; *οὐδ. τυγ. γεωργίας* H. St.; *οὐδεμιᾶς τυγχάνον θεραπείας* Sch. Auctore scilicet Gaza: *sola haec arbor omnem penitus cultum aspernatur.* Fortasse vitium haeret in ipsa voce *οὐδεμιᾶς*.

10. *πλείων*] dedi e conjectura; *ἡδίων* P2 Ald. Edd.; Coraes conj. *ἰδίως*. At hoc aliud significat quam hic dici poterat: *ἰδίως γίνεται* est *nascitur peculiari quodam modo;* quod ille voluit, *ἴδιόν ἐστι τῆς Ἀραβίας* esse debebat. Sed *ἡδίων* vitiosum esse apparet, nequit enim huic *καλλίων* opponi: aptissime autem *πλείων* opponitur, quod solet fere Theophrastus sic contrarium ponere *τῷ καλλίων*. — *ἀρραβίᾳ* Ald. P2.

μὲν ὁ λιβανωτὸς ἐν τῇ Ἀραβίᾳ γίνεται καλλίων δὲ ἐν ταῖς ἐπικειμέναις νήσοις ὧν ἐπάρχουσιν· ἐνταῦθα γὰρ καὶ σχηματοποιεῖν ἐπὶ τῶν δένδρων οἷον ἂν θέλωσι· καὶ τάχα τοῦτό γε οὐκ ἀπίθανον· ἐνδέχεται γὰρ ὁποίαν ἂν βούλωνται ποιεῖν τὴν ἐντομήν. εἰσὶ δέ τινες καὶ μεγάλοι σφόδρα τῶν χόνδρων, ὥστ' εἶναι τῷ μὲν ὄγκῳ χειροπληθιαίους σταθμῷ δὲ πλέον ἢ τρίτον μέρος μνᾶς. ἀργὸς δὲ κομίζεται πᾶς ὁ λιβανωτὸς ὅμοιος δὲ τῇ προσόψει φλοιῷ. τῆς σμύρνης δὲ ἡ μὲν στακτὴ ἡ δὲ πλαστή. δοκιμάζεται δ' ἡ μὲν ἀμείνων τῇ γεύσει καὶ ἀπὸ ταύτης τὴν ὁμόχρων λαμβάνουσι. περὶ μὲν οὖν λιβανωτοῦ καὶ σμύρνης σχεδὸν τοσαῦτα ἀκηκόαμεν ἄχρι γε τοῦ νῦν.

5 H. St. Cap. V. Περὶ δὲ κιναμώμου καὶ κασίας τάδε λέγουσι· θάμνους μὲν ἀμφότερα ταῦτ' εἶναι οὐ μεγάλους ἀλλ' ἡλίκους ἄγνου, πολυκλάδους δὲ καὶ ξυλώδεις. ὅταν δὲ ἐκκόψωσιν ὅλον τὸ κινάμωμον διαιρεῖν εἰς πέντε μέρη· τούτων δὲ τὸ πρῶτον πρὸς τοῖς βλαστοῖς βέλτιστον εἶναι ὃ τέμνεται σπιθαμιαῖον ἢ μικρῷ μεῖζον· ἑπόμενον δὲ τὸ δεύτερον ὃ καὶ τῇ τομῇ ἔλαττον· εἶτα τὸ τρίτον καὶ τέταρτον· ἔσχατον δὲ τὸ χείριστον τὸ πρὸς τῇ ῥίζῃ· φλοιὸν γὰρ ἐλάχιστον ἔχειν· χρήσιμος δὲ οὗτος οὐ τὸ ξύλον· δι' ὃ καὶ τὸ ἀκροφυὲς κράτιστον, πλεῖ-

ἐπικειμέναις] *ὑποκειμέναις* P2.

ἐπάρχουσιν] conj Coraes, Sch.syll.; *ἐν ὑπάρχουσι* P2; *ἐνυπάρχουσι* Ald. Edd.; *ὧν Ἰνδοὶ ἄρχουσι* conj. Salmas. Exerc. p. 361.

δένδρων] Vin. H. St. Sch.; *ἀνδρῶν* UM P2 Ald.; *in his enim et figurari in arbore posse* G. — *σχημαποιεῖν* H. St. — Dein *οἴων* P2.

τοῦτό γε] sic etiam Ald. Bas., quas *τούτοις* habere falso retulit Sch.

ἐνδέχεται γὰρ] Vin. Vo. H. St. Sch.; *γὰρ* om. UM P2 Ald.

βούλωνται] corr. Sch.; *βούλονται* M; *βούληται* P2 Ald. H. ubi aegre desideratur *τις*; *βούληται τις* St.

τῶν χόνδρων] correxit Sch.; *τῷ χόνδρῳ* P2 Ald. Edd.

ὥστ'] P2; *ὥστε* Ald. Edd. o.

ὄγκῳ] Ald. Edd. o.; *λόγῳ* UMP2.

χειροπληθιαίους] *χειροπληθυαίους* P2.

πλέον] UMPP2; *πλεῖον* Ald. Edd. o.

τρίτον] *τρίτων* P2.

φλοιῷ] *τῷ φλοιῷ* St.

πλαστή] *πλάτη* P2. — Dein *δ' ἡ* P2; *δὲ ἡ* Ald. Edd.

ἡ μὲν ἀμείν.] *μὲν* om. P.

ὁμόχρων] Sch.syll.; *ὁμόχρω* UM; *ὁμόχρουν* Ald. Edd. o.; *τὴν ἑτέραν καταλαμβάνουσι* P2, mira discrepantia.

σμύρνης σχεδὸν — τοῦ νῦν] Hoc ordine haec verba scripta habent UMP2, Sch.syll.; *σμύρνης ἄχρι γε τοῦ νῦν σχεδὸν τοσαῦτα ἀκηκόαμεν* Ald. Edd. o.

Cap. V.

τάδε] UP2; *ταῦτα* Ald. Edd. o.

θάμνους] Ald. Edd. o.; *θαμνώδη — οὐ μεγάλα ἀλλ' ἡλίκα καὶ ἄγνου, πολύκλαδα δὲ καὶ ξυλώδη* P2.

ἄγνου] scil. *θάμνους*, ut explicat Sch. Vereor ut genuinum sit; fortasse *ἄγνον* scribendum.

ὅλον τὸ κιν.] UM Sch.; *τὸ κινάμωμον ὅλον* Ald. H. St.; *ὅλον τὸν κινάμωμον ὅλον* P2.

τούτων] P2, quod ipse inveneram conjectura; *τοῦτο* M; *τούτου* Ald. Edd. o.

πρῶτον πρὸς] *πρ. τὸ πρὸς* Sch. Sed *τὸ πρῶτον πρὸς τοῖς βλαστοῖς* est *quod proximum ramulis*. Idem *τὸ* addidit ante *βέλτιστον*.

βέλτιστον] *χρήσιμον* P2.

τὸ χείριστον] *καὶ χείριστον* St. Deinceps Bod. sic mutari vult: *φλοιὸν γὰρ πλεῖστον ἔχειν· οὐ γὰρ οὗτος χρήσιμος ἀλλὰ τὸ ξύλον διὸ — κράτιστον· ἐλάχιστον γὰρ ἔχειν τὸν φλοιόν*. Schneidero vulgata scriptura, quamquam Plinii auctoritate confirmata, valde improbabilis esse videtur. Credo virum doctissimum praetervidisse, quod in hisce stirpibus, quarum cortex in usum cedit, maxime quaesitas esse particulas tenuiores ramorum qui corticem vegetiorem ac magis conspicuum habent.

φλοιὸν γὰρ] *φλ. τὸν* P2.

ἐλάχιστον ἔχειν] corr. Sch.; *ἐλ. ἔχει* P2 Ald. H. St.

στον γὰρ ἔχειν καὶ τὸν φλοιόν. οἱ μὲν οὕτω λέγουσιν. ἄλλοι δὲ θαμνῶδες 2. μὲν καὶ ἔτι μᾶλλον φρυγανῶδες εἶναί φασι· δύο δ' αὐτοῦ γένη τὸ μὲν μέλαν τὸ δὲ λευκόν. λέγεται δέ τις καὶ μῦθος ὑπὲρ αὐτοῦ· φύεσθαι μὲν γάρ φασιν ἐν φάραγξιν, ἐν ταύταις δ' ὄφεις εἶναι πολλοὺς δῆγμα θανάσιμον ἔχοντας, πρὸς οὓς φραξάμενοι τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας καταβαίνουσι καὶ συλλέγουσιν, εἶθ' ὅταν ἐξενέγκωσι διελόντες τρία μέρη διακληροῦνται πρὸς τὸν ἥλιον καὶ ἣν ἂν λάχῃ ὁ ἥλιος καταλείπουσιν· ἀπιόντες δ' εὐθὺς ὁρᾷν φασι καιομένην ταύτην· οὗτος μὲν οὖν τῷ ὄντι μῦθος. τὴν δὲ κασίαν φασὶ τὰς μὲν ῥάβδους παχυτέρας 3. ἔχειν, ἰνώδεις δὲ σφόδρα καὶ οὐκ εἶναι περιφλεῦσαι· χρήσιμον δὲ καὶ ταύτης τὸν φλοιόν. ὅταν οὖν τέμνωσι τὰς ῥάβδους κατακόπτειν ὡς διδάκτυλα τὸ μῆκος ἢ μικρῷ μείζω, ταῦτα δ' εἰς νεόδορον βύρσαν καταρράπτειν· εἶτ' ἐκ ταύτης καὶ τῶν ξύλων σηπομένων σκωλήκια γίνεσθαι ἃ τὸ μὲν ξύλον κατεσθίει τοῦ φλοιοῦ δ' οὐχ ἅπτεται διὰ τὴν πικρότητα καὶ δριμύτητα τῆς ὀσμῆς. καὶ περὶ μὲν κασίας καὶ κινναμώμου τοσαῦτα λέγεται.

Cap. VI. Τὸ δὲ βάλσαμον γίνεται μὲν ἐν τῷ αὐλῶνι τῷ περὶ Συρίαν. παραδείσους δ' εἶναί φασι δύο μόνους τὸν μὲν ὅσον εἴκοσι πλέθρων τὸν δ' ἕτερον πολλῷ ἐλάττονα. τὸ δὲ δένδρον μέγεθος μὲν ἡλίκον ῥόα μεγάλη πολύκλαδον δὲ σφόδρα· φύλλον δὲ ἔχειν ὅμοιον πηγάνῳ πλὴν ἔκλευκον, ἀείφυλλον δὲ εἶναι· καρπὸν δὲ παρόμοιον τῇ τερμίνθῳ καὶ μεγέθει καὶ σχήματι καὶ χρώματι, εὐώδη σφόδρα καὶ τοῦτον καὶ μᾶλλον τοῦ δακρύου. τὸ δὲ δάκρυον ἀπὸ ἐντομῆς 2. συλλέγειν, ἐντέμνειν δὲ ὄνυξι σιδηροῖς ὑπὸ τὸ ἄστρον ὅταν μάλιστα πνίγη ὦσι καὶ τὰ στελέχη καὶ τὰ ἄνω. τὴν δὲ συλλογὴν ὅλον τὸ θέρος ποιεῖσθαι· οὐκ εἶναι δὲ πολὺ τὸ ῥέον ἀλλ' ἐν ἡμέρᾳ τὸν ἄνδρα συλλέγειν ὅσον κόγχην· τὴν δ'

6 H. St.

μὲν οὕτω] P2 Ald. H. St.; *μὲν οὖν οὕτω* de conj. Sch.

2. *μὲν καὶ — εἶναι*] Haec verba omissa in Ald. Edd. dant UP2, Sch.syll. St. dederat: *ἄλλοι δ' οὐ θαμνώδεις φασί· δυὸ δ' αὐτῶν*.

γένη τὸ] *γένη καὶ τὸ* P2.

πολλοὺς] *πτερωτοὺς* scripsit St. auctore Bodaeo, qui id duxit e Plin. l. l. s. 42, quem vero expressisse verba Herodoti 3, 107 adnotat Sch.

δ' εὐθὺς] *δ'* om. P2.

3. *παχυτέρας*] UMPP2 St. Sch.; *crassiori* G.; *πλατυτέρας* Ald. H.

ἰνώδεις] Ald. Edd.; *ἰνοειδὲς* UP2; *ἰνῶδες* M.

περιφλεῦσαι] UMP2 Ald. Sch.syll.; *περιφλοῖσαι* H. St.; *περιφλοΐσαι* Sch.cont.; *decorticari* G.

ταῦτα δ'] *δ'* om. MP2.

νεόδορον] corr. Sch.; *νεόδερον* P2 Ald. H. St. — Dein *βυρσοῦν καταράπτειν* P2.

ἃ] Ald. Edd.; *διὸ* UMP2.

Cap. VI.

τὸ δὲ δένδρον] U Ald. H.; *τὸ δὲ δένδρος* M; *τὸ δὲ μέτρον* P2; *τὸ δὲ τοῦ δένδρου* St. Sch.

ῥόα] P2 Ald. H. Sch.; *ῥοιὰ* St.

ἔχειν] Ald. Edd. o.; *ἔχει* UMP2.

ἔκλευκον] Ald. Edd. o.; *ἔλλευκον* UM; *ἔκλεικον* P2.

εὐώδη — τοῦτον] Sch. de conj.; *εὐῶδες — τοῦτο* P2 (ubi *εὔωδες*) Ald. H.; *εὐῶδες δὲ σ. κ. τοῦτο καὶ μᾶλλον τό δάκρυον* St., quae ultima a Bodaeo accepit; *is quoque admodum odoratus est et magis quam lacryma* G. Locus vix integer: mox lacrymae odorem praestantissimum lateque manantem tribuit.

2. *ἐντομῆς*] *ἐντόμου* P2.

ἐντέμνειν δὲ ὀν. σιδ.] *ἐκτέμειν ὄνυξι καὶ σιδ.* P2.

πνίγη ὦσι] Ald. Edd.; *πνήγουσι* U, *πνίγουσι* M, *πήγουσι* P2.

ὀσμὴν διαφέρουσαν καὶ πολλὴν ὥστε ἀπὸ μικροῦ πολὺν ἐφικνεῖσθαι τόπον. ἀλλ' οὐ φοιτᾶν ἐνταῦθα ἄκρατον ἀλλὰ τὸ συνηγμένον κεκραμένον· πολλὴν γὰρ δέχεσθαι κρᾶσιν· καὶ τὸ ἐν τῇ Ἑλλάδι πολλάκις εἶναι κεκραμένον· εὔοσμα
3. δὲ σφόδρα καὶ τὰ ῥαβδία· καθαίρειν γὰρ καὶ τῶνδε ἕνεκα καὶ τοῦ διαφόρου· πωλεῖσθαι γὰρ τίμια. καὶ τὴν ἐργασίαν τὴν περὶ τὰ δένδρα σχεδὸν ἐν ταύτῃ αἰτίᾳ εἶναι καὶ τὴν βροχήν· βρέχεσθαι γὰρ συνεχῶς. συναιτίαν δὲ δοκεῖν εἶναι τοῦ μὴ μεγάλα γίνεσθαι τὰ δένδρα καὶ τὴν τῶν ῥαβδίων τομήν. διὰ γὰρ τὸ πολλάκις ἐπικείρεσθαι ῥάβδους ἀφιέναι καὶ οὐκ εἰς ἓν ἐκτείνειν τὴν ὁρμήν.
4. ἄγριον δὲ οὐδὲν εἶναι βάλσαμον οὐδαμοῦ· γίνεσθαι δὲ ἐκ μὲν τοῦ μείζονος παραδείσου ἀγγείδια δώδεκα ὅσον ἡμιχοαῖα, ἐκ δὲ τοῦ ἑτέρου δύο μόνον· πωλεῖσθαι δὲ τὸ μὲν ἄκρατον δὶς πρὸς ἀργύριον τὸ δ' ἄλλο κατὰ λόγον τῆς μίξεως. καὶ τοῦτο μὲν διαφέρον τι φαίνεται κατὰ τὴν εὐοσμίαν.

7H.St CAP. VII. Ὁ δὲ κάλαμος γίνεται καὶ ὁ σχοῖνος ὑπερβάλλοντι τὸν Λίβανον μεταξὺ τοῦ τε Λιβάνου καὶ ἄλλου τινὸς ὄρους μικροῦ ἐν τῷ αὐλωνίσκῳ τούτῳ καὶ οὐχ ὥς τινές φασι τοῦ Ἀντιλιβάνου· ὁ γὰρ Ἀντιλίβανος μακρὰν ἀπέχει τοῦ Λιβάνου καὶ μεταξὺ τούτων ἐστὶν ὃν αὐλῶνα καλοῦσι πεδίον πολὺ καὶ καλόν. ὅπου δὲ ὁ κάλαμος καὶ ὁ σχοῖνος φύεται λίμνη μεγάλη τυγχάνει, πρὸς ταύτην δὲ ἐν τῷ ἕλει τῷ ἀνεξηραμμένῳ πεφύκασι· τόπον δὲ ἔχουσι πλεῖον ἢ

πολὺν] UM Bas. Sch.; *πολλὺν* Ald.; *πολλὴν* P2 Cam.; *πολλὸν* H. St.

ἀλλὰ τὸ συνηγμένον] P2 Ald. Edd.; *τὸ συνηγμένον, ἀλλὰ* Sch.; *sed quod mistum colligitur* G.

κεκραμένον] UMP2 Sch.; *κεκραμμένον* Ald. H. St. Sic mox iterum.

κρᾶσιν] P2 Edd. post H.; *κράσιν* Ald. — *καίτοι ἐν τῇ* St.

3. *καθαίρειν γὰρ*] Ald. Edd.; *κ. δὲ* Sch. Dein post *πωλεῖσθαι* addidi *γὰρ* cum Sch., cetera scripta sunt ut Ald. exhibet; *τῶνδε* et *τίμια* etiam UM habere adnotatum. *διαφόρως* P; *διαφόρου ὑπολεῖσθαι τίμια* P2; *καὶ τοῦδε — πωλ. τιμῆς* fecit H.; *καὶ τοῦδε — καίτοι διαφ. πωλ. τιμῆς* St. *Et quidem eas quoque amputari quotannis, partim ut reliqua valentiora serventur, partim ut emolumenti plus comparetur, nam et eas magno quoque posse pretio vendi.* G., qui hunc locum in codice suo magis integrum habuisse videtur. Quanquam quae praebet non omnia placent. Haud dubium est quin scriptura Ald., ac ut videtur librorum mss., lacunosa et vitiata sit; inprimis offendimus in *διαφόρου*. Venit in mentem scribi posse *καθ. γὰρ καὶ τῶνδε ἕνεκα κατ' ἔτος τὸ δένδρον.*

καὶ τὴν βροχήν] dedi e conj.; *καὶ τὴν — σχεδὸν ταύτην αἰτίαν — βροχήν* UMP2 Ald.; *καὶ τῆς ἐργασίας τῆς — σχεδὸν ταύτην αἰτίαν εἶναι καὶ τῆς βροχῆς* H. St. Sch., ubi tamen H. *καὶ τὴν* et *βροχῆς* expressit, Sch. ante *αἰτίαν* addidit *τήν*.

βρέχεσθαι γὰρ] UP2 Sch. syll.; *βρ. δὲ* Ald. Edd. o.

ἐπικείρεσθαι] M Sch.; *ἀποκείρεσθαι* Ald. H. St.

4. *ἀγγείδια*] U Sch. syll.; *ἀγγεῖα διὰ* M; *ἀλσείδια* P2; *ἀγγεῖα* Ald. Edd. o.

ἡμιχοαῖα] sic corr. Sch. sed non acceptum ab Ald. Bas., ut scribit; hae enim ut H. *ἡμιχόεα* dant; *ἡμίχροα* P2; *ἡμιχόας* St. — *ὅσα* dant MP2.

διαφέρον] P2 Ald. Sch.; *διάφυρόν* H. St.

CAP. VII.

φασι τοῦ Ἀντιλιβάνου] P2 Ald. H. St.; *φασι τοῦ Λιβάνου καὶ Ἀντιλιβάνου* Vin. Vo. cod. Cas. Sch., cujus additamenti auctor G.: *non ut quidam dixere inter libanum atque antilibanum.* Sed scriptura vetus bona est.

ὁ γὰρ — Λιβάνου] UP2 Sch. in Syll.; om. G. Ald. Edd.

ἀνεξηραμμένῳ] corr. Sch. syll.; *ἀνεξηρασμένῳ* UMP; *ἀνεξηραμένῳ* P2 Ald. Edd. o.

πλεῖον] *πλείω* P2.

τριάκοντα σταδίων. οὐκ ὄζουσι δὲ χλωροὶ ἀλλὰ ξηρανθέντες, τῇ προσόψει δὲ οὐδὲν διαφέρουσι τῶν ἄλλων· εἰςβάλλοντι δ' εἰς τὸν τόπον εὐθὺς ὀσμὴ προςβάλλει· οὐ μὴν πορρωτέρω γε ἡ ἀποπνοὴ γίνεται καθάπερ τινές φασι ταῖς 2.
προςφερομέναις ναυσὶ πρὸς τὴν χώραν· καὶ γὰρ ὁ τόπος οὗτος ἀπὸ θαλάττης ἀπέχει πλείους ἢ ἑκατὸν πεντήκοντα σταδίους· ἀλλ' ἐν τῇ Ἀραβίᾳ τὴν ἀποπνοὴν εἶναί φασι τὴν ἀπὸ τῆς χώρας εὔοσμον. ἐν μὲν οὖν Συρίᾳ τὰ περιττὰ τῇ ὀσμῇ σχεδὸν ταῦτ' ἐστίν· ἡ γὰρ χαλβάνη βαρύτερον καὶ μᾶλλον φαρμακῶδες· ἐπεὶ καὶ αὕτη γίνεται περὶ Συρίαν ἐκ τοῦ πανάκους καλουμένου. τὰ δὲ ἄλλα πάντα τὰ εὔοσμα οἷς πρὸς τὰ ἀρώματα χρῶνται, τὰ μὲν ἐξ Ἰνδῶν κομίζεται κἀκεῖθεν ἐπὶ θάλατταν καταπέμπεται, τὰ δ' ἐξ Ἀραβίας, οἷον πρὸς τῷ κιναμώμῳ καὶ τῇ κασίᾳ καὶ κώμακον· ἕτερον δ' εἶναι τὸ κώμακον καρπόν· τὸ δ' ἕτερον παραμίσγουσιν εἰς τὰ σπουδαιότατα τῶν μύρων. τὸ δὲ καρδάμωμον καὶ ἄμωμον οἱ μὲν ἐκ Μηδείας, οἱ δ' ἐξ Ἰνδῶν καὶ ταῦτα καὶ τὴν νάρδον καὶ τὰ ἄλλα ἢ τὰ πλεῖστα. οἷς μὲν οὖν εἰς τὰ ἀρώματα χρῶνται σχεδὸν τάδε ἐστί· 3.
κασία κινάμωμον καρδάμωμον νάρδος ναῖρον βάλσαμον ἀσπάλαθος στύραξ ἶρις νάρτη κόστος πάνακες κρόκος σμύρνα κύπειρον σχοῖνος κάλαμος ἀμάρακον λωτὸς ἄννητος. τούτων δὲ τὰ μὲν ῥίζαι τὰ δὲ φλοιοὶ τὰ δὲ κλῶνες τὰ δὲ ξύλα τὰ δὲ σπέρματα τὰ δὲ δάκρυα τὰ δὲ ἄνθη. καὶ τὰ μὲν πολλαχοῦ γίνεται, τὰ δὲ περιττότατα καὶ εὐοδμότατα πάντα ἐκ τῆς Ἀσίας καὶ ἐκ τῶν ἀλεεινῶν τό-

οὐκ ὄζουσι] de corr. Guilandini St. Sch. Cf. C. pl. 6, 14, 8 et 6, 18, 2; *οὐ δοκοῦσι* P2 Ald. H.; *virides nequaquam esse videntur* G.

[2] *οὐ μὴν*] *καὶ μὴν* P2.

προςφερομέναις ναυσὶ πρὸς] Scal. de conj.; *προςφερομέναις εἶναι πρὸς* P2 Ald.; *προςφερομέναις ναυσὶν εἶναι πρὸς* H.; *πρ. ναυσὶν προςεῖναι τ. ο.* St.; *τοῖς προςφερομένοις εἶναι πρὸς* cum Vin. Vo. cod. Cas. Sch. Scaligeri emendationem veram esse sequentia monstrant.

οὖν Συρίᾳ] P2 Ald. H.; *οὖν τῇ Σ.* Sch.

ταῦτ' ἐστίν] *ταῦτα εἰσίν* P2.

αὕτη γίνεται] Sch.; *αὐτὴ γ.* UMP2; *γίν. αὕτη* Ald. H. et St. qui *ἔτι* dedit pro *ἐπεὶ*.

πανάκους] U Sch. syll.; *πανὰ* P2; *πάκους* P Ald. Sch. cont.; *πάχους* cum Cam. H. St.; *ex paco vocato* G.

Ἰνδῶν κομίζεται] *ex india syris advehuntur* G., quem *τοῖς Σύροις* vel *εἰς Συρίαν* additum legisse censet Sch. Cur. sec. p. 492.

Ἀραβίας] P2; *ἀρραβίας* Ald.

κώμακον] *τὸ* praeponunt St. Sch. Quae sequuntur mirum in modum sic pessumdata sunt ut veteris scripturae forma indagari nequeat. G. *cassia: atque etiam comacum fructum, hoc alium esse quem unguentis permiscere sumptuosissimis solent.* Vitium praesertim in repetito *ἕτερον* apparet, neque infinitivus *εἶναι* habet unde aptus sit. Plin. 12 s. 63. *In Syria gignitur et cinnamum quod comacum appellant. Hic est succus nuci expressus* etc. Unde pro *καρπόν* olim *κάρυον* fuisse conjicere possis.

τὰ σπουδαιότατα] *ταν σπουδαῖα* sic. P2.

[3] *ἀρώματα*] *ad unguenta* iterum G.

πλεῖστα] *κομίζεσθαί φασι* addidit Sch. e vers. G.

νάρδος] *κάρδος* H.

ναῖρον] om. P2; *νῆρις* St. e mBodaei ductum; *μάρον* conj. Dalecamp. e Plin. 13 s. 2, qui locus ad hunc Theophrasteum non spectat.

κόστος] H. Sch.; *costus* G.; cf. Hesych. s. v. Dioscor. 1, 15; *κῶτος* P2; *κάστος* Ald. Pro *νάρτη κάστος* Dalec. *νάρκαφθον* conj. unde *νάρκαφθος* dedit St.

πάνακες] Ald. Edd. o.; *πάνακους* P2; *σπάνακες* P.

ἄννητος] UM Sch. syll.; *αὔνητος* P; *ἄνητος* P2 Ald. Sch. cont.; *ἄνηθον* H. St.; *anethum* G.

πολλαχοῦ] *πανταχοῦ* UP2.

καὶ εὐοδμότατα] om. P2 in lacuna.

ἀλεεινῶν] *ἀλσεινῶν* P2.

4. πων. ἐκ γὰρ αὐτῆς Εὐρώπης οὐδέν ἐστιν ἔξω τῆς ἴριδος· αὕτη δ' ἀρίστη ἐν Ἰλλυριοῖς οὐκ ἐν τῇ πρὸς θάλατταν χώρᾳ ἀλλ' ἐν τῇ ἀνακεχωρηκυίᾳ κειμένῃ δὲ μᾶλλον πρὸς ἄρκτον· τόποι δὲ τόπων διαφέρουσιν ἐν οἷς ἀμείνων· ἐργασία δὲ περὶ αὐτὴν οὐδεμία πλὴν τοῦ περικαθήραντα ἀναξηρᾶναι. τὰ γὰρ ἐν τῇ Θρᾴκῃ φυόμενα ῥιζία, καθάπερ τό τε τῇ νάρδῳ προσεμφερῆ τὴν ὀσμὴν ἔχον καὶ ἕτερ' ἄττα, μικράν τινα καὶ ἀσθενῆ τὴν εὐωδίαν ἔχει. καὶ περὶ μὲν τῶν εὐόσμων ἐπὶ τοσοῦτον εἰρήσθω.

8 H.St. Cap. VIII. Περὶ δὲ τῶν ὀπῶν ὅσα μὴ πρότερον εἴρηται, λέγω δ' οἷον εἴ τινες φαρμακώδεις ἢ καὶ ἄλλας ἔχουσι δυνάμεις, πειρατέον ὁμοίως εἰπεῖν· ἅμα δὲ καὶ περὶ ῥιζῶν, καὶ γὰρ τῶν ὀπῶν τινες ἐκ τούτων καὶ χωρὶς αὐταὶ καθ' αὑτὰς πολλὰς καὶ παντοίας ἔχουσι δυνάμεις, ὅλως δὲ περὶ πάντων φαρμακωδῶν οἷον καρποῦ χυλισμοῦ φύλλων ῥιζῶν πόας· καλοῦσι γὰρ καὶ πόαν ἔνια τῶν φαρμακωδῶν οἱ ῥιζοτόμοι. τῶν δὲ ῥιζῶν πλείους μέν εἰσιν αἱ δυνάμεις καὶ πρὸς πλείω· ζητοῦνται δὲ μάλιστα αἱ φαρμακώδεις ὡς χρησιμώταται διαφέρουσαι τῷ τε μὴ πρὸς ταὐτὰ καὶ τῷ μὴ ἐν τοῖς αὐτοῖς ἔχειν τὴν δύναμιν.

αὐτῆς Εὐρ.] UMPP_2 Sch.; *τῆς εὐρ.* Ald. H. St.

τῆς ἴρ.] UMPP_2 Sch.; *τῆς* om. Ald. H. St.

4. *δ' ἀρίστη*] P_2; *δὲ ἀρ.* Ald. Edd.

Ἰλλυριοῖς] *ἰγγλυριοῖσ* P_2.

τόπων] P H. St. Sch.; *τούτων* Ald.; *verum loci a locis differunt* G.; *τόπ. δε τόπ.* om. P_2 in lacuna.

ἀναξηρᾶναι] Sch. syll.; *ἀναξηράναι* P_2 Ald. Edd. o.

τό τε τῇ νάρδῳ] *τό τῆναρ* P_2 (superscr. τ, δ).

μικράν] PP_2, corr. Sch. Cur. sec. p. 492 auctore G.; *μικρὰ* Ald. Edd. o.

ἔχει] *ἔχειν* M; *ἔχον* P_2. — Paullo ante *ἔν τε τῇ Θρ.* U.

Cap. VIII.

καθ' αὑτὰς] Sch. syll.; *καθ' αὐτὰς* Ald. U; *κατ' αὐτὰς* H. St. Sch. cont.

καὶ παντοίας] U Sch. syll.; *ἐναντίας* Ald. Edd. o.; *multas atque contrarias vires* G.

χυλισμοῦ] P_2 Ald. H. St. Seclusit hanc vocem Sch. ut hoc loco non aptam; G. *fructu succo folio*. Vereor ut locus sit integer; parum recte enim haec disposita esse neque partes, quae hic enumerantur, simpliciter *πάντα φαρμακώδη* dici potuisse videntur. Cur *καρποῦ πόας* singulari numero, *φύλλων ῥιζῶν* plurali dixit? Donec aliud auxilium veniat pro *χυλισμοῦ* scribendum esse *καυλοῦ* censeo.

πόας· καλοῦσι] om. in lacuna P_2.

τῶν δὲ ῥιζῶν] Inde ab his verbis duplex adnotabitur varietas scripturae e codice Urbinate (atque e Mediceis etiam, ut paullo post dicetur) altera ex hoc ipso libri noni contextu, altera e libro decimo. Extat enim in libro Urbinati liber decimus, qui incipit ab iisdem versiculis, quos Aldina ut libri decimi reliquias praebet, quos in fine hujus libri posuimus, atque pergit deinde ex hoc ipso libro nono c. 8 a verbis hisce *τῶν δὲ ῥιζῶν* usque ad cap. 19, 4 *γίνεσθαι*, repetere, sed cum magna scripturae varietate. Distinximus ita, ut sola litera U lectionem e libro nono excerptam, quae Bekkero accepta refertur, significet, U* vero varietatem e libro decimo adnotatam, quam Amatio debemus. indicet. Pauca quidem verba ad hunc locum pertinentia, a verbis iisdem *τῶν δὲ ῥιζῶν* usque ad *καλοῦσιν οἱ ῥιζοτόμοι* repetit in fragmento suo libri decimi editio Aldina, quorum varietatem hic signo A* indicamus. — Totus locus *τῶν δὲ ῥιζῶν — οἱ ῥιζοτομ.* omissus in M.

εἰσιν αἱ δυν.] U*A* Sch. syll.; *εἰσι δυνάμ.* Ald. Edd. o.

πλείω] Ald. Edd. o.; *πλείους* U.

διαφέρουσαι] *διαφέρουσι* superscr. in U*.

ταὐτὰ] corr. Scalig. St. Sch.; *eadem* G.; *ταῦτα* Ald.; *αὐτὰ* H.

ἐν τοῖς αὐτοῖς] PU*A*; de corr. H. St. Sch.; *ἐν αὐταῖς* Ald.; *in iisdem* G.

δύναμιν] *ὥςπερ εἴρηται μικρῷ πρότερον* addunt U*A*, quae verba mox omittunt ubi Ald. priora duo habet. Secutus sum Schneiderum qui infra ea loco meliore poni ratus postera duo verba ex U* petita ibi adjecit.

καὶ τοῖς ὀποῖς] Haec seclusit Sch. ut huic loco non apta. Sed si ad *ἔχουσι* subaudiendum est *τὰς δυνάμεις*, ferri possunt. *αὐταῖς* ex A* assumsi.

ὡς δ' οὖν ἐπὶ πᾶν αἱ πλεῖσται μὲν ἐν αὐταῖς ἔχουσι καὶ τοῖς καρποῖς καὶ τοῖς
ὀποῖς, ἔνιαι δὲ καὶ ἐν τοῖς φύλλοις· τὰς δὲ φυλλώδεις δυνάμεις τὰς πολλὰς
σχεδὸν πόας καλοῦσιν ὥσπερ εἴρηται μικρῷ πρότερον οἱ ῥιζοτόμοι. ὁ μὲν οὖν 2.
ὀπισμὸς γίνεται τῶν ὀπιζομένων ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ τοῦ θέρους τῶν μὲν ἐνισταμέ-
νου τῶν δὲ προεληλυθότος. ἡ δὲ ῥιζοτομία γίνεταί τινων καὶ ὑπὸ πυροτομίαν
καὶ μικρῷ πρότερον, οὐ μὴν ἀλλ' ἥ γε πλείων τοῦ μετοπώρου μετ' ἀρκτοῦρον
ὅταν φυλλορροήσωσιν, ὅσων δὲ καὶ ὁ καρπὸς χρήσιμος ὅταν ἀμερθῶσι τὸν καρ-
πόν. ἔστι δὲ ὁ ὀπισμὸς ἢ ἀπὸ τῶν καυλῶν ὥςπερ τοῦ τιθυμάλλου καὶ τῆς θρι-
δακίνης καὶ σχεδὸν τῶν πλείστων, ἢ ἀπὸ τῶν ῥιζῶν ἢ τρίτον ἀπὸ τῆς κεφαλῆς
ὥςπερ τῆς μήκωνος· ταύτης γὰρ μόνης οὕτω καὶ τοῦτ' ἴδιον αὐτῆς. τῶν μὲν
οὖν καὶ αὐτόματος ὁ ὀπὸς συνίσταται δακρυώδης τις ὥςπερ καὶ τῆς τραγακάν-
θης· ταύτην γὰρ οὐδὲ τέμνειν ἐστί· τῶν δὲ πλείστων ἀπὸ τῆς ἐντομῆς. ὧν

ἐν τοῖς φ.] sic correxi; *ἐπὶ τ. φ.* Ald. Edd. o.

τὰς — ῥιζοτόμοι] sic Sch.syll. additis vocibus *μικρῷ πρότερον*, ut modo diximus, ex U*, quae om. Ald. Edd.; *σχεδὸν δὲ τάς τε φυλλ. δον. τὰς πολλὰς πόας καλοῦσιν οἱ ῥιζοτόμοι.* U*A*; *οἱ ῥιζοτόμοι* om. U.

2. *ὁ μὲν οὖν*] Medicei quoque libri post versus, qui in Aldina editione ut fragmentum libri decimi exhibentur ac in verbis proximis *καλοῦσιν οἱ ῥιζοτόμοι* desinunt, exaratos pergunt partem libri noni cum inscriptione libri decimi exscribere, sed multo breviorem quam in codice Urbinate. Desinunt enim in verbis *βέλτιστοι δὲ καὶ οἷς* cap. 10, 3. Totam hanc particulam inde a verbis praescriptis typis exscribendam curavit Bandini in Catal. Codd. Graecorum Bibl. Laurent. III. p. 432 — 437. Nescio quid sit quod Schn. haec in uno tantum codice Mediceo extare putaverit ac semper de eodem tanquam uno loquatur, cum Bandinius disertis verbis in utroque ea contineri affirmet. Ceterum hos ad unguem inter se congruere an inde colligere liceat, quod Bandinius nullam scripturae discrepantiam commemoret, equidem non dixerim. Itaque quae e Mediceorum libro nono affertur varietas simplici litera M, quae e libro decimo, signo M* significabitur. — *οὖν* om. Bas.; *ὁπισμὸς* U*.

ἐπὶ τὸ πολὺ] U* M* Sch.syll.; *ἐπίπαν* Ald. Edd. o.

τῶν μὲν — τῶν δὲ] Ald. Edd. o.; *τὸ μὲν — τὸ δὲ* M* et U* sed cum vestigiis rasurae in *τὸ — τὸ*. — Dein *προςεληλυθότος* M.

ἡ δὲ ῥιζοτομία γίνεται] U*M* St. Sch.; *τὴν δὲ ῥιζοτομίαν γίνεσθαι* Ald. H. et G.

τινων] U*M*; *μέν τινων* Ald. H. St. Sch.

πυροτομίαν] Ald. Edd. o.; *πυροτομίας* UMU*M*.

πλείων] *πλειόνων* St.

φυλλορροήσωσι] *φυλλοροήσωσι* U*.

ὅσων] M* Ald. Edd. o; *ὅσον* U*.

ὅταν] M* Ald. Edd. o.; om. UM.

ἀμερθῶσι] U* M* Sch.syll.; *ἀμέρσωσι* Ald. Edd. o.; *priusquam fructum amiserint* G.

ἢ ἀπὸ] Ald. Edd. o.; *καὶ ἀπὸ* U*M*. — Paullo ante *ὁ* praebent M* St. Sch., om. Ald. H.

καυλῶν] corr. Dalec. Vin. Vo. cod. Cas. St. Sch.; *καρπῶν* Ald. H. M*; *aut e caulibus* G.

τοῦ τιθυμάλλου] M* Ald. Edd. o.; *τιθύμαλλον* omisso articulo U. Dein *καὶ περὶ θρ.* UM.

μόνης οὕτω καὶ] sic dedi partim Ald. partim M* secutus; *μόνης καὶ* Ald. H. Sch.; *μόνον οὕτω καὶ* M*, *μόνον* et U*; *μόνης ἐστὶ, καὶ* St.

τοῦτ'] U*M* Sch.syll.; *τοῦτο* Ald. Edd. o.

τις] M* Sch.; om. Ald. Edd.; *spissaturque lacrymae modo* G.

καὶ] M* Sch.; om. Ald. Edd. — *τριγακάνθης* H.

ταύτην γὰρ οὐδὲ τέμνειν] U*M* Sch.syll.; *ταύτην γὰρ οὐδὲν τέμνειν* P; *ταύτης γὰρ οὐδὲν τέμνειν* Ald. H. St.; *ταύτης γὰρ οὐδ' ἐντέμνειν* Schn.cont.; *hanc enim caedere opus nequaquam est* G.

ἀπὸ τῆς ἐντομῆς] U*M* marg. P.; *δι' ἐντομῆς* P Ald. Edd. o.; *ἀπ' ἐντομῆς* Sch. syll.

ἐνίους μὲν εὐθὺς εἰς ἀγγεῖα συνάγουσιν ὥσπερ καὶ τὸν τοῦ τιθυμάλλου ἢ μηκω-
νίου, καλοῦσι γὰρ ἀμφοτέρως, καὶ ἁπλῶς ὅσα πολύοπα τυγχάνει· τῶν δὲ μὴ
3. πολυόπων ἐρίῳ λαμβάνουσιν ὥσπερ καὶ τῆς θριδακίνης. ἐνίων δ᾽ οὐδ᾽ ὀπισμὸς
ἀλλ᾽ οἷον χυλισμός ἐστιν, ὥσπερ ὅσα κόψαντες ἢ τρίψαντες καὶ ὕδωρ ἐπιχέαν-
τες ἀπηθοῦσι καὶ λαμβάνουσι τὴν ὑπόστασιν· ξηρὸς δὲ δῆλον ὅτι καὶ ἐλάττων
ὁ χυλὸς τούτων. ἔστι δὲ τῶν μὲν ἄλλων ῥιζῶν τὸ χύλισμα ἀσθενέστερον τοῦ
καρποῦ, τοῦ κωνείου δὲ ἰσχυρότερον, καὶ τὴν ἀπαλλαγὴν ῥᾴω ποιεῖ καὶ θάττω
μικρὸν πάνυ καταπότιον δοθέν· ἐνεργότερον δὲ καὶ εἰς τὰς ἄλλας χρείας.
ἰσχυρὸν δὲ καὶ τὸ τῆς θαψίας. τὰ δὲ ἄλλα πάντα ἀσθενέστερα· οἱ μὲν οὖν
4. ὀπισμοὶ σχεδὸν τοσαυταχῶς γίνονται. τῆς δὲ ῥιζοτομίας οὐκ ἔστι τοιαύτη δια-
φορὰ πλὴν ἐν ταῖς ὥραις οἷον θέρους ἢ μετοπώρου, καὶ τῷ τάσδε ἢ τάσδε τῶν
ῥιζῶν· οἷον τοῦ ἐλλεβόρου τὰς κάτω τὰς λεπτάς· τὴν γὰρ ἄνω τὴν παχεῖαν
τὴν κεφαλώδη φασὶν ἀχρεῖον εἶναι καὶ διδόναι ταῖς κυσὶν ὅταν βούλωνται καθ-
5. H. St. αίρειν. καὶ ἐφ᾽ ἑτέρων δέ τινων τοιαύτας λέγουσι διαφοράς. ἔτι δὲ ὅσα οἱ
φαρμακοπῶλαι καὶ οἱ ῥιζοτόμοι τὰ μὲν ἴσως οἰκείως τὰ δὲ καὶ ἐπιτραγῳδοῦντες
λέγουσι. κελεύουσι γὰρ τὰς μὲν κατ᾽ ἄνεμον ἱσταμένους τέμνειν, ὥσπερ ἑτέ-
ρας τέ τινας καὶ τὴν θαψίαν ἀλειψάμενον λίπα· τὸ γὰρ σῶμα ἀνοιδεῖν ἐὰν ἐξ
ἐναντίας. κατ᾽ ἄνεμον δὲ καὶ τοῦ κυνοσβάτου τὸν καρπὸν συλλέγειν, εἰ δὲ μὴ

ἐνίους] U*M* Sch.syll.; *τινας* Ald. Edd. o. M. — Post *μὲν* addunt *οὖν* MP

τὸν τοῦ] M* Sch.; *τοῦ* omisso *τὸν*, P; utrumque om. Ald. Edd. — *τιθυμάλου* M.

ἢ μηκ.] M* Sch.; *ἢ τοῦ μ.* Ald. Edd.

ἀμφοτέρως] M* Ald. Edd. o., *ἀμφοτέρους* M.

πολυόπων] M* Sch.; *πολυοπῶν* Ald. H. St.

3. *δ᾽ οὐδ᾽*] U*M* Sch.syll.; *δὲ οὐδὲ* Ald. Edd. o.

οἷον χυλισμὸς] Haec lacunae manifestae habere indicium dicit Schn., omissam enim esse veri *χυλισμοῦ* mentionem. At Theophr. hic non omnes rationes, qua plantae ad usum medico — pharmaceuticum praeparantur, quo pertinet etiam *χυλισμὸς*, exponit, sed usum medicum plantarum affert quatenus hic ad naturam earum explicandam facere videatur: igitur de vero *χυλισμῷ* exponere nec necesse habuit nec ipse quoquam loco se id facturum dixit. — *οἷον* om. U*M*.

κόψαντες ἢ τρίψαντες] M* Sch.; *καίοντες ἢ τρίψαντες* UMP; *καίοντες*, omissis *ἢ τρ.*, Ald. H. St.; *urentes aut terrentes* (l. terentes) G.

ἀπηθοῦσι] U*, Sch. de conj.; *ἀποθοῦσι* M*; *ἀπωθοῦσι* Ald. Edd.

ὑπόστασιν] U*M* marg. P, Sch.syll.; *ἀπόσταξιν* P Ald. Edd. o.

χυλὸς] *χυλισμὸς* M*.

χύλισμα] *χύλυσμα* M*.

κωνείου] M* Ald. Edd. o.; *κωνίου* MP.

ἰσχυρότερον] *ἰσχυροτέραν* UM.

ῥᾴω] corr. Sch.syll.; *ῥαιο* U; *ῥᾳδίως* M* Ald. Edd. o.

θάττω] corr. Sch.syll.; *ἐλάττω* UM; *θᾶττον* U*M* Ald. Edd. o. Post h. v. addunt *ποιεῖ* U*M*.

4. *ἰσχυρὸν*] U*M*; *ἰσχυρότερον* Ald. Edd. o. *Thapsiae quoque validius* G.

τὸ τῆς θ.] *τὸ* om. M*.

ὥραις οἷον θερ.] Ald. Edd. o.; *οἷον* om. U*M* Sch.syll.

τῷ] UU*M* Sch.; *τὸ* Ald. Edd.

ἢ τάσδε] om. U*M*.

ἐλλεβόρου] M* H. St. Sch.; *ἐλεβόρου* Ald. Cf. ad 6, 2, 9.

τὴν γὰρ] Ald. Edd. o.; *τὰς γὰρ* U*M*.

5. *ἔτι δὲ ὅσα*] Sch. e conj.; *adde, quae medicamentarii* G.; *ἔτι δ᾽ ὡς* U*, *ἔτι δὲ ὡς* Ald. H.; *ἔστι δὲ ὡς* M*.

φαρμακοπῶλαι] *φαρμακόπωλαι* M*.

ἴσως οἰκ.] *ἴ. καὶ οἰκ.* U*M*.

τὰς μὲν.] *τοὺς μὲν* M*P_2.

κατ᾽ ἄνεμον] *καταρώμενον* M*.

ἀλειψάμενον] UMU*M*P_2, Sch.syll.; *-μένους* Ald. Edd. o.

λίπα] U*M*P_2; *λῖπα* Ald. Edd. o.

ἐξ ἐναντίας] *ἐξεναντίας* M*.

κυνοσβάτου] *κυνὸς βάτου* M*.

τὸν καρπὸν συλλ.] P_2 Ald. Edd.; *συλλέγειν τὸν καρπόν* U*M* Sch.syll.

κίνδυνον εἶναι τῶν ὀφθαλμῶν. τὰς δὲ νύκτωρ τὰς δὲ μεθ' ἡμέραν, ἐνίας δὲ πρὶν τὸν ἥλιον ἐπιβάλλειν οἷον καὶ τὸ καλούμενον κλύμενον. καὶ ταῦτα μὲν 6. καὶ τὰ παραπλήσια τούτοις τάχ' ἂν οὐκ ἀλλοτρίως δόξειεν λέγειν· ἐπισινεῖς γάρ τινων αἱ δυνάμεις· ἐξάπτειν γάρ φασιν ὥσπερ πῦρ καὶ κατακαίειν· ἐπεὶ καὶ ὁ ἐλλέβορος ταχὺ καρήβαρεῖν ποιεῖ καὶ οὐ δύνανται πολὺν χρόνον ὀρύττειν, δι' ὃ καὶ προεσθίουσι σκόροδα καὶ ἄκρατον ἐπιπίνουσιν. ἀλλὰ τὰ τοιαῦτα ὥσπερ ἐπίθετα καὶ πόρρωθεν οἷον τὴν παιωνίαν, οἱ δὲ γλυκυσίδην καλοῦσι, νύκτωρ κελεύουσιν ὀρύττειν· ἐὰν γὰρ ἡμέρας καὶ ὀφθῇ τις ὑπὸ δρυοκολάπτου τὸν μὲν καρπὸν ἀπολέγων κινδυνεύειν τοῖς ὀφθαλμοῖς, τὴν δὲ ῥίζαν τέμνων ἐκπίπτειν τὴν ἕδραν. φυλάττεσθαι δὲ καὶ τὴν κενταυρίδα τέμνοντα τριόρχην ὅπως ἂν 7 ἄτρωτος ἀπέλθῃ. καὶ ἄλλας δέ τινας αἰτίας. τὸ δ' ἐπευχόμενον τέμνειν οὐθὲν ἴσως ἄτοπον· ἀλλ' εἴ τι καὶ ἄλλο προστιθέασιν, οἷον ὅταν τὸ πάνακες τὸ ἀσκληπίειον καλούμενον· ἀντεμβάλλειν γὰρ τῇ γῇ παγκαρπίαν μελιττοῦταν·

νύκτωρ τὰς δὲ μεθ' ἡμ.] Ald. H. St. Sch. syll.; *νύκτωρ καὶ μεθ' ἡμ.* UU*M*P2; *νύκτωρ καθ' ἡμ.* M; *ν. τὰς δὲ καθ' ἡμ.* Sch. cont.

πρὶν τὸν ἥλ.] M* Sch.; om. U*; *πρὶν αὐτὸν ἥλ.* P2 Ald. H.; *πρὶν αὐτὰς ἥλ.* St.

6. *καλούμενον*] om. U*M*.

ἐπισινεῖς] P2 Ald. Edd. o.; *καὶ πινεῖς* M*.

τινων] *ἐνίων* M*.

ἐξάπτειν — κατακαίειν] om. U*M* et G. Tarv. ubi *sunt enim quae vires nocuas sortirentur: quemadmodum et veratrum. Mox caput aggravat.* Sed Bas. *-veratrum incendere et ignis modo urere aiunt. Mox caput aggravat.* Unde H. *κατακαίειν τὸν ἐλλεβορον. ἐπεὶ καὶ τάχυ,* ubi more solito St. *ἐπεὶ* in *ἔτι* mutavit. Sed *ἐπεὶ καὶ ὁ ἐλλέβορος ταχὺ καρηβαρεῖν ποιεῖ* UMU*M* P2 Sch. et Ald. quae iterum cum P2 *ἐλέβορος* dat.

προεσθίουσι] P2 Ald. Edd. o.; *ἐσθίουσι* U*M*. — Dein *ἄκρασσον* P2.

καὶ πορρ.] *καὶ* om. M*.

παιωνίαν] *παιονίαν* U*M*.

νύκτωρ] *τε* addit P.

κελεύουσιν] *καλοῦσιν* U*.

ὑπὸ δρυοκολάπτου] *ὑποδριοκολάπτου* P2.

κινδυνεύειν] U Sch.; *κινδυνεύει* c. ind. rasurae U*; *κινδυνεύει* P2 Ald. M* H. St.

ἐκπίπτειν] Sch.; *ἐκπίπτην* U, ubi Bekk. adnotat, sic saepe in hoc codice infinitivum terminari; *ἐκπίπτει* cum indicio ras. U*; *ἐκ πίπτει* P2 M* Ald. H. St.

τὴν ἕδραν] *τῆς ἕδρας* P2.

7. *φυλάττεσθαι*] U*M* Sch. syll.; ubi ex errore *φυλάττειν* scriptum; *φυλάσσεσθαι* Ald.

τέμνοντα] Ald. Edd. o.; *τέμνοντας* UP2; *κόπτοντα* U*M*; *τέμνοντες* M qui etiam *κενταυρίδαν* dant. Locus satis obscurus. *Febrifugiam quoque secantes accipitrem tritestigerum nuncupatum cavere ut sine vulnere possint discedere.* G. Interpretatus est etiam Plinius hunc locum 25, 6 s. 32, qui an alia hic scripta habuerit an haec perperam interpretatus sit difficile est dictu.

τριόρχην] *τριόρχης* P2.

τινας αἰτίας] U*M* Sch. syll. addito signo lacunae; *τινας ὁμοίως* P2 Ald. Edd. o.; *et alia hujuscemodi quibusdam aliis notant.* An scribendum *καὶ ἄλλα δὲ τοιαῦτα?*

οὐθὲν] U*M*; *οὐδὲν* P2 Ald. Edd.

ὅταν] M* Sch.; ceteri om. Schn. post *καλούμενον* addidit *τέμνωσι.*

πάνακες] M* H. St. Sch. mBas.; *panacem* G.; *παναλκὲς* UM Ald.

ἀσπληπίειον] M2 Ald. Edd. o.; *ἀσκλήπιον* U*M*; *ἀσκληπίειναν* M1.

ἀντεμβάλλειν] MU*M* Ald. Edd. o.; *ἀντεμβαλεῖν* U.

μελιττοῦταν] Ald. Edd. o.; *μελιττουντας* U, *μελιττοῦντα* U*M*.

ὅταν δὲ] M* Ald. Edd. o.; *ἀντ' ἂν δὲ* U. Gaza: *Panacem - effodiens varium genus frugum vicissim terrae injicere ajunt: et placentas veluti mercedem quandam exolvere: ut ense bina adacto acie ter circumscribentes succidere,* quae a graecis valde discrepant. Plin. 21, 7 s. 19 nonnulla ex his de *iride* narravit.

τριμήνου] e conj. Salm. Exerc. p. 861 Sch.; *τριμήνους* M* Ald. H. St.

μελιττούτας] Ald. Edd. o; *μελιττοῦντας* UU*M*.

ὅταν δὲ τὴν ξίριν τριμήνου μελιττούτας ἀντεμβάλλειν μισθόν· τέμνειν δὲ ἀμφήκει ξίφει περιγράψαντα εἰς τρίς· καὶ ὅτι ἂν πρῶτον τμηθῇ μετέωρον ἔχειν
8. εἶθ' οὕτω τὸ ἕτερον τέμνειν. καὶ ἄλλα δὲ τοιαῦτα πλείω. περιγράφειν δὲ καὶ τὸν μανδραγόραν εἰς τρὶς ξίφει, τέμνειν δὲ πρὸς ἑσπέραν βλέποντα. τὸν δ' ἕτερον κύκλῳ περιορχεῖσθαι καὶ λέγειν ὡς πλεῖστα περὶ ἀφροδισίων. τοῦτο δ' ὅμοιον ἔοικε τῷ περὶ τοῦ κυμίνου λεγομένῳ κατὰ τὴν βλασφημίαν ὅταν σπείρωσι. περιγράφειν δὲ καὶ τὸν ἐλλέβορον τὸν μέλανα καὶ τέμνειν ἱστάμενον πρὸς ἕω καὶ κατευχόμενον· ἀετὸν δὲ φυλάττεσθαι καὶ ἐκ δεξιᾶς καὶ ἐξ ἀριστερᾶς· κίνδυνον γὰρ εἶναι τοῖς τέμνουσιν, ἐάνπερ ἐγγὺς ἐπιγένηται ὁ ἀετὸς, ἀποθνήσκειν ἐνιαυτῷ. ταῦτα μὲν οὖν ἐπιθέτοις ἔοικεν ὥςπερ εἴρηται. τρόποι δ' οὐκ εἰσὶ τῶν ῥιζοτομιῶν πλὴν οὓς εἴπομεν.

10 H. St. Cap. IX. Ἔστι δ' ὥςπερ ἐλέχθη τῶν μὲν πάντα χρήσιμα καὶ ἡ ῥίζα καὶ ὁ καρπὸς καὶ ὁ ὀπὸς, ὥςπερ ἄλλων τε καὶ τοῦ πανάκους· τῶν δὲ ἡ ῥίζα καὶ ὁ ὀπὸς οἷον τῆς σκαμμωνίας καὶ τοῦ κυκλαμίνου καὶ τῆς θαψίας καὶ ἑτέρων καθάπερ καὶ τοῦ μανδραγόρου· τοῦ γὰρ μανδραγόρου τὸ φύλλον χρήσιμον εἶναί

ἀντεμβάλλειν] PM* Bas. Edd.; *ἀντεμβάλειν* U*, *ἀντεμβαλεῖν* U; *ἀντεβάλλειν* Ald. Cam.; *ἀντιβάλλειν* mBas.

μισθὸν] om. U.

τρὶς] corr. Sch.; *τρεῖς* U*M*P2 Ald. Edd. Et sic mox iterum.

ἔχειν] *μένειν* P2.

ἕτερον] UP2 Vin. Vo. St. Sch. syll.; *δεύτερον* marg. P U* M* Sch. cont.; *στερρὸν* P Ald. H.; *alterum* G.

8. *τὸν δ'*] Ald. P2; *τὸν δὲ* U*M*.

τοῦτο δ'] U*M*; *τ. δὲ* Ald.

ἔοικε] *εἴρηκε* U*M*.

τῷ — λεγομένῳ] U*M* St. Sch. H. (ubi *λεγομέννῳ*); *τῇ λεγομένῃ* U Ald.; *τῇ λεγομένου* M.

σπείρωσι] *σπείρουσι* H. St.

ἐλλέβορον] M* Edd.; *ἐλέβ.* Ald. P2.

καὶ τέμνειν] U*M* Sch. syll.; om. Ald. Edd. P2.

ἕω] UM Ald. Sch.; *ἠῶ* H. St.

καὶ κατευχόμενον.] U*M* Sch. syll., G.: *Quin et eleborum nigrum circumscribere spectando exortum praecandoque. Caveque aquilam*; *καὶ προσκατευχόμενον δὲ* Ald. Edd., omisso *δὲ* P2.

ἐάνπερ ἐγγὺς ἐπιγένηται] dedi de conj.; *ἐὰν δὲ ὁ ἐγγὺς μὴ ἀποτέμνῃ ὁ ἀετὸς ἀποθνήσκει ἐνιαυτῷ* UM Ald.; *ἐὰν δὲ ἐγγὺς μὴ διατέμῃ — ἐνιαυτῷ* U*M*; *ἐὰν δὲ ὁ ἴγ γὺς* (sic) *μὴ διατεμνῃ — ἀποθνήσκει ενίαυτῶ* P2; *ἐὰν δὲ ἐγγὺς μὴ διατέμνειν — ἀποθνήσκειν γὰρ ἐνιαυτῷ* P; *ἐὰν δὲ ὁ ἀετὸς ἐγγὺς ὁ ἀποτέμνων ἀποθ. ἐν.* H. et St. addito *ἢ* post *ἀετὸς*; *ἐὰν ἐγγὺς γένηται ὁ ἀετός· ἀποθνήσκειν γὰρ τῷ ἐνιαυτῷ* Sch. Scal. conjecit *ἐὰν δὲ ὁ ἀετὸς ἐγγὺς προςπετῇ μὴ τέμνειν ἢ ἀποθνήσκειν ἐν.* Gaza excripsit Plinium, a quibus nihil auxilii. Infinitivum *ἀποθνήσκειν,* qui pendet a *κίνδυνον*, a Scalig. et Sch. accepi. Vereor autem ne in vitiosis *μὴ διατέμῃ* aliud lateat.

ἐπιθέτοις] UU*M* Sch.; *ἐπιθέτως* Ald. H. St.

ῥιζοτομιῶν] U*M* Ald. Edd. o.; *ῥιζοτόμων* UM.

Cap. IX.

ἔστι] *ἔτι* M*. — Dein *ὅπερ* U*.

καὶ ὁ ὀπὸς] om. U; verba *καὶ ὁ ὀπὸς — ἡ ῥίζα* om. M.; verba *καὶ ὁ ὀπὸς — καὶ ὁ ὀπὸς* om. G. Omnia supra scripta exhibent U*M* Ald. Edd. o.

πανάκους] Ald. Edd. o.; *πάνακος* UM* scilicet a nominativo *πάναξ*, qui postmodo in usu fuit, unde Romanis *panax*. Galen. Simpl.: *εἴθισται οὐκ οἶδ' ὅπως ἤδη σχεδὸν ἅπασιν οὐ πάνακες ἀλλὰ πάνακα προσαγορεύειν τὴν πόαν ταύτην.* Cum Codices in Theo. veterem nominativi formam *πάνακες* tueantur, genitivum etiam *πανάκους* a Theophrasto scriptum esse, alterum *πάνακος* vero librariis deberi censeo.

σκαμμωνίας] U*M* St. Schn. syll.; *σκαμων.* Ald. H. Sch. cont.

τοῦ κυκλ.] Ald. Edd. o.; *τῆς κ.* UMU* M*P.

τοῦ γὰρ μανδραγόρου] U* Sch. syll.; om. cett. In cont. Sch. correxerat *θαψίας· ἑτέρων δὲ καθ.* M* qui verba praescripta omittit, tamen indicium eorum habet, exhibet enim *τοῦ φύλλον.*

φασι πρὸς τὰ ἕλκη μετ' ἀλφίτου, τὴν δὲ ῥίζαν πρὸς ἐρυσίπελας ξυσθεῖσάν τε
καὶ ὄξει δευθεῖσαν καὶ πρὸς τὰ ποδαγρικὰ καὶ πρὸς ὕπνον καὶ πρὸς φίλτρα· δι-
δόασι δ' ἐν οἴνῳ ἢ ὄξει· τέμνουσι δὲ τροχίσκους ὥσπερ ῥαφανίδος καὶ ἐνείραν-
τες ὑπὲρ γλεύκους ἐκρέμασιν ἐπὶ καπνῷ. ὁ δὲ ἐλλέβορος ἐπὶ ταὐτὰ τῇ τε 2.
ῥίζῃ καὶ τῷ καρπῷ χρήσιμος, εἴπερ οἱ ἐν Ἀντικύρᾳ καθάπερ φασὶ τῷ καρπῷ
καθαίρουσιν· ἔχει δὲ σησαμώδη τοῦτον. πλείω δὲ καὶ τοῦ πανάκους τὰ χρή-
σιμα καὶ οὐ πάντα πρὸς τὰ αὐτά· ἀλλ' ὁ μὲν καρπὸς πρὸς τὰς ἐξαμβλώσεις καὶ
τὰς δυσουρίας, ὁ δὲ ὀπὸς ἡ χαλβάνη καλουμένη πρός τε τὰς ἐξαμβλώσεις καὶ
πρὸς τὰ σπάσματα καὶ τοὺς τοιούτους πόνους, ἔτι δὲ πρὸς τὰ ὦτα καὶ τὰς φων-
ασκίας· ἡ δὲ ῥίζα πρός τε τοὺς τόκους καὶ τὰ γυναικεῖα καὶ πρὸς ὑποζυγίων
φύσας· χρησίμη δὲ καὶ πρὸς τὸ ἴρινον μύρον διὰ τὴν εὐωδίαν· ἰσχυρότερον
δὲ τὸ σπέρμα τῆς ῥίζης. γίνεται δὲ περὶ Συρίαν καὶ τέμνεται περὶ πυραμητόν.
τοῦ δὲ κυκλαμίνου ἡ μὲν ῥίζα πρός τε τὰς ἐκπυήσεις τῶν φλεγμονῶν καὶ πρός- 3.
θετον γυναιξὶ καὶ πρὸς τὰ ἕλκη ἐν μέλιτι· ὁ δὲ ὀπὸς πρὸς τὰς ἀπὸ κεφαλῆς
καθάρσεις ἐν μέλιτι ἐγχεόμενος, καὶ πρὸς τὸ μεθύσκειν ἐὰν ἐν οἴνῳ διαβρέχων

ἕλκη μετ' ἀλφίτου] *ἕλκημα τ' ἀλφίτου* P2. In his ipsis verbis desinit Exc. Par. 2. fol. 176 v.

ξυσθεῖσάν τε καὶ] Ald. Edd. o.; *τε* om. U*M* Sch.syll.

καὶ πρὸς] Ald. Edd. o.; *καὶ* om. U*M*.

καὶ πρὸς φίλτρα] U*M* Sch.syll.; *πρὸς* om. Ald. Edd. o.

δ' ἐν οἴνῳ ἢ ὄξει] U*M* Sch.syll.; *δὲ ἐν οἴνῳ ἢ ἐν ὄξει* Ald. Edd. o.

δὲ τρ.] Ald. Edd. o.; *τε τρ.* U*M*.

καὶ ἐνείραντες — ἐπὶ καπνῷ] U*M* Sch. syll.; *ἐνείραντες δὲ ἐν γλεύκει ἐκρέμασαν ὑπὲρ καπνοῦ* Ald. Edd. o.; *ἐμπείραντες δὲ ὑπὲρ γλεύκους-* U; *καὶ ἐμπείραντες ὑπερ καπνοῦ* mediis omissis M; — *ἐνειλήσαντες* St.

2 *ἐλλέβορος*] M* H. St. Sch.; *ἐλέβορος* U* Ald.

ταὐτὰ] corr. Sch.; *ταῦτα* U*M* Ald.; *ad haec eadem* G.

τῇ τε ῥ.] Ald. Edd. o.; *τε* om. U*M*.

εἴπερ] *ἥπερ* M.

Ἀντικύρᾳ] M* G. H. St. Sch.; *ἀγκύρᾳ* Ald. UM.

σησαμώδη] *σισαμ.* M*P.

πανάκους] H. St. Sch.; *πάνακος* UU*M* Ald.

τὰ αὐτὰ] U*M*; *τὸ αὐτὸ* Ald. Edd. o.

τὰς δυσουρίας — ἐξαμβλώσεις καὶ] U Sch. syll.; om. U*M* Ald. Edd.

καὶ πρὸς τὰ σπ.] Ald. Edd. o.; *πρὸς* om. M*

σπάσματα] M*; *σπασμάτια* P Ald. Edd. o. — Dein *ἔτι τε* M*.

φύσας] U, St. e conj. Scal. Sch.syll.; *φύσεις* M* Ald. H. Sch.cont.

χρησίμη] UU*M*, St. de conj., Sch.syll.; *χρήσιμοι* Ald. H. Sch.cont.

ἴρινον] U* H. St. Sch.; *irinum* G.; *ἤρινον* M* Ald.

ἰσχυρότερον δὲ τὸ σπ.] Ald. Edd.; *ἰσχυρὸν δὲ καὶ τὸ σπ.* U*; *ἰσχυρὸν δὲ περὶ Συρίαν* mediis omissis M* marg.P.

τέμνεται] *τέμνονται* M*.

3. *πρός τε*] *τε* om. M*.

ἐκπυήσεις] sic de conj. correxit Coraes, quam facillimam et pulcherrimam correctionem, Plinii auctoritate firmam, haud dubitavi recipere. Plin. 26. s. 73 *eruptiones pituitae; exhalationes inflammationum* G.; *ἐκπνεύσεις* M* Ald. Edd. o.

πρόςθετον] PM* Ald H. Sch.; *προςθετὸν* U*; *πρός τε τὸν* M; *τὰ πρόςθετα* St. *ad menstrua* G. Nescio an aliud quid in h. v. lateat.

γυναιξὶ] UMPU*M*; *ταῖς γ.* Ald. Edd. o.

ἀπὸ κεφ.] UMU*M*; *ἀπὸ τῆς κ.* Ald. Edd. o.

ἐγχεόμενος] *ἐκχεόμενος* M*.

ἐὰν] M* Sch.; *ἂν* Ald. Edd.

διδῷ τις πίνειν. ἀγαθὴν δὲ τὴν ῥίζαν καὶ ὠκυτόκιον περίαπτον καὶ εἰς φίλτρα·
ὅταν δὲ ὀρύξωσι κατακαίουσιν εἶτ᾽ οἴνῳ δεύσαντες τροχίσκους ποιοῦσιν ὥςπερ
4. τῆς τρυγὸς ᾗ ῥυπτόμεθα. καὶ τοῦ σικύου δὲ τοῦ ἀγρίου τὴν μὲν ῥίζαν πρὸς
ἀλφοὺς καὶ ψώρας βοσκημάτων· τὸ δὲ σπέρμα χυλισθὲν ποιεῖ τὸ ἐλατήριον.
5. συλλέγεται δὲ τοῦ φθινοπώρου· τότε γὰρ βέλτιστον. τῆς δὲ χαμαίδρυος τὰ
μὲν φύλλα πρὸς τὰ ῥήγματα καὶ πρὸς τὰ θραύματα ἐν ἐλαίῳ τριβόμενα καὶ
πρὸς τὰ νεμόμενα ἕλκη· τὸν δὲ καρπὸν καθαίρειν χολήν· ἀγαθὸν δὲ καὶ ὀφθαλ-
μοῖς· πρὸς δὲ τὰ ἄργεμα προςάγειν τὸ φύλλον τρίψαντα ἐν ἐλαίῳ. ἔχει δὲ
φύλλα μὲν οἷάπερ δρῦς, τὸ δὲ ἀνάστημα τῆς ὅλης ὅσον σπιθαμιαῖον· εὔοσμον
δὲ καὶ ἡδύ. τὸ μὲν οὖν μὴ πρὸς ταὐτὸ πάντα τὰ μέρη χρήσιμα τυγχάνειν
οὐκ ἴσως ἄτοπον· τὸ δὲ τῆς αὐτῆς ῥίζης τὸ μὲν ἄνω τὸ δὲ κάτω καθαίρειν
θαυμασιώτερον οἷον καὶ τῆς θαψίας καὶ τῆς ἰσχάδος, οἱ δ᾽ ἄπιον καλοῦσι, καὶ
τῆς λιβανωτίδος· ὅτι γὰρ αὖ καὶ κάτω καὶ ἄνω ταὐτὰ δύναται καθαίρειν καθ-
6. άπερ τὸ ἐλατήριον οὐθὲν ἄτοπον. ἔχει δὲ ἡ θαψία φύλλον μὲν ὅμοιον τῷ μα-
ράθῳ πλὴν πλατύτερον καυλὸν δὲ ναρθηκώδη ῥίζαν δὲ λευκήν. ἡ δ᾽ ἰσχὰς ἡ

πίνειν] U*M*; *πιεῖν* Ald. Edd. o.

ἀγαθὴν δὲ τὴν ῥίζαν] UMU*M*; *ἀγαθὴ δὲ τὴν ῥίζαν* Ald. H.; *ἀγαθὸν δὲ τὴν ῥίζαν* St.; *ἀγαθὴ δὲ ἡ ῥίζα* Sch. *Radix etiam ad paratu celeritatem appensi beneficia est* G. Tarv., correctum in Bas. *rad. et ad partuum celeritatem appensa benifica est.* Mox exempla ejusdem structurae, orationis obliquae, nullo dicendi verbo inserto, sequuntur. Sic *τοῦ σικύου τὴν ῥίζαν* et *τὸν καρπὸν καθαίρειν.* Aegre tamen *εἶναι* desidero: oratio enim subobscura.

ὠκυτόκιον] UM Ald. Edd.; *ὠκυτοκεῖον* U*M*. Ceterum *εἰς* quod anteponunt Ald. Edd. o., om. UMU*M*, seclusit Sch.syll.

περίαπτον] UM Sch.syll.; *περιάπτον* U*M*; *περιάπτειν* Ald. H. St. Sch.; *καὶ εἰς ὠκυτοκίαν περιάπτειν* St.

φίλτρα] *φίλτρον* U.

εἶτ᾽ οἴνῳ] *εἶτ᾽ ἐν οἴνῳ* U*M*.

ποιοῦσιν] *ποροῦσιν* Cam. H.

ὥςπερ τῆς τρυγὸς] sic dedi conjuncta scriptura Ald. et Codd.; *ὥςπερ τρ.* U*M*; *ὡς τῆς τρυγὸς* Ald. H. St. Sch.syll. (nam in cont. scriptum *τρυγὸς*).

ῥυπτόμεθα] U* H. St. Sch.; *ῥιπτόμεθα* M Ald. M*.

4. *πρὸς*] addidi cum St. sensu flagitante.

ἀλφοὺς] M* Sch. St.; *ἀλφοῦ* Ald. H.

βοσκημάτων] M* Sch.; *βοσκήμασι* Ald. H.; *ἐν βοσκήμασι* St.

συλλέγεται] UMU*M* Sch.syll.; *τίλλεται* Ald. Edd. o. — Dein *τότε βελτ. γάρ* U*M*.

5. *τὰ μὲν φύλλα*] *τὸ μὲν φύλλον* U*M*.

τὰ τραυμ.] U*M* Sch.syll.; *τὰ* om. Ald. Edd. o.

τριβόμενα] *τριβόμενον* U*M*.

καὶ πρὸς τὰ] U*M* Sch. syll.; *πρὸς τὰ* UM; *πρός τε τὰ* Ald. Edd. o.

ἄργεμα] U*M*; *ἀργέματα* M Ald. Edd. o.

προςάγειν τὸ] om. UM, prius Sch.syll. seclusit. Sed necessarium esse ostendit *τρίψαντα.* — *ἐν* om. U*M*.

δὲ φύλλα μὲν] U*M*; *δὲ φύλλα* UM; *δὲ τὰ φύλλα* Ald. H. St.; *δὲ τὰ μὲν φύλλα* Sch.

δρῦς] M* Sch.; *δρὺς* U*; *δρυὸς* U Ald. H. St. — Dein *τὸ διανάστημα* M*.

τὸ δὲ τῆς — κάτω καθαίρειν] om. U*M*.

τὸ μὲν — τὸ δὲ] UM Sch.syll.; *τὰ μὲν — τὰ δὲ* Ald. Edd. o.

καὶ τῆς θαψίας] U*M* Sch.syll.; *τῆς τε θαψίας* UM Ald.; *τῆς θεαψίας* H. St.; *τῆς θαψίας* Sch.cont.

οἱ δ᾽] *ἰδ᾽* M.

καλοῦσι] M* Ald. Edd. o.; *καλούμενον* UM.

λιβανωτίδος] M* Sch.; *λιβανώτιδος* U* Ald. Edd.

ὅτι γὰρ] dedi e conj.; *ὅσα γὰρ* UU*M*; *τὰ γὰρ* M; *τὸ γὰρ* Ald. Edd. o.

ταὐτὰ] U Sch.syll.; *ταῦτα* M; *τὰ αὐτὰ* U*M* Ald. Edd. o. Ceterum *κατῳ ἢ καὶ ἄνω* M*.

δύναται] UMU*M*; *δύνασθαι* Ald. Edd. o.

καθαίρειν] M* Ald. Edd.; om. UM, quibus fortasse obsequendum. Sch.syll. seclusit.

καθάπερ] M Ald. Edd.; *ὥςπερ* U*M*.

οὐθὲν] U*M*; *οὐδὲν* Ald. Edd. o.

6 *τῷ μ.*] M* Sch.; *τῷ* om. Ald. Edd.

μαράθῳ] UU* Sch.syll.; *μαράθρῳ* M* Ald. Edd. o. Post h. v. excidisse *καὶ σπέρμα* cum Linkio suspicatur Sch.

ἄπιος φύλλον μὲν ἔχει πηγανῶδες βραχὺ καυλοὺς δ' ἐπιγείους τρεῖς ἢ τέτταρας ῥίζαν δὲ οἵανπερ ὁ ἀσφόδελος πλὴν λεπυριώδη· φιλεῖ δὲ ὀρεινὰ χωρία καὶ κοχλακώδη. συλλέγεται δὲ τοῦ ἦρος. τοῦτο μὲν οὖν ἴδιον τῶν εἰρημένων.

Cap. X. Ὁ δὲ ἑλλέβορος ὅ τε μέλας καὶ ὁ λευκὸς ὥςπερ ὁμώνυμοι φαίνον- 11 H. St.
ται· περὶ δὲ τῆς ὄψεως διαφωνοῦσιν· οἱ μὲν γὰρ ὁμοίους εἶναι πλὴν τῷ χρώματι μόνον διαφέρειν τὴν ῥίζαν τοῦ μὲν λευκὴν τοῦ δὲ μέλαιναν· οἱ δὲ τοῦ μὲν μέλανος τὸ φύλλον δαφνῶδες τοῦ δὲ λευκοῦ πρασῶδες, τὰς δὲ ῥίζας ὁμοίας πλὴν τῶν χρωμάτων. οἱ δ' οὖν ὁμοίους λέγοντες τοιάνδε φασὶν εἶναι τὴν μορ-

καυλοὺς δ'] Ald.; *καυλοὺς δὲ* M*.

οἵανπερ ὁ] M* Sch.; *οἷον* Ald. H. St.; *οἷον ὁ* P; *ὁ* dant etiam UM.

λεπυριώδη] corr. Sch. syll.; *λεπυρώδη* M M* Ald. Edd. o.

φιλεῖ — κοχλακώδη] om. M G.

κοχλακώδη] UM* Ald. Sch.; *καὶ χλοώδη* corr. RConst. H. St. Illud defendit Sch. e Dioscorid. 3, 151.

συλλέγεται] UMU* Sch. syll.; *ξυλλέγεται* M*; *τίλλεται* Ald. Edd. o.; *legitur* G.

οὖν] om. M*.

Cap. X.

ὁ δὲ ἑλλ. — ἀνθερικώδη] UM Ald.; *ὁ δ' ἑλλ. — φαίνονται καὶ τῇ ὄψει παραπλήσιοι εἶναι πλὴν τῆς ῥίζης· αὕτη* (*αὐτὴ* U*) *δὲ τοῦ μὲν λευκὴ τοῦ δὲ μέλαινα· τὴν δὲ μορφὴν αὐτῶν τοίαν· καυλὸν μὲν ἀνθερικώδη* U*M*. Quam scripturam suscipiendam censebat Sch. T. v. p. 78 ita ut in fine scriberetur — *μέλαινα. οἱ δ' ἀνομοίους λέγοντες, τὴν μορφὴν αὐτῶν τοίαν* [*εἶναι φασί*]. *καυλὸν μὲν* etc.; idque se malle dixit quo quae ab initio docentur melius concilientur cum iis quae §. 4 sequuntur *ταῦτα — διαφέροντα*. Quod concedere nequeo. Quamvis multae hujus libri partes a grammaticis librariisve aut utrisque valde perturbatae sint: patet tamen scripturam, quam UM Ald. et G. praebent, pleniorem ac integriorem esse altera in U*M* exhibita, quae breviata atque excerpta apparet: neque vero illa quidquam perversi ac pravi prae se fert neque scholiastae glossatorisve operam redolere videtur. Immo probabilius est grammaticum librariumve eum, cui verba ea quae in U*M* extant, debentur, haec cum verbis laudatis paragraphi partae pugnare ratum verba *περὶ δὲ τῆς ὄψεως διαφωνοῦσι* mutasse in *καὶ τῇ ὄψει παραπλήσιοι εἶναι* atque ad mentem suam cetera concinnasse. Certo equidem hoc obtinebo Theophrasti libris auctoritatem suam stare debere, neque quidquam eis invitis recte mutari. Omnes vero scriptorum dubii loci primum ex se ipsi sunt explicandi, dein cum aliorum dictis comparandi ac si fieri potest conciliandi. — Gaza: *Elleborus vero niger et candidus: veluti equivoci dici apparent. Sed de facie varia sententia est. Alii enim similes esse ajunt, preterquam quod radices colore inter se differant. Esse namque alterius candidam, alterius nigram. Alii folium nigri laureum candidi porraceum reddunt. Radices autem similes colore excepto. Qui similes dicunt formam hujusmodi tradunt. Caulem modo prope albuci sed longe breviorem. Folia continuo radici anexa sparsaque humi. Radicem large multiplicem quae scilicet praetenues constent atque utiles sint.*

ὁ δ' ἑλλέβορος] U*M*; *ὁ δὲ ἑλέβ.* Ald.

διαφέρειν τὴν ῥίζαν] UM Sch.; *διαφέρειν. τὴν δὲ ῥίζαν* Ald. H. St.

τοῦ μὲν μελ.] UM Sch.; *μὲν* om. Ald. Edd.

δαφνῶδες — πρασῶδες] „Neutram comparationem Dioscorides aut Plinius memoravit." Sch.

οἱ δ' οὖν ὁμοίους] sic Ald. et, quantum e silentio colligere licet, UM. Primus correxit Scaliger *οἱ δ' ἀνομοίους*, quem secuti sunt Hahnemann de Helleborismo veterum p. 16, Sprengel in censura ejus libri (Allgem. Hallische Literaturzeitung 1812 p. 2514), Stackhouse et Schneider. Qui omnes quum descriptionem sequentem male dispositam ac turbatam viderent, explicari ea putaverunt differentiam eam inter album helleborum ac nigrum, quae verbis ab initio positis *περὶ δὲ ὄψεως διαφωνοῦσιν* indicata erat, sua igitur quisque mente et correxerunt eam et compleverunt. At mihi verba sequentia integra quidem esse haud profecto videntur neque eis vitiis laborare quae quis conjiciendo tollere se posse speret: mirari tamen debeo si verbis istis, quibus stirpium illarum differentias exponi putant, ne indicium quidem ullum inhaesit, quo de duabus plantis verba fieri moneamur, ac si ipsa nomina *τοῦ λευκοῦ* ac *τοῦ μέλανος*, in superioribus bene servata, quae hic repeti maxime referebat, librariorum nescio utrum incuria an seduli-

φήν· καυλὸν μὲν ἀνθερικώδη βραχὺν σφόδρα· φύλλον δὲ πλατύσχιστον, παρόμοιον σφόδρα τῷ τοῦ νάρθηκος, μῆκος δ' ἔχον· εὐθὺ δ' ἐκ τῆς ῥίζης ἠρτημένον καὶ ἐπιγειόφυλλον· πολύρριζον δ' εὖ μάλα ταῖς λεπταῖς καὶ χρησίμοις.
2. ἀναιρεῖν δὲ τὸν μὲν μέλανα καὶ ἵππους καὶ βοῦς καὶ ὗς, δι' ὃ καὶ οὐδὲν νέμε-

tas prorsus delevit. Quid, si differentiam formae ab initio indicatam jam eis verbis inesse statuamus, quae haec anteunt *οἱ δὲ τοῦ μὲν μέλανος τ. φ. δ. τ. δ. λ. πρασώδες.* Ac re vera inest. Nam hoc quidem certum plantas, quarum altera folia habet laurina, altera prasi foliis similia, forma sua (*τῇ ὄψει*) admodum dissimilia videri. Cum itaque primum dixisset alios helleborum nigrum et album similes inter se esse docere nec differe nisi colore radicis, quum pergit *οἱ δὲ* exspectamus eorum sententiam explicari, qui figura dissimiles esse contendunt: neque licet haec *οἱ δὲ — χρωμάτων* tanquam subsumpta cum illis conjungere, quum ii, qui alteri helleboro laurina altero prasina folia tribuunt, utrumque figura simili esse negent. Atque sic mihi tueri videor veterem scripturam *οἱ δ' οὖν ὁμοίους λέγοντες:* refert nunc Th. descriptionem plantae hellebori quam acceperat, quam equidem maximam partem Helleboro nigro Linnaei convenire video: habet enim is caulem scapo liliaceo haud absimilem, brevem, folia in lobos latiusculos partita, majuscula, e radice ipsa oriunda ac supra terram expansa; e rhizomate fibras radicis numerosas demissas. Atque si hic utriusque formam explicuisset: plurali numero *τοιάσδε φασὶν εἶναι τὰς μορφάς* dixisset. Nunc autem videmus quae paragrapho quarta dicuntur, *ταῦτα μὲν οὖν ὅμοια ταῖς μορφαῖς ὄντα,* satis bene coire cum iis quae hic exponuntur. Si enim Th. ultimo loco descriptionem hellebori ex eorum mente posuit qui utrumque similem esse asserunt, ipse acquievit in hac sententia ut ipsi probata atque verisimillima. Restat nunc ut virorum doctorum conjecturas ac emendationes apponam. Scal. conj.: *οἱ δ' ἀνομοίους — σφόδρα· τοῦ μέλανος μὲν φύλλον πλατανόσχιστον.* St. scripsit *οἱ δ' ἀνομοίας — καυλὸν ἀνθερικώδη, βραχὺν σφόδρα· φύλλον δὲ πλατανόσχιστον.* Hahnemann l. l. *οἱ δ' ἀνομοίας λέγοντες — καυλὸν μὲν τοῦ λευκοῦ ἀνθερικώδη, ὅμοιον τῷ τοῦ νάρθηκος, τοῦ δὲ μέλανος βραχὺν σφόδρα, φύλλον πλατύσχιστον* etc. Schn. in contextu Aldinae scripturam dedit, in comm. hanc protulit conjecturam: *οἱ δ' ἀνομοίους λέγοντες — μορφήν· τοῦ μὲν λευκοῦ τὸ μὲν φύλλον ὅμοιον τῷ ἀρνωγλώσσῳ τὸν δὲ καυλὸν ἀνθερικώδη ὅμοιον τῷ τοῦ νάρθηκος· τοῦ δὲ μέλανος βραχὺν σφόδρα, τὸ δὲ φύλλον πλατύσχιστον* etc. Ubi hoc quidem mirum esse debet cur non potius *τὸν δὲ καυλὸν ναρθηκώδη ὅμοιον τῷ τοῦ ἀνθερίκου* dixisset. Ut verbo dicam totum locum ex ingenio probabiliter corrigi posse non credo: in singulis quid conjiciam jam exponam.

καυλὸν μὲν] U*M*; *καυλὸν δὲ* Ald.; Sch. *δὲ* seclusit.

ἀνθερικώδη] i. e. liliaceum. Si vero verba *παρόμοιον σφόδρα τῷ τοῦ νάρθηκος* huc pertinent, pro *ἀνθερικώδη* olim *ἀνθοφόρον* vel simile quid fuisse crediderim, quo caulis *flores conspicuos gerens* significaretur.

πλατύσχιστον] *πλατανόσχιστον*, quod maluit Scalig., ductum e Plin. 25 s. 21 et Dioscor. 4, 151.

παρόμοιον σφόδρα] U; M* Ald. nihil habent nisi *ὅμοιον*. Sch. *σφόδρα* recepit in Syll.

νάρθηκος] Si haec verba huc pertinent, haec vox vitiosa esse videtur. Quid substitui possit nondum inveni.

μῆκος δ' ἔχον] U Sch. shll.; *μῆκος ἔχον εὐμηκες* M* Ald.; *εὐμηκες* Sch. syll. seclusit.

2. *εὐθὺ*] U*M*; *εὐθὺς* Ald. Edd. o.

ἠρτημένον καὶ] UPU*M* Sch. syll.; *ἠρτ. τε καὶ* Ald. Edd. o.

ἐπιγειόφυλλον] Manifesto hoc vitiosum est siquidem haec ad folia nec ad caulem pertinent. Atque ad folia pertinere ostendit *ἠρτημένον*, quod de caule apte dici nequit. Itaque corrigo *ἠρτημένα καὶ ἐπίγεια τὰ φύλλα* cum G.: *Folia continuo radici annexa sparsaque humi*. Ceterum verba *φύλλον δὲ — μῆκος δ' ἔχον* om. M et G.

πολύρριζον δ' εὖ μάλα] Ald. Edd.; *πολύριζον εὖ μάλα* U*M*. Ald. habet *πολλύρριζον*.

λεπταῖς] Ald. Edd. o.; *πλείσταις* U*M*. *λεπταῖς δὲ χρησ.* St.

τὸν μὲν μ. λ.] Ald. Edd. o.; *μὲν* om. U* M*P; *μέλαινα* M*.

καὶ βοῦς] om. U*M*; praebent Ald. G. Plin.

οὐδὲν νέμεσθαι τούτων] UU* Sch. syll.; *οὐδὲ νεμ. τοῦτον* Ald. Edd. o.; *et idcirco eum cavere* G.; *οὐδὲ συνοφθῆναι νέμεσθαι* M uterque sed M2 delet *συνοφθῆναι*.

σθαι τούτων· τὸν δὲ λευκὸν νέμεσθαι τὰ πρόβατα καὶ ἐκ τούτου πρῶτον συνοφθῆναι τὴν δύναμιν καθαιρομένων ἐκείνων· ὡραῖος δὲ μετοπώρου, τοῦ δ' ἦρος ἄωρος· ἀλλὰ πρὸς τὴν πυλαίαν οἱ ἐκ τῆς Οἴτης συλλέγουσι· πλεῖστος γὰρ ἐνταῦθα φύεται καὶ ἄριστος· μοναχοῦ δὲ φύεται τῆς Οἴτης περὶ τὴν Πυράν. μίσγεται δὲ πρὸς τὴν πόσιν ὅπως εὐεμὲς ᾖ τὸ τῆς ἐλλεβορίνης σπέρμα· τοῦτο δ' ἐστὶ ποάριον. φύεται δὲ ὁ μὲν μέλας πανταχοῦ· καὶ γὰρ ἐν τῇ Βοιωτίᾳ 3.
καὶ ἐν Εὐβοίᾳ καὶ παρ' ἄλλοις πολλοῖς· ἄριστος δὲ ὁ ἐκ τοῦ Ἑλικῶνος, καὶ ὅλως τὸ ὄρος εὐφάρμακον. ὁ δὲ λευκὸς ὀλιγαχοῦ· βέλτιστοι δὲ καὶ οἷς χρῶνται μάλιστα τέτταρες ὁ οἰταῖος ὁ ποντικὸς ὁ ἐλεάτης ὁ μαλιώτης. φασὶ δὲ τὸν ἐλεάτην ἐν τοῖς ἀμπελῶσι φύεσθαι καὶ ποιεῖν τὸν οἶνον οὕτω διουρητικὸν ὥστε λαγαροὺς εἶναι πάνυ τοὺς πίνοντας. ἄριστος δὲ πάντων καὶ τούτων καὶ τῶν 4.
ἄλλων ὁ οἰταῖος. ὁ δὲ παρνάσιος καὶ ὁ αἰτωλικός, γίνεται γὰρ καὶ ἐνταῦθα καὶ πολλοὶ καὶ ὠνοῦνται καὶ πωλοῦσιν οὐκ εἰδότες, σκληροὶ καὶ ἄγαν περισκε-

τὸν δὲ λευκὸν] UM Sch.; *τὸν λευκὸν δὲ* U*M* Ald. Edd.

καθαρομένων] *καθεμένων* M*.

δ' ἦρος] Ald; *δὲ ἦρος* M*.

πρὸς τὴν πύλαιαν] *Verum oetae montis incolae pylee prope tempore legunt* G. Tarv., quae Bas. ac Par. sic pessumdedit — *prope Pilaeam eo tempore legunt.* Sch. locum vitiis pluribus laborare putat: inepte enim tempus colligendi hellebori significatum esse cum vere et autumno fuerit conventus pylaicus celebratus. Palmer. Ex. p. 603 interpretatur autumno tempore conventus Pylaici. Cum igitur constet conventum autumnalem frequentiorem digrioremque fuisse nihil obstat quominus *τὴν πύλαιαν* h. l. *κατ' ἐξοχὴν* dictum esse credamus pro *τὴν μετοπωρινὴν πύλαιαν.* Hoc tamen dubitari potest utrum *πρὸς* significet *sub tempus conventus pylaici* an ad conventum i. e. afferentes eo tempore in eum locum, quo magna hominum multitudine ibi affluente venum darent. Sed vox *ἀλλὰ* vix recte habet.

γὰ ἐνταῦθα φύεται καὶ ἄρ.] U*M* Ald. Edd. Sch.syll.; *γὰρ ἐνταῦθα καὶ ἄριστος γίνεται* UM Sch.cont. — Deinceps *φύεται* U*M* Ald. Edd. Sch.syll.; *γίνεται* UM Sch. cont.

Οἴτης] *Ὄρθης* M*.

πυρὰν] *πυῤῥὰν* U*.

μίσγεται] *μύσγεται* M*.

εὐεμὲς ᾖ] U* Sch.syll.; *εὐεμέσῃ* M* Ald. Edd. o.; *ut vomitio bene succedat* G.

ἐλλεβορίνης] sic M* sed ultima circumflexa G. H. St. Sch.; *ἐλλοβορινῆς* U*; *ἐλεβορινῆς* Ald. — *ποιάριον* M.

3. *πανταχοῦ*] An scribendum *πολλαχοῦ*?

πολλοῖς] om. H. St.; *πολλοῖς — εὐφάρμακον* om. U*M*.

βέλτιστοι δὲ καὶ οἷς] In his verbis desinunt M*.

οἷς χρ.] U* Sch.syll.; *οἷς γε χρ.* Ald. Edd. o.

ὁ οἰταῖος] Articulum de suo addidit Sch. syll.; in sequentibus enim ter dat articulum ὁ U*, omissum ab Ald. Edd.

ἐλεάτης] *ἐλεαίτης* M; *ἐλαιάτης* P.

μαλιώτης] dedi e conjectura Hahnemanni p. 27. Cf. Strabo IX. p. 418; *μασσαλιώτης* Ald. Edd.

ἐλεάτην] M Ald. Edd. o.; *ἐλαιάτην* P.

τοῖς ἀμπελῶσι] Sch.syll.; *τοῖς ἀμπέλοις* U; *ταῖς ἀμπέλοις* Ald. Edd.

4. *αἰτωλικὸς*] UM, U sine artic.; *ὁ αἰτώλιος* Ald. Edd. o.; *apoiicus* G.

γίνεται γὰρ καὶ ἐνταῦθα] UU* Sch.; *γ. καὶ ἐντ.* M; *γίνονται γὰρ καὶ ἐντ.* Ald. Edd.

καὶ πολλοὶ] UU*M Sch.; *καὶ* om. Ald. Edd.

καὶ ὠνοῦνται] Ald. Edd. Sch.syll.; *καὶ* om. Sch.cont.

σκληροὶ καὶ — περισκελεῖς] Sch.syll.; *σκληροί τε καὶ* — Ald. H. St.; *σκληρός τε καὶ — περισκελής* Sch.cont.; *οὐχ ὅτε σκληρός τε καὶ — περισκελεῖς* UM; *οὐχ ὅτε σκληροὶ καὶ — περισκελεῖς* U*, quocum *τε* omisi. Quid sibi velint verba *οὐχ ὅτε* a codicibus inserta dubitari potest. Aut orta sunt e proximis *οὐκ εἰδότες* lapsu librarii, aut latet in iis *ὅτι* quod cum sequentibus jungendum sit ita ut oratio speciem anacoluthi habeat. *Parnasius vero et apoiicus eo quoque loco proveniunt: et quidem multi et emunt et vendunt ignari duritatis summaeque difficultatis eorum* G.

λεῖς. ταῦτα μὲν οὖν ὅμοια ταῖς μορφαῖς ὄντα ταῖς δυνάμεσι διαφέροντα. καλοῦσι δὲ τὸν μέλανά τινες ἔκτομον μελαμπόδιον, ὡς ἐκείνου πρῶτον τεμόντος καὶ ἀνευρόντος. καθαίρουσι δὲ καὶ οἰκίας αὐτῷ καὶ πρόβατα συνεπᾴδοντές τινα ἐπῳδὴν καὶ εἰς ἄλλα δὲ πλείω χρῶνται.

12 H. St. Cap. XI. Πολλὰ δέ ἐστι καὶ τὰ πανάκη καὶ οἱ τιθύμαλλοι καὶ ἕτερ' ἄττα. πάνακες γὰρ καλοῦσι πρῶτον μὲν τὸ ἐν Συρίᾳ περὶ οὗ μικρῷ πρότερον εἴρηται. ἄλλα δὲ τὰ τρία, τὸ μὲν χειρώνειον καλούμενον τὸ δ' ἀσκληπίειον τὸ δ' ἡράκλειον. ἔχει δὲ τὸ μὲν χειρώνειον φύλλον μὲν ὅμοιον λαπάθῳ μεῖζον δὲ καὶ δασύτερον, ἄνθος δὲ χρυσοειδὲς, ῥίζαν δὲ μικράν· φιλεῖ δὲ μάλιστα τὰ χωρία τὰ πίονα· χρῶνται δὲ πρός τε τοὺς ἔχεις καὶ τὰ φαλάγγια καὶ τοὺς σῆπας καὶ τὰ ἄλλα ἑρπετὰ διδόντες ἐν οἴνῳ καὶ ἀλείφοντες μετ' ἐλαίου· τοῦ δ' ἔχεως τὸ δῆγμα καὶ καταπλάττοντες καὶ ἐν ὀξίνῃ πιεῖν διδόντες· ἀγαθὴν δέ φασι καὶ ἐλ-

οὖν] om. U*.

ταῖς δυνάμεσι διαφέροντα] U* Sch.syll.; *δυνάμεις ἰδίας ἔχουσι* Ald. Edd. o.

τὸν μέλ.] *τὸν μὲν μέλ.* UM.

ἔκτομον μελαμπ. — ἀνευρόντος] U*, et Sch.syll. addito tamen *καὶ* post *ἔκτομον*; *ἐκ τοῦ τεμόντος καὶ ἀνευρόντος μελαμπόδιον ὡς ἐκείνου πρώτου τεμόντος* Ald. Edd. o., quae manifesta correctionis vestigia produnt. Hippocr. morb. muliebr. 1 p. 258, l. 45 ed. Bas. *τοῦ ἐκτόμου τὰς ῥίζας τρίψας λεπτὰς* — Galen. Lex. Hipp. *ἐκτόμου, ἐλλεβόρου μέλανος*. Dioscor. 4 c. 149 (151) *ἐλλέβορος μέλας, οἱ δὲ μελαμπόδιον, οἱ δὲ ἔκτομον* (vulgo *ἔκστομον*, cod. Constantinop. *ὀρέστιον*) — *Μελαμπόδιον δὲ λέγεται ἐπειδὴ δοκεῖ Μελάμπους τις αἰπόλος τὰς Προίτου θυγατέρας μανεῖσας ἐν αὐτῷ καθᾶραι πρῶτος καὶ θεραπεῦσαι*. id. c. 148 (150) *ἐλλέβορος λευκός· [οἱ δὲ ἀσκίδα, οἱ δὲ ἔκτομον* (sic cod. Constant.; vulgo *ἄτομον*).] Erotian. p. 166 *ἐκτόμου, Διοκλῆς φησὶν οὕτω καλεῖσθαι τὸν μέλανα ἐλλέβορον*. Hesych. *ἐκτομόν· ἐλλέβορος*. Plin. 25 s. 21. *Ab hoc appellatur unum ellebori genus Melampodion. — Nigrum alii ectomon vocant.* Non tamen facio cum Schneidero *καὶ* inserente, sed cum libro U*: nam Theophrastum haec juncta voluisse (*excisum Melampodium*, nos *Melampus-Schnitt*, sequentia docent. Deinde usu venisse videtur ut omisso attributivo, nomen inventoris declarante, solum *ἔκτομον* helleborum significaret.

οἰκίας] UM Sch.; *quo et domos lustrant et pecora* G.; *quo et domos suffiunt purgantque spargentes et pecora* Plin. l. l.; *ὕας* cum rasura et *υ* a correctione U*; *ὕας* Ald. Edd.

Cap. XI.

τὰ παν.] *τὸ παν.* M. — *τιθύμαλοι* M.

πάνακες — τὸ] U Sch.; *πάνακας — τὸ* M; *πανάκη — τὸν* U*; *πανάκη — τὸ* Ald.; *πανάκη — τὰ* H. St.; *panacem enim appellant primum quae in Syria nascitur* G.

μικρῷ] *μικρὰ* U*.

τὰ τρία] UM Sch.syll.; *τὰ* om. Ald. Edd. o.

τὸ δ' ἀσκληπίειον τὸ δ' ἡράκλειον] Sch.syll.; *τὸ δ' ἀσκλήπιον τὸ δ' ἡρ.* UM sed U *ἀσκληπιὸν*; *τὸ δὲ ἡράκλειον τὸ δ' ἀσκλήπειον* Ald. H. St. et Sch. cont. qui vero *ἀσκληπίειον* dedit.

ἔχει δὲ] Abhinc usque ad verba *καὶ καταπλάττειν* inclus. omittunt UM Gaza Tarv.

λαπάθῳ] *lapatho* Plin.; Dioscor. habet *ἀμαράκῳ* ut Schol. Nicand. Ther. v. 503, quod commendat Salm. Homon. Hyl. J. p. 44.

μικρὰν] corr. H. Sch. e Plin. 25, 4 s. 13 *radix parva*. Ac sic scribere suadent quae sequuntur de aliarum specierum radice; *μακρὰν* U* Ald. St.

μάλιστα] U* Sch.syll.; om. Ald. Edd.

τὰ πίονα] *ταπεινά* Schol. Nic. l. l.; *nascitur pinguibus locis* Plin.

σῆπας] corr. Scal. et Cornar. ad Dioscor. 3, 49 H. St. Sch.; *σῆτας* Ald.

τοῦ δ' ἔχεως] Sch.syll.; *τὸ δ' ἐχ.* Sch. cont.; *τοῦ δ' ἔχεος* Ald. et U* sed *ο* in litura, H.; *κατὰ τοῦ δὲ ἔχεος* St.

καὶ κατ.] U* Sch.syll.; *καὶ* om. Ald. Edd.

καὶ ἐν ὀξίνῃ πιεῖν] dedi monente Schneidero, qui comparavit c. 13, 3; ipse quidem scripsit in Auct. et Syll. *καὶ πιεῖν ἐν ὀξίνῃ*; *ἐν ὀξίνῃ καὶ πιεῖν* P Ald. Edd. o., sed *ποιεῖν* Cam.

κῶν ἐν οἴνῳ καὶ ἐλαίῳ καὶ φυμάτων ἐν μέλιτι. τὸ δ' ἀσκληπίειον τὴν ῥίζαν 2.
μῆκος μὲν ὡς σπιθαμὴν λευκὴν δὲ καὶ παχεῖαν σφόδρα, καὶ φλοιὸν παχὺν καὶ ἀλυκώδη· καυλὸν δὲ ἔχει γονατώδη πανταχόθεν, φύλλον δὲ οἰόνπερ ἡ θαψία πλὴν παχύτερον· ἀγαθὸν δὲ εἶναί φασι ἑρπετῶν τε ξύοντα πίνειν, καὶ σπληνὸς ὅταν αἷμα περὶ αὐτὸν ἐν μελικράτῳ, καὶ κεφαλαίας τρίβοντα ἐν ἐλαίῳ ἀλείφειν καὶ ἄλλο τι ἐὰν πονῇ τις ἀφανές, καὶ γαστρὸς ὀδύνης ἐν οἴνῳ ξύοντα. δύνασθαι δὲ καὶ τὰς μακρὰς ἀρρωστίας ἐκκλίνειν. ἔπειτα τῶν ἑλκῶν τῶν μὲν ὑγρῶν ξηρὸν ἐπιπάττοντα προκατακλύζοντα ἐν οἴνῳ θερμῷ, τῶν δὲ ξηρῶν ἐν οἴνῳ δεῦσαι καὶ καταπλάττειν. τὸ δ' ἡράκλειον φύλλον μὲν ἔχει μέγα καὶ πλατὺ 3.
καὶ τρισπίθαμον πανταχῇ, ῥίζαν δὲ ὡς δακτύλου τὸ πάχος δίκραν ἢ τρίκραν, τῇ γεύσει μὲν ὑπόπικρον τῇ δ' ὀσμῇ καθάπερ λιβανωτοῦ καθαροῦ· ἀγαθὴν δὲ τῆς ἱερᾶς νόσου μιγνυμένην φώκης πιτύᾳ ὅσον τεταρτημόριον πίνειν, καὶ ὀδύνης κατὰ γαστέρα ἐν οἴνῳ γλυκεῖ, καὶ ἑλκῶν τῶν μὲν ὑγρῶν ξηρὰν τῶν δὲ ξηρῶν ἐν μέλιτι. αὗται μὲν οὖν ταύτας ἔχουσι διαφοράς τε καὶ δυνάμεις. ἄλλα 4.
δὲ πανάκη τὸ μὲν λεπτόφυλλον τὸ δὲ οὔ· αἱ δὲ δυνάμεις ἀμφοῖν αἱ αὐταί, πρόσθετόν τε γυναιξὶ καὶ κατάπλασμα μετ' ἀλφίτου καὶ πρὸς τὰ ἕλκη τὰ ἄλλα καὶ

καὶ ἑλκῶν] Ald.; *καὶ καθ' ἑλκῶν* H. St. Sch.cont. In syll. vero *καθ'* seclusit. Quater sic in sequentibus genitivus est, ubi Heinsius de suo *κατὰ* adjecit. Quam structuram vocis *ἀγαθός* illustrant exempla a Matthiaeo Gr. Gr. maj. p. 652 posita.

2. *ἀσκληπίειον*] P Sch.; *ἀσκλήπειον* Ald. H.

μῆκος μὲν ὡς] U*; *μῆκος μέν ἐστιν ὡς* Ald. Sch.; *μὲν* om. H.; *μῆκος μὲν ἔχει ὡς* Sch.syll.; *ἔχει μῆκος ὡς* St.

ἀλυκώδη] U* Sch.syll.; *ἁλικ.* Ald. Edd. o.

πανταχόθεν] Haec vox Schneidero merita est suspecta.

οἰόνπερ ἡ θαψία] U* Sch.syll.; *ὅμοιον τῃ θαψίᾳ* Ald. Edd. o.

ἑρπετῶν] *καθ'* praeposuerunt H. St. Sch., qui in Syll. seclusit.

κεφαλαίας] dedi de conj. Schneideri in Comm: non enim pars corporis sed morbus hic indicari debet; *κεφαλῆς* Ald.; *κατὰ κεφαλῆς* H. St. Sch. — Deinceps *ἐν ἐλαίῳ τρίβοντας* U.

τῶν ἑλκῶν] corr. Sch.; *τῶν δὲ ἑλκώδων* (sic) U*; *τῶν ἑλκωδῶν* Ald. H.; *ἐπί τε τῶν ἑλκωδῶν* St.

ἐν οἴνῳ] U*; *οἴνῳ* Ald. Edd. o.

καταπλάττειν] *καταπάττειν* St.

3. *πανταχῇ*] Posuit conjecturam Sch. in Comm. ductam e Dioscor. 3, 55 *πενταχῇ ἐπεσχισμένον.* Quidquid de ea statuas, *πανταχῇ* bene jungitur cum *τρισπίθαμον, quoquoversus tripalmare.*

δίκραν ἢ τρίκραν] Sch.; *δίκραν ἢ τρίκαν* UM; *δικρανῆ πικρὰν* U*; *δικρανῆ ἢ τρικρανῆ* Ald. Edd. Cf. Lobeck Phryn. 234 et Paral. Gr. G. 42. Paullo ante *ῥίζα* deinceps *τηι γεύσει ὑπόπικρον τηι ὀσμηι καθάπερ* U*.

λιβανωτοῦ καθαροῦ] Sch.; in syll. *καθαροῦ* delevit; *λιβανωτὸν καθαρὸν* UM; *λιβανωτοῦ* altero omisso U*; *λιβανωτοῦ καθαρῶς* Ald. H.; *λιβανωτοῦ καθαρούς* St.

τῆς ἱερᾶς] *κατὰ* praepon. H. St. Sch.

μιγνυμένην] *μιγνυμένης* U a pr. m.

ὀδύνης] dedi de conj.; *ὀδύναι* UMU* Ald.; *κατ' ὀδυνῶν* H. St. Sch.

ξηρὰν] corr. Sch.; *ξηρά* U* Ald. Edd.; *ξηραί* M.

διαφοράς τε καὶ δυν.] Ald. Edd.; *τε καὶ δυνάμεις* om. UM; *δυνάμεις τε καὶ διαφορὰς* U*.

4. *ἄλλα δὲ π.*] U* Ald. H. St. Sch.syll.; *ἄλλα δ' ἐστὶ π.* UM Sch.cont.

τὸ δὲ οὔ] sic UM; *una folio tenui altera non tenui* G.; *τὸ δὲ πλατύφυλλον* Ald. Edd. o.

πρόσθετόν τε] M2 Sch.; *πρός τε τόν τε* M1; *προσθετόν τε* U*; *προσθετέον τε* U Ald. Edd.; *ad mulierum profluvia* G. — Deinceps *ταῖς γυναιξί* Ald. Edd. o.; *ταῖς* om. UMU*. *γυναιξὶν* U*.

ἀλφίτου] UMU*P Sch.syll.; *ἀλφίτων* Ald. Edd. o.

5. 13 St. πρὸς τὰ νεμόμενα. συνώνυμοι δὲ καὶ οἱ στρύχνοι καὶ οἱ τιθύμαλλοι. τῶν γὰρ
στρύχνων ὁ μὲν ὑπνώδης ὁ δὲ μανικός. καὶ ὁ μὲν ὑπνώδης ἐρυθρὰν ἔχων τὴν
ῥίζαν ὥςπερ αἷμα ξηραινομένην, ὀρυττομένην δὲ λευκήν, καὶ καρπὸν ἐρυθρότε-
ρον κόκκου, φύλλον δὲ τιθυμάλλῳ ὅμοιον ἢ μηλέᾳ τῇ γλυκείᾳ καὶ αὐτὸ δασὺ
καὶ σπιθαμὴν μέγα. τούτου τῆς ῥίζης τὸν φλοιὸν κόπτοντες λίαν καὶ βρέχον-
τες ἐν οἴνῳ ἀκράτῳ διδόασι πιεῖν καὶ ποιεῖ καθεύδειν. φύεται δὲ ἐν χαράδραις
6. καὶ τοῖς μνήμασιν. ὁ δὲ μανικός, οἱ δὲ θρύορον καλοῦσιν αὐτὸν οἱ δὲ περιττόν,
λευκὴν ἔχει τὴν ῥίζαν καὶ μακρὰν ὡς πήχεως καὶ κοίλην. δίδοται δ' αὐτῆς
ἐὰν μὲν ὥστε παίζειν καὶ δοκεῖν ἑαυτῷ κάλλιστον εἶναι δραχμὴ σταθμῷ· ἐὰν
δὲ μᾶλλον μαίνεσθαι καὶ φαντασίας τινὰς φαίνεσθαι δύο δραχμαί· ἐὰν δ' ὥστε
μὴ παύεσθαι μαινόμενον τρεῖς, καὶ συμπαραμιγνύναι φασὶν ὀπὸν κενταυρίου· ἐὰν

5 *συνώνυμοι*] Subtiliter Sch. exposuit de differentia vocum *συνώνυμος* et *ὁμώνυμος* auctore Aristotele. Cum igitur supra 7, 15, 4 Th. dixisset *ὁ στρύχνος ὁμωνυμίᾳ τινὶ παντελῶς εἰλημμένος,* istum locum cum hoc pugnare ratus alterutrum vitiosum esse colligit, illum ut verum probat hunc damnat. At vide ne omnia bene habeant. Nam loco laudato libri septimi tres nominat strychnos, quorum unum fructu acinoso eduli praeditum bene distinguit a duobus viribus fortibus ac perniciosis instructis, sic ut hos verbis *ἕτεροι δὲ δύο* ab illo sejunctos comprehendat. Ibi igitur recte strychni *ὁμώνυμοι* esse dicuntur; tertius enim a duobus ita distat ut praeter nomen nihil habeat cum illis commune. Hic vero ubi *τὰ φαρμακώδη* tantum recensentur de tertio illo sermo esse nequit; si igitur duo strychnos hic descriptos pro affinibus habuit quod propter virium similitudinem admodum est verisimile, cum de forma partium pauca ipse cognita habuisse videatur, recte hos *συνωνύμους* dixit, neque pugnat hic locus cum laudato libri septimi. Ceterum laudat ad h. l. Schneider Hesychium et Photium Lex. s. v. *νορύη, νορύειν*.

στρύχνοι] Ald. Edd. o.; *τριχυνοι* U, *τριχωοι* M.

ὁ δὲ μαν. καὶ ὁ μ. ὑπν.] om. UM G.

ῥίζαν — λευκήν] sic Ald. Edd. (Ald. *ὀφυττομένην*); *ὀρυττομένην* om. UM; *ὥςπερ αἷμα* om. P; *ῥίζαν ὡς αἷμα ξηραινόμενον· ὀρυττομένην δὲ λευκήν* U*; Sch. Scaligero auctore verba transposuit cum St. *τὴν ῥίζαν ὀρυττομένην ὥςπερ αἷμα, ξηραινομένην δὲ λευκήν*; *radice rubra sanguis modo, sed candida cum sicce sit.* G. Non habeo cur eos sequar.

κόκκου] *κρόκου* mal. Dalec. Bod.

τιθυμάλλῳ] *τιθυμάλῳ* M, om. U* qui *φύλλον δὲ ὅμον μηλέᾳ γλυκείᾳ* dat; *μηλ. τῇ κυδωνίᾳ* auctore Dalec. St. ductum e Dioscor. l. l.

σπιθαμὴν μέγα] corr. Bod. Sch.; *πυγμὴν μέγα* U, *πυθμὴν μέγας* U* Ald. H. et praeposito articulo St.

τούτου] *τουτõ* U*. — Post *τούτου* Sch. tacite *δὲ* adjecit.

λίαν] *λεῖον* U* mP.

ἀκράτῳ] Ald. Edd.; *in vino meraculo* G.; *εὐκράτῳ* UMU*.

πιεῖν] U* Sch. syll.; om. Ald. Edd.; *διδοάσι ποιεῖν εἶτα καθεύδειν* P.

δὲ ἐν] *δὲ* om. U*.

6 *οἱ δὲ*] U*; *οἱ μὲν* Ald. Edd. o.

θρύορον] Ald. H. St.; *θρυόρου* U*; *βρυόρου* U; *βρύορον* M mBas.; *briorem* G.; *θρύον* Sch. secutus Dioscoridem 4, 74 dedit, Scal. *θρύον καὶ ἔνορον* ex eodem conjecit.

περιττὸν] Ald. H. Sch.; *pissum* G.; *πέρσιον* e Dioscor. St.; *erythron — perisson* Plin. 21 s. 105.

λευκὴν ἔχει] UMU*P; *λ. δὲ ἔχει* Ald. H. St.; *λ. μὲν ἔχει* Sch.

πήχεως] P; *πήχεος* Ald. Edd. o.

δ' αὐτῆς] Ald. Edd.; *δὲ αὐ.* U*.

μὲν ὥστε] UU*; *μὲν οὕτως* M; *μὲν οὕτως ὥστε* Ald. H. St. Sch., in syll. *οὕτως* seclusit.

ἑαυτῷ καλλ.] *καλλ. ἑαυτῷ* U.

δραχμὴ] P, Edd. post H.; *δραχμῆ* Ald. Cam.; *δραγμῆ* Bas.

δὲ μᾶλλον] Ald. Edd.; *δὲ ὥστε μᾶλλον* Sch. Mihi *μᾶλλον* vitiosum esse videtur.

μαίνεσθαι] *μαίνεσαι* U*, qui deinceps *καὶ* omittit.

καὶ — φαίνεσθαι] om. UM; seclusit Sch. syll.

δραχμαί] corr. Sch.; *δραχμάς* Ald. Edd.

ἐὰν δ'] U* Sch. syll.; *ἐὰν δὲ* Ald.

παύεσθαι] UM Sch. syll.; *παύσασθαι* Ald. Edd. o.

συμπαραμιγνύναι] Ald. Edd. o.; *συμπαραπηγνύναι* UM.

δὲ ὥστε ἀποκτεῖναι τέτταρες. ἔχει δὲ τὸ μὲν φύλλον ὅμοιον εὐζώμῳ πλὴν μεῖζον, τὸν δὲ καυλὸν ὥςπερ ὀργυίας, κεφαλὴν δὲ ὥςπερ γηθύου μείζω δὲ καὶ δασυτέραν· ἔοικε δὲ καὶ πλατάνου καρπῷ. τῶν δὲ τιθυμάλλων ὁ μὲν παράλιος 7.
καλούμενος κόκκος φύλλον ἔχει περιφερὲς, καυλὸν δὲ καὶ τὸ ὅλον μέγεθος ὡς σπιθαμῆς τὸν δὲ καρπὸν λευκόν. ἀμᾶται δὲ ὅταν ἄρτι περκάζῃ σταφυλὴ καὶ ξηρανθεὶς ὁ καρπὸς δίδοται πίνειν τριφθεὶς ὅσον τρίτον μέρος ὀξυβάφου. ὁ δ' 8.
ἄρρην καλούμενος τὸ μὲν φύλλον ἐλαιῶδες ἔχει τὸ δὲ ὅλον μέγεθος πηχυαῖον. τοῦτον ὀπίζουσιν ἅμα τρυγητῷ καὶ θεραπεύσαντες οὕτως ὡς δεῖ χρῶνται· καθαίρει δὲ κάτω μᾶλλον. ὁ δὲ μυρτίτης καλούμενος τιθύμαλλος λευκὸς, τὸ μὲν 9.
φύλλον ἔχει καθάπερ ὁ μύρρινος πλὴν ἀκανθῶδες ἀπ' ἄκρου· κλήματα δ' ἀφίησιν ἐπὶ τὴν γῆν ὡς σπιθαμιαῖα, ταῦτα δ' οὐχ ἅμα φέρει τὸν καρπὸν ἀλλὰ παρ' ἔτος, τὰ μὲν νῦν τὰ δ' εἰς νέωτα, πεφυκότα ἀπὸ τῆς αὐτῆς ῥίζης. φιλεῖ δὲ ὀρεινὰ χωρία. ὁ δὲ καρπὸς αὐτοῦ καλεῖται κάρυον. ἀμῶσι δ' ὅταν ἁδρύνωνται αἱ κριθαὶ καὶ ξηραίνοντες καὶ ἀποκαθαίροντες· αὐτὸν δὲ τὸν καρπὸν

ὀπὸν κενταυρίου] U* P Sch.syll.; *οστοκενταυρον* U; *ὡς τὸ κένταυρον* M Ald.; *τὸ κενταύρειον* H. St. Sch.cont. Comma totum om. G.

ὥστε ἀπ.] P, corr. Sch.; *ὥσπερ ἀ.* Ald. H. St.

τέτταρες] corr. Sch.; *τέτταρας* Ald. Edd. *τέσσαρας* U*.

εὐζώμῳ] Ald. Edd. o.; *εὐζώμου* U*P. Dioscor. *φύλλον παραπλήσιον εὐζώμῳ*, sed Plin. l. l. *Tertio folia ocimi.*

ὥςπερ] *ὡς* U*P.

ὀργυίας] U* Ald.; *ὀργύας* M; *ὀργυιᾶς* Sch. Idem suspicabatur olim *νορύης* scriptum fuisse; cf. ad §. 3 init.

μείζω] Ald.; *μειζων* U*; *μεῖζον* UM. Dein *παχυτέραν* Ald. Edd. o.; *δασύτερον* UM, *δασύτερος* U; *δασυτέραν* P.; *majus atque pilosius* G. Sch. in Syll. sic correxit: *εὐζώμῳ πλὴν μεῖζον καὶ δασύτερον· τὸν δὲ κ. — γηθύον· ἔοικε.* Si comparas hunc locum cum Dioscorideo, noster quasi excerptus esse ex illo, mutilus saltem videri debet. Conjiciebam olim *τὸν δὲ καρπὸν ὥςπερ — κεφαλώδη ὥςπερ — μείζω δὲ καὶ δασύτερον*, ubi *ὀργυίας* et *γηθύου* pro vitiosis habebam; quae sequuntur autem *ἔοικε — καρπῷ* de fructu sermonem fuisse ostendunt, qua de causa *καυλὸν* in *καρπὸν* mutandum esse arbitrabar.

7. *τιθυμάλλων*] *τιθυμάλων*, dein *παράλις* M.

κόκκος] Haud dubito quin *κόκκινον* scriptum fuerit; *καλούμενος* enim non huc sed ad praecedens *παράλιος* pertinet, atque coloris declaratio desideratur. Plinius quidem, qui 26, 8 s. 4 haec satis accurate vertit *ramis rubentibus* habet. — *κόκκος - περιφερὲς* om. U*.

καυλὸν δὲ καὶ τὸ ὅλον] Ald. Edd. o.; *καυλον δὲ καὶ ὅλον* UM; *καυλὸν καὶ τὸ ὅλον* U*.

σπιθαμῆς] U* Ald. Edd. o.; *σπιθαμῆι* U, *σπιθαμὴ* M.

περκάζῃ] Ald. Edd. o.; *περκάσῃ* U*; *σπερμάζῃ* M.

πίνειν] UM; *πιεῖν* P Ald. Edd. o.; *ποιεῖν* Cam.

τρίτον μέρος] *τρίτον* altero omisso U* itemque *τρίτον* solum dat P. Dein *ὀξυβάθου* M.

8. *ἄρρην*] *ἄρσην* M.

πηχυαῖον] UM Sch.syll.; *cubitum aequat* G.; *διπηχυαῖον* Ald. Edd. o.

οὕτως ὡς δεῖ χρ.] Sch.syll.; *οὕτως ὡς δὴ χρ.* U*; *οὕτως χρ.* Ald. Edd. o.; *et praeparato utuntur* G.

δὲ κάτω μᾶλλον] Ald. Edd. o.; *δὲ κάτω* UM; *δὲ μᾶλλον* U* Sch.syll.; *purgat inferius* G.

9. *ὁ μύρρινος*] Ald. Edd. o.; *ὁ* om. UM; *μύρηνος* M; *ὁ μύρρηνος* P; *οἱ μύρρινοι* U*.

ἀπ' ἄκρου] UMU* Sch.syll.; *ἐπ' ἄκρου* Ald. Edd. o.

ἐπὶ τὴν γῆν] UM Sch.; *ἐπὶ γῆς* U*; *ἐπὶ γῆν* Ald. H. St.

σπιθαμιαῖα] *κληματιαῖα* U*.

πεφυκότα — ῥίζης] Haec verba transponenda esse post *σπιθαμιαῖα* censet Sch. comparavitque C. pl. 4, 6, 9. Sed equidem inde causam repeto loco ea suo tenendi.

αἱ κριθαὶ] Ald. Edd. o.; *αἱ* om. UMU*.

καὶ ξηραίνοντες καὶ] UM Sch.syll.; *ξηραίνοντες δὲ καὶ* Ald. Edd. o. — Deinceps de conjectura addidi *δὲ* post *αὐτόν*.

πλύναντες ἐν ὕδατι καὶ πάλιν ξηράναντες διδόασι πιεῖν συμμιγνύντες δύο μέρη
τῆς μελαίνης μήκωνος, τὸ δὲ συναμφότερον ὅσον ὀξύβαφον· καθαίρει δὲ φλέγμα
κάτω· ἐὰν δὲ τὸ κάρυον αὐτὸ διδῶσι τρίψαντες ἐν οἴνῳ γλυκεῖ διδόασιν ἢ ἐν
σησάμῳ πεφρυγμένῳ κατατραγεῖν. ταῦτα μὲν οὖν τοῖς τε φύλλοις καὶ τοῖς
10. ὀποῖς καὶ τοῖς καρποῖς χρήσιμα. τῶν δὲ λιβανωτίδων, δύο γάρ εἰσιν, ἡ μὲν
ἄκαρπος ἡ δὲ κάρπιμος, ἡ μὲν καὶ τῷ καρπῷ καὶ τῷ φύλλῳ χρησίμη ἡ δὲ μό-
νον τῇ ῥίζῃ. καλεῖται δὲ ὁ καρπὸς κάχρυ. ἔχει δὲ αὕτη τὸ μὲν φύλλον ἐοι-
κὸς σελίνῳ ἑλείῳ μεῖζον δὲ πολύ, καυλὸν δὲ μέγεθος πήχεως ἢ μείζω, ῥίζαν
δὲ μεγάλην καὶ παχεῖαν λευκὴν ὄζουσαν ὥσπερ λιβανωτοῦ, καρπὸν δὲ λευκὸν
τραχὺν προμήκη· φύεται δὲ μάλιστα ὅπου ἂν αὐχμηρὰ χωρία ᾖ καὶ πετρώδη·
χρησίμη δὲ ἡ μὲν ῥίζα πρός τε τὰ ἕλκη καὶ πρὸς τὰ γυναικεῖα πινομένη ἐν
οἴνῳ αὐστηρῷ μέλανι· ὁ δὲ καρπὸς πρός τε τὰς στραγγουρίας καὶ πρὸς τὰ ὦτα
καὶ ἄργεμα καὶ πρὸς ὀφθαλμίας καὶ ὥστε γάλα γυναιξὶν ἐμποιεῖν. ἡ δὲ ἄκαρ-
11. πος ἔχει τὸ φύλλον ὅμοιον θριδακίνης τῆς πικρᾶς τραχύτερον δὲ καὶ λευκότε-
ρον, ῥίζαν δὲ βραχεῖαν. φύεται δὲ ὅπουπερ ἐρείκη πλείστη. δύναται δὲ ἡ
ῥίζα καθαίρειν καὶ ἄνω καὶ κάτω· τὸ μὲν γὰρ πρὸς τὴν βλάστην ἄνω τὸ δὲ πρὸς
τὴν γῆν κάτω· κωλύει δὲ καὶ εἰς ἱμάτια τιθεμένη τοὺς σῆτας. συλλέγεται δὲ
περὶ πυροτομίας.
13H. 14St. Cap. XII. Χαμαιλέων δὲ ὁ μὲν λευκὸς ὁ δὲ μέλας· αἱ δὲ δυνάμεις τῶν ῥι-
ζῶν καὶ αὐταὶ δὲ αἱ ῥίζαι τοῖς εἴδεσι διαφέρουσαι. τοῦ μὲν γὰρ λευκὴ καὶ πα-
χεῖα καὶ γλυκεῖα καὶ ὀσμὴν ἔχουσα βαρεῖαν· χρήσιμον δέ φασι πρός τε τοὺς

πλύναντες] *πλατύναντες* P.

ἐν ὕδ. — πάλιν] om. UM, seclusit Sch. syll. G.: *Fructus nux appellatur: demetitur cum ordeum turgescit et exiccatus purgatusque datur elotus cum pap.* etc. — Dein *ξηραίνοντες* H.

πιεῖν] Ald. Edd. o.; *πῇ* UM.

ἢ ἐν σ.] Ald. Edd. o.; *ἐν* om U*.

10. *ἡ μὲν*] UU*P; *ἡ δὲ* M; *καὶ ἡ μὲν* Ald. Edd. o.

χρησίμη] U* H. St.; *χρησίμῃ* Ald.; *χρήσιμος* UM Sch.

κάχρυ] U*; *κάχρυς* Ald. Edd. o.; *canchris* G. Cf. Dioscor. 3, 87. 88.

καυλὸν] *καυλοῦ* U*.

πήχεως] P; *πήχεος* U* Ald. Edd. o. Deinceps *ἢ* om. U*; *ὅσον πήχεως καὶ μείζονα* Dioscor. l. l.

λιβανωτοῦ] *λιβανωτὸν* U*.

αὐχμηρὰ χωρία ᾖ καὶ] Ald. Edd. o.; *ᾖ* om. U*; *αὐχμηρὸς χωρία ᾖ καὶ* M.

πρὸς τὰ ὦτα] *πρὸς τὰ* om. M.

ἔχει τὸ φύλλον ὅμοιον] Ald. Edd. o.; *ἔχει φύλλον οἷον* U*; *ἔχει τὸ φύλλον οἷον* Sch.syll. — Dioscor. l. l. *Θεόφραστος δὲ ἱστορεῖ μετὰ τῆς ἐρείκης λιβανωτίδα θρίδακι ἀγρίᾳ τῇ πικρᾷ ὅμοια φύλλα ἔχουσαν φύεσθαι.*

ὅπουπερ ἐρείκη] sic cum Hermolao, Cornar. ad Diosc. l. l., Dalec. H. pl. 1 p. 763. Sch. in Comm.; *ὅπουπερ εἴρηται* Ald. H. St. G.; *ὅπου ἐρείκη* Sch.cont.; *ὁπότε ἐρείκη* U* Sch.syll.

ἡ ῥίζα καθ. κ. ἄ. κ. κ.] UM Sch.; *καθ. ἡ ῥίζα κ. ἄ. κ. κ.* Ald. Edd.; *καθ. ἡ ῥίζα κ. κάτω κ. ἄνω* U*.

βλάστην] UM Sch. syll.; *βλάστησιν* Ald. Edd. o. — Deinceps *ἄνω* om. UM.

σῆτας] Ald. Edd. o.; *σῆς* U* ut refert Sch. in Auct. p. 74, sed in Syll. p. 32. *σεῖς* ex eodem Urbinate posuit, quod notavit Lobeck. Paral. G. Gr. p. 81. Laudat Apollon. Hist. Mir. s. 47, ubi *σῆτας* est.

Cap. XII.

χαμαιλέων] *χαμαιλαίων* M.

διαφέρουσαι] dedi de conj.; *διαφέρει* U; *διαφέρουσι δὲ* M; *διάφοροι* Ald. Edd. o. — Deinceps *τὸ* M.

παχεῖα καὶ γλυκεῖα] UMU* Sch.syll.; *γλ. κ. παχ.* Ald. Edd. o.

χρήσιμον] U*; *χρήσιμα* UM; *χρησίμη* Ald. Edd. o.

πρός τε] U Sch.syll.; *τε* om. Ald. Edd. o.

ροῦς ὅταν ἑψηθῇ κατατμηθεῖσα καθάπερ ῥαφανὶς ἐνειρομένη ἐφ' ὁλοσχοίνου, καὶ πρὸς τὴν ἕλμινθα τὴν πλατεῖαν ὅταν ἀσταφίδα προφάγῃ πίνειν ἐπιξύοντα ταύτην ὅσον ὀξύβαφον ἐν οἴνῳ αὐστηρῷ. ἀναιρεῖ δὲ καὶ κύνα καὶ σῦν· κύνα μὲν ἐν ἀλφίτοις ἀναφυραθεῖσα μετὰ ἐλαίου καὶ ὕδατος, σῦν δὲ μετὰ ῥαφάνων μεμιγμένη τῶν ὀρείων. γυναικὶ δὲ δίδοται ἐν τρυγὶ γλυκείᾳ ἢ ἐν οἴνῳ γλυκεῖ. καὶ ἐὰν βούληταί τις ἀσθενοῦντος ἀνθρώπου διαπειρᾶσθαι εἰ βιώσιμος λούειν κελεύουσι τρεῖς ἡμέρας, κἂν περιενέγκῃ βιώσιμος. φύεται δὲ ὁμοίως πανταχοῦ καὶ ἔχει τὸ φύλλον ὅμοιον σκολύμῳ μεῖζον δέ· αὐτὸ δὲ πρὸς τῇ γῇ τὴν κεφαλὴν ἔχει ἀκανοειδῆ μεγάλην, οἱ δ' ἄκανθαν καλοῦσιν. ὁ δὲ μέλας τῷ 2.
μὲν φύλλῳ παρόμοιος, σκολυμῶδες γὰρ ἔχει πλὴν ἔλαττον καὶ λειότερον, αὐτὸς δ' ὅλος ἐστὶν ὥςπερ σκιάδιον, ἡ δὲ ῥίζα παχεῖα καὶ μέλαινα διαρραγεῖσα δὲ ὑπόξανθος. χωρία δὲ φιλεῖ ψυχρὰ καὶ ἀργά· δύναται δὲ λέπραν τε ἐξελαύνειν ἐν ὄξει τριβόμενος καὶ ξυσθεὶς ἐπαλειφόμενος καὶ ἀλφὸν ὡςαύτως· ἀναιρεῖ δὲ καὶ τοὺς κύνας. μήκωνες δ' εἰσὶν ἄγριαι πλείους· ἡ μὲν κερατῖτις καλου- 3.
μένη μέλαινα· ταύτης τὸ φύλλον ὥςπερ φλόμου τῆς μελαίνης ἧττον δὲ μέλαν, τοῦ δὲ καυλοῦ τὸ ὕψος ὡς πηχυαῖον, ῥίζα δὲ παχεῖα καὶ ἐπιπόλαιος, ὁ δὲ καρπὸς καμπύλος ὥςπερ κεράτιον· συλλέγεται δὲ περὶ πυροτομίας. δύναται δὲ

καθάπερ] UM Sch. syll.; *ὥςπερ* Ald. Edd. o.
ἐνειρομένη ἐφ' ὁλοσχοίνου] Sch.; *ἐνειλομένη ἐφ' ὁλ.* Ald. H.; *ἐνηλωμένη* — St.; *ἐνειρομενησε πολισχοινου* U*. — Dein *ἕλμινθα* U*. — *ἐὰν* St.
προφάγῃ] *προφανειν* U*; *προςφαγὼν* P. — Dein *δεῖ δὲ πίνειν* St.
ὅσον] *οἷον* UM; *acceptabuli mensura* G. *ὀξύκωφον* M.
ἀναιρεῖ] *ἀναιρεῖν* P.
σῦν] *ὗν* U*P bis.
μετὰ ῥαφάνων μεμιγμένη] U*; *μετὰ ῥαφάνων μιγνυμένη* Ald. H. St. Sch.syll. (ubi *ῥαφάρων* Ald. Cam.); *ῥαφάνου μετά τινος μιγνυμένη* UM; *μετὰ ῥαφάνου τινὸς μιγνυμένη* Sch.cont. — *ὁρίων* M.
γυναικὶ — γλυκεῖ] Haec om. G., Sch in Comm. retracta ponere jubet post *ἑψηθῇ* — *γλυκείᾳ ἢ ἐν* P; *γλ. καὶ ἐν* Ald. Edd. o.; *γλυκείᾳ ἐν* U*.
διαπειρᾶσθαι] U Sch.; *διαπείρασθαι* M; *διαπειράσασθαι* Ald. Edd. Pro *ἐὰν* habet *ὃ ἂν* U*.
βιώσιμος] Ald. Edd. o.; *ζώσιμος* U*Sch. syll.
κἂν περιεν.] UMP Sch.; *κἄνπερ περιεν.* Ald. Edd.
τὸ φύλλον] *τὸ* om. PU*. — *σκολύκῳ* M.
αὐτὸ δὲ πρὸς] U* Ald.; *αὐτὸς δὲ π.* Sch.
τὴν κεφαλὴν] *τὴν δὲ κεφ.* Ald. Edd.; Sch. *δὲ* seclusit. Sed suspicor *τινὰ κεφαλὴν* fuisse.
ἀκανοειδῆ] Sch. syll.; *κονοειδῆ* U*; *κωνοειδῆ* mP; *ὁμοίαν ἀκανῷ* P Ald. Edd. o. G.
ἄκανθαν] U* mPar. Sch.syll. Sic etiam Dioscor. 3,10; *ἄκανον* P Ald. Edd. o. *Unde quidam acanum eam vocarunt* G.
2. *σκολυμῶδες*] U*M St. Sch.; *σκολυκῶδες* Ald. H.
χωρία δὲ φιλεῖ] UM Sch.; *φιλεῖ δὲ χωρία* Ald. Edd.
ἀργὰ] *humida* G.
λέπραν τε ἐξ.] UM Sch.; *τε* om. U* Ald. Edd.
ἐν ὄξει] *ἐνόξει* U*.
ξυσθεὶς] UMP Sch.; *τριβεὶς* Ald. Edd. (Sed M *καὶ* omittere dicitur?)
κύνας] *κυνορραΐστας* conj. Reines. ad Plin. 22 s. 21.
3. *εἰσὶν ἄγριαι*] U* Ald. H. St. Sch.syll.; *εἰσὶν αἱ ἀγρ.* UM Sch.cont.
καλουμένη μέλαινα] UM; *καλ. ἡ δὲ μελ.* Ald. Edd. o. Equidem hic de una specie sermonem esse censeo, vellem tamen *ἢ* interpositum; Schneider duo statuit. In syll. (*ἡ δὲ ἑτέρα*) scribere jubet.
ὥςπερ] UU*; deinceps *φλοιὸς οὐ τῆς μέλ.* U*.
τοῦ — πηχυαῖον] *καυλοῦ πηχυαῖον τὸ ὕψος* U*.
παχεῖα] U* Sch.syll. et Dioscor. unde cum Bod. dedit St.; *βραχεῖα* Ald. H.
ὥςπερ κεράτιον] scripsi de conj.; *ὥςπερ κέρας* UM Sch.; *ὥςπερ τῶν κερατίων* U* Ald. Edd.; *ut comicula figurantur* G.

καθαίρειν κοιλίαν, τὸ δὲ φύλλον ἄργεμα προβάτοις ἀφαιρεῖν. φύεται δὲ
4. παρὰ θάλατταν οὗ ἂν ᾖ πετρώδη χωρία. ἑτέρα δὲ μήκων ῥοιὰς καλουμένη
παρομοία κιχορίῳ τῷ ἀγρίῳ, δι' ὃ καὶ ἐσθίεται· ἐν τοῖς ἀρουραίοις δὲ φύεται,
μάλιστα ἐν ταῖς κριθαῖς· ἄνθος δ' ἔχει ἐρυθρὸν κωδύαν δ' ὅσην ὄνυχα τοῦ δα-
κτύλου. συλλέγεται δὲ πρὸ τοῦ θερισμοῦ τῶν κριθῶν ἐγχλωροτέρα δὲ μᾶλλον.
5. καθαίρει δὲ κάτω. ἑτέρα δὲ μήκων ἡρακλεία καλεῖται τὸ μὲν φύλλον ἔχουσα
οἷον στρουθὸς ᾧ τὰ ὀθόνια λευκαίνουσι, ῥίζαν δὲ λεπτὴν ἐπιπόλαιον, τὸν δὲ
καρπὸν λευκόν. ταύτης ἡ ῥίζα καθαίρει ἄνω· χρῶνται δέ τινες πρὸς τοὺς ἐπι-
15 St. λήπτους ἐν μελικράτῳ. ταῦτα μὲν οὖν ὥςπερ ὁμωνυμίᾳ τινὶ συνείληπται.

Cap. XIII. Τῶν δὲ ῥιζῶν καὶ ἐν τοῖς χυμοῖς αἱ διαφοραὶ καὶ ἐν ταῖς ὀσμαῖς·
αἱ μὲν γάρ εἰσι δριμεῖαι αἱ δὲ πικραὶ αἱ δὲ γλυκεῖαι, καὶ αἱ μὲν εὔοδμοι αἱ δὲ
βαρεῖαι. γλυκεῖα μὲν ἥ τε νυμφαία καλουμένη· φύεται δ' ἐν ταῖς λίμναις καὶ
ἐν τοῖς ἑλώδεσιν οἷον ἔν τε τῇ Ὀρχομενίᾳ καὶ Μαραθῶνι καὶ περὶ Κρήτην·
καλοῦσι δ' αὐτὴν οἱ Βοιωτοὶ μαδωνάϊν καὶ τὸν καρπὸν ἐσθίουσιν. ἔχει δὲ τὸ
φύλλον μέγα ἐπὶ τοῦ ὕδατος· εἶναι δέ φασιν ἴσχαιμον ἐὰν τρίψας τις ἐπὶ τὴν
2. πληγὴν ἐπιθῇ· χρησίμη δὲ καὶ πρὸς δυσεντερίαν πινομένη. γλυκεῖα δὲ καὶ ἡ
σκυθική· καὶ ἔνιοι δὲ καλοῦσιν εὐθὺς γλυκεῖαν αὐτήν· γίνεται δὲ περὶ τὴν Μαι-

ἄγρεμα] *ἄργεμον* U*.

περὶ πυρ.] *καὶ* antepon. M.

ἀφαιρεῖν] UM Sch.syll.; *ἀφαιρεῖ* Ald. Edd. o.

παρὰ θάλ.] UM; *π. τὴν θαλ.* Ald. Edd. o.

4. *ῥοιὰς*] Ald. Edd. o.; *ῥυὰς* U.

παρομοία] Ald. Edd. o.; *παρόμοιον* UM; *παρομοίαι* U*.

κιχορίῳ] U; *κιχωρίῳ* M Ald. Edd. Deinceps *τῷ ἀγρίῳ* om. U*, seclusit Sch.syll.

ἀρουραίοις] Salm. Ex. 583 *ἀρούραις* scribere jubet.

ἔχει] om. U*.

κωδύαν δ' ὅσην ὀν.] Ald. Edd. o. (*κωδέαν* St.); *δ'* om. UM; *κωδύαν θ' ὅσην τὸν ὀν.* U*.

πρὸ] *πρὸς* M. Verba *ἐγχλωρότερα δὲ μᾶλλον* sedem alienam occupasse et post *ἀγρίῳ* posita fuisse putat Sch.

5. *οἷον*] *ὥςπερ* U*. — *στρουθὸς* U* Ald. Edd. o.; *στρουθοῦ* M1; *στρούθος* M2.

λεπτὴν] U* Sch.syll. et Dioscor. 4, 67, ubi Saracenus ex hoc Theophrasti loco et Plin 20 s. 79 *λευκὴν* corrigebat; *λευκὴν* Ald. Edd. o.

ταύτης — ἄνω] UM Sch.; *καθ. ἄνω ταύτης ἡ ῥ.* Ald. H. St.; *καθαίρει δὲ ἄνω* ceteteris omissis P.

οὖν] om. UM.

ὁμωνυμίᾳ τινὶ] dedi e conj.; Scilicet *ὁμώνυμά τινα* Ald. Edd. o.; *τινὶ* U*, unde comparanti mihi libri 7 extr. *ὁμωνυμίᾳ* scribendum esse visum.

Cap. XIII.

χυμοῖς] corr. Sch.; *χυλοῖς* Ald. Edd.

εὔοδμοι] UU*; *εὔοδοι* M; *εὔοσμοι* Ald. Edd. o.

βαρεῖαι] *ὀάριαι* U*.

νυμφαία] Ald. Edd. o.; *νυμφαῖα* U*.

μαδωνάϊν] UM Ald. Sch.syll.; *madonain* G.; *μαδόνῖ* U*; *μαδωνίαν* Sch.cont. Salm. Exerc. p. 683 *μάδον* reponi vult, quam vocem habent Hesych. et Dioscor. Parabil. 1, 178. Plinii (25, 7 s. 37) libri inter *madon* et *mallon* ambigunt.

ἴσχαιμον] *ἔσχαιμον* H.

πρὸς δυσεντερίαν] U*; *πρὸς δυσεντερίας* UM Sch.syll.; *πρὸς τὰς δυσεντερίας* Ald. Edd. o.

2. *σκυθική*] *συνθική* M.

καὶ ἔνιοι δὲ] UM Sch.; *καὶ ἔνιοί γε* U* Ald. H. St.

καλοῦσιν εὐθὺς γλυκεῖαν αὐτήν] U*P Sch.syll.; *καλοῦσιν αὐτὴν εὐθὺ γλυκεῖαν αὐτὴν* Ald. H. et UM sed hi omisso *αὐτήν* postero; *καλοῦσιν αὐτὴν γλυκύρριζαν* cum Dalec. St. Cf. Salm. Ex. 123.

ῶτιν· χρησίμη δὲ πρός τε τὰ ἄσθματα καὶ πρὸς τὴν βῆχα ξηρὰν καὶ ὅλως τοὺς περὶ τὸν θώρακα πόνους· ἔτι δὲ πρὸς τὰ ἕλκη ἐν μέλιτι· δύναται δὲ καὶ τὴν δίψαν παύειν ἐάν τις ἐν τῷ στόματι ἔχῃ· δι' ὃ ταύτῃ τε καὶ τῇ ἱππακῇ διάγειν φασὶ τοὺς Σκύθας ἡμέρας καὶ ἕνδεκα καὶ δώδεκα. [Ἡ δὲ ἀριστολοχία τῇ 3. ὀσφρήσει μὲν εὔοδμος τῇ δὲ γεύσει πικρὰ σφόδρα τῇ χροιᾷ δὲ μέλαινα. φύεται δὲ ἐν τοῖς ὄρεσιν ἡ βελτίστη· φύλλον δὲ ἔχει προσεμφερὲς τῇ ἀλσίνῃ πλὴν στρογγυλότερον· χρησίμη δὲ πρὸς πολλά, καὶ ἀρίστη πρὸς κεφαλῆς ἀγαθὴ δὲ καὶ πρὸς τὰ ἄλλα ἕλκη, καὶ πρὸς τὰ ἑρπετὰ καὶ πρὸς ὕπνον καὶ πρὸς ἕτερα. τὰ μὲν οὖν προσάγειν κελεύουσιν ἐν ὕδατι ἀναδεύσαντα καὶ καταπλάττοντα, τὰ δὲ ἄλλα εἰς μέλι ἐνξύσαντα καὶ ἔλαιον· πρὸς δὲ τὰ τῶν ἑρπετῶν ἐν οἴνῳ ὀξίνῃ πίνειν καὶ ἐπὶ τὸ δῆγμα ἐπιπλάττειν· εἰς ὕπνον δὲ ἐν οἴνῳ μέλανι αὐστηρῷ κνίσαντα· ἐὰν δὲ αἱ μῆτραι προπέσωσι τῷ ὕδατι ἀποκλύζειν.] αὗται μὲν οὖν 4. γλυκεῖαι. ἄλλαι δὲ πικραί, αἱ δὲ βαρεῖαι τῇ γεύσει. γίνονται δέ τινες τῶν γλυκειῶν αἱ μὲν ἐκστατικαὶ καθάπερ ἡ ὁμοία τῷ σκολύμῳ περὶ Τέγεαν ἣν καὶ Πάνδειος ὁ ἀνδριαντοποιὸς φαγὼν ἐργαζόμενος ἐν τῷ ἱερῷ ἐξέστη. αἱ δὲ θανατηφόροι καθάπερ αἱ περὶ τὰ μέταλλα ἐν τοῖς ἔργοις τοῖς ἐν Θρᾴκῃ· κούφη δὲ καὶ ἡδεῖα πάνυ τῇ γεύσει καὶ τὸν θάνατον ὑπνώδη τινὰ ποιοῦσα καὶ ἐλαφρόν.

ἄσθματα] Ald. Edd. o.; *anhelitus* G.; *σπάσματα* U*. Idem fuit apud Plin. 25 s. 43, correctum a Pintiano et Salmasio l. l.

τὴν βῆχα ξηρὰν] UM et omisso articulo U* Sch.syll.; *βῆχα ξηρὸν* Ald. Edd. o.

τὴν δίψαν] *τὴν* om. U.

3. *ἡ δὲ ἀριστολοχία* —] Haec tota paragraphus redit capite extremo magna cum varietate; hic sedem alienam occupasse clausula ostendit haec excipiens *αὗται μὲν οὖν γλυκεῖαι*, cum radix aristolochiae amara sit. Interim hic ea verba, ubi libri omnes ponunt, exscripsi uncis seclusa.

ὀσφρήσει] *ὀσφράσει* UM.

εὔοδμος] *εὔοσμος* U*.

τῇ δὲ γεύσει] *τῇ γεύσει δὲ* M.

ἀλσίνῃ] *τῇ κισσῷ* auctore Bod. St.; *ἐλξίνῃ* conj. Dodon.

κεφαλῆς] correxi; *κεφαλὴν* Ald. Edd., quod propter sequentia ferri nequit. Infra est *κεφαλόθλαστα*.

τὰ ἑρπ.] UMP Sch.; *τὰ* om. Ald. Edd.

ἕτερα] Verisimile fit comparato cap. 20 scriptum hic fuisse *ὑστέραν*. — Verba *καὶ πρὸς ὕπνον — κελεύουσιν* om. P.

τὰ — κελεύουσιν] om. U*. Orationem hiulcam esse animadvertit Sch.; desiderantur fere haec: *πρὸς μὲν οὖν τὰ τῆς κεφαλῆς — πρὸς δὲ τὰ ἄλλα*; *ulceribus capitis adhibere praecipiunt — reliquis* G.; *ὕπνον. καὶ πρὸς κεφαλὴν μὲν οὖν* St.

ἐνξύσαντα] U* Sch.syll.; *ἐγξύσαντα* Ald. Edd. o.

πρὸς δὲ τὰ] om. U* ac pergit *τῶν δὲ ἑρπετῶν ἐν ὀξίνῃ πίνειν*; *contra ictus serpentium* G.

ἐπιπλάττειν] marg.P Ald. H. Sch.; *ἐπιπάττειν* UMP G. et St. qui *ἢ καὶ ἐπὶ* scripsit.

κνίσαντα] corr. Sch., quo melius nihil excogitavi nisi *κνίσαι* velis scribere; *κνίσας* U* Ald. Edd.

προπέσωσι] U* Sch.; *προπέπωσι* UM; *προσπέσωσι* Ald. H. St.; *si vulva prociderit* G.

4. *ἄλλαι*] *αἱ* P.

ἀποκλύζειν] *ἀποκλύειν* UM.

γίνονται] *γίγνονται* U*.

τῶν γλυκ.] *μὲν* interponunt UM; malim *καὶ τῶν γλ.*

τῷ σκολ.] UM Sch.; *τῇ σκ.* U* Ald. H. St.

περὶ Τ.] UM; *ἡ περὶ Τ.* Ald. Edd. o.; *ἡ* seclusit Sch.syll.

Πάνδειος] UM Sch.; *Πάνδιος* P; *Πάντιος* Ald. Edd. Schn. comparat *Παντίας* apud Pausan. 6, 3, 4. 6, 9, 1. 6, 14, 5 (2, 22, 8. 5, 17).

ἐξέστη] *ἐξέστηι* U*, qui deinceps *αἱ δὲ θανατηφόροι* omittit. *θανατοφόροι* M.

αἱ περὶ] U* Ald. Edd.; *ἡ περὶ* correxit Sch.

ἐν τοῖς ἔργοις τοῖς ἐν] U* Sch.syll.; *τὰ ἐν τῇ* Ald. Edd.

ἔχουσι δὲ καὶ τοῖς χρώμασι διαφορὰς οὐ τῷ λευκῷ καὶ μέλανι καὶ ξανθῷ μό-
5. 14H. νον ἀλλ' ἔνιαι καὶ οἰνοχρῶτες, αἱ δ' ἐρυθραὶ καθάπερ ἡ τοῦ ἐρευθεδανοῦ. ἡ
16St. δὲ τοῦ πενταφύλλου ἣ πενταπετοῦς, καλοῦσι γὰρ ἀμφοτέρως, ὀρυττομένη ἐρυ-
θρὰ ξηραινομένη δὲ μέλαινα γίνεται καὶ τετράγωνος· ἔχει δὲ τὸ φύλλον ὥςπερ
οἴναρον μικρὸν δὲ καὶ τὴν χροιὰν ὅμοιον· καὶ αὐξάνεται καὶ φθίνει ἅμα τῇ ἀμ-
πέλῳ· πάντα δὲ πέντε τὰ φύλλα δι' ὃ καὶ ἡ προςηγορία· καυλοὺς δὲ ἐπὶ γῆν
6. ἵησι λεπτοὺς καὶ κνήμας ἔχει. τὸ δὲ ἐρευθεδανὸν φύλλον ὅμοιον κιττῷ πλὴν
στρογγυλότερον· φύεται δ' ἐπὶ γῆς ὥςπερ ἄγρωστις, φιλεῖ δὲ παλίσκια χωρία. οὐρητικὴ δέ, δι' ὃ καὶ χρῶνται πρὸς τὰ τῆς ὀσφύος ἀλγήματα καὶ πρὸς τὰς ἰσχιάδας. ἔνιαι δὲ ἰδιόμορφοί τινες ὥςπερ ἥ τε τοῦ σκορπίου καλουμένου καὶ καὶ ἡ τοῦ πολυποδίου. ἡ μὲν γὰρ ὁμοία σκορπίῳ καὶ χρησίμη δὲ πρὸς τὴν πληγὴν αὐτοῦ καὶ πρὸς ἄλλ' ἄττα. ἡ δὲ τοῦ πολυποδίου δασεῖα καὶ ἔχουσα κοτυληδόνας ὥςπερ αἱ τοῦ πολύποδος πλεκτάναι. καθαίρει δὲ κάτω· κἂν περιάψηταί τις οὔ φασιν ἐμφύεσθαι πολύπουν. ἔχει δὲ φύλλον ὅμοιον τῇ πτερίδι τῇ μεγάλῃ καὶ φύεται ἐν ταῖς πέτραις.

Cap. XIV. Πασῶν δὲ τῶν ῥιζῶν αἱ μὲν πλείω χρόνον αἱ δὲ ἐλάττω διαμένουσιν. ὁ μὲν γὰρ ἐλλέβορος καὶ τριάκοντα ἔτη χρήσιμος, ἡ δὲ ἀριστολοχία πέντε ἢ ἕξ, χαμαιλέων δὲ ὁ μέλας τετταράκοντα, κενταυρὶς δὲ δέκα ἢ δώδεκα· πίειρα δὲ ἡ ῥίζα καὶ πυκνή· πευκέδανον δὲ πέντε ἢ ἕξ, ἀμπέλου δὲ ἀγρίας ἐνι-

καὶ τοῖς] U* Ald. Edd.; *καὶ ἐν τοῖς* UM Sch.

οὐ τῷ] *οὕτω* M.

μόνον] om. UM. — *ἀλλ' ἔνιαι* om. G.

οἰνοχρῶτες] *οἴνῳ χρῶντες* M; *ceruleae* G.

αἱ δὲ] UM Sch.; *καὶ* U* Ald. G. Edd.

ἐρευθεδανοῦ] U* Sch. syll.; *ἐρευθεδάνου* Ald. Edd.; *ἐρευθοδάνου* Sch. cont. Vide Cur. sec. p. 479.

5. *πενταπετοῦς*] corr. Sch.; *πενταπέτου* U Ald. Edd.; *πεντεπέτου* MU*; *Quinquefoliae sive quinquepenna hoc et nomine appellantur* G.; *πενταπετὲς* est etiam apud Anomymum de virtutt. herbar. Fabr. Bibl. gr. II. p. 639.

ἐρυθρὰ] *μὲν* anteposuit de suo Sch.

γίνεται καὶ] *δὲ* interserit U*. — *τετράγονος* U*.

τὸ φύλλον] UM; *τὸ μὲν φ.* Ald. Edd. o. — *οἰνάρου* conj. Dalec. H. pl. II. p. 1264.

γῆν] U Sch.; *τὴν* M; *γῆς* Ald. Edd.

καὶ κνήμας ἔχει] U*; *καὶ κν. ἔ. πυκνάς* Ald. Edd. o.; *καὶ κνίκας ἔ. π.* UM; *et crebris internodis constat* G. Equidem internodia dici *κνήμας* haud credo; ea alibi *μεσογονάτια* atque nodi ipsi *γόνατα* vocantur, quod bene habet: atque suspicor fere *καὶ διηνεκεῖς* scriptum fuisse.

6. *ἐρευθεδανὸν*] U* Sch.syll.; *ἐρευθέδανον* Ald.; *ἐρευθόδανον* UM Sch.cont. Post h. v. *καὶ* addit Ald. H., mutatum in *ἔχει* a St., omissum ab UMU* Sch. — Deinceps *κυκλιδὸν ὅμοιον ὤχρῳ πλὴν* St. praeeunte Bodaeo.

κιττῷ] *κισθῷ* conj. Dalec.

δὲ παλίσκια] U*P; *δὲ καὶ παλίσκια* Ald. Edd.; *δὲ παλίνσκια* M Sch. — *δὲ* ante *διὸ* om. M.

τὰς ἰσχιάδας] U* Sch.syll.; *τὰ τῆς ἰσχιάδος* Ald. Edd. o.

ἥ τε] *γε ἡ* U*. — Dein *καλουμένη* Sch. cont.

περιάψηταί τις, οὔ φασιν] corr. Sch.; *π. τις, ὥς φασιν* Ald. Edd.; *π. τίς φασιν* UM; *περιάψηται τίς ὥς φασιν* U*.

πολύπουν] extrema litera in litura U*.

ἔχει — ὅμοιον] *ἔχει δὲ* om. M ut refert Sch. in Comm. Sed „*δὲ φύλλον* om. cum M" idem in Auct. Verum mihi videtur *ἔχει δὲ* omittere UM ac pergere *φύλλον δὲ*.

πτερίδι] *πτέρυγι* UM.

φύεται] *φύεσθαι* U*.

Cap. XV.

χρόνον] om. UM.

ἢ ἕξ] UMP G. Sch. *καὶ ἕξ* Ald. Edd.

χαμαιλέων] *χαμελαίων* U*.

δὲ ὁ μελ.] U* Sch.syll.; *δὲ ὅ γε μελ.* Ald. Edd. o.

δέκα ἢ] U*P; *δέκα καὶ* Ald. Edd. o.; om. UM G. Sch.syll.

αυτὸν ἐὰν ἐν σκιᾷ ᾖ καὶ ἄπληκτος, εἰ δὲ μὴ σαπρὰ καὶ σομφώδης· ἄλλαι δὲ
ἄλλους ἔχουσαι χρόνους. πάντων δὲ ὅλως τῶν φαρμάκων πλεῖστον διαμένει
χρόνον τὸ ἐλατήριον καὶ τὸ παλαιότατον ἄριστον. ἰατρὸς δ' οὖν τις ἔλεγεν οὐκ
ἀλαζὼν οὐδὲ ψεύστης ὡς εἴη παρ' αὐτῷ καὶ διακοσίων ἐτῶν θαυμαστὸν δὲ τῇ
ἀρετῇ, δοῦναι δὲ αὐτῷ τινα δῶρον. αἰτία δὲ τῆς χρονιότητος ἡ ὑγρότης· διὰ 2.
γὰρ ταύτην καὶ ὅταν κόψωσι τιθέασι εἰς τέφραν ὑγρὸν καὶ οὐδ' ὣς γίνεται ξηρὸν
ἀλλ' ἄχρι πεντήκοντα ἐτῶν σβέννυσι προςαγόμενον τοὺς λύχνους. φασὶ δὲ μό-
νον ἢ μάλιστα ὑπέρινον ἄνω ποιεῖν τῶν φαρμάκων· αὕτη μὲν οὖν ἰδιότης τις
δυνάμεως. τῶν δὲ ῥιζῶν ὅσαι μὲν γλυκύτητά τινα ἔχουσι ξυμβαίνει θριπηδέ- 3.
στους γίνεσθαι χρονιζομένας, ὅσαι δὲ δριμεῖαι τοῦτο μὲν μὴ πάσχειν ἀμαυροῦ-
σθαι δ' αὐτῶν τὰς δυνάμεις μανουμένων καὶ κενουμένων. τῶν δ' ἔξω θηρίων
ἄλλο μὲν οὐδὲν ἅπτεται ῥίζης οὐδὲ μιᾶς ἡ δὲ σφονδύλη πασῶν· τοῦτο μὲν οὖν
ἴδιον τῆς τοῦ ζώου φύσεως. πᾶσαν δὲ χείρω γίνεσθαι ῥίζαν ἐὰν ἐάσῃ τις τε- 4.
λειωθῆναι καὶ ἁδρυνθῆναι τὸν καρπόν· ὡςαύτως δὲ καὶ τὸν καρπὸν ἐὰν ὀπίσῃς
τὴν ῥίζαν· ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ δὲ αἱ φαρμακώδεις οὐκ ὀπίζονται, ὧν δ' ἂν τὰ
σπέρματα φαρμακώδη αὗται δὴ ὀπίζονται· χρῆσθαι δέ τινές φασι μᾶλλον ταῖς
ῥίζαις ὅτι ἰσχυρότερος ὁ καρπὸς ὥσθ' ὑπενεγκεῖν τὸ σῶμα. φαίνεται δὲ οὐ

εἰ — σομφώδης] om. U*.

σομφώδης] corr. Sch.; *σογκώδης* Ald. H.; *συμφυσώδης* e correctione Scaligeri St.

ἔχουσαι] U*, scil. *διαμένουσι; ἔχουσι* Ald. Edd. o.

εἴη παρ'] corr. Dalec. Sch.; *servare apud se* G.; *εἴηπερ* Ald. Edd.

καὶ διακ.] UMP Sch.syll.; *καὶ* om. Ald. Edd.

θαυμαστὸν δὲ] U* Ald. Edd.; *δὲ* om. M Sch.

αὐτῷ τινα] UM Sch.syll.; *τινα αὐτῷ* Ald. Edd. o.; *δοῦναι τινὶ αὐτὸ* P.

2. *ὑγρὸν*] UM Vin. St. Sch. G.; *ὑγρὰν* Ald., om. U*, seclusit Sch.syll. Paullo ante *χρηστότητος — τίθεσιν* M.

οὐδ' ὣς] Ald. Sch.; *οὐδ' ὡς* H. St.; *οὕτω* U*.

γίνεται ξηρὸν] UM Sch.; *ξηρὸν γίνεται* Ald. Edd. et U* ubi *ο* in *α* mutatum et *ν* lineis tribus transversim ductis deletum accentu tamen imminente.

ἐτῶν] om. UM.

λύχνους] corr. Scal. Vin. cod. Cas., H. St. Sch.; *lucernis admotum extinguit lumen* G.; *αὐχμοὺς* U* Ald.; *χρόνους* UM.

φασὶ δὲ μόνον ἢ μαλ.] sic Ald. H. (et UM?) sed omisso *ἢ*, St. Sch.; *ὥς φασι μόνον δὴ μαλ.* U* unde Sch.syll. *ὥς φασι. μόνον δ' ἢ μαλ. — ποιεῖ.*

ὑπέρινον] sic U* praeposito *καί*; e corr. Dalec. St. Sch.; *ὑπὲρ ἶνον* U; *ὑπερ ἴνων* Ald. H. — *φασὶ — φαρμάκων* om. G.

ποιεῖν] Ald. Edd. o.; *ποιεῖ* U* Sch.syll.

τῶν φαρμάκων] ponunt post *μάλιστα* St. Sch. Tenet hoc loco cum Ald. (UM?) etiam U*.

τις] U; *τῆς* Ald. Edd. o.

3. *τῶν δὲ ῥιζ.*] *τῶν δὲ τῶν ῥ.* UM.

ξυμβαίνει] UM Sch.; *συμβ.* Ald. U*.

οὐδὲ μιᾶς] U* Sch. syll.; *οὐδεμιᾶς* Ald. Edd. Sed videtur scribendum esse aut cum Linkio *οὐδεμιᾶς δριμείας* aut *δριμείας* in *οὐδεμιᾶς* locum substituendum.

σφονδύλη] *σφονδάλη* M. — *οὖν* om. M.

4. *πᾶσαν*] Abhinc usque ad *ὁμοίως σησάμῳ* i. e. quartam paragraphum om. U*.

ἐπὶ τὸ πολὺ] UM Sch.; *ἐπιπολὺ* Ald. Edd.

δὴ ὀπίζ.] *δὲ ὀπίζ.* Ald. Edd. o.; *δὲ καὶ ὀπ.* malunt Link et Sch.

δὲ — μᾶλλον] *δέ τινων μᾶλλόν φασι* St.

ὥσθ' ὑπεν.] *ἢ ὑπεν.* H. St. Cf. Matth. Gr. gr. maj. p. 843.

καθ' ὅλου τοῦτο ἀληθές· ἐπεὶ καὶ οἱ ἐν Ἀντικύρᾳ τοῦ σησαμώδους ἐλλεβόρου διδόασιν ὅτι ὁ καρπὸς ὅμοιος σησάμῳ.

15 H. 17 St. Cap. XV. Φαρμακώδεις δὲ δοκοῦσιν εἶναι τόποι μάλιστα τῶν μὲν ἔξω τῆς Ἑλλάδος οἱ περὶ τὴν Τυρρηνίαν καὶ τὴν Λατίνην, ἐν ᾗ καὶ τὴν Κίρκην εἶναι λέγουσιν· καὶ ἔτι μᾶλλόν γε ὡς Ὅμηρός φησι τὰ περὶ Αἴγυπτον· ἐκεῖθεν γὰρ τὴν Ἑλένην φησὶ λαβεῖν „ἐσθλὰ τά οἱ Πολύδαμνα πόρεν Θῶνος παράκοιτις Αἰγυπτίη· τόθι πλεῖστα φύει ζείδωρος ἄρουρα φάρμακα, πολλὰ μὲν ἐσθλὰ τετυγμένα πολλὰ δὲ λυγρά.“ ὧν δὴ καὶ τὸ νηπενθὲς ἐκεῖνό φησιν εἶναι καὶ ἄχολον ὥστε λήθην ποιεῖν καὶ ἀπάθειαν τῶν κακῶν. καὶ σχεδὸν αὗται μὲν ἐοίκασιν ὥςπερ ὑπὸ τῶν ποιητῶν ὑποδεδεῖχθαι. καὶ γὰρ Αἰσχύλος ἐν ταῖς ἐλεγείαις ὡς πολυφάρμακον λέγει τὴν Τυρρηνίαν· „Τυρρηνὸν γενεάν, φαρμακοποιὸν ἔθνος.“

2. οἱ δὲ τόποι πάντες πως φαίνονται μετέχειν τῶν φαρμάκων ἀλλὰ τῷ μᾶλλον καὶ ἧττον διαφέρειν· καὶ γὰρ οἱ πρὸς ἄρκτον καὶ μεσημβρίαν καὶ οἱ πρὸς ἀνατολὰς ἔχουσι θαυμαστὰς δυνάμεις. ἐν Αἰθιοπίᾳ γὰρ ᾗ τοὺς ὀϊστοὺς χρίουσι ῥίζα τίς ἐστι θανατηφόρος. ἐν δὲ Σκύθαις αὕτη τε καὶ ἕτεραι πλείους αἱ μὲν παραχρῆμα ἀπαλλάττουσαι τοὺς προςενεγκαμένους, αἱ δ' ἐν χρόνοις αἱ μὲν

τοῦ σησαμώδους] corr. Dalec. Sch.; *τῆς σησαμώδους ἐλεβ.* Ald. H. et (*ἐλλεβ.*) St. In Comm. Sch. correxit *τὸ σησαμοειδὲς τοῦ ἐλλεβόρου*, in Auctar. *τοῦ σησαμώδους καλουμένου τοῦ ἐλλεβόρου* mavult. Quomodo scriptorum dicta de *helleboro* ac *sesamoide*, quae Sch. ad c. 9, 2 collegit, inter se ac cum Theophrasti dictis conciliari possint nondum video; nunc enim *sesamoides* audit hellebori nigri fructus, nunc est planta ab helleboro diversa. Fortasse autem, quoniam Anticyraeis usu receptum erat fructum etiam hellebori, qui est sesamaceus, adhibere, accidit ut helleborum anticyraeum, vel plantam ipsam vel medicamentum, helleborum sesamaceum appellarent. — Pro *ὅτι* existimo *οὔ* scriptum fuisse; *fructum sessamacei elebori dare solent, qui sessamae similis est* G.

Cap. XV.

δὲ δοκ. — Λατίνην] Sch. syll. et sic fere Ald. H. St., sed omisso *τῶν* et *τὴν* priore; ac U*, qui *τῶν* praebet et *περὶ τυραννίαν* habet; *δὲ δοκ. ε. τ. μάλιστα μὲν τῶν* etc. (cum Ald.) P; *δέ φασιν χώρας μάλ. μὲν ἔξω τῆς Ἑλ. τήν τε τυρρηνίαν κ. τ. Λ.* UM Sch. cont.

εἶναι λεγ.] Ald. Edd. o.; *λεγ. εἶναι* U* Sch. syll.

ἔτι μᾶλλόν γε] UM; *ἔτι γε μᾶλλον* Ald. Edd.

τὰ περὶ] UU* Sch. syll.; *τὰ* om. Ald. Edd.; *τὴν περὶ* Sch. cont.

φησὶ λαβεῖν] *φασὶ λαβεῖν* UM; *λαβεῖν* solum Ald. Edd. o. Mihi cum Scheidero verisimilius est scriptum fuisse — *μᾶλλον τὰ π. Αἰ. ἐκεῖθεν γὰρ τ. Ἑλ. Ὅμηρός φησι λαβεῖν.*

πολυδ. πόρεν] H. St. Sch.; *πόρε πουλύδαμνα* Ald. *πουλυδ.* quoque dat M. — *Θωνὸς* M Ald.

τόθι πλεῖστα φύει] UM Ald. Sch.; *-φέρει* U*; *τῇ πλ. φέρει* H. St.

τετυγμένα] UM Ald. Sch.; *μεμιγμένα* U* H. St.

ὧν δὴ] Sch. syll.; *ὡι δὴ* U*; *ἐν οἷς δὴ* P Ald. Edd. o.

νηπενθὲς ἐκεῖνο] *νηπ. ἄχολον ἐκ. φ. εἰ. καὶ ἄχολον* U*. — *λήθυν* Cam.

ἀπάθειαν] Ald. Edd. o.; *ἀπαλλαγὴν* U*.

κακῶν] Abhinc usque ad *δηλοῦν τὸ κοινὸν* §. 3 extr. om. U*.

ὥςπερ] parum aptum h. l., ideoque vitiosum esse videtur.

ὑπὸ] corr. Sch.; *ἀπὸ* Ald. Edd.

ταῖς ἐλεγείαις] UM Sch. syll.; *τοῖς ἐλεγείοις* Ald. Edd. o.; *in elegiis* G.

2. *οἱ δὲ τόποι*] *δὲ* om. Bas.

καὶ ἧττον] U Sch. syll.; *καὶ τῷ ἧττον* Ald. Edd. o.

ἐστι θανατηφ.] *ἐστιν ἡ θαν.* UM.

αὕτη] corr. Sch.; *αὐτή* Ald. Edd.

παραχρῆμα] *παρὰ χρῆμα* Ald. Edd. o.

ἐλάττοσιν αἱ δ' ἐν πλείοσιν, ὥστ' ἐνίους καταφθίνειν. ἐν Ἰνδοῖς δὲ καὶ ἕτερα
γένη πλείω, περιττότατα δὲ, εἴπερ ἀληθῆ λέγουσιν, ἥ τε δυναμένη τὸ αἷμα δια-
χεῖν καὶ οἷον ὑποφεύγειν, καὶ πάλιν ἡ συνάγουσα καὶ πρὸς ἑαυτὴν ἐπισπωμένη,
ἃ δή φασιν εὑρῆσθαι πρὸς τὰ τῶν ὀφιδίων τῶν θανατηφόρων δήγματα. περὶ 3.
δὲ τὴν Θρᾴκην εἶναι μὲν καὶ ἑτέρας οὐκ ὀλίγας, ἰσχυροτάτην δὲ ὡς εἰπεῖν τὴν
ἴσχαιμον, ἣν δὴ λέγουσιν οἱ μὲν κεντηθείσης τῆς φλεβὸς οἱ δὲ καὶ σφοδροτέ-
ρως διατμηθείσης ἴσχειν καὶ κωλύειν τὴν χύσιν. [ταῦτα μὲν οὖν ὥσπερ εἴπο-
μεν ἔοικε δηλοῦν τὸ κοινόν.] τῶν μὲν οὖν ἔξω τόπων οἱ φαρμακωδέστατοι οὗ-
τοι. τῶν δὲ περὶ τὴν Ἑλλάδα τόπων φαρμακωδέστατον τό τε Πήλιον τὸ ἐν 4.
Θετταλίᾳ καὶ τὸ Τελέθριον τὸ ἐν Εὐβοίᾳ καὶ ὁ Παρνασὸς ἔτι δὲ καὶ ἡ Ἀρκα-
δία καὶ ἡ Λακωνική· καὶ γὰρ αὗται φαρμακώδεις ἀμφότεραι· δι' ὃ καὶ οἵ γε
Ἀρκάδες εἰώθασιν ἀντὶ τοῦ φαρμακοποτεῖν γαλακτοποτεῖν περὶ τὸ ἔαρ ὅταν οἱ
ὀποὶ μάλιστα τῶν τοιούτων φύλλων ἀκμάζωσι· τότε γὰρ φαρμακωδέστατον τὸ
γάλα· πίνουσι δὲ βόειον· δοκεῖ γὰρ πολυνομώτατον καὶ παμφαγώτατον εἶναι
πάντων ὁ βοῦς. φύεται δὲ παρ' αὐτοῖς ὅ τε ἐλλέβορος ἀμφότερος καὶ ὁ λευκὸς 5.
καὶ ὁ μέλας· ἔτι δὲ δαῦκον δαφνοειδὲς κροκόεν, καὶ ἣν ἐκεῖνοι μὲν ῥάφανον
ἀγρίαν καλοῦσι τῶν δ' ἰατρῶν τινες κεράϊν, καὶ ἣν οἱ μὲν ἀλθαίαν ἐκεῖνοι δὲ
μαλάχην ἀγρίαν, καὶ ἡ ἀριστολοχία καὶ τὸ σέσελι καὶ τὸ ἱπποσέλινον καὶ τὸ
πευκέδανον καὶ ἡ ἡράκλεια καὶ ὁ στρύχνος ἀμφότερος ὅ τε φοινικοῦν ἔχων τὸν
καρπὸν καὶ ὁ μέλανα. φύεται δὲ καὶ ὁ σίκυος ὁ ἄγριος ἐξ οὗ τὸ ἐλατήριον 6.

ὥστ' — καταφθίνειν] Locus est mutilus.
ἐν Ἰνδοῖς δὲ] U Sch., ἐν Ἰνδοῖς τε M; εἰς Ἰνδούς τε Ald. Edd.
ἕτερα γένη πλείω] corr. Dalec.; ἕ. μέρη πλ. Ald. Edd.; μὲν pro μέρη Vin. unde ἕτεραι μὲν πλείους Sch.
περιττότατα] sic correxi; περιττοτάτη Ald. Edd. o. Aut περιττότατα aut περιττόταται scribendum: illud propter sequens ἃ praetuli.
ἃ δή] UM Ald. Sch.; ἅτε H., ἅτε St.; ἃς δὴ corrigit Sch. Cur. sec. p. 493.
ὀφιδίων] UM Sch. syll.; ὄφεων Ald. Edd. o.
3. ἰσχυροτάτην] UP Ald. Bas. Sch.; ἰσχυρότατον Cam. H. St.
ταῦτα — κοινόν.] Clausulam huic loco minime congruam ut spuriam uncis seclusi. Pertinet autem ad finem capitis, ubi aliis verbis idem dicitur. ὥσπερ εἴπομεν om. P.
τῶν μὲν οὖν ἔξω] U*; καὶ τῶν ἔξω UM Ald. Edd.
οἱ φαρμακ. οὗτοι] UM Ald. Edd. o., qui εἰσί addunt, quod omisi; οὗτοι φαρμακωδέστατοι U*.
4. Θετταλίᾳ] θαλαττίᾳ UM.
ἐν Εὐβ.] UMU* Sch. syll.; ἐν τῇ εὐβ. Ald. Edd. o.
Παρνασός] Ald. Edd. o.; παρνασσὸς U U*M.
δὲ καὶ ἡ] UM; καὶ om. Ald. Edd.; καὶ ἡ ἀρκ. τε καὶ ἡ λακ. U*. — γὰρ om. U*.
φύλλων] in U* prius λ in litura, unde φυτῶν conjicere possis.
τὸ γάλα] τὸ om. U*.
δὲ βόειον] U; δὲ βόρειον M; δὲ τὸ βόειον Ald.
εἶναι] UU* Sch. syll.; om. Ald. Edd.
5. δὲ παρ'] γὰρ U; γὰρ παρ' P. — ἀμφοτέροις U*
ἔτι τε δαῦκον] ἔτι τὲ δαύκον U*.
ῥάφανον ἀγρίαν] U* Ald. Edd.; *brassicam silvestrem* G. Sch. ex Athen. 9 p. 371, Hesychio s. v. σταφυλῖνος, Apulej. de herb. c. 80, Dioscor. 3, 52 (59) σταφυλῖνον ἄγριον substituit, quod testibus scripturae refragantibus facere non ausus sum.
κεράϊν] U* Sch. syll.; κέραν U Ald. Edd. o. G. — καλοῦσι om. U*.
ἀλθαίαν] corr. Sch. e cap. 18, 1; ἀλθέαν Ald. Edd.
ἱπποσέλινον] H. St. Sch.; --σέληνον Ald.
πευκέδανον] Ald. Edd. o.; πευκεδανὸν U*.
ἡ ἡρ.] Hic et ante ἀριστολοχία articulum om. U, hic M quoque.
6. ὁ σικ. ὁ ἀγρ.] Ald. Edd. o.; ὁ posterius om. U*.

συντίθεται· καὶ ὁ τιθύμαλλος ἐξ οὗ τὸ ἱπποφάες· ἄριστον δὲ τοῦτο περὶ Τεγέαν κἀκεῖνο μάλιστα σπουδάζεται· φύεται δ' ἐκεῖ ἐπὶ πλέον· πλεῖστον δὲ καὶ κάλ-
7. λιστον φύεται περὶ τὴν Κλειτορίαν. ἡ δὲ πανάκεια γίνεται κατὰ τὸ πετραῖον περὶ Ψωφίδα καὶ πλείστη καὶ ἀρίστη. τὸ δὲ μῶλυ περὶ Φενεὸν καὶ ἐν τῇ Κυλλήνῃ. φασὶ δ' εἶναι καὶ ὅμοιον ᾧ ὁ Ὅμηρος εἴρηκε, τὴν μὲν ῥίζαν ἔχον στρογγύλην προσεμφερῆ κρομύῳ τὸ δὲ φύλλον ὅμοιον σκίλλῃ· χρῆσθαι δὲ αὐτῷ πρός τε τὰ ἀλεξιφάρμακα καὶ τὰς μαγείας· οὐ μὴν ὀρύττειν γ' εἶναι χαλε-
8. πὸν ὡς Ὅμηρός φησι. τὸ δὲ κώνειον ἄριστον περὶ Σοῦσα καὶ ἐν τοῖς ψυχροτάτοις τόποις. γίνεται δὲ καὶ ἐν τῇ Λακωνικῇ τὰ πολλὰ τούτων· καὶ γὰρ αὕτη πολυφάρμακος. ἐν Ἀχαίᾳ δὲ ἥ τε τραγάκανθα πολλὴ καὶ οὐδὲν χείρων ὡς οἴονται τῆς Κρητικῆς ἀλλὰ καὶ τῇ ὄψει καλλίων· καὶ δαῦκον περὶ τὴν Πατραϊκὴν διαφέρον· τοῦτο δὲ θερμαντικὸν φύσει, ῥίζαν δὲ ἔχει μέλαιναν. φύεται
18 St. δὲ τὰ πολλὰ τούτων καὶ ἐν τῷ Παρνασῷ καὶ περὶ τὸ Τελέθριον. καὶ ταῦτα μὲν κοινὰ πλειόνων χώρων.

καὶ ὁ τιθύμαλλος] U*; *καὶ τὸ τιθύμαλλον* Ald. Edd. o.; *τὸ* om UM.

ἱπποφάες] U Sch.syll.; *ἱπποφαὲς* M; *hippophaes* G. unde *ἱππόφαες* mBas.; *ἱππομανὲς* U* Ald. Edd. o. Si verba recte haberent *hippophaes* esset praeparatum medicum. Dioscor. 4, 159 (152) nominat plantam *ἱπποφαὶς*. Hippocr. Int. aff. I. p. 539, 543. 544 ed. Foes. *ἱπποφαέως ὀπὸν* commemorat. Galen. Lex. Hipp. *ἱπποφαέως* (*ἱππόφεως* ed. Steph.) *τοῦτο οὐ μόνον ἱπποφαὶς ὀνομάζεται ἀλλὰ καὶ κνάφον καὶ στύβον*. Inde colligere possis *ἱπποφαὶς* idem esse quod Theophr. alibi (6, 4, 1. 6, 5, 1.) *φέως* ac *ἱππόφεως* dixit. Quidquid statuis *ἱπποφάες* plantae nomen esse videtur; aut igitur excidit post *οὗ* nomen medicamenti e tithymallo parati, aut verba *ἐξ οὗ* vitiosa, e superioribus scilicet temere repetita sunt. Salm. Ex. p. 660 corrigebat *ἐξ οὗ ὁ ὀπὸς μόνος*.

τοῦτο] UU*; *τὸ* Ald. Edd. o.

κἀκεῖνο] UM Sch.syll.; *καὶ ἐκεῖ* cum vestigio liturae in fine U*; *καὶ ἐκεῖ* Ald. Edd. o.

φύεται δ' ἐκεῖ ἐπὶ πλέον] sic scribere sequentia suadent; *φ. δὲ καὶ ἐ. πλ.* Ald. H. Sch.; *φ. δ' ἐκεῖ καὶ ὑπόφαες* St. Omisit haec G.

7. *κατὰ τὸ πετραῖον*] dedit de conj. St. probantibus fere Sch. et Spr.; *καὶ τὸ π.* Ald. H. Sch. *Nascitur circa clitorium panacea: et petraea circa psophidem plurima et optima provenit* G. Conjectura recepta locum restitutum esse haud credo.

Φενεὸν] U Vo. Sch.; *φανεὸν* Ald. Edd. G.; *φονεὸν* P.

κυλλήνῃ· φασὶ δ' εἶναι καὶ] Ald. Edd.; *κυλλήνῃ φασὶν εἶναι· καὶ* Sch., qua correctione haud opus est. Aliter G.: *Moly apud faneum exit atque apud cylenam esse quemadmodum homerus dixit. Affirmant radice* etc.

ᾧ ὁ Ὅμ.] U*; *ᾧ Ὅμ.* Sch.syll.; *ὡς Ὁμ.* Ald. Edd. o. — *εἴρηκεν* U*.

προσεμφερῆ] UM Sch.; *προσεμφερὲς* Ald. Edd.

πρός τε τὰ] *τε* om. UM.

ὀρύττειν γ' εἶναι] Sch.syll.; *ὀρ. γε εἶναι* Ald. Edd. o.; *ὀρύσσειν γ' εἶ.* U*.

φησι] *φησίν* U*. Deinceps *τὸ δὲ — τόποις* om. U*.

8. *κώνειον*] *κώνιον* P.

ἄριστον] Ald. Edd. o.; *ἄριστα* UM.

Σοῦσα] Ald. Sch.; *Σοῦσαν* P H. St.; Susā G.; Sch. conjicit *Λοῦσα* scriptum fuisse, id enim est nomen oppidi Arcadiae.

ἥ τε τραγάκανθα] corr. Sch.; *ἡ τετραγάκανθα* Ald.; *ἡ τραγάκανθα* H. St.; *ἡ τραγάκανθος* UM.

Ἀχαίᾳ] P, correxerat cum Scaligero Sch.; *Ἀρκαδίᾳ* Ald. Edd.

καλλίων] *βελτίων* U*.

δαῦκον] *δαύκων* P. — Idem deinde *διαφέρων*.

πατραϊκὴν] corr. Sch.syll., cf. c. 20. 2; *πατρικὴν* Ald. Edd. o.; *patrensi agro* G.; *σπαρτιακὴν* U*; *σπαρτικὴν* marg. P.

τὰ πολλὰ] *τὰ* om. UM.

παρνασῷ] Ald. Edd. o.; *παρνασσῷ* UMU*.

χώρων] om. UM.

Cap. XVI. Τὸ δὲ δίκταμνον ἴδιον τῆς Κρήτης θαυμαστὸν δὲ τῇ δυνάμει καὶ πρὸς πλείω χρήσιμον μάλιστα δὲ πρὸς τοὺς τόκους τῶν γυναικῶν. ἔστι δὲ τὸ μὲν φύλλον παρόμοιον τῇ βληχοῖ, ἔχει δέ τι καὶ κατὰ τὸν χυλὸν ἐμφερὲς τὰ δὲ κλωνία λεπτότερα. χρῶνται δὲ τοῖς φύλλοις, οὐ τοῖς κλωσὶν οὐδὲ τῷ καρπῷ· χρήσιμον δὲ πρὸς πολλὰ μὲν καὶ ἄλλα, μάλιστα δὲ ὥςπερ ἐλέχθη πρὸς τὰς δυστοκίας τῶν γυναικῶν· ἢ γὰρ εὐτοκεῖν φασι ποιεῖν ἢ παύειν γε τοὺς πόνους ὁμολογουμένως· δίδοται δὲ πίνειν ἐν ὕδατι. σπάνιον δέ ἐστι· καὶ γὰρ ὀλίγος ὁ τόπος ὁ φέρων καὶ τοῦτον αἱ αἶγες ἐκνέμονται διὰ τὸ φιληδεῖν. ἀληθὲς δέ φασιν εἶναι καὶ τὸ περὶ τῶν βελῶν ὅτι φαγούσαις ὅταν τοξευθῶσι ἐκβάλλει. τὸ 2.
μὲν οὖν δίκταμνον τοιοῦτόν τε καὶ τοιαύτας ἔχει τὰς δυνάμεις. τὸ δὲ ψευδοδίκταμνον τῷ μὲν φύλλῳ ὅμοιον τοῖς κλωνίοις δ' ἔλαττον τῇ δυνάμει δὲ πολὺ λειπόμενον. βοηθεῖ μὲν γὰρ καὶ ταὐτὰ χεῖρον δὲ πολλῷ καὶ ἀσθενέστερον. ἔστι δὲ εὐθὺς ἐν τῷ στόματι φανερὰ τοῦ δικτάμνου ἡ δύναμις· διαθερμαίνει γὰρ ἀπὸ μικροῦ σφόδρα. τιθέασι δὲ τὰς δεσμίδας ἐν νάρθηκι ἢ καλάμῳ πρὸς τὸ μὴ ἀποπνεῖν· ἀσθενέστερον γὰρ ἀποπνεῦσαν. λέγουσι δέ τινες ὡς ἡ μὲν φύσις μία ἡ τοῦ δικτάμνου καὶ ἡ τοῦ ψευδοδικτάμνου, διὰ δὲ τὸ ἐν εὐγειοτέροις φύεσθαι τόποις χεῖρον γίνεσθαι καθάπερ καὶ ἄλλα πολλὰ ἀλλοιοῦται κατὰ 3.
τὰς δυνάμεις. τὸ γὰρ δίκταμνον φιλεῖ χώραν τραχεῖαν. ἔστι δὲ καὶ ἕτερον

Cap. XVI.

δίκταμνον] U*M1. Sic et U et U* fere semper exhibent, nec non M; Ald. utramque scripturam habet; *δίκταμον* Ald. Edd. o.; *dictamum* G.; *δίκταμνον* M2. Formam *δίκταμνον* praebent Aristot. H. A. 9, 6, Euphorio apud Schol. Arat. v. 33, codices Cicer. N. Deor. 2, 50, Stat. Silv. 1, 4, 102, Virg. Aen. 12, 403.
ἔχει δέ τι καὶ κατὰ] P Sch., et Ald. Edd. sed omisso *καὶ*; *ἔτι δὲ ἔχει καὶ κατὰ* UM.
κλωνία] Sch.syll.; *κλώνια* Ald. Edd. o.
μὲν] om. U*.
δυστοκίας] *δυστοκείας* P.
τοὺς πόνους] *τοῖς πόνοις* UM.
ὁμολογουμένως] *ὁμολοιομένους* M1; *ὁμολοιουμένους* M2.
ἐν] om U*.
τοῦτον] *τοῦτο*, dein *ἐκνέμονται δὲ διὰ* U*.
ἀληθὲς] *ἀληθῶς* UM.
τὸ περὶ] *τὸ* om. UM.
φαγούσαις] UM Sch.syll.; *φαγοῦσαι* U*; *φαγούσας* Ald. Edd. o. *Capras nempe sagitta transfixas dictamo devorato telum ejicere* G.
ἐκβάλλει] corr. Sch.syll.; *ἐκβάλλειν* Ald. Edd. o.
δίκταμνον] U*; *δίκταμον* Ald. Edd. o.
τοιοῦτόν τε] UM Sch.; *τ. γε* Ald. Edd.
2. *ψευδοδίκταμνον*] UU*; *--ταμον* Ald. Edd. o.; — *dictamum* G.
δὲ πολὺ] *δὲ* om. UM.
βοηθεῖ — καὶ ταὐτὰ] Ald. H. St. (qui *ταῦτα* habent) Sch.; *βοηθεῖν μὲν γὰρ ταῦτα* UM; *καὶ ταῦτα* etiam U*; *βοηθεῖ μὲν γὰρ [πρὸς] ταῦτα* Sch.syll.
χεῖρον] Ald. Edd.; *χείρω* UMU*.
τοῦ δικτάμνου ἡ δύναμις] U* et Sch.syll. (qui *δικτάμου* habet); *ἡ τοῦ δικτάμου δύναμις* Ald. Edd. o.
διαθερμαίνει] U* Sch. syll.; *θερμαίνει* Ald. Edd. o.
δὲ τὰς] U* Sch.syll.; *δὲ καὶ τὰς* Ald. Edd. o.
νάρθηκι ἢ καλ.] Sch.; *ναρθηκιδη ἢ καλ.* U; *ναρθηκίδι ἢ καλ.* M; *νάρθηκι καὶ καλ.* Ald. H. St.
ὡς ἡ] *ὡς* om. U*.
δικτάμνου] U* Ald.; *-τάμου* H. St. Sch.
ψευδοδικτάμνου] UU* Ald.; *-τάμου* H. St. Sch.
καὶ ἄλλα] UM Sch.syll.; *καὶ* om. Ald. Edd.
ἀλλοιοῦται] dedi e conj.; *πλείω τούτων* Ald. Edd. o., quae verba plane otiosa ne dicam inepta. Desideratur autem verbum; scripsi id cujus vestigia invenire mihi videor in scriptura Ald. nec non in U*, qui nonnullis omissis sic habet: *καθάπερ τὰ πλείω τῶν κατὰ τᾶς δυν.*; *ut viribus deterioribus ex loco reddantur* G.

δίκταμνον ὥςπερ ὁμώνυμον, οὔτε τὴν ὄψιν οὔτε τὴν δύναμιν ἔχον τὴν αὐτήν· φύλλον γὰρ ἔχει ὅμοιον σισυμβρίῳ τοὺς δὲ κλῶνας μείζους· ἔτι δὲ τὴν χρείαν καὶ τὴν δύναμιν οὐκ ἐν τοῖς αὐτοῖς. τοῦτο μὲν οὖν ὥςπερ ἐλέχθη θαυμαστὸν ἅμα καὶ ἴδιον τῆς νήσου. φασὶ δέ τινες ὅλως τῶν φύλλων καὶ τῶν ὀροδάμνων καὶ ἁπλῶς τῶν ὑπὲρ γῆς τὰ ἐν Κρήτῃ διαφέρειν, τῶν δὲ ἄλλων τῶν γε πλεί-
4. στων τὰ ἐν τῷ Παρνασῷ. τὸ δ' ἀκόνιτον γίνεται μὲν καὶ ἐν Κρήτῃ καὶ ἐν Ζακύνθῳ, πλεῖστον δὲ καὶ ἄριστον ἐν Ἡρακλείᾳ τῇ ἐν Πόντῳ. ἔχει δὲ φύλλον μὲν κιχοριῶδες, ῥίζαν δὲ ὁμοίαν τῷ σχήματι καὶ τῷ χρώματι καρίδι, τὴν δὲ δύναμιν τὴν θανατηφόρον ἐν ταύτῃ· τὸ δὲ φύλλον καὶ τὸν καρπὸν οὐθέν φασι ποιεῖν· καρπὸς δέ ἐστι πόας οὐχ ὑλήματος. βραχεῖα δὲ ἡ πόα καὶ οὐδὲν ἔχουσα περιττὸν ἀλλὰ παρομοία τῷ σίτῳ τὸ δὲ σπέρμα οὐ σταχυηρόν. φύεται δὲ πανταχοῦ καὶ οὐκ ἐν ταῖς Ἀκόναις μόνον ἀφ' ὧν ἔχει τὴν προςηγορίαν· αὕτη δέ ἐστι κώμη τις τῶν Μαριανδυνῶν· φιλεῖ δὲ μάλιστα τοὺς πετρώδεις τόπους·
5. οὐ νέμεται δὲ οὔτε πρόβατον οὔτ' ἄλλο ζῶον οὐδέν. συντίθεσθαι δὲ τρόπον τινὰ πρὸς τὸ ἐργάζεσθαι καὶ οὐ παντὸς εἶναι· δι' ὃ καὶ τοὺς ἰατροὺς οὐκ ἐπισταμένους συντιθέναι σηπτικῷ τε χρῆσθαι καὶ πρὸς ἄλλα ἄττα· πινόμενον δ' οὐδεμίαν αἴσθησιν ποιεῖν οὔτ' ἐν οἴνῳ οὔτ' ἐν μελικράτῳ· συντίθεσθαι δὲ ὥστε κατὰ χρόνους τακτοὺς ἀναιρεῖν, οἷον δίμηνον τρίμηνον ἑξάμηνον ἐνιαυτόν, τοὺς δὲ καὶ δύο ἔτη· χείριστα δὲ ἀπαλλάττειν τοὺς ἐν πλείστῳ χρόνῳ καταφθίνοντος τοῦ σώματος, ῥᾷστα δὲ τοὺς παραχρῆμα. λυτικὸν δὲ φάρμακον οὐχ εὑρῆσθαι

3. *δίκταμνον*] U Ald.; *-ταμον* H. St. Sch.
ὁμώνυμον] *ὅμοιον* U*; *εὐώνυμον* P.
δύναμιν ἔχον] UM Sch. In Ald. Edd. *ἔχον* sequitur post *ὄψιν*.
φύλλον γὰρ] U*; *φύλλον τε γὰρ* Ald. Edd. o. — Dein *ὅμοιον ἔχει* U*. — *σισιμβρίῳ* U*. — *ἔχειν* Ald. Edd.
τοὺς δὲ] U*; *τούς τε* Ald. Edd. o.
οὖν] om. UM.
ὀροδάμνων] U*P Sch.syll.; *θάμνων* marg. P Ald. Edd. o. Ceterum miror vocabulum rarum a Theophrasto hoc uno loco positum. Sed *θάμνων* male habet.
τῶν γε πλ.] *τῶν τε πλ.* U*. Vix integra sunt haec verba.
Παρνασῷ] Ald. Edd. o.; *παρνασσῷ* UU*.
4. *τὸ δ' ἀκόνιτον*] cf. Theopompum apud Antig. Caryst. Mirab. s. 131.
μὲν καὶ] UM G.; *μὲν ὥς φασι καὶ* Ald. Edd. o.; Sch. *ὥς φ.* seclusit.
ἔχει δὲ] Abhinc usque ad *φασι ποιεῖν* om. U*.
κιχοριῶδες] sic correxi; *κιχωριῶδες* Ald. Edd.; *κυκλῶδες* St.
καρίδι] dedi e conj., in quam duxit scriptura libri U *καρίαι*; *καρύᾳ* Ald. Edd. o.; *καρύῳ* corr. Bod. Nunc consentit ab hac parte Th. cum Dioscoride 4, 78 qui alterum aconitum *ῥίζας ὥςπερ πλεκτάνας καρίδων μελαίνας* habere dicit.
οὐθὲν] U Sch.; *οὐδὲν* Ald. Edd.
ποιεῖν] *ποιοῦν* UMP
καρπός] Abhinc usque ad *ζῶον οὐδὲν* om. UM G.
πόας οὐχ] U*; *πόας καὶ οὐχ* Ald. Edd.; *καὶ* seclusit Sch.syll.
πανταχοῦ] Iterum *πολλαχοῦ* scribendum esse censeo.
Μαριανδυνῶν] corr. Sch. praeeunte Meurs. Th. p. 101. Salmas. Ex. p. 619.; *περιανδύνων* U* Ald. H.; *Μαριανδόνων* St.
5 *συντίθεσθαι*] Abhinc usque ad *χρῆσθαι κἄπειτα* om. U*, paucis verbis interjectis, quae suo loco adnotantur.
δὲ τρόπον] *δὲ* om. M.
πινόμενον δὲ] *δὲ*, quod om. Ald. Edd., addidit Sch.
ποιεῖν] U Sch.syll.; *ποιεῖ* Ald. Edd. o.; *nihil penitus posse officere* G.
τοὺς δὲ καὶ δύο] *nonnullum etiam biennio* G.
καταφθίνοντος] UP Sch. de conj.; *καταφθίνον* M; *καταφθίνοντας* Ald. Paullo auctius G. *pessime illos de vita discedere volunt, qui plurimum temporis resistere possunt. Paullatim enim tabescat corpus et languore pereat diuturno esse necesse.*

καθάπερ ἀκούομεν ἕτερόν τι φυόμενον. ἀλλὰ τοὺς ἐγχωρίους ἀνασώζειν τινὰς μέλιτι καὶ οἴνῳ καὶ τοιούτοις τισὶ, σπανίως δὲ καὶ τούτους καὶ ἐργωδῶς. ἀλλὰ 6. τοῦ ἐφημέρου τὸ φάρμακον εὑρῆσθαι· ἕτερον γάρ τι ῥίζιον εἶναι ὃ ἐφήμερον ἀπαλλάττει· τοῦτο δὲ φύλλον ὅμοιον ἔχειν τῷ ἐλλεβόρῳ ἢ τῷ αἰρίῳ· καὶ τοῦτο πάντας εἰδέναι· δι' ὃ καὶ τὰ ἀνδράποδά φασι πολλάκις παροργισθέντα χρῆσθαι, κἄπειτα ἰατρεύειν αὑτὰ πρὸς τοῦτο ὁρμῶντα καὶ γὰρ οὐδὲ ταχεῖαν ποιεῖσθαι τὴν ἀπαλλαγὴν οὐδὲ ἐλαφρὰν ἀλλὰ δυσχερῆ καὶ χρόνιον· εἰ μὴ ἄρα διὰ τὸ εὐ-

καθάπερ ἀκούομεν] *καθ. ἠκούομεν* UM; *ὥσπερ ἀκούομεν* Ald. Edd. o.

ἕτερόν τι φυόμενον] dedi e conjectura. Verte: *Neque accepimus inventum esse aliud quid sponte natum remedium quod aconiti vim dissolvat: sed rusticanos remedio e melle ac vino parato interdum mederi sed raro ac operose.* *ἕτερόν τι φύεσθαι* U Ald. H.; om. St. Sch. posito ante *ὥσπερ* commate *ἑτέρων τι φύεσθαι* scripsit, quod vertit *qualia contra cetera venena nasci traduntur.*

ἀλλὰ τοὺς ἐγχωρ.] sic UM; *ἀλλά τινες τοῖς ἐνεγκαμένοις βοήθειαι εὕρηνται. τοὺς γὰρ ἐγχ.* Ald. H. St. et Sch. qui *προσενεγκαμένοις* scripsit. Sed in Syll. verba ab UM omissa seclusit. Recte; nam verba *τινὲς — εὕρηνται* spuria esse verbum finitum prodit inter infinitivos male positum: originem traxerunt e margine ubi sic adscripta fuerunt „*τίνες — εὕρηνται;*" U* post extrema §. 4 *ζῷον οὐδὲν* addit *βοήθειαι δὲ τοῖς ἐνεγκαμένοις εἰσί· πολλάκις γάρ φασι τὰ ἀνδράποδα* — iterum multis omissis. Gaza, si graeca codicis sui vertit, alia habuisse videtur: *Remedium nusquam esse compertum. Sed falso dici quoddam aliud resistens illi haberi. Non enim herba sed melle et mero et quibusdam ejusmodi servari aliquos potuisse.*

6. *ἀλλὰ τοῦ ἐφημέρου τὸ φ.*] U Sch. syll.; *ἀλλὰ τὰ ἐφ' ἡμέρου τὸ φ.* M; *ἀλλὰ καὶ τὸ ἐφημέρου φ.* Ald. H.; *ἀλλὰ δέ τι ἐπὶ τοῦ ἐφ. φ.* St. *Aliud quoque venenum vim diurnariam enecandi sortiens compertum affirmant.* G., quem graeca perperam vertisse reprehendit Sch. Cur. sec. p. 495, laudans *de Candolle et Encontre Recherches sur la botanique des anciens.* Tota haec de *ephemero* narratio satis obscura et hiulca absque dubio magnis scripturae vitiis, inprimis in pronomine *τοῦτο* conspicuis, laborat, quae divinando conjectandoque tolli nequeunt; nec aliorum scriptorum comparatio quidquam fert opis. Exscripsi igitur totam fere ut extat in Aldina. Linkio sic emendanda esse sunt visa — *καὶ τοῦτον τὸ φάρμακον πάντας εἰδέναι. — χρῆσθαι ἐκείνῳ· κἄπειτα* etc. Sed vereor ut sic locus sit restitutus. Nam ab initio quoque oratio parum concinna. Dein *τοῦτο* prius necessario referendum est ad *τὸ ἐφήμερον, venenum intra unum diem enecans,* propter id quod sequitur *διὸ — χρῆσθαι:* nam si *τοῦτο* ad *τὸ φάρμακον* i. e. *remedium contra ephemerum veneficum* referre, sive cum Linkio protinus *τοῦτον τὸ φάρμακον* scribere velis, ratio grammatica poscit ut deinceps *χρησάμενα* scribatur, quia nunc actio principalis *usus veneni* esse nequit, sed *curatio* esse debet.

ὃ ἐφήμερον ἀπ.] P H. St. Sch.; *quod eodem die possit occidere* G.; *ὃ ἐφημεραῖον ἀπ.* U, *ὃ ἐφ' ἡμεραῖον* M; *ὃ οὐκ ἐφήμερον ἀπαλλάττει* Ald. Galli supra laudati male sic acceperunt: *il existe une certaine petite racine qui en detruit absolument l'effet.*

αἰρίῳ] Ald. H.; *λειρίῳ* e corr. Guilandini aliorumque St. Sch., cujus conjecturae auctor Dioscor. 4, 85 *φύλλα ὅμοια κρίνῳ:* at is aliam plantam descripsit. G. omisit. Verba *τῷ ἐλλ. ἢ* om. St. Ceterum *ἐλεβόρῳ* Ald. — Paullo ante *τόνδε δὲ καὶ φύλλον* U, *τῶνδε δὲ καὶ φ.* M.

τοῦτο πάντας] Ald. Edd.; *τοῦτο μὲν π.* UM.

διὸ — χρῆσθαι] Post verba — *ἐνεγκαμένοις εἰσὶ* pergit U* *πολλάκις γάρ φασι τὰ ἀνδράποδα παροργισθέντα χρῆσθαι κἄπ. ἰα. αὐτά· καὶ γὰρ οὐδὲ* etc.

πρὸς — ὁρμῶντα] Haec verba post *χρῆσθαι* transponi mavult Sch. Cur. sec. p. 495. Post *ὁρμῶντα* addunt UM *καὶ τοὺς οἰκέτας ἐπὶ τοῦτο ὁρμᾶν,* deinceps omittunt omnia usque ad *θανατηφόρων.* Eadem illa verba *καὶ — ὁρμᾶν* vertit Gaza, ceteris post *εἰδέναι* omissis sic: *Notamque omnibus esse: et quidem famulos hanc petere solere. Aconitum vero, ut dictum.*

ἀλλὰ δυσχ.] *οὐδὲ δυσχ.* U*.

εἰ μὴ — ὡς δεῖ] sic Ald. Edd. o.; *ἀθεράπευτον* habent U*P. Sch. scribi vult *εἰ μὴ ἄρα διὰ τὸ ἀκατασκεύαστον εἶναι ὡς δεῖ καὶ εὐθεράπευτόν ἐστι,* quod nec in sententiarum nexu aptum nec satis graece dictum esse videtur. St. *εἰ μὴ εὐκατασκεύαστον· καὶ γὰρ εὐθεράπευτον εἶναι εἰ μὴ εὐκατασκεύαστον ὡς δεῖ.* Verba cum vitiis suis retinui, quibus mederi velle temerarium est.

θεράπευτον εἶναι καὶ ἀκατασκεύαστον ὡς δεῖ. φασὶ γοῦν καὶ παραχρῆμα ἀπ-
αλλάττεσθαι καὶ ὕστερον χρόνῳ τοὺς δὲ καὶ εἰς ἐνιαυτὸν ἄγειν, καὶ τὰς δόσεις
ἀβοηθήτους εἶναι. ταῦτα δὲ ἐξακριβωθῆναι μάλιστα παρὰ τοῖς Τυρρηνοῖς τοῖς
7. ἐν Ἡρακλείᾳ. τοῦτο μὲν οὖν οὐδὲν ἄτοπον εἰ τρόπον μέν τινα ἀβοήθητον ἄλ-
λως δὲ βοηθήσιμον ὥςπερ καὶ ἕτερα τῶν θανατηφόρων. τὸ δὲ ἀκόνιτον ἄχρη-
στον ὥςπερ εἴρηται τοῖς μὴ ἐπισταμένοις· οὐδὲ κεκτῆσθαι δὲ ἐξεῖναι ἀλλὰ θά-
νατον τὴν ζημίαν· τὴν δὲ τῶν χρόνων διαφορὰν ἀκολουθεῖν κατὰ τὰς συλλογάς·
8. 17H. 19St. ἰσοχρόνους γὰρ τοὺς θανάτους γίνεσθαι τοῖς ἀπὸ τῆς συλλογῆς χρόνοις. Θρα-
σύας δ' ὁ Μαντινεὺς εὑρήκει τι τοιοῦτον ὥςπερ ἔλεγεν ὥστε ῥᾳδίαν ποιεῖν καὶ
ἄπονον τὴν ἀπόλυσιν τοῖς ὀποῖς χρώμενος κωνείου τε καὶ μήκωνος καὶ ἑτέρων
τοιούτων ὥστε εὔογκον εἶναι σφόδρα καὶ μικρὸν ὅσον εἰς δραχμῆς ὁλκήν. ἀ-
βοήθητον δὲ πάντῃ καὶ δυνάμενον διαμένειν ὁποσονοῦν χρόνον καὶ οὐδὲν ἀλ-
λοιούμενον. ἐλάμβανε δὲ τὸ κώνειον οὐχ ὅθεν ἐτύγχανεν ἀλλ' ἐκ Σούσων καὶ
εἴ τις ἄλλος τόπος ψυχρὸς καὶ παλίσκιος· ὡςαύτως δὲ καὶ τἆλλα. συνετίθει
δὲ καὶ ἕτερα φάρμακα πολλὰ καὶ ἐκ πολλῶν. δεινὸς δὲ καὶ Ἀλεξίας ὁ μαθη-
τὴς αὐτοῦ καὶ οὐχ ἧττον ἔντεχνος ἐκείνου· καὶ γὰρ τῆς ἄλλης ἰατρικῆς ἔμπει-
9. ρος. ταῦτα μὲν οὖν εὑρῆσθαι δοκεῖ πολλῷ μᾶλλον νῦν ἢ πρότερον. ὅτι δὲ
διαφέρει τὸ χρῆσθαί πως ἑκάστῳ φανερὸν ἐκ πολλῶν· ἐπεὶ καὶ Κεῖοι τῷ κω-
νείῳ πρότερον οὐχ οὕτω ἀλλὰ τρίβοντες ἐχρῶντο καθάπερ οἱ ἄλλοι· νῦν δ' οὐδ'

ἀβοηθήτους] PU* Sch. syll.; *εὐβοηθήτους* Ald. Edd. o., quod si tueri velis debes ante *τὰς δόσεις* interserere *ταύτας* i. e. *τὰς εἰς ἐνιαυτὸν*, ut cum superioribus quodammodo conveniant.

7. *μὲν οὖν οὐδὲν*] *οὖν* de meo addidi, quod inter *μὲν* et *οὐδὲν* facile excidit.

ἄλλως] P, corr. Bas, H. St. Sch.; *ἄλλας* Ald. Cam.

τὸ δὲ ἀκον.] sic UM; *τό γε μὴν ἀκ.* Ald. Edd. o. — Abhinc usque ad *συλλογῆς χρόνοις* om. U*.

κεκτῆσθαι] An fuit *πωλεῖσθαι?*

δὲ ἐξεῖναι — θάνατον τὴν ζ.] UM Sch. syll.; *δὲ ἐξῆν — θάνατον εἶναι τὴν ζ.* Ald. Edd. o., quae scriptura mihi praestare videtur: sed infinitivus *εἶναι ζ.* non pendet ab omisso *φασὶ* sed a verbo *νόμος ἦν* quod repetendum ex *ἐξῆν*.

ἀκολουθεῖν κατὰ] dedi de conj.; *ἀκούειν εἶναι κατὰ* Ald. H. Sch.; — *εἶναι καὶ* M; *ἀκονίτου φασὶν εἶναι* St. *Temporis differentiam pro collectus ratione sequi autumant* G.

γὰρ] om. M. G.

8. *Θρασύας*] Ald. Edd.; *θρασύνας* U*P. Dein *δ'* U*, *δὲ* Ald.

Μαντινεὺς] UU*P Sch.; *Mantinensis* G.; *μαντινὰς* M; *μαντιεὺς* Ald. H. St.

εὑρήκει] *εὑρίκει* U*; *εὑρηκέναι* Ald. Edd. o.

ὥςπερ ἔλεγεν] Ald. H. St.; om. U*; *ὥςπερ* om. G.; seclusit Sch.

κωνείου] Ald.; *κωνίου* M.

σφόδρα] UM Sch.syll.; *πάνυ* Ald. Edd. o.

ὁλκὴν] Bas. St. Sch.; *ὀλκήν* Ald. Cam. H.

δυνάμενον διαμένειν] *δυν. καὶ διαμένειν* U*, non male sed magis etiam velim *καὶ* ante *οὐδὲν* sublatum aut ante *ὁποσονοῦν* transpositum ut sit haec sententia: *atque plurimum temporis conservari potest sine ulla mutatione*, — Dein *ὅποσον ἂν* U*.

ἐλάμβανε] *ἐλαμβάνετο* U* i. e. *ad praeparata sua adhibebat.*

ἐτύγχανεν] *ἔτυχεν* U*.

Σούσων] Vide ad c. 15, 8.

ὡςαύτως — τἆλλα] casu haec omissa in Sch.cont. Habent cett. omnes.

καὶ ἕτερα φ.] M Sch.; *καὶ τὰ ἕτερα φ.* U; *καὶ φάρμακα* Ald. Edd. o.

πολλὰ καὶ ἐκ] UMP Sch. G.; *καὶ* om. Ald. Edd.

ἔντεχνος] Ald. Edd. o.; *τεχνὰς* U; *κατὰ τὰς τέχνας* M.

νῦν] om. UM.

9. *ὅτι δὲ*] U* Ald. Edd.; *ὅτι δὴ* M Sch.

κεῖοι τῷ κ. — τρίβοντες ἐχρῶντο καθ. οἱ ἄλλοι] U Sch.syll. et M, qui *χίοι* habet. Sch.cont. *χῖοι — τρίβοντες καθ. οἱ ἄλλοι ἐχρῶντο; κείους φασὶ τῷ — τρίβοντας ὥςπερ οἱ ἄλλοι χρῆσθαι* U*; *κίους φασὶ τῷ — τρί-*

ἂν εἰς τρίψειεν ἀλλὰ πτεριπτίσαντες καὶ ἀφελόντες τὸ κέλυφος, τοῦτο γὰρ τὸ τὴν δυςχέρειαν παρέχον δυςκατέργαστον ὄν, μετὰ ταῦτα κόπτουσιν ἐν τῷ ὄλμῳ καὶ διαττήσαντες λεπτὰ ἐπιπάττοντες ἐφ' ὕδωρ πίνουσιν ὥστε ταχεῖαν καὶ ἐλαφρὰν γίνεσθαι τὴν ἀπαλλαγήν.

Cap. XVII. Ἁπάντων δὲ τῶν φαρμάκων αἱ δυνάμεις ἀσθενέστεραι τοῖς συνειθισμένοις τοῖς δὲ καὶ ἀνενεργεῖς τὸ ὅλον. ἔνιοι γὰρ ἐλλέβορον ἐσθίοντες πολὺν ὥστε ἀναλίσκειν δέσμας ὅλας οὐδὲν πάσχουσιν· ὅπερ ἐποίει καὶ Θρασύας δεινότατος ὢν ὡς ἐδόκει περὶ τὰς ῥίζας. ποιοῦσι δὲ τοῦθ' ὡς ἔοικε καὶ τῶν νομέων τινές· δι' ὃ καὶ πρὸς τὸν φαρμακοπώλην τὸν θαυμαζόμενον ὡς κατήσθιε ῥίζαν μίαν ἢ δύο παραγενόμενος ὁ ποιμὴν καὶ ἀναλώσας ὅλην τὴν δέσμην ἐποίησεν ἀδόκιμον· ἐλέγετο δ' ὅτι καθ' ἑκάστην ἡμέραν τοῦτο ποιεῖ καὶ αὐτὸς καὶ ἕτεροι. κινδυνεύει γὰρ ἔνια τῶν φαρμάκων τῇ ἀσυνηθείᾳ φάρμακα γίνεσθαι, τάχα δὲ ἀληθέστερον εἰπεῖν ὡς τῇ συνηθείᾳ οὐ φάρμακα· προςδεξαμένης γὰρ τῆς φύσεως καὶ κατακρατούσης οὐκέτι φάρμακα, καθάπερ καὶ Θρασύας ἔλεγεν· ἐκεῖνος γὰρ ἔφη τὸ αὐτὸ τοῖς μὲν φάρμακον εἶναι τοῖς δ' οὐ φάρμακον διαιρῶν τὰς φύσεις ἑκάστων· ᾤετο γὰρ δεῖν καὶ ἦν δεινὸς διαγνῶναι. ποιεῖ δέ τι δῆλον ὅτι πρὸς τῇ φύσει καὶ τὸ ἔθος. Εὔδημος γοῦν ὁ φαρμακοπώλης εὐδοκιμῶν σφόδρα κατὰ τὴν τέχνην συνθέμενος μηδὲν πείσεσθαι πρὸ

18 H. 20 St.

2.

βοντας καθάπερ οἱ ἄλλοι χρῆσθαι Ald. et H. St. qui *χίους* habent; *cii — utebantur* G. — *κονίῳ* M. — *οὕτως* U*.

τρίψειεν ἀλλὰ πτεριπτίσαντες] *πτήσειεν ἀλλὰ τρίψαντες* U*. — *περιπτήσαντες* Ald. H. U, *περιπτύσαντες* MP; *περιπτίσαντες* e correctione HStephani Sch. et St. qui *περιπτίσσαντες* dedit.

παρέχον] *παρέχειν* U*.

διαττήσαντες] e correctione C. Hoffmanni Sch; *pretenui crebro* (l. praetenui cribro) *transmissam* G.; *διαπτήσαντες* Ald. H.; *διηθήσαντες* U* marg. P, quod conjecerat Wyttenb. ad Plat. Phaed. p. 327. At priusquam colari potest aqua affusa sit necesse est. *διαπτύσσαντες* St.

λεπτὰ] *δὲ* addit U*. Contra St. *δ' ἐφ' ὕδ.* dedit.

γίνεσθαι] *εἶναι* U*.

Cap. XVII.

φαρμάκων] U* Sch. syll.; *φαρμακωδῶν* Ald. Edd. o. Haec verba habet Apollon. Hist. Mir. s. 49 post narrationem de Eunomo.

αἱ δυν.] *αἱ* om. U.

ἀνενεργεῖς] Ald. Edd. o.; *ἀργοὶ* U* Sch. syll.

δέσμας] *δεσμὰς* et paullo post *δεσμὴν* U*. Cf. Lobeck Paralip. p. 396.

ὡς ἐδόκει] om. U*.

δι' ὃ] *διὸ* U*, ac sic plerumque scriptum exhibet.

ὡς κατήσθιε] U* Ald. Edd.; *quod — mandere posset* G. Sine idonea causa *ὃς κατ.* scripsit Sch.

ῥίζαν μίαν] UM Sch.; *μίαν ῥίζαν* Ald. Edd. U*.

ἐλέγετο] UM Sch. syll.; *dicebatur* G.; *ἔλεγε* Ald. Edd. o.

ἕτεροι] *ἕτερος* U*.

2 *κινδυνεύει*] MP Sch.; *κινδυνεύειν* Ald. Edd. G.: *Fit enim ut pleraque ex medicamentis propter hominis consuetudinem vim suam amittant nec amplius medicamina esse possint*, parum accurate.

ἔνια] Ald. Edd. o.; *ἕτερα* U*.

ἀσυνηθείᾳ] UM Ald. Sch.; *συνηθείᾳ* H. St.

φάρμακα γίνεσθαι] Ald. Edd. o.; *ἕτερα φάρμ. γίν.* U Sch. syll. Sententia magis apta voce *ἕτερα* omissa, quae mihi e superioribus temere a librario repetita esse videtur.

οὐκέτι φάρμακα] *γίνεσθαι* addit P.

διαιρῶν] marg. P H. Sch.; *διαίρων* St.; *διαιτῶν* P U* Ald.; *discernens* G.

ἑκάστων] *ἑκάστῳ* M.

γὰρ δεῖν] *γὰρ δὴ* U*P.

δέ τι] Ald. Edd.; *τι* om. U*P; *δή τι* cum Vin. Sch.

3. ἡλίου δύναντος κατέφαγε μέτριον πάνυ καὶ οὐ κατέσχεν οὐδ' ἐκράτησεν. ὁ δὲ Χῖος Εὔδημος πίνων ἐλλέβορον οὐκ ἐκαθαίρετο. καί ποτε ἔφη πιεῖν ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ δύο καὶ εἴκοσι πόσεις ἐν τῇ ἀγορᾷ καθήμενος ἐπὶ τῶν σκευῶν καὶ οὐκ ἐξαναστῆναι πρὸ τοῦ δείλην γενέσθαι· τότε δ' ἐλθὼν καὶ λούσασθαι καὶ δειπνεῖν ὥσπερ εἰώθει καὶ οὐκ ἐξεμέσαι· πλὴν οὗτός γε βοήθειάν τινα παρασκευασάμενος κατέσχε· κίσσηριν γὰρ ἐπιπάττων ἐπ' ὄξος δριμὺ πιεῖν ἔφη μετὰ τὴν ἑβδόμην πόσιν, καὶ πάλιν ὕστερον ἐν οἴνῳ τὸν αὐτὸν τρόπον· τὴν δὲ τῆς κισσήριδος οὕτως ἰσχυρὰν εἶναι δύναμιν ὥστ' ἐάν τις εἰς πίθον ζέοντα οἴνου ἐμβάλῃ παύειν τὴν ζέσιν οὐ παραχρῆμα μόνον ἀλλὰ καὶ ὅλως καταξηραίνουσάν τε δῆλον ὅτι καὶ ἀναδεχομένην τὸ πνεῦμα καὶ τοῦτο διϊεῖσαν. οὗτος μὲν οὖν τό γε πλῆ-
4. θος ταύτῃ τῇ βοηθείᾳ κατέσχεν. ὅτι δὲ καὶ τὸ ἔθος ἰσχυρὸν φανερὸν ἐκ πολλῶν· ἐπεὶ καὶ τὸ ἀψίνθιον τὰ μὲν ἐνταῦθα πρόβατα οὔ φασί τινες νέμεσθαι, τὰ δ' ἐν τῷ Πόντῳ νέμεται καὶ γίνεται πιότερα καὶ καλλίω καὶ ὡς δή τινες λέγουσιν οὐκ ἔχοντα χολήν. ἀλλὰ γὰρ ταῦτα μὲν ἑτέρας ἂν τινος εἴη θεωρίας.

19 H. 21 St. Cap. XVIII. Αἱ δὲ ῥίζαι καὶ τὰ ὑλήματα καθάπερ εἴρηται πολλὰς ἔχουσι δυνάμεις οὐ πρὸς τὰ ἔμψυχα σώματα μόνον ἀλλὰ καὶ πρὸς τὰ ἄψυχα. λέγουσι γὰρ ἄκανθάν τινα εἶναι ἣ πήγνυσι τὸ ὕδωρ ἐμβαλλομένη· πηγνύναι δὲ καὶ τὴν

δύναντος] U* Sch.syll.; *δύνοντος* Ald. Edd. o.

3. *ὁ δὲ Χῖος Εὔδημος*] Ald. H. Sch.; *ὁ δεκεῖνος Ε.* U; *ὁ δ' ἐκεῖνος Ε.* M; *γραφ. χῖος* marg. P; *ὁ δὲ χῖος Εὔνομος* St. Laudat hunc locum Apollon. Hist. Mirab. sect. 49. *Θεόφραστος ἐν τῷ περὶ φυτῶν ἐν τῇ ἐσχάτῃ τῆς πραγματείας Εὔνομός φησιν ὁ Χῖος ὁ φαρμακοπώλης ἐλλεβόρου πίνων πλείους πόσεις οὐκ ἐκαθαίρετο. καί ποτε, ἔφη, ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ συνθέμενος τοῖς ὁμοτέχνοις περὶ τούτου δύο καὶ εἴκοσι πόσεις ἔλαβεν ἐν τῇ ἀγορᾷ καθήμενος καὶ οὐκ ἐξανέστη ἀπὸ τῶν σκευῶν· τότε ἀπῆλθεν λούσασθαι καὶ δειπνῆσαι ὥςπερ εἰώθει, καὶ οὐκ ἐξήμεσεν. τοῦτο δὲ ἔπραξεν ἐν πολυχρονίῳ συνηθείᾳ γεγονὼς ἀρξάμενος ἀπὸ ὀλίγων ἕως τοσούτων πόσεων.* Vide etiam Cram. Anecd. 2. p. 412.

γενέσθαι] *γίνεσθαι* UM.

καὶ λούσασθαι] monente Schn. correxi; *ἐκλούσασθαι* Ald. Edd. o.

οὗτός γε] P, Sch. de conj.; *οὗτός τε* UM; *οὗτος* solum Ald. Edd.

τινα] om. U*. — Idem dein *παρέσχεν* et *ἐπιπάσσων* habet.

ὕστερον] om. U G.

ὥστ' ἐάν] *ὥστε ἂν* U*; *ὥστε ἐὰν* Ald.

οἴνου] addidit Sch. sensu fere flagitante, comparatis Dioscor. 5, 124 (125) Plin. 36, 21 s. 42, praeeunte Meursio Th. p. 102, qui *οἴνου πίθον ζέοντα* maluit.

ἐμβάλῃ] U*; *ἐκβάλῃ* U; *ἐκβάλλῃ* M; *ἐμβάλλῃ* Ald. Edd. o.

παύειν] *παύει* UM.

ἀναδεχομένην] UP Ald. Bas. Sch.; *ἀναδεχομένη* M; *ἀναδεχόμενον* Cam. H. St.

διϊεῖσαν] dedi cum Schn. qui minus recte *διεῖσαν* scripsit; *διίσαν* Ald.; *διΐσαν* U*; *διΐσαν* H. St.; *διεσίαν* U. G. *idque extinguendi causam esse*, tanquam habuisset *καὶ τοῦτο σβέσαι.*

τό γε] *τὸ δὲ* U*; *τὸ* P.

4. *καὶ τὸ ἔθος*] U* Ald. Edd.; *καὶ* seclusit Sch.syll.

φαν. ἐκ πολλῶν] U*; *ἐκ π. φαν.* Ald. Edd. o.

ἀψίνθιον] Laudant Theophrastum Apollon. Hist. Mirab. sect. 31, „*ἐν τῷ περὶ φυτῶν ἐννάτῳ,*" Steph. Byz. s. *ἄψυνθος.*

ὡς δή τινες] Ald. Edd. o.; *ὥστε δή τινες* U*; *ὡς δέ τινες* U.

γὰρ] addunt UM Sch.syll.; om. Ald. Edd.

μὲν] om. UM, qui pergunt *ἔκ τινος ἑτέρας ἂν εἴη θεωρίας.*

Cap. XVIII.

καθ. εἴρ.] om. U*.

ἔχουσι] *ἔχουσαι* UM.

ἔμψυχα — ἄψυχα] inverso ordine G. bas. Scilicet G. Tarv. *ἀλλὰ — ἄψυχα* omittit.

τῆς ἀλθαίας ῥίζαν ἐάν τις τρίψας ἐμβάλῃ καὶ θῇ ὑπαίθριον· ἔχει δὲ ἡ ἀλθαία φύλλον μὲν ὅμοιον τῇ μαλάχῃ πλὴν μεῖζον καὶ δασύτερον, τοὺς δὲ καυλοὺς μαλακούς, ἄνθος δὲ μήλινον, καρπὸν δ' ὅμοιον τῇ μαλάχῃ, ῥίζαν δὲ ἰνώδη λευκὴν τῇ γεύσει δὲ ὥςπερ τῆς μαλάχης ὁ καυλός· χρῶνται δὲ αὐτῇ πρός τε τὰ ῥήγματα καὶ τὰς βῆχας ἐν οἴνῳ γλυκεῖ καὶ ἐπὶ τὰ ἕλκη ἐν ἐλαίῳ. ἑτέραν δέ 2.
τινα συνεψομένην τοῖς κρέασι συνάπτειν εἰς ταὐτὸ καὶ οἷον πηγνύναι· τὰς δὲ καὶ ἕλκειν ὥςπερ ἡ λίθος καὶ τὸ ἤλεκτρον. καὶ ταῦτα μὲν ἐν τοῖς ἀψύχοις. τὸ δὲ θηλύφονον, οἱ δὲ σκορπίον καλοῦσι διὰ τὸ τὴν ῥίζαν ὁμοίαν ἔχειν τῷ σκορπίῳ, ἐπιξυόμενον ἀποκτείνει τὸν σκορπίον· ἐὰν δέ τις ἐλλέβορον λευκὸν καταπάσῃ πάλιν ἀνίστασθαί φασιν· ἀπόλλυσι δὲ καὶ βοῦς καὶ πρόβατα καὶ ὑποζύγια καὶ ἁπλῶς πᾶν τετράπουν ἐὰν εἰς τὰ αἰδοῖα τεθῇ ἡ ῥίζα ἢ τὰ φύλλα αὐθήμερον· χρήσιμον δὲ πρὸς σκορπίου πληγὴν πινόμενον. ἔχει δὲ τὸ μὲν φύλλον ὅμοιον κυκλαμίνῳ τὴν δὲ ῥίζαν ὥςπερ ἐλέχθη σκορπίῳ. φύεται δὲ ὥςπερ ἡ ἄγρωστις καὶ γόνατα ἔχει· φιλεῖ δὲ χωρία σκιώδη. εἰ δὲ ἀληθῆ τὰ περὶ τὸν σκορπίον ἤδη καὶ τἆλλα οὐκ ἀπίθανα τὰ τοιαῦτα. καὶ τὰ μυθώδη δὲ οὐκ ἀλόγως συγκεῖται. ἐν δὲ τοῖς ἡμετέροις σώμασι χωρὶς τῶν πρὸς ὑγείαν 3.
καὶ νόσον καὶ θάνατον καὶ πρὸς ἄλλα δυνάμεις ἔχειν φασὶν οὐ μόνον τῶν σω-

ἐμβάλῃ] UP, Sch. e conj.; *ἐμβάλλῃ* Ald. Edd.

δ' ὅμοιον τῇ μαλάχῃ] UM Sch.syll.; *δ' οἷον μαλάχῃ* Ald. Edd. o.

ἰνώδη] U* Ald. Edd.; *ἰξώδη* Sch.; *οἰνώδη* P.

ὥςπερ] Ald. Edd.; *ὡς* M; om. U. — *μαλάχης ὁ χυλὸς* St.

τὰς βῆχας] UU*M Sch.syll.; *τοὺς β.* Ald. Edd. o.

2. *τινα*] om. UM. — *συνηψομένην* M Cam. H.

συνάπτειν εἰς ταὐτὸ] U*P et Ald. Edd., quae *τὸ αὐτὸ* habent; *ξυλλέγειν* UM; *συλλέγειν* marg. P; *συνάγειν* Sch. e Dioscor. 3, 8.

καὶ οἷον πηγ.] UM Sch.; *καὶ τὰς μὲν πηγν.* U* Ald. Edd. Sch.syll., qui ante *καὶ* posuit signum lacunae.

ἡ λίθος] *modo magnetis lapidis* G.

καὶ ταῦτα] *καὶ* om. UM.

τὸ δὲ θηλ.] *τὸν δὲ θ.* UM.

ὁμοίαν] MP Sch.; *ὁμοίως* Ald. Edd.

ἐπιξυόμενον] *admotum* G.

ἀποκτείνει] UU* Sch.syll.; *ἀποκτείνειν* Ald. Edd. Sed Apollon. Hist. mirab. 41, qui Theophrastum *ἐν τῷ η̄ τῶν φυτῶν* laudat, et Aelian Hist. an. 9, 27 *αὖον ποιεῖ* habuisse videntur.

καὶ πρόβ. καὶ ὑποζ.] UMU* Sch.syll.; *καὶ ὑποζ. καὶ πρ.* Ald. Edd. o.; *et oves et jumenta* G.

τὰ αἰδοῖα — φύλλα] Sch.syll. cum Ald., quae *τὰ* ante *φύλλα* om.; *τὸ αἰδοῖον τεθῇ ἢ φύλλα ἢ ῥίζιον* UM Sch.cont.; *τὰ αἰδοῖα ἢ ἡ ῥίζα ἢ τὰ φύλλα* U*.

πρὸς σκορπίου] *π. σκορπίων* M.

σκορπίῳ] correxi; *σκορπίου* Ald. Edd. Etenim *σκορπίος* hic est animalis nomen, non plantae; genitivus igitur locum habere nequit.

ἡ ἀγρ.] *ἡ* om. U*P.

χωρία σκιώδη] *τὰ χ. τὰ σκ.* U* Sch.syll.

τὸν σκορπίον] U*; *τῶν σκορπίων* Ald. Edd. o.

τὰ τοιαῦτα] *τὰ* om. UM; *et reliqua ejusmodi haudquaquam incredibilia dici debent: nec fabulose quae attribuuntur plantarum viribus brute componi videantur* G.

3. *ὑγείαν*] U*P Ald. Edd.; *ὑγίειαν* correxit Sch. Invitis libris nolui labentis graecitatis formam hujus vocabuli delere in Theophrasto. Ceterum vide Lobeck ad Phryn. p. 493 et Paralip. p. 28 et Schn. ad Plat. Civ. I. p. 21. — Dein *ἢ νόσον ἢ θ.* U*.

ἄλλα] corr. Sch. cum G.; *ἄλλας* Ald. Edd.

μόνον τῶν σωμ. — περὶ τὸ] sic U; Sch. syll. addito *τῶν* post *λέγω δὲ* et *οἷον* ante *περὶ τὸ*. Equidem malim *τὸ* (vel *τὰς* scil. *δυνάμεις*) *περὶ τὸ γ.*; *μόνον τῶν σωματικῶν περὶ τὸ γεν.* mediis omissis U*MP; *μόνον περὶ τῶν σωματικῶν περὶ τὸ γεννᾶν* Ald. H.; *φασὶ περὶ τὸ γεννᾶν* ceteris omissis St. cum Gaza.

ματικῶν ἀλλὰ καὶ τῶν τῆς ψυχῆς. λέγω δὲ σωματικῶν περὶ τὸ γεννᾶν καὶ ἀ-
γονεῖν. καὶ ἔνιά γε ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ ποιεῖν ἄμφω καθάπερ ἐπὶ τοῦ ὄρχεως κα-
λουμένου· δυεῖν γὰρ ὄντων τοῦ μὲν μεγάλου τοῦ δὲ μικροῦ τὸν μὲν μέγαν ἐν-
εργότερον ποιεῖν πρὸς τὰς ὁμιλίας ἐν γάλακτι διδόμενον αἰγὸς ὀρεινόμου, τὸν
δὲ ἐλάττω σίνεσθαι καὶ κωλύειν. ἔχει δὲ τὸ μὲν φύλλον σκιλλῶδες λειότερον
4. δὲ καὶ ἔλαττον· τὸν δὲ καυλὸν ὁμοιότατον ἀπίῳ ἀπύρῳ ἢ τῇ ἀκάνθῃ. ἄτοπον
δὲ ὥςπερ ἐλέχθη τὸ ἀπὸ μιᾶς φύσεως καὶ τῆς αὐτῆς· ἐπεὶ τό γ' εἶναι τοιαύτας
τινὰς δυνάμεις οὐκ ἄτοπον. ἐπεὶ καὶ Ἀριστόφιλος ἔλεγεν ὁ φαρμακοπώλης ὁ
Πλαταϊκὸς ὅτι πρὸς ἀμφότερα δυνάμεις τινὰς ἔχοι τὴν μὲν ὥστε μᾶλλον δύνα-
σθαι τὴν δὲ ὥστε ἁπλῶς μὴ δύνασθαι. ταύτης δὲ καὶ τὸ ὅλον εἶναι τὴν ἀδυ-
ναμίαν καὶ εἰς χρόνον ὡρισμένον οἷον δίμηνον ἢ τρίμηνον, ᾗ καὶ χρῆσθαι πρὸς
5. τοὺς παῖδας ὁπότε βούλοιντό τινα κολάσαι καὶ σωφρονίσαι. ἔνια δ' εἶναι καὶ
εἰς τὸ ἀρρενογονεῖν ἢ θηλυγονεῖν, δι' ὃ καὶ καλοῦσι φύλλον τὸ μὲν ἀρρενογόνον
τὸ δὲ θηλυγόνον· ὅμοια δὲ καὶ ἄμφω μορφὴν ἔχοντα ὠκίμου· ὁ δὲ καρπὸς τοῦ
μὲν θηλυγόνου καθάπερ ἐλάας βρύον ὠχρότερον δέ· τοῦ δ' ἀρρενογόνου οἷόν-

ἀγονεῖν] U* Ald. Edd. o.; *ἀγενὲς* UM.
ἐνιά] *ἐνιάς* St.
ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ] correxi cum H. St.; *ἀπὸ τοῦ τὸ αὐτὸ* Ald.; *τὸ ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ* Sch.; *αὐπὸ τοῦ* U*; *ex eodem facere utrumque valere* G.
ἐπὶ] om. UM; seclusit Sch.syll.; *sicut qui testiculus appellatus est* G.
δυεῖν] U; *δυοῖν* Ald. Edd. o.; *δύο* Sch. syll., nescio unde nec quorsum. Cf. ad 1, 10, 5.
ὄντων] UM; *ὄντοιν* Ald. Edd. o.
ποιεῖν] P, Edd. post H.; *ποιεῖ* Ald.
ὀρεινόμου] Ald. Edd.; *ὀρινομένου* U; *ὀρινόμενον* M; om. G.
ἐλάττω] *ἐλάττον* M.
σίνεσθαι] MP Ald. Sch.; *πίνεσθαι* U*; *γίνεσθαι* Cam. H. St.; *obesse* G.
σκιλλῶδες] marg. P; Dalec. de conj., Cornar. et Saracen. ad Dioscor. Salm. Homon. 45., Bod. St. Sch.; *folio scillae* Plin. 26, 10 s. 62; *σιλφῶδες* P Ald. H.; *folium laseris* G.
ἀπίῳ ἀπύρῳ] Ald. H. Sch.; *spinae quam pyrum vocant* G. Locum valde corruptum nemini interpretum probabiliter emendare contigit, quare conjecturas taceo. *ὁμ. ἀκάνθῃ ἢ ἐρπακάνθῃ* praeeunte fere Bodaeo St. — Deinceps *ἢ τῇ ἀκάνθῃ* UU*; *ἤτοι ἀκ.* Ald. H. Sch.
4. *ἐπεὶ τό γ' — Ἀριστόφιλος*] U*, Sch. syll.; ubi *τινας τοιαύτας* male retinuit; *ἐπεὶ τὸ δύο εἶναί τινας τοιαύτας δυν. οὐκ ἄτοπον· καὶ γὰρ καὶ ἄλλοι τινὲς καὶ Ἀρ.* Ald. Edd. o. G.; *ἔτι τὸ δύο ἔχειν* St.
ὁ φαρμ. ὁ Πλατ.] UMU* Sch.; *ὁ Πλατ. ὁ φαρμ.* Ald. Edd.

ἀμφότερα] *ἀμφοτέρας* U*.
ἔχοι] U, Dalec. de conj.; *ἔχει* Ald. Edd. o.
τὴν δὲ ὥστε] *ταύτην δ' ὥςπερ* U*.
τὸ ὅλον εἶναι τὴν — καὶ εἰς χρ.] U* Sch. syll.; *τὸ ὅλον δύνασθαι τὴν — καὶ γὰρ εἰς χρ.* Ald. Edd. o., ubi post *δύνασθαι* adjecerat *ταμιεύεσθαι* Sch.cont. Gaza nonnulla omisit.
καὶ χρῆσθαι] U Sch.syll.; *κεχρῆσθαι* Ald. Edd. o. — *βούλοιντο* Ald. Edd.; *βούλοιτο* P, ac de conj. Sch., qui *σωφρ. καὶ κολ.* scripsit.
5. *φύλλον*] Ald. Sch.; *ψύλλον* H.; *herbam quandam* G.; *τὸ μὲν φύλλον ἀρρ.* St. Sch. excidisse quid suspicatur: equidem nihil desidero; an vero vox *φύλλον* genuina sit, dubito. *καλοῦσι τὸ μὲν φύλλον ἀρρενογόνον τὸ δὲ* P.
ὅμοια δὲ καὶ ἄμφω μορφήν] sic concinnavi scripturas U* et Ald.; *ὅμ. δ' ἄμφω καὶ μορφὴν* Ald. Edd.; *ὅμ. καὶ ἄμφω καὶ ἄμφω μορφὴν* U*, unde Schn.syll. effecit *ὅμοια δ' ἄμφω καὶ ἄμφω μορφήν.*
βρύον] UP, Sch. de conj.; *βρύων* M; *βρύου* Ald.
ὠχρότερον] UMU*; *ὠχρότερος* Ald. Edd. o. Quomodo neutra *ὠχρότερον — οἷον — δίκρουν*, quae omnia ut nunc verba sunt ad *καρπὸς* referri volunt, explicem non habeo: sed librorum nimius consensus cogit ea tenere; mendum igitur subesse existimo. Neque cetera hujus comparationis ad liquidum perducere interpretibus contigit.
τοῦ δ' ἀρρενογόνου] U* Sch.syll., et omisso *δὲ* Ald. Cam. H.; *τοῦ ἀρρενογόνου δὲ* Bas. Sch.cont.; *ὁ δὲ τοῦ ἀρρ.* St. — *ἔλαιον* St. — *φύεται* U*.

περ ἐλάα ὅταν ἄρτι φύηται ἐκ τοῦ βρύου, δίκρουν δὲ ὥσπερ ὄρχεις ἀνθρώπων.
πρὸς δὲ τὸ μὴ γόνιμον εἶναι τὸ σπέρμα τοῦ λευκοῦ κιττοῦ τὸν καρπὸν δίδοσθαί
φασι· πρὸς δ' αὖ τὸ γόνιμον τὸν τῆς κραταιγόνου καρπὸν ἐν ὕδατι· φύεται δὲ 6.
τοῦτο ὥσπερ λίνον πύρινον· ὁ δὲ καρπὸς οἷον κέγχρος. ἀδυνατεῖν δέ φασι
γεννᾶν καὶ ἐάν τις τοῦ κλυμένου τὸν καρπὸν πίνῃ συνεχῶς τριάκονθ' ἡμέρας ἐν
οἴνῳ λευκῷ συλλέξας ὅσον χοίνικα τὸ ἴσον ἀν' ἑκάστην ἡμέραν. ἐὰν γὰρ ἐκτε-
λέσῃ τὴν πόσιν ἀγονεῖν τὸ ὅλον. τοῦ δ' ἡμιονίου τὸ φύλλον ταῖς γυναιξὶν εἰς 7.
τὸ ἀγονεῖν· μίγνυσθαι δέ φασι καὶ τῆς ὁπλῆς τῆς ἡμιόνου καὶ τοῦ δέρματος.
ὅμοιον δὲ τῷ φύλλῳ σκολοπένδρῳ· ῥίζαι δὲ λεπταί· ὀρεινὰ δὲ χωρία φιλεῖ καὶ
πετρώδη· χαίρειν δὲ σφόδρα καὶ τὴν ἡμίονον αὐτῷ· χρῆσθαι δὲ καὶ πρὸς τοὺς
σπλῆνας ὥσπερ τῷ κλυμένῳ. ἡ δὲ θηλύπτερις χρήσιμον πρὸς τὰς ἕλμινθας 8. 20 H. 22 St.
τάς τε πλατείας καὶ τὰς λεπτάς, πρὸς μὲν τὰς πλατείας ἀναδευομένη μέλιτι
πρὸς δὲ τὰς λεπτὰς ἐν οἴνῳ γλυκεῖ μετ' ἀλφίτων διδομένη. γυναικὶ δ' ἐὰν μὲν
δοθῇ ἐγκύμονι ἐκβάλλειν φασίν, ἐὰν δὲ μὴ τὸ ὅλον ἄτεκνον γίνεσθαι. δια-
φέρει δὲ τῆς πτερίδος θηλύπτερις τῷ τὸ μὲν φύλλον ἔχειν μονόκλωνον, ῥίζαν
δὲ μεγάλην καὶ μακρὰν καὶ μέλαιναν. τούτων μὲν οὖν αἱ δυνάμεις πρὸς τὰς
γενέσεις. θαυμασιωτάτη δὲ ἦν ὁ Ἰνδὸς εἶχεν· οὐ γὰρ παρενεγκαμένοις ἀλλ' 9.

ὄρχεις] Ald. Edd. o.; *ὄρχις* U* Sch.syll.

δίδοσθαι] U* Sch.syll.; om. Ald. Edd. o.

6. *αὖ τὸ*] Ald. H. St. Sch.; *αὐτὸ* M Cam. Bas.; *αὐτὸ τὸ* U*.

κραταιγόνου] sic corr. St. Sch syll.; *κραταιγαίου* U; *κραταιογονίου* U*; *κραταίου* Ald. H.; *cratei* G.

λίνον πύρινον] *lini modo ruffum* G.

τὸν καρπὸν] om. UM.

τριάκονθ'] U* Sch.syll.; *τριάκοντα* Ald. Edd. o.

χοίνικα] *σχοίνικα* M. Verba *συλλέξας ὅσον χοίνικα* post *καρπὸν* inserenda esse censet Sch.

ἀν' ἑκ.] *ἐν ἑκ.* U*.

ἀγονεῖν] *ἀτονεῖν* U*.

7. *τοῦ δ' ἡμιονίου*] sic correxi cum Saraceno ad Dioscor. 3, 151; *τῆς δ' ἡμιόνου* Ald. Edd. o.; *folium herbae mulae vocatae* G.

τῆς ἡμιόνου] UU*; *τοῦ ἡμ.* Ald. Edd. o.

δέρματος] U* Ald. Edd. Sch.syll.; *σπέρματος* marg.P mBas. Sch.cont.; *seminis* G.

τῷ φύλλῳ] UM; *τὸ φύλλον* Ald. Edd. o.

σκολοπένδρῳ] scripsi de conj.; *σκολοπένδρων* U*; *σκολοπενδρίῳ* Ald. Edd. o. Dioscor. 3, 141 (151) *φύλλα ἔχει σκολοπένδρῳ τῷ θηρίῳ ὅμοια.*

ῥίζαι — λεπταὶ] sic correxi; *ῥίζας — λεπτάς* UMU* Ald. et addito *ἔχει* H. St. Sch.

χωρία] Ald. Edd. o.; *πεδία* UM. Dein *καὶ* om. U*.

αὐτῷ] *οὕτω* U*.

τοὺς σπλ.] *τοὺς* om. UM.

8. *θηλύπτερις*] Sch.; *θηλυπτερὶς* U* Ald. Edd.

χρήσιμον] *μὲν* addunt UM.

καὶ τὰς λεπτὰς] *ἐν οἴνῳ* add. U*.

ἀναδευομένη] *ἀναδευομένη* U*; *ἀναδερομένη* M.

ἐὰν μὲν δοθῇ ἐγκ.] UM Sch.; *ἐάν γε δοθῇ ἐὰν μὲν ἐγκ.* U* Ald. Edd., quam scripturam posthabui propter *γε* importunum et quod altera simplicior est, id quod huic orationis generi magis convenit. Ceterum *ἐγκύμων* U*.

διαφέρει — θηλ.] U* Ald. Edd. o.; *τί διαφέρει θηλυπτερὶς τῆς πτερίδος* UM (U fortasse *θηλύπτερις*), tanquam e margine illata, unde Schn.syll. ordinem sic voluit *διαφ. θηλ. τῆς πτερίδος.*

τῷ τὸ μὲν φύλλον] U*P Sch.syll.; *τῷ τὸ φύλλον* UM; *τῷ τὴν μὲν φ.* Ald. Edd. o.

μονόκλωνον] Sch.syll.; *μονόκλονον* U*; *μονόκωλον* Ald. Edd. o.

πρὸς τὰς γεν.] Ald. Edd. o.; *πρὸς δὲ τὰς γεν.* UM; iidem enim *δὲ* sequens om. *Harum igitur vires sterilitati addixisse natura putatur. Ad rem autem venenariam* (scrib. veneream) *mirum in modum herba polebat quam indus attulerat* G.

9. *θαυμασιωτάτη δὲ ἦν*] Ald. Edd. o.; *δὲ* om. UM; *θαυμασιωτάτην* M.

ἀλειψαμένοις ἔφασαν τὸ αἰδοῖον ἐντείνεσθαι, τὴν δύναμιν δ' οὕτως ἰσχυρὰν εἶναι ὥσθ' ὁπόσαις ἂν βούλοιντο πλησιάζειν· τοὺς δὲ χρησαμένους φάναι καὶ δώδεκα· αὐτὸν γοῦν λέγειν, καὶ γὰρ ἦν ἰσχυρὸς καὶ μέγας, ὅτι ἑβδομήκοντά ποτε πλησιάσειε· τὴν δὲ πρόεσιν αὐτῷ τοῦ σπέρματος εἶναι κατὰ στράγγα, τελευτῶν δὲ εἰς αἷμα ἀγαγεῖν. ἔτι δὲ σφοδροτέρως τὰς γυναῖκας ὁρμᾶν ὅταν χρήσωνται τῷ φαρμάκῳ. αὕτη μὲν οὖν εἴπερ ἀληθὴς ὑπερβάλλουσά τις δύναμις.

10. τὸ δὲ ὅλον εἶναι φύσεις τινὰς τοιαύτας αἳ ποιοῦσιν ὁρμητικωτέρους· καὶ οὐκ ἄτοπον· ἐπεὶ καὶ ἐν τοῖς τροφίμοις χυμοῖς ὁρῶμεν οὔσας καὶ ἐν ξηροῖς καὶ ἐν ὑγροῖς, ἔτι δὲ πρὸς τούτοις ἄλλα δυναμένας πάθη ποιεῖν. ἐνιαχοῦ μὲν γάρ φασι τὸ ὕδωρ παιδογόνον εἶναι γυναιξὶν ὥσπερ καὶ ἐν Θεσπιαῖς, ἐνιαχοῦ δὲ ἄγονον ὥσπερ ἐν Πύρρᾳ· τοῦτο γὰρ ᾐτιῶντο οἱ ἰατροί. ἐν Ἡρακλείᾳ δὲ ὥς φασι τῆς Ἀρκαδίας οἶνός ἐστιν ὃς τοὺς μὲν ἄνδρας πινόμενος ἐξίστησι τὰς δὲ

11. γυναῖκας ἀτέκνους ποιεῖ· πάλιν δ' ἐν Ἀχαΐᾳ καὶ μάλιστα περὶ Κερυνίαν ἀμ-

ἔφασαν τὸ] UM Sch.; *ἔφασαν ἂν τὸ* Ald. Edd.; *ἂν τὸ* U*P.

ἐντείνεσθαι] U* Sch.syll.; *τείνεσθαι* Ald. Edd. o.; *γίνεσθαι* UM. Mutilum dedit hunc locum St. „pudoris causa.“ — Post *ἐντείνεσθαι* sic pergit U* *οὕτω δε ἰσχυρὰν εἶναι ὥστε ὁπόσα οὖν ἐθέλειν καὶ πλησιάζειν.*

πρόεσιν] in litura scriptum U*.

τελευτῶν] Vel *τελευτῶντα* vel *τελευταῖον* verbo vitioso substituendum esse censet Sch.

τὰς γυν. ὁρμᾶν] U* Sch.syll.; *ὁρμᾶν τ. γ.* Ald. H. St.; *ὀργᾶν τ. γ.* c. Vin Vo. cod. Casaub. dedit Sch.cont.

10. *τὸ δ' ὅλον — ποιοῦσιν*] sic Ald. Edd. o.; *πάντως δὲ κατά τινας δυνάμεις τινὰς τοιαύτας ποιεῖν* U*. — Ceterum *ἃς ποιοῦσιν* M.

καὶ οὐκ ἄτοπον·] UM; *καὶ* om. Ald. Edd. o. Sed recte habet. Verte: *Summa vero hujus rei esse quasdam naturas tales quae faciant majorem impetum: neque id ratinem non habet.*

τροφ. χυμοῖς] U*P; *τρ. χυλοῖς* marg.P Ald. Edd. Sch. *χυλοῖς* seclusit. Si *χυμοῖς* retineas, supra *δυνάμεις τινὰς* cum U* scribendum esse videtur.

καὶ ἐν ξηροῖς κ. ἐν ὑ.] UM Sch.syll.; *καὶ ἐν ὑγροῖς κ. ἐν ξ.* Ald. Edd. o.

δυναμένας] U* Sch.syll.; *δυνάμενα* Ald. H. Sch.cont.; — *τούτοις φύσεις εἶναι δυναμένάς ἄλλα π. π.* St.

Θεσπιαῖς] Sch.; *θεσπίαις* Ald. Edd.

Πύρρᾳ] Sch. ex Athenaeo 2 p. 41; *πυρρᾶι* U; *πυρρᾶ* U*; *πυρᾷ* M Ald. H. G.

Ἡρακλείᾳ] Athenae. l. p. 31 et Aelian. V. H. 13, 6 *Ἡραίᾳ* habent, quod recipere jubent Palmer Ex. p. 603 ac Meurs. Th. p. 103.

ἀτέκνους] U*; *ἀτεκνούσας* Ald. Edd.; *τεκνούσας* ex Athen. l. l. et Aeliano (ubi *τεκνοποιοὺς τίθησι*) correxit Sch., auctore Meursio Th. p. 103, consentiente Plinio 14, 18 s. 22; *steriles* G. Cur Schneideri scripturam improbem plures sunt causae. Gravissima quod participio hic locus esse nequit, ubi infinitivus esse debet; esset ea pessima graecitas. Deinde in Athenaeo adest scripturae varietas, quae sensum contrarium habet: ut ab hac etiam parte Athenaei auctoritas non satis firma sit. Tum hoc magis aptum esse videtur si idem vinum maribus rabiem feminis sterilitatem afferre dicatur, noxium in utroque sed diverso modo. Neque hoc per se verisimile est si vinum efficere dicitur ut feminae liberos pariant. Litem enim quae de vocabulo ipso intendi possit jam omitto; satis habeo Passovii Lexicon laudasse. Recurro igitur ad scripturam U*, quocum Ald. et ut videtur UM, in exhibendo Alpha privativo faciunt, quam scripturam etiam ea quae sequuntur per particulam *πάλιν* (non *ἀνάπαλιν!*) nexa confirmare videntur. Palm. l. l. *εὐτεκνούσας* maluit.

11. *πάλιν δ' ἐν*] Ald. Edd. o.; *πάλιν ἐν* U*; *μάλιστα δ' ἐν* U.

Κερυνίαν] Sch. ex Athen. l. l.; *καβυνίαν* M Ald.; *καμμυΐαν,* sic ut et *καμβυΐαν* et *καββυΐαν* legi possit, U*; *καρυνίαν* H. St.; *Caryniam* G. et Plin. Cf. Perizon. ad Ael. l. l.

πέλου τι γένος ἐστὶν ἀφ' ἧς ὁ οἶνος ἐξαμβλοῦν ποιεῖ τὰς ἐγκύμονας· κἂν αἱ κύ-
νες φάγωσι τῶν βοτρύων ἐξαμβλοῦσι καὶ αὗται. κατὰ δὲ τὴν γεῦσιν οὔθ' ὁ
βότρυς οὐδεμίαν αἴσθησιν ἰδίαν ποιεῖ παρὰ τοὺς ἄλλους οὔθ' ὁ οἶνος. ἐν Τροι-
ζηνίᾳ δὲ ὁ οἶνος ἀγόνους ποιεῖ τοὺς πίνοντας· ἐν Θάσῳ δὲ αὐτοί τινα ποιοῦσιν
οἶνον ὑπνωτικόν· ἕτερος δὲ ἀγρυπνεῖν ποιεῖ τοὺς πίνοντας. ἀλλὰ γὰρ αὗται μὲν 23 St.
αἱ δυνάμεις πρὸς τὰ σώματα καὶ ἐν τοῖς σωματικοῖς.

Cap. XIX. Πρὸς δὲ τὴν ψυχὴν τὸν μὲν στρύχνον ὥστε παρακινεῖν καὶ ἐξ- 21 H.
ιστάναι καθάπερ ἐλέχθη πρότερον, ἡ δὲ τοῦ ὀνοθήρα ῥίζα δοθεῖσα ἐν οἴνῳ πρᾳ-
ότερον καὶ ἱλαρώτερον ποιεῖ τὸ ἦθος. ἔχει δὲ ὁ μὲν ὀνοθήρας τὸ μὲν φύλλον
ὅμοιον ἀμυγδαλῇ μικρότερον δέ, τὸ δὲ ἄνθος ἐρυθρὸν ὥσπερ ῥόδον· αὐτὸς δὲ
μέγας θάμνος· ῥίζα δὲ ἐρυθρὰ καὶ μεγάλη, ὄζει δὲ αὐανθείσης ὥσπερ οἴνου·
φιλεῖ δὲ ὀρεινὰ χωρία. φαίνεται δὲ οὐ τοῦτο ἄτοπον· οἷον γὰρ προσφορά τις
γίνεται δύναμιν ἔχοντος οἰνώδη. ἀλλὰ τάδε εὐηθέστερα καὶ ἀπιθανώτερα τά 2.
τε τῶν περιάπτων καὶ ὅλως τῶν ἀλεξιφαρμάκων λεγομένων τοῖς τε σώμασι καὶ

ἀμπέλου τι γένος ἐστὶν] U* Ald. Edd.; *ἄμπελός τίς ἐστιν* UM.

ἀφ' ἧς] U* Sch.syll.; *ἀφ' οὗ* Ald. Edd. o.

τὰς ἐγκύμονας] UMU* Sch.syll.; *τὰς γυναῖκας ἐγκύμονας οὔσας* Ald. Edd. o.

κἂν αἱ κύνες] UM Ald. Edd. o. Ex Athenaeo et Plinio *κἂν αἱ κύουσαι* vel *κἂν αἱ ἐγκύμονες* corrigendum esse censuit Dalecamp. Recte vero fecit Sch. quod nihil mutabat.

τῶν βοτρύων] U* Ald. Sch.syll. Edd.; *τὸν βότρυν* UM Sch.cont.

αὗται] correxi; *αὐταὶ* Ald. Edd. o.

οὐδεμίαν] *οὐδὲ μίαν* Ald. Edd. o.

ἰδίαν] U* Sch.syll.; om. Ald. Edd.

ποιεῖ] *ποιεῖται* U.

ἐν τρ. — πίνοντας] om. U*.

οἶνον ὑπν.] U Sch.syll.; *ὑπν. οἶνον* Ald. Edd. o.

ἕτερος δὲ ἀγρυπνεῖν ποιεῖ] U; *ποιεῖ* etiam M Sch.syll.; *ἕτερος δὲ ὁ ἀγρυπνεῖν ποιῶν* Ald. Edd. o.

ἀλλὰ γὰρ] om. St.

Cap. XIX.

τὸν μὲν στ.] Ald. Edd. o.; *τὸ μ. στ.* U.

ὥστε] UU* Sch.syll.; *ὥσπερ* Ald. Edd. o. — *ἐξεστάναι* UM.

ὀνοθήρα] U* Sch.syll.; sic etiam Dioscor. 4, 118 et libri mss. Plinii 26, 11 s. 69; *οἰνοθήρα* Ald. Edd. o.; *oenothera* G.

πρ. καὶ ἱλ. ποιεῖ] U* Sch.syll.; *πρ. ποιεῖ καὶ ἱλ.* Ald. Edd. o.

ὀνοθήρας] Sch.syll.; *οἰνοθήρας* sed iota tribus punctis suppositis damnatum U*; *οἰνοθήρας* Ald. Edd. o.

μικρότερον] dedi e conj.; *πικρότερον* UM; *πλατύτερον* Ald. Edd. quod habet etiam Dioscor. l. l.; *folio amygdalae verum majori* G.; is igitur habuit *μακρότερον*, quod meae emendationi proximum est.

ἀμυγδαλῇ] Sch.; *ἀμυγδάλῃι* U*; *ἀμυγδάλῃ* Ald. Edd.

ἐρυθρὸν] om. M G., seclusit Sch.; *flore roseo* Plin.; *ἄνθη δὲ ῥοδοειδῆ* Dioscor.

αὐτὰς — οἴνου] om. M G.

μέγας θάμνος] UU*P Sch.syll.; *μέγας ὡς θάμνος* Ald. Edd. o.

ὄζει] P H. St. Sch.syll.; *ὄρει* Ald.; *ὄξει* err. typothet. Sch.cont.

αὐανθείσης] Ald. Sch.; *αὐανθεῖσα* cod. Casaub. H. St.

ὥσπερ οἴνου] Ald. Edd. o.; *ὥσπερ ῥόδον* U. Hinc explicatur cur in M verba proxima omissa sint. Sed *οἴνου* veram esse lectionem quae sequuntur demonstrant.

φιλεῖ δὲ] *τοῦτο* addit U*.

γίνεται] *τινος* add. St.

οὐ τοῦτο] *εἴρηται καὶ χωρὶς τοῦ οὐ* marg. P.

2\. *ἀλλὰ ἀπιθανώτερα*] om. UM.

τάδε] U* Sch.syll.; *τὰ* Ald. H. Sch.; *ταῦτα* St.

ἀπιθανώτερα] de corr. Scaligeri H. St. Sch.; cod. Cas. Vin. Vo.; *absurda* G.; *πιθανώτερα* U*; *πιθανότερα* Ald.

ὅλως] om. UM.

λεγομένων] *βοηθεῖν* in uncis addidit Schn.

ταῖς οἰκίαις. καὶ ὡς δή φασι τὸ τριπόλιον καθ' Ἡσίοδον καὶ Μουσαῖον εἰς πᾶν
πρᾶγμα σπουδαῖον χρήσιμον εἶναι δι' ὃ καὶ ὀρύττουσιν αὐτὸ νύκτωρ σκηνὴν πη-
ξάμενοι. καὶ τὰ περὶ τῆς εὐκλείας δὲ καὶ εὐδοξίας ὁμοίως ἢ καὶ μᾶλλον· εὔ-
κλειαν γάρ φασι ποιεῖν τὸ ἀντίρριζον καλούμενον· τοῦτο δ' ὅμοιόν ἐστι τῇ ἀπα-
ρίνῃ· ῥίζα δὲ οὐχ ὕπεστιν· ὁ δὲ καρπὸς ὥςπερ μόσχου ῥῖνας ἔχει. τὸν δ' ἀπὸ
3. τούτου ἀλειφόμενον εὐδοξεῖν. εὐδοξεῖν δὲ καὶ ἐάν τις τοῦ ἐλειοχρύσου τῷ ἄν-
θει στεφανῶται μύρῳ ῥαίνων ἐκ χρυσίου ἀπύρου. ἔχει δὲ ὁ ἐλειόχρυσος τὸ
μὲν ἄνθος χρυσοειδὲς, φύλλον δὲ λευκὸν καὶ τὸν καυλὸν δὲ λευκὸν καὶ σκληρὸν
ῥίζαν δὲ ἐπιπόλαιον καὶ λεπτήν. χρῶνται δὲ αὐτῷ πρὸς τὰ δακετὰ ἐν οἴνῳ καὶ
πρὸς τὰ πυρίκαυστα κατακαύσαντες καὶ μίξαντες μέλιτι. τὰ μὲν οὖν τοιαῦτα
καθάπερ καὶ πρότερον ἐλέχθη συναύξειν βουλομένων ἐστὶ τὰς ἑαυτῶν τέχνας.
4. αἱ δὲ τῶν ῥιζῶν καὶ τῶν καρπῶν καὶ τῶν ὀπῶν φύσεις ἐπεὶ πολλὰς ἔχουσι καὶ
παντοίας δυνάμεις ὅσαι ταὐτὸ δύνανται καὶ τῶν αὐτῶν αἰτίαι καὶ πάλιν ὅσαι τὰ
ἐναντία, διαπορήσειεν ἄν τις κοινὸν ἴσως ἀπόρημα καὶ ἐφ' ἑτέρων ἀπόρων πό-
τερον ὅσα τῶν αὐτῶν αἴτια κατὰ μίαν τινὰ δύναμίν ἐστιν ἢ καὶ ἀφ' ἑτέρων
ἐνδέχεται ταὐτὸ γίνεσθαι. τοῦτο μὲν οὖν ταύτῃ ἠπορήσθω· εἰ δέ τινων καὶ
ἄλλων τὰς φύσεις ἢ τὰς δυνάμεις ἔχομεν εἰπεῖν ταῦτα ῥητέον.

οἰκίαις] *οἰκίαις* U* sed in litura, qua fuisse *οἰκείαις* agnoscitur.

καὶ — πρᾶγμα] sic Ald. et U*, ubi *φασιν — μούσαιον*, Sch.syll.; *καὶ τὸ τριπόλιον καθ' Ἡσ. καὶ|Μου. ὃ δή φασιν εἰς π. π.* Sch. cont.

τριπόλιον] UMU* Ald.; *πόλιον* H. cum G. qui e Plin. 21, 7 s. 22 sumsit. Cf. Salm. Ex. p. 751.

σπουδαῖον] Ald. G., om. U*, seclusit Sch. syll.

εὐκλ. δὲ] *εὐκλ. τε* U*.

ὁμοίως ἢ καὶ] UM, qui *μᾶλλον* (num uterque?) omittunt, Sch.; *ὁμοίως καὶ* Ald. Edd.

φασι ποιεῖν] UM Sch.; *φασιν ἀεὶ ποιεῖν* Ald. Edd. et U* ubi *αἰεὶ*.

τὸ ἀντίρριζον] Ald. H. Sch.syll.; *τὸν ἀντίρριζον* UM; *τὸ ἀντίριζον* U*; *τὸ ἀντίρρινον* St. Sch.cont. e Dioscor. 4, 131 (133) Plin. 25, 10 s. 80.

ὕπεστιν] *ὑπέστη* M.

3. *εὐδοξεῖν δὲ καὶ*] U*; *εὐδοξεῖ δ. κ.* Ald. Edd. o.

ἐλειοχρύσου] PM Ald. St. Sch.; *ἑλιχρύσου* H.; *ἐλειχρύσου* U*; *aurelia* G. *καὶ ἑλειόχρυσος καὶ ἐλειχρυσος γράφεται* marg.P. Forma *ἐλειόχρυσος* nititur auctoritate codicum UM et Ald. duobus his locis Theophrasti et tertio 6, 8, 1, ubi quum ex UM nulla adnotetur varietas, eos cum Heinsiana *ἑλειόχρυσος* habere colligo, ac Plinii qui *eliochrysum* vocat. Eamque non ausus sum mutare, quamquam Athenae. 15 p. 680, qui et priorem et hunc Theophrasti locum exscripsit *ἑλίχρυσος* habet, et Dioscor. 4, 57. Nicand. Ther. 625. Theocr. Id. 1, 30. 2, 78, et Schol. ad utrumque l., Suidas, Hesychius, Zonaras p. 684 et I. Pollux 6, 106 *ἑλίχρυσος* scriptum habent. Hanc formam probat Schn. in Lex., alteram vero in Th. restituit.

στεφανῶται] U Sch.; *ἐστεφανῶται* U*; *στεφανοῦται* Ald. Edd.

ἐλειόχρυσος] UM Ald. St. Sch.; *ἑλίχρυσος* H.; *ἐλείχρυσος* U*P.

φ. δ. λευκὸν] UMP Ald. Sch. G.; *φ. δὲ λεπτὸν* U*, marg.P, H. e conj., St.

καυλὸν] U*, marg.P, Sch. e conj.; *καρπὸν* UMP Ald. H. St. G. Sequens *δὲ* om. U*.

λευκὸν] corr. Sch.; *λεπτὸν* UMU* Ald. Edd. G.

δακετὰ] U* Ald.; *δάκετα* Sch. — Dein *πυρίκαυτα* UU*.

καὶ μιξ. μέλιτι] *καὶ μέλι μίξαντες* U*.

οὖν] om. UM.

4. *αἱ δὲ τῶν — ἠπορήσθω*] om. UM G.

ἐπεὶ πολλὰς] *ἐπιπολλὰς* U*.

ἄν τις] *δ' ἄν τις* U*.

ὅσα — αἴτια] *ὅσαι — αἰτίαι* U*.

ἀφ' ἑτερ.] corr. Sch.; *ἐφ' ἑτ.* U*P. Praepositionem om. Ald. Edd.

γίνεσθαι] In hoc verbo desinit codicis Urbinatis liber decimus (U*); sequuntur literis majusculis scripta *Θεοφράστου περὶ φυτῶν ἱστορίας. Περὶ φυτῶν αἰτιῶν.*

ἠπορήσθω] P; *ἀπορήσθω* Ald.; *ἀπορίσθω* Cam.; *ἀπορείσθω* H. St. Sch.

Cap. XX. Τὸ δὴ πέπερι καρπὸς μέν ἐστι διττὸν δὲ αὐτοῦ τὸ γένος· τὸ μὲν γὰρ στρογγύλον ὥςπερ ὄροβος, κέλυφος ἔχον καὶ σάρκα καθάπερ αἱ δαφνίδες, ὑπέρυθρον· τὸ δὲ πρόμηκες μέλαν σπερμάτια μηκωνικὰ ἔχον· ἰσχυρότερον δὲ πολὺ τοῦτο θατέρου· θερμαντικὰ δὲ ἄμφω· δι' ὃ καὶ πρὸς τὸ κώνειον βοηθεῖ ταῦτά τε καὶ ὁ λιβανωτός. 22 H. 24. St.

2. ὁ δὲ κνίδιος κόκκος στρογγύλον ἐρυθρὸν τῇ χροιᾷ μεῖζον δὲ τοῦ πεπέριος ἰσχυρότερον δὲ πολὺ τῇ θερμότητι, δι' ὃ καὶ ὅταν δίδωσι κατάποτον, διδόασι γὰρ πρὸς κοιλίας λύσιν, ἐν ἄρτῳ ἢ στέατι περιπλάττοντες· κάει γὰρ ἄλλως τὸν φάρυγγα. θερμαντικὸν δὲ καὶ ἡ τοῦ πευκεδάνου ῥίζα, δι' ὃ καὶ ἄλειμμά τι ποιοῦσιν ἐξ αὐτῆς ἱδρωτικὸν ὥςπερ καὶ ἐξ ἄλλων. δίδοται δὲ ἡ τοῦ πευκεδάνου ῥίζα καὶ πρὸς τοὺς σπλῆνας· τὸ δὲ σπέρμα οὐ χρήσιμον οὐδὲ ὁ ὀπὸς αὐτῆς· γίνεται δὲ ἐν Ἀρκαδίᾳ. δαῦκον δὲ περὶ Πατραϊκὴν τῆς Ἀχαΐας διαφέρον, θερμαντικὸν φύσει· ῥίζαν δὲ ἔχει μέλαιναν.

3. θερμαντικὸν δὲ καὶ δριμὺ καὶ τῆς ἀμπέλου τῆς ἀγρίας ῥίζα· δι' ὃ καὶ εἰς ψίλωθρον χρήσιμον καὶ ἐφηλίδας ἀπάγειν· τῷ δὲ καρπῷ φιλοῦσι τὰ δέρματα. τέμνεται δὲ πᾶσαν ὥραν ὀπώρας δὲ μάλιστα. δρακοντίου δὲ ῥίζα βῆχας ἐν μέλιτι διδομένη παύειν χρησίμη. καυλὸν δὲ ἔχει ποικίλον ὀφιώδη· σπέρματι δ' οὐ χρῶνται. ἡ δὲ τῆς θαψίας ἐμετική· ἐὰν δέ τις κατάσχῃ καθαίρει καὶ ἄνω καὶ κάτω· δύναται δὲ καὶ τὰ πελιώματα ἐξαιρεῖν· ὑπώπια δὲ ποιεῖ ἄλλα ἔκλευκα. ὁ δὲ ὀπὸς ἰσχυρότερος αὐτῆς καθαίρει καὶ ἄνω καὶ κάτω· σπέρματι δ' οὐ χρῶνται· γίνεται δὲ καὶ ἄλλοθι μὲν ἀτὰρ καὶ ἐν τῇ Ἀττικῇ· καὶ τὰ βοσκήματα ταύτης οὐχ ἅπτεται τὰ ἐγχώρια τὰ δὲ ξενικὰ βόσκεται καὶ διαρροίᾳ διαφθείρεται.

4. τὸ δὲ πολυπόδιον μετὰ τὰ ὕδατα ἀναβλαστεῖ σπέρμα δὲ οὐ φύει.

Cap. XX.

τὸ δὴ] P; *τὸ δὲ* Ald. Edd. o.

καθάπερ αἱ δαφνίδες, ὑπέρυθρον] sic Ald. Edd. o. Recte! Piperis baccae habent corticem et nucleum, sicuti lauri; *ὑπέρυθρον* vocat colorem baccae maturae, quas rufo-brunneas esse constat. Quapropter non est cum Linkio emendandum *πλὴν οὐχ ὑπέρυθρον*. Ridicule St.: —*δαφνίδες, μέλαν, τὸ δὲ ἀπόμηκες ὑπόλευκον*. Cf. Athenae. 2 p. 66.

ἰσχυρότερον] corr. Sch. ex Athenaei l. l. Vin. Vo.; *validius* G.; *ἰσχυρὸν* UM Ald. et H. St., qui post *τοῦτο* addunt *μᾶλλον*. — *ἀπόμηκες* H. St.

θερμαντικὰ] Athen. l. l. mBas. Vin. Vo. St. Sch.; *vim calefactoriam obtinet* G.; *σπερματικὰ* Ald. H.

2. *κατάποτον*] Sch.; *κατὰ πότον* Ald. Edd.; *devorandum* G.

στέατι] *σταιτὶ* conj. Sch.

καὶ ἐξ ἀ.] U Sch.syll.; *καὶ* om. Ald. Edd. o.

πευκ. ῥίζα καὶ] *ῥίζα* addidi de meo; alioquin verba *ἡ τοῦ πευκεδάνου* abesse deberent, sed repetita sunt quoniam mox opponuntur semen et radicis succus.

οὐδὲ ὁ ὀπὸς] *οὐ δὲ ὀπὸς* H. St.

γίνεται — Ἀρκ.] om. G.

Πατραϊκὴν] U Sch.syll.; *πατρικὴν* Sch. cont.; *σπαρτικὴν* M Ald. G. H. St.

3. *ἀγρίας ῥίζα*] UM; *ἀγρ. ἡ ῥίζα* Ald. Edd. o.

ἀπάγειν] P H. St. Sch.; *ἐπάγειν* Ald.; *emundat* G.

δέρματα] U, St. Sch. de conj. Scalig. Dalec. Cornar. et Saracen. ad Dioscor. 4, 181 (184); *δένδρα* Ald. H.

πελιώματα — ὑπώπια] Permutando harum vocum sedes locum restituisse sibi videtur Schn., sed facere id omisit. Mihi in *ἄλλα* vitium sedere videtur.

καθαίρει καὶ] UM Sch.; *καθ. δὲ καὶ* Ald. Edd.

ξενικὰ] U Sch.syll.; *ξινὰ* M; *ξενὰ* Ald. Edd. o.

διαρροίᾳ διαφθείρεται] corr. Sch.syll.; *διάρροια ἢ διαφθ.* UM; *διάρροια αὐτοῖς γίνεται ἢ διαφθ.* Ald. Edd. o. G.

4. *πολυπόδιον*] *πουλυπόδιον* M.

ἀναβλαστεῖ] dedi e conj.; *αἰεὶ βάλλει* Ald. Edd. o.; *ἀναβλαστάνει* conj. Link.

τὸ δὲ τῆς ἐβένου ξύλον κατὰ μὲν τὴν πρόςοψιν ὅμοιον πύξῳ φλοϊσθὲν δὲ μέλαν γίνεται· χρήσιμον δὲ πρὸς ὀφθαλμίας ἀκόνῃ τριβόμενον. ἡ δὲ ἀριστολοχία παχεῖα καὶ ἐσθιομένη πικρὰ τῷ χρώματι μέλαινα καὶ εὔοσμος, τὸ δὲ φύλλον στρογγύλον, οὐ πολὺ δὲ τὸ ὑπὲρ τῆς γῆς. φύεται δὲ καὶ μάλιστα ἐν τοῖς ὄρεσι· καὶ αὕτη βελτίστη. τὴν δὲ χρείαν αὐτῆς εἰς πολλὰ καταριθμοῦσιν· ἀρίστη μὲν πρὸς τὰ κεφαλόθλαστα, ἀγαθὴ δὲ καὶ πρὸς τὰ ἄλλα ἕλκη καὶ πρὸς τὰ ἑρπετὰ καὶ πρὸς ὕπνον καὶ πρὸς ὑστέραν ὡς πεσσὸς, τὰ μὲν σὺν ὕδατι ἀναδευομένη καὶ καταπλαττομένη τὰ δ᾽ ἄλλα εἰς μέλι ξυομένη καὶ ἔλαιον· τῶν δὲ ἑρπετῶν ἐν οἴνῳ ὀξίνῃ πινομένη καὶ ἐπὶ τὸ δῆγμα ἐπιπαττομένη· εἰς ὕπνον δὲ ἐν οἴνῳ μέλανι αὐστηρῷ κνισθεῖσα· ἐὰν δὲ αἱ μῆτραι προπέσωσι τῷ ὕδατι ἀποκλύζειν. αὕτη μὲν οὖν ἔοικε διαφέρειν τῇ πολυχρηστίᾳ.
5. τῆς δὲ σκαμμωνίας ὥςπερ ἐξ ἐναντίας ὁ ὀπὸς μόνον χρήσιμος ἄλλο δ᾽ οὐδέν. ἡ δὲ τῆς πτερίδος ῥίζα μόνον τῷ χυλῷ γλυκύστρυφνος· ἕλμινθα δὲ πλατεῖαν ἐκβάλλει· σπέρμα δὲ οὐκ ἔχει οὐδὲ ὀπόν· τέμνεσθαι δὲ ὡραίαν μετοπώρου φασίν. ἡ δ᾽ ἕλμις σύμφυτον ἐνίοις ἔθνεσιν· ἔχουσι γὰρ ὡς ἐπὶ πᾶν Αἰγύπτιοι Ἄραβες Ἀρμένιοι Ματαδίδες Σύροι Κίλικες· Θρᾷκες δ᾽ οὐκ ἔχουσιν οὐδὲ Φρύγες· τῶν δὲ Ἑλλήνων Θηβαῖοί τε οἱ περὶ τὰ γυμνάσια καὶ ὅλως Βοιωτοί· Ἀθηναῖοι δ᾽ οὔ. πάντων δὲ τῶν φαρμάκων ὡς ἁπλῶς εἰπεῖν βελτίω τὰ ἐκ τῶν χειμερινῶν καὶ προςβόρρων καὶ ξηρῶν· δι᾽ ὃ καὶ τῶν ἐν Εὐβοίᾳ τὰ ἐν ταῖς Αἰγαῖς ἢ τὰ ἐν τῷ Τελεθρίῳ φασί· ξηρότερα γάρ· τὸ δὲ Τελέθριον σύσκιον.

6. Περὶ μὲν οὖν τῶν ῥιζῶν ὅσαι φαρμακώδεις καὶ ὁποιαςοῦν ἔχουσι δυνάμεις εἴτε ἐν αὐταῖς εἴτε ἐν τοῖς ὀποῖς ἢ καὶ ἄλλῳ τινὶ τῶν μορίων καὶ τὸ ὅλον εἴ τι

δὲ πρός ὀφθ.] *δὲ καὶ π. ὀ.* M.
ἀκόνῃ] Galen. Lex. Hipp. *ἀκόνην· ἐν τοῖς προςκειμένοις τῷ περὶ διαίτης οὕτως ὠνόμασε τὴν θύιαν, ὡςαύτως δὲ αὐτῷ καὶ ὁ Θεόφραστος ἐν τῷ περὶ φυτῶν ὀγδόῳ.*
ἡ δὲ ἀριστολ.] Vide ad c. 13, 3.
καὶ μάλιστα] Inverti ordinem. *μάλιστα καὶ* Ald. Edd. o.
αὕτη] e corr. Scaligeri St. Sch.; *αὐτὴ* Ald. H.
δὲ καὶ πρὸς] UMP Sch.; *δὲ πρὸς* Ald. Edd.
τὰ ἑρπ. καὶ πρὸς ὕπνον] UM Sch.syll.; *ὕπνον καὶ πρὸς τὰ ἑρπ.* Ald. Edd. o.
ἀναδευομένη] UM Sch.; *ἀρδευομένη* Ald.; *aqua subacto* G.
τῶν δὲ ἑρπ.] UM Ald. Sch.syll.; *κατὰ δὲ τῶν ἑρπ.* H. St. Sch.cont.
ἐπιπαττομένη] U Sch.syll.; *παττομένη* Ald. Edd.
προπέσωσι] UP Sch.; *prociderint* G.; *προςπέσωσι* Ald. Edd. — Laudat Apollon. Hist. Mir. s. 29 *Θεόφραστος ἐν τῇ περὶ φυτῶν πραγματείᾳ ἐὰν αἱ μῆτραι φησὶν προπίωσιν ἀριστολοχίαν ἐν ὕδατι βεβρεγμένην καταντλείσθωσαν πλείονας ἡμέρας.*

5. *ὀπὸν*] Ald. Edd., recte defensum a Linkio; *καυλὸν* Sch.
ἕλμινθα] *ἕλμινθαν* U.
Ἄραβες] *ἄρραβες* Ald.
Ματαδίδες] U Sch.syll.; *μεταδίδες* Ald. Edd.; om. G.; *μετὰ Μήδων* conj. Mercurialis V. L. 3, 11.
διὸ καὶ τῶν] *δ. καὶ ἐκ τῶν* M.
Αἰγαῖς] *αἰγαίαις* UM.
σύσκιον] In hoc verbo desinit liber nonus in UM Ald. Edd. G.

6. *Περὶ* etc.] Ab his verbis incipit liber decimus in UM Ald. G. H. St. Antecedit in Ald. inscriptio haec: *Θεοφράστου περὶ δυνάμεως ῥιζῶν τὸ κ'.* Gaza: Theophrasti de historia plantarum lib. X. Nono paucos hos versiculos adjecit Schn. uncis quadratis inclusos. *περὶ μὲν οὖν* P; *περὶ δὲ* U Ald. Edd. Sch. *δὲ* in *δὴ* mutavit.
ὁποιαςοῦν] Sch.syll.; *ὁποίας οὖν* U; *ὁποίας* Ald. Edd.
ἢ καὶ ἄλλῳ τινὶ] U; *ἢ καὶ ἐν ἄλλῳ τῷ* Ald. Edd. o.; *εἴτε ἐν ἀ.* P.
καὶ τὸ ὅλον] *ἢ καὶ τ. ὁ.* Ald.; *ἢ* seclusit Sch.
εἴ τι] *εἴ τε* H.

φρυγανικὸν ἢ ποῶδες ἔχει τοιαύτας δυνάμεις καὶ περὶ τῶν χυλῶν τῶν τε εὐόσμων καὶ τῶν ἀόσμων καὶ ὅσας ἔχουσι διαφοράς, αἵπερ οὐθὲν ἧττον φυσικαί εἰσιν, εἴρηται.

δυνάμεις, καὶ περὶ τῶν χυλῶν τῶν τε εὐόσμων καὶ τῶν ἀόσμων καὶ ὅσας ἔχουσι διαφοράς, αἵπερ οὐθὲν ἧττον φυσικαί εἰσιν, εἴρηται] sic scripsi cum P, qui hoc ipso loco integram magis plenamque quam ceteri libri servasse videtur scripturam; eandem dederat Sch.cont. sumtam ab Ez. Spanhemio qui istam scripturam ad marginem exemplaris sui, quod nunc in Biblioth. Reg. Berol. est, adnotaverat. *δυνάμεις καὶ τὰς τῶν χυμῶν καὶ τὰς τῶν ὀσμῶν καὶ πάντων τῶν ἀόσμων ποιοῦσι διαφορὰς* U, quae recepit Sch.syll. inserto *ὅσαι* post *δυνάμεις* quod parum aptum esse facile obtinebo; — *δυνάμεις καὶ περὶ τῶν χυλῶν τῶν γε εὐόσμων καὶ τῶν ἀόσμων ποιοῦσι διαφορὰς* Ald. Edd.; *et in totum si quid e fruticibus aut herbis vires ejusmodi sortiuntur explicandum hoc volumine arbitramur. Nec differentias omittendum quibus liquores atque odores discerni desiderent* G. Vocem *εἴρηται* nec U nec Ald. habent.

Sequuntur in Aldina versus sex *τῶν δὲ ῥιζῶν — οἱ ῥιζοτόμοι* ad libri noni cap. 8, 1 pertinentes. Clausula deinde haec: *ταῦτα μόνα τοῦ δεκάτου ἐν τοῖς ἀντιγράφοις εὑρήκαμεν εἰ μὴ ἄρα τῷ ἐννάτῳ συγκέχυνται τὰ λοιπά.*

In Mediceis plura exstant a verbis *τῶν δὲ ῥιζῶν* c. 8 usque ad *βέλτιστοι δὲ καὶ οἷς* c. 10, 3. In Urbinate c. 8 usque ad c. 19 e libro nono repetitur, de qua re supra expositum est.

Gaza eadem vertit, quae Ald. habet, ac addit: Theophrasti Liber decimus cujus paucula quaedam habentur: et quod apud Graecos habetur id Theodorus traduxit.

Par. desinit in *εἴρηται;* sequitur *Θεοφράστου περὶ φυτῶν ἱστορίας βιβλίον θ.*

Impressum typis Henrici Richter.

ADDENDA ET EMENDANDA.

Ad pag. 10. E. H. F. Meyer ad Nicolai Damasceni De Plantis Libri Duo Aristoteli vulgo adscripti etc. Lips. 1841 p. 78: „Arabs noster non solum editionum lacunam iisdem verbis ac cod. Urbinas explet, sed etiam alteram Schneideri conjecturam approbat, alteram vero reprobat. Procul dubio enim legit: *φρύγανον δὲ τὸ ἀπὸ ῥίζης πολύκλαδον οἷον παλίουρος καὶ βάτος. θάμνος δὲ τὸ ἀπὸ ῥίζης καὶ πολυστέλεχες καὶ πολύκλαδον, οἷον πήγανον καὶ κράμβη.*" At quominus hanc lectionem a Theophrasto profectam esse concedam, prohibet, quod *βάτος* et *παλίουρος* l. 3. cap. 10 *θάμνοι* audiunt, *κράμβη* vero apud Theophrastum non inveniatur.

Ad pag. 38 Adnot B. l. 10 adde: *τούτων*] *τούτῳ* Sch. de conj. Veterem defendit Meyer ad Nicol. de pl. p. 86.

Ad pag. 39 §. 3. Meyer h. l. ita scribendum esse conjicit l. l. p. 87: *τοῦ δὲ δ. — περιεχόμενον ἢ δέρμασιν [ἢ ξύλοις]· τὰ μὲν [περιέχουσι σαρκωτικοῖς, ὥςπερ τὰ τοῦ φοίνικος, τὰ δὲ] δερματικοῖς, ὥςπερ ἡ βάλανος κ. τ. λ.* Sed Codicum Theophr. fides praevalere debet Nicolai auctoritati.

Pag. 18 l. 5 adde numerum 9 literae H.
- 40 l. 7 adde in marg. numerum 5.
- 48 l. 4 adde in marg. numerum 4 et l. 11 adde num. 5.
- 54 l. 1 adde in marg. numerum 8.
- 59 l. 15 loco 9 St. lege 6 St.
- 90 l. 20 loco *ἴστω* lege *ἱστῷ*.
- 103 l. 2 adde in marg. numerum 3.
- 121 l. 11 adde in marg. 17 H. 16 St.
- 144 l. 1 loco 4 H. St. lege 5 H. St.
- 150 l. 1 adde in marg. 7 St.
- 215 l. 5 adde in marg. numerum 7.
- 222 l. 2 adde in marg. numerum 2.
- 268 Adnot. B. l. 14 post *μικρὸν* adde Sch.
- 317 Adnot. B. l. 38 loco partae lege quartae.

